

ונה החלי בעזר צורי וגואלי בראשית ויקרא אלהים ליבשה ארץ הנה אנו רואין שדבר הרגיל אצל האדם בתמידיות אינו תענוג ועיקר תענוג האדם הוא פשוט לכל להשפיע לזולתו לשאר בני אדם ויוכלו ליהנות ממנו כמ"כ בבורא כל העולמים בהוב"ש שהוא א"ס וא"ת וכל הדברים הנאצלים ממנו הם ג"כ בב"ת ואין מגיע כ"כ מזה תענוג לו ית' אמנם עיקר תענוג הש"י הוא מה שצמצם פוחו מן ההתפשטות אל תוך הקונון כדי שיוכלו הנבראים ליהנות ממנו ולקבל שפעו אשר עבור זה התענוג עלה בראונו ית' לברוא כל העולמו' להטיב לברואיו וזה"ש ויקרא אלהים ליבשה מה שנתנה מה היבשה שבני האדם הולכין עליו ונהניו ממנה זה קרא ארץ ר"ל ארץ החפץ.

שמה נהנה הש"י בדרך להיטיב ולמקוה המים ר"ל לאותו בחי' של הבנה אשר ע"י החסד נכנס לתוך הקונון כדי שיוכלו הנבראים לקבל שפעו וטובו וזהו עיקר תענוג פביכול קרא לשון קריאה מורה על חיבה ימים ר"ל הוא ים עילאה הפוללת רצונו ית' בכל הנבראים להיות זה הצימצום הנעשה ע"י הקונון והבן: ויאמר אלהים תדשא הארץ ג' עץ פרי גו' ותוצא הארץ גו' עץ עושה פרי גו' ופירש"י ז"ל עץ פרי שיהא טעם העץ פטעם הפרי והיא לא עשתה פה אלא ותוצא הארץ גו' ועץ עושה פרי לפיכך כשנתקלל אדם נפקדה גם היא על חטאה עכ"ל.

וכבר צונו בזה קמאי דהאי לפיכך שהביא רש"י ז"ל אין לו שייכות וקשר להקודם גם מה שייכות יש לחטא האדם עם חטא הארץ ונראה ליישב דברי רש"י ז"ל בטוב טעם ובה יבוארו כמה כתובים על נכון דלכאורה יפלא מאוד מאין בא זה שתחטא הארץ נגד יוצרה וקונה ית' בשלמא מין האדם שהוא ב"ו שייך שפיר לפעמים שייחטא מפני היצה"ר השוכן בקרבו ומטהו בכל עת מדרך הטוב והישר ח"ו ומאתו ית' ניתנה הבחירה חפשיית להאדם לעשות כרצונו וחפצו ולילך בדרך אשר יבחר לעצמו לטוב או כו'.

אך שאר הנמצאים הנאצלים והנבראים והיצורים הנעשים כולם כאחד ששים ושמים לעשות רצון קונם באין מונע כי אין להם יצה"ר אשר ע"כ מאין בא להארץ זה הרצון לחטוא ועוד לה יותר שתפגום מעלתה בזה שהקב"ה פקד עליה לטובתה שזה העץ שתוציא יהא ג"כ טוב למאכל כמו הפרי עצמו והיא קלקלה ונתנה טעם לפגם: ובהעיר לב י"ל הנה באמת הארץ לא חטאה כלל וחדרבה עשתה עבדות גדול ומס"נ בזה ולא חסה על קלקולה וכבודה וכמאחז"ל גדולה עבירה לשמה דהנה הארץ.

הינו סוד ארץ עליונה השכלית הסתפקה והבינה וראתה בריאת אלהים כל מעב"ר כי נורא הוא כל מיני פלאים מראשית הנקודה כל השתלשלות העולמות עד תהום ארעא אשר כמה מיני נמצאים דוממים וצומחים כו' וחקמות אלהות והם נפלאות וחקמות הבורא ית' ועל כולם השליט את האדם אשר נחלק גופו מן העפר מהאדמה ונשמתו היא מאוצר הנשמות החצובות מתחת פסא כבודו ית' והכל בידי האדם ותלויין במעשיו אם ילך בדרך הטוב והישר אז יהיה עליה לכל העולמות וכל הנמצאים ואם ח"ו יקלקל מעשיו פגום הכל ח"ו וירדו למטה כל הנבראים הרוחניים והגשמיים בבחי' התחתונה אז התיישבה הארץ בלבה ואמרה פינון שהאדם קרוב לחטוא מחמת יצרו הרע ואז יבא פגם גדול בשורש נשמתו ולא יועיל לו שום תיקון ותשובה אשר לזאת התחכמה האדמה ושינתה תחילה ציווי הבורא ית' כדי שאח"כ כשיחטא האדם ח"ו יהא לו אמתלא נכונה

והוא מפני ששורש גופו הוא מן האדמה ששינתה מכבר רצון הבורא ית' ותולין השקלקלה במקלקל ולא תלו הסרון והסראון בנשמה הרוחנית וחסה הארץ על כבוד שמים ועל האדם להקל מעליה עונש חטא מחמת ששורש האדם אשר נלקח משם הוא האדמה הרע את מעשיו וא"כ אין חטא האדם גדול כ"כ ונמצא שעשתה בזה הארץ עבדות גדולה ולש"ש נתפונה.

וע"כ לא נענשה הארץ תיכף פי קמי שמיא גליא פוננתה הרצויה שהיתה רק לכבוד יוצרה ולטובת האדם אף פשחטא האדם אז נפקדה על חטאה פדי להוציא רצון הארץ מפח אל הפועל דאם לא נתן לה הש"י עונש כלל אז לא היה נודע הדבר שחטאה כלל והיה א"כ חטא האדם קשה מאוד ולא היה נשלם רצון הארץ אשר עיקר פוננתה בחטאה היה רק עבור זה שיתלו חטא האדם בה וז"ש רש"י ו"ל לפיכך אז פשנתקלל אדם על חטאו נפקדה גם הארץ על חטאה פדי להוציא רצון הארץ מפח אל הפועל ולהקל מעל האדם עונשו מאחר שנקלח גופו מהאדמה אשר חטאה תחלה ונמשך האדם בטבעו אחר שורשו.

והבן היטב: ועפ"ז תבין דברי קדשו של שהמע"ה בן חכם ישמח אב וכן פסיל תוגת אמו ולכאורה יפלא למה ייחס הטוב והשמחה להאב והרעה והתווגה להאם ולדרכינו יבואר על נכון דהנה עינינו רואות פשהאדם הולך בדרך הטוב והישך בעיני אלהים ואדם אז כל רואיו יאמרו פמה גדלה נשמתו של זה האיש ומייחסין הטוב אל הנשמה ואם ח"ו הולך אדם בדרך לא טוב אז מרגלא בפומייהו דאינשי פמה חנומו עכור ותולין השקלקלה בחנומו המגושם היינו האדמה שהוא בא ממנה וכ"ז פעלה האדמה במעשי שכל הפעולות הרעות אשר יעשה האדם תיניחס אליה דהיא האם והשורש לגוף החנומו אבל מעשה הטוב תיניחס אל האב שהוא הנשמה אשר שורשו הוא חכמה עילאה וזש"ה בן חכם ישמח אב פשהבן הוא חכם והולך בדרך הטוב והישך אז ישמח אב"א שהוא הנשמה הבאה מחכמה עילאה המכונה בשם א"ב אבל בן פסיל בחושף הולך ומקלקל מעשיו תוגת אמו הוא האדמה אשר הוא האם והשורש שהולידה את הגוף ותולין השקלקלה בה והבן זה: ועפ"ז תבין דברי הפתוב וזכרתי את בריתי יעקב וגו' והארץ אנפור דבשלמא זכירת האבות גיחא דבזכותם יגן עלינו אבל מה אהני לן זכירת הארץ אף לדרכינו גיחא ר"ל דאנפור את הארץ אשר חטאה וממנה נלקח האדם והארץ גרמה שקלקל האד' ונלך אחר חנומו הרע אבל מצד נשמתו לא הי' חוטא כלל כמש"ל באריכות: ובזה י"ל פי' הפסוק בפ' קדושים וכי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל דהאי כל אינו מוכן ולדרכינו יבואר על נכון דכינו שהארץ פינונה לטובתינו וקלקלה א"ע שלא להיות טעם עץ ופרי שוין רק עושה פרי וקבלה עונשה עבורינו לכן מוטל עלינו וראוי ונכון לתקן את פגמה וכגמול דיה נשיב לה וכי נבוא אל הארץ מחויבים אנחנו לתקן פגם האדמה.

וזש"ה ונטעתם כל עץ מאכל היינו שכל העץ יהא ראוי למאכל ולא הפרי לבד אלא יהא טעם עצו ופריו שונים. והבן כ"ז היטב והמשפיל יעיין בדברי האריז"ל בפע"ח בשער ק"ש שעל המטה וימצא קצת מדברינו אלה: ויברך אלהים את יום השביעי וגו' במדרש ר' ישמעאל אומר ברכו במן וקדשו במן ברכו במן שכל ימי השבוע היה יורד בכל יום עומר אחד ובע"ש שני עומרים וקדשו במן שלא ירד בשבת כל עיקר ע"כ.

ולכאורה יפלא דבשלמא ברכו במן ניקח היינו שבע"ש ירד שני עומר. כדי להכין עבור שבת מה שהיו צריכין בני"י לסעודות שבת וזהו ברכה באמת אמנם וקדשו במן שלא ירד בו כל עיקר הוא פלא מהו קדושה זאת דלכאורה הוא להיפך דמזון קדוש וטהור ורוחני פאשר הנה המן מהראוי הנה לירד בשבת קודש דוקא ואז הנה קדושתו במן שמזון עליון רוחני וקדוש ירד בו דוקא אבל כשלא ירד בו מהו הקדושה: אכן בהעיר לב ושום שכל יש לפרש: דהנה פתיב כי ששת ימים עשה גו' ואת הארץ היינו שפריאת העולם מתחלתו לא הנה רק על ששת ימים ולא יותר רק כשבא ש"ק אזי נתחדש מחדש מעשה בראשית עוד על ששת ימים וכל הנא"ו ימים פלולים בשבת קודש: וכל ההשפעות והברכות והחסדים אשר צריכים הנא"ו ימים קבלו הפל משבת קודש שהכל פלול בו היינו ששבשבת קודש נתעורר עוד מחדש מוח החכמה והזכרון ומשח רבות עילאה קדישא מן י"ג נהרות המושכין שמן אפרסמון ונתחזק על מעמדו כל המעב"ר והנא"ו ימים מקבלין שפע קדוש להשפיע מידי יום ביומו לפי מה שהוא צריך וזהו זכרון למעשה בראשית כמבואר והנה אצלנו ואצל עולמות התחתונים הוא קדושה גדולה ונפלאה איך שאנו מקבלין שפע עליונה וטהורה ממקום גבוה בשבת קודש אחר דחנין דכולא בי' אשתכח כמ"ש החכמה תחי' בעל' אבל אצל השפע עצמה הוא ירידה כביכול מעולמות עליונים וקדושים לעולמות התחתונים ואם הנה ירידת השפע בשבת קודש עצמו הנה זה כביכול ירידה אצל השפע עצמה ולזה קדשו במן שלא ירד בו כל עיקר.

ר"ל בשבת עצמו אינו ירידת השפע רק כל יום ויום מוריד השפע ביומו לפי מה שהנה פלול בשבת קודש וכפי שהנה פלול בשבת קודש פכה משפיע ביומו וזהו שאנו אומרים בכל יום היום יום פלוני בשבת אבל בשבת אין בו שום ירידה לכל דבר שבעולם וזהו וקדשו במן שלא ירד בו כל עיקר והבן: עוד במדרש פרשה הנ"ל ר' יוחנן בשם ר"י בן חלפתא אומר אברהם שאין פתוב בו שמירת שבת ירש העולם במדה שנ' קום התהלך בארץ לארפה גו' אבל יעקב שפתוב בו שמירת שבת שנ' ויחן את פני העיר שונכס עם דמדומי חמה וקבע תחומין מבעוד יום ירש העולם שלא במדה שכ' ופרצת ימה וקדמה וגו' ע"כ והוא פלאי הלא ידוע דרשת חז"ל ע"פ יעקב אשר שמע אברהם בקולי גו' שקיים אאע"ה כל התורה עד שלא ניתנה ואפי' עירובי תבשילין ומסתמא קיים כל מצות שבת פהלקתן פללומיהן ופרטיהן ודיקדוקיהן ואיך אפשר לומר שלא קיים מצות שמירת שבת ח"ו ואם מפני שלא פתוב בו בהדא בהתורה שקיים מצות שמירת שבת כמו בייעקב זה אינו מובן כל פינן שבאמת קיים כל מצות השבת פהלקתן כמו יעקב אע"ה וכי מפני שלא פתבה התורה עליו בפירוש שקיים כמו שכתבה על יעקב מחמת זה לא יזכה ח"ו לנחלה בלי מצרים ולא יירש העולם רק במדה: אכן בשום לב י"ל שזה נדאי אמת ברור שאבותינו הק' קיימו כל מצות התורה עד שלא ניתנה פללומיהן ופרטיהן ודיקדוקיהן איך פינן שלא ניתנה עדיין התורה ע"כ היו יכולין לקיים מצות התורה שלא ע"י לבושים של עכשיו הפתובים בתורה"ק ולהבין זה.

דהנהכל מצות התורה הם אורות עליונים וקדושים אשר אנחנו ישראל בני אל חי צריכים בעשיית כל מצוה לקשר וליחד אורות עליונים ומצונחצחים היינו בעשיותינו כל מצוה בדו"ר ובכוננה קדושה אזי מתייחדים ומתקשרים כביכול אורות עליונים הטהורים והקדושים אשר כל מצוה נמשך מהם.

אף א"א לניחוד ולקשר ולקיים אורות עליונים רק ע"י לבושי התורה דוקא כגון מצות ציצית ותפילין סופה לולב וכדומה. ובלא הלבושים הפתובים בהתורה א"א לנו לניחוד ולזנוג אורות העליונים אבל האבות הק' פיון שאז עדיין לא ניתנה התורה היו יכולים לניחוד ולקיים ולזנוג האורות העליונים בשאר דברים שעשו פדאי בקהאר"י הק' ז"ל שיעאע"ה קיים מצות תפילין בהמקלות שהציג ברהטים ברהיטא דמוחאי ע"ש דבריו הק' וע"כ נשא יעקב אע"ה שתי אחיות הגם שקיים התורה פולה עכ"ז נשא שתי אחיות פיון שראה טוב הנמשך מזה שיוליד מהם י"ב שבטי ית.

לכן נשא ב' אחיות וקיים מצנה זו ע"י איזה דבר אחר וניחוד וקשר אורות העליונים אשר נמשכו מזו המצנה פיון שעדיין לא ניתנו לבושי התורה בזה העולם והבן וכן הוא ממש אצל אאע"ה הגם שקיים התורה פולה ובפרט מצות שבת ששקולה ככל מצות התורה עכ"ז פיון שלא פתוב בתורה שקיים מצות שמירת שבת בפירושו.

אפשר שלא קיים מצות שמירת שבת ע"י לבושי התורה שלנו רק שקיים מצות שמירת שבת באורות עליונים ע"י שאר דברים וכנ"ל אבל יעאע"ה פיון שפתוב בתורה שקיים מצות שמירת שבת ע"י לבושי התורה כמו שהוא עתה אחר נתינתה והנה שבת הפתוב בתורה הוא עלמא דחיי עלמא דחירו ולית בה מדה ושיעור פלב ולכן ירש יעאע"ה נחלה פלי מצרים ושיעור וגבול והמשפיל יבין כ"ז: ונהר יוצא מעדן ר"ל מפח תענוג הנק' עדן פשיש לו ורודף עוד אחרי התענוגים אזי הבהירות יוצא ממנו אחרי שנק' התענוג רחובות הנהר שמתרחב על כל היינו פיון שפא לתענוג אז אוהב אפילו מה שהיה שונא אותו מפבר פדאי בזה"ק למה נחסידיה ירננו ולא לנייה ירננו כי זה דרכם אף פשיש לו תענוג אוהב אפי' מה שאינו בטבע ופעם א' שמעתי מאדמו"ר שעיקר תענוג הוא ממה שנשפתנה הדבר מטבעו ד"מ פא שמחה לבני אדם ממה שמשנין מלבושי איש לאשה ומאשה לאיש ועוד אמר שבעליית העולמות עולם העשיה לעולם היצירה.

ויצירה לבריאה נמצא שפנימית יצירה מתלבש בלבושי אותיות העשיה והבריאה באותיות היצירה ומחמת שינוי הלבושים פאה שמחה להעולמות והנה בה' פראם בה' מוצאות הפה ניפח באפיו נשמת חיים נופח תוכו נופחי נמצא שהכל האותיות מגיע עד שורשו כי שורש החיונית עולה למעלה תמיד עד שורשו פי כן הוא תמיד בסוד מטי ולא מטי ובזה הדבור פשפא לשורשו שעושה גונון גונון לתתא מסטרא דיליה.

ואף שלמעלה לא יש גונון מכ"מ מסטרא דיליה גונון. וכן הממשכה הוא באותיות והולכת למעלה וכן במעשה יש אותיות.

פי פח הפעל בפעל היינו החכמה שבו פמבואר וזהו שלשה ספרים נפתחים מחשבה דבור מעשה שאילו עושין רשם למעלה לכן נאמר בס"י המליה אות יו"ד במעשה פי כן פח הפעל החכמה שהיא אות יוד במעשה ועיקר התגלות במעשה פי סיג לחכמה שתיקה ומחשבה זו מתניחדת תחלה באות ה' ובלב וממנו פא ההכל והאותיות לחוץ ואז נופל בושה ויראה עליו.

פי כן באות יו"ד מתגלה היראה ואז מתגלה הנקיוד קמץ [פי כן פשיש לו תענוג מגודל החדנה והשמחה נפתחים לו אורות הרבה] פי כן בקי"ס הנה להם תענוג פשנאלו גאולה

שְׁלֵמָה וְכֵן כְּשֶׁהִתִּינוּק בָּא לְאָבִיו אִזּוּ מִגִּזְלֵי הַתַּעֲנוּג מִהִתְחַבְּרוֹתוֹ אֶל אָבִיו נִפְתָּחוּ לוֹ מְקוֹרוֹת הַרְבֵּה וְאַחַר קִי"ס הִיָּה לָהֶם מ"ת שֵׁיִצְאוּ נִשְׁמָתָן וְזֶהוּ רִמְזוֹ נִיצוּץ כְּשֶׁבָא לְאָבִיו נִפְתָּחוּ לוֹ מְקוֹרוֹת וְהוּא פֶתַח.

הַמְקוֹר שֶׁנִּפְתַּח הוּא רְקִיעַ שֶׁנִּתְגַּלָּה הָעֵינָקָר וְהוּא נִיצוּץ וְרְקִיעַ נְקוּד קָמִץ נִתְגַּלָּה עִי"ז וְהִנֵּה נֶאֱמַר וְאֶאֱלֶפֶךָ חֲכָמָה וְאֶאֱלֶפֶךָ בִּינָה אֶל"ף בִּינָה כְּשֶׁלּוֹמֵד מִבֵּין נִמְצָא הָאֶל"ף נִתְגַּלָּה בְּמַחְשָׁבָה קוֹדֵם הֵיא מוֹצְאוֹת הַפֶּה שֶׁפֶן בְּקוֹל לֹא נִתְגַּלוּ עַדִּין הַמוֹצְאוֹת וְאֵפ"כ הִיא בְּאֶל"ף וְזֹאת הָאֶל"ף הִיא הוֹלְכֶת עִם כָּל הַמְבֹטָאוֹת כִּי כֵן הוּא שְׂאִין שׁוֹם אוֹת שְׁלֵא יִחְוֹר בֶּה הָאֶל"ף כִּי הָאֶל"ף הִיא הַכֶּרֶת הָאוֹתִיּוֹת אֲמָנָם זֶה הָאֶלֶף הַנִּסְתָּרֶת הִיא בְּקָמִץ וְהַנִּרְאִית בְּמְבֹטָאוֹת שֶׁבְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת אַחַה"ע הִיא בְּפֶתַח שֶׁפֶן אֶלְפוֹנוֹ וְה"א בְּעֶצְמָה הוּא בְּנִיקוּד קָמִץ וְהַקוֹל הוֹלֵךְ עַל שִׁית עֲנִפֵי הַרְיָאָה כִּי הֵן חֲמֵשׁ נִגְדֵי ה' מוֹצְאוֹת הַפֶּה וְהַשְּׁשִׁית נִגְדֵי ה"א וְזֶהוּ לִית אֲמַר פְּנוּי מִיָּנִיָּה בְּמַחְשָׁבָה אוֹתִיּוֹת וְאַח"כ נִצְמָצָם.

כִּי בָּא לְקוֹל וְנִצְמָצָם בְּלֹא אוֹתִיּוֹת כִּי קוֹל הוּא בְּלֹא אוֹתִיּוֹת וְאַח"כ הָעוֹלָם נִבְנָה מִבְּנִין אָב כִּי בְּחֲכָמָה נִבְרָאוּ הָעוֹלָמוֹת וְאִית חֲכָמָה עֵילָאָה וְחֲכָמָה תַּתָּאָה כִּי כֵן אֲבָרְהָם הִיָּה בְּתַחֲלָה עוֹבֵד לַחֲמָה וּמְזוֹלוֹת וְכִי אֵאָע"ה בְּתַחֲלָה עֶבֶד ע"ז אֶלָּא בְּתַחֲלָה הַפִּיר בּוֹרְאוֹ וְכוֹחוֹ מִפֶּתַח הַנִּבְרָאִים וְאַח"כ הַפִּירוֹ מִפֶּתַח עֶצְמוֹתוֹ י"ת.

לְכֵן נִיֵּרָא אֵלָיו ה' שְׁשֵׁם הַנִּי"ה בַּהוֹב"ש הוּא עֶצְמוֹתוֹ י"ת. מֵה שְׁזוֹלֶת הַנִּבְרָאִים וְזֶהוּ חֲכָמָה עֵילָאָה וְחֲכָמָה תַּתָּאָה וְזֶהוּ יְהִיב חֲכָמָתָא לְחַכִּימִין וְזֶהוּ שֵׁנָק' חֲכָמָת שְׁלֵמָה חֲכָמָה תַּתָּאָה שְׁרָאָה חֲכָמָה בְּהַנִּבְרָאִים וְיִדַע כֹּחַ הַבּוֹרָא מֵהֶם.

אֲמָנָם לְחֲכָמָה עֵילָאָה לֹא הִשִּׁיג כִּי הִיָּה מְלֶךְ וּמְלֶךְ שֶׁמַּחֲל עַל כְּבוֹדוֹ כו' וְלִזֶּה אֵינּוּ יְכוּל לִהְיוֹת עֲנִיו וְהַחֲכָמָה מֵאִין תִּמְצָא וְלָמָּה אֵין הַמְלֶךְ יְכוּל לְמַחֲוֹל כִּי מַלְכוּתָא לֹא דִילִיָּה כִּי עֶבְדִּיו הַמְלִיכִיאוֹתוֹ וְגַם אֲבָא יְסֹד בְּרֵתָא וְה' בְּחֲכָמָה יְסֹד אֶרֶץ וְנִמְצָא קִיבֵל בְּחֲכָמָה: וְיִקְרָא הָאֲדָם שֵׁם אֲשֶׁתוֹ חוּהָ וְגו' אִם כָּל חֵי.

וּפִירֵשׁ"י ז"ל כִּי הִיא לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל לְשׁוֹן וְלְכַאוּרָה יִפְלֹא מְאוּד לָמָּה קָרָא שְׁמָה חוּהָ בְּנֹא"ו וְלֹא חִיָּה בִּי"ד כִּי הִיא אִם כָּל חֵי וּבְשׁוֹם לֵב וְעִיּוֹן הֵיטֵב יְבִנְאָר עַל נִכּוֹן דְּהִנֵּה כְּמָה מִיָּנִי חֵיּוֹת יֵשׁ בְּעוֹלָם יֵשׁ חֵיּוֹת טוֹב כְּמוֹ מַעֲלַת הַצְּדִיקִים הַהוֹלְכִים תְּמִיד בְּתוֹרַת ה' דֵּהֲתוּה"ק הִיא הַשְּׁנֵרֶשׁ וְהַחֵיּוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת דַּע"י הַתּוֹרָה נִבְרָאוּ מְצִיאוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְא"כ הַצְּדִיקִים אֵינָם הוֹלְכִים חוּץ מִגְּדֵר הַתּוֹרָה וְהַמְצְאוֹת וְהַתּוּה"ק הִיא אֲצֵלָם מְרַכְז אֲמָצְעֵי אֲשֶׁר ע"ז סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ כָּל מִיָּנִי עֲשִׂיָתָם כְּמוֹ הַדִּיבּוּר וְהַשְּׁמִיעָה וְהַרְאָיָה וְהַהֲלִיכָה הַכָּל הוּא ע"י דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְאִזּוּ הֵם דְּבוּקִים בְּחֵי הָעוֹלָמִים וְזֶהוּ בְּחֵי מְלֵאפּוֹם וְשֶׁהַנִּקְוָה הִיא בְּאֲמָצְעֵי הָאוֹת ר"ל שֶׁהֵם דְּבוּקִים בְּמְרַכְז הָאֲמָצְעֵי שֶׁהִיא הַתּוֹרָה אֲשֶׁר הִיא נִקְוָה פְּנִימִית וְחֵיּוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת אֶף נִמְצָאִים כְּמָה בְּנֵי אָדָם שֶׁמּוֹרִידִים חֵיּוֹת זֶה מִן הָעוֹלָמוֹת לְמַטָּה וְח"ו עַד עֶפֶר יִשְׁפִּילָנָה מִחֲמַת שְׁהֵם יוֹצְאִים חוּץ מִגְּדֵר הַתּוֹרָה וְהַמְצְאוֹת וְא"כ אֵיךְ אֶפְשָׁר לָהֶם לִהְיוֹת דְּבוּקִים בְּחֵי הָעוֹלָמִים כִּינֵן שֶׁכָּל חֵיּוֹת הָעוֹלָמוֹת הוּא ע"י הַתּוֹרָה וְהַמְצְאוֹת וְהֵם נִפְסְקוּ מִגְּדֵר הַתּוֹרָה וְשֶׁנֶרֶשׁ הַמְצְאוֹת וּמַעֲפָה מֵאִין יְבוֹא עֲזָרָם וְחֵיּוֹתָם מִחֲמַת שְׁהֵם הוֹרִידוּ הַחֵיּוֹת תַּחַת הָעוֹלָמוֹת וְזֶהוּ בְּחֵי וְחִירָק שֶׁהַנִּקְוָה הִיא תַּחַת הָאוֹת וְהָאוֹת רוֹכֵב עַל הַנִּקְוָה דְּבִאֲמַת הַנִּקְוָה הִיא חֵיּוֹת שֶׁל הָאוֹת וּמִנְהַגָּתָא אֵת הָאוֹת וְכִשְׁהָאֲדָם מְשִׁפִּיל הַחֵיּוֹת שֶׁל כָּל הַמְדוֹת הֵק' אִזּוּ הוּא מְשִׁפִּיל הַנִּקְוָה תַּחַת הָאוֹת וְא"כ אֵין תַּקְנָה לְאֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ

ח"ו לחזור לשורשים כ"א פשישים ללבן באמת ותמים איה הוא נפסק משורש החיות של כל העולמות והיא הוא למטה מפל הנמצאים שבעולם ואין לו על מי להשען כ"א על רחמי וחסדי השי"ת בהוב"ש מרצון מחשבתו הקדומה לבריאת העולם.

וכמחז"ל פשרצה הש"י לברוא את העולם אמרה התורה לפניו והלא עתיד למחטי קמך והשיב לה הש"י וכי למגנא אתקרנא ארף אפים וא"כ התשובה קדמה לעולם דהוא ית' הנה צופה ומביט מיד פשעלה ברצונו לברוא העולמות עד סוף כל הדורות וממכון שבתו השגיח איה שיהל' נמצא בעולם כמה בני אדם שיהיו נפסקים מחיות העולמות ויצאו מגדר התורה והקדים הש"י רפואה למכתם פשיחזרו בתשובה שלימה לפניו וישבו לשורשם אז יקבלם השי"ת וא"כ במחשבה זו של עולם התשובה שם יש לו מציאות ע"כ פשאדם רוצה לשום ולתקן את אשר עיוות צריף להתבונן בשכלו היא הוא מרחוק מפל חיות העולמות ואין לו שום תקנה במציאות רק במחשבה הקדומה אשר קדמה לכל העולמות והוא השורש והחיות של כל העולמות וכל האותיות ושם יש לו מציאות.

וא"כ הוא דבוק בבחי' עליונה דהיא האם והשורש של חיות כל העולמות שהוא תשובה עילאה וזהו נקודת חול"ם שהנקודה הוא למעלה מן האות ו נמצא מה שהי' מקודם בבחי' תחתונה למטה מהעולמות והאותיות דהוא בחי' חיר"ק נתעלה עכשיו למעלה להיות הנקודה עולה ויושב בראש האות וזהו בחי' חול"ם ומזה נתהפך ונעשה מוח"ל ומשם ממשיך מחילה על כל חטאיו: וזהו פנונת' רז"ל שאמרו מקום שבע"ת עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד כי מעלת השב בתשובה הוא רם ונשא ממעלת הצדיק כי איה יוכל הצדיק לעמוד על בחי' זו מחמת שלא טעם טעמא דאיסורא מעולם ולא יצא חוץ מגדר התורה והמצות רק הוא תמיד דבוק וקשור בחיות העולמות והמדות אשר שם הוא חיות העולמות משא"כ השב מחטאיו שאין לו מקום בחיות העולמות וצריף לסוג א"ע ולהדביק נפשו במחשבה ורצון הקדום הוא עולם התשובה.

אף מכ"מ הגם שהוא דבוק שם בעולם המחשבה כיון שהוא למטה בעולם המציאות צריף להמשיך לעצמו חיים ממקור החיות ושורש השרשים לתוך העולמות. וזהו בחי' קו הוא ו' המורה על המשכה מנקודת היו"ד רצון העליון נמשך דרך קו וא"ו חיות לתוך העולמות והבן: ועפ"ז יש לכונן הפי' מהפולוגתא של האמוראים בגמ' ר"ה ח"א נושא.

וח"א פובש והוא אהד דמא"ח ומא"ח ול"פ. דחד מדבר מבחי' השב איה שהוא בא לדביקות עליון אל המחשבה עילאה וזהו בחי' נושא שהקב"ה וב"ש מסתפל בכל מעשה התשובה הנולד מענין זה היינו ע"י שחטא ושב עי"ז בא לידי מעלה גבוהה ונדבק בעולם העליון שורש התשובה שהוא למעלה מחיות העולמות.

וזהו הפי' של נושא עון שע"י העון בא התנשאות לאדם שנדבק בה' עילאה בחי' תשובה תשוב ה' וח"א פובש זה מדבר מבחי' המשכחה למטה אח"כ מדביקות העליון לתוך מציאות העולמו' הורדת השפע למטה וזהו תענוג עליון שהשי"ת משפיע וזהו פובש ע"ד יכבוש עונותינו.

ר"ל שע"י העבירה בא כבישת השפע למטה והבן היטב: והנה קודם שחטאה חנה והחטיאה את אדם אז היו דבוקים בחי' העולמים במרכז האמצעי באותיות התורה משא"כ

לאחר שִׁחְטָאוּ וְעָשׂוּ תְּשׁוּבָה אֲזַי נִדְבְּקוּ בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן רְצוֹן הַקְּדוּם שֶׁהוּא שׁוֹרֵשׁ מַחֲיוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְלִזְהָ קָרָא אָדָם שֵׁם אֲשֶׁתּוֹ חֲנָה הֵינּוּ שֹׁנְעֵשֶׂה מִן יו"ד וְא"ו ע"י שֶׁהַמְּשִׁיכּוֹ חַיּוֹת מְעוֹלָם הַמְּחַשְׁבָה הַקְּדוּמָה לְתוֹךְ עוֹלָם הַתְּחִלּוֹת לְכַף קִרְאָה חֲנָה כִּי הִיא הֵימָּה אִם כָּל חַי ר"ל שֶׁע"י הַחֲטָא שֶׁעָשְׂתָה וְהוֹצֵרָהּ לְשׁוֹב עִי"ז נִדְבְּקָה בָּאִם וְהַשׁוֹרֵשׁ שֶׁל כָּל חַי וְהַמְּשִׁכִּיל יָבִין אֵת כ"ז: אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נַח גו' בְּדוֹרוֹתָיו וּפְרָשׁ"י ו"ל יֵשׁ מִרְבוּתֵינוּ דוֹרְשִׁין אוֹתוֹ לְשִׁבְחָה וְיֵשׁ דוֹרְשִׁין אוֹתוֹ לְגִנְאֵי כו' וְלְכַאוּרָה יִפְלֵא לָמָּה יִדְרָשׁוּ לְגִנְאֵי מֵאַחַר שֶׁאֶפְשָׁר לְדוֹרְשׁוֹ לְשִׁבְחָה לְאִישׁ צַדִּיק תָּמִים כְּזֶה אָכֵן י"ל דְּשִׁנְיָהֶם אָמַת וְכֹא"ו דוֹרְשׁ טוֹבוֹ וְשִׁבְחוֹ שֶׁל נַח הַצַּדִּיק לְדָרְשָׁה רֵאשׁוּנָה הוּא כְּפִשׁוּטוֹ דְּמַכְש"כ אֵילּוּ הֵיךְ בְּדוֹרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם הֵיךְ צַדִּיק בְּיַתֵּר שְׂאֵת וְהֵיךְ דוֹרְשִׁין לְגִנְאֵי ר"ל שֶׁעֵינָקָר הַשִּׁבְחָה שֶׁהַעֲיָדָה הַתּוֹרָה עָלָיו הוּא זֶה שֶׁלֹּא הִי נִחְשָׁב בְּעֵינָיו לְכֹלֹם וְכָל עֲבוֹדָתוֹ וְצַדִּיקָתוֹ וְזִכְיוֹתָו אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא הִי כ"כ נִחְשָׁב בְּעֵינָיו.

כִּי אָמַר בְּלִבּוֹ בְּדוֹר הַזֶּה שֶׁהֵם רְשָׁעִים אֲזַי אֲנִי נִחְשָׁב לְצַדִּיק גַּד אֲנָשִׁי דוֹרִי. כִּי הַשִּׁי"ת רוֹאֵה מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְלִכְף מְחַשֵּׁב אוֹתִי לְצַדִּיק נִגְדִיָּהֶם אֲכַל אֱלוֹ הַיִּיטִי בְּדוֹר שֶׁל צַדִּיקִים כְּמוֹ אַבְרָהָם וְכַדוּמָה לֹא הָיוּ מַעֲשֵׂי וְצַדִּיקוֹתֵי נִחְשָׁב לְכֹלֹם וְלְמֵאוּמָה נִגְדַּד מַעֲשֵׂיהֶם וְצַדִּיקוֹתֵיהֶם שֶׁל אוֹתָם הַצַּדִּיקִים כִּי עֲדִיין לֹא עָשִׂיתִי כֹלֹם וְזֶהוּ עֵינָקָר הַשִּׁבְחָה שֶׁהַעֲיָדָה עָלָיו תּוֹרַתְנוּ הֵק' צַדִּיק תָּמִים הֵיךְ בְּדוֹרְנוֹתָיו ר"ל שֶׁנִּחַ הֵיךְ סוּבָה כֵּן בְּמַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁהוּא רַק צַדִּיק נִגְדַּד אֲנָשִׁי דוֹרוֹ מִחֲמַת שֶׁהֵיךְ שֶׁפֶל נִבְזָה בְּעֵינָיו לְמֵאוּד וְנִמְצָא שְׁנֵי הַפִּירוּשִׁים דוֹרְשִׁין שִׁבְחוֹ וְטוֹבָתוֹ וְשִׁנְיָהֶם צַדִּיקוֹ יִחְדָּיו וְהֵבִן: בְּשֵׁם דְּרַב מ' י"מ מ"מ מְזַלְאֵטְשׁוֹב וְיָבוֹא נַח וְגו' מְפָנִי מִי הַמְּבּוּל וּפִירָשׁ"י ו"ל אֲרַף נַח מִקְטַנִּי אֲמָנָה הִי' וְאִינוּ מֵאֲמִין שֶׁיָּבֹא הַמְּבּוּל עַד שֶׁדַּחְקוּהוּ הַמַּיִם עַכ"ל וְהֵלֵא פֶּלֵא גְדוֹל לְחֲשׂוֹד אֵת נַח הַצַּדִּיק שֶׁהֵיךְ מִקְטַנִּי אֲמָנָה כַּהֲשִׁי"ת ח"ו וְנ"ל דְּהִנֵּה תִּיבַת אֲמוּנָה יֵשׁ לוֹ.

שְׁנֵי פִירוּשִׁים א' כְּפִשׁוּטוֹ הָאֲמָנָה הַדְּבָר שֶׁבּוֹדָאֵי יִהְיֶה כֶּף עִי"ל אֲמוּנָה מְלִשׁוֹן וְיִהִי אֲנוּן אֵת הַדְּסָה וְהוּא לְשׁוֹן הַמְּשַׁכָּה וְגִידוּל כִּי בְּאֲמוּנָה יֵשׁ כֹּחַ זֶה שֶׁע"י הָאֲמוּנָה וְנִמְשָׁף הַדְּבָר הַזֶּה מִמְקוֹרוֹ וְיָבוֹא.

הֵינּוּ ע"י שֶׁהוּא מֵאֲמִין בְּהַשִּׁי"י וּבוֹטָח בּוֹ בְּאֲמוּנָה שְׁלִימָה עַל שׁוּם אֵיזָה דְּבָר אֲזַי נִמְשָׁף הַדְּבָר הַזֶּה וְכֹא הוּא וְכֹא בְּשִׁלְיָמוֹת. וְהִנֵּה נַח הַצַּדִּיק בּוֹדָאֵי הָאֲמִין בְּשִׁלְיָמוֹת בְּכָל אֲשֶׁר דִּיבֵר אֵלָיו הַשִּׁי"ת בְּכָל לִבְבוֹ וּבְכָל נַפְשׁוֹ בְּתַמִּימוֹת פְּדָרְפוֹ הַטּוֹב מֵאֲזַי וּמִקְדָּם אֲרַף בְּדָבָר זֶה הֵיךְ יָרָא לְהֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלִימָה בְּכָל לִבְבוֹ כִּי אוֹלֵי יִהְיֶה הוּא הַגּוֹרֵם לְהִבָּאֵת הַמְּבּוּל הֵינּוּ ע"י שְׁלִימוֹת אֲמוּנָתוֹ וְנִמְשָׁף בּוֹדָאֵי מִזֶּה הִבָּאֵת הַמְּבּוּל וְלֹא הִי' יוֹדֵעַ אֵיךְ לִיתֵן עֲצוֹת בְּנַפְשׁוֹ מִה לַעֲשׂוֹת וְזֶהוּ שֶׁפִּירָשׁ"י ו"ל מִקְטַנִּי אֲמָנָה הֵיךְ מֵאֲמִין וְאִינוּ מֵאֲמִין ר"ל בְּאָמַת הֵיךְ מֵאֲמִין רַק שֶׁיָּרָא לְהֵאֲמִין בְּשִׁלְיָמוֹת שֶׁהַשִּׁי"ת יָבִיא הַמְּבּוּל כִּי אוֹלֵי יִהְיֶה הוּא הַגּוֹרֵם לִזְהָ וְכַב"ל.

עַד שֶׁדַּחְקוּהוּ הַמַּיִם כו' וְהֵבִן הֵיטֵב וּדְפַח"ח ע"כ בְּשֵׁם הָרַב ו"ל: וְלִשְׁמַי' יוֹלֵד גַּם הוּא גו' הִנֵּה לְכַאוּרָה יִפְלֵא מֵאוּד לְשׁוֹן גַּם הוּא כְּאֵילוֹ ח"ו תּוֹלְדוֹתָיו שֶׁל שֵׁם הַצַּדִּיק הֵם טְפִלִּים לְהַתּוֹלְדוֹת שֶׁל חָם וְנִפְתָּ שֶׁהֵם הִפָּה הָעֵינָקָר וְהֵלֵא יְדוּעַ מִתּוֹה"ק שֶׁכָּל עֵינָקָר בְּרִיאַתְהָ הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַנְּבִרָאִים אֲשֶׁר בָּהֶם לֹא הֵיךְ רַק עֲבוּר שֵׁם הַצַּדִּיק וְתּוֹלְדוֹתָיו כִּיּוֹצֵא בּוֹ צַדִּיקִים כְּמוֹהוּ וְמִה גַּם הַשִּׁתְּלִשְׁלוֹת הַקְּדוּשָׁה הַנְּפִלְאָה שֶׁיָּנֵא מִמֶּנּוּ הֵינּוּ אַבְרָהָם דִּיד

ה' וזרעיו הק' שהם המה באמת קיום כל העולמות וכל אשר בהם ואיך יתכן לומר עליהם גם הוא שמשמעותו לשון טפל להקודם לו גם צריכה לדעת ולהבין לשון אבי כל בני עבר והוא אף למותר לכאורה גם צריכה לדעת למה מיניחם פאן אחר אחיו באמרו אחי יפת הגדול אכן בהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה יש שני מיני הולדות א' הולדה הגשמי מעשה החומר ועוד ישנו הולדת רוחני אשר הצדיקים מולידים בעולמות העליונים הקדושים יחוד וקישור והשפעת שפע רב וכל חידו ע"י טהרת וקדושת מחשבתם בעת הזיווג והולדה זו הוא בקי' נסתר שהיא הולדת השפעה רבה לכל העולמות פולס על ידי טהרתם וקדושתם בעת ההוא והנה הם ויפת הולידו תולדות גשמיים לבד מעשי חומר וגויות אבל ולשם יולד גם הוא ר"ל הוא נקרא עולם הנסתר עלמא סתימא דעתיקא קדישא סתימא דכולא והיינו ע"י טהרתו וקדושתו וזכות מחשבתו בעת ההוא הוליד ג"כ יחוד וקישור והשפעה רבה לכל העולמות עליונים ותחתונים ומפרש והולך אבי כל בני עבר ר"ל הוא אב לכל העברים שצריכים לעשות פן בעת זיווגם לזכר ולטהר רעיוניהם ולייחד ולקשר פנ"ל אחי לשון דביקות וחיבור יפת הגדול יפת הוא ר"ת תפארת ישראל הגדול הוא סוד גדולה וחסד והמשכיל יבין כ"ז: בפירוש הג"ל בפסוק אבי כל בני עבר.

י"ל ע"ד רמז פי אז היו בני דורו מכחישים באמונה והיו אומרים על העולם שהוא קדמון ואין עולם אלא זו אבלשם הנה המאמין בהש"י והנה אבי כל בני עבר. ר"ל שהוא הנה אב לכל בני המאמינים בהש"י ויודעים שהעולם הנה הוא עולם עופראחי יפת הגדול ע"י שנתדבק בתענוג וינפי הגדול העליון סוד תפארת ישראל וזהו שמכנה בכאן שם הוליד את ארפכשד.

ויש שם אותיות פ"ר ופ"ר וא' בראש וד' בסוף והוא מספר ה' והנה יש עולם עליון הקדוש הנק' עולם הבינה והוא כולו רחמים אף הדינין מתערין מינה פי שם יש ה' אותיות מנצפה שהם ה' שערים כוללים ומאחר שיש שם כפיכול בחי' שערים היא בחי' צמצום כפיכול ודינין מינה מתערין ונחמשה אותיות מנצפ"ד מספרם פ"ר והמתקתם הוא ע"י ה"א והיינו להמשיך ה"א אלופו שלעולם לכל שער ונעשה פרה ועי"ז נמתקו הפ"ר דיני ועוד איתא בס"י בשלשים ושתים נתיבות וכו' והן הם הל"ב אלהים הכתובים במעשה בראשית והנה בנדאי פשנארא בשם נתיבות מן הסתם הם בבחי' צמצום כפיכול וכ"א פלול מעשר נמצא מספרם ש"ף והמתקתן הוא ג"כ ע"י אות ה' וזהו המתקת הדינין בשורשן וזהו שם הוליד את ארפכשד היינו ע"י קדושתו וטהרתו הוליד הולדה קדושה פזו להמתיק הפ"ר ופ"ר דינים באות ה' פנ"ל: או י"ל שם הוליד את ארפכשד פי עיקר תולדתו של שם הוא אותו שיצא ממנו השתלשלו' הקדוש' אברה' וזרעו וזהו שם הוליד את ארפכשד דהיינו שהוליד הולדה קדושה' שניצל מארץ פשדי' וזהו ארפכשד אותיות אפ"ר כש"ד והוא אאע"ה וע"י ניתפרסם אלהותו ית' לכל באי עולם וארפכשד הוליד את שלח היינו פי ארפכשד הצדיק הוליד הולדה קדושה שיוכל לבוא לידי התפשטות הגשמיים פי של"ח הוא מלשון הפשטה ושלא הוליד את עבר היינו שהוליד הולדה פזו שיוכל לבוא לידי עבר השני הוא עולם הבא כמש"כ פי ביה' ה' צור עולמים וכמו שאמרו חז"ל בפי"ד עולם הבא ובה' העולם הזה והבן: ולעבר יולד שני בנים כו' הנה יש לפרש גם כן פנ"ל ע"ד הסוד פי עבר הצדיק ע"י טהרתו וקדושתו אז בעת זיווגו הוליד נשמה קדושה והוא יקט"ן היינו יו"ד קט"ן ר"ל הגם שאות יו"ד הוא קטן בתמידות בכתיבתו

כי היא רק נקודת קטנה אף בכאן הי' יו"ד קט"ן היינו שיהקטין א"ע עד מאוד והמשיך שפע רבה עילאה מעולם העליון בחי' יוד סתימא' על כל העולמות התחתונים וכפירש"י ז"ל ע"י שהי' עניו ומקטין א"ע זכה לכל המשפחות הללו ע"כ ויקטן ילד כו' והם י"ג משפחות היינו שיהיה התנהגות העולמות ע"י י"ג מכילין דרחמי: ויהי מושבם ממשא גו'.

אי' בס"י ג' אמות הם אמ"ש היינו נוטריקון אור מים אש והם בחי' ג' מדות של אברהם יצחק ויעקב אברהם מדתו חסד שהוא מי"ם יצחק מדתו גבורה ופחד שהיא בחי' א"ש יעקב הוא קו האמצע מדת רחמים הוא סוד האוי"ר ויש פמה צירופים בסוד אמ"ש לדכורא ולגוקבא ועיקר סוד צירוף של הרחמים והמתקת הדינין היא מש"א ר"ל בחי' מי"ם בתחלה ובחי' אוי"ר קו הרחמים בסוף ובחי' אש באמצע כדי להמתיקו ויהי פלור רחמים ועוד אי' בס"י בל"ב נתיבות פליאות חקמה חקק וברא כו' בסופ"ר וספ"ר וסיפ"ר וזהו ויהי מושבם ר"ל של הי"ג מפילן דרחמי והנהגתן מש"א פנ"ל בסוד הרחמים והמתקת הדינין בואכה ספ"ר היינו עד בחי' ספ"ר.

הר הקדם. אין הרים אלא אבות והיינו להמשיך לבחי' ספ"ר מבחי' ה"ר שהוא אבות.

הקדם היא מבחי' ימי קדם בסוד אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם והמשפיל יבין כ"ז כי קצרת: לה ויאמר ה' אל אברהם לה לה מארצה כו' ופירש"י ז"ל להנאתה ולטובתה ואעשה לגוי גדול פאן אי אתה זוכה לבנים כו' ואברכה בממון ואגדלה שמך שאודיע טבעה בעולם ויהי ברכה הברכות יהיו מסורים בידי.

ד"א ואעשה לגוי גדול זהו שאומרים אלהי אברהם כו' עיי"ש ואח"כ מציין רש"י ז"ל מארצה והלא כבר יצא משם כו' ולכאורה קשה למה היפה רש"י הסדר לפרש על מארצה המוקדם בפסוק ראשון מאוחר מהפירושים שפי' על ואעשה כו' גם הד"א שהביא רש"י ז"ל הוא אף למותר דזאת ידוע אם היה רוצה רש"י ז"ל להביא כל הפירושים שהובאו במדרשים ע"כ פסוק תקצר היריעה מהכיל אף אינו מביא רק הצריף לפשוטו של מקרא או שהוקשה לו איזו קושיא לכן מביא בכ"מ הד"א כדי שיתורץ בזה וקאן לכאורה הוא שפת יתר ונראה פנונתו עפ"י דאי' במדרש נסיון ראשון בלה לה היינו פאן ונסיון האחרון בלה לה היינו בהר הפוריה והנה מאוד נפלא מהו הנסיון הלזו פה כ"כ גדול בלכתו מארצו שהכתוב משבח בואמו וילך אברהם כאשר דבר אליו ה' וכי יעלה על לב איזו ברי' שלא לציית לדבר ה' ח"ו אף פחות ענה הרבה בכמה מדריגות מאברהם אע"ה אם היו זוכין לשמוע דבר ה' מפיו ית' אפילו שילך מסוף העולם עד סופו בנדאי מי הוא פתי אשר לא ישמע אל דברי אלהים חיים המדבר אתו עמו וא"כ מהו שבחו של אאע"ה וביותר תימה מהו הנסיון הלא שכתו בצדו שהש"י הבטיחו שע"י הליכה זו ירויח כל כך טובות והברכות לו ולזרעו אחריו עד סוף כל הדורות אכן שורש הדבר הוא פה דנדאי עיקר עשיית איזה מצוה או איזה עובדא הוא שלא יעשנה האדם לשום איזה פניה לטובת עצמו ח"ו רק שיהא במחשבה זכה טהורה ונקיה לקיים דבר המלך מלכו של עולם יהא מה שיהיה ואחר פנונת הלב הן הדברים ועיקר הנסיון של אאע"ה היה שמחשבתו היתה זכה ונקיה וטהורה בלי שום סיג ופסולת ח"ו לכונן בהליכה זו שום דבר לטובתו ולהנאתו הגם שידע באמת שיצמח לו מזה כל טוב כמו ששמע מפי הש"י.

עכ"ז לא השגיח על זה והסיח דעתו לדבר אחר היינו רק לקיים דבר ה' ולעשות נ"ר ליוצרו שיתגדל ויתפרסם אלהותו ית' לעיני כל הברואים בכל מקום בואו זהו עיקר פוננתו בהליכתו זאת והנה כל דברי נבואה שנאמרו מפיו הקדוש ית' וית' לאיזה נביא ונדאי לא נאמרו לו פירושי הדברים של הנבואה על מכוונם רק נאמר לו צירופי האותיות תוה"ק בלשון הקודש והנביא שהוא מתלבש ברוה"ק ויודע אז איך לצרף האותיות לתיבות ומתוך זה יבואר לו ענין הנבואה וכוננתה על אמיתתה ע"כ מסתמא היו דיבורי השי"ת לאברהם ג"כ בדרך זה.

והנה כל דיבור של הש"י סובל כמה פירושים ויוכל כאו"א לפרשו כפי נטיית מחשבתו לרצונו והנה בעת שנאמר לאברהם נבואה זו לך לה מארצה כו' אז תיקף ומיד עמד לנגדו היצה"ר על ימינו לשטנו וחיזק אותו לילה בזריזות לקיים מצות הש"י ובפרט שיצמח לו מזו טובות הרבה כמוכן מדבר ה'.

כי הסביר לו הדברים על אופן זה רק להנאתו ולטובתו כפי' א' של רש"י ז"ל פאן אי אתה זוכה לבנים כו' ובנודאי מהראוי לקיים מצנת הליכה זו מארצו עבור טובה זאת שיצפה לבנים חוץ שארי טובות היינו ואברכה בממון ואודיע טבעה בעולם ויתפרסם שמך הטוב בעולם ויתמסרו הברכות בידי לברך את כל אשר תחפץ.

והכניס בלבו ומחשבתו חמדת טובות עוה"ז הנצמח לו מזה וזה ידוע גודל התאנה וחמדה של בני אדם בדרכים הללו אמנם אאע"ה לגודל צדקתו ומחשבתו זכה ונקי' הבין שלא זהו דרך הטוב והישר בעיני אלהים לעשות ציווי ופקודתו עבור מצפוננו הטובות שיבואו לו מהעבודה הזאת כי זה אינו נק' עובד את הש"י רק עובד לעצמו עבור טובתו וכשהתבונן בדרך נתונדע לו בבירור שהוא מפיתויי היצר הרע ומיד התחיל לצונח דבר אחר והיפה במחשבתו פירוש דברי השי"ת לרצונו ית' ולכבודו ית' רק לעשות בזה נ"ר ליוצרו ולא הפן ליצר אפילו במחשבתו רק על פוננה אחרת הרצויה להיות דרכו והלכו בקדושה היינו ואעשה לגוי גדול זהו שאומרי' אלהי אברהם ר"ל שיתגלה ויתפרסם אלהותו ית' בכל העולם ע"י מדת החסד של אאע"ה ואברכה זהו שאומרים אלהי יצחק ר"ל שיתפרסם אלהותו ית' ע"י מדת היראה והפחד שהוא מדתו של יצחק וכן ע"י מדתו של יעקב וזהו באמת נסיון גדול שהנה יכול לקיים מצנת ה' בהליכה זו הגם אם היתה פוננתו לטובת עצמו ולהנאתו ג"כ ועכ"ז לא עירב במחשבתו שום פסולת וסיג מפיתויי היצה"ר רק מחשבתו היתה זכה ברורה ונקיה רק שיתגלה מזו ההליכה פבודו ית' לעיני כל באי עולם ומחשבתו הטורה בזה לא הנה נגלה לשום ברירה רק לפניו ית' אשר לו גלוי כל מעלומות ידע באמת לבו הנה והמאונחץ שלא עשה זאת לשום הנאת עצמו וזלת לכבודו ית' וזש"ה ומצאת את לבבו נאמן לפניך דייקא והבן וזהו שהתוה"ק מעידה עליו וילך אברהם כאשר דובר אליו ה' ר"ל במחשבה זכה וטהורה ובהתלהבות גדול רק לקיים דבר ה' ולא לשום דבר להנאת עצמו אף לפרסם אלהותו ית' וית' העולם וכן זכינו הש"י להיות מעובדי שמו ית' באמת ותמים אכי"ר: וזהו פוננת רש"י ז"ל שהוקשה לו ג"כ מהו הנסיון פנ"ל לכן מקודם הביא פיתויי היצה"ר שהכניס במחשבתו שילך לטובתו ואח"כ פירש הד"א שהוא באמת מחשבתו של אאע"ה ובסוף התחיל לפרש הפסוק מארצה לפי פשוטו פדרכו הטוב.

והבן כל זה היטב: ויבן שם מוֹבַח לה' הַנִּרְאָה אֵלָיו וגו' וַיַּעַתֶּק מִשָּׁם הִהָרָה וגו'. עד הַלֹּף וַיִּסּוֹעַ הַנִּגְבָּה הַדְּקֻדִיקִים הֵמָּה רַבִּים בְּהַפְתּוּבִים.

פי צָרִיף לְהַבִּין וְלִדְעַת שְׁלֹכְאוּרָה תִּיבַת שָׁם מִיְנֹתָר גַּם שְׁנֵי הַתִּיבּוֹת הַנִּרְאָה אֵלָיו פִּי סִימָנָא ל"ל. גַּם מֵהוּ הַלְשׁוֹן וַיַּעַתֶּק הָיָה לוֹ לֹאמַר וַיִּלְף גַּם עוֹד דִּיקְדוּקִים יְדוּעִים לְמַבִּין וְכֹאשָׁר נִבְאָר אִי"ה וי"ל בְּשׁוּם שְׁכָל וְדַעַת אַחֲרֵי אֲשֶׁר חָנָן ה' בְּרַחֲמָיו פִּי הַתּוֹה"ק מְרַמְזֵת לָנוּ בְּזֶה גְנוּל עֲבֻדוֹת"ה' בְּהַתְּלַהֲבוֹת רַב לַתְּשׁוּקַת הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא וַיִּיחַוֵּד וְקִישׁוֹר הָעוֹלָמוֹת אֲשֶׁר פָּעַל וְעָשָׂה בְּזֶה אֲאֵע"ה סָבָא קַדִּישָׁא בְּנִסְיַעוֹתָיו וּבְבִנְיָן הַמְּזַבְּחוֹת וּבְנִדְאֵי אֵין מְקַרָא יוֹצֵא מִיַּדִּי פְּשׁוּטוֹ.

שְׁנִסְיַעוֹתָיו הָיוּ בְּמִקְוֹמוֹת הֵהֵם וּבְנָה שָׁם מְזַבְּחוֹת אֲמָנָם כְּנִוְנָתוֹ הַרְצוּיָה וְהַקְדוּשָׁה הִיָּתָה רַב לַיִּיחַוֵּד אֲשֶׁכִּינְתָא בְּדְרוּעָא וַיִּמְיָנָא בַּחֲי' חֶסֶד מְדָתוֹ שָׁל אֲאֵע"ה וְהַמְשִׁיף אֵלָיָה אִוְרוֹת וְהַשְׁפָּעוֹת קַדְוִישׁוֹת וְעֵלְמִין עֵילְאִין קַדִּישִׁין וְהִנֵּה מְזַבַּח נִק' בַּחֲי' הַמְּלוּכָה הַקְדוּשָׁה שְׁכִינָא קַדִּישָׁא בְּסוּד מְדַבְּחָא דְלַעִילָא אֲשֶׁר מִיכָאֵל פְּהֵנָא רַבָּא דְלַעִילָא מְקַרִּיב עָלֶיהָ קְרַבְנִין דְנִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקֵינָא עוֹבְדִין טְבִין דִּידְהוּ וְכַמְבֹּאֵר בּוֹה"ק כְּמָה פְּעָמִים וְרָצָה אֲאֵע"ה לַיִּיחַוֵּד אֲשֶׁכִּינְתָא וְלַקְשָׁרָה בְּבַחֲי' מְדָתוֹ מְדַת חֶסֶד לְאַבְרָהָם וּבְבוֹאוֹ לְמִקְו' שְׁכֵם שַׁכ"ם הוּא מְנִין ש"ס כְּמִנְיָן ה"פ חֶסֶד סוּד ה' חֶסֶדִים וְשָׁם בְּנָה וְעָרַף קוֹמַת הַשְׁכִּינָה וַיִּיחַוֵּד וּקְשָׁרָה בְּבַחֲי' הוּי"ה בְּמְדָתוֹ מְדַת הַחֶסֶד וְזֵהוּ וַיִּבְנֶן שָׁם מְזַבַּח לְשׁוֹן וַיִּבְנֶן אֶת הַצִּלְע וּש"ם דִּיקָא כַּנ"ל לַה' הַנִּרְאָה אֵלָיו הִיָּנּוּ לְבַחֲי' הוּי"ה וּמְדַת הַחֶסֶד הַנִּרְאָה וְרֵאוי אֵלָיו וַיַּעַתֶּק מִשָּׁם הִיָּנּוּ מִשָּׁם הָעֵלָה אֶת הַשְׁכִּינָה הַק' בְּיוֹם הַמַּעֲלוֹת לְבַחֲי' עֵתִיקָא דְעֵתִיקוֹן סְתִימָא דְכָל סְתִימִין רוּחָא דְכָל רוּחִין הִהָרָה יְדוּעַ מֵאֲחֻז"ל אֵין הָרִים אֵלָא אֲבוֹת הִיָּנּוּ אֲבָרָהֶם יַצְחָק וַיַּעֲקֹב סוּד חַג"ת וְאֵם הָיָה נִכְתָּב הָרָה הָיָה פִּירוּשׁוֹ מְקוֹר וְשׁוֹרֵשׁ שָׁל הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁי' סוּד חַב"ד וְהִהָרָה פִּירוּשׁוֹ מְקוֹר וְשׁוֹרֵשׁ כָּל הַשְּׁרָשִׁים עֵיקְרָא וְשָׁרְשָׁא דְכָל עֵלְמִין רוּחָא דְכָל רוּחִין מְקַדָּם לְבֵית אֵל יְדוּעַ מִכ' קוֹדֵשׁ הָאֲרִיז"ל ה' מְלָף גְּאוֹת לְבַשׁ הִיָּנּוּ פִי קוֹדֵם שְׁהֶאֱצִיל וּבְרָא וַיַּצֵּר וְעָשָׂה הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא אֶת הָעוֹלָמוֹת הָיוּ כָּל הַכּוֹחוֹת הַקְדוּשִׁים וְכָל הַתּוֹאֲרִים וְהַמְדוֹת פְּלוּלִים בְּעֲצֻמוֹתוֹ ית' וית' בְּסוּד יְמֵי קָדָם וְעֵיקְרָא הַרְצוֹן שְׁעָלָה לְפָנָיו יק"ש לְהֶאֱצִיל וּלְבָרוּן אֶת הָעוֹלָמוֹת הָיָה מְחַמַּת תְּנוּאָר מְלָכוֹת פִּי אֵין מְלָף בְּלֵא עִם וְזֵהוּ גֵרָם הַרְצוֹן לְפָנָיו ב"ה וּב"ש לְהֶאֱצִיל וּלְבָרוּן אֶת הָעוֹלָמוֹת.

וְזֵהוּ ה' מְלָף גְּאוֹת לְבַשׁ הִיָּנּוּ לְהִיּוֹת שְׁעָלָה בְּרַצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט הַמְצַוְחָצָח וְהִנֵּה לְהִיּוֹת לוֹ תְּנוּאָר מְלָכוֹת וְאֵין מְלָף בְּלֵא עִם לְזֹאת לְבַשׁ לְבוּשׁ הַגְּאוֹת גֵּאוֹת עוֹלָה מְסַפֵּר ת"י נִימִין קַדִּישִׁין וּבְרָא אֶת הָעוֹלָמוֹת וְזֵהוּ סוּד שְׁיָסַד הַפִּיטָן בְּיוֹם אַחֲרוֹן שָׁל פְּסַח בְּסוּף הַשִּׁירָה מְלָכוֹת עַד לֹא קָדָם קְדוּמָה ר"ל פִּי בַּחֲי' מְלָכוֹת עָלָה בְּרַצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט סוּד א"ס הָאֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט הָאֲמִיתִי עַד לֹא קָדָם קְדוּמָה וְכַנ"ל וְאֲאֵע"ה הַמְשִׁיף מִשָּׁם מִיָּמֵי קָדָם לְבַחֲי' הַמְּלוּכָה שְׁכִינְתָא קַדִּישָׁא וְזֵהוּ מְקַדָּם לְבֵית אֵל הַשְׁכִּינָה נִק' בֵּית אֵל כְּנֹדַע וַיֵּט אֶהְלָה הִיָּנּוּ אַה"ל ה' ה' תַּתָּאָה בֵּית אֵל מִיָּם מִיָּם מְרַמְזוֹ לְתַרְיָן עֵלְמִין קַדִּישִׁין שְׁכִינְתָא עֵילְאָה אִימָא קַדִּישָׁא הַנִּק' מ"י עֵלְמָא דְקַיִימָא לְשִׁאֲלָה וְשְׁכִינְתָא תַּתָּאָה הַנִּק' י"ם וְכַמְבֹּאֵר בּוֹה"ק בַּכ"ל זוֹ בְּפִסּוּק וַיְהִי בִימֵי אֲמֶרְפֶּל וְהָעֵי מְקַד' ע"י מְלָשׁוֹן עֵי הָעֵבְרִים לְשׁוֹן חוֹןשָׁף.

פִּי לְהִיּוֹתוֹ מוֹשְׁלָל מֵהַשְּׁגַת הָאֲנוּשִׁי וּמְכָל הַנִּבְרָאִים אֲפִילוֹ מִמְּלָאכִין קַדִּישִׁין ע"כ נִק' כֹּן הִיּוֹת שְׁאִינָן יְכוּלִין לְהַנּוֹת מְאוּרוֹ הַקְדוּשׁ ע"ד יוֹצֵר אִוֵּר וּבוֹרָא חוֹןשָׁף כְּמְבֹאֵר

בְּכֹהֲנֵי־ל'. וְזֶהוּ וְהָעֵי מְקַדֵּם וְשֵׁם נֹטָה אֶהְלֶה שֶׁל הַשְּׂכִינָה וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' הַיְיָנוּ עַד
בַּחַי קְדוֹשׁוֹת רוּחַ הַמַּעֲלֹת הָאֵלוּ יִחַד וְקִשֵּׁר הַשְּׂכִינָה הַק' לְהַמְשִׁיךְ אֶלֶיָּה אֹרוֹת הַשְּׁפָעוֹת
כָּל חַיָּדוֹ וְכָל טִיבוֹ וְכָל נְהוּרֵי עֵלְאִין קְדִישִׁין בּוֹצִינֵין טָבִין.

וַיִּסַּע אַבְרָם הַלֹּוֹךְ וְנִסְוֵעַ הַגְּבָהַ הַיְיָנוּ לְדָרוֹם סוּד הַיָּמִין דְּרוֹעָא יִמִּינָא לְקִשְׁרָא לְשְׂכִינְתָא
לְבַחֲיַנְתּוּ מִדַּת חֶסֶד וְלִבְל תַּעֲדֵי מִינָא לְעֵלְמִין. רַק לְעוֹלָם יִנְמַשֵּׁךְ אֵלֵי חֶסְדִים טוֹבִים
וְרַחֲמִים גְּדוּלִים וְכָל טוֹב וְלִהְשִׁיעַ לְהַכְנִי כִּי כָּל טָבוֹ וְכָל חַדוֹ וּבְנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי וְכָל הַמַּצְטַרֵּךְ
אֶלֶיָּהֶם וְכִי"ר עַד יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ מְמָרוֹם וַיִּשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחַ צְדָקֵינוּ בְּב"א וְעֵינֵין בּוֹזוּה"ק
בְּפ' ז' בְּפ' יַעֲבֵר אַבְרָם בְּאַרְצָא וּבְפ' וַיַּעֲתֵק מְשִׁיחַ וּבְפ' וַיִּשְׁלַח בְּפ' וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וְתַמְצָא
שָׁם קֶצֶת מִדְּבָרֵינוּ הַנְּ"ל וְהַמְשַׁפֵּיל יִבִּין אֶת כָּל זֹאת וְאִם שְׂגִיתִי ח"ו הַשִּׁי"ת יִכְפֹּר: וַיִּרְאוּ
הַמְצָרִים אֶת הָאִשָּׁה.

ר"ת שֵׁם אֵהוּ"ה שְׁלֵא פְסִדְרָן אֶת הָאִשָּׁה כִּי יָפָה הִיא ר"ת שֵׁם אֵהוּ"ה וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שְׂרֵי
פְרַעֲזָה ס"ת יְדוּ"ד שְׁלֵא פְסִדְרָן שְׂרֵי פְרַעֲזָה וַיְהִלְלוּ אֹתָהּ ס"ת שֵׁם יְדוּ"ד פְסִדְרָן וְהַעֲנִין
הוּא כִּי בְּאֵלוֹ הַשְּׁמוֹת נִתְחַבְּאָה שְׂרָה אִמְנוּ בִּירִידְתָּהּ לְמַצְרַיִם שְׁלֵא יִשְׁלַט בָּהּ פְרַעֲזָה: וַיִּצָּא
מִלָּךְ סְדוֹם לְקִרְאָתוֹ גּוֹ' אֶל עַמְקַ שְׁנָה גּוֹ': הַנְּהָ יְדוּעַ מִכֹּהֲנֵי־ל' ע"פ ה' מִלָּךְ גָּאוֹת לְבַשׁ
ר"ל כְּשֶׁעָלָה בְּרַצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט לְהַאֲצִיל וְלִבְרֹא אֶת הָעוֹלָמוֹת כְּדֵי לְהִיּוֹת לוֹ תְּנוּאָר מְלָכוֹת
כִּי אֵין מִלָּךְ בְּלֵא עִם.

אִז כְּבִיכּוֹל נִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ גָּאוֹת מְסַפֵּר ת"י נִימִין קְדִישִׁין וְכַמְבּוֹנָר לְעֵיל בְּסִמּוּךְ עֵי"ש
וְהַנְּהָ אֵי יו"ד קָבִין גָּאוֹת יְרָדוּ לְעוֹלָם תַּשְׁעָה נְטָלוּ עֵילָם כּו' וְהַנְּהָ כְּדָרְלַעֲמָר הִי מְלָכוֹ
שֶׁל עֵילָם וְנִתְגָּאָה בְּגָאֲנָתוֹ וְאָמַר שֶׁהָעוֹלָם הוּא קְדָמוֹן בְּעַצְמוֹ וְאָמַר בְּלָבוֹ אֵין אֱלֹהִים לִית
דִּין וְלִית דֵּינֵין כְּדָבְרֵי שְׁאָר כ הָאִפִּיקוֹרְסִים וְלָכֵן שְׁמוֹ כְּדָרְלַעֲמָר.

הַיְיָנוּ כְּדוּ"ר לְעוֹמָר ר"ל שְׁעֵשָׂה כְּדוּר לְעוֹמָר הוּא עֲשִׂירִית הָאִיפָה שֶׁהוּא הַמְּלוּכָה הַק'
שֶׁל מִלָּךְ מ"ה הַקְּדוּשׁ ב"ה. וְהוּא עֲשָׂה כְּדוּר ר"ל שֶׁהַכְּחִישׁ כְּבִיכּוֹל בְּמִלְכוֹ שֶׁל עוֹלָם
וְאָמַר שֶׁהָעוֹלָם הוּא קְדָמוֹן גַּם הַתְּרָגוּם יב"ע דְּרָשׁוּ לְשַׁנֵּי תִיבּוֹת כְּדוּ"ר לְעוֹמָר אִף לְפִי
דְּרָכּוֹ וְזֶהוּ הִי מְלַחֲמַת אֵאע"ה אֶתוֹ כְּדֵי לְפָרְסֵם אֶלְוֵהוֹתוֹ ית"ש וְלִהְתְּנוּדַע וְלִהְגָּלוֹת כִּי
הוּא מִלָּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ וְהוּא הָאֲצִילִים וּבְרָאָם וַיִּצְרָם וַעֲשָׂאָם וְאֵין זוּלָתוֹ וְהַנְּהָ כְּשֶׁהַפָּה
אֵאע"ה אֶת כְּדָרְלַעֲמָר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אֶתוֹ שֶׁהִיוּ גְבוּרִים גְּדוּלִים וְחַזְקִים וְהוּא הִי בְּמַתִּי
מְעַט וְאֵעִפ"כ נִצְחָם א נִתְנוּדַע וְנִתְגָּלָה לְכָל כִּי יֵשׁ מְשַׁגִּיחַ וְשׁוֹלֵט וּמוֹלָךְ עַל כָּל הָעוֹלָם
כְּלוֹ וּמִנְהִיג אֹתָם כְּרַצוֹנוֹ וְלָכֵן כְּתִיב וַיִּצָּא מִלָּךְ סְדוֹם לְקִרְאָתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ כּו' אֶל עַמְקַ
שְׁנָה שׁו"ה הוּא נוֹטְרִיקוֹן שְׁאָמַר וְהִי הָעוֹלָם ר"ל שְׁנִתְאֲסַפּוּ כָּל הַקְּדוֹת וְהוּדוּ שִׁישׁ
מְשַׁגִּיחַ וְשׁוֹלֵט בְּעוֹלָם שְׁאָמַר וּבְרָא הָעוֹלָם וְהוּא מִלָּךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ וְזֶה־עַמְקַ הַמְּלָךְ
וְהַבֵּן הֵיטֵב: וַיִּרְא בְּשֵׁם הָרֵב ר' מֹשֶׁה מְפַשְׁעוֹוִירְמַק וַיִּרְא אֶלֶיָּה ה' בְּאֵלֵי מְמָרָא פִי שִׁכ"כ
הִי אֵאע"ה שְׁפָל בְּעֵינֵי עַצְמוֹ עַד שֶׁחָשַׁב בְּלָבוֹ שֶׁהוּא אֵינוֹ רָאוּי לְהַשְׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה רַק
מְמָרָא הוּא הַצְּדִיק הָעוֹבֵד הַשִּׁי"ת וְאֶצְלוֹ הוּא הַשְּׂרָאֵת שְׂכִינְתּוֹ י"ת אֲבָל הוּא עַדֵּינֵין לֵא
הַגִּיעַ לְמִדְרִיגָה זוֹ וְזֶהוּ וַיִּרְא אֶלֶיָּה.

ר"ל שְׁכָף הִי נְרָאָה לוֹ בְּלָבוֹ וּמִחְשַׁבְתּוֹ תְּמִיד ה' בְּאֵלֵי מְמָרָא שֶׁה' הוּא בְּאֵלֵי מְמָרָא
הַיְיָנוּ שֶׁהַשְּׂרָאֵת שְׂכִינְתּוֹ ית' אֵינוֹ רַק אֶצְל מְמָרָא מְפָנֵי שֶׁהוּא צְדִיק וְעוֹבֵד הַשִּׁי"ת בְּאֵמֶת.
אֲבָל הוּא עַדֵּינֵין מִבְּחוּץ שְׁלֵא נִכְנַס לְהַקְדוּשָׁה וְזֶהוּ וְהוּא יוֹשֵׁב פְּתַח הָאֵהָל שְׁחוֹשֵׁב

במחשבתו שהוא עדיין בפתח אהל של הקדושה וכן הוא דרך הצדיקים הגם שעובדים את ה' פל ימיהם עכ"ז נדמה להם בלבם ומחשבתם באמת שעדיין לא התחילו פלום לעבוד את הש"י והם עדיין מחוץ לאהל הקדושה רק עומדים בפתח האהל ודפח"ח ויתורץ בזה קושית האוה"ח עי"ש: או יאמר דהנה ידוע שכל התאמצות עבודתו של אאע"ה וכל מגמתו הי' רק שיתגלה ויתפרסם אלהותו ית"ש ע"י מדתו מדת החסד כמ"ש הלוח ונסוע הנגבה לדרום שהוא ימין מדת החסד ועיקר עבודתו הי' שכל העולמות יתפרנסו ויתנהגו ע"י מדתו החסד ושיתקו כל הדינים בשורשם ויהיו נעשים חסדים גמורים והנה ממר"א מספרו רפ"א היינו פ"ר דינים והמתקתן ע"י א' ר"ל אלופו של עולם ועפ"ז יש לפרש הפסוק וירא אליו.

ר"ל שנתגלה אליו ה' הוא החסדים פנודע באלני לשון חונק כמו ואת אילי הארץ לקח ממר"א ר"ל בתוקף וחונק הדינים נתגלו אליו החסדים היינו שנתקו הדינים בשורשן ע"י עבודתו שהמשיך רק חסדים טובים לכל העולם והמשפיל יבין ובזה ג"כ יתורץ קושית האוה"ח למה הקדים תיבת אליו לתיבת ה' וע"פ דברינו הנ"ל יבואר על נכון: עוד י"ל בפסוק הנ"ל דהנה לא נאמר פאן שום דיבור ואמירה לאאע"ה בהתגלות ה' אליו ודרשת חז"ל ידוע ועוד יש לאלוה מילין אחר אחר חנו ה' ברחמי דהנה למעלה בפ' הקודמת כתוב מילת אאע"ה וזה ידוע שע"י העברת בשר הערלה נתגלה רב טוב הצפון לצדיקים כי בהעברת הערלה מעבירין כל המספים המבדילין והקליפות החיצונים ונעשה אף טוב לישראל וע"כ אנו אומרים בעת המילה.

הודו לה' כי טוב כי עי"ז נתגלה הטוב הצפון ואיהו כביכול גושפוקא דמלפא דבה חתים שמיא וארעא הרמוז בר"ת של א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ שהיא מספר טו"ב וע"י המילה נעשה המתקת הדינים בכל העולמות ומתנהגין ברחמים טובים ועפ"ז י"ל וירא אליו ה' ר"ת עולה מנין טו"ב וכנ"ל שע"י העברת בשר הערלה נתגלה אליו הטוב באלני ממרא אלני מספרו סוד יחוד הקדוש הוי"ה אד"ני.

כי ממר"א עולה רפ"א היינו פ"ר דינים וא' הוא המתקתן והיינו שנתקו הדינים אז ע' המילה ונעשה יחוד אמיתי והוא יושב פתח האהל פחם היום והוא ר"ל עולם הנסתר עתיקא קדישא סתימא דכולא ונק' ג"כ כביכול בבחי' פתח האוהל.

כי הוא פתח ומפתח לכל העולמות וזהו והוא יושב כו' ע"ד דאיתא ועתיק יומין יתיב לכפניא שפיבין דנורא. היינו לכפניא את הדינים ולהמתיקן ולהעשות הפל רחמים פחום היום ר"ל בהתחממות הדינים ר"ל אז ועתיק יומין יתיב לכפניא שפיבין דנורא הם הדינים ולהמתיקן וכ"ז נע ע"י המילה וישא עיניו וירא כו' כי כל ימיו הי' מתנהג א"ע ע"ד מאחז"ל עיניו למטה ולבו למעלה.

לכן פתיב פאן וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים אינון תלת מוחין קדישין חב"ד נצבים עליו וירא ויירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה היינו פשהבין זאת ויירץ לקראתם להמשיכן מפתח האהל וישתחו ארצה השתחויה הוא לשון המשכה היינו להמשיכן ולייחדן כביכול בהמלוכה העליונה או לקראתם לשון קבלה כמו וקרא זה אל זה תרגום ומקבלין דין מן דין ויאמר אדני אל נא תעבור מעל עבדך ר"ל שביקש מאת

היראה והמלוכה העליונה הק' הרמוז בשם אדני אל נא תעבור מעל עבדך הגם שהוא ייחד תמיד העולמות העליונים הק' וכנ"ל.

עכ"ז ביקש מהיראה והמלוכה הק' העליונה דלא תעדי מיניה לעלם ולעלמי עלמין ולפי שהרגילות והתמדת הדבר מבטל השיעשועים והתענוג כי תענוג תמיד אינו תענוג ובתוה"ק איתא בכל יום יהיו בעיניו כחדשים לכך אמר יוסף נא מעט מים היינו התורה ורחצו רגליכם היינו לרחוץ ולהסיר הרגילות מאז והשענו תחת העץ הוא עץ החיים והמשפיל יבין כ"ז: וה' אמר המכסה אני מאברהם גו' כי ידעתיו למען גו' למען הביא גו'.

הנה שני פעמים למען הכתובים פאן אין להם שום פירוש פמוכן מעצמו ועוד כמה דקדוקים ונראה דהפתוב מדבר בשבחו וצדקתו של אאע"ה דשורש הדבר הוא שכל העובדות ומע"ט שעשה אאע"ה ועבד את הש"י בשכלו הנה והטהור ובאהבה רבה הכל היה בעיניו מעט ואינם נחשבים בעיניו לכלום נגד חסדי הש"י והנסים שעשה עמו ולכך לא היה די בעיניו ואמר בלבו הגם שאמתן עצמי בכל מיני עובדות טובים מה אני עבור זאת התיישב בדעתו שאין זה מספיק מה שאני בעצמי מקיים מצות הש"י וחקיו בשכל גדול לכן פעל והכניס עוד פנונה אחרת במחשבתו הנה בקיום המצות לעשות בשם כל ישראל דהנה כל זרע ישראל היו אז כלילין במוחו ומחשבתו של אאע"ה כי הן הוא פנוס במוח האב נמצא שהמוח של אאע"ה היה השורש של כל נשמות ישראל וזרע אברהם הבאים אחריו עד סוף כל הדורות עקבות משיחא וא"כ כשעשה איזה מצוה עשה בשביל כל ישראל היינו עם כל הכוחות שלו ועם כל הענפים העתידי להתפשט ממנו והרי הוא נחשב כאלו עשה המצוה עמהם ממש.

ומזה הגיע לזרעו אחריו שני טובות א' פיון שהוא קיים כל מצות התורה ודיקדוקי מצות ואף ע"ת א"כ כשעשה בשם כל ישראל והיה עבודה דרבים א"כ כל או"א מישראל הבאים אחריו קיים כל התרי"ג מצות ומצות דרבנן אף עדיין היה בכח ועוד נצמח מעבדות זה טובה גדולה לזרעו אחריו עבור שעשה דרך ומסלול להם שיוכלו להשיג שכליות המצות ולקיים אותן פתקנן מאחר שפבר קיימו את כל המצות פעם א' בכח עם אאע"ה וא"כ בנקל יוכל כאו"א מישראל להוציא הדבר מכח אל הפועל ולקיים המצות בפועל ממש פיון שנפתח השער להם מימות אאע"ה.

ועפי"ז י"ל פי' הגמ' חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשיי למעשה אבות. ולכאורה יפלא איך יוכל כ"א לבוא למדרגת אאע"ה והשגתו שהוא מרובה לימין אכן באמת אין הפנונה שיגיע למעשיאברהם בעצמו רק למעשיו של אותו האדם עצמו שעשה בעודו כלול וכמוס בעצמותו של אאע"ה לפי שהיה אז כלול שם בשורשו נמצא שהוא בנקל לכל אדם פיון שכל אדם עשה פבר כל המצות כשהיה עדיין בכוחו של אאע"ה א"כ א"צ רק לשוב לשורשו ולכוחו של אאע"ה כדי להוציא הדבר מכח אל הפועל ואז יוכל להשיג בחי' של עשיית המצות שעשה אז כשהיה בכוחו ועצמותו של אאע"ה וז"ש למעשי אברהם ר"ל למעשי עצמותו שעשה בעודו כלול וכמוס בתוך אברהם במוחו ועצמותו וזש"ה כי ידעתיו לשון אהבה וחיבה.

ר"ל אני אוהבו ומתחיל לספר בשבתי במעלת קיום מצותיו למען אשר יצוה לשון צונוא וחבור הינו שמכונן בעשיית כל מצוה לייחד ולחבר עצמו את בניו וביתו אחריו עד סוף כל הדורות ועושה המצוה עמהם וז"ש ושמרו לשון עבר שהרי הוא נחשב פאלו כפר עשו בעצמם כל המצות ונמצא שכבר שמרו דבר ה' אף שעדיין הי' בלח וגם עשה דבר סלילה לזרעו אחריו שיהא בנקל אח"כ להם לעשות צדקה ומשפט ועוד היתה פוננתו למען הביא ה' על אברהם שיהי' התנהגות העולמות והשפעתם ע"י שרשי הוי"ה במדת אברהם היינו שיתנהג הבורא ית' וית' בחסד עם כל העולמות כמו שהוא מתנהג בעצמו עם כל באי העולם וזהו את אשר דיבר עליו דיבר הוא לשון הנהגה הינו שהנהגה העליונה יהיה ע"י מדתו חסד להמשיך שפע טובה וברכה ורחמים וחסדים טובים לכל זרע ישראל כיר"א והבן היטב: והגם שפדברינו אלה פהנוייתן המה פתובים בס' קדושת לוי עכ"ז פתבתים הנה מפני ששמעתי מאדמו"ר הרב הק' שיתנהג שומר בהיות הרב הק' כו' מבאר דיטשוב אצלו בקאלבסוב ביקש להראות לו אינה מפתבי קודש של אדמו"ר וכן עשה ומגודל עוצם קדושתו והתלהבותו בעבודתו ית' נשארו המכתבים אצלו מפני ששכח להחזירם לאדמו"ר ואחר זמן רב מצאום בין פתביו שגם אלו הם משלו והדפיסו אותם על שמו: וה' פקד את שרה וג' מדרש הה"ד לעולם ה' דברך נצב בשמים גו' אלא דברים שאמרת לאברהם בהשמים ולכאורה תמוה מה בא הפתוב להשמיענו שה' פקד את שרה כאשר אמר דודאי הקב"ה מקיים דברו שהוא אמר ולא יעשה כו' וכי בן אדם הוא ויתנחם.

נהלא אחז"ל כל דיבור שיצא מפי הקב"ה לטובה אפי' על תנאי אינו חוזר. אכן הענין פה הוא שיש חילוק בין פקידה לזכירה דאי' בזה"ק דפקידה הוא לנזקבא וזכירה הוא לדכורא דהלשון פקידה הוא על איזה דבר שמקבל מאיזה בחי' הקודם לו ושורש הדבר הוא דודאי כל ההבטחות שהבטיח השי"ת לישראל אנו בטוחים שיקיים אותם לנו ולא יפול מדבריו ארצה ח"ו רק ישפיע לנו כל הטובות והברכות פדרכו להיטיב אף מבטיח לעשות איזה דבר טובה אז ודאי כשהטובה קשורה אצלו בלח אין חילוק בין עבר להנה ועתיד אף אצל המקבלים הדבר שהוא אצריכים להוציא דבר זה מלח אל הפועל להביא אותו אל ההתגלות שיהא במהרה פי כשהוא עדיין נעלם במחשבה הוא באיתפסיא והוא בעלמא דאתי העתיד להתגלות לנו אף לע"ע עדיין הדבר בהעלם והמשכת דבר שהוא מן העתיד אל ההנה הוא באמונה ר"ל פיון שהצדיק מאמין בדבר שבדאי יקיים השי"ת הבטחתו ומצפה ומייחל ומחכה בכל עת ובכל שעה שיבוא הדבר ומתלהב בלבו שיתקיים הדבר שהוא אז אותו תשוקה והתלהבות והצפוי של הצדיק הבא ע"י האמונה לבוא אותו הדבר מחבר המחשבה העליונה של ההבטחה וממשיכו להאמונה וזהו פי' הפסוק לעולם ה' דברך נצב בשמים ר"ל שדיבור של הבטחה טובה כשהוא עדיין ברוחניות הוא באתפסיא ועומד בשמים אף ע"י שלדור ודור אמונתה ר"ל ע"י האמונה פוננת ארץ.

ר"ל עשיית ומקנת פלי ונוק' להתגלות הדבר ומצינו באברהם אמירה ודיבור אמירה הוא בחשאי כ"ז שהוא בדקות באתפסיא ודיבור הוא באתגליא וז"ש רש"י ז"ל במתק לשונו כאשר אמר בהריון ר"ל שהיו אצל שרה ב"דברים הריון הינו כשהי' הדבר עדיין במחשבה באתפסיא להמשיך רק הריון שהוא ג"כ באתפסיא וזהו בחי' אמירה בחשאי אבל ניעשה לה שרה ר"ל תיקנה ועשאה פלי לקבל הדבר ויבוא להתגלות וזהו בחי' דיבור

ומזה בא הלידה וקב"ח: ויעש אברהם משתה גדיל ביום הגמל את וג' הנה הקדושים קדמונינו ו"ל אמרו שאאע"ה הי' בסוד נשמה לנשמה לכל העולמות ומקור ושורש נשמתו הי' מחכמה עילאה קדישא כביכול וכן אי' בזה"ק אברהם הוא אותיות אב"ר מ"ה והוא מספר רחם שהיא מקור הרחמים והחסדים בסוד שם הקדוש ע"ב שהיא הוי"ה במילוי יודי"ן ושרה אמנו ע"ה היתה בסוד נשמה לכל העולמות ואי' בסוד שם הק' ס"ג והוא בסוד עלמא דבינה כביכול דבמקורו הוא פולו חסד ורחמים אף דמינה דינין מתערין ואי' סוד שם הק' אלהים וזהו ש' שרה עולה כמנן אלהי"ם במילואו ואות ר' עולה כמנן אלהי"ם בריבוע ואות ה הוא ה' אותיו' אלהי"ם ויצחק אע"ה סוד שורש נשמתו בא מעלמא דבינה ויצחק הוא בסוד נפש של כל העולמות דאי' שם הק' ב"ן דאי' סוד הנפש של כל העולמות אבי"ע וד' פעמים ב"ן עולה ר"ק מנן יצח"ק ויעקב אע"ה הי' בסוד רוח של כל העולמות ואי' סוד אוי"ר מג' אמות שהם אמ"ש ר"ת אור מים א"ש ואי' בסוד רוח האדם העולה למעלה ועוד אמרו קדמונינו ו"ל שיצחק אע"ה באה נשמתו מעלמא דנוק' ולא הי' ראוי להוליד עד העקידה שאז ניתן לו נשמה מעלמא דדכורא והיינו כי סוד שורש נשמתו ה' מעלמא דבינה והי' מדתו מדת הפחד והגבורה ולא הי' ראוי להוליד עד העקידה כי אז ע"י מס"נ להשי"ת בלב תמים וע"י עבודת הקודש של אאע"ה שרצונו הי' להמתיקו ויכולל בימין סוד חסד לאברהם ועי"ז המשיך אליו נשמה מעלמא דדכורא כביכול סוד ד' יודי"ן משם ע"ב הק' וד' יודי"ן.

מספרן מ"ם ועם ר"ח מנן יצח"ק עולה רמ"ח שהיא רחם ולנה הי' מאז והלאה ראוי להוליד וזהו ותאמר שרה צחוק עשה לי אלהים כל השומע יצחק לי פידוע דרחז"ל על שם יצח"ק היינו יו"ד מורה על יו"ד נסיונות שנתנסה אאע"ה צ' מורה על שהיתה שרה בת תשעים שנה כשילדתו ח' מורה על שנימול לשמונה ימים ק' מורה על אברהם שהי' בעת לידת יצחק בן מאה שנה והנה עד העקידה לא נשלמו עדיין הי"ו נסיונות וזהו צחוק עשה לי אלהים אבל כל השומע יצחק לי היינו בשעת העקידה שנישלמו אז הי"ו נסיונות וגם נמשך לו בסוד ד' יודי"ן דע"ב מספר ל"י ואז נכלל בימין ג"כ סוד החסד והרחמים וכנ"ל וזהו סוד וילכו שניהם יחדו שהיו שניהם כלולים זה בזה והנה סוד שורש נשמתו של אאע"ה הוא מבחי' נוצר חסד שהיא מזלא עילאה קדישא סוד ג' הוי"ו ת עולים מנין.

ע"ח גימ' מזל"א. וכל ימיו הי' עבודתו עבודת הקודש להמשיך ולהשפיע מבחינתו שהוא חסד לכל העולמות ולהמתיק את הדינין וזהו ויעש אברהם משתה גדול היינו משתה ושמחה וחדנה ביום הוא לשון בהירות ואור הגמ"ל גימ' מזל"א.

היינו כשהמשיך מבחינתו ומדתו הוא מזל"א עילאה קדישא למדת יצחק והמתיקו וכללו במדתו והמשפיל יבין כ"ז: או יאמר הגמל את יצחק כי החסד המתפשט למטה כביכול הוא בשנה לרעים ולטובים ואם הי' מתפשט מעצמו למטה כביכול אז הי' נעשה כביכול בסוד סיגי כסף סוד מותר הבריאה ויש בו פסולת כביכול ומדתו של יצחק הוא גומל חסדים טובים שלא תפשטו יותר מדאי כי גומל הוא לשון הפרשה היינו שפפריש וגומל החסדים להיותם טובים אהובי' ומתוקים וזהו שפעשה אברהם שמחה וחדנה לכל העולמות ביום הגמ"ל.

הוא לשון הפרשה את יצחק היינו עם יצחק וכנ"ל והמשפיל יבין: ועפ"ז הנ"ל יבואר מ"ש במד"ר צחק עשה לי אלהים ר' לוי אמר הוסיפה על המאורות כו' וגם יובן מה דאי במד"ר משתה גדול גדול עולמים הי' שם והבן: ויהי בעת ההוא גו' ופיכל גו' השבעה לי וגו': יש לרמז בפ' זו סודות נפלאים ויבואר בזה ג"כ מ"ש מקודם לבדקו היינו ה' קודם לנו"ן: והנו"ן הוא פשוטה ואח"כ פתוב לבדנ"ה בנו"ן כפופה והיא קודמת לה' ובהעיר לב ושום שכל י"ל אחרי אשר חנו אל דעות ה' שמרנוז פאן סוד המתקת הדינין פי אבימל"ך נק' בחי' חכמה עילאה קדישא סוד אב"א ובאב"א יסד ברפא סוד המלוכה הק' וכמ"ש בזוה"ק ובתיקונים בסוד אם אית בישראל מאינון משפילים דידעין לזרקא אבנא לאתר דאתגזרת מתמן היינו להעלות המלוכה' הק' סוד אבן דאתגזרת די לא בידין ממדרגה למדרגה עד רום המעלות לחכמה עילאה קדישא אשר משם נחצבה אבן ספיר דמות פסא פרסייא יקרא קדישא ולזה נק' בחי' חכמה עילאה בשם אבימל"ך ופיכל שר צבאו הוא בחי' יסוד צדיק חי עולמים המקשר ומיחד כל עלמין ואיהו המקור הממשיך השפעה העליונה לכל העולמות ולכל המדות ומקשרן ומיחדן וזהו פ"י כ"ל והוא כביכול בחי' שר צבא למדת החכמה הן ומפרנס לכל העולמות לעילא ותתא ומחנ' את פולם בסוד והחכמה תחיה ואברהם הוא מדת החסד פנודע וזהו ויאמר אב"י מל"ך ופ"י כ"ל שר צבאו אל אברהם שהוא מדת חסד המלכות ומצנחצח אלהים עמה גו' היינו אנו רואים אשר המדה"ד נמתק על ידך ושם אלהי"ם שהוא בחי' מדת הדין עמה היינו שהוא מסכים על ידך בכל אשר אתה עושה לפי מדתך שהוא חסד ועתה השבעה לי גו' השבעה לשון שבעה ר"ל שתראה שכל זו מדות הק' יתנהגו ע"י מדתך מדת החסד ולהמתיק דינים היוצאים משם אלהים ושיהי' בכל הזו' מדות התנהגות הרחמים והחסד אם תשקור לי ולניני ולנכדי היינו לבטל כל הדינים לבל יהי' להם שום שליטה ואחיזה בהג' עולמות בריאה יצירה עשה רק פולם יתנהגו בחסד ורחמים פחסד אשר עשיתי עמה פי השורש חסד לאברהם הוא חכמ' עילאה קדישא כמבואר למעלה ובסוד אלהי אברהם.

וכן תעשה עמדי ועם הארץ גו'. הוא ארץ חפץ הוא סוד מלוכה הק' העליונה אשר מחכמה אתגזרת וכנ"ל ויאמר אברהם אנכי אשבע היינו פן אתנהג במדת החסד בכל הזו' מדות ויצב אברהם את שבע כבשות הצאן לבדקו כבשות הצאן היינו כבישת והמתקת הדינין לבדה"ן מספר צ"א סוד יחוד אמיתי הוי"ה אדנ"י והמתקת הדינין.

הוא ע"י ה' עילאה סוד עלמא דבינה וע"י נו"ן פשוטה בסוד נש"ב. והוא סוד המתקת הדינים בשורשם פנודע ויאמר אבימל"ך גו' הצבת לבדנ"ה היינו פי במלכות הק' יש ג"כ נו"ן שערים בסוד נו"ן כפופה שהיא מקבלת מהנו"ן פשוטה נש"ב העליונים והוא בסוד.

ה' תתא ממש הק' הוי"ה וגם הנה צריכים להמתיק ולהעלותו בשורשם. ויאמר פי את שבע כבשות תקח מידי ר"ל ע"י מדתי מדת החסד בעבור תהי' לי לעד"ה לשון ונועד ואסיפה וייחוד וקישור לכל העולמות.

פי אנכי חפרתי גו' באר שבע באר חפרוה שרים והיינו הבאר הזאת זא"ת הוא מדת המלכות הק' והפל יתנהג ע"י מדתי מדת החסד והרחמים להשפיע כל טוב וכל ברפאין טבין וכל חדו להכ"י לעילא ותתא והמשפיל יבין כ"ז והשם הטוב יכפר ולרמז זה אפשר קורין פ' זו בר"ה לאשר פרשה זו הוא סוד המתקת הדינין בשורשם ונדבר בעתו מה טוב:

בְּשֵׁם הַרְבֵּה הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל מוֹה' בְּצִלְאֵל דּוּדוֹ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם גּו' וְאַיִה הַשָּׂה ג'
אֱלֹהִים יִרְאֶה גּו' לְהַבִּין מֵהוּ הַתִּירוּץ עַל קְנוּשֵׁיתוֹ שֶׁל יִצְחָק עַכ"ז הִי' לוֹ לִיקַח שָׂה מִבֵּיתוֹ
גַּם קָשָׁה לָמָּה לֹא הִקְשָׁה לִיִּצְחָק בְּעֵת לְכַתֵּם מִבֵּיתֵם תְּכַף כְּשֶׁלֹּא רָאָה הַשָּׂה עִמָּם אָמְנָם
י"ל דְּהִנֵּה אֵיתָא בְּפִסְחִים גְּבִי ע"פ שֶׁחֵל לְהִיּוֹת בְּשִׁבְתֵּי נִידוֹן שְׁחִיטַת הַפֶּסַח שֶׁכַּח וְלֹא הִבִּיא
סָפִין מַע"ש מֵהוּ א"ל הִנֵּחַ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אִם אֵינָם גְּבִיאִים בְּנֵי גְבִיאִים הֵם לְמַחֵר מִי
שֶׁפִּסְחוּ טָלָה תוֹחֲבוּ בֵּין צְמָרוֹ מִי שֶׁפִּסְחוּ גְדִי תוֹחֲבוּ בֵּין קֶרְנָיו וּמִקְשָׁה הַגַּמ' הָא קַעְבִּיד
עֲבוּדָה בְּקִדְשִׁים וּמְתַרְץ כְּהֵלֵל דְּתַנִּיא מִיָּמָיו לֹא מְעַל אָדָם בְּעוֹלָתוֹ אֲלֵא מְבִיאָה חוֹלִין
לְעִזְרָה וְשֵׁם הוּא מִקְדִּישָׁה וְסוּמָךְ יָדָיו עָלָיו כּו' עַכ"ל הַגַּמ' וְעַפ"ז יֵשׁ לוֹמֵר דְּזָה הִנֵּה כְּוֹנֵת
יִצְחָק שֶׁלֹּא שָׂאל עַל הַשָּׂה לְעוֹלָה הִיכֵן הוּא מַעַת צֹאתָם מִבֵּיתֵם תְּכַף.

מִחֲמַת שְׁמִתְחַלָּה סָבַר בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ יִהְיֶה הָעוֹלָה וְכָף הִי' רְצוֹנוֹ בְּאַמַּת וְחַמִּים
לְהִיּוֹת נִקְרָב ע"ג הַמְּזַבֵּחַ לְעוֹלָה לְרִצּוֹן לְפָנֵי הַשֵּׁי"ת אִךְ אַח"כ כְּשֶׁרָאָה יִצְחָק שֶׁשֵּׁם אָבִיו
עָלָיו עֲצֵי הָעוֹלָה לְהִיּוֹת נוֹשָׂאָם עַל כְּתָפוֹ אִז הִבִּין וְהִכְרִיעַ בְּדַעְתּוֹ וְשָׁכְלוּ שֶׁא"א שְׂיֵהָא
הוּא בְּעַצְמוֹ הַקְּרָבָן עוֹלָה מֵאַחַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עֲבוּדָה זֹו שְׁנוּשָׂא אֶת עֲצֵי הָעוֹלָה וְהָא אָסוּר
לְעַבּוֹד עֲבוּדָה בְּקִדְשִׁים כְּקוּשֵׁי הַגַּמ' לְזָה שֶׁאֵלּוּ אִז וְאַיִה הַשָּׂה לְעוֹלָה וְאָבִיו הִשְׁיִבוּ
כְּתַרוּצָה שֶׁל הַגַּמ' הֵינּוּ כְּהֵלֵל ר"ל שֶׁאֵינּוּ מִקְדִּישוֹ עַד שֶׁמְבִיאֻ לְעִזְרָה כְּדִי שֶׁלֹּא יִבְנֹא
לְיָדֵי מְעִילָה וְזֵהוּ אֱלֹהִים יִרְאֶה לוֹ הַשָּׂה כְּשֶׁיִּרְצֶה שְׂאִקְרִיב שָׂה לְעוֹלָה וְאִם לֹא בְּנֵי וְשֵׁם
אִקְדִּישׁ וְנִמְצָא לַע"ע אֵין שֵׁם קְדוּשַׁת מְזַבֵּחַ עָלֶיהָ וְדַפּח"ח: מְצֹאתִי בְּקוֹבֵץ יִשָּׁן וּפִילִגְשׁוֹ
כו' תַּחַשׁ וְאֵת מַעֲכָה.

תַּח"ש ר"ת תְּקַעוּ חוֹדֶשׁ שׁוֹפָר מַעַכ"ה ר"ת מְלֻךְ עַל כָּל הָעוֹלָם וְלִרְמֹז זֶה קוֹרִין פ' זו
בַּר"ה יוֹם ב' וְהַמְשָׁפִיל יִבִּין אֶת כָּל זֹאת: וְאַבְרָהָם זָקֵן וְגו' וְה' בְּרַךְ וְגו' הִנֵּה כְּתִיב אֱלֹהֵי
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ בְּהַבְּרָאָה א"ת בְּהַבְּרָאָה אֲלֵא בְּאַבְרָהָם הִנֵּה כְּשֶׁעָלָה בְּרִצּוֹן
הָאֲחֻזוֹת הַפְּשׁוּט לְהַאֲצִיל וְלִבְרֹא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת לֹא הִיָּה ח"ו מְוַכְרַח לְזָה לִבְרֹא
הָעוֹלָמוֹת חֲלִילָה וְחֲלִילָה מְלַהֲעֵלוֹת עַל מַחְשַׁבְתָּנוּ זֹאת וְכִיּוֹצֵא כִי כָּבֵר הוּא אֲדוֹן עוֹלָם
אֲשֶׁר מְלֻךְ בְּטָרָם כָּל יִצִּיר גְּבִירָא רַק מְגוֹדֵל הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁעָלוּ לְפָנָיו ית"ש
כְּבִיכּוֹל מִמַּעֲשֵׂי הַצְּדִיקִים הַעֲתִידִין לְהִיּוֹת בְּעוֹלָם אֲשֶׁר עַל יָדָם יִתְגַּדֵּל וְיִתְפָּרַס אֱלֹהוּתוֹ
וּקְדוּשַׁת שְׁמוֹ הַנְּכַבֵּד הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם וַיִּפְרֹו וַיִּדְעוּ כְּוֹלָם כְּאֲחָד כִּי הוּא
לְבַדּוֹ הַבּוֹרָא אֶת הַכֹּל וּמַחֲזִיק אֶת כְּוֹלָם וְאֵין בְּלַתּוֹ וּמִבְּלַעֲדֵי שֶׁפַּעוּ וְחִיּוּתוֹ וְטוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ
הַשׁוֹפֵעַ בְּכָל עֵת וְרַגַע ע"כ הָעוֹלָמוֹת וְאֲשֶׁר בָּהֶם.

אִז כְּאֶפְס וְאֵין נִחְשָׁבוּ וַיִּתְנוּדַע לְכָל חִסְדּוֹ הַגָּדוֹל וְטוֹבוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו וְנוֹרְאוֹתָיו וּמְגוֹדֵל
הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁרָאָה הַשֵּׁי"י וְהַסְתַּפֵּל וְהַבִּין בְּמַעֲשֵׂי הַצְּדִיקִים שֶׁעֲתִידִין לְבּוֹא לְעוֹלָם
אִז עָלָה בְּרִצּוֹנוֹ הָאֲחֻזוֹת הַפְּשׁוּט הָאֲמִיתִי הַקְּדוּם לְהַאֲצִיל וְלִבְרֹא אֶת הָעוֹלָמוֹת וְהִנֵּה
כְּתִיב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה הֵינּוּ כְּשֶׁהַסְתַּפֵּל וְהַבִּין כְּבִיכּוֹל הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש הַנְּכַבֵּד וְהַנּוֹרָא
שְׂיֵהָי' א"א בְּעוֹלָם שֶׁכָּל יְמֵי חַיָּיו יַעֲשֶׂה טוֹב וְחֶסֶד לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם וַיִּתְפָּרַס וַיִּודִיעַ לְכָל
הָעוֹלָם אֶת חִסְדֵי הַשֵּׁי"ת וּגְדוּלָתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ וּלְגוֹדֵל הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁעָלָה לְפָנָיו
י"ת אִז כְּבִיכּוֹל בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם מִהַחֶסֶד לְאַבְרָהָם הָאֲצִיל עוֹלָם הַחֶסֶד וּבַחֲזִי' זֹו נִקְרָא חִסְדָּא
דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא.

כי עת"ק הוא מלשון ויעתק משם היינו ע"י השעשועים שעלו לפניו ית"ש כביכול מהחסד הגדול שיעשה אברהם בעולם כביכול העתיק מאורו הגדול שהוא א"ס וא"ת והניח מקום ברכה להאציל עולם החסד ולהתפשט בכל ז' יומין עילאין קדישין ז' ימי בראשית וזהו ואברהם זמן היינו חסדא דעתיקא כביכול שהוא נק' אברה"ם זק"ן בא בימים ב' יומין עילאין קדישין ז' ימי בראשית.

(הגם שכל מדה מהז' מדות הק' נאצלו ג"כ ממעשי הצדיקים שיהיו לעתיד בעולם כמו מדת הפחד והגבורה נאצלה משעשועי מעשי יצחק אע"ה ומדת האמת והרחמים נאצלה משעשועי מעשי יעקב אע"ה כמבואר בסה"ק.

עכ"ז לאשר עולם חסד יבנה מתפשט מדת החסד בכל ז' יומין עילאין קדישין להתנהג הפל בחסד בפרט בחסדי עתיקא קדישא כביכול סתימא דכולא) וה' הוא וב"ד ברה א"ת אברהם היינו עם מדת החסד בכל בכ"ל עולה נ"ב כמספר שם הק' ב"ן שהוא בעולם העשיה ר"ל שברה עם החסד הגדול את נשמות ישראל שהם בעולם העשיה להעלות מעשיהם הטובים לפניו י"ת וי"ת בסודמ"נ ולהמשיך ולהשפיע לכל העולמות ולהכני"י לעילא ותתא פל חסדו וכל טיבו וכל נהורין עילאין ובוציגין קדישין.

ולהשפיע פל מיני ברכות וטובות וכל מיני חסדים ורחמים לכל זרע ישראל בכלל ובפרט כיר"א: והמשפיל יבין פל זה: ויצחק בא מבוא באר לחי ראי וגו' עד סוף הענין י"ל דרף רמז והוא דהנה פל העובדות של הצדיקים אינו רק שיבוא מזה תענוג להבורא פל העולמים בהוב"ש שישמח בעולמו ויהא לו תענוג גדול ושעשועים מכל הנבראים ועי"ז רצון הצדיק הוא ותשוקתו תמיד שיהא לכל זרע ישראל שפע ברכות וכל טוב ולא יהא להכני"י הן בכלל הן בפרט שום איזה צער וחסרון איזה דבר טוב ח"ו מפמה טעמים א' מחמת שהוא מ"ע לאהוב את כאו"א מישראל ועוד שאהבת ישראל נקשרת עם אהבת השי"ת ושניהם הם אחד.

כי מי שאהב את הש"י אוהב ג"כ את ישראל עמו כמ"ש בתוה"ק נאהבת לרעה פמוך נאהבת את ה' אלהיך ואנשי כנה"ג סמכו את שני האהבות הנ"ל ברוח קדשם הבורח בעמו ישראל באהבה באהב"ה גימ' אח"ד ותקף אחריו שמע ישראל כו' אחד שהוא אחדות ואהבת השי"ת והצדיק מניח ומקשר השני אהבות הנ"ל זו לזו מפני שכל מגמתו וחסדו ורצונו אינו אלא לשמח הבורא בהוב"ש ולעשות נ"ר ליוצרו והצדיק יודע שכביכול בכל צרתם לו צר ועי"ז שממשיך שפע כל טוב לכל זרע ישראל ופוחת עולם השמחה והחן בא מזה תענוג גדול להש"י שהוא שש ושמח עם עולמו ועם כל ברואיו ובוה נעשה ייחוד אהבת השי"ת עם אהבת ישראל וז"ש בזה"ק שאותיות אח' מן אח"ד מצטרפות עם ש"מ מן שמ"ע ונעשה הצירוף אשמ"ח וזה בא מחמת שהצדיק מניח ומקשר שני האהבות ע"י שפוחת עולם השמחה והחן ומביא תענוג גדול להשי"ת נמצא שהצדיק הוא מקושר תמיד בעולם השמחה מפני שרצונו בכל עת להשפיע כל טוב לכל זרע ישראל: והנה דוע דבא"ר נקרא הכני"י שהם פמעין הנובע היינו שע"י נשמות ישראל נמשך שפע רב ומימי החסדים לכל העולמות והם הצניורות של כל השפעות ועד"ז נאמר תהום אל תהום קורא לקול צנוריה.

ר"ל שע"י ישראל יתמשך מתהום התחתון להעליון והנה לח"י רא"י נק' הסיות הבא מהשגחת השי"ת פי בכ"מ שהשי"ת משגיח ורואה פביכול שם הברכה מצויה והוא הסיות שלו ונדוע ג"כ מאחז"ל מתחלה עלה במחשבה לברוא העולם במה"ד וראה שאין העולם מתקנים שיפתר עמו מדה"ר.

ולכאורה אינו מוכן דהיאך שיגוף אצל השי"ת שום שינוי רצון ח"ו. הלא פתיב אני ה' לא שנית.

אף שגורש הדבר הוא כף דקונדס בריאת העולם היו כל הנאצלים והנבראים והיצורים והנעשים פלולים וכמוסים בעצמותו י"ת וקשורים בו פשלהבת הקשורה בגחלת והנה מיד פשעלה ברצונו הפשוט להוציא כל הדברים הנעלמים בכוחו וכמוסים בהיכל הקונדש פנימה ויבואו להתגלות ובאמת הוא ירידה להם וזהו הצמצום בעצמו לירד ממקום גבוה למטה אף במה שהשי"ת מסתפל ומשגיח בכל דבר בראיה זו ממשיך להם קו הסיות פי במקום השגחתו שם הוא חיותו של הדבר ההוא ועי"ז נתקנים הבריאה מפח הסיות שפא לקל הנבראים מהשגחתו י"ת.

ונהו ראה שאין העולם מתקנים ר"ל שע"י הצמצום והדין של הבריאה לא הי' קיום לעולם אף במה שראה ושם עין השגחתו ע"כ דבר מזה הי' קיומו ונהו שיפתר עמו מדה"ר. והנה ע"י שהצדיק הוא סרסור ושושבין המקרב הבאר הוא הכנ"י אל סיות הקונדש הבא מהשגחת הבורא ית"ש ומקשר אותם ונעשה ייחוד גמור מזה בא השמחה לעולם מחמת שהוא פותח מקור השמחה והסדנה לכל העולמות שמשפיע להם כל שפע הטוב ולהכנ"י ומביא תענוג גדול ושעשועים להבורא ית"ש וזה שאמר הפתוב ויצחק בא ר"ל השמחה והסדנה בא מבא באר.

ממה שהצדיק מביא ומקרב הבאר שהוא כנ"י לחי ראי להמקור הסיות הבא מהשגחת הבורא ית' וראיתו והנה יצחק הסתפל והבין במדריגה זו. ר"ל שיכול הצדיק להביא שמחה וסדנה לכל העולמות ע"י קישור וקירוב הכנ"י להשגחה העליונה.

אבל והוא יושב בארץ הנגב ע"ד ארץ הנגב נתתני שהוא מנוגב מפל טוב כף הי' יצחק בעיני עצמו שהוא עדיין בחי' זו. ובאמת צריך הצדיק לקרב ולייחד בחי' תחתונה לעליונה והיא גולת תחתית לגולת עליונות: או י"ל והוא לשון נסתר ר"ל הקב"ה שיושב בסתר ונעלם מעין כל יושב בארץ הנגב היינו ע"י שהצדיק מקרב הכנ"י להשגחה עליונה מתנהג השי"ת במדת הסוד דרועא ימינא ונגב הוא דרום ע"ד הרועה להקפיד יזרים שסוד הוא ענף הסכמה וע"י השמחה והסדנה שמעורר הצדיק במה שמייחד ומקשר הכנ"י לצדיק חי עלמין משפיע הש"י בסודו הגדול כל מיני טובות ישועות ונחמות לכל זרע ישראל: או י"ל והוא בחי' עתיקא קדישא כמבואר פמה פעמים יושב בארץ הנגב לשון יובש הדין הסזק ע"ד ועתיק יומין יתיב שאמרו בזה"ק לכפייא שביבין דנורא היינו להמתיק כל הדינים ולהשפיע כל מיני חסדים טובים ע"כ זרע ישראל כיר"א והבן: ויצא יצחק לשום בשדה וגו' י"ל דזה ידוע שמדתו של יצחק הוא מדת הפחד והגבורה וערב הואג"כ מדת הדין ויצחק הצדיק רצה לתקן בחינתו ולסלק ולפנות הדינים הקשים מעל ישראל בניו וזהו ויצא יצחק לשום בשדה ע"ד יצחק קראו שדה וכשהסתפל בחורפו הפית ציון שדה תחרש.

התפלל על דבר זה וזהו לשוים בשודה להתפלל בחקל תפוחין קדישין ולפנות הערב ר"ל לסלק כל הדינים מעל הכנ"י לעילא ותתא ובפרט בעת שהם מפנור ומפנור בין העמים וירא והנה גמלים באים ר"ל ראה הגמול הטוב שיצמח מזה לזרע ישראל לע"ל עבור גנדל ורבות הצרות והיסורין שקבלו ע"ע וסבלו בעת הגלות ואעפ"כ היו עובדים את הש"י ושומרים התורה והמצוות וכשראה זה הגמול הטוב אז נח דעתיה בזה והסכים על הדבר ותשא רבקה היא השכינה את עיניה ותרא את יצחק ר"ל כשראתה ג"כ את הצרות והיסורין שיעברו על ישראל בעת הגלות ונכמרו רחמי מאוד והמו מעי על בני ותפול מעל הגמל ר"ל שנפלה מעל הגמול הטוב שיצמח לזרע ישראל מזה לע"ל ולא נתקררה דעתה בזאת ולזה לא רצתה להסכים ע"ז היינו שיהיה להם צרות ויסורין כ"כ אין לשער הגם שאח"כ ינכפל שכרן טובתם והצלחתם בלי שיעור וגבול ע"ד לא הן ולא שכרן ותאמר אל העבד מי האיש הלזה כו' שיצחק מורה על מדתו מדת הדין וזהו לקראתינו היינו שהוא התנגדות לנו שהיא לא רצתה להסכים בדבר זה ויאמר הוא אדוני זה מדת יצחק שהוא מדת גבורה ותקח הצעיר ותתקס היינו כשהשכינה רוא' כפיכול שהכנ"י הם בצר' וגלות אז היא מתלבשת ג"כ בכמה לבושין ומשתתפת עמם בצרתם ואי"ה בעת וזמן הגאולה אז יגלה כבוד ה' ותפשוט עצמה מהלבושין ויתגלה מלכותו עלינו כמש"כ והיו עיניה רואות את מוריה.

עוד הצעיר גימ' רנה היינו שהועילה הצדקת רבקה אמנו ע"ה בתפלתה שע"י הרנה וזמרה של פסוקי דזמרה בכונה שלימה ביראה ואהבה יוכלו להתפסות מהדינין וגם לבטלם מעליהם ולהגן בעדם גם זמירות הוא לשון זמיר עריצים היינו שע"י הזמירות באימה ויראה ואהבה באמת ותמים יוכל לומר ולהכרית כל המסטינים והמקטריגים ולבטל כל הדינים מעליהם וכל היסורין ולהמתיקם בשורשם ובזה יושפע להם כל טוב כיר"א והבן או י"ל וישא עיניו וירא והנה גמלים באים דהנה אמרינן בגמ' הרואה גמל בחלום מיתה נגזרה עליו וניצל ממנה והענין הוא דאותיות גמל מספרו חכמה אף כשהחכמה בא בצירוף גמל אז היא מורה על מיתה ח"ו וזהו וירא והנה גמלים באים דהיינו כשיצחק יצא לשדה חקל תפוחין קדישין לפנות ולבער את ערב ואז ראה צירוף גמל עם השכינה והוא יצא לפנות ולבער הקליפות והדינים שמהם בא מיתה ח"ו ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק שראתה את יצחק שהוא יוצא לבער הדינים ותפול מעל הגמל ר"ל שנפלה מן צירוף גמל ונעשה חכמה מצירוף גמל והבן: תולדות אלה תולדות יצחק בן אברהם גו' הנה הגם לפי ראות עינינו בתוה"ק ובדחז"ל ובספרי חכמי האמת דמדת אברהם הוא אהבה וחסד שהיה מדתו תמיד לקרב כל בני האדם לעבודת הש"י ולגמול חסד עם כאו"א בגופו ובממונו והיה מרפכה לימין ובזה פתח שער החסד העליון בעולם וביצחק אבינו מצינו שמדתו היתה פחד וגבורה היינו להודיע ולפרסם בעולם אלהותו ית' וית' ע"י שיש דין ויש דיין ולירא ולפחוד מפניו ית' שלא יענש ח"ו כי אינו נושא פנים לשוים אדם בעולם קטן וגדול שם הוא לשלם לו כמפעלו ומעליו וכמו שמצינו בתוה"ק שיצחק אבינו ע"ה לא חלק כבוד אף להמלכות שאמר לאבימלך ומשנהו מדוע באתם אלי שלכאורה אינו מדרך המוסר לדבר עם המלך דברים כאלו אף כ"ז הנה מפני שמדתו היתה הפחד וגבורה החזקה אבל באמת תולדותיו של יצחק ושוורשו הם חסדים גדולים אף שאורות החסדים הללו המה גנוזים ומכוסים ונעלמים במדה זו

השְׁמָאלִית וְהַתְּגִלוֹת מְמַדָּה זוֹ הוּא רַק דִּינִין וּגְבוּרוֹת וּזְשָׁה"כ מֵה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צְפִנָּת לִירְאִיָּה ר"ל בְּמַדַּת יִרְאָה שֶׁהִיא בַחִי צְפוֹן לְצַד שְׁמָאל בְּמַדָּה זוֹ עֲצָמָה צְפוֹן וּגְנוּז וְטָמוֹן רַב טוֹב וְחֶסֶד וּבְנָה תְּבִין מֵה שְׁאֲנוּ רֹאִין שֶׁהִזְקָב הוּא חָשׁוּב בְּעוֹלָם יוֹתֵר מִכֶּסֶף הַגֵּם שֶׁהַכֶּסֶף הוּא בַחִי חֶסֶד וּגְוֹנוֹ מוֹרָה לְזֶה שֶׁהוּא לְבֵן וְזָקֵב שֶׁהוּא בַחִי דִין נוֹטָה לְאֲדָמוּמִית אַע"כ וְנִדְאִי שֶׁבְּתוֹךְ בַחִי הִזְקָב נֶעְלַם וּגְנוּז חֶסֶדִים טוֹבִים וְיִקְרִים וּנְפִלְאִים וְאוֹרוֹת גְּדוֹלִים אִף חִיצוֹנִית הִזְקָב הֵם בַחִי הַסִּיגִים הַנֶּקֶל הִיתוּכָא דְדִהְבָּא וְהִנֵּה כְּעַת אֲנַחְנוּ בְּגִלוֹת וְאִין בְּנוּ פֶתַח לִינֵק מְמַדָּה זוֹ וְלִהְמַשִּׁיף הַשְּׁפַע מֵהָאוֹרוֹת וְהַחֶסֶדִים טוֹבִים הַצְּפוֹנִים וּגְנוּזִים בְּהַ מַחְמַת שֶׁכְּעַת הוּא שְׁלִיטַת הַחִיצוֹנִים וְהַתְּפִשְׁטוֹת מַדַּת הַשְּׁמָאלִית גּוֹבְרַת בְּעוֹלָם ח"ו וְלָכֵן צָרִיכִין אֲנַחְנוּ לִהְמַשִּׁיף הַחִיּוֹת וְשֶׁפַע הַקְּוֹדֶשׁ רַק מִן הַיָּמִין הַפְּשוּט וּמַחְסְדֵי אַבְרָהָם הַמְּגֻנְלִי עַד בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקִינוּ בַב"א וְאֵז יְסַלֵּק הַבוֹרָא ית' כָּל הַחִיצוֹנִיּוֹת וְהַקְּלִיפּוֹת מִכָּל הָעוֹלָמוֹת וְנִגְלָה כְּבוֹד הַשֵּׁנִי וְיִתְגַּלוּ פְּנִימִיּוֹת הָאוֹרוֹת מִכָּל הַמַּדּוֹת וְיִתְגַּבֵּר וְיִתְנוּצֵץ הָאוֹר בְּעוֹלָם וְיִמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִין וְהַגְּבוּרוֹת וְיִתְאַחֲדוּ כָּל הַמַּדּוֹת אִף לַמ"ע אִין בְּכוֹחֵינוּ לִהְמַשִּׁיף כָּל צָרְכֵינוּ מְמַדָּה זוֹ כְּמוֹ שֶׁפִּירַשׁ"י ז"ל ע"פ וְיִתֵּן אוֹתָם כו' לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ שֶׁזֶה הָאוֹר הַנִּזְכָּר ה"פ בַּמַּעֲבָר גְּנוּז הַקַּב"ה לְצַדִּיקִים לַע"ל וְאִף זֶה הָאוֹר הַנִּמְצָא בְּעוֹלָם הוּא ג"כ בְּרִקִיעַ הַשָּׁנִי כְּדֵי שֶׁיִּכְלוּ הַנְּבִרְאִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ וְלִהְנוֹת מִזֶּה הָאוֹר עַד עַת הַגְּאֻלָּה שֶׁיִּסְי' הַחֲשֵׁף וְיוֹצֵא הַקַּב"ה חַמ' מִנְּרִתִיק' אֲבָל בְּאַמַּת גַּם בְּמַדַּת הַגְּבוּרָה כְּמוֹס וְנִכְלָל שׁוֹרֵשׁ הַחֶסֶדִים וְהַיָּמִין שֶׁהוּא מַדַּתוֹ שֶׁל אַע"ה הוּא חֶסֶד נִכְלָל בְּשְׁמָאל וְכַנ"ל וּזְש"ה וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יְצַחַק ר"ל הַתּוֹלְדוֹת וְכַח הַכְּמוֹס בְּמַדַּת יְצַחַק כְּמוֹ בֵּן שֶׁמִּן שְׂרָשׁ בְּהַטִּיפָה הַבָּאָה מֵהַמוֹחַ שֶׁל הָאָב הוּא בְּאַמַּת אַבְרָהָם מַדַּת הַחֶסֶד וּז"ש בֵּן אַבְרָהָם וְכַח הָאָב נִכְלָל בְּכַח הַבֵּן וְהַבֵּן וְעַפ"ז יְבוֹאֵר דְּבָרֵי הַפְּתוּב וְיְבוֹאוּ עִבְדֵי יְצַחַק גּו' הַבָּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ גּו' דִּהְנֵה הַבוֹרָא ית' הַטְּבִיעַ בַּהַכְּנִי בְּכָלֵל וּבַפְּרֵט בַּכּוֹ"א מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁיְהִי בּוֹ מְעִין נוֹבֵעַ מִים חַיִּים נִבְיָעוּ חֻקְמָה בִּינָה וְנִדְעַת וְתוֹרָה וְחֻקְמוֹת אֱלֹהוֹת וְשָׂאֵר מִיַּדוֹת הָעֲלִיּוֹנִים אִף שֶׁהַמְּעִיֵּן הוּא סְתוּם מְעַפְרִיּוֹת הַחֹמֶר וְחֻשְׁכוֹת הַגְּשָׁמִית הַסּוֹתֵם הַמְּעִיֵּן הַהוּא וּמְעַכֵּב נִבְיָעוֹתוֹ וְצָרִיף כ"א לְחַפּוֹר הַבָּאֵר הַהוּא וְלִהְסִיר מֵשָׁם כָּל הַדְּבָרִים הַמְּעַכְּבִים וּמוֹנְעִים הַנִּבְיָעוֹ.

וַיֵּשׁ צִדִּיק אֲשֶׁר הַשֵּׁנִי מִתְּנַהֵג עִמּוֹ בְּחֶסֶדִים מְגֻלִּים שַׁע"י אֹר הַתּוֹרָה וְהַמְּצוֹת שֶׁבוּ פוֹתַח מְקוֹר הַנִּבְיָעוֹ שֶׁל מִים חַיִּים וּמַדְבֵּק א"ע לַהַשֵּׁנִי אִף יֵשׁ ב"א שֶׁיֵּשׁ לָהֶם מִסְפִּים גְּדוֹלִים הַמְּעַכְּבִים נִבְיָעוֹתוֹ וְאֵז צָרִיף הַשֵּׁנִי כְּבִיכּוֹל לְסַבֵּב סִיבּוֹת וּלְגַלְגַּל עֲלֵיהֶם ע"י מַדַּת הַגְּבוּרָה כְּדֵי לִהְסִיר מֵהֶם הַחֲשֵׁף וְהַמְּסוֹף הַמְּבַדִּיל וְאֵז יִתְגַּלֵּה מְקוֹר נִבְיָעוֹתוֹ שֶׁל הַמְּעִיֵּן וְנִפְתַּח אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא מִים חַיִּים ר"ל מ"נ אֲתַעְרוּתָא מִתְּתָא לְעֵילָא ע"י הַתּוֹרָה וּמְצוֹת וּבַחִי זוֹ נֶקֶל עִבְדֵי יְצַחַק הֵינּוּ שֶׁהֵם נִשְׁלַחִים מִמַּדַּתוֹ שֶׁל יְצַחַק שֶׁהוּא דִין שֶׁהַשֵּׁנִי מְסַבֵּב וּמְגַלְגֵּל עַל הָאָדָם כְּדֵי שֶׁיִּפְתַּח וְיִתְגַּלֵּה נִבְיָעוֹת הַמְּעִיֵּן וְאֵז יִסִּיר מֵעֲלָיו וְיִסַּלֵּק כָּל הַסִּיבּוֹת וְהַדִּינִין הַנִּזְכָּר וְכָל הַגְּבוּרוֹת נִמְתְּקִין כִּיּוֹן שֶׁכָּבֵר עָשׂוּ שְׁלִיחוֹתָן וְע"י נִתְפַּעֵל רְצוֹן הַשֵּׁנִי וּז"ש וְיְבוֹאוּ עִבְדֵי יְצַחַק ר"ל שְׁלוּחֵי מַדָּה"ד כְּשֶׁגָּמְרוּ שְׁלִיחוֹתָן וְנִעְשָׂה פְּעוּלָתָם שֶׁבִּשְׂבִילוֹ נִשְׁתַּלְּחוּ וְנִפְתַּח הַמְּעִיֵּן אֵז נִמְתְּקִין הַגְּבוּרוֹת וְנִהְפְּכוּ לְסִנִּיגוֹרִים וְלִפְרָקִלִּיטִין גְּדוֹלִים וּז"ש וְיִגִּידוּ לוֹ ע"ד מְמַגֵּד תְּבוֹאוֹת שֶׁמֶשׁ שֶׁהוּא לְשׁוֹן מְתוּק הֵינּוּ שֶׁכָּבֵר נִמְתְּקוּ עִי"ז שֶׁחָפְרוּ הַבָּאֵר וְהִסִּירוּ מִמֶּנּוּ מֵה שֶׁהָיוּ סוֹתְמוֹ וַיִּאֲמָרוּ לוֹ מְצָאנוּ מִים הֵינְצָא מַכּוֹ"א מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֶׁנִּפְתַּח אֹר נִשְׁמָתוֹ וּמִתְּחִיל לְהַתְּנוּצֵץ בּוֹ אֹר הַחֻקְמָה וְהַתּוֹרָה וְהַמְּצוֹת וְנִמְשָׁכִים מ"נ לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדִּינִים מִתְּהַפְּכִים לְרַחֲמִים וְחֶסֶדִים גְּדוֹלִים וְטוֹבִים כֵּן יְהִי רְצוֹן אֲמוֹ:

וַיַּעֲמֵר יִצְחָק לֵה' לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ גו' הִנֵּה יָדוּעַ פְּשִׁיבוֹא לְאָדָם אֵינָה צָרָה אוֹ יִסּוּרִין ח"ו אִזְּ
יִשְׁפִּיל וַיְבִין בְּדַעְתּוֹ שְׁבוּדָאֵי יֵשׁ צַעַר גְּדוֹל לְהַשְׁכִּינָה הַק' כְּבִיכּוֹל כִּי בְּכָל צָרְתָם לוֹ צַר
כְּבִיכּוֹל לְכֹן פְּשִׁהָאָדָם יֵשׁר נֹתֵן אֶל לְבוֹ לְהַתְּפַלֵּל לְהַשׁ"י עַל אֵינָה דְבַר צָרִיף לְהִיּוֹת עֵינָר
כְּוֹנְנָתוֹ וּרְצוֹנוֹ בְּתַפְלָתוֹ עֲבוּר שְׁיִתְמַלֵּא הַחֲסָרוֹן שְׁיֵשׁ בְּהַשְׁכִּינָה מִזֶּה כְּבִיכּוֹל.

קִלְנֵי מְרֵאשִׁי כו' וְכִשְׁיִתְוַקְּן שֵׁם הַפָּגָם וְהַחֲסָרוֹן אִזְּ מִמֵּילָא יְתוּקָן ג"כ חֲסָרוֹנוֹ וַיִּגָּאֵל מִצָּרְתּוֹ
וְכוֹ עָשָׂה יִצְחָק אַע"ה שְׁהִי' פֶּל מְגַמְתּוֹ וּרְצוֹנוֹ וְכֹוֹנְנָתוֹ רַק לְמַלְאוֹת הַחֲסָרוֹן בְּהַשְׁכִּינָה הַק'
כְּבִיכּוֹל וְזֵהוּ וַיַּעֲמֵר יִצְחָק לֵה' לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ הִיָּינוּ עֲבוּר הַשְׁכִּינָה שְׁהִיא לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי
עָקְרָה הִיא דִּיִּיקָא.

וְאִזְּ מִמֵּילָא נְפָקְדָה ג"כ רְבָקָה אִשְׁתּוֹ וְהָבִין: וַיַּעֲמֵר לוֹ ה' וּפִירֵשׁ"י וַיִּל לוֹ וְלֹא לֵה לְפִי
שְׁאִינוֹ דוֹמָה תְּפִלַּת צְדִיק בֶּן צְדִיק לְתַפְלַת צְדִיק בֶּן רָשָׁע לְפִיכָף לוֹ וְלֹא לֵה עכ"ל. הַאִי
לְפִיכָף כו' לְכַאוּרָה הוּא מִיְוֹתָר וְכָבֵד צְוֹנָחוֹ בִּי' קִמָּאֵי וִי"ל ע"פ פְּשׁוּטוֹ דְהִי' קָשָׁה לְרִשׁ"י
הַגַּם שְׁתַּפְּלַת צְדִיק בֶּן צְדִיק אִינוֹ דוֹמָה לְתַפְלַת צְדִיק בֶּן רָשָׁע עכ"ל גַּם תְּפִלַּת צְדִיק בֶּן
רָשָׁע חֲשׂוּבָה בְּעֵינֵינוּ ית'.

כִּי הוּא עוֹנָה לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמַת אַף שְׁהוּא ב"ר וְלָמָּה לֹא נָעֲמַר הַשִּׁי"ת גַּם לְרְבָקָה
הַצְּדִיקָת כִּי בְּנֹדָאֵי גַם תְּפִלָּתָה עָלְתָה לְרְצוֹן לְפָנָיו י"ת. וְעַל זֶה מְתַרְץ רִשׁ"י לְפִי שְׁהִי' כָּאֵן
גַּם תְּפִלַּת צְדִיק בֶּן צְדִיק לְזֶה לֹא נִחְשָׁבָה כ"כ תְּפִלַּת צְדִיק בֶּן רָשָׁע לְפִיכָף וַיַּעֲמֵר לוֹ ה'
אֲבָל בְּאֵמַת אִם לֹא הִי' כָּאֵן רַק תְּפִלַּת צְדִיק בֶּן רָשָׁע אִזְּ וְדָאֵי הִיָּתָה חֲשׂוּבָה לְפָנָיו י"ת
לְהַתְּקַבֵּל וְלַעֲשׂוֹת כְּחַפְצָה וּרְצוֹנָה רַק מְפָנֵי שְׁהִיו כָּאֵן שְׁנִיָּהֶם יַחַד אִזְּ תְּפִלַּת צְדִיק בֶּן צְדִיק
חֲשׂוּבָה יוֹתֵר וְז"ש וַיַּעֲמֵר לוֹ ה' לוֹ וְלֹא לֵה.

וְלָמָּה לֹא נִתְקַבְּלָה תְּפִלָּתָה ג"כ לז"א שְׁאִינוֹ דוֹמָה כו' הִיָּינוּ פְּשָׁהֶם שְׁנִיָּהֶם כָּאֵחָד אִזְּ אֵינָה
חֲשׂוּבָה כ"כ תְּפִלַּת צַב"ר נֶגְדַת תְּפִלַּת צַב"צ לְפִיכָף לוֹ וְלֹא לֵה וק"ל: וַיִּתְרוֹצְצוּ הַבְּנִיִּים
בְּקַרְבָּה וְגו' לָמָּה זֶה אֲנִכִי גו'.

וּפִירֵשׁ"י וַיִּל א"כ גְּדוֹל צַעַר הָעֵיבוֹר לָמָּה זֶה אֲנִכִי מִתְאַוָּה וּמִתְפַּלֵּל עַל הַרְיוֹן וְזֵה פְּלֵא
גְּדוֹל שְׁצַדִּיקָת פְּרָבָקָה לֹא תִתְרַצָּה שְׁיִהִיו לֵה בְּנִיִּים לְגוֹדֵל צַעַר הָעֵיבוֹר וּבְכַפְרֵט שְׁמַכְבָּר
יְדָעָה וְדָאֵי מִצַּעַר הָעֵיבוֹר מְפִי הַשְּׁמוּעָה.

וְעכ"ל הַתְּפִלָּה שְׁיִהִי' לֵה בְּנִיִּים לְגוֹדֵל הָאֲוֶשֶׁר הַטּוֹב הַנְּצָחִי הַמְּקוּוֹה וְעוֹד מֵהוּ הַתְּרִוּץ
שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנָהּ וְכִי מְפָנֵי זֶה יוֹסֵר מִמֶּנָּה הַצַּעַר וְהַכָּאֵב שְׁיֵשׁ לֵה אֲכֹן י"ל דְּהִנֵּה רְבָקָה
אֲמַנּוּ הַצְּדִיקָת ע"ה פְּשָׁרָתָה גוֹדֵל הַכָּאֵב וְהַצַּעַר שְׁיֵשׁ לֵה מְעִיבוּרָה אֵינן לְהַעֲרִיף וּמַעוֹלָם
לֹא שְׁמַעָה כְּזֹאת.

וְהַבִּינָה מִזֶּה שְׁבוּדָאֵי הָעוֹבֵר שְׁכַבְטָנָה יְהִי מוּכָן לְהִיּוֹת רָשָׁע אֵינן כְּמוֹהוּ בְּתַכְלִית הַרָשָׁע
וּמִכָּפֵר רָגֵל וְעַד רֵאשׁ אֵינן בּוֹ מִתּוֹם וְדָנָה בְּעַצְמָהּ מֵאֵינן נִמְשָׁךְ בַּחֲוִי' רָשָׁע כְּזֶה אֵינן זֶה כ"א
מִשְׁוֹרְשָׁה שְׁהִיא בַת בְּתוּאֵל וּבְכַפְרֵט שְׁאֲחִי' הִי' לְבֹן מְפֹרָסִם בְּרִשְׁעָתוֹ וְרוּב בְּנִיִּים הוֹלְכִין
אֲחֵר אֲחִי הָאֵם אֲמַנְם עכ"ל הִי' לְפֵלָא בְּעֵינֵי' לָמָּה יְהִי הָעוֹבֵר שְׁבִמְעִי' כ"כ בְּתַמִּימוֹת הַרָשָׁע
הִלָּא הָאֵב מְזַרֵּעַ הַלְכוֹן וְהַעֲיָנִים כו' כִּמְחַז"ל וּמִהָרְאוּי הִי' לְהִיּוֹת עכ"ל פְּהַעֲוֹרָג"כ אֵינָה
מִדּוֹת טוֹבוֹת וַיִּשְׁרוֹת מִבְּחִי' אֲבִיו שְׁהִיָּה צַב"צ וְלֹא יְדָעָה כִּי תְּאוּמִים בְּבִטְנָהּ וְהַבִּינָה מִגוֹדֵל
צַעַרָה שְׁיִהִיא הָעוֹבֵר מוֹחֵלֵט בְּרָשָׁע בְּתַכְלִית הַרָשָׁע שְׁאֵינן כְּמוֹהוּ וְתֹאמֵר א"כ הוּא כְּמוֹ

שְׁאֵנִי דָן בְּעֲצָמֵי שְׁהַעֲוֹבֶר יְהִי רָשָׁע מִצַּד בַּחַי' מִשְׁפָּחָתִי וּמִחֲצָבֵי הָלֵא עַכ"פּ מִהָרְאוּי הָיָה שְׁיָהֵיָה בּוֹ ג"כ מִדוֹת יִשְׁרוֹת מִצַּד אָבִיו הַצַּדִּיק לָמָּה זֶה אֲנֹכִי ר"ל שְׁיָהֵא פְּלוֹ אֲנֹכִי כְּמוֹ בְּחִינָתִי וּמִחֲצָבֵי וְלֹא יִהְיֶה בּוֹ שׁוּם מִדָּה טוֹבָה וַיִּשְׁרֶה מִצַּד אָבִיו הַצַּדִּיק ג"כ וְלִזְהָ וַתִּלְךָ לְדָרוֹשׁ אֶת ה' וַיֹּאמֶר ה' לָהּ.

שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנָהּ. וְאֶחָד יִהְיֶה בְּתַמִּימוֹת צַדִּיקוֹת וְהַב' יִהְיֶה רָשָׁע גְּמוּר בְּתַכְלִית הַרְשָׁע וְגַם זֶה אֵינוֹ מִחֲמַת רוּעַ תְּכוּנַת מִחֲצָבָתָהּ כִּי אֶת צַדִּיקוֹת בְּאֵמֶת וְלָכֵן בְּבִטְנָהּ הִמָּה שְׁנֵיהֶם צַדִּיקִים רַק מִמַּעֲיָהּ יִפְרְדּוּ מִצַּד הַבְּחִירָה אֲשֶׁר יִטָּה כ"א לְכַבּוֹ לְרַצוֹנִי וְלִבְחִירָתוֹ וְסוּד הַדְּבָר הַנְּמָשֵׁף שְׁיִנְלַד רָשָׁע כְּזֶה מִצַּדִּיקִים אֵלּוּ הוּא מִחֲמַת שְׁיִצְחָק אַע"ה הִרְהֵר אֲזַ בְּסוֹסְפִיתָא דְדַהֲבָא בַּחַי' זִוְהֶם הַזֶּהֶב וּמִזֶּה נִמְשָׁף בַּחַי' זִו נְכַמְבֹּאֶר בְּזוּה"ק.

וְהַבֵּן זֶה: וְאַחֲרֵי כֵן יֵצֵא אֲחִיו גו' בְּעַקֵּב עֲשׂוֹ גו' הַנֶּה יְדוּעַ שְׁהוֹא"ו הוּא קוֹ הָאֵמֶת בַּחַי' מִדָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אַע"ה. ע"ד תַּתֵּן אֵמֶת לְיַעֲקֹב וְעֲשׂוֹ מְקוּרוֹ וְשִׁוְרָשׁוֹ פְּלוֹ שְׁקָר וְאֵין לוֹ רַגְלִים וְקִיּוּם וְשׁוּם מַעֲמָד וּמִצָּב בְּעוֹלָם אֲכֹן עֵיקָר חַיּוּתוֹ וְהַוּוּיָתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא ע"י הוֹא"ו שְׁבִסוּף שְׁמוֹ וְנִהוּ וַיְדוֹ אֲנֻחֹת בְּעַקֵּב עֲשׂוֹ ר"ל בְּסוּף שֶׁל עֲשׂוֹ שֶׁהוּא הוֹא"ו וַיִּקְחָ מִמֶּנּוּ הוֹא"ו שֶׁהוּא גְּזוּלָה בְּיָדוֹ וְנִשְׁאַר ע"ש כְּבָגַד אֲכָלוֹ ע"ש.

וְזֶה יִהְיֶה בְּעַקְבוֹת מְשִׁיחָא שְׁאֲזִ יִהְיֶה יַעֲקֹב מְלֵא בְּנֵא"ו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב הַיְיָנוּ יו"ד עַק"ב הַיְיָנוּ שְׁהַמְשִׁיחָא וְקִישָׁר וַיִּיחַד אֶת הַיְיָנוּ מִשְׁם הַיְיָנוּ"ה בַּהוֹב"ש הוּא חֲכָמָה עֵילָאָה קַדִּישָׁא עִם יו"ד מִשְׁם אַד"נִי שֶׁהוּא בַּחַי' חֲכָמָה תַּתְּאָה בַּחַי' עַק"ב ע"ד יַעֲקֹב עֲנֹה יֵרֵא ה' וְהוּא יִיחַד הַפֶּל ע"י הוֹא"ו סוּד הָאֵמֶת וְהַבֵּן: עַקֵּב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבִרְהֶם בְּקוֹלֵי מְדַרְשׁ ר' בְּרַפְּי' אֹמֵר בְּשֵׁם ר' יְהוּדָא אֵין לָהּ כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁאֵין הַקַּב"ה מְחַדֵּשׁ הַלְכָה בְּב"ד שְׁלִמְעֵלָה.

מ"ט דְּכִתִּיב וְהִגָּא מִפִּי יֵצֵא וְאֵין הִגָּא אֵלָא תוֹרָה שְׁנֵאֲמַר וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְאֲפִילוּ אִוְתָן הַהֲלָכוֹת הִי אֲבִרְהֶם יוֹדַע שֶׁנִּי וְתוֹרוֹתֵי ע"כ וְלִהְבִּין זֶה י"ל דְּהַנֶּה אָנוּ אֹמְרֵי וּבְטוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעַב"ר וַיְדוּעַ דְּבִאֲוִרֵיִתָּא בְּרֵא קוֹב"ה עֲלֵמָא וְכִיּוֹן שְׁפִרְיָאֵת הָעוֹלָם הָיָה ע"י הַתּוֹרָה ע"כ מְוַכְרַח שְׁהַחֲדוּשׁ שֶׁל מַעַב"ר בְּכָל יוֹם הוּא ג"כ ע"י הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּהַתּוֹרָה וְהַלְכוֹת שְׁמֵקְדָשִׁין הַצַּדִּיקִים שְׁבָכָל דוֹר וְדוֹר בְּכָל יוֹם וְיוֹם.

הַיְיָנוּ ע"י שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת ה'. בְּאֵמֶת וְתַמִּים בְּיֵרָאָה וְאַהֲבָה כָּל הַיּוֹם אֲזַ הַש"י מְשַׁפִּיעַ לָהֶם שְׁכָל יִשְׂרָאֵל וּבִינַת אֲדָם לְהַבִּין דְּבָר מֵתוֹף דְּבָר וְטַעֲמֵי תוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וּבְזֶה מְחַדֵּשִׁים הַלְכוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל יוֹם וְזֶהוּ דְּבָרֵי הַמְּדַרְשׁ שֶׁהַקַּב"ה מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם ר"ל שְׁהַש"י מְשַׁפִּיעַ וּמוֹפִיעַ שְׁכָל זָךְ וּבִינָה יִשְׁרָה לַת"ח הָעוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת לְשִׁמָּה וְלִזְהָ הִמָּה מְחַדֵּשִׁים בְּכָל יוֹם הַלְכוֹת וְעִי"ז מְתַחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעַב"ר וְעַפ"ז יֵשׁ לְפָרֵשׁ מְחַז"ל כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכ"י מְוַבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹה"ב שֶׁנֵּא' הַלְכוֹת עוֹלָם לוֹ א"ת הַלְכוֹת אֵלָא הַלְכוֹת ע"כ כִּי בְּהַשְׁתַּנּוּת טַעֲמוֹ שֶׁל דְּבָר הַהֲלָכָה תַּתְּחַדֵּשׁ הַהֲלָכָה כְּפִנּוּדַע לְכָל מִבֵּין מַדְעָתוֹ וְזֶהוּ כָּל הַשּׁוֹנֶה הַלְכוֹת בְּכ"י הַיְיָנוּ שְׁלוּמָד לְשִׁמָּה וּמְכַנִּיס רֵאשׁוֹ וְרַבּוֹ וְכָל אֵיבָרָיו וְחוּשָׁיו לְהַבִּין טַעֲמֵי הַתּוֹרָה וּמִצְוֹתֶיהָ וּמִשְׁנָה בְּכ"י טַעֲמֵי הַהֲלָכוֹת וְנִמְצָא שְׁנַתְּחַדֵּשׁ ע"י בְּכ"י הַלְכוֹת חֲדָשׁוֹת מֵהַשְׁתַּנּוּת הַטַּעֲמִים שֶׁל הַהֲלָכוֹת וּמִזֶּה בָּא הַתְּחַדְּשׁוֹת מַעַב"ר וְחִידוּשׁ בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת וַיִּיחַד וְקִישׁוֹר הָעוֹלָמוֹת מְוַבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹה"ב

היינו אותו עולם שָׁבָא וְנִתְחַדֵּשׁ בַּיּוֹם הַהוּא בַּמַּעֲבָר וְע"י נַעֲשֶׂה חִידוּשׁ זֶה שְׁנֵי הַלִּיכוֹת עוֹלָם לוֹ.

א"ת הליכות אֵלָּא הַלְכוֹת הַיְיָנו ע"י חִידוּשׁ הַהֲלָכוֹת נַעֲשֶׂה עוֹלָם שְׁלֹו זֶה שְׁנִיתְחַדֵּשׁ בְּאוֹתוֹ יוֹם. כִּי הוּא גֵרָם חִידוּשׁוֹ: אוֹ י"ל בֶּן עוֹה"ב הוּא עֲלָמָא דְבִינָה שֶׁנִּקְרָא בְּסוּד עֲלָמָא דְאִתִּי וְהוּא מְקוֹר הַתּוֹרָה וְהֵבֵן וְהִגִּיד כְּתִיב אֵלָּה תּוֹלְדוֹת כּו' בְּהַפְרָאָם וְדַחְזוּ"ל בְּאַבְרָהָם בְּרָאָם רָצָה לוֹמַר בְּאַבְרָהָם שֶׁהוּא מֵדַת הַחֶסֶד בְּרָא הָעוֹלָם עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה וְכֵן"ל וְכִינּוּן שְׁאַבְרָהָם בְּרָא הָעוֹלָם וְעוֹד אַרְזוּ"ל שְׁבְּאֹרְיִיתָא בְּרָא קוֹב"ה עֲלָמָא פְּנ"ל מְוַכְרְחִים אֲנִי לְהַאֲמִין שְׁהִיָּה פְּלוֹל בַּאֲע"ה הַתּוֹרָה בְּנִלְיָה וְיָדַע כֹּל הַתּוֹרָה וּמְצַוְתִּיהָ כְּלָלִיָּה וּפְרָטִיָּה וְדִקְדוּקִיָּה.

אֲשֶׁר ע"כ הַחִידוּשׁ בַּמַּעֲבָר שְׁבַכ"י ע"י הַתּוֹרָה פְּנ"ל הוּא ג"כ ע"י אַבְרָהָם. כִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה א"כ ע"כ שְׁהִי פְּלוֹלִים בּוֹ ג"כ אוֹתָן חִידוּשֵׁי הַתּוֹרָה הַמְתַּחֲדָשִׁין בְּכ"י וְיָדַע אוֹתָן וּמִזֶּה הוֹכֵחַת הַמְדָרָשׁ וְכַמְבֹּנָאָר וּזש"ה וְתוֹרֹנְתֵי הַיְיָנו כֹּל חִידוּשֵׁי הַתּוֹרָה הַמְתַּחֲדָשִׁים בְּכ"י וַיּוֹם עַד עוֹלָם וְהֵבֵן: וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּמְצָא וְגו' יָדוּעַ מְחֻז"ל אַבְרָהָם קָרָא הֵר יִצְחָק קָרָא שְׂדֵה שֶׁהוּא מְקוֹם רְאוּי וְנִכּוֹן לְזַרְעָה יַעֲקֹב קָרָא בֵּית.

וְאֵלּוֹ הַדְּבָרִים נֶאֱמָרוּ עַל הַשְּׂכִינָה וַיִּצְחָק קָרָא שְׂדֵה חֶסֶד תְּפוּחִין קְדִישִׁין שֶׁהוּא מְקוֹם טוֹב לְזַרְעָה הַיְיָנו זְרִיעַת וְצִמְיַחַת הַהַשְׁפָּעָה טוֹבָה לְעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוֹנִים הוּא עַל יָדָהּ וְג"כ יָדוּעַ לְכָל שְׁפָל הָעוֹבְדוֹת וּמַע"ט שֶׁל אַבְוֹתֵינוּ הַק' ז"ל הִיָּה הַכֹּל לְהַמְשִׁיךְ הַנְּהִיָּה וְשִׁפְעַ טוֹבָה לְהַשְּׂכִינָה הַק' וְלְכָל הָעוֹלָמוֹת ע"י מִיָּדוֹתֵיהֶם הַק' כְּאו"א לְפִי בְּחִינָתוֹ וְשׁוֹרֵשׁ מֵדָתוֹ וְלִיָּחַד וְלִקְשֵׁר הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְאִי בְּס"י בְּל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאֹו חֶסֶד חֶסֶד וּבְרָא וַיִּצַר אֶת עוֹלָמוֹ וְרֵאשִׁית הַתְּגָלוֹת הוּא ע"י הַבִּינָה פְּנוּדָע וּבִינָה לְבָא וְכָה הֵלַב מְבִינֵין וְיָדוּעַ דַּה' עֵילָאָה הוּא עֲלָמָא דְבִינָה סוּד ה'.

אוֹתִיּוֹת מְנַצֵּפ"ךְ הַפְּשׁוּטִים וְה' חֲוָמָשִׁי תוֹרָה וְהֵם ה' שְׁעָרִים כּוֹלְלִים אֲשֶׁר כ"א פְּלוֹל מַעֲשֵׂר וְנַעֲשִׂים חֲמָשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה וּמִשָּׁם הַהֶבֶל יוֹצֵא ע"י שֵׁית עֲזָקִין דְּקִנָּה אֵל ה' מוֹצֵאוֹת הַפָּה סוּד ה' תַּתְּאָה בְּסוּד מַלְכוּת פָּה וְתוֹרָה שְׁבַע"פ קָרִינּוּ לָהּ וְגַם הֵם ה' שְׁעָרִים כּוֹלְלִים וְנַעֲשִׂים חֲמָשִׁים פְּנ"ל וּמְבֹנָאָר לְמַעְלָה דְּשׁוֹרֵשׁ בְּחִי נִשְׁמַת יִצְחָק אַע"ה הוּא מַעֲלָמָא דְבִינָה וְזֵהוּ וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַהוּא ר"ל בְּאֶרֶץ הַק' סוּד שְׂדֵה תְּפוּחִין קְדִישִׁין מַלְכוּתָא קְדִישָׁא וַיִּמְצָא מֵאָה שְׁעָרִים שְׁחִיבֵר וַיִּיָּחַד וְקִישֵׁר אֵלּוֹ נ' שְׁעָרִים הָעֲלִיוֹנִים עִם הַנּוּ"ן שְׁעָרִים דַּה' תַּתְּאָה וְלָזֶה וַיִּבְרָכֵהוּ ה' שְׁנִיתְהוֹנָה בְּרַכַּת ה' וְכָל טִיבוֹ וְחֵדוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְהַמְשָׁפִיל יָבִין וְע"פ דְּבָרֵינוּ אֵלָּה יֵשׁ לְכּוֹנֵן דְּבָרֵי הַמַּד"ר אֲנֻמָּד זֶה לְמַעֲשָׂרוֹת הִיָּה עֵי"ש וְהֵבֵן: עוֹד בְּפָסוּק הַנִּזְכָּר.

וַיִּמְצָאנִי מֵאָה שְׁעָרִים גו' וּפִירֵשׁ"י ז"ל וְאֲנֻמָּד זֶה לְמַעֲשָׂרוֹת הִיָּה וְנ"ל דְּרִישׁ"י ז"ל בָּא לְתַרְץ דְּהֵלָּא אַחֲזוּ"ל דְּאִין הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּדָבָר הַנִּמְדָּד וְכָאֵן הִיָּה מְדָה וּגְבוּל שְׁהוֹצְרָךְ לִיתָן מַעֲשֵׂר מִמֶּשׁ לֹא פָחוֹת וְלֹא יוֹתֵר וְאִיךְ נִשְׁתַּלַּח בּוֹ הַבְּרָכָה לְכֵן פִּירֵשׁ"י דְּאֲנֻמָּד זֶה הִי לְמַעֲשָׂרוֹת דְּהַטַּעַם שְׁאִין הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּדָבָר הַנִּמְדָּד הוּא מְשׁוּם שְׁהָאֲדָם מְקַפִּיד לְמִנּוּתוֹ וְנוֹתֵן בּוֹ מְדָה וּגְבוּל א"א שְׁיִתְבָּרַךְ וְלָזֶה פִּירֵשׁ"י שְׁהִיָּה זֶה הָאֲנֻמָּד וְהַמְנִיָּן עֲבוּר מְצֻנָת מַעֲשֵׂר שֶׁהוּא דָּבָר שְׁבִקְדוּשָׁה קְדוּשַׁת מַעֲשֵׂר וְכִינּוּן שְׁהַשְׂרָה עַל הַתְּבוּאָה חִיּוֹת רִוְחָנִית שְׁל הַקְּדוּשָׁה וְטַבַּע דְּבָר הַרְוִחָנִי לְהַתְּפַשֵּׁט וְלְהַתְּרַחֵב בְּלִי שְׁיַעוּר וּגְבוּל וְעֵי"כ וַיִּבְרָכֵהוּ ה' אוֹ י"ל דְּבָדָבָר הַגְּשָׁמִי הַמְקוֹם מְקִיף וּמְגַבִּיל הַדְּבָר הַהוּא וְא"א לִיָּפְנֵס לְתוֹכּוֹ יוֹתֵר מִהַחֲלָל

של הפלי או מקום המקיפו אשר לא כן ברוחניות שאין מקום יוכל להקיפו והוא מתפשט עד אין שיעור וערף והנה אחז"ל חמשים ש"ב נבראו פעולם וכולם היו ידועים למשה רק אחד לא השיג שנא' ותחסרהו מעט מאלהים ואלו הנש"ב הם בכל חלקי הבריאה ואפילו בצומחים בכל א' כמוס פח ושכל רוחני מפל הנש"ב ואולי שעבור זה שיעור תרומה גדולה הוא תרי ממאה היינו א' מחמשים כמו בנו"ן ש"ב העליונים הרוחניים יש שער א' שאינו מתגלה לשום א' מבני אדם ואפילו למרע"ה רבן של כל הנביאים.

כמ"כ בכל הדברים אשר כמוס בהם פוחות מפל הנש"ב כמו תבואה וכדומה לזה אמרה התורה להפריש חלק א' מחמשים ויהיה קודש לה' דוגמת שער החמשים אשר הוא קודש קדשים וטמיר ונעלם וגנוז מבני אדם וזהו נק' תרומה גדולה שהוא א' מנש"ב נגד נו"ן גדולה של נוצר חסד שהוא מסטרא דבינה ושם הם אתנון רבךו פנודע וא"כ בכל דבר שהצדיק עושה למטה הוא דוגמת הקדושה למעלה ופוחת איזה דרך ושכל לכנוס אל הנון ש"ב הנ"ל אז נעשה מעובדא זו ג"כ שער א' פינון שהוא דוגמא למה שלמעלה ונחשב כאלו הם פפולים ונמצא ע"י עובדות ופעולות הצדיק המה מאה שערים פינון שמיחד ומקשר הגשמי עם הרוחני והוא עושה עובדא למטה ומעורר בזה שורשו למעלה המרומז נגד זה שלמטה ואז שורה על העובדא זו רוחניות הקדושה וממילא חל על הדבר שהוא ברפת ה' וזש"ה ויזרע יצחק בארץ ההוא שהיה מקום מוגבל ארץ זו ושנה זו והי' מוגבל במקום ובזמן.

אף ע"י שהמציא מאה שערים שהתעורר במעשיו את הנו"ן ש"ב העליונים וקשר אותם במעשה של מטה וכללם יחד הגשמי עם הרוחני ונעשו מאה שערים ועי"ז השרה הברכה על הזריעה זו וזש"ה ויברכהו ה' ויהב: וילך משם יצחק ויחן בנחל גדר וגו' שמות פשמות גו' יש להבין מאי משמיענו בזה תוה"ק שקרא להן שמות פשמות שקרא להן אביו ובהעיר לב דידוע שפוננת אבותינו הק' ז"ל בחפירות הבארות היה רק להמשיך התגלות אלהותו ית' ברב טוב ושפע טובה ורחבה והנהגה ישרה בכל העולמות ע"י חסדים טובים ורחמים רבים מים זכים ונובעים חכמות נפלאות והנה אאע"ה פעל ועשה בחפירות הבארות המשכות והתגלות אלהותו ית' ע"י מדתו מדת החסד.

גם המשיך רב חסד ורחמים רבים לכל העולמות. ע"י צירופי אותיות התורה והם הם השמות אשר קרא להבארות ויצחק אע"ה חפר ג"כ הבארות להמשיך התגלות אלהותו ית' וחסדים טובים ע"י מדתו מדת הצמצום פנודע להיות בסוד גומל חסדים טובים פמבואר למעלה פ' וירא ואם הי' קורא להבארות שמות אחרים ע"י צירופי אותיות אחרים היו אז מתנהגים ע"י מדתו מדת הגבורה בעצמותה לבדה אשר לזה התחכם וקרא להם שמות באותן הצירופי אותיות ממש שקרא להן אביו היינו שיהיו בח' פלים להמשיך רב חסד ורחמים רבים וגדולים ויכלו לקבל ע"י מדתו מדת הצמצום בסוד גומל חסדים טובים היינו להיותם טובי' ויהב: ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו וגו' יש לרמז כאן סוד עתיק דהנה ידוע שיש נחל עליון ונחל תחתון נחל עליון הוא בסוד ר"ת נ"וצר ח"סד ל"אלפים.

סוד מזלא עילאה קדישא ונחל תחתון הוא בסוד בחי' נ"פשו ח"כתה ל"ה היינו ע"י שפשוט ישראל מתאנים בתשוקה רבה ודביקות גדול להש"י ב"ה וב"ש אזי מאתערוטא

דלתתא זו מעוררים עליהם הנחל העליון בחי' נ"וצר ח"סד ל"אלפים להשפיע להם רב טוב וברכות ישועו' וחסדים עליונים וזהו פנחלים נטיו היינו שהם נוטים זה לזה והם בסוד תרין מזלין נוצר ונקח והבן:ועפ"ז י"ל ויחפרו עבדי יצחק בנחל ר"ל בבחי' נ"פשינו ח"כתה ל"ה' שהוא מיין ג'נקב' אתערותא דלתתא וימצאו שם היינו שעשו מציאות ונהנהגה שם ב"א"ר מ"י"ם ח"י"י"ם ר"ת גימ' נו"ן ר"ל נש"ב ואתיות האמצעיים הם ג' יודין וא' מספר א"ל ונהמה ג' יודי"ן וא' של שם הק' ס"ג שהוא הנשמה לכל העולמות ר"ל שחפרו ופעלו התגלות אלהותו ית' בבחי' נחל התחתון ע"י נש"ב ושם הק' א"ל ששם הק' ס"ג ועל ידי זה להמתיק הס"ת של הג' תיבות.

בא"ר מ"ים ח"יים הנ"ל שהוא מספר פ"ר דינין וכ"ז הוא ע"י עבדי יצחק כדי להמתיק דינין בשןרשם והמשפיל יבין כל זה: ורבה אמרה ג' בנה לאמר גו' שמעתי גו' לאמר להבין פוננת השני פעמים לאמר שפסוק זה ושמעתי בשם הרב הק' אאקי"ל מ' נחמן קאסוויר זללה"ה.

דהנה מסתמא דיבורים של יעקב אע"ה נאמירותיו היו תמיד בלשון רפה פדרפן של צדיקים דברי חכמים בנחת נשמעים ודיבוריו נאמירותיו של עשו הנה מסתמא בלשון מדברת גדולות פדרף דברי עתק בגאונה ובוז.

והנה עשו בנדאי הנה מתגרא מפני יעקב אע"ה שלא יעשה איזה תחבולה בתקמתו כדי שהוא יטול הברכות מאביו הצדיק ולזה התחכם יצחק והשיא לעשו עצה הוגנת וטובה לפניו שלא יוכל יעקב לבוא בערמתו וחקמתו וליטול מאביו הברכות היינו בעת שיבוא לפניו עם הצידה ידבר עמו בלשון רפה ובתחנונים ידבר בלשון יעקב וזהו יהיה סימן מובהק ליצחק לידע שעשו הוא המדבר דמסתמא פשיבוא יעקב בתחבולתיו לפניו עם צידתו ולדבר עמו כאלו הוא עשו ישנה טעמו ודיבורו לדבר גדולות בלשון עשו כדי שלא יבין אביו שהוא יעקב וידמה לו שהוא עשו ממש באמת ועכשיו שפסר סימן זה לעשו שיידבר דוקא בלשון רפה יתנודע ליצחק בדיבור מי הוא המדבר אמנם רבקה אמנו ע"ה ידעה מסימן זה שפסר יצחק לעשו לזה אמרה אל יעקב בנה לאמר היינו פשיבוא אל אביו לדבר עמו אז ידבר עמו רפה ותחנונים בלשון עצמו פמאז וקדם וטעמו של דבר היות שמעתי את אביה גו' לאמר היינו שפקד עליו שבבואו לפניו עם צידתו ידבר עמו בלשון רפה שיהא לו ליצחק בזה סימן מובהק לידע מי הוא המדבר ולזה תדבר גם אתה בלשון רפה ויסבור אביה שעשו הוא המדבר כדי שתקבל ממנו הברכות.

עכ"ל הנהגה של מוהרנ"ק ז"ל הנ"ל ודפח"ח ושימד"נ: עוד י"ל שפרמז פאן על עם קדוש בני אל חי פשרואין ח"ו שיצא עליהם גזירות רעות מהמסטינים ומקטריגים. אל יתניאשו מלהתאמץ בתפלה פי בנדאי יש יכולת בידם ע"י תפלתם להשי"ת לבטל מעליהם כל הגזירות אשר לא טובים הנה ויתן השי"ת בלבם עלינו לטובה וזהו ורבה אמרה אל יעקב בנה לאמר היינו שיתפללו ויתחננו להש"י שירחם עליהם ועי"ז יוכלו לבטל מעל עצמם כל הגזירות רעות וינהפך לבכם של המסטינים ומקטריגים עליהם לטוב.

פי הנה שמעתי גו' מדבר גו' עשו אחיה לאמר מדבר הוא לשון הנהגה וממשלה היינו מה שנתן לו הש"י פח וממשלה לעשות כרצונו הוא רק לאמר היינו אמירה לחוד שיאמרו לגזור עלינו גזירות לא טובים אבל לא שיעשו בפועל ממש פי מה שנתן הש"י בלבם

לגזור עלינו הוא רק לאיים עלינו ולהפחיד אותנו כדי לשבור לבנו הזונה ונשוב אל הש"י בתשובה שלימה באמת בכל לב ונפש ולהתפלל לפניו ית' באמת בלב זה ונקי והקב"ה חפץ ומשתוקק לתפלתו של ישראל ובנדאי יקבל תפלתו ותשובתו הרמה וממילא יתבטלו הגזירות.

כי הש"י יתן בלבם לרחם עלינו ולהיטיב עמנו בכל מיני טובות כי לב מלך והשירים הוא ביד ה' לכל אשר יחפץ יטנו ונמצא שכל הגזירות הם רק באמירה ולא בעשייה בפועל ממש ח"ו.

כי אין שום אמירה בעולם שתהא נחשבת פעשייה ממש זולת אמרותיו של הש"י וית' אמרת ה' צרופה. כי הוא אומר ועושה ומדבר ומקיים וכל דבריו אמת וצדק ותיכף בשעת אמרותיו הק' מיד נחשב האמירה למעשה וכאלו כבר עשאה וכאשר אמרתי לפרש מה דאי במדרש ועבדום וענו אותם ד' מאות שנה שהוא אמר ולא יעשה ואח"כ יצאו ברכוש גדול ודיבר ולא יקימנה ע"כ.

ופירשו בו המפרשים דהוא אמר ולא יעשה הוא בניחותא היינו הגם שאמר וענו אותם ד' מאות שנה. עכ"ז לא עשה כה דבאמת לא היו ישראל במצרים רק רד"ו שנה ודיבר ולא יקימנה הוא בלשון תמי' ר"ל מה שדבר ואח"כ יצאו ברכוש גדול ולא יקימנה בתמי' הראוי ונכון להש"י שמבטיח לאברהם אהבו על זרעו לעשות עמם אינה טובה ולא יקימנה ח"ו כה פירשו המפרשים והוא תמוה דראשית דברי המדרש? הא בניחותא וסופן? הא בלשון תמיה אכן? כןאר על נכון דכל דברי קדשו של המדרש פאן הוא בלשון תמי' וזהו פירושו ועבדום וענו אותם ת' שנה שהוא אמר ולא יעשה ר"ל וכי אמרותיו הק' של הש"י אינם נחשבים כמעשה הלא תיכף ומיד פשיצאו הדברים מפיו הקדוש כביכול נחשב כבר פאלו נעשים וא"כ כבר התחיל השיעבוד משעת האמירה בכרית בין הכתרים ולכן לא הוצרכו ישראל לסבול גלות מצרים כ"א מנין רד"ו שנה וכפי שעלה החשבון צדק בפירוש"י ושאר מפרשים.

ובנדאי לא נשתנו דיבורי השי"ת רק מיד משעת האמירה התחיל השיעבוד וכנ"ל וכמו כן ודיבר ולא יקימנה בלשון תמיה בסגנון אחד: ויצא ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה עד סוף הפרשה.

חנופה הוא לשון חינוף שמחנכין אינה דבר כמו שמצינו בחינוף הבגדים של הכהנים בעבודתו שנ' למלא בם את ידם לכהן לי גו' דכל דבר שנעשה ונתניח להשראת קדושה עלינו צריכים מקודם לעשות פלי והכנה ובית קיבול שיהא מקום להקדושה הבאה אח"כ לשרות על הדבר והוא וזהו נק' חינוף כמו שמחנכין הנער במצות שיהא פלי מוכשר לקבל טהרה והשראת הקדושה אח"כ בעת שיגדל: והנה יעקב אע"ה הסתפל ביחוד עליון בראשית המחשבה וראה שישוד פל העולמות הם הכנ"י כמחז"ל ישראל עלו במחשבה תחלה בראשית ברא אלהים בשביל ישראל שנק' ראשית והם נק' אכן הראשה שממנו הושפת העולם.

כי הם סוד פל העולמות עליונים ותחתונים ושם במחשבה נק' אכן בלשון יחידי כי שם בראשית הדבר נתאחדו כללות ישראל באחדות האמיתי במזל העליון והנה יעקב אע"ה

נתן שכלו ומחשבתו על זה הענין שנושאתו להוציא הדבר מפת אל הפועל מהשורש אשר משם רועה אבן ישראל אל ההתפשטות לנטוע כנ"י בגנין שלם בכל הענינים בשנים עשר שבטי י"ה המכונים נגד י"ב גבולי אלכסון ולהיות המרפבה שלימה מס"ר ישראל כמחז"ל אין השכינה שורה על פחות מס"ר ולהיות קומה שלימה מפמה מיני איברים ופרקים ולהיות הפל מכונן נגד עולמות עליונים ואורות הק' ולהוציא זה האבן מן הפלל אל הפרט על כל זאת הניח יעקב ראשו ומוחו ומחשבתו ונה שהפיתוב מכנה שהניח יעקב ראשו על אבן ממש זהו כינוי ודוגמא בעלמא ור"ל שהניח מחשבתו ועיון שכלו בדביקות הקדושה העליונה על אבן הראשה הנ"ל הגם שאין מקרא יוצא מידי פשוטו שבנדאי שכתב יעקב אז על אבן ממש ויצק שמן על ראש האבן כמבואר בפסוק עכ"ז רמז יעקב בזה במחשבתו וכיוון בכל מעשי ידיו על דבר רוחני אבן הוא ראשית המחשבה פינת יסוד כל העולמות להיות דבוק ומקושר הראשית עליון אל בחי' התחתונה הוא המעשה בכל ענפיו ובכל פרטיו להיות בגנין מפואר מפלטרין ומחדרים זו מזו שונים להיות בעולם פמה מיני צדיקים וכ"א אינו דומה לחבירו וכ"א ממנה על איזה דבר יש צדיק ממנה למשנה חכמה לעולם חיות לעולם וזה למשנה חסדים טובים לעולם וזה למשנה גבורה לעולם וזה ניצוח לעולם.

כל מיני השפעות הנמשכות מכל מדה ומדה זהו הי' העובדא של יעקב אע"ה שעשה הפל למטה וכיוון לעורר פנגדו השורש הרוחני למעלה והסתכל באחדות כנ"י עד סוף כל הדורות עד ביאת משיחנו ואח"כ ראה יעקב אע"ה ברוה"ק ההירום והחורבן של הכנ"י כדאי' במד"ר על פסוק ויקח מאבני המקום שראה חורבן בהמ"ק וגודל החרון אף והדינים ח"ו אשר יעברו על ישראל בגלותו: וזש"ה ניצא יעקב מבאר שבע ר"ל שיצא מאותו הסתכלות של ייחוד עליון שמשם נובע השפע לכל הז' מדות המכונים בשם באר שבע וילך חרנה היינו הבין והסתכל באותו בחי' של החרון אשר יהיה ח"ו על ישראל והיה לו מזה צער גדול מאוד בהרגישו גודל הצרות אשר יסבלו ורעו בהגלות ויהא להם רידה ח"ו ופגע במקום ר"ל לבד מזה הצער שהיה לו עבור ורעו פגע מיד והרגיש בצערו של מקום כביכול מקומו של עולם אשר בכל צרתם לו צר וחשש יעקב מאוד על צער השכינה כביכול וז"ש וילך שם פי בא השמש ר"ל ששמשו לו שם האור מחמת גודל צער השכינה כביכול וצער ישראל ועי"ז נפסק מהדביקות עליון ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו הניח מוחו ומחשבתו רק על דבר זה ולזה כתיב מאבני לשון רבים כי זה קאי על ההירוס וחורבן של הכנ"י שנופדו ויחלום לשון חזיון היינו שנתחזק יעקב מאוד בלבד על דבר ההירוס הנ"ל מחמת שהדבר הזה הוא גדול בכמות שנוגע ג"כ למעלה הגם שלענין ב"ו נראה שהגלות אינו אלא למטה אף באמת מגיע הדבר לרום המעלות כנ"ל ולזה היה קשה עליו להולמו והוצרך לחזק א"ע וזש"ה והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ר"ל שהגם שהגלות אינו נראה בחוש רק למטה בארץ אף באמת שורש הגלות מגיע לרום שמים העליונים.

כי בעת הגלות יש תשות כח למעלה. ונפגם ח"ו בשפע העליונה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ר"ל שבאמת ע"י יסורי הגלות יש עליה לכמה ניצוצות הק' הנק' מלאכי אלהים שעולים מעומקא דתהומא רבא ולא גלו ישראל אלא כדי שיתוספו עליהם גרים היינו הנ"ק המובלעים בחיצונים והם שם גרים כמחז"ל אבל מחמת ירידת ישראל

ממעלתם הרמה בקונדש אז יש ח"ו ירידה ג"כ לכמה ניצוצות הק' אף יעאע"ה נתיישב בדעתו ושכלו ועלה בזכרונו והנה ה' נצב עליו ר"ל שכ"מ שגלו ישראל שכינה עמהם כמ"ש עמו אנכי בצרה וא"כ הוי שמירה בפעלים ולא נשאר לנו כ"א צער השכינה כבכול ח"ו וכשראה הש"י שיעקב הפסיק מחשבתו מהיחוד עליון מגודל צער השכינה ונרע ישראל אז נחסם אותו והבטיחו אני אלהי אברהם אביה גו' לה אתננה היינו כל מה שאמה שוכב ודואג עליו בנדאי לה ולרעה אתננה: אנכי עמה ושמרתי גו'.

ר"ל אף בהיותם בגלות אנכיאהיה עמהם ואשמרם והשבותיה אל האדמה ר"ל אשיב את שבותם ואקבץ נדחיהם מקצה שמים עד אם גו' דברתי לה וייקץ יעקב משנתו ר"ל מבחי' השכינה שהוא הסתלקות הפוחין מגודל הצער פנ"ל וחיזק א"ע ויאמר אכן יש גו' לא ידעתי ר"ל שדמיתי במחשבתי שח"ו הש"י יעזבם שם בהגלות ויהיו חלילה בהסתר פנים מהשגחתו ית' אף באמת עתה אני רואה שגם שכינת עוזו היא עמם בגלות ובנדאי לא יסיר עין השגחתו מהם אין זה כ"א בית אלהים מפני שהשכינה ג"כ עמהם ובנדאי יזכרום לטובה ויגאלם ואז חזר יעקב למחשבתו ודביקותו ראשונה וישח את האבן.

ר"ל זה היסוד שהניח מחשבתו עליו וישם אותה מצבה שפעל והעמידו קומה שלימה ויצוק שמן על ראשה היינו שהמשיך על מעשה ופעולה זו שמן הוא חכמה עליונה ומשם משך שפע חיות וקדושה וייחוד המחשבה הוא חכמה עילאה להכנ"י אשר היא אבן פינה יסוד מוצק ונעשה מזה בנין שלם בכל איבריו ופרקיו ונדכריו המפארים והוא מדור להשכינה כבכול וייחוד להמקום בהוב"ש לשיקבה"ו וזש"ה ויקרא שם המקום בית אל שהוא בית ומדור להשכינה הנק' אל ואולם לוי שם העיר לראשונה דבאמת גם קודם עשייתו זו של יעקב היו ג"כ כל הדברים בלחם ביחוד העליון פי הוא ראשית המחשבה ושורש הכנ"י דור ודור עד עקבות משיחא אף היתה בבחי' לו"ז היינו שאבר א' יש באדם שמו לו"ז והוא נקרא נספא וממנו נבנה האדם כולו וגם לע"ל יאה התחיל ממנו כי אינו נרקב וא"כ ודאי יש בו כח וחסות של רמ"ח איברים ושס"ה גידים והיא בחי' היולי הפלול מפל הצורות רק שאינם נגלים כמ"כ הנה אז האבן הראשה ראשית המחשבה הכוללת ומקפת הכל מה שהיה ומה שהיה רק שהיה עדיין בלחם ויעקב פעל שיצא מלח אל הפועל ולכך קראו ב"ת הנגלה לעין כל: או י"ל וישח מאבני המקום הנה אבן"ל עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים לע"ל וכאו"א מראה באצבעו הנה אלהינו כו' להבינה ענין זה המחול מהו דהנה אבן"ל כ"א נכונה מחופתו של חבירו ולכאורה יפלא מהו הגמול והתענוג פיון שאינו יכול ליפנס במחיצתו של חבירו והגם ששם אין בו לא קנאה כו' אבל מ"מ אין זה שלימות האמיתי פיון שלכ"א חסר ממנו התענוג שיש לחבירו ושלימותו אף ידוע דמחול הוא בעיגול ע"ד נקבה תסובב גבר ובעיגול אז כל החלקים שונים ואין שם שום חלק שיהא ניפר חשיבותו מחבירו כמ"כ באותיות התורה באמת פשהם ביושר היינו פסדר הא"ב אז ודאי הא' קודמת לת"ו בכ"ב דרגין אבל אם תסדרם בעגולה אז כולם שונים הא' עם ת"ו.

פי הם עומדים זה אצל זה. וזהו בחי' א"ת ב"ש שהא' סמוכה להתי"ו וזהו שהקב"ה יעשה מחול כו' היינו שלע"ל יתבשרו כל העולמות וכל המדות ולא יהא שום מיעוט בשום דבר אור הלבנה פאור החמה ואז לא יהי קנאה בשום דבר.

כי הש"י ישפיע אור צח ובהיר אשר ממנו יתנוצץ אור לכל העולמות בשנה וכל הצדיקים ירגישו זה התענוג בשנה. כי לע"ל יתאחדו האותיות ריש דרגין הוא אל"ף עד סוף דרגין הוא תי"ו ואז יה' האור מופיע ומקיף את כל מכל צד בשנה וזהו כמו מחול והנה באמת יעקב אע"ה הי' עובד הש"י בדביקות גדול והלך במחשבתו עד שהגיע לרום עולמות העליונים לאין קץ שהם גבוהים מהכ"ב אפנון ופגע בייחוד עליון מקומו ש"ע ועל זה נאמר במנפלא ממה אל תדרוש וזש"ה ויצא יעקב מבאר שבע ויצא מבחי' הז' מדות וילך חרנה היינו לעלמא דחירו ונדבק לייחוד עליון ויפגע במקום מקומו ש"ע כפיכחול באור האחדות וילן שם פי בא השמש.

מחמת האור הגדול המכה אור עינו של האדם חזר אז למחשבתו ראשונה לתוך המדות בחי' הכ"ב אפנון והתחיל לעבוד הש"י בבחי' אור חזר דרך א"ת ב"ש מסוף דרגין הוא תי"ו הלך לריש דרגין וזשחז"ל עשאו פמרוזב לשמרו בזה מחיות רעות ר"ל מחיות ודביקות אשר הוא רע וישם מראשותיו ר"ל הוא נטרי' ראש תי"ו היינו שהתחיל בראש מן התי"ו וזש"ה וישח מאבני המקום מאותיות התורה שנק' אבנים.

ע"ד שכ' בס"י שני אבנים בונות שתי פתים. וישכב במקום שהוא ע"ד שכ' בזוה"ק וי"ש כ"ב ר"ל פיון שפל אות פלול מתבירו וכל הדברים פלילין בכ"ב אפנון א"כ אין מוקדם ומאוחר ואין חילוק בין פסדו למפרע והפל הולך למקום אחד והבן: או יאמר הנה ידוע דחמשה חומשי תורה הם ה' שערים פוללים וכ"א פלול מעשר והם בסוד נש"ב וספר במדבר נחלק לג' ספרים כי ויהי בנוע ספר בפ"ע ונמצא שהם שבעים שערים ומהם נמשך ע' אנפין לאורייתא אף בכללותן הנה שבעה והוא בבחי' הארה פוללת ותורה שבע"פ מתורה שבכתב נפקת ושם יש ג"כ ז' שערים פוללים וכ"א פלול מעשר והם שבעים דינים לתורה ובכללותן הם ג"כ שבעה.

והפל נק' בבחי' באר שבע והנה עיקר עבודת הקוד' של עם ה' בני אל חי. כל ימיהם לעולם צ"ל ע"ד טוב אחרית דבר מראשיתו וצריך לדעת ולהבין זה דבוע דחכמה עילאה קדישא הוא בחי' יו"ד משם הק' הוי"ה ונק' בחי' ראשית חכמה (יראת ה') וחכמה תתאה ג"כ בבחי' יו"ד משם הק' אדנ"י והיא בחי' יראת ה' ונק' בחי' עקב ע"ד עקב עננה יראת ה' ועיקר עבודתנו בתור' ובתפל' הוא להעלות את הי"ו ד שהוא בחי' עקב וסוף כפיכחול ולייחודה ולקשרה בראשית המחשבה שהוא חכמה עילאה וזהו סוף מעשה במחשבה תחילה וזהו ג"כ ראשית חכמה יראת ה' שיהיו דבוקים ומתייחדים זה בזה בסוד דינעין לזרקא אבנא לאתר דאתגזרת מתמן וכמבואר לעיל וזהו ג"כ טוב אחרית דבר מראשיתו ר"ל אחרית דבר הוא טוב פשהוא בודק בראשיתו וידוע דאורייתא מחכמה נפקת כמבואר בזוה"ק ועיקר עבודתנו ולימוד תוה"ק צ"ל ע"ד וכוונה הנ"ל ביראה ואהבה להעלות הי"ו ד שהוא בבחי' עק"ב לשוןרשה הרמה בקודש: ועפ"ז י"ל ויצא יעקב מבאר שבע היינו שבעת שישראל בני אל חי מוציאין ומקשרין ומייחדין את הי"ו ד עקב לשוןרשה הרמה בקודש מבאר שבע היינו ע"י התורה שנק' בחי' באר שבע וכנ"ל אז וילך חרנה היינו שמסלקין ומבטלין אז כל החרון אף וכל המסטינים ומקטריגים וקליפות חיצונים מעליהם ואז ויפגע במקום שפוגע בהש"י לבדו שהוא מקומו של עולם.

גם מקו"ם הוא ממש מספר שם הק' הוי"ה ב"ה וב"ש פנה יו"ד פ' יו"ד עולה ק' ה' פ'עמים
ה' עולה כ"ה ו' פ' ו' עולה ל"ו ה' פ' ה' עולה כ"ה ס"ה עולה קפ"ו מספר מקו"ם ויגלו
שם פי בא השמש. ע"ד דאיתא במדרש פי בא השמש היינו בעת אשר נתפכה ונסתלקו
אלו המוחין קדישין ואז צריך לבחי' לינה ותקנה שלו הוא להתאמץ בתפלה ויודים
ובאותיות הק"ש ולדבק א"ע באלו האותיות וזהו ניקח מאבני המקום וישם גו' פי אבנים
הם אותיות פנדע וישכב במקום שהוא היינו פשהאדם מתנהג עצמו ע"ד הנ"ל ביום וגם
בעת לינה ושכיבה ג"כ פנ"ל או יוכל לזכות ולבוא לחלום טוב כמו יעאע"ה והבן: או
יאמר ע"פ מה שפירשתי הפסוק וקר עשה לגפלאותיו חנון ורחום ה' פי אבותינו הק'
והנביאים הק' ע"ה פשה' צריכין לאיזה נס ופלא אשר הוא אינו ע"ד הטבע הנה פח
בידם ע"י טהרתם וקדושתם והתדבקותם בהש"י להמשיך נביעו שפע אלהות מהעולמות
ומקורין עילאין קדישין פי ע"י אהבה שלהם להש"י ודביקותם ומס"נ להש"י באמת
ותמים באו למדריגת אי"ן כפיכול אשר שם שוין דבר והפוכו ועי"ז הנה יכולת בידם
לשנות דרכי הטבעי ולהעשות להם פלא ונס מפורסם כפי המצטרף להם לשעתם לפקוד
עקרות או להחיות מתים וכדומה אף עתה בדורות הללו אין אתנו יודע עד מה ואין
בכוחינו והשגתינו להגיע לבחי' גדולה כזאת רום המעלות לחפור ולפתח נביעו מקורות
עליונים הקדושים אמנם זהו מחסדי האל ית' אשר עשה עמנו ברוב רחמיו והשאר ברכה
שמאותן השערים ונביעות אשר נפתחו פעם א' ע"י אבותינו הק' נשאר הרשימו מהנביעו
הוא לדורי דורות בכל עת שיצטרף שיוכל השער והנביעו הנה להשפיע דוגמתו גם
עתה בעת הזאת כפי המצטרף לב"י עם ה' לחסד אל ית' להיעשות להם איזה דבר שלא
בדרך טבעי וכשאנו צריכין לפקוד עקרות אז אנו קורים פ' וה' פקד את שרה גו' ובזה
אנו מעוררים הנביעו שנפתח ע"י קדושת אאע"ה והשי"ת ברוב רחמיו וחסדיו משפיע
עלינו אותו חסד ונביעו מעלמין עילאין קדישין כמו שעשה לאאע"ה וכן הוא בכל הנסים
והנפלאות ועפ"ז אנו אומרים מי שענה לכל א' מאבותינו יענה גם אותנו כלל הדבר
שאותן מקורים עליונים אשר נפתחו נביעתו ע"י אבותינו הק' המה חיים וקיימים לדורי
דורות לכל עת אשר יצטרף דוגמתו ולהבין טעם ויסוד של דברים אלו י"ל ע"פ דאי' בכ'
האריז"ל.

פי יסוד אבא הוא ארי"ך ויסוד אימא הוא קצר כפיכול ע"כ וביאור דברי קדשו הוא פי
אבא ואימא הם סוד י"ה ממש הקדוש הוי"ה בהוב"ש סוד חכמה ובינה והחכמה מאין
תמצא היינו מבחי' אי"ן דאיהו לעילא לעילא נאבותינו הק' ע"י רוב טהרתם וקדושתם
ומס"נ הגיעו עד למדריגת אי"ן כפיכול סוד פתר עליון הק' ומשם היו ממשיכין השפע
ונביעו דחיי לפי שהנה מצטרף להם וכנ"ל ולאשר השפע שהוא רבה למאוד אין צריך לה
וא"סש והחכמה מאי"ן תמצא פנ"ל הוא בחי' לזה יסוד אב"א הוא ארי"ך אמנם יסוד
אימא שהוא הפלי לקבלה כפיכול אינה מקבלת כ"א המצטרף בעת זו לצורך הנהגת
העולמות ולפעול החסד המצטרף לפי שעה ואינה מקבלת שפע הרב וטיבו וחסד עליון
המאיר ובא מ'סוד אב"א ולזה נשאר רשימות הנביעו והחסד שהוא לדורי דורות והבן:
ועפ"ז יבואר היטב הפסוק וקר עשה לגפלאותיו היינו שהבורא ית' עשה לגפלאותיו
בבחי' דבר ומשפיע שיוכל להשפיע ממש אותן הנסים והנפלאות שנעשו כבר אח"כ בכל
דור ודור בעת המצטרף להם פי חנון ורחום ה' וצפה והביט שיבואו דורות שלא יאה

בהם פח ויכולת בצדקתם וקדושתם לפתוח את הנביעו דחיי ממקורי עולמות העליונים בעצמם כמו אבותינו הק' ולזה ריחם הש"י על ב"י עם קרובו ועשה לנפלאותיו בבחי' דכר ומשפיע כדי שהם בעצמם יוכלו להשפיע לזרע ישראל ונגמתם לעת שיצטרף להם ואנו שואבים מהנביעו דחיי ההוא שנגפתח ע"י אבותינו הק': ועפ"ז נפרש הפסוק ונדפתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב דלכאורה האי לחרב הוא מיותר אף לדברינו הג"ל יבואר ע"נ וכאשר יבואר א"ה לפנינו במקומו בפ' בחקותי יעו"ש ולדרכינו הג"ל יבואר ג"כ ויצא יעקב מבאר שבע כי אותו הנביעו והחסד אשר נחפרו ממקורות עילאין קדישין מקור מים חיים מכבר להשפיע ונגמתו בעת הזאת המצטרף לדורות הבאים הוא בבחי' יו"ד עק"ב.

כי יו"ד הוא בחי' חכמה עילאה קדישא פנ"ל ויסוד אב"א המאיר ובא להז' יומין עילאין קדישין עד אשר מתגל' לעשות הנסי' והנפלאות בזה העולם נק' בבחי' יעקב יו"ד עק"ב וזהו ויצא יעקב מבאר שבע היינו כשיוצא יו"ד עק"ב.

וימשוף ע"י הז' יומין קדישין היינו מבאר שבע אז וילף חרנ"ה נסתלק כל החרון אף והקליפות החיצונים והרי הם בטלין ומבטלין כיר"א והבן היטב כ"ז: תוכחת מוסר גדול יוכל כל איש ישראלי ליקח לעצמו מזאת הפרשה ולפנות מחשבתו מהבלי הזמן המדומ'.
ולדבק באהבת הש"י בהוב"ש ולעבדו בתור' ובתפ' ובמע"ט בשכל אמת ונף ועיקר שכל מעשי האדם היינו הילוף דיבור שמיעה ראיה שכיבה וקימה וכדומה בכל דבר יהא מעוטף בתוכו שכל אמת ונף לעבודת הש"י בלי שום סיג ופסולת ח"ו וצא ולמד מאבותינו הק' ונף בעקבותיהם.

פקח עיניו וראה איה ממעשה גשמית של אבותינו הק' נארג ונעשה מהם תורה הקדושה ואיה התורה מספרת לנו הליכת יעקב מבאר שבע ובאיזה מקום ישן והדיבורים שדיבר עם רחל בת זוגו ואיה שנשק אות' ואיה שהיה רועה את צאן לבן ותחבולתיו שעשה המקלות וכיצא באלו הלא מזה מוכח שכל מעשיהם מקטן ועד גדול היה הפל רק בהשכל ודיעה מיושבת בחכמת אלהות והיא רמזו בכל עניניהם לדברים עליונים נפלאים ונוראים וכשיסתכל ויתבונן האדם האדם בזה היטב ראוי לו להתלבש בבושה וענוה גדולה איה הוא נבער מדעת ולא בינת אדם לו והגם שהוא מתפלל ולומד הוא בלא שכל ודעת ותשוקה רק פאיש חולם והלואי שיתלום לנו בהקיץ כחלומו של יעקב וגם צריך האדם לצייר בשכלו ומחשבתו וידמה לו ממש שהאדם הוא סולם מוצב ארצה בתוך ארציות וגשמיות אף וראשו מגיע השמימה היינו שכלו ושורש נשמתו הוא דבוק למעלה בשמים והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ר"ל כשהאדם מגביה את לבו ומזוח לעבודת הש"י אז מעלה כל המלאכים לרום שמים העליונים ומשפיע להם חיות הקודש ובאם לאו ח"ו אז ויורדים בו יש להם רידה ע"י כמחז"ל מתישין פחו שלמעלה ח"ו גם זאת צריך האדם להיות תמיד במחשבתו איה שכל הכוחות פולם העליונים פולם פאחד תלויים במעשה האדם הן להעלותם או להקפד ח"ו והנה ה' עליו שצריך האדם לחשוב בכל עת איה שהש"י עומד לנגדו ומשגיח ורואה במעשיו ויודע כל תעלומות ומזה יבוא לו פחד ויראה גדולה והלואי היינו כחולמים חלומו של יעקב ועיקר צריך האדם לטהר ולקדש איבריו וחושיו להיותם פולם פאחד ראויים ומוכנים למרכבה לשכינה וזה אינו

תלוי באמירה לחוד רק בעשייה בפועל ממש באמת בלי שום סיג ופסולת ח"ו ושיהיו כל איברי וחושיו שלימים בלי שום פגם וחסרון חלילה ואז קדוש יאמר לו ולשעבד רצונו ונדעתו לרצון ונדעת העליון ולייחד נפשו רוחו ונשמתו בשם הקדוש והטהור הו"ה ב"ה וב"ש בייחוד אמיתי ואז יוכל להמשיך שכל אמת לעבודת הבורא ית"ש לתורה ולתפלה: ויה"ר שנקיים כל זאת באמת ותמים אמן והבן היטב: ניקח מאבני המקום וישם מראשותיו גו'.

במדרש ר' יהודה ור' נחמיה ורבנן. רי"א י"ב אבנים נטל כהן גזר הקב"ה שהוא מעמיד י"ב שבטים.

אברהם לא העמידו יצחק לא העמידו אני אם מתאחות הן האבנים זו לזו יודע אני שאני מעמיד י"ב שבטים. פינן שנתאחו האבנים ידע שהוא מעמיד י"ב שבטים רנ"א ג' אבנים נטל אמר אברהם ייחד הקב"ה שמו עליו יצחק ייחד הקב"ה שמו עליו ואני אם מתאחות הן האבנים זו לזו אני יודע שהקב"ה מייחד שמו עלי.

פינן שנתאחו זו לזו ידע שהקב"ה מייחד שמו עליו: רבנן אמרי מיעוט אבנים שנים אברהם יצא ממנו פסולת ישמעאל וכל בני קטורה יצחק יצא ממנו עשו ואלופיו אני אם מתאחות הן האבנים יודע אני שלא ימצא פסול במטתי פינן שנתאחו זו לזו ידע שלא יצא ממנו פסולת ויהי מטתו שלימה עכ"ל המדרש: הנה לבאר ולהבין את דברי חז"ל וחיזתם י"ל בהעיר לב ושום שכל.

ע"ד מא"ח ומא"ח ול"פ. רק כאו"א מהתנאים הק' השיג השגה לפי שורש נשמתו הטהורה בכוננת יעקב אע"ה דעיקר עבודת הקודש של אבותינו הק' אברהם יצחק ויעקב הי' כל מגמתם וחספצם וכוננתם להמשיך כפיכול כל הכוחות הק' מעלמא דאצילותא קדישא ומעולם הבריאה והיצירה לעולם העשייה כדי לפרסם אלהותו ית' וית' לכל באי העולם כ"א לפי בחי' ומדתו הק'.

פי קודם שהיו האבות בעולם הייתה הארץ תוהו ובוהו כדור אנוש והפלגה נדור המבול עד שבא אאע"ה לעולם ואז ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור זה אברהם פי ע"י נתפרסם גדולת הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא וחסדו הגדול וטובו לכל באי העולם ואז ידעו והפירו כל באי עולם אשר מבלעדי שפעו חיותו חסדו וטובו התמידית אז כאפס ואין נחשבו וכן ע"י יצחק אע"ה נתפרסם מדת הפחד והיראה מלפניו ית' וית' לכל באי העולם וע"י יעקב נתפרסם מדת הרחמים שהוא קו האמצעי מדת האמת שזו הייתה בחינתו ומדתו ואלו ג' אבות הק' הם סוד אמ"ש.

ר"ת אור מים אש ואי' בס"י ג' אמות הן והן אמ"ש וגם י"ב פשוטות היינו אותיות פשוטות שאינן כפולות כמו בג"ד כפר"ת והי"ב פשוטות הן סוד י"ב גבולי אלכסון והנה פל אות מאותיות התורה שהם כ"ב אותיות אשר הנה נראים קטנים בכתיבתן אכן בשורשם הרמה בקודש.

אין לשער ולהעריך גודל מהותם ואיכותם של כל אות והם עולמות הק' והטהורים ובכל אות יש אלפי אלפים רבבות נשמות אשר כ"א וא' בסוד נפשין רוחין ונשמתין וע"י היו

הקדמונים הק' משתמשים בשמות הק' בקדושה ובטהרה כי היו מדבקים א"ע להאזניות הק' בסוד נפשו בנפשו.

רוחין ברוחין ונשמותין בנשמותין ועי"ז היו יכולים לפעול להמשיך הדבר אשר הי' צריכין וכ"ז הי' בקדושה ובטהרה ובכוננה שלימה באימה וביראה ונהנה יאע"ה הי' מדתו מדת האמת ומקור ושוך האמת הוא שם הק' אהי"ה כי אהי"ה פעמים אהי"ה עולה במקוון מספר אמ"ת וגם שורש הכ"ב אותיות הוא האל"ף משם הק' אהי"ה כי אהי"ה מספרו כ"א ועם המקור והשוך שהוא סוד אל"ף פלא עליון הוא כ"ב וגם יעקב אע"ה הוא סוד אל"ף כי הוא סוד הנא"ו קו האמצעי מאות א ונהנה יעקב אע"ה ידע ברוה"ק שעתיד הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא להעמיד בעוה"ז עולם העשיה י"ב שבטי י"ה.

דוגמת הי"ב גבולי אלכסון. סוד י"ב אותיות הפשוטים והי' משתוקק מאוד שהוא יעמיד אותם וילקשר אותם במדתו מדת האמת ולזה נטל י"ב אבנים להשים מראשותיו לסימן כפשוטו אכן כוונתו הטהורה והקדושה היתה לדבק א"ע בהי"ב אותיות הפשוטים כי אבנים הם לשון אותיות כמובא מכבר כמה פעמים בשם ס"י.

והי' מדבק א"ע בהאזניות הנ"ל בקדושה ובטהרה בסוד נפשו בנפשו רוחין ברוחין נשמותין בנשמותין וישם מראשותיו היינו שהשים אותם במוחין שלו הקדושים שהוא סוד האמת אשר מקורו ושוך משם הק' אהי"ה ומאות אל"ף פנ"ל ועי"ז יוכלו להתאחד ולהתקשר הי"ב אותיות וכוננתו היתה לייחד וילקשר ולהמשיך הי"ב צירופי הוי"ה הקדושים שהם סוד חינון פנימאין.

אל הי"ב אותיות משם הק' אדנ"י במילואו דאינון בסוד חיות נושאי הכסא ולייחד וילקשר הכל ולהמשיך מהי"ג תיקוני דיקנא קדישא כי נא"ו במילואו עולה י"ג ויעקב הי' סוד הנא"ו והשני וי"ן הם י"ב נאל"ף באמצע המייחדן וכוננתו הי' להמשיך ולהשפיע מאלו הבחי' הנ"ל אל זה העולם העשיה ולהעמיד י"ב שבטי י"ה בזה העולם ג"כ ועשה לעצמו סימן זה בהאבנים אשר שם מראשותיו שאם תייחדו אלו האבנים עתה ע"י מחשבותיו הק' יוכל להעמיד הי"ב שבטים בזה העולם והספים הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא ע"י ונעשה מאלו י"ב אבנים אכן אחד כדכתיב ויקח את האבן אשר שם מראשותיו כו' והעמיד י"ב שבטי י"ה.

כי לו יאתה מליכה זו. כי יעאע"ה הוא בחי' גופא דאילנא והשבטים הם בחי' ענפי' שבט הוא מלשון שרביט וענף וייחד וקשר אותם במדתו מדת האמת.

וזאת י"ל בכוננת מאמרו של ר"י אשר השגתו היתה בכוננת יעאע"ה לפי שורש נשמתו הטהורה והקדושה כי שמו של האדם מורה על שורש נשמתו. ע"ד וכל אשר יקרא לו נפש חיה הוא שמו ובשמו הק' של ר' יהודא.

יש שם הק' הוי"ה וד' שהוא סוד קשר של תפילין קשר של ד' בסוד וראית את אחורי זהו קשר של תפילין וקשר של ד' איהו ד' אותיות משם הק' אדנ"י וי"ב אותיות אדנ"י במילואו הם בסוד חיות נושאי המרכבה.

והי"ב צרופי הוי"ה הם בסוד חינוך פנימאין וצריף לניחודם ולקשרם והם סוד התפילין וליה השיג התנא ר' יהודא הק' השגה זו בכוננתו של יעאע"ה פנ"ל והבן כ"ז היטב: ר' נחמיה אומר ג' אבנים נטל י"ל ג"כ דהנה עינינו רואות בד' יסודות שבעוה"ז שהם.

אור מים אש עפר. אלו הגימ"ל יסודות אמ"ש הם העיקר שהם בחי דכר ומשפיעים ביסוד העפר והיא המקבלת מהם פכה באלף אלפים ורכבות הבדלות בהמקורות שרשיים העליונים הקדושים הוא ג"כ כפיכול בבחי' זו שה' אותיות ראשונים משם הנ"ה ב"ה וב"ש הם משפיעים לה' אחרונה והנה אאע"ה מקור שורש נשמתו היתה מבחי' יו"ד משם הק' הוי"ה ב"ה סוד אלה"י אברהם סוד התכמה ויצחק אע"ה הי' מקור שורש נשמתו מבחי' ה' ראשונה משם הק' הוי"ה ב"ה וב"ש.

ויעקב אע"ה הי' מקור שורש נשמתו מבחי' נא"ו משם הק' הוי"ה בהוב"ש. והנא"ו הוא בחי' המשכה להמשיך ולהשפיע כל חידו וכל טיבו וכל נהורין עילאין קדישין ובנצינון טבין מהשני אותיות י"ה.

דאינון סוד מוחין עילאין קדישין אל ה' אחרונה דאיהי סוד המלוכה הק' העליונה סוד שם אדנ"י הק'. והנה אברהם ייחד הקב"ה שמו עליו.

אלהי אברהם וכן אלהי יצחק. ויעאע"ה ראה והבין ברוח קדשו שהם בבחי' השני אותיות ראשונות כפיכול פנ"ל.

והי' משתוקק מאוד שהקב"ה ייחד שמו עליו ג"כ ושהוא יהנה בבחי' נא"ו להמשיך הרבה שפע וחסדים טובים אל ה' אחרונה וליה נטל ג' אבנים לסימן ור"נ לא פליג על ר"י שאומר שנטל י"ב אבנים רק פונת ר"נ שגם זה פינון אז יעאע"ה בג' אבנים היינו לג' אותיות ראשונות משם הק' הוי"ה בהוב"ש.

והדביק משבתו הטהורה בהם ואם יתניחדו האבנים כולם כאחד ידע שהקב"ה ייחד שמו עליו ג"כ. וע"י מדתו ובחינתו יהי' המשכת השפעה ממוחין עילאין קדישין אל ה' אחרונה והוא יהי' סוד הנא"ו סוד רגלא תליתאה דכורסייא קדישא וכאשר נתניחדו האבנים זו לזו ידע מזה שהקב"ה ייחד שמו עליו ג"כ וזהו ויקח את האבן.

הוא אבן שתיה אשר שם מראשותיו היינו במוחו הק' נישם אותה מצב"ה (ראיתי בס' אחד קדוש מדבר מצב"ה הוא מספר שם ע"ב ושם אדנ"י הקדושים) היינו שהמשיך השפעות טובות ורחמים וחסדים משם ע"ב הק' אל שם אדנ"י הק' ויצק שמן על ראשה היינו שמן משחת קודש משח רבות עילאה קדישא דאיהו סוד מוחין עילאין קדישין והשגה זו השיג ר"נ בכוננת יעאע"ה לפי שורש נשמתו ושמו מוכיח עליו ג"כ כי אותיות נחמ"ה הוא נחם י"ה נחם הוא לשון הנגה כמו ולא נחם אלהים דרך כו' וכמבואר שהנהיג והמשיך מאותיות י"ה שהם סוד מוחין עילאין קדישין.

לה' אחרונה והבן ורבנן אמרי ב' אבנים נטל כו' ונבין דבריהם ג"כ הנה אאע"ה הי' בסוד חסד עליון שהוא נה ומצונחצח ומלובן אף בהתפשטותו למטה בעולמות התחתונים כפיכול שנה לרעים ולטובים ניש בו ג"כ כפיכול בחי' כמו סיגי כסף ונמצא בו ג"כ בחי' מוץ ותבן וקליפיות כפיכול וכן מדתו של יצחק אבינו ע"ה מדת הפחד והגבור' יש בו בו ג"כ כפיכול בחי' סיגים וזוהם הנזהב וקליפות מוץ ותבן אף מדתו של יעקב אבינו ע"ה

הוא מדת האמת הנה דבר שהוא אמת הוא כולו אמת ואין בו שום מוץ ותבן ושום אינה תערובות מדבר אחר מחמת שהוא אמת לכך מאברקה ויצחק יצאו ישמעאל ועשו שהם בחי' קליפות מוץ ותבן כדי להתברר ולהתלבן שישארו אורות זכים ומצונחצחים נשמת יעקב היתה זכה ומצונחצחה מאחר שכבר נתברר ונפרש הסיגים ומוץ ותבן ומדתו מדת האמת ולכך לא יצא ממנו שום פסולת חלילה רק י"ב שבטי י"ה והיתה מטתו שלמה ונה הי' עיקר עבודתו של יעקב אע"ה להנהיג ולהמשיך מדתו האמת לכל העולמות גם לנטוע ולהנהיג מדתו בעוה"ז להיות בבחי' אמת מארץ תצמח ולכך נטל ב' אבנים לעיקר הסימן אם תשלם פוננתו היינו שנתדבק במחשבתו הטהורה והקדושה אל השני אותיות אחרונות משם הק' הוי"ה בהוב"ש שהם נא"ו ה"א והמשיך בחי' הנא"ו שהוא סוד האמת אל ה' אחרונה שיתנהג הפל במדת האמת כל העולמות הנאצלי"ם והנברא"ים היצור"ים והנעשי"ם ולהיות אמת מארץ תצמח וישם מראשותיו היינו במחנין דיליה ואם יתאחו האבנים ידע בזה שתשלם פוננתו ומחשבתו שיתנהג הפל במד' האמת שלא יצא ממנו שום פסולת וכן הי' שנתקיימה מחשבתו הרצויה ולרמז זה הראו לו מן השמים בתלומו הודו והטהור והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה היינו שהוא בעצמו הוא הסולם מוצב ארצה ע"ד אמת מארץ תצמח וראשו מגיע לרום שמים העליונים כי הוא מרפז אמצעי לכל העולמות וכן השמימ"ה הוא ה' בראש הי' בסוף בסוד ה' עילאה וה' תתאה ושמים באמצע שהוא אש ומים יחד מעורבים בחי' קו הרחמים והאמת והיינו שכל העולמות יתנהגו ע"י מדת האמת והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו הפל הוא בו ועמו ועל ידו והיינו ייחוד וקישור עולם עשיה ביצירה ושניהם לבריאה ושלשון לאצילות הק' וזהו עולים עליות העולמות ויורדים היינו רידת השפע לעולמות התחתונים הפל הוא בו וע"י עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך היינו ההבטחה שלא ימצא פסול בזרעו ותהא מטתו שלמה וכפירש"י בפ' ונהה ה' לי לאלהים עיי"ש כף נ"ל לפרש דברי המדרש והמשכיל יבין כל הנ"ל כי דברים עמוקים הם ובזכות יעקב אבינו ע"ה ישפיע הבורא ב"ה וב"ש לנו השפעות טובות ורחמים טובים ונהנה מעושי רצונו באמת ותמים עד יערה עלינו רוח ממרום ויכון מלכות ב"ד על מכונו ע"י משיח צדקינו שיבא בב"א כיה"ר: עוד י"ל איני זוכר כ"א ראשי פרקים והוא יצא יעקב מבאר שבע.

ר"ל פשיצאה נשמת יעקב אבינו ע"ה בחיר האבות מעולם הנשמות הנק' בחי' באר שבע פנודע אשר צורתו של יעקב חקוקה בכה"כ ית' אז וילך חרנה שבחרו כל חרון אף וכל המסטינים והמקטריגים וחיצונים לעמקי שאול התחתון ויפגע במקום וילן שם שבא למקום כזה אשר הי' צריף לבוא שם לבחי' לינה ודורמיטא כי בא השמש.

ע"ד דאי' במדרש אתא שמשא כי יעקב אבינו ע"ה הוא בסוד שמשא עילאה סוד הת"ת פנודע ויקח מאבני המקום היינו מאותיות התורה וישכ"ב במקום שהוא ע"ד דאיתא בזוה"ק ויש כ"ב אותיות במקום שהוא ויחלום היינו שבא לבחי' חול"ם סוד הוי"ה בניקוד חול"ם והנה סולם מוצב ארצה כו' כמבואר לעיל בבואור דברי המדרש בסופו והנה ה' נצב עליו היינו שכל היחוד נצב עליו ויאמר גו' אנכי עמך היינו מה שאני אנכי ומתאר א"ע כפיכול בבחי' אדם מספר שם מ"ה הק' הוא עמך ע"י בחינתו ושמרתיו גו'.

דברתי לה היינו שפך ההתנהגות יהיו על ידה וייקח יעקב משנתו ויאמר גו' לא ידעתי היינו מה שאני אנכי לא ידעתי אין זה המקום כ"א בית אלהים.

והיא צריכה להיות סוד נסירה כביכול וזה שער השמים שכל התפלות נכנסים בו והמשפיל יבין כ"ז ויבין דבר מתוך דבר: שינה ג"כ לפסח עוד ויקח מאבני המקום וגו' במדרש יש דיעות שונות כמה אבנים נטל ר"י סובר י"ב אבנים נטל ור"נ סובר ג' אבנים נטל ורפנן סברי ב' אבנים נטל והוא מבואר למעלה כי ה' הטובה עלינו ועוד יש לאלוה מילין וי"ל כי מא"ח ומא"ח ול"פ.

דהנה ידוע שיש בעולם ג' יסודות והם אש רוח מים ונק' בס"י אמ"ש מ"ם דוממת שי"ן שורקת אל"ף רוח מכריע ביניהם ר"ל שייסוד הרוח הוא פלול מאש ומים והנה יסוד האש הוא חם וממנו התעוררות הפעס שהוא מדה רעה ויסוד הרוח הוא קר וממנו נתעורר העצלות שהוא ג"כ מדה רעה ויסוד המים הוא לח וממנו נתעורר תאוות רעות והתענוגים כמו ניאוף ר"ל והנה פתיב כי חלק ה' עמו חל"ק נוטריקון ח"ם.

ל"ח.

ק"ר.

היינו שצריכה איש הישראלי להפוך יסודות הנ"ל אל עבודת הש"י ולא ישמש עמהם לפי טבעם היינו ביסוד האש יראה לעבוד את הש"י בהתלהבות גדול בתפלה או בלימוד תורה לשמה וביסוד הרוח להתעצל מן התאוות הגופניות ושלל המרות עיני כבודו ית'. וביסוד המים שהוא לח להתענג על ה' ולאהוב אותו וזהו ענין קדושת שבת היינו עליות כל הג' יסודות לה'. כי פתיב לא תבערו אש גו'.

ונה מורה שצריכה לאחוז ביסוד הקר ולהעלותו ובשבת צריכה כ"א מישראל להיות מתלהב לבו לעבודתו ית' ובזה מעלה יסוד האש וע"י הטבילה במקנה הוא מעלה יסוד המים שהוא לח וע"ד פלל הוא להעלות כל הג' יסודות אש רוח מים אל הקדושת שבת ולכן נק' סעודת ליל שבת חקל תפוחין קדישין כי חק"ל נוטריקון ח"ם.

ק"ר ל"ח ואנו מעלין אותן אל הקדושה להיות הכל משועבד לעבודתו ית' וכשאנו מעלין הג' יסודות הנ"ל צריכין אנו להעלותן עם יסוד העפר וזהו טל תן לרצות ארצה הוא בחי' חם קר לח הם אש רוח מים.

בחי' יה"ו משם הק' הוי"ה משם מ"ה הק' שהם ג' אותיות הראשונות הם גי' ט"ל וצריכה לייחדם עם יסוד העפר בחי' ה' אחרונה משם הק' הוי"ה במילוי אלפי"ן שם מ"ה הק' כי עפר לית לה מגרמה פלום כ"א מה שנותנים לה הג' יסודות הנ"ל ויסוד העפר הוא מורכב מהג' יסודות וכן אנו צריכין להתדמות לה כמה שכתוב ונפשי כעפר לכל תהיה היינו כמו שייסוד העפר לית לה מגרמה פלום פן גדע שאין אנו בעצמינו פלום רק אור שכנינתו ית' החופף עלינו תמיד: ועכ"ז יבואר דברי המדרש על נכון ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו היינו שישם דבר זה במחשבתו להעלות הג' יסודות.

אש רוח מים ולייחדם עם יסוד העפר וז"ש וישכב במקום שהוא ר"ל שייחד אותם עם הארץ שהוא בחי' יסוד העפר ואחר הייחוד הזה אז ויחלום הראה לו הש"י סל"ם גימ'

ק"ל והוא מנין שם מ"ה הק' כפול ומשולש ומרובע וזהו בחי' ייחוד הד' יסודות ארמ"ע
מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה.

ייחוד ארץ ושמים. והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו ר"ל היסודות שמתאחדין בו
והנה ה' נצב גו' אנכי עמך היינו אנכ"י גימ' פסא הוא עמך ומעתה הג' דיעות שבמדרש
כולם לדבר אחד נתפנונו פי ר"י שאומר י"ב אבנים מדבר מזה שנטל אחר העלותו יסוד
העפר וייחדו עם הג' יסודות הנ' ויסוד העפר הוא בחי' שם הק' אדנ"י והוא במילואו י"ב
אותיות וזהו י"ב אבנים ורנ"א ג' אבנים מדבר בעת שהתחיל לייחד לקח ג' אבנים היינו
ג' יסודות לייחדם עם יסוד הד': ורבנו אמרי ב' אבנים מפני שייסוד הרוח הוא כלול מאש
ומים ולכן הם מחשבים ג' יסודות הנ"ל לב' ורצה יעקב אבינו ע"ה שיתאחו האבנים זו
לזו היינו שיתאחדו הד' יסודות הנ"ל והנה התורה ק' שנבראו ב'ה כל העולמות יש ב'ה ג"כ
הד' יסודות פי האותיות הם בחי' יסוד העפר דלית לה מגרמה פלום פ'ה הם מעצמם אין
להם שום תנועה רק ע"י הנקודות הם מתנענעי וע"י הטעמים והתגין הם מתנהגים
וטנ"ת הם בחי' אר"מ וזהו שראה יעקב אבינו ע"ה אחר ייחוד הד' יסודות והנה באר
בשדה בא"ר נק' התורה בשדה הוא אותיות שהם בחי' יסוד העפר וג' עברי צאן רובצים
עליה הם טנ"ת בסוד ט"ל תן לרצות ארצה ובעת עליית יסוד העפר להג' יסודות הנ"ל
נעשה אז יסוד העפר למעלה בחי' א"ח עטרת בעלה וזהו ענין מוריד הטל ר"ל אות ה'
שהיא בחי' יסוד העפר קודמת לט"ל בחי' ג' יסודות וכנ"ל: והנה הר"ת שלח"ם.

ק"ר ל"ח גימ' חמ"ץ וזהו אור לי"ד בודקין את החמץ לאור הנר. פי בניסן בא התחדשות
לעולם ואז נעשים ישראל כקטן שנולד שאין היצה"ט בא אליו עד אחר י"ג שנים כמ"כ
אנו בודקין את החמץ אחר י"ג לילות לאור הנר נר מצנה דוגמת הקטן שנעשה בר מצנה
אחר י"ג שנים ואז צריכין אנו לבער מפל וכל פל המדות רעות המתהוים מהג' יסודות
הרמוזים במספר חמ"ץ וכנ"ל ומוחקים ח' של חמץ ונעשה ה' הוא מצ"ה ואז עולה
מספרו פחות ג' ממנין חמ"ץ והיינו שצריך לבטל הרע המתעורר מהג' יסודות ואוכלין
מצה בליל ט"ו כי ליל ט"ו.

הוא רומזת לשם י"ה בחי' חכמה ובינה שם. ע"ב ס"ג גימ' מצה ואוכלין ב' זיתים דווקא
לרמז ב' שמות הנ"ל וביחד דוקא לרמז לאבני יעקב שנתאחו ונעשה מהם אחד וכשאנחנו
נוטלין קדושה עליונה כזאת ואוכלין אותה והוא נותנת חיות לכל איברי הגוף ונתחזק
הגוף ממנו אז נתקדש הגוף בקדושה עליונה וכל היסודות נתייחדו להש"י ונדחה הרע
מהם ובזה אנו מעלין כל ימי החורף פי למ"ד יום קודם החג שואלין ודורשין בהלכות
הפסח והם שייכים לפסח ומחג הסוכות עד חנוכה הם ס"ג ימים ומן אחר ימי חנוכה עד
פורים הם ע"ב ימים.

ואנו מעלים אותם באכילת מצה שהוא מנין ע"ב ס"ג והנה חמץ הוא סתום. ומצה יש
בה ה' שהוא פתוחה רמז שהש"י פותח שער לדופקי בתשובה.

פי קודם ביעור חמץ בפניעל ממש צריך לעשות תשובה שלימה ולקבל ע"ע שלא ישוב
עוד לכסל"ח"ו היינו שלא יעשה עוד מאז והלאה כמעשיו הראשונים אשר לא טובים
היו ואז נתבטל החמץ בסוד נקודת מצה שהוא המבטל והעיקר הוא ע"י שם הק' תכ"ה
שהוא המכה ומבטל את כל הקליפות וזה השם הק' יוצא מהפסוק ואהבת את ה' אלהיך.

ס"ת תכ"ה וְאֵת לְרַבּוֹת ת"ח הֵינּוּ ע"י שְׂיָדְבֵק הָאָדָם א"ע לְהַצְדִּיק בְּזֶה יְכוּל לְדַחֵת מַעֲצָמוּ כָּל הַקְּלִיפּוֹת וְזֶהוּ כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יְהוָה ר"ת תכ"ה הַמְּבַעַר הַחֲמִץ וְאֶחָד פ"ה הֵינּוּ עֲנִין מִצ"ה בְּלִיל ט"ו גִּימ' ע"ב ס"ג חֲכָמָה וּבִינָה וְהִבֵּן כ"ז: הַיִּנְצָא לָנוּ מִזֶּה תּוֹכַחַת מוֹסֵר גְּדוֹל שְׂיֵשׁ לְכָל אָדָם לְחֻשׁוֹב בְּלָבוֹ בְּאֵמֶת בְּעֵת בְּדִיקַת חֲמִץ וְיַדַּע שֶׁהֵגִיעַ הַעֵת בְּדִיקַת חֲמִץ בְּפוּעֵל מִמֶּשׁ וְלָכֵן יִכּוֹן בְּלָבוֹ אִז לְבָדוּק כָּל הַמְּדוּת שָׁלוֹ אִם יֵשׁ בָּהֶם אֵיזָה חֲמִימוֹן הֵינּוּ אֵיזָה מִדָּה רְעָה ח"ו וּבְעֵת שְׂרִיפַת הַחֲמִץ יִכּוֹן ג"כ לְבַעַר מִמֶּנּוּ אֵת הַמְּדוּת הַרְעוּת מִכָּל כִּי תִיכַף בְּצֵאתוֹ מִרְחֹם אָמוֹ נִכְנָס בּוֹ הַיִּצְהָר וּמִיָּפֶה אֵלָיו כָּל הַבְּלִי הַעוּה"ז וְהוֹלֵךְ אַחֵר עֲצָתוֹ כִּי אֵין לוֹ עֲדִינָן יִצְה"ט שְׂיֵשׂאֲנוּ עֲצָה הוֹגְנָת לוֹ עַד פְּלוֹת הַי"ג שְׁנַיִם וְאִז נִכְנָס הַיִּצְהָר ט בּוֹ וּמִשְׁפִּילוֹ וְאִז מִבֵּין מִדְּעֵתוֹ שְׁכָל מֶה שֶׁעָשָׂה עַד הֵנָּה הִיא הַפֶּל שְׁנֵא וְהִבֵּל וְתוֹהוֹ וּמִתְחַרֵּט בְּלֵב שְׁלֵם וּבּוֹדֵק בְּחוֹרֵין וּבְסֻדְקֵין בְּכ"מ שְׂדַרְכּוֹ לְהַכְנִיס שֵׁם הַחֲמִץ הוּא שְׂאוֹר שְׂבַעֲיָסָה תְּאוּת הַחֲנוֹמֵר הַמְּגֻנָּשׁ.

וְזֶהוּ אוֹר לִי"ד לְאוֹר הַנֵּר הוּא נְשָׁמָתוֹ ע"ד נר ה' נְשָׁמַת אָדָם וְזִמְן הֵהוּא רוֹמֵז עַל כָּל יְמֵי חִלְדוֹ שֶׁל הָאָדָם. כִּי אִז יֵצֵא מִכָּל חִלְאָתוֹ וְטוֹןמָאָתוֹ וְהַגְּשָׁמִית.

וְיִתְחִיל לְדַבֵּק א"ע בְּאוֹר הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּהָ: עִי"ל ע"ד פְּנִימֵי כִּי בְּעֵת הַהוּא הַתְּחִיל מוֹחִין דְּגַדְלוֹת לְהָאִיר בְּהַעוֹלָמוֹת וּבְגַר אֱלֹהִים נְשָׁמַת אָדָם וְאִז נִסְתַּלְקוּ מוֹחִין דְּקִטְנוֹת וְהוּא אִז יֵצִיאֵת מִצְרִים וְעֲנִין זֶה מִתְעוֹרֵר בְּכָל שָׁנָה וְלִהְיִינָה עֲנִין זֶה אוֹמֵר הֲלֹא יָדוּעַ כִּי שָׁמוּ י"ת הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הוּא נוֹתֵן כַּח וְחִיּוֹת לְכָל הַנְּאֻצָּלִים מֵאֵתוֹ ית' בְּבִהִירוֹת א"ס ב"ה וּב"ש נְזֶה תַעֲנוּג גְּדוֹל לְפָנָיו ית'.

וְהוּא מְגֻנָּדֵל הַדְּבִיקוֹת שְׂיֵשׁ לְהַכְנִי עִם אֲבִיהֶם שְׂבַשְׂמִים וּמְטַהֲרִים רַעֲיוֹנֵיהֶם וּמִשְׁעַבְדִּים גּוֹפֶם לְהִיּוֹת מְרַפְּכָה לְהַשְׁכִּינָה הַק' וְזֶה גּוֹרֵם שְׁמִחָה עֲצוּמָה לְפָנָיו י"ת. וְכָל טִיבוֹ וְכָל חֵדוֹ וְאִז מֵאִיר בְּאוֹרוֹ הַזֶּה וְהַבְּהִיר לְכָל הַעוֹלָמוֹת וְנִתְעַלּוּ בְּסוּד אֲנִי לְדוּדֵי וְדוּדֵי לִי לְהַשְׁפִּיעַ שְׂפַע רַב טוֹב מִחֲכָמָה עֵינְלָאָה קְדִישָׁא וְזֶהוּ בַח' מוֹחִין דְּגַדְלוֹת רַעֲיוֹנִים רּוֹחֲנִים וְנַעֲלָמִים הַמְּתַגְלִים ע"י עֲוֹן וְתַעֲצוּמוֹת אֱלֹהִים אֲשֶׁר עַל יְרִיאָיו.

אִךְ בְּאֲשֶׁר נִפְסְקוּ ח"ו יִשְׂרָאֵל מִשׁוֹרֵשׁ חִיּוֹתָם וַיֵּאָכְלוּ מִזְבָּחֵי מֵתִים הֵם הַתְּאוּת רְעוּת וּמִגְבִּירִים הַתְּאוּת עַל הַשְׁכָּל וְאִז כְּבִיכּוֹל אֵין שְׁמִחָה וְחֻדְוָה לְפָנָיו וְנִסְתַּם הַמְּאוֹר הַעֲלִיּוֹן לְהָאִיר בְּהַעוֹלָמוֹת ח"ו אִךְ אַעפ"כ עוֹלָם כְּמִנְהַגוֹ נוֹהֵג וּבְכָה הִיא מִתְקַיֵּם הַעוֹלָם אִם הִיא הַשִּׁי"ת מְסִיר הַשְּׂגָחַתוֹ מֵהֶם אֲפִילוֹ רַגַע אֶחָד הָיוּ בְּטֵלִים כֹּלָּה הָיוּ אֲשֶׁר ע"כ הוּא מֵאִיר לְהֵם אוֹר קֶטָן דְּרַף חֲלוּנוֹת וּמִסְפִּים רַק לְהַחִיּוֹת אוֹתָם לְפִי שְׁעָה דְּרַף הַכְּרַח כְּבִיכּוֹל וְזֶהוּ בַח' מִמֵּין עֲצָבוֹת כְּבִיכּוֹל אִךְ הוּא דַּק מְאוּד וְכוּלּוֹ קוֹדֵשׁ רַק שְׂבֻזָּה הַפַּח הֵם נֶאֱחָזִים הַקְּלִיפּוֹת כִּי הֵמָּה שׁוֹרֵשׁ הַעֲצָבוֹת וְהַמְּרָה שְׁחוֹרָה לְהַבְדִּיל בְּאֵלָף הַבְּדִלוֹת.

וְזֶהוּ בַח' מוֹחִין דְּקִטְנוֹת עַד עֵת בְּאִ דְּכָרוֹ הַטוֹב וַיַּעֲרָה עֲלֵינוּ רוּחַ מְפָרוֹם לְעוֹרֵר אֵת לְבַבְנוּ כְּמֵאִז וְקָדָם וּלְהַסִּיר מִמֶּנּוּ מִסְפִּים הַמְּבַדִּילִין וְאִז יִחְזְרוּ הַמְּוֹחִין לְמְקוֹמוֹ. וְזֶהוּ בְּעֵת שְׂבּוֹדְקֵין אֵת הַחֲמִץ הָרוֹמֵז לְהַנְּ"ל בְּגַר אֱלֹהִים וּמִכְּשָׁפֵשׁ בְּמַעֲשָׂיו וּמִסִּיר מַעֲצָמוֹ כָּל הַרַע וְהַמְּסָפִים הַמְּבַדִּילִין וּמְטַהֵר וּמְיַחַד א"ע רַק לְשָׁמוּ ית' וְאִז חוֹזְרִין הַמְּוֹחִין דְּגַדְלוֹת וְהַשׁוֹרֵשׁ מֵאִיר לְהַעֲנִף וְזֶהוּ עֲנִין מֶה שְׂאָנוּ נִכְנָסִים בְּעֵת הַזֵּאת תַּחַת סוּג הַגְּדְלוֹת וְכִי"ר שְׂיָדְחָה הַרַע מִמֶּנּוּ מִכָּל כִּי בְּכָל וּבְכָרֵט וַיֵּאִיר הַשִּׁי"ת נְשָׁמַתֵּנוּ בְּהַמּוֹחִין דְּגַדְלוֹת וַיִּקְנִים כְּנוּ כִּימֵי צֵאתָךְ מֵאֲמ"ץ אֲרָאָנוּ נִפְלְאוֹת וּבְיָמֵינוּ תִּנְשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם וַיִּקְבֹּץ נִדְחֵנוּ

מארבע פנפות הארץ ע"י משיח צדקינו שיבא במהרה בימינו אמן ונכור כל זה היטב: ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' וגו' במדרש ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי נטל הקב"ה שיתחן של אבות ועשאן מפתח לגאולתן של בנים א"ל הקב"ה חייך כל הטובות וברכות ונתמות שאני נותן לבניך אני נותן אלא בלשון הזה שנ' והיה ביום ההוא יוסיף ה' שנית ידו לקנות את שאר עמו והיה ביום ההוא יצאו מים חיים בירושלים והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס.

ע"כ דברי המדרש לבאר דבריו הקדושים בשום שכל והערת לב. נקדים מה דאי בגמ' ובמדרשים אין והיה אלא לשון שמחה ויש להבין השמחה מה זה עושה בתיבת והי"ה וי"ל דהנה פתיב פי ביה ה' צור עולמים ביו"ד עוה"ב ובה' עוה"ז ואלו השני אותיות הם בחי' אבא ואימא סוד חכמה ובינה תרין ריעין דלא מתפרשן והמשכת התגלות העולמות והיה ע"י סוד משם הק' הוי"ה והתגלות בפועל היה ע"י ה' אחרונה משם הני"ה בהוב"ש והשני אותיות נא"ו ה"א הם בבחי' בנים פכיוול והנהפתיב עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם.

היינו פאשר האב רואה מהבנים דבר חכמה נפלאה ומקבל תענוג ושעשועים מהדבר חכמה אזי עושה אותו עטרה לראשו לגודל האהבה והתענוג שקיבל ממנו וכן הוא פכיוול בהבורא בהוב"ש הנכבד והנורא פאשר איש הישראלי מתעורר ביראה ובאהבה ובתשוקה גדולה אליו ית' ומבין יודע שאינו פדאי להטובות והחסדים אשר הקב"ה עושה עמו בכל עת ורגע ומרוב האהבה ותשוקה הנכבדת הוא בטל במציאות וכאפס ואין נחשב בעיניו ומיד הוא נתעורר בתשובה ומע"ט ביתר שאת ובמס"נ להש"י אז עי"ז נתעורר לו מדת ובחי' אי"ן עלמא קדישא עילאה וממשיך משם החסדי העליונים מצוחצחים להשפיע ולהשקות ולרוות את צמאון כל העולמות עליונים ותחתונים וזהו מאי"ן יבוא עזרי היינו ממדת אי"ן יבוא עזרי והנה פאשר האדם זוכה לבוא לבחי' גדולה פזו אין ערוף אליו אזי מקבל הבורא בהוב"ש מזה תענוג גדול וחדנה ושעשועים ושמחה פכיוול ואז מזה נתעורר שמחה וחדנה לכל העולמות וכל חדו וברפאין טבין והנה אדם פזה אשר זכה לבוא לבחי' ומדריגת אי"ן.

אזי הוא פכיוול לעילא מבחי' אב"א ואימ"א שהם חכמה ובינה פי החכמה מאין תבוא ותמצא ומקור שורשה הוא מאי"ן והאדם הקדוש הזה הוא פכיוול בבחי' ומדריגת אי"ן ואז השני אותיות נא"ו ה"א שהם בבחי' בנים פכיוול לעילא מהאותיות י"ה בסוד עטרה לראשו וממילא אז נעשה צירוף והי"ה ו"ה קודם לי"ה ואז שמחה וששון ליהודים ולכל העולמות והנה אצל יעאע"ה פתיב ויחלום היינו שבא לבחי' חולם שהיא הנקודה למעלה מהאותיות והוא מחמת שעלה במדריגתו לבחי' אי"ן והנה סולם מוצב ארצה גו' השמימה היינו לשמי השמים העליונים הק' וזהו ג"כ שאמר יעאע"ה ושבתי בשלום אל בית אבי היינו לפנימיות ומקורא דאב"א שהוא בחי' אי"ן ואז והיה ה' היינו שנעשה הצירוף והי"ה ועי"ז נמשך לי לאלהים ר"ל מן ד' יודי"ן דשם הק' ע"ב דחכמה מנין ל"י יהיה נמשך לאלהים אז והאבן הזאת הוא אבן שתיה אשר שמתה מצב"ה פנ"ל מצב"ה עולה מספר ע"ב ואד"ני הק' והיה בית אלהים היינו שנמתקו כל הדינין והבן זה: והנה פכר בנארנו לעיל בנאור הפ' זכר עשה לנפלאותיו וגו' היינו מעשה הש"י הנביעות אשר פתחו ונבעו

אבותינו הק' מהמקורות העליונים ע"י מעשיהם הק' ומס"נ להש"י עד שפאו למדריגת אי"ן.

עשה אותם הש"י בבחי' דכר שיוכלו אח"כ להשפיע אותן הנסים והנפלאות ממש בעת שיצטרף לבנ"י עם קרובו וכבר נתבאר למעלה טעמם ויסודם של הדברים שהוא מחמת שישודו אב"א הוא ארי"ך ויסוד אימ"א הוא קצר לקבל ההשפעה פלו בעת המשכתו ולכה נשאר החפירו והנביעו ויתר ההשפעה לדורי דורות וכמו שנתבאר הפל פבר באריכות וע"ד הנ"ל יבוארו דברי המדרש על נכון נטל הקב"ה שיחתן של אבות שיחת"ן הוא לשון בור שיש ומערה היינו לשון חפירה (א"ה אפ"ש דנקט המדרש לשון שי"ח לרמז בזה סוד ארי"ך וקצר המבואר לעיל וכפירש"י והרע"ב ז"ל שיש הוא ארי"ך וקצר ע"ש והבן היינו שנטל הקב"ה הקפירו והנביעו דחסד עליון שנתתחו ע"י אבותינו הק' ועשאו מפתח לגאולתן של בנים היינו שייפתח ויתגלה זה השער חסד העליון ושפע הטובה בכל עת אשר יצטרכו בני אל חי.

עבור אל חנון ורחום ה' וכו"ל והנה יעאע"ה פתח בכאן שער חסד גדול ונביעו קדישא מעולם האי"ן וכמבואר לעיל בתיבת והי"ה. ולזה הבטיחו הש"י שכל הטובות והנחמות יהיו במפתח הזה ובלשון הזה וכמ"ש ונהי ביום ההוא וגו' והמשפיל יבין כ"ז וכיה"ר מלפני הש"י בהוב"ש שנוקה לעסוק בתורתו ומצותיו ועבודתו ביראה ואהבה ובתשוקה נכבדת כדי שיקבל השי"ת שמחה ותענוג מעבודתינו וכאשר עשה לאבותינו הק' נסים ונפלאות כמ"כ יעשה עמנו ויקנים בנו במהרה מקרא שכתוב ונהי ביום ההוא יתקע בשופר גדול גו' ב"ב אמן: וישא יעקב רגליו ויג' ארצה בני קדם וגו' יש לרמז בזה סודות נפלאים אחרי אשר חנון ה' בדיעה והשכל והוא פי ידוע שהאדם הוא עולם קטן בחי' קומה שלימה וכמ"כ כל העולמות הנבראים היצורים והנעשים כולם בחי' קומה שלימה ויש עולמות ק' שהם בבחי' רא"ש ויש שנק' בבחי' מו"ח וחוט"ם ועיני"ם ואזני"ם וידי"ן ורגלי"ן וכן בבחי' כל האיברים כפיכול ובכל עולם יש אלפי אלפים עולמות עד אין מספר ובאותן עולמות הנק' ידי"ן ורגלי"ן יש בהן אחיזה וניקה להיצונים ר"ל בסוד טופרין דידי"ן ובפרט טופרין דרגלי"ן.

והפל כפי אשר עלה במחשבתו ית' ובחכמתו להצטרפות העולם ויעאע"ה הוא בחי' פסא לכבודו ית' פנודע ואית פסא לכסא אלפי אלפים מדריגות ויש בחי' פסא רם ונשא והוא הנה כפיכול ממש בחי' פסא ומרפבה עילאה לכבודו ית' וית' פי מדתו מדת האמת שהוא מרפז לכל העולמות הק' העליונים וכמ"ש לו הש"י והנה אנכ"י עמה אנכי גימ' פסא.

פי הבורא בהוב"ש לית מחשבה ורעיון תפיסא ביה פלל ואיך יוכל להתאר בבחי' אנכ"י וז"ש הש"י ליעקב מה שאנכי מתאר את עצמי כפיכול בבחי' אנכ"י שהוא הבחי' הראשונה הוא עמה. היינו ע"י מדתה ובחינתה.

פי אנכ"י מספר פסא ואיבריו הק' של יעאע"ה היו כולם פאחד מנופכים ומנוטהרים וקדושים בבחי' מרפבה לעלמין עילאין קדישין והנה בעת שנוצטרף ללכת לחרו דרו ארצה בני קדם אשר המה מעוננים וקוסמים וקליפות חיצונים כמ"ש רז"ל ע"פ ולבני הפילגשים גו' מתנות וישלחם גו' ארץ קדם עיי"ש.

והיה מתירא שלא יהיה להחיצונים איזה יניקה ח"ו מגופו הק' והטהור בדרך הילוכו שם ובפרט מבחי' רגליו וטופריו דרגליו וכנ"ל ולזאת התחכם יעאע"ה וישא את רגליו היינו שהעלה לקשר אפילו עלמא דרגליו לעילא ועילא ונשאם וכללם בהאיבריו דלעילא מנהון.

לבל יהיה להם עוד שום שליטה ואחיזה בהם כלל ואז נעשה מוכטח בלבו לילה ארצה בני קדם וכאשר עשה חכמה וייחוד הלצה אז וירא והנה באר בשדה בא"ר הוא בחי' תורה שבכתב בשדה הוא בחי' חקל תפוחין קדישין והנה שם שלשה עדרי צאן רוכצים עליה דידוע שיש ד' בחי' טעמי"ם.

נקוד"ת תגי"ן אותיות"ת והם בסוד נפש רוח נשמה ונשמה לנשמה והוא סדרן מתפא לעילא אתנ"ט. ואלו גי' בחי' טנ"ת.

המה מוליכין ומפרשין ומפסיקין פסקי טעמים של האותיות וזהו בבחי' ג' עדרי צאן היינו ג' בחי' אלו טנ"ת הם רוכצים על אותו באר מים חיים בחי' אותיות התורה. פי מן הבאר שהוא ישקו העדרים הג' בחי' הנ"ל לכל העולמות.

פי עכ"ז עיקר המשכה והשקאה לכל העולמות הוא ע"י אותיות התורה והאבן גדולה ע"פ הבאר אותיות נק' אבנים פנודע מס"י ויש א"ב בהתורה מאותיות גדולים ויש א"ב מאותיות קטנים פנמסר לנו במסורה.

והא"ב הגדול הוא מבחי' חכמה ובינה וזהו אב"ן א"ב הוא בחי' אב"א חכמה עילאה קדישא ונו"ן שערי בינה וזהו והאבן גדולה ע"פ הבאר. ר"ל תורה שבע"פ שגם היא נק' בא"ר וכמבואר אצלנו לעיל ונאספו שמה כל העדרים היינו כל העולמות וגללו את האבן מע"פ הבאר ואח"כ והשקו את הצאן יוכלו להשקות הצאן קדשים פי מקודם לא יוכלו ליהנות ולקבל מאור הבהיר בשחקים משפע חכמה ובינה לרוח בהירותו ואח"כ והשיבו את האבן למקומה הראוי לה ויאמר להם יעקב אחי והלא פולקם מאי"ן אתם פי פולקם בחכמה עשית והחכמה מאין תמצא ועל מה זה השתנות המדריגות ויאמרו מחרן אנחנו חר"ן הוא מספר ג' שמות אלהי"ם שהם מוחין דקטנות בחינות דינים אשר עשה וצמצם הבורא בהוב"ש לצורך העולמות כאשר עלה ברצונו הפשוט ית' ולזה הוא השתנות הבחי' והמדריגות ואמר הידעתם את לכן בן נחור היינו אם יש לכם ידיעה בגודל הלבנינות והחסדים אשר יוכל להתמשך מבחי' נחו"ר מוחין דקטנות בחי' דינים ויאמרו ידענו.

והמשפיל יבין כ"ז: וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח וגו' בגמ' ובמדרש אי' שנואה לאה היינו שמעשה עשו שנואה בעיניה י"ל ע"פ פשוטו דנדאי יעאע"ה לא היה שנואה וכן משמע בקרא פי עתה יאהבני אישי דמשמע דמעיקרא לא היה שנואה רק היתה מושללת מהאהבה ועל ידי הכן ינולד אהבה ביניהם א"כ למה קורא הפתוב אותה שנואה אע"כ משום דמעשה עשו היה שנואה בעיניה והיתה שנה ליעקב במדה זו שהיה ג"כ שנוא מעשה עשו ומפני שהיו שניהם שנים במדה זו זכתה להוליד: ועי"ל בדרך רמז שנואה מעשה עשו בעיניה ר"ל שיעקב הכיר והבין בעינים שלה ששונאת מעשה עשו כדחז"ל ע"פ ועיני לאה רפות היינו שסברה לעלות בגורלו של עשו שהיו הכל אומרים שני בני

לרַבָּקָה וּשְׁתֵי בָנוֹת לִלְבָן הַגְּדוּלָה לַגְּדוּלָה וְהַקְטָנָה לַקְטָן וּלְכַף הַיְתָה בּוֹכָה תָּמִיד וּמְקוֹנְנָת וּמְזָה נְעֻשִׁים עֵינֶיהָ רַפּוֹת: וְהִנֵּה י"ל דְּבַאֲמַת יַעֲקֹב רָאָה בְּנִבּוּאָה שְׂרָחֵל הִיא בַת זֹגוּ לְזֶה אֶהָב אֶת רַחֵל וְהִרְאָה לָהּ חִיבָה יְמִירָה אָבֵל עַל לָאָה לֹא עָלָה בְּדַעְתּוֹ שְׂתִהְיֶה ג"כ בַת זֹגוּ וְהִיא סְבוּרָה ג"כ שְׂתַעֲלֶה בְּגוּרְלוֹ שֶׁל עֲשׂוֹ לְכַף לֹא הָיָה אוֹהֵב אוֹתָהּ כִּי אִיף יַאֲהָב אִשָּׁה נְכָרִית אֲשֶׁר אֵין לָהּ שְׂיִיכוֹת עִמּוֹ אָבֵל ח"ו לֹא הָיָה שׁוֹנְאָהּ כִּי לֹא רָאָה מִמֶּנָּה שׁוֹם דְּבָר לֹא טוֹב אֲשֶׁר ע"כ פְּתַח הַש"י אֶת רַחֲמָה וְהוֹלִידָה מִמֶּנּוּ הַבָּנִים קוֹדֵם רַחֵל וְאַז הִבִּין כִּי הִיא ג"כ בַת זֹגוּ וְנִזְהוּ וְתִקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן ר"ל רְאוּ בֶן הַיְיָנוּ ע"י הַבֵּן שְׂיִלְדֵתִי רְאוּ וְתִדְעוּ שְׂאֲנִי בַת זֹגוּ וְעִי"ז יַאֲהֲבֵנִי אִישִׁי כִּי יָדַע בְּאֲמַת שְׁהוּא בְּעָלִי וַיַּאֲהֹב אוֹתִי וְכַנ"ל וְק"ל: וַיִּזְכָּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל וְגו' יֵשׁ לְרַמְזוֹ בְּזֶה ע"פ דַּא"י בַּס"י בְּשִׁלְשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת פְּלִיאוֹת חֲכָמָה חֲקָה וּבְרָא וַיִּצָּר כו'.

וְהִנֵּה הַל"ב אֱלֹהִים הַנּוֹז' בַּמַּעַב"ר הֵם הֵם הַל"ב נְתִיבוֹת וְגַם יו"ד מְאֻמְרוֹת וּבְרָאשִׁית נְמִי מְאֻמָּר הוּא כַּמֵּאָחֳזוֹ"ל וְהוּא מְאֻמָּר כְּלָלִי כִּי רֵאשִׁית הוּא חֲכָמָה כִּידוּעַ וְכֹלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ אִיף שְׁנַתְּגַלוּ ע"י ל"ב אֱלֹהִים שְׁהֵם סוּד ל"ב נְתִיבוֹת אֵל עוֹלָם הַבִּינָה סוּד ה' עֵילָאָה וְעַכ"ז הַהֲתַגְלוֹת לֹא הָיָה עֲדִינָן כ"א בְּכַח וְלֹא בְּפוֹעַל וְהַהֲתַגְלוֹת בְּפוֹעַל מִמֶּשׁ הָיָה ע"י ה' אַחֲרוֹנָה מִשֵּׁם הַק' הוִי"ה הוּא מִדַּת מַלְכוּת וְהוּא ג"כ בַּח' רַחֵל כְּפוֹדַע מַסַּה"ק.

וְהִנֵּה כְּתִיב כִּי שְׁשֵׁת יָמִים עָשָׂה ה' גו' הָאָרֶץ וְכֹאֲשֶׁר בָּא שְׂבַת קוֹדֵשׁ נִתְעוֹרַר עוֹד מִחֲדָשׁ מוֹחַ הַחֲכָמָה וְזִכְרוֹן הַק' וְכָל מַעַב"ד עוֹלָיִם לְמוֹחַ הַחֲכָמָה וְהַזְכָּרוֹן ע"י ל"ב נְתִיבוֹת וְכַנ"ל נִיתְנַסַּף מִחֲדָשׁ שְׁפַע רַב טוֹב וּבְרַכָּאִין טְבִין עַל כָּל מַעַב"ר וְנִזְהוּ שְׂאֲנִי אוֹמְרִים בְּקִידוּשׁ לִיל שְׂבַת זְכָרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית וְכַמְבּוֹנָר אֲצִלְיָנוּ לְעִיל בַּפ' בְּרָאשִׁית: וְעַפ"ז יֵשׁ לְפָרֵשׁ וַיִּזְכָּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל הַיְיָנוּ בַּח' רַח"ל שְׁהוּא הַשְּׂכִינָה עֲלֵתָה לְמַעֲלָה לְמוֹחַ הַחֲכָמָה וְהַזְכָּרוֹן וְקִבְלָהּ הַשְּׁפַעַת רַב טוֹב ע"י ל"ב אֱלֹהִים שְׁהֵם נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת הַיְיָנוּ וַיִּפְתַּח גו'.

וְהַמְשַׁכֵּיל יָבִין וְתֵאמָר אֶסְפָּר אֱלֹהִים אֶת חֲרָפְתִּי וְתִקְרָא שְׁמוֹ יוֹסֵף זֶהוּ מְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם לֵאמֹר יוֹסֵף ה' לִי בֶן אַחֵר זֶהוּ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וְהַבֵּן כ"ז: בְּשֵׁם הַרַב מְקַאֲזִינִיץ וַיִּסַּר אִיף יַעֲקֹב בְּרַחֵל וְגו' הַתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִי וְגו' נֵאִיתָא בְּתַרְגוּם הַמִּינִי אֶת בְּעֵינֵי הַלֵּא מִן קֳדָם ה' תִּיבְעִין וְהוּא פְּלֵא לְעֵינֵי כָּל יוֹדַע דַּעַת וִי"ל דְּיָדוּעַ שְׁשֵׁם אֱלֹהִים הוּא גִימ' הַטַּב"ע נְאוֹתִיוֹת הַמְאֻחָרוֹת מִשֵּׁם אֱלֹהִים הוּא בַּמוֹכ"ן.

שְׁהַפֵּל מוֹכֵן וּמְזוֹמָן עַפ"י הַטַּבַּע וְהִנֵּה רַחֵל אֲמַנּוּ לֹא הָיָה רְאוּיָהּ לְהוֹלִיד ע"פ הַטַּבַּע. וְלִזְנָה כְּשִׂאֲמָרָה לִיַּעֲקֹב הִבָּה לִי בָנִים כְּאֵלּוּ הָיָה מוֹכֵן לָהּ לְזֶה וַיִּסַּר אִיף יַעֲקֹב בְּרַחֵל וַיֵּאמָר הַתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִי ר"ל וְכִי ע"פ הַטַּבַּע מְאוֹתִיוֹת בַּמוֹכ"ן שְׁהֵם תַּחַת אוֹתִיוֹת אֱלֹהִים אֲתָה רוֹצָה שְׂיִהְיֶה לָּךְ בָּנִים.

הַלֵּא מִן קֳדָם ה' תִּיבְעִין הַיְיָנוּ מִהָאוֹתִיוֹת הַקּוֹדְמוֹת לְשֵׁם הוִי"ה בַּהוֹב"ש הַיְיָנוּ טַדַּה"ד מִשֵּׁם אֲתָה צָרִיף לְהַמְשִׁיף לָּךְ בָּנִים מִפְּנֵי שְׁנֵה הַשֵּׁם כְּנֹלוּ רַחֲמִים גְּמוּרִים וְחֲסָדִים גְּדוּלִים וְהוּא קוֹדֵם שְׁהִיָּה הוִי"ה בְּעוֹלָם וְהוּא בְּגִימ' כ"ב אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה וְע"ד בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי בַּמְזוּל"א תִּלְיִין וְהַמְשַׁכֵּיל יָבִין וַיִּשְׁלַח וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מִלְּאָכִים לְפָנָיו ר"ת וַיִּמ"ל ר"ל שִׁיעָא ע"ה מִל וְחַמַּף אֶת עֲרַלְת לַבַּב אַחֲיוּ וְהִנֵּה וַיִּמָּל הוּא גִימ' אֱלֹהִים שְׁהוּא בַּח' דִּינִין וְהוֹצִירָהּ לְהַמְתִּיקוּ וְכֵן עָשָׂה וְהַמְתִּיקוּן בַּהֲר"ת שֶׁל אֵל עָשׂוּ אַחֲיוּ גִימ' שֵׁם הַק' ע"ב מְקוֹר

החסד והרחמים: ועפ"ז י"ל הפסוק ניאמר מי אלה לך כי הנה גדול מאוד מסטרא דיליה ושאל אותו מי אלה היינו שאתה רוצה לקשר ולניחד אלו השני שמות מ"י אל"ה ולעשות מהם הצירוף אלהים וכמבואר בזה"ק פ' בראשית ולזה השיבו יעאע"ה לא כמו שאתה סובר כי הצירוף אלהי"ם נעשה כבר רק שאני ממתיקו ועושה אותו חנו"ן וזהו הי'לדים אשר חנו"ן אלהי"ם את עבדך והבן: אף תיבת לפניו אינו מוכן לכאורה וכבר הרגישו בו מפרשי התורה ואענה גם אני חלקי עמהם.

דהנה יעאע"ה שהוא שורש של הכנס"י מכ"ד הדורות עד עקבות משיחא אז מסתמא כל המעשים והדיבורים שלו שנקתבו בתוה"ק היינו הדיבורים שדיבר עם בת זוגו ודברי פיוס וריצוי וההכנעה שעשה נגד אחיו ששלח וסדר הדברים ששם בפי שלוחיו לא זו בלבד הנה זה עבור תיקון עצמו לצרפו ולצורך בניו שבטי י"ה אלא אף גם כיון יעקב בכל זאת לתקן כל הענינים והרפתקאות שיעברו על זרעו בכל דור ודור עד סוף כל הדורות ד"מ זה הענין מהשליחות לאחיו ומה שפייסו וכפר פניו במנחה בזה הועיל ג"כ לדורי דורות בכל עת פשעומדים עלינו המצירים ומעיקים אז ג"כ נתעוררו המלאכים ממש ששלח יעקב לאחיו ונאמנים הם בשליחותם לילך תמיד בשליחות יעקב בעת המצטרף לפייס את אחיו ולהשקיטו מפעסו ונחמתו ולהשבית מעלינו כל המקטריגים ומשטיני' וז"ש הכ' לפניו ר"ל שמסר להם שליחות זו על העתיד ג"כ שילכו תמיד בכל עת הצורך פשי'רצה להיצר לזרע ישראל אז פייסו אותו וישקיטו אותו כיון שכל הכנ"י הם מכוחו וכלולים בו גם שלא יצאו עדיין מפתח אל הפועל והיו אז דבר שלא בא לעולם.

עכ"ז זיפה להם שלא בפניהם וזהו לפניו ר"ל לפני הדבר שהוא הגם שעדיין לא היו הדורות הללו בעולם הקדים רפואה להשבית מעליהם כל מיני משטינים ומקטריגים שיעמדו עליהם בכל דור ודור היינו שילכו המלאכים הנ"ל בשליחותם זו להיטיב לזרעו ולזה נכתב זה בתוה"ק שהיא נצחית וזש"ה.

אל עשו אחיו ר"ל אז נתן הכתוב סימן איזה עשו היינו שהוא אח ליעקב אבל באמת גם לנו פעל ועשה כל זאת בכל עת שיוצרך ועדיין הם הולכים בשליחות זו שדה אדום אשר משם נמשכים הדינים והמקטריגים המכונים בשם שעיר ואדום להשקיטם מפעסם ולהפך לבכם אלינו לטוב עד ביאת צדקינו בב"א: ויעבר את מעבר יבק גו' ויותר יעקב לבדו גו' ויאבק איש עמו גו' ופירש"י ז"ל שכח פפים קטנים וי"ל בזה ע"ד רמז דעיקר עבודת הקודש של יעאע"ה כל ימיו וכל מחשבותיו הק' ומגמותיו הי' רק להעלות כל המדריוג' התחתונים מעולם לעולם עד א"ס בהוב"ש ולהמשיך שפע רב טוב וחסד עליון ע"כ הנבראים היצורים והנעשים מעלמין עילאין קדישין ולייחדם ולקשרם ולזה ניעבר את מעבר יב"ק יב"ק הוא גימ' ג' שמות הק' אהי"ה הוי"ה אדנ"י.

וגם גימ' הוי"ה אלהים ויעבירם את הנחל בסוד נחל עליון מזלא עילאה קדישא סוד נ"וצר ח"סד ל"אלפים ויעבר את כל אשר לו היינו כל הפוחות שלו העוברים דרך אותן העולמות וייחדם וזיווגם וקשרם יחד בקשר אמת זאת ידוע שה' אותיות מנצפ"ך הם הג' קדושות ואותיות צפ"ך אינם כ"כ גבורות תזקות.

כי צפ"ך הוא מלשון נופת צופים לשון מתוק רק מ"ם ונו"ן הם גבורות יותר תזקות ולזה יעאע"ה בעת שהעלה והמתיק את העולמות שכח להעלות ולהמתיק את הפ' ואת הך'

מפני שאינם חזקות כ"כ וזהו שכח פכ"ם קטנים ר"ל אות פ' ואות כ' להיות קטנים בחזקת פנ"ל אכן רצון הבורא בהו"בש הנה שיעלה גם אותם ולהמתיקן אז גרמה מחשבתו ורצונו ית' וית' שגפול יעאע"ה לבחי' קטנות המוחין שעי"ז יוכל ג"כ להעלותן בעת עלייתו למוחין דגדלות וזה ויותר יעקב לבדו היינו שגשאר בבחי' יעקב לבד שהוא סוד מוחין דקטנות ולא בשם ישראל שהוא סוד מוחין דגדלות בסוד ישראל אותיות ל"י רא"ש ואז פשפול לבחי' מוחין דקטנות אז נאבק איש עמו גו' והנה יעאע"ה הנה בבחי' קומה שלימה וכל העולמות וכל המלאכים היו פלולים בו וגם שר של עשו שהוא ס"מ הי' פלול בו וכללותו הנה בדרך של יעקב אע"ה והנה דבוק בקדושה העליונה וירא כי לא יכל לו אז ניגע בכף יריכו.

ר"ל בבחי' תמכין ומחזיקי אורייתא היינו באותן המחזיקים ידי לומדי תורה ושם הנה לו קצת אחיזה וכדאיתא בסה"ק. ותקע כף ירד יעקב ר"ל שס"מ נתקעקע ממקום קדושה שהנה דבוק בבחי' קומתו של יעאע"ה וע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה לאשר זהו בחי' של ס"מ והוא נתקעקע ממקום הקדושה מפל וכל והמשפיל יבין כ"ז: עוד י"ל באופן אחר דלקאורה הוא תמוה מנ"ל לחז"ל זה ששכח פכים קטנים דוקא אף נ"ל לפרש דרד קמו דהנה יעאע"ה יראתו מעשו הנה מפני שני דברים.

א' שלא יזיקנו בגופו או בממונו ובניו וב"ב הב'. מפני שהנה ממש הפכו וירא שלא יתדבק ח"ו בזרעו וילמדו ממנו מעשיו חלילה אשר ע"כ שם יעקב עצות בנפשו ואז התנישב בדעתו ושכלו ובינתו דבאמת הוא שורש כל העולמות עליונים ותחתונים והוא בריח התיכון המבריש מקצה אל הקצה כי מדת האמת חותמו של הקב"ה ובחזותם הנה נטבעו שמים וארץ וכל צבאם כמחז"ל בראשי"ת בר"א אלהי"ם ס"ת אמ"ת.

וא"כ שהוא פלול מפל העולמות והוא מרפכה שלימה אשר ע"כ הסתפל בשכלו הנה שפודאי בעולם התחתון עולם עשיה שיש שם להחיצונים שליטה ואחיזה יש לירא ממנו שלא ידבק בו ח"ו אבל בהעולמות העליונים הרוחנים והגבוהים אין שם שום אחיזה להחיצונים פלל וכלל אשר ע"כ העתיק יעקב מחשבתו למקום גבוה ועשה א"ע מרפכה לכל העולמות וציר במחשבתו ושיעבד את כל אשר לו נשיו ובניו ושפחותיו לקדושה העליונה והמשיך ע"כ אחד מהם רוחניות מעולם העליון ועשה א"ע מרפכה למדת האמת לדבק א"ע למקום צורתו החקוקה בכסא כבודו ית' ואת נשיו המה רחל ולאה המרמזים לשני עולמות עליונים וכן בניו שבטי י"ה המכוונים נגד י"ב גבולי אלכסון והמשיך ע"כ או"א רוחניות הקדושה מפל עולם ועולם אשר הם מכוונים ורומזים לזה.

ויעבר את כל אשר לו מעולם התחתון למקום גבוה וקדושה עליונה. ושם הנה בטוח שלא יוכל ליגע בו ובכל אשר לו וזש"ה ויקחם ויעבירם גו' כנודע ליו"ח.

שיב"ק הוא שם הק' העולה מנין ג' שמות אהי"ה הוי"ה. אד"ני.

אהי"ה רומז לעולם המחשבה הנעלם מפל הוי"ה רומז לעולם האמת מדתו של יעקב הוא עומד בתנוף בין עולם המחשבה לשם אד"ני שהוא עולם התחתון עולם המעשה וקושר שם יעקב א"ע בראשית המחשבה דרך השתלשלות העולמות עד סוף המדות.

וזהו פוננת הכתוב ויקחם ויעבירם את הנחל אל נחל עליון ויעבר את אשר לו ושיעבד כל הפוחות התחוננים והעביר אותן ממקום התחנות אל רוחניות וקדושה העליונה וזאת ידוע דכמו שהכנס"י נחלקה לשני פיתות יעקב וישראל היינו המון עם מכונים בשם יעקב ותכמי העדה מכונים בשם ישראל כמ"כ בהצדיק גופא יש בו ג"כ שני בחי' הנ"ל.

היינו פשהוא דבוק במחשבתו לקדושה עליונה ומוחין שלו דבוקים בעולמות העליונים אז הוא מכונה בשם ישראל ר"ל ל"י רא"ש ואף פשהוא ח"ו נופל ממחשבתו הקדושה הנ"ל והוא בעולמות התחוננים אז מכונה בשם יעקב והנה ע"י שהיה יעקב מדבק מחשבתו למקום העולמות הרמים והנשאים אז נשארו עולמות הקטנים התחוננים בלי המשכת שפע פי סילק יעקב מחשבתו ומוחין שלו מהם מפני יראת שליטת נאחיות החיצונים ח"ו ואז הוצרך לסבב סיבות שיפול יעקב ממחשבתו במקום הגבוה ואז בא לעולמות התחוננים להשפיע להם שפע עכ"פ בבחי' יעקב וזש"ה ויותר יעקב לבדו ר"ל שבתחלה היה מכונה בשם ישראל ע"ש שהיה דבוק במוחין עליונים הגדולים ועכשיו נשאר יעקב לבדו בבחי' יעקב לבדו ולזה דרשו חז"ל סיבת הנפילה זו היתה בשביל ששכח פנים קטנים ר"ל עולמות תחוננים המכונים בשם כלים קטנים היינו שסילק מחשבתו מהם ודביקותו.

לזה הוצרך ליפול ממדריגתו למדריגה תחונה המכונה יעקב אף מיד פיון שדבק מחשבתו לעולם עשיה אז נתעוררו כוחות עשו וזהו שאמר ויאבק איש עמו הוא שרו של עשו ודרשו רז"ל מלמד שהעלו אבק רגליהם עד כה"כ כי יעקב אף שהיה בקטנות בבחי' אבק מכ"מ גם אבק רגליו דהיינו קטנות שלו היה ג"כ מגיע עד כה"כ ולכך נרא כי לא יכול לו ר"ל שלא יוכל לעשות ליעקב שום דבר רע מחמת עונם קדושתו עכ"ז פעל זאת בהאבקו עמו ותקע פף גו' דהנה באמת יעקב היו בו שורש וכללות העולמות והקדושה והיו בו כח והנויות כל הנמצאים וא"כ גם כח מציאות שורש הרע הי' פמוס בו פיון שהוא היה קומה שלימה ברמ"ח איברים ושס"ה גידים מפל עניני מציאות שבעולם הגם שהוא עצם הטוב עכ"ז צריך להמציא בו כח ושורש אשר משם תפשט הכל ואפילו הרע אף שהיה נכלל בתחלה בקדושת יעקב וזהו מכונה בשם גיד הנשה כי שם מקומו אבל פשהיה מקודם נכלל בעצמותו של יעקב עצם הקדושה אז היה פשר וטהור בכל איברים וגידים ולכך לא נאסר גיד הנשה עד יעקב מפני שהפסיק עצמו מדביקות יעקב מחיבור הקדושה ויצא מהכלל להפרט ואז שלט בו הרע לגמרי ולכן נאסר מאז והלאה וזש"ה נתקע פף ירף יעקב ר"ל שנעצמק ונפסק ממקום קדושתו של יעקב בהאבקו עמו ויעקב נשאר בקדושתו והבן: עוד בפסוק הנ"ל במדרש ר' ברכיה אומר אין פאל ישורן.

אין פאל. ומי פאל ישורן.

ישראל סבא מה הקב"ה פתיב בו ונשגב ה' לבדו ביום ההוא פף יעקב ויותר יעקב לבדו. ע"כ ולהבין את דברי קדשו י"ל דהנה פכר נודע ומבואר אצלנו מכבר שיעאע"ה הוא מרפכה וכפא לכבודו ית' וית' וכל ימיו הי' עבודתו קודש לחקור ולידע פל פוחות אלהות ומדותיו של הקב"ה עד מקום שיד שכלו וכוחו מצעת פדי להיות פביכול מרפכ' לכל הפוחות הק' הנוראים והנפלאים וכל מה שחקר וידע והבין ביותר שיש פח עליון אז ראה

להתאמץ בעבודתו קודש שיהי' פסא ומרפכה להפח שהוא והנה פתיב תנו עוז לאלהים היינו פאשר עם ה'.

בני אל חי מטיבים ומישרים דרכם בקודש בתורה ועשיית מע"ט אזי כפיכול מוסיפים פח בפמליא של מעלה ומיחדים ומקשרים כל העולמות וממשיכים חסד עליון ומשח רבות עילאה קדישא.

וכל חדו וכל טיבו ונהורין עילאין לכל העולמות הנבראים היצורים והנעשים וזהו תנו עוז לאלהים שבאתערוותא דלתמא מעוררים כפיכול לעילא על כל העולמות ועל נפשם ורוחם ונשמתם אף לע"ל פתיב ונשגב ה' לבדו ביום שהוא היינו שלא יהי צריך לכל לאתערוותא דלתמא רק ונשגב ה' לבדו להשפיע רב טוב וחסד עליון והנה פשהבין ונתנדע ליעאע"ה זה הפח העליון.

אשר יהי עת וזמן שיהי' פח פנה בעולם אזי ה' לו תשוקה גדולה להיות מרפכה וכסא גם לבחי' זו ולזה ויותר יעקב לבדו וכנ"ל היינו במוחין דקטנות ולא במוחין דגדלות ועכ"ז נצח הוא את השר הנ"ל בלי שום סיוע מאנשיו ועבדיו ואז נעשה פסא ומרפכה גם לכח הזה ולבחי' זו והבן: על פן לא יאכלו בני"י את גיד הנשה א"ת ר"ת תשעה אב רמז שלא יאכלו בני"י בתשעה באב והוא צולע על ירכו רמז לגלות ויזרח לו השמש גו' פ"י רש"י לרפאותו מהרה לזרח בשבילו פ"י תיכף ה' רפואה ליעקב בהתנוצצות השמש קודם עת צאתה רמז שקודם שיבוא הגואל ב"ב יתרפאו כל נפשות ישראל בב"א: וישב וישב ב"א רמז מ"גורי אביו גו' ר"ת ויב"ם.

היינו שפנה קיים יעאע"ה מצנת יבום וסודה. דהנה סוד היבום אי' בכהארין"ל ובזוה"ק בסוד הפסוק אם ישים אליו נפשו רוחו ונשמתו אליו יאסוף היינו כי בהיה אשפאר רוחא דשדי בה בעלה וכשהיכם מכוין בשעת היבום לשם מצנה ומטהר ומקדש נפשו ומכוין להחיות ניצוצי הקדושה הנשארים מאחיו אז רוחו ונשמתו אליו יאסוף.

היינו שהוא נותן חיות להניצוצות הק' שנשארו מאחיו ומחי' אותן ולכן נק' הבן ע"ש אחיו המת כי שלו הם הניצוצים האלו אשר נעשו חיים והנה הש"י בהוב"ש ברא את העולם כדי להשרות שכינתו בעוה"ז עולם התחתון ומלא כל הארץ כבודו אף הרשעים שהיו אז בעולם כדור אנוש והפלגה והמבול עשו וגרמו כפיכול הסתלקות השכינה מעולם הזה התחתון אף עדיין נשאר כפיכול קוסטא דחיותא ובפרט מה שצריך להנהגת העולם אבל יעאע"ה ע"י עבודתו עבודת הקודש פעל ועשה וישב יעקב בארץ היינו עשה ושיבה בארץ בעולם התחתון מגורי אביו שבשמים והמשיך הקדושה לזה העולם ובזה החי' כל הניצוצין קדישין שנשארו בבחי' קוסטא דחיותא ובפרט בארץ כנען הוא ארץ ישראל הקדושה והחיה בזה כל הניצוצין הקדושים ובזה קיים מצנת וסוד היבום הרמז בר"ת של וישב יעקב בארץ מגורי גו' וכנ"ל והבן: וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם ופירש"י ז"ל שדרשו חז"ל במדרש נקוד על את שלא הלכו אלא לרעות א"ע ופי' המתנות פהונה פאלו הצאן רועים אותם כו'.

ר"ל שהלכו שמה לאכול ולשתות ע"כ ולכאורה יפלא לומר דבר פנה על זרע קודש שבטי י"ה שהלכו אחר תאוות לבם ח"ו והנה לפי פשוטו י"ל דכוננת חז"ל הוא להיות

פי ע"י מעשה הלזו פמבואר בהפרשה נתגלגל הדבר שירדו אבותינו למצרים ויוסף ופרנס אותם וכלכלם במצרים לפי הטרף בשני רעבון וזהו שרמזה לנו תוה"ק בהגקודה של תיבת א"ת שלא הלכו אלא לרעות א"ע היינו בשני הרעב זהו כפשוטו: ועוד יש לאלוה מילין לבאר פסוקים אלו ע"פ רמז וסוד ובזה יתבאר ג"כ מה דאי במדרש נסעו מזה ממדותיו של מקום ובנדאי לכאורה אינו מוכן לפי פשוטו לומר כן על שבטי י"ה בני אל חי שעשו להקפה ממדותיו של הקב"ה ח"ו והלא פתיב ובו תדבק ופי' חז"ל הדבק במדותיו של מקום ועוד יתבאר כמה דקדוקי אשר הנה בכתובים ובהעיר לבי"ל כי נודע מסה"ק פי הי"ב שבטים הם מרפכה להשכינה הק' ומקור מחצבתם ושורשם הרמה הוא מי"ב צירופי הוי"ה הק' סוד י"ב גבולי אלכסון והי' רצונם של השבטי י"ה לייחד ולקשר כל המדות הק' ושורשי בחי' נשמותיהם ולייחדם ביחוד' וחיבורא חדא ברזא דאחד עם השכינה הק' סוד המלכות הק'.

ונהו פי' הפסוק שהלכו לרעות הוא לשון ריעות והתקברות וצאן הוא מרמז ליחודים הק' פנודע מסה"ק. היינו שהלכו ע"י עבודתם עבודת הקודש לרעות ולחבר את צאן אביהם שבשמים יחודים הק' בחי' שרשי נשמותיהם שהם הי"ב צירופי הוי"ה וכן"ל בשכ"ם נוטרי' ברוך שם כבוד מלכותו סוד מלכותא קדישא ובזה יבואר דברי המדרש ופירש"י שלא הלכו אלא לרעות א"ע היינו פנ"ל שכל פוננתם הי' רק לייחד ולקשר את בחינותיהם ושורשי נשמותיהם הק' עם המלוכה הק'.

ועי"ז יתרבה ויתנסף כל חדו וכל ברפאין טבין ונהורין עילאין לכל העולמות הק' אמנם עיקר התקשרות והיחודים של המדות הק' הוא רק ע"י מדת יוסף הצדיק חי עולמים דהוא עיקרא ושורשא דיחודא וחיבורא ואתקשרותא דכולא וכמו שפירשתי הפסוק השמר לה פן תעזוב את הלוי כל ימיה על אדמתה היינו כאשר תרצה לייחד ולחבר המדות הק' השמר לבל תעזוב את הלוי לשון חיבור כמו לנית חן והיינו הבחי' צדיק חי עלמין פי הוא הוא המייחד ומקשר כל ימיה ר"נ כל יומין עילאין קדישין על אדמתה אדמת הקודש וזולת מדה זו א"א לעשות שום יחוד והתקשרו' המדות ולאשר לא הי' עמיהם מדתו של יוסף הצדיק לא היו יכולים לעשות היחודים הק' שעלו במחשבתם וכוונתם ולזה ניאמר ישאל אל יוסף הלא אחיה רועים בשכם שרוצים להתייחד ולהתחבר ועדיין הנה בשכם מלשון שכם אחד על אחיה לשון חלוקה ופירוד פי אינם יכולים לעשות דבר עד בואה שמה להיות עמיהם לזאת לכה ואשלקה אליהם ויאמר לו לה נא ראה את שלום אחיה ואת שלום הצאן.

היינו תשים עין השגחתה על התקשרות ויחודים של מדות הק' של אחיה ואת שלום הצאן על התקשרות שאר היחודים הק' על כולם תפרנס שלומה הטוב בסוד בחי' שלו"ם פנודע ובזה יובנו דברי המדרש על ואת שלום הצאן הדא אמר צריף אדם לשאול בשלום דבר שיש בו הננייה היינו ע"י היחודים הק' והתקשרות המדות הק' מתברכים כל העולמות בכל מיני השפעות טובות וברכות וישועות וכל נהורין ובנצינין עילאין קדישין משפיעים שפע ברכה והצלחה להכני' לעילא ותתא וישלחהו מעמק חברון עמ"ק הוא גימ' יו"ד פ' שם הק' אהי"ה חבר"ן חסר נא"ו הוא גימ' יו"ד פ' שם הק' הוי"ה והנא"ו הוא בחי' מדת יוסף הצדיק והיינו ששלקו מעולמות עליונים הק' שע"י מדתו יתאחדו

ויתקשרו כל המדות הק' ברוב בהירות ורצונו של יעאע"ה הי' בזה כי בהיות פן אז לא יצטרכו לילך למצרים ולקבל עליהם עול הגלות אמנם לא כן גזרה חכמתו ית' וית'.

כי רצון הש"י הי' שירדו ב"י למצרים להיות שמה מנגן רד"ו שנה מנגן יו"ד פ' אהי"ה וכמבואר בכה"ק האריז"ל ושע"י קנשי השיעבוד דוקא יתבררו ויתלבנו כצרוף את הפסוק ואח"כ יקבלו את התורה הק' ואז פשעמדו ישראל על הר סיני פסקה ונהמתן והי' קישור וייחוד ובהירות זפים ומצונחחים לכל העולמות ע"י התורה שבכתב ושבע"פ אמנם קודם גלות מצרים לא הי' פן ולזה יבוא שפמה לשון חילוק פנ"ל וימצאהו איש והנה תועה בשדה בחי' חקל תפוחין קדישין וישאלהו האיש גו' אחי אנכי מבקש היינו אני מבקש הדביקות וייחודים שלי הגידה נא לי איפה הם רעים ומתחברים ויאמר האיש הוא גבריאל כמאחז"ל נסעו מזה.

היינו בעת הזאת נסעו מהייחודים וההתקשרות כי עדיין אין הזמן גרמא בשלימות כ"א אחר הגלות וכנ"ל וזהו מזה ר"ל ז"ה מנגנו י"ב בחי' י"ב צירופי הוי"ה שרצו לייחדם ולחברם ואין עתה עת רצון לזה וזהו פ' המדרש נסעו מזה ממדותיו של מקום ואז הורה האיש גבריאל סדר הייחודים שיהיו אח"כ ע"י תוה"ק תורה שבכתב ושבע"פ.

לחברם ולייחדם ברזא דאחד וזהו כי שמעתי אומרים מעולמות עליונים נלכה דתינה שני תורות מלשון דת ולזה חסר נא"ו אחר הד' נילך יוסף אחר אחיו היינו פשהצדיק הולך אחר הדביקות שלו יוכל למצוא אותם בהתוה"ק וזהו וימצאם בדת"ן.

ובפרט מי שמייחד ומחבר תורה שבכתב ושבע"פ בחבורא וייחודא חדא אז עי"ז נשפעים כל מיני טובות וברכות וישועות לעילא ותתא לזרע ישראל וכיה"ד בב"א והמשפיל יבין כ"ז: ויאמר וגו' הלא אחיה רועים בשכם במדרש הה"ד לדור נדור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדושתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד והוא פלאי וע"כ אמר דרשוני וחי ובהעיר לב ושום שכל י"ל כי הנה איתא בגמ' מ"ט גבי ישעיה הנביא פתיב שש פנפים לאחת וגבי יחזקאל הנביא פתיב וארבע פנפים לאחת ומשני הגמ' פאן בזמן שבהמ"ק קיים וכאן בזמן שאין בהמ"ק קיים היינו בימי ישעיה הנה עדיין בהמ"ק קיים אז היו שש פנפים לאחת ובימי יחזקאל כבר נחרב הבהמ"ק לזה פתיב שם רק ארבע פנפים נמצא כי בזה"ז היינו אחר חורבן הבהמ"ק נחסרו ב' פנפים והנה אי' בכהאר"י זללה"ה ברוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד אינון שית תיבין נגד שית גרפין נמצא בזה"ז שחסרב' גרפין פנ"ל חסר ג"כ ב' תיבין מאלו ששה תיבות בשכמל"ו ה"ל ואמר מורי הרב הקדוש כו' מ' אלימלך זללה"ה ששני תיבות החסרים הם פבוד מלכותו ולזה אנחנו מבקשים ומתפללים להש"י בתפלת מוספים של י"ט גלה פבוד מלכותך עלינו ע"כ דברי קדשו ואני אומר ששני תיבות אשר הם חסרים מזמן החורבן בהמ"ק הם לעולם ועד דהנה איתא בגמ' עתידין הצדיקים שיקראו קדוש.

כי השתא נקרא הקב"ה קדוש ולעתיד יהיו נק' כל הצדיקים בשם קדוש ומקשה הגמ' היאך יהיה נקרא הקב"ה לעתיד ומשני שם שהקב"ה יהיה נקרא לעתיד קדוש לעולם ועד ומעתה יתפרש המדרש על נכון והוא מרומז בהפסוק ה"ל הלא אחיה רועים בשכם.

רוֹמְזוּ עַל זְמַן שְׂיִהְיֶה בְנִי בְּגִלוֹת וְזֶהוּ אַחִיָּהֶם בְּנִי רוּעִים הֵינּוּ בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת (ע"ד צָאֵי לָהֶם כּוֹ' מִשְׁפָּנוֹת הַרוּעִים) וְנִחְרַב הַבְּהֵמָ"ק וְחָסַר ב' גְּדָפִין וְלָזָה נִחְסַר ג"כ ב' תִּיבוֹת מִהַשָּׁשָׁה תִּיבוֹת הַגָּ"ל הֵינּוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְנִשְׁאָר רַק ד' תִּיבוֹת הֵינּוּ בְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ שֶׁהֵר"ת שָׁלְחָם הוּא בִשְׂכ"ם וְעַל זֶה קָאָמַר הַמְּדַרְשׁ הַה"ד לְדו"ד נֶגִיד גְּדָלָה הֵינּוּ בִּזְה"ז. אַבְל וּלְנִצְחָה נִצְחִים.

הֵינּוּ לְעֵתִיד קְדוּשָׁתָהּ נִקְדִּישׁ הֵינּוּ מֵהַ שְׁאֵמָה נִקְרָא קְדוּשׁ בִּזְה"ז. וְלְעֵתִיד נִהְיֶה אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים בְּשֵׁם קְדוּשׁ בְּאוֹתוֹ הַשֵּׁם שְׁאֵמָה נִק' בִּזְה"ז וְהוֹקְשָׁה לְהַמְּדַרְשׁ קְדוּשַׁת הַגַּמ' א"כ בְּאִיזָה שֵׁם יִהְיֶה נִק' הַקַּב"ה לְעֵתִיד עַל זֶה מְסִיִּים הַמְּדַרְשׁ וְשִׁבְחָה אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וְעַד ר"ל שֶׁהַקַּב"ה יִהְיֶה נִק' לְעֵתִיד בְּשֵׁם קְדוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד.

כִּי לַע"ע בְּזִמְנֵי הַחֲנוּכָּה חָסְרִים אֵלֶי הַשָּׁנִי תִיבוֹת לְעוֹלָם וָעֶד אַבְל לְעֵתִיד יִתְמַלְאוּ הַשָּׁנִי תִיבוֹת לְמִקְוָה וְלָכֵן יִהְיֶה נִק' הַקַּב"ה אֶז קְדוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד פְּתִירוֹן הַגַּמ' הַגָּ"ל וִיה"ר שְׁנִנְפָה לָזָה ב"ב ע"י מְשִׁיחַ צְדָקֵינוּ שְׂיִבֹא ב"ב אִמֵּן: בְּשֵׁם הַרְבֵּי רִי"מ מְזֻאָלָאֲטָשׁוּב וַיִּתְנַפְּלוּ אוֹתוֹ לְהַמִּיתוֹ וּפִירַשׁ"י ז"ל אוֹתוֹ כְּמוֹ אֵתוֹ עִמּוֹ כְּלוּמַר אֵלָיו וְכִבֵּר צְוֹנָחוּ בְּזֶה קָמְאֵי דְקָמְאֵי לְהַבִּין דְּבָרֵי קְדוּשׁוֹ שֶׁל רַש"י ז"ל בְּזֶה וְלִי נ' לְפָרֵשׁ דְּהִנֵּה רַש"י ז"ל רַמְזוּ כָּאֵן סוּד עִתִּיק וְהוּא דִּידוּעַ שֶׁהִי"ב שְׂבִטֵי י"ה הִנֵּה שְׁנַרְשׁ בַּחֲוִי נִשְׁמַתָּם בְּסוּד י"ב גְּבוּלֵי אֶלְכָסוֹן וְכַמְבֹאֵר לְעֵיל וְכַדְאֵי בַכַּה"ק הָאֲרִיזִין לְשָׂרָאוּבֵן הִנֵּה בַחֲוִי חוּשׁ הַרְאֵיהַ וְשִׁמְעוֹן בַּחֲוִי חוּשׁ הַשְּׂמִיעָה וְכֵן שְׂאָר שְׂבִטֵי יְשׁוּרוּן כ"א לְפִי בַחֲוִי וּמִדָּתוֹ וְיוֹסֵף הַצְּדִיק הִנֵּה בַחֲוִי גָמַר וְסוּף כָּל הַמִּדּוֹת וְאִתְקַשְׁרוּתָא דְכּוֹלָא לְהוֹצִיא כָּל מִדָּה וּמִדָּה מִהַפְּתָח אֶל הַפּוֹעֵל וּמִהַעֲלָם אֶל הַגִּילּוּי וְהִנֵּה כְּשֶׁרוּצִים לְפַעֲוֹל שׁוּם אִיזָה מִדָּה וְאִיזָה דְבַר עֲשִׂיָה אִינוּ בְּאִפְשָׁרֵי לְהִיעָשׂוֹת בְּלִתי מִדָּת יוֹסֵף הַצְּדִיק וְהִנֵּה כְּשֶׁקָרַב יוֹסֵף אֶל אֶחָיו וְנִכְלוּ אֶז בְּמַחְשַׁבְתָּהּ לְהַמִּיתוֹ לֹא הִנֵּה אִפְשָׁר לָהֶם לְגַמְוֹר הַדְּבַר בְּפּוֹעֵל מִמֶּשׁ ח"ו בְּלִתי מִדָּת יוֹסֵף הַצְּדִיק וְלֹא הִנֵּה לָהֶם יְכוּלָת לְקַרְבֵּי אֵלָיו וְלִלְקַחַו לְהַמִּיתוֹ וְלְהוֹצִיא מִחֲשַׁבְתָּם מִהַפְּתָח אֶל הַפּוֹעֵל וְזֶהוּ וַיִּתְנַפְּלוּ אוֹתוֹ וְלְכַאוּרָה תִּיבַת אוֹתוֹ מִיְנוֹתָר וְהִיל"ל וַיִּתְנַפְּלוּ לְהַמִּיתוֹ אֲכֵן ר"ל שְׁנַתִּיחְדוּ בְּבַחֲוִי מִדָּתוֹ כְּדִי שְׂיַעֲלָה בְּיָדָם וְיִכְלוּ לְהוֹצִיא מִחֲשַׁבְתָּם זֹו מִפְּתָח אֶל הַפּוֹעֵל וְזֹו שְׂרַמְזוּ לָנוּ רַש"י ז"ל בְּמַתָּק לְשׁוֹנוֹ אוֹתוֹ כְּמוֹ אֵתוֹ.

אִךְ תִּיבַת אוֹתוֹ יִתְפָּרֵשׁ ג"כ לְפַעֲמִים כְּמוֹ תִיבַת אוֹתוֹ לָכֵן פִּירַשׁ"י עִמּוֹ הֵינּוּ עִם בְּחִינָתוֹ אִךְ לָמָּה לֹא כְּתוּב בְּפִירוּשׁ בְּהַתּוֹרָה עִמּוֹ לָכֵן פִּירַשׁ"י כְּלוּמַר אֵלָיו. ר"ל שְׁלֹא הָיוּ עִמּוֹ מִמֶּשׁ בְּפּוֹעֵל רַק שְׁנַתִּיחְדוּ אֶז עִם בְּחִינָתוֹ אֵלָיו כְּדִי לְקַרְבֵּי אֵלָיו וּדְפַח"ח וּשְׂמִד"ג וְהַמְשַׁכִּיל יִבִּין כִּי עִמּוֹק הוּא: חֲנוּכָּה לְהַבִּין עִנְיָן גַּם חֲנוּכָּה מֵהוּ וְלָמָּה קָבָעוּ חַז"ל הַגַּס דּוֹקָא עַל הַגַּס הַנְּעֻשָׂה בְּהַשְׁמָן וְלֹא עַל גִּיצוּחַ הַמְּלַחְמָה אֲשֶׁר הוּא בְּאֵמַת פְּלֹא גְדוֹל וּגְבוּרָה גְּפִלְאָה מְפִירוּסְמַת וְגַם יוֹתֵר גְדוֹל מִגַּס הַנְּעֻשָׂה בְּהַשְׁמָן לְכַאוּרָה גַם לְהַבִּין מֵאֲחַז"ל שְׁאֵמְרוּ אֶז רַשְׁעֵי הָאֻמָּה לְיִשְׂרָאֵל כְּתוּבוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׂאִין לָכֶם חֵלֶק בְּאֵלֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה דּוֹקָא עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר וְעוֹד יִתְבָּאָר בְּזֶה כְּמָה דְּבָרִים גְּפִלְאִים וְנִסְתָּרִים וִי"ל אַחַר אֲשֶׁר חָנַן ה' אֶל דְּעָה בְּרַחֲמָיו וְחֵלֶק לָנוּ מִבִּינָתוֹ וְהוּא דְּהִנֵּה בְּצִלְאֵל עֲשָׂה הַמְשַׁכֵּן וְהָאֲרוֹן וְכָל כְּלֵי הַקּוֹדֶשׁ בְּשִׁלְמִיּוֹת הַתּוֹאֲרִים כְּמוֹ שְׁהָרָאָה לוֹ הַשָּׁנִי לְמַרְע"ה בְּהָר אֶז עַכ"ז לֹא נִגְמְרָה עַדִּין הַמְּלָאכָה בְּתַכְלִית כְּנוֹנַת תּוֹכָן הַדְּבָרִים וְעִנְיָנִים הַהֵמָּה כִּי לֹא הִנֵּה לָהֶם עַדִּין חַיִּית

כַּמְצַטְרָה אֲלֵיהֶם לְרִצּוֹן הַבּוֹרָא ית"ש עַד אֲשֶׁר מָשַׁח אוֹתָם מֵרַע"ה בְּשֶׁמֶן הַמְּשִׁחָה וְאִז
בָּא לָהֶם חַיּוֹת מִמֶּשֶׁךְ וְהָיוּ אִז הַכְּלִים כְּמוֹ חַיִּים וְכִמוֹ שְׂמֻצְיָנוּ בְּהַכְּרוּבִים כַּמֵּאחֲזו"ל.

וְהֵינּוּ ע"י שֶׁמֶן הַמְּשִׁחָה הַמְּשִׁיף ע"כ הַכְּלִים חַיּוֹת עֲלִיוֹן וְשִׁפְעַת קַדְוִשָׁה וּמִשַׁח רַבּוֹת עֵילָאָה
קַדְוִשָׁא מִמְּוֹחַ הַחֲכָמָה כִּי הַחֲכָמָה תַּחֲי' וְזֶה הִנֵּה סוּד שֶׁמֶן הַמְּשִׁחָה וְעִי"ז הַשֶּׁמֶן הָיוּ מִמֶּשֶׁךְ
כְּמוֹ חַיִּים.

כִּי שֶׁמֶן מִשַׁחַת קַדְוִשׁ עֲלֵיהֶם וְהֵנָּה כְּתִיב כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב יֵרֵד עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֶהְרֹן שְׂיִרְדַּע עַל
פִּי מְדוּתָיו וְשֶׁמֶן הוּא הַחֲכָמָה הֵינּוּ שִׁפְעַת חַיּוֹת הַחֲכָמָה אֲשֶׁר מִשַׁם נִמְשָׁף הַשִּׁפְעַת חַיּוֹת
הַקַּדְוִשׁ לְכָל הַמְּדוּת הַק' וְלְכָל הָעוֹלָמוֹת וְזֹאת יְדוּעַ שֶׁהַכֹּל הוּא ע"י יִשְׂרָאֵל עִם ה' בְּנֵי אֵל
חַי אֲשֶׁר כָּל עֲסָקֵיהֶם וְכָל עֲבוֹדָתָם עֲבוֹדַת הַקַּדְוִשׁ וּמִגְמָתָם הוּא תְּמִיד לְהַמְּשִׁיף שִׁפְעַת חַיּוֹת
הַחֲכָמָה וְלְהַגְבִּיר כֹּחַ הַיְמִין בְּעוֹלָם וְהַשְּׂמָאל תְּכַלֵּל בְּהֵימִין וּמִשַׁם יֵרֵד שִׁפְעַת חַיּוֹת הַקַּדְוִשׁ
לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְלְכָל הַמְּדוּת וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה רְצוּלָהּ גְּבִיר כֹּחַ הַשְּׂמָאלִי בְּעוֹלָם לְאֲשֶׁר מִשַׁם
הוּא שׁוֹרֵשׁ אֲחִיזָתָם וַיִּנְיָקָתָם וּבְזֶה רְצוּ לְטַמְּאוֹת כָּל הַשְּׂמָנִים ח"ו הֵינּוּ כָּל הַשִּׁפְעוֹת
הַקַּדְוִשׁוֹת הַנִּק' בְּשֵׁם שֶׁמֶן וְכַב"ל וּג"כ יְדוּעַ שֶׁאֵרִי"ה מֵימִין וְשׁו"ר מִשְׂמָאל וּמִשַׁם הוּא
מְקוּר תּוֹקְפוֹ שֶׁל כֹּחַ הַשְּׂמָאלִי וְזֶהוּ שְׂאֲמָרוֹ לְיִשְׂרָאֵל כְּתָבוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר הֵינּוּ עַל
תּוֹקְרָה וְחֻזְקָה קֶרֶן הַשּׁוֹר שֶׁהוּא כֹּחַ הַשְּׂמָאלִי.

וּר"ל יִשְׂרָאֵל יִסְפִּימוּ עַל כֹּחַ הַשְּׂמָאלִי בְּהַנְּהַגְתּוֹ הָעוֹלָם כִּי אֵין לָכֶם חֵלֶק בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ח"ו זֶה הִנֵּה רְצוֹן הַרְשָׁעִים הַקְּלִיפּוֹת וְהֵנָּה שְׂפִירַת הַשִּׁפְעַת עֲלִיוֹנָה הַק' הוּא בְּאֵין הַפְּסֵק
מִ"ג נְהָרוֹת הַמוֹשְׁכִין שֶׁמֶן אֶפְרָסִמוֹן.

עַד בַּחֲי' צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם בְּסוּד יסו"ד וּמַלְכוּת"א אִז נִיזוֹנִים כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּרַכּוֹת שִׁפְעַת עֵילָאָה
וְכָל חֵדוֹ וְכָל טִיבוֹ וְכָל נְהוּרִין עֵילָאִין קַדְוִשִׁין אֲכֹן מַלְכוּת הַרְשָׁעָה עֲשׂוֹ י"ג פְּרָצוֹת בְּהִיכָל
כַּמֵּאחֲזו"ל שֶׁפְּרָצוּ י"ג פְּרָצוֹת בְּחוֹמַת הָעִזָּרָה וּבְזֶה טַמְּאוֹ הַשְּׂמָנִי בְּוֹלָם וְכָל הַשִּׁפְעוֹת הַק'
וּכְשֶׁרָאָה וְהִבִּין זֶה מִתְּתִיבָהּ הַפֶּה נִתְקַנָּא מְאוֹד קִנְאָת ה' צְבָאוֹת וְתִיקֵן כְּבִיכּוֹל הַהו"ד
לְבוֹשׁ מַלְכוּת ע"י שְׂתִיקֵן הִי"ג מְדוּת וְהַנְּהָרוֹת הַמוֹשְׁכִין שֶׁמֶן אֶפְרָסִמוֹן עַד מְדָה הַשְּׂמִינִית
שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד סוּד מְזֵלָה עֵילָאָה קַדְוִשָׁא שְׂמֻשָׁם נִמְשָׁף כָּל הַשִּׁפְעוֹת קַדְוִשׁוֹת וּבְרַכּוֹת
וְכָל טִיבוֹ וְחֵדוֹ לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְלִכְּפָה עוֹשִׂים ח' יְמֵי חֲנוּכָה לְרִמּוֹז תִּיקוֹן הַגְּדוֹל שְׂנִתְקַן ע"י
כְּהֵנִי חֲשֻׁמוֹנָאֵי הַק' עַד מְדָה הַשְּׂמִינִית וְכַב"ל וְלִהְבִּין ע"י מָה בָּא הַתִּיקוֹן הַגְּדוֹל הִנֵּה י"ל
דְּהֵנָּה אַחֲזו"ל דִּיהוּדָא מַכְב"י בְּנוֹ שֶׁל מִתְּתִיבָהּ הַפֶּה לְבִשׁ קִנְאָת ה' צְבָאוֹת בְּסוּד מַכְב"י
הוּא נוֹטְרִיקוֹן מִי כְּמַכָּה בְּאֵלִים ה' וְקַפְצֵן לְתוֹף הַמְּחַנָּה הַרְבֵּ שֶׁל הָאֻמָּה זֹאת שֶׁהָיוּ לְאֵלְפִים
וְלְרַבּוֹת בַּמַּס"נ.

וְצוֹנֹחַ וְאָמַר חֶרֶב לֵה' וְנִצְחָם וְהַרְגָם. וְהֵינּוּ ע"י מַס"נ לֵה' בְּאֵמַת וּבְדַבְרֵי קוֹת גְּדוֹל עַל כְּבוֹד
הַתּוֹרָה וּקְדוּשַׁת שְׁמוֹ ית' וְלִגְדוֹל מַס"נ לֵה' בְּאֵמַת אִז כְּאֶפְס וְאֵין נִחְשְׁבוּ בְּעֵינֵיהֶם וְעִי"ז
בָּאוּ לְמַדְרִיגַת וּבַחֲלִי אִי"ן וְזֶה הִנֵּה בְּסוּד מ"נ הֵינּוּ שְׂמֻסְרוֹ נִפְשָׁם לֵה' בְּאֵמַת.

וְזָכוּ לְבוֹא לְמַדְרָגָה וּבַחֲלִי עֵלְמָא עֵילָאָה קַדְוִשָׁא הַנִּק' אִי"ן סוּד כְּתָרָא עֵילָאָה קַדְוִשָׁא וְכִיּוֹן
שְׂבָאוֹ לְבַחֲי' אִי"ן שֶׁם דְּבָר וְהִפּוּכּוֹ שְׁוִים וְיִוֹכַל לְהַתְחַלֵּף וְלִהְתְּחַפֵּף כָּל דְּבָר מֵאֲשֶׁר הִנֵּה
מְקוּדָם וְאִז מִמִּילָא נְהַפְּףָה דְּבָר עֲלֵיהֶם לְטוֹב וְהַתְחִילוּ לְהַמְּשִׁיף וְלִתְקַן כְּבִיכּוֹל הִי"ג
נְהָרוֹת הַמוֹשְׁכִין שֶׁמֶן אֶפְרָסִמוֹן וּמְדָה רֵאשׁוֹנָה הוּא אֵל שֶׁהוּא לְשׁוֹן כֹּחַ וְחֻזְקָה כְּמוֹ וְאֵת

אילי הארץ לקח היינו שמזה השם ומבחי' זו נמשכים כל הכוחות ובה הנה להם פת
לנצח את אויבי הש"י וכן תקנו עד מדה השמינית פנ"ל.

ובה תיקן ג"כ ההוד לבוש מלכות אשר הי' פגום כביכול ע"י שרו של עשו בסוד ויגע
בכף ירכו והם תקנו מדה זו בעת הזאת ע"י ניצוח המלחמה שעשו פנ"ל כי כל ניצוחי
מלחמה הם ע"י מדת ההו"ד שהוא בסוד הגבורה וזהו חגור חרבה על ירך גבור הוד
והדרך והנה יש להבין וליתן טעם הלא המה היו פהגים אנשי חסד פנודע ואיך פאו לבחי'
זו סוד הגבורה אף הנה נודע מזוה"ק בכמה מקומות דאחרון הפהן הוא בבחי' הו"ד וכמו
שהוא נחשב בין ה' הצדיקים והם אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד.

הרי הוא נחשב לחמישי שהוא בחי' הו"ד ועוד אמרו בזוה"ק דבחי' אהרן הפהן הוא
בחסד. ובהעיר לב י"ל.

דהנה כל הספירות ומדות עליונות קדושות הם מקבלין דין מן דין בסוד ישר ולפעמים
בסוד אלכסון וכשעלה הרצון לפני בורא כל העולמים בהוב"ש להשפיע חסדים טובים
לישראל עם קרובו ולהושיעם מאויביהם ולנקום נקמותיהם וע"י נצחון המלחמה יבוא
רב טוב וחסד לכל ישראל אזי משפיע החסד עליון אל כלי הגבורה בסוד אלכסון כביכול
ומקודם נכלל שמאלא בימינא ומשם בא לכלי הגבורה לבחי' הו"ד ומזה בא החסד
והישועה לישראל ומתגברין לנצח ולהק' מאויביה' וזהו דאחרון הפהן הי' בחי' חסד וגם
בחי' הו"ד היינו לפי העת אשר יצטרף החסד להתלבש בכלי הגבורה וכנ"ל ועל בחי' זו
הנה ג"כ הנס בימי מתתיהו ובניו הפהגים בבחי' גבורה שפחוסד פי היו פהגים ועשו גבורה
גדולה ומפורסמת ע"י כלי הגבורה בחי'.

הוד לבוש מלכות ואז נכלל שמאל בהימין פראוי ונכון לעבודת ישראל בני אל חי
לאכללא שמאלא בימינא ובה הגבירו פת הימין בעולם וטיהרו כל ההשפעות הקדושות
וכל השמנים משח רבות עילאה קדישא לכל העולמות ולכן עיקר הנס יקבע ע"ש השמן
שהוא ריבוי השפע שהמשיכו פהגי חשמונאי ברוב טהרת' וקדושתם פמבואר ונס נצוח
המלחמ' הי' בא ממילא ולכך תקנו חו"ל אז י"ג השתחנאות בעזרה נגד י"ג פרצות שעשו
אנשי האומה הזאת בחומת העזרה פנ"ל כי השתחנאה מורה על המשכת השפע מעילא
לתתא והמשפיל יבין כל זה: שבת פ"ב ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר
לכא"א והמהדרין מן המהדרין בש"א ליל ראשון מדליק שמנה מכאן ואילך פוחת
והולך.

ובה"א ליל ראשון מדליק א' מכאן ואילך מוסרף והולך ופליגי בה תרי אמוראי. ר' יוסי
בר אבין ור' יוסי בר זבידא.

חד אמר טעמא דב"ש נגד ימים הנכנסים וטעמא דב"ה נגד ימים היוצאים. וח"א טעמא
דב"ש נגד פרי טעמא דב"ה מעלין בקודש ולא מורידין עכ"ל הגמרא ראשונה יש
להבין אליבא דמ"ד נגד ימים הנכנסין והיוצאין עכ"ז באיזה סברא פליגי ב"ש וב"ה וי"ל
ע"פ פשוטו דידוע קושיות הפוסקים למה אנו עושים ח' ימי' חנוכה הלא הנס בשמן לא
היה רק ז' ימים כי על לילה אחת היה שמן בהפך פשיעור להדליק ועי"ש ששתירצו כל
אחד לפי דרכו הב"י והט"ז ז"ל ושאר הפוסקי' ז"ל והנה לכל התירוצים הנה הנס של ז'

ימים כלול בהשגן אשר הנה בפה ללילה הראשונה ונמצא דביו' הראשון הנה עיקר גנדל ותוקף הגס על כל ח' ימי חנוכה וביום הב' לא הנה הגס גדול כ"כ פי לא הנה כ"א על ז' ימים וכן ביום הג' לא הנה הגס כ"א על ו' ימים וכן בן בן ולכן ס"ל לב"ש דביו' א' מדליק שמנה נגד ימים הנכנסין פיון שאז הנה כלול בהשגן גנדלו ותוקפו של הגס על כל ח' ימי חנוכה ומפאן ואילך פוחת והולך כמו שהגס הנה אז פוחת והולך ונתמעט מידי יום ביומו כנ"ל וב"ה ס"ל פיון דאנן פירסומי נוסא בעינו להראות לכל באי העולם גנדל תוקפו של הגס כדי להודות ולהלל להשי"ת ע"כ הטוב אשר גמלנו ברחמי ומאחר שבכל יום ויום נתונדע ונגלה לנו ולעין כל הגס יותר ויותר הגם שהפל הנה כלול ביום הראשון עכ"ז הנה פמוס ונעלם ולא הנה נודע וניכר עדיין עד שראו בכל יום ויום גנדל הגס יותר ויותר ומפני שהעיקר הוא לפרסם הגס לכל לזה ס"ל לב"ה דמוסיף והולך בכל יום נגד ימים היוצאין כדי לפרסם בכל יום פמה ימים הנה הגס ובלייל שמיני מדליק שמנה להגלות לעין כל שהגס הגדול הנה על ח' ימים כמו שנתונדע לנו אז בכל יום ויום הגס הגדול יותר ויותר וק"ל: אמנם כן יש להבין דברי מ"ד השני האומר טעמא דב"ש נגד פרי החג וטעמא דב"ה משום מעלין בקודש ולא מורידין ולכאורה אינו מוכן מהו ענין חנוכה אצל פרי החג ועוד לטעמא דב"ה דמעלין בקודש א"כ למה בפרי החג פוחתין והולכין ובהעיר לב י"ל דהנה בז' ימי החג היו ישראל מקריבים בבהמ"ק ע' פרים נגד שבועים אומות ושריהם כדי להמשיך שפע גם אליהם פי הבורא כל העולמים ב"ה וב"ש ברא הפל לכבודו ולצורך קיום העולם ועכ"ז הנה פוחת והולך בכל יום פרי החג להכניע כח הקליפות החיצוניים ולהמעיטן והנה מיום ז' של סוכות עד יום אחרון של חנוכה הוא שבועים יום דוק ומשכח כאשר נחשוב החדשים כסדרן אחד מלא וא' חסר וביום א' דחנוכה הוא כ"ה כסליו הוא ס"ג יום.

פי אז מתחיל להעיר שם הק' ס"ג שהוא הנשמה לכל העולמות ונהו חנוכ"ה חנ"ה כ"ו כדאי' בכה"ק האריז"ל ואצל הע' אומות נהפך להיות כולו סג יחדיו גאלחו ולכך סברי ב"ש דפוחת והולך גם גרות דחנוכה כמו בפרי החג דחנוכה א' לשניהם פי גם אלו השבועים יום הם נגד ע' שרי האומות וב"ה סברי מעלין בקודש ולא מורידין דר"ל שאין פונותינו בחנוכה כלל להוריד ולהשפיל שרי האומות רק להעלות בקודש היינו אנו רוצין אז להמשיך שפע משח רבות עילאה קדישא לכל העולמות מן י"ג תיקוני דיקנא עילאה קדישא ושיתוסף שפע החכמה עילאה בכל העולמות ולאדלקא בוצינין קדישין ונהורין עילאין כמבואר לעיל.

ולכך מוסיף והולך בכל לילה דמעלין בקודש והבן זה ודברינו אלה אינם סותרים דברי קדשו של האריז"ל בסוד גר חנוכה מצנתה למטה מיו"ד טפחים כמבואר לכל מבין: למה לא נשנית נ"ח במשנה ראוי להעיר לב על זה למה לא נשנית מצנת נ"ח בשום משנה סדר הדינים ומצותיו ופרטיו כמו שאר ההלכות כ"א בפרייתות ובדברי האמוראים והלא ב"ש וב"ה היו זמן רב קודם סדר המשנה ולא הזכיר שום דבר מדיני מצנת נ"ח בשום משנה רק בדרך העברה בעלמא בב"ק בפ"ב ר"י אמר בנ"ח פטור וא"ת מפני שהיא מצוה דרבנן לכך לא נשנית במשנה והלא נשנו במשניות כמה מצות שהם מדרבנן כמו תפלה ומגילה ועירובין וכדומה אף בהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה ידוע מסה"ק אשר פורים וחנוכה הם בסוד ירפין דקשוט היינו פורים הוא בנצ"ח וחנוכה בהו"ד ונצח והוד

הם בבחי' לבר מגופא פנודע ונהנה תנ"ך ומשנה הם בבחי' גופי התורה ולזה לא נשנו הלכות חנופה במשנה לאשר הוא בבחי' לבר מגופא ולכן נשנו דיניה והלכותיה בבחי' לבר מגופא י"ל דבאמת כל דיני הלכות פורים שמחה ומשחה ומשלות מנות ומתנות לאכילונים ג"כ לא נשנו במשנה כ"א בבחי' תורות ובדברי האמוראים זולת הלכות קריאה ומגילה ודינה נשנו במשנה והטעם לדבר נשפיל ונאמר ע"פ דאי' בכהאר"ל כי פורים ע"י קריאת המגילה נתגלה אז הארת יסוד אבא שהוא בסוד מרדכי עיי"ש דברי קדשו וידוע דאורייתא מחכמה נפקת תורה שפכתב ושבע"פ ומאחר שע"י קריאת המגילה נתגלה הארת יסוד אב"א שהוא סוד החכמה הנק' אב"א פנודע אשר שם הוא מקור ושורש כל התורה כולה לזה גם דיני מגילה והלכותיה נשנו במשנה והם גופי תורה כמו המשנה אבל שאר דיני הלכות פורים וגם דיני הלכות חנופה לא נשנו במשנה לאשר הם בבחי' לבר מגופא והמשפיל יבין כל זה: ענין פונת ג' יחודים בתיבת נ"ר המבואר בכ"ק האר"י ז"ל שהם הוי"ה אהי"ה הוי"ה אלהי"ם הוי"ה אדני"י העולים יחדיו מספר נ"ר י"ל דכאשר האדם מופך ומטהר את מחשבתו לקשר אותה בלתי לה' לבדו ומקבל ע"ע לעבוד את הש"י באמת ובאהבה ובתשוקה רבה כל ימי חייו וזהו בחי' אהי"ה היינו לעתיד ומקשר עצמו בהוי"ה אמיתית וזהו בחי' יחוד הוי"ה אהי"ה וכשהאדם מופך ומטהר א"ע שכל פעולותיו ועשיותיו לא יהיו כ"א לכבוד שמו ית' וית' ומיחד מעשיו וכחותיו בהוי"ה אמיתית וזהו בחי' ייחוד הוי"ה אלהי"ם וכשהאדם מקבל עליו עמ"ש וממלך הבורא ב"ה וב"ש ע"כ איבריו ועביד ליה דירה נאה בליביה ובאיברין דילין לשמור פיו ולשונו מלדבר דברי הבאי ועתק ח"ו כ"א תמיד יהגה בתורת ה' וזהו בחי' ייחוד הוי"ה אדני"י.

והבן: בעל הנסים אנו אומרים רבת את ריבם דנת את דינם כו' גבורים ביד חלשים כו' וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים כו' ונהנה מה שאנו אומרים ונותנים שבת והודיה להש"י על גודל הנס הנפלא שעשה עמנו ומסר גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים הוא ראוי ונכון מפני שזהו אינו ע"פ הטבע רק דרך נס ופלא אבל וטמאים ביד טהורים ורשעים ביד צדיקים אין זה פלאי ונסיי' כי באמת ראוי ונכון להיות כן שימסרו הטמאים ביד טהורים והרשעים ביד הצדיקים אכן י"ל כי מן רבת את ריבם כו' עד ביד מעטים מונה והולך חמשה דברים שגמל הש"י חסדו וטובו עמנו ומן וטמאים כו' עד תשועה גדולה הם ג"כ חמשה דברים וחמשה דברים ראשונים הם נגד ה' גבורות קדושות ולכך הם נסים ונפלאות גדולים וגבורות גדולות ונוראות מיוצר בראשית וה' דברים האחרונים הם נגד ה' חסדים היינו שהם באים מצד החסד כנ"ל שהנס חנופה הי' בבחי' גבורה שבתסוד כי מתתיהו הפהן שהיה איש חסד עשה גבורה גדולה כזו והיינו ע"י שנקלל השמאל בהימין ובזה הגביר פח הימין בעולם ולזה אנו אומרים בזמירות ליל שבת קודש משוף חסדך ליודעיה אל קנא נוקם דהנה יש ה"ח.

וה"ג.

ה' פְּעָמִים ח' עוֹלָה מ"ם ה' פְּעָמִים ס' עוֹלָה ש'. ה' פְּעָמִים ד' עוֹלָה ר' שְׁהֵם אוֹתוֹת מִשׁ"ף
חֲסָדָה ה' ח' הֵינּוּ כְּשֶׁתְּכַפֹּל ה"פ חֲסָד יִהְיוּ אוֹתוֹת מִשׁ"ף קנא וְנוֹקֵם ר"ל שְׁיֵהָא חֲסָד
בְּחַי' קנא וְנוֹקֵם שְׁיֵהְיוּ הַגְּבוּרוֹת פְּלוּלוֹת בְּהַחֲסָדִים וְהַבֵּן.

יש לרמז במליצת חז"ל שאמרו בגמ' ב"מ פ' ה' הנהב איתתה גוצא גחין ולחיש לה שהיא
סוד פְּנוּנַת הַדְּלָקַת נֵר תְּנֻנְפָה וְהַמְשָׁפִיל יָבִין זֶה עַפ"י מֵה דא' בכ' הָאָר"י הַק' זלה"ה
וְהַשְׁל"ה הַק' בְּסוּד מְצַנֵּת נֵר תְּנֻנְפָה לְמַטָּה מְעַשְׂרָה טְפָחִים עַי"ש וְהַבֵּן: מְקַיֵּץ וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ
בְּגָדֵי שֵׁשׁ ר"ל שְׁרוּמֵז בְּזֶה שֶׁהַק"ב ה' הַלְבִּישׁ אֶת יוֹסֵף בְּנֵא"ו מְדוֹת הַק' דֵּהוּא אֶתְקַשְׂרוּתָא
דְּכֻלָּא כְּנ"ל וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת הַמְּשֻׁנָּה ר"ל בְּשִׁית סְדָרֵי מְשֻׁנָּה סוּד פְּלוּלוֹת הַתּוֹרָה
שִׁבְע"פ וְהַבֵּן: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אָבִיהֶם א"כ אֵיפָּה זֹאת עָשׂוּ קָחוּ מִזְמַרְת הָאָרֶץ
בְּכָלֵיכֶם גו' מְנַחֵה מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבִשׁ גו' וַיִּשְׁקָדִים וְתַרְגָּם אוֹנְקְלוֹס עַל מִזְמַרְת הָאָרֶץ
מִדְּמַשְׁבַּח בְּאֶרְעָא וַי"ל דְּרַף רָמֵז דֵּהֵנָּה כְּתִיב מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִירוֹת שְׁמַעְנוּ צְבִי לְצַדִּיק שְׁגַם
הָאָרֶץ נוֹתְנַת שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת לַהַש"י דֵּהִיא יוֹדַעַת בְּאַמְת שְׁכַל הַהִשְׁפָּעוֹת שְׁמַשְׁפִּיעִין
לָהּ מִן הַשָּׁמַיִם הַכֹּל בָּא ע"י מְעַשֵּׂה הַצַּדִּיק שְׁהַצַּדִּיק מְמַשֵּׂיף שְׁפַע טוֹב לְכָל הָעוֹלָמוֹת
וְהַנְּבָרָאִים וַע"י פְּעוּלוֹתָיו הַקְּדוּשָׁי הוּא מְעוֹרֵר מִתַּתָּא לְעֵילָא וּמְשִׁם בָּא הַשְׁפַּע בְּשֵׁם מְטָר
וְגַשְׁמֵם כַּמ"ש וְאָדָם אֵין גו' כִּי לֹא הִמְטִיר.

וכיון שהארץ מבינה שהמשכת שפעה הוא ע"י הצדיק לכן היא נותנת שיר ושבח
להשי"ת ומבקשת מהשי"ת שיתן צבי תפארה להצדיקתו של עולם היינו שיתפאר בו
ויהיו לו ממנו שעשועים רבים וגם צבי הוא לשון תאנה כמו צבי חמיד ורגיג היינו
שהארץ מתאנה ומשתוקקת להדבק בבחי' צדיק חי עלמין וכמאחז"ל שפסוק זה שר
העולם אמרו ויעקב נצצה בו רוח הקודש היינו שמה שהקב"ה מגלגל עליהם יסורין על
השבטי י"ה הפל הוא רק עבור זילזולם בכבוד יוסף צדיקו של עולם על מכרם בפסוק
צדיק כו' בעבור געלים ועל דברם על צדיק עתק ופגמו במדת הצדיק ולזה אמר להם
זאת עשו הוא לשון תיקון ר"ל שתתקנו זא"ת שהוא מדת המלכות הק' ארץ הקדושה
וקחו מזמרת הארץ היינו מה שהיא מתאנה ומצפה ומייחלת להדבק בהצדיק חי עלמין
ומבקשת שיתרומם קרבו ויהי' לו להש"י שעשועים גדולים וההתפארות ממנו בכליכם
הוא לשון מחשבה כמו אשר נכלו.

ר"ל שתקחו כל זאת במחשבתכם ולתקן מה שפגמתם ולהתאחד ולהתקשר מהיום והלאה
במדת צדיק חי עלמין והורידו לאיש מנחה כו' הנפיר כָּאן שְׁשָׂה מֵינִים מִתְּנוֹת לְאִישׁ
הַלְזָה רָמַז לָהֶם בְּזֶה שְׁיִתְקַנּוּ הַנְּא"ו מְדוֹת הַתְּלוּיִים בְּמִדַּת צַדִּיק שֶׁהוּא בַחַי' נְא"ו וְלִיִּחְדָם
עִמּוֹ וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים הַנְּפִיר כָּאן זֶה הַשֵּׁם ע"ש שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי בַחַי' הַסְּתַפְקוֹת
הוּא מִדַּת צַדִּיק וְזֶה הַשֵּׁם יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים שַׁע"י מִדַּת צַדִּיק וְשָׁפַע לָכֶם כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת
טוֹבוֹת וְחֲסָדִים טוֹבִים וַיִּשׁוּעוֹת וְלָקַל זֶרַע יִשְׂרָאֵל כִּי ה"ר אָמֵן: וַיִּגַּשׁ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וְגו'
בִּי אֲדוֹנָי וְגו' י"ל בְּדָרָה רָמַז.

דהנה הי"ב שבטי י"ה היו בעלי רוח"ק. ויהודה ראה והבין ברוח קדשו כי לו יאתה
המלוכה ויכון כשמש כסאו עד עולם וכמ"ש לא יסור שבט מיהודה.

וידע והבין ג"כ שהמלכות והאדנות בזה העולם נמשך מהמלוכה עליונה הק' והי"ב שבטי
י"ה הם כולם בבחי' מְרַכְּבָה לְהַמְלוּכָה הַק' בְּסוּד י"ב אוֹתוֹת מִשֵּׁם הַק' אֲדנ"י בְּמִלּוֹאוֹ

וכמבואר למעלה אמנם יסוד המרכבה להמלוכה הק' הוא שבט יהודה ולזה לא יסור שבט מיהודה עדעולם ומבחי' המלוכה אשר בשבטו של יהודה נמשך ונתפשט אדנות ומלוכה לשאר באי עולם וגם אחיות האדנות ומלוכה חיצונית ר"ל כי הוא מקור ושורש של כל בחי' אדנות ומלוכה בזה העולם ויהודה הבין שיוסף רוצה להשתרר עליו ולהיות לו למושל ואדון לזה ניגש אליו יהודה ויאמר הלא בי אדני ר"ל בי הוא עיקר ושורש האדנות והמלוכה או יאמר בי ר"ל עמי ועם בחינתי רצונה להיות אדני אדון שלי והלא אני הוא עיקר ושורש להאדנות והמלוכה לדור דורים והבן כיה"ר אמן: או יאמר "ניגש אליו 'יהודה גו' ר"ת גימ' טו"ב ואיהו מנין שם הק' אהי"ה.

הינצא מפסוק מר"ת של א"ת השמי"ם ו"את ה'ארץ דאיהו גושפנקא דמלכא דבה חתים קוב"ה שמיא וארעא והוא שם הדעת עליון הק' שמשם יוצאים הח' והג' וזהו את השמים ואת הארץ כי שמים נק' בחי' חס"ד וארץ נק' בחי' גבור"ה ור"ת של ניגש אליו יהודה ויאמר בי אדני עולה מנין שם הק' הוי"ה ב"ה וב"ש ויש להבין על מה ולמה בא הרמז כאן בר"ת אלו לשני שמות הקדושים הללו וי"ל דהנה יהודה ראה שהוא בעת צרה והדינין שורים עליו ורצה למתקן בשורשם וסוד המתקת הדינים הוא ע"י דעת עליון הק' וכמ"ש ובדעת חזקוני ומלאו ואמרו קדמונינו ז"ל כי מלת חז"ר נוטריקון חסד דין רחמים.

כי ע"י הדעת הוא המתקת הדינין אף ע"י מה יוכל לבוא לב' דעת עליון ע"י בחי' צדיק חי עלמין כי הצדיק מייחד ומקשר א"ע ע"י חוליות שבשדרה בסוד חי עלמין ועולה עד הדעת ומקבל הטפי מוחין ומוליד ומביא השפע טובה וכל טיבו וחסדו אל לעילא ותתא וזהו בסוד ו"ה.

כי נא"ו הוא בחי' צדיק חי עלמין וה' אחרונה הוא בסוד המלוכה הק'. והנא"ו מקבלת השפע וכל ברפאין טבין מי"ה דאינון חכמה ובינה תרין ריעין דלא מתפרשין.

ומשפיע לה' אחרונה וזהו סוד שבת קודש וכמו שאנו אומרים בווי"ן תתקטר וזינין דכנישין. והינינו כי אז הצדיק עולה ומקשר א"ע בנא"ו מדות ומייחד א"ע ע"י ח"י חוליות שבשדרה בסוד ח"י עלמין ועולה עד הדעת ומייחד ומקשר עצמו עם ה' אחרונה סוד המלכות הק' מדה השביעית והה' אחרונה עולה ומתעטר על ראש הנא"ו בסוד א"ח עטרת בעלה ונעשה בחי' זי"ן וזהו בווי"ן תתקטר בנא"ו ישנו שני ווי"ן נא"ו ראשונה הוא סוד מדתו של יעקב סוד גם בסוד נא"ו מדות והנא"ו השני הוא המילוי והוא בבחי' יוסף הצדיק יסוד ח"י עלמין וזהו בווי"ן תתקטרה המלכות הקדוש וזינין דכנישין.

הינינו זינין דכניש בגנוניהו כל טיבו וכל ברפאין ונהורין עילאין קדישין והנה בשם הק' הוי"ה מספרו כ"ו והמילוי של כ"ף הוא פ'. ומילוי של ו"ו הוא ו'.

עולה המילוי מספר אלהי"ם וזהו ג"כ סוד המתקת הדינין. כי כ"ו במילואו עולה מנין הוי"ה אלהים בכללו והנה יוסף הצדיק הוא בחי' נא"ו סוד יסוד צדיק ויהודה הוא בחי' המלוכה הקדושה סוד ה' אחרונה והגם שיהודה לא ידע עדיין שהוא יוסף עכ"ז לרוב טהרתו וקדושתו רוח ה' דיבר בו ורוה"ק שורה עליו ורצה להמתיק הדינין מעליו ע"י שם הדעת הק' שמספרו טו"ב כרמוז בר"ת של ניגש אליו יהודה.

ונתניחוד ונתקשר עם הצדיק וזהו ג"כ סוד הגשת המנחה על המזבח לכוננה זו ויאמר בי
אדני היינו תתניחוד ותתקשר עמי וע"י התקשרותו עם הצדיק הנה היכולת בידו לעלות
עד הדעת ולהמשיך מתכמה ובינה שהם סוד י"ה.

ע"י הנא"ו ולהשפיע לה' אחרונה סוד שם הק' אדנ"י בחי' ומדת יהודה וזהו ג"כ פי' בי
אדנ"י ולזה ג"כ עולה הר"ת מספר כ"ו. לרמז שייחוד וקושר שם הנ"ה הק' להמתיק
הדינים מעליו וכאשר נתבאר והמשפיל יבין כ"ז פי' עמוק הוא: ולאביו שלח פזאת וגו'
ופירש"י ז"ל מצינו בגמ' ששלח לו יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו ומדרש אגדה גריסין
של פול להבין דברי חכמים וחידותם י"ל בהעיר לב ושום שכל דידוע מאמר חז"ל
שהביא רש"י ז"ל בפסוק וירא את העגלות אשר שלח יוסף סימן מסר להם שפשפירש
מאביו הנה עוסק עמו בפ' של עגלה ערופה וכו' עיי"ש ומזה נראה שכל מה ששלח לאביו
הנה רק לסימן ולכוננה גדולה הגם שאין מקרא יוצא מידי פשוטו עכ"ז רמז לו ג"כ בכל
דבר אשר שלח רמזים גדולים ונפלאים והוא שרמז לו בעשרה חמורים נושאים מטוב
מצרים פי' הבין יוסף שיעקב אביו יירא לירד למצרים מקור חיצונים והקלפות לזה
שלח לו לסימן מטוב מצרים.

היינו שיש שם ג"כ חלקו הטוב ניצוצין קדישין אשר נפלו ממקור הטוב וצריך להעלותם
לשורשם ולרמז זה אמרו בגמ' ששלח לו יין ישן פי' י"ן הוא סוד גבורות ודינין. אכן יש
יין ישן י"ן עתיק והם גבורות קדושות סוד י"ג תיקוני דיקנא עילאה קדישא ועל ידם
נמתקין הגבורות והדינין בסוד ועתיק יומין יתיב על פורסיא לכפניא שביבין דנורא וזהו
ששלח לו יין ישן לסימן יין עתיק שדעת זקנים הוא חכמה ובינה נוחה הימנו והיינו
שרמז לאביו שיוכל לברר חלקי הטוב ולהמתיק הדינין ע"י היין ישן וכנ"ל והמדרש
אגדה שאמרו ששלח לאביו גריסין של פול והוא ג"כ לסימן שטבע גידולו של פול המצרי
(הוא פאסולי בלשון אשכנז) והוא קליפה דבוקה סביב הפרי עצמו ובהסיר הקליפה ע"י
רתיים של גרוסות ונחלקהפרי לשני חצאין רק הקליפה הוא המחברת אותם וזהו ששלח
לאביו פי' חלקי הטוב הניצוצין קדישין שנפלו ממקום הקדושה והמה משוקעים בתוך
הקליפות וחיצונים והמה מעורבים טוב ברע ח"ו ר"ל הוא רק ע"י הקליפה הקשה
המחברם אכן בהסיר הקליפה יתחלקו לשנים הטוב לבד והרע לבד ובזה תוכל לברר
חלקי הטוב בנקל ולהוציא בולעם מפיהם ע"י העברת הקליפה החיצונית הקשה ואז
יתבררו ויתלבנו חלקי הקדושה להעלותו למקורו ולשורשו הרמה בקודש והבין: ניסע
ישראל וכל אשר לו וגו' במדרש להיכן הלה ר' נחמן אמר לקצץ ארזים שנטע אברהם
זקנו הלה המד"א ונטע אשל בבאר שבע והברית התיכון בתוך הקרשים מברית מן הקצה
אל הקצה א"ר לוי הברית התיכון שנים ושלשים אמות הנה ומהיכן הנה להם לשעה אלא
שהיו מוצנעים עמהם מימות יעקב אבינו ע"ה.

הה"ד וכל אשר נמצא אתו עצי שטים הביאו אשר ימצא אתו אין כתיב פאן אלא אשר
נמצא אתו שהנה מוצנע מימות יעקב אביהם ע"כ דברי המדרש ולהבין דבריו הק' י"ל
דהנה כתיב ישבעו עצי ה' ארזי לבנון אשר נטע אשר שם צפרים יקננו ולדעת ולהבין
מה הנה אלה עצי ה'.

וארזי לבנון אשר נטע י"ל דהנה כתיב ויטע ה' אלקים גן בעדן מקדם גו' את האדם גו' ויצמח גו' כל עץ נחמד גו' והוא גן הקדוש אשר בו שתל ונטע בורא כל העולמים בהוב"ש הנכבד והנורא את נשמות הצדיקים וכל הנשמות הקדושים וכמו שיש אילנות טובים אשר מצמיחים פירות טובים ומתוקים כמ"כ יש שם נשמות טובות וקדושות שמעלין כל מיני ריחין טבין ובושמין טבין ומתוקים וזהו ע"י מעשיהם הטובים.

והנה כתיב צדיק פתמר יפרח פארז בלבנון ישגה שתולים גו' בהצרות גו'. פי כמו עלי לולבי התמר אשר טבע גידולם הוא בחיבור שנים פאחד בסוד דכר ונוקבא וראשי העלים עולים למעלה כף הוא דרכו של צדיקים שמקשר עצמו ע"י ח"י חוליות שבשדרה בסוד חי עלמין ועולה עד למעלה בסוד הדעת ומוחין עילאין קדישין עד בחי' א"ס כפיכול וממשיך השפעות טובות וכל טיבו וחדו וכל נהורין עלאין קדישין לכל העולמות העליונים עד שממשיך משם כל ברפאין טבין וחסדים ורחמים אל הכנ"י לעילא ותתא פארז בלבנון ישגה.

היינו שאינו באפשרי לקבל השפעת אור הא"ס כפיכול מחמת שהוא בבחי' א"ס עד שהוצרך לבוא לבחי' צמצום כפיכול הוא בחי' מדת יצחק שעולה מספרו ר"ח מגין אר"ז פנודע ולבנון הוא ל"ב נתיבות פליאות הסכמה ונ' שערי בינה וזהו ל"ב נון וגם שם הוא בבחי' צמצום אף הם צימצומים קדושים בסוד המתקת הדיגין בשרשם פידוע למביני מדע וזהו כא"רו אשר ב"לב נון.

כן ישגה ויתגדל הצדיק ויתרבה שתולים בבית ה' היינו שיהיה נשתל ונטוע אלו הבחי' ויהיה מןשרשים בבית ה' היינו סוד המלכות הק' בחי' ה' אחרונה ונק' בחי' בית ה' כמאחז"ל פייעקב שקראו בית אל והוא בחי' יראת ה' והיינו ג"כ פשהאדם הישראלי מצמצם א"ע מחמת יראת ה' רוממת גדולת הבורא י"ת מפחד ה' ומהדר גאווה ומצמצם לנקודה קטנה ומקבל עליו עומ"ש באימה ויראה והכנעה גדולה ועביד ליה דירה נאה בליביה ובאיברי' דיל' אזי הוא זוכה להיות נטוע ונשתל ונשרש באלו מדרגות של צדיק פנ"ל ויוכל לקבל השפע רב טוב שהוא ע"י בחי' צימצום אשר צימצם א"ע פנ"ל ועפ"ז יבואר פי' הפ' הנ"ל ישבעו עצי ה' ארזי לבנון אשר נטע היינו שהתפלל דהמע"ה בשירותיו הק' שישבעו ויתברכו ויתמלאו כל טיבו וכל ברפאין וחסדים טובים.

עצי ה' וארזי הלבנון היינו נשמות הצדיקים וכנ"ל אשר נטע הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא בהגן הק' אשר שם ציפורים יקבנו ציפורים נקראו ג"כ נשמות קדושות בסוד נשמתין קדישין דמתחדשין כציפורין ומשבחין ומצלאין על עמא קדישא ישראל גם י"ל פי צפר גימ' ש"ע נהורין עילאין קדישין פי בנשמות קדושות של הצדיקים מקבנין הש"ע נהורין עילאין דאורייתא וזה הנה ג"כ פנונת אאע"ה בנטיעת האשל בבאר שבע פי באר שבע היא סוד המלוכה הקדושה דהיא בארה דכולא בה שמקבלת כל השפעת הטובות והחסדים והרחמים ומזון דכולא בה והוא הבחי' גן הק'.

ונטע שם אש"ל ר"ל המשיך הא' אלופו של עולם לאות ש' ג' ראשין רומז לג' אבקהן חב"ד ומשם לאות למ"ד ג' קוין ואאע"ה בעת נטיעתו הארזים ממש. פי אין מקרא יוצא מדי פשוטו עכ"ז פנונתו הק' הנה ע"ד הדבק במדותיו לנטוע נשמת הצדיקים בגן הק' כמו שנתבאר וידוע בזה"ק פי הצדיקים נק' מחצדי חקלא.

כי לפעמים בעת אשר יצטרף בכל דור ודור שיהיה עיניהם נשמות קדושות וטהורות כמו נשמת תנאים ואמוראים ונשמות צדיקי יסודי עולם כדי להגן בעדם מכל צרה שלא תבוא או לאיזה סיבה משאר סיבות וכשהצדיקים רואים ומשימים לבם הטהור להבין זה.

אז קוצרים וממשיכין נשמות קדושות מהגן הק' ומחלק תפוחין קדישין אשר שם היא מקור שרשם ומחצבתם וכנ"ל ומביאין אותן הנשמות אל זה העול' ולכן נק' בשם מחצדי חקלא כי הם קוצרין וממשיכין הנשמות קדושו' מחלק תפוחין קדישין והנה יעאע"ה פשהוצרה לרדת מצרימה ולקבל ע"ע עול הגלות ועל בניו והבין שהשעה צריכה לקר' להיות ביניהם בהגלות נשמות קדושות צדיקי יסודי עולם כדי להגן בעדם ולזה הלך לקצץ הארזים שנטע אברהם זקינו בבאר שבע כפשוטו.

כי ראה שבניו יצטרכו לעשות משפן במדבר ויצטרכו לארזים אף פוננתו הק' היתה לקצור ולהמשיך נשמות קדושות מהגן הק' כי מעובדא דלתמא איתער לעילא והמשיכם מאותן הארזים שנטע אברהם זקינו היינו אברהם זקן סבא קדישא סוד בחי' חסדא דעתיקא קדישא וכנ"ל בפ' ואברהם זקן בא בימים.
עיי"ש.

והלך לקצץ ארזים ר"ל ארזים ונשמות קדושות אשר נטע שם אברהם הזקן בבאר שבע סוד המלכות והגן הק' כנ"ל כדי שיוכלו להגן בעד בניו בהיותם בגלות זה ביאור המאמר של ר' נחמן והבן כ"ז היטב: ועתה נבאר יתר דברי המדרש והברית התיכון בתוך הקרשים כו' א"ר לוי ל"ב אמות כו' ולכאורה אין לו ביאור כלל הני ל"ב אמות מאי עבידתיהו הקא אם ר"ל שהיה מברית הברית התיכון מכל ג' צדיקי המשפן היל"ל ע"ב אמו' וכדאיתא בתרגום יב"ע ואם ר"ל שהיה מברית רק מצד אחד לא היה לו לפסוק וליתני ל"ב אמות כי אין כל הצדדים שוים.

כי צד המערב אינו מחזיק רק י"ב אמות עם עובי הקרשים שמצד דרום וצפון ובהעיר לב ושום שכל יש לפרש כי יעאע"ה הנה בחי' קו ומרפז האמצעי לכל העולמות עליונים ונתחונני' מדתו מדת האמת ואמת אל"ף שבראש התיבה מרמז הוא ראשון לכל האותיות והת"ו שבסוף התיבה מרמז שהיא סוף לכל האותיות ומ"ם שבאמצע התיבה רומז לידע ולהודיע כי הפל תלוי באמ"ת והוא הוא הקיום לכל העולמות ואמ"ת הוא סוד התוה"ק בסוד תורת אמת.

ובאורייתא ברא קוב"ה עלמא ואי' בס"י בל"ב נתיבות פליאות החכמה כו' והם סוד ל"ב אלהים הכתובים במעב"ר ותוה"ק מתחלת באות ב' ומסיימת באות ל"ד שהוא בסוד הל"ב נתיבות ויעאע"ה סוד מרפז האמצעי סוד אמת וסוד התורה הוא מברית מן הקצה אל הקצה מן הב' של בראשית.

אל הלמ"ד של לעיני כל ישראל וזהו ביאור מאמרו של ר' לוי שהברית התיכון בחי' מדתו של יעקב היה ל"ב אמה וכשהוצרה לרד מצרימה והלך לקצץ ארזים וכנ"ל אז קצץ והמשיך ג"כ בחי' מדתו הברית התיכון של ל"ב אמה כמו שנתבאר כדי להגן בעדם בעת הגלות וכי"ר להגן עלינו זכות יעאע"ה בעת גלותינו זה ג"כ להצילנו מכל צרה

וצוּקָה עַד יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ מְמָרוֹם וַיִּשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן וְהַמְשִׁכִּיל בֵּין כ"ז: אוּ יְבוֹאֵר ע"פ דְּכַתִּיב קוֹל ה' שׁוֹבֵר אֲרָזִים.

וַיִּשְׁבֵּר ה' אֶת אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן ר"ל שִׁישׁ אֲרָזִים שֶׁהֵם נְטוּעִים בְּמָקוֹם אֲשֶׁר נִיָּקוּ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֲוָשִׁים וְהָאֲרָזִים הָאֵלּוּ הֵמָּה נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְּלוּ בְּמָקוֹם שֶׁעוֹשִׂים בְּאֲוָשִׁים וְלָכֵן קוֹל ה' שׁוֹבֵר אוֹתָן אֲרָזִים מְמָקוֹם הַזֶּה כִּי פֶן וְאוֹלֵי הַמָּקוֹם גּוֹרֵם וְאִזּוּ נוֹטְלִים וְנִנְטָעִים בְּמָקוֹם אַחֵר וְשֵׁם הֵם עוֹשִׂים פְּרִי הַטּוֹב כְּדֶרֶךְ הַטּוֹב וְלִזְמַן הַפְּנוּנָה הֵלֶךְ ג"כ יַעֲאֵע"ה לְבָאֵר שְׂבַע פְּדֵי לְקַצֹּץ אוֹתָן הָאֲרָזִים שֶׁנִּטְעַע אַבְרָהָם שֵׁם הַיְיָנוּ שֶׁנִּטְעַע אַבְרָהָם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְקַצֹּץ אוֹתָם וּלְהַבִּיא אוֹתָם לְמִצְרַיִם כְּדֵי שִׁיִּצְלִיחוּ וַיַּעֲשׂוּ פְרִי הַטּוֹב לָהֶם וְלִישְׂרָאֵל בְּעַת הַגְּלוּת לְהִיּוֹת לַעֲזָר וְלִסְעֵד וְלְהַעֲלוֹת כָּל נִיצוּצֵי קְדִישִׁין שֶׁנִּפְּלוּ בְּהַקְלִיפָה וְלָכֵן תִּיָּקֵן יַעֲקֹב ג"כ אוֹתָן הַנִּשְׁמוֹת וְנִטְעָם בְּמָקוֹם עֲלִיוֹן כְּדֵי שִׁיִּוְכְּלוּ לְצֵאת מִמִּצְרַיִם אִח"פ בְּעַת הַגְּאֻלָּה וְלְבָנוֹת הַמְּשָׁפָן וְלְהִיּוֹת לָהֶם מְדַרְיָגַת בְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן וְכַנ"ל עי"ל בְּפָסוּק הַנ"ל בְּהַעֲרִיר לֵב אַחֲרֵי אֲשֶׁר חָנָן ה' דָּעָה וְהַשְׁכֵּל וְהוּא כִּי יַעֲאֵע"ה נִק' בְּעֵלְהָ דְמִטְרוֹנִיתָא כְּנֻדַע מְזוּהָ"ק בַּחֲ"י יַעֲאֵע"ה וּבַחֲ"י מִשְׁרַע"ה וּבָאֵר שְׂבַע הוּא סוּד מְלוּכָה הַק' כְּמִבְּנֵי אֵר פְּעָמִים וְהֵן עֲתָה כְּשֶׁהִנְצִיחַ לְיָרֵד לְמִצְרַיִם וְלִקְבֹּל ע"ע וְעַל בְּנֵי עוֹל הַגְּלוּת לָזֶה וַיְבוֹא בָאֵרָה שְׂבַע דְּהַיְיָנוּ שְׂבָא אֵל הַבָּאֵר שֶׁשֵׁם נִכְלָלוּ שְׂבַעָה יוֹמִין עֵילָאִין ז' מִדּוֹת עֲלִיוֹנוֹת ז' יָמֵי הַבְּנֵן כַּמֶּש"ה לָהֶ' הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצִיחַ וְהַהוּד כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבָאֲרָץ לָהֶ' הַמְּמַלְכָה וְהַעֲלָה אֶת הַשְּׂבַעָה מִיְדוֹת ז' יָמֵי הַבְּנֵן.

וְעוֹד י"ל ע"ד שֶׁאֲחַז"ל חֲיִיב אָדָם לְפָקוּד כּו' שִׁיּוֹצֵא לְדָרָךְ וּכְשֶׁהִיָּה הַשְּׂעָה צְרִיכָה לְכַף לְיָרֵד מִצְרַיִמָה לְקַבֵּל ע"ע וְעַל בְּנֵי עוֹל הַגְּלוּת וְהַשְּׂעָבוּד כְּדֵי לְהַעֲלוֹת מְשָׁם כָּל חֲלָקֵי הַנ"ק וּלְבַרֵּר וּלְלַבֵּן שִׁיְהִיָּה אִף טוֹב לִישְׂרָאֵל וְלְהַעֲלוֹתָם לְשׁוֹרְשָׁם הַרְמָה בְּקוֹדֶשׁ לָזֶה קַבֵּל ע"ע מְקוֹדֵם עוֹל מ"ש בְּאֵימָה וַיִּרְאָה וְהַכְּנָעָה וְקִיִּשֵׁר וַיִּיחַד עֲצָמוּ בְּהַמְלוּכָה הַק' וְלִסּוּד זֶה נִק' כָּאֵן עֲדִינֵן בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל סוּד מוֹחִיֵן דְּגְדוּלוֹת הַיְיָנוּ יִשְׂרָאֵל ל"י רָא"ש וַיִּנְבַּח זְבַחִים לְאֱלֹהֵי אֲבִיו יִצְחָק ר"ל שֶׁרְצוֹנוֹ הָיָה אִזּוּ לְהַמְתִּיק הַדִּינֵן בְּשׁוֹרְשָׁן כִּי סוּד אֱלֹהֵי יִצְחָק הוּא עֲלָמָא דְבִינָה אֲשֶׁר שֵׁם הוּא הַמְּתַקַּת הַדִּינֵין בְּשׁוֹרְשָׁם.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִישְׂרָאֵל בְּמִרְאֹת הַלֵּילָה הַיְיָנוּ בְּמִרְאָה הַגְּלוּת. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב יַעֲקֹב הַיְיָנוּ שְׂתַהֲדֵי בַחֲ"י יַעֲקֹב וְלֹא בְּבַחֲ"י יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא בַחֲ"י מְדַרְיָגָה תַּחְתּוֹנָה בְּסוּד יו"ד עַק"ב וַיֹּאמֶר הַנְּנִי מוֹכֵן וּמְזוֹמָן לְקַבֵּל ע"ע עוֹל הַגְּלוּת וְעוֹל מ"ש.

וּמֵאַחֵר שֶׁקַּבֵּל עָלָיו עוֹל הַגְּלוּת וְעוֹל מ"ש בְּאֵימָה וַיִּרְאָה אִזּוּ וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אֲבִיךָ אֵל תִּירָא מְרָדָה מְצַרִּימָה כִּי לְגוֹי גְּדוֹל אֲשִׁימָךְ שָׁם. הַיְיָנוּ בְּיָרוּר וּלְבִוּוֹן הַנִּיצוּצֵי קְדוּשָׁה שֶׁנִּפְּלוּ מְמָקוֹר הַק' וְהוּא יַעֲלָה אוֹתָם ע"י עוֹל הַגְּלוּת וְהַשְּׂעָבוּד וַיְהִי אִזּוּ לְגוֹי גְּדוֹל אֲנֹכִי אֲרֵד עִמָּךְ מְצַרִּימָה.

כִּי כְּאֲשֶׁר יָרַד יַעֲאֵע"ה לְמִצְרַיִם יָרַדָה עִמּוֹ כְּכִיכּוֹל גַּם הַשְּׂכִינָה הַק' עִם כָּל הַכּוֹחוֹת הַמְּרַכְּבָה הַק' אֲנֹכִי הוּא גִימ' כס"א וְאֲנֹכִי אַעֲלֶךְ גַּם עֲלֵה הַיְיָנוּ עֲלֵי אַחֵר עֲלֵיָה עֲלֵיָה מְהַגְּלוֹת הַקְּשָׁה וְגַם אִח"פ כָּאוּ לְמְדַרְיָגַת עֲלֵי הַגְּדוּלָּה ר"ל קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי אוּ יְרַמּוּז אַעֲלֶךְ גַּם עֲלָה.

פי זולת העליה שהאדם מעלה א"ע בעבודתו עבודת הקודש עוד הש"י מעלה אותו יותר ברום המעלות. עוד ירמוז גם עלה.

היינו חוץ מה שהעלה הש"י אותנו ממצרים עוד יעלה אותנו הבורא ב"ה וב"ש עליה הגדולה הנצחיות לעולמי עד וכאשר אנו מצפים ומייחלים לביאת משיח צדקנו שיבוא בב"א: ניחוי ניחוי יעקב בארמ"ץ שבע עשרה שנה גו' הנה כָּבֵר רָמְזוּ לַמַּעֲלָה ע"פ וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי גו' שְׁקִינִים יַעֲקֹב אַע"ה בְּזֶה סוּד מַצֹּת יִיבּוּם עֵי"ש וְגַם כָּאֵן מְרֻמָּז בַּהֲר"ת שֶׁל נִיחֵי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וִיב"ם ר"ל שְׁגַם בְּזֶה קִינִים סוּד מַצֹּת הַיִּבּוּם וְהוּא קָצֵת בְּבַחֲוֵי הַיִּפּוֹף מִשָּׁם בַּפ' וַיֵּשֶׁב.

אף עכ"ז הכל הולך אל מקום אחד והוא פי בביאת יעאע"ה למצרים אשר צורתו חקוקה בכסא פבודו ית'. בזה העלה כל הנ"ק שנפלו ממקום גבוה כביכול למקום טומאה בארץ מצרים וכל בחי טוב אשר נפל מאז משורשו הרמה שהיא בחי שבע עשרה מנין טו"ב גושפנקא דמלפא כמבואר למעלה וכל בחי טוב נמשך ממנו גם הטוב המאשר אשר גנוז וצפון להצדיקים לע"ל הכל צפון וגנוז שם ואותו הניצוצין שנפלו משם כביכול.

אז בבוא יעאע"ה למצרים התייח אותם והעלה את הכל לשורשם הרמה בקודש ובזה קינים סוד יבום כדלעיל עיי"ש ותבין ויהיו ימי יעקב שני חיייו היינו שפל יום ויום מימיו של יעאע"ה הי' נחשב לשנה ר"ל כי פעל ועבד יום אחד עבודתו קודש כ"כ כמו שצריך איש אחר לעבוד עבודה כזו בשנה שלימה וזהו ימי יעקב שני חיייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה י"ל דהנה פתיב ויבנהו שבע שנים ונראה לפרש שרומז בזה כי אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות ואז הוא עובר עבירה ר"ל ע"י הפוחות אשר שורשם בכוחות עליונות נשגבות היינו אהבה זרה ויראה חיצונית והתפארות וכדומה לזה בשאר המדות וכוחות משבע מדות והוא מפני שע"י רוח שטות שנקנס בו הפיל והוריד אלו הפוחות ר"ל.

מהז' ימי הבנין ז' מדות עליונות אמנם פאשר האדם חוזר בתשובה ובא להבנה ומבין ומביט מאין באו לו אלו הפוחות הלא מלעילא אתיין ומונע א"ע מהעבירה מאז והלאה ומדביק אותן הפוחות לשורש הרמה בקודש אז מייחד ומקשר ז' ימי הבנין בשורשן הרמה בקודש שהוא עולם הבינה וזהו פ"י הפסוק ויבנהו שבע שנים היינו שנתן הבנה להשבעה מדות וכוחות ומעלה אותן לשורשן לעולם הבינה והש"י עושה בתקמתו הק' פזאת לכל צדיק שיהא לו ירידה לצורך עלייה.

פי ע"י שנפל ממדרגתו הרמה והנשאף ואח"כ מיד כשחוזר בתשובה עילאה ומעלה א"ע ומדותיו לשורש הקדושה עיי"ז מעלה אתו עמו ג"כ כל הנ"ק שנפלו מז' ימי הבנין להחיצונים ר"ל והצדיק מעלה אותם לשורשן וזהו סוד כי שבע יפול צדיק וקם היינו מה שהצדיק נופל לפעמים ממדרגתו ע"י השבעה כוחות ומדות שלו הוא כדי וקם היינו ירידה לצורך עלייה להעלות עמו בעלייתו גם הנ"ק שנפלו מאז לשורשם הרמה: ועפ"ז יש לפרש ג"כ כאן שרומז לנו איה דעבודתו של יעאע"ה הי' שבע שנים היינו בשבעה מדות וכנ"ל: וארבעים ומאת שנה הוא מספר ק"ם.

והבן זה היטב: או יאמר דהנה ידוע מדתו"ל כי עיקר שנות חיים בשמחה ובטוב שהי' ליעאע"ה הי' רק בעת אשר הי' ביחד עם יוסף הצדיק וקודם שיירד יוסף למצרים הנה אצל אביו ג"כ שבע עשרה שנה כמ"ש יוסף בן שבע עשרה שנה הי' רועה גו' וגם פשיירד יעאע"ה למצרים הי' כמו כן עם יוסף ביחד שבע עשרה שנה וצריף לדעת ולהבין על מה ולמה הוקפלו שנות יעקב בטוב ובשמחת לב שני פעמים שבע עשרה שנה דוקא אף י"ל כי יעאע"ה הוא בחי' ומדת יום השלישי מזו' ימי הבנין וביום הג' הוקפל בו כי טוב טו"ב הוא גימ' י"ז ולזה הוקפלו שנותיו בטוב ובחידוה ורעותא דלבא שני פעמים י"ז שנה אמנם בן להבין תוכן הענין ויסוד של הדברי' על מכוונם.

י"ל בהעיר לב ושום שכל כי הנה יעא"ה עלה מדתו בשורשו למעלה לבחי' מקור דעת עליון הקדוש פדאי' בזה"ק שיעקב אע"ה ומשרע"ה עלו למעלה לבחי' דעת הקדוש אף יעקב מלבר ומשה מלגאו והנה השם הק' של מקור הדעת הוא יוצא מר"ת של "את השמים" ואת "הארץ שעולה מספר טו"ב ושם הוא הטוב הגנוז לצדיקים לע"ל וכמבואר למעלה ובדעת הוא כלול ה' חסדים וה' גבורות וכמ"ש לעיל מזה בסוד את השמים ואת ה"ארץ והדינין נמתקים ע"י השם הק' הנ"ל ודעת העליון הק' הוא בבחי' ומדות וא"ו פנודע מסה"ק.

ויעאע"ה הוא ג"כ בבחי' וא"ו והוא קו האמת סוד הת"ת. ועולה למעלה בדעת בסוד ישראל לי רא"ש.

לקבל מוחין קדישין למקור הדעת וממשיף הדעת משורשו ומקורו אל הנא"ו קצוות וכמ"ש ובדעת חדרים? מלאו ואז הוא בסוד אל דעות ה' דעות כתיב לשון רב' כי משורש הדעת ימשף אל הנא"ו קצוות ונתמלאו מהדעת וזהו סוד ו"ו במילואה שני ויין כי נא"ו הוא בסוד הדעת במקורו ובשורשו וגם בחי' הנא"ו מדות נתמלאו מהדעת ולזה הוא נא"ו כפולה וה"א הוא בחי' אמת קו אמצעי ואז מלאים הנא"ו קצוות מטוב העליון המאיר ובא משם הק' של הדעת שעולה מספרו טוב וכנ"ל ולאשר יעאע"ה הנה בסוד הדעת סוד נא"ו כפולה לזה הוקפלו שנותיו בטוב וברעותא דלבא ב"פ שבע עשרה שנה והמשפיל בין כ"ז: ויברך את יוסף ויאמר האלהים הרועה גו' המלאך הגואל גו' בילקוט סמך גאולה לפרנסה ופרנסה לגאולה לומר לה מה פרנסה בכל יום אף גאולה בכל יום ומה גאולה הוא פלא, אף פרנסה הוא פלא רשב"נ אומר הפרנסה גדולה מן הגאולה דאלו גבי גאולה כתיב המלאך גו' ואלו גבי פרנסה כתיב פותח את ידי גו' הכוונה דהתחיל בברכת יוסף ולא סיים כלום הברכה שביורה את יוסף בעצמו.

רק מה שביורה את בניו. אף דהאמת הוא דזהו עיקר ברכת הצדיק המכוונה בשם יוסף והוא בחי' המשביר ומשפיע לכל העולמות כפי מה שצריף להם וכשהצדיק רואה שנשפע מלמעלה שפע טוב וישועה וכל הצטרכותם אז יש לו להצדיק תענוג ושעשועים גדולים מזה אין לשער כי זהו עיקר מגמתו ורצונו הק' בעבודתו קודש לעורר מתתא לעילא להשפיע כל טיבו וחסדו וכל ברקאין טבין להכני"ל לעילא ותתא ונמצא שהברכה שביורה יעאע"ה לבני יוסף הוא ממש ברכת יוסף עצמו וכנ"ל וזהו הברכה שברכם והם שורש לכל הכני"ל והתפלת עליהם שני דברים וזהו שרמז אותם במה שסמך בברכתו גאולה לפרנסה לומר מה פרנסה בכל יום היינו שאנו רואים שהכני"ל צריכין פרנסה בכל יום

היינו השפעות טובות מכל הצורך והקב"ה זן ומפרנס כל הברואים מקרני ביצי כני ואילמלי ה' נסתם ח"ו הצנינור משפועו ית' מאתנו אפי' רק יום אחד אז לא הנה קיום להנבראים שבעולם כמו כן צריף האדם לקרב את הגאולה בכל יום.

היינו לצאת בכל יום מהגלות שלו ומשיעבוד היצה"ר ולהשליף מעליו כל חלקי הרע ולהשלים נפשו בכל חלקי הטוב ולהדבקה ולקשרה בשורש האמת הגם שהגאולה אמיתית בכלל הכנ"י עדיין מכוסה ונעלם מאתנו על כל זה צריף כל איש ישראל לתקן נפשו ולהוציאה מגלות הפרטי שהוא משיעבוד היצה"ר ויקבל ע"ע באמת עול התורה והמצוות פנתינתה בהר סיני ובזה יצא לחירות פיודע וזה"ש דהמע"ה קרבה אל נפשי גאלה ר"ל שצריף לקרב לנפשו הגאולה בתורה ובתפלה ובמע"ט להעלות כל ניצוצי הקדושה שנפלו ולייחדם אל הקדושה שנפלו משם ולייחדם פנ"ל מידי יום ביומו ואין עליות יום אחד דומה לחבירו וזהו גאולה בכל יום בפרטיות עד שיתקן כאו"א חלקו ואז אחד באחד יגשו ויתקרבו והיו לאחדים ותהיה הגאולה השלימה בכללות הכנ"י אשר אנו עם ה' בני אל חי מצפים ומקנים ומיחדלים לה עוד ברכם והתפלל עליהם בבחי' שניה וסמיה פרנסה לגאולה לומר לה מה גאולה פלא ר"ל דתיבת גאולה מורה שהקב"ה מעורר רחמיו עלינו וגואל אותנו הגם שאין אנו ראויים מצד מעשינו הטובים וכמו שסדרו לנו אכנה"ג בתפלת י"ח ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה ר"ל הגם שאין אנו ראויים מצד מעשינו הטובים עכ"ז מעורר הש"י רחמיו עלינו וחסדים עליונים מעולמות הגנוזים ונפלאים פלא עליון אשר שם הוא החירות האמיתי מפל ואין שם שום רמז דין וקיטרוג פלל לשקול הדבר במאזני צדק אם ראוי לרחם על איזה איש או על הפלל רק מצד החסד והרחמים הפשוטים אשר טבעם ודרכם להיטיב לכל בלי שום טעם וכמו שהיה אז בעת יציאת מצרים שנה או הנסה אלהים גו' גוי מקרב גוי ר"ל הגם שהיו אז ישראל בבחי' השמות עם המצרים ר"ל כמאחז"ל בקיטרוג השר של ים הלו עע"ז והלו עע"ז.

אעפ"כ גאל אותם ונס"ה לשון הרמה כמו הרמי נס היינו שהרים הש"י מעלתם וחיכבם לעיני כל והתפלל יעקב אבינו ע"ה שגם הפרנסה שהכנ"י צריכין יהיה ג"כ עד"ז להיות נשפע עלינו כל טוב מפלא העליון הגם שאין אנו ראויים מצד כשרון מעשינו.

רק מצד החסד והרחמים הפשוטים ישפיע הש"י על הכנ"י כל הצטרכותם בשלימות ויפתח לנו אוצרו הטוב ולהוריק לנו ברכה וישועה עד בלי די. ע"י חסדיו הגדולים מעולמות עליונים הגבוהים הקדושים ולא יהיה שום קיטרוג ח"ו ורשב"ן הוסיף והוא שיותר צריכה רחמים הפרנסה מן הגאולה פי הגאולה היא ע"י שליח אמנם הפרנסה צריף הקב"ה בעצמו כפיכול לחתור חתירה מתחת פסא כבודו ותברף ולהשפיע לנו מעולמות העליונים הגנוזים והנפלאים אשר מפתח של פרנסה אינו אלא בידו של הקב"ה בעצמו כפיכול כמ"ש פותח את ידיו ומשביע לכל חי רצון.

כן יה"ר אמין: ויקרא יעקב אל בניו וגו' האספו וגו'. יש לרמז בקאן בהעיר לב ושום שכל הנה ידוע דה' הוא בינה ובינה לבא ובה הלב מבין ומשם ההבל יוצא דרך שית עזקין דקנה אל ה' מוצאות הפה שהוא בחי' ה' תתאה בסוד מלכות פה ותורה שבע"פ קרינו לה וכשאחד מישראל פוגם ח"ו בה' מוצאות הפה היינו ע"י לה"ר ורכילות ושאר דיבורים

לא טובים ר"ל אִזי מְזַה נְמַשֶּׁה כָּל הַרְעוֹת וְכָל הַצָּרוֹת וְחוֹלְשׁוֹת ר"ל וכמ"ש בְּזוֹה"ק ע"פ
נְצוֹר לְשׁוֹנֵה מְרַע וְדָרִישׁ מְרַע לְשׁוֹן מְרַעִין בִּישׁוֹן יְעו"ש וְכוּלָּא הוּא בְּגִין דְּה' תַּתְּאָה הוּא
כְּבִיכּוֹל בְּפְרוּדָא מִבְּעֵלָה וְה' עֵילָאָה אֵינָה מְשַׁפְּעַת מְשַׁפְּעָה אֵלֶיהָ וּמְזַה נְמַשֶּׁה כָּל הַרְעוֹת
ר"ל וְגַם הַפְּגָם שֶׁל בְּרִית הַמְעוֹר בָּא מִפְּגַם בְּרִית הַלְשׁוֹן עַפ"י הַרְוֹב ר"ל וְעַל פְּגַם הַבְּרִית
תִּקְנוּ קְדַמוֹנֵינוּ וְלֵהֲתַעֲנוּת וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה בִּימֵי פְּרִשׁוֹת שֶׁל שׁוֹבְבִים פִּדּוּעַ
מִסַּפְה"ק וְהִנֵּה הַגַּם שְׁנַתְמַעֲטוּ פְּעַת פֶּחַ הַדּוֹרוֹת בַּעוֹה"ר וְאֵינָם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת סִגּוּפִים
וְתַעֲנִיּוֹת פְּרָאוֹי עַכ"ז מִי שְׁנוּגַע יִרְאֵת ה' בְּלִבּוֹ צָרִיף לְהַתְאַמֵּץ בְּכָל יְכוּלָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת
תְּשׁוּבָה עַל זֶה הַחֲטָא כִּי גָדוֹל הוּא מְנַשׂוּא וּבִפְרָט בִּימֵי פְּרִשׁוֹת שֶׁל שׁוֹבְבִים הַמְסוּגָלִים
לְכַף וּמִהָרָאוֹי לֹמַר בְּרַפְתַּת תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל בְּכַנּוּנוֹת הָרָאוֹיִים כְּמִבְּנֹאָר בְּסִידוֹר הָאָרִיזִין ל'
גַּם הִיא"ר הַפְּתוּב שֶׁם קוֹדֵם חֲתִימַת הַבְּרָכָה וְהַפֶּל בִּירְאֵת ה' וּבְרַעוּתָא דְלִפְּא וְעִיקָר
הַתְּשׁוּבָה הוּא ע"י תּוֹרָה וְתַפְלָה וְצִדְקָה כְּאו"א לְפִי יְכוּלָתוֹ וּבִפְרָט בְּלִימוּד תּוֹרָה שְׁבַע"פ
וּלְבָרֵר הַלְכָה בְּלִיבוֹן וּבִירוֹר יָפָה בְּזֶה הוּא מְקַבֵּץ חֲלָקֵי הַטּוֹב וְהַנִּצְוּצִין קְדִישִׁין וּמְבָרֵר
אוֹתָן מִתּוֹךְ הַקְּלִיפּוֹת לְהוֹצִיא בּוֹלְעֵם מִפִּיהֶם בְּסוּד חֵיל בְּלַע וּיְקִיאָנוּ וְזֶהוּ עִיקָר הַתִּיקוֹן
שֶׁל פְּגַם הַבְּרִית.

כִּי לִימוּד תּוֹרָה שְׁבַע"פ בְּכַנּוּנַת הַלֵּב וּבִירְאֵת שְׁמוֹ ית' הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא וְכַש"כ מִי שְׁזוּכָה
לְלַמּוּד תּוֹרָה לְשִׁמְהָ מִמֶּשׁ וְע"י תְּשׁוּבָה פְּרָאוֹי מְאֹסָף וּמִיִּיחַד כָּל חֲלָקֵי הַטּוֹב וְהַנִּצְוּצִין
קְדִישִׁין לְמַקְוֵנוּ וְלִשְׁוֹרְשֵׁן לֵה' תַּתְּאָה וּמִיִּיחַד אוֹתָהּ בְּבַעֲלָה וְלֹאֲשֶׁר שְׂאֵחַר כְּנוּנַת הַלֵּב הֵן
הֵן הַדְּבָרִים לְזֶה מִיִּיחַד לְבָא לְפָנָא הֵינּוּ ה' עֵילָאָה לֵה' תַּתְּאָה שְׁהֵם בַּח' לֵב וּפָה כְּבִיכּוֹל:
וְעַפ"ז יֵשׁ לְפָרֵשׁ וּלְרַמֵּז כָּאֵן הָאֶסְפּוּ הֵינּוּ ה' אֶסְפּוּ שְׁתִּיִּיחַדוּ וְתַקְשְׁרוּ הֵה' וְכוּ"ל אִזִּי
וְאִגִּידָה לְכֶם מִלְשׁוֹן אֶגֶד וְקִשֶׁר הֵינּוּ שְׂאֲקִשֶׁר וְאִגִּין עֲלֵיכֶם מִכָּל הַגְּזִירוֹת קְשׁוֹת ר"ל
אֲשֶׁר יִקְרָא גו' אֶקְשׁוֹר וְאֶסְתּוּם לְבַל יֵצְאוּ עֲלֵיכֶם כָּלֵל וְאֶפִּילוּ אִם יֵצְאוּ ח"ו לֹא יוּכְלוּ
לְהִזִּיק וְלִהְרַע לְכֶם כָּלֵל וּבִפְרָט כִּי יַעֲאֵע"ה הוּא בַּעֲלָה דְמִטְרוֹנִיתָא שְׁהוּא ה' תַּתְּאָה וְהַבּוֹן:
פְּסָחִים פ' מְקוּם שְׁנֵהֲגוּ אֲנָשֵׁי יְרִיחוֹ הָיוּ כּוֹרְכִין אֵת שְׁמַע כִּי צִדַּד שְׁהָיוּ אוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
כו' וְלֹא הָיוּ מְפָסִיקִין דַּר"מ ר"י אִי מְפָסִיקִין הָיוּ אֶלָּא שְׁלֹא אָמְרוּ בְּרוּף שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וְעַד וְאֵנָן מ"ט אֶמְרִינָן לִיהַ כְּדָרִישׁ לְקִישׁ דְּדָרִישׁ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו גו' בִּיקְשׁ
לְגַלוֹת אֵת הַקֶּץ וְנִסְתַּלְקָה שְׁכִינָה הֵימָנוּ וְאָמַר שְׁמָא ח"ו יֵשׁ פְּסוּל בְּמִטְתִּי א"ל בְּנָיו שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל גו' כְּשֶׁם שְׂאִין בְּלִבָּהּ אֶלָּא אֶחָד כֶּף אֵין בְּרַבִּינוּ אֶלָּא אֶחָד בְּאוֹתָהּ שְׁעָה פְּתַח
יַעֲאֵע"ה וְאָמַר בְּשַׁכְּמַל"ו אָמְרוּ רַבָּנָן הֵיכִי נַעֲבִיד נְאֻמְרוּהוּ לֹא אָמְרוּ מִשָּׁה לֹא נְאֻמְרוּהוּ
אָמְרוּ יַעֲקֹב הַתִּקְנֵנוּ שְׁהָיוּ אוֹמְרִים אוֹתוֹ בְּחַשְׂאֵי א"ר יַצְחָק אָמְרוּ דְּבִי רַבִּי יִנְאִי מְשַׁל
לְבַת מְלָךְ שְׁהִרִיחָה צִימִי קְדִירָה תֹאמַר יֵשׁ לָהּ גְּנָאִי לֹא תֹאמַר יֵשׁ לָהּ צַעַר הַתְּחִילוּ עֲבָדֶיהָ
לְהִבִּיא לָהּ בְּחַשְׂאֵי עַכ"ל הַגְּמָרָא: לְהַבִּין תּוֹכָן וְסוּדָן שֶׁל דְּחַו"ל וְחִידוּתָם מְשַׁל וּמְלִיצָה
וְגַם מֵהוּ לְשׁוֹן כּוֹרְכִין אֵת שְׁמַע וְעוֹד שְׂאָר דְּבָרִים נְפִלְאִים וּי"ל בְּהַעֲרִיר לֵב דְּהִנֵּה כְּתִיב
וְהִ' בַּיּוֹם הַהוּא נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂא מִגְּבְעוֹת וְנִרְאָה פִּי הַפְּסוּק
אַחֲרֵי אֲשֶׁר חָנָן ה' בְּדַעֲוָה וְהַשְׁכֵּל וְהוּא כִּי כְּמוֹ שֵׁישׁ ד' וְסוּדוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם וְהֵם מִים רוּחַ
אֵשׁ וְיִסוּד הַעֲפָר הֵיא מְקַבֵּלַת מֵהֶם כֶּכָּה הוּא בְּאֶלְפֵי אֶלְפֵי הַבְּדִלוֹת בְּעוֹלָמוֹת
עֲלִיוֹנִים הַק' כִּי הַתְּלַת אֲבָהוֹן קְדִישִׁין שְׁהֵם בְּבַח' אֲבָרְהָם יַצְחָק יַעֲקֹב.

סוד חג"ת הם בסוד מים אש ואויר והוא בחי' רוח וסוד המלכות הק' שהוא רזא דדוד מלפא היא מקבלת השפעות הקסדים טובים והרחמים מהתלת אבקה קדישין כי היא לית לה מגרמה כלום בסוד וילון אינו משמש כלום.

כ"א מה שמקבלת מהאבקה קדישין ולאשר דהמע"ה הי' בסוד בחי' המלוכה הק' לזה מלה תחילה בתרון ז' שנים ואח"כ בירושלים ל"ג שנים כי לא הנה יכול לקבל המלוכה עד שמלה מקודם בתרון לייחד ולקשרא ביהאבקה קדישין ומלה ז' שנים לרמז ז' ימי הבנין עד דאתקשר ואתניחד בכל המדות ואח"כ הנה היכולת בידו לכונן מלכותו עדי עד והנה פשעלה ברצון הבורא ב"ה וב"ש הקדום האחדות האמיתי והפשוט הנכבד והנורא להאצי"ל ולברו"א וליצ"ר ולעשו"ת את העולמות עיקר פנונת הבריאה מבואר בקהאר"י הק' ז"ל שהיתה ע"י הרצון מתואר המלכות כי כל המדות והתוארים היו כלולים בעצמותו ית' וית' בטורם כל יציר נברא אמנם פן לאשר הי' רצון הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא להיות מתואר בתואר מלכות ואין מלה בלא עם לזה הסכים רצון הפשוט והאחדות האמיתי ית' וית' להאצי"ל ולברוא את העולמות כי ע"י שיפירו וידעו כל באי העולם כי הוא לבדו מלה עכ"ה ואז יתגלה ויתפרסם כבוד מלכותו עליהם ויקבלו פולם עול מלכותו באהב' עי"ז תוכל לבוא ולעלו' מלו' הקדוש' אל הרצון הקדום הפשוט להתגלה שם כפיכול וכאשר נתגלפו שם כפיכול כל הפוחות הקדושות חג"ת נה"י כמ"כ תוכל לבא גם המלוכה הק' אל הרצון הקדום הפשוט העליון ואז תשלם פנונת הבריאה כאשר יהיה אור הלבנה כאור החמה וזה יהי' ע"י אשר עם ה' בני אל חי שבשבי"ל נברא העול' כמחז"ל והם סבלו עול הצרות והיסורין הקשים בזמני הגלות ועי"ז הם מבררים ומלבנים ומלקטין הניצוצין הקדושין שנפלו כפיכול בין הקליפות החיצוניים והם מוציאים בולעם מפיהם ומעלין כל הניצוצין הק' לשוןרשן הרמה בקודש וע"י מס"נ על קדושת שמו ית' וית' באמת ובתמים ובאהבה גמורה ומקבלים עליהם עול מ"ש באהבה ובאימה וביראה והכנעה עי"ז תעלה המלוכה הק' העליונה אשר משם הוא מקור מחצב נשמות ישראל למעלה למעלה אל הרצון הקדום.

וזה יהי' לעלמאדאמי. ואז תהי' המלוכה הק' בראש הרים ואין הרים אלא אבות.

כי אז תהי' למעלה מהאבקה קדישין לאשר תתעלה לרצון הקדום בסוד מלכות עד לא קדם קדומה. כמבואר למעלה בפ' לה לה ונהו ביאור הפסוק והנה ביום ההוא יום הוא לשון בהירות אור והינינו לע"ל נכון יהנה הר בית ה' היינו המלוכה הק' הנקרא בית ה' תהי' נכון ותעלה מעלה מעלה עד לראש ההרים לרישא ולעילא מתלת אבקה קדישין תיבת נכון מרמז לשם הק' אד"ני סוד המלכו"ת.

כי נכו"ן עולה מנינו ככו"ו והוא מספר שם הק' אד"ני בריבוע כזה א' א"ד. אד"נ אד"ני ונהו ג"כ ביאור הפסוק עטרת זקנים בני בנינו ע"י מעשיהם הטובים וצדקתם של עם ה'.

בני אל חי. וע"י מס"נ על קדושת שמו ית' וית'.

באמת ובאהבה וע"י קבלתם עליהם עול מ"ש בראה ובאהבה ועוד קבלו עליהם עול הגלות וגודל היסורין מזה שיודעים באמת כי כפיכול גם השכינה עמם בהגלות. ע"ד

בְּכָל צָרָתָם לֹא צָר בְּבִיכּוֹל עֵי"ז תַּעֲלֶה הַמְּלוּכָה הַק' לְמַעַלְהָ לְמַעַלְהָ וְאִז נַעֲשִׂית בְּבַחֲוֵי עֲטָרַת זָקֵנִים הֵם בַּחֲוֵי אַב"א וְאִימ"א חֲכָמָה וּבִינָה וְנִהוּ ג"כ בְּיָאוּר מֵאַחֲזוֹ"ל לַע"ל הַצְּדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֲטָרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיתָם וְנִהְיִין מִזִּיו הַשְּׂכִינָה.

וְהֵבֵן הַיֵּטֵב כ"ז: וְכ"ז יִהְיֶה אִי"ה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים לַע"ל לְעֵלְמָא דְאַתִּי: וְעַד"ז יֵשׁ לְפָרֵשׁ ג"כ פֶּאן בְּפִסּוּק וַיֹּאמֶר הָאֶסְפוּ הַיְיָנוּ כִּי הִי"ב שְׁבִטֵי י"ה הֵיוּ בְּבַחֲוֵי מְרַכְבֵּה לְהַשְׂכִּינָה הַק' כְּמִבְּנוֹאֵר כְּמָה פְּעָמִים בְּבִיאוּר הַיֵּטֵב וְצִוָּה עֲלֵיהֶם יַעֲקֹב אַע"ה שְׂיֵאֶסְפוּ א"ע וּמִחֲשׁוֹבוֹתֵיהֶם בְּשִׁלְמוֹת טְהָרָה וּקְדוּשָׁה בְּלִתִּי לֵה' לְבַדּוֹ וּקְבִלוּ עֲלֵיכֶם עוֹל מ"ש בְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה וְאִז וְאַגִּידָה לָכֶם הַיְיָנוּ אֲנִיחֵד וְאַקְשֶׁר (מְלִשׁוֹן אֲגוּדָה) אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים מֵה שְׂרָאוּי לְקִרְוֹא לָכֶם אִז בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים יֵהָא יְכוֹל לְהִיּוֹת כְּמוֹ כֵּן בְּעַת הַזֹּאת וְהַיְיָנוּ שְׂתַעֲלֶה הַמְּלוּכָה הַק' הַעֲלִינָה אֶל הַרְצוֹן הַעֲלִיּוֹן הַקָּדוּם הַפְּשוּט כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה אִי"ה בְּאַחֲרֵית יָמִים בְּב"א וְכַנ"ל וְאַח"כּ בְּיָאוּר בְּיוֹתֵר דְּבָרָיו הַק' וְאָמַר הַקָּבָצוּ בְּנֵי יַעֲקֹב יַעֲקֹב"ב נִק' בַּחֲוֵי הַמְּלוּכָה הַק' יו"ד עַק"ב ר"ל שְׂיִתְיַחֲדוּ וַיִּתְקַבְּצוּ הַגּוֹפִים הַק' וַיִּתְקַבְּלוּ עֲלֵיכֶם הַמְּלוּכָה הַק' וְשָׁמְעוּ הוּא ג"כ לְשׁוֹן קִיבוּץ כְּמוֹ וַיִּשְׁמַע שְׂאוּל אֵת הָעָם אִךְ פֶּאן הוּא קִיבוּץ רוּחַנִי הַיְיָנוּ שְׁמַעוּ וְאַסְפוּ וְקִשְׁרוּ אֵת מַחֲשָׁבוֹתֵיכֶם הַק' אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם סוּד הַדַּעַת עֲלִיּוֹן הַק' בְּסוּד יִשְׂרָאֵל ל"י רֵא"ש וְאִז תַּעֲלֶה הַמְּלוּכָה הַק' הַעֲלִינָה עַל יְדֵיכֶם בְּרֵאשׁ הַהָרִים כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים וְנִהוּ בְּיָאוּר מֵאַחֲזוֹ"ל בְּיָקֵשׁ יַעֲזָע"ה לְגַלוֹת אֵת הַקֶּץ הַיָּמִין הַיְיָנוּ שְׂרָצָה לְלַמֵּד אֵת בְּנָיו הַיַּחֲוּדִים הַק' לְבַל יִצְטָרְכוּ לְסַבּוֹל עוֹל הַגְּלוּת רַק שְׂיִהְיֶה תִּיכְרָף וּמִיד כְּמוֹ שְׂעֵתִיד לְהִיּוֹת בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים וְאִז נִסְתַּלְקָה הַיָּמִינוּ הַשְּׂכִינָה.

כִּי כָּה הוּא רְצוֹן הַבּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים בַּהוֹב"ש הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא שְׂתִּהְיֶה הַעֲלִיָּה הַק' זוֹ דְּוָקָא ע"י קְבֻלַּת עוֹל הַגְּלוּת וְסַבְלוֹת הַיִּסּוּרִין בְּאַהֲבָה וְע"י בְּיָרוּר הַנִּיצוּצִין הַק' ע"י הַגְּלוּת וְהַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִין וְע"י מַס"נ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ ית' וְיֵת.

וּמִזֶּה יְבוֹאוּ לְמַדְרִיגַת וּבַחֲוֵי אִי"ן. וְאִז תַּעֲלֶה הַמְּלוּכָה הַקְּדוּשָׁה בְּרֵאשׁ הַהָרִים וְתִשְׁלַם כְּפוֹנֹת הַבְּרִיאָה: וְהִנֵּה אַחֲזוֹ"ל יִשְׂרָאֵל מוֹנִין לְלִבְנָה.

כִּי הַלְבָנָה הִיא דְּוָגְמַת וּבַחֲוֵי הַיָּרֵחַ סִיְהָרָא עֵילְא' קְדִישָׁא סוּד הַמְּלָכוֹת הַק' וְע"פ כָּל הַנְּ"ל נְבוֹא אֶל בְּיָאוּר דְּבָרֵי הַגַּמ' אֲנָשֵׁי יְרִיחוֹ הַיְיָנוּ הָאֲנָשִׁים שְׂמַקְבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מ"ש בְּאַמַּת סוּד סִיְהָרָא עֵילְאָה וְכַנ"ל הֵיוּ כּוֹרְכִין אֵת שְׁמַע הַיְיָנוּ שְׂהִיו כּוֹרְכִין וּמְקַשְׁרִין וּמְיַחֲדִין אֵת הַמְּלוּכָה הַק' אֵת שְׁמ"ע ר"ל עִם שְׁמ"ע שְׂהוּא גִימ' ת"י נִימִין עֵילְאִין קְדִישִׁין דְּאַרְיָךְ בְּסוּד ד' יוֹדִי"ן דְּשָׁם ע"ב הַק' כְּמִבְּנוֹאֵר בְּכֵהָאֵר"י ז"ל הַק' בְּסוּד הַפ' ה' מְלָךְ גָּאוֹת לְבַשׁ גָּאוֹת הוּא ג"כ מְסַפֵּר ת"י נִימִין קְדִישִׁין.

וְנִהוּ ג"כ סוּד מְסַפֵּר קְדוּ"ש הָעוֹלָה ג"כ ת"י וְהַיְיָנוּ שְׂהִיו מְיַחֲדִין וּמְקַשְׁרִין הַמְּלוּכָה הַק' עִם הַת"י נִימִין קְדִישִׁין וְלֹא הֵיוּ מְפָסְקִין רַק הֵיוּ מְשַׁפִּיעִין הַשְּׁפָעוֹת קְדוּשׁוֹ וְטוֹבוֹת וְכָל טִיבוֹ וְכָל חֵדוֹ וְנִהְיִין עֵילְאִין קְדִישִׁין לְכָל הָעוֹלָמוֹת ע"י הַת"י נִימִין קְדִישִׁין בְּעַצְמָם וְלֹא הֵיוּ עוֹשִׂין שׁוּם הַפְּסַק כְּלָל וְנִהוּ דְּבָרֵי ר"מ וְרִי"א מְפָסְקִין הֵיוּ אֶלְא שְׂלֹא הֵיוּ אוֹמְרִים בְּשַׁכְּמַל"ו וְהַיְיָנוּ שְׂר"י סוֹבֵר שְׂלֹא הֵיוּ מְמַשִּׁיכִין מִן הַת"י נִימִין קְדִישִׁין בְּעַצְמָם לְכָל הָעוֹלָמוֹת כִּי מֵאַחַר שְׂרִידַת הַשְּׁפָע הוּא ע"ד עוֹלָמוֹת הַנְּפָרְדִים בְּרִיאָה יִצְרָה וְעֲשִׂיָה לְזֹאת צָרִיךְ לְהַפְּסִיק קְצַת מֵהַמְּשַׁכַּת שְׁפָע הַק' שְׂל הַת"י נִימִין קְדִישִׁין בְּעַצְמָם לְבַל יִהְיוּ

מהם החיצונים ח"ו מפני שאחיותם הוא בעולמות נפרדים כידוע רק שלא היו מפסיקין בדיבור לבל יפסק ח"ו ההשפעה וההמשכה.

כ"א לבד בהמשכה היו מפסיקים הפסקה דקה מאוד. וכמוכא בהפוסקים ובש"ע או"ח שיש להפסיק מעט בין אחד לברוך והיינו ג"כ טעם נסוד זה כי אי אפשר להמשיך השפע מן הת"י נימין קדישין בעצמם.

ע"י עולמות הנפרדים וכנ"ל רק שמלכותא קדישא דאצילותא קדישא היא מקבלת ההשפעה מן הת"י נימין קדישין והיא נותנת מזון וטרף רוחני והשפעות טובות לכל העולמות עד בחי' כנס"י לעילא ותתא רק שר"י סובר שלא היו אומרים כלל ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ובזה לית הלכתא פנותי'.

ואנו אמרינו לי' וכמוכא בגמ' המשל לזה נסוד הדבר הוא כי אנחנו בגלותינו אין לנו זה הפח לייחד ולקשר המלכות הק' עם הת"י נימין קדישין כמו אנשי יריחו רק שהמלכות הק' מקבלת שעשועים ותענוג מהריחיו ובוסמין טבין של מעשי הצדיקים וגם מריח מס"נ על קדושת שמו ית' וית' באמת ותמים בעת הגלות ועי"ז התענוג היא מקבלת ריח טוב ויפה מהדעת העליון הק' אשר שם הוא הח' והג' כמבואר לעיל והם מתלבשים בעשר פעמים שם אהי"ה הק' שעולה מנין ר"י וזהו המשל והמליצה שהביאו חז"ל לכת מלך שהריחה צידי קדרה.

צי"קי הוא גימ' ר"י. עשר שמות אהי"ה כמבואר בכהארי"ז ל ולזה אנו אומרים בשכמל"ו רק בחשאי כי אנו צריכין להמשיך מן שמ"ע סוד ת"י נימין קדישין אל הנא"ו קצוות הם הנא"ו תיבין שבפסוק שמע ישראל גו' ומשם אל הנא"ו קצוות דמלכותא קדישא הם שית תיבין בשכמל"ו ואנחנו צריכין להביא לה בחשאי.

ע"ד תאמר יש לה גנאי וכנ"ל שאין הפח בידינו בעת בזמן הגלות לקשרה ולייחדה עם הת"י נימין קדישין בעצמם וגם לבל יהנו מהם החיצונים ח"ו ולכך אנו מפסיקין מעט במחשבה וכנ"ל ואומרים בשכמל"ו בחשאי שאינו נשמע רק אל הלב והמשכיל יבין כ"ז כי דברים עמוקים הם.

ויה"ר מלפני הש"י שכן יקונים בנו בב"א שיהי' נכון הר בית ה' בהר מרום הרים ע"י משיח צדקנו שיבוא בב"א: בעזר בורא כל הנשמות: אתחיל ספר שמות ואלה שמות בני ישראל וגו' יעקב איש וביתו באו י"ל ביאור הפסוק הוא כף דהנה כתיב פולם בחכמה עשית כי בריאת כל העולמות הנה ע"י החכמה עילאה קדישא בחי' ראשית המחשבה ונהו סוד בראשית ברא גו' ותרגם רישלמי בחוקמתא וחקמה הוא בחי' יו"ד.

ונצטייר בהבנה בחי' ה' עילאה עלמא דבינה והם הם המוחין והחיות של כל העולמות כי החכמה תחי' ועיקר בחי' הגלות הוא הסתלקות המוחין וכמוכא בספרי המקובלים ע"פ נאלמתי דומיה ג' היינו כי נעשה כביכול משם הק' אלהי"ם אל"ם לבד.

והטעם דומי"ה דום י"ה שנסתלקו המוחין קדישין כביכול ע"י גלות השכינה כביכול ונהו ג"כ סוד הגלות והיסורין של כל אדם בפרטות ובכל זמן כשנופל ממדרגתו הוא רק מחמת הסתלקות המוחין ממנו אך הוא ירידה לצורך עליה והיינו הגם שנסתלקו המוחין ממנו עכ"ז עדיין נשאר אצלו נקודה א' פנימית בחי' יו"ד תתאה.

סוד יו"ד עק"ב והוא בחי' יו"ד ממשם הק' אד"ני סוד המלכות הק' פי עדיין בכל זאת שמך לא שכחנו ועול מ"ש על האדם ובזו הנקודה יוכל האדם לחזור למדרגתו ביותר שאת ורום המעלות והיינו ע"י שמקבל עליו עול מ"ש ביראה ואהבה והכנעה ומבין ומביט באיזה מדרגה תחתונה הוא בעת הזאת וצועק במר נפשו אל הש"י שישיע אותו מצרתו ומדחקו ועושה תשובה שלימה אזי חוזרין אליו המוחין ונגאל מצרתו ומדחקו והירידה זו הוא לצורך עלייה.

פי הש"י עושה זאת להאדם בכונה מכוונת כדי שבעת חזרתו למדרגה ראשונה יתנה ג"כ אז הניצוצין קדישין ויעלה אותן לשורשן הרמה בקודש ועי"ז נתעלה אז האדם במדרגה יותר עליונה מקדם והפל הוא ע"י הנקודה שהוא היו"ד שגשגה אצלו פנ"ל ועד"ז הוא ג"כ גלות הפללי בכלל ישראל: והבן: והנה אי' בבה"ט שמות בני ישראל הבאים.

ר"ת הוא שבי"ה. היינו שאז באו לשביה ולדרכינו הנ"ל שהוא ר"ת ש"ב י"ה והיינו פי התורה"ק מרמזת לנו שתיכף ומיד בעת ביאת אבותינו הק' למצרים לסבול עול הגלות והגלות הוא הסתלקות המוחין וכנ"ל לנה מראה ומגלה לנו התורה"ק איך ומה יה' הגאולה שהוא התורת המוחין וזהו ושבי"ה.

ר"ת מן ו"אלה שמות ב"ני י"שראל ה"באים לקבל עליהם עול הגלות את יעקב היינו עם יעק"ב סוד יו"ד עקב. שהוא בחי' מוחין דקטנו' כמבואר לעיל כמה פעמים היינו הגם שהיו אז בבחי' מוחין דקטנות ובבחי' עק"ב.

עכ"ז לאשר עדיין נשאר אצלם הנקודה שהוא היו"ד עק"ב בחי' חכמה תמאה ועי"ז יהי בירור ניצוצין הק' והתורת המוחין והגאולה וזהו וש"ב י"ה וכנ"ל איש וביתו באו ב"ת הוא לשון פנימית היינו שכ"א בא עם בחי' נקודה הפנימית שגשגה אצלו ומזו הנקודה יוכלו לחזור למדרגתו יותר ויזכו להגאולה והבן זה: ועפ"ז י"ל ג"כ הפסוק בהפטרה מפ' זו הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל ר"ל עם ה' בני אל חי הבאים לקבל עליהם עול הגלות באהבה ושמחה מאחר שהוא גזירת המלך מלכו של עולם שפן גזר ופקד וצינה הבורא בהוב"ש.

ישרש יעקב היינו שעושים שורש בבחי' יו"ד עק"ב. פי הגם שהם בצרות גדולות ובבחי' עק"ב ובפרט בעקבות משיחא עכ"ז עדיין נשאר אצלם נקודה הפנימית שהוא יו"ד עק"ב וכנ"ל ומזה השורש יציץ ופרח ישראל היינו בחי' מוחין בגדלות שהוא ישראל ל"י רא"ש וזהו התורת המוחין סוד הגאולה וכנ"ל גם הר"ת מן ישרש יעקב יציץ ישראל.

הם ד' יודין. סוד י' ד' יודין דשם הק' ע"ב בחי' מוחין דגדלות ומאלו הד' יודין נמשך ג"כ גל יעקב ישמח ישראל ב"ב אמן והבן כ"ז: עוד בפסוק הנ"ל.

הלא ידוע ומפורסם מספה"ק פי שם ישראל מורה על גודל השבח והמעלות והמוחין קדישין שהי' לו אז מעולמות העליונים ושם יעקב מורה על בחי' קטנות הקדושה בלא מוחין עילאין וא"כ לכאורה יפלא בעיני כל בר שכל על מה ולמה שינה פאן את שמו במקרא א' שבתחלה אמר ואלה שמות בני ישראל ואח"כ מסיים הבאים מצרימה את

יעקב וביותר: פלא בעיני הקורא את ההפטרות מפ' זו שאמר הנביא ישעיה הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל גו'.

שמשמעו היפה ממ"ש פאן בתוה"ק ואלה שמות בני ישראל הבאים גו' היינו שאותן השבעים נפש שבאו למצרים היו בבחי' ישראל. כמו שאנו רואין באמת שבא לשם יעקב ובניו הק' שהם י"ב שבטי י"ה וכל השבעים נפש שהיו אז כולם נשמות קדושות מעולמות העליונים אשר בלתי אפשר לשער גודל קדושתם וצדקתם כמבואר בספה"ק וא"כ איך אמר הנביא הבאים ישרש יעקב שמשמעו שאותן שבאו למצרים היו בבחי' קטנות הנשמות שמורה על זה שם יעקב רק שאח"כ יציץ ופרח ישראל מהם ובאמת לא כן הי' אמנם אחר העיון בדברי חז"ל שאמרו כ"ז שאחד מן השבטים הי' קנים לא הי' השיעבוד הגלות על ישראל.

והטעם מוכן מאליה לפי שהיו גדולים כ"כ במעלות הקדושה עד שלא הי' באפשרי לשום קליפה וחיצון לשלשן עליהם ח"ו מפני שהי' להם פח ויכולת בנשמתם הק' לשורף את כל הקליפות לבל יגשו אליהם רק בניהם שהולידו אח"כ בבוואם למצרים הגם שמצד התולדה היו זרע פשר.

עכ"ז לא הי' להם מוחין קדישין כמו שהיו אבותיהם וע"כ הי' פח ביד המצריים לשלשן בהם ולפ"ז אחי שפיר והשתא שני הכתובים באים כאחד ושניהם לדבר א' נתפוננו אלא פאן בתוה"ק מיירי מאותן אנשים ונפשות הקדושות שבאו תחלה למצרים והם עדיין לא סבלו עול גלות הם היו במדרגת ישראל לכך נאמר ואלה שמות ב"י הבאים מצרימה אבל הנביא מיירי מהבנים שסבלו עול הגלות והם לא היו רק בבחי' יעקב וזהו שדייק בלשונו הנהב ואומר הבאים ישרש יעקב.

ר"ל אותן הנשמות ונפשות ישראל הבאים הניחו אחריהם שורש וענף בנים שהיו בבחי' יעק"ב. יציץ ופרח ישראל.

היינו שאח"כ פרח גם מאותן נפשות שהם בבחי' יעק"ב. נשמות קדושות מאוד המכונים בשם ישראל והם משה אהרן ומרים וע' זקנים וכדומה שהם מלאו פני תבל תנובה ר"ל שמלאו את העולם מפל טוב שע"י נתן לנו התוה"ק ותרנ"ג מצות אשר הם חיינו ואנרף מינו ונעשה לנו ג"כ נסים ונפלאות גדולים בזכותן אף נשאר לנו לדעת טעם נכון למה באמת באו למצרים הנשמות הק' של השבטי י"ה וע' נפש מהראוי הי' שלא יבואו שמה.

רק אותן הנשמות שהם בבחי' יעק"ב אשר עליהם הי' מוטל לסבול עול הגלות ומצאתי און לי טעם לשבח מדברי חז"ל שאמרו כ"מ שגלו ישראל שכונה עמהם כו' שנ' עמו אנכי בצרה ולולא זאת לא הי' תקומה כו' ח"ו לזרע ישראל בארץ אויביהם כמ"ש לולי ה' שהי' לנו גו' אזי חיים בלעונו גו'.

רק הש"י ברוב רחמיו וחסדיו עומד תמיד לימין צדקינו ומשגיח עלינו בעינא פקיסא לבל ידח ממנו נדח ח"ו מתוך זה נוכל להבין שאם השכינה הק' מקדמת לבוא להגלות בשביל ישראל להגן עליהם אז בודאי גם המרפכה הק' וכל הפמליא של מעלה וכל הנלוים אליה היינו כל הנשמות הצדיקים המדובקים בה באו ג"כ עמה להגלות כדי לקדם תורה ומצות חוקים ומשפטים שלא ישפכה ח"ו אמונת אלהי עולם מלבם מחמת

טוֹרַח וְיִסּוּרֵי הַגְּלוּת וְלִזְהַר הַטַּעַם יָרַד ג"כ יַעֲקֹב וּבְנָיו הִק' לְמַצְרַיִם כְּדִי לִהְיוֹת לְעֶזְרָה וּלְסִעֵד לְבְנֵיהֶם שְׂפִיָּאוֹ מֵהֶם שְׁלֵא יִתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם וְיִלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם ח"ו וּמַעֲתָה י"ל שְׁזֵהוּ מִשְׁמַעוֹת הַכְּתוּב בְּאֶמְרוֹ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת ב"י הַבָּאִים גו' ר"ל אֵלֶּה שְׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הַמְּבֹרָאִים כָּאֵן שֶׁהֵם בְּחַי' יִשְׂרָאֵל בָּאוּ לְמַצְרַיִם אֶת יַעֲקֹב ר"ל שְׁמַצֵּד עֲצָמָן לְפִי עֲרֵף קְדוֹשְׁתָּם לֹא הָיוּ רְאוּיִים לְבוֹא לְמַצְרַיִם אֶרֶץ הַטְּמֵאָה.

רַק שְׁבָאוֹ עִם יַעֲקֹב הֵינּוּ עִם אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵם בְּבַחַי' יַעֲקֹב לִהְיוֹת עִמָּם לְסִעֵד וּלְעֶזְרָה וְהַטַּעַם לָזֶה כִּי אִישׁ וּבִיתוֹ בָּאוּ ר"ל לְפִי שְׂרָאוֹ אֶת הַקַּב"ה שֶׁנִּק' אִישׁ מִלְחָמָה: וּבֵיתוֹ זֶה הַשְּׂכִינָה וְהַפְּמִלְיָא שֶׁל מַעֲלָה בָּאוּ לְמַצְרַיִם בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל כַּמ"ש אֲנֹכִי אֶרְדַּע עִמָּךְ גו' לְכֹף עָלוּ גַם הֵם עִמָּהֶם וּבִעַת הַגְּאֻלָּה עָלְתָה הַשְּׂכִינָה כְּבִיכּוֹל וְהַפְּמִלְיָא שֶׁל מַעֲלָה עָלוּ ג"כ עִמָּהֶם כַּמ"ש וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עָלֶיךָ וְכִי"ר שְׂיִקְוִיָּם בְּנוֹ מְהֵרָה כִּימִי צִאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת.

ב"ב ע"י מְשִׁיחַ צְדָקָנוֹ שְׂיָבוֹא ב"ב אָמֵן: וְתַתְּצַב אַחֲרָיו מְרַחֵק לְדַעְוָה מֵהַיְעָשָׂה לוֹ בְּמִדְרָשׁ א"ר עִמָּךְ בְּשֵׁם ר"י בְּשִׁעָה שְׁנֵתְנַבְּאָה מְרִים וְאֶמְרָה עֲתִידָה אָמִי לְהוֹלִיד בֶּן שְׂיֹשִׁיעַ אֶת יִשְׂרָאֵל וְכִשְׁנוֹלֵד נִתְמַלֵּא כָּל הַבַּיִת כְּלוֹ אוֹרָה עֲמֵד אֲבִיָּה וּנְשִׁיקָה עַל רֹאשָׁהּ וְאָמַר לָהּ בְּתִי נִתְקַיְיָמָה נְבוֹאָתָךְ וְאַח"כּ כְּשֶׁהַשְּׁלִיכָהּ לִיאֹר כו'.

רַבֵּן אֶמְרֵי כו' כִּי אֵל דַּעוֹת ה' עכ"ל. הִנֵּה מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים דְּחַז"ל שְׁנֵתְנוּ עֵינֵיהֶם הִק' בְּתוֹה"ק לְרֵאוֹת בְּמִסְתָּרִים אֶפְיָלוֹ בְּמָקוֹם שִׁי"ל אֵין מְקַרָּא יוֹצֵא מִיָּדִי כְּשׁוֹטוֹ.

כִּי גַם שֵׁם גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי ה' וּבְכָל עֲנִין וְתִיבָה וְאוֹת וּנְקוּדָה כו' טְמִיר וּגְנִיז מוֹפְלָא וּמְכוּסָה סוּדוֹת נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים. כִּי נוֹדַע לְהַעוֹמְדִים בְּסוּד ה' לִירְאָיו וּכְמוֹ שְׁדַרְשׁ רַע"ק ע"כ קוֹץ וְקוֹץ כו'.

אֲשֶׁר ע"כ הַתְּבוֹנָנוֹ וְרָאוּ בְּרוּחַ קְדָשָׁם אֶת מַעֲשֵׂי ה' וְנִפְלְאוֹתָיו הַגְּדוֹלִים הַרְמוּזִים כָּאֵן לְהוֹדִיעַ בְּזֶה לָנוּ כְּמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת וְשִׁבְחוּ שֶׁל מַרְע"ה אֲשֶׁר עֵבֹר זֶה הִיא הַשְּׂי"י עֲמוֹ מִיּוֹם שְׁנוֹלֵד מִבְּטָן אִמּוֹ לְשִׁמְרוֹ וּלְהַצִּילוֹ מִכָּל רַע וְזֶה"ש בְּמִתְקַן לְשׁוֹנָם וְצַחוֹת דִּיבּוֹרָם וְתַתְּצַב כַּד"א וְיִתְיַצֵּב ה' עָלָיו רְמָזוֹ לָנוּ בְּזֶה אֵיךְ שֶׁהַשְּׂי"י הִיא עֵיקָר מַעֲמָדוֹ וּמַצְבּוֹ עָלָיו מִיּוֹם שְׁנוֹלֵד.

וְלִזְהַר הַבִּיאוֹ רְאֵיהֶם מִהַפְּסוּק הַנֵּא' אֲצֵל שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא ע"ה שֶׁגַּם הוּא הִיא קְדוֹשׁ מִבְּטָן אַחֲרָיו כַּד"א אֶמְנוֹר לְחֻקְמָה אַחֲרָיו אֶת רְמָזוֹ לָנוּ בְּזֶה שְׂיַדַע מִשְׁרַע"ה כָּל הַחֻקְמוֹת הִק' הַצְּפוּנִים בְּתוֹה"ק אֲשֶׁר עָלֶיהָ נֶאֱמַר אֶמְנוֹר לְחֻקְמָה אַחֲרָיו אֶת מְרַחֵק כַּד"א מְרַחֵק ה' נִרְאָה לִי ר"ל שְׂאֶפְיָלוֹ מִתּוֹךְ הַהִתְרַחֲקוֹת שֶׁהַקַּב"ה מְרַחֵק מִמֶּנּוּ אֶת יִשְׂרָאֵל ח"ו וְנוֹתֵן בְּיַד הָאֲנָמוֹת אֲזַ גַּם שֵׁם נִרְאָה רַחֲמָיו וְחֻסְדּוֹ הַגְּדוֹלִי עִם יִשְׂרָאֵל עִם קְרוֹבוֹ וּסְגוּלָתוֹ כַּמֵּאֲחַז"ל אֵיךְ שֶׁהָ אֶחָד יוֹכֵל לְעַמּוֹד בֵּין שְׁבָעִים זָאֲבִים וְכַמְבֹּרָא בְּזוֹה"ק ע"פ וְהַסְנֵה אֵינְנוֹ אוֹכֵל לְדַעְוָה מֵהַיְעָשָׂה לוֹ כַּמְד"א כִּי אֵל דַּעוֹת ה' גַּם בְּזֶה רְמָזוֹ לָנוּ דְּבָרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים הַעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם.

וְהוּא ע"פ אֲשֶׁר מְבֹרָא אֶצְלֵינוּ בַּפ' וַיְחִי כִּי מִשְׁרַע"ה הִנֵּה דְבוּק בְּמִדַּת הַדַּעַת הִק' וּמִשְׁמַע הַמְּשִׁיחַ אֶת הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל בְּסוּד נֵא"ו וְהוּא הַדַּעַת הָאֲמִיתִי שֶׁקִּבְּלוּ יִשְׂרָאֵל ע"י הַתּוֹרָה וְזֵהוּ סוּד כִּי אֵל דַּעוֹת ה' וַיְדוּעַ כִּי אוֹר הַיְּצֵא מִדַּעַת עָלְיוֹן הִק' נִמְשָׁךְ דְּרָף הַג' קוּי"ן ח' ג'

ת' והם בסוד השי"ן של משה ועם שם מ"ה הק' השופע עליו נעשה משה וזה"ש לדע"ה מ"ה יעשה לו ר"ל אל השי"ן שבא מבחי' הדעת נעשה לו עוד שם מ"ה פדי שיהא שמו משה ושפיר הביאו ראיה לדבריהם הק' מהפסוק פי אל דעות ה' לרמוז לנו שהיה בסוד נא"ו הק' הנמשך מדעת העליון והבן זה היטב: וירא מלאך ה' אליו בלפת אש מתוך הסנה וגו' במדרש הה"ד אני ישנה ולבי ער אני ישנה מן המצות ולבי ער לעשותן פתחי לי גו' פתחי שנתממו עמי בסיני שאמרו כל ישראל אז כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע ובהעיר לב אחרי אשר חנן ה' בדיעה והשכל י"ל דשורש הדבר הוא.

פי מי יוכל לשער גודל האהבה והתשוקה הנכבדת שיש להבורא כל העולמים בהוב"ש להכנ"י זרע אברהם אהבו אשר בשבילם נבראו כל העולמות עליונים ותחתונים וכל האצילים והברואים והיצורים והנעשים הכל פעל ה' למען ישראל עם קדושו ועבורם נבראו כל מיני השפעות טובות ומיני חסדים טובים פי הם עיקר ושורש של הבריאה והם כלולים ברצונו הפשוט במחשבה הקדומה לכל הקדומים וראשון לכל הסיבות ותחלה לכל הנויות והנמצאים שבעולם שבשביל מחשבה זו שעלה ברצונו הפשוט האחרות האמיתי להיטיב לברואיו ברא וסדר כל מעב"ר ועבורם נאצלו כל העולמות פדי להוציא מחשבה זו מפתח אל הפועל וזה"ש בתזוה"ק.

ע"פ ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם דהנה עיקר העבדות של זרע ישראל בקיום התורה והמצות צריך שיכוננו פדי להוציא מן הנקודה טמירא ומן הרצון הקדום מפתח אל הפועל לבוא הדבר אל התגלות ולעורר הרצון של ההטבה עליונה ולהמשיך משם דרך השתלשלות כל העולמות שפע רצון ממקור החכמה עיקרה להשפיע אל חכמה תמאה ומשם בא לנו שפע ברכה וכל טוב וכל מיני חסדים טובים וכל מיני ישועות וחסים ושלוה בעולם וכל מיני גבורות קדושות להיות פח ביד כ"א מיישראל להתגבר על יצרו ולהכניע כל חלקי הרע תחת הטוב וכשישראל זוכין לבחי' זו והשיגה ידם לפתוח נקודה זאת וממשיכין מראשית חכמה מן הסתום אל הגילוי ואז יש תענוג גדול להבורא כל העולם בהוב"ש ועי"ז נתגדל מחשבתו אשר חשב על היהודים להיטיב להם דכל זמן שהוא עדיין בהעלם כמורה אז הוא בחי' קטנות היינו שאין אנו יכולי' להשיג רצון העליון.

ולא נשלם אז תענוג להבורא בהוב"ש שרוצה בכל עת להשפיע רק צריך מקודם אתערו ותא דלתתא ולכן כשישראל עושים רצונו ופותחין המקור של הנביעו עליונה ובזה נשלם רצון העליון ומחשבתו הקדומה ובחי' זו נק' גדלות המוחין היינו שהחכמה ומחשבה סתימא נתרבה ונתגדל וזהו ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם היינו החכמה של המלך שהשלוה שלו נתרבה ונתגדל מההוא שקיא וזהו בא ממחשבה הקדומה וכנ"ל והבן זה: ועפ"ז תבין מ"ש בתזוה"ק במקום אחר ע"פ פתחי לי אחרתי פתחי לי באת ב'.

דהנה ב' מבראשית אית נקודה בהיכליה דהוא מרמז על המחשבה סתימא לומר דכל מעב"ר אשר נבראו הכל הוא בשביל מחשבה זו ונקודה הזאת והכל הוא כלול בראשית וגנוז וטמיר בתוך נקודה פנימית של הב' שהוא רצון הקדום אשר היה שורש לכל מעב"ר.

ונהו שארז"ל בשביל ישראל שנק' ראשית ר"ל שהם נכללו בבחי' הראשית ובגקונה זו שראשית המחשבה הנה בשביל להיטיב לישראל ועבורם ברא כל העולמות האלו כדי להוציא הטבה זו מן הראשית ולפתוח זו הגקונה להביא זה הראשית אל הגילוי להשפיע לזרע ישראל כל הצטרכותם וזהו שהבורא כל העולמים ב"ה וב"ש מבקש להכני"ד דרך חיבה ואהבה פתחי לי ר"ל פתחי ליו"ד ר"ל שהיו"ד היא הגקונה ומרמז לחכמה סתימא וז"ש באת ב' היינו את הכנ"י תראה לפתוח הב' ולהוציא מן הגקונה הפנימית כל הטובות הגנוזים שמה ולהוציא אותן מהכלל מגקונה טמירא.

פלא עליון אל המעשה להתגלות הדבר ונהו הרמז בר"ת של פ"תחי ל"י א"סנתי הוא פלא שרומז להנ"ל והבן: והנה בתיבת בראשית יש בו נא"ו אותיות נגד נא"ו וימי המעשה והגקונה שבתוך הב' הוא מכונן נגד יום השבת שהוא הפנימית והשורש של כל נא"ו ימי המעשה דמשבת בא חיות ומזון לכל הנא"ו ימים וכל הנא"ו ימים הם כלולים ביום השבת שהוא הגקונה שלהם וז"ש בתיקוני זוה"ק פתחי לי ביומא קדמא כו' שראשי נמלא טל דא יומא שביעא והכל הולך אל פנונה אחת כמש"ל שצריך לפתוח המחשבה קדומה ולהמשיך משם שפע לכל הז' מדות דרך השתלשלות העולמות עד סוף המעשה כמבואר למעלה באריכות מזה: וז"ש במדרש וירא מלאך ה' אלו בלבת אש.

פי קוב"ה והכנ"י הם כביכול בבחי' ודוגמא של איש ואשה שבהם שני אש ושם י"ה המספר אותם והנה היו"ד הוא דכר והוא המספר ונק' לב שהוא שורש לכל עולמות כמו שהלב הוא שורש לכל האיברים כמ"כ היו"ד הוא גקונה ומזו הגקונה נתהווה כל האותיות היינו כל אות שתרצה לצייר צריך אתה מקודם להתחיל בגקונת היו"ד ולמשוך מהגקונה שהיא היו"ד כל אות שתרצה לכתוב וא"כ יו"ד כמו כן הוא שורש לכל האותיות והוא הראשית בבחי' ל"ב ולזה מצינו במקרא שמכנה להש"י בבחי' ל"ב.

ע"ד שאמר דהמע"ה לה אמר לפי כו' וזהו שנתראה הש"י למשה בתוך לבת אש ר"ל מתוך הלב של אש מן המחשבה ונקונה סתימא שמשם בא כל מיני טובות לזרע ישראל והנה צריך משה לפתוח בחי' זו מרצון העליון אשר הנה בשביל ישראל להיטיב להם ובה גאל אותם משרע"ה ע"י שהמשיך עליהם שפע רחמים מגקונה ומחשבה סתימא עליונה מפלא עליון כמבואר למטה בסמוך ע"פ פי אהי"ה עמך עיי"ש: וז"ש במדרש אני ישנה מן המצות היינו אעפ"י שהכנ"י הם בבחי' שינה שאינם עושים בכנונה לעורר שורש העליון מכ"מ ולפי הוא הקב"ה שהוא חמדת לפי הוא ער לעשותן מעורר אותי מן השינה ונראה לעשותן שחפצו ורצונו מאוד שהכנ"י תפתח את הגקונה ולפתוח הלב ולהמשיך מראשית המחשבה אל המעשה וידוע שהכל נברא בדיבור שנ' בדבר ה' שמים נעשו ואנו צריכין לקיים דברי הקב"ה שיצא מפיו כביכול להביאו אל המעשה בפרטות לקיים התורה והמצות ולעורר רצון העליון והנה באמת שאנו קבלנו בכללות ישראל את התורה מפי הגבורה והסכמנו יחד בלב שלם לומר כל אשר דבר ה' נעשה ועי"ז שקבלו עליהם לקיים דבר ה'.

ולהביא הדיבור אל המעשה הנה תענוג גדול מזה להבורא ב"ה וב"ש שששלם מחשבתו ורצונו וזה"ש במדרש פתחי לי כו' תמתי שנתממו עמי בסניי היינו שששלמו עמי אז שנגמר הרצון של הבורא ב"ה במה שהבטיחו להביא הדיבור של השורש אל המעשה

וְנָהוּ דְבָרָיו הַנִּזְכָּרִים שֶׁלֹּא שָׁלַח מְעוּרָר אוֹתָנוּ לַעֲשׂוֹתָן וְהוֹאִיל שְׁאֵנוּ קִבְּלָנוּ עָלֵינוּ דְרָף פְּלִל וְלַעֲשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' יֵשׁ לָנוּ לְאַמֵּת דִּיבּוּרֵינוּ וְלְהוֹצִיא מִן הַכֶּלֶל אֶל הַפֶּרֶט וְלִקְנִיִּים הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת וְאִיז יִפְתָּחוּ לָנוּ שְׁעָרִים הַגְּנוּזִים בְּפִלְאָ הָעֲלִיּוֹן וַיִּתְמַשֵּׁף עָלֵינוּ מִמַּחֲשָׁבָה קְדוּמָה וַיִּגְדָּל וַיִּסְתַּמֵּא דְרָף הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּל מִינֵי הַטְּבָה וְכָל מִינֵי חֲסָדִים וְחַיִּים טוֹבִים וַיִּשׁוּעָה וַיְבָרְכָה וְשָׁלוֹם ע"כ זַרְע יִשְׂרָאֵל בְּכֶלֶל וּבִפְרֵט כִּיֵּהָר"א: וַיֹּאמֶר וְגו' רָאָה רְאִיתִי וְגו' נִגְשִׁיו וְגו' יִדְעֵתִי אֶת מַכְאָבִיו וְגו'.

רַבּוּ פָּאן הַדִּיקְדוּקִים אִין צִוְרָף לְפִוּרְטִים כִּיִּדְעָה לְכָל מִבִּין וּכְבָר עֲמָדוֹ עָלֵיהֶם מְפָרְשֵׁי הַתּוֹרָה. אֲכֹן תִּנְכֹן הַעֲנִין הוּא דִּהְיָה בְּאַמֵּת זַרְע יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהָיוּ בְּמִצְרַיִם הָיוּ בְּמִדְבָרֵיגָה תַּחְתּוֹנָה מְאֹד כִּי לֹא הָיוּ בְּנֵי תּוֹרָה וְלֹא הָיָה לָהֶם בְּמָה לְהַתְקַדֵּשׁ א"ע וְהִגֵּם שְׁהִיָּה בָהֶם אֲנָשִׁים צְדִיקִים וְטוֹבִים זֶה הָיָה מִצַּד נִשְׁמָתָם שְׁהָיוּ לָהֶם נְשָׁמוֹת גְּדוּלוֹת וַיִּקְרוּת וְהָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁ"י מִצַּד שְׁכֻלָם הַזֶּה וְהִשְׁתַּחֲוּ כְּמוֹ אֲבוֹתֵינוּ הַק' אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְיָמֵי שְׁהִיָּה לוֹ נְשָׁמָה קְדוּשָׁה הִלְךְ בְּעַקְבוֹת אֲבוֹתָיו וְכִמוֹ שְׁכָט לֹוִי שְׁהָיוּ טוֹבִים מִצַּד עֲצָם קְדוּשָׁתָם אֲף שָׁאָר הַמּוֹן הַעֵם לֹא הָיָה לָהֶם בְּמָה לְעַבְדֹת אֶת הַשֵּׁ"י וּבְאַמֵּת זֶהוּ פְּלִא גְדוּל אֲף שֶׁלֹּא הָיָה עֲדִיין תּוֹרָה וּמִצְוֹת מִכ"מ הָיָה בָהֶם מִדּוֹת טוֹבוֹת שְׁהָיוּ פְּרוּשִׁין וַיִּגְדָּרִין מִן הָעֲרִיּוֹת וְכִמְחֻז"ל אַחַת הָיְתָה וּפְרִסְמָה הַכְּתוּב וְכֹן לֹא שִׁינּוּ אֶת שְׁמֵם וּלְשׁוֹנָם עַכ"ז הָיוּ עָרוּמִים מִהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת כִּמ"ש וְאֵת עָרוּם וְעָרְיָה כו' וְע"ז הַסְּתַכֵּל מִשְׁרַע"ה בְּשִׁפְלוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁאִינָם כִּדְאִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם נְסִים וְלְגַאֲוֵל אוֹתָם לְזֶה אָמַר לוֹ הַשֵּׁ"י רָאָה רְאִיתִי אֶת עֲנֵי עַמִּי.

כִּמ"ש בַּתּוֹרָה עֲנֵי הַכּוֹנֵן אֲמִיתִית הוּא עַל מִי שֶׁהוּא עֲנֵי בַדְע' בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת וּז"ש לוֹ הַשֵּׁ"י אַתָּה רֹאֶה בְּשִׁפְלוּת וְדִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֲבָל לֹא הַשְּׁגַחְתָּ עָלֵיהֶם בְּשִׁלְמִיּוֹת וְאֲנִי רָאָה רְאִיתִי רְאִיָּה כְּפִוְלָה א' בְּעֲנִיּוֹת שֶׁל עַמִּי וְהִב' רְאִיתִי שְׁהַעֲנִיּוֹת זֹו בָּא לָהֶם אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם.

ר"ל מְפָנֵי שְׁהֵם מְעוֹרְבִים בֵּין אִוְמָה מִצְרִית הִלְלוּ שְׁהֵם שִׁוְרֵשׁ הַרְעָה וְא"כ אִין לְדוֹנָם כ"כ עַל חֲסָרוֹנָם לְהִיוֹתָם מְשׁוּקָעִים בֵּין גִּילּוּלֵי וְתוֹעֵבוֹת מִצְרַיִם וְאֵת צַעֲקוֹתָם שְׁמַעֲתִי מְפָנֵי נִגְשִׁיו ר"ל הִגֵּם שִׁישׁ לָהֶם שִׁיעֵבוֹד גּוֹפֶם וְגַם שִׁיעֵבוֹד נִשְׁמָתָם אַעפ"כ עִיקָר צַעֲקוֹתָם הוּא מְפָנֵי נִגְשִׁיו דִּיקָא כְּבִיכּוֹל שְׁהַשְׁכִּינָה עִמָּם בְּגִלוּת ר"ל שְׁהַמִּצְרַיִם נִגְשִׁים אוֹתוֹ כְּבִיכּוֹל.

כִּי יִדְעֵתִי אֶת מַכְאָבִיו יִדְעָה הוּא לְשׁוֹן חִיבּוּר כְּמוֹ וְהָאֲדָם יִדְעָה כו' ר"ל הֵם צוֹעֲקִים עַל מָה שְׁאֵנִי מְחַנְּבֵר וּמְשׁוֹתֵף עִמָּם בְּהַמְכָּאוֹב וְעַמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה וּלְכָף דִּיבֶר עִם מְשֵׁה מִתּוֹךְ הַסְּנָה כְּמוֹבָא בְּמִדְרָשׁ וְעַבּוּר כָּל הַנֶּזֶל וְאֵרֵד לְהַצִּילוֹ צָרִיף אֲנִי כְּבִיכּוֹל בְּעֲצָמֵי לְהַצִּילָם וּלְהַפְרִיזָם מִהַשְׁיָעֵבוֹד וְהַגְּלוּת: וְהִנֵּה יֵשׁ ג' מִינֵי כְּתוּת בְּיִשְׂרָאֵל צְדִיקִים בֵּינוֹנִים פְּחוּתִים וּכְנֻגָּדָם מְזַפִּיר הַכְּתוּב ג' מִינֵי עֲלִיּוֹת ב'ג' בְּחִינּוֹת נִגְדַת הַחֲשׁוּבִים אָמַר לְהַעֲלוֹתָם כו' אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה הִינּוּ שְׁצָרִיף לְהַעֲלוֹתָם אֶל אֶרֶץ רַחֲבָה הִיא אֶרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה רַחֲבּוֹת הַנְּהַר נְחֻלֵי אֲמוּנָה וְנִגְדַת הַבֵּינוֹנִים אָמַר אֶל אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ שֶׁהִיא ג"כ אֶרֶץ הַרְוֵחַנִי מְלֵאָה הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת הַמְּכֻנָּיִם בְּשֵׁם חֶלֶב וּדְבָשׁ אֲף לֹא כְּאֶרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה וְנִגְדַת הַפְּחוּתִים שְׁבָהֶם אָמַר אֶל מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי כו' הִינּוּ עַכ"פ יַעֲלוּ אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַתַּחְתּוֹן אֲשֶׁר שָׁם מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְעַתָּה ר"ל הִנֵּה פָּעַת בַּתּוֹךְ אֵלוֹ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הַקב"ה נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן עִמּוֹ.

אמר לו הש"י הנה צעקת ב"י בא אלי כידוע מזוה"ק ע"פ ואלה שמות בנ"י כ"מ ששנזכר ב"י. מרמז על רתיקא קדישא ופמליא של מעלה שיירדו עם יעקב למצרים וגם להם הנה קשה מאוד גלות מצרים.

וזה"ש צעקת ב"י בא אלי מאותן הצבא מרום אשר עם ישראל בתוף הגלות. וגם ראיתי את הלחץ גו' זה קאי ג"כ על המלאכים הקדושים אשר הנה שמה וז"ש השי"ת למשה. ועתה לכה ואשלחך הזכיר פאן שני ענינים הליכה ושליחות. פי משרע"ה צריף לפעול בשליחותו ב' דברים א'.

גאולה נגלית להוציא זרע ישראל מכור הברזל מעבודה קשה וזהו שיעבוד וגלות הנגלה גם עוד גאולה נסתרת הוא הוצאה שניה להוציא חנילות הקדושה מלאכי מעלה אשר היו ג"כ בשיעבוד וגלות הנצלם וז"ש לכה מצד גלות הנסתר ואשלחך אל פרעה פרעה הוא לשון התגלות כמו ופרע את ראש גו' היינו שאני משלחך אל גלות ושיעבוד הנגלה ובאמת פוננתי הוא להוציא את עמי בנ"י ממצרים היינו צבאותי העליונים ג"כ ולזה הנה מתירא משה מאוד מסיבת שני דברים הא' מגדל איכות פעולה הגבוהה שיוצאה ע"י שליחות זו היינו שצריף להוציא המלאכים הקדושים מהגלות וגם ראה והתבונן פחיתות ערכו לשליחות גדול כזאת וז"ש מי אנכי פי אלף אל פרעה ר"ל אף גאולה הנגלית קשה עלי מאוד למיעוט ערכי ואף גם פי אוציא את ב"י הידועים כנ"ל מכש"כ להוציא הקדושה מתוך הגלות של החיצונים ועל זה השיב לו הש"י הגם שהוא שליחות גדול ורב הערך ועבודת כזה להוציא גוי ואלהיו מהגלות כביכול אעפ"כ אל תירא פי יש בחי גבוה וכח גדול הנצלם ונסתר המסייע לה והוא פי אהי"ה עמך ר"ל השם הק' אהי"ה והוא שם נסתר ונצלם פנוע ומפלא עליון אעשה להם נפלאות כיר"א: אלה הדברים אשר דיבר הש"י אל משה ואח"כ כשבא משה וסיפר להם לישראל את דברי הש"י הנכבד והנורא פתיב בסוף הפרשה ויאמן העם ר"ל שהאמינו בלבם אמונה שלימה ושמחו מאוד על השני שמועות ובשורות טובות ששמעו מפי משה נביאו נאמן ביתו וזה וישמעו פי פקד ה' את ב"י ר"ל השמועה הא' הוא מה שפקד אותם הש"י לגאלם מיד מצרים להפרישן מן הטומאה ולהעלותן אל הקדושה והשנית הוא וכי ראה את ענינים היינו שגם על זה נתנו שמחה בלבם על מה ששמעו שהקב"ה ראה את ענינים היינו שעיקר העונות שלהם הוא רק על כבוד השכינה הקדושה ולא בשביל כבוד עצמן לכה נא ויקדו וישתחוו בכפל לשון.

ר"ל ויקדו על בשורת הפקידה וישתחוו על הבשורה שרואה הש"י את ענינים שהם אינם מצטערין כלל על עצמן רק על גלות השכינה כביכול ומצד זה היו ראויים להגאל ג"כ וכן"ל וכיה"ר לגאול אותנו בקרוב ע"י משיח צדקינו שיבא בב"א: וארא וידבר אליהם גו' ויאמר גו' ה' ופירש"י ז"ל דבר אתו קשות.

לכאורה דיוקו של רש"י ממה שהזכיר פאן לשון וידבר אליהם פי דיבור הוא לשון קשה וגם שם אליהם מורה על דין וגבורה ותוקף ובעל היכולת לפרע מעוברי רצונו פנוע וא"כ קשיא סוף הפסוק שנ' ויאמר אליו אני ה' שנה מורה על רחמים גמורים.

פי ניאמר הוא לשון רך וגם שם הנ"ה ב"ש הוא פנולו רחמים ואיך דינק רש"י מפאן שדיבר אתו קשות ונראה דרש"י אגזל לשיטתו שפי' בסוף הפרשה שלמעלה מזו ע"פ עתה תראה אשר אעשה גו'.

עתה תראה גו' אבל במלקמות ל"א מלכים לא תראה וזה הדבר הנה בנדאי קשה בעיני משה שלא יזכה לראות את הארץ הקדושה. לזה דינק רש"י שפיר שמה שהתחיל פאן וידבר אליהם על שדיבר אתו קשות ובסוף הפסוק מרמז שגם זה לא הנה מצד הדין רק אדרבה זה הנה מצד הרחמים ואהבה גמורה וחיבה יתירה נודעת לו ר"ל ששהש"י הודיעו אז הטובה הגדולה שיגיע לישראל מזה כמאחז"ל ע"פ מזמור לאסף כו' קינה מבע"ל אלא לפי ששפך הקב"ה את חמתו על העצים ועל האבנים אבל אם משרע"ה הנה מכניס את ישראל לא"י אז היו כל אויביו נופלים לפניו והיו פלא היו והיתה הארץ כבושה לפני ב"י באין פוזה פה ואז הנה משרע"ה בונה הבהמ"ק בעצמו כמ"ש בפ' ראה והניח לכם מפל אויביכם מסביב גו' והנה המקום ולזה לא הנה באפשרי אז להחריב את הבהמ"ק שהנה מעשה ידי משה והנה מוכרח כפיכחול לשפוף חמתו על שונאי ישראל נמצא שנה הדבר הנה באמת טובה גדולה בעיני משרע"ה שיציל במיתתו את כל ישראל וזאת היתה מדתו מעולם למסור נפשו עבור ב"י מעתה מתוך דברים אלו הנראים זרים לעין הרואה נתגלה למשה גודל האהבה והחסד והרחמים גמורים הנצמחים מזה לכל ישראל זהו ע"ד הפשוט ויש עוד טובות פנימיות פמוסים ונעלמים בזה כמבואר בספה"ק וזה"ש שהמע"ה.

טובה תוכחת מגולה גו' אשר ע"כ חייב אדם לברך על כו' בשמחה פשם שהוא מברך על הטובה וכנ"ל והנה פתיב מפי עליון לא תצא הרעות והטוב. היינו כאשר בא אל האדם אינה סיבה לא טובה וצרה ודחקות ח"ו הפל הוא לטוב לו אף טובי' גנוז בגנויה וכל איש מזרע ישראל מחויב להאמין בזה שהפל הוא לטובתו מאת הש"י וית'.

אשר דרכו להיטיב לברואיו ובפרט לזרע ישראל עם סגולתו אף פעת הזאת עדיין לא נתגלה הטובה והחסד שהוא והוא טמיר וגנוז מחמת שהאיש הלזה עדיין אינו ראוי לטוב זה וכאשר יגיע האדם לשכל ואמונה כזו בלב שלם אז הנה יכול להמתיק מעליו הדינין באמונתו השלימה כזו והנה מבין ומביט וצופה את הטוב והחסד אשר עשה אתו הבורא ית' וית' בזה וזהו טובה תוכחת מגולה הבאה מאהבה מסותרת ר"ל מחמת שהאהבה וחסד מסותרת וגנוזה בתוכה פנ"ל שבאמת הפל הוא לטובתו: או י"ל עז"ה טובה תוכחת מגולה היינו שיכול האדם לעשות מהתוכחת מגולה טובה ולהמתיק מעליו הדינים ע"י האהבה מסותרת.

ר"ל ע"י שמאמין באמונה שלימה פי הטוב והחסד טמיר וגנוז בגנויה ומאתו לא תצא הרעות רק הפל הוא לטובתו ובזה מבטל וממתק הדינים מעליו ותפקחנה עיניו והנה רואה ומבין לפעמים הטוב וגודל החסד שימשך לו מזה והנה הבורא ב"ה וב"ש דיבר קשות עם משרע"ה בתוכחת מגולה על אשר אמר ומאז באתי אל פרעה הרע לעם הנה ולזה אמר לו הש"י עתה תראה כו' ונדחו"ל אבל במלקמות ל"א מלכים לא תראה עיי"ש.

ולזה ירמזו הפתוב ונדבר אלהים אל משה היינו שדיבר אליו קשות כנ"ל מכ"מ ויאמר אליו אני ה' הוא שם הרחמים והחסדים היינו שא"ל הש"י הגם שדברתי אליה דברים נראים נרים לנגדה.

עכ"ז תדע שאני ה' היינו כי האהבה והחסד והרחמים גמורים מנסתרים וגנונים בתוכו והבן: וארא אל אברהם אל יצחק וגו' ופירש"י ו"ל אל האבות פבר צווחו ביה קמאי דקמאי מאי חידש רש"י בזה שאינו מפורש בהפסוק עצמו אף בהעיר לב ושום שכל י"ל דרש"י ו"ל רימז לנו בזה דבר גדול דהנה לכאורה קשה דהי' לו לומר וארא אל אברהם יצחק ויעקב והני שני תיבות אל אל המה אף למותר אכן י"ל דהנה הש"י אמר למשה שנתראה ונתגלה אל המקור ושורש של אברהם ושל יצחק ושל יעקב בעולמות העליונים הק' ולהמקור מחצב נשמותיהם ואצילותם לשם הנה נגלה הקב"ה וב"ש באל שדי סוד המלוכה הק' ולזה פתיב אל בכל פעם לרמז דבר זה וזהו ג"כ פוננת רש"י ו"ל במתק לשונו הטהור וארא אל האבות היינו אל המקור ושורש העליון הקדוש שהוא בחי' אבות של אברהם יצחק ויעקב והמשכיל יבין כ"ז: וגם אני שמעתי וג' מצרים מעבידים וגו' הנה לכאורה תיבת אני הוא מיותר ועוד אינו מוכן לשון מעבידים שהוא מפעיל הי"ל עובדים אתם אכן י"ל.

דהנה פאשר זעקו בני עם ה' לבקש ולחנן על נפשם מאת הש"י וית' להושיעם מן העבודה הקשה גם להצילם מצער גופם בתוך הזעקה הבינו מעצמם בדעתם ושכלם שגם הנשמות הם בהגלות ויותר מזה יש לזעוק על שיעבוד הקדושה שמה באו לביטול עבודת הש"י ואז נתישבו בלבם ושכלם הוזה.

על מה עשה ה' כף לנו הלא בנדאי הוא עבור גנדל חטאינו ופושעינו נגדו ית'. והתחילו לעשות תשובה שלימה ולתקן נשמותיהם ושוב בתוך כף נתישבו יותר בדעתם ושכלם מעצמם וצעקו על ד"ז יותר ויותר במר נפשם וכאב לב אוי נא לנו כי נואלנו אשר היינו ממתנים מלשוב בתשובה עד שפאו עלינו וסורין גדולים ושיעבוד גדול מהמצריים ואז נתעורר לכבינו לשוב אליו ית' וכי פרעה הקריב את לכבינו אל אבינו שפשמם הראוי ונכון לבני אברהם יצחק ויעקב פמונו היום לעשות פזאת וצעקו על דבר זה במר נפשם יותר ויותר ממה שזעקו מקודם לגדל הבושה שלא עשו תשובה לתקן פגם נשמותיהם עד הנה כ"א עקשיו ע"י המצרים ומעיקי אותם וזו הנאקה והצעקה היתה מפאב לבם באמת גמור וזה לא הי' גלוי לשום בריה בלתי לה' לבדו וזהו ביאור הפסוק וגם אני שמעתי ר"ל אני בעצמי שמעתי את נאקת גו' היינו עם הנאקה שהם צועקים על צער הגלות והשיעבוד שומע אני עוד צעקה אחרת אשר מצרים מעבידים אותם ר"ל שצועקים ביותר על זה שהמצריים ומעיקים להם יהיו מפעילים ומעבידים אותם עבודת הש"י ולקרב לבכם אל הש"י ולמה לא עשו זאת מאליהם ולזה ואזכור את בריתי היינו עי"ז ראוי ונכון שאזכור להם הברית והדביקות שהיה לאבותיהם הק' עמי ולגאלם.

כיה"ר לגאול אותנו בב"א: ויאמר ה' אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה וגו' במדרש הה"ד שאו שערם ראשיכם גו' למה נק' שמו מלה הפכוד שחלק מכבודו ליריאי מלה ב"ו אינם נק' בשמו אבל הקב"ה קרא למשה אלהים בשמו שנ' נתתיך אלהי לפרעה מי

הוא זה מְלֶךְ הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת הוא מְלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה לְמָה קָרָא דְהַמְעַ"ה לְהַקְב"ה מְלֶךְ הַכְּבוֹד שֶׁהוּא חוֹלֵק כְּבוֹד לִירֵאָיו פִּיצַד מְלֶךְ ב"ו אֵין מִשְׁתַּמְּשִׁין בְּשִׁרְבִיטוֹ וְהַקְב"ה מְסַר אֶת שִׁרְבִיטוֹ לְמֹשֶׁה ש' נִיקַח מֹשֶׁה אֶת מִטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ.

מְלֶךְ ב"ו אֵין לּוֹבְשִׁין עֲטָרָה שְׁלוֹ וְהַקְב"ה עֲתִיד לְהַלְבִּישׁ עֲטָרָה שְׁלוֹ לְמְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְמֵהוּ הָעֲטָרָה שֶׁל הַקְב"ה פָּתָם פֶּז שֵׁנ' רֵאשׁוֹ פָּתָם פֶּז וְכַתִּיב תְּשִׁית לְרֵאשׁוֹ עֲטָרַת פֶּז עַכ"ל הַמְדַרְשׁ כָּבָר אָנוּ מְוַזְהָרִים מִקְדַּמוֹנֵינוּ ז"ל שֶׁלֹּא נַחְשׁוֹב בְּדַעְתָּנוּ ח"ו שׁוֹם דְּמִיּוֹן אוֹ צִיּוֹר אוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה בְּאֵלֶיהֶוּ ית' וְשׁוֹרֵשׁ הַדְּבָרִים הוּא כֶּף דְּהַשְׁעָרִים וְהַפְתָּחִים שֶׁל הָעוֹלָם הֵן הֵמָּה אֲנָשִׁי מַעֲשֵׂי דְנֻדָּאֵי א"א לְנוּ וְשׁוֹם נִבְרָא לְהַשִּׁיג בְּדַעְתָּו אֶת יוֹצְרָנוּ וּבּוֹרְאָנוּ ית' מִצַּד מֵהוּתוֹ וְעַצְמוּתוֹ כִּי הוּא מְוַשְׁשֵׁל מְכַל מִיַּן הַשְּׂגָה וְלִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָא בֵּיהּ כְּלָל כַּמ"ש וְאֵל מִי תִדְמִיּוֹן אֵל וְמֵה דְמוּת תַּעֲרֹכוּ לוֹ וְמֵה שְׁאֲנוּ מְהַלְלִים וּמְשַׁבְּחִי וּמְתַאֲרִי אוֹתוֹ בְּפִרְטוֹת מְדוּתָיו הֵק' הוּא רַק בְּדַרְךָ שְׂאֵלָה וּמְשַׁל מֵמָה שְׁאֲנוּ רוֹאִים הַנְּהַגוּתָיו הֵק' וְחֻסְדָּיו וּגְבוּרוֹתָיו וּמִצַּד פְּעוּלוֹתָיו הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים מְזַהּ יְכוּלִים לְהַפִּיר קִצְת מִמַּעֲלַת יְקָר תְּפָאֲרַת מַלְכוּתוֹ וְכַחוּתָיו הֵק' וְהוּא מְשַׁל כְּמוֹ הַנְּשַׁמָּה שֶׁבְּגוֹף הָאָדָם אֲשֶׁר בְּלִתי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וְלִדַּעַת מֵהוּתָהּ כְּלָל לְאֲשֶׁר הִיא שְׁכָל רִוְחָנִי שְׁאֵין מְוַרְגָּשׁ בְּחוּשִׁים רַק אַחַר שֶׁהִיא מְתַלְבְּשֶׁת בְּרוּחַ רִוּחַ בְּנֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ הַחַיּוֹנִי הַמְקוֹנֶשֶׁר בְּגוֹף הָאָדָם אֲז ע"י שְׁאֲנוּ רוֹאִים פְּעוּלַת הַנֶּפֶשׁ בְּהַגּוֹף מְזַהּ יְכוּלִים לְשַׁעַר קִצְת גִּוְדָל מַעֲלַת קְדוּשַׁת הַנְּשַׁמָּה כַּמ"כ כְּבִיכּוֹל הוּא ית' שֶׁשְׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ ית' לְגַלוֹת אֶת כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְכַחוּתָיו הֵק' בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים אֲז הָאֲצִיל מְאוּרוֹ הַא"ס ב"ה וּב"ש הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵק' הַנְּעַלְמִים וְעוֹד מְשִׁם מְדַרְיָגָה אַחַר מְדַרְיָגָה בְּסוּד מְאֻנִּין וּלְבוּשִׁין.

עַד שֶׁהִגִּיעַ אוֹרוֹ הֵק' לְהַשְׁכִּינָה הֵק' וּמְשִׁם מִתְפַּשֵּׁט עוֹד ע"י לְבוּשִׁים הֵק' שֶׁמִּגִּיעַ לְרֵאשׁ צַדִּיק וְנִבְיָא אֲשֶׁר עָלָיו שׁוֹרָה הַשְׁכִּינָה וּמִשְׁפַּעַת עָלָיו מְאוּרוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵק' שֶׁיְהִיָּא הַצַּדִּיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאַת אֱלֹהִים וְהוּא בַחִי מַלְכוּת שְׁיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת הַכֹּל כְּרִצּוֹנוֹ ע"י כּוֹחוֹתָיו ית' כַּמ"ש וְתַגְזוֹר אוֹמֵר וְיָקָם לָךְ וְעִי"ז נִיפְרָר גְּדוּלַת הַבוֹרָא ב"ה וּב"ש וְהַכֹּל יוֹדְעִים אֲז שִׁישׁ מְשַׁגִּיחַ וְשׁוֹפֵט בְּאֶרֶץ וְהַצַּדִּיקִים הֵמָּה פּוֹתְחִים פְּתָחִים וְשַׁעֲרִים הָעֲלִיוֹנִים לְהַרִיק שְׁפַע טוֹבָה וּבִרְכָה ע"י הַשְׁעָרִים וְהַפְתָּחִים לְהַכְנִי לְעֵילָא וּתְתָא וְהַצַּדִּיקִים גְּמוּרִים נִקְרְאוּ שַׁעֲרִים וְאֵינָם גְּמוּרִי נִקְרְאוּ פְתָחִי עוֹלָם וְהַקְב"ה נִתֵּן מִכְחוֹ לִירֵאָיו וְחֻלֵּק מְכַבּוּדוֹ לְהֵם מִי הוּא זֶה מְלֶךְ הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת אַחַז"ל לְמָה נִק' שְׁמוֹ צְבָאוֹת כִּי אוֹת הוּא בְּצַבָּא דִּילָן ר"ל הַגֵּם שֶׁהַקְב"ה נוֹתֵן לְהַצַּדִּיקִים כֹּחַ וְגְדוּלָה אַעפ"כ הֵם מְיִיחָסִי אוֹתוֹ הַכֹּחַ וְהַגְּדוּלָה לְשִׁמוּ ית' וְיִוְדְעִים שְׁאֵין זֶה כֹּחַם רַק שֶׁל הַש"י אֲבָל הָאֲנוּמוֹת עַכּו"ם כְּשִׁנּוּתָן הַש"י לְהֵם אֵינָה כְּבוֹד אֲז הֵם מְכַחִישִׁין כֹּחַ וּגְבוּרָה שֶׁל מַעֲלָה וְאוֹמְרִים כַּחִי וְעוֹנָם יְדִי כּו' אֲבָל בְּהַצַּבָּא דִּילָיָה הוּא אוֹת הַיָּינוּ בְּצַבָּאוֹת יִשְׂרָאֵל הוּא אוֹת אֲמַת שֶׁהוּא הוּא הַמְלֶךְ הַכְּבוֹד הַגֵּם שֶׁחֻלֵּק לְהֵם מְכַבּוּדוֹ וְעוֹד נִתְרַבָּה וְנִתְגַּדַּל קְדוּשַׁת רּוּחְמּוֹת הָאֵל ית' מֵמָה שְׁאֲנוּ רוֹאִין הַנְּהַגַת הַצַּדִּיק הַקְּדוּשׁ הַזֶּה אֲז יְכוּלִים לְשַׁעַר קִצְת כְּמָה גְדוֹלִים מַעֲשֵׂה ה' וְנִפְלְאוּתָיו וְנוֹרְאוּתָיו אֵיךְ הוּא יְחִיד וְשְׁלִיט בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים וְזֶה הֵינָה בַחִי מִשְׁרַע"ה שְׁנַתֵּן לוֹ הַש"י תְּהַפֵּךְ וְהַמְשַׁלָּה מִכְחוּתָיו הֵק' שֶׁיְהִיָּא כֹּסֵא וּמְרַכְבָּה קְדוּשָׁה לְמַלְכוּתוֹ ית' וְעַפ"ז יוֹכְנוּ דַחַז"ל שֶׁהַקְשׁוֹ לְמָה קָרָא דְהַמְעַ"ה לְהַקְב"ה מְלֶךְ הַכְּבוֹד ר"ל אֵיךְ אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת מֵהוּת כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ ית' שְׁאֲפִילוּ מְלַאכְיוֹ וּמְשַׁרְתָּיו הֵק' שׁוֹאֲלִים אֵינָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ וְא"כ הִיאֵךְ הוּא בְּאֶפְשָׁרִי לְקָרוֹתוֹ מְלֶךְ הַכְּבוֹד וְתִירוּצָם עַל זֶה הוּא לְפִי שֶׁחֻלֵּק

מפבודו ליריאי ר"ל ע"י שאנו רואים הפבוד שהוא חולק להצדיקים מזה יוכל להפיר ולהבין קצת מפבוד מלכותו ית' וית' פיצד מלך ב"ו אין משתמשין בשרביטו והקב"ה מסר שרביטו למשה שנ' כו' היינו הפוחות הק' שהוא ית' פביכול משתמש בהם כמ"ש ויקח משה את מטה האלהים בידו ר"ל הטי' של הנהגות מלכותו ית' הי' בידו וכוחו של משה שהי' יכול להטות בשכלו הק' כל הפוחות הק' שבו אל אשר יחפץ ועוד מלך ב"ו אין לובשין העטרה שלו כו' הנה ידוע פי אותיות כת"ם הם נוטריקין פהונה תורה מלכות והן המה הג' פתרים הפאים מהג' קוין הק' חג"ת פי מדת החסד מכונה בשם כהן פידוע' והתורה הקדושה היא מצד קו האמצעי שהוא תורת אמת ומלכות היא מצד הגבורה כמ"ש מלך במשפט יעמיד ארץ ואלו הג' קוין הק' הם מלובשים באותיות התוה"ק שהם גופי תורה והאור הק' השופע עליהם ג"ר ששם הוא אור הנה מא"ס בהוב"ש והוא המאיר על האותיות והם נק' פתרי אותיות המרומזים בטעמים נקודות תגין והם בחי' רא"ש פי כמו שהראש הוא למעלה מכל איברי הגוף פה פביכול האור הצח הנה מהרצון העליון הוא מאיר על האותיות התורה שבכתב ומחיה אותם בכת שם הק' מ"ה.

שהוא סוד אד"ם וכשמתקשר תורה שבכתב עם תורה שבע"פ ע"י שם הק' מ"ב שהם ג' ידות יד הגדולה יד החזקה יד הרמה שג"פ י"ד עולה גימ' מ"ב אז שני שמות הק' האלה ביחד עולים מגין פ"ז וזהו שאמר ראשו פתם פ"ז.

המה השלשה אורות הקדושים המאירים על תוה"ק מהא"ס ב"ה וב"ש והיא העטרה הק' הנתונה בראש ממה"מ הקב"ה ונעתידה העטרה לחזור ליושנה בביאת משיח צדקנו ב"ב פי עליו נאמר ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה כו' שביין וישפיל כל סודות התורה וישגי כל האורות הק' הפלולים בה וזה"ש חז"ל מלך ב"ו כו' אבל הקב"ה ילביש את העטרה שלו ר"ל התוה"ק והאורות הקדושים יתן אותם בראש מלך המשיח צדקנו.

ושפיר הביאו ראיה מזה שכתוב ראשו כת"ם פ"ז הרומו על אורות הק' העליונים וכנ"ל וכתוב נמי במלך המשיח תשית לראשו עטרת פ"ז וכיה"ר שגנזקה ב"ב בזכות התוה"ק לביאת הגואל האמיתי אמן: ויאמר ה' וגו' ידבר אליכם פרעה וגו' לכם מופת וגו'.

הנה תיבת לכם הוא לכאורה מיותר ושמעתי מפי אדמו"ר הרב הקדוש כו' מוהר"ר אלימלך ז"ל. פי הנה מעשה פשפים הוא דבר חידוש נפלא בעיני מי שאין לו היכולת לעשות כזאת.

אבל בעיני המכשפים בעצמם אין הדבר לפלא פידוע אבל הנסים והנפלאות הנעשים ע"י הנביאים אז הוא בעיניהם עצמם ג"כ לפלא ומופת גדול ולזה פי יאמר פרעה תנו לכם מופת היינו שתעשו דבר כזה שיהיו בעיני עצמיכם ג"כ למופת ופלא וכה אדע פי הוא דבר ניסי וחקמות אלהות.

ודפח"ח ושימד"נ: ולי נראה עוד דהנה פתיב מפי עליון לא תצא הרעות כ"א כל מיני טובות והברכות וחסדים גדולים לכל הנבראים פולם אף בבחי' המקבלים יש השתנות לפי ערך בחי' כל או"א אצל זה הוא לטוב ואצל זה להיפך ח"ו עד"מ זריחת השמש שזרחת לכל העולם בשנה ועכ"ז חלב נימס מפני חום השמש ושענה אדרבה נתקשה יותר מחום השמש גם פשתן פשמכבסין אותו מתלבן מחום השמש ושאר דברים נשחרין

מחנם השמש כמ"ש אל תראוני שאני שחרחורת שישנפתי השמש והשמש מאירה לכל בשנה ואין פה שום שינוי כלל מדבר זה לזה ועכ"ז יתראה בכל דבר איזה שינוי מצד המקבלים וכמו כן הוא כביכול אצל הטוב והחסד אשר הש"י מטיב לברואיו ומשפיע לכאור"א שפעו הטוב בכל עת ורגע בלי הפסק כלל ומכ"מ ישנה בכל אחד ואחד לפי ערך המקבלים לטוב או כו' לפי מעשיהם והנה הש"י פקד וצוה למשה ואהרן לגלות ולפרסם אלהותו ית' לפרעה ולמצרים ולהודיעם אשר הוא עיקרא ושרשא דכל עלמין והוא הן ומחיה את כולם ומבלעדי שפעו וחייתו פאפס ותוהו נחשבו ובאמת דרכו להטיב לכל ברואי עולם ומה גם לכנ"י עם קרובו וסגולתו ורצונו להוציאם ממצרים ביד חזקה גם להפכות פרעה ועמו במכות גדולות ונפלאים ואותן המכות בעצמם יהיו טובות לישראל חוץ טובות החירות משיעבוד לגאלה וכמו שמצינו בדת"ל כי ממכות דם נתעשרו בני"י כי המצריים קנו מהם מים לשותות גם מפת חןשף היה טובה גדולה לישראל כי אז חפשו כל המטמוניות של המצריים והאוצרות הצפונים והגנוזים וכל מיני פלים היקרים ונחשובים ואח"כ בעת צאתם ממצרים הוכרחו להשאילם ולא יכלו להעלימם מהם וכן מסתמא היו כל המכות בעצמם טובות לישראל ונמצא הגם שמאתו ית' לא תצא כ"א טוב עכ"ז ונתהפך הדבר לרע לפרעה ולהמצריים והוא באמת פלא גדול שדבר אחד יהיה טוב לזה ורע לזה ובדאי שישאל ע"ז מופת ממשה ואהרן פדי שידע שיוכל להיות דבר כזה להשתנות בעצמו מזה לזה ועוד היה חידוש נפלא בעיני פרעה ועמו על ששמעו מפיהם שרצון הש"י לגאול את בני"י מתחת סבלות מצרים הגם כי המה ג"כ משוקעים בתוך גילולי מצרים ותועבותיהם ועדיין אין להם שום מצוה ואיזה זכות עצמן.

וא"כ מה נשתנו אלו מאלו וממילא ישאל גם לזה מופת פדי שיתאמת אצלו דיבורם של משה ואהרן ככל אשר יצא מפיהם פן יקום ולא יפול מדבריהם ארצה וזהו כי ידבר אליכם פרעה גו' תנו לכם מופת היינו לידע אם אמת הדבר שאתם ראוים להגאל הגם שאתם כמ"כ משוקעים כנ"ל.

גם מופת על השתנות הדבר אחד לזה טוב וכו' הגם שמאתו ית' לא תצא רק טוב וכנ"ל אז ואמרף אל אהרן. קח את מטף שהוא קדוש פנודע והשלה אותו לפני פרעה הרשע ויהי לתנין היינו שישנה אצל פרעה ועבדיו דבר קדוש כזה ויתהפך לתנין ולנחש וזהו נדאי מופת חותם על השתנות דבר אחד לפי ערך המקבלים וכנ"ל וכן בזה יתורץ ג"כ קושיותו על מה מה הם ראוים להגאל.

פי בני"י זרע אבותינו הק' הם שורש ומקור הטוב עכ"ז בהיותם בין המצריים ומסת שיעבודם שהם בחי' הרע גמור אז ויתערבו בגוים וילמדו מעשיהם ולזה הם פעת משוקעים בגילולי מצרים ותועבותיהם אבל לא מצד טבעם ומזגם ותולדותם.

ובאמת כשיגאלו מת"י עול גלותם ושיעבודם ישליכו מהם כל בחי' הרע שהיו בו מקדם ויטהרו ויקדשו א"ע בכל האפשרי כדרך הטוב ובזה הם ראוים להגאל ויבלע מטה אהרן את מטותם הגם שפבר נעשה, המטה לתנין לפני פרעה ועמו עכ"ז מלכותו בפל משלה אפילו בבחי' קליפות וחיצוניות ולזה ויבלע מטה אהרן את מטותם להוציא בולעם

מפיהם ולברר ולהעלות כל הניצוצין קדישין לשוןרשם הטוב הרמה בקודש: או יאמר ויובן בזה ג"כ למה בחר הש"י דוקא המטה והמופת יהי' להתהפך לנח"ש.

נדאי הוא בכונה מכוונת והוא שרמז בזה הקב"ה מ"ש שהמע"ה יש אדם שליט באדם לרע לו. כדי שלא יגבה לב פרעה בראותו פח ממשלתו שהוא מושל פעת על בני ישראל ומשעבד בהם כרצונו ויחשוב בדעתו כי לעולם חוסן ומלכותו עליהם לעד תיפון.

לו ולזרעו אחריו ובאמת לא כן הוא. רק לפי שהשעה משחקת לו וכח הטומאה גדול מאוד וניצוצי הק' מובלעים ומשוקעים במצרים עד עת קץ.

אבל הוא גורם בזה השיעבוד והגלות רע לעצמו לאין שיעור שעיקר הגלות והשיעבוד שלמצרים הי' רק שבנ"י יבררו ויוציאו כל הנ"ק המובלעים שם. ע"ד חיל בלע ויקיאנו.

ופתאום יבוא אידם בבוא הזמן והעת שיתבררו כל הנ"ק משם ויעלו לשוןרשם ואז ישארו פרעה וכל עמו וארצו כמצולה שאין בו דגים כו'. ריקם מכל וילכו לטמיון ע"כ פקד וצנה הש"י ליקח את המטה של אהרן שהיה קדוש מאוד כמ"ש והנה פרח מטה אהרן כו' שהיה רומז לגדל קדושת משפחת אהרן כי מטה הוא לשון משפחה כמ"ש אלה ראשי המטות ואם המטה הזה רומז על קדושת משפחת אהרן שהוא המובחר מכל משפחות ישראל ודאי ידוע שהי' בהמטה הזה קדושה רבה ויתירה למאוד ובזה הראה לו הש"י כמה גדול כוחו והתגברות הקליפה פעת היינו שאפילו על קדושה גדולה כזו יכול לשלוט שע"י ראייתו בעיניו הטמאים בזה יתהפך המטה לנח"ש וזה"ש השלף לפני פרעה דייקא שיהא רואה אותו ויהיה תיקף לתנין מגדל פח הטומאה שיש בו בראייתו ואח"כ אחז בזנבו ונתהפך למטה בכפו בזה רמז לו שעתידה הקדוש' לעלות למקומה והקליפות והחיצוני' פעשן יכלו כמו שהמטה הזה חזר לקדושתו ובלע את כל מטותם.

כמ"כ ע"י קדושת ישראל יכרעו ויפלו הם וכל המשפחות שלהם המרומז במטותם כנ"ל ולא יהי' להם עוד שום ממשלה כזו לעולם כן יאבדו כו' וכיה"ר שיקנים בנו במהרה בימינו כימי צאתך מארץ מצרים ארצנו נפלאות אמן: ויאמר משה וגו' התפאר עלי וגו' למחר וגו'.

ופירש"י ז"ל התפלל היום שיפירתו למחר ולכאורה מנ"ל לרש"י זה עוד מאי נפקא מינה מזה לפרעה אם היום תפלל או למחר הגם שלשון למתי אעתיר מורה לזה עכ"ז קשה על פרעה עצמו מה ראה שקיבל ע"ע להיות מעונה בסיורין עוד יום אחד וכי לא הי' טוב לו יותר שתקף יסורו ממנו ובנדאי לא לחנם עשה זאת: אכן י"ל בהעיר לב דבאמת לא האמין פרעה בנבואת משרע"ה ונחשב בדעתו שפפי עצמו אומר כל הדברים הללו לכה רצה משרע"ה להראות לו שהוא נביא לה' ונאמן ביתו והן הן בעצמן הדברים שיצאו מפי הש"י וממילא יקנים הש"י ככל אשר יצא מפי משה למלאות חפצו ורצונו פראוי לאוהב נאמן אמיתי כמוהו וזה"ש משה לפרעה התפאר עלי ר"ל בחנוני נא באיני דבר שתוכל אח"כ להתפאר עלי ולומר שלא נתקיימו דברי וע"כ זהו שהתחפם פרעה ובחר לעצמו זמן הסרתם ביום מחר וזהו באמת התפארות גדול למשה היינו מה שיתפלל היום שיפירתו למחר דהנה כל איש מזרע ישראל אשר הוא לפעמים באיזה צרה ח"ו אז

כְּשֶׁמִתְפַּלֵּל לַהֲשִׁי וּמְעוֹרֵר עָלָיו רַחֲמָיו אָז תִּיכַף וּמִיד הוּא נִחְלָץ מֵהַצָּרָה כִּינּוֹן שְׁהֶרְחַמִּים גּוֹבְרִים עָלָיו וְאֵז מִמִּילָא הַדִּינִין נִמְתְּקִין וְהִסּוּרִין מִסְתַּלְקִין.

וּא"א לָהֶם לְהִתְעַבֵּב עוֹד וְזֶהוּ שְׂרַמְזוּ לוֹ מִשָּׁה בְּמִתְקָ לְשׁוֹנוֹ. שְׁמָה שְׁהֲשִׁי יִסִּיר הַצָּפְרָדְעִים מִפְּרֵעָה וּמַעֲמוֹ אֵינוֹ עֶבּוֹר שְׁנִתְמַלָּא עָלָיו רַחֲמִים דְּבִאֲמַת בְּאֲבוּד רְשָׁעִים רַגְהָ.

רַק הוּא מִפְּנֵי שְׁהֲשִׁי עוֹשֶׂה חֲפָצוֹ וְרָצוֹנוֹ שֶׁל מִשָּׁה שְׁהִתְפַּלֵּל עָלָיו וְלֹא יִשׁוּב תְּפִלָּתוֹ רִיקָם מִלְּפָנָיו וּז"ש מִשָּׁה כְּדַבְּרָה הִינּוּ אֶתְפַּלֵּל הַיּוֹם וְאֶקְבַּע הַזְּמַן שְׁלֹא יִכְרַתוּ עַד לְמַחֵר וּבְזֶה תִּרְאֶה הָאֲמַת שְׁהֲשִׁי עוֹשֶׂה רָצוֹנִי וְלֹא יִסִּירָם עַד לְמַחֵר כְּדִי לְאֲמַת דְּבָרֵי וּבְזֶה יִגְלֶה וַיִּפְּרָסֶם לְכָל שְׂאֲנֵי גְבִיא בְּאֲמַת וְנִאֲמָן בֵּיתוֹ.

וְהִיא נִדְאֵי תִפְאָרֶת לְמִשָּׁה שְׁבָנָה הַנִּסְיוֹן שְׁנִסְסֶהוּ יְהִי נִיכָר חֲשִׁיבוֹתוֹ לְפָנֵי הַשִּׁי"ת וְעֵינָן בְּאוֹה"ח קִצַּת מְזָה וְהִבֵּן זֶה: בָּא וַיֹּאמֶר וְגו' בָּא אֶל פְּרֵעָה וְגו' בְּזוֹה"ח כָּאֵן רָמְזוּ לוֹ מִפֶּת אֲרָבָה וַי"ל כִּי הֶרְמָזוּ הוּא עַד"ו.

דְּהִנֵּה שְׁפָל הָאוֹתִיּוֹת שְׁהֶם מְמוּצָא אֶחָד הֵם מִתְחַלְּפִים לְפַעֲמִים נִמְצָא שְׁאוֹת ב' מִתְחַלְּףִים עִם אוֹת פ' שְׁהֶמָּה כְּאֶחָד מְמוּצָא הַשְּׁפָתִים. שְׁהֶם אוֹתִיּוֹת בּוּמ"ף.

וּכמ"כ אוֹת א' מִתְחַלְּףִים עִם אוֹת ע' שְׁהֶם ג"כ מְמוּצָא אֶחָד שְׁהֶמָּה אוֹתִיּוֹת אַחַה"ע הַיּוֹצֵאִים מִן הַגְּרוֹן וְזֶהוּ שְׁאֲמַר הַשִּׁי"י לְמִשָּׁה בָּא אֶל פְּרֵעָה ר"ל שְׁתַּקַּח אוֹתִיּוֹת בָּא וְתִכְנִס אוֹתָם אֶל תִּיבַת פְּרַע"ה בְּחִילוֹף אוֹתִיּוֹת פ"ע מִתִּיבַת פְּרַע"ה וְכנ"ל וְאֵז יְהִי מְזָה תִיבַת אֲרָבָה.

כִּידוּעַ לְפָל וּק"ל: וַיֹּאמֶר ה' וְגו' הַכְּבֹדְתִי אֶת לְבוֹ וְגו' שְׁתִּי אוֹתוֹתִי וְגו' יֵשׁ לְרַמְזוֹ בְּזֶה יְדוּעַ כִּי עֵינָךְ הַגְּלוּת הוּא גְלוּת הַדַּעַת וְכַמְבֹּנָאֵר לְמַעְלָה וְהוּא ע"ד דִּיעָה קְנִיַת מָה חֲסִרְתָּ דִּיעָה חֲסִרְתָּ מָה קְנִיַת כִּי כְּשֶׁבָא אֶל הָאָדָם יְסוּרִים וְצָרוֹת ח"ו אֵז אִם דַּעַתוֹ וְשִׁכְלוֹ מִיּוֹשְׁבֵינִי עָלָיו אֵינֶם נִחְשָׁבִין הִסּוּרִין בְּעֵינָיו לְכָלֹם.

כִּי יוֹדַע וּמֵאֲמִין בְּאֲמַת שְׁהֶפֶל הוּא טוֹבוֹת מֵאֲתוֹ ית' וְית' נִגְמֵם כִּי לְפַעֲמִים יִרְאֶה בְּעֵינָיו הַטוֹב שְׁיִמְשֹׁף לוֹ מְזָה לְאַחַר זְמַן כְּנֹדַע וְהוּבָא בְּסִפְה"ק כְּמָה מַעֲשִׂיּוֹת עַל זֶה וְעֵינָךְ הִסּוּרִין וְהַגְּלוּת אֲשֶׁר לְהָאָדָם הוּא כְּשֶׁדַּעַתוֹ אֵינָה מִיּוֹשְׁבַת עָלָיו אֵזִי הוּא מְרַגֵּשׁ בְּנַפְשׁוֹ גְּוַדֵּל הַצָּרוֹת וְהִסּוּרִין כִּי אֵין לוֹ בְּמָה לְהִתְחַזֵּק וְלִיתֵן עֲצוֹת בְּנַפְשׁוֹ אֵיךְ וּמָה לַעֲשׂוֹת וְכֹאֲשֶׁר צוּעַק בְּמַר נַפְשׁוֹ לַהֲשִׁי"י וְהוּא מְרַחֵם עָלָיו וְשׁוֹלֵחַ לוֹ דִּיעָה מִיּוֹשְׁבַת וּבָא לְהַבְנֶה אֵז תִּיכַף וּמִיד נִגְאָל מִצָּרָתוֹ וְדוּחֶקוֹ.

וְעַד"ז הוּא ג"כ גְלוּת הַפְּלִי וְהִבֵּן: וְהִנֵּה בְּיוֹהֵר הַקְּדוּשׁ אֵי פ' בְּרַאשִׁית. עַה"פ שְׁאוֹ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בְּרָא אֱלֹהִים.

כִּי תִיבַת מ"י הוּא עֲלֵמָא דְקִיּוּמָא לְשִׂאֲלָה וְהוּא עוֹלָם הַבִּינָה גַם תִּיבַת מ"י עוֹלָה מְסַפֵּר נוֹ"ן שְׁעָרֵי בִינָה מִי בְּרָא אֱלֹהִים הִינּוּ הַתְּגַלּוּת הַכּוֹחוֹת הַק' הַעֲלִיּוֹנִים בְּהִנָּא וְקִצּוֹת. וּמִשָּׁם הַדִּינִים נִמְשָׁכִין ר"ל רַק שְׁבִמְקוֹרָם וְשׁוֹרְשָׁם שְׁהוּא עוֹלָם הַבִּינָה וְהַדַּעַת הֵם מְמוֹתְמִקִּים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וּמְנִינָה דִּינִין מִתְעָרִין וְכֹאֲשֶׁר נִתְעַלּוּ הִנָּא וְקִצּוֹת לְמַקוֹרְןָ וּלְשׁוֹרְשָׁן הֶרְמָה בְּקוֹנְדֵשׁ אֵז נִמְתְּקוּ הַדִּינִין וְהִנֵּה גְלוּת מְצָרִים הִי ג"כ גְלוּת הַדַּעַת וּבְכוּא עַת הַגְּאֻלָּה נִתְגַּלָּה אֵז הַדַּעַת וְנִמְתְּקוּ הַדִּינִין בְּשׁוֹרְשָׁן.

כי אז הי' עליה להנא"ו קצוות ונמתקו הדינין במקורן בעולם הבינה והדעת והדינין והיסורין נהפכו על פרעה ועל מצרים מבחי' אלה שהוא בחי' התגלות הנא"ו קצוות כי כ"א פלול מכולם.

וששה פעמים ששה עולה מנן אל"ה: ועפ"ז יש לפרש הפסוק ויאמר ה' אל משה. כי ידוע שמרע"ה הוא סוד הדעת העליון הקדוש בא אל פרעה היינו פרעה הוא לשון התגלות ר"ל שהבורא בהוב"ש אמר להדעת שיתגלה כי בא עת הגאולה כי אני הכבדתי גו' למען שתי אותותי אל"ה היינו לשום האותיות אלה שהם התגלות הנא"ו קצוות פנ"ל ומשם נמשכו כל הדינין בקרב דייקא שהדינין יתהפכו על פרעה ועבדיו ועמו ולמען תספר באני בנך כו' התעללתי במצרים היינו השחוק וההיתול אשר עשיתי בהם ואת מופתי אשר שמתים במ דייקא אבל אתם בני"י זרע קודש וידעתם כי אני ה' המרחם עליכם ובזה תהי' הגאולה וכיה"ר לפני הש"י שגזפה להגאולה אשר אנו מצפים ומיחלים לה' בב"א ע"י משיח צדקנו גואל האמיתי אמן: החדש הזה לכם וגו' במדרש הה"ד בי מלכים ימלכו הנה אהנו"ל דניסן הוא ר"ה למלכים ופריה בגמרא למאי הילקתא.

אר"ח לשטרות דתנן שטרי חוב המוקדמין פסולין והמאונחרין כשרין ובאמת למלכי ישראל מניסן מנינו וצריף להבין ולדעת מהו זה שנק' מלכי ישראל הלא באמת הש"י הוא מלך ישראל וגואלו ואומה הישראלית אינו מושל עליהם שום שר ומזל משרי מעלה בלתי הש"י לבדו אכן הענין כן הוא כי כל עולמות העליונים מאירים מהמלוכה העליונה וכולם יחד מפירים מלכותו ואדנותו כי בכל עולם ועולם אדנותו ומלכותו בכל משלה וכולם מקבלים ע"ע עול מלכותו ונרתעים מפחדו והדר גאון עוזו רק בעוה"ר היות העוה"ז עלמא דשיקרא ומלא חשכות מהקליפות החיצונים לא היו יודעים ממלכותו ואדנותו ית' וית' ואת תפארת גדולתו לא הפירו ולא היה אז בעולם מי שעל ידו יתגלה ויתפרסם מלכות שמים עד שבא אברהם אבינו ע"ה והפיר את בוראו ית' והשליף א"ע לכבשן האש באור כשדי על קדוש' שמו ית' וית'.

ובזה פירסם והודיע לכל באי העולם כי ה' הוא האלהים ואין זולתו ומושל בכל והוא היה הראשון שקבל ע"ע עמ"ש במס"נ לפרסם אלהותו ית' ואחריו החזיק בנו ידידו יצחק אע"ה שמס"נ ג"כ בעקידה על קדושת שמו ית' וע"י ה' קצת פירסום והעיקר היה כשבא יעאע"ה והוליד י"ב שבטי י"ה שהם נגד ד' חיות הקודש הנשאות את הכסא כי ד' פנים להם ואחד מהם פני אדם נמצא שהיה לד' החיות י"ב פנים זולת פני אדם נגד י"ב שבטי י"ה וזה היה פירסום גדול למלכותו ית' שהם היו מרפבה להמלוכה עליונה הק' ואח"כ כשירדו למצרים ע' נפש וסבלו עול קשה משיעבוד וגלות מצרים עד שעלה זכרוןם לפני הש"י ועשה עמהם פמה נסים ונפלאות גדולות והוציאם בידו הגדולה והחזקה ס"ר נשמות ישראל שהם היו בחי' קומה שלימה ואז נודע לכל באי העולם כי הוא לבדו מלך על כל הארץ כמ"ש אז נבהלו אלופי אדם והתחיל להאיר המלוכה עליונה בעוה"ז בפירסום רב ובפרט במעמד הנבחר הזה בהר סיני ואז הכנס"י ובפרט משרע"ה היו פסא ומרפבה למלוכה העליונה והמליכו את הבורא ב"ה וב"ש על זה העולם ג"כ וזהו ענין מלך ישראל וגואלו שהיו פסא ומרפבה להמלוכה העליונה וע"י מרע"ה וכללות ישראל נתגלה ונתפרסם מלכותו בזה העולם וזהו ענין מלכות ב"ד שהוא

בחי' רגל' ד' בהמרכבה והוא פסא ומרכבה למלוכה הק' מלכות שמים וזהו וישב שלמה על פסא ה' למלך על ישראל פי הכינו ה' למלך היינו שהמשיך את המלוכה עליונה להאיר בעוה"ז סוד וישב על פסא ה' למלך וזה הענין למלכי ישראל מניסן מנינו היינו שהם היו סוד פסא ומרכבה להמלוכה עליונה ולכבודו ית' וית' מניסן מנינו שהוא עת צאת ב"י ממצרים ע"י נסים ונפלאות מאז נתגלה מלכותו גם בתחתונים.

פי ככל שנה כשפא חודש ניסן נתעורר דבר זה ומתחיל להתחדש ולהאיר המלוכה העליונה כמו שהיה אז והשתא יתפרש המשנה בא' בניסן ר"ה למלכים היינו שמתחלת אדנותו ומלכותו ית' סוד מלכות שמים להאיר בזה העולם מחדש וכאלו היום נברא העולם דבאמת בניסן נברא העולם בפועל ולכן בא אז התחדשות לכל דבר שבעולם והימים הראשונים יפלו ומעתה מתחיל העולם מחדש להתנהג ופריה למאי היקתא ר"ל מאי נ"מ ומה נרנויח בזה שפאז הוא התנהגות חדש א"ר חסדא היינו המדה של רב חסדא אומרת לשטרות פדתנו שטררי חוב המוקדמין פסולין פיון דמניסן נתחדש התנהגות העולם ומה שהיה מקודם עד ניסן הוא נחשב הכל כאפס ותהו וא"כ כל השט"ח שהיו ח"ו על ישראל הן הנגזר עליהם מלמעלה על פלל ישראל או על איזה יחיד והן בעולם התחתון אצל שונאי ישראל אשר נכתב ונחתם בטבעתם להרע נגד זרע ישראל ח"ו הכל בטל ומבוטל ואין בהם ממש פיון דהעולם הוא מעכשיו כמו חדש ומה שעבראין וכל שיש איזה שטר שהוא חוב על איזה איש ישראל הוא מוקדם מניסן הכל פסול ובטל פנ"ל והמאחרין ר"ל השטרות שיצאו על זרע ישראל מר"ח ניסן והלאה יהיו פשרין לטובתם משום שאז הוא עת רצון ורחמים גוברים.

להיות הכל יוצא בכשרות היינו להיטיב להם ולהשפיע להם כל מיני טובות וישועות (ואצ"ל שלא יענשו על מה שעשו וקלקלו עד ניסן פי היו אז מעולם התהו ואין מהראוי לענשם על זה) וכעת באו לכלל עולם התיקון וההתחדשות ובנדאי צריה כאו"א לתקן כל מה שפגם עד הנה אבל מעונשי נפטרין ואדרבה ונהפוך הוא שאז הם ימי רצון ימי גאולה והוא ית' משפיע לזרע ישראל כל מיני ישועות וחסדים טובים כיה"ר אמן: וזהו פי' המדרש ב' מלכים: מלכו היינו מניסן מתחלת מלוכה העליונה להתחדש ולהאיר בכל העולמות והימים הראשונים היו מעולם התהו.

אף מכאן והלאה יתחדש על זרע ישראל בכלל ובפרט כל גזירת טובות ישועות ונחמות אמן: עוד בפסוק הנ"ל במדרש משל למלך שקידש אשה וכתב לה מתנה מועטת פיון שלקחה כתב לה מתנה מרובה כף עוה"ז הוא אירוסין שנא' וארשתיה לי לעולם לא מסר להם אלא סוד הלבנה שנא' החודש הזה לכם אכל לימות המשיח יהיו הנשואין שנא' פי בוועליה עושיה באותה שעה הוא מוסר להם את הכל שנא' והמשפילים יזהירו גו' פפוכבים לע"ו עכ"ל להבין מהו הענין שלעתיד ימסור לנו הכוכבים והמזלות אם למדשם כמו שמקדשין בזה"ז הלבנה זה אינו פי בשלמא קידוש הלבנה בזה"ז יש בזה נפקותא להלבנה מפני שהיא משתנית כמאחז"ל פעמים שהיא באה בארובה ופעמים שהיא באה בקצרה היינו לפעמים בא מולד הלבנה מרוב רחמיו.

וזה בארובה ולפעמים מולד הלבנה היא מז"א וזהו בקצרה היינו ברוב דינים והכל תלוי רק בנו שרק אנו יודעים ממנה ומקדשין אותה פי בין שבא' בארוכ"ה ובין בקצר"ה אינו

ראוי לגלו' להחיצוני' פשהיא באה בארוכ"ה פדי שלא יתקנאו בה וכשהיא באה בקצרה פדי שלא יתאחזו בה וזהו ענין פי' הכתוב אין אסתר מגדת את עמה ואת מולדתה כי הלבנה נק' בלשון ינן אסטהר כמ"ש בגמ' וזהו אין אסתר מגדת היינו אין הלבנה מגדת ואומרת המולד שלה להחיצונים.

פי מרדכי הוא צדיק יסוד עולם צנה עליה אשר לא תגיד וכ"ז הוא בהלבנה אבל בשאר מזלות וכוכבים פינן שאינם משתנים ואינם באים פעמים בארנפה ופעמים בקצרה א"כ לאיזה טעם יהיו גמסרים בידינו לעתיד אכן נ"ל שלע"ל יהא נמסר לנו פעולת השמש ושאר המזלות והכוכבים פי לע"ע הנה כל פוכב הוא פועל פעולתו שהוטבע בו אבל לעתיד יהא הפל מסור בידי הכנ"י בבחי' א"ח עטרת בעלה היינו שיכתיר את עצמו כביכול הש"י בהכנ"י ויהיה הכנ"י אז בבחי' פתר שהוא יותר גבוה מכל העולמות ויהיו כל העולמות עליונים ותחתונים מתנהגים על דינו וזה ינמשך ממה שישאל ימליכו את הש"י ע"ע ויקבלו עמ"ש באה"ר ולענין ולהשגים ע"כ עובדא אם הוא רצון המלך יעשה אותה.

וא"ל יתאמץ בכל פח ועוז לקיים גזירותיו ועי"ז הוא מקשר חכמה עילאה בחכמה תתאה ועפ"ז יתבאר מ"ש בתיקוני זוה"ק ונ"ל והמשפילים זיהירו כו' פד אית משפילים בישאל דידעין לזרקא אבנא לאתר דאתגזרת מתמן וידוע שכל התוארים והשמות והפינוים היו להבורא ב"ה וב"ש עד שלא נברא העולם זולת תואר מלך.

פי אין מלך בלא עם ולהיות רצון הקדום הפשוט היה להתבאר בתואר מלך לכו עלה במחשבה לפניו ית' להאציל העולמות פדי שיתגלה וינפר מלכותו בעולם ונמצא שמלכות עלה במחשבה תחלה וזהו שיסד הפייט מלכות עד לא קדם קדומה וזהו אכן שתיה שממנה הושפת העולם כולו כנזכר בגמ' היינו השכינה נק' אכן.

משם רועה אכן ישראל וזהו אכן שתיה. פי עבור שהיה רצון המאציל לתואר מלוכה היינו סיבה אמיתית שהושפת העולם והנה פשהאדם ממליך את הש"י ע"כ אבר ואבר ובנה עושה רצון הבורא ית' שהיה לו תואר מלך אז האיש הלנה מעלה מלוכה הק' עד מחשבה עליונה כמו שהיתה מימי קדם פשעלו כל העולמות במחשבה לפניו ית' וזהו ענין קישור חכמה תתאה בחכמה עילאה וזהו ג"כ פי' דברי התורה"ק דידעין לזרקא אבנא היינו אכן שתיה בחי' מלכותא קדישא לאתר דאתגזרת מיניה היינו לשורשה ולמקורה הוא מחשבה הקדושה הקדומה שעלתה לפניו ית' לבריא את העולם וכשיזכה איש ישראל לבחי' זו להעלות המלוכה הק' למחשב' עליונ' הקדומ' אז מתנהגים כל העולמות ת"י המלכות הק' וז"ש המדרש שלע"ל יהי הכנ"י בבחי' זו להעלו' הכנ"י סוד מלוכה הקדושה להיות עטרת בעלה וכנ"ל ואז יהיה נמסר בינה הפל.

ומביא ראיה מהפסוק והמשפילים זיהירו גו' הרקיע כמאן דנהיר הרקיע ועפ"ז י"ל הפסוק ויקח את האבן היינו השכינה הק' אשר שם היינו המאציל מראשותיו לשון ראשון ר"ל שלקח יעקב את המלוכה הק' שעלתה לפניו ית' במחשבה ראשונה מכ"ע פנ"ל וישם אותה מצבה היינו שהמשיך לה מוחין קדישין עילאין (מפוחין די"ה ויצק עליו שמן שהמשיך לה מוחין מחכמה עילאה ונעשה יחוד ת"ת בח"ע) מ"צ בא"ת ב"ש הם.

י"ה היינו המוחין שהמשיך להשכינה הק' וזהו מלוכה פי' מ"צ בה היינו נשם בה מוחין קדישין מוחין די"ה פנ"ל וכל הנ"ל יאה אפי"ה בביאת משיח צדקינו שאז יכתיר את עצמו כבניכולהקב"ה בהכנ"י וכתוב תשית לראשו עטרת פ"ז היינו שהקב"ה יכתיר את משיח צדקינו בעטרה של הוא מנין לבנ"ה היינו מילוי דמילוי של שם הק' מ"ה שיש בו מ"ב אותיו' והוא הנק' מ"ב דמ"ה שהוא מספ' פ"ז והוא הכת' שאנו עושין כשאנו מתחילין לילך מעשיה ליצירה ואומרי' ב"ש שיש בו פ"ז תיבות כמבואר וכן יה"ר מלפניו ית' שיהא כל הטוב הנ"ל במהרה בימינו אמן: דברו אל כל עדת ישראל וגו' בעשור וגו' אבות שזה לבית במדרש הה"ד אלהים יראה לו השעה לעולה בני ובהעיר לב י"ל ע"פ פשוטו הנה יש כמה ב"א שעושין מצוה אחת ואין טעם ומחשבה של אדם זה בעשייתו המצוה פטעם ומחשבה של אדם הזה בעשייתו מצוה זו גופה דעיקר הוא הפנונה זכה ורצויה בעשייתה ר"ל כשהאדם עושה מצוה יאה בכל לבו ונפשו ומאודו בדו"ר ולמסור נפשו עליו מחמת שבווער בלבבו אהבת ה' מאוד כמ"ש אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזה יבזוז לו ויהיה מתוק לו עשיית המצוה יותר ויותר מפל מיני מתיקות שבעולם ויהא שש ושמח כמוצא שלל רב יותר.

ועי"ז עושה אותה במס"נ ולא יבוש מהמלענים עליו וכמ"כ במצות קרבן פסח שאינו הש"י שיקחו להם בעשור לחודש טלה ויקשרו אותו בכרעי המטה ולהיות מוכן לשחטו בע"פ והנה היו ביניהם כמה אנשים מן הע"ר וכדומה שלא היו מאמינים בדבר זה שיגאלו והיו מתלוצצים מזה אמנם הפשירים שבישראל בני אברהם יצחק ויעקב תפסו אנפנות אבותיהם הק' בידיהם ומס"נ להש"י לקיים מצותו וקשרו הטלה בכרעי המטה הגם שהיו תועבת מצרים כמ"ש הן נזבח את תועבת מצרים גו' עכ"ז לא חששו לזה וקיימו פקודת מלפנו כולם כאחד במס"נ באמת ותמים אחד מחמת גודל האמונה שהאמינו בני"ה בהש"י ובמשה עבדו שבנדאי תהי' הגאולה והב' מחמת שהש"י צוה לעשות כן עשו פקודתו ית' לקיים מצותו במס"נ כמו יצחק אע"ה בעת העקידה שפשט צנארו לקיים דבר ה' ולא חששו לדברי המלענים והליצנים כמו שרי ועבדי פרעה אשר יראו זאת וישחקו עליהם וזש"ה דברו אל עדת בני"ה הפשירים פנוע בכ"מ שמתאר אותם בשם בני"ה ישראל ממש בעשור לחודש ויקחו להם איש היינו שכל איש ואיש יקיים המצוה זו שיה לבית אבות שיהא השעה הנה נלקח על בחי' וכוננה שהי' השעה של אבות בעקידת יצאע"ה וכנ"ל וזה"ש המדרש הה"ד אלהים יראה לו השעה לעולה בני כמו שמס"נ אברהם ויצחק עבור אהבת הש"י ובזו הבחי' ממש יקיימו ג"כ לקיחת הטלה ביו"ד לחודש והוא ע"פ פשוט: עי"ל באופן אחר הנה ידוע שהכנ"י נמשלה לשם כמ"ש שיה פזורה ישראל וכמאחז"ל צדקת פזרונו בישראל צדקה גדולה עשה הקב"ה עם הכנ"י שפיזר אותם בין האומות כדי שיתוספו עליהם גרים היינו דעיקר פנונת הגלות אף שהוא בדרך עונש אף עכ"ז הוא לטובתינו דהש"י חס על נשמות ישראל והנ"ק המפוזרים בד' כנפות הארץ ואילו היו זוכים ישראל ועושים רצונו של מקום היו יכולין לישב על אדמתן אדמת הקודש בהשקט ובטח וכל הנ"ק בכל מקומות מושבותיהם היו נמשכים מאליהם אל הכנ"י ולא היו נצרכים לטרוח אחריהם.

פי הנה הענף נמשך אחר השורש אף בעוה"ר ששקבלו מעשיהם ואין בהם שוב פח זה ואעפ"כ הש"י חס עליהם לבל ידח מהם שום נדח ח"ו והוצרך לפזר את ישראל בין

האנמות פדי שילקטו כל הנ"ק אשר הם מפוזרים פמו שהיו בגלות מצרים כמאחז"ל ע"פ ונצלו את מצרים שעשאו כמצולה שאין בו דג"ל שילקטו כל הנ"ק שהיו מןבלעים בהם והוציאו בולעם מפיהם ולקח נא' לא תוסיפו לראותם עוד כנודע ליו"ח.

מחמת שלא השאירו שום ניצוץ הקדוש וגמרו מלאכתן מלאכת הקודש וזהו הגלות ר"ל שהעיקר והשורש מןכרח להיות נע נד ממקומו ולילך בגולה ללקט הענפים היינו כל הנ"ק שלו ולאספם אל השורש ועפ"ז יש לכונן דברי המדרש גלתה יהודה מעוני מלחם עוני על שאכלו חמץ בפסח ר"ל לא שאכלו חמץ בפסח ממש כפשוטו אכן נודע דתחילת היציאה שאדם יוצא ממצרים מי"צ י"ם היינו מעמקי הקליפות והחיצונים ומבית האסורין של היצה"ר אל החירות אז מיד נכנס למקום קדושה ראשונה הנק' פסח והוא אור רוחני מאוד ובחי' זו נק' אמונה שהאדם משליך מעליו כל אמונות זרות ונכנס תחת האמונה הק' להיות לו דיעה ושרה ונכונה בלתי למען שמו ית' וזהו בחי' מצ"ה הנק' בזוה"ק מהימנותא קדישא והאדם צריך לשמור בחי' זו מאוד מכל מיני מחשבה רעה ודיעה כוזבות ח"ו ואפילו משהו חמץ או שאור הוא מעכב שהיא היצה"ר רק צ"ל האמונה זכה ונקי' מכל נידוד רע וחימוץ.

ונה הי' בעת יציאת מצרים שזכו להגאולה ע"י האמונה שלימה שהיו להם אז כמ"ש ויאו העם ונדבקו באהבת ה' משארותם צרורות בשמלותם על שכמם מגודל האמונה והבטחון שהי' להם אז אבל ח"ו פשאבדה האמונה מן הארץ ונתערבה בדיעות כוזבות ובאמונות זרות אז ח"ו הכניסו חימוץ להקדושה ולא היו דבוקים בשורש הקדושה ויסוד האמונה אשר עבור זה היו כל הענפים נמשכים אל מקורן ושורשן ועי"ז שנתקלקלה האמונה בידם ואז הוכרחו לנוד ממקומם ולילך בגלות לחזור על הענפים לאסוף אותם למקורן ולשורשן וזש"ה שכן ארץ ורעה אמונה ר"ל שיש יכולת בידך את הכנ"י לשפון בארץ א"י הק' ולא תצטרך לחזור בגולה אחר הנ"ק שנתפזרופי הם מאליהם יתקבצו אליה אף העיקר שתהי' דבוק וקשור בהיסוד והשורש וזה"ש ורעה אמונה לשון התחברות היינו שתחבר א"ע בהאמונה בקשר חזק ואמיץ וזה"ש גלתה יהודה מעוני ר"ל מה שהוצרכו לגלות ממקומם ולהיות מפוזר בין העמים זה בא מעוני מחמת שאכלו חמץ בפסח היינו שאבדו האמונה ונפרדו משורשם ונתבלבלו בדיעות זרות וכוזבות המחמיצים לבו של אדם ר"ל: וזש"ה דברו אל כל עדת ב"י גו' שה לבית אבות היינו שכל איש יקח ויברור לעצמו דרך ושרה שיהי' הששה לבית אבות ר"ל הששה פזורה שהיו מפוזרים עד הנה בין המצרים והשורש נגלה ממקומו ללקט הענפים ובאמת מהראוי והנכון שיהא דבוק לבית אבות היינו שיהיו דבוקים בשורשם ויהי' להם אמונה שלימה ונזכה וברורה בלי שום סיג ח"ו שה לבית ר"ל שהגיע העת והזמן שיהי' הששה נאסף אל הבית ולא להיות נע נד ממקומו לטרונם אחר הנ"ק לאספם ולקבצם והש"י וזכנו להיות מן המאמינים בו באמת ובלב תמים ויקבץ נדחינו הנפזרים מד' כנפות הארץ אל מקורן ושורשן ויקונים בנו במהרה פימי צאתה .

מאמ"ץ אראנו נפלאות כיר"א: קדש לי כל בכור. במדרש ר' נתן אומר אמר הקב"ה למשה פשם שעשיתי יעקב בכור שנ' בני בכורי ישראל כף אני עושה למלך המשיח בכור שנ' אף אני בכור אתנהו עליון לכל מלכי ארץ לך קדש לי כל בכור.

עכ"ל המדרש להבין דברי המדרש האלו גם לבאר טעם וענין קדושת בכור גם למה היתה יציאת מצרים ע"י מפת בכורות דוקא ובהעיר לב י"ל כי הנה ידוע כי יש צירופי אותיות מהא"ב משולשים בסוד אי"ק בכ"ר גל"ש דמ"ת הַנ"ף וס"ם זע"ן חפ"ף.

טצ"ץ נאות ראשון מכל צירוף הוא יחידית נאות השני הוא עשירית נאות שלישי הוא מאות. פי ה' אותיות מנצפ"ך הם נחשבים אחר פלות הא"ב היינו אחר הפי"ו פתובים האותיות כמנפ"ץ נמצא פי"ו הוא ד' מאות וך' פשוטה הוא ה' מאות ומ"ם סתומה הוא נא"ו מאות ונו"ן פשוטה היא ז' מאות.

וה' פשוטה הוא ח' מאות וי"ן פשוטה הוא ט' מאות. והנה אי"ק מספרו אָל"ף במילואו שעולה מנין קי"א וכן בכ"ר הוא מספר שני אלפי"ן וגל"ש הוא מספר ג' אלפי"ן ודמ"ת הוא מספר ד' אלפי"ן והנ"ף הוא מספר ה' אלפי"ן פי כ' פשוטה נחשבת לה' מאות פנ"ל ועד"ז הם כל הצירופים מא"ב הנ"ל וכן אי"ק בחילופי אותיות מצירוף א"ת ב"ש הוא דמ"ת ועולה מספר ד' אלפי"ן וכן בכ"ר בא"ת ב"ש הוא גל"ש ועולה מנינו ג' אלפין והפל הוא לידע ולהודיע שכל הכוחות שישנם בעולם הם פולם דבוקים באלופו של עולם ובאחדות הפשוט והוא ממלא כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה ואם יצויר ח"ו שינפרד וינפרש איזה פח משורשו ומאחדותו אזי כאפס ותהו נחשב והנה הצירוף של בכ"ר הוא אותיות שניות היינו ב' שנ' לאות א' שהיא תחלת יחידית כ' הוא שני' לאות יו"ד שהוא התחלת העשיריות ר' היא שניה לאות ק' שהוא תחלת המאות והגם שהם אותיות שניות עכ"ז הנה דבוקים בשורשם ואחדותם באלופו של עולם וכן"ל והנה פרעה הרשע הנה מכחיש ולא הנה מאמין באלופו של עולם ואמר מי ה' אשר אשמע בקולו והנה דבוק בשניות לבד שמשם מתחילין כוחות נפרדים ועי"ז היפה עליו מענ"ג לנג"ע ע"ד אין למעלה מענ"ג.

ואין למטה מנג"ע והיפה מדת הדין על עצמו ועל עבדיו והביא עליו ועל עבדיו נגע מאחד אחדות הפשוט פי הרשעים מהפכין מדה"ר למדה"ד: ועפ"ז יש לפרש הפסוק עוד נגע אחד אביא גו' היינו מאחד אחדות הפשוט האמיתי אביא על פרעה נגע כיון שהנה דבוק רק בכוחות השניות הנפרדים ולא ה' מאמין באחדות אמיתי הפשוט ולזה הנה יציאת מצרים ע"י מפת בכורות כמ"ש והפיתי כל בכ"ר היינו שאפה ואשחית כל הדבוקים בכוחות השניות הנפרדים ואינם דבוקים כלל באחדות אכן ב"י עם ה' נק' בני בכורי ישראל כיון שהם דבוקים בהאחד אחדות הפשוט ומאמינים בשלימות שהוא לבדו הוא ואין בלתו וכל הכוחות והניות שישנם בעולם הפל הוא מאתו י"ת וי"ת.

דאיהו חז ולא בחושבן וכד איהו אסתלק מינייהו אשתארן פולקוון פגופא בלא נשמתא ויעאע"ה קרא הקב"ה בני בכורי ישראל לאשר הוא בבחי' פוחז וראשית אונו כביכול פי הוא בחי' פח ראשון שהנה גורם לבריאת העולמות ע"ד ישראל עלה תחלה במחשבה להבראות ויעקב הוא בחי' אמ"ת אשר ה' מרפז האמצעי לכל העולמות והוא הקיום וההעמדה לכל העולמות וא' ראש האותיות הוא בראש התקנה ות"ו שהוא סוף האותיות הוא בסוף התקנה ומ"ם שהוא אמצע האותיות הוא באמצע התקנה והוא הפח בבחי' בכ"ר וראשית אונו והוא דבוק באחדות אמיתי הפשוט וידוע שעיקר אצילת ובריאת כל

העולמות הנה כְּדִי שְׂיִתְגַּלְּהוּ וְיִתְפָּרְסוּ אֱלֹהוֹתוֹ ית' לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם וַיִּפְּירוּ פֶּחַ מַלְכוּתוֹ ית'.

ע"ד אין מְלֶךְ בְּלֹא עֵם וַיִּדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם כִּי הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה וְהוּא הָאֲצִי"ל וּבִר"א וּיִצ"ר וְעִש"ה אֵת כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַנְּמָצָאִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

וּלְטַעַם זֶה נִלְקוּ הַמְצָרִיִּים בְּמַכּוֹת גְּדוֹלוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים בְּכַמָּה כּוֹחוֹת שׁוֹנִים כְּדִי שְׂעִי"ז יִתְגַּלְּהוּ וְיִתְפָּרְסוּ מַלְכוּתוֹ ית' וְכוֹחוֹתָיו הַנִּפְלְאִים לִידַע שֶׁהוּא פֶּחַ כָּל הַכּוֹחוֹת כְּנֹלָם וְלוֹ הַמְּשָׁלָה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם בְּהַמְּאוֹרוֹת וְרוּחַ סֶעֱרָה עוֹשֶׂה דְבָרוֹ וּמַזְהָ תַקִּישׁ עַל כְּנֹלָם וּזִש"ה וְלִמְעַן תִּסְפָּר בְּאֲזְנֵי בְנֵי גוֹ' וַיִּדְעֶתֶם כִּי אֲנִי ה'.

שְׂעִי"ז נִתְגַּלְּהוּ וְנִתְנוּדַע מַלְכוּתוֹ ית' וְכוֹחוֹתָיו הַנִּפְלְאִים לִבְנֵי עַם סִגְנוֹלָתוֹ וּקְצַת נִתְגַּלְּהוּ וְנִתְפָּרְסוּ ג' כִּי בְּעוֹלָם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֵת הַנִּפְלְאוֹת הַנּוֹרָאִים הָהֵם וּמַזְהָ נִתְנוּדַע לָהֶם כִּי הוּא לִבְדוֹ מְלֶךְ וּמוֹשֵׁל בְּכָל הַכּוֹחוֹת הַנִּמְצָאִים בְּעוֹלָם וְכֹלָם דְּבוֹקִים בְּאַחַדוֹת הָאֱמִיתִי וְנִמְצָא רֵאשִׁית הַתְּגַלּוֹת אֱלֹהוֹתוֹ וּמַלְכוּתוֹ ית' בְּעוֹלָם אֲשֶׁר זֶהוּ תַכְלִית כְּנוֹנֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת נִתְגַּלְּהוּ ע"י יִשְׂרָאֵל בְּצִאתָם מִמִּצְרַיִם וּלְזֶה נִק' בְּנֵי בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל בְּבַחֲוִי רֵאשִׁית אוֹנוֹ כְּבִיכּוֹל וְכִנ"ל אֲכֹן עֲדִיין לֹא נִשְׁלַם כְּנוֹנֵת הַבְּרִיאָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת.

כִּי לֹא נִתְגַּלּוּ עֲדִיין כָּל כּוֹחוֹת הַק' שֶׁל הַמְּלוּכָה עֲלִיוְנָה הַק' רַק קְצַת כּוֹחוֹת נִתְגַּלּוּ וְגַם כִּי לֹא נִתְפָּרְסוּ אֲזִי בְּכָל הָעוֹלָם כְּנֹלָם מְקַצְהוּ וְעַד קִצְהוּ אִמְנָם כִּן בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ ב"ב אֲזִי יִתְנוּדַע וְיִתְפָּרְסוּ וְיִתְגַּלּוּ כּוֹחוֹת חֲדָשִׁים מִהַמְּלוּכָה הַק' שֶׁלֹּא נִתְגַּלּוּ עֲדִיין וְאֲזִי תִקְוֶן הָעוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂד"י וְכָל ב"ב יִקְרָאוּ בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקב"ה וַיִּפְּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל כִּי לֹא יֵאָמֵר הַמְּלוּכָה וְהוּא פֶּחַ כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַנְּיּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה וְזֶה יִהְיֶה ע"י מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ שְׂיָבֹא בִב"א: וּז"ש הַפְּתוּב כִּימִי צִאתָהּ מֵאִמ"ץ אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת.

וּלְזֶה נִק' מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ ג' כִּי בְּבַחֲוִי בִכ"ר כִּי ע"י יִתְגַּלּוּ כּוֹחוֹת חֲדָשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים לְכָל הָעוֹלָם. וַיִּדְעוּ כְּנֹלָם שֶׁהִפְלִ דְּבוֹק בְּאַחַדוֹת הַפְּשׁוּט וְזֶהוּ אַף אֲנִי בִכ"ר אֲתַנְּהוּ עֲלִיוֹן לְמַלְכֵי אָרֶץ הַיַּיִנוֹ כִּי הוּא יִקְרָא ג' כִּי בְּבַחֲוִי בִכ"ר וְרֵאשִׁית אוֹנוֹ כְּבִיכּוֹל שְׂעִי"ז יִתְגַּלּוּ כּוֹחוֹת חֲדָשִׁים וְיִתְפָּרְסוּ שְׂהֵש"י לִבְדוֹ הוּא מְלֶךְ עֲלִיוֹן ע"כ מַלְכֵי הָאָרֶץ מְקַצְהוּ הָאָרֶץ וְעַד קִצְהוּ אֲזִי תִנְשָׁלֵם כְּנוֹנֵת הַבְּרִיאָה וְתַעֲלֶה הַמְּלוּכָה הַק' אֶל הַרְצוֹן הַקְּדוּם וְאֲזִי יִהְיֶה הַר בֵּית ה' נִכּוֹן בְּרֵאשִׁת הַהָרִים וְכֹאֲשֶׁר מְבֹנָאָר לְעֵיל פ' וַיְחִי וְלִרְמוֹז זֶה צִינָה הַש"י קִדְּשׁ לִי כָּל בִּכ"ר הַיַּיִנוֹ לְקִדְּשׁ וּלְהַעֲלוֹת וּלְדַבֵּק וּלְיִיחָד כָּל בַּחֲוִי בִכ"ר שֶׁלָּהֶם בַּחֲוִי שְׁנִיּוֹת כְּנ"ל בְּאַחַדוֹת אֱמִיתִי הַפְּשׁוּט וּלְהַעֲלוֹתָם לְבַחֲוִי חֲכָמָה קִדְּשָׁא שֶׁהוּא בַּחֲוִי קוֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתוֹ וְהַמְּשָׁפִיל יָבִין כ"ז וְכִי"ר שְׂיִתְגַּלְּהוּ וְיִתְפָּרְסוּ מַלְכוּתוֹ וְאֱלֹהוֹתוֹ ית' וִית' לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם ע"י מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ שְׂיָבֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן: עוֹד בְּפָסוּק הַנ"ל בְּמִדְרָשׁ א"ר יוֹסִי כָּשֵׁם שֶׁקִּיִּדְּשָׁתִי אֵת יַעֲקֹב וּקְרָאתִיו בְּנֵי בְּכָרִי כִּי עֲתִיד אֲנִי כו' בְּכוֹר אֲתַנְּהוּ כו' שְׂצוּיִתִי אֵת יִשְׂרָאֵל לְזַכּוֹר אֵת מַעֲב"ר כו' יְצִאתָם מִמִּצְרַיִם עכ"ל.

כָּל מִי שְׂיִשׁ לוֹ לֵב דַּעַת וְעֵינָיִם לְרֵאוֹת יוֹכֵל לְרֵאוֹת בְּעֵינָיִ שְׁכָלוֹ כְּפָה גְּדוֹלִים יִקְרִים וְנִפְלְאִים דְּבָרֵי תוֹה"ק הַמְּתוּקָה מְדַבֵּשׁ וְנוֹפֶת צוֹפִים אֲשֶׁר מְמַנֶּה טַעְמוֹ חו"ל וְהֵאִירוּ עֵינֵינוּ ג' כִּי לְרֵאוֹת אֵת דְּרָף עֵץ הַחַיִּים כִּי בְּרֵאשִׁת פְּרִשָׁה זוֹ כְּתִיב וְלִמְעַן תִּסְפָּר בְּאֲזְנֵי בְנֵי גוֹ'

וידעתם כי אני ה' ולכאורה הפסוק הזה פולו מיותר אך התוה"ק סמכה בזה את לב השואל שלא יקשה לו למה היה לו להש"י להאריך כ"כ עם אותו הרשע להביא עליו עשר מכות ולהתרותו קנדם כל מפה הלא היה יכול להוציאם משם בכוחו הגדול היינו שיביא מורה בלב פרעה ועבדיו ועמו ויפול עליהם אימה ופחד שישלחו תיכף ומיד את ישראל ממצרים בלי שום עיכוב כלל לזאת הודיענו הכתוב במה שאמר את אשר התעללתי במצרים שגדע הטעם מה שהביא הקב"ה אותנו להגלות ולהיות משועבדים ת"י אומה השפלה כי מאתו לא תצא רעה ח"ו.

רק לפי שהטא גורם על מה שאנו הולכים אחר עצת יצה"ר ונמשכים אחר תאוות עוה"ז ולכן הוא ית' מצרף אותנו כצורף את הכסף. ע"י שיעבוד הגלות פדי שנשוב אליו באמת ובלב שלם אבל אח"כ פשאנו עושים רצונו של מקום אז הוא ית' נוקם את נקמתנו מאומה הרשעה ונופלים כקש גידף כדרך המצרף כסף שנשארו הכסף מזנקן ואז הסיגים נופלים מאליהם וזש"ה ולמען תספר גו' אשר התעללתי במצרים ועוד שנית וידעתם כי אני ה' היינו ע"י שנראה המופתים הגדולים ואותות הנראים אז תגלה לנו אלהותו ית'.

ותקבע האמונה בלבנו שהבורא ב"ה וב"ש הוא לבדו מנהיג כל הפרואים והוא לבדו אלהינו עשה כל העולמות עליונים ותחתונים וכל אשר בהם ובדו הפח והממשלה לעשות הכל כרצונו וז"ס ועברתי באמ"ץ.

ר"ל שיתגלה אלהותו ית' ושהוא מלך ע"כ הארץ ועי"ז ומת כל בכור באמ"ץ ולהבין זאת צריך להבין ולבאר ענין בכ"ר מה שצינה הש"י לקדש כל בכור באדם ובבהמה ואפילו בפירות צינה להביא בפורים מהפירות שמתבשלין בראשונה ונראה הטעם כי שם בכור על תולדה הראשון הנולד מן האב והאותיות של בכ"ר מוכיחות על זה.

כי אות א' הוא אות הראשון של מספר היחידית ומיכף אחר הא' בא אות ב' ונמצא הא' הוא האב של המספר והב' הוא המקור הראשון הנולד מהאב וכן האב של מספר העשירית הוא יו"ד ומיכף אחר היו"ד בא אות כ' שהיא מקור ראשון הנולד מהאב וכן האב של מספר המאות הוא ק' ומיכף אחר הק' בא אות ר' נמצא שאותיות אי"ק הם האבות.

למספר יחידות עשירות מאות ואותיות בכ"ר הם המקור הראשון היצא מהאבות ואות הא' לפי שהוא האות הראשון מכל האותיות הוא כולל את כולם כי אל"ף גימ' קי"א אותיות אי"ק ועד"ז היה ג"כ בבריאת העולם פשרצה הקב"ה ברצונו הפשוט לברוא את העולם עבור ישראל שעלו במחשבתהחלה פדי שיתגלה אלהותו עליהם ע"י פחותיו הק' והנוראים ויקבלו כולם את עול מלכותו עליהם והיה ה' למלך ע"כ הארץ כי אין מלך בלא עם אשר ע"כ האציל הש"י את פחותיו הק' והנוראים הנעלמים ממקורות העליונים שהם חב"ד דרך הג' קוין הינו דרך קו ימין האציל את מדת החסד לאברהם שהוא הודיע לכל באי העולם את חסדו הגדול ית' לעורר את לבכם לאהבת הש"י וע"י קו שמאל האציל את פח גבורותיו הק' שהוא פחד יצחק שהוא הודיע בעולם גבורות הש"י.

ואיך יש לירא מהשי"ת הנכבד והנורא וע"י קו אמצעי שהוא יעקב אע"ה האציל מדת האמת שהוא התענוג האמיתי והוא המרכז האמצעי לכל העולמות מה שאין בהם שום

נקודה של שקר ח"ו רק הפל אמת צלול וברור ואחר שנשלם הקו שלישי כמ"ש תתן אמת לייעקב הנה הוא התולדה הראשון של רצונו ית' שע"י נתגלה אלהותו ית'.

להתולדות שיצאו ממנו שהם י"ב שבטי י"ה נגד י"ב גבולי אלכסון וע' נפשות הק' שהם נגד ע' אנפין לאורייתא ואח"כ יצאו מהם ס"ר מישראל שהם ס"ר נפשות קדושות מאוד שפל אחד הנה אילן כפ"ע ואז נעשה עולם מלא שקבלו פולם את עול מלכותו עליהם ולפי שיעקב אע"ה הנה המקור הראשון להתגלות אלהותו ית' לזה קראו הש"י בשם בכ"ר כנ"ל.

כמ"ש בני בכורי ישראל ולפ"ז נוכל להבין שגם בצאת ישראל ממצרים שהראה השי"ת נסים ונפלאות גדולות מאוד אשר עדיין לא היו בעולם ונעשה אז התגלות אלהותו ית' מחדש ע"י שראו הפוחות הק' וקבלו עול מלכותו עליהם באמת ובלב שלם אז בנדאי שינוף להם משפט הבכורה וזה"ש ועברתי באמ"ץ ר"ל שיתגלה אלהותו ית' וית' והשאר חסר חבל על דאבדין כו': ראוי לתת לב למה בכור לנחלה לירש את אביו תלוי באב שהוא ראשית אוננו וכמ"ש פי הוא ראשית אוננו לו משפט הבכור' וקדושת בכור באדם ובהמה לפדותו תלתה התורה"ק בפטר רחם לאמו: וי"ל פי הנה בן מאבא ירית לאשר הנה פלול במוח האב ובמחשבתו ואב"א הוא חכמה ושם הוא העיקר בחי' ראשית אוננו וכן"ל בבחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתו ולזה לו משפט הבכורה לירש את אביו אמנם קדושת הבכור הפנונה הוא פמבואר למעלה בסמוך להעלות הכוחות השניות ולדבקם ולייחדם למדת קודש ולאחדות הפשוט והנה כוחות השניות שורשן מאימא קאתיין שהוא בחי' בינה אשר משם דינין מתערין והבורא ב"ה וב"ש ציונה לקדשם ולהעלותם לשורשם לעונג העליון האחדות לזה תלוי בפטר רחם לאמו פתיחת הרחמים והחסדים והמשפיל יבין כ"ז וידום ואם יש שגיאה בהעתק ח"ו השי"ת יכפר: וחמשים עלו בני ישראל וגו' עצמות יוסף עמו ופירש"י ז"ל אין חמושים אלא מזונינים כו' עיי"ש יש לרמז בזה בהעיר לב.

פי הנה נודע בספה"ק אשר בני"ב בעת גלות מצרים נכנסו ונשקעו במ"ט שערי טומאה ע"י גילולי מצרים ותועבותיהם שהיה מקום תכלית הטומאה ואילו ח"ו היו נכנסין לשער הנו"ן משערי הטומאה אזי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים לפרעה במצרים אף שנגלה עליהם ממ"ה הקב"ה בכבודו ובעצמו וגאלם קודם שנכנסו וסוד הגאולה הנה ע"י שער הנו"ן מן נש"ב הקדושים.

וגם נתגלה סוד הדעת העליון הקדוש ועי"ז נגאלו בני"ב ממצרים מתוך המ"ט שערי טומאה ונכנסו למ"ט שערי בינה עד שעלו גם לשער הנו"ן מנש"ב בסוד גדלות המוחין שהם בחינת י"ה. חכמה ובינה שהוא סוד הגאולה בתמידית וכמבואר אצלנו לעיל פמה פעמים: והנה נודע מספה"ק פי סוד עליית כל העולמות הוא סוד מ"ב הק' ושם זה ישנו בכל עולם ועולם בעשייה ויצירה ובריאה ובאצילות הקדוש כל עולם ועולם לפי בחי' קדושתו וכאשר יבואר אצלנו אי"ה בפ' מסעי באריכות והנה סוד מ"ב שבעולם העשייה הוא סוד האותיות היוצאים מר"ת של תפלת רבה"ק פנודע שהוא א"נא ב"כח ג"דולת י"מינד ת"תיר צ"רורה שהר"ת שלו אב"ג ית"ץ וכן ישנו שבעה פסוקים בסוד ז' קולות שבמזמור הבו לה' בני אלים והז' שמות שפכל שם וא"ו אותיות.

עולים יחד למנין מ"ב אָמַנְם בְּכָל אֶחָד מֵה' שְׁמוֹת שֵׁישׁ בּוֹ נֹא"ו אוֹתוֹת יִשְׁנו עוֹד בְּחַי' הָאָרֶז הַפּוֹלָלֵת הַמְּשָׁלִים לְשִׁבְעַת עוֹלָיִם מ"ט כְּנֹדַע בְּסוּד הַסְּפִירָה וְע"י פֶּח זֶה הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ יֵצְאוּ ב"י מִמְצָרִים כִּי הוּא סוּד הַעֲלָאוֹת הַנִּיצוּצוֹת לְהוֹצִיא בּוֹלְעֵם מִפִּיהֶם וְלְהַעֲלוֹתָן לְמִקְוֵהוּ וְלִשְׁוֹרֵשׁוּ הַרְמָה בְּקוֹדֶשׁ וְזֶהוּ שְׁפִירַשׁ"י ו"ל אֵין חֲמוּשִׁים אֲלֵא מְזוּיָנִים הֵינּוּ סוּד וַיִּינֵן שֶׁהֵם זפ"ז עוֹלָה מ"ט ש"ב.

רק שֶׁעַר הַנּוּ"ן שֶׁהוּא בְּסוּד מוֹחִין דְּגַדְלוֹת נִגְלָה עֲלֵיהֶם לְשַׁעֲתוֹן לְגוֹדֵל הַהֶצְטָרְכוֹת בְּעַת הַהוּא וְכְנֹדַע מַסְפַּה"ק וְזֶהוּ ג"כ סוּד בּוּוִי"ן תַּתְקַטֵּר הֵינּוּ כִּי כָל שֵׁם מֵהוּז' שְׁמוֹת הוּא רַק נֹא"ו אוֹתוֹת וְהֵינּוּ שְׁסוּד מְלוּכָה הַק' בִּש"ק מִתְקַטֵּרֶת וּמִתְקַשֶּׁרֶת בּוּוִי"ן וְכַנ"ל וְגַם נַעֲשֶׂה זַיִנִין דְּכַנְיָשִׁין דְּכַנְיָשׁ בְּגוֹנֵיָהוּ כָּל טִיבוֹ וְכָל בְּרַפְאֵין וְנִהוּרִין עֵילָאִין בְּסוּד הָאָרֶז פּוֹלָלֵת וְכַנ"ל וְכַמְבֹּאֵר אֲצִלְיָנוּ פ' נִיגַשׁ ג"כ וְהָבֵן כ"ז: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ יְדוּעַ שְׁמַרע"ה הִנֵּה סוּד הַדַּעַת הַעֲלִיּוֹן הַק' וַיֹּסֵף הַצַּדִּיק הִנֵּה בְּחַי' סוּד צַדִּיק חַי עֲלָמִין הַמְתִּיחַד וּמִתְקַשֶּׁר בְּסוּד ח"י חֲוָלִיּוֹת שְׁבַשְׁדָּרָה וְעוֹלָה לְמַעְלָה לְבַחַי' מוֹחַ הַחֲכָמָה עֵילָאָה קַדִּישָׁא וּמִשָּׁם מִשְׁפִּיעַ שְׁפַע קְדוּשָׁה וְחַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא אֶתְקַשְׁרוּתָא דְכוּלָּהוּ עֲלָמִין וּמִקַּשֶּׁר עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי שְׁבִיעִית שְׁבָכָל הָעוֹלָמוֹת סוּד הַמְלָכוֹת הַקְּדוֹשׁ וְזֶהוּ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עֲצָמוֹת הוּא ל' כְּעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לְטוֹהַר.

לְשׁוֹן בְּהִירוֹת נְאוֹר הֵינּוּ שְׁמִשָּׁה סוּד הַדַּעַת לְקַח עִם בְּחִינָתוֹ ג"כ אֶת הַבְּהִירוֹת וּמִקּוֹר שְׁוֹרֵשׁוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק ח"י עֲלָמִין שֶׁהוּא בְּהִירוֹת אֹר הַחֲכָמָה כִּי הַשִּׁבְעַת הַשְּׁבִיעַ אֶת בַּנ"י הֵינּוּ כִּי הוּא קִשְׁרָם וַיִּתְחַדֵּם כָּל הַבְּחַי' בְּבַחַי' שְׁבַע לְהִיּוֹת מְזוּיָנִים וְכַנ"ל וְהַמְשָׁכִיל יָבִין כָּל זֶה וַיְבִין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר: דְּבַר אֵל בַּנ"י וַיִּשְׁוֹבוּ וַיִּתְחַנוּ לְפָנָי כִּי הַחִירוֹת וְגו' י"ל דִּהְיוּהוּ"ק מְרַמֵּז וּמוֹרָה לְנוּ בְּזֶה דְרָךְ טוֹבָה וַיִּשְׁרָה בְּהַתְנַהֲגוֹת הָאֲדָם בְּעַת לִימוּד הַתּוֹרָה וּבְעַת הַתְּפִלָּה הֵינּוּ שְׁיִתְיָשֵׁב בְּדַעַתוֹ וְשָׁכְלוּ קוֹדֶם הַלִּימוּד אוֹ הַתְּפִלָּה לְפָנָי מִי הוּא עוֹמֵד עַ"ד דַּע לְפָנָי מִי אֵתָּה עוֹמֵד וְכַמוֹ שֶׁהַחֲסִידִים הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ שׁוֹהֵיִם שְׁעָה א' קוֹדֶם הַתְּפִלָּה כְּדִי שְׁיִכְוֹנוּ אֶת לְבָבָם לְמִקּוֹם וְזֶהוּ וַיִּשְׁוֹבוּ וַיִּתְחַנוּ ר"ל שְׁיִתְיָשֵׁבוּ בְּיָשׁוּב הַדַּעַת וַיַּעֲשׂוּ חֲנִיָּה לְפָנָי כִּי הַחִירוֹת קוֹדֶם שְׁעוֹשִׂים חִירוֹת בְּחַי' בֶּן חוֹרִין לְפִיָּהֶם: אוֹ יֹאמֵר שְׁיִשְׁוֹבוּ בְּתְשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנָי וְקוֹדֶם שְׁעוֹשִׂים חִירוֹת לְפִיָּהֶם וּבְזֶה וַיִּתְחַנוּ יִתְחַנוּ חֵן לְדִיבּוּרָם בְּקוֹדֶשׁ בֵּין מַגְדוֹל הֵינּוּ תְּפִלָּה כַּמ"ש מַגְדוֹל עֲזוֹ שֵׁם ה' בּוֹ יְרוּץ וְנִשְׁגָּב וּבֵין הֵיִם הֵינּוּ לִימוּד תּוֹרָה עַ"ד הַנֶּקֶד יֵם הַתְּלִמוּד לְפָנָי בַּעַל צָפוֹן הֵינּוּ שְׁיִשְׁכְּלוּ וַיְבִינוּ כ"ז הֵינּוּ שְׁיִשְׁכְּלוּ וַיְבִינוּ לְפָנָי מִי הֵם עוֹבְדִים עֲבוֹדָתָם וְלְפָנָי מִי הֵם עוֹמְדִים הֲלֵא לְפָנָי מַמ"ה הַקַּב"ה אֲשֶׁר כָּל הַצְּפוֹנוֹת וְהַנְּסֻתוֹת הוּא יוֹדַע.

וּלְפָנָיו נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת לֵב וּמַחְשְׁבוֹת הָאֲדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו נִכְחוּ תַחְנוּ עַל הֵיִם יֵשׁ לְרַמֵּז בְּכָאֵן עַ"ד שְׁפָכִי כַמִּים לְבָךְ נִכַח פָּנָי ה' וְאֵי בַסְפָּה"ק כִּי נַכ"ח הוּא מְסַפֵּר מַזל"א עֵילָאָה קַדִּישָׁא בְּסוּד מְזִינֵן ג' הוּוִי"ת וְזֶהוּ נַכ"ח פָּנָי ה'.

וְזֶהוּ יֵשׁ לְרַמֵּז ג"כ כָּאֵן נִכַחוּ. ר"ל הַנִּכַּח פָּנָי ה' תַחְנוּ עַל הֵיִם.

תַּעֲשׂוּ חֲנִיָּה עַל הֵיִם הַתְּלִמוּד סוּד תּוֹרָה שֶׁבַע"פ. בְּחַי' מְלוּכָה הַק' וְהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ אֵלָיו מִבְּחַי' מַזל"א עֵילָאָה קַדִּישָׁא ע"י י"ג נְהָרוֹת הַמוֹשְׁכִין שְׁמֵן אֶפְרַסְמוֹן וְאָמַר פְּרַעָה לְבַנ"י ר"ל הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הֵם בְּהַתְגַּלוֹת הַעוֹה"ז נַק' בְּשֵׁם פְּרַעָה וְכַאֲשֶׁר הֵם רוֹאִים הַתְּנַהֲגוֹת הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים אֲשֶׁר בְּתוֹרַת ה' תְּפָצִים בְּדִיבּוּרֵי תּוֹרָה וְתְּפִלָּה בְּיָשׁוּב הַדַּעַת גְּדוֹל

וכנ"ל אז הם מתלוצצים עליהם ואומרים נבוכים הם בארץ סגר עליהם המדבר היינו שסגר עליהם בחי' הדיבור וכי אין יכולת בינדם לדבר בחיש מהר לא במתינות ובנישוב הדעת אין זה כ"א נבוכים הם וסגר עליהם בחי' הדיבור וחזקתי את לבם ורדף אחריהם אמנם פן ואפבדה בפרעה ובכל חילו היינו בהאנשים האלו שהם בהתגלות העוה"ז ובכל פחותם ונדעו פל המצירים והמעיקים לתלמידי חכמים והצדיקים פי אני ה' והבן: ניאמרו מה זאת עשינו וגו' ישראל מעבדנו.

יש לדעת ולהבין דלכאורה תיבת זאת הוא מיותר כי הנה די לומר מה עשינו: אכן בהעיר לב י"ל אחרי אשר חנן ה' בדעה והשכל פי כפר נתבאר כמה פעמים אשר עיקר הרצון הקדום אשר עלה במחשבה לפניו ית' וית' להאציל ולברוא וליצור ולעשות את כל העולמות הנה רק כדי שיתגלה ויתפרסם מלכותו ואלהותו ית' לכל באי העולם ויכירו וידעו פי לו הפח והממשלה ומלכותו בפל משלה ושיתפרסם כל פחותיו הנפלאים ונוראים לכל באי העולם והנה בנ"י עם ה' הם נק' בני בכורי פי ישראל עלו אז תחלה במחשבה להבראות.

והם בסוד ראשית אוננו כפיכול וכמבואר לעיל פ' בא ויעאע"ה הנה בבחי' מדת אמת שהוא מרכז אמצעי לכל העולמות וכנ"ל והוא ג"כ בבחי' ראשית אוננו. פי הוא הפח הראשון אשר בא קצת לראשית התגלות והוא בסוד שם מ"ה הקדוש מספר אד"ם כפיכול בסוד אד"ם יושב על פסא רם ונשא אכן עדיין אין שם השגה בשלימות.

ע"ד מ"ה פשפשת מ"ה מצאת אכן עיקר ההתגלות הוא כאשר נתפשטו הכוחות ע"י הנא"ו קצוות אל המליכה הק' הנק' בבחי' זאת פנודע אז נתגלו ונתפרסמו כל הכוחות הק' הנוראים והנפלאים והנה ע"י יציאת מצרים נתגלו ונתפרסמו פחותיו ית' וית'.

פי לו הפח והממשלה בשמים ובארץ ובכל אשר בהם ובד' רוחות העולם ולו יאתה המליכה והוא מלך על כל הארץ וזהו פי' הפסוק שאמר פרעה לעבדיו מה זאת עשינו ר"ל מבחי' מ"ה שהוא בחי' ראשית ההתגלות השגה אלהות.

אבל לא השגה נגלית בשלימות וכנ"ל ונאנחנו תיקננו מבחי' מ"ה את בחי' זא"ת שהוא בחי' התגלות בשלימות וזהו נעשה ע"י פי שלחנו את ישראל מעבדנו עי"ז נתגלה המלכות הק' בחי' ומדה זא"ת בתכלית התגלות והפירסום והבן: ופרעה הקריב וגו' אין קברים וגו' ונעבדה את מצרים וגו' והנה לכאורה הם דברים זרים מאוד אינם ראויים למי שאמרם וחלילה שיצאו דברים כאלו מפי קדושים בנ"י עם ה' בני אל חי: אכן בהעיר לב י"ל דכוננו לדבר טוב ונפלא והוא דהנה בנ"י כשראו שהם במיצר גדול וצריכים לרחמים מרובים ולעשות להם נסים גדולים א' שינצלו מאויביהם ומכל צרותיהם וילכו בתוך הים בשלום וגם שיעשה השי"ת נקמה בשונאיהם והבינו בעצמם שאינם אז כדאי לנסים גדולים כאלו ואין להם במה לעבוד את ה' ביתר שאת על כל הטוב אשר יעשה עמם.

פי האהבה והיראה שהיה להם אז זוטרתי הוא לגבי כל הטובות הללו שהם צריכים שיגמול עמם השי"ת. והשיגו בשכלם שלא יצויר להם שום עבודה שיספיק להיות

כגמול ע"כ החסד והטוב והרחמים מאת הש"י עליהם זולת מס"נ להש"י באמת ובתמים על קדושת שמו ית' וית'.

והם שייערו בעצמם שעדיין לא הגיעו למדרגה זו ולהפך הזה שיוכלו לעבוד את הש"י במס"נ באמת. לכה ויראו מאוד כי חשבו בלבם שח"ו בין כה ובין כה אבדה תקנתם והם בספנה גדולה לכה הנקשה להם פרידתם ממצרים מפני שבמצרי' הי' קל להם לעבוד את הש"י בעבודה לפי ערפם וכוחם ולא הוצרכו להמית נפשם.

פי לא הנה להם אז נסים גדולים כ"כ משא"כ לעת הזאת שהם בצרה גדולה ודוחק רב מפל' ד' רוחותיהם כמאחז"ל השונא מאחריהם ונחשים ועקרבים משני צדדיהם ולפניהם הים סוף ולא הנה להם שום בית מנוס ע"פ הטבע ולכן הם מוכרחים לשנות את טבעם ג"כ ולעבוד את הש"י במס"נ באמת בלב שלם כדי שיזכו לעשות להם איזה נס ופלא גדול: וז"ש מה זאת גו' להוציאנו ממצרים גו' חדל ממנו ונעבדה את מצרים ר"ל שנעבוד את הש"י את מצרים עם מצרים היינו עם הטוב שהיה לנו במצרים ולעומת זה הנה פח וסיפוק בידינו לעבוד את ה' פי טוב לנו עבוד את מצרים ר"ל לעבוד את ה'.

בבחי' שהיה לנו במצרים שהוא עבודה קלה לפי ערכינו. ממותנו במדבר היינו משנה' במדבר ונהי' צריכין להמית עצמינו ולעבוד את הש"י במס"נ בלב שלם וזה אין פח וסיפוק בידינו עדיין ועל זה השיב להם מרע"ה אל תיראו התניצבו וראו את ישועת ה' ר"ל שפינס אותם ורמז להם שבנדאי יעזור להם הש"י שיבואו למדרגה זו של מס"נ באמת ובתמים וכן הנה באמת שקפץ נחשון בן עמינדב נשיא משבט יהודה לתוך הים בראשונה והיתה יהודה לקדשו ואז הנה קידוש שמו ית' ביותר ועי"ז נצולו והבין: וישב הים לפנות בקר לאיתנו וג' ואחז"ל לתנאו הראשון שהתנה הקב"ה עם הים בעת שביראו שיתבקע מפני ב"י והקשה האוה"ח הק' ז"ל הלא זה אינו מקום קיום התנאי שאז שבו המים לתקפם לילה פדרפם הטבעי ועיקר התנאי הנה שיקרע לפני ב"י ויילכו בתוכו ביפשה ומהראוי הי' לרמז קיום התנאי אצל הבקיעה עוד הקשה מהו גנדל הגס והפלא שנתבקע לפני פללות ישראל והלא מצינו פמה פעמים שנתבקעו המים ונפלגו ליחידי סגולה וכגון רפב"י וגיאנאי והגלנה אליו עיי"ש ע"כ קושיות האוה"ח ז"ל: עוד צריף להבין ולדעת מהו זה שפתכה התוה"ק ובני ישראל הלכו ביפשה בתוך הים גו' חומה גו' אחר שפבר פתוב לפני זה ששבו המים להילוכן פדרפן ויכסו לכל חיל פרעה גו' לא נשאר בהם עד אחד ומה גם שפבר הודיעה לנו תוה"ק כ"ז מקודם גם לכאורה אינו מוכן מה שפתכה תוה"ק בסוף השירה פי בא סוס פרעה גו' ובני ישראל הלכו ביפשה גו'.

פי פבר פתוב הפל לפני זה אכן י"ל בהעיר לב דהנה קריעת י"ס הנה פמין קשת ובאותו צד שנכנסו בו בנ"י משפת הים באותו צד עצמו יצאו ג"כ מן הים רק שנקרע להם פמין קשת וכאשר נכנסו ב"י בתוך הים נבקעו המים ונצבו פמו נד עד שנכנסו פולם וגם פרעה וחילו הבאים אחריהם פים היו קרובים להם ממש בתוך בקיעת הים ואז פשהו ישראל וגם המצרים בעת וזמן אחד בתוך הים והנה עליהם קיטרוג גדול כמאחז"ל מה נשתנו אלו מאלו ועכ"ז התחיל הים להשיב את מימיו על המצריים ויכסו מים צריהם ולפני ב"י נבקע הים ונקרע להלן עד שיצאו מתוך הים לחוץ וזה הנה עיקר הגס והתנאי עמו במעב"ר.

היינו שבאותו העת וזמן עצמו שישבו המים על המצריים יהיה נבקע ונקרע לפני ב"י ויכלו בתוכו ביבשה וזה היה לפנות בוקר אשר היו פולם פאחד ישראל והמצריים אז בתוך הים זא"ז ממש ולכה כתיב פאן זה הרמז לאיתנו היינו לתנאו מפני שזהו עיקר התנאי ולזה הודיענו תוה"ק פעם שנית היינו שבעת שישבו המים על המצריים באותו רגע עצמו היה בבקיעתו לפני ב"י וזהו פי' הפסוק פי בא סוס פרעה גו' היינו באותו העת ממש פאשר בא סוס פרעה גו' בתוך הים והשיב הים עליהם את מימיו אז ובני ישראל הלכו ביבשה.

וכנ"ל פדי שיוכלו לצאת חוצה על שפתו וזה היה עיקר הגס וסוד הדבר פי ענין קי"ס היה בסוד גבורה שבחסד ונבדלו ונפרדו הגבורות להמצריים לבדם והחסדים לישראל לבדם והבן כ"ז היטב: אז ישיר משה ובנ"י וגו'.

במדרש הה"ד נכון פסאף מאז מעולם אתה א"ר ברכני בשם ר' אבהו אע"פ שמעולם אתה לא נתישבבה פסאף ולא נודעת בעולמך עד שאמרו בניך שירה על הים משל למלך שעשה מלחמה ועשו אותו אגוסטוס.

א"ל עד שלא נצחת המלחמה היית מלך עכשיו עשינוהו אגוסטוס. מה חילוק בין מלך לאגוסטוס מלך עומד על הלוח ואגוסטוס יושב כה אמרו ישראל לפני הקב"ה באמת עד שלא בראת עולמך היית אתה ומשפראת עולמך אתה הוא אלא כביכול בבחי' עומד שנ' עמד וימודד ארץ אבל משעמדת על הים ואמרנו שירה לפניך באז נתישבבה מלכותך וכסאף נכון הוי נכון פסאף מאז מאז ישיר עכ"ל המדרש: להבין דברי המדרש וביותר צריך להבין ולדעת איך שייך אצל הבורא בהוב"ש לשון עמידה וישיבה ח"ו.

אכן בהעיר לב י"ל דהנה כתיב תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם וכבר מבואר אצלנו כי קודם בריאת כל העולמות היו כל הכוחות הק' וכל המדות והתוארים כביכול פלולים בעצמותו ית"ש.

והעיקר אשר ע"י הסכים רצון הבורא בהוב"ש האחדות הפשוט להאציל ולברוא את העולמות הי' רק מחמת תואר מלך פי אין מלך בלא עם וכמבואר אצלנו פמה פעמים בשם פהארין"ל ע"פ ה' מלך גאות לבש לאשר היה עולה ברצונו הקדום הפשוט להיות לו תואר מלך לזה לבש גאו"ת הוא מספר ת"י נימין קדישין ועי"ז האציל וכרא ויצר ועשה עולמות עליונים הקדושים ועולמות התחתונים והכל פדי קידע ולהודיע ולהגלות פי הוא לבדו מלך ע"כ העולם פולו בכבודו והוא המנהיג כל העולמות ומבלעדי שפעו וסיותו בכל רגע אז פאפס ואין ותהו היו נחשבים ושיתגלו ויתפרסמו כל הכוחות והמדות הק' לכל פאי העולם ויפירו וידעו פי לה' המלוכה ומלכותו בכל משלה והנה מדת החסד היה פלול בעצמותו ית' קודם בריאת העולמות וכנ"ל אמנם פבר נתבאר שעיקר רצון הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא היה רק שיתפרסמו כל הכוחות והמדות הק' ושיבואו מההעלם אל הגילוי ואז עדיין לא נתפרסם מדת החסד עד שבא אאע"ה להעולם שהוא האיש החסד וכל ימיו עסק במדה זו וכמ"ש ע"פ הלוך ונסוע הנגבה אל הדרום בחי' הימין מדת החסד.

ועסק באהבת הש"י ובמס"נ באמת על קדושת שמו ית' וית' ועסק בג"ח כל ימי חייו וע"י נתגלה מדת החסד בעולם בפירסום רב וע"י בא מדת החסד מבחי' פמוסית שהיה כלול בעצמותו ית"ש בבחי' ימי קדם קדמונו של עולם קודם בריאת העולמות וע"י בא מהעלם אל הגילוי: ועפ"ז נשפיל ונבין מה דאיתא בס' הבהיר הנדפס בסוף חלק ראשון מס' הזוה"ק וז"ל עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמתי מאי משמתי אמר מדת החסד כל ימי היות אברהם בעולם לא הוצרכתי לעשות מלאכתי שהרי אברהם עמד שם במקומי וישמור משמתי במדה זו היתה מלאכתי לזכות ועכשיו אברהם הוא המזכה וכו' עיי"ש וכוונתו כי עיינו רואות שקודם היות אברהם בעולם לא היה קיום להדורות ההם בעולם כדור אנוש והפלגה ודור המבול הגם כי עולם חסד יבנה עכ"ז לאשר לא היה עדיין אתערוותא דלתמא לעורר ולפרסם המדה ההוא ועדיין היה מדת החסד כלול בכמוסותו ובהעלמו והוא נק' אז עדיין בבחי' עומד היינו עומד במקומו כי לא היה עדיין כלי לקבל המדה והכח ההוא כי לא היה אז אתערוותא דלתמא שהוא בבחי' פסא להמדה ההוא כדי שתשרה ותשב עליו המדה ההוא בקיום הראוי להשלים פנונת ומכלית הבריאה ומדת החסד לא היתה משפעת אז כ"א ליחידי סגולה שהיו בכל דור ודור כמו למתושלח וחנוך ונח ושם ודומיהם אבל לא הי' קיום להדורות ההם בתכלית השלימות עד אשר בא אאע"ה בעולם ופירסם גזולתו וחסדו ית"ש לכל באי עולם ועורר המדה ההוא ועסק בה כל ימי חייו.

אז ע"י נעשה בחי' פסא לישוב עליו כפיכול המדה זו הק' מדת החסד לעורר חסד העליון ע"כ העולמות שיתנהגו בחסד וברחמים וזהו פי' דברי ס' הבהיר כל ימי היות אברהם בעולם לא הוצרכתי לעשות מלאכתי שהרי אברהם עמד שם במקומי ונעשה מבחי' עמידה כפיכול שהי' מקודם בבחי' פמוסית והעלם והוא במדתו קודש פירסם וגילה עד שנעשה כפיכול בחי' ישיבה וכסא למדה ההוא ע"י אתערוותא דלתמא שלו ששמר משמתי כי מדה זו היתה מלאכתי לזכות ליחידי סגולה ועכשיו אברהם הוא המזכה לכל באי העולם כי פירסם וגילה מדת החסד מהעלם אל הגילוי.

ע"י מעשיו הק' פאשר הי' זה תכלית פנונת הבריאה לגלות ולפרסם הכוחות אלוהות הק' וכן יצחק אע"ה נעשה ע"י מעשיו הק' בחי' פסא וישיבה למדת וכח הפחד והגבורה להתעוררותו לבאי העולם לירא מפחד ה' ונהדר גאוונו וע"י פעולותיו הק' פירסם פח המדה ההוא והוציאה מהעלם אל הגילוי וכן יעאע"ה אחז במדתו מדת האמת שהוא מרפז אמצעי לכל העולמות וכבודע בסוד ז' הבלים שאמר שהמע"ה וכמבואר בזוה"ק שהז' הבלים המה הקיום לכל העולמות והכל הוא מספר המלוי של שם ס"ג הק' שהוא הנשמה לכל העולמות וז"פ ס"ג עולה מנין אמ"ת גם אהי"ה פעמים אהי"ה עולה מספר אמ"ת.

כי בחי' אמת הוא מרפז קנטב אמצעי לכל העולמות ויעאע"ה ע"י עסקו במדה זו כל ימי חייו במעשיו הק' פירסם וגילה המדה ההוא מבחי' פמוסית שהיתה זו המדה בהימי קדם והביאה מהעלם אל הגילוי וע"י אתערוותא דלתמא שלו נעשה כפיכול בבחי' פסא וגרם כפיכול ישיבה וקיום למדה הזו בעולם וזהו פי' הפסוק תתן אמת ליצקב חסד לאברהם היינו שהם גילו ופירסמו כ"א המדה לפי בחינתו ושורשו הרמה אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם היינו שהיו פמוסים ונעלמים בבחי' ימי קדם ועל ידיהם נתגלו בעולם וכן

מִשֶׁה אֶהְרֵן יוֹסֵף וְדוֹד ע"י מַעֲשֵׂיהֶם הֵק' נַעֲשׂוּ בְּבַחַי' כָּסָא כ"א לְפִי מִדְרִיגָתוֹ וּבְחִינָתוֹ וְשׁוֹרְשׁוֹ וְנַעֲשֵׂה לְהַמְדָּה הֵהוּא בַחַי' יְשִׁיבָה כְּבִיכּוֹל מֵאַחַר שְׁיִשְׁנוּ לְכָסָא ע"י אֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא ע"י מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שְׁעֵשֶׂה כ"א לְפִי מִדְתּוֹ וְהִנֵּה כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַמְדוֹת צָרִיף לְהַעֲלוֹתָם וּלְיִיחָדָם וּלְקַשְׁרָם לְבַחַי' רֵאשׁ הֵינּוּ אֶל הַבְּחַי' הֵרֵאשׁוּנָה שְׁהִיו אֶז כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַמְדוֹת בְּבַחַי' כְּמִיסוֹת וְהַעֲלָם בְּרִצּוֹנוֹ ית"ש הָאֲחָדוֹת הַפְּשׁוּט וּכְמ"ש דַּהֲמַע"ה לָהּ ה' הַגְּדוֹלָה וְהַגְּבוּרָה גו' כָּל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ זֶהוּ מִדַּת יְסוּד צְדִיק ח"י עֲלָמִין דְּאֲחִיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא כְּתַרְגוּמוֹ וְהַמְתַּנְשָׂא לְכָל לְרֵאשׁ הֵינּוּ שְׁצָרִיף לְהַתְנַשָּׂא וּלְרוּמָם כָּל הַכּוֹחוֹת הֵק' וְהַמְדוֹת הֵק' לְבַחַי' רֵא"ש וְעִי"ז מְמַשִּׁיכִין מִשָּׁם כָּל חֲדוֹ וְכָל טִיבוֹ וְכָל נְהוּרִין עֵילָאִין וּבּוֹצִינִין קַדִּישִׁין לְכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵק' וּלְעַשֵּׂר כְּתוּת דְּמִלְאָכְיָא עַד הַכֵּן עֵילָא וְתַמָּא: וְהִנֵּה כְּשִׂיבָא יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים וְעַמָּהֶם מִשְׁרַע"ה וְקָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם וְעֵשֶׂה לָהֶם נְסִים נּוֹרְאִים גְּדוֹלִים וְנִפְלְאִים אֶז נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרַס אֶלְהוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ ית' בְּכָל הָעוֹלָם שְׁהוּא מוֹשֵׁל וְשָׁלִיט בֵּינָם וּבִיבֻשָׁה וּבְד' רוּחוֹת הָעוֹלָם.

וּבְמֵאוּרוֹת וּבְשָׂמִים וְאַרְץ וְאֶז בָּאוּ כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַמְדוֹת מְבַחַי' כְּמוֹסוֹת וְהַעֲלָם אֶל הַגִּילּוּי וּבְכַרְט בְּשַׁעָה שְׁאֲמְרוּ מִשֶׁה וּבִנ"י שִׁירָה עַל הַיָּם בְּחַשְׁק וּבְדַבְרֵיקוֹת גְּדוֹל וּבְאֶהְבָּה שְׁלִימָה אֶז מִחֲמַת גְּוֹדֵל הָאֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא שְׁלֵהֶם נַעֲשׂוּ כְּלִים לְקַבֵּל כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַמְדוֹת הֵק' וְנַעֲשֵׂה בַחַי' כָּסָא לְכָל הַמְדוֹת וְהִי אֶז הַכָּסָא שְׁלָם קוֹדֵם מְלַחֲמַת עֲמֵלֵק הֵרִשַׁע כִּי אֶז נִשְׁלַמוּ כָּל הַכּוֹחוֹת ע"י ס"ר נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁהֶם בַחַי' קוּמָה שְׁלִימָה שְׁהֵמָה כְּלוּלִים מְכָל הַמְדוֹת כְּנוֹדַע וְהַמְדוֹת הֵם בְּכָלְלוֹתָם בְּבַחַי' ז' מִדּוֹת וְהַג"ר הֵמָּה בְּבַחַי' וְסוּד אֶל"ף סוּד הָאֲחָדוֹת הָאֲמִיתִי בְּסוּד כַּל"א הָעֲלִיוֹן וְלֹאֲשֵׁר צָרִיף לְהַתְנַשָּׂאוֹת לְכָל הַמְדוֹת לְבַחַי' רֵא"ש וְכַמְבֹּאֵר לְזֶה נַעֲשֵׂה צִירוּף א"ז וְהַבֵּן: וְעַפ"ז יְבַנְאוּ דְבַרֵי הַמְדָּרֵשׁ ע"נ אַע"פ שְׁמַעוֹלָם אֲתָה הֵינּוּ שְׁהֵגֵם שְׁכָל הַכּוֹחוֹת הִיו כְּלוּלִין בְּרִצּוֹן הַקְּדוּם.

עַד שְׁלֵא נִבְרָא הָעוֹלָם הֵייתָ אֲתָה עַכ"ז לֹא הִי' כ"א בְּבַחַי' עוֹמֵד לְכָל הַכּוֹחוֹת לֹאֲשֵׁר לֹא הִי' עַדִּין אֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא אֶבֶל מִשְׁעַמְדָּת עַל הַיָּם וְאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל שִׁירָה לְפָנֶיךָ בְּגוֹדֵל אֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא נַעֲשֵׂה בַחַי' כָּסָא לְכָל הַכּוֹחוֹת כְּוָלָם וְאֶז נִתְיַשְׁבָּה מַלְכוּתָךָ וְכּוֹנֵנַת הַמְדָּרֵשׁ וְאֲמְרוּ שִׁירָה לְפָנֶיךָ בֵּא"ז מְבֹנְאָר ג"כ ע"פ הַנ"ל שְׁאֶל"ף הוּא בְּסוּד כַּל"א עֲלִיוֹן וְז' מוֹרָה עַל ז' מִדּוֹת וּבְהַתְיַחָדָם יַחַד נַעֲשֵׂה צִירוּף א"ז הוּי נִכּוֹן כְּסָאָה מֵא"ז מֵאֶז יִשִּׁיר גַּם תִּיבַת נִכוּן הוּא מְרַמֵּז עַל הַמְשָׁכוֹת וְהַתְגַּלוֹת הַכּוֹחוֹת וְהַמְדוֹת הֵינּוּ מֵהַנּוּן פְּשׁוּטָה שְׁבַתִּיבַת נִכוּן בְּסוּד נו"ן ש"ב.

ע"י כ"ו וְכ"ו בְּמִלּוּאֹא כְּזֶה כָּ"ף ו"ו עוֹלָה מְנִין שָׁם יב"ק שְׁמִסְפָּרוּ ג' שְׁמוֹת אֵהִי"ה הוּי"ה אַדְנ"י שְׁהֶם בַחַי' עַדן נְהַר גֵּן וְנִמְשָׁף מִשָּׁם הַתְגַּלוֹת לְהַנּוּן כְּפּוֹפָה שְׁבַתִּיבַת נִכוּן. שְׁהִיא בַחַי' מְלוּכָה הֵק' גַּם תִּיבַת נִכוּן עוֹלָה מְסַפֵּר שָׁם אַדְנ"י בְּרִיבּוּעַ כְּזֶה א' א"ד אַדְנ"י.

אַדְנ"י וְהֵינּוּ לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם וּלְהַמְשִׁיף כָּל הַכּוֹחוֹת וְהַמְדוֹת מֵהַעֲלָם אֶל הַגִּילּוּי וּלְפָרְסָם כִּי מַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה וּבְמַהְרָה יִתְרַצֶּה הַקַּב"ה עִם הַכֵּן וְיַעֲרָה עֲלֵינוּ רוּחַ מְפָרוּם לְהִיּוֹת הַכָּסָא שְׁלָם וְהַשָּׁם שְׁלָם ע"י מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ שְׁיָבֵא בְּב"א וְהַמְשָׁפִיל יְבִין כ"ז: עוֹד בְּפָסוּק הַנ"ל יִלְקוּט א"ר עֲקִיבָא בְּשַׁעָה שְׁאֲמְרוּ יִשְׂרָאֵל שִׁירָה עַל הַיָּם לְבַשׁ הַקַּב"ה חֲלוּק שָׁל תַּפְאָרַת וְהִי חֲקוּק בּוֹ כָּל אֶז שְׁבַתִּיבָה אֶז תַּשְׁמַח בְּתוֹלָה בְּמַחּוּל גו' אֶז תַּפְקַחְנָה עֵינֵי עוֹרִים גו' אֶז תִּרְאִי וְנִהְרַת גו' אֶז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ גו' וְרַבֵּן אֲמַרִי כָּל פְּרַקְמְטִיא שָׁל מִשֶׁה

בא"ז הצלת נפשו בא"ז אז אמרה חתן דמים למולות קנטורו בא"ז ומאז פאתי אל פרעה
גו' שירתו בא"ז אז ישיר משה וכן הפרשת ערים בא"ז אז יבדיל משה גו'.

ע"כ לשון הילקוט עיי"ש המדרש הזה אומר דרשוני וחי פמבואר לכל מבין שהוא פלו
פלא: ובהעיר לב י"ל דהנה פתיב ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז גם פתיב נכון
פסאף מאז לבאר הפסוקים האלה י"ל דהנה תכלית ההתנהגות עבודת האדם הוא מתחלה
צריף לשעבד פל חלקי הגוף והנפש וכל התאוות והחיצוניות שלו אל השכל שהוא במוח
הראש והשכל ימשול על הכל ומאז יעשה פל דבר ודבר בדיעה והשכל ע"פ דרכי נועם
וחכמות התורה למנוע ממה שאסור לעשות ולעשות כמצווה ולהתישב היטב בהמותר
לעשות ובהרגלו בזה בעשייתו פנ"ל.

וכל כוחות הגוף והנפש יתבטלו נגד השכל וחקמות התורה עד שיהיו פל כוחות הגוף
והנפש פסא ומרפבה להשכל וחקמה של התורה ואז יהיו פל התאוות רעות ובפרט
העבירות נבזים ונמאסים בעיניו פאלו ה' זה נטבע בטבעו מעת הנוולדו ופלא יהי
באפשרי לנטות אחר הרע ח"ו פלל בשום פעם בעולם ואז יהא צריף לילף למדרגה
גדולה ממנה והוא שיהיו פל מחשבותיו וכוונותיו בתורה ובמצות ובתפלה רק לקיים
מצות בוראו ית' לבד היינו לא לבד מחמת שהשכל והחכמ' מחייב לזה לשנוא את הרע
ולבחר בטוב רק להיות הפנונה לעשות רצונו של הבורא ית' וית'.

ונהו פנונת מאחז"ל אל תאמר קצה נפשי בבשר חזיר רק אפשי ומה אעשה שאבי
שבשמים גזר עלי וכאשר יעשה פל עשיותיו בדרך זה אז נעשה שכלו שהוא הנשמה
מרפבה וכסא לבחי' שלמעלה ממנה היינו בחי' ח"ה וכן צריף לילף ממדרגה למדרגה
עד שיתעלו פל כוחות הנפש והנשמה לבחי' ביטול מציאות לגמרי נגד פבוד השי"ת והוא
בחי' אי"ן וכן ה' פכיוול פאשר עלה במחשבה לפניו ית"ש לברוא את העולם פי מתחלה
היו פל העולמות וכל הכוחות פלולים וכמוסים בעצמותו ית' והיו פולם בבחי' העלם.

רק אח"פ יצאו מהעלם אל הגילוי פכיוול וכאשר יצאו אל הגילוי נק' בחי' י"ש ונהו
שאמרו בזוה"ק ע"פ על נסותם את ה' ה'יש ה' פקרבונו אם אין. היינו בחי' אי"ן שהי'
במחשב' קדומה לכל הקדומים והנההז' מדות התחתונים נק' בחי' י"ש מחמת שהוא קצת
גילוי מהאי"ן אמנם הג"ר נק' בחי' אי"ן פנודע.

שהנו"ן רומז לנש"ב. והיו"ד לחכמה והאל"ף לכתרא עילאה קדישא ושני בחי' מהג"ר
שהם חו"ב נק' כ"א מהם בחי' י"ש להבחי' שלמעלה הימנה אבל בחי' הראשונה שהוא
כ"ע הוא רק רצון פשוט לית מחשבה תפיסא בי' פלל ולית שום הכרעה ולא שום שכל
ועונש רק מעולם הבינה משם דינין מתערין והוא ג"כ בבחי' העלם עד ז' מדות התחתונים
ששם יש פכיוול בחי' קו הימין וקו השמאל וקו ההכרעה והג"ר נק' שכל והז"ת נק' בחי'
מדות לזאת פאשר האדם הולף ממדרגה למדרגה ומעלה המדות להשכל ומהשכל ממדה
למדה עד שמעלה הפל להמדה העליונה שהוא בחי' אי"ן בחי' עתיקא קדישא שם אין
כ"א רק רצון פלי שום הכרעה ולזאת הוא פא לכלל ביטול מציאות לגמרי למקורו
ושורשו פמו שהי' מקודם במחשבה הקדומה לכל הקדומים פלא ה' אז שום מציאות
ישות: והנה בהמחשבה הקדומה לכל הקדומים ה' אז פל המדות בבחי' א"ז דהאל"ף
רומז אל הג"ר והז' לז' תחתונים והי' הפל בבחי' העלם פלול בעצמותו ית' רק אח"כ

יצאו מהכח אל הפועל ונעשה מן האל"ף ג"ר ומן הז' ז' תחתונים וכשיצאו להגילוי נעשה הכל פסא ומרפכה להש"י וכמבואר אצלנו בדרוש הקדום היינו הגילוי שיצא לפועל נעשה פסא ומרפכה לבחי' העלם שהי' בבחי' א"ז בכמונסות העלם ובחי' העלם נעשה פסא כפיכול לעצמותו ית': והנה התוה"ק הי' ג"כ בבחי' העלם במחשבה הקדומה כמאחז"ל כפיכול הסתפל הקב"ה בהתורה וברא העולם וא"כ התורה שהי' בבחי' העלם במחשבה הקדומה פסא לעצמותו ית"ש וזש"ה ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז ר"ל בעוד הי' הדבר בבחי' קד"ם ובחי' א"ז וזש"ה נכון פסאף מאז ר"ל שאל תחשוב שלא הי' הפסא ומרפב' עד אחר שיצאו להגילוי לז"א דאינו פן אלא פסאף נכון מא"ז בעוד היותו בבחי' א"ז ג"כ הנה נכון פסאף והנה בחי' זו שנק' אז בבחי' פסא פנ"ל אף עדיין הנה בבחי' העלם ולא בבחי' גילוי עד שפאו אבות הק' ופרסמו וגילו מלכותו ואלהותו ית' וית' לכל באי עולם וכנ"ל בביאור דברי המדרש הקדום: ועפ"ז נבוא לבאר דברי הילקוט הג"ל ע"נ ונקדים דברי קדוש האריז"ל שביאר בכוננת ויושע ה' ביום ההוא דהפנונה הוא על עתיקא קדישא דגלי רצון דיליה והיינו דכנ"י היו אז בבחי' זו מחמת שהלכו אל תוף היים ומס"נ ובטלו כל גופם ונפשם ושכלם נגד השי"ת ובאו לכלל ביטול מציאות לגמרי ובאו לבחי' אי"ן שהיא עתיקא קדישא ובמדה שהאדם מודד מודדין לו ועי"ז הנה יכולת להיות הנהגה זו קי"ס לפניהם אע"פ שע"פ דין והכרעה הי' קיטרוג מהשר של מצרים שטען הללו ע"ז והללו כו' רק לאשר שהיו ישראל באותו העת בבחי' האי"ן לכן הנה יכול להיות ההנהגה זו בבחי' ע"ק.

ששם הוא רצון פשוט להיטיב לכל גם נגד שורת הדין והבן: (א"ה ועפ"ז נוכל להשפיל ולהבין בדברי זוה"ק מה תצעק אלי בעתיקא תליא היינו לפי שורש הדין אין הם ראויים לקרוע להם היים כ"א דבר אל בני"י ויסעו במס"נ להש"י אל תוף היים ועי"ז יבואו אל בחי' אי"ן שהיא ע"ק נאז עתיקא קדישא יגלה רצון דיליה וכנ"ל והבן:) וידוע דעיקר בריאת כל העולמות הנה בשביל ישראל שיקבלו עליהם עול מלכותו ואלהותו ית"ש ושיהיה השי"ת מלך עליהם וכמבואר פמה פעמים גם שיתעצמו בכח עבודתם להעלות כל המדות ממטה למעלה עד שיהיה הכל נכלל במקורו ושורשן וזה יכול כל איש ישראל לעשות כי הוא בחי' מוצב ארצה וראשו גו' וכאשר תנהגו ישראל בזה פנ"ל אז עליהם נאמר ישראל אשר בך אתפאר.

כי זהו גורם תענוגים ושעשועים כפיכול לפניו ית' וזהו שאמר רע"ק בשעה שא' ישראל שירה על היים לבש הקב"ה חלוק של תפאר"ת היינו שנעשה מזה כפיכול לבוש לעצמותו ית' והוא המחשבה קדומה לכל הקדומים שישראל עלו במחשבה לפניו ותברך ונק' לבוש של תפארת ע"ד ישראל אשר בך אתפאר והנה חקוק בו אז תשמח בתולה במחול דהוא לעתיד שיהי' ג"כ בבחי' א"ז והוא נק' בבחי' בתולה ואיש לא ידעה דשם אין שום נידנוד רע פלל ועז"נ לא יגורף רע ואמרו במחול הוא ע"ד מאחז"ל עתיד הקב"ה לעשות מחול להצדיקים נאז ידלג פאיל פסח נאז תפקחנה עיני עורים הכל בדרך הג"ל דלא יהיה שום מום בגוף והעיקר הפנונה בבחי' נפש ונשמה נאז תראי ונהרת ג"כ הפנונה לעתיד כמשה"כ נפחד ורחב לבבך ונהפך לה חיל ים וחיל גוים יבואו לה רק שלא עמדו ישראל במדרגה זו ונפלו ממדרגתם וכמ"ש בזה"ק ע"פ על נסותם את ה' ה'יש ה' בקרבנו אם אי"ן וז"ש המדרש ועתיד הקב"ה להחזירו לנו לע"ל שנא' אז ימלא שחוק פינו: ורפנן

אמרי כל פרקמטיא של משה בא"ז דהנה מרע"ה הנה תמיד במדרגה הלזו בבחי' אי"ן כאומר ונחנו מה וזה"ש המדרש הצלת נפשו בא"ז היינו ע"י שהי' בבחי' א"ז ניצול מן הספנה קנטורו בא"ז ר"ל משרע"ה פשה תמיד במדרגת ובחי' א"ז שהוא אי"ן והנה ממשיך משם הנהגתו לישראל ולפ"ז אפילו לא היו ישראל ראויים וכדאיתם להגאולה הנה ג"כ מהראוי שיגאלו פי שם אין הכרעת דין כלל רק חסדים ורחמים גמורים ונהו שהקשה משרע"ה ואמר ומאז באתי היינו שאני בא תמיד ממדת א"ז וממשיך אני משם ההנהגה וא"כ איהו הרע פרעה לעם הנה שירתובא"ז כמבואר וכנ"ל הפרשת ערים בא"ז י"ל בדרך אפשרי ע"פ אשר יבואר אצלנו בפ' מסעי אשר סוד הפרשת ערי מקלט ששה רומזים אל החוטא בשגגה שינוס אל הששה תיבין שמע ישראל גו' היינו שיקבל עליו עמ"ש באהבה ויפקיר כל גופו ונפשו במס"נ להש"י ואז הוא בא לכלל ביטול מציאות שהוא בחי' א"ז כנ"ל רק שא"א לעמוד בבחי' זו לעולם ועכ"פ צריך להיות בבחי' אהבת ויראת ה' ונהו פי' ואהבת שיש בה מ"ב תיבות פידוע ועי"ז הוא ניצול מפל רע וניתקו נפשו וזהשה"כ ונעליהם תתנו ארבעים ושתים עיר והנה אחז"ל דהג' ערים שהפריש משה לא היו קולטין עד שהפריש יהושע הג' ערים שבא"י ולכאורה י"ל טעם הדבר הוא לפי הקדמה הנ"ל דהנא"ו עמ"ק הם נגד הנא"ו תיבות שבפסוק שמע ישראל גו' ממילא הג' שבעבר הירדן הם נגד ג' תיבות ראשונות שהם שמע ישראל ה' ועדיין לא נעשה יחוד אמיתי דהוא אלהינו ה' אחד.

דידוע מאחז"ל כל הדר בח"ל דומה כמי שאין לו אלוה מש"ה כ"ז שלא באו לא"י לא הנה עדיין בחי' אלהינו וכיין שלא נגמר בסוד הפנימי מש"ה לא היו קולטין משא"כ אח"כ פשהפריש יהושע הג' ע"מ שבא"י אז נעשה בחי' אלהינו ה' אחד דהדר בא"י דומה כמי שיש לו אלוה והבן: והיוצא לנו מזה דעיקר הפרשת הערים הוא בבחי' הנ"ל שבחי' נפשו ונשמתו ינוס אל תוך הנא"ו תיבות שבפסוק שמע ויפקיר את גופו ונשמתו למקורו ושורשו שיתבטלו כל חושיו והחיצוניות שלו ויהי' רק לה' לבדו כמו שהנה בתחלת הבריאה שהיה הכל בבחי' א"ז וזהו פוננת המדרש וגם הפרשת ערים בא"ז כנ"ל והבן היטב: כי בא סוס פרעה וגו' ובנ"י הלכו ביבשה וגו'.

הנה ידוע שבשעת קי"ס הנה קטרוג גדול מהשר של ים מה נשתנו אלו מאלו אף הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו פתח להם עולמות העליונים הגנוזים הנעלמים במחשבה הקדומה ומשם המשיך חסדים ורחמים על בני"י וגבורות ודינין על מרפבות פרעה וחילו.

דבאמת כל הדינים נמתקים בשורשן היינו ע"י שמראין להם המקור והשורש ושם אין שום דין רק טוב ולכן הם נמתקין וכן הרע שמראין לו השורש ושם אין לו מציאות כלל וממילא כל הטוב עולה למעלה להדבק בשורשו ומקורו ואז הרע מוכרח להיות נופל ומתבטל ויתפרדו כל פועלי און ולזה בעת קי"ס הגביה הש"י כל המרפבות ופרשיו וחילו של פרעה אל הים העליון שהוא המקור והשורש דמיניה דינין מתערין ושם נמתקו ונפלו.

פי שם בהשורש לא יגורף רע ואין לו שום מציאות כלל אבל זה הנה מצד הנס ופלא גדול היינו הגם ששם אין שום דין וקטרוג והוא עלמא דחירו והרע נופל ומתבטל עכ"ז הנה נס לזרע ישראל שהיו אז בבחי' השמות עם המצריים ע"פ הקטרוג מהשר של ים

ואעפ"כ ניצולו מחמת שהתנהג הש"י עמם במדת החסד והרחמים וזה"ש כי בא סוס פרעה גוי תוף הים.

ר"ל כשראו פרעה וחילו השורש שלהם שהולכים הש"י שם היינו גם עילאה אז וישב עליהם את מי הים היינו בזה השורש הטוב עצמו שנתגלה להם בזה נטבעו אף ובנ"י שהם בעצמם מקור הטוב הלכו בתוף הים ביבשה ר"ל להם הנה הליכה בתוף הים העליון שמשם נמשך להם החירות וכן יפנו השי"ת לראות את גאולתנו ופדות נפשנו במהרה בימינו וכימי צאתנו מארמ"ץ יראינו נפלאות ויקבץ נדחינו ע"י משיח צדקנו שיבוא בב"א: ויאמר אם שמוע וגו' לקול ה' אלהיך וגו' יש לרמז בזה דהנה פתיב קול דברים אדם שומעים ותמונה אינכם רואים זולתי קול פי הדיבורים של האדם מתהוים ע"י אותיות וע"י ה' מוצאות הפה ועל ידי חיתוף הדיבורים הם נפרדים אבל שישנם עדיין בדיבורם אל הקול הם אז בבחי' אחדות ההשלמות ועיקר עבודתנו עם ה' בני אל חי הוא לייחד ולקשר הדיבור אל הקול שיהי' באחדות גמור כל האותיות כמו שהיו באחדותם בהקול וכנודע מספה"ק סוד בחי' קו"ל ובחי' דיבור וזהו פי' הפסוק ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו היינו מלאכים הם בחי' הצדיקים שהם גבורי כח להתגבר על יצרם בכוחו של הקב"ה שאלמלא עוזרו לא היה יכול לו וזהו גבורי כח עושי דברו מקיימים דיבוריו ומצותיו של הקב"ה וכל עיקר עבודתם הוא לשמוע לשון אסיפה כמו נישמע שאול את העם היינו לאסוף בבחי' קו"ל את דברו סוד הדיבור היינו לייחד ולחבר הדיבור בהקול ברזא דאחד וכאשר הי' במתן תורה קול דברים אדם שומעים היינו הקול של דברים אדם שומעים זולתי קול וזש"ה קול גדול ולא יסף.

פי בחי' הקול הנה הוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים ולזה הסוד היו חז"ל משתמשין בבת קול פי אותו הקול של מתן תורה הוא בבחי' ולא יסף וזהו פי' הפסוק ויאמר אם שמוע תשמע היינו כאשר תהי' בבחי' שמוע כפשוטו לשמוע ולקיים מצותיו ית' ולעבדו בכל לבבך ובכל נפשך אז תוכל לבוא לבחי' תשמע לקול ה' אלהיך לאסוף ולייחד כל הדיבורים לבחי' קול ה' אלהיך והמשפיל יבין דבר מתוף דבר: הנני ממטיר לכם וגו' יום ביומו.

הנה ידוע מזוה"ק שיש ג' מיני השפעות א' מזון הגשמי אשר ממנו ניזון גוף האדם וכח החייוני. והב' הוא מזון הנק' לחם מן השמים שהוא מזון מחיות התורה והוא רוחני היורד מן השמים דהוא מרמז לת"ת וזהו לחם אבירים שנבלע בהאיברים.

ויש עוד שפע עליונה שהוא דקה מן הדקה אשר האדם מקבל שפע מן המקור של חכמה עילאה מחשבה סתימא ונהנה אי' בגמ' תד"א כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העוה"ב שנ' הליכות עולם לו.

א"ת הליכות אלא הלכות שורש הדבר הוא דכשהאדם רוצה לידע היאך להתנהג בכל יום איזה מצוה יעשה או איזה הנהגה טובה והיאך ידבר ויעשה כל הענינים יוכל להבין כשיסתכל בששת ימי בראשית בכל יום המעשה שנעשה בו וכל אשר נברא ונמצא ביום זה מזה יוכל האדם להתבונן בדעתו ושכלו איך יתנהג באותו יום שלכל יום יש התנהגות אחר התנהגות זה ליום ראשון של שבת.

וְזֶה לַיּוֹם ב' וְכֵן כָּלֵם וְהִנֵּה יָדוּעַ שֶׁהַקַּב"ה צָפָה וְהִסְתַּכַּל בְּהַתּוֹרָה וּבָהּ בָּרָא הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם וְכָל יוֹם נִגְמַר יְצִירָתוֹ בְּשֶׁכַל הַתּוֹרָה וְאֵל כֵּן גַּם מִן הַתּוֹרָה שֶׁהָאָדָם לֹמַד בְּכָל יוֹם אֵז בְּנֹדָאֵי זֶה הָאָדָם שֶׁדְּבוּק בְּקוֹנוֹ וְלֹמַד לְשִׁמָּה יוּכַל לְהִסְתַּכַּל בְּהַתּוֹרָה שְׁלֹמֵד בְּכָל יוֹם וְלִהְיֵת בּוֹנֵן מִמֶּנָּה לִידְעַת הַתְּנַהֲגוֹת הַצָּרִיף לְאוֹתוֹ יוֹם פִּינּוֹן שֶׁהַפֶּל כְּלוּל בְּהַתּוֹרָה כֹּל מִיְּמֵי הַתְּנַהֲגוֹת שֶׁל כָּל יוֹם וַיּוֹם וְאֵל כֵּן ע"כ זֶה הָאָדָם שֶׁמִּבֵּין יוֹדֵעַ מִהַתּוֹרָה שְׁלֹמֵד בְּכָל יוֹם אֵינָה הַתְּנַהֲגוֹת וְהִלְכוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּנֹדָאֵי הוּא דְּבוּק בְּרוּחַנִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה וּבְעוֹלָם עֲלִיוֹן הַק' הַרוּחַנִי אֲשֶׁר מִשָּׁם תֵּצֵא תּוֹרָה וּבָזֶה יוּכַל לִידְעַת כָּל דְּבָרִים הָעֲתִידִים וְכָל הַבָּא עֲלָיו וְאֵל כֵּן פִּינּוֹן שֶׁהוּא דְּבוּק בְּעוֹלָם עֲלִיוֹן הַק' אֵז מְבֹטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן הָעוֹה"ב וְזֶהוּ פִי הַגַּמ' כֹּל הַשּׁוֹנֶה הִלְכוֹת בְּכ"י ר"ל שְׁלֹמֵד הַתּוֹרָה בְּבַחֲוִי זֶה שִׁיּוֹדֵעַ וּמִסְתַּכַּל בְּהַתּוֹרָה הַתְּנַהֲגוֹת שֶׁל כָּל יוֹם אֵז נֹדָאֵי הוּא קָשׁוּר בְּרוּחַנִיּוֹת הַתּוֹרָה וְלִכֵּן הוּא מְבֹטָח שֶׁהוּא בֶן הָעוֹה"ב שֶׁנִּי הִלְכוֹת עוֹלָם לוֹ אֵל הִלְכוֹת אֵלָּא הִלְכוֹת הֵינּוּ שֶׁאֵל לְאָדָם לִידְעַת הִלְכוֹת וְהַתְּנַהֲגוֹת הָעוֹלָמוֹת אִם לֹא ע"י הִלְכוֹת הַתּוֹרָה שֶׁמִּקְשָׁר א"ע בְּרוּחַנִיּוֹת הַתּוֹרָה וְעִי"ז יָדַע אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג וְזֶה הַנְּגִי מִמְטִיר לְכֵם לְחֵם מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁפִיעַ לְכֵם לְחֵם וּמְזוֹן וְשֶׁפַע רוּחַנִי שִׁיֵּהָא נִפְשָׁכֶם נִיזוֹן מִחַיּוֹת הַתּוֹרָה וְרוּחַנִיּוֹת הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם כִּנ"ל וְעִי"ז שֶׁאֵתָּם תִּהְיוּ קָשׁוּרִים וְדְּבוּקִים בְּרוּחַנִיּוֹת הַתּוֹרָה וְיִצְאָ הָעֵם וְלִקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ ר"ל שֶׁהָעֵם יִלְקְטוּ מִזֶּה וְיִתְּבַוְּנוּ וְיִדְעוּ הַתְּנַהֲגוֹת שֶׁל כָּל יוֹם בְּיוֹמוֹ הֵינּוּ שֶׁע"י הַתּוֹרָה יָדְעוּ אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג בְּכָל יוֹם כִּמְבֹרָאָר לְמַעֲלָה וְהַבֵּן כִּי הֵיטֵב: וְיָבוֹא עֲמֶלְק גּו' בְּרַפִּידִים גּו' וַיְדִי מִשֶּׁהָ גּו' וַיִּשְׁמָו תַּחֲתָיו וְגו' הִנֵּה כְּתִיב בְּס' עֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת אֵילָו לֹא אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל אֵל מִשֶּׁהָ קָרַב אֲתָה וְשָׁמַע פֶּן גּו' וְהָיוּ שׁוֹמְעִים הַיּוֹ"ד דְּבָרוֹת מִפִּי הַשָּׁ"י בְּעֲצָמוֹ כִּיכּוֹל אֵז לֹא הָיוּ צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְלוּחֹת הָאֲבָנִים רַק שֶׁהִיָּה הַשָּׁ"י מִשְׁפִּיעַ לָהֶם שֶׁכָּל גְּדוֹל וְנוֹף וְהַשְּׂגָה גְּדוֹלָה כִּי עַד שֶׁהִיָּדִים שֶׁל מִשְׁרַע"ה בְּעֲצָמָם הָיוּ נִעֲשִׂים כִּשְׁנֵי לוּחֹת וַיּוֹ"ד הָאֲצָבָעוֹת שֶׁלוֹ ה' מִיָּמִין וְה' מִשְׁמָאל הָיוּ מְאִירִים לְיִשְׂרָאֵל וּמִשָּׁם הָיוּ יְכוֹלִים לְהַשִּׁיג הַתּוֹרָה כְּלוּלָה אֵף מִחֲמַת שְׁדָחוּ בְּיָדֵים וְרָצוּ לְשִׁמּוֹעַ ע"י סְרָסוֹר לְכֹף נִתְמַעֵט מֵהֶם הַהַשְּׂגָה וְהַצָּרְכוֹ לִב' לוּחֹת אֲבָנִים: וְהִנֵּה בְּגַמ' יִלְיָף מִכָּאֵן שֶׁכָּל הַמְּשַׁתְּמָף בְּצַעֲרָן שֶׁל צְבוֹר זֹכָה וְרוֹאֶה בְּנִחְמָתָן דְּכְתִיב וַיְדִי מִשֶּׁהָ כְּבָדִים וַיִּקְחוּ אֲבָן וַיִּשְׁמָו תַּחֲתָיו דְּנִשְׁתַּתְּמָף בְּצַעֲרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְלִכְאוּרָה הוּא תְּמוּהָ בְּמֵאֵי קַמִּירֵי אֵי בְּאָדָם שִׁישׁ לוֹ שִׁיכּוֹת בְּצַעֲרָן הַצְּבֹר וְאֵינּוּ מְצַעֲרָ א"ע עִמָּהֶם.

אִטוּ בְּשׁוֹפְטָנִי עֲסַקִּינָן וּמִי הוּא אֲשֶׁר יִרְאֶה א"ע בְּצַרְתּוֹ וְלֹא יִתְעוֹרֵר לְשׁוּם אֵל לְבוֹ וּמֵאֵי אִירָאָ עִם הַצְּבוֹר אֵע"כ דְּמִירֵי הַגַּמ' בְּאָדָם שֶׁלֹּא נִגְעָה אֵלָיו הַרְעָה וְהַצָּרָה שֶׁהַצְּבוֹר הֵם בָּהּ וְאֵין לוֹ שִׁיכּוֹת כָּלֵל שִׁיִּצְטַעַר מִזֶּה וְאֵעפ"כ הוּא צָרִיף לְהַשְׁתַּתְּמָף בְּצַעֲרָן וְאֵל כֵּן קִשָּׁה מֵהוּ הַרְאָהָ שֶׁמִּבֵּיא מִמִּשֶּׁהָ שֶׁנִּשְׁתַּתְּמָף בְּצַעֲרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל הֵלֵא כָּאֵן בְּמִלְחַמַת עֲמֶלְק עֵיקַר הַדְּבַר הִנֵּה תְּלוּי בְּמִשֶּׁהָ.

כִּמ"ש לוֹ הַשָּׁ"י צֵא הִלְחֵם בְּעֲמֶלְק אֵף י"ל דְּהִנֵּה אַחֲזו"ל וַיִּסְעוּ מִרַפִּידִים וַיָּבוֹא עֲמֶלְק עַל שְׁרִיפּוֹ וַיְדִיָּהֶם מִד"ת עִי"ז וַיָּבֹא עֲמֶלְק וְהִנֵּה יִשְׂרָאֵל שְׁרִיפּוֹ וַיְדִיָּהֶם מִלְּשִׁמּוֹעַ מִפִּי הַשָּׁ"י עֲצָמוֹ רַק ע"י סְרָסוֹר וְנִתְמַעֵט הַשְּׂגָתָם בָּזֶה לְכֹף בָּא עֲמֶלְק עֲלֵיהֶם אֲבָל מִשְׁרַע"ה לֹא יָרַד כָּלֵל מִמִּדְרֵיגָתוֹ עְבוֹר זֶה וְאֵל כֵּן עֵיקַר הַמִּלְחָמָה הִנֵּה בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְאֵפ"ה הִנֵּה מְצַעֲרָן בְּצַעֲרָן.

וע"כ שפיר יליף הגמ' שמתחייב כל אדם לצער א"ע בצער הצבור ולפ"ז י"ל פ"י הפתובים וידי משה פבדים ר"ל שהכניסו ישראל משאוי וכבודות בהיזדים של משה ע"י שלא רצו לשמוע מפיו ית'.

היינו דאם היו שומעים מפי השי"ת בעצמו אז היו היזדים של משה מאירות להם פנ"ל ועכשיו שמיאנו בדבר אז הכניסו פנ"ד ביזדים של משה והוצרכו אז לשני לוחות אבנים וז"ש ויקחו אבן ר"ל לוחות האבן וישימו תחתיהם ותחת היזדים ובמקומם פנ"ל ונהו הפ"י שרפיו ידיהם מד"ת ר"ל שרפיו היזדי של משה רבן מד"ת שיהיו יכולי להשיג ד"ת מהיזדי שלו אבל אהרן וחור שהם לא אמרו זה כי אהרן היה עם משה בהר והם לא נפלו ממדריגתן כשאר ישראל והי' השגתם גדול' והיו מאירים להם היזדים של משה וז"ש"ה תמכו בידי מזה אחד גו' שבאמת היו משיגים מהיזדים של משה בעצמם וכל יד הייתה פלוח אחד ויהי ידיו אמונה עד בוא השמש.

ר"ל שידיו היו מאירים להם עד שפכה שמשו היינו עד הסתלקותו מזה העולם כי הוא נמשל להשמש כמאחז"ל פני משה כפני חמה והבן היטב: א ר"ח שכתב וט"ו בו בעשתי עשר חודש באחד לחודש גו' התורהבאר היטב.

להבין ולהשפיל טעם למה נוקא בחודש זה התחיל לבאר את התורה י"ל דהנה ידוע דשם ס"ג הק' הוא בחי' נשמה לכל העולמות העליונים הק' והמילוי משם ס"ג הוא ל"ז היינו ג' יודי"ן א' וא"ו הוא מספר הכל הק' המחיה כל עלמין ומאחד בשבט עד ז' אדר שיהו זמן העלאת משרע"ה השממה הוא ל"ז ימים ומאחד בשבט התחיל משרע"ה לייחד ולקשר א"ע נשמתו בהעולמות העליונים הק' ובמהכל הק' המחיה כל עלמין עילאין קדישין עד אשר בא לבחי' נאמר לעילא לעילא לאמר דלא ידע ולא אשתמודע ואז אסתלק רעיא מהימנא קדישא והבן: והנה הקדמונים ז"ל דרשו בזה הפסוק באר היטב שמרע"ה כתב וביאר התוה"ק בשבעים לשון כמנין היט"ב בריבוע כזה.

ה'.

ה"י.

הי"ט היט"ב עולה הכל במספר שבעים ולכאורה יפלא למה עשה משרע"ה תמורה כפיכול בתוה"ק ולהחליפה ולהעתיקה על לשונות אחרים הלא כתיב בקדש ולא יחליפנו ולא ימיר אותו והגם פי עיקר שם תמורה אינו אלא שאומר זו תחת זו עכ"ז לאיזה פוננה עשה שום נידנוד תמורה.

ומה גם שלא מצינו שצוה אותו הש"י על זה וגם למה עשה דבר זה בר"ח שבט בדוקא והכל צריך טעם ושימת לב לדבר: ובהעיר לב י"ל כי בדיעה מיושבת ובכוננה גדולה עשה זה משרע"ה רבן של כל הנביאים דהנה י"ב חדשי השנה הם נגד י"ב צירופי הוי"ה הק' פנודע מספה"ק וכל צירוף יוצא מפסוק מר"ת או מס"ת.

וכל צירוף הק' שהיו"ד קודמת לה' וכן הו"א קודם לה'. אז התסדים והרחמים גוברים בחודש ההוא ואם ח"ו להיפך שהשני ההי"ן קודמין אל י"ו אזי תגבורת הדינין ר"ל וכמבואר בתוה"ק.

והצירוף של חודש טבת יוצא מפסוק של גדלו לה' את"י ונרוממ"ה שמ"ו יחדיו מהס"ת ואז ההי"ן קודמים אל י"ו ולכך אז תגבורת הדינין ר"ל וכמבואר בזוה"ק בסוד ותצפנהו שלשה ירחי וצירוף של חודש שבט יוצא מפסוק ואם ה"מר י"מירנו ו"היה ה"וא ותמורתו יהיה קודש מהר"ת ומחמשה עשר בשבט מתחיל להאיר ו"ה בסדרן ומאז אין תגבורת הדינין.

והנה השבעים אומות וע' לשון עיקר חיותן הוא בסוד הניצוצין קדישין שגפלו משורשן הרמה בקודש ונבלעין בהם ומזה הוא חיותן ועיקר חיותן ואחיותם הוא באותיות התורה שגזפרו שמותיהם כמו פלשתים וכפתורים ויין ואדום ודומיהם וכשאנו עם ה' קורין בפרשיות התורה ומזכירים שמותיהם בזה אנו משפיעים להם שפע חיותם ועיקר אחיותם ומקור שרשיהן הוא בסוד תמורות האותיות וכבודע והנ"ק מחמת שגפלו משורשם בקודש נעשו קליפות ולכך רצה משרע"ה להעלות אותן הנ"ק למקורן ושורשן ולהמתקן כדי שלא יוכלו להרע לזרע ישראל ולכוננה זו העתיק את התורה בע' לשון להעלות אותן הניצוצין לעיקר אותיות התורה ולהמתקן בשורשן כדי שיהי' הוא ותמורתו קודש בסוד המתקת הדינין בפרט סוד קודש שהוא עילאה קדישא בסוד קודש ישראל לה' ראשית תבואתו כל אנכליו יאשמו: ולהבין ולדעת מהיכן למד מרע"ה ע' לשון של שבעים אומות היינו שנתן לו הש"י לב חכם ונבון לדעת את התור' כול' ומצפוניה וסתריתה וכל רז לא אניס ליה וגם המקור של כל אות ואות מתוה"ק.

ושם ראה בעין שכלו את מקורם של כל אומה ואומה מהע' אומות ומשם הבין ג"כ בשכלו הזה את כתבם ולשונם מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם פלשונו שמיצונו ביוסף הצדיק ע"ה ששלח הקב"ה את גבריאל ולימד אותו כל הע' לשון היינו ג"כ שגילה לו את המקור של כל אומה ואומה בתוה"ק מהיכן הוא מקור חיותן ומשם הבין ג"כ את כתבם ולשונם.

וז"ש חז"ל כשילמד יוסף הע' לשון הוסיף לו הקב"ה ה' על שמו כמש"נ עדות ביהוסף שמו ר"ל שגילה לו רזי תורה שהוא בסוד ה' לפי שיש בה חמשה ספרים. וגם הוא נדרשת ע"י ה' מוצאות הפה ומשם הבין בשכלו הקדוש גם הלשון של כל אומה ואומה ולפי שרצה משה רבינו עליו השלום להכניס הכנעה בלב השבעים שרים העליונים שינעו מעשי ה' הגדולים שבתוה"ק ואשר בינו הפח והממשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם פרוצונו ובלעדו אין אלהים לזה פירשה בע' לשון והן הם הצירופים של האלפ"י בתו"ת וחלופי אותיות ותמורת אותיות לכל אומה כפי ענינה ומקורה אף היה מתקרא משרע"ה שלא יקרא ח"ו להחיצונים מאור קדושת התוה"ק על שפירש לפניהם תמורת האותיות של תוה"ק לכך פנון במחשבתו הטהורה והקדושה את השם הק' היו"ה היוצא מהפסוק של ואם ה"מר י"מירנו ו"היה ה"וא כדי שיהא למחסה ולמסתור אל הק' שלא יצא לחוץ ח"ו.

רק אדרבה להוציא מהם כל ניצוצי הקדושה כמ"ש הפתוב ואם המר ימירנו והי' הוא ותמורתו יה' קודש פנ"ל עוד נ"ל טעם אחר כי ידוע שמחפש חשונן מתחילין הימים להיות קצרי שמורים על בחי' דין ולכן גם הצירופים של ג' חדשים הללו מתחילין שלא בסדרן אבל חודש שבט אינו פן כי מחצי החודש שהוא ט"ו בשבט מתחילין ימי רחמים

כידוע ולכן חצי ראשון של הצירוף משם הנו"ה הק' הוא בהיפוך היינו ה"י חצי השני הוא פסוק היינו ו"ה להורות כי אז מתחילין ימי הרצון והרחמים וישועה תהי לנו ע"י משיח צדקנו שיבא בב"א ולכה עשה זה הדבר באחד בשבט דוקא כי אזה הוא זה הצירוף שפאיר ובא לזה החודש יוצא מהפסוק ואם ה"מר י"מירנו ו"היה ה"וא ותמורתו יהיה קודש ולהשאר כל ענפי הקדושה בהתוה"ק.

והבן כ"ז היטב: ענן ט"ו בשבט צריך להבין ולדעת למה אז דוקא ר"ה לאילן פדברי ב"ה ולדברי ב"ש באחד בשבט גם להבין הלשון ר"ה לאילן מהראוי היה לומר ר"ה לאילנות ובהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה פתיב כי האדם עץ השדה היינו כמו שיש באילן שרשין וענפין וטרפין ופירות כמ"כ ישנו ג"כ באיש הישראלי ע"י מעשיו הטובים ומאין נמשך זה להאדם משורש שרשי נשמות ישראל שהוא האילן הק' אילנא דחיי אשר תחנתוהי תטלל חיות ברא וענפי שמאי והוא אילן המתברך שכל נטיעותיו יהיו כמוהו ואיל"ן הוא מספר הוי"ה אדנ"י בסוד צדיק פתמר פרח מה פמר עולה דכר ונוק' אף צדיק עולה דו"נ והנה אחז"ל בגמ' פלוגתא דר"א ור"י ח"א בניסן נברא העולם וח"א בתשרי נברא העולם ואלו דברי אלהי ושניהם אמת כי בתשרי עלה אז במחשבה לפניו ית' וית' להאציל ולברוא את העולם וכמו שפירסד הפייט בר"ה היום הרת עולם לשון הריון כפיכול וכמ"ש בספ"ק ובהפריאה בפועל היה בניסן והנה מחמשה עשר בשבט עד ר"ח ניסן שבו היה בריאת האדם הוא מ"ה נגד שם מ"ה הק' דאיהו בחי מקורא ושרשא דאילנא ומאחד בשבט עד בו.

הוא ט"ו יום נגד שם י"ה ששני אותיות י"ה הם בסוד מוחין עילאין קדישין ובסוד טלא דנחית מעתיקא קדישא לאילנא קדישא ולכל העולמות והם בבחי' שרף האילן כפיכול ולכה ביאר אז משרע"ה בא' בשבט את תוה"ק באר היטב בשבעין אנפין כי מהמוחין עילאין קדישין דאינון י"ה נמשך הארות קדושות להתוה"ק ועיקר התנטה של נשמות ישראל תלוי ברוב גשמי שנה ולכן אין מעשרין משנה זו על שנה אחרת כי בכל שנה ונשנה נתחדש חידושין דאורייתא בהארות והשפעות קדושות שונות זו מזו לפי המצטרף לשנה ההוא כי הבורא בהוב"ש מחדש בכל יום תמיד מעב"ר ע"י חידושי התורה והלכות שנתחדש בכל יום כי באורייתא ברא קוב"ה עלמא וכנ"ל בפ' תולדות ובפרט בראשית השנה על פלל השנה ולכן אין מעשרין משנה זו על שנה זו והבן זה ופירות האילן הם מצות ומע"ט שהאדם עושה וצריך להתחדש בכל שנה ושנה להתחזק בירת שאת ועוז אף ביראת ה' כל היום ומעתה נבין הטעם מהפלוגתא של ב"ש וב"ה כי שניהם אמת צדקו יחדיו רק דברי ב"ש הם בסוד עלמין עילאין קדישין דלית מחשבה תפיסא בהו פלל שהם י"ה חכמה ובינה ולז"א בא' בשבט ר"ה לאילן כי הוא בחי' טלא עילאה ושרף האילן ושם מוכיח על זה כי שמאי הוא לשון שומא כי אין שום השגה בהם רק בבחי' שומא כי לא באו להתגלות פנדע ודברי ב"ה הם מהעולמות אשר באו קצת להתגלות ואשר ניתן לנו רשות לדבר בהם לצורך הנהגות העוה"ז ולכה לענן דינא והנהגות העוה"ז הלכה כב"ה והלל הוא מלשון הארה כמו הילל בן שחר והמשפיל יבין כל זה היטיב: יתרו בשם הרב מקאזיניץ ויבוא אהרן, וגו' לאכול לחם וגו' משה לפני האלהים והקשו חז"ל וכי לפני אלהים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא מפאן שהנהנה מסעודה שת"ח מסובין בה פאלו נהנה מזיו השכינה ושאלתי את פי הרב הק' המנוח מ"מ דק"ק

קאזיניץ מהו זה שהוקשה כ"כ לחז"ל וכי לפני אלהים אכלו הלא שויתי ה' לנגדי תמיד וכל תנועותיו ומעשיו של אדם צ"ל פאילו עומד לפני המלך פיזוע וא"כ לכה פתיב לאכול לחם פדרךן של צדיקים לפני אלהים והשיב לי עפ"י מה דאי' בגמ' אסור להתפלל אחורי רבו והטעם לזה פי מורא רבה פמורא שמים ובשעה שיש לו מורא רבו א"א להיות עליו מורא שמים הראוי לתפלה מחמת שיש עליו מורא ואימה אחרת וזהו שהי' קשה לחז"ל וכי לפני אלהים אכלו לפני משה אכלו והי' עליהם אז מורא רבן והיאף הי' באפשרי להיות עליהם מורא שמים ומה זאת לפני אלהים אלא מפאן שפל הנהנה כו' וזהו בעצמו מורא שמים ודא ודא אחת הוא.

ודפח"ח: בחודש השלישי לצאת וגו' מדבר סיני י"ל בדרך רמז דהנה ידוע דרב יוסף הנה קוראין אותו סיני ע"ש שהנה בקי בהלכות והנה כולל כל השמעות ומימרות כמו שנמסרו לו בסיני ולכן פינו אותו בשם סיני הרי חזינו דתיבת סיני מורה על פללות הפל לפי שבהר זה נכללו כל התורה וכל הדיבורים והנה ידוע דקול הוא ג"כ בחי' פוללת דבקול נכללו כמה בח' אש רוח ומים.

והנה אפי' הדיבור של אלהים אין לשער מה שיוכל לכלול דאצלו ית' אין חילוק בין קול לדיבור פי הוא ית' יכול לכלול דדיבורו כל הענינים כמש"ל בדבר ה' שמים נעשו דדיבור נעשו שמים שהוא מדה פוללת פנודע וכמו ששמענו בהר סיני שמים מפי הגבורה אנכי ולא יהי' לך ובו נכללו כל המצוות שבתורה מה שאין הפה יכול לדבר כו' אבל דדיבור הגשמי א"א לכלול בו זולת אותו הדיבור אמנם פשהאדם מאמין שכל ההבלים והדיבורים היוצאים מפיו הפל הוא פח נחיות מהבורא ית"ש ורוח ה' דיקר בו ואז פשמשך הדיבור בקול וקול במחשבה בשורש הרוחות נחיות אלהות אז אע"פ שאין הדיבור יכול לכלול כמה דיבורים אבל מכ"מ הוא פלול מפמה ענינים וכמה שכליים והדיבור מתפוצץ לכמה חלקים פינון שהוא דיבור אלהים וכמו שאנו רואין בתוה"ק כל דיבור של משה שכתוב בתורה הוא פלול מפמה ענינים גדולים ונתפרש לכמה גוונים וכן דברי התנאים והאמוראים כל דיבור ודיבור פלול מפמה ענינים וסובל פמה פירוש' מחמת שהנה דבור נקשר בשורש החיות ורוחניות הקדושה: והנה פתיב ירושלים הרים סביב לה וה' סביב לעמו דירושלים הוא הכני' ששם נכללו כל הדברים והיא מסובבת מן החרים ואין הרים אלא האבות ששורש הקדושה פרוחני בעולם העליון השרשים הללו הם מסבבים הכני' וכ"א מישראל צרי' לראות שיהא דבוק בהשורש ויהנה השורש מאיר להענף פלי שום מסך והבדל ובלי שום תערובות רע ח"ו דהנה באמת צרי' האדם לדבק במדותיו הק' ולילה בעקבות אבותינו הק' ושורש הרוחניות בעולמות העליונים להיות מרפבה לחסד וצרי' האדם להיות עושה חסד בעולם אף העיקר שיהא מחסדים טובים שיאירו החסדים שיהנה השורש טוב ויהנה נקשר בשורש הרוחניות של חסד עליון ולא יהנה בו שום חלק רע ח"ו.

פי אע"פ שהחסד הוא טוב מכ"א פינון שנתערב בו קצת רע ח"ו כמאחז"ל כל שנעשה רחמן על האכזרים כו' וצ"ל החסד פלוו טוב וזהו שאנו אומרים גומל חסדים טובים ר"ל מלשון ויגדל הגלד ויגמ"ל שהקב"ה גומל ומפריד החסדים מחלקו הרע.

שִׁיָּהוּ רַק חֲסָדִים טוֹבִים וּכְמ"כ בְּמִדַּת הַגְּבוּרָה מֵה שְׁצָרִיף הָאָדָם לְהִתְנַהֵג בְּמִדָּה זוֹ לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ וְלִהְיוֹת כָּל חֻלְקֵי הָרַע וְלִשְׁעַבְדּוֹ תַּחַת הַטּוֹב וְאֵז כְּשֶׁהָאָדָם מְדַבֵּק א"ע בְּמִדּוֹת הָאֱלוֹהִים וְכֵן לִידֵי עֲבֹדוֹת אֲמִיתִי וּמְדַבֵּיק עֲצָמוֹ בְּשׁוֹרֵשׁ הָאֱמֶת שְׁשֵׁם כָּלוּל כָּל הַגְּנוּנִין וְאָדָם צָרִיף לְרָאוֹת שְׁכָל הַמִּדּוֹת שְׁנוֹהֵג הֵינּוּ הַחֲסֵד וְהַגְּבוּרָה וְהַרְחֻמְנוּת שְׁלוֹ יְהִי הַכּוֹל בְּאֵמֶת וְיִהְיֶה זֶה וְצָלוֹל בְּלִי שׁוֹם תַּעֲרוּבוֹת סִיג וּפְסוּלֵת ח"ו רַק אֵמֶת הַפְּשׁוּט שֶׁהוּא הַכּוֹל לְשׁוֹל הַג' קוּי"ן כִּי בְּמִדַּת אֵמֶת כָּלוּל הַכּוֹל וְזֶהוּ בַח' שִׁי"ן אֲשֶׁר בּוֹ ג' קוּי"ן וְזֶהוּ בְּחֻדְשׁ הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהוּא בַח' אַמ"ת שֶׁהוּא הַשִּׁי"ן זֶהוּ חֻדְשׁ הַשְּׁלִישִׁי הַתַּחֲדָשׁוֹת הַכָּלוּל מִשְׁלֵשָׁה מַחֲסָד וּגְבוּרָה וְהַתְּפָאֲרוֹת.

לְכֵן כְּשֶׁמִּגִּיעַ הָאָדָם לְמִדַּת הָאֵמֶת אֵז הוּא יוֹצֵא מִכָּל חֻלְקֵי הָרַע וּמִכָּל הַמְּצִירִים אוֹתוֹ וּז"ש לְצֵאת בְּנֵי מִצְרַיִם ר"ל מִמִּצְרַיִם י"ם שֶׁהֵם מְצִירִים לְהַקְדוּשָׁה אֲמֵנָם כְּשֶׁהוּא דְבוּק בְּמִדַּת הָאֵמֶת אֵז הוּא יוֹצֵא מִכָּל חֻלְקֵי הָרַע וּמִהַמְּצִירִים אוֹתוֹ וְכֹלָם נִכְנָעִים תַּחַת הַטּוֹב וְהָאֵמֶת וּז"ש הַיּוֹם הַזֶּה ר"ל בְּבִהֲרוֹת וְאוֹר שֶׁל הַתַּחֲדָשׁוֹת הַשְּׁלִישִׁי הַזֶּה.

שֶׁהוּא עֲצָם הַקְדוּשָׁה בָּאוּ לְמַדְבַּר סִינַי עִי"ז יְכוּלִים לְבוֹא לְבַח' הַדִּיבּוֹר שֶׁל סִינַי שֶׁהוּא כּוֹלָל כָּל הַדִּיבּוֹרִים וְכָל הָעֲנִינִים וְכִמוֹ שֶׁהָאָדָם מְדַבֵּק א"ע בְּמִדָּה הַכּוֹלָלָת כְּמ"כ הַדִּיבּוֹר שְׁלוֹ נַעֲשֶׂה סִינַי וְכוּלָל הַכּוֹל לְפָעוּל בְּדִיבּוֹרוֹ כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְהַכְנִי כָּל מִינֵי חֲסָדִים טוֹבִים וְיִשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת לְזַרַע יִשְׂרָאֵל כִּי־ר אָמֵן: וְעַפ"ז תְּבִין מ"ש בְּזוֹהַר ע"פ לֹא תַעֲשׂוּן אֲתִי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אַר"י אַע"ג דְּכִתִּיב לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב לֹא תַעֲשׂוּן אֲתִי ר"ל לֹא תַעֲשׂוּן אוֹתִי א"ר יִצְחָק כְּתִיב גְּדוֹל אֲתֵה הֵינּוּ לִי הַכֶּסֶף וְגְדוֹל שְׁמִי בְּגְבוּרָה הֵינּוּ לִי הַזָּהָב וְכוּלָהוּ גְנוּנִין לֹא מִתְחַזְּקִין אֲלֵא בְּיִשְׂרָאֵל הַזֶּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֲתַפְאֵר דְּהִנֵּה בְּאֵמֶת דְּמִדּוֹת וּסְפִירוֹת הַק' אֵף שֶׁהֵם רַמִּים וְנִשְׂאִים מְאוֹד וְהֵם אוֹרוֹת רְחֻמִּים וְנִשְׂאִים אַע"פ כִּי אֲסוּר לְהִתְפַּלֵּל לְהֵן לְבָדוֹ ח"ו.

כִּי ח"ו מְקַצֵּץ בְּנִטְעוֹת וּמְפָרִיד ח"ו שְׁמַחֲזִיק אוֹתוֹן לְאֱלוֹהוֹת ח"ו אִם לֹא שְׁמַדְבִּיק לְשׁוֹרֵשׁ הָאֲחֻדוֹת הַפְּשׁוּט א"ס ב"ה הַשׁוֹפֵעַ לְתוֹכָן וּמְחַיֶּה אוֹתוֹן וְכִדְאִי בְּתוֹזָה"ק וְכִד אֲנֵת תְּסַתְּלֵק מִיְנֵיהוּ אֲשֶׁתַּאֲרֵן כְּנִלְהוֹן כְּגוֹפָא בְּלֹא נִשְׁמָתָא וְחֲסָדִים וּגְבוּרוֹת מְרָמְזִים לְגְנוּנִין חֲנִינִין וְסוֹמֵק שֶׁהֵם בַּח' כֶּסֶף וְזָהָב וּז"ש אַע"ג דְּלִי הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שְׁיִשׁ לִי מִדּוֹת קְדוּשִׁים הַנְּאֻצְלִים מִמִּנֵּי מַכ"מ אֵל תַּפְרִידוֹ אוֹתָם מִהַשְׁוֹרֵשׁ וְלֹא תִתְּכַלְלוּ אֵלּוּ הַמִּדּוֹת כ"א בְּשׁוֹרֵשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁשֵׁם נְמוּגִים הַמִּדּוֹת וְכָלוּל מִכָּל הַגְּנוּנִין וְהוּא מִדּוֹת הַתְּפָאֲרוֹת כְּמִש"נ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֲתַפְאֵר וְהֵבֵן וְכִי־ר שְׁיִקְנִים בְּנוֹ בְּרָכָה זוֹ בְּב"א: וְיִשָּׁב מִשָּׁה אֵת דְּבַרֵי הָעָם אֵל ח' עֵינִין בְּאוֹה"ח הַק' ז"ל שְׁפִי ח"ו לֹא בְּדַרְךָ תִּשׁוּבָה הַחֲזִיר מִשָּׁה אֵת דְּבַרֵי הָעָם אֵל הַשִּׁי כִּי הוּא ית' א"ב לְתַשׁוּבָתוֹ הֲלֹא לְפָנָיו גְּלוּי כָּל מַחֲשָׁבוֹת בְּנֵי הָאָדָם.

רַק מִשָּׁה סִפֵּר דְּבַרֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנָי הַשִּׁי כְּדִי לְחַבְּבֵן לְפָנָי הַמְּקוֹם בְּמָה שֶׁהִשִּׁיבוּ כַּהֲנֵן וְהַקְדִּימוּ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע עֵי"ש: עֵי"ל דְּמִשָּׁה הַסְתַּפֵּל וְהַתְּבוּנָה בְּתַשׁוּבָת יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְדִּימוּ נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע וְזֶהוּ דְּבַר פְּלֵא שְׁאִין שׁוֹם ב"א יְכוּל לְהַשִּׁיגוֹ זוּלַת כַּח אֱלוֹהוֹת כְּדְאִי בְּמִדְרָשׁ מִי גִילָה לְבַנֵּי רִז זֶה שְׁמֵלֵאכִי הַשְּׂרַת מִשְׁתַּמְשִׁין בּוֹ.

דְּכִתִּיב בְּרָכוּ ה' מְלֹאכֵי גְבוּרֵי כַח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ מְעִיקְרָא עוֹשֵׂי וְהַדָּר לְשִׁמּוֹעַ וְהֵם כְּנוֹנוֹ לְמִטָּה ג"כ דְּבָרִים אֵלּוּ וְהֵבִין מִשָּׁה שְׁאִין זֶה דִּיבּוֹרֵי עֲצָמָם מְצַד בְּחִירָתָם הַטּוֹב אֲלֵא רֹחַ ה' דִּיבֵּר בָּם וְהוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם רֹחַ קְדוּשָׁה מְלַמְעֵלָה וְשִׁכְנָה מְדַבֵּרַת מִתּוֹךְ

גְּרוֹנָם שֶׁל כּוֹא"א מִיִּשְׂרָאֵל הַתְּשׁוּבָה זֶה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע וְזוֹה"ש וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הַעָם הַיֵּינֻנוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אֶל ה' ר"ל שְׁיִיחָסֶם לֵה' הַיֵּינֻנוּ רוּחַ ה' דִּבֶּר בָּם וְלֹא מִצַּד עֲצָמָם רַק מֵהַשִּׁי"ת הוּא הַמַּעֲנֶה לְשׁוֹן וְדו"ק: מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל מְכִילְתָּא א"ר אֶלְעָזָר מִזֵּינֵי אֶתְהָ אֹמֵר שְׁאִין הַקַּב"ה מְדַבֵּר עַד שְׁמִיּוֹשָׁה אָמַר דְּבַר.

שְׂפָרָה קָבְלוּ עֲלֵיהֶם בְּנֵיהֶם לְכַף נֹא' מֹשֶׁה יְדַבֵּר (כִּי מִהָרְאוּי הָיָה לוֹ לֹמַר מֹשֶׁה דִּבֶּר מֵהוּ יְדַבֵּר לְשׁוֹן יַפְעִיל שְׁעֵשֶׂה פְּעוּלָה שְׁיִדְבֵּר אֱלֹהִים כְּבִיכּוֹל.) א"ל רַע"ק בְּוֹדָאֵי כֹן הוּא הַדְּבַר אֶלָּא מֵת"ל מֹשֶׁה יְדַבֵּר מִלְּמַד שְׁנָתָן הַקַּב"ה פָּח וּגְבוּרָה בְּמִשְׁה וְהָיָה הַקַּב"ה מְסִייעוֹ וּבְקוֹל וּבְנִיעִמָּה שְׁהָיָה שׁוֹמֵעַ מֹשֶׁה כֹּן הָיָה מִשְׁמִיעַ לְיִשְׂרָאֵל לְכַף נֹאמֵר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל עַכ"ל הַמְּכִילְתָּא וְהַדְּבַר הוּא לְפָלֵא בְּעֵינֵי כָל רוּאָיו וּבְפֶרֶט דְּבָרֵי רַע"ק שְׁאָמַר כֹּן הוּא הַדְּבַר וְהוֹדָה לְדְבָרָיו וְאִס"פ חֲזַר וְהִקְשָׁה מֵת"ל מֹשֶׁה יְדַבֵּר זֶה אֵינֻנוּ מוּכָן כְּלָל: אָמְנָם י"ל דְּהֵנָּה כְּתִיב וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ גו' וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה וְהַעֲנִין הוּא כִּי בַתְּחִלַּת הַבְּרִיאָה הָיָה אֵז אֶתְעָרוּתָא מִיְגִיָּה וּבִיָּה וְאִסְרַת הַבְּרִיאָה צְרִיף אֶתְעָרוּתָא דְלִתְמָא וְהוּא כִּי עֵיקַר כְּוֹנֵת תְּכִלִּית הַבְּרִיאָה הָיָה כְּדִי לְהִיטִיב לְכָל הַנְּבִרָאִים וְלְהַפִּיק וּרְצוֹנָם שְׁלִכְאוּ"א וְעִי"ז שְׁנִתְעוֹרַר הַרְצוֹן מִלִּתְמָא וְחִפְצִים בּוֹ עִם ה' נִתְעוֹרַר ג"כ רְצוֹן הַעֲלִיּוֹן כְּבִיכּוֹל לְהַשְׁפִּיעַ וְלְהִיטִיב לַעֲמֹ יִשְׂרָאֵל אָמְנָם דְּבַר שְׁאִין בּוֹ צוּרָה לַעוֹלָם אֵין הַהִשְׁפָּעָה בָּא מֵאִתּוֹ ית"ש לְהַעוֹלָם כְּשֵׁאִין כָּאֵן מִי שְׁיִקְבֵּל דְּבַר זֶה כִּי לֹא עַל מַגֵּן גו' רַק כְּשֵׁיִשׁ הַכְּנַת הַמְּקַבֵּל עִי"ז נִתְעוֹרַר רְצוֹן הַטוֹב לְהִיטִיב וְהֵנָּה כָּל תְּכִלִּית הַבְּרִיאָה הָיָה בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה כִּמְאֻז"ל בְּרִאשִׁית בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּק' רִאשִׁית כו' אִף מִחֲמַת שְׁלֹא הָיָה דוֹר כְּזֶה אֲשֶׁר הָיָה לָהֶם הַכְּנָה וְרְצוֹן לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כְּמוֹ דוֹר הַמְּדַבֵּר לְכֹן לֹא נָתַן אֶת הַתּוֹרָה לְדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים עַד שְׁבָאוּ דוֹר הַמְּדַבֵּר שְׁהָיוּ לָהֶם הַכְּנָה טוֹבָה וְהַרְצוֹן גְּמוּר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וְאָמְרוּ כֹל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אֵז ע"י הַרְצוֹן וְאֶתְעָרוּתָא שְׁלָהֶם נַעֲשֶׂה אֶתְעָרוּתָא דְלַעֲיָלָא וְנָתַן הַשִּׁי"ת לָהֶם הַתּוֹרָה וּמַעֲתָה נִבִּין דְּבָרֵי הַמְּכִילְתָּא אר"א מִזֵּינֵי שְׁאִין הַקַּב"ה מְדַבֵּר עַד שֵׁא"ל מֹשֶׁה דְּבַר כִּי כְּבָר קָבְלוּ עֲלֵיהֶם בְּנֵיהֶם הַיֵּינֻנוּ כְּנ"ל שְׁאִסְרַת שְׁהָיָה לָהֶם הַכְּנָה וְרְצוֹן טוֹב לְקַבֵּל הַתּוֹרָה וְעִי"ז גְּרָמוּ שְׁנַעֲשֶׂה רְצוֹן מְלַעֲיָלָא לְדְבַר וְיִתֵּן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה לְכַף נֹא' מֹשֶׁה יְדַבֵּר ר"ל מִשְׁרַע"ה עֲשֶׂה פְּעוּלָה זֶה שֶׁהַקַּב"ה כְּבִיכּוֹל יְדַבֵּר.

ע"י שְׁהוֹדִיעוֹ כִּי כְּבָר הָיָה לָהֶם אֶתְעָרוּתָא דְלִתְמָא וְהַכְּנָה וְרְצוֹן לְדְבַר הַהוּא וְא"ל רַע"ק בְּוֹדָאֵי כֹן הוּא הַדְּבַר כִּי הַדְּבַר הַזֶּה כֹּן הוּא הָאֲמַת וְיִצִיב שְׁלֹא הָיָה בְּאִפְשָׁרֵי לִיתֵן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה עַד שְׁהָיָה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל רְצוֹן וְאֶתְעָרוּתָא דְלִתְמָא וְכְנ"ל וְזֶה הַדְּבַר מוֹכְרַע וּמוֹכְרַח וְיָדוּעַ וּמְפִינֵן שְׁנָה הַדְּבַר גְּלוּי וּמְפִוֶּרֶס א"כ עַדִּינֵן הַקּוֹשֵׁיָא בְּמִקוּמָה עוֹמְדַת וּמֵת"ל מֹשֶׁה יְדַבֵּר דְּלִדְרָשָׁא דר"א קָרָא ל"ל הֵלֵא כְּבָר מוֹכְרַע וּמְפִוֶּרֶס זֶה הַדְּבַר (בְּפֶרֶט מְקָרָא הַנֶּ"ל וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה) וְלִזְנָה קָאמַר רַע"ק דְּרָשָׁא אֶתְרִינָא מְלַמֵּד שְׁנָתָן הַקַּב"ה פָּח לְמֹשֶׁה כו' וְהִבֵּן: וַיִּרָא הָעָם וַיִּגְנוּעוּ וַיַּעֲמְדוּ מֵרְחוֹק גו' כִּי רָאִינָא רֹמֵז לְמִדְרָגָה גְבוּהָ וְהָאוֹת שְׁרָאשֵׁי יִשְׂרָאֵל נִק' עֵינֵי הָעֵדָה וְזֶהוּ וַיִּרָא הָעָם בְּהִסְתַּפְּלוּתָם וְהִבִּיטוּ אֵיף שְׁהַמְצוּת הֵם גְּדוּלִים וְחֻזְקִים וּמִי יוֹכַל לַעֲמֹד בְּהֵם וַיִּגְנוּעוּ לְבָבָם וַיַּעֲמְדוּ מֵרְחוֹק כִּי נָתַנוּ עֲצָה וְתַחֲבוּלָה לְהַעֲמִיד הַד"ת וְהַמְצוּת ע"י סִיגִים וְהִרְחַקוֹת שְׁעֵשׂוּ רז"ל כְּגוֹן שְׁנִיתוֹת לַעֲרִיּוֹת זֹו וַיַּעֲמְדוּ עֲשׂוּ הַעֲמָדָה לְמַצוֹת ע"י מֵרְחוֹק כִּי ע"י הַהִרְחַקוֹת וְהַסִּיגִים שְׁגָדְרוּ רז"ל: אָנֹכִי ה' אֱלֹהֵיךָ בְּמִדְרָשׁ זש"ה אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשָׂא גו' אֲנִי עֲשִׂיתִי אֶת הָאָדָם וְאֲנִי אֲשָׂא וַיִּקַּח אֶת הָאָדָם וַיִּבְרָא הוּא בְּג"ע ד"א אֲנִי עֲשִׂיתִי אֶת יִשְׂרָאֵל כִּמְשֵׁה"כ הוּא עֲשָׂה גו'

וְאֲנִי אֲשָׂא וְאֲשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי נְשָׂרִים אֲנִי אֶסְבֹּל כְּשִׁחְטָאוֹ בְּעֵגֶל וְאֲנִי אֶמְלֹט כַּמָּה שְׁנָא וַיֹּאמֶר ה' סִלַּחְתִּי כַּדְבָרְךָ עַכ"ל הַמְדַרְשׁ: הִנֵּה לְהַבִּין דְּבַרֵי הַמְדַרְשׁ.

י"ל דְּהִנֵּה כְּתִיב מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וּמִי יָקוּם בְּמִקְוֹם קָדְשׁוֹ נְקִי כַּפַּיִם וְיָבֵר לִבָּב אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לִשְׂנֹא נִפְשֵׁי גוֹ' וְכֵן כְּתִיב אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי אֲשָׂא וְהִעֲנֵנּוּ הוּא שְׂצָרִיף הָאָדָם לִישָׂא אֶת נִפְשׁוֹ וְלִהְעֲלוֹתוֹ לְמִקְוָרוֹ וְשׁוֹרְשׁוֹ בְּפֶרֶט הַבַּעַל תְּשׁוּבָה שְׁהִיָּה מְקַדֵּם נִפְשׁוֹ בְּשֵׂאוֹל תַּחְתִּית ר"ל וְצָרִיף לְהוֹצִיאָהּ מִשָּׁם וְלִהְעֲלוֹתָהּ מִמְדַרְיָגָה לְמְדַרְיָגָה עַד הַשָּׁמַיִם וְאֲמַנָּם הֵגַם שְׂיָכוֹל לְהִיּוֹת לְהָאָדָם נְשִׂאוֹת נִפְשׁוֹ לֵה' בְּפַעַם א' עַד מְדַרְיָגָה הַעֲלִיּוֹנָה ע"י הַחֶרֶטָה וְהַתְּשׁוּבָה שְׂבִלֵב בְּאַמַּת עַכ"ז א"א לְהַתְקַיֵּם כֶּף לְעוֹלָם וְהוּא נוֹפֵל מִמְדַרְיָגָה זֶה מִחֲמַת שְׂעֲדִינָן לֹא עֲשֵׂה תְּשׁוּבָה גְמוּרָה וְעֲדִינָן אֵינּוּ נְקִי מִהַעֲבִירוֹת שְׂבִידוֹ מְקוֹדֵם וְלִזְאֵת אַע"פ שְׂעוּלָה בְּפַעַם א'.

וְנוֹשָׂא נִפְשׁוֹ לֵה' מַכ"מ לֹא יָקוּם שָׁם כִּי יִפּוֹל מִמְדַרְיָגָה זֶה כַּנְּ"ל וְזַש"ה מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וּמִי יָקוּם בְּמִקְוֹם קָדְשׁוֹ ר"ל שְׂאִינוֹ שׂוֹאֵל עַל הַעֲלִיָּה לְבַד כִּי זֶה הוּא בְּנִקְל כַּנְּ"ל אֶף עֵינָר שְׂאֵלְתוֹ הוּא עַל הַתְּקוּמָה שְׂלֵא יִפּוֹל מִמְדַרְיָגָתוֹ לְעוֹלָם רַק כִּי תִדַּ תְּקוּעַ בְּמִקְוֹם נְאֻמָּן בַּל יִמוּט וְעַל זֶה תְּשׁוּבָתוֹ בְּצַדוֹ נְקִי כַּפַּיִם כַּנְּ"ל שְׂעֲשֵׂה תְּשׁוּבָה כְּרָאוּי וְכִבֵּר הוּא נְקִי מִכָּל הַרְעוֹת שְׂעֲשֵׂה כִּי זִיכָר נִפְשׁוֹ מִכָּל וְכָל וְיָבֵר לִבָּב ר"ל שְׂלִבּוֹ בְּרוּר וּמְנוּקָה מִכָּל סִיג רַע אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לִישָׂא נִפְשׁוֹ ר"ל שְׂאִין נְשִׂאוֹת נִפְשׁוֹ לְהַשָּׁמִי לְדְבַרֵי שְׂנֹא וְהַכְּלִי הַעוּה"ז בְּלִתִּי לֵה' לְבַדוֹ וְלֹא נִשְׂבַּע לְמַרְמָה ע"ד כִּי לֵה' תִּכְרַע כּו' תִּשְׂבַּע כָּל לְשׁוֹן הֵינְנוּ שְׂמִשְׁבִּיעִין הַנְּשָׂמָה קוֹדֵם צִאֲתָהּ לְהַעֲה"ז יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת ה' כּו' דְּהִנֵּה כָּל אָדָם אֲשֶׁר עֵינָי שְׂפָל לוֹ הוּא מִבֵּין מְדַעְתּוֹ שְׂאִינוֹ מַגִּיעַ לוֹ שׁוּם שְׂכָר מֵאֵתוֹ ית' כִּי הוּא נֶעַר נְרִיק מִכָּל טוֹב וְאִין בְּיָדוֹ שׁוּם תּוֹרָה וּמִצְוֹת דְּמַגְנִי עָלָיו רַק כָּל הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר הֵיטִיב הַשִּׁי"ת עִמּוֹ הוּא בְּדַרְךָ צְדָקָה וְחֶסֶד וְכֹאשֶׁר נוֹתֵן ע"ז שְׂבַח וְהוֹדָאָה לְהַשָּׁמִי שְׂגָמְלוֹ רַב טוֹב בְּרוּב רַחֲמָיו וְחֶסְדָּיו אֵז הוּא גוֹרֵם גְּדוּל הַתְּעוּנָה וְהַשְּׂפָעוֹת טוֹבוֹת מֵהַשִּׁי"ת עַל זֶרַע יִשְׂרָאֵל ג"כ בְּדַרְךָ צְדָקָה וְחֶסֶד ע"ד בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף קְרוּיִם לֵה' בְּנִים וְזִהוּפִי הַפ' יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת ה' הֵינְנוּ שְׂנוֹשָׂא הַבְּרָכָה מֵאֵת ה' וְהַטּוֹב וְהַחֶסֶד שְׂפָא עָלָיו הוּא מַעֲלָה אוֹתָם הַכָּל לֵה' בְּאוֹמְרוֹ מִתַּת הוּא ה' בְּדַרְךָ צְדָקָה וְחֶסֶד שְׂהִטִּיב עִמָּדִי וְלֹא כְּגִמּוּל יָדִי וְכַפְעֵלִי יִשְׁלַם לִי כִּי אֵינִי כְּדָאִי לְהַגְמוּל זֶה וְהַטּוֹב אֵז עִי"ז מִמְשִׁיף צְדָקָה וְחֶסֶד מֵאֵלֶיךָ יִשְׁעוֹ ע"כ יִשְׂרָאֵל וְרַחֲמִים גְּדוּלִים וְחֶסְדִּים טוֹבִים: אֲמַנָּם כֵּן כָּל נִפְשׁ יִשְׂרָאֵלִי בְּעוֹד שְׂיִישׁ לֵה' מְצִירִים וּמְעִיקִים וְהוּא מְנוּחַ בְּשִׂפּוֹת הַעוּה"ז ר"ל אֵז לֵה' מִצַּד עֲצָמָה לְהַשְׁתַּוְקָה וְלִכְסוּף לְעֲלוֹת לְמִקְוֹר מְחַצְבָּתָהּ וְשׁוֹרְשָׁהּ וְלָזָה צָרִיף לֵה' סִיוַע מֵאֵת הַשִּׁי"ת הֵינְנוּ שֶׁהַשִּׁי"ת שׁוֹלַח לֵה' הָאָרֶה מְזִיו כְּבוֹדוֹ ית' לְהַנְפִּישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי וְכַשְׂמַגִּיעַ הָאָרֶה זֶה אֶל הָאָדָם מִתְּחִיל הַנְּפִישׁ לְהַשְׁתַּוְקָה וְלִכְסוּף לְשִׁרְשׁוֹ וְהוּא ע"ד שְׂמִבְּנֹאֵר אֲצִלְיָנוּ ע"פ רַבְּבָה כְּצִמַח הַשְּׂדֵה נִתְתִּיף עֵי"ש וְתַבִּין אֲמַנָּם מִחֶסְדֵי הַשִּׁי"ת הוּא שְׂלֵא לְגַלוֹת מְזִיו כְּבוֹדוֹ ית' לְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי כִּי אִם לְפִי כַּחוֹ שְׂיָיִכָּל לְסַבּוֹל וְכַפִּי מְדַרְגָתוֹ שְׂהוּא אֵז כִּי הִיא בְּלִתִּי אֲפִשְׁרִי לְהַכִּיל זִיו כְּבוֹדוֹ ית' כִּי הִי בְּטַל בְּמִצִּיאוֹת וְכֵן בְּבְרִיאַת הָעוֹלָמוֹת הִי בְּדַרְךָ זֶה וְכַמ"ש מִי שְׂקָל בְּפֶלֶס הָרִים גו' כְּשִׂעֲלָה בְּרַצוֹנוֹ ית' לְבָרוּא אֶת הָעוֹלָמוֹת אֵז הִי כְּבִיכּוֹל מְזַעֵר גְּרַמְיָ לְפִי עֶרְף כַּח כָּל עוֹלָם וְעוֹלָם ע"י צְמִצּוּמִים רַבִּים כְּפּוֹדַע וְכֵן כְּשֶׁהִקְב"ה מְגַלָּה זִיו כְּבוֹדוֹ לְהָאָדָם הוּא ג"כ בְּדַרְךָ זֶה שְׂכַאשֶׁר הָאָדָם עוֹמֵד בְּמְדַרְיָגָה הַתְּחַתּוֹנָה מְאוּד אֵז גִּילוּי זִיו כְּבוֹדוֹ ית' ג"כ מְעַט וְכַשְׂהוֹלָף לְמְדַרְיָגָה יוֹתֵר גְּדוּלָה אֵז נִתְגַּלָּה אֵלָיו יוֹתֵר זִיו כְּבוֹדוֹ ית' וְהַתְּשׁוּבָה שְׂלֵא אָדָם הוּא אֵז ג"כ

יותר גדולה וכן ממדרגה למדרגה עד שיוכל לבוא למדרגה גדולה מאוד כפיכּוּל לבחי' אצילות דאצילות ומשם עוד למדרגה יותר גדולה עד שהוא מתקרב כפיכּוּל אל עצמותו ית' וזה הפל מחסדי השי"ת וית' וזהו שאמר הפתוב אנכי ה' אלהיך בלשון יחיד ולא אלהיכם היינו כי לכאו"א הי' אומר לפי פחו ומדרגתו שיוכל לסבול ונהבן: ולפ"ז פל המצות והתורה ותשוב' שהאדם עושה הפל הוא מאתו ית' וית' כי מבלעדי הסיוע והעזר של השי"ת במה שמגלה להאדם זיו פבודו ית' אז לא הי' באפשרי לישא את נפשו לה' וא"כ באמת שהפל הוא מצד צדקה וחסד של השי"ת וכן הי' במצרים שהיו ישראל בין המצרים ומעיקים והי' נפשם בשפל התחתית רק מחמת גילוי אלהותו ית' במצרים כמ"ש ועברתי באמ"ץ אני ולא מלאך עי"ז באו ישראל בפעם א' למדרגה היותר גדולה רק אח"כ נפלו לבחי' קטנות מחמת שלא היו עדיין לגמרי מנופכים ומטוהרים בבחי' נקי כפים ובר לבב וכנ"ל.

עד אשר נתגלה עליהם זיו פבודו ית' מעט מעט ממדרגה למדרגה עד אשר בעת מתן תורה"ק נודכּוּ ופסקה ונהמתן לגמרי ובאו לבחי' גדלות דגדלות: וזהו פנונת המדרש. אני עשיתי את ישראל לשון תיקון ואני אשא כמש"ה ואשא אתכם על פני נשרים ואביא אתכם אלי ר"ל הנשיאות שנתבשרו בני"י בפעם בפעם ממדרגה למדרגה הפל הוא מאתי ע"י הסיוע והעזר שלי אשר גליתי אליהם זיו פבודי מבחי' לבחי' עד אשר ואביא אתכם אלי אלי דייקא היינו עד אשר הביאותים למדרגה רום המעלות בחי' גדלות שבגדלות והפל הוא מאתי ע"י הסיוע שלי ולכך ואני אסבול בעגל.

כי בּחטאם במה יתּרצו בתשובה והיא ג"כ על ידי סיוע שלי לזה קאמר דאעפ"כ אני אסבול ואמלט כמשה"כ ויאמר ה' סלחתי פּדבּריך ונהבן היטב כ"ז: איתא בזה"ק דבּיוד הדברות גבי לא תגנוב וכן גבי אינך פסקא בגנוייהו להורות דמותר לגנוב דעתו של רבו פדי ללמוד ממנו דהנה באמת יש שני אנשים שמעשיהו שונים וכמו שאי' בגמ' שנים שאכלו פסח א' זה אכלו לשם פסח וזה אכלו לשם אכילה גסה ע"ז נאמר צדיקים ילכו בם וע"ז נאמר ופושעים יכשלו בם א"כ המעשה של שניהם שונים כמו אכילת הפסח שזה אנוכל וזה אוכל אף הנפקותא היא ביניהם הפנונה בלב והטעם אשר יפסיק ויפריד בין אכילתו של זה לאכילתו של זה שזה יש לו טעם וכנונה אחרת מהשני זה נותן טעם לפגם ח"ו וזה נותן טעם לשבח לשם שמים ולא המעשה היא העיקר אלא הפל הולך אחר פנונת הלב ונהבן: משפטים ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם ותרגום אונקלוס ואילין די תסדר קדמיהון יש לרמוז בזה דהנה ידוע דאית תליסר מפילן דרחמי ונהם הי"ג תיקונא דיקנא עיקנא קדישא שהם אל רחום וחנון כו' ומהם וע"י נמשך פל השפעות טובות ורחמים וחסדים גדולים ואל הוא לשון תוקף מלשון ואת אילי הארץ לקח פי מדה זו הוא כובש פל הדינין וע"ד ועתיק יומין יתיב ופי' בזה"ק יתיב על פּרסיא לכפיא שבּיבין דנורא.

ע"כ ונמשך משם רק השפעות רחמים וחסדים בשגבים עליונין קדישין והמשכת הי"ג תיקוני דיקנא קדישא הנ"ל יוצאים מפ' מי אל כמוך נושא עון גו' עד מימי קדם ונהם י"ג ונק' בזה"ק שבחא דעתיקא ונהם הם מקור ושורש הרחמי לעילא לעילא כמו שהיו ברצון הקדום האחדות הפשוט ומהם נמשך סידורי הרחמים והחסדים לכל העולמות

העליונים ועד עולם התחנך אכן לאשר התגלות המדות והכחות נשגבות עליונות הנצחית להיות ע"י הצמצומים רבים כדי שיוכל כל עולם ועולם לקבל זיו בהירות הוד כבודו ית' לפי בחינתו וכמבואר לעיל לזה נתהווה כפיכול ע"י הצמצומים אחרות הדינים ר"ל וג"כ ישנו זכות וחובה לפי ערך מעשי בני אדם ולפי ערך המקבלים כפי שנוי פליהם כי מאתיות' לא תצא הרעות רק עוצם הטוב והחסד אכן השינוי נתהווה לפי ערך המקבלים ההשפעה בכליהם וכמבואר לעיל בפ' נארא ועיקר עבודתנו בתורה ובתפלה ובעשיית המצוות הוא רק להמתיק כל הדינים ולהעלותן לשורשן הרמה בקודש ולסדר ולניחוד כל הפחות והמדות הקדושים וכל העולמות בסידור ומיזוג הרחמים הטובים והחסדים פאשר נמשך מהימי קדם בסוד י"ג שבחא דעתיקא וכנ"ל וזהו שפרגום אונקלוס ואילן דינייא די תסדר גדמיהון היינו אלו הדינים שבעולמות התחתונים תראה להעלותן לשורשן הרמה בקודש ולסדר אותן ולהמתיק גדמיהון היינו ליחדם בהימי קדם בסידור המיזוג להמשיך השפעת רחמים וחסדים טובים וכרצון העליון האמיתי האחד והמשפיל יבין עוד י"ל בבואור פרגום הנ"ל.

דהנה פתיב פי המשפט לאלהים הוא ודרשו חז"ל פאשר הדין מחייב הזכאי נוגע זה המשפט כפיכול לאלהים כי הוא ית' ממלא חסרון הזכאי שחייבו זה הדין שלא כד"ת. ולזה צריך הדין להיות מתון מאוד במשפט קודם שיצא דינו לצדק וליישר דעתו ושכלו ולישב באימה ויראה והכנעה וכמאחז"ל פאילו חרב מונחת לו בין כו' ומה גם בהשמים אל לבו כי אלהים נצב בעדת אל וכאז"ל אז בנדאי מהראוי להיות מלא רמת וזיע וחרדה וחיל ורעדה אחרזו מפחד ה' ומהדר גאונו ואז הש"י שולח לו דעה מינשבת וצוללה שיוכל להוציא משפטו לאור לבל יטהו ח"ו ויכונן לאמיתו וזהו פרמז הפרגום ואילן דינייא.

היינו בין איש לרעהו די תסדר היינו שקסדר ותנישב בדעתה גדמיהון מאן הוא דקאים קמייכו הלא אלהים נצב בעדת אל והמשפט הוא לאלהים וקבע את קובעיהם נפש כו' ובנדאי צריך לזה ישוב הדעת נכון מאוד ולא בחפזון ובהלה וגם שלא לעשות ולגרום עינוי הדין כ"א הפל לעשות באימה ויראה והכנעה פי עומד לפני ממ"ה הקב"ה או יאמר גדמיהון ע"ד מעונה אלהי קדם והבן: עוד י"ל בהנ"ל כי הנה כל מצות התורה הם התנהגות העולמות וכמו שהנהגה הוא בעולמות העליוני' הק' ע"י אורות בהירים ומצוחצחים וזפים לפי ערך פרטי ודקדוקי המצנ' הנמשכי' מהאורו' הים בשורשם הרמ' בקודש פן הוא התנהגו' העולמו' התחתוני' ע"י פרטי ודקדוקי המצוות בלבושי התורה שהם התרני"ג מצוות.

וסודם ומקור שורשם של כל המצוות הם אורות זפים ומצוחצחים קדושים עליונים והמשכתם וסידורם והתנהגותם ופרטיהן ודקדוקיהן של כל מצנה ומצנה הוא לפי מקור ושורש של המצנה שהוא בעולמות העליונים וכמו שהנהגה וסידור של המצנה שהוא בעולם שהוא במקורו ככה ממש הוא פרטי ודקדוקי' בעוה"ז התחנך ע"ד מ"ש פי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי גו'.

פן הוא ממש במקור העליון. פי ישנו עולם בעולמות העליונים אשר הוא מסודר בהנהגה זו פנודע למביני מדע והנה הסנהדרין הקדושים בזמן שהיו יושבים בלשפת הגזית והיו חכמים צדיקים וקדושים וכאשר בא לפניהם איזה משפט ודין היו יודעים ומבינים

בדעתם הקדושה איך הוא הסיפור וההנהגה של משפט זה במקורו העליון הקדוש וככה ממש הוציאו לאור ולצדק משפט הזה בזה העולם אכן בעוה"ר אין אתנו יודע עד מה ולא כל מוחא סביל דא ובפרט בעתים הללו אכן אם הדיינים יושבין באימה ויראה והכנעה ופחד אלהים לנגד עיניהם ורוצים לברר האמת ולהוציא לצדק דינם אזי הש"י שולח להם ומופיע עליהם חכמה ובינה ודעת לברר האמת ולהוציא משפטן לאור כמו שהדין הוא מסודר במקור העליון ולזה י"ל שפינן התרגום ואילין דינאי היינו אלו הדינים והמשפטים שצריכים הדיינים להורות בעוה"ז די תסדר גדמיהון ר"ל תסדר אותם ותוציא לאור משפטן כמו שהם מסודרים בהמקור והבהירות של כל דין ושל כל מצוה והיינו גדמיהון בעולמות העליונים הקדומים וע"י מה יוכל לבוא לידי זה.

ע"י שישב בשעת המשפט באימה ויראה והכנעה באמת מפחד ה' אלהים הנצב בעדת אל וזהו ג"כ גדמיהון היינו כאשר מציינים בדעתם ומחשבתם מאן הוא דקאים גדמיהון ע"ז יוכלו לסדר הדיינים כפי טוב וכנ"ל והבין: ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו.

הנה ידוע מאחז"ל אסור להתרפאות בד"ת כו' ולהגן שאני דמוטר להגן על איזה איש ישראל בד"ת. עיי"ש בגמ' ולפי הנראה הוא מילתא דפשיטא להו לרז"ל דמוטר להגן וכמשמעות הלשון להגן שאני גם מדלא מקשה הגמ' מנלן דבר זה מהתורה וכדריה הגמ' בכ"מ משמע שדבר זה מפני שיש בהדיא בהתורה ולכאורה היכא רמיזא אכן י"ל דדבר זה מפני שיש בו פסוק זה ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו שתניב תשמרו בגונדמה הוא מורה פירושו לשון תתפעלו ונהיה לו להנקה כמו בכ"מ היינו תשמרו בחולם המ"ם ושבא תחת הש"י וכן תניב ובכל הנה לו לכתוב וכל אשר אמרתי אליכם תשמרו אף הפסוק מורה לנו בזה דמוטר להגן בד"ת.

ונהו ובכל אשר אמרתי אליכם היינו בכל מצות התורה אשר אמרתי אליכם תשמרו רשאים אתם להשתמר בהם ולהגן בעדכם שלא יבוא עליכם שום רע ח"ו ונמצא שהוא דין מפני שבתורה"ק וק"ל: ועבדתם את ה' אלהיכם וגו' לחמה וגו' מחלה מקרבה הא דפתח בלשון רבים וסיים בלשון יחיד י"ל דהנה ידוע דהש"י א"ב לעבודתנו ולצדקתנו כ"א צדקת מה תפעל לו ומה יתרון לו ית' בעבודתנו דלשון עבודה ושירות שייך אצל ב"ו דכל אדם צריך לעשות מלאכתו מה שמוטל עליו בביתו וכשפא אחד ושרתו ועשה מלאכה זו במקומו שפיר מקרי זה עבודה אבל אצלו ית' אין שייך זה אף זהו עבודת הש"י דעיקר תענוג הבורא בהוב"ש הוא להיטיב לברואיו ולהשפיע להם כ"צ ועבור זה ברא כל העולמות וכל הברואים כדי שיעשו רצונו ויקבלו שפעו הטוב בכל עת וזה א"א כ"א ע"י אתערותא דלתתא מה שהאדם הולך בדרך הש"י ומדבק א"ע במדותיו הקדושים מה הוא רחום כו' ואז מעוררין המדה זו מלמעלה ומשפיע הש"י חסד לעולם כי כשהאדם אינו מעורר החסדים למעלה במעשיו הטובים הגם שהקב"ה לא ימנע עבור זה מאתנו חסדו הטוב ושפעו ומשפיע לנו שפעו הקדוש.

מצד מדתו של חסד אף בזה לא נשלם עדיין התענוג שלו כי זה קשה לפניו ית' להשפיע מטובו וחסדו למטה דריה פלא ונס בלא התעוררות התחתונים כמאחז"ל קשין מזונותיו של אדם בקריעת י"ס דהקי"ס הנה ג"כ דריה נס ופלא לבד.

פי הכנ"י היו אז ערום וְעָרְיָה בְּלֹא תוֹרָה וּמִצְוֹת וְלֹא הָיָה אֵז הַתְּעוֹרְרוֹת מ"נ כָּלֵל מִלְמַטָּה אֲכֵן הַש"י הֵטָה עֲלֵיהֶם בְּרוֹב חֲסָדוֹ רַחֲמִים גְּדוֹלִים וְהוֹצִירָהּ לְהַגְבִּיר עֲלֵיהֶם מִדַּת הַחֲסָד הַגַּם שְׁמַצַּד הַדִּין לֹא הָיוּ רְאוּיִם כַּנּוֹדָע וּלְכַף הָיָה קָשָׁה לְפָנָיו ית' קו"ס כַּמֵּאחֲזו"ל הַיָּם רָאָה אַרְוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף דְּבִאֲמַת הַיָּם לֹא רָצָה לְיִקְרַע מִפְּנֵי בִנְיָם דְּהֵיָם עֲשֵׂה רָצוֹן קוֹנוֹ כְּפִי הַטָּבַע שֶׁהִטְבִּיעַ בּוֹ הַש"י בְּעַת הַבְּרִיאָה שִׁילָהּ מְלֵא ע"כ גְּדוּתָיו וּמַה"ת יִקְרַע לָהֶם לְצֵאת מִגְּדָר טָבְעוֹ אֲךָ בְּזָה שִׁרְאָה אַרְוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף הִסְתַּפֵּל וְהִבִּין שִׁישׁ בַּחֲי' הַתְּגַבְּרוֹת לְמַעְלָה מִן הַטָּבַע בַּהַכְנ"י כַּמְעַשֵׂה יוֹסֵף צִי"ע שֶׁכָּבַשׁ יִצְרוֹ וְטָבְעוֹ וְלֹא רָצָה לְשַׁמּוֹעַ לְאִשְׁת׃ אַדְוָנוֹ כְּפִי הַטָּבַע עֲבוּר אֲהַבַת שְׁמוֹ ית' וִית' וּמִזָּה נִתְיַיְרָא הַיָּם וְיָנֹס דַּהֲקַב"ה מִנְהִיג אֶת הַכְנ"י לְהִיטִיב לָהֶם וְלְהַגְבִּיהֶם לְמַעְלָה מִן הַטָּבַע אֲבָל בְּאֲמַת לֹא הָיָה שֵׁם שׁוּם הַתְּעוֹרְרוֹת כָּלֵל וּלְכַף הַקּוֹשֶׁה עֲלָיו הַדְּבָר כְּבִיכּוֹל וְכִמוֹ כֵּן מְזוֹנוּתָיו שֶׁל אָדָם אִם אֵינוֹ מְעוֹרָר בְּעֲצָמוֹ לְמַעְלָה קָשָׁה לְפָנָיו ית' כְּבִיכּוֹל ג"כ לְהַשְׁפִּיעַ לוֹ כ"צ בְּמִדַּת טוֹבוֹ וְחֲסָדוֹ כַּמֵּאחֲזו"ל הַרְעוּתִי אֶת מַעֲשֵׂי וְקַפְחָתִי אֶת פְּרִנְסוּתִי אֲבָל כְּשֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אֶת הַש"י אֵז מַגִּיעַ לוֹ שֶׁפָּעוֹ וְטוֹבוֹ ית' מִצַּד הַדִּין.

וא"ב לִיתֵן לוֹ מִצַּד הַחֲסָד וְזֶהוּ בְּאֲמַת תַּעֲנוּג שֶׁל הַש"י כְּשֶׁהַמֵּדָה"ד מְסַפֵּים ג"כ לְהִיטִיב לָהֶם וְזֶהוּ נִק' עֲבוּדָה שֶׁאֵינוֹ מְטָרִיחַ קוֹנוֹ בְּדָבָר שֶׁקָּשָׁה לוֹ כְּבִיכּוֹל הַיָּנוֹ לְהַשְׁפִּיעַ לוֹ מְטוֹבוֹ וְחֲסָדוֹ רַק בְּמִדַּת הַחֲסָד לְבַד אֲךָ נִהְיָה מִיָּגִיעַ כְּפֹו וְכַמֵּאחֲזו"ל בְּמִדַּת הַחֲסָד כ"ז שֶׁהָיָה אֲבָרְהָם קָיָים לֹא הוֹצִירָתִי לְעֲשׂוֹת מְלֵאכָתִי כִּי הוּא עֲמַד בְּמִקּוּמִי ר"ל שֶׁאֵאָע"ה בְּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים פָּתַח שְׁעָרֵי חֲסָד הָעֲלִיּוֹן לְהַשְׁפִּיעַ לְכָל הַנְּבִרָאִים כ"צ וְלֹא הָיָה צָרִיף אֵז מִדַּת הַחֲסָד לְגַלוֹת פְּעוּלוֹתָיו בְּעוֹלָם מִצַּד חֲסָדוֹ לְבַד כִּי הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּחַתּוֹן: וְהִנֵּה כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק עוֹבֵד אֶת הַש"י לְפִי שֶׁכָּלוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ כ"א לְפִי מַה שֶׁלְּבוֹ בּוֹעֵר בְּקִרְבוֹ יֵשׁ צַדִּיק שֶׁעוֹבֵד הַש"י בְּדְבִיקוֹת גְּדוֹל ע"י מִדַּת אֲהַבָּה וְנַעֲשֵׂה בְּזָה כְּפֹא וּמְרַכְּבָה לְחֲסָד הָעֲלִיּוֹן כְּמוֹ אֵאָע"ה וְיֵשׁ ע"י מִדַּת גְּבוּרָה וּפְחַד כְּמוֹ יִצְחָק אֵע"ה.

וכן יֵשׁ שֶׁעוֹבֵד הַש"י ע"י מִדַּת אֲמַת כְּמוֹ יַעֲאֵע"ה וְיֵשׁ בַּחֲי' שׁוֹנוֹת זֹו מְזוֹ וְכָל הַשִּׁינּוּיִים אֵלוֹ אֵינָם אֲלָא מִצַּד הָעוֹבְדִים הַמְּעוֹרְרִים הַשְׁפַּע עֲלֵיוֹנָה מִהַמְּדָה זֹו כ"א לְפִי בַּחֲי' מִדַּתוֹ אֲךָ בְּמִקּוּר וְשׁוֹרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן אֲשֶׁר שֵׁם נְאֻסָּפוֹ וְנִתְיַיְחָדוֹ כָּל הָעוֹבְדוֹת מִהַתְּחַתּוֹנִים וְהַכָּל הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹם א' וּמְפֹנְלָם נַעֲשֵׂה עֲטָרָה בְּרֵאשׁ מְלֵךְ הַכְּבוֹד מְכָל הַצַּדִּיקִים כְּנִוְנָתָם אֲחָד לְפָתוּחַ מְקוּר הַשְׁפַּע שֶׁמְמַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים נִתְרַכָּה הַתַּעֲנוּג לְהַבּוֹרָא בַּהוֹב"ש.

ואז הַש"י מַשְׁפִּיעַ מְטוֹבוֹ וְחֲסָדוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם. וְכֹלָם מְקַבְּלִים שְׁפַע הַק' מִמְּקוּר הָעֲלִיּוֹן וְא"כ הַשְׁפַּעוֹת הַשְׁפַּע מִהַמְּקוּר וְהַשְׁוֹרֵשׁ הוּא אֲחָדוֹת גְּמוּר וְהַתְּעוֹרְרוֹת מִמְּטָה לְמַעְלָה לְהַמְשִׁיף מִשָּׁם כָּל טוֹב הוּא מִבְּחִי' שׁוֹנוֹת ע"י מַעֲשֵׂה כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק לְפִי מַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים הַמְּשׁוֹנָנִים זֶה מִזָּה כ"א לְפִי בַּחֲיָנָתוֹ: וְזֶשׁ"ה וְעַבְדְּתָם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם לְשׁוֹן רַבִּים מְפָנִי שֶׁהַעוֹבְדוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים הֵמָּה לְמַטָּה מְרֻבִּים כ"א לְפִי בַּחֲיָנָתוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ בְּכַח אֱלֹהוֹתוֹ ית' זֶהוּ אֱלֹהֵיכֶם לְפִי הַשְׁגַּת אֱלֹהוֹתוֹ ית' שִׁישׁ לְכָל אֲחָד אֲךָ לְעַנְיָן הַמְּשַׁכַּח הַשְׁפַּע מִלְמַעְלָה מִמְּקוּר אֲחָד בָּא.

לכן אָמַר וַיְבָרַךְ אֶת לַחֲמֵהּ גו' ר"ל כְּשֶׁהַצַּדִּיקִים מְעוֹרְרִים מ"נ מִלְמַטָּה לְמַעְלָה אֵז עוֹשִׂין בְּרִיכָה מִמְּקוּר מְזוֹל הָעֲלִיּוֹן לְהַשְׁפִּיעַ לְהַכְנ"י כָּל מִיָּנִי חֲסָדִים טוֹבִים וְכָל מִיָּנִי הַשְׁפַּעוֹת

הק' המכונים בשם לחם ומים ועי"ז שהקב"ה משפיע בעצמו משפיע הטוב ובכרה להכני"ז
אז ונהסירותי מחלה מקרבך.

כי יש רעה חולה בבני אדם כמ"ש שהמע"ה בספרו יש עושר שמו' לבצעליו לרעתו גו'
ולא ישליטנו גו' דזהו חולי הנפש שלא יוכל האדם ליהנות מעושרו אף כשהשפעתו בא
לו מאתו ית' וכנ"ל אז יסורו החלאים מן העולם ולא יאכלו עוד לחם עצבים רק פל איש
ישראל יאכלו לחמו בשמח' ובטוב לבב וישת' בלב טוב מימיו כפרפת ה' אשר ברכו
כיהר"א: או יאמר ע"פ שאמחו"ל במס' ברכות חסידים הראשונים היו שוהים שעה א'
קודם התפלה ושעה א' לאחר התפלה כדי שיכוננו לבם למקום עיי"ש ומקשה הגמ' והלא
ג' תפלות הם ביום א"כ תורתן ומלאכתן מתי נעשית אלא מתוך שהם חסידים תורתן
משמרת ומלאכתן מתברכת עיי"ש וזה מרמז הפסוק ועבדתם את ה' אלהיכם איזהו
עבודה הוי אומר זו תפלה היינו נשמתפלל באמת ומכנין לבו למקום כמושהיו עושין
חסידים הראשונים אז וברך את לחמך גו' היינו לחם ומים כפשוטו שהוא פרנסה
כשאחו"ל מלאכתן מתברכת וכן לחם ומים רומזים אל התורה שנק' פן כמו שנ' לכו
לחמו בלחמי הוי פל צמא לכו למים וכאומרם ז"ל תורתן משמרת או יאמר ע"ד
שאחו"ל פל הנוטל פרוטה מאיוב מתברך עיי"ש היינו לאשר היתה הברכ' שורה בכל
אשר לו לזה פל שנטל ממנו איזה דבר שפבר שרתה עליו ברפת ה' הוא ג"כ מתברך
וזש"ה נעבדתם את ה' אלהיכם הבטיחנו הש"י וית' וברך את לחמך גו' ונהסירותי מחלה
מקרבך היינו שהש"י יברך לחמו ומימו של הצדיק העובד את ה' וכל מי שיאכל ויטענם
אצלו כלום ישלח לו השי"ת מבוקשו הצריך לו כגון רפואה למי שצריך לרפואה וכדומה
שאר מבוקשים בגשמיות וברוחניות כ"ר אמן: או יאמר ונהסירותי מחלה מקרבך
ולכאורה צריך להבין תיבת מקרבך הי"ל ממך או מאתך ולפי פשוטו י"ל דקאי על
חולאים וחולשות ואיברים הפנימים ר"ל אשר גם הרופאים מנמחים הגדולים אינם
יודעים הרפואה על בור' רק מתעתעים המה בזה פנדע ולזה הבטיחנו הש"י כאשר
נעבדהו באמת יסיר מאתנו חולשת החולאים אפי' מהאיברים הפנימים וזהו מקרבך
כפשוטו: אמן עוד יש לאלוה מילין בבאיור תיבת מקרבך דהנה פתיב אני ה'.

השוכן אתם בתוך גו' ובנדאי זכאה איהו מאן דעביד ליה דירה נאה בליב' ובאיברין
דיליה ועושה א"ע בחי' משכ"ן להיות כביכול ה' שוכן בקרבו וכאשר יבואר א"ה בפ'
תרומה וכאשר אנחנו זוכין לזה שהש"י ישפון בתוכנו ובקרבו אזי בנדאי נסתלק
ונתבטל פל החולאים רעים ואין שטן ואין פגע רע ואין שליטת שום דבר חיצוני בתוכנו
ח"ו כי פתיב לא יגור רע ונדחו"ל לא יגור במקור רע.

ונהו ונהסירותי מחלה מקרבך משום דבקרבך קדוש ונהבן: או ירמז בתיבת מקרבך ע"ד
שאחו"ל ד' מלכים היו מה שביקש זה לא ביקש זה דוד אמר ארדפה אויבי ואשיגם גו'
עיי"ש כו' עד חזקה אמר אני אין בי פח לצאת למלחמה כ"א אני עומד בביתי בתפלה
לפניך ואתה תשלח עזרך מקודש וכן הי' ויף מלאך ה' במחנה אשור גו'.

והנה בעוה"ר אין אתנו יודע עד מה בעתים הללו אשר צרכי בני מרובים המה מאוד
ואין הזמן גרמא להצדיק העובד את ה' להתפלל עבור צרכי כאו"א מישראל הבאים
לפניו ולהתיר רחמי שמים עבור כאו"א בפרטות בהתאמצות התפלה פראוי ולזה מבטיח

לנו הש"י פִּשְׁנַעְבֹּד אֹתוֹ בְּאֵמֶת וּבְחֵמִים אֲזִי וְהִסִּירוּתִי מִחֻלָּה מִקְרָבָה הֵינִנו שְׂתוּכְלוּ לְהִסִּיר כָּל מִינֵי מִחֻלָּה מֵעַם ה' בְּנֵי אֵל חַי מִקְרָבָה הֵינִנו בְּמַחְשַׁבְתָּהּ הַטּוֹב לְבַד וְלֹא תִצְטָרֵף לְהַתְּפַלֵּל בְּפִיָּה רַק בְּהִרְהוּר לִבָּהּ הִטְהוֹר ע"כ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת וְחֻסְדִּים גְּדוּלִים הַצְּרִיכִים לְכֹאוּ"וּא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל הַבָּאִי לִפְנֵי הַצְּדִיק לְבַקֵּשׁ עָלָיו רַחֲמִים כִּי הַש"י יַעֲשֶׂה רְצוֹן יִרְיָאִיו הֵינִנו לְמִלְאוֹת חֶפְצוֹ וְרְצוֹנוֹ הַטּוֹב הַגָּם שְׂאִינוֹ מוֹצִיא הַבְּקָשָׁה מִפִּי בְּאִיזָה תְּפִילָה וְכִיָּה"ר אָמֵן אוֹ יֹאמֵר מִקְרָבָה הֵינִנו שְׂלֵא תִצְטָרְכוּ לְבַקֵּשׁ וְלַחְקוֹר אַחֲרֵי הָרוֹפְאִים מִן־מַחֲסִים מֵאוֹה"ע רַק מִקְרָבָה ר"ל ע"ד שֶׁאֲחֻז"ל מִי שֵׁשׁ לוֹ חוֹלָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ יִלֵּךְ אֶצֶל חֶכֶם וַיִּבְקֹשׁ עָלָיו רַחֲמִים אוֹ יֹאמֵר וְהִסִּירוּתִי מִחֻלָּה מִקְרָבָה דְּהִנֵּה הַתַּרְגוּם יב"ע מִתַּרְגוּם וְאַעֲדִי יָת מַחַת מְרִירְתָא מְגֻנָּה וְעִי בְּבִיאוֹר שְׁפִי ע"ד מַה דְּאִי בַב"ק כִּי יִשְׁנֶה בְּמֶרְה פ"ג חוֹלָאִים כְּמִנְיָן מַח"ה עִי"ש אִף עֲדִינָן צְרִיף לְהִבִּין וְלִדְעַת לְמָה פִּי תִיב"ע אֵת הַפְּסוּק דְּוָקָא עַל הַחוֹלָאִים הַתְּלוּיִם בְּמֶרְה וְלֹא עַל שְׂאֵר הַחוֹלָאִים: אָכֵן י"ל דְּהִנֵּה הָאָדָם הוּא בַחֲוִי קוּמָה שְׂלִימָה בְּכָל אֵיבָרִים וְגִידִים וְכֵן כָּל עוֹלָם וְעוֹלָם מִהָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵם ג"כ בְּבַחֲוִי קוּמָה שְׂלִימָה כָּל עוֹלָם לְפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ כִּי הָאָדָם הוּא עוֹלָם קָטָן וְכִמוֹהוּ בְּבַחֲוִי קוּמָה שְׂלִימָה בְּכָל רַמ"ח אֵיבָרֵי וְשֵׁס"ה גִּידֵי כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכֹאשֶׁר הֵם יְבִיאוֹר אִי"ה לְהִלָּן וְכָל כְּלָלוֹת עִם בְּנֵי הֵם ג"כ קוּמָה שְׂלִימָה כְּפִינָה בְּהָאָדָם יֵשׁ אַבְרָה אֶחָד נִקְרָא מְרָה וְכֵן הוּא בַחֲוִי זֹו כְּבִיכּוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת תַּחְתּוֹנִים וְעֲלִיוֹנִים בַּחֲוִי קוּמוֹת שְׂלִימוֹת וּבְכָל כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָמֵם הֵם ג"כ בַּחֲוִי קוּמָה שְׂלִימָה וְהוּא לְצוֹרֵף קִיּוֹם הָעוֹלָמוֹת ע"ד מֵאֲחֻז"ל הַפְּבַד כּוּעֵס וְהַמְרָה זוֹרְקַת בּוֹ טִיפָה וּמְנִיחָתוֹ וְכֵן בְּבַחֲוִי קוּמָה הַשְּׂלִימָה שֶׁל כְּלָלוֹת יִשְׂרָאֵל יֵשׁ ג"כ בַּחֲוִי מְרָה וְהֵם הָאֵפִיקוֹרְסִים וְהַמוֹסְרֵי שְׂפָכָל דוֹר שֶׁהֵם מְרִים הַמְּאָרְרִים וּמִמֵּהֶם נִמְשָׁף כָּל הַחוֹלָאִים וּפְגָעִים רְעִים לְכָל לֹא יִשְׂרָאֵל ר"ל אִף עַכ"ז מְבִטִיחַ לְנוֹ הַש"י כְּאֲשֶׁר נִעֲבָדְהוּ בְּכָל לְבַבֵּנוֹ אֲזִי וְהִסִּירוּתִי מִחֻלָּה מִקְרָבָה הֵינִנו כָּל הַחוֹלָאִים רְעִים ר"ל הַנְּמַשְׁכִּים וּבְאִים מְבַחֲוִי מְרָה שְׂפָקְרָבְכֶם וְזֵהוּ ג"כ כְּפִינָת תִּיב"ע שְׁפִי כִּף הַפְּסוּק לְאֲשֶׁר הוּא מְדַבֵּר הַבְּטָחָה לְכָל לֹא יִשְׂרָאֵל וְהַבֵּן: ד' פְּרָשִׁיּוֹת עֲנִין סוּד כְּלָלִי שֶׁל ד' פְּרָשִׁיּוֹת יֵשׁ לְהִבִּין וְלִדְעַת מַהוּ סוּד עֲנִין מַהֲד' פְּרָשִׁיּוֹת אֲשֶׁר רְצוֹנוֹ הַבּוֹרָא ית' וִית' לְקוֹרְאָם בְּתוֹה"ק בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה כְּסֻדְרָה הִנֵּה שְׂקָלִים זְכוּר פֶּרֶה הַחֲדָשׁ וְעַל מָה הִטְבְּעוּ אֲדֻנְיָהּ וּבְהִעִיר לֵב י"ל דְּהִנֵּה כְּתִיב מִי מְדַד בְּשִׁעְלוֹ מִים וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּפְן וְשָׁקַל בְּפֶלֶס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֵאֲזֻנָּיִם וּכְבָר נוֹדַע דְּאִין הָרִים אֵלָא אַבּוֹת וּגְבָעוֹת הֵם בַּחֲוִי אֲמָהוֹת כִּי בְּכָל עוֹלָמוֹת הַקְּדוּשִׁים יִשְׁנֶה בַּחֲוִי אַבּוֹת וּבַחֲוִי אֲמָהוֹת כְּפִינָי מְדַע וְהַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש הַנְּכַבֵּד וְהַנּוֹרָא שְׂקַל בְּפֶלֶס הַהָרִים וְהַגְּבָעוֹת.

וְלִהְבִּין זֶה נִקְדִּים מַה שְׂפָכָר יְדוּעַ וּמְבִנָּה אֲצִלְנוֹ אֲשֶׁר בְּרֵאשִׁי הַמַּחְשָׁבָה כְּשִׁעְל' בְּרְצוֹן הַקְּדוּם הַפְּשוּט לְהַאֲצִי"ל וּלְבִרוֹ"א וּלְיִצְה"ר וְלַעֲשׂוֹ"ת אֵת הָעוֹלָמוֹת כְּדִי לְמַלְנֵף עֲלֵיהֶם וְלִהְיֹת לוֹ תִנּוֹר מְלֵךְ כִּי אֵין מְלֵךְ בְּלֹא עִם וְהַסְתַּפֵּל בְּחֻקְמָתוֹ ית' וִית' כִּי אִיף יוֹכְלוּ הַנְּאֲצִלִּים וְהַנְּבִרָאִים וְהַיְצוּרִים וְהַנְּעִשִׁים לְקַבֵּל אוֹר בְּהִירוֹת א"ס וְא"ת לְאֲשֶׁר אוֹרוֹ ית' וִית' הוּא בַּחֲוִי א"ס וְא"ת וְהָעוֹלָמוֹת אֲפִילוֹ הַנְּאֲצִלִּים הֵם נִגְדוּ ית' וִית' בְּבַחֲוִי בְּעֲלֵי סוּף וְתַכְלִית וּמַכְש"כ שְׂאֵר הַנְּבִרָאִים וְהַיְצוּרִים וְהַנְּעִשִׁים וְכָל הָעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים שֶׁהֵם בְּעֲלֵי גְבוּל וְסוּף וְתַכְלִית וְאִיף יוֹכְלוּ לְקַבֵּל אוֹרוֹ וּשְׁפָעוּ וְחִיּוּתוֹ הַנְּשִׁפָּע מֵאֲלֵיוֹ ית' וִית' וְלִזָּה כְּבִיכּוֹל הִנֵּה מְזַעֵיר גְּרַמְיָהּ וְשָׁקַל בְּפֶלֶס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֵאֲזֻנָּיִם וְגַם מְדַד בְּשִׁעְלוֹ מִים וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּפְן וְהֵינִנו שְׂמִדָּד וְשָׁקַל בְּחֻקְמָתוֹ ית' וִית' עַל יְדֵי צִיּוּמִים רַבִּים

שְׂצִימָצִם כְּבִיכּוֹל א"ע לְכָל עוֹלָם וְעוֹלָם וְלִכְלֵל בְּחַיִּי וּבְחַיִּי לְהוֹפִיעַ אֶת אוֹרוֹ הַיָּד וְלְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו כְּפִי אֲשֶׁר יוּכַל שְׂאֵת פּוֹחֵוּ וּמְדַרְיָגְתוֹ שֶׁל שָׁל זֶה הָעוֹלָם וְהַבְּחִינָה לְכַאוּ"א לְפִי מְדַרְיָגְתוֹ וּבְחִינָתוֹ לְהַחְיֹת הַקּוֹדֵשׁ לְפִי בְּחַיִּי וְלְשַׁרְפֵי הַקּוֹדֵשׁ וְלְהַמְלֵאכִים וְלְהַגְלִילִים וְלְהַעֲלֹמוֹת הַתְּחִתּוֹנִים כְּאוּ"א כְּפִי אֲשֶׁר יוּכַל לְקַבֵּל שְׁפָעוֹ וְחִיּוּתוֹ וְחִסְדּוֹ ית' פְּכָה נִשְׁקַל וְנִתְפָּלֵס עָלָיו אוֹר שְׁפָעוֹ ית'.

וְזֶה הִיָּה בְּרֵאשִׁית הַבְּרִיאָה אֲשֶׁר עָלָה לְפָנָיו ית' בְּרִצּוֹנוֹ הַקָּדוּם וְהַפְּשוּט לְהַאֲצִיל וְלִבְרוֹא אֶת הָעוֹלָמוֹת וְהוּא כְּבִיכּוֹל בְּחַיִּי עֲלָמָא דְמִתְקַלָּא וְהִנֵּה כְּבָר מְבוֹאֵר לְמַעַל דְּבְרִיאַת הָעוֹלָם בְּפוֹעֵל הִיָּה בֵּא' בְּנִיסוֹן.

וְגַם יְדוּעַ מִסְפַּה"ק בְּסוּד עֵש"ן שֶׁהוּא עוֹל"ם שְׁנ"ה נִפ"ש דְּאִינוֹן בְּרִצָּא חֲדָא וְלִזְהָ אָנוּ מְקַדְיָמִין קוֹדֵם הַתְּחִלַּת הַשְּׁנָה שֶׁהוּא א' בְּנִיסוֹן לְעֵנִין הַבְּרִיאָה בְּפוֹעֵל וְאָנוּ קוֹרִין בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה מְקוֹדֵם הַד' פְּרִשִׁיּוֹת וְסוּדָם וְרַמְיָתָם הוּא כָּף פ' שְׁקִלִים הוּא בְּסוּד בְּחַיִּי עֲלָמָא דְּמִתְקַלָּא וְכַנ"ל אֲשֶׁר שְׁקֵל בְּפָלְס כו' וְהִנֵּה נוֹדַע כִּי לְגוֹדֵל הַצְּיֻמָּצוּמִים אֲשֶׁר נִתְהַנֶּה ע"י מְשַׁקֵּל הַקּוֹדֵשׁ מְעִילָה לְעֵלּוּל וּמְעִילָה לְעֵלּוּל עַד לְאַלְפֵי אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת מְדַרְיָגוֹת וְהַפֵּל צְיֻמָּצוּם אַחַר צְיֻמָּצוּם עַד לְמִטָּה בְּצְיֻמָּצוּמִים הַגְּדוּלִים אֲשֶׁר נִתְהַנֶּה יְשֻׁנוּ שְׁם אַחֲרֵיהֶם לְהַחְיֻצוֹנִים ר"ל בְּסוּד סְסָפִיתָא דְּדַהֲבָא שֶׁהוּא זוֹהָם הַזָּהָב הַקָּשָׁה וְהוּא בְּחַיִּי עַמְל"ק הַרְשָׁע שֶׁהוּא הָרֵאשׁ לְהַקְלִיפוֹת וְכַמ"ש רֵאשִׁית גוֹיִם עֲמַלְק וְלִזְהָ צְנָה לְנוּ הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש לְקָרוֹת בְּתוֹה"ק אַחַר פ' שְׁקִלִים פ' זְכוֹר: לְזַפּוֹר מַעֲשֵׂה עֲמַלְק וְלִמְחֹת שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם בַּל יִזְכָּר וְכַל יִפְקֹד וְכַאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְחַסְפִים לְזֶה בְּב"א לְזֶה אָנוּ קוֹרִין פ' זְכוֹר וְהִנֵּה הַגַּם כִּי נִמְחָה שְׁמוֹ שֶׁל עֲמַלְק מִן הָעוֹלָם עַכ"ז עֲדִיין צְרִיף טְהֵרָה וְזִיכּוּף וְצִיחּוֹת בְּכ"מ אֲשֶׁר מְצָאָה יְדֵי אַחֲרֵיהֶם וְלִרְמֹז זֶה אָנוּ קוֹרִין אַח"כ פ' פָּרָה שֶׁהִיא רוּמָזת אֵל הַטְּהֵרָה וְאָז כְּשִׁיזְדַּכְּפָה וְיִטְהַר וְיִצְוֹחֲצַח הַפֵּל כְּרֵאוּי אָז תִּיְכַף וּמִיָּד תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה בְּב"א וְיִתְחַדְּשׁוּ הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד שְׁם מ"ה הַחֲדָ"ש וְכַדָּא' בְּסִפְרֵים הַק' וְאָז יִפִּירוּ וְיַדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם כִּי מַלְכוּתוֹ ית' בְּכָל מְשַׁלָּה וְהוּא מְלָךְ ע"כ הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבּוּדוֹ וְלִזְהָ אָנוּ קוֹרִין פ' הַחֲדָ"ש וְהַפֵּל בְּסוּד גִּלְגַּל הַהִיָּקָף וּבְסוּד עֵש"ן עוֹל"ם שְׁנ"ה נִפ"ש וְלִזְהָ ג"כ אֵין הַפְּסָק' בֵּין פ' פָּרָה לִפ' הַחֲדָ"ש בְּשׁוּם שְׁנָה כִּי תִיְכַף אַחַר הַטְּהֵרָה וְהַזִּיכּוּף יִתְחַדְּשׁ הָעוֹלָם וְאָז נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' בְּרֵאשׁ הַהֵרִי וְכֵן יִהְיֶה בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן וְהַמְשָׁפִיל יְבִין כָּל זֶה.

פְּרִשְׁת שְׁקִלִים כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁ ב"י לְפָקוּדֵיהֶם גו' בְּמַדַּת"נ אָמַר מִשָּׁה לְפָנָי הַקַּב"ה מִשָּׂאֵנִי מִת אֵינִי נִזְכָּר הַשִּׁיב לִי הַקַּב"ה חֲיִיךָ כְּשֶׁמֶ שְׂאֵתָה עוֹמֵד הַיּוֹם זוֹקֵף אֶת רֵאשׁוֹן אֵתָה נוֹתֵן לָהֶם פ' שְׁקִלִים. כָּף בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה כְּשֶׁקוֹרְאִין אוֹתָהּ לְפָנָי כְּאֵלֹי אֵתָה עוֹמֵד שְׁם זוֹקֵף אֶת רֵאשׁוֹן מִזֵּין מִמָּה שְׁקָרְאוּ בְּעֵנִין כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁ.

שָׂא לֹא נֶאֱמַר אֵלָּא תִשָּׂא לְשׁוֹן עֲתִיד עַכ"ל הַמְדַרְשׁ תְּנַחֲמוּמָא וְהִנֵּה כָּל לֵב מְשַׁפִּיל רְאוּי לְעוֹרֵר לְבָבוֹ לְדַעַת וְלִהְבִּין עֵנִין וְכַוֹנֵת זְקִיפַת רֵאשׁוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל מֵהוּ. וְגַם מֵה זֶה ע"י קְרִיאַת פ' שְׁקִלִים דוֹקָא וי"ל בְּהַעִיר לֵב אַחֲרֵי אֲשֶׁר חָנַן דִּיעָה אֵל דַּעוֹת ה'.

הִנֵּה כְּתִיב בְּסוּף פ' מִשְׁפָּטִים וַיִּקַּח מִשָּׁה חֲצִי הַדָּם וַיִּשֶׂם בְּאֵגָנוֹת וְחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת הַדָּם וַיִּזְרוֹק עַל הָעַם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דַם הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת ה' עִמָּכֶם. לְהַבִּין כְּוִנַּת מִשְׁרַע"ה בְּזֶה לְמָה חֵלֵק הַדָּם לְשִׁתִּים וְהַחֲצִי שְׁם בְּאֵגָנוֹת י"ל דְּהִנֵּה כְּתִיב שְׁרָרָךְ אָנֹכִי הַסְּהַר אֵל יַחֲסֵר הַמְּזִג וְזֶה קָאֵי עַל הַסְּהַדְרִין שֶׁהֵיוּ יוֹשְׁבֵין כְּחֲצִי גִוְרוֹן עֲגוּלָה כְּמוֹ

הסדר פְּשָׁאֵינָהּ בְּמִלּוּאָה עֲדִינִין וכמאחז"ל אֲכֹן הִפֵּל צָרִיף טַעַם וְשׁוּם שְׁכָל לָמָּה הָיוּ יוֹשְׁבֵינָה פְּסֻדָּה זֶה דְּנֻקָּא פְּחָצִי עֵיגוּל וי"ל שְׁזָה מְרַמֵּז עַל סוּד עֵתִיק אִיף קוּב"ה וַיִּשְׂרָאֵל חֵד אֵינּוֹן וּמִתְיַחֲדִין וּמִתְדַבְּקִין כְּבִיכּוּל ע"י מִצְוֹת הַתּוֹרָה פִּי כְּבָר נִתְבָּאֵר אֲצֻלְנוּ כְּמָה פְּעָמִים סוּד יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה לְהַפְרָאוֹת וְהֵינּוּ פִּי עֵינָר הַסְּכָמָה הַרְצוֹן הַקְּדוּם הַפְּשׁוּט אֲשֶׁר עָלָה בְּמַחְשָׁבָה הַקְּדוּמָה לְכָל הַקְּדוּמִים לְהַאֲצִיל וּלְבָרוּךְ אַתְּ הָעוֹלָמוֹת הַיְהִי רַק ע"י רְצוֹן תְּנַאֵר הַמַּלְכוּת.

פִּי אֵין מְלָךְ בְּלֹא עִם וְלָזָה הַאֲצִיל וּבְרָא הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא פֶּל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַקְּדוּשִׁים וְהָעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וְהַעֲיָקָר תְּכֵלִית פְּנוּנַת הַבְּרִיאָה הָיָה רַק לְגַלּוֹת וּלְפָרְסָם לְכָל בְּאֵי עוֹלָם שְׂיַכִּירוּ וַיִּדְעוּ פִּי הוּא לְבַדּוֹ מְלָךְ ע"כ הָעוֹלָם פְּלוֹ בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין זוּלָתוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה וְכַאֲשֶׁר יִקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּתוֹ אִזּוֹ רְצוֹנוֹ ית' לְהִיטִיב לָהֶם וּלְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי טוֹבוֹת וּבְרָכוֹת וְחֻסְדִּים טוֹבִים וְרַחֲמִים כְּדַרְכּוֹ לְהִיטִיב לְבְרוּאָיו וּבְכַרְט לְבַנ"י עִם קָרְנֵי אֲשֶׁר נִשְׁמָוְתֵיהֶם חֻצּוּבִים וְאַחֲזוּזִים וּדְבוּקִים בְּכֹסֶא כְבוֹדוֹ ית' וּבְכַרְט שַׁע"י נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרְסָם אֱלֹהוֹתוֹ וּמַלְכוּתוֹ ית' לְכָל בְּאֵי עוֹלָם וְכַמְבֻּנָאֵר לְעֵיל בְּאַרְיִכוֹת וְכָל הַהַשְׁפָּעוֹת טוֹבִים וְחֻסְדִּים וְרַחֲמִים הַנִּשְׁפָּעִים וּמְאִירִים לְכָל הָעוֹלָמוֹת הוּא רַק ע"י בַּנ"י שְׂמֻקְיָיִם מִצְוֹת הַתּוֹרָה וּמַע"ט וְעַסְקָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וְע"י אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא בְּסוּד מ"נ נִתְעוֹרָר מְלַעֲיָלָא מ"ד וְהַשְׁפָּעוֹת הַחֻסְדִּים לְכָל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים וְהַמְשָׁפּוֹעַ הוּא בַח"י דְכָר וְהַמְקַבֵּל הוּא בַח"י נוּק' כְּנֻדָּע וְכַבִּיכּוּל כְּבִיכּוּל הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש לְגוֹדֵל עוֹנָם אֶהְבְּתוֹ לְבַנ"י עִם קָרְנֵי וְלִמְעַן טוֹבוֹ וְחֻסְדּוֹ הַגָּדוֹל מְצַמְצָם א"ע כְּבִיכּוּל וְכַבִּיכּוּל לְהַקְרָא בְּשֵׁם בַח"י פֶּלַג גּוּפָא וּבַנ"י הֵם בַח"י פֶּלַג גּוּפָא הַשְּׁנִי וְהֵם בְּסוּד דְכָר וְנוּק' וְזֶהוּ סוּד יְחוּד קַבְהוּ"ש הֵינּוּ שֶׁהַקַּב"ה מְיַחֵד א"ע עִם נְשֻׁמַּת יִשְׂרָאֵל וְכַנ"ל ע"י מַעֲשֵׂיהֶם הַטוֹבִים וּמַשְׁפִּיעַ לָהֶם חֻסְדִּים וְרַחֲמִים לְבַח"י כַּנ"י וְעֵילָא וְיַתְמָא וְלָכֵן בְּכָל מְצוּהָ וּמְצוּהָ אָנוּ אוֹמְרִים לְשִׁיקַב"הוּ וְכַנ"ל וְעֵינָר פִּי זוּלָת הַמְקַבֵּל א"א לְהַמְשִׁיעַ שְׂיַשְׁפִּיעַ טוֹבוֹ וְחֻסְדּוֹ כְּרְצוֹנוֹ לְהַשְׁפִּיעַ וְהַיְהִי הַקַּב"ה נִק' אֶחָד וַיִּשְׂרָאֵל נִק' ג"כ אֶחָד וְזֶהוּ כַּאֲשֶׁר ב"י מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַמ"ש וּמַשְׁעַבְדִּים אֶת שְׁכָלָם וּמַדּוּתֵיהֶם וְכָל הַרְצוּנוֹת בְּלִתי לֵה' לְבַדּוֹ וְאֵין לָהֶם שׁוּם רְצוֹן וְתַאֲוָה אַחֲרָת כ"א לְעַבְדוֹ הַשְּׂ"י בְּלִבָּד אִזּוֹ הֵם נִק' בְּבַח"י אֶחָד גּוֹי אֶחָד מִשָּׂא"כ כַּשַּׁח"ו אֵינָם בְּבַח"י זֹו אִזּוֹ אֵינָם בְּבַח"י אֶחָד פִּי מַחְשַׁבְתָּם וְשְׁכָלָם מְוַנְחִים אִזּוֹ בְּתַאֲוֹת וְחִיצוֹנִית שׁוֹנוֹת וּבְכָל פְּעַם נוֹטִים כּוֹחֵם וּמַחְשַׁבְתָּם לְדָבָר אַחֵר חִיצוֹנִי ר"ל וְא"כ מַדּוּתֵיהֶם וְשְׁכָלָם הֵם בְּפְרוּדָא שְׂאֵינָם בְּמִקּוּם אֶחָד אֲכֹן כַּאֲשֶׁר מְיַשְׁרִים דְּרָכָם וּמַחְשַׁבּוֹתָם וְרְצוֹנָם בְּלִתי לֵה' לְבַדּוֹ לְעֲשׂוֹת רְצוֹן ה' בְּתַמִּים אִזּוֹ הֵם בְּאַחֲדוּת גָּמוּר וְכַאֲשֶׁר הֵם בְּבַח"י זֹו בַח"י אֶחָד אִזּוֹ אֶחָד בְּאֶחָד יִגְשׁוּ וּמִתְיַחֲדִים כְּבִיכּוּל עִם ה' אֶחָד בְּרְזָא דְאֶחָד וְכַמ"ש בּוּזָה"ק לְמִיָּהֵנִי אֶחָד בְּאֶחָד וְהָא אוּקְיָמָא דְהוּא אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד.

וּלְרַמֵּז יְחוּד הַק' הַיְהִי הַסְּנֵהֲדֵרִין יוֹשְׁבִים פְּחָצִי גְּוָרָן עֲגוּלָה בְּבַח"י פֶּלַג וְהַחְצִי הַשְּׁנִי כְּבִיכּוּל כְּבִיכּוּל הוּא הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש מְשָׁלִים לְהִיּוֹת אַחֲדוּת גָּמוּר וְאַמִּיתִי וְהֵינּוּ ע"י הַתּוֹרָה וְהַמְשָׁפֵט אֲמַת הַיִּנְצָא מִפִּי הַסְּנֵהֲדֵרִין לְכָל יִשְׂרָאֵל וְכוּלָא בְּרְזָא דְאֶחָד וְהַיְהִי דְרָף הָאֲנָשִׁים הַכּוֹרְתִים בְּרִית יַחַד וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד וְזִיעָה אַחַת אִזּוֹ דְּרָכָם לְמְסוֹרָה כַּאו"א נִפְשׁוּ עֲבוּר חֲבִירוֹ וְנִמְצָא דָמָם מְעוֹרָב יַחַד פִּי הַדָּם הוּא הַנִּפְשׁ שֶׁהוּא עֵינָר כַּח הַנִּפְשִׁי וְכַמ"ש הַאֲבָרְבָּנָאֵל בַּס' מְצָמִיחַ יְשׁוּעָה דְשׁוֹרֵשׁ הַדְּבָר שֶׁל פְּרִיתוֹת הַבְּרִית הוּא הַנּוֹהֵג שְׁבַע עוֹלָם כַּשְּׂשָׁנִי מְלָכִים כּוֹרְתִים בְּרִית לְתוֹרָה הָאֶהְבָּה בִּינֵיהֶם וְלְהִיּוֹת כ"א בְּעֵזֶר וְסִיוֵעַ שֶׁל חֲבִירוֹ

אז שותין כ"א כוס יין וכ"א נוקף אצבעו ומורידין טיפה של דם לתוך הכוס וכ"א שותה כוס המעורב בטיפת דם של חבירו וזה הדבר מורה שמערבין את דמם הוא החיות שלקהם כי הדם הוא הנפש להיות להם לב אחד ויהיו בהם אחדות.

וכ"א מחניב ליתן דמו ולמסור נפשו עבור חבירו זהו הפרישות ברית והנה מלכותא דרקייע פועין מלכותא דארעא ולרמוז זה לקח משרע"ה רשכה"נ חצי הדם נישם באגנות לרמוז על אגן הסהר שהם בחי' פלג גופא וחצי הדם זרק על המזבח כפיכול לרמוז על פלג הדבר ומן הדם שבאגנות זרק על העם לרמוז על המבואר שפיכול הדמים שהם הכוחות מעורבים זה בזה ושיהיה הכח ביד ישראל למס"נ על קדושת שמו ית' וית' והוא הוא פרישות הברית ויאמר הנה דם הברית אשר פרת ה' עמכם.

להיות עמכם ביחוד גמור וברזא דאחד [וי"ל בדרף אפשרי דהנה ידוע שיש כ"ב אותיות גדולות וכ"ב אותיות קטנות והכ"ב אתוןן רברבן הם בחי' עולמות עליונים והכ"ב אתוןן זעירין הם בחי' עלמין תתאין וצריף לייחדם ולשלב זה בזה ונעשה מהם צירוף בחי' ד"ם ועיקר היחוד ע"י האל"ף סוד פלא עליון ונעשה מזה צירוף אד"ם.

[והבן זה: והנה תינוק הנתון במעי אמו ראשו מונח לו בין ירכותיו וכלול תלת גו תלת פנודע מספה"ק ואז אין לו שום שיעור קומה כלל וכאשר יוצא לאויר העולם אז נעשה לו קצת נשיאות ראש וקומה אף עדיין הוא בתכלית הקטנות ואח"כ הילד הולך וגדל עד אשר הושנוה קומתו לאביו ולאמו וזהו רואים בחוש ממש אכן מסתמא בהנשמה של התינוק ג"כ מתנהג בדרף זה ועם שכלו ג"כ שבתחלה הנשמה והשכל בתכלית הקטנות והולך וגדל עד אשר נשמתו ושכלו נתגדלים ומוסיף בכל עת חכמה ובינה ודעת יתירה ולומד תורה ומצות ועוסק במע"ט ומזה בא ליראת ה' ואהבתו ית' לעבדו באמת ובתמים ומתחזק ביתר שאת בכל פעם בעבודתו עד אשר עובד את בוראו בתכלית השלימות כמו שהיה רצונו ית' בעת בריאת זה האדם בעולם אשר ברא את האדם ישר וחצב נשמתו היקרה מכסא כבודו ית' והוא משלים פנונת ורצון הבריאה ואשרי אנוש יעשה זאת.

כי אדם בזה הוא דבוק תמיד בשורשו הרמה בקודש אשר משם נחצב נשמתו וע"י אתערוותא דלתתא שלו בסוד מ"נ נתעורר אתערוותא דלעילא בסוד מ"ד לכל השתלשלות העולמות להשפיע עליהם חכמה בינה ודעת וחסדים טובים ורחמים ושלוה וכמבואר לעיל שזה היה תכלית פנונת הבריאה: והנה אדם בזה נדאי יש לו נשיאות ראש וקומתו נאה ושלימה ונעשה בחי' סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ושמן על ראשו אל יחסר פי ממשיו תמיד שפע קדוש ומחשבות קדושות מחכמה בינה ודעת עליונים הק' ובחי' זו ישנו ג"כ בכללות ישראל שהם ג"כ בבחי' קומה שלימה והוא ג"כ על זה הדרף.

כי בעת שהם במדרגה התחתונה ובבחי' קטנות המוחין ח"ו אז אין להם נשיאות ראש חלילה ואין קומתן ערוכה ושלימה. אף עכ"ז הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא ברוב רחמיו וחסדיו הטובים משפיע להם כל הטובות הצריכין להם להשפעתם בסוד איתתא גוצא גחין ולחיש לה פנודע למביני מדע אמנם אין זה תכלית הבריאה והעיקר הוא שצריף להשלים פנונת הבריאה והרצון עליון הקדום וכנ"ל.

ונהו ע"י כשעם ה' משימים אל לבם ומתחזקים. אף ביראת ה' כל היום ובאהבתו ית' ועובדים אותו בכל לבכם ונפשם באמת אזי נתגדל ונתנשא השיעור קומה בבחי' נשיאות ראש והולכים ממדרגה למדרגה עד בחי' גדלות המוחין עד אשר מגיעים לשורשם הרמה בקודש ונעשים אחוזים ודבוקים בו ית' וית' כפיכול ואז ע"י נתעורר ונעשה אתערוותא דלעילא בסוד מ"ד לכל השתלשלות העולמות להמשיך עליהם שפע חכמה בינה ודעת וחסדים ורחמים ואז מתחזקים ברוח דאחד וכמבואר לעיל ומעתה ע"פ כל הדברים האלה נבוא אל ביאור הפסוקים והמד"ת הנ"ל כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם היינו שהבואר בהוב"ש צוה למשרע"ה כי תשא גו' כשיצטרף להגדיל את קומתו של ישראל ולהנשאם בנשיאות ראש לאשר הם בעת וזמן שהוא בבחי' קטנות ח"ו וזהו לפקודיהם מלשון חסרון אז יתנו כאו"א מישראל מחצית השקל הקודש והיינו שיתחזקו אז בני"א ע"פ בעת שהוא ולעמוד על נפשם שיראו לחבר את האוהל להיות אחד לבל יהיו ח"ו בבחי' פלג גופא רק שיתנו גם הם בחי' מחצית השקל משלהם והיינו פלג השני לחבר את האוהל שיהיו בבחי' שקל שלם.

אף ע"י מה יהיה דבר זה. לז"א ונתנו איש כנפר נפשו לה' היינו שימסרו את נפשם על קדושת שמו ית' באמת וכלב תמים ויקבלו עליהם עמ"ש ביראה ואהבה וכו' יהיה להם תקומה ונשיאות ראש.

היינו כי ע"י קבלת עמ"ש ומס"נ לה' ירומו למעלה את מחצית השקל בחי' פלג גופא שלהם למקורו ושורשו הרמה בקודש ואז יהיה בבחי' שקל שלם ברוח דאחד. והבן זה: אמנם לאו כל אדם זוכה לבוא למדרגה זו לרום גדלות המוחין אף משרע"ה הי' כלול מס"ר נשמות ישראל כמאחז"ל אשה א' ילדה ס"ר בכרס א'.

ומנו משה והוא מסר נפשו כמה פעמים עבור ישראל הוא זכה למדרגת הגדלות רום הגדולות עד מאוד ולו הי' הפח להרים ג"כ ראשן של ישראל ולהגדיל קומתו למעלה וזוקפן ע"י קדושתו ומס"נ לה' באמת והוא היה המשפיע להם כל ברכאן טבין וכל טיבו וחסדו וכל נהורין עילאין ובוציגין קדישין והיה זוקף ראשן למעלה והוא הי' בסוד הדעת העליון הק' המחבר את האוהל להיות אחד ולזה צוה הש"י למרע"ה זאת כי תשא גו' היינו שהוא ישא ויזקוף את ראשן והבן: וע"פ הדברים הנ"ל יבואר ג"כ הגמ' כל הכורע כורע בברוך וכל הזוקף זוקף בשם פי נודע בכוננת הארץ"ל שבהכרעת גופו וראשו כוונן וא"ו לגבי ה' ויו"ד לגביה' ובשעת זקיפת גופו כוונן להעלו' ה' לגבי וא"ו ובזקיפת ראשו כוונן להעלות ה' לגבי יו"ד והיינו בשעת הפריעה צריף להמשיך מלמעלה למטה מבחי' דבר בחי' יסוד אבא ואימא חכמה ובינה שהוא סוד ברו"ך מלשון בריכה והמשכה [גם ברו"ך הם אותיות כרו"ב בסוד הפרובים והיינו כ' הוא פתרא עילאה קדישא.

ר' הוא ראשית חכמה וא"ו הוא בחי' וא"ו קצוות ב' הוא בחי' שכינת' עילא' ושכינתא תתאה וזהו המשכת ברו"ך) היינו מבחי' יו"ד וגם ע"י בחי' וא"ו שהם בבחי' דבר. ובהזקיפה שזוקף קומתו גופו וראשו אזי מעלה ומנשא קומתו שהוא בבחי' נוק' בסוד פלג השני וכנ"ל ולכך הפנונה לזקוף ולנשאות התרין ההי"ן לגבי וא"ו ויו"ד: והבן היטב: וזהו זוקף בשם ע"ד ויעש דוד נשם וכמ"ש בזה"ק עיי"ש ותבין: ואמרו זה יתנו כל העובר על הפקודים גו' היינו שע"י דבר זה של מס"נ על קדושת שמו ית' באמת

ובלב תמים יתנו כ"ל העובר על הפקודים ר"ל כ"ל הוא בחי' יסוד צדיק ח"י עלמין וכמ"ש פי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד בשמיא ובארעא והוא הוא עובר והולך דרך כל העולמות וכל הפקודין דאורייתא פי כולם מתניחדין ומתקשרין ע"י דייקא וכמבואר לעיל וע"י נתייחד ג"כ סוד מחצית השקל בשקל הקודש להיות שקל שלם וכנ"ל עשרים גרה השקל יתבאר ע"ד המבואר אצלנו למעלה בכוננת הפללי לד' פרישיות שסוד פ' שקלים הוא בסוד עלמא דמתקלא אשר נשקל ונתצמצם כפיכול בחי' אורו הנה והמזנוחצח לכל עולם לפי פח מדריגתו אשר יוכל לקבל אור שפוטתו ית' ובהירותו הגדול וידוע דכל העולמות הם בסוד עשר ספירות שהם עשר עלמין קדישין ולכאו"א נשער ונשקל אור בהיר ומזנוחצח לפי בחי' מדריגתו אשר יוכל לקבל האור שהוא אכן כל העולמות הם בסוד והחיות רצוא ושוב רצוא מחמת האהבה והתשווקה לאור בהיר הנה העליון אשר נאצל משם ושוב מחמת יראה מפחד ה' ומחדר גאונו ועד"ז הוא ג"כ עבודת ב"י עם ה' בני אל חי בהתנהגות עבודתם הק' לה' ונמצא אלו היו"ד ספירות קדושות הם בבחי' עשרים פשים כלולים מאהבה ויראה והכל נתהנה ע"י סוד הצמצום והמשקל וכנ"ל.

וידוע דבחי' צימצום מדתו של יצחק הוא בחי' אע"ה פנודע ותיבת גר"ה מספר יצח"ק ונהו עשרים גרה השקל והבן: או יאמר עשרים גר"ה השקל ע"ד המבואר לעיל פי הצדיק ממשיך השפעות נחסדים טובים וכל נהורין עיקלין ע"י מעשיו הק'.

מעולמות עליונים הק' עד בחי' נשמות ישראל לתתא בסוד בחי' מ"ד וכנ"ל ומהמשכה הוא ע"י מס"נ לה' בא לבחי' אי"ן שהוא בחי' עתיקא ומשם ממשיך שפע רב טובו וחסד גדול ע"י העשר ספירות הק' ע"י צמצומים וכנ"ל והוא בבחי' אור ישר ועוד ישנו בחי' אור חוזר ע"י אתערותא דלתתא מהמצות והמע"ט של כללות עם ה' בני אל חי והצדיק מעלה את האתערותא זו וריח ניחוח מעולם לעולם עד עצמותו ית' כפיכול בבחי' נשיאות ראש וזקיפת קומה ג"כ דרך היו"ד ספירות מתתא לעילא וזהו עשרים גרה היינו לשון המשכה מלשון גור"ר והיינו עשרים השקל שלם ברזא דאחד סוד מ"ד ומ"נ והם עשרי בחי' וכולא ברזא דאחד והבן: וע"פ כל המבואר יובנו דברי המד"ת הנ"ל אמר משה לפני הקב"ה משאני מת איני נזכר היינו פנ"ל שא"א לכל אדם ואדם לבוא לבחי' מדריגה זו פנ"ל ועיקר זקיפת ראשו וקומתו של ישראל הנה ע"י משה רבינו ע"ה וכנ"ל וא"כ הנה דואג ומצטער על זה רעיא מהימנא קדישא משאני מת איני נזכר ומי ישא ראשו ויזקוף קומתו של ישראל למדריגה הגדולה וכנ"ל אשר העיקר הוא ע"י מס"נ באמת והשיב לו הקב"ה חייך פשם שאתה עומד עכשיו וזקוף את ראשו כו' כך בכל שנה ושנה פשקוראין אותה הפרשה לפני פאילו אתה עומד שם כו' והיינו פי בכל דו"ד הצדיק שהוא ראש הדור הוא בודאי בבחי' משרע"ה וכנודע מספה"ק והוא יזקוף ראשו וקומתו של ישראל בכל שנה ושנה ע"י קריאת פ' שקלים ונקא בכוננה שלימה ורצויה וע"י מס"נ לה' על קדושתו ית' וית' באהבה ובכוננה הראויה לפ' שקלים שסמס לנו משרע"ה וכמבואר לעיל וכן הוא בכל דור ודור ע"י הצדיקים שבכל דור יש להם נשיאות ראש לזקוף קומתו וכיה"ר מלפני הבורא בהוב"ש שיערה עלינו רוח ממרום קדשו להרים קרננו בנשיאות ראש וקומה זקופה נצחי וקיים לעד ולעולמי עולמים ע"י משיח צדקנו שיבא בב"א והמשפיל יבין כ"ז היטב: עוד במדרש הנ"ל.

כֶּסֶף נִבְחַר לְשׁוֹן צַדִּיק זֶה הַקַּב"ה שֶׁהַבְּחִיר לְשׁוֹנוֹ לְמִשְׁהָ וּא"ל כִּי תִשָּׂא מִה כְּתִיב לְמַעַלָּה מִן הָעֲנָנִים (בַּפ' תְּצַוֶּה) וְכִפָּר אֶהְרֹן עַל קַרְנוֹתָיו אַחַת בַּשָּׁנָה כִּינּוֹן שְׁחָטָאוֹ אָמַר הַקַּב"ה לְמִשְׁהָ לֶּה וְכִפָּר לָהֶם א"ל רַב־ש"ע לֹא כָּהֵן אָמַרְתִּי אַחַת בַּשָּׁנָה וְכִפָּר א"ל הַקַּב"ה אַעֲפ"כּ לֶה וְנִקְוֶה רֹאשׁוֹן עֲכָשְׁיוֹ אָמַר מִשְׁהָ לְפָנָי הַקַּב"ה בַּשָּׁעָה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם זְכוּת הַנֶּחֱסֵה לָהֶם וּבַשָּׁעָה שֶׁאֵין לָהֶם זְכוּת תִּשָּׂא לָהֶם פַּעַם א' בַּשָּׁנָה כְּדֵי שְׂיָבֵא יוֹה"כ וְיִכְפָּר עַכ"ל הַמַּדְרָשׁ וְי"ל דְּבַרֵי הַמַּדְרָשׁ ע"פ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר בִּיאָרְנוּ בְּפִירוּשׁ דְּבַרֵי הַמַּדְרָשׁ הַקְּדוּם עֵי"ש.

וְכָלְלוּ שֶׁל דְּבַר וְשׁוֹרֵשׁ הָעֲנָנִים הוּא כִּי יֵשׁ פֶּחַ בְּהַצְדִּיק בְּתוֹכָהֶם וּבְתַפְלָתוֹ לְרוֹמָם וּלְנִשְׂאוֹת כָּל הָעוֹלָם מִתַּחַתִּית הַמַּדְרִיגָה לְרוֹם רֹאשׁ הַמַּדְרִיגוֹת כְּנֹלָם וְזֶהוּ בִּיאֹר דְּבַרֵי הַמַּדְרָשׁ כֶּסֶף נִבְחַר לְשׁוֹן צַדִּיק זֶה הַקַּב"ה שֶׁהַבְּחִיר לְשׁוֹנוֹ לְמִשְׁהָ וּא"ל כִּי תִשָּׂא ר"ל שְׁגִילָה הַקַּב"ה לְמִשְׁרַע"ה זֶה הַסּוּד שֶׁיֵּשׁ בְּכוּחוֹ הַגְּדוֹל לְרוֹמָם וּלְנִשְׂאוֹת וְלִנְקוּף רֹאשׁוֹן שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל וְכַמְבּוֹאֵר לְעֵיל וְהֵינּוּ לֹא מִיִּבְעֵיָא כְּשֶׁיִּשְׂרָאֵל וְכַמְבּוֹאֵר אֶלָּא אֶפְיָלוֹ ח"ו כְּשֶׁאֵינָם וְכַמְבּוֹאֵר מִצַּד עֲצָמָם וְזְכוּתָם אַעֲפ"כּ יֵשׁ פֶּחַ בְּהַצְדִּיק לְהַעֲלוֹתוֹ וְלְרוֹמָם אוֹתָן וְזֶה"ש הַמַּדְרָשׁ מִה כְּתִיב לְמַעַלָּה מִן הָעֲנָנִים וְכִפָּר אֶהְרֹן עַל קַרְנוֹתָיו גּוֹ' כִּינּוֹן שְׁחָטָאוֹ יִשְׂרָאֵל אָמַר הַקַּב"ה לְמִשְׁהָ לֶּה וְכִפָּר עֲלֵיהֶם הַפְּנוּנָה כַּנ"ל הֵגַם שֶׁאֵינּוּ וְכַמְבּוֹאֵר מִצַּד עֲצָמָם אַעֲפ"כּ אִתָּהּ כָּפַר עֲלֵיהֶם וְכַנ"ל א"ל מִשְׁרַע"ה לֹא כָּהֵן אָמַרְתָּ אַחַת בַּשָּׁנָה וְכִפָּר וְהֵינּוּ בִּיּוֹה"כ דָּאֵז אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת דְּבַר זֶה מִצַּד הַהוּא יוֹמָא דְקָא גָרִים שֶׁהוּא יוֹם סְלִיחָה וְכַפָּרָה וְאֵין בּוֹ שׁוּם קְטְרוּג וְכַנּוּדַע א"ל אַעֲפ"כּ לֶה וְנִקְוֶה רֹאשׁוֹן עֲכָשְׁיוֹ ר"ל אֵל תִּמְתִּין עַד יוֹה"כ רַק עֲכָשְׁיוֹ נִקְוֶה רֹאשׁוֹן הֵגַם שֶׁעֲכָשְׁיוֹ א"א לְהִיּוֹת לָהֶם סְלִיחָה וְכַפָּרָה לְגַמְרֵי אָף עַכ"פ תִּשָּׂא אֶת רֹאשׁוֹן.

ר"ל תְּרוֹמָם וְתִנְשָׂא אֶת רֹאשׁוֹן בְּנִקְיָה וְכַנ"ל כִּי פֶּאֶשֶׁר יִהְיֶה לָהֶם זְקִיפַת רֹאשׁ אֲזִי תוֹעִיל לָהֶם עַכ"פ מְדַרְיָגָה זֶה לְכָל יִשְׁלֹט בְּהֵם שׁוּם רַע ח"ו. כִּי ע"י זְקִיפַת רֹאשׁ נִתְעַלָּה וְנִתְיַחַד הַ' עֵינְיָה לְגַבֵּי יו"ד שֶׁהֵם בְּסוּד בִּינָה וְחֻקָּה וְשֵׁם אֵין שְׁטָן וּפְגַע רַע רַק שֶׁיִּהְיֶה צְרִיכִין תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּנִקְיַת רֹאשׁ כ"א יִהְיֶה בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים אֲזִי יִהְיֶה ח"ו דִּינִין מִתְעַרְיִין וְלֹא יִהְיֶה יְכוּלִים לְהַתְקַיֵּם ח"ו מִחֻמַּת שְׁאֵינָם וְכַמְבּוֹאֵר מִצַּד עֲצָמָם דְּבִשְׁלָמָא כְּשֶׁהֵם וְכַמְבּוֹאֵר מִצַּד עֲצָמָן אֲזִי יְכוּלִים לְהִיּוֹת ג"כ בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וְהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל יְדֵי הַכְּרִיעוֹת בְּכַרְוֹף אִתָּהּ וְכַנ"ל לְעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים מִשָּׂא"כ כְּשֶׁאֵינּוּ וְכַמְבּוֹאֵר ח"ו וְז"ש מִשְׁהָ לְפָנָי הַקַּב"ה רַב־ש"ע בַּשָּׁעָה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם זְכוּת הַנֶּחֱסֵה לָהֶם ר"ל הַנֶּחֱסֵה לָהֶם בְּמַדְרִיגָתָם אָף אִם יִהְיֶה בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים בְּלִי זְקִיפַת רֹאשׁ וְכַנ"ל.

אֲכֹן בַּשָּׁעָה שֶׁאֵין לָהֶם זְכוּת תִּשָּׂא לָהֶם ר"ל אֲזִי צְרִיכִים הֵם לְהִיּוֹת בְּנִשְׂאוֹת וְזְקִיפַת רֹאשׁ בְּדוּקָא ע"י הַצְדִּיק שֶׁבְּכָל דּוֹר וְזֶהוּ לְכָל יִהְיֶה בְּהֵם שְׁלִיטַת הַחִיצוֹנִים ר"ל אֲבָל כְּפָרָה גְּמוּרָה א"א לְהִיּוֹת עַדִּינּוֹ עַד שְׂיָבֹא יוֹה"כ וְיִכְפָּר לְגַמְרֵי כִּיָּה"ר אָמֵן וְהַבֵּן הֵיטֵב כ"ז: עוֹד יֵשׁ לְאַלּוֹהַ מִיִּלִּין בְּעֲנָנִים כְּנֹנֶת מִחֻצִית הַשְּׁקָל כִּי הִנֵּה שְׁקָל שְׁלָם הֵינּוּ בְּמִלּוֹאוֹ כְּזֶה שִׁי"ן קו"ף לְמ"ד עוֹלָה מְסַפֵּר תַּר"ךְ שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת כַּת"ר וְזֶהוּ סוּד עֲשָׂרִים גְּרָה הַשְּׁקָל הֵינּוּ סוּד בַּחֲי' הַקּוּמָה שְׁלִימָה מְעִילָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְעִילָא ע"י הָעֲשָׂר סְפִירוֹת הַק' וְכַמְבּוֹאֵר לְמַעַלָּה וְכַת"ר הוּא בְּבַחֲי' אִי"ן כְּנֹנֶדַע וְהַחֻקָּה מֵאֵין תִּמְצָא וְהוּא בְּבַחֲי' י"ש וְחֻקָּה וּבִינָה הֵם תַּרְיִין רִיעֵינּוּ דְלָא מִתְפָּרְשׁוּן וְשִׁנְיָהֶם הֵמָּה בְּבַחֲי' י"ש.

וְזֶהוּ קְנָה חֻקָּה קְנָה בִּינָה. שְׁנֵי פְעָמִים קְנָה עוֹלָה י"ש וְהִנֵּה נוֹדַע כִּי יִשְׁנוֹ שִׁי"ן עֲלָמִין וְכַאֲשֶׁר נִתְעַלּוּ אֵלּוֹ הַשִּׁי"ן עֲלָמִין וְנִתְיַחַדוּ לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה בְּבַחֲי' י"ש נַעֲשֶׂה בַּחֲי' שְׁקָל

שלם מספר כת"ר פי עולים עד למעלה בסוד האי"ן ואז ניתוסף רב שפע וכל טיבו וכל גורין עילאין לכל העולמות וזהו סוד הפסוק בשופטים י"ש.
וי"ש.

תנה את ידך היינו כאשר נתיחדו השני בחי' י"ש פנ"ל אז תנה את ידך היינו הד' יודי"ן דשם ע"ב הק' שהם שרשי הסוד העליון ולרמז זה צינה הבורא ב"ה וב"ש ליתן מחצית השקל כי מחצית משקל שלם במילואו עולה י"ש וכנ"ל כדי לייחדם ולחברם בחיבורא קדא והבן זה היטב: חסר וע"ד: במדרש בפעשה שאמר הקב"ה למשה וגו' כופר נפשו וגו' נתקשה משה ואמר הלא כל אשר לאדם יתן בעד נפשו והראה לו הקב"ה כמין מטבע של אש מתחת פסא כבודו ית' ואמר לו כזה יתנו.

עכ"ל המדרש: והנה ודאי מהראוי לשום לב לדעת כמה נתיישב בזה קושיותו של משרע"ה גם יש להבין ענין מטבע של אש כו' גם יש להבין ענין מחצית השקל דוקא העשיר לא ירבה והגם כי כבר נאמר על מצוה זו טעמים גדולים ונפלאים אמיתים וסודות עליונים וגם אני אמרתי ת"ל בזה כמה טעמים אכן עתה באתי לבאר ע"פ דרך הק' של האוה"ח ו"ל ו"ל בפסוק זה יתנו.

דע כי אין עיקר הנגלה אלא הנסתר שזה בא בדמיונו כו' וע"י מעשה העגל שהוא כנגד כל התורה פולה וסוכבו הפרדת השכינה בשרשי בחי' כל נשמות ישראל לזה צינה ה' שיתנו מחצית השקל שהוא סימן למה שהפרידו הם במעשיהם לשוב לייקד' יחדיו ולהפדת הדבר הראהו כמין מטבע של אש מתחת פסא כבודו ית' פי שם בחי' שרשי נשמות ישראל ועל זה יתנו פי' יחזור לתת סוד מחצית השקל שהפריד וזהו יסוד וסוד הדבר כו' ע"כ דבריו הק' עיי"ש.

והנה עכ"ז עדיין הדבר סתום כי כמה יתרצה אנשכול הכופר במחצית שקל כסף גם צריך להבין סוד ענין נשמות ישראל החצובים מכסא כבודו ית': ונבוא להרחיב הדברים ולבארם ובהם יתבארו דברים נפלאים וסודות עליונים ועיקר יסודן של דברים אלו קוב"ה וישראל ואריתא פולא חד אינון.

פי הנה כתיב שימני כחותם על לבך. ואי' בזה"ק שבקשה הכנ"י לפני הקב"ה לשום אותה כחותם על לבו כפיכול.

מה חותם אף שגלקח החותם נשאר עדיין הרשימו והתקיקו כף הם הכנ"י אצל הבורא בהוב"ש כפיכול ע"כ ולהבין זאת נקדים מה שאמרנו ע"פ ועתה ישראל מה ה' אלהיך שנאל מעמך כ"א ליראה גו' ולדבקה בו דהנה אנחנו עם ה' מתארים את הבורא בהוב"ש בתוארים של האדם כפיכול כמו עיני ה' ומעשה ידיו ואזני ה' וכדומה שארי תוארים השייכים באיבריו של אדם ואיך אנו יכולים לתארו ית' בשום תואר ודמות ונלא אין לו שום דמות ותמונה כלל והוא מושלל מהשגה ובפרט מהשגת אנושי ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו ואיך שייך לתארו כפיכול בתואריו של אדם: אכן בהעיר לב אחרי אשר חנן אל דעות ה' ברתימו י"ל דהנה ידוע ומפורסם ומוכרח ומיסודי האמונה שאצל הבורא בהוב"ש עבר והונה ועתיד שוים הם ממש וכשעלה בראונו הקדום האחדות הפשוט לברוא את העולמות ועיקר בריאת העולמות הי' בשביל ישראל שנק' ראשית

וכְשֶׁהִסְתַּפַּל וְהָבִין הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש שְׁיִהְיֶה צְדִיקִים גְּדוֹלִים בְּעוֹלָם אֲשֶׁר יִהְיֶה דְּבוּקִים בְּתוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ וְיִרְאַתוֹ אֲזִי לְגוֹדֵל הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׂוּעִים אֲשֶׁר עָלָה לְפָנָיו ית' כְּבִיכּוֹל בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם הָאֲחָדוּת.

וכְשֶׁהָאֲצִיל עוֹלָמוֹת עַל מַנְּן קַדִּישׁוֹ דְּאִינוֹן וְגַרְמוּהִי חַד בְּהוֹן אִינוֹן וְחִיּוּהִי חַד בְּהוֹן. אֲזִי גָלַף גְּלִיפּוֹ וְחִקַּק חִקִּיקוֹ אֱלוֹ הַכּוֹחוֹת אֲשֶׁר יִתְּהוּ וְיִתְחַדְּשׁוּ ע"י מַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָם וְהָגַם שְׁלֵא הִי' אֲזִי עֲדִינָן אֶתְעָרוּתָא דְלִתְמָא.

עכ"ז פִּינָן שְׁעֵבֵר וְהוֹנָה וְעִתִּיד שְׁוִים הֵם לְפָנָיו ית' וִית' לְכֹן עָלָה לְפָנָיו ית' בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם הַפְּשׁוּט הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׂוּעִים מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׁיִהְיֶה לְעִתִּיד בְּאַתְעָרוּתָא דְלִתְמָא בְּפִנְעַל מִמֶּשׁ וְכֹן כְּשֶׁבְּרָא וַיִּצָּר וַעֲשֵׂה אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת ג"כ גָּלַף גְּלִיפּוֹ אֱלוֹ הַכּוֹחוֹת מִמֶּשׁ כְּבִיכּוֹל אֲשֶׁר יִתְחַדְּשׁוּ ע"י הַצְּדִיקִים שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָם: וּבִיאֹר הַדְּבָרִים כְּשֶׁהִסְתַּפַּל וְרָאָה כְּבִיכּוֹל שְׁיִהְיֶה אֲאֵע"ה בְּעוֹלָם שֶׁע"י יִתְפָּרֵס גְּדוֹלָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ וְחִסְדּוֹ הַגְּדוֹל ית' לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם וְיִהְיֶה דְּבוּק בְּאַהֲבַת שְׁמוֹ ית' וִית' אֲזִי מִגְּדוֹל הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׂוּעִים אֲשֶׁר עָלָה לְפָנָיו ית' כְּבִיכּוֹל הָאֲצִיל בְּעָלְמָא דְאַצִּילוּתָא קַדִּישָׁא וְגָלַף גְּלִיפּוֹ פַח כְּזֶה מִמֶּשׁ כְּבִיכּוֹל וְהוּא אֲשֶׁר אָנוּ מִתְאַרִים אוֹתוֹ כְּבִיכּוֹל בְּיַד יָמִין וְהֵם צִירוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹת הַק' ה' אֱלֹהֵינוּ ה' שֶׁהֵם י"ד אוֹתִיּוֹת בְּבַחֲוֵי חֶסֶד דְּרוּעָא וְיִמְנָא וְכֹן כְּשֶׁרָאָה הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש שְׁיִהְיֶה יִצְחָק אֲע"ה בְּעוֹלָם אֲשֶׁר יִהְיֶה דְּבוּק בְּיִרְאַתוֹ ית' לְעַבְדּוֹ בְּדְבִיקוּת גְּדוֹל מִפְּחַד ה' וּמִהֲדַר גְּאוֹנוֹ וְיִתְפָּרֵס מוֹ ע"י גְּבוּרוֹתָיו ית' הַקְּדוּשִׁים וְעָלָה הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׂוּעִים לְפָנָיו ית' וְנִתְאַר מְזֶה כְּבִיכּוֹל בְּאַצִּילוּתָא קַדִּישָׁא פַח כְּזֶה שֶׁהֵם בְּבַחֲוֵי יַד שְׁמַאל הַק' וְכֹן כְּכָל הָעוֹלָמוֹת הַק' וְהוּא בַחֲוֵי צִירוּפֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹת הַק' שֶׁהֵם כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו אוֹתִיּוֹת שְׁנִיּוֹת שֶׁל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' כְּפִנְעַל בְּסוּד יַד הַגְּדוֹלָה וְיַד הַחֻזְקָה וְכֹן יֵעָאֵע"ה ע"י מִדְּתוֹ מִדַּת הָאֲמֵת וְכֹן וּמִרְכּוּז הָאֲמִצְעִי שֶׁהוּא בַחֲוֵי עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא וּמִדַּת הַגּוּף נִתְאַר מְזֶה לְמַעַלָּה ג"כ פַּח קְדוּשָׁא כְּזֶה וְכֹן מִשְׁרַע"ה הוּא בַחֲוֵי מִדַּת דַּעַת עֲלִיוֹן הַק' כְּבִיכּוֹל וְהַפֵּל ע"י הַמְּבַאָר לְעִיל וְכֹן כְּשֶׁהִסְתַּפַּל הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָם סִנְהֶדְרִין צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְהֵם נִק' בְּבַחֲוֵי עֵינֵי הַעֲדָה לְעִינָן וְלִפְקַח עַל עֵסְקִיָּהֶם הַצָּרִיף לָהֶם וְלִהְדַרִּיכֶם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו ית' אֲזִי לְגוֹדֵל הַתַּעֲנוּגִים וְהַשְּׁעִשׂוּעִים שְׁעָלָה לְפָנָיו בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם הָאֲצִיל וּבְרָא וַיִּצָּר וַעֲשֵׂה כּוֹחוֹת כְּזֶה בְּעוֹלָמוֹ הַק' וְהֵם בְּבַחֲוֵי עֵינָן דְּמִלְכָּא כְּבִיכּוֹל וְכֹן כָּל הַמִּדּוֹת וְכוֹחוֹת עֲלִיוֹנוֹת נִשְׁגָּבוֹת וְהַתּוֹאֲרִים הַק' הַפֵּל נִתְאַר וְנִמְשָׁךְ וְנַעֲשֵׂה ע"י גְּדוֹל הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׂוּעִים שְׁעָלָה לְפָנָיו ית' בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם מִמַּעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָם וְהַפֵּל עֲבוּר כִּי אֲצָלוֹ ית' עֲבָר וְהוֹנָה וְעִתִּיד הַפֵּל שְׁוִים הֵמָּה וְכֹן כְּשֶׁהִסְתַּפַּל וְהָבִין הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש שְׁיִהְיֶה בְּעוֹלָמוֹ מְשֵׁה וְאַהֲרָן שְׁיִהְיֶה כ"כ דְּבוּקִים בְּאַהֲבָתוֹ וְיִרְאַתוֹ ית' עַד שְׁיִהְיֶה נְחֻשְׁבִים בְּעֵינֵיהֶם לְכָלוּם וְלִמְאוּמָה וְכַמ"ש וְנִחְנּוּ מָה אֲזִי מִגְּדוֹל הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׂוּעִים שְׁעָלָה לְפָנָיו ית' כְּבִיכּוֹל הָאֲצִיל וְגָלַף גְּלִיפּוֹ הַשֵּׁם מַה הַק' הוִי"ה בְּמִלּוּי אֶלְפִי"ן: וְעַפ"ז יֵשׁ לְפָרֵשׁ וְעִתָּה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֵיךָ שְׁנֹאֵל מִמֶּמֶךְ הֵינְנוּ מַה שְׁהַש"י בְּהוֹב"ש מִתְאַר וְנִק' בְּשֵׁם מ"ה גַּם מ"ה הוּא מְסַפֵּר אֲד"ם.

הֵינְנוּ מַה שֶׁהוּא ית' מִתּוֹאֲרַר בְּכוֹחוֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּבִיכּוֹל הוּא רַק שׁוֹאֵל מִמֶּמֶךְ ר"ל הוּא שֵׁם מְשֻׁאֵל מִמֶּמֶךְ בְּדֶרֶךְ שְׁאֵלָה מִחֲמַת הַתַּעֲנוּג וְהַשְּׁעִשׂוּעִים שְׁעָלָה לְפָנָיו ית' בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם מִמַּעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים הַדְּבוּקִים בְּיִרְאַתוֹ וְאַהֲבָתוֹ ית' וְזֶהוּ כ"א לְיִרְאַה גו' וְלִאֲהַבָּה אוֹתוֹ וְלִדְבָקָה בּוֹ הֵינְנוּ מִחֲמַת הַצְּדִיקִים שְׁדְּבִיקִים בּוֹ ית' בְּיִרְאַה וְאַהֲבָה וּבְאַמֵּת לְזֶה לְרַב

טובו וחסדו הגדול ואהבתו לישראל עמו מתאר עצמו כביכול בתוארים של ישראל עמו והכל נעשה ע"י מצות התורה: וע"פ הדברים האלה יבואר ע"נ הפלוגתא שנ' בספה"ק שביין הרמב"ם ז"ל ובין בעל עבודת הקודש ושאר ספרי מקובלים ז"ל.

דהנה הרמב"ם ז"ל כ' שאלו התוארים שאנו מתארים את הש"י כביכול הוא רק שם מושאל מאתנו אבל בעולמות העליונים אין שום אחד מהתוארים והכוחות האלו פלל ותפסו עליו המקובלים הק' בזה ואמרו שישנו כביכול ממש אלו התוארים והכוחות בכל העולמות ולדרכינו הנ"ל יבואר כי אלו ואלו דא"ח הם וישניהם אמת וכמבואר פי פשעלה לפניו ית' ברצונו הקדום להאציל ולברוא העולמות העליונים.

אז לגדל התענוגים והשעשועים שעלה לפניו ית' ממעשה הצדיקים שיהיו בעולם גליף גליפו וחקק חקיקו כוחות ותוארים הים ממש כביכול בנדקות המושפל והרעיון כמו שיחדשו הצדיקים שיהיו בעולם הגם שלא היה אז עדיין אתערוותא דלתמא פיון שאצלו י"ת עבר והונה ועמיד שנים פנ"ל והנה אז ברצון הקדום היה רק בבחי' השאלה בשם מושאל מאתנו לרב טובו וחסדו הגדול הגם שלא היה עדיין הכוחות האלו בעולם וזהו פוננת הרמב"ם ז"ל אבל באמת נשאר ונתאר כביכול ממש אלו התוארים והכוחות בעלמין עילאין וכדברי המקובלים ז"ל והבן היטב: ועפ"ז י"ל ג"כ מה דאי' במס' אבות דע מה למעלה ממך עין רואה ואנן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים היינו כל התוארים והמדות והכוחות נשגבות עליונות הכל הוא ממך היינו ממעשה הצדיקים עין רואה כו' וכנ"ל וכל מעשיך כו' היינו כל מה שאתה עושה מצות ומע"ט ואהבת ויראת ה'.

הכל בספר נכתבים היינו כביכול נחקק בספיר ובהירות עולמות עליונים קדישין וזהו ג"כ מה שבקשה הכנ"י לפני הקב"ה שימני כחותם על לבך וכמ"ש בזה"ק הנ"ל והיינו שישאר הרשימו והחקיקו ממעשה הצדיקים באור בהירות העליון המצוחצח ושיקבל הבורא בהוב"ש מזה תענוג ושעשועים וכמבואר והוא ממש בחי' חותם כביכול וזהו ג"כ ענין מטבע שטבעו חכמים בברכות היינו ע"י עשיית הברכה שהאדם עושה הן בברכות התפלה הן על שארי דברים ואומר אותן הברכות בכוננת הלב וביראת שמו ית' וית' ובדביקות גדול אזי נעשה ונברא כביכול מאלו הצירופי אותיות של הברכה בחי' מטבע וחותם וגילופין וכנ"ל: וזהו ג"כ הפי' של מטבע של אש שהראה הקב"ה למשה מתחת פסא כבודו ית' וית' אשר משם חצובות נשמות קדושות של בני וכמ"ש האוה"ח ז"ל והיינו שהראה לו החקיקין והגילופין והכוחות שנגאלו כביכול ע"י מעשה הצדיקים וע"י שמקיימים מצות התורה"ק: והנה ע"י מעשה הצדיקים נחקק ונאצל כביכול בחי' קומה שלימה כי יש צדיקים שהם בבחי' מגינים על בני' לשמדם ולהצילם מפל צער וצרה ח"ו והם נק' בבחי' מקיפים בבחי' גולגלתא דרישא המקיף את המוח ואית צדיקיא בדרא דאינון בסוד מוחין קדישין והם הם המשפיעים להכנ"י כל ברפאין וכל טיבו ונהורין עילאין קדישין כי התקמה תחי' בעליה ואית צדיקיא בדרא דאינון בסוד ידיו ורגליו וכן בבחי' כל איברין.

ומפללות מעשיהם הטובים נבנה ונאצל כביכול לעילא קומה שלימה בכל הכוחות ובכל האיברים וכן כ"א מישראל הוא בחי' קומה שלימה בכל הכוחות והאיברים וכן אורייתא קדישא הוא ג"כ כביכול בבחי' קומה שלימה מפל האיברים בכלל ובפרט כי יש בה

רמ"ח מ"ע נגד רמ"ח איברים שבאדם ושס"ה מל"ת נגד שס"ה גידין שישנו באדם וזהו בחי' פללות וכן בפרט.

כי שבת שקול נגד כל התורה פולה ומסתמא יש בה ג"כ בחי' קומה שלימה כנ"ל וכן כל התרי"ג מצות כל מצוה ומצוה פלולה מפל התרי"ג מצות וגם באדם אמרו חכמי החוקרים והנתיים שישנו בכל אבר ואבר כל הפוחות של כל האיברים ואמר אפילו בהעין שהוא אבר דק וקטן יש בו שס"ה גידים אף שהם דקים מאוד וא"א להפיר אותם.

וכן פשהאדם קורא ק"ש בכוננה שלימה ובדביקות גדול אזי נעשה ונבנה מזה ג"כ בחינת קומה שלימה כי אית בהתריסר תיבין דחודא קדישא ופ' ראשונה היא נגד שם של מ"ב הק'. כי יש בה מ"ב תיבין ומן והיה אם שמוע עד ושמרתם ע"ב תיבין נגד שם ע"ב הק' ומן אחר ושמרתם עד סוף הפרשה נו"ן תיבין ופ' ציצית יש ג"כ ע"ב תיבין.

ובין הפל הם רמ"ח תיבין והם בבחי' ראש ידיו ורגליו. וכל קומה שלימה כמבואר בכהאריז"ל והפל הוא לידע להודיע ולהתנדע גודל עוצם אהבתו וחסדו ית' אל בניו ואל עמו וגודל התענוגים ושיעשועים שהוא ית' מקבל ממצות התוה"ק שעושים הצדיקים שבכל דור ודור עד אשר לרוב חיבתו שחבב אותם והרימם לעם קדושו נאצלו ונבראו אלו הכוחות מפש בעולמות העליונים.

וכן לא בגין דקב"ה ואורייתא וישראל פולהו חז אינון וכמו שנתבאר שע"י מצות התורה נעשים ישראל דבוקים ומחוברים מפש כביכול להבורא בהוב"ש הנכבד והנורא וכשהם דבוקים בו ית' ברזא דאחד נעשה אז בחי' שקל שלם שהוא עשרים גרה בסוד תרין יודין יו"ד משם הנ"ה הק' יו"ד תתאה משם אדנ"י הק' והבן כ"ז היטב.

והנה כל הדורות מישראל שהיו. והם עתה והעתיד להיות פולם היו פלולין באדה"ר אכן יש דור שהיה פלול בבחי' ראשו של אדה"ר ויש דור שהיה פלול בעיניו של אדה"ר ויש בידין באצבעי היד ובכפון ובגוף וברגלים ועקבים עד דור האחרון שהיה בעקבות משיחא וכן כאו"א היה פלול ג"כ באדה"ר באותו אבר לפי בחי' מדריגתו ובחי' דורו והנה פשהאדם בא לידי חטא ופגם ח"ו.

אזי הוא נפרד מבחי' פללות נשמות ישראל שהם הקומה הפללית וגם ממקום הבורו העליון בקודש וכן פשחוטאים ח"ו פללות ישראל ג"כ נפרדו ח"ו ממקום חבורם ושורשם הרמה בקודש ונפרד ח"ו היחוד והחיבור שהוא ברזא דאחד ונעשה אז שני מחצית כביכול ונשאר כביכול וכביכול בבחי' פלג גופא והתיקון לזה הוא שיעשה האדם תשובה שלימה בלב שלם ויתקן את אשר עויות ונדביק עצמו לכללות ישראל ובכללות ישראל יתחבר יחד לשורשו הרמה בקודש ובהו יחופר האנהל להיות אחד ולזה פשחוטא פללות ישראל בחטא העגל ונפרדו ממקום חיבורם בפרטות ובכלות ונעשו בבחי' מחצית ורצה הבורא בהוב"ש לקרבם אליו לרב טובו וחסדו הגדול ושיחבר ברזא דאחד לזה צינה הבורא י"ת שיתן כאו"א מישראל מחצית השקל אל הלשפה שהיה במקדש ועי"ז נתחברו כאו"א עם פללות ישראל וצינה דוקא מטבע ודוקא שיקרא בשם מחצית ודוקא בשם שקל.

והפל לכווננה המבואר לעיל באורו ומהתרומת הלשפה הקריבו קרפן ריח ניחוח לה' ועי"ז התענוג ריח ניחוח לה' שאמר ונעשה רצונו נתחברו פולם יחד למקורו ולשורשו הרמה בקודש וברזא דאחד ובתחל' נתקשה משה רבע"ה בזה מה יועיל זה לכפר על נפשותם עד שהראהו הקב"ה מטבע של אש מתחת פסא פבודו ית' היינו הבחי' חותם ומטבע שנעשה בבחי' קומה שלקמה הנאצל והנגלף ע"י מעשה הצדיקים וקב"ה ואורייתא וישראל חד אינון ודא הוא ג"כ סוד הנסירה פי מקודם הנה בבחי' דו פרצופן וכשצריף להיות הולדה עי"ז נעשה נסירה פבכול ונעשה בחי' פנים בפנים ואז נתרץ לו קושיותו והמשפיל יבין כ"ז פי דברים צמקים הם ורחבים מני ים: וע"פ הנ"ל יבואר ג"כ מאחז"ל גלוי וידוע לפני מי שא' והנה העולם שעתיד המן הרשע לשקול לגנזי המלך עשרת אלפים פכר פסוף לפיכך הקדים שקליהם לשקליו היינו ע"ד הנ"ל שהקדים פבכול שקליהם ברצון הקדום האחדות והבן והנה בזמה"ז שאין לנו בהמ"ק על מכונו ואין אנו נותנין שקלינו לכפר בעדינו עכ"ז ונשלמה פרים שפתינו וכשאנו קורין הפרשה הזו בשבת פ' שקלים ביראת שמו ית' ובדבוקות גדול נעשה ונתקן הפונות הנ"ל וכיה"ר עד יכונו ועד ישים את ירושלים תהלה בארץ ולע"ע הרצאת דברים תהי' סליחתינו וכפרתינו ונזפה ב"ב לעשות מצנה זו בפועל ממש לשקול שקלים בבית המקדש שיבנה ע"י משיח צדקנו שיבוא בב"א: באחד באדר משמיעין על השקלים וכו' הא דנקט לשון שמיעה ולא לשון הכרזה הוא דשמיעה מורה על הבנת הדבר ע"פ השכל ר"ל דמבינים לעם ה' הטעם ושורש הדבר מהשקלים לפי השגתם.

דלכאורה יש לדעת ולהבין דהתורה אמרה פי תשא גו' ונתנו איש פופר נפשו לה' גו' דלמה צינתה התורה למנות את ישראל הגם שאסור למנותו והזקיקה אותם ליתן מחצית השקל לכפר עליהם שלא יהיה בהם נגף ח"ו מחמת המנין.

לא ימנו אותם ולא יצטרכו לכפרה: אכן שורש הדבר הוא כף דהנה פתוב המוציא במספר צבאם לכולם בשם יקרא גו' דהקב"ה מונה פל צבאיו אף בהשמים לכל כוכב יקרא בשם ולכאורה יפלא מה צורך יש במנינם.

פי ודאי שהש"י א"צ לקרוא אותם בשמם שיעשו כ"א עבודתו המוטל עליו ולעמוד על משמרתו דבאמת פל צבא השמים הם ששים ושמים לעשות רצון קונם פי זהו התענוג שקלהם מה שנותנים שירות ותשבחות להש"י.

אף מה שהש"י מונה אותם וקוראם בשמם הוא לטובתן דע"י שהקב"ה מזכיר שמותיהן בפטרות לכ"א מזה בא להם חיות פי בדבר ה' שמים נעשו גו'. ומזה הזכירה והמנין נתחדש חיותם ונמשך להם פח רוחני כמ"כ צבאות עם בני"י מצינו שהקב"ה צוה למנותן פשראה שנפלו ממדרגתן פמו פאן שהי' אחר חטא העגל לזה פקד השי"ת למשה למנותם ומשה ודאי פשמנה אותם עם דבוקות ודיבור אלהי אשר הנה מדבר מתוך גרונו של משה ובזה שפא כ"א מישראל בדיבורו של משה נמשך לכאו"א חיות מלעילא וזה"ש פי תשא את ראש בני"י ר"ל פשתרצה לזקוף ראשן של ישראל ולהמשיך להם חיות מחדש ע"י המספר זה? תנו מחצית השקל וזהו שמסנים הנביא מרוב אונים ואמין פח איש לא נעדר ר"ל ע"י המספר דלעילא שלהש"י שמזכיר כ"א מישראל עי"ז בא פח חיות לכאו"א שלא יעדר שום אחד מהם ח"ו ולא יהיה בהם שום העדר וחסרון וזהו שמשמיעין על

השקלים היינו שע"י השקלים נותן הבנה וחסות לעולם ומשמיעין ע"י שקלים אלו זכרונם למעלה לפני אבינו שבשמים.

כדי שיזכור את כאו"א מישראל לטובה: ומה שנתקשה משה במחצית השקל שהוצרך הקב"ה להראות לו מטבע של אש מהו הקנשי ומהו התשובה אף שהקשה למשה דמהו ענין מחצית השקל לכפר על מעשה העגל ולמה דוקא חצי שקל ולא שקל שלם לזה הראה לו הש"י מטבע של אש והבין דבר מתוך דבר ולקח חצי הדם וישם באגנות גו' וכמבואר לעיל באריכות ולכוננה זו פקד הש"י ליתן מחצית השקל לעורר מחצית דם של פרייתו הפריית וכנ"ל והיות שמשנה נתקשה בזה לזה הראה מטבע של אש דוקא ר"ל הראה לו הטבע של אש.

דהנה האש טבעו להיות מתלהב ועולה למעלה להאזיר ואס"פ חוזרת וקופצת למטה כמ"כ טבע הצדיקים דהנה פתיב ואתם הדבקים בה' אלהיכם ופריה הש"ס וכי אפשר לדבוקי בשכינה והלא פתיב כי ה' אלהיה אש אנקלה הוא ואין הפי' של קושיות הגמ' כפשוטו דבאמת אפשר ואפשר שיש צדיקים שמגיעים למדרגת הדבקות להיות דבוק בהשכינה אף הגמ' מרמז לדבר אחד דודאי כמו טבע האש א"א לו להיות במקום אחד אלא עולה ויורד כמ"כ הצדיקים באמת עיקר הדבקות הוא ההתלהבות ואש הרוחני הבוער בלב האדם והתשוקה לעלות למעלה לדבק בשורשו אף זה א"א שיהי' כף בתמידות כ"א ע"ד והיות רצוא ושוב דלפעמים נופל האדם ממדרגתו ואס"פ חוזר ומתלהב למעלה כמו טבע האש וזהו בחינת מטי ולא מטי וזהו שמקשה הגמ' וכי אפשר לדבוקי בשכינה להיות תמיד דבוק למעלה בהתלהבות הלא פתיב כי ה' אלהיה אש אנקלה היינו אכילה דלעילא הוא האש הוא ההתלהבות והחימום של האדם אשר לבו בוער ומתלהב לעבודת השי"ת והוא התענוג והאכילה כפיכול של הפורא בהוב"ש.

וטבע האש א"א להיות בתמידות למעלה רק חוזרת למטה בבחי' רצוא ושוב וכנ"ל ולזה הראהו הש"י מטבע של אש. היינו הטבע ובחי' של אש שא"א לו להיות למעלה בתמידות.

ואף שנפלו ישראל ממדרגתו ומדבקות העליון כשיעוררו במחצית שקל הלזה את מחצית הדם כנ"ל ויעוררו הדבקות עליון ואתהבת הפורא ית' להכנ"י אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ובזה יהיה להם פפרה כמ"כ אנו אע"פ שהבהמ"ק חרב ואין לנו שקל הקודש עכ"ז פיון שאנו קורין בפ' שקלים מעלה עלינו הכתוב פאלו עשינו זה בפועל ממש להיות שקלינו מקדימין לשקלי הזמן ולהכריע כף מאזנים בשקל כסף של ישראל בלשון הצדק כמו הלשון המכריע את המשקלות של המאזנים כמ"ש כסף נבחר לשון צדיק ולעורר כל הצריף להתעורר במעשינו הטובים ולהשפיע לנו כל טוב וכיה"ר אמן: פרשת זכור ויאמר כי יד על פס ית' מלחמה לה' בעמלק מדר דר ילקוט ר' ברכיה בשם ר' אבא בר כהנא כ"ז שזרעו של עמלק בעולם כפיכול הפנה מכסה את הפנים אבד זרעו של עמלק מן העולם אין הפנה מכסה את הפנים שנ' ולא יפנה עוד מוריה ר' לוי בשם ר' חמא בר' חנינא כ"ז שזרעו של עמלק כפיכול אין השם שלם ואין הפסא שלם אבד זרעו של עמלק מן העולם השם שלם והפסא שלם שנ' האויב תמו חרבות לנצח גו'

אָבד זָכַרְם הִמָּה וְהָ לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לְמִשְׁפָּט כְּסָאוֹ עַכ"ל הִילָקוּט וְהִנֵּה כָּל אִישׁ גָּבוֹן לָבֹב יִלְהֵב לְהִבִּין מֵאַחֲזוֹ"ל שְׁהֵם פְּלֵאֵי פְּלֵאִים.

מֵהוּ הַפְּנֵף מְכֹסָה אֶת הַפְּנִים כְּבִיכּוֹל גַּם מֵהוּ הַשֵּׁם שְׁלֵם וְהַכְּסָא שְׁלֵם גַּם לִידַע עֲנִין מִחֲלֻקְתּוֹ שֶׁל חַז"ל וּבְהֶעִיר לֵב י"ל דְּמַר א"ח וּמֵא"ח וּל"פ רַק כ"א מְפָרֵשׁ לְפִי בַחִי' וְשׁוֹרֵשׁ גִּשְׁמָתוֹ. דְּהִנֵּה פְּתִיב עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה.

כִּי פִשְׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ הַקְּדוּם הָאֲחָדוֹת הַפְּשׁוּט ית' וית'. לְהַאֲצִיל וּלְבָרוּךְ אֶת הָעוֹלָמוֹת כְּדִי לְהִיטִיב לָהֶם וּלְפָרְסֵם טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם וְשִׁישִׁיגוֹ לְדַעַת גְּדוּל רֹמְמוֹתוֹ ית"ש וּלְמַנְדַּע דְּאִיהוּ רַב וְשִׁלִּיט עֶקְרָא וְשִׁרְשָׁא דְכָל עֲלָמִין אָמְנָם אִיף הִי בְּאַפְשָׁרִי לְהַשִּׁיג שׁוּם הַשְּׂגָה בְּעֲצָמוֹתוֹ ית' אֲשֶׁר לִית מִחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בִּיהַ כְּלָל וְהוּא מְוַשְׁלָל מֵהַשְּׂגָה וְלִזְהָ לְאַשֶׁר רִצּוֹן חִסְדּוֹ הַגָּדוֹל לְהִיטִיב לְבָרוּךְ אִיזְוִי הָאֲצִיל כְּבִיכּוֹל אֹר בְּהִיר נֶצַח וּמְצַוֶּחֶצַח מֵהוּד מְעֻטָּה לְבוּשׁוֹ כְּבִיכּוֹל אֲשֶׁר עִי"ז יוֹכְלוּ הָעוֹלָמוֹת לְהַשִּׁיג גְּדוּלָתוֹ וְרֹמְמוֹתוֹ ית' כ"א לְפִי בַחִינָתוֹ וּמְדַרְיָגָתוֹ וּמַעְלָתוֹ וְכָל בְּאֵי עוֹלָם יִשִּׁיגוּ חִסְדּוֹ וְטוֹבוֹ הַגָּדוֹל מִצַּד פְּעוּלֹתָיו וְזֶהוּ עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה וְזֶה הָאֹר בְּהִיר נֶצַח נֶק' כְּבִיכּוֹל אֹר פְּנִי שֶׁל הַקַּב"ה וּב"ש הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא וְזֶהוּ שְׁאֲנוֹ אֹמְרִים בְּבִרְכַת כְּהֵנִים יָאֵר ה' פְּנִי אֱלֹהֵי וִיחַנְּנֵה.

לְבוֹא לְמַדַּת חֲנוּן כִּי שָׁם הוּא רַק עוֹנָצֵם הַטּוֹב וְחִסְדּוֹ הַגָּדוֹל וְזִשָׁה"כ כִּי יִמְיָנָה וְזִרְוֹעָהּ אֹר פְּנִיָּה כִּי רִצִּיתָם יְמִינָהּ הוּא מַדַּת הַחִסְדִּים שֶׁל אֲעֵ"ה וְזִרְוֹעָהּ הוּא מַדַּת הַגְּבוּרָה מַדַּתוֹשֶׁל יִצְחָק אֲעֵ"ה וְהֵם נִכְלָלִים זֶה בְּזֶה עִי"י וְאֹר פְּנִיָּה כִּי רִצִּיתָם הוּא בַחִי' מַדַּת יַעֲאֵעֵ"ה הַבְּחִיר שְׁבָאָבוֹת וּמַדַּת מַדַּת הָאֲמֵת מְרַכְז אֲמָצְעֵי שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְזֶהוּ הָעֵיקָר וְאֹר פְּנִיָּה כִּי רִצִּיתָם שִׁיזוֹנוֹ בַּנִּי עִם קְרוֹבוֹ מֵאֹר פְּנִיָּה ית' בְּלִי שׁוּם מְסָה הַמְבַדִּיל רַק עִי"י מַדַּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב לְהַמְשִׁיךְ מֵאֹר פְּנִיָּה ית' אֲשֶׁר שָׁם הוּא גְּדוּל עוֹנָצֵם הַרְחָמִים וְהַחִסְדִּים טוֹבִים וְהוּא נִמְשָׁךְ מֵהַמַּדָּה רֵאשׁוּנָה שֶׁל י"ג תִּיקוּנֵי דִיקְנָא עֵילָאָה קְדִישָׁא שֶׁהוּא אֵל לְשׁוֹן תְּוֹקֵף וְחֻזְקָא כְּמוֹ וְאֵת אֵילֵי הָאֲרִיזָה לְקַח שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכוּ תְּוֹקֵף הַחִסְדִּים וְהַרְחָמִים הָעֵילִיוֹנִי לְכָל הָעוֹלָמוֹת וּלְכָל הַמַּדּוֹת וְזֶהוּ בַחִי' אֹר פְּנִיָּה ית'.

וְזֶהוּ סוּד שָׁם הַק' או"ר פְּנִיא"ל שֶׁהוּא אֹר פְּנִיא"ל וְהוּא מְסַפֵּר מִלְבוֹ"ש גִּימ' שַׁע"ח וְזֶהוּ עוֹטָה אֹר כְּשֶׁלְמָה וְהוּא ג"כ סוּד הַחֲשֵׁמ"ל כִּי מְסַפֵּר אֶחָד לְכוּלָם חֲוָשׁ בְּגִיָּה דְדִין כְּחֻשׁ בְּגִיָּה דְדִין וְחִכְמָה וּבִינָה שְׁהֵם סוּד י"ה וְהֵם ג"כ בְּסוּד אֹר פְּנִיָּה ית' וית' וּבְזֶה יוֹבֵן ג"כ פִּי הַפְּסוּק וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פֶּא"פ וְתַנְצֵל נִפְשֵׁי כִּי שָׁרוּ שֶׁל עֲשׂוֹ כְּשֶׁאַבְקָה עִם יַעֲאֵעֵ"ה וְרִצָּה שִׁיתְּלַבֵּשׁ בְּכוֹחוֹתָיו וַיַּעֲאֵעֵ"ה יִשָּׁר אֵל מִלְאָהּ וַיִּוֹכַל לוֹ וְהָעֵבִיר כָּל הַמְּסָפִים הַמְבַדִּילִים עַד שֶׁהָאִיר לְעֲצָמוֹ עִי"י מַדַּתוֹ מַדַּת הָאֲמֵת וְהַמְשִׁיךְ הַרְחָמִים וְהַחִסְדִּים הַגָּדוֹלִים מֵאֹר פְּנִיָּה ית' עַל עֲצָמוֹ וְזֶהוּ וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פֶּא"פ בְּלִי מְסָה הַמְבַדִּיל וְעִי"ז וְתַנְצֵל נִפְשֵׁי וְהַבֵּן: וְהִנֵּה עֲמֵלֵק וְזִרְעוֹ הֵם קְלִיפּוֹת גְּדוֹלִים מְקוֹר הַקְּלִיפּוֹת וְהַחִיצוֹנִים בְּסוּד כִּי רַג"ע בְּאִפּוֹ רַג"ע ר"ת רֵאשִׁית גוֹיִם עֲמֵלֵק וְאַחֲרֵיתוֹ עֲדֵי אֲבָד אֲכֵן כ"ז שְׁהֵם בְּעוֹלָם הֵם נַעֲשִׂים ח"ו מְסָפִים הַמְבַדִּילִים לְיִשְׂרָאֵל בִּינֵיהֶם לְאֹר פְּנִיָּה שֶׁל הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש וְכְבִיכּוֹל הַפְּנֵף מְכֹסָה אֶת הָאֹר פְּנִיָּה אֵל ית' וְזֶהוּ בְּסוּד כִּי י"ד ע"ל כ"ס י"ה כִּי הוּא מְלִשׁוֹן פִּסְוִי הִינֵנו כְּבִיכּוֹל שֶׁהִיד שֶׁהוּא בַחִי' כַּנִּי"ף מְכֹסָה ח"ו הָאֹר פְּנִיָּה שְׁהֵם בְּבַחִי' י"ה וְכַנִּי"ל וְאֵין אֵין בַּנִּי גִיזוֹנִים כ"א מִתְּמַצִּית כְּנוֹדַע וְלֹא מֵאֹר הַפְּנִים וְזֶהוּ שֵׁא' ר' בְּרַכְיָה כ"ז שְׁזִרְעוֹ שֶׁל עֲמֵלֵק בְּעוֹלָם כְּבִיכּוֹל הַפְּנֵף

מכסה את הפנים אבל במהרה בימינו פשיה' אחריתו עדי אובד הוא ונרעו ימחו מן העולם אז לא יכסה הפנף את הפנים וינמשך השפעות טובות ישועות ונחמות וכל ברפאין קדישין ורחמי' נחסדי' מאור פניו ית' ממש על ידי מדת האמת בלי שום מסך המבדיל ויופיע עלינו הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא רב טובו וחסדו הקדוש והגדול מבחינת י"ה בסוד אור הפני' וכנ"ל וזה המאמר א"ר ברכיה להיות פי שמו מוכיח על זה.

פי שם האדם הוא בחי' שורש נשמתו. עד"ה נפש חיה הוא שמו וזהו בר"כ י"ה היינו לעשות בריכה והמשכה מאלו האותיות י"ה ממש כפיכול וכיה"ר אמן: וזהו היטב כ"ז: ור' לוי בשם ר' חמא בר חנינא אמר כ"ז שזרעו של עמלק בעולם כפיכול אין השם שלם ואין הפסא שלם כו' דהנה פאשר בא אל האדם הישראלי הערה שכלית ורצונו ותשוקתו להיות אף ביראת ה' כל היום ומדבק עצמו ביראתו ית' ומקשר עצמו באהבתו ית' ומפלים מעגל דרכיו ועשיותיו ושיהיו כולם בצדק ובמישרים ויהלך.

אף עיקר העבדות הוא לטהר ולקדש כל דיבוריו וכל פעולותיו וכוחותיו ומחשבותיו שהם ד' בחינות לייחד את כולם זה בזה עד מחשבה השכלית ושיהיה הפל בלתי לה' לבדו בלי שום פניה אחרת ועי"ז הוא מייחד ומקשר עולם העשיה בעולם היצירה ושתייהן מייחד לעולם הבריאה ושלשון לאצילותא קדישא והולך ממדרגה למדרגה לעילא ולעילא לקשר ולייחד עשיה דאצי' ליצירה דאצי' ומשם לבריאה דאצי' ומשם לאצי' דאצילותא קדישא כי אית פסא לכסא עד אין קץ ותכלית והנה עולם האצי' הק' נק' בבחי' שמו של הקב"ה.

ועולם הבריאה נק' בבחי' פסא וכמ"ש פל הנק' בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו בשמי ולכבודי היינו עולם האצי' מלשון ר' יוחנן קרי למאנ' מכבודותא כפיכול בסוד מלכו"ש בראתיו יצרתיו אף עשיתיו הם השלש עולמות בריאה יצירה עשיה וזהו פ"ה הזוה"ק פגוונא דאינון מתניחדין לעילא כו' קב"ה לא יתיב על פורסייא כו' ברזא דאחד כו' ושמו אחד ע"כ פורסי' דיקרי' הוא עולם הבריאה דאתעבידת ברזא דאחד היינו שהיא מתניחדת עם השני עולמות יצירה ועשיה ואז אחד באחד יגשו להתניחד עם עולם האצילות דהוא ברזא דשמו אחד והא אוקימנא דהוא אחד ושמו אחד.

והפל הוא מחסדי האל ית' לבנ"י עם קרובו היינו שע"י מעשיהם והתאמצותם בעבודת ה' ובקבלת עול מלכותו ית' באמת ובלב תמים מסר הש"י היכולת והפח בידם. ובכוחם לייחד ולקשר כל עלמין עילאין קדישין עד רום שמי שמים העליונים וכנ"ל.

אמנם כ"ז שזרעו של עמלק בעולם הן הנה לחטאת מרי לבנ"י הוא השטן הוא היצה"ר שבלב האדם אשר בכל יום ויום תמיד ירדפנו במלחמה כבידה ורצונו להטותו מדרך הטוב והישר ומקבלת עמ"ש ואדנותו ית' ע"י אשר בכל עת יסיתנו אל התאוות הגשמית ומניפה וממתיק הדבר אל לב האדם ואחריתה מרה פלענה וטועם טעם מרירות ר"ל ולזה עמל"ק הוא מספר מ"ר ומספר א"ל אח"ר (מלחמה לה' בעמלק).

ר"ת מל"ב מלחמה זו בליבא תליא וכן לאסור מלכיהם בזיקים ר"ת מל"ב וכן לעשות בהם משפט ר"ת מל"ב) וכ"ז שזרעו של עמלק בעולם אינם מניחים את בני אל חי לעסוק בתורת ה' תמימה ולהיות קשור בעבודתו ית"ש ואז כפיכול אין השם שלם ואין

הפסא שלם וכנ"ל כי אינם מניחים את בני"י לניחוד עצמותם ואת מחשבתם ולקדשלה' אבד זרעו של עמלק מן העולם אז יהיו כל פרטי אישי ישראלי דבוקים בעבודת הבורא ית"ש בקשר אמיץ וביחוד אמיטי בשכליות קדושים ונפלאים ואז יתניחדו ע"י מעשיהם כל העולמות הק' ואז יהיה השם שלם והפסא שלם ע"ד הנ"ל וזהו המאמר אמרו ר' לוי לפי בחי' נשמתו פי לו"י הוא מלשון התקשרות וחיבור כמו פי לנית חן הם לראשך והיינו לניחוד ולקשר כל עלמין עילאין קדישין וזהו יש לרמז ג"כ בפסוק וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק היינו פשאכרות ואגדע קרני רשעים אותיות שבקרנות וקצות של רשעים שהם אותיות מ"ר מספר עמל"ק נמצא נשאר אותיות יש"ע ואז תרוממנה קרנות צדיק ר"ל אותיות שבקרנות וקצוות של צדיק שהם אותיות ק"ץ ואז תהיה סוד הגאולה וכיה"ר שע"י קריאתינו בכל שנה פ' זכור בהתעוררות להש"י ומבקשים בתחנונים למחות זרע עמלק מן העולם יאזין ה' תחנונינו וישמע שונעתינו ותפלתינו בקרוב למחותו מתחת השמים ואז יהיה השם שלם והפסא שלם.

ע"י משיח צדקנו שיבא בב"א והמשפיל יבין כ"ז כי דברים נפלאים הם העומדים ברומו של עולם: בפ' זכור ובפורים פר"א ומדת"נ פתיב זכור את יום השבת לקדשו וכתוב זכור את אשר עשה לך עמלק לזה זכור ולזה זכור אלא למה"ד למלך שעשה סעודה כו' התמחוי לפניו מלא כו' אהבי משקנח כו' פלוני שונאי לזה זכרת כו' מלא כו' זכרת על התמחוי ריקן כו' תמחה את זכר עמלק עכ"ל ולהבין דבריהם הק' נראה לפרש דהנה האדם הוא קומה שלימה בחי' עולם קטן וכל עולם ועולם מעולמות תחתונים ועליונים הוא קומה שלימה וכן כללות העולמות הוא קומה שלימה והנה המוח והחכמה הוא עולם עליון מאוד והנה אצל שבת נכון מאוד הדבר להעלות השבת לעולם החכמה והזכרון כדי לקדשו אבל עמלק הרשע אין שייכות להעלותו אל המוח והזכרון חכמה עליונה וזהו קושיות המדרש לזה זכור ולזה זכור ועל זה תירץ למה"ד ויתבאר ע"פ דברי קדשו של הרב המגיד ממעזריטש ז"ל על המשנה וחילופיהן בגולם פי יש עולם שנקרא גול"ם והוא עולם החכמה שהוא בחי' יו"ד שהאות הנה הוא בחי' גול"ם פי הוא נקודה קטנה ויכול לצייר ממנה כל אות שירצה וזהו וחילופיהן אם תרצה להחליף איזה דבר בגול"ם היינו שצריך להעלות אותו הדבר לבחי' גול"ם.

ושם יוכל להחליפו עכ"ל הטהור ולהבינה זה היטב נראה דכל דבר שהוא מתואר בצורה אז אינו יכול לקבל צורה אחרת אא"כ שקילקל הצורה הראשונה ואז נעשה בבחי' גול"ם פלי שום תואר וצורה ואז יכולים לעשות מן הדבר שהוא איזה תואר שירצו ודבר זה נראה בחוש פלי פספ פשרוצים לעשות ממנו פלי אחר צריכין להתיכו מקודם וכמ"כ בעולמות עליונים פשמעלים איזה דבר לעולם החכמה שנק' גול"ם אז יוכל לצמוח ממנו איזה דבר חדוש וזהו וחילופיהן בגול"ם פנ"ל וזהו סוד הוידוי פי מן החטא שהאדם עושה נעשה קטיגור ע"י צירופי אותיות לפי ענין החטא כמאחז"ל עשה עבירה א' קנה לו קטיגור א' וכשרוצה האדם לבטל התואר והצירור שהוא אז צריך להעלות על זכרונו ולומר אשמתי בחטא פלוני ובתנאי שיהא בחרטה גמורה ובתשובה שלימה בעומק הלב לא בדבר שפתיים לבד ובזה מעלה את הצירור הנה לעולם המוח והחכמה ונעשה בבחי' גול"ם ואז נמתקו מאליהם האותיות של החטא והוא ג"כ ענין לשון חרטה לשון בחרט אנוש היינו חקיקה ר"ל שנתקרו ונתקרו אלו הצירופי אותיות של החטא שהוא וזהו נושא

עון: ועפ"ז נבאר קצת ענין פורים אהו"ל חייב כו' עד דלא ידע כו' לברוך מרדכי והוא דבר פלא גדול כי לא מצינו בשום מקום בתורה"ק שיצא דבר טוב משתיית היין הרבה ובפרט לשמות כ"כ וכמעט שיצא מדעתו ושכלו ח"ו ואיזה טוב יצמח מזה: אכן הנה פתיב יבוא המלה והמן אל המשטה והענין הוא כה.

כי אסתר עשתה בהמשטה או מה שעשה הכ"ג ביוה"כ שלקח שני שעירים והיו צריכים להיות שנים במראה ובקומה ובלקחתן פאחד והטיל גורל ביניהם א' לה' וא' לעזאזל כדי לרומם הס"מ ולהשוות אותו כביכול עם הבורא ב"ה וב"ש ואז התנודה הכה"ג בשם כל ישראל והעלה אותיות החטאים לעולם החכמה שהוא גול"ם וכנ"ל והקב"ה מרוב אהבתו לישראל מרצה בדבר זה ומוחל על כבודו ית' וית'.

כדי שיבוא המסטין בבחי' גול"ם ושם הוא דבר והיפוכו שנים פאחד כי החכמה דבוק באי"ן כמש"ה והחכמה מאין תמצא ובאי"ן יכולי לעשות דבר והיפוכו בסוד אם רעב שונאך האכילהו לחם כי גחלים אתה חונה על ראשו וכענין זה ממש עשתה אסתר שאמרה יבוא המלה והמן ועשתה אותו שנה עם המלה ובזה שברה תקפו וחקו של המן הרשע וזהו ג"כ ענין מה שבכאן נק' הסעודה ע"ש היין ולא ע"ש דבר אחר כמו לחם וכינצא פי כ"ז שהי' מוכרע גדולת המן בדעתו של המלה לא היטה יכולה לעשות לו איזה דברי כי הדעת מרעת ע"כ עשתה משטה היין דוקא ויצאו למעלה מן הדעת סוד עלמא דמיתקרי גולמ"א ואז עשתה מדבר היפוכו פרצונה ונתהפך להם מאבל לשמחה והנה תוקפו של המן כבר בטלה אסתר אכן עדיין מוטל עלינו לשבר תוקפו וכוחו של המן הרשע שהוא מזרע עמלק הצפון בקרב לבו שלכאו"א מישראל בפרט וכן בכללות היינו שכ"א מאתנו עם ה' יבטל וישרש הרע הטמון בקרב אפר ע"כ צריכין גם אנחנו ליצא למעלה מהדעת כדי שנוכל לבטל לגמרי בחי' הרע ולזה רמזו חז"ל במתק לשונם חייב אדם כו' דלא ידע היינו שיצא אז למעלה מן הדעת ויבוא לבחי' עולם הגול"ם ולא ידע בין א"ה לב"מ.

כי שם דבר והיפוכו שנים פאחד ואז יוכל לבטל בחי' הרע אשר בו והיטיבו אשר דברו חכמי דורותינו על יום הפורים שהוא כמו יוה"כ וזהו כוונת המדרש שמה שצינה הקב"ה ליכפור את עמלק הוא על התמחוי ריגון היינו שצריכין אנחנו להעלותו לעולם המחשבה כדי לבטל ולשבר פח עמלק אשר ישנו בקרב לבו של כאו"א מישראל פדכתיב תמחה את זכר עמלק מתחת השמים וכיה"ר שזנפה במהרה למחותו מפל וכל ע"י ביאת משיח צדקנו שיבא בב"א והבן כ"ז היטב: משנכנס אדר מרבין בשמחה י"ל בזה ע"פ סוד דהנה פתיב אבל שרה אשתה יולדת לה בן וקראת את שמו יצחק ולהבין טעם הדבר למה צינה הבורא ב"ה וב"ש לקרוא את שמו יצחק וי"ל דיצחק הוא לשון צחוק וחדנה ושמחה אשר נתהנה ע"י לידת יצחק אע"ה בכל העולמות ע"י ההשתנות מדבר אל היפוכו כי הנה מקורו מדת החסד וכן הנה דרכו להיטיב ולגמול חסד עם כל באי העולם והלבוש של חסד הוא בחי' מים ויצא ממנו יצחק שבחי' שורש נשמתו הנה מדת הגבורה והפחד בחי' אש וע"י גודל זה ההשתנות נעשה חדנה ושמחה בכל העולמות והוא עד"מ מי שמשנה בגדיו הראויים לו תמיד לפי ערכו ולובש בגדים אחרים אשר אין דרכו בכך אזי נעשה צחוק וחדנה לכל הראים אותו וכמו שאנו רואים בימי הפורים כאשר איש יהודי

משנה מלבושיו ולובש בגדי אשה נעשה שמחה וחדנה על ידי זה וכשרואים כל ימות השנה את האשה בעצמה שמלובש כ"א בבגדיו הראויים לו אין שום שמחה אמןם עיקר השמחה בא מחמת ההשתנות מדבר אל היפוכו.

וכן הנס הגדול של פורים והשמחה הוא ע"י ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים גוי ופור המן נהפך לפורינו ומטעם זה היה ג"כ שמחה וחדנה בכל העולמות מלידת יצחק אבינו ע"ה שהוא בחי' אש מאאע"ה שהוא בחי' מים מדת החסד וע"י העקינה נהפך הדבר והחליפו את לבושם ונכללו זה בלבוש זה.

פי אברהם נאזר אז בגבורה וכבש רחמי לשחוט את בנו נתלבש אז בבחי' חסד לאברהם כמ"ש האריז"ל ע"פ ויאמר יצחק אל אברהם גוי אבי ויאמר הנני בני היינו שהיה יצחק מתמיה מאוד ואמר לאביו הלא אתה אבי ר"ל הידוע ומפורסם במדת טובו וחסדו ונדרכו להיטיב עם כל הברואים ואיך פעת נהפכת להיות מוסכם ברצונה לעשות דבר זה היפוך מדתה וטבעה ויאמר הנני בני ר"ל לע"ע אני לבוש בבחי' בני שהוא מדת הגבורה שהוא לצורך שעה נמצא שאז היה נכלל בחי' אברהם ביצחק ובחי' יצחק באברהם שיצחק לבש מדת אברהם יסוד המים שגשפה שהיה אז בעיני עצמו נבזה ושפל כדי לקיים מצות בוראו וכמ"ש וילכו שניהם יחדיו ועד"ז נהנה ג"כ בהעולמות עליונים וכמבואר בספה"ק ונהנה פתיב ה' מלך גאות לבש דכאשר עלה ברצון הבורא ב"ה וב"ש להאציל ולברוא את העולמות הנאצליים והנבראיים והיצוריים והנעשיים ולמלך עליהם ומהאור הנה והק' אור צח ומצונחצח של א"ס ב"ה וב"ש לא היה כפיכול באפשרי להאציל ולברוא את העולמות פי הוא אור בהיר בלתי מושג ובלתי מותפס בשום ענין מחשבה ורעיון ולזאת גאו"ת לבש היינו כפיכול נתלבש בלבוש גאו"ת והוא לבוש נה וקדוש הנארג מן ת"י נימין קדישין מספר גאו"ת וכדאי בכהאריז"ל.

ומהאור הק' של הלבוש הזה נאצלו כל הפוחות קדושות של עלמא דאצילותא קדישא ומשם נשתלשלו אל עולמות הנבראיים והיצוריים והנעשיים ונמצא עיקר השתלשלות סדר הבריאה היה ע"י לבוש הק' של ת"י נימין קדישין ואח"כ כפיכול נתחלק ונפסק זה הלבוש לשנים ועלה חצי לבוש התחתון והלביש את חצי לבוש העליון כמ"ש בס' ע"ח עיי"ש ועי"ז נתהווה שמחה וחדנה גדולה לכל העולמות על שינוי התלבשות הזה שהאור הצח והק' של חצי לבוש העליון הם ר"ה נימין קדישין היותר גבוהים ותלבשו באור הצח והק' של חצי לבוש התחתון הם ר"ה נימין קדישין התחתונים ולזה הסוד י"ל שרמזו חז"ל באמרם משונכנס אד"ר מרבין בשמחה היינו פשונכנסין ר"ה אורות עליונים קדישין ומצוחצאין שהם מספר אד"ר ומתלבשים בחצי לבוש התחתון הק' אזי מרבין בשמחה וחדנה ותענוג ושעשועים בכל העולמות ע"י שינוי הלבושים ושמחה לפניו ית' מדבר המתהפך שהגאות העליון בא מתתא לעילא ר"ל שאלו השני שמות ע"ב וא"ל ב"ם הפסיקו בין לבושא דמלכותא ומתנוצצים בין לבוש של המלכות ונעשה מן ת"י מספר ר"ה למעלה ור"ה למטה.

כידוע ליו"ח וזרע ישראל בני אל חי מגודל התדבקותם והתקשרותם באותיות והשמות הק' הנ"ל ומפוררים מתתא לעילא ומכניסים חצי המלבוש התחתון למעלה ואז נגמר לבוש הגאו"ת ונעשה ת"י נימין קדישין ומכתירין את אלהי הצבאות והוד והדר לפניו

ועוז וחדנה במקומו ונהו עיקר השמחה שכ"ז נעשה מתתא לעילא וכנ"ל ונהו ג"כ שמחה פורים בכל העולם מפני שהגם שהיה יכול להיעשות נסים ונפלאות לישראל שלא ע"י אחשורוש וכיוצא עכ"ז הנה רצונו ית' לעשות ונקא זה מדבר להיפוכו שיבוא השמחה מדבר המתהווה עצבות ואפשר זהו מנהגינו שמשנים בגדים בפורים והמשפיל ביין כ"ז: עוד י"ל ע"פ מ"ש והימים האלה נזפרים ונעשים בכל ד"וד ופי' הקדמונים ו"ל פי ע"י זכרון הנסים והנפלאות הגדולים והנוראים אשר עשה עמנו הבורא ית' וית'.

ע"י נעשה ונתעורר ההארה הגדולה שהיה אז בזמן הנס להיעשות נס כזה ג"כ בכל דור ודור לפי הצורך וכן יה"ר אמן: עוד י"ל מרבין בשמחה פי בשמחה"ה הוא עולה מספר שנה"ה ר"ל שהשמחה המתעוררת אז באדם ממשכת שמחה וחדנה לכל השנה וכיה"ר אמן: עוד בפסוק הנ"ל והימים האלה גו' ובגמ' הנ"ל עוד יש לאלוה מילין ע"פ מה שאמרתי לפרש הפ' זכר עשה לנפלאותיו היינו שהקב"ה עשה את נפלאותיו בבחי' דכר שיוכלו להשפיע עוד דוגמתו בכל עת אשר יצטרכו בני"י עם ה' בני אל חי או לאיזה יחיד כמו שנתבאר בפ' ויצא באריכות בביאור המדרש עיי"ש היטב ונהו והימים האלה של ימי הפורים נזפרים היינו שנעשו בבחי' דכר וע"י הם נעשים בכל דור ודור ושורש הדבר הוא שע"י שאנו מודים ומשבחים להבורא ב"ה וב"ש באמת ובלב תמים ובדבוקות גדול על שעשה לאבותינו את כל הנסים האלה בזה אנחנו מעוררים את המקור העליון להשפיע עלינו כל טוב וכל חדו וששון ושמחה לעשות עמנו נפלאות ונסים לטובה ולהיות בשמחה כל ימי השנה וזה"ש חז"ל משנכנס אדר מרבין בשמחה"ה שאז נתעוררו הנסים והנפלאות שעשה הש"י לאבותינו בימים ההם וכמ"כ יעשה עמנו נסים לטובה וכנ"ל וכיה"ר אמן: ותאמר אסתר יבוא המלך והמן היום וגו' הנה כבר נאמרו ונשנו הרבה טעמים על פונת אסתר בעשיית המשתה כמוכא בגמ' ובספה"ק דועים להמעיינים בדברי קדשם ובעזר הש"י אענה גם אני חלקי והוא ע"פ משה"כ סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם ומבואר בזה"ק דשבועין אנפין לאורייתא גימ' סוד ומה שהתורה נדרשת בשבועים פנים הוא מהשבועים נהורין עילאין קדישין שמנהרים ומאירים את אותיות התורה מחכמה עילאה וזה הסוד מסר ה' ליראיו הם הצדיקים הגדולים שאין להם שום חטא שיעכב ויעבה את אור שכלם מלקבל החכמות וסודות עליונים נעלמים הצפונים ורמוזים בתוה"ק.

ונהו ובריתו להודיעם שע"י נזכר ונודע להם קיום הברית אשר פרת עמנו הש"י ר"ל פי ע"י שיהי' נשמתם דבוקה בהתורה נמשך להם שפע חסד ורחמים לנר"נ. אמנם עתה שאנו בגלות המר ואז הקליף' גוברת על החסדים ומכסה אותם ומונעת אותם מלבוא אלינו ואור השכל הוא מונבדל מהתורה ומכוסה בגבורות קשים והם מסו' המבדיל מלקבל סודות התורה ולפי שראתה והבינה אסתר ברוה"ק את כל אשר נעשה ע"י תגבורת הדינין ר"ל אשר ע"כ עשתה משתה היין להמתיק הדינין בשורשן היינו שקשרה נפשה בהמקור העליון שמשם נחצבו ע' נפש יוצאי ירך יעקב וגם ע' סנהדרין שהם מספר יי"ן וע"י נמתקו הדינין ונתגלו החסדים הבאים מפח סודות התורה ונהו נכנס יי"ן יצא סו"ד.

ר"ל סוד ה' ליראיו וכנ"ל שנתהפך הפל לרחמים לזרע ישראל ולכן המן הרשע שהי' מהדינים הקשים התחוננים הנק' בזה"ק סוספיתא דנהבא שהוא זוהם הזקב ופסולת

התחתון ולא הי' יכול להיות נמתק מהתסדי הק' וגם לא הי' לו לאחוז עוד בהגבורות שלמעלה לפי שהם פבר נמתקו ונתהפכו לרחמים לכה נפל לבירא עמיקת' בשאול תחתית ואבדון ונעקר מן העולם אבל אחשורוש שלא הי' מזרע עמלק הי' בכחו להיות נמתק ע"י משתה הי"ן ואז נהפך לבבו הרע להיות טוב פי יש שני בחי' יי"ן א' מצד הקדושה הנק' פוס ישועות והוא מגביר התסדים לישראל ויש יי"ן מצד הקליפה הנק' פוס התרעלה שהוא פועל הרע על הרשעים והפל הולך אחר המחשבה ולזה היטה פוננת מחשבתה של אסתר הצדקת בנתינת הפוס יי"ן לאחשורוש שיעשה מזה המתקת הדינין ויתהפכו לרחמים ועל המן היטה מחשבתה שנותנת לו פוס התרעלה ותלו אותו ואת בניו על העץ פן יאבדו כו' והבו כ"ז היטב: אחז"ל ויתצבו בתחתית החר ג' שפפה עליהם החר כו'.

התורה מוטב כו'. מודעא רבא לאורייתא כו' קבלוה בימי אחשורוש שנ' קימו וקבלו גו' ולהבינה זה מה טיבו של פפית החר ובפרט שכל ישראל פולם בפה אחד ענו ואמרו כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע: אמנם שורש הדבר הוא פה דנדאי קשה וכבד מאוד הדבר לכן אדם מגושם בחומר העב שיקבל עליו עול תורה והמצוות ובה לא רצו כל האומות לקבל את התורה ולהטות שכםם תחת עול מלכותו ית' וית' אף ידוע דברי חז"ל אין הרים אלא האבות דכמו שהחר הוא שורש לארצות האדמה שראש החר הוא העיקר וממנו יש חיזוק להתפשטות האדמ' אשר סביבות החר שהוא משופע מפל צד וכמ"כ הם אבותינו הקדושי' שורשם בארץ הסיים והם ההרים הגבוהים אשר עליהם ועל פוחם נשענו כל בית ישראל והנה כשהש"י רצה ליתן התורה לישראל אז העלה את כל הכנ"י למקורו וישורשו וינטלם וינשאם לדביקות העליון בדרכי אבותיהם הק' ופתח להם ארובות השמים ואתה מרבבות קודש והעביר מעליהם כל מיני מספים המבדילים בין שכלם ובין קודש הקדשים והי' אור נשמתם מאיר לשורשם ואור קדושה העליונה חופף עליהם מפלצד וזה"ש שפפה עליהם החר כו' היינו שהקיף אותם בהחר שהוא שורש קדושתם העליונה.

ואז פיון שלא הי' שום מסך מבדיל בינם לבין קונם ית' וית'. לכה חשק לבם ונתלהב לקבל את התורה ומצותיו פי הי' קל בעיניהם לפי בחי' שכלם הגבוה שהי' להם בעת הזאת ולזה הקדימו נעשה לנשמע וקבלו עליהם ועל זרעם עד סוף כל הדורות לקיים פקודת ורצון המלך של עולם וזש"ה רבא מפאן מודעא רבא לאורייתא ר"ל לדברינו הנ"ל א"כ יש טענת אונס ליהודים פי מאחר שהיו אז בעת קבלת התורה במדריגה גדולה ובנדאי אם הי' בחי' זו מתקיים לדורות אז ג"כ היו שומרים תורת ה' ומצותי' בשמחה כאשר קבלו עליהם אף פיון דמיד אחר מעמד הר סיני נפלו בנ"י ממדריגתן והורידו את עדים מעליהם ושוב לבן אדם להיות דבוק בהתורה ולשמור מצותי' פראוי כאשר הי' בלבבם בעת קבלתם אותה ולא על בחינה זו קבלוה ומודעא רבא הוא אף אעפ"כ הדר קבלוה בימי אחשורוש שהיו אז בעת צרה ובריחוק גדול מאתו ית' ועכ"ז קבלו על נפשם אף כשיהיו ח"ו בבחי' שפלות ותחתונה להיות עושים ככל הפתוב בספר תוה"ק.

ונמצא ששוב אין שום טענה להם על קבלת התורה מאחר שקבלו אז ברצון נפשם וכיה"ר שנוקה לקיים פכל הכתוב בתורת משה ובדח"ו"ל בלי שום שינוי ח"ו בשמחת הלב מרוב כל אמן: מצאתי כתוב על ספר א' פתחי זה מרדכי וסימן והי' ראשיתה מצער ואחריתה ישגא מאוד.

ופי' ע"פ פשוטו פי ג' אותיות ראשונים של מרדכי עולים חצי מספר מהג' אותיות ראשונים של פתחיה אבל שני אותיות אחרונות של מרדכי עולים למספר פכל משני אותיות אחרונים של פתחיה וזהו והי' ראשיתה מצער ואחריתה ישגא מאוד: עי"ל ע"ד רמז נסוד דהנה ידוע דאית רישא דלא אתיידע והוא קוצו של יו"ד.

ומשם בא ע"י שבייל דקיק לבחי' חכמה עילאה קדישא שהוא בחי' יו"ד ומשם בא לאות ה' עילאה שהוא בינה והוא עלמא דקניימא לשאלה עד"מ פשאדם לומד ואינו מבין אינה דבר ופתאום יבוא לו השכל וזהו בחי' רישא דלא אתיידע ובא לו ע"י שבייל דקיק ומצטייר בשכלו וזהו בחי' חכמה ועי"ז יכול להבין הדבר וזהו בחי' בינה והנה השבייל דקיק הוא נק' יסוד אב"א ומשם נתגלה השפע וכל גהורין עילאין וזהו הוי"ה בניקוד פתח פמוכא במ"א וזהו ג"כ פנונתינו פכל הכרכות בתיבת ברו"ך והוא ממקור בחי' חכמה עילאה קדישא והנה מרדכי בחי' יסוד אב"א פמבןאר בכהארין"ל.

וזהו ענין פתחי זה מרדכי היינו פתח פללות השפעת קוצו של יו"ד והי"ד נאות ה' פנ"ל הוא מרדכי יסוד אב"א וזהו והי' ראשיתה מצער ר"ל הוא שבייל דקיק הוא ראשית ואחריתה ישגא מאוד פי מזה בא שפע רב טוב לכל העולמות כיה"ר אמן והבן מאוד: שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי להודיע וגו' והוא מחוסר הבנה.

וי"ל דהנה אחז"ל תכלת דומה לים וים לרקיע ורקיע לכה"כ ר"ל דהאמת הוא שאין אנו יכולים להשיג את הבורא בהוב"ש. כ"א מצד פעולותיו ומעשיו הנוראים שעושה לנו נסים ונקמה מאויבינו בכל עת ואנו משיגין הפעולה אבל לא הפועל זולת מתוך מעשיו שעושה עמנו מזה ראיה ברורה על עצמותו הנעלם אשר הוא ית' משגיח עלינו תמיד גבי נס של פורים נתגלה הפעולה והפועל דהפעולה הוא שראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו אשר הציל אותנו ממיטה לחיים ונהפף מיגון לשמחה גם אז הי' התגלות ע"י מי ה' הנס הישועה וההצלה.

היות שבא לנו ע"י גדולת מרדכי אשר גדלו המלך שהשלום שלו והקב"ה גלגל הדבר ע"י מרדכי הצדיק וסיבב סיבות שהציל מרדכי מקודם את המלך אשורוש ממיטה וזהו יחוד גדול שנתגלה הפעולה והפועל ולכך הוא ימי שמחה מחמת שנתגלה הארת מרדכי פנודע ליו"ח וזה"ש הפייטן שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי ר"ל שהשיגו אז שני הבחי' ביחד הפעולה הוא הנס הנק' תכלת שדומה לכה"כ שע"י הפעולה ניכר מי הוא מלך הכבוד ונעשה הפעולה כפסא לכבודו ית' גם זכו והשיגו להתגלות הארת בחי' מרדכי שע"י מי באה הצלה והנס לזרע ישראל וזה הנה ע"י מרדכי מה שלא השיגו ישראל בשום נס וזהו להודיע שכל קניף לא יבשו.

ר"ל הקב"ה רצה להראות ולפרסם מעלת הצדיק הדבוק בו ית' אשר שולח הקב"ה ע"י רינח והצלה לזרע ישראל פי הפלה ה' חסיד לו ה' ישמע בקראו אליו כיה"ר אמן: פ'

פְּרָה עֲנִין קְרִיאַת פ' פְּרָה הוּא ע"ד וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ כִּי בְזִמְנָן שְׁבַהמ"ק הָיָה קָיִים
הָיָה לָנוּ אֶפְרָה לְטַהַר אוֹתָנוּ וְעַתָּה בְעוֹה"ר שְׁאִין לָנוּ אֶפְרָה אָנוּ מְטַהְרִין א"ע
בְּהַתוֹרָה וְעֲנִין הַפְּרָה הוּא כִּי אוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ שְׁהֵם חֲמִשָּׁה הֵם נִגְדָה ה' מוֹצְאוֹת הַפָּה
שְׁמֻצְמֻצְמִין אֶת הַקּוֹל לְהִיּוֹת נִשְׁמַע בְּמוֹצָא הַמִּבְטָא וְכָל צְמֻצוֹם הוּא מִבְּחִי דִין וּגְבוּרָה
וְהֵם נִגְדָה ה' שְׁעָרֵי בֵינָה הַכּוֹלֵלִים.

וכ"א פְּלוֹל מִיּו"ד וְהֵם נו"ן ש"ב. וַיֵּשׁ נו"ן ש"ב פְּנִימִים וַיֵּשׁ ג"כ נו"ן ש"ב תְּתַאֲוֶן לְכֹן
אוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ הֵם כְּפוּלִים מְסַפְרֵם עוֹלָה ר"פ מְנִין פ"ר דִּינִין וְאָנוּ מִיִּתְדִין אוֹתוֹ עִם ה'
אֶלפִי"ן מֵה' שְׁמוֹת אֵהי"ה וְאֵז נַעֲשֶׂה מִפ"ר פֶּר"הוֹנָהוּ עֲנִין פְּרָה שֶׁהי' מְטַהַר אֶת הַטְּמֵאִים
וְנָהוּ תִקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל הֵינֵנו אוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ הַכְּפוּלִים שְׁהֵם עוֹלִים ב' פְּעָמִים מְנִין פ"ר
וְכַשְׁמִיִּתְדִין אוֹתָן עִם ה' אֶלפִי"ן כִּנ"ל אֵז עוֹלִים יַחַד ב"פ מְנִין פֶּר"ה שֶׁהוּא מְסַפְרֵם תִּק"ע
וְנָהוּ אֲדנ"י הוּא הַדִּיבּוֹר שְׁפָתֵי הוּא לְשׁוֹן שְׁעָרֵי הֵינֵנו שְׁיִפְתָּחוּ לָנוּ הַשְּׁעָרִים שֶׁל ה' מוֹצְאוֹת
הַפָּה.

וּפִי יִגִּיד. לְשׁוֹן נִגִּיד וְנִפְיָק תְּהִלְתָּהּ שְׁבַמְחֻשְׁבָּה: וּבּוֹא וְרֵאָה כִּמָּה גְּדוֹל הָעוֹן מִי שְׁפּוֹגֵם
ח"ו בְּאֶחָד מֵה' מוֹצְאוֹת הַפָּה.

כִּי בּוּמ"ף אוֹתִיּוֹת מוֹצָא הַשְּׁפָתִים הֵם עוֹלִים קכ"ח גִּימ' הַמִּלּוּי שֶׁל ד' שְׁמוֹת ע"ב ס"ג
מ"ה ב"ן הֵינֵנו שְׁהֵם מִלּוּי וְחִיּוֹת שֶׁל ד' עוֹלָמוֹת אֲבִי"ע וּמִי שְׁפּוֹגֵם ח"ו בְּמוֹצָא שְׁפָתָיו
כְּמוֹ שְׁפּוֹגֵם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּמִכַּש"כ כְּשְׁפּוֹגֵם ח"ו בְּאוֹתִיּוֹת זִסְר"ץ שְׁהֵם מִמוֹצָא הַשְּׁיִנִים
אוּ בְּאוֹתִיּוֹת דְטִלנ"ת שְׁהֵם מִמוֹצָא הַלְשׁוֹן אוּ בְּאוֹתִיּוֹת גִּיכ"ק שְׁהֵם מִמוֹצָא הַחִיָּה וּמִכַּש"כ
בְּאוֹתִיּוֹת אַחַה"ע שְׁהֵם מִמוֹצָא הַגְּרוֹן וּכַש"כ מִי שְׁפּוֹגֵם בְּרוּחָא דְחִי' הַנּוֹשֵׁב מֵהֶלֶב אוּ מִי
שְׁפּוֹגֵם ח"ו בְּרוּה"ק כִּי הַכָּל מוֹרָה עַל דְּבָרִים רְחוּקִים עֲלִיוֹנִים קְדוּשִׁים וְנִעְלָמִים מְאֹד
וְהֵבִן זֶה הֵיטֵב: וַיִּקְחוּ אֵלָיךְ פְּרָה אֲדָנְיָה תְּמִימָה וּגו' בְּמִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא א"ר יוֹסִי בַר חֲנִינָא
רְמַז לּוֹ שֶׁכָּל הַפְּרוֹ' בְּטִילוֹת וְשִׁלְיָה לְעַד קִיּוּמָת ר' אַחָא בְּשֵׁם ר"י בַר חֲנִינָא אָמַר בְּשַׁעֲרָה
שְׁעָלָה מִשָּׁה לְמָרוֹם שְׁמַע קוֹלוֹ שֶׁל הַקַּב"ה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּפ' פְּרָה אֲדָנְיָה וְאוֹמֵר הֲלָכָה
בְּשֵׁם אוֹמְרָה.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּנֵי אוֹמֵר פְּרָה בַת שְׁתִּים אָמַר מִשָּׁה לְפָנָיו רַבש"ע עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שִׁלְיָה
וְאַתָּה אוֹמֵר הֲלָכָה מִשְׁמוֹ שֶׁל ב"ו א"ל הַקַּב"ה צְדִיק א' עֵתִיד לְעַמּוֹד בְּעוֹלָמֵי וְעֵתִיד לְפָתוּחַ
בַּפ' פְּרָה תַחְלָה רֵא"א פְּרָה בַת שְׁתִּים וְעַגְלָה בַת שְׁנַתָּה א"ל רַבש"ע יוֹה"ר שְׁיִהְיֶה זֶה
מִחְלָצִי א"ל חֲיִיךָ שֶׁהוּא מִחְלָצִיךָ הַה"ד וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר אֶחָד הַמְּנוּחָד עכ"ל הַמִּדְרַשׁ
וְהַמִּדְרַשׁ הַזֶּה וְדַאי אוֹמֵר בְּעֶצְמוֹ דְרַשׁוֹנֵי וְחִיו.

כִּי הוּא כְּלוֹ פְּלָאִי וּמִקְנָשֵׁי הַהֶבְנָה וְאִין מֵהַצְּנוּרָה לְהַאֲרִיךְ בְּהַדְקָדוּקִים כִּי יוֹבְנוּ מֵעֶצְמָם
לְכָל בַּר דִּיעָה: אָכֵן בְּהַעִיר לֵב וְשׁוֹם שְׁכָל אַחַר אֲשֶׁר חָנָן אֵל דְּעוֹת ה' י"ל דְּהִנֵּה כְּבָר
מְבוֹרָא אֲצִלְנוּ כִּמָּה פְּעָמִים כְּשֶׁעָלָה בְּרִצּוֹן הַבוֹרָא בְּהוֹב"ש הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הָאֲחֻדוֹת
הַפְּשׁוּט.

לְהַאֲצִיל וּלְבָרוּן אֶת הָעוֹלָמוֹ' פְּדֵי שְׁיִכְפִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהַבְּרוּאִים אֶת רַב טוֹבוֹ
וְחִסְדּוֹ הַגְּדוֹל וְרֵאָה וְהַבִּיט וְהַבִּין שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְקַבֵּל הָאוֹר בְּהִירוֹת צַח וּמְצוּחָצַח רַב חִסְדֵּי
הָעֵלְיוֹן שֶׁהוּא בְּבָחִי א"ס וְא"ת וְהֵם כְּלוֹם נִגְדוּ ית'.

בעלי גבול ותכלית לזה כביכול הנה מזעיר גרמין וצמצם א"ע כביכול בצמצומים רבים כדי שיוכלו העולמות להיות בבחי' פלים לקבל את חסד העליון הק' כאו"א לפי מדרגתו וקדושתו ולפי הנשער והנערך והנקצב אצלו לפי פח בחינתו ומדרגתו והצמצום הק' הראשון נק' בשם ר' יוסי בר' חנינא פי יוסי הוא מספר אלהים בסוד אלהים קדושים שהוא סוד הצמצום פנודע מספה"ק והוא דבוק בעולם החנון אשר שם רב חסד וחנינה.

ולזה נק' עולם זה בשם יוסי בר חנינא ושורש נשמתו של ר' יוסי בר חנינא הי' מזה העולם הק' ולכן ע"י נאמרו אלו הדברים הק' וכאשר יתבאר ולכן נק' בשם הק' הנה סוד זה העולם הוא בבחי' עלמא סתימא.

דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ומשם נמשך הארה לעולם הבינה ע"י התגלפות הכ"ב אתוון דאורייתא ועלמא דבינה משם דינין מתערין אכן במקורו ושורשו הם ממותרים ושם בעולם הבינה הם אותיות מנצפ"ך הפשוטים שהם ה' שעררים פוללים וכ"א פלול מעשר ואז נעשים חמשים ש"ב ובינה לבא ובה הלב מבין בסוד ל"ב אלהים הפתובים במעב"ר ומשם הבל יוצא ע"י שית עזקין דקנה אל הה' מוצאות הפה שהם ג"כ ה' שעררים פוללים ע"י אותיות התורה שהם אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ ושם הוא בסוד ה' אותיות מנצפ"ך הפפולים והם מספר פ"ר שהם פ"ר דינין וצריף להעלותן ולהמתיקן בשורשם בה' אותיות מנצפ"ך הפשוטים וזהו סוד פר"ה פ"ר נמתק בה' עילאה עולם הבינה סוד עלמא דתשובה עילאה והוא סוד המתקת הדינין בשורשו והיינו ע"י שער הנו"ן משערי הבינה אשר לא נתגלה ולא אתידע והוא שורש השרשיי הדבוק בחכמה עילאה קדישא סוד הי"ד משם הנו"ה הק' מקור חסד העליון וזהו שרמזו חו"ל פרה בת שמים היינו להעלות ולהמתיק ה' אותיות מנצפ"ך הפפולים בה' אותיות מנצפ"ך הפשוטים ולייחד ה' עילאה וה' תתאה ובהתייחדם יחד נעשה בחי' יו"ד סוד החכמה קדישא והבן כ"ז היטב: עוד יש לרמז קצת באופן אחר והפל הולך אל מקום אחד האחדות האמיתי דהנה פתיב נעשה אדם בצלמנו הוא בסוד שם הק' מ"ה שהוא שם הנו"ה במילוי אלפין היינו יו"ד ה"א נא"ו ה"א שעולה מספר אד"ם דאיהו אורח אצילות הק' בבחי' קומה שלימה וכתוב לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו והוא סוד שם ב"ן הק' יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה שהוא שם הנו"ה הק' במילוי ההי"ן שהאותיות השרשיים הם שם הנו"ה הק' והם מבחי' דבר כביכול ואותיות המילוי הם ג"כ מגין שם הנו"ה הק' והם כביכול בבחי' נוקבא שהם בבחי' מקבל ומספרם שנה וזהו סוד עזר כנגדו.

ושרשי אותיות השם הק' הם רחמים וחסדים גדולים אורות זפים ובהירים ואותיות המילוי שהם בסוד נוק' כביכול הם דינין וצריף להעלותן ולייחדן ולקשרם באותיות השרשיים של השם הק' ועי"ז נמתקו הדינין בשורשו הרמה בקודש וזהו בחי' אלי עזר אלי היינו אל שהוא חסד העליון והעזר מתייחד בו וזהו שרמזו חו"ל ר' אליעזר או' פרה בת שמים פר"ה היינו המתקת הדינין בשורשם שהם בבחי' פר"ה וכנ"ל בת שמים היינו לקשר אותיות המילוי באותיות השרשיים ומספרן שנה וכנ"ל והבן זה היטב: ועפ"י הדרה אשר נתבאר יש לבאר קצת פטיפה מן הים ענין פוננת פרה אדומה אשר צינה אותנו הבורא ית' וית' הנקבד והנורא ליקח פרה אדומה תמימה באדמימות היינו לרמז

על הענין ותמצית הדינין ודוקא פר"ה וכנ"ל ולשרפה ולעשות ממנה אפר היינו שהיא רמז להמתיק הדינין בשורשן השרשי המקורין ולהמשיך עליהם האל"ף בסוד אל"ף חכמה אל"ף בינה וליקח מים חי' אל כלי היינו מימי הסודי' עליוני' הזכי' פי פאשר נמתקו הדינין בשורשן הרמה בקודש ע"ד המבואר אזי רוח טהרה וקדושה עוברת ע"כ העולמות ומתמקור העליון שהוא נמשך מים קדושים וטהורים לטהר ולקדש כל העולמות לבל יהיה בהם אחיות החיצונים והדינין ר"ל כלל: והנה עיקר העולמות הצריכים טהרה וקדושה למנוע מהם אחיות החיצונים והדינין הם ז' ימי הבנין שבע ספירות הק' אשר בהם זכות וחובה לפי מעשה בני האדם וצריף לטהרם מאחיות הדינין.

ולזכור אותם ולצחצחם. ולייחדם ולקשרם בעלמין עילאין קדישין בסוד הג"ר ומתחלה צריף להמשיך קדושה וטהרה ממקורות העליונים לתלת אבהו קדישין בסוד חג"ת.

ואח"כ אל הד' מדות נהי"ם ולזה הסוד מרמז הזא"ת. ג' וז' וכשהנה מהאפר הניתן על מים אל כלי וכנ"ל הפהו שהוא איש חסד פנוע.

על האיש הטמא שהטומאה נמשכת מאחיות הדינין ר"ל וכשמכונן הפהו ע"פ פנונה הנ"ל ברעותא דלבא בזה נדאי נטהר הטמא מטומאתו ומשליטת החיצונים ומאחיות הדינין שהיה עליו ר"ל בכך יש לרמז קצת לדעתי והבן זה היטב: והנה נודע פי בהשתלשלות העולמות התחתונים שם יש אחיזה להיות היפך מחסד והיפך מטהרה וכשר ח"ו אכן להיות כי בכמוסיות וטמירו והעלם של אותן החיות והעולמות בנדאי אלופו ש"ע שורה בהן כי מלכותו בפל משלה ולית אתר פנוי מיניה ולזה כשיש צדיק בדור שמביט ומבין באותו העלם וטמירו אזי יכול לייחד ולקשר ולהמתיק כל הדיני' בשורשן באלופו ש"ע וכנ"ל ומעלה אותן העולמות למקורן ולשורשן ונודע מספה"ק פי כלל ועיקר של המתקת הדינין הוא ע"י סוד הדעת העליון הק'.

שהוא בחי' משרע"ה ולסוד זה היו צריכין ליתן ולערב באפרן של כל הפרות האדומות שעשו לאחר פטירתו מעט מאפר הפרה שעשה משרע"ה להיות סוד הדעת העליון הק' מעורב בכל אפר פרה ופרה שהוא הצריף לעיקר שרשי המתקת הדיני' בשורשן הרמה בקודש והבן זה: ומעתה נבוא לבאר דברי המדרש הנ"ל אחת לאחת אר"י בר חנינא היינו כמבואר שרומז על האי עלמא קדישא הנק' בבחי' ר' יוסי בר' חנינא רמז לו שכל הפרות בטילות ושליו לעד קיימת היינו פנ"ל שבכל הפרות העתידות להיעשות צריף להתערב מעט מאפרה של הפרה שעשה משרע"ה לאשר הוא בבחי' סוד דעת עליון הק' שהוא שורש ומקור של המתקת הדינין פנ"ל וכמבואר מעצמו לכל מבין.

פי כפר מבואר הפל על נכון. ר' אחא בשם ר' יוסי בר' חנינא או' בשעה שעלה משה למרום כו' אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע העליונים והתחתונים שלח ואתה אומר הלכה משמו של ב"ו היינו ההלכה של פרה בת שנים שהוא המתקת הדינין וקישור ויחוד העולמות פנ"ל לזה הוקשה למשרע"ה והלא כל העולמות עליונים ותחתונים שלח הם ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון.

ואתה בלבבך תבחר ותקרב הפל ולמה לה לומר הלכה זו משמו של ב"ו א"ל עתיד צדיק א' לעמוד בעולמי היינו בכל דור ודור כשיש עכ"פ צדיק א' שיוכל לעמוד בעולמי היינו

להבין ולהשפיל בהעלם שלי בהשתלשלות העולמות הגם שישנו שם אחיות ושליטת החיצונים והדיגין ר"ל עכ"ז זה הצדיק מביט ומבין לבחי' ההעלם והפמוסיות שבתוכם שגם שם שורה אלופו ש"ע ומלכותו בכל משלה.

ואז מעלה ומיחד ומקשר העולמות באלופו ש"ע. אשר הוא ממלא כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה וכנ"ל ועי"ז הוא ממתיק הדיגין בשוןרשו בסוד שיאמר פרה בת שנים כמבואר לעיל ועיקר שונרש הדברים הוא כי הכל צריך להיות ע"י אתערותא דלתתא וע"י התלהבות ודביקות הצדיקים שהם בעולמות התחתונים ומחשבתם דבוק בעולמות עליונים וע"י דיבורם הקודש בכ"ב אתון דאורייתא.

הן בלימוד תורה לשמה והן בתפלה בכונה ורעותא דלבא. עי"ז הכח בידם להמתיק הדיגין בשוןרשו.

אמר לפניו רבש"ע יה"ר שיהיה זה מחלצי כי משרע"ה שהוא סוד הדעת העליון הק'. היה משתוקק מאוד שכל עליית העולמות התחתונים יהיו ע"י דוקא א"ל חיה שהוא מחלצי כי כן הוא האמת שכל עליית העולמות והמתקת הדיגין הוא ע"י סוד הדעת העליון הק'.

כי דעת הוא מלשון יחוד וחיבור וקישור מלשון נידע האדם כו' וכתוב ובדעת חדרים ומלאו חדר נוסריקון חס"ד. די"ן רחמי"ם והכל הוא ע"י הדעת בחי' משרע"ה הה"ד ושם האחד אליעזר וכנ"ל האחד המיוחד כי הוא מיוחד ומיחד את הכל וכיה"ר שיוממתקו הדיגין ע"י הדעת הק'.

והבורא ב"ה וב"ש יופיע עלינו חסדו הגדול והק' בכל עתויקנים בנו ונשלמה פרים שפתינו ע"י קריאת הפרשה פרה זו בכל שנה ושנה ויערה עלינו רוח ממרום לקיים בנו מקרא שפתוב ונרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מפל טומאותיכם ומפל גילוייכם אטהר אתכם ע"י משיח צדקנו שיבוא בב"א והמשפיל יבין כ"ז היטב: פ' החדש החדש הזה לכם ראש חדשים גו'.

במדרש משל למלך שקודש אשה וכתב לה מתנה מועטת. פיון שבא ללקחה כתב לה מתנה מרובה כף העוה"ז אירוסין עושה שנ' וארשתיה לי לעולם ולא מסר להם אלא הלבנה בלבד שנ' החודש הזה לכם אבל לימות המשיח יהיו נשואין שנ' כי בועלתי עושה גו' באותה שעה הוא מוסר להם את הכל שנ' והמשפילים יזהירו כזוהר הרקיע ומצדיקי הרבים פפוכבים לעולם ועד עכ"ל המדרש: לבאר ולהבין תוכן פנונת חז"ל בדבריהם הק'.

י"ל בהעיר לב ושום שכל דהנה ידוע מאחז"ל כתיב את שני המאורות הגדולים וכתוב את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה אלא בתחלה נבראו שני מאורות גדולים בשנה ואח"כ אמרה הלבנה.

א"א לשני מלכים שישתמשו בכתר א' א"ל לכי ומיעטי א"ע אמר הקב"ה הביאו עלי פפרה על שמיעטתי את הירח עכ"ל הגמ' ותוכן פנונתם בזה הוא דהנה פאשר עלה ברצונו ית' הקדום האחדות הפשוט להאציל עלמין עילאין קדישין בעלמא דאצילותא

קדישא האציל כביכול בחי' קומה שלימה ממש בסוד פנים בפנים אורות ופנים ומצונחצחים אורות שונים והם נק' בבחי' חמה ולבנה וכאשר עלה הקיטרוג לפניו י"ת.

ואמרה לפניו א"א לשני מלכים להשתמש בכתר א' ובאור בהיר ו' ומצונחצח פי אז יהיו תמיד הסודים והרחמים גוברים וע"י אותו קיטרוג שעלה לפניו ית' כביכול אמר להלבנה סוד סיהרא עילאה קדישא סוד ה' אחרונה משם הונ"ה ב"ה שהוא בסוד המלכו' הק' דאצילותא קדישא לכי ומעטי א"ע היינו להנהיג הנהגות העולמות התחתונים שהם בריאה יצירה עשייה וזהו סוד בחי' מיעוט.

פי עתה אין הארתה שנה להבחי' קומה שלימה העליונה אור ו' ומצונחצח. רק שאנו עם ה' בני אל חי מסר לנו הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא הפח שנוכל להמשיך אל הסיהרא עילאה וקדישא רב שפע וחסד אל וכל טיבו ונהורין עילאין ובוצינין קדישין מהקומה הזכה והבהיר' העליונה ע"י תפלותינו ועבודתינו ועשיית המצות בדחילו ורחימו וזהו בסוד מאחז"ל בב"מ איתתך גוצא גחין ולחיש לה והבו זה וכאשר נמשך אליה הארה וחסד אל עליון מהקומה שלימה העליונה ע"י עבודתנו אזי נתתן טרף לביתה וחוק לנערותיה בסוד ז' נערות הראויות לתת לה מבית המלך.

ומשפעת כל ברפאין טבין לכל העולמות ולכל הכנ"י לתתא בכל עניני פרטי הצטרכותם ואין לה עלייה שתהיה בהשמות עם הקומה העליונה כ"א בשבת ויו"ט ע"י תפלותינו ועבודתנו באמת וגם בר"ח אנו אומרים פתר בקדושת מוסף פי גם אז יש לה עלייה עליונה לכתרא עילאה קדישא אכן תיקף אחר תפלת מוסף היא חוזרת לקדמותה להנהגת העולמות התחתונים לזה צוה הקב"ה וב"ש בר"ח הביאו עלי פפרה על שמיעטתי את הירח פי כביכול בנו הדבר תלוי ולנו מסר הבורא בהוב"ש הפח להעלותה ולתיחדה ביחוד העליון ע"י עבודתנו וזהו זאת עולת חודש בחדשו היינו שמדת זא"ת שהוא סוד המלוכה הק' עולה למעלה חודש בחדשו להתיחד עם הקומה השלימה העליונה אבל בחול היא רק מנהגת את העולמות התחתונים בי"ע רק שאנו משיכין שפע אליה מאור הקומה העליונה וכנ"ל וזהו הפנונה בהלל הגדול בפסוק לעושה אורים גדולים כל"ח את השמש כו' כל"ח את הירח והפוכים כו' כל"ח היינו לעושה אורים גדולים ר"ל כאשר השני קומות המה בסוד פנים בפנים כביכול אז כל"ח.

פי אז הסוד אל בהיר ומצונחצח את השמש כו' היינו הבחי' קומה עליונה הק' אור הבהיר והיך לממשלת היום ר"ל לממשלת עלמין עילאין קדישין בהירים ונפים ברב בהירות יום הוא לשון בהירות אז ג"כ פי ל"ח.

פי הוא הסוד העליון המקורי ושרשי את הירח וכוכבים היא הסיהרא עילאה קדישא ועולימין דילה בסוד שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך בבחי' ז' כוכבי לכת לממשלת הלילה היינו להנהגת העולמות התחתונים שהם בבחי' לילה פי יש בהם אחיזת הדיגין ר"ל כל עולם לפי בחי' מדרגתו ומעלתו מעט בבריאה ויותר ביצירה ויותר בעשייה.

פי דינים רומזים למדת לילה והיא שולטת עליהם ומנהגת אותם. עכ"ז כל"ח היינו ע"י שאנו משיכין אליה שפע טוב וחסד אל מהקומה העליונה והיא מטהרת ומצונחצח באור

הבהיר המאיר וכא ונשפע אליה את כל העולמות התחתונים להשפיע אליהם שפע זכה וצילולה בחסד ורחמים רבים ולזה זה הפסוק והשבח אומר המלאך הק' טהור"יאל כמבואר בכוננת הארץ"ל והיגו טהור"יאל שמתהר את העולמות במדת אל שהוא חסד עליון הק' והגדול והנה ע"פ אשר נתבאר מוכן כי כל ההשפעות טובות וההתנהגות שהסירה עילאה מנהגת את העולמות בי"ע הוא רק ע"י תפלתו ועבודת הקודש של עם ה' בני ישראל וכמבואר: וכה נבוא לבאר פוננת המדרש שבעוה"ז לא מסר לנו עם בני"כ"א הלכנהבלבד היינו סוד סירה עילאה קדישא המלכות הק' בסוד שם אדנ"י הק' והבחי' הזאת משפעת כל ברפאין טבין וכל חסדים טובים אשר קבלה מהקומה שלימה העליונה ע"י תפלתו ועבודתו של בני ישראל וזהו עיקר פוננת עבודת עם ה' בתורה ובתפלה להמשיך חסד אל עליון וברפאין טבין מהקומה שלימה העליונה לסיירה עילאה קדישא אמנם לע"ל אזי יהיה כפיכול בבחי' גשואין ואז יהיה נכון הר בית ה' בראש החרים כי תעלה המלוכה הק' למעלה למעלה מהאבות הק' שהם בבחי' הרים ובחי' חג"ת והיא תעלה למעלה ברום המעלות להאיר באור הבהיר והצח ויהיה אור הלכנה פאור החמה ממש ועם ה' בני אל חי יהיה להם אז השגה כפיכול בעצמותו ית' וית' לא כמו עתה בעוה"ז שאין להם השג' כ"א מצד פעולותיו אבל אז יהי' כ"כ מעלת' גדול ונשא ברום המעל' מפל המלאכי הנאצלים והנבראים עד אשר כל המלאכים ישאלו אליהם מה פעל אל.

וכמ"ש פעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל פי לישראל יהי' אז השגה בעצמותו ית' כפיכול ולהמלאכים השגתם הוא רק מצד פעולותיו ית' ובנודאי באותה שעה ימסור להם את הכל וזהו בסוד גשואין מלשון התנשאות להיותם ברום המעלות מפל הנאצלים והנבראים וכיה"ר שגנזה לזה ע"י משיח צדקנו שיבוא בכ"א והמשפילים יזהירו להבין דבר מתוך דבר ואי"ה עוד יבוא פרטי דברים השייכים להנ"ל בפרשיות לקמן.

יעוי"ש: תרומה ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו' י"ל ע"ד רמז דהנה פתיב פי בי"ה ה' צור עולמים פי בשני אותיות אלו נבראו השני עולמות עוה"ז ועוה"ב. עוה"ז נברא בה'.

ועוה"ב נברא ביו"ד וידוע דעיקר תרומה הוא מה שמפרישין מפל דבר חלק היפה והמשופח שבו כמו שמקריבין מהקרפנות החלב לגבוה שהוא המשופח בבמה ובצאן וכשרוצה האדם להקדיש איזה דבר לשמים יבחר ויברור היותר יפה ומשופח והחשוב אצלו יותר מאותו מין דבר שירצה להקדישו יברור חלק היותר טוב וחשוב אצלו אשר ע"כ אצל אנשים צדיקים שפל עסקי עוה"ז אינם נחשבים בעיניהם למאומה והמובחר והטוב בעיניו של הצדיק הוא רק עבודת ה' ית' להיות דבוק ברוחניות העולמות הקדושים משא"כ אצל המון עם המשוקעים בתאוות העוה"ז ויקר בעיניהם חמדת הממון כסף וזהב בלי גבול ושיעור וכ"א צריך להפריש לגבוה וליתן מה שיותר חביב אצלו כ"א לפי דרכו היינו הצדיק בעבודה הרוחנית והמוני עם בתענוגים גשמיים וזה"ש דבר כו' ויקחו לי תרומה כו' ר"ל שמקללות עם בני"ע והמון עם מהם תוכל ליקח נדבה והתרוממות לחלק הגבוה מדברים גשמיים כדי להיות בזה עלייה לבחי' עוה"ז להנשא למעלה וזה"ש תרומה תרום ה'.

היינו שע"ז נתרומם עולם העשייה ע"י הנדבה הגשמית אבל מאת כל איש אשר ידבנו לבו ר"ל מי שהוא מנדב לבו הטהור להיות דבוק בשמו ית' וית' תמיד ולא יפנה עצמו לענייני עוה"ז כ"ל מזה תקחו את תרומתי.

היינו תרומת יו"ד מזה הצדיק תקח התרוממות לעוה"ב הנבדל ביו"ד כאו"א יברור ויתן מה שיותר חשוב וקביב אצלו וזהו ש"כ וזאת אשר תקחו מאתם זקב וכסף גו' היינו ר"ל שאצל כלל המון עם בני"י תקח מה שחשוב וקביב יותר אצלו והוא זקב וכסף ושאר דברים גשמיים ובזה תהיה עלייה לעולם העשייה פנ"ל: או י"ל שע"י שאתם הצדיקים תקחו מאתם היינו המוני העם זקב וכסף גו' היינו בזה שנהגים הצדיקים מהמוני העם שמקבלין מהם זקב וכסף ושאר דברים גשמיים הנצרכים להם יהיה להמוני עם ג"כ עלייה והתרוממות הגם שאין להם נדבת לב הטהור נדבה רוחנית רק נדבה גשמית זקב וכסף וכדומה עכ"ז ע"י שהם מייחדים ומקשרין עצמם להצדיקים שבדור ומנהיגים אותם בקמה שיש יכולת בידם אז גם הם יתקשרו ויתעטפו בנדבת הצדיקים בלבם הטהור שהוא כולו רוחנית ויתעלו ברום המעלות קודש גדשים ויהיו דבוקים יחד הכנ"י בהש"י עם צדיקי הדור וכיה"ר אמן: ויקחו לי תרומה במדבר הזה"ד פי לקח טוב נתתי לכם גו' אדם לוקח מקח כסף כו' אדם לוקח מקח אבל אין המוכר נמכר עמו אבל אמר הקב"ה לישראל מקחתי לכם את התורה וכביכול נתמכרתי עמה הה"ד ויקחו לי תרומה גו': שורש הדברים הוא הפתוב מזכיר בנתינת התורה לישראל שני בחי' לשון מכירה שני' פי לקח טוב.

וגם לשון מתנה שני' בסיום הפסוק נתתי לכם. ולכאורה יפלא היאך יש שייכות לשני הלשונות ביחד לקיחה ומתנה אך באמת מפני שרצה הקב"ה לזכות את ישראל בקבלתם התורה שלא יה' עליהם איזה ערעור בדבר וענין מענייני התורה לכך מסר להם התורה בכל מיני פתי וזכות שבעולם שיש לפעמים בלשון מתנה יותר זכות להמקבל מבמכיר דכל הנותן בעין יפה הוא נותן כמנספם בכל הפוסקים משא"כ במכר ויש לפעמים יותר זכות במכירה מבמתנה כמ"ש בש"ע חו"מ.

והקב"ה נתן לנו את התורה בכל אופן היו"מ ע"פ דתה"ק. ומסר לנו כל הסתרי תורה ורזין דאורייתא כדי לזכות אותנו והנה ידוע דכל התורה כולה הוא שמוותיו של הקב"ה ר"ל פחותיו של הש"י אשר אנו קוראים ומכנים להש"י פי א"א לכן אדם לתאר ולכנות את הש"י כ"א ע"י פחותיו ופעולותיו כמזו רופא חולים מחיה מתים מרבה לסלוח וכדומה באלו הפנויים אנו מכנים וקוראים אותו ית' וכן כל תיבה ותיבה מתוה"ק מורה על פת שמו ית' וית' וע"י שאנו קוראים אותו באיזה שם משמותיו הק' אז תיקף גתעורר פת עליון ומשפיע לנו ככל רצוננו הטוב וידוע דתרומה נק' ראשית וישראל נק' ראשית ותורה נק' ראשית וכבר נתבאר דכל איש ישראל צריך להפריש היותר מןבחר ומשנבחר וקביב אצלו ונק' ראשית הדבר ויתנהו לגבוה והוא חלק האחדות אשר סליק לגבוה וכשהאדם מפריש הראשית מכל דבר אז הוא מרים במחשבתו כל מיני ראשית ראשית ישראל וראשית התורה.

פי כל ראשית כלול מכל מיני ראשית והמון העם הגם שאין להם שכל לכונן כ"ז במחשבתם כדי להרים כל מיני ראשית להש"י. אך עכ"ז אחז"ל לב ב"ד מתנה עליהם

ר"ל הצדיקים שבדור אשר הם מפרישין הראשית וחסלק האחדות ומתבררים החלק אל הפלל אז הם מכוננים להעלות כל המעשים טובים של כאו"א מישראל היינו כל הגתיונות והצדקות אשר ירמו בני"י ואין בהם פח להעלותם לשורשם הרמה בקודש אז הצדיקים שבדור בעת שמפרישין הראשית וחסלק האחדות שלהם מעלים אז ג"כ כל מיני ראשית של כוא"א מישראל ומיניחדים ומקשרים אותם לשורשם פי כולם בתקמה עשית דהיא כוללת כל דבר והוא רישא דכל רישין ומחשבה סתימא דהוא ראשית המחשבה ראשית חכמה יראת ה' גו' ואז כשמחבר ראשית התחנות ומעלה אותו אל שורש הפל דהוא ראש עליון אז יכול האדם למשוך משם ממקור החכמה כל מיני השפעות טובות וכל מיני חסדים טובים וישועות להכני"י וז"ש ויקחו לי תרומה כשתתנו התרומה ותכוננו להפריש הראשית המשופח והמנוחד ולחברו אל הפל וז"ש מאת כל אז משורש כל הג"ל איש אשר ידבנו לבו כל מה שיהיה לבו חפץ ושואל ומבקש מאת הבורא בהוב"ש כל מיני השפעות טובות תקחו את תרומתי תוכלו ליקח ע"י התרומה הג"ל וז"ש המדרש כביכול נתמפרתי עם התורה ר"ל שע"י שנתתי לכם את התורה גם אני נמפר לכם כביכול ר"ל שיש מקומות בתורה ק אשר שם הם גנוזים ונעלמים פוחות שמו ית' והצדיק יכול לפעול ע"י השמות הק' הנפלאים הגנוזים ונעלמים בהתורה ק כל מיני ישועות וגם כל הכוחות שיש לו להש"י כביכול הפל מסר לנו כמאחז"ל התורה היתה פלי אומנותו של הקב"ה שהסתפל בה וברא את כל העולמות וכל מעב"ר וכמ"כ כשנתן לנו השי"ת את התורה מסרה לנו עם כל פחותיו להיות הצדיק יכול לפעול ע"י התורה כל הכוחות שיש להשי"ת כביכול נמצא שיש יכולת ביד האדם ישר וצדיק להמשיך מזון ופרנסה לכל באי עולם וכן להמשיך כל מיני רפואות ושלום וחסד בעולם חכמה בינה ודעת לעולם ולבטל כל מיני גזירות לא טובים וגם אם הקב"ה גוזר הצדיק מבטלו וכאלו כביכול הש"י נמפר עם התורה וז"ש ויקחו לי לשון מכירה ומקח לי לשמי ר"ל שכל הפחות של הש"י כביכול מכורין להם ע"י התרומה שהוא אותיות תור"ה מ"ם היינו התורה שניתנה למם יום: וי"ג דברים נאמרו בנדבת המשפן הם נגד י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן ר"ל כשהאדם מדבק א"ע למדותיו של הקב"ה מה הוא רחום כו' ובה נדרשת התורה ע"י שהאדם מדבק א"ע במדות הללו ונעשה מרפכה לרוחניות המדות אבל המון העם עכ"פ היכולת בידם לידבק ע"י עשייה גשמית ע"י י"ג נדבות שהתנדבו להמשפן וכנ"ל והבן היטב כ": ויקחו לי תרומה גו' מקדש גו' בתוכם.

הנה ידוע פי תורה ק היא נצחית וכל מצותיה מישף שייכא בכל עת ובכל זמן ומצוה זו של בגין המשפן וכליו בנדאי גם עתה בגלותינו מחונייבים אנחנו לקיימה וכאשר עינינו רואות שגם קודם שבאו בני"י אל המנוחה ואל הנחלה צינה אותם הבורא ית"ש לעשות משפן וכליו וכמ"כ עתה החיוב ע"כ איש אשר הוא מזרע ישראל בכל דור ודור לעשות משפן וכליו והדבר צריך ביאור היאך יוכל כל איש ואיש ובפרט בדורות הללו לעשות משפן וכליו להבורא בהוב"ש: אכן בהעיר לב י"ל דהנה איתא בתורה"ק זכאה מאן דעביד ליה דירה נאה בליביה ובאיברי דיליה.

והיינו פי כאשר האדם הישראלי מביט ומסתכל ומבין בגדולת ורוממות הבורא בהוב"ש. איך שהאציל וברא ויצר ועשה את כל העולמות הנפלאים והנוראים והוא מקיף כל עלמין ומלאו כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה ועי"ז בא לאהבה ותשוקה גדולה ודביקות

רב לעבוד את הש"י באהבה רבה וביראה רוממות לניחוד ולקשר עלמין עילאין קדישין ומה שעובד יותר ויותר כאפס ואין נחשב בעיניו נגד מה שמבין במחשבתו הזכה שלא יצא י"ח ועדיין הוא מבחין וע"כ הוא מתאמץ ביותר שאת ועוז בעבוד' ונקיזה וכל מה שהוא עובד ועושה ביותר שאת והתאמצות גדול הוא בא בעיניו ולבו ומחשבתו לשפלות יותר ולהכנעה גדולה והפל הוא עבור אהבת השי"ת הבוער בלבו ויודע ומבין גדולתו ורוממותו אשר אין בכת שום נברא להשיגו פי הוא ית' מןשלה מהשגה והוא א"ס וא"ת ולבו של האדם הזה מתלהב ומתאנה ומשתוקק מאוד לעבוד את הבורא בהוב"ש בכל איבריו וחושיו ומחזק א"ע ביותר שאת בכל האפשרי ובא למדריגה זו של שפלות גדול בעיניו מאוד.

אשר ממש כאין הוא נחשב בעיניו ובלבו ומחשבתו ואז נעשה דפא ושפל רוח באמת וכמעט הוא בטל במציאות אז נדאי נעשה לבו בחי' משפן לשכינתו ית' וית' וכמ"ש שאני אשכון את דפא ושפל רוח והגם שאינו יכול לעבוד את הש"י בפועל פפי מחשבתו הק' ורצונו של האדם הלזה עכ"ז רחמנא ליבא בעי נחשוב בעיניו ית' רצון לב האדם המשתוקק באמת ובלב תמים פאלו עשה ותיקן הפל בפועל ממש וזהו כל נדיב לבו יביאה ר"ל שמנבדה הגשמית נעשה מלאכה הגשמית והקב"ה כפיכול צמצם א"ע בין שני בדי הארון ומהתשוק' הזאת הנכבדת של הכנ"י התפשט עצמו כפיכול באורות מקיפין לאין שיעור וערה וכנ"י אתחברא בבעלה וזהו מלאכת המשפן וזהו סוד א"ת בניה אלא בונה הם הת"ח המדבקים א"ע באור התורה כו' ולע"ל אז נגלה פבוד ה' וראו כל בשר יחדו יה"ר שיהיה בב"א וכמו שנדבת המשפן שעשה משרע"ה הנה מאת כל איש אשר ידבנו לבו כמ"ש מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי תרומת"י הוא מלשון התרוממות וגדלות פי מזו האהבה והתשוקה הנכבדת אשר בלבו של האדם באמת אז נתגדל ונתרומם כפיכול הבורא בהוב"ש ונעשה מזה משפן ודירה נאה בליבא ובאיברין דיליה פי רחמנא ליבא בעי: ועפ"ז אמרנו לפרש הפסוק בפ' ויקהל והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר ולכאורה אינו מוכן לשון דים והותר שני הפכים בנושא אחד.

ויקושיית האוה"ח ז"ל הק' ולדברינו אלה יבואר ע"נ דהנה כל איש נדיב לב באמת פשהביא נדבתו למשפן פסוף או זקב לפי מה שהיה ביכלתו ומעמדו הטוב אכן רצונו הנה בלי ספק ולבו בוער בו ומשתוקק לגודל אהבת הש"י ליתן למצוה רבה כזו כפלי כפלים עד אין שיעור וגבול ותכלית לגודל אהבת ה' ונדבת לבו וזהו הרצון הוא חשוב בעיני הש"י מאוד וכפיכול נחצב ונחקק ונשאר אז לפניו אותו הרצון הטוב לעד ולדורות עד א"ס וא"ת וזהו המלאכה היתה דים היינו מלאכת ההבאה בפועל ממש היתה דים לכל מלאכת המשפן שהוא בפועל ממש לעשות אותה כמצווה מפי הש"י וכתבנית אשר הראה למשרע"ה בהר והותר היינו שעוד נשאר ונותר הנחקק לפניו ותפרה התשוקות והרצונות של הנדיבי לב מהכנ"י עד א"ס וא"ת וכנ"ל אבל מלאכת ההבאה בפועל היתה דים ממש למלאכת המשפן לבל יותר והבן היטב: ועד"ז יש לפרש ג"כ פסוק פתח תפתח את ידך לאחיה האביון היינו שתעשה לו פתח ושער לאחיה ע"י הרצון האמיתי ונדבת לבך הטוב והש"י רצון יראיו יעשה וישפיע לאחיה האביון ע"י השער והפתח מהרצון שלה את כל הצטרכותו וזהו ג"כ ואכלו בשעריה ושבעו היינו ע"י הפתח והשער

שְׁלֵף יִהְיוּ לָהֶם שְׁבַע רְצוֹן וְהִבְנוּ: וְהַפֵּל הוּא עַיִי הָאָדָם כְּזֶה שְׁעוֹבֵד הַשָּׁמַיִם בְּאַמֶּת וּבְלֵב
תָּמִים וְכִנּוּ"ל וְעַיִ"ז נַעֲשֶׂה בְחַיִּי מִשְׁפָּן לְכַבּוֹדוֹ יִתְּ לַהֲיוֹת שׁוֹכֵן בְּתוֹכוֹ כְּבִיכּוֹל בְּלִיבְנֵי
וּבְאַבְרִיִן דִּילְנִי וְעַד"ז פִּירְשָׁנוּ ג"כ הַפְּסוּק וְעַבְדְּתֶם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם גּו' וְהִסִּירוּתִי מִחֲלָה
מִקְרָבָה הִינְנוּ מִשׁוּם דְּבַקְרָבָה קְדוֹשׁ וְאִז מִמִּילָא לֹא יִגּוֹר בְּמַגּוּרָה רַע וְכִנּוּ"ל בְּמַקּוֹמוֹ בַּפ'
מִשְׁפָּטִים עַיִ"ש וְהִנֵּה פֶשַׁקְאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשָּׁמַיִם בְּאַהֲבָה רַבָּה ע"ד הַנְּ"ל בְּנֹדָאֵי מִיִּיחָד
וּמְקַשֵּׁר הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים עוֹלָם הַעֲשִׂיָה בְּעוֹלָם הַיְצִירָה וּשְׁתִּיבָה לְפָרִיאָה וּשְׁלִשְׁתָּן
לְאַצִּילוּתָא קְדִישָׁא וְאַלוּפּוֹ ש"ע טָמִיר וְגִנּוּז בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם וְכַמ"ש אֵלֵיהּ הִנְבִּיא
בְּתַפְלָתוֹ וְאַנְתָּה הוּא דְקָשִׁיר לוֹן וּמִיִּיחָד לוֹן כּו' וְאִיהוּ מְלַגְאוּ כָּל עֲלָמִין וְא"כ בְּכָל עוֹלָם
יֵשׁ צִיּוֹר אִשְׁהוּא בְּסוּד אֲלוּפּוֹ שָׁל עוֹלָם סוּד פּל"א הָעֲלִיוֹן וְאַל"ף בְּמִילּוּאוֹ הוּא מְסַפֵּר
קִי"א וְד' אֲלִפִּי"ן הֵם מְנַנְן מִקְד"ש וְנַעֲשֶׂה מִמִּשְׁפָּן שָׁל הָאָדָם בְּחַיִּי וְסוּד מְקַדֵּשׁ וְזֶהוּ וְעִשׂוֹ
לִי מְקַדֵּשׁ וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם וְהִבְנוּ כ"ז הֵיטֵב כִּי דְבָרִים נְכוֹנִים וְאַמִּיתִים הֵם בְּרוּרִים לְכָל
מְבִינִי: אוֹ יֹאמֵר וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה גּו' וְתִרְגַּם יב"ע וְיִסְבּוֹן קְדָמִי אֲפָרְשׁוּתָא יֵשׁ לְרַמּוּז בְּזֶה
ע"פ דְּאִי בְּגַמ' דְּקְדוּשָׁתִּין אֲשֶׁה שְׁאֲמָרָה לְאִישׁ אֶחָד הִילָךְ מְנָה וְאַתְּקַדֵּשׁ אֲנִי לָךְ הֲרִי זֶה
מְקַדֵּשׁת וּמְסִיק הַגַּמ' דְּדוֹקָא בְּאָדָם חָשׁוּב שְׁאִין דְּרָפוּ לְקַבֵּל מִתְּנוּת מִשׁוּם אֶחָד בְּעוֹלָם.

אֲשֶׁר ע"כ בְּהֵיא הַנְּאָה שְׁמַקְבֵּל מִמֶּנָּה הִנֵּה כְּאֵלוֹ נִתְּן לָהּ שְׁנֵה פְרוּטָה וּמִיִּיחָד שְׁאֵל לִיָּה בְּזֶה
עַיִ"ש וְהִנֵּה לְשׁוֹן קְדוּשָׁתִּין יְדוּעָה שְׁהוּא לְשׁוֹן הַפְּרָשָׁה וְהַבְּדִלָה וְכַמְבֹּרָא אִי"ה פ' קְדוּשִׁים
וְהִינְנוּ שְׁהַבְעֵל אוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ הֲרִי אֶת מְקַדֵּשׁת מְוִפְרָשָׁת וּמְוִבְדֵּלָת מְכָל הָאֲנָשִׁים רַק
לַהֲיוֹת לִי וְהִנֵּה אֲצֵל הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש כְּתִיב לִי הַפְּסָף וְלִי הַזֶּהָב וְכַתִּיב מִי הַקְּדִימָנִי
וְאַשְׁלֵם וְהוּא א"צ ח"ו לְאִיזָה נְדָבָה שְׁיִהְיֶה לוֹ לְעֶזֶר וּלְסַעֵד עַל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּן וְעַכ"ז צִיּוֹנָה
לְעַם קְדוּשׁוֹ בְּנֵי אֵל חַי לְהַרִים תְּרוּמַת ה' מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל וּכְלָלָן שָׁל הַדְּבָרִים הוּא דְקַב"ה
וְיִשְׂרָאֵל חַד אֵינּוּן בְּחִיבּוּרָא וְיִחְוֹדָא חֲדָא.

וְיִשְׂרָאֵל נִק' בְּבַחֲרִי פְלַג גּוּפָא וּמִחֲצִית וְעַיִ"ש נְתִינְתֶם מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּלֵב שְׁלֵם וְע"פ הַפְּנוּנָה
אֲשֶׁר בְּיִאֲרָנוּ שָׁם נַעֲשֶׂה יְחוּד שְׁלֵם בְּרִזָּא דְאֶחָד וְזֶהוּ מְרוּמּוֹז פְּאֵן וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה הִינְנוּ
מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל וּכְפִירִש"י ז"ל ג' תְּרוּמוֹת נֶאֱמַר פְּאֵן עַיִ"ש הֵגַם שְׁהוּא יִת' אֵין דְּרָפוּ בְּכַף
כְּבִיכּוֹל לְקַבֵּל מִתְּנוּת וְאַעֲפ"כ הוּא מְקַבֵּל מֵהֶם לְגוֹדֵל נְדָבוֹת לְבָם הַטּוֹב וְכַוְנָתֶם הַרְצוּיָה
לְחַבֵּר אֶת הָאֲוָהָל לַהֲיוֹת אֶחָד וְכַנּוּ"ל.

אֲשֶׁר ע"כ בְּהֵיא הַנְּאָה שְׁמַקְבֵּל מֵהֶם בְּזֶה יִהְיוּ מְקַדֵּשִׁים וּמְוִפְרָשִׁים וּמְוִבְדֵּלִים מְכָל
אַחִיזַת הַחִיצוֹנִים ר"ל רַק מְקַדֵּשִׁים בְּקוֹדֵשׁ קְדָשִׁים וּמְוִיחָדִים בּוֹ יִת' וְזֶהוּ שְׁתִּרְגַּם יב"ע
וְיִסְבּוֹן קְדָמִי אֲפָרְשׁוּתָא הִינְנוּ לְאַשֵּׁר אֲנִי מְקַבֵּל מֵהֶם וּבְהֵיא הַנְּאָה הֵם מְוִפְרָשִׁים
וּמְוִבְדֵּלִים מְכָל הַחִיצוֹנִית וְלִזָּה הֵם קְדָמִי גַם יֵשׁ לְרַמּוּז בַּת"א ג"כ בְּזֶה מִמֶּשׁ וְיִפְרָשׁוּן הִינְנוּ
שְׁיִפְרָשׁוּ מְכָל הַחִיצוֹנִיּוֹת וְאִז קְדָמִי אֲפָרְשׁוּתָא וְהִבְנוּ וּמְקַצָּת דְּבָרֵינוּ אֵלֵהּ יֵשׁ לְרַמּוּז ג"כ
בְּפִירִש"י ז"ל שְׁפִי וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה לִי לְשָׁמִי וְהִינְנוּ כִּי הָאָדָם צָרִיף לְהַעֲלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת
עַד בְּחַיִּי לִי שְׁהוּא מְנַנְן ד' יוּדִי"ן מְמִילּוּי שָׁם הַנְּנִ"ה הַק' בְּמִילּוּי יוּדִי"ן שְׁהוּא סוּד שָׁם ע"ב
הַק' סוּד פּל"א הָעֲלִיוֹן שְׁאַלוּפּוֹ ש"ע דָּר שָׁם.

וְזֶהוּ לִי לְשָׁמִי וְהִינְנוּ הַפֵּל ע"י הַרְמַת מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בְּכַוְנָה הַנְּ"ל אֲזִי נְתַעֲלָה וְנִתְיִיחָד
הַפֵּל בְּרִזָּא דְאֶחָד וּמִתְרוּמָמִים וּמִתְנַשְׂאִים כָּל הָעוֹלָמוֹת לְעִילָא לְעִילָא עַד בְּחַיִּי לִי לְשָׁמִי
וְהִבְנוּ: וְעַפ"ז יֵשׁ לְפָרֵשׁ ג"כ בְּאֶחָד בְּאֶחָד מִשְׁמִיעִין עַל הַשֶּׁקֶלִים הִינְנוּ בְּאַחְדוֹת אַד"ר א'

ד"ר שאלופו ש"ע דר בתוכו משם משמיעין על השקלים משמיעין הוא לשון אסיפה כמו וישמע שאול את העם והיינו כי שם נאסף ונתניחד הפל לעילא לעילא ברזא דאחד והבן כ"ז היטב.

ועיין לעיל בענין פנונת פ' שקלים: עוד יש לאלוה מילין בהנ"ל ע"ד רמז קצת ובה יבואר ג"כ פנונת מחצית השקל דהנה ידוע כי ביום ברנא ה' אלהים האדם על הארץ. נברא אז בסוד ד"ו פרצופין בבחי' אב"א והי' בחי' נסירה ונפרדו זה מזה להיותם אנפין באנפין בחי' דכר ונוק' ולהקימם בשיעור קומה ויחודם למיהוי אנפין באנפין וידוע שכל הנשמות היו כלולים באדם הראשון ומסתמא גם אצלם היה בחי' נסירה הנ"ל וכאשר בא עת קימת קומתם השלימה אז הם מתניחדין אנפין באנפין ואשרי למי שזוכה במהרה ובגילגול ראשון לזיווגו הראוי לו ושמורה למענו להקימם בקומה שלימה והבן זה וכנודע מספה"ק והנה כמו שהיא סוד הנסירה בכללות ופרטי כל נשמות ישראל להקים קומת כאו"א.

כן הוא כפיכול בבחי' קומה השלימה דלעילא בסוד קובה"ו כי קוב"ה וישראל אד' אינון וכפיכול הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא מתניחד עם האור והמקור שורש מחצב נשמות ישראל וכנודע כי כפיכול הוא ג"כ בבחי' דו"נ בבחי' ד"ו פרצופין והיה ג"כ כפיכול בבחי' וסוד נסירה למיהוי אנפין באנפין למיהוי קומה שלימה ברזא וחיבורא חדא וע"י הנסירה כפיכול ירדו ניצוצין קדישין ממקום קדוש והש"י רצה להיטיב לעם קדושו אשר ע"י אתערותם דלתתא ביראה ובאהבה ודביקותם לה' ית' יעלו ג"כ כל הניצוצין קדישין בתוך קדושתם לרום שמי שמים העליונים ולהקים קומה שלימה העליונה בסוד ופניהם איש אל אחיו ואז יגדלו ויעשו פרי הולדת השפעות טובות ונהורין עילאין ובוצינין קדישין וכל טיבו וחדו לכל העולמות ממשח רבות עילאה קדישא וכשיעלו בנ"י ע"י מעשיהם הטובים כל הנ"ק אז יהיה ה' אחד ושמו אחד וזהו יש לרמז.

ויקחו לי תרומה כתרגומו אפרשותא היינו שב"י יזרוו בעבודתם עבודת הקודש ולהרים ולהניף את האפרשותא היינו הנ"ק שנפלו וירדו משורשם הקודש בסוד הנסירה והם יראו להרוםם ולנשאם לרום שמי שמים להתניחד בולם ברזא דאחד למיהוי אנפין באנפין יחוד גמור ואז יהיה ה' שלם בסוד שקל שלם וכמבואר לעיל בפ' שקלים וזהו מרומז בפירש"י ז"ל לי לשמי.

והבן ומבאר הפסוק מאת כל איש אשר ידבנו לבו כי הקב"ה נק' כפיכול בבחי' לבן של ישראל וכמ"ש דוד המע"ה לה אמר לבי. וכמ"ש בזה"ק והיינו מאת כל איש אשר ילהב אהבתו בקרבו לה' וה' שוכן בקרבו דעביד לי' דירה נאה בליבני' ובאיברין דילי' וכנ"ל ריש פ' זו.

ועי"ז כפיכול בונה איברין דשכינתא קדישא כפיכול להיותה בבחי' קומה שלימה מזה תקחו תרומתי תסבון ית אפרשותא וכנ"ל ולזה נק' תרומה פי צריף להרימה ולנשאא עד רום שמי שמים וכנ"ל.

והמשפיל יבין כ"ז כי דברים עמוקים הם העומדים ברומו ש"ע והשם יכפר: וע"פ דברינו הנ"ל יתבאר ג"כ פוננת סוד מחצית השקל שהיא לסוד הנסירה וכנ"ל ולרמז בזה להרים המחצית בבחי' קומה שלימה עם פל הנ"ק.

והיא זאת בכל שנה ושנה פי בר"ח ניסן נברא העולם בפועל כמבואר לעיל וצריכין אנחנו אז לחדוש המלוכה הק' ולהרימה בבחי' קומה שלימה ולזה רמזו חז"ל חדש והבא קרב"ץ מתרומה חדשה ה והבן.

ולזה ג"כ באחד באדר משמיעין על השקלים שמיעה הוא מלשון הבנה והיינו להבינם תוכן פוננת הענין של השקל הקודש והפל הוא לחבר ולניחז סוד קבה"ו ואז נעשה בחי'נ' שקל שלם עשרים גרה תרין יודי"ן יו"ד משם הנ"ה הק' יו"ד משם אדני ה"ק.

והבן וכבוד ה' הסתר דבר לזה נכתב בקיצור ולרמז הנ"ל הוקם המשפך בא' בניסן לשפוך כבודו ית' בתופינו. פי פלי המשפך הובן הם בבחי' ודוגמת עלמין עילאין קדישין וכאשר יבואר א"ה ואז פביכול נשלמו ונגמרו ונתעלו איברין דשכינתא בבחי' קומה שלימה וביום השמיני למילואים שהי' בר"ח ניסן אז ע"י הקרבת אהרן הפהן בחי' איש חסד את הקרבנות ובכוננתו הרצויה הי' מניחז ומקשר פל עלמין ע"י בחי' החסד.

להשפיע עליהם ממקור החסד העליון מבחי' רב חסד פל מיני חסדים טובים ומשח רבות עילאה קדישא ואז נתעלה ונתניחז הפל בבחי' קומה שלימה אנפין באנפין ברזא דאחד: וכיה"ר בב"א והבן כ"ז היטב: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ילקוט משל למלך שהי' לו בת קטנה עד שלא הגדילה ובאתה לידי סימנים הי' רואה אותה בשוק הי' מדבר עמה במבואות מדבר עמה פיון שהגדילה ובאה לידי סימנים אמר אין כבודה של בתי שאהי' מדבר עמה בפרהסיא אלא עשו לי חדר מוצנע שאהי' מדבר עמה פה מתחלה הי' נער ישראל ואוהבהו במצרים ראו אותו שנ' ועברתי בארמ"ץ.

גו'.

ביום ראו אותו שנ' וירא ישראל גו' זה אלי גו' בסיני ראו אותו שנ' פנים בפנים דיקר ה' עמכם. פיון שקבלו את התורה ונעשו לו אומה שלימה אמר אין כבודם שאדבר עמם בפרהסיא אלא ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם עכ"ל הי' לקוט: להבין דברי חכמים וחידותיהם ונקדים מה דאי' במדרש הנעלם ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם א"ר אלעזר אבא דא הוא רזא דתפילין ע"כ והוא פלאי והוא אומר דרשוני וחייו ובהעיר לב י"ל אחר אשר חנן ה' אל דעות ברחמי דהנה ידוע שהבורא בהוב"ש הנקבד והנורא הוא א"ס וא"ת.

והוא סביל פל עלמין וממלא פל עלמין ולית אתר פנוי מיני' וצ"ל ולהבין ענין משפך ומקדש אשר צנה אותנו הש"י לבנותם להשראת שכינתו ית' והלא הן השמים ושמי השמים לא יכלפלוהו ואף פי הבית הזה וכמאמר שהמע"ה אמנם לבאר דבר זה הוא.

פי הבורא בהוב"ש צנה לעשות המשפך וכליו במדתן ושיעורן והם כאו"א ודוגמת אורות בהירות זכים מצונחצחים עליונים בעלמין עילאין קדישין ואיהו רזא פיןחודא פלי העשוי לנחת רוח ושעשועים להבורא ית' וית' לניחז ולקשר פולם לחבר את האהל להיות אחד פל העולמות העליונים וכל הספירות קדושות והנה מקד"ש עולה מספרו כמ"ד פ אל"ף

להורות על הד' עולמות הפללים שהם אבי"ע וכנ"ל ואלפוש"ע שרוי בכל עולם ועולם ע"ד ונתת הוא דקשיר לון ומיחד לון ולזה ישנו בכל עולם צורת א וכמבואר לעיל וזהו מקד"ש וכאשר עם ה' עובדים את הש"י ביראה ובאהבה ובאמת ומקשרין את כל פוחותיהו בלתי לה' לבדו ומיחדין אותו ית' ביחוד האמיתי בכל הפוחות ובכל המדרגות ובכל התנועות ומכירין ויודעין שהוא ואין בלתו בכל העולמות אז נתעלו לרום שמים העליונים לבחי' מקד"ש הנ"ל בסוד הד' אלפי"ן ואז ממשיכין שפע משח רבות עילאה קדישא לכל העולמות ע"י הצניורות הק' כל העשר ספירות שבכל הד' עולמות והם מספר ד' יודי"ן דשם ע"ב הק' מספר ל"י ומספר מ"ם וזהו סוד ועשו לי מקדש היינו מ"ם קד"ש ואז ושכנתי בתוכם היינו בתוך מ"ם.

וביאר הדברים דהנה ידוע שהקב"ה וישאל חז אינון ומתיחדין כפיכול בחיבורא קדא בחדר המטות העליון הוא בית קדשי הקדשים להתעלם באהבים ולא תעטרך בקודש קודשין בסוד קודש ישראל לה' ראשית תבואתו כי ישראל עלה במחשבה להבראות והם הם עיקר בריאת העולמות והם מקודשים לשמו הנכבד והנורא.

בסוד קדושין שמקדש את האשה בטבעת המקיף את אצבעה וכן כפיכול אור המקיף את כל העולמות הפל הוא בשביל נקודת ישראל שעלה במחשבה לפניו ית' בראשית המחשבה סתימאה בסוד נקודה בהיכלי"י וכן הנקודה נמשך השתלשלות השפע מחכמה עילאה לכל העולמות והמשכה הוא בסוד נא"ו פנודע וזהו בחי' אצב"ע ואז נעשה קודש בנא"ו והמשכה הוא מבחי' קד"ש שהוא החכמה נק' ראשית הבריכה ראשונה אשר ממנה ישקו כל העדרים בריכות והשפעות משח רבות עילאה קדישא ע"י הצניורות הנשפעים ע"י ל"ב נתיבות פליאות החכמה לעולם הבינה והנה בהראשית חכמה סתימאה שם הוא סוד הד' יודי"ן דשם ע"ב הק' מספר ל"י וכאשר נמשך לשם לעלמא דבינה נעשה כפיכול בבחי' מ"ם בסוד מ"ם מלמרה המשרה פעמים פתוחה ופעמים סתומה והיינו פשעם ה' הם בדביקות גדול לאהבת ה' במס"נ על קדושת שמו ית'.

אזי הם נכנסין ועולין למעלה לרום המדרגות עד שם ע"ב הק' ואז ממשיכין ע"י הד' יודין שהוא מ"ם ועם הל"ב נתיבות החכמה נעשה ע"ב והמ"ם הלזו הוא בבחי' מ"ם פתוחה צורת כו מספר הוי"ה הק' האחד האמיתי וזהו פתיחתה מעילא ומתתא להשפיע משח רבות עילאה קדישא מחכמה עילאה קדישא וזהו ועשו לי מקד"ש היינו קד"ש וכנ"ל כי הוא אז בבחי' ל"י ד' יודי"ן אכן כאשר באה ההשפעה הקדושה לעלמא דבינה אז הוא לפעמים המ"ם פתוחה ולפעמים סתומה כי כאשר משם דיגין מתערין לזה נסתמה המ"ם לשמור ההשפעה בסוד יי"ן המשומר אכן פשהצדיק מדביק א"ע בשורשו הרמה ומבין ומביט מאין באה זו ההשפעה הק' הלא מאלופו ש"ע בסוד ממשך הכל ומיד"ך נתנו לה היינו מהיודי"ן דע"ב הק' ומדביק א"ע בדביקות עליון ברנא דאחד אז פותח את ידי"ך ופותח המ"ם סתומה ונעשית פתוחה.

להרונח בסוד רחובות הנהר להשפיע כל ברפאין טבין לכל העולמות: ועפ"ז נבין מה שהתורה שבע"פ ש"ס משניות מתחלת במ"ם פתוחה מאימתי קורין את שמע בערבית ומסיימת במ"ם סתומה ה' יברך את עמו בשלום.

כי תורה שבע"פ הוא סוד המלכות הק' ונמשך אליה מראשיתה המשכת שפע מ"ם פתוחה מהחכמה עילאה קדישא וכנ"ל ומסיימת במ"ם סתומה כי צריך לסותמה לבל יהי אחיזה להחיצונים ח"ו אכן הצדיקים יש פח בינדם לפותחם ע"י קדושתם וזהו הפי' ושכנתי בתוכם היינו בתוך מ"ם סתומה בפנימיות ובמקיפים וכנ"ל ומאחר שביארנו הפסוק ועשו לי מקד"ש ושכנתי בתוכ"ם פנ"ל מבוארים דברי המדרש הנזעלם.

כי זהו ממש סוד התפילין אשר הכתיר אותנו הבורא בהוב"ש. פי בתוך הפרשיות הם כ"א אנפרות נגד שם אהי"ה הק' וד' פרשיות נגד ד' אותיות משם הנ"ה הק' וד' פתים נגד ד' אותיות אדנ"י הק' ובשעת הנחת התפילין אזי פשהאדם מניחד ומקשר ומטהר כל רעיוניו ברזא דשמהו להיות מיוחדים באחדות גמור ואלופו ש"ע יתייחד בהם ובפנימיותם והאדם מטהר נפש השכלית להיותו כלי מוכן לקבל עליו רוח טהרה ומייחד א"ע הנפש והרוח והנשמה ביחד עם כל בחי' פוחותיו ומחשבותיו ונעשה כל גופו וחושיו וכחותיו מרפבה להשכינה לקבל עליו נשמת אלוה ממעל אשר נאצל מכבודו ית' ונכנס אז ג"כ לבחי' ראשית ובחי' קודש והוא בעצמו נעשה כביכול בבחי' משכ"ן ובחי' מקד"ש.

וכנ"ל להמשיך השפעות טובות וברכאין טבין מאורות פנימים ומאורות מקיפים וכבודע מסה"ק ובפרט מכוננת הארין"ל וזהו ממש סוד התפילין וסוד משכ"ן ומקד"ש והמשפיל יבין כ"ז: והנה ברוך המקום ברוך הוא אשר טוב גמלנו ברחמי וברוב חסדיו ולא עזב חסדו מאתנו אפילו בהיותנו בדיוטא התחתונה למאוד בקטנות המדריות ומפוזרים בין האמות עכ"ז חסדו ית' גבר עלינו ובכ"מ שגלו שכינה עמהם והוא משפיע עלינו צרכינו וכאשר בני"ה הם בבחי' זו בקטנות המדריות ונק' בבחי' ב"ת קטנה ובהיותם במצרים דיבר עמהם בשווקים וברחובות ר"ל בפרהסיא ובין המצרים החיצונים וגם בהיותם במדבר ועל הים הוא ג"כ מקום פרהסיא ושם ג"כ אחיזת החיצונים ר"ל ועכ"ז ראו אותו כביכול כי צמצם א"ע כביכול להשפיע טובו וחסדו עלינו אף הפל הי' בבחי' קטנות המוחין כ"א בשעת יצימ"צ בלבד הי' לפי שעה בחי' גדלות דגדלות ואח"כ תיכף חזרו לקדמותן לבחי' קטנות וכמבואר לעיל רק אחר ששלמו מ"ט ימי הספירה ואח"כ קבלו את התורה וק' ואז היו בבחי' גדלות דגדלות בסוד שער הנז"ן מנש"ב ואז באו לבחי' סימנים המבואר במדרש ילקוט הנ"ל אז אמר הקב"ה מעתה אין כבודן של בני"ה שאהיה מדבר עמם בפרהסיא בין מקום אחיזת החיצונים ר"ל כמו במדבר ושאר מקומות שנסעו בני"ה וגם פשבאו לא"י עכ"ז לאשר היו אז בבחי' גדלות לא הי' באפשרי להגלות עליהן ולהתייחד עמהם בפרהסיא לבל יהי אחיזה להחיצונים ר"ל ח"ו מהשפע גדולה ורחבה ולזה לרוב טובו וחסדו הגדול ית' לבני ישראל עם קרובו כביכול צמצם א"ע להשרות שכינתו בתוכנו בין שני בדי ארון בחדר המטות להשתעשע בנו ולהתייחד עמנו ברזא דאחד בקביעות בבחי' ועשו לי מקד"ש ושכנתי בתוכ"ם וכמבואר לעיל היינו להמשיך השפעות קדושות מהמוחין עילאין קדישין לכל העולמות ולהכני"ל לעילא ותתא ובקביעות ובפרט להמשיך שפע משח רבות עילאה קדישא ע"י היחוד הגדול והק' הנ"ל מן י"ג נהרות המושכין שמן אפרסמון וזהו סוד הי"ג דברים הנאמרים במלאכת המשכן ובחי' זו הגדולה ישנו בכל אדם ובכל זמן.

כְּאִשׁר אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְעוֹרֵר לְבוֹ לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁי"ת וּמִטְהַר דִּיבּוּרָיו וּפְעוּלוֹתָיו וְכַחוֹתָיו וּמִחֲשׁוֹבוֹתָיו וּמִיַּחַד אֶת כּוֹלָם בְּלִמְיָהּ לַה' לְבַדּוֹ. בְּלִי שׁוּם פְּנִיָה אַחֲרַת ח"ו וְהַעֲיָקֵר ע"י תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב וּשְׁבַע"פ שְׁיַעֲסוּק בָּהֶם לִיַּחַדָּם וּלְקַשְׁרָם בְּחִיבוּרָא תְּדָא וְאַח"כּ עוֹלָה מַעֲלָה מַעֲלָה לְרוּם הַמַּעֲלוֹת לְבַחֵי גְדֻלוֹת דְּגֻדְלוֹת הַמְּוַחֲזִין וְלַהֲתַיַּחֵד וְלַהֲעֲשׂוֹת בְּבַחֵי מִשְׁכַּח וּבַחֵי מִקְדָּשׁ לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת וְכָל בְּרַפְּאִין וְנִהוּרִין עֵילָאִין מִשַּׁח רַבּוֹת עֵילָאָה קַדִּישָׁא וְלֹאדְלִקָּא בּוֹצִינִין דְּשַׁבַּע קִנֵּי מְנוּרָה וְלַהֲמַשִּׁיךְ חֲסֵדִים טוֹבִים לַהֲכַנְנֵי לְעֵילָא וְתַתָּא וְכִיָּה"ר עַד יְכוֹנֵן וְעַד יֵשִׁים אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה בְּאַרְצָא וְיִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה ע"י מְשִׁיחַ צְדִקְנּוּ שְׂיָבוּא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

וְהַמְשַׁכֵּיל יָבִין כ"ז וְיָבִין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר. פִּי נִכְתָּב קֶצֶת בְּקִיצוֹר: וְיִצְקָתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעוֹת זָהָב וְגו' וְשִׁמֵי וְגו' צִלְעוּ הָאֲחַת וְגו' יֵשׁ לְרַמְזוּ בְּזֶה דְּהִנֵּה יָדוּעַ וּמְפֹרָסִם שְׁהַבּוּרָא בַּהוֹב"ש הוּא א"ס וּא"ת אֶחָד אֶחָדוּ הַפְּשׁוּט בְּלִמְיָהּ שׁוּם שְׁיַעוֹר וְגָבּוּל ח"ו וְהוּא מְוַשְׁלֵל מְהַשְׁגַּת כָּל הַנְּבִרָאִים וְהַנְּאֻצָּלִים וְהַיִּצְוּרִים וְהַנְּעֻשִׂים וְאִין לּוֹ שׁוּם דְּמִיּוֹן כָּלֵל וְכַמ"ש וְאֵל מִי תְּדַמִּיּוֹן אֵל וְיָמָה דְּמוֹת תַּעֲרָכוּ לּוֹ אָמְנָם לְרַב טוֹבוֹ וְחֲסֵדוֹ הַגְּדוֹל שְׁרָצָה לְהַרִים כְּבוֹד מְלַכּוּתוֹ לְכָל הָעוֹלָמוֹת וּלְכָל הַבְּרוּאִים וְלַהֲוֹדִיעֵם חֲסֵדוֹ הַגְּדוֹלִים וְכַחוֹתָיו וּגְבוּרוֹתָיו הַנְּפִלְאִים אֲזִי הָאֻצִּיל כְּבִיכּוֹל מֵהוּד מַעֲטָה לְבוּשׁוֹ אִוְרוֹת זָכִים וּמְצַוְחָצְחִים אִוֵר בְּהִיר בְּשַׁחֲקִים עֲשׂוֹר סְפִירוֹת הַק' בְּעֵלְמָא דְאַצִּילוּתָא קַדִּישָׁא סְפִיר גְּזַרְתָּם יַחַד מְאִירוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְנִק' אֻצְלוֹ מ'ל' אֻצְלוֹ כְּבִיכּוֹל וּבְסֻדְרָה שְׁתַּלְשְׁלוּתָם מַעוֹלָם לְעוֹלָם וּמְבַחֵי לְבַחִינָה בְּסוּד עֵילָה וְעֵלוֹל בָּהֶם יִשְׁנוּ בַחֵי צְמֻצוּם וְיֵשׁ בַחֵי יָמִין וּבַחֵי שְׂמָאל וְיָדוּעַ דֵּהֲתוּה"ק הוּא הַחִיּוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְשׁוֹרֵשׁ מְקוֹר הַחִיּוֹת הַתּוּה"ק הוּא מַעֲלָמָא דְאַצִּילוּתָא קַדִּישָׁא בְּסוּד הַיִּכַל הַקּוֹדֵשׁ אֲרוּנָא קַדִּישָׁא דְאוֹרֵייתָא וְהַתּוּה"ק נִק' עֲצָה.

כַּמ"ש לִי עֲצָה גו' כִּי שָׁם הוּא מְקוֹר הָעֲצָה אֲנָפִי יָמִין וְאַנְפִי שְׂמָאל לְהִימִין וְלַהֲשַׁמְאִיל וְאַרְבַּעַת פְּנִים לְהִנֵּה כִּי בְּהִימִין כְּלוּל ג"כ בַּחֵי שְׂמָאל וּבְהַשְׂמָאל כְּלוּל ג"כ בַּחֵי יָמִין בְּסוּד הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת הַיִּצְוּרוֹת הַמְשַׁפְּיָעִים מִתְּגַלְגָּלִים וּמְסַבְּבִין לְהַגְבִּיר וְלַהֲגָבִיל כָּל דְּבַר לְמִיָּהָב חֲכָמָה לְחֲכִימִין הַמְּגַבִּילִים עֲשִׂייתָם ע"י דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת בְּמִוְעָצוֹת וְדַעַת לַעֲשׂוֹת כָּל דְּבַר חֲפָצָם וְרִצּוֹנָם בְּהַשְׁכֵּל וּבְאַמְתָּ לְאַהֲבַת ה' וְלִירְאָתָ שְׁמוֹ ית' וְכָל עֲשִׂייתָם הוּא רַק ע"י תְּרִי"ג עֵיטִין טְבִין דְּאוֹרֵייתָא וְכַמוֹ שְׁאֵנוּ מְבַקְשִׁין לְפָנֵי הַשֵּׁי"ת וְתַקְנָנוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מְלַפְנֵיךָ וְעִי"ז הֵם מְמַשְׁכִּין שְׁפַע רַב וְכָל טִיבוֹ וְחֲדוֹ וְחֲסֵד עֲלִיוֹן לְכָל הַד' עוֹלָמוֹת הַק' אַבִּי"ע.

וְלְרַמְזוֹ זֶה נֵא' בְּאוֹרֵן הַקּוֹדֵשׁ אֲשֶׁר שָׁם לְוַחּוֹת הָעֵדוּת. וְיִצְקָתָ לּוֹ אַרְבַּע טַבְּעוֹת זָהָב הַיִּינוּ לְהִיּוֹת יוֹצֵק חֵן לְכָל הַד' עוֹלָמוֹת וְלַהֲמַשִּׁיךְ עֲלֵיהֶם אִוְרוֹת מְקִיפִים בְּבַחֵי טַבְּעוֹת שְׁהֵם מְקִיפִים וְאַח"כּ בְּיֵאָר הַפְּסוּק וְשִׁמֵי טַבְּעוֹת ע"ל צ"ל עוֹלָמוֹת הַרְּאָתָ ר"ת עַצ"ה וּבְהִימִין יֵשׁ ג"כ בַּחֵי שְׂמָאל וְשִׁמֵי טַבְּעוֹת ע"ל צ"ל עוֹלָמוֹת הַשְּׁנִיָּתָ ג"כ ר"ת עַצ"ה כִּי גַם בְּשְׂמָאל יֵשׁ בַּחֵי יָמִין וְשִׁיָּהָה כְּלוּל יְמִינָא בְּשְׂמָאלָא וְשְׂמָאלָא בְּיְמִינָא וְהַכָּל כְּאִשְׁרֵי אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מְפַלֵּס מַעְגַל דְּרָכָיו ע"י עֵיטִין טְבִין דְּאוֹרֵייתָא וְהָבֵן כ"ז הֵיטֵב: וְשִׁמְתָ אֶת הַשְּׁלַחֵן מְחוּץ לְפָרוֹכַת.

וְאֶת הַמְּנוּרָה נִכַח הַשְּׁלַחֵן עַל צִלְע הַמְּשַׁכֵּן תִּמְנָה וְהַשְּׁלַחֵן תַּתָּן עַל צִלְע צְפוֹן וְלְכַאוּרָה אִין לְפָסוּק זֶה שׁוּם בְּיֵאוֹר כָּלֵל. כִּי מְהֵרָא וְיֵהָ לְכַתְּנוֹב וְשִׁמְתָ אֶת הַשְּׁלַחֵן עַל צִלְע צְפוֹן וְאֶת הַמְּנוּרָה נִכַח הַשְּׁלַחֵן גו' וְלָמָּה הַפְּסִיק בְּמְנוּרָה וְכַמְבַּנְאָר לְכָל מְבִין וְאַפְשָׁר לִזְמַר בְּזֶה

ע"ד רמז כי התורה"ק מרמזת לנו איך יתנהג האדם בהעיר לבבו לעבודת הש"י ולעסוק בתורתו ויראתו שלא יאמר אלה ואעסוק בתורה יומם ולילה לבל אשגיח כלל מאין יבוא עזר פרנסת ביתי פדי חיי ואח"כ פבוא זמן האוכל וטפלי תלי בי' תתברבל אז מחשבתו עי"ז ח"ו ולא יוכל ללמוד כלל וכלל ולא עוד אלא שיוכל לבוא לידי שיעמום ושיגעון ח"ו או שילסטם הבריות בעצת היצר אשר יטהו לזה ח"ו ולזה אין נכון לו לבחור בדרך כזה אכן הדרך הטוב והישר שיברור לו האדם הוא שיסדר לו מקומם איזה מקום פרנסה למזון וטרף לביתו ושיסתפק בדרך המיעוט היותר הכרחי פדי להחיות נפשו ונפש אנשי ביתו בצמצום ע"ד צדיק אנכל לשנבע נפשו ולא ירדוף פרדוף הקורא בהערים אחר מו"מ רק יאמין בהש"י שיוכל להזמין לו במקומו די הצורך לפרנסת אנשי ביתו באיזה עסק מלאכה שיעסוק פהבטחת התורה"ק וברכתיה בכל אשר תעשה ואח"כ יטה שכמו לסבול עול תורה ומצות ומע"ט וזהו טוב תורה עם דרך ארץ.

היינו פאשר כפר הכין לעצמו איזה עסק לפרנסה ויש מקום לחול עליו ברפת ה' יכין אז עצמו ללמוד התורה ולעסוק במצותיו בכל השגתו וכוחו ואז לא תתברבל מחשבתו ונדעתו רק תהי' צלולה זכה וברורה בלימוד תורתו באמת וילך מעלה מעלה והוא ע"ד מאחז"ל הרבה עשו פרשב"י ולא עלתה בינו.

אף אל יתאנה האדם אל תאוות המותרות ולמענוגי בני האדם ושלחן מלכים הגם כי כל ישראל בני מלכים הם ונאה להם להתנהג ברחבות ידיים ובנותרנות עכ"ז תורתן מתי נעשית וכבר הנהירנו חז"ל ואל תתאנה לשלחנם של מלכים ששלחנה גדול משלחנם כו' והיינו כי לע"ל גנוז לישראל שלחן ערוף כרב טוב באור הגנוז להצדיקים לע"ל ויפה שעה א' של קורת רוח בעוה"ב מפל חיי העוה"ז וזהו מרומז בפסוק ושמם את השלחן שימה בעלמא משום פדי חיי דנקא לפרנסת ביתו בצמצום ואז תוכל להשים את המנורה נכח השלחן היינו עי"ז שתכין לה איזה סדר בעסק פרנסה קצת ע"פ היותר הכרחי תוכל לבוא לחכמה עילאה ואור התורה פי שמן רומז לחכמה פנודע ואת השלחן הידוע ר"ל שלחן מלכים הראוי לה.

תתן על צלע צפון היינו לע"ל אור הצפון להצדיקים גם צל"ע הוא מספר ק"ץ בסוד ק"ץ הימין. זהו בדרך פשוטו: אמנם עוד יש לאלוה מילין בבאיור הפסוק ע"פ סוד ובהעיר לב להבין טעם למה צנה הש"י בהוב"ש שימת השלחן קודם למנורה.

והלא ידוע דהמשפן וכליו מרמזים לעלמין עילאין קדישין במקוון כפיכול דוגמת אור בהיר הוא בשחקים אורות בהירות מצונחצחות ספירות עליונים הק' ונגד השתלשלות העולמות היינו קדשי קדשים רומז לכתרא עילאה קדישא והארון אשר טמיר וגניז בי' רומז לנקודת פנימית דפנימית ראשית דראשית אשר לית מחשבה תפיסא ביה כלל וכלל ובצאתו מקדשי קדשים מקרי קודש רומז לחכמה עילאה קדישא אשר משם יצאו כל ההשפעות קדושות משח רבות עילאה קדישא ונמשך לעולם הבינה אשר משם יצא סוד המנורה הק' ושבעה קני המנורה ומשם נמשך השפע וברכה להשלחן הערוף בכל ובכל מיני התגלות והנה לפי"ז בנדאי הנה מהראוי להקדים שימת המנורה לשימת השלחן וזה אפשר ליישב בדוחק ידוע שההיכל הנה במערב ופתח המשפן הנה במזרח וכל פנינות לא יהיו אלא דרך ימין.

א"כ בבוא משה אל אהל מועד לסדר כל דבר על מכונו. הנה צפון לימינו מקום השלחן. והוכרח להקדימו להמנורה אף לתמיה ראשונה אין מקום ליישב ע"פ פשוטו: אכן י"ל בקעיר לב דהנה אנשי כנה"ג אשר סדרו לנו סדר התפלות הנה הפל מאת ה' עליהם השפיל וברוה"ק סדרו הפל בסידור ומיתוק הראוי לפי ערך וסדר העולמות ואורות עילאין קדישין והנה בברכה ראשונה של שמ"ע ברפת מגן אברהם שהוא נגד מדת הסוד פנודע הזפירו שמה ג"כ הגבור והנורא וכן אלהי יצחק בחי' וכח מדת הגבורה ובברפת אתה גבור שהוא נגד מדת הגבורה הזפירו שמה מכלכל חיים בסוד מחיה מתים ברחמים רבים ונדאי ראוי להשים לב לזה להבין ולדעת על מה זה אמנם י"ל הפנונה.

כי הנה ידוע ומפורסם מכל ספה"ק פי אאע"ה מדתו הנה מדת הסוד ואחיד בדויעא ימינא וכי יעלה על הדעת שאאע"ה לא תפס בעבודתו לה' כל ימי חייו כ"א במדת ענוותן הסוד לבד ועביד פרוזא ח"ו לעילא אשר כל המדות והספירותהק' פולם נארגים ומתייחדים ונקשרים ברזא דאחד והבורא ב"ה וב"ש הוא המייחדם ומקשרם.

כמ"ש אליהו הנביא ז"ל בתפלתו ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון כו' וכל מאן דאפריש חד מחברי' כו' א"כ מוכרח בנדאי שגם אאע"ה קישר וייחד כל המדות הק' ביחודא חדא רק עיקר עבודתו הי' שכל המדות ישפיעו וייתייחדו ע"י מדתו מדת הסוד ולקשרא דויעא שמאלא בדויעא ימינא ועד"ז תקנו לנו ג"כ אנשי כנה"ג בברכה א' משמ"ע ה' אלהינו ואלהי אבותינו אל הוא לשון פח כמו ואת אילי הארץ לקח היינו ה' שהוא פח כל הכוחות שלנו ומקור שרשיי לכל הכוחות ומדות של אבותינו אלהי אברהם הפח המקורי של מדת החס"ד לאברהם אלהי יצחק פח מקור שרשיי של מדת יצחק שהוא מדת הגבור"ה והפח"ד ואלהי יעקב פח מקור שרשיי של מדת הת"ת והרחמים שהוא מדת אמ"ת ליעקב וכן האל הגדול הגבור והנורא וסיום הברכה הוא מגן אברהם.

להיות שמקור הברכה הראשונה זו אדניה הטבעי ונארגת על מדת הסוד והזפיר בה גבורות לאפלא שמאלא בימינא וכן ברכה שניה אתה גבור הזפירו בה מכלכל חיים בסוד כו' לאפלא ימינא בשמאלא למיהוי כולא ביחודא וקישורא חדא ברזא דאחד לקשרם בשורשם הרמה בקודש והנה המשפן אחד להשפיע לכל העולמות כל חדו וכל טיבו וכל נהורין עילאין קדישין וכל ברפאין טבין: והנה פשעלה ברצון הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא להאציל מהוד מעטה לבושו פככול אורות זכים מצוחצחים הספירות הק'.

וכ"א ישפיע אל שלמטה ממנו בסוד עיקה ועלול כדי להתנודע ולהגלות פח מעשיו ופעולותיו הנפלאים והנוראים. אז עלה במחשבה לפניו להאציל ולברוא את המקבלים השפיע מתחלה קודם להמשפיעים כ"א אין מקבל השפיע במה ינודע איפה פח המשפיע.

כי באין מקבל אין משפיע ועיקר הבריאה הנה הפנונה להיטיב להנבראים ולהשפיע להם שפע ברכה וחסד אל לזאת עלה במחשבה לפניו ית' לברוא מקודם הנשפעים ואח"כ לסדר פנגדם המשפיעים מקור וכח שיוכל הנשפע לינק משם ולקבל השפעתו כפי כוחו פידוע ליו"ח.

והנה פָּרַר נִתְפָּאר כִּי הַמְשָׁפֵן וְהַמְקַדֵּשׁ שֶׁל מִטָּה וְכִלְיוֹ הֵם מְכֻוֹנִין נֶגֶד עֲלָמִין עֵילְאִין קַדִּישִׁין וְקַדְשֵׁי קַדְשִׁים הוּא נֶגֶד בַּחֵי סוּד פְּתָרָא עֵילְאָה קַדִּישָׁא וְשָׁם טְמִיר וּגְנִיזוּ אַרוֹן הַקֹּדֶשׁ בַּחֵי רֵאשִׁית דְּרֵאשִׁית הַמְחֻשְׁבָּה וְרִצּוֹן הַקָּדוּם.

אֲשֶׁר לִית מְחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא בֵּיהּ כָּלֵל וּבִהְאָרוֹן הָיָה מְוַנַּח לוחות העדות האותיות התוה"ק ושְׁנֵי לוחותיהם נֶגֶד שְׁתֵּי תוֹרוֹת שְׁבַכְתָּב וּשְׁבַע"פ אֲשֶׁר דִּין גְּרָמָא רֵאשִׁית הַמְחֻשְׁבָּה וְאַצִּילוֹת הַעוֹלָמוֹת עֵבוֹר יִשְׂרָאֵל שִׁיקְבְּלוּ אוֹתָם עֲלֵיהֶם וְעַל זִרְעָם לְקַיָּים הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת וְהַפְּתָב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה אוֹתוֹת הַק' שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב הֵם אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים הַנְּתַפְסִים בְּמְחֻשְׁבָּה וְתוֹרָה שְׁבַע"פ הֵם אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים הַבָּאִים לְהַתְגַּלוֹת ע"י תּוֹרָה שְׁבַע"פ סוּד הַדִּבּוּר סוּד מְלֻכוּתָא קַדִּישָׁא הַנְּאַצְלָת מְמַקּוֹר הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה לְגִלוֹתוֹ לְפָרְסָם פּוֹחוֹת שֶׁל חו"ב וְאוֹר חֻסְדַּע עֲלִיוֹן ע"י הַתּוֹרָה שְׁבַע"פ וְכֹאֲשֶׁר מְתִיחְדִּין וּמְתַקְשְׁרִין הַשְּׁנֵי תוֹרוֹת הַק' בְּרִזָּא דְאֶחָד אִזּוּ הֵם מְתִיחְדִּים בְּסוּד פְּתָרָא עֵילְאָה קַדִּישָׁא לְבַחֵי רֵאשִׁית דְּרֵאשִׁית וּמְתִיחְדִּין בְּרֵאשִׁית הַמְחֻשְׁבָּה בְּאַתֵּר דְּאַיְתְּגֻזְרַת מִתְּמֵן אֲשֶׁר מְקוֹר מְחַצְבָתָם מִשָּׁם וְכַנ"ל וְנִהוּ מַה דְּאִי בַתּוֹה"ק וְהַמְשַׁפִּילִים כּו' אִי אִית בְּהוֹן בְּיִשְׂרָאֵל מְאִינּוֹן מְשַׁפִּילִים דִּידְעִין לִזְרְקָא אַבְנָא לְאַתֵּר דְּאַיְתְּגֻזְרַת מִתְּמֵן.

הַיֵּינוּ סוּד אַבְנָא שְׁתֵּיהּ דְּאַיְתְּגֻזְרַת מִתְּמֵן וְהֵבֵן וְנִהוּ כְּנוֹנַת חו"ל שְׁשׂוֹאֲלִים בַּכ"מ מִנֵּה"מ כְּנוֹנַתָּם לִידְעַ הַמְקוֹר וְהַשְׁוֹרֵשׁ שֶׁל הַלְכָה זוּ שְׁבַע"פ אִיָּה וְהִיכֵן שְׁוֹרֵשׁ בְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב כְּדִי לִיַּחַד וּלְקַשֵּׁר הַכֹּל בְּרִזָּא בְּמְקוֹר הַחֻכְמָה עֵילְאָה קַדִּישָׁא וְלִהְיוֹתָם כְּתִרִין רִיעֵנוּ דְלֹא מְתַפְרְשִׁין וּפְלִפְלוּ בְּחֻכְמָתָם בְּמַסְכַּת אַרְיָגָה עַד שְׁאַרְגּוּ וְקַשְׁרוּ אֵת הַכֹּל בְּאֶחָד וּבְמְקוֹר הַמְקוֹרוֹת בְּכֵתֵר עֲלִיוֹן בַּחֵי קוֹדֶשׁ קַדְשִׁים וּמְבַחֵי קוֹדֶשׁ קַדְשִׁים בָּאָה הַהֲשַׁפְעָה לְבַחֵי קוֹדֶשׁ בַּחֵי חֻכְמָה קַדִּישָׁא בַּחֵי שְׁמֹן מְשַׁח רַבּוֹת עֵילְאָה קַדִּישָׁא וְלִהְשַׁקּוֹת וְלִהְאִיר כָּל הַבוֹצִינִין וְנִהוּרִין עֵילְאִין קַדִּישִׁין סוּד הַמְנוֹרָה ו' קְנֵי הַמְנוֹרָה.

וּמִשָּׁם לְהַשְׁפִּיעַ כָּל בְּרַפְאִין טְבִין אֵל הַשְּׁלֶחֶן הָעָרוּךְ בַּחֵי הַתְּגַלוֹת כָּל הַמְדוֹת לְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע וּבְרָכָה אֵל הַכַּנ"י לְעֵילְא וְתַתָּא: וְעַפ"ז נְבוּא לְבָאָר הַפְּסוּק וְשִׁמְתָּ אֵת הַשְּׁלֶחֶן מְחוּץ לְפָרוֹכֶת כִּי לִהְיוֹת הוּא הַשְּׁלֶחֶן עֵיקַר בַּחֵי הַנְּשַׁפְעַע וְהַמְקַבֵּל כְּמַבְאָר לְזָה הָיָה שִׁימַת הַשְּׁלֶחֶן מְקוֹדֶשׁ מִן הַמְשַׁפִּיעַ שֶׁהוּא הַמְנוֹרָה הַק' וְכַנ"ל אֲמַנָּם רַק שִׁימָה בְּעֵלְמָא לֹא לְקַבּוּעַ לוֹ מְקוֹם הָרְאוּי לוֹ וּלְקַשְׁרוֹ עַל צֹלַע צְפוֹן בַּחֵי שְׁמַאֲלָא לְכַל יְתַאֲחַזוּ בּוֹ תַּגְבּוּרַת הַדִּינִין ח"ו וְסִיגֵי הַזָּהָב הַבָּא מְצַפּוֹן לְזָה צְנוּהַ הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש לְהַעֲמִידוּ בְּבַחֵי גּוֹלְמָא בְּלִבְד כָּל יְחוּד וְקִישׁוֹר לְמְקוֹמוֹ עֲדִינִין רַק לִהְיוֹת מוּכֵן לְקַבֵּל מִהַמְשַׁפִּיעַ וְאַח"כּ וְאֵת הַמְנוֹרָה נִכַּח הַשְּׁלֶחֶן ר"ל לְהַרִיק וְלִהְשַׁפִּיעַ כָּל טִיבוֹ מִהַמְנוֹרָה וְז' קְנֵי הַמְנוֹרָה וּמְשַׁח רַבּוֹת עֵילְאָה קַדִּישָׁא אֵל הַשְּׁלֶחֶן וְלִיַּחַד וּלְקַשֵּׁר הַשְּׁלֶחֶן בְּהַמְנוֹרָה בְּדְרוּעָא יְמִינָא ע"ד הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים.

כִּי הַשְּׁמֹן שֶׁהוּא הַחֻכְמָה הוּא מְקוֹר הַחֻסְדַּע וְאַח"כּ וְאֵת הַשְּׁלֶחֶן תַּתֵּן עַל צֹלַע צְפוֹן לִיַּחַדָּא שְׁמַאֲלָא בְּיְמִינָא וְאִזּוּ יִנְשַׁפְעוּ כָּל הַשְּׁפַעוֹת טוֹבוֹת וְכָל מִינֵי בְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת לְכַנ"י לְעֵילְא וְתַתָּא וְכִיָּה"ר ב"ב שְׁנַזְנָפָה לְרֵאוֹת בְּנִין בַּה"מ"ק עַל מְכוֹנוֹ אֲמֵן וְהַמְשַׁפִּיל עַל דְּבַר לְבָבוֹ יְבִין יְסוּדָן שֶׁל הַדְּבָרִים תּוֹן לְחַכָּם וְיַחֲכֵם עוּד.

ואתה תצוה את בני גוי שֶׁמֶן זֵית ג' נר תמיד יש לרמוז בְּזֶה בְּהֵעִיר לֵב וְשׁוֹם שְׂכָל דְּהֵנָּה עֲנֵן הַמְּנוּרָה וְנִרְוִיתֶיהָ הֵם בְּסוּד ז' יְמֵי הַבְּנִין בְּסוּד הַפְּסוּק שְׁאָמַר נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל לָךְ ה' הַגְּדוֹל"ה וְהַגְּבוּר"ה וְהַתְּפֹאֵר"ת וְהַנְּצַח"ח וְהַהוֹד"ד פִּי כ"ל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

לָךְ ה' הַמְּמַלְכ"ה וְהַמְּתַנַּשֵּׂא לְכָל לְרֹאשׁ וְע"י אֱלוֹי ז' מְדוֹת וְכוּחוֹת נְשָׁבוֹת עֲלִיוֹנוֹת נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרְסָם כַּח גְּדוּלְתוֹ וְגִבּוּרְתוֹ וְרוּמְמוֹתוֹ בְּעוֹלָם פִּי הוּא ית' לִית מְחֻשְׁבָּה תְּפִיסָא בְּיָה כָּלֵל וְהוּא מְוַשְׁלֵל מֵהַשְּׂגָה וְאֵל מִי תְּדַמְיוֹן אֵל וּמָה דְמוֹת תַּעֲרֹכוּ לוֹ רַק מְחַמַּת שְׁהַבּוּרָא ב"ה וּב"ש הַנְּכַבֵּד וְהַנּוֹרָא רְצוֹנוֹ הַטּוֹב לְהֵיטִיב לְכַרְוָאָיו לְהַפְּלִיא וּלְהַגְדִּיל חֶסְדוֹ וְטוֹבוֹ בְּעוֹלָם וּלְמַנְדַּע דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט וְיִכְיִירוּ וְיִגְדְּעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם גְּנוּדֵל טוֹבוֹ וְחֶסְדוֹ וְרוּמְמוֹתוֹ וְע"כ הַאֲצִי"ל וּבִר"א וְיִצ"ר וְעֵש"ה אֱלוֹי ה' מְדוֹת וְכוּחוֹת עֲלִיוֹנִים וְע"י נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרְסָם חֶסְדוֹ וְיִרְאָתוֹ וְרוּמְמוֹתוֹ בְּעוֹלָם וְהֵן הֵם הַז' יְמֵי בְּרֵאשִׁית יוֹם הוּא לְשׁוֹן בְּהִירוֹת וְאוֹר יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל שְׁבַת הוּא מְדָתוֹ שֶׁל א"א ע"ה בְּחִי מְדַת יָד יָמִין יוֹם שְׁנִי הוּא מְדָתוֹ שֶׁל יִצְחָק אַע"ה שֶׁהוּא בְּחִי מְדַת יָד שְׂמָאל כְּכִיכּוֹל וְכֵן כְּנֹלָם כְּנֹדַע וְאֱלוֹי הַז' מְדוֹת הֵם בְּחִי פְּלִים וְצִמְצוּמִים לְקַבֵּל הַשְּׁפַע קְדוּשָׁה שֶׁמֶן מְשַׁחַת קוֹדֵשׁ דְּנִחִית וְנִמְשַׁח מְחַכְמָה עֵילְאָה קְדִישָׁא וְהֵם דְּנֹגְמַת הַנֵּר אֲשֶׁר הוּא כְּלִי וְצִמְצוּמִים לְקַבֵּל הַשְּׁמֶן וְהַפְּתִילָה וְהַחֲכָמָה נק' יו"ד וְעַדִּינִין הוּא טְמִיר וְגִנְיֵז כְּלִי שׁוֹם הַתְּגָלוֹת עַד שְׁנַצְטִייר בְּהַכְּנָה עוֹלָם הַבִּינָה וְהַכְּנָה הוּא ע"י אוֹתִיּוֹת.

וְאֵז מְשֵׁם נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרְסָם הַשְּׁפַע עֵילְאָה קְדִישָׁא שֶׁהוּא הַשְּׁמֶן מְשַׁחַת קוֹדֵשׁ כָּל הַשְּׁבַע מְדוֹת הַק'. וְזֶהוּ סוּד ב' מִן בְּרֵאשִׁית כְּזֶה שֶׁהוּא נִקְרָא בְּהִיכְלִיָּה.

כִּי יו"ד הוּא נִקְרָא קְטָנָה וְע"י הַתְּלַת ווּי"ן וְהַקוּי"ן שֶׁל הַב' נִתְגַּלָּה לְעוֹלָם הַבִּינָה וּמְשֵׁם לַהֲז' מְדוֹת הַק' בְּסוּד ז' תִּיבְנִין שֶׁל בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים אֵת הַשְּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וַיֵּשׁ ג"כ בְּזֶה הַפְּסוּק כ"ח אוֹתִיּוֹת נִגְדַר"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְה' אוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ שֶׁהֵם ז"כ אוֹתִיּוֹת וְהַשְּׁמֶן מְשַׁחַת קוֹדֵשׁ הַמְּחִז' אוֹתָן כִּי הַחֲכָמָה תַּחֲלִי בְּעֵלְיָה וְנִעֲשֶׂה כ"ח וְזֶהוּ הַכַּח הַעֲלִיּוֹן הַק' כְּכִיכּוֹל הַמְּשַׁפֵּיעַ וּמְאִיר לַהֲז' תִּיבְנִין סוּד זי"ה.

ע"י עוֹלָם הַבִּינָה וְהֵם בְּסוּד ז' קְנֵי הַמְּנוּרָה שֶׁהֵם הַפְּלִים הַמְּצַמְצָמִים וּמְקַבְּלִים אֵת הַשְּׁמֶן. כִּי כְּנֹלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂית: וְהֵנָּה כְּתִיב וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ וְעֵיקַר הַיַּחֲוֹד וְהַקִּישׁוֹר שֶׁל חו"ב שֶׁהֵם תְּרִין רֵיעֵנוּ דְלָא מִתְּפָרְשִׁין הוּא ע"י הַדַּעַת הַעֲלִיּוֹן הַק' שֶׁהוּא מְיַחֵד וּמְקַשֵּׁר אוֹתָם כְּכִיכּוֹל וְכַמְבּוֹאֵר לְעֵיל וְהַדַּעַת הַעֲלִיּוֹן הַק' הוּא בְּחִי מְדָתוֹ שֶׁל מִשְׁרַע"ה כְּנֹדַע לְהַבְּאִים בְּסוּד ה' וְכַמְבּוֹאֵר בְּכֹהֵן"י הַק' ז"ל שֶׁתִּיבַת מִש"ה הוּא מְסַפֵּר הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת הַק' א"ל שְׁד"י שֶׁעַל יָדָם בָּא הַתְּגָלוֹת הַשְּׁפַע לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה וְגַם מִש"ה הוּא מְסַפֵּר דְּשֵׁם ע"ב הַק' בְּרִיבּוּעַ שֶׁהוּא הוּי"ה בְּמִקְלוֹי יוּדִי"ן וּמְסַפֵּר שֵׁם אַהֲי"ה הַקְּדוּשׁ בְּמִקְלוֹי יוּדִי"ן כְּזֶה יו"ד יו"ד ה"י יו"ד ה"י נָא"ו יו"ד ה"י נָא"ו ה"י אֶל"ף ה"י יו"ד ה"י וְשְׁנֵי שְׁמוֹת הַק' הָאֵלוֹי עוֹלִים מִמֶּשׁ מְכַוֵּן כְּמִסְפָּר מִש"ה וְאֱלוֹי הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת הַק' הֵם סוּד חֲכָמָה וּבִינָה וּמְתִינְיָחִדִים ע"י הַדַּעַת הַק' בְּחִי מִש"ה וּמְתַגְּלִים לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה ע"י הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת א"ל שְׁד"י וְהֵנָּה הַבּוּרָא בַּהוּב"ש לְגוּדֵל רַב טוֹבוֹ וְחֶסְדוֹ רְצָה לְהֵיטִיב לְיִשְׂרָאֵל עִם קְרוּבוֹ וְצִיּוּנָה אוֹתָם שְׁיַעֲשׂוּ אֵת הַמְּשָׁכָן וְכִלְיוֹ הַכֹּל בְּדוּגְמָא עֲלִיוֹנָה כְּכִיכּוֹל וְשֶׁעַל יָדָם יִתְמַשֵּׁחַ וְיִתְרַבֵּה שְׁפַע הַק' לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְצִיּוּנָה אוֹתָם לְעֲשׂוֹת מְנוּרָה הַטְּהוּרָה בְּשֶׁבַע גְּרוּתִיָּה דְּנֹגְמַת ז' קְנֵי הַמְּנוּרָה הַק' הַעֲלִיּוֹנָה וְלִיקַח לְמְאוֹר שְׁמֶן זֵית זָךְ דְּנֹגְמַת הַשְּׁמֶן ז"ד הַעֲלִיּוֹן הַק' וְכַמְבּוֹאֵר

ועיקר היחוד והקישור הוא ע"י הדעת העליון הק' שהוא בחי' מדת משרע"ה ולזה צינה הבורא בהוב"ש למשרע"ה ואתה תצוה את בני"י הוא מלשון צותא וחיבור ויקחו אליה שמו וית נה היינו שהם יביאו אליה שמו ז"ך כפשוטו ואתה תקשר ותיחד ותכוון להשמו ז"ך העליון הק' והטהור בסוד ז"ך אותיות וכנ"ל ותקשר ע"י מדתה שהוא הדעת העליון הק' השמו עם ז"ך וכנ"ל ובה יהיה למאור ולהעלות גר תמיד היינו להמשיך השפע משח רבות עילאה קדישא אל הז' קני המנורה שהם בסוד שבועה ימי בראשית שהם בסוד ז' גרות ולהעלות גר תמיד וזה יהיה ע"י אהרן ובניו הק' פי פהו הוא בסוד הסוד וכשידליקו המנורה בכונה זכה ונקיה בה ונמשך שפע טובה וחסד אל עליון ית' אל כל העולמות ועלייה לכל העולמות והמשפיל יבין: או יאמר ואתה תצוה את בני"י ויקחו אליה גו' והוא ע"ד רמז דהנה שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה פיון שהגיע וכו' עד שבא ר' עקיבא ודרש את ה' אלהיה תירא לרבות ת"ח פי את לרבות הטפל לו והנה ידוע פאשר מתנועדים שני צדיקים יחד ומדברים יחד זע"ז אז נעשה יחוד והתקשרות העולמות ונפש נתקשר בנפש וטעם הדבר הוא לאשר עיקר חיות האדם הוא המחשבה בסוד החכמה תחיה בעליה ומן המחשבה בא אל הלב בינה ליבא ובה הלב מבין ומן הלב בא ע"י השית עזקין דקנה אל הפה בסוד מלכות פ"ה ונמצא ע"י ה' מוצאות הפה נתגלה הכל ונתנועע כל המחשבות והחכמות סתומות ועיקר החיות תלוי בדבור ולזה פאשר שני צדיקים מדברי' זע"ז נפש נתקשר בנפש ואז נעשה יחוד וזיווג והתקשרות העולמות פי מה שהאיש הישראלי עושה למטה נרשם ונארג למעלה ככחול והכל הוא ע"י הדבור בקדושה וכו' חז"ל קראו ליחוד וזיווג בלשון דבור כמו ראיה מדברת וא"כ פיון שע"י הדבור יוכל להתקשר נפש חבירו בנפשו בנדאי מהראוי להאיש הישראלי לשמור א"ע מלדבר משוב עד רע עם אדם אשר נפשו לא מטוהרה ובפרט עם אנשי בליעל הידועים לו.

פי ח"ו פן ידבק בו מאומה מן החרם ומן הס"א השולטת באדם שהוא ע"י דבורם יחד ובפרט בדורות הללו מהראוי להרחיק א"ע אפילו מן הספיקות ואפילו ללמדם דרכי ה' צריף לשמור א"ע מלדבר עם שאינם ידועים ומחזקים אצלו בכשרות.

פי ח"ו ספנה יש בדבר להאיש הישראלי ההולך בדרך ה' בתורת ה' תמימה משיבת נפש אמנם פן עצה היעוצה להצדיק הצריף בהכרח לדבר עם ב"א העומדים לפניו ללמדם מוסר ולהבינם ולכוונם לדרכי ה' ית' זאת היא העצה שיידבר לכללות האנשים העומדים לפניו וכל פי עשרה שכינתא שריא ואפילו בעת המצטרף לדבר אל אדם אחד יחידי וללמדו מוסר יש ג"כ עצה לזה שיידבר הצדיק דבריו לכללות בחי' שורש מקורי נשמות בני"י שהוא השכינה הק' ומדבק הצדיק א"ע באור השכינה הק' ועי"ז יוכל להמשיך לכל או"א מהעומדים לפניו דברי מוסר השייכים לכ"א לפי בחי' נשמתו והבנתו ולפי המצטרף אליו בעת שהוא ודבר זה מרומז פאן בפסוק ואתה תצוה את בני"י פי משרע"ה היה מביט באספקלריא המאירה באור פני מלך חיים והיה במדרגה רם ונשא מבני"י ואיך ידבר עמם לירד ממדרגתו הרמה ח"ו ע"י הדבור שיידבר עם אנשים שאינם יקרי הערף פמוהו לזה א"ל הקב"ה ואתה תצוה את בני"י היינו עצה שיוכל לדבר ולצוות את בני"י מצות ה' והיינו באופן זה תצוה את בני"י את היינו השכינה הק' פנודע מספה"ק.

וְנָהוּ אֶת בְּנֵי לְצוּוֹת וּלְחַבֵּר בְּמִקּוֹר שְׁרָשֵׁי נִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשְּׂכִינָה הַק' וְכֵן תִּדְבַּק:
אֲמַנָּם פֶּן עַכְשָׁיו צָרִיךְ לְהִבָּיֵן וְלִדְעוֹת מִדְּעוֹת יַעֲשֶׂה ה' פְּכֵה לְנִשְׁמוֹת גְּדוּלוֹת מִמְחַצֵּב אֹר
בְּהִיר בְּשִׁחָקִים נִשְׁמַת הַצְּדִיקִים יִקְרִי הָעֶרְףִי אֲשֶׁר מִמְקוֹם גְּבוּהַ קָאָתוּ אֵל זֶה הָעוֹלָם וְהַשְּׂכִינָה
מֵרִיק עֲלֵיהֶם שְׁפַע נְבוֹאָתוֹ וְרוּחַ קָדְשׁוֹ שִׁיִּדְבְּרוּ בְּזֶה עוֹלָם הַשְּׁפַל וְהֵלֵא יוֹתֵר הִנֵּה טוֹב
לָהֶם לְכַאוֹרָה לְבַל יִהְיוּ בְּמַעֲלַת הַנְּבוּאָה וְלֹא יִצְטָרְכוּ לְדַבֵּר אֵל הָעָם וּמֵה גַם שֶׁהַדְּבָר הוּא
מְסוּפָן ח' וְכַנ"ל וְגַם הוּא לְכַאוֹרָה פְּחִיתוֹת אֵל הַצְּדִיק לְהַשְׁתַּלְשֵׁל וְלִיָּרֵד מִמְדַרְיָגָתוֹ
הַרְמָה בְּקוֹדֶשׁ אֲשֶׁר מִחֻשְׁבָּתוֹ דְּבוּק בְּכָל עֵת בְּעֵלְמִין עֵילְאִין קְדִישִׁין וְגַם כִּי רְאִינוּ כִּי
הַנְּבִיאִים הָיוּ הוֹלְכִים בְּשִׁמְחָה רַבָּה לְדַבֵּר דְּבָרֵי נְבוּאָתָם אֲשֶׁר הוֹשִׁים בְּפִיהֶם זֶהוּ כִּי כֹן
דְּרָכֵי הַצְּדִיקִים לְמִסְוֵר נִפְשָׁם וְרו"נ בְּרַעוֹת אֵלֶּהָ קְדִישָׁא פְּדִי לְקַיִם דְּבָרֵי ה' אֱלֹהִים אֲכֹן
לָמָּה עוֹשֶׂה זֹאת הַקַּב"ה וּב"ש אֵל הַצְּדִיקִים אֲכֹן י"ל כִּי הִנֵּה יְדוּעַ כִּי כָל הָעוֹלָמוֹת הֵם
מְקַבְּלִים שְׁפַע הַק' מִמְקוֹר הָעֵלְיוֹן בְּסִדֵּר הַשְּׁתַלְשֻׁלוֹת הָעוֹלָמוֹת מְעִילָה לְעֵלּוּל וּמֵעוֹלָם
לְעוֹלָם עַד עוֹלָם הַשְּׁפַל הַתַּחְתּוֹן וְשֵׁם יַעֲמוֹד כִּי מִשָּׁם וְאֵילָף אִין לְמִי לְהַשְׁפִּיעַ וְאִין מִי
שִׁיִּקְבַּל הַשְּׁפַעָה וְזֶה הָעוֹלָם הוּא עֵיקַר הַנְּשִׁפָּע וְהַמְקַבֵּל וּבְכָל יוֹם וְיוֹם בָּא אֵלָיו הַשְּׁפַעָתוֹ
כְּפִי הַצָּרִיךְ אֵלָיו בְּשִׁלְיָמוֹת רַק לְפִי שִׁיִּנּוּי עֶרְףִי הַמְקַבְּלִים וּבְאוֹתוֹ עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הַנְּשִׁפָּע
לֹא יִתְרַבֵּה הַשְּׁפַע יוֹתֵר מִכְּפִי הַמְצַטְרֵף אֵלָיו מֵאַחַר שֶׁהוּא רַק נִשְׁפָּע וּמְקַבֵּל וְלֹא בְּבַחֲוִי
שׁוּם מִשְׁפִּיעַ כָּלֵל אֲמַנָּם הָעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים שֶׁהֵם ג"כ בְּבַחֲוִי מִשְׁפִּיעִים יוֹכֵל לְהַתְרַבּוֹת
בָּהֶם הַשְּׁפַע בְּבִרְכָה גְּדִיבָה יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִכְּפִי הַמְצַטְרֵף מֵאַחַר שֶׁכֹּא"א צָרִיךְ לְהַשְׁפִּיעַ
לְעוֹלָם שְׁלֵמָה מִמְּנוּ וְאִין שִׁיעוֹר קָצוּב לְבַחֲוִי מִשְׁפִּיעַ כִּי אוֹלֵי יִצְטָרְף לְהַשְׁפִּיעַ עוֹד יוֹתֵר
וְעַפ"ז הַדְּרָף הוּא ג"כ פְּנוּנֵת הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר שָׁם ה' בְּפִיהֶם דְּבָרֵי נְבוּאָתוֹ לְדַבֵּר אֵל בְּנֵי
וּלְלַמְּדֵם דְּרָכֵי ה' ית' וּלְהַשְׁפִּיעַ לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן ע"י דְּבָרֵי קְדָשָׁם וּא"כ הֵם נִק' בְּבַחֲוִי
מִשְׁפִּיעִים וְאִין שִׁיעוֹר וְעֶרְףִי אֵל הַשְּׁפַע רַבָּה הַנְּשִׁפָּע עַל הַנְּבִיאִים שְׁפַע עֵילְאָה קְדִישָׁא
וְחֻקְמוֹת אֱלוֹהוֹת מֵאַחַר שֶׁהֵם מִשְׁפִּיעִים וְכַנ"ל וּבְפִרְט פְּאֲשֶׁר בְּנֵי שׁוֹמְעִים וּמְקַבְּלִים
דְּבָרֵיהֶם וּמְטִיבִים דְּרָכָם בְּעִבּוּדֵת אֱלוֹהוֹת אֲזִי יִהְיוּ נִצְרָכִים לְתוֹסֶפֶת אֹר וְאֵז יָבוֹא וְיִתְרַבֵּה
אֵל הַצְּדִיק ג"כ תוֹסֶפֶת אֹר בְּרוּם הַמַּעֲלוֹת בְּקוֹדֶשׁ שִׁיִּוְכַל לְהַשְׁפִּיעַ אֵל הָעָם לְפִי הַמְצַטְרֵף
אֵלֵיהֶם כְּפִי בְּחִינָתָם וְזֶהוּ בְּנִדְאֵי עֵיקַר נַחַת רוּחַ וְשִׁיעוֹשׁוּעִים יוֹם יוֹם וּמַעֲלַת הַצְּדִיק
כְּשֶׁמְקַבֵּל תוֹסֶפֶת הָאֶרֶץ וְקוֹנֶשֶׁה וְזֶהוּ מְרֻנָּז בְּפִסּוּק וְאַתָּה תִּצְנֶה אֶת בְּנֵי וְכַנ"ל.

וּא"ת ל"ל לְהַכְנִיס עֲצָמֵי בְּזָה וּלְצַמְצֵם א"ע וְכַנ"ל ל"ז א וְיִקְחוּ אֵלָיךְ שְׁמֹן זַיִת זָךְ ר"ל כִּי
עִי"ז שֶׁתִּדְבַר אֵלֵיהֶם דְּבָרֵי נְבוּאָתָךְ וְתִלְמָדֵם דְּרָכֵי ה'. וְתִהְיֶה אֵתָּה בְּבַחֲוִי מִשְׁפִּיעַ יִתְנַסֵּף
הָאֶרֶץ וְהַשְּׁפַעָה קוֹנֶשֶׁה אֵלָיךְ וְיִקְחוּ אֵלָיךְ שְׁמֹן זַיִת מִשַּׁח רַבּוֹת עֵילְאָה קְדִישָׁא וְיִתְנַסֵּף לָךְ
אֹר הַתּוֹרָה עַל יָדָם בְּקוֹנֶשֶׁה עֵילְאָה וְחֻקְמוֹת אֱלוֹהוֹת וְזֶהוּ ז"ךְ הִיָּנּוּ כ"ז אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה
וְכַנ"ל פְּתִית לְמֵאוֹר רְמָז בְּזָה שְׁצָרִיךְ הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לְכַתֵּת א"ע עַל דְּבָרֵי תּוֹרָה בְּמִס"נ
גַּם לְהִיּוֹת עֲנִיו וּשְׁפַל רוּחַ וְגַם לְחַזֵּר כָּל אוֹת וְאוֹת מְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹה"ק וְהַפֵּל מְרֻנָּז בְּתִיבּוֹת
כַּתִּי"ת לְמֵאוֹר.

כִּי עִי"ז יוֹצֵא אוֹרָה וְהַשְּׁפַעָה קוֹנֶשֶׁה וּלְאֲדָלִיק כָּל בּוֹצִינִין טְבִינ וּלְהַשְׁפִּיעַ כָּל טִיבוֹ וְכָל
חֲדוּ וּבְרָכָאִין עֵילְאִין קְדִישִׁין לְהַעֲלוֹת גַּר תְּמִיד שִׁיִּתְרַבֵּה הַשְּׁפַע בְּלִי הֶפְסֵק וְהַס"ת מִן
לְהַעֲלוֹת גַּר תְּמִיד הוּא תִּר"ד.

פי לפעמים ירד הצדיק ממדרגתו אכן הירידה הוא ג"כ לצורך העלייה וכנודע ולזה הוא מרומז רק בהס"ת והפל הוא להעלות גר תמיד ולהשפיע כל הברכות וכל הטובות והישועה להכני"י לעילא ותתא וכיה"ר אמן והבן היטב: ועשית את מעיל האפוד וג' שפה יהיה לפיו וגו' לא יקרע יש לרמז בזה דהנה ידועמאחז"ל שהמעיל היה מכפר על לה"ר ורכילות וידוע מספה"ק פשהאדם שומר פיו ולשונו מלדבר דברי שקר ולה"ר ורכילות וליצנות וכדומה אז בזה נדאי ינצל במקרה לילה וח"ו פשהאדם פוגם ברית הלשון ע"י דיבורו בלה"ר ורכילות וליצנות ודברי שקר והבאי וכיוצא אז ע"ז נפגם ח"ו ברית המענה במקרה לילה ומכש"כ וק"ו בדברי גבלות הפה ח"ו ר"ל והפל הוא ע"י ס"מ הרשע הוא היצה"ר הוא השטן המסית את האדם ומדיחו מהטוב לטמא את פיו ולשונו בדברי שקר ולה"ר וכדומה ונגוק' דליה היא לילני' הרשעה מטמאת את האדם בלילה במקרה רע ח"ו אמנם כאשר האדם שומר פיו ולשונו ושוקל את כל דיבוריו ע"י מאזני שכלו והפל בהשכל וחקמה ידבר דברי אמת וצדק וכל היום רק מישרים דובר ובפרט בדברי תורה"ק אז בנדאי ינצל בלילה ובל יפקד רע כלל והן הם הדברים שפרמזת לנו תורה"ק כאן ועשית את מעיל האפ"ד אפ"ד עולה כמספר פ"ה.

(א"ה הגם פי כאן כתיב אפ"ד מלא בנא"ו. עכ"ז כל אפ"ד שבתורה הם חסרים זולת ט' הם מלאים בנא"ו כמ"ש במסו' וזהו אפשר לרמז לבחי' נא"ו המתחברת עם בחי' פ"ה.

כנודע מספה"ק והוא הוא בחי' תשיעית למספר כנודע והבן): והיינו לעשות מעיל ומלבוש אל הפה וזהו והיה פי ראשו בתוכו ר"ל שיהיה להאדם פה קדוש מדבר בהשכל וחקמה שבראשו וזהו ראשו בתוכו ר"ל להשים ראשו ושכלו לשקול את כל דבריו שיהיו דבריו במישור וצדק וזהו ג"כ שפה יהי' לפיו סביב שישמור את כל דיבוריו לעשות להם גדר ושפה ל"פיו ס"ביב מ"עשה אורג.

ר"ת אותיות ס"מ ת"חרא י"היה ל"ו ל"א י"קרע ר"ת אותיות לילני' למפרע והיינו פי ע"י שעושה שפה לפיו ושומר פיו ולשונו מלדבר רע ושום בחי' דיבור רע אז ע"ז נדאי ינצל מס"מ ונגוק' נאז לא יקרע ר"ל לא יקרע רע ח"ו: וע"פ הדברים האלה יש לרמז ג"כ מה שהביא בעה"ט המסורה בפסוק ונשמע קולו בבואו אל הקודש ג' ונשמע היינו ונשמע קולו גו' כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו פי רבה היא והיינו ע"ד הנ"ל כאשר אדם שומר פיו ולשונו מכל דיבור רע רק צדק ומישרים דובר אז ונשמע קולו בבואו לדבר דיבוריו אל הקודש לדבר דיבורים קדושים וטהורים תמיד אז כל אשר דבר ה' ר"ל כל דיבוריו שורה עליהם שם הוי"ה הק'.

וכל דבריו הם ה' ית' נעשה ונשמע שמקבל ע"ע לעשות ולקיים כל מצות ה' ותורתו הק' גם ונשמע היינו שמשתוקק בכל עת ונפשו לו אנותה לשמוע מחדש ולהפיר אלוהותו ורוממותו ית' יותר ויותר אז ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו פי רבה הוא ר"ל שאף הכנ"י דלתתא שומעים ומקבלים כל השפעות קדושות ונהורין עילאין הנשפע אליהם ע"י מלכותא קדישא דלעילא בלי שום מסו' המבדיל בינינו לבין קונינו.

פי רבה היא. היינו פי דבר גדול הוא זה שמירת הדיבור פיו ולשונו.

כי עי"ז נשמר מפגם הברית המענר וכנ"ל ואז נעשה במדרגת צדיק שיוכל להשפיע להכנ"י לעילא ותתא פל טוב וברכות וישועות טובות לזרע ישראל וכיה"ר אמן: או יאמר בביאור המסורה הנ"ל.

דהנה פל עבודת איש הישראל הן בתוך הן בתפלה והן בעשיית פל המצות אז צריך לכונן דעתו ורצונו ושיהי' פל מחשבותיו ופעולותיו בלתי לה' לבדו ולא לשום איזה פניה ח"ו רק לדבק עצמו אל הקדושה העליונה ולהיות מבני היכלא דמלפא קדישא וכשהאדם מזכר ומטהר א"ע והולך ממדרגה למדרגה עד רום המעלות.

עד בואו אל הקודש פנימה לבחי' קודש ישראל לה' שהוא בחי' חכמה עילאה קדישא ואז ממשיך משם פל השפעות קדושות וכל טיבו וכל ברפאין טבין וקדישין לכל העולמות לעילא ותתא והמשכת השפעה הק' הוא ע"י סוד הנא"ו בח' קול פנודע ואז האיש שהוא נק' קדוש וזוכה להיות מבני היכלא דמלפא קדישא ושומע פל הפרוין וכל פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו וכל הטוב אשר ה' חפץ לעמו יתן וזהו גרמז בהמסורה ונשמע קולו בבואו אל הקודש ר"ל פאשר נשמע קולו של אדם בתורתו או בתפלתו רק להעלות ממדרגה למדרגה לבוא לבחי' קודש בלי שום פניה אחרת כלל ואז הוא פא לבחי' קודש וממשיך השפעות טובות משח רבות עילאה קדישא ע"י הנא"ו בחי' קו"ל וי"ל ג"כ ונשמע הוא לשון אסיפה כמו וישמע שאול את העם ר"ל שהוא מאסר פל הברכות טובות וישועות ע"י קולו היינו קו"ל נא"ו שהוא בחי' אל וכנ"ל והיינו ע"י המשכת הנא"ו מבחי' בואו אל הקודש אכן עיקר הזכי' שהאדם זוכה לזה הוא שמעלה בדעתו מה אני ומה עשיתי בכל טוב פעלי ובכל דיבוריי הטובים הלא פל אשר דיבר ה' בהוב"ש הוא הוא המדבר בי פי הוא הי' בעזרי לדבר דברים בכוננה רצויה לפניו והפל הוא פח אלהותו ית' וחסדו הטוב אשר הופיע עלי ועי"ז הוא מתעצם ביתר שאת ביראת ה' ובאהבתו ית' ומקבל עליו לקיים תמיד מצות ה' בכוננה יותר רצויה ומעלה יותר גדולה והוא מעלה את הפל לעולם העליון הק' עולם השמיעה וממשיך משם פל השפעות טובות לכל העולמות ואז נעשה בבחינת קדוש וזוכה להיות מבני היכלא דמלפא קדישא ולשמוע פל הפרוין הק' וזהו ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכות כו' וכנ"ל והבן היטב כ"ז: וזה הדבר אשר תעשה להם וגו' לפהן להם וגו'.

במדרש הה"ד קחו עמכם דברים וגו' אמר משה רבע"ה מעונה אלהי קדם גו' אף פאן זה הדבר הוא אומר שלא התרצה הקב"ה לאהרן אלא בתפלה כו' עיי"ש צריך לדעת ולהבין מה ענין תפילה לכאן גם מהו לשון זה הדבר האמור פה דוקא והפל צריך טעם: ובהעיר לב י"ל בשום שכל ודעת אחר אשר חנן אל דעות ה' דהנה פתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וגם פתיב אף בצלם יתהלה איש וצריך לדעת מהו ענין צלם מהו ענין דמות' אכן שורש הענין הוא פי בתחלת הבריאה לכל העולמות היו פל האורות שלא היו יכולי לכנוס בפנימיות נעשה מהם אורות מקיפים וכן בבריאת האדם הוא ג"כ ב' בחי' אור פנימי ואור מקיף וזהו נק' בח' צלם פמבנאר בכהאר"י הק' ו"ל וצריך האד' להתאמן ולהתקדש ולטהר בעבודתו ולזכר נפשו רוחו ונשמתו עד שיהי' נפשו מזוהר ומצוחצח לקבל האורות מקיפים ואז נעשה מן המקיפים פנימים ובא עליו מקיפים אחרים וזהו נוהג בכל יום ויום בפרט ע"י הנחת תפילין וכאשר האדם עובד את ה' עד"ז הנה הוא

גורם השפעה רבה לכל העולמות שמתנהגים על ידם וגם אצלם נעשה מן המקיפים פנימי וידוע דהאורות מקיפי ואורות פנימי הפל נמשך ובא מן שם ה' הק' ב"ה לעולם ולעולמי עולמים זה הבחי' נק' צלם והנה יש עוד בחי' הנק' דמות ה' והוא בחינה התחתונה שא"א להשיג פבוד ה' רק ע"י דמות והבן זה היטב והפל ניתן ביד האדם שיהיה הוא המנהיג ושע"י יתנהגו כל העולמות וזשה"כ נעשה אדם בצלמנו כדמותנו אמן השם הוי"ה בהוב"ש הוא המנהיג כל העולמות.

וממנו נשתלשלו כל העולמות ע"י חילופי אותיות ותמורת אותיות וקשבון פנודע למביני דעת וע"י השתלשלות הרבה עד אין קץ ואין חקר: ומעתה יובן מאחז"ל כל הנביאים נתנבאו בכה הוסיף עליהם משה שנתנבא בזה הדבר והענין הוא כל הנביאים לא השיגו הנבואה רק בבחי' התחתונה שהוא בחי' דמו"ת והנבואה באה עליהם ע"י השתלשלות רבות משם ה' הק' בהוב"ש עד בחי' כ"ה פנודע סודו ולכן לא היו משיגים הדבר רק בדמיון ולא גוף הדבר שהוא כאשר הוא במקורו ובשורשו אכן משרע"ה הי' השגתו הק' ממש גוף הדבר כביכול כאשר הוא במקורו ושורשו הרמה בקודש בעצם הוי"ה הק' בהוב"ש.

וזהו זה הדבר וזהו אמרם ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכ"ה היינו בכ"ה הדמיון בבחי' דמות וכנ"ל הוסיף עליהם משה שהתנבא בזה הדבר והבן: להבין הדברים בבניאור יותר צריך להקדים עוד כמה דיבורים להבין מהו ענין ז' ימי המילואים.

שהי' משרע"ה משתמש בכהונה גדולה ולמה לא אהרן בעצמו גם מהו לשון מילואים גם למה ז' יוקא גם יש לדעת מאחז"ל בפה ה'יה משרע"ה משמש בחלוק לכן שאין בו אימרא וצריך להתבונן מאוד בדברי חז"ל וחיידותם שפאמת הם רומזים לסודות נפלאים ונוראים: אכן הסכת ושמע ישראל ודע שכאשר עלה ברצונו ית' ויתרום ויתנשא לברוא את העולם ולהאציל מאור קדושתו ית' אור א"ס וא"ת.

ולא הי' בכח האפשרי להכיל העולם עוצם אור קדושתו וקדושת שמו הנכבד והנורא שם ה' הק' בהוב"ש לכן בר"א הקב"ה ויצ"ר ועש"ה את העולם ע"י צמצומי ומספי והשתלשלות רבות עד אין קץ ואין מספר ובכללות העולמות יש ד' והם אבי"ע והעולם העליון נק' אצילות והוא בחי' שם ה' הק' ב"ה וב"ש במילוי יודי"ן והוא שם ע"ב הק' והנורא והעולם הבריאה הוא בבחי' שם ס"ג ועולם היצירה הוא בבחי' שם מ"ה ועולם העשייה הוא בבחי' שם ב"ן ומעתה ראה והבן שכל העולמות הם ע"י המילואים של שם ה' הק' ב"ה וב"ש וצריך האדם להמשיך תמיד חיות והשפעה לכל העולמות משם ה' הק' ב"ה וב"ש מבחי' עצמותו שהוא מקור ושורש מקורי לכל העולמות והוא ממלא כל שמהן וכשהאדם פוגם ח"ו אזי הוא גורם פגם לכל העולמות ח"ו אמן דע שאין האדם יכול לפגום כ"א בהמילוי של השם ולא באותיות עצמותו של השם ולכן אינו פוגם רק באלו ג' עולמות שהם ב"ע אבל בעולם האצילות אין אדם פוגם ע"י מעשיו ח"ו וכאשר האדם משים אל לבו לתקן הפגם שהוא אשר גרם באותיות המילוי אז צריך לשוב בתשובה שלמה ולמסור נפשו רו"נ לה' ועי"ז בא שפע ואור רב משם ה' הק' ב"ה וב"ש מאותיות עצמותו של השם הק' ועי"ז נתמלאו כל העולמות במילואן וטובן וזהו שאנו אומרים בבקשה ותמלא כל השמות שפגמתי ותמלא דייקא

וכנ"ל ובשמה הגדול דייקא היינו עד שיתמלאו ע"י האור מקור המקורות עצמות שמו הגדול והבן זה וצריך האדם להתחיל ולסדר תיקונו ממטה למעלה היינו בתחלה בעולם העשייה.

ואח"כ בעולם היצירה וכן ממדרגה למדרגה וכאשר סדרו לנו אכנה"ג בסדר נוסח התפלה שע"י מעשה הקרבנו' ניתקן הנפש שהוא בבחי' עולם העשייה ואח"כ בפסיקי דזמרה הוא בחי' עולם המלאכים עולם היצירה כו' עד תפלת שמ"ע שהוא בבחי' עולם האצילות וע"י שהתבונן בשכלו בגדלות הבורא ב"ה וב"ש ומגיע לקבלת עמ"ש בק"ש ומוסר נפשו לה' באמת פשמגיע לואהבת גו' בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך והוא מקבל עליו כל הדברים הנ"ל באמת ובלב שלם ונתבטל ממצאיאות לגמרי עי"ז הוא מגיע לעצמותו ית' כביכול ולבחי' אי"ן אשר שם באור פני מלך חיים ורצונו כו' וממשיך משם ברכה וחיים ורפואה וגאולה כאשר הוא מסודר בנסח התפלה.

כי כאשר נתעורר ההשפעה מלמעלה ממקור כל המקורות אזי נתמלאו כל עלמין בשפע רב במילואן וטובן: והנה כן הוא ג"כ בבחי' שנ"ה ע"ד עש"ן עול"ם שנ"ה נ"פ דהנה נודע ענין ז' ימי השבוע בכל יום הוא בהירות אחר פנודע והם נק' ז' ימי הבנין וכלשהאדם פוגם ח"ו אזי נתמעט המילוי מהשמות הק' הנ"ל ח"ו ונתמעט ג"כ הבהירות של כל יום וכן נודע שכאשר תתרבה המילוי תתרבה השפע והאור וע"י שהאדם מתקן מעשיו באופן הנ"ל אזי נתמלאו כל השמות הק' ונתרבה ג"כ הבהירות בכל יום ויום והבן: והנה נודע המעשה אשר עשו בני"י וגם לקדוש ה' לאהרן הנה הדבר נחשב לפגם לפי ערך רוב עוצם קדושתו של אהרן ע"ה שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים פחות השערה וע"י חטא זה גרמו פגם בכל העולמות שהם בסוד המילואים משם הנ"ה הק' ב"ה וב"ש וגם בז' ימי הבנין וכנ"ל והי' הדבר צריך לתיקון והיינו להמשיך אור וחיים לכל העולמות ולזה"ב ממקור כל המקורות שהוא בחי' עתיקא דעתיקין כביכול אשר שם רחמים גדולים בכדי שיתקנו כל העולמות ושיהיה השראת שכנתו ית' למטה וזה לא הנה יכול להיות כ"א ע"י משרע"ה שהיה מוכרח אנושי והנה תמיד בבחי' ביטול מציאות לפני הש"י לכן הנה בכוחו לעלות למדרגת מקום שנק' אי"ן שאין שם שום יישות כלל.

לפי ערך העולמות שלמטה ממנו אמת שנגד א"ס ב"ה הוא ג"כ בבחי' י"ש פנודע דכתרא עילאה שהוא בחי' אי"ן אע"ג דאיהו חנוור כו' אפם הוא לגבי עילת העילות אבל נגד עולמות שלמטה ממנו הוא נק' אי"ן ושם הוא רחמים גדולים בלי שום הכרעת דין כלל ומשם הנה משרע"ה ממשיך אורות והשפעות לכל העולמות ונתמלאו כל עלמין במילואן וטובן ועי"ז ניתקנו ג"כ הז' ימי הבנין פינן שכל העולמות ניתקנו ונתמלאו במילואים קדושים גם זיה"ב אשר שורשם משם נתמלאו בבהירות רב ולכן שימש משרע"ה באלו הז' ימים דוקא ולכך נק' מילואים והבן: והנה השמנה בגדים שמשמש בהם הכה"ג כ' האוה"ח הק' ז"ל שהד' בגדים שגם הפהו הדיוט לבוש בהם מרמז לשם אדנ"י הק' שהוא ד' אותיות והד' יתירים של הכה"ג מרמזים לד' אותיות של שם הוי"ה הק'.

שהוא בבחי' מדה ממוצעת מדת ת"ת ולכך נק' בגדי כהונה לכבוד ולתפארת אמנם משרע"ה ע"י מדרגת ענוה שהיה בו והנה תמיד בביטול מציאות והיתה מדתו נוגעת בבחי' אי"ן דהוא עתיקא דעתיקין דשם הוא רק לכוון העליון ולא שום גוון כלל היינו כי

כל העולמות הם בבחי' מקבלים מהעולמות שלמעלה מהם והם כמו אותיות הנכתבים על קלף הלכן משא"כ ההוא אתר הנק' אי"ן הוא רק לוכן ורחמים וחסדים גדולים שאין שם עדיין אפילו בחי' ציור כלל דק מן הדק מאותיות ונק' אתר דלא קיימא לשאלה.

לכן קראו חו"ל במתק לשונם חלוק לכן שאין בו אימרא וכן הנה משמש משרע"ה ומה שקראוהו חו"ל חלוק היינו כנ"ל שהגם שנגד העולמו' שלמטה ממנו הוא נק' אי"ן ומשם בא כל עיקרי השפעות עכ"ז אנופם הוא לגבי עילת כל העילות והוא לבוש אמנם הוא בבחי' לבוש הדבוק בעצמותו ית' כפיכול לכן קראוהו חו"ל בשם חלוק והכן היטב: והיוצא לנו מדברינו אלה שמרע"ה ע"י שהיה בבחי' זו לכן השיג נבואתו בלשון זה הדבר וזהו ג"כ ענין התפלה ממש שצריך האדם לבוא למדה זו קודם התפלה ושיהיה בעת התפלה בבחי' אי"ן וכן"ל שיוכל להמשיך רפואה וגאולה ופרנסה כמו שהוא מסודר בנסח התפלה וכן"ל וכן מבוררים היטב דברי המדרש שמפרש וזה הדבר שהוא בחי' תפלה והיינו ע"י בחי' זה הדבר אשר אתה במדריגה זו תעשה להם ר"ל תוכל לתקן אותם מחטאם לקדש אותם לכהן לי ר"ל שתביא אותם למדריגה זו שיהיה לפהו לי תיבת ל"י הוא מרמז על ד' יודין דשם ע"ב הק' וכמבואר לעיל פ' תרומה: והמשפיל יבין כ"ז כי דברים נפלאים הם ורחבים מני ים ואם יש ח"ו איזה שגגה בהעתק השם הטוב יכפר.

כי באהבתו תשגה תמיד: תשא ואל בני' תדבר לאמר שמן משחת קודש גו'. ואמרו חו"ל בגמ' הוריות והובא בילקוט כמין שתי טיפי מרגליות היו תלויין לאהרן בזקנו תנא כשהיה מספר היו עולת ויושבות בעיקרי זקנו ועל דבר זה היה משה דואג שמא מעלתי בשמן המשחה שהוא קודש שנא' שמן משחת קודש גו' יצתה ב"ק ואמרה פטל חרמון שיורד על הררי ציון גו' מה טל זה אין בו מעילה כו' ועדיין היה אהרן דואג שמא משה אחי לא מעל ואני מעלתי יצתה ב"ק הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד מה משה לא מעל כו' עכ"ל: והנה הדקדוקים המה רבו מה ענין שתי טיפי ולמה כינו חו"ל להטיפין בשם מרגליות גם מהו יראת ודאגת הק' האלו שהיו יראים אולי מעלו באלו השני טיפין.

עוד מאחר שהב"ק הראשון גילה לנו זאת שאין בהם מעילה פטל מה היה דאגת אהרן עוד כי למה ישתנה הוא ממה בנה ועוד כמה דקדוקים כמבואר למבין: אכן בהעיר לב ושום שכל אחר חנן אל דעות ה' י"ל דהנה נודע דהשערות הם בחי' מותרים המוחין מה שהם בוקעים ויוצאים דרך השערות כי השערות הם חלולין כאו"א והם בסוד הצינורות אשר ההשפעה יורד על ידן והשערות של הראש הם מותרים המוחין שלהראש.

והשערות של הפנים הם מותרים האורות של הפנים. ונק' שערות מלשון שיעור שהשפעה והאורות באים בשיעור צמצום כפי אשר יוכלו המקבלים להכיל ולקבל והם נק' בבחי' ווי"ן לעמודים דנא"ו הוא בחי' המשכה פנוע ומבואר כמה פעמים והנה אחו"ל עד שלא בא אאע"ה לעולם לא היה זקן עד שבא אברהם שנא' ואברהם זקן בא בימים ע"כ לבאר זה י"ל דהנה אחו"ל זקן זה שגגה חכמה וצ"ל איך הוא מרמז חכמה בתיבת זק"ן וי"ל שהנו"ן מרמז על נו"ן ש"ב וע"ד קנה חכמה קנה בינה והנה דוע דהשערות של הזקן הם צינורות והמשכת השפעה מהמקורות העליונות והם נק' י"ג תיקוני דיקנא קדישא עילאה ותיקון הח' הוא נוצר חסד והוא מזל העליון ומשם נמשך

ההשפעה למזל התחתון תיקון הי"ג שהוא נקמה ונדוע דמדת אאע"ה הנה מדת חסד וממילא פאָשֶׁר בַּא אאע"ה לעולם.

נתעורר אז מדת חסד זהו מזל העליון ונגמר ונשלם אז הי"ג תיקוני דיקנא קדישא עילאה בשלימות: והבן זה: ובזה י"ל דרף רמז דתיבות אלו נוצר חסד לאלפים מרמזים עז"ה דהנה כל מה שאנו רואין אינה מדה בהשתלשלות ע"כ הנה למדה זו שורש דק וריחני למאוד במקור כל המקורות כשהנה הפל בבחי' היולי שהוא בחי' אי"ן רק כשהנה זו המדה במקור בבחי' אי"ן לא הנה בה שום תפיסה ואפילו שום ציור דק לא הנה בו רק אח"כ בא מההעלם אל הגילוי ונתגלה הדבר יותר ויותר א"כ ממילא כשאנו רואין חסד שגשגתלשל מבחי' חכמה ובינה ע"כ הי' למדת חסד שורש דק במקור כל המקורות אף קודם שנתגלה מדת החכמה ומדת בינה רק שעדיין לא הי' שום ציור וע"י השורש נצטייר אח"כ הדבר והבן והנה תיבת אי"ן ידוע דהנו"ן מרמז לבש"ב.

והיינו הגם פאָשֶׁר הי' בבחי' אין. לא הי' אז שום ציור מהנש"ב עכ"ז שורש דק הוא למה שעמיד להתגלות אח"כ שע"י שהי' כלול בשורשן הי' יכול להיות ציור וכן הוא בכל המדות שהיו נכללים הפל בשורש ובמקור כל המקורות ועפ"ז י"ל הפירוש של נוצר חסד ר"ל הנו"ן שהי' בשורש ובמקור כשהיו עדיין בבחי' אי"ן צ"ר חסד היינו שזו הנו"ן שהי' במקור כל המקורות הוא צר ציור מדת חסד שנתגלה אח"כ.

ומפריש באיזה אופן וקאמר לאלפים היינו אלף חכמה אלף בינה ור"ל שגשגתלשל מן השורש העליון להמקורות חכמה ובינה ועל ידיהם נצטייר מדת חסד והבן זאת היטב: והנה נודע שהכה"ג הי' מלובש בשמנה בגדים שהוא נגד הח' תיקוני דיקנא עילאה המתחילין משם אל עד נוצר חסד ובהשמנה תיקונין אלו הי' מתלבש בהן הכה"ג והי' ממשוף עי"ז השפעה עד מזל התחתון שהוא תיקון הי"ג ונק"ה ור"ל דע"י שהי' נמשח בשמן משחת קודש על ראש אהרן המשוף השפעה מלמעלה מראש אריף שהוא מקור כל המקורות ירד מאותו השפע שני טיפין על זקנו של אהרן: וי"ל ביאור דבר זה ע"ד אפשרי דהנה כתיב שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח להם היינו דהמקור צ"ל נשאר תמיד במקורו ושורשו ורק ההשפעה והולדה ממנו תקח להם ולהבין דבר זה היטב צריף אריכות גדול רק בדרך כלל הוא פנ"ל שצ"ל המקור נשאר במקומו.

וממנו ימשוף בכל פעם השפעה ועיין בע"ח שער הזיווגים פ"ג ותבין זאת והנה י"ל בדרך אפשרי דהשני טיפין הנ"ל הם תיקון הח' נוצ"ר חס"ד שהוא מזל העליון והתיקון הי"ג ונק"ה שהוא מזל התחתון והם זה אצל זה וזה על זה ובחי' דכר ונק' פמבואר בע"ח שער א"א פ' יו"ד שהם בחי' אב"א ואימ"א ואבא הוא תיקון הח' ואימא הוא יונקת מתיקון הי"ג יעו"ש ותבין: ואפשר י"ל עוד בדרך אחר דהשני טיפין אלו הם בחי' אחרת והוא פי הנה אי' בפתבים שיש שם טפטי"ה ושם הנה הוא מסוגל לטהר המחשבה והענין הוא ע"ד שפאר המגיד הק' האלהי הפסוק ועשה שני פרוכי' זהב.

דהנה נודע דעיקר תכלית בריאת העולמות הי' רק בשביל שיתגלה מלכותו ית' וית'. ולא הי' אז באפשרי שיהי' שום גילוי פי אור קדושותו הוא א"ס וא"ת.

וא"א בשום אופן להכיל עונצם אורו ית' לכן מההכרח הי' ש'יהי' בצמצומים רבים מאוד וע"י התלבשו' והשתלשלות בבחי' רבות עד שנתצמצם כבניכול בבחי' קטנה מאוד ונעשה כמו בחי' ט"ף ונהבן זאת והנה מציאות זה צ"ל בעוה"ז השפל והתחתון דכל מה שנתשלשל למעלה צ"ל מציאות פנה בעולם התחתון והשפל ובחי' זו שבעולם התחתון נעשה מרובה וכסא כבניכול להמציאות שלמעלה ממנו והנה נודע שהמשפן הי' ציור לכל העולמות והפל נעשה כמו דוגמא שלמעלה ממבואר בכל המדרשים ממילא הי' צריך להיות בהמשפן גם מציאות פנה לז"א הפתוח ועשה שני פרוכים זהב ותרגומו פרביא שהוא בחי' נער ע"ד פי נער ישראל ואנהבהו ושם הי' צמצום שכנתו ית' ויתנשא לעד ולע"ע.

וצ"ל בבחי' דכר ונוק' לכן היו ב' פרוכים כמער איש ולויות. ונהו ג"כ בחי' ט"ף במציאות בעולם הזה התחתון והשפל והוא קטנות שפל האיברים קטנים הם ואח"כ נתגדל למעלה למעלה וכן הוא כבניכול בבריאת העולמות שע"י התורה ומע"ט ואתערוותא דלתתא כבניכול מוסיפין פח בגבור' של מעלה ובאים כל העולמות לידי גדלות והבן: (והנה ע"פ הקדמה זו ביאר אדמו"ר דברי הגמ' שדרש ראב"ע בפ' הקהל אם אנשים באו ללמוד כו' ט"ף למה באים וביאר פנה דבר נפלא והדברים ארוכים קצת לא עת האסף פה) ומעתה יובן מ"ש בפע"ח.

בשער השבת פי"ב שפשם הק' ה"ל הם ט"ף ט"ף בסוד יברך את הנערים עיי"ש ותבין: ופנה יובן מ"ש בפתיים שהשם הק' הנה הוא מסוגל לטהרת המחשבה וכפי מה שהקדמנו דראשית ונקודת המחשבה קדומה לכל הקדומים.

ש'יהי' גילוי מלכותו ית"ש וש'יהי' בבחי' ט"ף וכנ"ל ממילא בחי' ט"ף ט"ף הי' כלול בהמחשבה קדומה דהוא אותיות י"ה ואז נעשה מזה צירוף השם נ טפטפי"ה וכשהשם זה הוא בצירוף פנה אז נכללו כל העולמות וגם בחי' התחתונה נכלל הכל בסוד המחשבה והבן היטב כי הוא ענין דק מאוד: והנה מבואר בפע"ח שער ה"ל דשם זה הק' הוא מקורו משני מרגלאין מהז' מרגלאין והוא שם אהי"ה ושם יה"ו במילוי ההי"ן שעולים קנ"א ומ"ב ומספר שניהם עולה קצ"ג גימ' טפטפי"ה ועיי"ש ולפי דברינו אלה י"ל ע"ד האפשרי שזהו השני טיפי מרגליות ה"ל דהוא בחי' השני ט"ף ט"ף ובאים משני שמות המרגלאין ה"ל וילך ה"ל שאמרנו שהשני טיפין הם בחי' תיקון הח' ותיקון הי"ג שהוא מזל העליון ומזל התחתון.

י"ל פנה שקראו חז"ל שני טיפי מרגליות לומר שפרמז ללכון ובהירות העליון דהוא פולו רחמים גדולים והנה אנו רואים במרגליות שיש בהן לבנינות ובהירות גדול והוא יקר הערך מזה אנו רואים שהם באים משורש ומקור גדול וגבוה מאוד ומראיתן מוכיח על זה שאע"פ שנתגשם ונתלבש בלבושים רבים גשמיים עכ"ז עדיין הבהירות ולבנינות עליהם נעם שיש בהן לבנינות ובהירות גדול עכ"ז פשהם בעוה"ז התחתון הם רק בבחי' מרגליות שהוא בחי' רגלין מחמת שהם בלבושים וצמצומים רבים וזהו מרומז בפסוק ברית.

דהוא פרמז על ה' התחתונה והשתוקקה לשורשה ולעלות למעלה דהוא פועל שהי' גואל אמיתי ולכן אמר הפתוח ותגל מרגלותיו וע"ד שאחז"ל אי לאו דדלאי חספא לא משפחת.

מרגניתא תותין' וקבן זאת היטב: ולדרך הב' שאמרנו בדרך האפשרי שמרמז על שני מרגלאין הק' פנ"ל מוכן הדבר יותר דברי חכמים וחידותם פמוכן ונבאר יותר דברי חז"ל בגמ' וילקוט הג"ל תנא פשהיה מספר היו עולות ויושבות בעיקרי זקנו והוא ע"ד שני דברים היינו פשהיה מספר איזה דיבורים אשר לא היו צנרף עבודת הפהו בזה.

אז נתעלו הב' טיפין הג"ל למעלה היינו שנסתלק ההשפעה מלמטה למעלה אמנם אהרן הכה"ג היו מעלה אותן הדיבורים תיכף לקדושה ועי"ז ירד ההשפעה מלמעלה למטה ג"כ דהוא השני טיפין הג"ל וקבן זאת וקיה משרע"ה דואג שמא מעל בשמן המשחה ר"ל שע"י שראה שירד ההשפעה מלמעלה בדרך ריבוי מאוד קיה נרא אולי המשויף השפעה זו מעצמות המקור ועי"ז נתרבה ההשפעה מאוד והתורה אמרה שלח תשלח את האם גו' וקיה ירא ודואג שע"י שהשפעה מרובה עד למאוד לא יקיה ח"ו פולו קודש להשם לבדו ויצא ב"ק פטל חרמון מה טל אין בו מעילה דהנה נודע דהטל שורשו משם יו"ד ה"א נא"ו שנספרו עולה ט"ל (העוה"ז נבאר בה' הפחתונה הרי שהמקור של הט"ל דהוא אותיות יה"ו הם מקורות ועומדות במקורן רק ע"י ה' אחרונה שקבלה מן המקורות עליונים נשתלשל לזה העולם וקבן פה שמן המשחה אין בו מעילה היינו שלא ירד המקור בעצמו רק ההשפעה והמקורות במקומן עומדות וקבן הכה"ג קיה סובר בדעתו אולי משרע"ה לא מעל כי ידוע ששרע"ה קיה שושבינא דמלפא וקיה מעלה כל הבחי' מתתא לעילא כמ"ש וישב משה את דברי העם אל ה' ולזה אע"פ שהמשיף השפעה מרובה למאוד עכ"ז יעלה אח"כ למקורו וישורשו את הפל משא"כ אהרן שקיה רק שושבינא דמטרוניתא שהמשיף השפעה מעילא לתתא ע"י ח' בגדים שקיה לבוש בהן שהם נגד ח' תיקונים מן אל עד נוצר חסד שהוא מזל העליון ועי"ז המשויף השפעה מעילא לתתא עי"ז קיה דואג שמא המשויף השפעה מרובה יותר מדאי ועי"ז אפשר שלא יקיה קודש לה' לבדו לזה יצתה ב"ק מה טוב ומה נעים שבת אחים כו' והמשפיל יבין היטב כל הג"ל פי דברים עמוקים הם העומדים ברומו ש"ע ואם ימצא ח"ו איזה שגיאה בהעתק הדיברים הש"י יכפר (א"ה הנה עכ"ז דברי פבוד אדמו"ר סתומים וחתומים ומוכנים הדיברים ביותר ע"פ דברי פע"ח בשער השבת פי"ב בסופו דט"ל הוא ג"כ משני מרגלאי הג"ל רק שהם במילוי אלפי"ן יעו"ש ואפשר להסביר זאת ע"פ דברי חז"ל דגמירי דטל לא מיעצר אף אינו רוצה להעלותן.

פי חלילה לשנות מדברי אדמו"ר ותייב אדם לומר בלשון רבו דנקא): ויאמר ה' אל משה גו' שבתותי תשמרו גו' לדעת גו' מקדשכם עיין באוה"ח ב"ש בזה ועוד יש לאלוה מילין הנה חז"ל במס' שבת למדו מכאן.

א"ר הנותן מתנה לחבירו צריף להודיעו אמר הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה כו' ובנדאי המתנה טובה של שבת ר"ל האור והקדושה עצומה אשר יורד מלמעלה לתוך לבות בני אדם ביום ש"ק והוא רוח קדושה שכליים חדשים אשר האיש הישראלי משיג אז וחסות רוחניות הבא מעולם עליון מעולם שפולו שבת וכולו מענוג והוא בבית גנזי המלך מלכו של עולם הוא בחי' גבוה נק' אל חי אשר ביום השבת נפתח עולם ערבות שבו גנזי חיים ועכ"ז באמת ראוי ונכון לכל איש משפיל ונכון לשום

אל לבו לצפות ולניחל כל ימי החול להיות משומרי שבת כמו ואביו שמראת הדבר ולהתלהב מאוד מתי יגיע יום השבת הק'.

ולהיות מקנה ונכסף ומשתוקק למתנה חמודה זו הגנוזה הבאה ביום השבת השפעת הקדושה והשגת הרוחני הנשפע מלמעלה ע"כ או"א מזרע ישראל לפי ערך השגתו ומדריגתו שיוכל לקבל כי ודאי בעי הקנה רבה פל וא"ו ימי המעשה על קדושת שבת שישנשפע מלמעלה וכפי הקנתו במחשבה ובדבור ובמעשה כמ"כ תהיה השגתו פנודע לכל מביני מדע וכמשה"כ והכינו את אשר יביאו והינינו שהאדם צריך לטרוח א"ע פל ימי החול כדי שיהא לו מה בשבת ומי שטרח בע"ש כו' אף אע"פ שמכין א"ע בכל היותר אפשרי לקדושת שבת בכל יום אל יאמר האדם בלבו כי לפי הקנתו ראוי הוא להיות נשפע עליו אור קדושת שבת ובדין הוא שישטול שפרו דבאמת הוא רק מתנה טובה ודרף קנינה מאת הש"י.

כי אף אם יכין האדם א"ע בכל מיני הקנות שבעולם מ"מ אינו ראוי להקדושה העליונה הנפלאה זו שמשפיע לו הש"י ביום השבת קודש זולת למתנת חנם יחשב ועכ"ז צריך הקנה ג"כ א"ע שיהי' לו בית קיבול וכח לקבל ולהכיל שפע מתנה טובה וחמודה זו.

כי מה יוסיף להאדם מתנת השי"ת אם לא יהיה פלי לקבלה ומצדו ית' לא יבצר זולת מצד חסרון פח המקבל אשר ע"כ צריך פל איש ישראל להכין א"ע בנא"ו ימי המעשה להיות פלי מוכשר לקבל מתנה הק' הבאה לו מבית גנזי אוצר המלך מלפני של עולם ית': והנה יש שתי בחי' בשמירת שבת זכור ושמור זכור הוא לדכורא ושמור הוא לנוק' ר"ל יש אדם שמכבד את השבת שיהא מזה תענוג ונ"ר ליוצרו ואינו מכנין להנאת עצמו פלל כמ"ש אז תתענג על ה' דע"י יום השבת הוא מדבק את נשמתו בקדושה העליונה ויכול לעבוד הש"י בשכל גדול ונפלא במוחין חדשים הנשפעים עליו ביום השבת הק' הזה.

וע"י מעשיו הנעימים יוכל להשפיע פל טוב וכל חדו לכל העולמות עליונים ותחתונים וכל אשר בהם ובפרט לזרע ישראל וזהו בחי' זכו"ר אמנם יש אדם שאינו במדריגה זו שלא ירגיש הנאת עצמו בלתי לה' לבדו.

רק הוא מכבד את השבת בשביל שיצמח לו איזה טובה ר"ל דהנה אחז"ל פל המשמר שבת פהלקתו אפילו עע"ז פדור אנוש מוחלין לו ולכאורה יפלא שבשביל שמירת שבת יהא נמחל לו עבירה גדולה כזו וכבר צנוחו קמאי דקמאי ותירצו כ"א לפי דעתו הנכונה ולי נראה דידוע שע"י העבירה שהאדם עושה הוא מפסיק ומפריד נשמתו משורש החיים ומביא פגם בנשמתו ר"ל אבל פשמפין האדם א"ע בכל מיני הקנות פנ"ל פל ימי החול לקבל קדושת שבת שישנשפע עליו מלמעלה ושומר וממתין ומצפה ומניחל מתי יגיע קדושת שבת פנ"ל אז בעת השפעת הקדושה ביום ש"ק הקב"ה מאיר את נשמתו מאוד הגדול והק' שמשפיע עליו מעולמות עליונים הגנוזים.

ועי"ז יכולה הנשמה לחזור לשורשה ואין לה מתנה טובה מזו שע"י ששומר שבת פדינו וכהלקתו הוא משיג מחילה סליחה וכפרה לכל עונותיו ואם האדם מכנין זה בשמירת שבת לקבלת מתנה טובה זו להיות נמחלין לו עונותיו הוא ג"כ טוב אף לא זהו הדרף הנכון היותר נבחר כ"א יכנין האדם בעשיית מצותיו לטובת ונהנאת עצמו אף לאיזה טובה

רוחני עכ"ז הוא בחי' גוקבא שרוצה לקבל מהשי"ת עבור עשיית מצותיו איזה שֶׁכָּר וגמול ועיקר עבודת האדם צריכה להיות שע"י מעשיו הטובים יעורר מלמעלה השפעה טוב לכל העולמות העליונים ותחתונים ולכל הברואים ע"ד תנו עוז לאלהים וזש"ה אף את שבתותי דידוע דאָכְנוּ ורקין הם מיעוטים ובא הפתוב להורות לנו שעכ"פ יקיים האדם מצות שבת במדריגה המעוטה והתחתונה היינו שבתותי תשמר"ו להיות בבחי' שמו"ר.

להיות משומרי שבת פהלכתו עבור שיצמח לו מזה איזה גמול ושכר טוב וכנ"ל כי אות הוא ר"ל דשבת הוא אות אמת לדעת כי אני ה' מקדשכם היינו שע"י קדושת שבת אני מפריש ומסיר מכם כל הפגמים ומאיר ומקדש את נשמתכם ומחל לעונותיכם ובאמת מי שיוכל לבא למדריגת ובחי' זכו"ר אז בנדאי מה טוב ומה נעים וכיה"ר אמן: או י"ל באופן אחר שפרמז לנו הפתוב בזה ענין נפלא והוא דבאמת אם היו כל זרע ישראל יכולין לקיים מצות שמירת שבת פהלכתו מה טוב אף אע"פ שלאו כל אדם זוכה לזה ומעט המה ששומרים השבת כמצותו וא"כ באיזה זכות יהיו ישראל שמורין בהגלות אשר ע"כ הבטיחה לנו תוה"ק שע"י הצדיקים אשר הם שומרים שבת פראוי במדריגה יותר גבוה שאינם מכוננים להנאת עצמם כלום לא בעוה"ז ולא בעוה"ב בלתי לה' לבדו לעשות בזה נ"ר ותענוג ושיעשועים להשי"ת והצדיק נק' שבת כפודע וזש"ה אף הוא לשון מיעוט ר"ל אף אם יהיו מקיימי מצות שמירת שבת מיעוטא דמיעוטא עכ"ז את שבתותי תשמרו ר"ל ע"י הצדיקים שבדור הנק' שבת תשמר"ו.

היינו אתם זרע ישראל יהיו לכם שמירה מפל דבר רע שלא ישלח בכם ח"ו ובזכות הצדיקים ששומרים מצות שמירת שבת פהלכתו עצהיו"ט: הנה גנון והציל על שארית ישראל כי אות הוא גו' דהצדיק נק' אות שהוא האות והרשם בין הכנ"י להבורא בהוב"ש לדעת כי אני ה' מקדשכם ר"ל דע"י הצדיק נתפרסם קדושתו ית'.

והצדיק הוא המושך דעת לעולם שיפירו וידעו כל באי עולם כי הוא לבדו מרום וקדוש אין זולתו וע"י הצדיק שהוא האות ישמרו ישראל מפל דבר רע ומעלה עליהם השי"ת פאלו שומרי' פולם את מצות שמירת שבת וכיה"ר אמן: או י"ל דהנה הקב"ה רצה לזכות את ישראל בעוה"ב לכך נתן להם תורה ומצות והש"י ברוב טובו וחסדו ואהבתו לזרע ישראל רצה להטעימם מנפת צוף עריבות מתיקות שכר העוה"ב הרוחני ואיך יהנה באפשרי לטעום בעוה"ז הגשמי את נועם טעם הרוחני.

ע"כ נתן להם את יום השבת שהוא תענוג מעין עוה"ב ובשבת קודש יוכל כל איש ישראל להבחין תענוג הרוחני הצפון לצדיקים לעוה"ב אף פינו דבאמת שכר מצוה בהאי עלמא ליכא והיאך מהנה אותם בתענוג שבת לזה התחכם השי"ת כביכול ונתן להם בתורת מתנה לכל מי שירצה אף בעולם השפל הזה להטעים לעושי רצונו ושומרי שבת מעין תענוג העוה"ב ובאמת שכר מצוה גופא בהאי עלמא ליכא וגנוז ושמור להם לעולם שכולו ארוך וטוב וזש"ה אף את שבתותי תשמרו ר"ל ע"י שתשמרו את השבת בזה תטעמו תענוג הרוחני מעין עוה"ב וזה יהיה לכם לאות על עוה"ב לדעת כי אני ה' מקדשכם היינו שע"י שמירת שבת תשיגו לדעת כי אני ה' המקדש אתכם לעולם הנצחי לעולם שכולו שבת.

וזהו שצינה הש"י למשה שיודיע לישראל זה המתנה טובה אשר ישיגו בשבת וכנ"ל לא רק המצנה לבדה דהא כל המצות הודיעם משה אף פאן הודיעם היטרון והמעל' הגדול' והנפלאה שיהיה לישראל בקבלת מצנה זו שישגיגו כ"כ מה שאין בכח שום נברא להשיג בגשם מה שהוא רוחני וזה עשה הש"י הפל פדי שידעו ויבינו השכר הטוב הצפון להם לעוה"ב דבלאו שבת לא היה באפשרי להודיעם ולהטעימם בהאי עלמא וזהו פנונת חז"ל באמרם הא דלא עבידא לאיגלוני בעוה"ז וזולת ע"י יום השבת הק' יום מנוחה מעין עוה"ב וכנ"ל משא"כ בקירון עור פני משה כי אצלו לא נחשב זה לשכר מצנה כי השיג בחייו כל מדריגת העוה"ב וזהו שאחז"ל הא עבידא לגלוני אבל מה שנתן מתנה טובה לישראל את יום השבת ולהטעימם מעין תענוג עוה"ב באמת נחשב להם לדבר יקר מפז ומפנינים כנ"ל ואין זה שכר שבת כי השבת גופא הוא השכר כמאחז"ל שכר מצנה מצנה היינו זה התענוג של שמירת שבת זהו גופא הוא השכר שנהנים מאוד במה שזוכים לקיים מצות שמירת השבת ולעשות נ"ר ליוצרים ית' אבל לא"ה לא הודיעם הש"י זה המתן שכר ר"ל השגה זו שמשגיגים זרע ישראל ביום שבת קודש ואל יתערב זר בשמחתינו וכיה"ר אמן והבן: או יאמר דהנה כל הקדושות של חגים וזמנים וכל העליות ויחוד וקישור העולמות שנעשה באותן הימים הפל בא ע"י אתערותא דלתתא מבנ"י עם קרובו מצד פעולתינו וכשרון מעשינו והכנתנו לטובה נעשה הפל למעלה עצהיו"ט.

אמנם בש"ק נעשה, הפל מעצמו בלי שום עזר וסיוע מאתנו רק כי אנו מכינים א"ע בימי החול ומקדשין ומטהרין א"ע בכל ענין במעשה ודיבור ומחשבה כראוי וע"י תפלתנו בש"ק וג' סעודות דמהימנותא קדישא אנו מקבלים עלינו הקדושה מלמעלה כ"א לפי פוחו והשגתו והכנתו לטובה וזהו לדעת היינו שכאו"א מזרע ישראל צריף לידע כי אני ה' מקדשכם שהוא ית' לבד מקדש אותנו בלי שום עזר וסעד מלתתא כמו בכל המועדים ולזה אנו אומרים בש"ק מקדש השבת וביו"ט אומר מקדש ישראל והזמנים היינו שהם הם המקדשים כל זמני המועדים וכאחז"ל אשר תקראו אתם א"ת אותם אלא אתם והבן: עוד בפסוק הנ"ל הנה זמן רב הקשיתי לשאול והי' גם בעיני הפלא ופלא כי הכתוב הוא מפורש ואומר.

כי עיקר הש"ק הוא מתנה טובה גנוזה ונמודה. אשר ניתן לבנ"י עם ה' בני אל חי הוא להיות להם לאות ידוע בינם ובין אביהם שבשמים בהוב"ש שיהיה להם ידיעה מבוררת וידיעה שליקמה ונפלאה בבחי' הרגשה לכאו"א מישראל להבין שהבורא ית' וית' מקדש אותו בקדושה נוראה דלעילא ביום הש"ק וכמ"ש כי אות הוא ביני ובין בנ"י לדעת כי אני ה' מקדשכם וזהו עיקר נתינת מתנה טובה יום הש"ק לישראל והנה עינינו רואות בבחי' שונות ומדריגות עם ה' אפילו כשירי ישראל שאינם בבחי' מדריגה זו שיבוא להם מבחי' הרגשה מקדושה דלעילא ושיהיה להם ידיעה שליקמה כי הבורא בהוב"ש מקדשם בקדושה דלעילא ביום זה הק' והנורא והגם כי הפצא הפצא בעם ה' דור ודור אנשים צדיקים זעירין אינן אשר זכו לבחי' גדולה פזו וראיה לדבר כי אכנה"ג תקנו לנו בנוסח תפלת מנחה של יום ש"ק בלשון בקשה יפירו בניך וידעו כי מאתך הוא מנוחתם ועל מנוחתם יקדישו את שמך מוכח מפאן שצריף לבקש ולהתפלל על זה מהבורא ית' שיתן לנו זה הידיעה הק' שנגיש שהבורא ית"ש מקדש אותנו ביום הק' הנה ולפי המבואר בהפסוק משמע כי זהו עיקר נתינת השבת לכל זרע ישראל וכנ"ל: והן עתה האיר ה' את

עיני ע"פ אשר נשאיתי מנכדי המנפלי בניק וחפים כמר משלם זוסיא שיחי' (הוא המביא לבית הדפוס) כד הנה בר תמניא שנין על הגמ' שבת דף יוד ע"ב אמר רבא בר מחסיא א"ר חמא בר גוריא א"ר הנותן מתנה לחבירו צריף להודיעו שנ' לדעת פי אני ה' מקדשכם תנ"ה לדעת פי אני ה' מקדשכם.

אמר הקב"ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל להודיעם מפאן אמר רשב"ג הנותן פת לתינוק צריף להודיע לאמו עכ"ל הגמ'. והקשה לפני נכדי הגמ' מהיכא מוכיח רשב"ג דצריף להודיע לאמו דייקא ומהו הלשון מפאן א' רשב"ג הלא מפאן אין זה מוכח פלל וכמבואר לכל מבין ובהקשותו זאת לפני האיר ה' את עיני לתרץ קושיא הגמ' ג"כ כי גם לרשב"ג היה קשה גוף קושיא הגמ' ואז בהכרח צ"ל שצריף להודיע לאמו דייקא כי הנה ידוע ומפורסם מספה"ק.

כי שורש נשמות ישראל המה תצובים מתחת פסא כבודו ית' ושורש נשמתם הוא מבחי המלוכה הק' בסוד שם אדנ"י הק' והיא נק' בבחי' א"ם הק' ומשם נמשך ונשתלשל כל הנשמות של זרע ישראל עם ה' בני אל חי וגם כל ההשפעות הק' בני חי ומזוני וכל חדו וכל טיבו ונהורין עילאין קדישין וכל ברפאין דלעילא הכל נמשך ונשפע מעלמין עילאין קדישין.

ע"י השתלשלות הקדושה עד המלוכה הק' והיא מקבלת כל השפעות קדושות וכל הרחמים וחסדים עליונים ושגבים הנמשכים אליה ע"י בחי' הדעת העליון הק' והיא משפעת לבניה לכ"א פראוי לו לפי בחינתו ושורש נשמתו ולפי עבודתו עבודת השי"ת.

ובפרט ביום השבת קודש שאז נמשך שפע רבא עילאה מעתיקא קדישא עילאה ע"כ עילאין סתימא דכל סתימין לבחי' חכמה עילאה קדישא בחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתה ומשם נמשך ע"י סוד הדעת העליון הק' לז' ימי בראשית סוד ז' ימי הבנין.

וכל יום ויום מקבל השפעתו אז בשבת קודש להשפיע יום ביומו השפעות קדושות הצריכות לעם ה' בני אל חי והכל הוא ע"י הדעת העליון הק' וכמ"ש ודעת חזקוני: ומלאו כי ע"י הדעת נמשך השפעות קדושות מעלמין עילאין קדישין אל מדות הקדושות וגם כל המתקת הדינין וזהו סוד חז"ר שהוא נוטריקין חסד דין רחמים והכל נמשך אל הא"ם הקדושה שהיא סוד מלכות הקדושה והיא משפעת לבניה סוד הכנ"י לתתא וזהו פ"ה הפסוק כי אות הוא ביני וביניכם היינו ששבת קודש הוא אות בין הבורא בהוב"ש ובין ישראל עם קדושו לדעת פי אני ה' מקדשכם היינו שע"י הדעת העליון הק' נמשך כל ההשפעות קדושות מעלמין עילאין קדישין אל הא"ם הק' סוד שורש הנשמות עם בנ"י ומשם נמשך לבחי' כנ"י לתתא לכאו"א פראוי לו ולזה תקנו לנו אכנה"ג בננסח תפלת מנחה דשבת להתפלל ולבקש רחמים על זה שמהשפעת הדעת העליון הק' הנמשך בש"ק אל האם הק'.

נזכה כולנו אנחנו עם ה' שישפיע עלינו שפע קדושת הדעת. וזהו יפירו בניה וידעו היינו שיבוא אלינו השפעת הדעת הק' לידע להפיר ולהבין כי מאתה הוא מנוחתם ועל מנוחתם יקדישו את שמך.

שִׁימְשֵׁף עֲלֵיהֶם בִּש"ק הַמְנוּחַ הַזֶּה מִבְּחַי' קוֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה'. כָּל בְּרַפְאִין קִדְיָשִׁין וְכָל נְהוּרִין עֵילָאִין קִדְיָשִׁין וְכָל חֲדוּ וְכָל טִיבוּ וְזֵהוּ שְׂאֲחֻז"ל בַּגִּמ' מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנֻזֵי הַיְיָנוּ בְּגֻזֵי אוֹצְרוֹת עֵלְמִין עֵילָאִין קִדְיָשִׁין וְשַׁבַּת שְׁמָה וְאֲנִי מִבְּקֻשׁ לִיתְנָה לְיִשְׂרָאֵל וְלִזְנָה אָמַר הַקַּב"ה לְמִשְׁפָּה שֶׁהוּא בְּחַי' הַדְּעַת עֲלִיוֹן הַק'.

לָךְ וְהוֹדִיעֶם הַיְיָנוּ לְהַמְשִׁיף עֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשָׁה ע"י הַדְּעַת הַק' וְכַנ"ל וְהַמְשִׁכָה זֹו אֵינּוּ בְּאִפְשָׁרִי רַק ע"י הָאֵם הַקְּדוֹשָׁה סוּד הַמְּלָכוֹת הַק' וְכַנ"ל וְלִזְנָה אֲרַשְׁבָּ"ג מִפְּאֵן הַנוֹתֵן פֶּת לְתִינוּק ע"ד נַעַר יִשְׂרָאֵל וְאוֹהֲבֵהוּ צָרִיף לְהוֹדִיעַ לְאִמּוֹ דִּינִיקָא וְכַנ"ל וְהַבֵּן כ"ז הֵיטֵב: וְע"פ דְּבָרֵינוּ אֵלֶּה נּוֹכַל לְרַמְזוֹ ג"כ מֵה שְׂאֲמָרוּ בַּגִּמ' שֶׁמֵּי מֵאֵי עֶבְיָד לִי אָמַר אֲבִי שְׂאֲיָף לִי מִשְׁחָא וּמְלִי לִי כְּנֹחֵלָא וְהָאִידְנָא דְחִיִּישִׁינּוּ לְכַשְׁפִּים מֵאֵי א"ר פְּפָא שְׂאֲיָף לִי מְאוֹתוֹ הַמִּין ע"כ וּבּוֹדָאֵי מְהֵרָאֵי לְשׁוּם לֵב לְהַבִּין דְּבָרֵי חֲכָמִים וְחִידוֹתֵיהֶם וְלִדְבָרֵינוּ הַנ"ל יִבְנוֹר הֵיטֵב עַל נִכּוֹן הַיְיָנוּ שְׁחַז"ל בָּאוּ לְהוֹרוֹת לָנוּ סֹדֵר הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת הַמְשַׁכַּת הַקְּדוֹשָׁה וְהַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת בְּיוֹם הַש"ק לְהַבִּין וְלִידַע גִּוְדֵל עֲרַף הַמִּתְנָה טוֹבָה וְחַמּוּדָה וְגִנּוּזָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בְּקִיצוֹר נְמָרִץ וְאָמְרוּ מֵאֵי עֶבְיָד לִי אָמַר אֲבִי שְׂאֲיָף לִי מִשְׁחָא שְׂאֲיָף הוּא מְלִשׁוֹן שְׂף עֵייל שְׂף וְנִפְיָק וְהַיְיָנוּ שְׂמִמְשִׁיף שְׂפַע מְשַׁח רַבּוֹת עֵילָאֵה קִדְיָשָׁא מְעַתִּיקָא קִדְיָשָׁא סְתִימָא דְכּוֹלָא לְכָל הָעוֹלָמוֹת הַקְּדוֹשִׁים וּמְלִי לִי כְּנֹחֵלָא כּוֹחַל"א הוּא מְסַפֵּר שֶׁמֵּי אֲד"נִי הַק' שֶׁהוּא סוּד שֶׁמֵּי הַמְּלָכוֹת הַק' סוּד אֵם הַקְּדוֹשָׁה וְהַיְיָנוּ שְׂנַתְמַלְאָה הַמְּלוּכָה הַק' מְכָל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת הַקְּדוֹשָׁה וּמְכָל חֲדוּ וּמְכָל בְּרַפְאִין טְבִין וְהִיא מְשַׁפְּעַת לְהַכְנִי"י לְתַתָּא וְכַנ"ל וְאִז נִתְמַלְאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת חֲדוּהָ וְשְׂמַחָה גְּדוּלָהּ כִּי זֵהוּ עֵיקַר הַתְּעוּבָה מְכָל הָעוֹלָמוֹת וּמִימָרָא זֹו אָמַר אֲבִי כִי שׁוֹרֵשׁ נְשַׁמְתּוּ שֶׁל כָּל אָדָם הוּא שְׂמוֹ וְאֲבִי הוּא מְסַפֵּר חֲדוּהָ גַם אַב"י רֹמְזוּ.

א"ב סוּד אַב"א חֲכָמָה עֵילָאֵה קִדְיָשָׁא וְתַרְיִין יוֹדִי"ן יו"ד עֵילָאֵה מְשֶׁם הַנְּי"ה הַק' בְּהוֹב"ש וְיו"ד תַּתָּאֵה מְשֶׁם אֲד"נִי הַק'. וְהַבֵּן כ"ז וְהָאִידְנָא דְחִיִּישִׁינּוּ לְכַשְׁפִּים מֵאֵי הַיְיָנוּ עֵתָה בַּעוּה"ר שְׂאֲנַחְנוּ בְּגִלוֹת הַמֵּר וְא"א לְהַמְשִׁיף שְׂפַע קְדוֹשָׁה בְּהִירָה וְזָכָה לְעוֹצֵם חֲסֵד עֲלִיוֹן מְעַלְמִין עֵילָאִין קִדְיָשִׁין לְעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוֹנִים לְבַל יִהְיוּ מְזֵה ח"ו הַחִיצוֹנִים ר"ל וְלִזְנָה א"ר פְּפָא פפ"א הוּא מְסַפֵּר קס"א סוּד שֶׁמֵּי אֵהִי"ה בְּמִילּוֹי יוֹדִי"ן וְלִזְנָה נִקְרָא ר"ב פפ"א.

כִּי הוּא הַמְּסַפֵּר הָרַב וְהַגְּדוֹל מְמִילּוֹי שֶׁמֵּי אֵהִי"ה שְׂאֲיָף לִי מְאוֹתוֹ הַמִּין הַיְיָנוּ מִבְּחַי' דְּעַת עֲלִיוֹן הַק' שֶׁהוּא עֵיקַר הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים בְּשׁוֹרֵשֶׁם הַיְיָנוּ לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְהַמְשִׁיף עֲלֵיהֶם רַחֲמִים גְּדוֹלִים מִמּוֹזְגִים וְזֵהוּ מְאוֹתוֹ הַמִּין הַיְיָנוּ מְאוֹתוֹ הַמִּין שֶׁהַמְּלוּכָה הַק' מְקַבְּלָתָהּ שֶׁהוּא בְּחַי' הַדְּעַת הַק' וְכַנ"ל וְכִי"ר שְׂיִנְמְשֵׁף עֲלֵינוּ כָּל הַשְּׁפָעוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְכָל הַמְּתַקֵּת הַדִּינִין וְכָל בְּרַפְאִין טְבִין קִדְיָשִׁין עַד בֵּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ בַּב"א וְהַמְשַׁפִּיל יִבִּין כ"ז הֵיטֵב: עוֹד בַּגִּמ' שַׁבַּת הַנ"ל אָמַר הַקַּב"ה וְגו' מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי וְגו'.

י"ל קִצַּת בְּאִנְפֵן אַחַר דְּלִכְאוּרָה הֵלֵא כָּל שְׂנוֹתֵן הַש"י לְיִשְׂרָאֵל הַכֹּל הֵמָּה מִתְּנוֹת טוֹבוֹת וְחַמּוּדוֹת הֵן דְּבָרִים גְּשָׁמִיִם כְּגוֹן פְּרִנְסָה וְשְׂפַע רַב וְהוֹן יָקָר וְכוּן דְּבָרִים רוּחָנִיִּים הַיְיָנוּ שְׂכָל וּמִדַּע לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וְעֲשִׂיית מְצוֹתֶיהָ וְקִרְיַת חַגִּים וּמוֹעֲדִים לְשִׁשׁוֹן וְלְשִׁמְחָה אֲשֶׁר נָתַן ה' אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כְּנֹחֵם מִתַּת ה' הוּא הַמְשַׁמְחִים לְבָבוֹת בְּנֵי אִישֵׁי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר זָכוּ לְמִתְנָה זֹאת וְא"כ לְמָה דְּנֹקָא נִק' שַׁבַּת קוֹדֶשׁ מִתְּנָה טוֹבָה וְלֹא זוּלַת אֲמַנְם י"ל כִּי כָּל הַמִּתְנוֹת אֲשֶׁר זִיכָּה ה' אֵת בְּנֵי הָאָדָם כְּנֹחֵם הֵמָּה מִתְּנָה ע"מ לְהַחֲזִיר עַד"מ אֵם יִתֵּן ה'

לְאָדָם שֶׁפַע פְּרָנְסָה וְעוֹשֵׁר גָּדוֹל אֲזִי הוּא מְצַנְנָה וּמְחַנֵּיב לִיתֵן צְדָקָה וְלַעֲשׂוֹת בְּמִמוֹנוֹ ג"ח וְכֵן אִם יֵשׁ לוֹ שְׂכָל וּמִדָּע מְחַנֵּיב לְהִיּוֹת עִמָּל בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת וְגַם בְּחֻגִים וּזְמַנִּים צָרִיכִין אָנוּ לַעֲסוֹק בְּהַמְצוֹת הַשְּׂיִיכִים אֲלֵיהֶם וּבָהֶם וְע"י עֲסָקִינוּ בָּהֶם וְע"י תְּפִלָּתֵינוּ אָנוּ מְמַשִּׁיכִין קַדְוִשָׁה וְיַחְדוּדִים לְעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים הַקְּדוּשִׁים וְכַמְחַז"ל יִשְׂרָאֵל אֵינָהּוּ דְאֶקְדְּשִׁינָהּוּ לְהַזְמִינִים וְע"ז אָנוּ מְמַשִּׁיכִין מְלַמְעֵלָה ג"כ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְהַכְנִי לְתַתָּא וְהַפֶּל הוּא בְּבַחֲי אֹר יִשְׂר וְאֹר חוּזַר אִף מִצְוֹת שְׁבַת קוּדְשׁ הוּא בְּאַמַּת רַק מִתְּנָה טוֹבָה שְׁנַתָּן לָנוּ הַש"י שְׁלֹא עַל מְנַת לְהַחְזִיר.

כִּי בַש"ק יֵשׁ עֲלֵיָהּ לְכָל הָעוֹלָמוֹת הַק' וּמִתְיַחֲדִין וּמִתְקַשְׂרִין וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת וְכָל טִיבוֹ וְחִדּוֹ וְנִהוּרִין עֵיזָאִין קְדִישִׁין וְכָל בּוֹצִינִין טְבִין וְזֵהוּ נַעֲשֶׂה גַם בְּלִתֵּי עֶסֶק עֲבוֹדָתֵנוּ וְתְּפִלָּתֵנוּ רַק ע"י עֲבוֹדָתֵנוּ וְתְּפִלָּתֵנוּ אָנוּ מְמַשִּׁיכִין וּמְקַבְּלִין קְדוּשָׁה וְהַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת וְכָל בְּרַפְאִין מְקַדְוֶשֶׁת ש"ק מְעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים קְדִישִׁין לְהַכְנִי לְתַתָּא וְזֵהוּ וְדַאי מִתְּנָה טוֹבָה וְחִמּוּדָה אֵין עָרוּף אֲלֵיָהּ וְהַפֶּל הוּא לְגִדְל עוֹנָם אֶהְבְּתוּ ית' וְנִנְעַם חִיבְתוֹ לְזַרַע יִשְׂרָאֵל וְהָרוּמּוֹת שְׂרָמָם עִם קְדוּשׁוֹ וְהִבֵּן הֵיטֵב: וְשָׁמְרוּ בְנֵי אֶת הַשְּׁבַת גּו' וְכ' הָאוּה"ח הַק' ז"ל שְׂיִשְׁנוּ בְּגֵדָר עֲמוּד לַעֲשׂוֹת אֲבָל כו' הֵגַם שְׂרַפּוּאוֹת הָאֵלוּ יוֹעִילוּ לַשְּׁעוֹת וְלִימִים לֹא יַחְלָלוּ עֲלֵיו אֶת הַשְּׁבַת עַכ"ל.

וְכַבֵּר תְּפִסּוּ עֲלֵיו בְּזֵה שֶׁהוּא נֶגֶד הַש"ס וְהַפּוֹסְקִים שְׁאֲמָרוּ אֶפִּילוּ סִפְק נְפִשׁוֹת דּוּחָה אֶת הַשְּׁבַת וְלֹא נִצְרָכָה אֲלֵא לְחַיֵּי שְׁעָה דְאֶפִּילוּ עַל חַיֵּי שְׁעָה מְחַלְלִין אֶת הַשְּׁבַת עֵי"ש. וְכַדִּי שְׁלֹא נִשְׁנוּהָ אֶת הָאוּה"ח הַק' ח"ו כְּסוּמֵר דְּבַרֵּי הַש"ס וְהַפּוֹסְקִים נוֹכַח לֹאמַר בְּדַרְךָ אֶפְשָׁר שְׁכַנּוּנַת הָאוּה"ח הוּא בְּאִנְפֵן שְׁבָא הַסְּכָנָה לְהַחֲלָה בְּשְׁבַת לַעֲת עָרֵב וְאֶמְדוּהוּ שְׂיִיכָל לְחַיּוֹת עוֹד יוֹם אוֹ יוֹמִים ע"י רְפוּאוֹת וְסִמְנִים וּבְעוֹד שְׂיִתְעַסְקוּ בְּשַׁחֲיִקַת הַסְּמִנִּים וּבְכִיּוּשׁוֹל הַרְפוּאוֹת יַחֲשֵׁף הַיּוֹם וְיִהְיֶה חוֹל וְא"כ הַחִלּוּל שְׁבַת מְשַׁחֲיִקַת וּבְכִיּוּשׁוֹל הַסְּמִנִּים לֹא יוֹעִיל רַק שְׂיִיכָל לְחַיּוֹת עוֹד יוֹם אוֹ יוֹמִים בְּחוֹל אֲבָל בְּיוֹם שְׁבַת עֲצָמוּ לֹא יוֹעִילוּ כְּלוּם.

אֶפִּילוּ עַל שְׁעָה א'. כִּי בְּעוֹד וְיִכְיֵנוּ הַרְפוּאוֹת יִפְנֶה הַיּוֹם וְיִהְיֶה חוֹל וּבְזֵה הָאִנְפֵן מְיִירֵי הָאוּה"ח וְאֹמַר שְׁאֲז אֵין מְחַלְלִין עֲלֵיו אֶת הַשְּׁבַת כִּינּוּן שַׁע"י חִלּוּל שְׁבַת זֶה לֹא יְבוֹא לִידֵי שְׂמִירַת שְׁבַת אֶפִּילוּ שְׁעָה א'.

וְהַש"ס וְהַפּוֹסְקִים שְׁאֹמְרִים שְׁאֶפִּילוּ עַל חַיֵּי שְׁעָה מְחַלְלִין הַשְּׁבַת אֶפְשָׁר דְּמִיִּירֵי דּוּקָא מְאִנְפֵן שְׂהַחַיֵּי שְׁעָה יִהְיֶה בְּשְׁבַת עֲצָמוּ. וּבְזֵה יְבוֹא לְגֵדֵר שְׂמִירַת שְׁבַת וְדו"ק.

וְכ"ז הוּא בְּדַרְךָ אֶפְשָׁר: וַיֹּאמֶר אֶהְרֵן גּו' בְּרַע הוּא אוֹמְרוּ כִּי בְרַע הוּא. וְלֹא אָמַר כִּי רַע הוּא.

כִּי חֲלִילָה לָנוּ לְדַבֵּר סָרָה אוֹ אֵיזָה לֹא טוֹב עַל עִם קְדוּשׁ זָרַע יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁמוּתֵיהֶם חֲנֻצְבוּ מִתַּחַת כְּפּוּדוֹ ית' וּמִמְקוֹם גְּבוּהָ קָאָתוּ וּבְכַרְט אֶהְרֵן הַכֹּה"ג אֵישׁ הַחֲסֵד וְנִבְיָא לָהּ. וְאִף אִם אֵיזָה אָדָם יַחֲטָא לְפַעְמִים אֵין לְהַאֲשִׁימוּ כ"כ.

כִּי הִבִּיאוּ לָזֶה מִחֲמַת שְׁלֹא נִזְדַּבֵּר חֲנוּמְרוֹ וְנִפְשׁוֹ וְרו"נ עֲדִיין מְחַלְקֵי הָרַע שֶׁהֵם בְּתוֹכוֹ וְלֹא נִבְרְרוּ מִהָרַע שֶׁהֵם מְשׁוֹקְעִים בּוֹ ר"ל וְלִדְעָתִי זֵהוּ כְּפּוֹנֵת אֶהְרֵן שְׁאֲמַר כִּי בְרַע הוּא הֵינְנוּ שֶׁהֵם עֲדִיין מְשׁוֹקְעִים וּמְעוֹרְבִים בְּתוֹף הָרַע וְלָכֵן נִכְשְׁלוּ בְּחֲטָא זֶה אֲבָל מִצַּד חֲלָקָם הַטּוֹב

בַּעֲצָם לֹא הָיוּ רְאוּיִם לָזֶה וְלֹא כִּיּוֹצֵא בּוֹ ח"ו וּמִי יִתֵּן שְׂיִזְכְּנוּ הַש"י לְהִיּוֹת יוֹצְאִים מִחֶלֶק הָרַע לְגַמְרֵי וְנִדְבָק בְּהַטּוֹב הָאֲמִיתִי וְהַנֶּצְחִי לְעַד וְלַע"ע.

כִּיֵּה"ר אָמֵן: אֲנֵי חֲטָא הָעַם הַזֶּה חֲטָאָה גְּדוֹלָה גּו' וְלִכְאוּרָה יִפְלֵא וְכִי מִשְׁרַע"ה רְעִיָא מְהִימָנָא יִקְטָרַג עַל יִשְׂרָאֵל ח"ו וְהֵלֵא כַּמָּה פְּעָמִים מְסַר נַפְשׁוֹ עֲבוּרָם. וּבִיּוֹתֵר תְּמוּהָ וְהֵלֵא בָּא לְבַקֵּשׁ וּלְחַנּוּ.

פְּנֵי הַש"י שְׂיִמְחֹל לָהֶם וְאֶדְרַבָּה הִנֵּה צְרִיף אֲזִי לְהַקְטִין חֲטָאִים בְּכָל הָאֲפֹשְׁרֵי פְּדֵי שְׂיִתְמַלֵּא שְׂאֵלְתוֹ לְמַחֹל לְזַרְע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עוֹד אֵלָּא שֶׁהַגְּדִיל הַחֲטָא בִּיּוֹתֵר בְּאֲמָרוֹ חֲטָאָה גְּדוֹלָה: אֲכֹן כַּאֲשֶׁר יִשְׁכִּיל וְיִתְבַּוְּנֵן הָאָדָם בְּלִבּוֹ יַדַּע וַיְבִין בְּאֲמַת שְׂאִין לָהּ עוֹנֵשׁ לְעוֹבֵר עֲבִירָה יוֹתֵר גְּדוֹל מִן הָעֲבִירָה עֲצָמָה הִינְנוּ פְּשִׁיטֵינִישׁב בְּדַעְתּוֹ הֵיטֵב מָה עָשָׂה בְּעִבְרֵי עַל רְצוֹן הַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש וְהִיּוֹצֵא לוֹ מְזָה שְׂנַפְרֵד וְנִתְרַחַק מִשׁוֹרֵשׁ הַחַיִּים וְנִפְּל לְתוֹף הַקְּלִיפוֹת וְהַחַיּוֹנִים ר"ל וְאֲזִי וְדֹאֵי יִתְלַבֵּשׁ בְּבוֹשָׁה גְּדוֹלָה וְהַכְּנָעָה רַבָּה וְיִתְמַלֵּא רְתַת נִזְיַע וְסַלְחָלָה וְאֲזִי יִתְחַרֵּט בְּכָל לְבָבוֹ בְּאֲמַת עַל הָעֲבֵר וְיִקְבֵּל ע"ע מְאֹז וְהֵלֵאָה שְׂלֵא יָשׁוּב עוֹד לְכַסְלָה רַק יִרְגִּיל א"ע לְעֵשׂוֹת כָּל מַעֲשָׂיו וְעִנְיָנוּ בְּמַתּוֹן רַב וְיָשׁוּב הַדַּעַת אִם בְּאוּלַי יֵשׁ בְּזֶה אִיזָה נִדְנוּד הַיִּפְף רְצוֹן הַבּוֹרָא ית'.

שְׂלֵא לְעֵשׂוֹתוֹ וְנִמְצָא פְּשִׁחוֹשֵׁב בְּלִבּוֹ כָּל הַנְּ"ל אֲזִי בְּנֹדַי יֵשׁ לוֹ צַעַר גְּדוֹל מְזָה אִין לְשַׁעַר עַל שְׁהַמְרָה רְצוֹן הַש"י וְזֶהוּ בְּאֲמַת הָעוֹנֵשׁ הַיּוֹתֵר גְּדוֹל כְּאֲזִי וְשִׁכַר עֲבִירָה עֲבִירָה וְאֲזִי אַף יַעֲשׂוּ לוֹ בְּאוֹתוֹ עֵתְכָל הָעוֹנֵשִׁים שְׂבַעְעוֹלָם יִקְטֵן בְּעִינָיו מִגְּדוֹל כְּאֵב לְבוֹ וְזֶהוּ שְׂפִיטֵי מִשְׁרַע"ה אֵת הַש"י בְּאֲמָרוֹ אֲנֵי כו' חֲטָאָה גְּדוֹלָה וְכַעַת שְׂמִי לְלִבְּכֶם גְּדוֹל הַפְּגָם שְׂעָשׂוֹ וְהַהֶפְסֵד רַב מְרִיחֻקָּם מִשְׁוֹרֵשׁ הַרְמָה בְּקוֹדֵשׁ וּמְלֵאִים בּוֹשָׁה וְחַרְטָה בְּכָל לְבַבְכֶם לְבַל יָשׁוּבוּ עוֹד לְעֵשׂוֹת כְּזֹאת מָה שֶׁהוּא נִגְד רְצוֹנוֹ ית' רַק לְקַיִּים כְּכָל הַכְּתוּב לְחַיִּים בְּתוֹה"ק בְּלִי שׁוּם שְׂיִנּוּי וְגַרְעוֹן ח"ו וְנִמְצָא שְׂכַבֵּר יֵשׁ לָהֶם הָעוֹנֵשׁ הַיּוֹתֵר גְּדוֹל בְּזֶה שְׂנַתְמַלְאוּ בּוֹשָׁה וְכִלְמָה בְּאֲמַת וְדִי לָהֶם בְּזֶה וְלָכֵן הֵם רְאוּיִם לְמַחִילָה וְסְלִיחָה וְכַפְרָה וְכִיֵּה"ר אָמֵן: או י"ל בְּאֵןפֹן אַחַר וְהוּא ע"פ שְׂאֲחֹז"ל וְאֶהְבֵּת אֵת ה' אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ בְּשִׁנִּי יִצְרִיף וְשׁוֹרֵשׁ הַדְּבָר הוּא כִּי בְּרַצוֹת ה' דְּרַכִּי אִישׁ גַּם אוֹיְבֵי וְשְׂלָמִים אֲתוֹ כִּי גַם הִיצֵה"ר אִינוּ נִהְיָה בְּזֶה שְׂמַחְטֵיָה הָאָדָם וּמְרָה אוֹתוֹ נִגְד רְצוֹנוֹ ית'.

רַק הוּא מְוַכְרַח וְרוֹצֵה לְעֵשׂוֹת רְצוֹן קוֹנוֹ שְׂכַרָאוּ ע"מ כֵּן שְׂיִפְתָּה וְיִסִּית אֵת הָאָדָם לְעֵשׂוֹת הַיִּפְף תוה"ק. וְהָאָדָם לֹא יִשְׁמַע לוֹ וּבְזֶה יִגְדֵל שְׂכָרוֹ וּבְאֲמַת גַּם הִיצֵה"ר רוֹצֵה שְׂלֵא יִשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְלֹא יֵאָבֶה לוֹ אֵף יִתְגַּבֵּר עָלָיו בְּכָל עַת וְרַגַע וַיִּנְצַחֲנוּ וְהִיצֵה"ר כְּבָר עָשָׂה שְׂלִיחוֹתוֹ מָה שֶׁהִנֵּה מְוֹטֵל עָלָיו הִינְנוּ לְהַסִּיתוֹ וּלְפַתּוֹתוֹ אֲבָל הָאָדָם לֹא יִשְׁמַע לוֹ אֵף יִלְחַם מִלְחַמָּתוֹ עִמּוֹ וַיִּנְצַחֲהוּ וּמְזָה מְשַׁמַּח ג"כ הִיצֵה"ר וְנִמְצָא שַׁע"י הִיצֵה"ר נַעֲשָׂה ג"כ נ"ר וְתַעֲנוּג וְשִׁיעֲשׂוּעִים לְהַבּוֹרָא י"ת וי"ת.

כְּמוֹ ע"י הִיצֵה"ט מִשְׂא"כ לְהִיפְף ח"ו. וְהִנֵּה שְׂלֵא יַעֲלֶה בְּלִב אָדָם ח"ו לֹמַר מָה לִּי וּלְצָרָה הַזֹּאת לֹא הֵן וְלֹא שְׂכָרְךָ אִינִי חֲפִץ בְּקַבְּלַת הַשְׂכָּר מִהַתְּגַבְּרוֹת עַל הִיצֵה"ר וּמִכַּש"כ בְּהָעוֹנֵשׁ אִם אֲשַׁמַּע לְקוֹלוֹ ח"ו לָזֶה הַזְּהִירוֹנוֹ חַז"ל לְבַל נִהְיָה כְּפוּיִי טוֹבָה בְּכָרִיאַת הִיצֵה"ר לְטוֹבְתֵינוּ פְּדֵי לְהַרְבּוֹת שְׂכָרֵינוּ בְּעוֹלָם הַנֶּצְחִי שְׂכָנְלוֹ טוֹב וְרַב טוֹב הַצָּפוֹן וְיִהְיָה נִקְל בְּעִינָינוּ לְסַבּוֹל מִעַט צַעַר בַּעוֹה"ז בְּמָה שְׂיִלְחַם עִם הִיצֵה"ר לְהַתְּגַבֵּר עָלָיו וּלְנַצְּחוֹ

וה' יְהִי בְעֵזְרוֹ כַּמֵּאָחֳזִי לְלוּלֵא ה' עֹזְרוֹ לֹא הִיָּה יָכוֹל לוֹ וַיִּרְבֶּה שְׁכָרוֹ לְמֵאֹד וְכַנ"ל וְכַשְׁמֵשִׁים הָאָדָם זֹאת עַל לְבוֹ.

אִז יֵאָהֹב אֶת הַש"י וַיִּוְדָה וַיִּשְׁבַּח אוֹתוֹ עַל גְּדוּלָּתוֹ טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ שְׁפָרָא הַיְצִיָּה ר"ר לְטוֹבוֹתוֹ כְּדִי לְהַרְבּוֹת שְׁכָרוֹ בְּאֵין שְׁעוֹר וּגְבוּל מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׂאוֹהֵב אֶת הַש"י עַל בְּרִיאַת הַיְצִיָּה ט וּזש"ה וְהַהֲבִיט כּו' בְּשִׁנֵי יִצְרִיֵּל.

וְכַדְרֵשֶׁת חַו"ל בְּכָל מִדָּה וּמִדָּה שֶׁהוּא מוֹדֵד לָהּ הֵנִי מוֹדֵה לוֹ הֵינִי שְׁפָרָה תִּשְׁבַּח אֶת הַש"י עַל אֵיזָה מְקָרָה לֹא טוֹב ח"ו כְּמוֹ עַל הַטּוֹב וְלִכְאוּרָה יְפוּל לְבַב אֲנוּשׁ עָלָיו בְּבוֹא עָלָיו אֵיזָה צָרָה ח"ו הַיֵּאָדָּה יוֹכֵל לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֵי הַש"י שְׁיִסְרִי מִמֶּנּוּ הַצָּעַר וְהַיְסוּרִין שֶׁהוּא בָּהֶם.

כִּינֵן שְׂאֲדָרְבָּה צָרִיף לְאֵהֹב אֶת הַש"י וּלְשִׁבְחוֹ וּלְשַׁמְחוֹ בְּזֶה אָדָּה ע"פ שְׁשִׁמְעָתִי מִהֶרֶב הַק' מ"מ מִקְּאֲזִינִיץ ז"ל שְׁצָרִיף הָאָדָם לְכַוֵּן בְּתַפְלָתוֹ רַק לְכַבּוֹדוֹ ית' הֵינִי ע"י שְׁיִסְרִי מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ הַצָּעַר וְהַיְסוּרִין יִכִּירוּ וַיִּגְדְּעוּ הַפֶּל גְּדוּלָּתוֹ וּמְלֻכוֹתוֹ וַיִּבְיִנוּ שְׂאֵין כְּמוֹהוּ וְאֵין כְּמַעֲשֵׂהוּ וְלִזְמַן הַכְּפוּנָה הַרְצוּיָה הִיָּה מִשְׁרַע"ה ג"כ מִתְּפַלֵּל לְהַש"י שְׁיִמְחֹל לִישְׂרָאֵל הַחֲטָא הִיָּה הַגְּדוּל כְּדִי שְׁעִי"ז יִתְנוּדַע וַיִּתְפָּרֶסם לְכָל בְּאֵי עוֹלָם גְּדוּלוֹ וְטוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ וּמִגְדוּל הַחֲטָא וְעכ"ז עִמּוֹ הַסְּלִיחָה יִתְגַּדֵּל בְּיוֹתֵר כְּבוֹד שְׁמוֹ ית' וִית' וְטוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ וְכִיָּה ר"ר אָמֵן: וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמִּי גו' וְאִמְחֹז"ל שְׁבִיִקֶשׁ מִשְׁרַע"ה מִהַש"י שְׁלֹא תִשְׁרָה הַשְּׂכִינָה רַק עַל זְרַע יִשְׂרָאֵל וְלֹא עַל שְׂוֹנָאֵי יִשְׂרָאֵל וְלִכְאוּרָה אֵינוֹ מוֹכֵן מִהוּ כְּפוּנָתוֹ בְּבִקְשָׁתוֹ זֹאת הֲלֹא אִם יִהְיוּ רְאוּיִם לְזֶה לְמָה לֹא יִזְכּוּ לְזֹאת הַמְדָרִיגָה: אָכֵן י"ל שֶׁמִּשְׁרַע"ה בָּא בְּטַעֲנָה נִצְחָת וְטוֹבָה לְפָנֵי הַש"י כִּי בנ"י עִם קְרוֹבוֹ בְּנֵי אֵל חֵי נק' בְּשֵׁם רֵאשִׁית כַּמ"ש קוֹדֵשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, וְא"כ שֶׁהֵם הֵם הַרֵאשִׁית צָרִיף שְׁיִהְיֶה שִׁירֵיהֶם גִּיפְרִים וְאִם יִהְיֶה הַשְּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה עַל שְׂוֹנָאֵי יִשְׂרָאֵל ג"כ אִז לֹא יִהְיֶה שִׁירֵיהֶם גִּיפְרִים כִּי אִז לֹא יִקְרָאוּ הַשְּׂוֹנָאֵי יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם שִׁירִים וּמִהַמְעַלֵּת בנ"י שֶׁהֵם נק' בְּשֵׁם רֵאשִׁית אִם אֵין מִי שְׁיִקְרָא בְּשֵׁם שִׁירִים וּזש"ה וּבְמָה יוֹדַע אֵיפֹה גו' הֵינִי שְׁלֹא תִשְׁרָה הַשְּׂכִינָה כ"א עַל זְרַע יִשְׂרָאֵל וְהַשְּׂוֹנָאֵי יִשְׂרָאֵל יִקְרָאוּ בְּשֵׁם שִׁירִים וְאִז שְׁיִיף שְׁפִיר שֵׁם רֵאשִׁית עַל יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשׁוֹ וְכִיָּה ר"ר אָמֵן: וְהַסְּרִיחַתִּי אֶת כְּפִי וְרֵאִיתִי אֶת אֲחֵרֵי גו'.

דְּהִנָּה הוּא ית' מְסַתֵּר בְּשִׁפְרִיר חֲבִיּוֹן דְּמִקוֹם סִתֵּר אֲשֶׁר הַש"י מְסַתֵּר בּוֹ כְּבִיכּוֹל הוּא אֹרֵר בְּהִיר וְנִעְלָם לִית בְּיָה הַשְּׁגָה פֶּלֶל. וּמִכַּש"ב אֹרֵר א"ס הַפְּשׁוּט וְהִנָּה מְבַשְׂרֵי אֲחֻזָּה אֲלוֹהֵי וְהִלֵּא עֵינֵינוּ רֹאוֹת בּב"ו כְּשִׁרְוֹצָה לְכַסּוֹת א"ע אִז פּוֹרֵשׁ כְּפִיו עַל רֵאשׁוֹ אוֹ עַל פָּנָיו.

כַּמ"כ כְּבִיכּוֹל הוּא ית' מְכַסֶּה עֲצָמוֹ בְּכַפְּיוֹ וְהוּא לְרַמֵּז לְכַף הוּא כַּת"ר וְשֵׁם נִעְלָם וְגִנוּז אֹרֵר א"ס וְגַם בַּח"י כַּת"ר אֵין שׁוּם ב"א וְנִבְרָא יָכוֹל לְהַשְׁיִגוֹ וְנַק' אֵין וּזש"ה הַש"י לְמִשְׁהָ מִגְדוּל הָאֵהָבָה שְׂאֵהָבוֹ וְעֲשֵׂה פֶל מְבֻקָּשׁוֹ וְהַסְּרִיחַתִּי א"ת כַּפ"י ר"ל שְׂאֵגְלָה לָהּ הַכַּת"ר וְאֵין לְדַבֵּר בְּזֶה יוֹתֵר וּכְבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים וְהַחֲכָם יִבִּין מִדַּעְתּוֹ וְרז"ל רְמָזוֹ לָנוּ כָּל הַעֲנִינִים בְּמִלּוֹת קְצָרוֹת מְלַמֵּד שְׁהָרָאָה לוֹ הַקַּב"ה לְמִשְׁהָ קָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין הֵינִי שְׂגִילָה לוֹ הַש"י קָשֶׁר שֶׁל דְּבִיקוֹת הַנֶּקֶד תְּפִלִּין דְּהוּא מְרַמֵּז לְמוֹחִין כְּפוּדַע.

וְדִי לְמִבֵּין: וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו וּגּוֹ' צָרִיף לְהִבִּין וּלְדַעַת פְּנוּנַת תּוֹה"ק בְּמָה שֶׁהוֹדִיעָה לָנוּ שֶׁמִּשָּׁה לֹא יָדַע כּו' וּמֵה יֵצֵא לָנוּ אִיזָה תּוֹעֵלַת מְזָה וְלִכְאוּרָהּ הוּא שֹׁפֵת יֵתֵר: וּבְקִיעִיר לֵב י"ל דִּידוּעַ קוֹשְׁיֵית הַרְמַב"ם ו"ל בְּעֵנֶן הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה דְהֵלֵא בְּאַמַּת יְדִיעַת הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש וִית' הוּא יְדִיעָה אֲמִיתִית וּמְקַרְחַת וּא"כ אִם יָדַע שֶׁזֶה יֵהִי צְדִיק א"כ א"א לוֹ לִהְיוֹת בְּאִנְפֵּן אַחֵר וְכֵן לְהִקְפֵּה ח"ו.

וְהֵיכָף הוּא בְּאַפְשָׁרֵי שְׂיָהָא הַבְּחִירָה נְתוּנָה חֲפָשִׁית בְּיַד הָאָדָם לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁיִּבְחַר וְיִקְרַב עֵי"ש. וְהוּא ו"ל בְּעֵצְמוֹ תִּקְרַץ בְּזֶה דִּידוּעַ וּמְפִנְרָסָם שְׂאִין לָנוּ הַשְּׂגָה בְּאַמִּיתוֹת הַש"י נֶאֱחָדוֹתוֹ וְהוּא וְשָׂמוֹ וִידִיעַתוֹ הַכֹּל אֶחָדוֹת גְּמוּר וְאַמִּיתִי.

לֹא כִּידִיעַת ב"ו שֶׁהוּא וִידִיעַתוֹ הֵם שְׁנַיִם וְלָזֶה פִּינֵן שְׂאִין לָנוּ שׁוּם הַשְּׂגָה בְּאַמִּיתוֹת מְצִיאוֹת בְּעֵצְמוֹ כְּבִיכּוֹל כְּמוֹ כֵּן אִין לָנוּ שׁוּם הַשְּׂגָה בִּידִיעַתוֹ שֶׁהַכֹּל אֶחָדוֹת אֶחָד וּזש"ה כִּי לֹא מִחֲשָׁבוֹתֵי מִחֲשָׁבוֹתֵיכ' כּו' ע"כ דְּבָרָיו ו"ל הַקְּדוּשִׁי עֵי"ש: וְהִנֵּה הֵגַם שְׂיִישׁ עוֹד תִּירוּצִים בְּזֶה אִף הוּא ו"ל כִּינּוֹן אֶל הָאַמַּת בְּזֶה וְהִנֵּה הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש רָצָה לְהוֹרוֹת לָנוּ עִם סְגוּלָתוֹ הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת וְעֲשָׂה זֶה ע"י מִשְׁרַע"ה וְהוּא הִי' בַּחִי וּמִדַּת הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן הַק' וְהִנֵּה כְּלוּל בְּכִיכּוֹל בְּאַחָדוֹתוֹ וְאַמִּיתוֹתוֹ וְכִינּוֹן שֶׁהוּא יֵת' וִידִיעַתוֹ חַד אִינּוֹן א"כ לֹא הָיוּ יְכוּלִים בְּנ"י לְהַשִּׁיג הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת ע"י מִשְׁרַע"ה שֶׁהוּא דַּעַת הָעֲלִיּוֹן הַק' כְּשֵׁם שְׂאִין לָנוּ הַשְּׂגָה בְּאַחָדוֹת וִידִיעַת עֲצָמוֹתוֹ יֵת' לָזֶה עֲשָׂה הַקַּב"ה וּב"ש לְמִשְׁרַע"ה קַרְנֵי הוֹד וְהוּא אֹר הַמְּבַהֵיק לְבַר מְגוּפָא כִּי נִצַּח וְהוֹד הֵם לְבַר מְגוּפָא וְע"י הַהוֹד אֹר הַמְּבַהֵיק הָיוּ יְכוּלִים יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיג הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת וּא"כ אִם הָיָה מִשְׁרַע"ה יוֹדַע מְזָה הָאֹר הַמְּבַהֵיק הִי' אִז אֹר הַהוּא ג"כ כְּלוּל בְּדַעַתוֹ וְדַעַתוֹ כְּלוּל בְּדַעַת הָעֲלִיּוֹן הַק' וְנִמְצָא שֶׁהִי' הָאֹר הַמְּבַהֵיק הַהוּא ג"כ כְּלוּל בְּדַעַת הָעֲלִיּוֹן הַק' וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיג הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת ע"י הָאֹר הַמְּבַהֵיק ג"כ כְּמוֹ שְׂאִין לָנוּ הַשְּׂגָה בְּדַעַתוֹ יֵת' אֲשֶׁר ע"כ עֲשָׂה הַש"י שְׁלֹא יָדַע מִשָּׁה וְלֹא יָבִין מְזָה הָאֹר כְּדִי שְׁלֹא יֵהִי כְּלוּל בְּדַעַתוֹ וְעֵי"ז יְכַלּוּ יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיג ע"י אוֹתוֹ הָאֹר הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת וְזֶהוּ שֶׁמוֹדִיעָה לָנוּ תּוֹה"ק שֶׁמִּשָּׁה לֹא יָדַע כּו' וְכַנ"ל וְהַבּוֹ: וְלָזֶה רְמָזוֹ חַז"ל בְּמַס' שִׁבְתָּ.

אָמַר רַבָּא בַר מַחְסֵיָא כּו' א"ר הַנּוֹתֵן מִתְּנָה לְחַבְרֵי צָרִיף לְהוֹדִיעֵנו שֶׁנִּי לְדַעַת כִּי אֲנִי ה' מְקַדְשְׁכֶם כּו' וְהָא כְּתִיב וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כּו' וּמִשְׁנֵי הָא בְּמִילְתָא דְעַבִּידָא לְגַלוּנֵי. הָא בְּמִילְתָא דְלֹא עַבִּידָא לְגַלוּנֵי כּו' עֵי"ש רְמָזוֹ בְּזֶה הַתִּירוּץ לְדְבָרֵינוּ הַנ"ל הָא בְּמִילְתָא דְעַבִּידָא לְגַלוּנֵי הִינּוּ הַקְּרוֹן אֹר פְּנֵי מִשָּׁה אִיתְעַבִּיד לְגַלוּנֵי.

ר"ל שְׁעִי"ז יֵהִי יִשְׂרָאֵל יְכוּלִין לְהַשִּׁיג וְלְהַתְגַּלּוֹת לָהֶם הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת וְלָזֶה לֹא הוֹדִיעֵנו הַש"י וְכַנ"ל: וְעַד"ז אֲמַרְתִּי לְפָרֵשׁ ג"כ הַתִּיב"ע בַּפ' שְׁלַח עַל פְּסוּק וַיִּקְרָא מִשָּׁה לְהוֹשִׁיעַ בֶּן נוֹן יְהוֹשִׁיעַ וְכַד חֲמֵי מִשָּׁה עֲנוּתָנוֹתֵי קָרָא לְהוֹשִׁיעַ בֶּר נוֹן יְהוֹשִׁיעַ וְהוּא פְּלֵאִי וְהַנְּרָאָה לִי בְּזֶה הוּא ע"ד דֹּאִי בְּמִדְרָשׁ מְהִיכֵן זָכָה מִשָּׁה לְקַרְנֵי הוֹד ר' יְהוּדָא בַר נַחְמָן א' כְּשִׁפְתָּב מִשָּׁה אֵת הַתּוֹרָה נִשְׁתַּיֵּיר בְּהַקְּוֹלָמוֹס קִמְעָא וְהַעֲבִירוּ עַל רֵאשִׁי וּמִשָּׁם נַעֲשׂוּ הַקְּרַנֵי הוֹד עַכ"ל וְהֵם דְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים וְהוּא ה"ח הַק' בִּיָּאָר קִצַּת בְּזֶה כְּשִׁפְתָּב מִשָּׁה אֵת הַתּוֹרָה וּבָא לְכַתְּנָב וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנָיו מְאוּד וְלֹא רָצָה לְכַתְּנָב זֹאת מְרוּב עֲנוּתָנוֹתוֹ וְאִין זֶה מְגַדֵּר הָעֲנוּהָ לְכַתְּנָב ע"ע שְׁבַח גְּדוּל כְּזֶה.

אף מה יעשה בצידי הבורא בהוב"ש שצינה עליו לכתוב ומוכרח הוא לקימו לזה קיצר בהפתיכה בכל האפשרי וכ' ענ"ו חסר יו"ד. וז"ש במדרש שמשאר קימא בהקולמוס היינו אות היו"ד ובשכר זה זכה לקרני הוד' עכ"ד הקדושים ונבאר קצת בביאור יותר דכשראה משרע"ה שחיסר אות אחת מתוה"ק היינו יו"ד מן עני"ו והקב"ה צינה למשה שיסמך את יהושע וא"ל ונתת מהודף עליו היינו מאור הוד שלף המביהק פדי שיהי' לישראל השגה ע"י בתורה ובמצות וכנ"ל.

פי נצח והוד הם לבר מגופא והגם שמתחלה לא ידע משה מזה האור המביהק עכ"ז כשראה שחיסר אות היו"ד מהתוה"ק והש"י א"ל ונתת מהודף עליו מזה הבין שצריך למסור את התורה ליהושע וליתן לו היו"ד שהוא הקרני הוד וכדברי המדרש פדי שיהי' לישראל השגה ע"י פנ"ל וזהו פוננת התיב"ע פד חמי משה ענונתוניה ומפני זה חיסר יו"ד מהתורה בתיבת עניו.

לזה קרא להושע בן נון יהושע וכמו שנתבאר והמשפיל יבין כ"ז: ויקהל ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו' ששית ימים תעשה גו' שורש הדברים הוא פה דידוע מדתו"ל דבמעמד הנבחר בהר סיני כשהקדימו הכנ"י נעשה ונשמע.

אז נתן הש"י בראש כאו"א מישראל שני כתרים ואח"כ כשחטאו בעגל נסתלק זה מהם כמ"ש ויתנצלו ב"י את עידים מהר חורב שנאבד מהם כל הארת הקדושה שקיבלו מהר חורב והנה כל האורות והכתרים שהם התכשיטין של ישראל שניטלו מהם בחורב פולם ונטלם משרע"ה לעצמו אף משה הוא עבד נאמן ובשבת קודש שאז שורה הקדושה על ישראל ואז הוא מחזיר להם הכתרים לכאו"א מישראל וכאו"א מקבל לפי קדושתו כידוע מכוננת הארין"ל על ישמח משה במתנת חלקו עיי"ש וזה"ש ויקהל משה את כל עדת בני"ע עד"ת הוא מלשון עדי"ם ר"ל התכשיטין היינו שמשה הקהיל את כל העדי והקישוט שקיבלו ישראל מהר חורב וע"י חטא העגל נסתלק מהם והי' מתירא משה שלא ישלטו בהם ידי זרים וחיצונים וקלפות ח"ו אשר ע"כ הקהיל משה את כל הניצוצות הק' לעצמו ובאמת הוא רעיא מהימנא כשראה העת וזמן שיוכלו ישראל לקבל הכתרים הנ"ל.

אז החזיר להם הכתרים בשמחה ובטוב לבב ולא עיכב לעצמו משללהם פלום ומסתפק במה שיש לו וזהו ישמח משה במתנת חלקו וזש"ה אלה הדברים גו' ששית ימים גו' היינו ע"י שתשמרו את השבת אז כאו"א מזרע ישראל יוכל לחזור וליקח האורות והכתרים שנתקרו מהם ע"י חטא העגל וכנ"ל פי שבת הוא תיקון גדול על חטא העגל כמאחז"ל כל המשמר שבת כהלכתו אפילו ע"ז פדור אנוש מוחלין לו ואז משה מחזיר לכאו"א מישראל את חלקו והבין: ששית ימים תעשה מלאכה וגו'.

הנה פאן בפ' זו הקדימה תוה"ק אזהרת שבת למלאכת המשפן ובפ' תשא הקדימה מלאכת המשפן לשמירת שבת וי"ל בדרף פשוטו דבאמת אחז"ל דהמשפן הי' בא פדי לכפר על חטא העגל כמו שנתראה מכל הפסוקים שנאמרו במלאכת המשפן לתקן באותו הלשון עצמו שחטאו כדאי' במדרש במפרשי התורה עיי"ש אבל נראה דבאמת אף אם לא חטאו ישראל בעגל.

ג"כ היו עושין המשפן כמ"ש הש"י למשה ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם דהמשפן הי' בנוי בבחי' ודוגמא מעין המקדש שלמעלה. היכל מול היכל כו' והקב"ה צינה לעשות המשפן למטה כדי להמשיך השראת השכינה בתוך זרע ישראל עם סגולתו אף אח"כ כשעשו את העגל צינה הש"י שיתנו נדבות לבם לצורך המשפן ושיתפוננו שיתפפרו בזה על עון העגל ואז ניתוסף להם עוד טעם וכוונה בעשיית המשפן היינו לכפרה נוסף על טעם הראשון שהוא להמשיך השראת השכינה ביניהם והנה שמירת שבת הוא ג"כ תיקון לחטא העגל כמאחז"ל כל המשמר שבת כו' עע"ז כו' מוחלין לו ושבת הוא תיקון פרטי לכל איש ישראל אשר ישמר שבת פדינו וכהלכתו אז נמחל חטאו ונדבת המשפן הוא תיקון פללי לכן בפ' זו דהיה למחרת יוה"כ אחר חטא העגל הקדימה תוה"ק שמירת שבת למלאכת המשפן ונקט תיקון הפרטי קודם לתיקון הפללי שהוא מלאכת המשפן משא"כ בפ' תשא דאז היה עדיין קודם חטא העגל הקדימה התורה מלאכת המשפן שהוא להכין מקום השראת השכינה קודם שמירת שבת ועיין באוה"ח הק' ז"ל שדיבר קצת מזה והמלאכה היתה דים לכל המלאכה לעשות אותה והותר והנה לכאורה שני תיבות אלו דים והותר הם תרתי דסתרי דאם מלאכת ההבאה מנדבות המשפן היתה רק די לפי הצורך למלאכת המשפן אם פן לא הותר ואם הותר אינו די פידוע לכל מבין ועיין באוה"ח הקדוש ז"ל ואענה חלקי גם אני: דהנה השי"ת נק' אל שד"י אל הוא לשון תוקף וחונק כמו ואת אילי הארץ לקח ושד"י מרמז על השפעתו ית' המכונה בשם שדיים ונק' הקב"ה בשני שמות אלו א"ל שד"י היינו שהוא ית' כפיכול מתגבר על השפעתו שהיה בלי גבול ושיעור מרוב טובו וחסדו והוא כפיכול מצמצם אותו ומגבילו וזהו שדרשו חז"ל שאמר לעולמו די דהנה כל דבר הבא מפח א"ס אז יש יכולת בדבר ההוא להתרחב ולהתפשט עד אין שיעור וגבול וערה וכשעלה ברצונו ית' להאציל ולברוא את העולמות אז היו רוצים להתפשט בלי שיעור וגבול והוצרה הש"י לומר די ליתן צימצום וגבול כף וכף יהיו סדר העולמות וסידור השתלשלות העולמות במספר ובמנין לפי מה שהבין הש"י בחכמתו העליונה איה ומה וכמה הצריך לפי סדר הבריאה ואז אמר די וזהו גבורה וצמצום שהוצרה הוא ית' לצמצם פוחו כפיכול והותר הש"י זה הכח להצדיקים שהם יגמרו הבריאה ויוסיפו על מעב"ר פדאי' בזה"ק דבמה שהצדיקים עוסקים בתורה ומחנכים חידושים באוריינתא הם בוראים שמים וארץ חדשים כמ"ש ואשים דברי בפיך גו' לגטוע שמים וליסוד ארץ גו' [וכמ"כ בכל המדות והחסדים אשר הוא ית' משפיע להכנ"י הי' ג"כ ההשפעה בלי שום שיעור וגבול וערה כמו שהוא ית' א"ס וא"ת ולא היו ישראל יכולין לקבל ההשפעה מחמת שהם בעלי גבול ותכלית ושיעור ולכן הוא ית' מצמצם השפעתו לפי פח המקבלים וזהו הצימצום גופא הוא חסד גדול וזהו גבורה (שבחסד) והנה גבי מלאכת המשפן שהיו מעין ודוגמת בריאת שמים וארץ והיה בנוי ומסודר ע"פ שכל אלוהות.

ונעשה ע"פ צירופי שמות הק' ואותיות הק' אשר בהם נבראו שמים וארץ כמאחז"ל יודע הי' בצלאל כו' ובאמת עיקר המלאכה של בנין המשפן הי' הפנונה מה שפוננו עושי המלאכה בכל מעשה בכל פלי לדבר רוחני והמשיכו ע"כ דבר מעש' אשר עשו מהקדוש' העליונה השייך לדבר זה ע"י השכל והבינה שהשפיע בהם הש"י כמ"ש וימלא אנתו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת כו' וע"י אלו הג' נבראו ג"כ שמים וארץ כמ"ש ה'

בְּחֶמְהָ יִסַּד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וְהִנֵּה אִם הִיא עוֹשֵׂי מְלָאכָתָה
הַמְשָׁפֵן וְכָל אֲשֶׁר לוֹ רוּצִים לְכוֹנֵן וְלִהְיֵשֶׁבֶת בְּהִיחֻדִים וְצָרוּפֵי אוֹתוֹת וְשְׁמוֹת הַק' לְפִי
רוֹחַב שְׁכָלָם וּבִינָתָם וְדַעְתָּם וְרוּחַ קִדְשָׁם אֲזִי הִיא הַדְּבָר מִתְפַּשֵּׁט בְּלִי שְׂעוֹר וּגְבוּל וְעָרָה.

כִּי רוּחַ אֱלֹהִים הוֹפִיעַ עָלֵיהֶם וְנִתְלַבְּשׁוּ בְכַח הָא"ס וְא"ת אֶף בְּנֹדָאֵי הַנְּצָרְכוּ לְצַמְצָם
כְּוֹנְנָתָם וְיִחֻדֵיהֶם וְצִירוּפָם פְּדִי לְתַת גְּבוּל וְשְׂעוֹר לְכָל דְּבָר לְפִי הַצְּנָרָה וְהוֹתִירוּ לְהַצְדִּיקִים
לְע"ל בְּכָל דוֹר וְדוֹר שְׂיָבֹאוּ וְיַעֲסֻקוּ בַּהֲתוּהָ"ק מְעַשֵׂי מְלָאכָתָה הַמְשָׁפֵן.

וְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק אֲשֶׁר חָלַק לוֹ אֱלֹהִים מִחֶמְהָתּוֹ וּבִינָתּוֹ לְפִי הַשְּׁגָתּוֹ יִגִּיד תַּעֲלוּמוֹת חֶמְהָתָה
בְּכָל דְּבָר וְכָל פְּלִי יוֹסִיפוּ טְעָמִים וְכוֹנְנוֹת ע"כ דְּבָר הַיֵּאָדָה הוּא מְתִיחֵד בְּדַבְרֵים
הָרוּחָנִיִּים הָעֲלִיוֹנִים כְּמוֹ שֶׁהִשָּׁ"י כְּבִיכּוֹל צַמְצָם כּוֹחוֹ בְּבְרִיאַת שָׁמַיִם וָאֶרֶץ אֲשֶׁר הִיא יְכוּל
לְהוֹסִיף עוֹד עוֹלָמוֹת לְפִי עֲרָפוֹ כְּבִיכּוֹל פְּהִנָּה וְכַהֲנָה לֹא"ס וְא"ת וְהַשְּׂאִיר לְהַצְדִּיקִים
שְׂבָכָל דוֹר וּמְכּוֹחוֹ נָתַן לָהֶם שְׂוִיכְלוֹ גַם הֵם לְחַדָּשׁ בְּבְרִיאָה זֶה הֵינּוּ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
וּבְמִצְוֹתֶיהָ אֲזִי יִבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאֶרֶץ בְּכָל עֵת וּבְצִלְאֵל שְׁהִיָּה בְּצֵל אֵל הַתְּנַהֵג ג"כ בְּמַדְתּוֹ יֵת'
בְּמְלָאכָתָה הַמְשָׁפֵן שֶׁהַשְּׂאִיר מִחֶמְהָתּוֹ וּבִינָתּוֹ וְדַעְתּוֹ הֶרְחַבָּה מִנִּי יָם לְהַצְדִּיקִים שְׂהִיָּה בְּכָל
דו"ד.

שֶׁהֵם יוֹסִיפוּ לְקַח וְכוֹנְנָה בְּכָל דְּבָר שֶׁל מְלָאכָתָה הַמְשָׁפֵן וּזש"ה וְהַמְלָאכָה הִיָּתָה דִּי"ם
שֶׁהַנְּצָרְכוּ לוֹמַר דִּי וְלְצַמְצָם וְלִיתָן גְּבוּל לְהַמְלָאכָה. לְעֲשׂוֹת אוֹתָהּ ר"ל לְתַמְנֵן כָּל פְּלִי
וְלִיָּחֵדוּ בְּקִוְשָׁה עֲלִיוֹנָה אֲשֶׁר הִיוּ יְכוּלִים לְכוֹנֵן בְּכָל דְּבָר לְפִי רוֹחַב שְׁכָלָם וּבִינָתָם
וְדַעְתָּם אֶף וְהַתִּיר הֵינּוּ שֶׁהוֹתִירוּ מִחֶמְהָתָם כּוֹ' לְחֶמְהָתָם וְצַדִּיקִים שְׂבָכָל דו"ד אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ
וְיִלְמְדוּ סֹדֵר מְלָאכָתָה הַמְשָׁפֵן וְהֵם יִגְמְרוּ הַבְּנֵן יוֹסִיפוּ מִדַּעְתָּם הַיִּשְׁרָה וְהַפְּנָנָה כֹּא"א לְפִי
הַשְּׁגָתּוֹ וְהַבֵּן: וְיַעֲשׂוּ כָל חֶכֶם לֵב בְּעוֹשֵׂי הַמְלָאכָה וְגו' בְּמַדְרָשׁ מֵהַ מְלָאכָה עָשׂוּ אֵלָּא רְאֵה
מֵה פְתִיב זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם זֶה כֹּנ"י שֶׁנ' קוֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לֵה' רֵאשִׁית תְּבוּאָתּוֹ
זֶהב וְכֶסֶף זֶה כֹּנ"י כ' זֶהב זֶה אֲבָרָהֶם כּוֹ' וְכֶסֶף זֶה יִצְחָק וְנַחֲשֵׁת זֶה יַעֲקֹב וְעַמְדוֹ בְּזֶה כָּל
מְפָרְשֵׁי הַמַּדְרָשׁ וְנִלְאוּ לְמִצְוֹת יִשׁוּב וּפִי' לְזֶה וְלִבְאָר זֶה צָרִיף לְהַקְדִּים לְהַבִּין מֵהוּ זֶה
שֶׁאֲחֻז"ל דֹּאכְנָה"ג תִּיקְנֵנוּ תְּפִלַּת י"ח נְגִיד י"ח אֲזַכְּרוֹת שְׂאֲמַר דֵּהמַע"ה בְּמִזְמוֹ' הָבוּ לֵה' גו'
וּח"א נְגִיד ח"י צוּוּיָם שֶׁנ' בְּעֲשִׂיַת הַמְשָׁפֵן כְּאֲשֶׁר צִנָּה ה' אֵת מְלָשָׁה וְהִנֵּה נוֹדַע שֶׁהָאֲדָם הוּא
עוֹלָם קָטָן וְיֵשׁ בּוֹ צִיּוֹר מְכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הָרוּחָנִים וְכָל מֵה שְׂאֲנוּ רּוֹאִין בְּאֲדָם יוֹבֵן
מִמִּילָא שְׂדָבָר זֶה הוּא בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים כֹּמ"ש וּמִבְּשָׂרֵי אֲחֻזָּה אֱלוֹהִים וְהִנֵּה אָנוּ רּוֹאִים שְׂיֵשׁ
בְּאֲדָם רֵאשׁ וּבוֹ הַמְּנוֹחַ וּמֵן הַמְּנוֹחַ יוֹצֵא חוּט לְבֵן הַנֶּקֶל חוּט הַשְּׂדָרָה וְחוּט זֶה הוּא הַמְּעַמִּיד
אֵת כָּל הַגּוֹף וְהוּא מְחַמֵּת שְׂכָל חַיּוֹת הָאֲדָם תְּלוּי בְּמוֹחַ וְהוּא מְקוֹר הַחַיּוֹת שֶׁל הָאֲדָם וּמֵן
הַמְּנוֹחַ הוּא נִשְׁפָּע חַיּוֹת וְיִוֹרֵד לְכָל אֵיבָרֵי הַגּוֹף הַפְּנִימִים וְהַחִיצוֹנִים הֵינּוּ דְרָהּ אוֹתוֹ הַחוּט
הוּא יוֹרֵד מִמְּקוֹר הַחַיּוֹת לְבֵן הוּא לְבֵן שֶׁהוּא מִתְחִיל מֵן הַמוֹחַ שֶׁהוּא מְקוֹר הַחַיּוֹת שְׂשָׁם
מְשָׁפֵן הַנְּשָׁמָה וְהוּא ג"כ לְבֵן.

כִּי הַלְּבַנוֹנִית מוֹרָה עַל הַחַיּוֹת וְלָכֵן ג"כ חוּט זֶה הוּא לְבֵן וְהוּא הַצִּיּוֹר שֶׁנ' נְמַשֵּׁף חַיּוֹת
וּמִזֶּה נִשְׁפָּיל וְנִבְנִין ג"כ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הָרוּחָנִים. וְהִנֵּה הַמְּקוֹרוֹת הַחַיּוֹת אֲשֶׁר
בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַמְּקוֹרוֹת הָאֵלוּ מְקַבְּלִים שְׂפַע וְאוֹר מִהַמְּקוֹר הָעֲלִיוֹן וּמִמְּקוֹר
הַמְּקוֹרוֹת וּנְק' בְּפִי הַמְּקוֹבְלִים חֶמְהָ סִתְּמָאָה וְהוּא מְקוֹר כָּל הַמְּקוֹרוֹת וּמִשָּׁם נִשְׁתַּלְשַׁל
הַמְּקוֹר חֶמְהָ וְהַמְּקוֹר בִּינָה וּבְמִקְוֹר כָּל הַמְּקוֹרוֹת הוּא שְׁנָרֵשׁ וּמְקוֹר לְמֵה שְׂנַצְטִייר אִת"כ

הל"ב נתיבות התקמה אשר ע"י נתיבות אלו ברא ניצר ועשה כו' פמבואר בס"י וכן שאר המדות הפל היו נכללין בשורשן במקור כל המקורות רק ע"י שלא היה באפשרי שיהיה בריאה ושיוכלו העולמות להכיל וליהנות מזיו אור הא"ס בהוב"ש.

לכן היה מההכרח להיות נשתלשל ממקור כל המקורות ע"י ההתלבשות וצימצומים רבים מאוד ולא הי' רגע פמימרא נפסק חיותן ממקור כל המקורות אז היו ח"ו פולם בטלין ממציאותם לכן הוצרכו תמיד להיות מקבלים ממקור כל המקורות וע"י צימצומים והשתלשלות פדי שיהיו יכולין לקבל: לכן היה השתלשלות לל"ב נתיבות התקמה ומשם לבניה וממנה מתפשט ג"כ והוא נהר יוצא מעדן להשקות כו'.

והנה פדי שיהיה באפשרי להיות בריאה היה מההכרח שיהיה הבריאה במדה במנין ובמשקל כמה אור ושפע יוכל לקבל כל עולם ועולם. דאם היה יורד שפע ואור יותר מפדי אשר יוכלו לקבל היו בטלין במציאותן פנודע בסוד שבירת הפלים ובמדה כמה צריף להיות כל עולם רחוק מחבירו וכמה יהיה מדת כל עולם והכל היה במפלאות תמים דעים להיות כ"כ צימצומים והנה נודע שהמשפן היה ג"כ ציור כל העולמות פמו שביארנו כ"ז בפ' שעברה וכמ"כ כל דבר ודבר שהיה במשפן היה ג"כ הפל במדה במנין ובמשקל ולזה י"ל שמרמז הפסוק אלה פקודי המשפן ר"ת אפ"ה וס"ת הי"ן אפ"ה מספרו פ"ו גימ' שם אלהי"ם הי"ן מספרו.

ס"ה.

מספר שם אדנ"י ורומז לזה הענין שדברנו למעלה שהבריאה היה הפל במדה במנין ובמשקל ובצימצומים רבים ואלהי"ם הוא צימצום וכן תיבת אדנ"י רק פשהוא בצירוף זה היינו שהיו"ד הוא באמצע התיבה הוא בהמתקה משורשה שהוא היו"ד משם הני"ה ב"ה לע"ע והבן זאת וביאור עוד יתר הפסוק באופן זה דהתורה מרמזת לנו דהגם שהש"י צינה אותנו לעשות משפן שיהיה שם השראת השכינה פביכול אף עיקר השראת השכינה הוא בתוף בני מש.

היינו בקרבם כמ"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכם דייקא שהאיש הישראלי הוא המשפן להשראת השכינה ולז"א הפתוב משכ"ן העדו"ת ר"ת מ"ה וס"ת ת"נ ומרמז שעיקר המשפן הוא האדם שמספרו עולה מ"ה ונודע דפנימיות העולמות הוא ג"כ עשר בחי' שהוא שיעור קומה שלימה וכל בחי' הוא פלול מיו"ד נמצא דיו"ד פעמים מ"ה עולה ת"ן והבן זאת הרי מרמז לנו הפתוב דהמשפן להשראת השכינה עיקר הוא האדם והוא פלי לפנימית הוא הנשמה שכ"א פלול מיו"ד והוא ת"ן: פקודי אלה פקודי המשפן וגו'.

פוקד ע"פ משה גו' זו הנה באמת אחז"ל דאין הברכה שורה בדבר המדוד והשקול והספור והנה פאן במלאכת המשפן שנעשה הפל ע"פ חשבון ובמדה הקצובה ואעפ"כ היה הברכה שורה בה דהנה פתיב עיניף בריכות בחשבון דבאמת שורש העין רעה הוא פמו בלעם הרשע דבכ"מ שנתן עינו הי' שולט שם מארה וקללה ר"ל מפני שהרשע היה כמה שהסתפל באיזה דבר הפרידו משורשו העליון של מקור החיים מחמת שהי' להוט ומתאנה לאותו דבר והי' הדבר נחשב בעיניו ולא הי' מסתפל בחיות הפנימי שבתוכו שהוא פח עליון משמו ית' המחיה אותו אף גפי זרע ישראל עם סגולתו פתיב עיניף

בריכות אף בדבר שיש בו חשבון ובא לגדר מגן ומספר אע"פ כן אינו מזיק הסתפלות
הזה מחמת שהאיש הישראלי בכל דבר שהוא רואה ומסתכל אז הוא רואה פח הבורא
ית' הנמצא בו ומחיה אותו וכיון שמדביק הדבר ההוא לשורשו אז בראיה זו אדברה עוד
ממשיך שפע וברכה ממקור עליון על הדבר ההוא וזש"ה עיניך בריכות בחשבון הינו
שהעינים שלה נעשו כמו בריכות ומקורות ההשפעה אף בדבר שיש בו חשבון וזש"ה
אלה פקודי המשפן ר"ל שנמנה במשפן כמה פעמים כל דבר ונעשה הכל בחשבון ואעפ"כ
היה הברכה והשכינה שורה בו ואדברא שהיה המגן צורה גבוה.

ובמגן זה ניתוסף בו קדושה. וזה ש' אשר פוקד ע"פ משה מחמת שיצא המגן מפי משה
שהיה בקדושה ובדביקות העליון ולא עוד אלא שע"י המגן ניתוסף בו ברכה והבן: עוד
יש לאלוה מילין בפסוק הנ"ל דלכאורה אינו מובן הפוננה של מרע"ה רשכה"ג.

לעשות חשבון מגדבות המשפן ומי הכריחו לזה ובנדאי הכל בחכמה עשה: ובהעיר לב
י"ל. פי הנה ידוע שתבנית המשפן וכל פליו הכל היה מכונן ומרומז לכל העולמות הק'
העליונים וכמו שהעולמות העליונים הם בחי' אלוהות וכולם בשם קודש נקראים אף על
כל פנים מדריגות מדריגות יש זה למעלה מזה בסוד עילה ועלול וכולם מקבלין דין מן
דין.

וכל עולם הוא בבחי' יותר קודש מעולם שלמטה ממנו בבחי' ומדריגה וכמ"כ בהמשפן
היה בחי' קדשי קדשים ובחי' קודש והעזרה ובין כל אחד היה פרוכת ומסוף אשר הוא
מפסיק בין זה לזה וכבר דיברנו קצת מזה לעיל בפ' תרומה בפסוק ושמם את השלחן
וכללו של דבר פי דוגמת המשפן וכליו הוא ממש כפיכול דוגמא ורמז לעלמין עלאין
קדישין בכל הבחי' והכל הוא אלוהות הקדוש והנה נודע פי ישנו עולם הקדוש הנק'
בבחי' עולם החשבון ושם אחיזת הדינים ר"ל ומשרע"ה היה רוצה להעלות אותו העולם
ולהמתיקו בשורשו ע"י שרשי חסד העליון הק' וזה היתה פוננת משרע"ה בפקודת
המשפן: והנה כבר פתבנו לעיל דבמלאכת המשפן היה חכמת אלהות וצירוף אותיות
ושמות הקדושים כמו בבריאת שמים וארץ כמאחז"ל יודע היה בצלאל לצרף כו' והנה
במעב"ר פתיב בראשית ברא אלהים שמתחלה עלה במחשבה כו' ואח"כ פתיב אלה
תולדות השמים והארץ בהבראם בה' זעירא פתיב שפרמז לשם אדנ"י ואח"כ פתיב ביום
עשות ה' אלהים ארץ ושמים הוא יחוד הוי"ה אלהי"ם כמ"כ פיגון משרע"ה וייחד הכל
במלאכת המשפן בהמספר אשר פקד ומנה ולזה מרומז בזה הפסוק אל"ה פקוד"י
המשכ"ן.

ר"ת אפ"ה וס"ת הי"ן פי אפ"ה הוא מדת היבש רומז לתוקף הדין הקשה והיבש והוא
מספר פ"ו כמגן שם אלהי"ם בחי' דין ונהו בחינת דינא קשיא והי"ן הוא מדת הלח רומז
שאינו כ"כ דין הקשה רק דינא רפיא והי"ן הוא מספר ס"ה כמגן שם אדנ"י הק' ורצה
משרע"ה רשכה"ג להמתיקו בשרשי חסד ולזה המתיקו בר"ת וס"ת של מ"שכ"ן
ה"עדו"ת פי ר"ת הוא מ"ה שם מ"ה הק' וס"ת הוא ת"ן מספר יו"ד פעמים מ"ה הינו
שהמתיקו בשרשי עשר הוי"ו"ת הק' וגם אותיות אמצעיים של משכ"ן הם ש"כ רומז
שהמתיקו ג"כ הש"ף דינין ואותיות אמצעיות של ה"עד"ת הם ע"ד מספר שם הק'
אכדט"ם שהוא שם המיתוק להמתיק הדינין ע"י סוד הדעת ונהו אשר פוקד ע"פ משה

שהוא סוד הדעת העליון הק' עבודת הלויים היינו שנהו עיקר עבודת הצדיקים הדבקים ונלויים אל הש"י ותורתו הק' להמתיק הדינין ולהמשיך כל טיבו וחדו וכל ברכאין קדישין ע"י שרשי חסד העליון הק' ביד איתמר איתמ"ר הוא מספר ל"א פעמים שם אהי"ה הק' והם עיקר שרשי חסד שם א"ל הקדושים ושם אהי"ה הקדוש וגם בחי' אהרן הכהן נודע כי הוא בחי' ומדת ורב חסד וזהו עיקר עבודת הצדיקים כל ימיהם להמשיך כל טיבו וחדו וכל ברכאין להכני' לעילא ולתתא וכיה"ר אמן והבן כ"ז היטב: וירקעו פחי הזהב וקצץ פתילים לעשות בתוך התכלת גו' מעשה חושב דהנה מלאכת מחשבת אסרה התוה"ק ויליף ממלאכת המשכן שהיו כל עשיותיו במחשבה נכונה זכה וברורה ע"י בצלאל ועושי המלאכה אשר אתו אשר מילא אותם אלהים בחכמה בתבונה ובדעת והנה כבר ביארנו דמלאכת המשכן הנה דוגמת מעב"ר וידוע מאחז"ל שבתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד ראה שאין העולם מתקנים שיתף עמו מדה"ר.

דגם במעב"ר הכין השי"ת צרכי עולמו כל הדברים הנצרכים להבריאה וכל המדות כמו פסוף וזהב ותכלת וארגמ" ומתחלה עלה בראונו להנהיג את העולם במדת הזה"ב. אח"כ נתנישב כפיכול בראונו וראה שטוב ויפה לעולמו שיתנהג במדת פסוף כמ"כ בצלאל והאומנים אשר אתו לקחו והכינו להמשכן שהוא מעין דוגמא של מעלה כל הדברים אשר התנדבו בלבם בני' זהב וכסף ונחשת והמשיך ע"כ הנדבות קדושה מפסוף וזהב כו' העליונים והנה כמו שהוצרך הש"י בבריאת שמים וארץ לשתף מדה"ר.

כך התפוננו גבי משכן עושי המלאכה וז"ש וירקעו פחי הזהב שעשו פחים של הזהב דק דק מאוד. ר"ל שהמדה של הזהב המתקו עד למאוד לעשות דק היטיב וקצץ פתילים לתתיכות קטנות שלא להיות המדה של זהב בשלימות רק לערבו בתוך התכלת והארגמן בתוך עניני העולם להיות מעורב בתוכו מעט עפרות זהב פי גם הגבורות בחי' זהב הם צורך העולם לפעמים להכניע חלקי הרע אבל העיקר הוא מחשוף הלבן גוון הפסוף וז"ש מעשה חושב ר"ל שפח' זהב הוא מעשה חושב אשר עלה במחשבה לברוא במדה"ד הנה ג"כ מעורב קצת בתוך מדות העולם ולהשתמש בזהב שהוא בחי' הגבורה רק מעט מן המעט והעיקר הוא להנהיג במדת החסד.

כמ"ש עולם חסד יבנה והבן כ"ז היטב: הפטרה ותשלם המלאכה גו'. בילקוט ותשלם המלאכה א"כ פאן אלא כל המלאכה זו מלאכת וא"ו ימי בראשית שנא' מפל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות ועשה א"כ פאן אלא לעשות עדיין יש מלאכה אחרת וכיון שפא שלמה ובנה את בהמ"ק אמר הקב"ה עכשיו שלימה מלאכת שמים וארץ כו' ע"כ: ונראה דהנה הש"י האצי"ל ובר"א וויצ"ר ועש"ה את העולמות כולם עד"ז היינו שיהנה כל עולם לבוש לעולם שלמעלה ממנו היינו שיש עולם שהוא בחי' נשמה לנשמה ויש עולם למטה ממנו שהוא רק בחי' נשמה והוא לבוש לעולם שלמעלה ממנו וגם עוד למטה מזה העולם יש עולם שהוא בבחי' רוח והוא לבוש לעולם הנשמה שהוא למעלה ממנו וכן עוד למטה יש עולם שהוא רק בבחי' נפש והוא לבוש לעולם הרוח שהוא למעלה ממנו וכל העולמות הם לבושים זה לזה כאו"א לעולם שלמעלה ממנו ולא היו יוצאים העולמות להיותם נכללים בגוף.

עד שְׁנִבְנָה הַבַּהֲמ"ק כִּי הַבַּהֲמ"ק בְּכָל כְּלָיו וּפְרָטָיו הִיא דְּוַגְמַת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהִיא בַּהֲמ"ק
גוּף קָדוֹשׁ לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְאִזּוּ יֵצְאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת לְהִיוֹתָם נְכֻלָּיִים בְּהַגּוּף הַקָּדוֹשׁ ר"ל
הַבַּהֲמ"ק וְזֶהוּ מ"ש הַיְלָקוּט שְׂאֵז נִשְׁלַם מַעֲבָר.

כִּי הָיוּ הָעוֹלָמוֹת חֹסְרִים גּוּף קָדוֹשׁ שֶׁיִּנְכַלְלוּ בוֹ. עַד בְּנִין בַּהֲמ"ק וְזֶהוּ רוּמְזוּ בְּפֹסוּק לַעֲשׂוֹת
לוֹמֵר לָךְ שֵׁשׁ עוֹד לַעֲשׂוֹת דְּבַר מָה וְהוּא הַגּוּף הַקָּדוֹשׁ לְהָעוֹלָמוֹת וְהָבֵן כ"ז הֵיטֵב: וַיִּקְרָא
בְּעֶזֶר בּוֹרָא כָּל נִבְרָא נִתְחִיל סֵפֶר וַיִּקְרָא וַיִּקְרָא אֶל מִשָּׁה גו' בְּאֵהָל מוֹעֵד גו' כְּכֹר נֶאֱמָרוּ
וַנִּשְׁנוּ טְעָמִים וְסוּדוֹת הַרְבֵּה בְּסוּד א' זַעֲרָא שָׁל וַיִּקְרָא.

אֲמַנָּם עוֹד יֵשׁ לְאַלוֹהַּ מִלִּין וְאַעֲנֶה גַם אֲנֹכִי אֶת חֲלָקֵי מַתַּת אֱלֹהִים אֲשֶׁר חָנַן אוֹתִי בְּרַחֲמָיו
וּבְהַעִיר עוֹד לְהִבִּין טַעַם וְסוּד שָׁל א' רַבְתִּי בְּתַחֲלַת סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים הַמְּתַחֲלִיל אֲד"ם שֶׁת
אֲנוּשׁ גו': וַי"ל בְּזֶה דְּהִנֵּה יָדוּעַ דְּבִאֲרֵי יִתָּא בְּרָא קב"ה עֲלֵמָא וְכָל הָעוֹלָמוֹת הֵק' הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַמְּחַתּוּנִים וְרֵאשִׁית הַתְּגָלוֹת אֱלֹהוֹתוֹ ית' הִיא ע"י אוֹתִיּוֹת הַתּוֹה"ק וְאֵל"ף הוּא הָרֵאשׁ
לְכָל הָאוֹתִיּוֹת וְהוּא הוּא רֵאשִׁית דְּרֵאשִׁית הַתְּגָלוֹת אֱלֹהוֹתוֹ ית"ש בְּאוֹר בְּהִיר נֶצַח אֲשֶׁר
אֲלוֹפוֹ ש"ע גְּנוּזוּ וְטָמִיר בְּגוֹנוֹהָ וְאֵל"ף הוּא סוּד פְּלֵא עֲלִיוֹן בְּסוּד בְּמִנְפָּלָא מְמָה אֶל תְּדַרּוּשׁ
כִּי הוּא עֲדִיין מְנֻשָּׁל מִהַשְׁגָּה וְהִנֵּה שָׁם בְּסֵפֶר ד"ה מְתַחֲלִיל לְחֲשׂוֹב סֵדֶר בְּרֵאשִׁית הָעוֹלָם
וְקוֹרָא הַדּוֹרוֹת מְרֵאשׁ וְלִזָּה כְּתוּב שָׁם א' רַבְתָּא כִּי הוּא רֵאשִׁית דְּרֵאשִׁית הַתְּגָלוֹת אֱלֹהוֹתוֹ
ית' בְּאוֹר בְּהִיר זָה וּמְצֻנְחָצַח בְּסוּד אוֹר נָא"ו יָמֵי בְּרֵאשִׁית הַמְּאִיר מְרֵאשׁ הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ
וְהָבֵן זֶה וְסוּד א' זַעֲרָא דְּוַיִּקְרָא הוּא עֲנִין אַחֵר.

דְּהִנֵּה רַש"י ז"ל מְבִיא מְדַרְשׁ ע"כ דִּיבּוּר וְדִיבּוּר הִיטָה קְרִיאָה וְהוּא לְשׁוֹן חִיבָה לְשׁוֹן
שְׁמֵלֵאכִי הַשְּׂרַת מְשַׁמְשִׁין בוֹ כַּמ"ש וְקָרָא זֵא"ז ע"כ וְלִדְעַת בְּמָה יְנוּדַע אִיפָּה יִתְרוֹן
הַחִיבָה בְּלְשׁוֹן קְרִיאָה י"ל דְּהַתְּרָגוּם אֲוֹנְקָלוֹס תְּרָגַם ע"פ וְקָרָא זֵא"ז כו' וּמְקַבְּלִין דִּין מִן
דִּין.

כִּי כָּל עוֹלָם וְעוֹלָם מְקַבֵּל הַשְּׁפָעַתוֹ מֵעוֹלָם שְׁלֵמַעְלָה מְמַנּוּ בְּסוּד עֵינָה וְעָלוּל וְהָעוֹלָם
הָעֲלִיוֹן הַגַּם שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּמִדְרֵיגַת אִיכוּתוֹ וּמַהוּתוֹ וּמַעֲלָתוֹ עַכ"ז הוּא מְשָׁלֵב וּמְכַלִּיל עֲצָמוֹ
בְּעוֹלָם שְׁלֵמַטָּה מְמַנּוּ כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְקַבֵּל הַשְּׁפָעַתוֹ הַטּוֹבָה וְזֶהוּ לְשׁוֹן וְקָרָא זֵא"ז לְשׁוֹן
שִׁיּוּכַל וְהַשְּׁתַלְשָׁלוֹת כִּי ע"י קְרִיאָה נַעֲשֶׂה שִׁיּוּכַל.

עַד"מ כְּכִיכּוֹל כְּמִדְבַר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְכֵן כְּשֶׁהִיא רְצוֹן הַבוֹרָא בְּהוּב"ש לְדַבֵּר עִם מִשְׁרַע"ה
כְּכִיכּוֹל הִיא מְכַלִּיל וּמְשָׁלֵב אֶת הַקּוֹל ה' בְּכַח כְּדֵי שִׁיּוּכַל מִשְׁרַע"ה לְקַבֵּל וְזֶהוּ סוּד הַלְשׁוֹן
שָׁל קְרִיאָה שָׁל חִיבָה בְּכָל דִּיבּוּר וְדִיבּוּר וְגַם כָּאֵן כְּשֶׁעֲלָה בְּרְצוֹן הַבוֹרָא ית"ש לְדַבֵּר עִם
מִשְׁרַע"ה עֲנִין מַעֲשֶׂה וְסֵדֶר הַקְּרִבּוֹת הִיא ג"כ קְרִיאָה.

אֲכֵן לְפִי שֶׁהִיא צְרִיף לְדַבֵּר אִתּוֹ עִמּוֹ מֵעוֹלָם הַזְּמַן וְהַהֲנָהגָה וּבְכַרְט מַעֲשֶׂה הַקְּרִבּוֹת
הַבָּאִים לְכַפֵּר עַל חַטָּאִים וְעוֹנוֹת שָׁל בְּנֵי אָדָם ר"ל אֲשֶׁר הַקּב"ה בְּרוּב טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ הַגְּדוֹל
הַמְּצִיא מְזוֹר וְתִרוּפָה וְכַפָּרָה עִי"ז וְלִזָּה כְּכִיכּוֹל אִיהוּ דְּאֲזַעֲרִיגְרַמְיָה לְדַבֵּר עִם מִשְׁרַע"ה
בְּזֶה הָעֲנִין מֵעוֹלָם הַזְּמַן וְהַמּוֹעֵד וְלִזָּה אֵל"ף שָׁל וַיִּקְרָא הִיא זַעֲרָא אֲמַנָּם כֵּן לְאֲשֶׁר כִּי
בּוֹדָאִי לְפִי עָרַף גְּוֹדֵל בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְיָגָתוֹ שָׁל מִשְׁרַע"ה הִיא יְכוֹל הַבוֹרָא בְּהוּב"ש לְהַכְלִיל
דִּיבּוּרָיו הֵק' אֲלֵיו כְּכִיכּוֹל מֵעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים הֵק' לְכֵן נִשְׁאַרוּ אֵלּוּ הַמְּנוּחִין קְדִישִׁין אֲצֵל
מִשְׁרַע"ה בְּמִקּוֹם הַנְּחַת תְּפִילִין בְּסוּד אוֹרוֹת מְקִיפִים וְזֶהוּ וַיִּקְרָא כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חז"ל וַיִּקְרָא

אלו תפילין וזהו מפניך בפסוק ויקרא אל משה והא' הוא זעירא והטעם לזה פי להיות ונדבר ה' אליו מאהל מועד היינו לפי שהיה צריך לדבר עמו מבהירות עולם הזמן והמועד לשון בהלו נרו עלי ראשי ועינין בפ' פינחס בפסוק צו את ב"י גו' פי' אחר על האלף זעירא וקבו כ"ז היטב: צו ונדבר גו' צו את אהרן גו' תורת העולה גו'.

ופירש"י ז"ל אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרו במקום שיש חסרון פיס זאת תורת העולה בא לרבות כל שפסולו בקודש שאם עלו לא ירדו וכל שאין פסולו בקודש כו' עכ"ל.

ונראה לפרש בדרך רמז דהנה כבר הארכנו לעיל בפ' ויקרא ע"פ אדם פי יקריב מכם קרבן לה' דר"ל דמי שהוא בבחי' אדם מעלה הגבוה אז הקרבן שלו הוא מכם ר"ל מעצמיכם ממש והעיקר הוא פשהאד' מקרב נרו"נ שלו ומדבק הפל אל השורש עד הא"ס הנקודה הפנימית זהו קרבן לה' מן הבהמ' גו' תקריבו את קרבנכם פתיב לשון רבים וזהו קאי על המון עם שאינם בבחי' אדם להקריב קרבן נפשו ברוחנית ר"ל והם מקריבי קרבנות פשוטו מן הבהמה כו'.

ועצה היעוצה איה יוכל כל איש ישראל לבוא לזאת המדרג' ועל' זו להקריב קרבן מכם ממש הוא ע"י האדם לשורשו כמ"ש עיניך לנכח יביטו נכ"ח הוא ר"ת נשמ"ת כ"ל ח"י וגם גימ' מזל"א. ר"ל דכל אדם יש לו מזל עליון והוא שורשו בקודש וכשהאדם מביט ומסתפל תמיד לנכ"ח שהוא שורשו באמת העומד לנגדו בעולמות עליונים הק' אז עי"ז הוא בא לידי דביקות אמיתי ויכול לעלות ולקרב א"ע אל הש"י וזה"ש זאת תורת העולה דתיבת זא"ת הוא בחי' נכ"ח היינו דכשהאדם מביט אל הנכ"ח.

שלמעלה בשורש העליון זהו תורת העולה עי"ז יוכל לעלות ולהקריב הקרבן הידוע במעלתו ר"ל מכם ממש פאשר הארכנו לעיל דמכ"ם גימ' מא"ה דהעיקר הוא להמשיך בכל יום מאה ברכות להכנ"י כי זהו עיקר תענוג הבורא ית"ש פשהאד' ממשך ממנו ית' וית' השפעות וחסדים טובים להכנ"י והנה ידוע דאין בן דוד בא עד שיכלה פרוטה מן הכיס וכבר נודע דברי חז"ל דעוה"ז נברא בה' בהברא"ם בה' בראם ועוה"ב נברא ביו"ד והדבר הממוצע המספר את היו"ד לה' הוא ע"י הנא"ו שהוא קו המשכה הממשיך שפע מן היו"ד עליונה אל הה' שתאה: זה קרבן ובניו גו' במדרש זה"ש הכתוב מהאנכל יצא מאכל והנה שמשון תמוה בלבו ארי אוכל כל החיות כו' כף אהרן אוכל כל הקרבנות ועכשיו יצא ממנו קרבן כו'.

והוא פלאי וביאור דבר זה הוא. דהנה פתיב זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת גו' וזא"ת הוא לשון נקב"ה.

(כמ"ש רז"ל גבי השירה הזאת מחמת שאז היו ישראל בבחי' ב"ת שלא נטלו כ"א עישור נכסי היינו ז' עממין פנודע) והענין הוא דע"י שהאדם חוטא נפגם הנפש שלו ויש בה אחיות החיצונים ר"ל ולזאת הוצרך להביא קרבן ולהתנדודות בלב שלם ובחרטת גמורה ולקבל ע"ע באמת שלא ישוב עוד לכסלה ח"ו ואז ע"י התשובה שלימה והקרבן הוא מעלה ומקרב נפשו לה' ומפריד את החיצונים מנפשו והעשן העולה מהקרבן הוא חלק החיצונים ונתקן עי"ז כל מה שפגם בהז' מדות וזי"ה וזה רומז הענין מתיבת זא"ת

וכשמתקן הז' מדות הוא נתעלה למעלה אל הג"ר ונהו מרומז בהא"ל"ף שבתוכת זא"ת דהא"ל"ף מורה אל הג"ר.

כידוע שציור הא"ל"ף הוא יו"ד למעלה יו"ד למטה והוא א"ל"ף חכמ"ה א"ל"ף בינה וכאשר הוא מתקן פנ"ל אז נתקרבו הז' מדות אל הג"ר. דהוא זיי"ן לא"ל"ף ונעשה היחוד מתפא לעילא בסוד העלאת מ"נ.

ואח"כ יורד השפעה מהמקורות העליונים המרומזים בהא"ל"ף בסוד מ"ד. לכל העולמות עד סוף כל המדרגות.

המרומז בתי"ו מתיבת זא"ת והבן ואמנם בקרבן אהרן ובניו פתיב זה קרבן גו' ומתיבת זה הוא בחי' דכורא והוא ע"ד הפתוב וקרא זא"ז ואמ' קדוש ונודע בכוננת האריז"ל דהענן הוא שאנו מעלין המדות התחתונות עי"ז למעלה היינו שבתוכת נקדישה ונעריצה פנועם הוא חב"ד.

ומתיבת שיח שרפי קודש הוא חג"ת היינו שאנו ממשיכין מן המוחין חב"ד לחג"ת וכשנתמלאו מהשפעה הגדולה מהמוחין העליונים אז הם נותנים השפעה לנה"י דז"א המרומזים במתיבות אלו המשלשים לה קדושה וזהו וקרא זא"ז דהוא י"ב פרקין כו' כדאיתא בכהאריז"ל.

וג"פ קדוש קדוש קדוש הוא להעלותן הכל למעלה מתפא לעילא היינו חסד בחכמה וגבורה בבינה ות"ת בדעת יעו"ש היטב באריכות ובחי' זו הנה ג"כ באהרן ובניו שהקריבו קרבן. היינו להמשיך ממוחין עילאין להעולמות והיינו ע"י אהרן ובניו שהיו בבחי' חסד היו יכולין לעשות המשכה ממוחין עילאין למטה פנ"ל וביאר לנו הפסוק דבר זה וקאמר ביום המשח אותו היינו ע"י שהיה נמשח בשמן המשחה דשמן הוא המקור ומקור זה המשיך עד למטה עד נקודה התחתונה דהוא מלכו"ת לז"א הפתוב עשירית האפ"ה דידוע דמדה עשירית הוא מלכו"ת והוא מדה הכוללת שמקבלת מכל המדות שלמעלה וכל המדות נכללות בה.

ואמר הפתוב עוד מחציתה בבןקר ומחציתה בערב היינו שלא תרד השפעה בפעם א' ובב"א דרף צינור א'. רק מחציתה בבןקר דהוא מדת חסד אאע"ה.

ומחציתה בערב דהוא מדת הגבורה מדת יצחק אע"ה והם ב' דרועין. וקאמר עוד על מחבת בשמן תעשה הנה המחבת הוא בחי' פלי של גבורות וצריף לצחצחו ולהמתיקו ע"י מקורו ושורשו והוא שמן פנ"ל וגם י"ל דמחבת עולה מספרו ת"נ כמגן יו"ד פעמים שם מ"ה הק' שעולה ג"כ ת"נ דשם זה הק' הוא שקיא דאילנא בדרועי כו' כמבואר במאמר אליהו ז"ל והבן זאת ואמר עוד מרבכת כו' תפיני מנחת פתים כו' הוא מרמז ע"ד דאי' בתזוה"ק אהא דג' נשים.

א' לשה וא' עורכת וא' אופה וזה מרמז על ענין הבריאה דראשית הבריאה הנה רק בסוד מחשבה למחשבה כביכול ב"ה וב"ש ואח"כ בסוד המחשבה ואח"כ עוד בגילוי יותר והדברים עתיקין וכאן בקרבן אהרן ובניו ג"כ כף עד"ז בתחלה מרבכת בשמן ואח"כ אפיה ואח"כ פתות אותה לפתיתין היינו לחלק החיות וההשפעה שבא ממקורות העליונים לכל עולם ועולם לפי מדרגתו וכפי שיעור כוחו שיוכל כל עולם ועולם להכיל

והבן זאת היטב: היצא לנו מזה דקרבן אהרן ובניו היו הפל בסוד דכורא דהוא השפעה מלמעלה למטה פנ"ל ולכן פתיב בקרבן אהרן ובניו ז"ה לשון זכר ושאר קרבנות היו בבחי' נוק' בהעלאת מ"נ לכן נאמר זא"ת התורה והבן והנה נודע דאר"ה הוא בחי' גבור"ה ומספרן אחד ר"ל רי"ו.

ולפ"ז צריד להבין מ"ש בפסוק יחזקאל ופני ארניה אל הימין לארבעתן גו' אכן דע שהוא ע"ד גבורה שפסוק והוא בא משם ע"ב הק' היצא מג' פסוקים ניסע ויבא ויט והוא ג"פ מהג' יודין שבשם ס"ג וג"פ ע"ב עולה רי"ו פמנן ארי"ה והנה מצינו בפסוק שהמזבח נק' הארי"אל והוא מרמז ג"כ לשם רי"ו ולשם אל ושם אל הוא לשון תוקף עכ"ז הוא חסד והיינו גבורה שפסוק ובזה יובן משרז"ל שהאש שעל גבי המזבח אשר היה אוכל כל הקרבנות ומעלה אותן לריח גיחות היה רובץ פארי וע"י ה"ל יובנו דברי חכמים וחיילתם דהנה אש הוא בחי' גבור"ה.

ועכ"ז היה מצד החסד ג"כ וחסד עולה ע"ב. וג"פ ע"ב עולה מנן ארי"ה.

נמצא שהיה האש בחי' גבורה שפסוק לכן ארז"ל במתק לשונם שהיה רובץ כאר"ה והבן היטב והנה נודע דשורש הפרנסה הוא משני שמות א"ל הוי"ה עולה נ"ז ונעשה מזה ז"ן. והוא ג"כ ע"ד ה"ל דאל הוא בחי' גבו' שפסוק והוא בא משם הני"ה בהוב"ש דהוא חסד והבן ולז"א הכתוב במעש' שמשון מגוית האריה רדה הדבש היינו פנ"ל דמתיבת ארי"ה שהוא בחי' גבור"ה יצא דבש והיינו פנ"ל, דארי"ה הוא בחי' גבור"ה שבחס"ד ולכן אמר שמשון בחידתו מהאן כל יצא מאכל דהנה תיבת אוכ"ל גימ' ז"ן פמנן א"ל הוי"ה פנ"ל יצא מאכל דמשני שמות ה"ל העולים מספר אוכ"ל יצאו כל מיני מאכל והבן פי הוא נפלא ויש עוד פנונה בזה והוא דכשמת החסד הוא במילואו וטובו מההשפעה שמקבלת מפוחין עילאין אז הוא משפיע למטה לת"ת.

ומת"ת למלכות ועי"ז נעשה יחוד אמיתי בין ת"ת ומלכו"ת נודע דהוי"ה הוא בחי' ת"ת ומלכו"ת הוא אד"ני וכשנעשה יחוד אז נעשה יחוד הוי"ה אד"ני. ועולה מספרן צ"א ומאכ"ל ג"כ מספרו צ"א ולז"א הכתוב מאוכ"ל היינו משני שמות אלו א"ל הוי"ה יצא מהם מאכל היינו שנעשה מזה יחוד הוי"ה אד"ני שעולה מנן מאכ"ל והבן היטב: וזהו ג"כ מבחי' דכר שהוא השפעה מלמעלה למטה ובקרבן אהרן ובניו היה ג"כ בבחי' דכר פמבואר למעלה דעל זה אמר הכתוב זה קרבן גו' ומעתה דברי המדרש מבוארים ומובנים לפני כל יודע מדע וישמע חכם ויוסרף לקח: שמיני ויהי ביום השמיני קרא וגו' ולזקני ישראל וגו'.

במדרש אר"ע נמשלו ישראל לעוף מה עוף הזה אינו פורח בלא כנפים כן ישראל אינם יכולים לעשות דבר בלא הזקנים כו' ר"י בר ביבי או' עתיד הקב"ה למנות לו ישיבה מזקנים שלו. הה"ד נגד זקניו כבוד גו' ר' אבין בשם ר' ישמעאל כו' עתיד הקב"ה לישב בגורן וצדיקי' יושבים לפניו כו' עד אמר שלמה המע"ה אנא חמייתי מצומצם ביניהון הה"ד נודע בשערים בעלה גו' המדרש הזה אמר דרשוני וחי וילבאר זה נקדים ראשונה משנה באבות משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים כו' לאכנה"ג והקשו המפרשים דהי"ל משה קיבל תורה ממי שנגלה בסיני ומהו לשון מסיני וכי מההר סיני בעצמו קבל התורה אכן הענין הוא דהנה אחז"ל סיני ועוקר הרים אינה מהן

עדיף כו' הכל צריכין למארי דחזיטי ביאור דבר זה פשעלה ברצונו הפשוט ית"ש לברוא את העולמות ולגלות פחותיו ונוראותיו גילה לנו ע"י כ"ב אותיות התורה היוצאים ע"י ה' מוצאות הפה וחסה עולה מספרו כ"ב דהוא י"גתיקונים שבארי"ך וט' תיקונים שבזעיר עולים כ"ב אמנם יש עליהם מוחין עילאין קדישין והם נק' בתיקונים ובזוה"ק סבין וסבא דסבין ונק' בשם עתיקא ועתיקא דעתיקין והנה חו"ב נק' בשם עתיקין ואחים ורעים דלא מתפרשן ובחי' כ"ע הוא נק' עתיקא דעתיקין וכן הוא באדם ע"ד נר"ן ונשמה לנשמה ובחי' חי' יחידה והבן זאת ובזה יובן משחז"ל זקן זה שקנה חכמה והיינו לאדם שבא והוא במדרגתו והגיע לחו"ב וכן אמר הפתוב והדרת פני זקן ומיבת פני עולה מספר חכמה בינ"ה והם בחי' סבין לכן בתיבת זק"ן מרומזים חכמה ובינה וע"כ דרשו חז"ל זקן זה שקנה חכמה וע"ד קנה חכמה קנה בינה ובאמת צריך האדם לילך ממדרגה למדרגה ומקודם צריך לתקן בחי' נפש ואח"כ בחי' רוח ואח"כ בחי' נשמה ואח"כ בחי' נשמה לנשמה וכשמגיע לבחי' נשמה לנשמה אז הוא מגיע לבחי' עתיקא דעתיקין והנה בחי' עתיקין ועתיקין שורשם הם מהג' יודי"ן שבשם ס"ג הק' ר"ל שהשם הק' הנה הוא בחי' נשמה לכל העולמות (גם תיבת סב"א עולה מנין ס"ג) ושני יודי"ן הם חו"ב והיו"ד הג' הוא בחי' כת"ר.

והנה שם הק' מ"ה הוא שקיא דאילנא בדרועוי וענפיהי ושם זה בריבוע פנה יו"ד יו"ד ה"א יו"ד ה"א נא"ו יו"ד ה"א נא"ו ה"א עולה מספר ק"ל ושם זה הוא שקיא דאילנא בדרועוי וענפוי כו' בחי' אדם העולה מ"ה ומיבת סיני עולה ג"כ מנין ק"ל וזהו שאמרה המשנה משה קיבל תורה מסיני היינו שמרע"ה הגיע למדרגה זו שקיבל התורה מבחי' זו העולה ק"ל והיא היא הבחי' היותר עליונה שמשמע"ה הגיע במדרגתו עד סוף כל המדרגות ואמנם הנה צריך להורידה למטה פי לא הנה באפשרי לקבלה בבחי' זו לז"א המשנה ומסרה ליהושע דהנה התורה"ק מעידה עליו נער לא ימיש מתוך האהל וגם פתיב נער הייתי גם זקנתי כו' ואחז"ל פסוק זה שר העולם אמרו ידוע שהוא מט"ט והיינו שהקב"ה גילה פחותיו ע"י המלאך הק' הנה והוא בבחי' נער ע"ד פי נער ישראל ואנהבו.

פי לא הנה באפשרי שיתגלה פחות אלהותו ית' רק ע"י בחי' נער ע"י צימצומים רבים. והנה להבין כ"ז הוא ענין וביאור רחב מאוד ועיין בזה בפ' פי תשא פי שם נתבאר דבר זה באריכות בבאור הפסוק ועשה שני פרוכים זהב ומרגומו פרבאי כו' ע"ש ותבין היטב: ועפ"ז יובן ג"כ דברי הפסוק חנוך לנער ע"פ דרכו גם פי זקין כו' והענין הוא פי האדם צריך לילך ממדרגה למדרגה וצריך להתחיל ממטה למעלה.

ומתחלה קודם הנדפכות נפשו הוא בבחי' נער וכל מה שהוא מנדכף נפשו יותר הוא עולה למדרגה יותר גדולה עד שע"י הנדפכות נפשו הוא בא לבחי' עתיקא ומעלה מובנים כל הפסוקים הנ"ל אמר פי נער ישראל היינו בעוד שהוא בבחי' נער אעפ"כ ואנהבו וכן יובן מ"ש שר העולם נער הייתי היינו שהי' בבחי' נער ונתעלה ובא לבחי' עתיקא והיינו שאמר וגם זקנתי (ויכמו שהוא ביום השבת קודש פשעשה עליה להעולמות כבוד).

והבן היטב כי כן הוא אמתות הדברים ויובנו ג"כ דברי המשנה שאמרה ששרע"ה קבל תורה מסיני רק שהיו צריף להורידה בדרך השתלשלות ממעלה למטה כדי שיהיה באפשרי למעלה לז"א ומסרה ליהושע שהיה בבחי' נער פידוע דפני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה.

אמנם יהושע מסרה אח"כ לזקנים. היינו שפרוב עוצם קדושתו והנדפכות נפשו אז נתעלה ממטה למעלה עד שבא לבחי' סבא דסבין והבן זאת.

כי כן הוא המדה שצריף להעלות כל דבר ממטה למעלה וממדרגה למדרגה עד בחי' עתיקא והפל לפי מה שהוא אדם ואמר עוד וזקנים לנביאים היינו פאשר נתעלו למעלה עד בחי' זקנים שהוא בחי' עתיקין קדישין שהם מוחין עליונים אז צריף להוריד מהמוחין עליונים להמדות התחתונות מלמעלה למטה והנה נודע פי נביאים הם בחי' דיבור והנביאים מסרוה לאכה"ג ע"ד עלייה מלמטה למעלה דהנה אחז"ל למה נק' אנכה"ג שהחזירו העטרה ליושנה ר"ל שירמיה לא אמר גבור ונביאל לא אמר נורא פיון שהגוים היו מרקדי בהיכלו איה גבורותיו איה נוראותיו ואנכה"ג החזירו העטרה ליושנה לאמר כמו שאמר משרע"ה והן הן גבורותיו והן הן נוראותיו כו' ולהבין זאת נודע שכל המדות מקבלין סיותן והשפעתן מהמוחין עילאין קדישין ועשה הש"י שיהא הפל ע"י אתערותא דלתתא וע"י מעשה התחתונים הן הם המורידין השפעה מהמוחין קדישין עילאין עד סוף כל דרגין והנה כל הז' מדות חסד וגבורה וכן פולם הפל הוא בא מהמוחין קדישין ומתחלה היו פלולין כל המדות בכח הפוחין ואח"כ נשתלשלו המדות מלמעלה למטה בדרך עילה ועלול פידוע כ"ז ונעשה מדת החסד ומדת הגבורה ע"ס כל הדרגות וההשפעה צריף ג"כ לילף תמיד מלמעלה למטה מהמוחין עילאין עד המדות ומחמת שהפל תלוי במעשה התחתונים ואתערותא דלתתא ממילא כשמיביין מעשיה' אז גורמים ירידת ההשפעה מהמוחין עילאין עד לבחי' גבורה והוא שפע טובה שע"ז נעשה מדת גבורה עלינו לטובה ולהתגבר על שונאי ישראל וישראל מושלים עליהם ואם ח"ו מריעים מעשיהם אז חלילה וחלילה להיפך ועם שמדרכו הטוב להיטיב לזרע ישראל אבל הוא נעשה בסוד הסתרת פנים כביכול פללו של דבר שלעולם מדת הגבורה הפל הוא במקורן ושורשן במוחין העליונים שהם עתיקין ומשם יצאו לפועל וע"י מעשה התחתונים הם לפעמים להיטיב ולפעמים להיפך ח"ו ואז נעשה בחי' גבורה על בחי' זו שרואה השם בתפירה שהגוים מרקדין כו' ושותק והוא ג"כ בחי' גבורה ומעשה יובנו היטב דברי הגמ' שאנשי כנסת הגדולה החזירו העטרה ליושנה היינו מה שאנו אומרים הגבור והנורא לבחי' עתיקין קדישין שמשם נשתלשלו המדות אלו רק שלפעמים נעשה בחי' גבורה להתגבר על שונאי ישראל ולפעמים נעשה בחי' גבורה שרואה גוים מרקדין כו' ושותק שהוא ג"כ בחי' גבורה ר"ל וכ"ז פשהם נשתלשלו למטה להמדות אבל למעלה בבחי' עתיקין כל המדות וכל הפעולות אשר הם שם נכללים בכח טרם שיצאו לפועל הוא תמיד בבחי' אחת לעולם בשנה והבן היטב כי הוא ענין דק מאוד ומעשה יובנו דברי המשנה שאמרה ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה היינו בבחי' ממטה למעלה והיינו לאנשי כנסת הגדולה.

ע"ד ה"ל שְׁהַחֲזִירוּ הַעֲטָרָה לַיְנוֹשָׁנָה ר"ל שְׁהַעֲלוּ הַמַּדּוֹת לְבַחֲחִי עֲתִיקָא וְהָבֵן זֹאת וּבְזֶה מְבֻנָּאֲרִים דְּבַרֵי הַמְּדַרְשׁ וְהַפְּשָׁר לְיִשְׂרָאֵל בְּלֹא זְקָנִים הַכְּנוּנָה כִּנ"ל שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת שׁוֹם דְּבַר בְּלִתֵּי הַמְּוַחֲזִין עַל־יוֹנִים שְׁהֵם בַּחֲחִי עֲתִיקִין וְסָבִין קַדִּישִׁין שְׁמַהֵם עִיקָר הַחִיּוֹת וְהַשְּׁפָעָה בָּא לְהַעֲוֹלָמוֹ וְאִידָף מ"ד שְׁעֵתִיד הַקַּב"ה לַעֲשׂוֹת יְשִׁיבָה מְזֻקְנֵי שְׁלוֹ הַיְיָנוּ שְׁעֵתִיד הַקַּב"ה לְהַתְּגַלּוֹת מוֹחֲזִין חֲדָשִׁים שְׁעֵדִינִין לֹא נִתְגַּלּוּ כָּלֵל רַק שְׁלַעֲתִיד יִתְגַּלּוּ וַיִּשְׁתַּעֲשַׂע הַקַּב"ה עִמָּם וְקָאֵמַר ר' אֲבִין בְּשֵׁם ר' יִשְׁמַעֲלֵאל עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִישָׁב בְּגוֹרָן וְצַדִּיקִים יוֹשְׁבֵין לְפָנָיו ר"ל דְּלֹא תִימָא שְׁמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים הַתְּחַתּוֹנִים אֲשֶׁר לֹא הִגִּיעוּ עֲדִינִין לְמַדְרִיגָה גְּדוּלָה כְּזוֹ לְהִיּוֹתָם בְּבַחֲחִי זְקָנִים רַק הֵם בְּבַחֲחִי צַדִּיקִים לֹא יִהְיֶה לוֹ שְׁעֵשׂוּעַ עִמָּם ח"ו אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁתַּעֲשַׂע עִם הַצַּדִּיקִים כְּמוֹ עִם הַזְּקָנִים וְהָבֵן.

וְהַשְּׂאֵי יְשִׁים חֲלָקֵינוּ עִמָּהֶם כִּיֵּה"ר אָמֵן וְדו"ק הֵיטֵב בְּכָל הַדְּבָרִים הַנְּ"ל וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ לֹא צִיּוֹנִיתִי תִּיקָרַף בְּיוֹם שְׁמַעֲי מְכַבּוֹד אֲדַמּו"ר לְזֹאת יוֹכֵל לְהִיּוֹת שְׁשִׁגִיתִי בְּאִיזָה דְּבַר וְהו' הַטּוֹב יְכַפֵּר: וַיֵּרַד מַעֲשׂוֹת הַחֲטָאֵת הָעוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים גו' וַיִּצְאֻ וַיִּבְרְכוּ אֶת הָעָם.

י"ל ע"ד הַרְמַז דֵּהֲתוּה"ק מוֹרָה לְנוּ דְרָף הַחֲכָמִים דְּבַנְדָּאֵי הֵם תְּמִיד דְּבוֹקִים בְּמַחְשַׁבְתָּם בְּרוּחַנִיּוֹת עוֹלָמוֹת עַל־יוֹנִים לְתַקֵּן כָּל הַפְּגָמִים וּמְקַרְבִּין הָעוֹלָמוֹת וְהָעוֹלָה שְׁמַעֲלִין כָּל מִינֵי עַלְיוֹת וְהַשְּׁלָמִים שְׁעוֹשִׂים שְׁלוֹם בֵּין הַשִּׁי"ת לְהַכְּנֵסֵת יִשְׂרָאֵל אֶף דְּזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת בְּתַמִּידוֹת הַדְּבִיקוֹת לְמַעְלָה וְצָרִיף לְפַעֲמִים לִיֵּרַד מִמְּדְרִיגָתוֹ וַיֵּרִידָהּ זוֹ צוֹרָף עַל־יָהּ כְּנֹדַע וְזֶה שְׁאֵמַר הַפְּתוּב וַיֵּרַד מַעֲשׂוֹת הַחֲטָאֵת ר"ל כְּשֶׁהַחֲכָם יוֹרַד מִן הָעֲשִׂיָה הַיְיָנוּ מִן הַתִּיקוֹן שֶׁל הַחֲטָאֵת וְהָעוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים הַנְּ"ל אֲזוּ וַיִּבְאֵא מְשָׁה וְאֶהְרֹן אֵל אֹהֶל מוֹעֵד אֲזוּ בָּא הַחֲכָם אֵל תוֹרָף הַזְּמַן וְכִשְׁהֵם לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַתְּחַתּוֹן מֵהַ הָמָה עוֹשִׁין.

לז"א וַיִּצְאֻ וַיִּבְרְכוּ אֶת הָעָם כִּנ"ל: אוּ י"ל דְּבַאֲמַת אֲצַל עוֹבְדֵי ה' חָשׁוּב זֶה יוֹתֵר בְּעֵינֵיהֶם לְמַעְלָה גְּדוּלָה מֵהַ שְׁחוֹשְׁבִין תְּמִיד עַבּוּר טוֹבוֹת יִשְׂרָאֵל לְבָרַךְ אוֹתָם וְלְהַמְשִׁיף עַל־יָהֶם שְׁפַע טוֹב לְכָל צָרְכֵיהֶם וְזֶה יִחַשְׁבֵּם לָהֶם לְעַלְיָה יוֹתֵר מִדְּבִיקוֹת פְּשׁוּטָה בְּעוֹלָמוֹת עַל־יוֹנִים וּז"ש וַיֵּרַד מַעֲשׂוֹת רְצָה לוֹמַר כְּשִׁיֵּרְדוּ מִזוֹ הַבַּחֲחִי שֶׁל תִּיקוֹן הָעוֹלָמוֹת וּבָאוּ לְתוֹרָף הַזְּמַן אֲזוּ וַיִּצְאֻ רְצָה לוֹמַר שְׁיִצְאֻ מִבַּחֲחִי זוֹ שֶׁל הַדְּבִיקוֹת וְלִקְחוּ בְּמַחְשַׁבְתָּם לְבָרַךְ אֶת הָעָם רְצָה לוֹמַר שְׁזֶהוּ יוֹתֵר טוֹב בְּעֵינֵיהֶם לְבָרַךְ אֶת זֵרַע יִשְׂרָאֵל וּגְבוּהָ לָהֶם בַּחֲחִי זוֹ מִבַּחֲחִי הַדְּבִיקוֹת וּז"ש וַיִּקְרַב אֶת הָעוֹלָה רְצָה לוֹמַר הוּא אִישׁ חֲסֵד הָעוֹבֵד עַבּוֹדַת יִשְׂרָאֵל הוּא מְקַרֵּב אֶת כָּל הָעַלְיוֹת לְשִׁמוֹ ית' וְזֶה שְׁאֵמַר הַפְּתוּב וַיַּעֲשֵׂה כַּמְשַׁפֵּט הַיְיָנוּ שְׁעֵשֵׂה זֶה הָעַלְיָה כְּאֵלוֹ הִיָּתָה כֶּף בְּמִשְׁפָּט וּבְדִין כִּי אַחַר כָּל עַלְיָה צ"ל יֵרִידָהּ.

אֲבָל הוּא עוֹשֵׂה זֶה כְּאֵלוֹ הִיָּה שׁוֹרֵת הַדִּין כֶּף נוֹתֵן וְאֲצַלוֹ לֹא הִיָּה חָשׁוּב זֹאת הָעַלְיָה רַק מְצַד הַיְיָשׁר הָעַלְיָה הַכָּל כִּנ"ל: זֹאת הַחֲסִיָה אֲשֶׁר תִּאֲכְלוּ תִנְחַוְמָא זֶה שְׁאֵמַר דּוּד הַמְּלָךְ עַל־יוֹ הַשְּׁלוֹם לַעֲשׂוֹת רְצוֹנָף אֵלֵהִי חֲפְצָתִי וְתוֹרַתָף בְּתוֹרָף מְעִי וי"ל כְּנוֹנַת הַמְּדַרְשׁ דֵּהֲנָה בְּאֲמַת כָּל הַתּוֹרָה כְּנֹלָה וּמְצוֹתֶיהָ שְׁיִיכִים גַּם בְּשִׁמּוֹ ית' בְּרוּחַנִית דְּגַם הוּא מְקַיֵּים הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת כַּמֵּאֲחַז"ל מִנִּין שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנִיחַ תְּפִילִין וְהִיאָף שְׁיִיף עֲנִין אֲכִילָה אֲצַלוֹ ית' כְּבִיכּוֹל אֲכֹן הֵלֵא נוֹדַע לִיּוֹדְעֵי חֵן וּבִפְרָט בְּזוֹה"ק מְצִינּוּ שְׁמִכְנָה עֲנִין אֲכִילָה גַם אֲצַלוֹ ית'.

וְכֹן אֵמַר שְׁלֵמָה הַמְּלָךְ עַל־יוֹ הַשְּׁלוֹם אֲכִלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבִשֵׁי אֲכָלוּ רִיעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים וְהַקַּב"ה קוֹרָא אֶת הַכְּנֵסֵת יִשְׂרָאֵל אַחֲוֵתִי רַעֲיָתִי וְאִי בְּמַדְרַשׁ רַעֲיָתִי פְּרַנְסָתִי וְהָעֲנִין הוּא עַל דְּרָף שְׁאֵמַרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל יִשְׂרָאֵל מְפָרְנָסִין לְאַבִּיהֶם שְׁבַשְׁמִים הַיְיָנוּ דַּעַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם

הטובים הם משפיעים תענוג ושעשועים להבורא ית' וית' ומוסיפין פח בגבורה של מעלה כבכיכול עד"ה תנו עוז לאלהים והוא מקבל תענוג באין שיעור במה שאנו עושין רצונו ומקבלין על עצמנו עול מלכותו ית' וזהו נק' שביעה נאכילה של מעלה: והנה אצלו ית' פתיב פותח את ידו ומשביע לכל חי רצון רצה לומר דהוא ית' משביע לכל חי ברצונו הטוב אף שאינו לפי שורת הדין דרצונו הטוב הוא א"ס וא"ת ולכן אין שיעור וערף וגבול להטבת רצונודעיקר פוננתו בבריאת העולם הנה להיטיב לברואיו וליתן להם מתנת חנם ושללא לדקדק כ"כ עם נבראיו ולהשפיע להכנסת ישראל כל טוב ומיני חסדים בלי גבול ושיעור אף מלה במשפט יעמיד ארץ שהוצרך העולם להתנהג במשפט ובדין כדי שיהי' קיום להעולם ולהנבראים אבל מצד רצונו הפשוט חפצו רק להיטיב ובזה הרצון הוא משביע לכל חי וכמ"כ הכנסת ישראל על ידי שהם מקיימים התורה והמצוות ומסגלים מע"ט הם משפיעים תענוג ושעשועים ונחת רוח להבורא ית' והנה פשאנו מסתכלין במעשינו איה שכל התענוג והשעשועים הבא ממעשינו להשי"ת הוא כאפס ואין נחשב לפי ערף הראוי לנו לעבוד אותו ית' בכל מיני עבודות אף שאינו באפשרי בכח האדם למיעוט השגת שכלו ועובד את הש"י רק לפי ערף פחו ושכלו אבל ברצונו חפץ ומשתוקק מאוד ונקסף ומתאונה לעבדו יותר ויותר ממה שבכוחו והשגתו וזה הרצון והתשוקה חשוב לפניו ית' למאוד ומקבל מזה תענוג ושעשועים גדולים לאין שיעור כי נקשר זה הרצון של האדם ברצונו ית' ואז נעשה ייחוד וזיווג הבורא עם הכנסת ישראל וזה אכילה תענוג שלו כבכיכול פשאנו משביעין אותו ית' ברצונו הטוב וצופה ומביט שפאוד יכסוף לבבינו להשפיע לו בכל עת תענוג ושעשועים בכל האפשרי יותר ואז נחשב זה הרצון אצלו ית' כמעשה ממש כמ"ש רצון יראיו יעשה היינו שהרצון נחשב להעשיה: ואפשר יש לכונן זה בפ"ה המשנה של אנטיגנוס איש סוכו קיבל משמעון הצדיק.

הה"א אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב ע"מ לקבל פרס אלא הווי כעבדים המשמשין את הרב ע"מ שלא לקבל פרס כף יש גוססאות וי"ל המכונן בזה דשמעון הצדיק בא לרוז אותנו דעבודת האדם לפי מה שיכול עכ"פ יהי' באמת בלב שלם ובנפש חפצה ולא יהי' פמצנות אנשים מלומדה רק למיין רצונו ית' בכל האפשרי ומה שאין בכחו והשגתו לעשותו ישלים ברצונו הטוב היינו במה שחושק וכוסף ומתאנה לעשות יותר ויותר בפועל ממש וזה הרצון הטוב נחשב לפניו ית' באמת כמעשה ממש כי הוא ית' יודע מחשבות האדם והשגתו שכל מה שבכוחו הוא עושה בלב שלם ועל היותר מכוחו והשגתו הוא כוסף ומתאונה וע"כ מצרף הש"י מחשבתו הטובה למעשה ממש כי הוא ית' יודע האמת שאם הנה משיג יותר ויותר הנה עובדו ג"כ יותר ויותר פנודע והנה באמת אין לו להאדם לעבד את הש"י עבור תשלום גמול וקבלת פרס ושקר טוב בעוה"ז או בעוה"ב והגם שאנו מאמינים ויודעים זה בביורור שהש"י אינו מקפח שכר כל בריה והוא משלם וגומל לאיש חסד כמפעלו ואנו צריכין בכל עת ורגע לטובתו ולחסדו בלי הפסק רגע א' ומבקשים ממנו כל צרכינו כי על מי נשען אם לא על אבינו שבשמים ית' אף אם באמת האדם עובד את הש"י באמת בכל לבבו ורצונו הטוב אז אינו חסר לו כלום ונקשר ברצון שלו במדת כ"ל כמ"ש באאע"ה וה' ברף את אברהם בפל שנתקשר במדת כל בחי' צדיק הוא מדת ההסתפקות ואז אינו חסר שום דבר אבל אם האדם אינו עובד

הש"י בכל לבו עבודה תמה הגם שמקבל שפע טוב מהש"י הוא רק בדרך פר"ס לשון חתיכה ע"ד פריסת מלכותו והוא חסר מכל פי אין לו עדיין מדת הסתפקות ועיקר עבודת האדם השלם צ"ל כ"כ עד שיהא קשור במדת כ"ל וזה"ש (שמעון הצדיק) א"ת פעבדים כו' לקבל פרס היינו רק פר"ס חצי דבר פי הגם שנותן לו הש"י שפע טוב ואינו מקפח שפרו עכ"ז אינו נחשב בעיני האדם רק למחצה.

פי אין לו מדת כ"ל שהוא הסתפקות רק תהיו פעבדים כו' ע"מ שלא לקבל פרס כ"א לקבל הכ"ל היינו שיזכה אז למדת כ"ל שהוא הסתפקות פנ"ל וזה בא ע"י עבודה השלימה של האדם עד שנתקשר במדת כ"ל הפוללת כל הטובות והברכות ונתזרר לענייניו דאכילה של מעלה כביכול הוא מה שאנו עם קרובו וסגולתו משביעין אותו ית' כביכול בתענוג ושעשועים ונ"ר הבא ע"י מעשינו כפי פח השגתינו.

והיות הקדושה העולה מעלה מרצוננו הטוב: והנה יש כמה מיני חיות קדושה העולה מעבודת האדם פי עבודת הש"י הוא נחלק לכמה בחי' שונות מצד העובדים שאינם שונים בכוהם והשגתם וסיוט הקדושה העולה מעבודת כולם נק' חיות הקודש ונושאים את הפסא פי יש צדיק שעובד הש"י בחיות והתלהבות מאוד ולבו בוער ממש פאש זהו חיות אש.

ויש חיות העולה ע"י מצות ומע"ט וזה החיות מכונה בשם מים ויש חיות העולה ע"י עבודת האדם הבא מבחי' מ"ה ונפשו כעפר לכל תהיה ע"ד שאמר אאע"ה ואנכי עפר ואפר ויש חיות העולה מעבודה הבא ע"י התעוררות העליונים והוא בחי' רוחין קדישין המעוררים את האדם לעבודתו ית' והנה אלו הד' חיות נושאות את הפסא.

פי גם באדם יש פסא היינו שגופו ורמ"ח איבריו הם פסא מרובה לכבודו ית' וד' חיות הנושאות אותו הם הד' יסודות אשר יש באדם. אש.

רוח.

מים.

עפר.

וצריך האדם לחזק הד' יסודות וליתן בהם חיות כדי שיהיה בהם פח לעבודתו ית' והחיות שלהם הוא על ידי האכילה שהאדם אוכל פי יש ד' מינים דומ"ם. צומ"ח.

ח"י.

מדב"ר.

וכ"א משונה במזגו וטבעו מחבירו ויש כמה מיני מאכלים אשר בזה יש התגברות יסוד האש. ובה יסוד האויר.

ובה יסוד המים או יסוד העפר כנודע לחכמי הטבעים והרופאים וע"כ ע"י שאנו אוכלים המאכלים בקדושה בזה אנו נותנים פח וסיוט קדושה להיסודות הנ"ל וזהו שכתבה לנו התוה"ק אינה מיני חיות שהם טהורים וכשרים לאכילה ואינה חיות הם טמאים.

כי יש פמה מיני חיות אשר הם רע להאדם. והם מכונים בשם חיונות ברא חיות רעות והוא ית' מבין יודע האמת שאלו העופות והבהמות הטמאות אינם טובים לזרע ישראל כי ישקצו את נפשותיהם ע"י אכילתם פנודע מחכמי האמת טעמים נכונים על איסור אלו העופות כו' אשר ע"כ סדרה לנו התורה"ק החיות הטהורות והתירה לנו לאכול אותם בקדושה ובכשרות כדי לחזק חיותינו לעבודתו ית' ונהו שכ' המדרש ע"פ זאת החיה אשר תאכלו ר"ל דעיקר האכילה הוא החיות.

מה שאנו עושים רצונו ית' ומעלים החיות והרצון הטוב פנ"ל וז"ש דהמע"ה לעשות רצונה אלהי חפצתי דעיקר העבדות הוא להשלים חפציה ורצונה ותורתה בתוך מעי ר"ל כשהאדם מכניס לתוך מעיו מה שהוא מותר ע"פ התורה ואוכל אותו בקדושה ואנו משלימים רצונו ית' שאנו מקבלים עלינו עול מלכותו ית' ומצותיו עי"ז אנו נוהגים שביעה וחיות לעילא כביכול ונעשה יחוד למעלה פנ"ל: או י"ל שהקשה להמדרש הפנ"ל לשון זאת החי' כמראה באצבעו וכי משה היה מראה לבני"י איזה מין פשר ואיזה מין טמא.

דקא לא מסר להם רק שידעו ע"י סימני טהרה איזה לאכול ונהגם שהקב"ה הראה למשה כל מין ומין כמו שדרשו חז"ל אף לישראל לא הראה משה המינים בעצמם רק הודיעם סימני טהרה אכן ע"פ דרפנו הפנ"ל י"ל דזהו סימן מובהק להאדם ליזע איזה מין טהור וכשר לו לאכול דבאמת אדם אשר אין חפצו ורצונו כ"א להשלים רצונו ית' ולהעלות בכל עת תענוג ושעשועים להבורא ית' אז אינו יכול ליקרב אליו שום דבר איסור.

כי כל דבר הפשר ויש לו חיות ונקשר בשורשו הקודש אז טבעו תמיד שחושק ומתאונה ונקסוף לעלות ולדבק בשורשו משא"כ דבר איסור וחיצונית אשר הוא נפסק מהשורש אין לו רצון כלל להיות לו עליה פי א"א וא"כ המאכלות האסורות אשר הם מטמטמים את לב האדם וע"י נפסק האדם מן רצון הבורא ית' ואז בנדאי זה האדם שחפצו ורצונו להשלים רצונו ית'.

ובא לפניו דבר איסור אז לא יוכל להתקרב אליו ואין לו רצון כלל לאכול אותו כי זהו נגד רצונו ית'. ובנדאי מה שהש"י מזמין לפניו ורצונו מסכים שיאכל אותו אז ידע ויבטח שטוב הדבר וכשר לפניו שיהיה עליה לדבר המאכל שהוא ע"י האכילה הלזו פנודע ליו"ח.

דהקב"ה מזמין להצדיקים אותם הדברים הצריכים לעלות וא"כ התורה הוא בתוך בני מעים של האדם השלם הינו שע"י הבני מעים יוכל להבחין אם מתאונים לאכול זה המאכל שהוא לפניו אז יאכל וא"ל לא יאכל פנ"ל וזש"ה זאת החיה אשר תאכלו ר"ל אותם הדברים שחפציתם ורצונכם יהיו לאכול זאת בנדאי הוא פשר ויהיה נמשך חיות למעלה ע"י אכילה זו וז"ש המדרש.

רק באופן כמ"ש דהמע"ה לעשות רצונה אלהי חפצתי אז ותורתה בתוך מעי ר"ל דכל מה שאמרנו הוא רק באדם שכל מגמתו וחפצו אינו אלא להשלים רצונו ית' אז תורתו בקרבו ויוכל להבחין בעצמו איזה נוכשר לאכול אשר הוא רצון הבורא ית' בכך והוא ית"ש יזכינו שנהיה מן העושים רצונו ית' באמת ובלב שלם כיה"ר אמן: תזריע ויזכר

ג' אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ גוֹ' לְשׁוֹן רִשׁ"י ז"ל א"ר שְׁמַלְאֵי כָּשֶׁם שִׁיִּצְיָרְתוּ שֶׁל אָדָם אַחַר כָּל בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף בַּמַּעַב"ר.

כָּךְ תּוֹרָתוֹ ג"כ מְתַפְרָשֶׁת אַחַר תּוֹרַת בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף עַכ"ל וְהוּא נִפְלָא וְנִעְלָם כְּפִיּוֹן רִשׁ"י שֶׁהֵבִיא זֶה כָּאֵן וְאֵם רְצוֹנוֹ בְּזֶה לְתַרְזֵן לְמַה אֵיחָרָה הַתּוֹרָה לְכַתּוּב דִּינֵי הָאָדָם אַחַר דִּינֵי בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף הֵלֵא נִמְסַר לָנוּ כָּלֵל גְּדוֹל שְׂאִין מְוַקְדָּם וּמְאֻחָר בַּתּוֹרָה וְעוֹד מָה הוֹעִיל בְּתִירוּצוֹ דְּהֵנָּה אַחֲזו"ל בַּמְדָּרָשׁ ע"פ אַחֲזוֹר וְקָדָם צְרַתְנֵי אַחֲזוֹר בַּמַּעַב"ר וְקָדָם בְּמַחְשָׁבָה דְּבִאֲמַת הָאָדָם הוּא מְוַבְחָר הַבְּרִיאָה וְעֵלָה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה לְהַפְרָאוֹת וּבִשְׂבִילוֹ נִבְרָאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת רַק בְּמַעֲשֵׂה בְּפִנְעֵל נִבְרָא הָאָדָם אַחֲרוֹן לְכָל הַנִּמְצָאִים וְהוּא עֵבוֹר כִּי הוּא כּוֹלֵל כָּל הַבְּרִיאָה פְּנֻלָם כִּי בְּהַגּוֹף יֵשׁ ד' יְסוּדוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וַיֵּשׁ לוֹ נֶפֶשׁ הַמְתַּנוּעָע שֶׁהוּא מְעוֹלָם הַגְּלִגְלִים וְרוּחַ שֶׁהוּא מְעוֹלָם הַיְצוּרִים וְנִשְׁמָה שֶׁהוּא מְעוֹלָם הַבְּרִיאָה וְנִשְׁמָה לְנִשְׁמָה שֶׁהוּא מְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת וְהַכֹּל הוּא לְהוֹרוֹת שֶׁהוּא יְכוֹל לְתַמְנֵן וּלְהַעֲלוֹת כָּל הַבְּרִיאָה ע"י מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים עַד נִקְוָה פְּנִימִית הַעֲלִיּוֹנָה וְכֻלָּם תְּלוּיִין בּוֹ.

וּלְכָךְ נִבְרָא הָאָדָם אַחַר פְּנֻלָם אֲבָל בְּאֲמַת בְּהַמְחָשָׁבָה הוּא קוֹדָם שְׂבִשְׂבִילוֹ נִבְרָאוּ פְּנֻלָם וְא"כ הֵיאָד דִּימָה תּוֹרָתוֹ לִיצְיָרְתוֹ דְּהִיצְיָרָה הֵימָה מְוַכְרַחַת לְהִיּוֹת מְאֻחָר כְּדִי שִׁיָּהָא יְכוֹלֵת בְּיָדוֹ לְהַעֲלוֹת פְּנֻלָם כְּפִיּוֹן אֲבָל תּוֹרָתוֹ הִיא בְּחִי חֻקָּה עֵילָא מְחָשָׁבָה סְתִימָא וּבְמַחְשָׁבָה הֵלֵא הוּא קוֹדָם: וּבְהַעֲרִיר לֵב י"ל ע"פ דְּרָךְ רַמְזוֹ דַּא' בְּסַפְרֵי.

אָדָם כִּי יִהְיֶה בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ נִגַּע צָרַעַת בְּעוֹר וְלֹא בְּבָשָׂר וְגִידִין וְעֲצָמוֹת וְכ' הַרְמַב"ם ז"ל שֶׁזֶה לֹא הֵיךְ דְּבָר טְבָעֵי רַק בְּדָרָךְ גַּם וּפְלָא כִּי כְּשֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל שָׂרוּיִין עַל אֲדָמָתוֹ וְהִשְׁכִּינָה שְׂרוּיָה בֵּינֵיהֶם וְהָיָה לָהֶם מְדַרְיַגַת הַנְּבוּאָה אִז הָיָה לָהֶם גַּם מְדַרְיָגָה זוֹ הֵינֵנו כְּשֶׁהָיָה אַחַד מְזַרַע יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה אֵיזָה דְּבָר רַע ח"ו אִז תִּיכַף הָיָה נִרְאָה בְּגוּפוֹ מִרְאוֹת הַטּוֹמְאָה.

וְרְצוֹנוֹ כְּבִיכּוֹל רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֵינוּ וְז"ש קְדוּשִׁים תְּהִיוּ. הֵינֵנו שֶׁמַּגִּיעוֹ לְמַדַּת הַדְּבִיקוֹת בְּשָׂמוֹ ית' וְלִיָּחַד כָּל הָאֵיבָרִי וְהַחַוְשִׁים אֵלָיו ית' וְז"ש יְכוֹל כְּמוֹנֵי ר"ל שֶׁהַדְּבִיקוֹת שֶׁל זָרַע יִשְׂרָאֵל בְּהַש"י יְהִי כ"כ חֲזַק מִמָּשׁ כְּמוֹ הַדְּבִיקוֹת שֶׁיֵּשׁ לְהַבּוֹרָא ב"ה וּב"ש בַּהַכְּנֵי.

לז"א כִּי קְדוּשַׁת אֲנִי קְדוּשַׁתִּי לְמַעַלָּה מְקַדְּוֶשְׁתְּכֶם ר"ל דְּזָהוּ וְדָאֵי שְׂאִין שׁוּם נִבְרָא יְכוֹל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּשָׂמוֹ ית' כְּמוֹ שֶׁמְדַבֵּק עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל הַשִּׁי"ת בַּהַכְּנֵי כִּי אֵין בְּכַח שׁוּם אָדָם לְבוֹא לִידֵי דְּבִיקוֹת כְּזוֹ וִיהִי ר' שְׁנֵה' דְּבִיקִים בְּשָׂמוֹ ית' וּבְמַדּוּתֵי הַק' בְּכָל עַת וְרַגַע וְקְדוּשַׁת יְאִמֵר לוֹ אֲמֵן: קְדוּשִׁים תְּהִיוּ בַּמְדָּרָשׁ הַה"ד וְיִגְבֶּה ה' צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהֵאֵל הַקְּדוּשַׁת נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה אַרְשֵׁב"י אֵימַתִּי הַקַּב"ה מְתַרְוֵם כְּשֶׁעוֹשֶׂה דִין וּמִשְׁפָּט בְּרִשְׁעִים וְאֵימַתִּי הַקַּב"ה מְתַקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה בְּשִׁעָה שְׁמֵלֵמֵד סְנִיגוּרִיא עַל יִשְׂרָאֵל כּו' דְּהֵנָּה הַשִּׁי"ת הוּא גְבוּהָ עַל גְבוּהֵם וּבְאֲמַת הַש"י מְתַנַּהֵג בְּעֲנִיּוֹת עִם הַכְּנֵי וְאֵף שְׂאִין עָרַף לְגַדְּוֹלָתוֹ וּלְרוֹמְמוֹתוֹ ית'.

עַכ"ז הוּא כְּבִיכּוֹל מְקַטִּין וּמְצַמְצֵם עֲצָמוֹ לְתוֹךְ הַמַּדּוֹת שֶׁל חֶסֶד וְרַחֲמִים כְּדִי לְהִיטִיב לְהַנְּבָרָאִים וּבְפִרְט לְזָרַע יִשְׂרָאֵל וְכ"ז הוּא רַק לְאוֹהֲבֵי שְׂמוֹ וְיּוֹדְעִים שֶׁהֵם מִמָּשׁ כְּאִפְסֵי וְאֵין זוּלַת שֶׁפָּעוּ וְחִיּוּתוֹ ית' הַשׁוֹפֵעַ עֲלֵינוּ תְּמִיד בְּלִי הַפְּסֵק רַגַע ח"ו אֲבָל מִי שֶׁהוּא גְבוּהָ בְּדַעְתּוֹ וְאֵין מְשִׁים יְרֵאת אֱלֹהִים נִגְדַּת פְּנֵיו אִז הַקַּב"ה מְגַבִּיֵה א"ע לְמַעַלָּה לְרוּם הַשָּׁמַיִם הַעֲלִיּוֹנִים וְאִז מִמִּילָא בְּהַסְתֵּר פְּנֵיו כְּבִיכּוֹל נַעֲשֶׂה בְּהַרְשָׁעֵי דִין וּמִשְׁפָּט וְזָהוּ שֶׁנַּעֲשֶׂה גְבוּהָ עַל גְבוּהֵם וְנִגָּה עַל גְּאִים וְזָהוּ וְיִגְבֶּה ה' צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט שֶׁהוּא ית' מְתַרְוֵם כְּשֶׁעוֹשֶׂה

משפט בהרשעים וכן"ל שלולא שסילק שכינתו מהתחוננים והסתיר פניו מהם כביכול לא היא נעשה משפט בהרשעים וכן"ל והאל הק' נקדש בצדקה דלשון קדושה מורה על הפרשה והבדלה כנ"ל היינו פשהאדם הוא עובר עבירה ח"ו או אינה תאנה רעה או מדה רעה אז הקב"ה מלמד זכות עליו ששהאדם אינו חייב בדבר.

ולא בא זה מצד נשמתו ושכלו כ"א מצד אחר, כי בנדאי הנשמה הוא קדושה חלק אלוה ממעל וממילא אינה חפיצה ברע רק זה בא מחלק האב והאם שג' שותפין יש באדם והאב מזריע כו' אשר מחלקי האב והאם בא האדם לידי עבירה ח"ו אבל מצד נשמתו הק' שהוא חלק הש"י לא היא האדם חוטא כלל.

כי היא באה ממקום קדוש וא"כ ע"י לימוד זכות זה על עמו ישראל נתקדש שמו ית' היינו שמבדיל ומפריש את הנשמה שהוא חלקו מן הרע ומחזיקו בכשרות וזהו קידוש שמו ית' וז"ש קדושים תהיו.

כי יש בכם נשמה קדושה חלק אלוה ממעל כי קדוש אני ומצד נשמות ישראל ראוי ונכון להם להיות קדושים וזה"ש איש אמו ואביו תיראו ר"ל שכל אדם יסתכל ויירא מחלק אב ואם שיש בו שלא יבוא ע"י החלקים הללו לידי חטא ח"ו כי זה תלוי בקדושת אב ואם בפשעת הזיווג וז"ש ואת שבתותי תשמרו היינו שעי"ז שתהיו יריאים וחרדים תמיד מחלק האב והאם כנ"ל תמתינו על זיווג של שבת כדי שתולידו בקדושה ושמירה היא לשון המתנה כמו ואביו שמר את הדבר ולזה הקדים במורה אם לאב כי בזכר יש התגברות האם מחמת שהקדימה להזריע טיפה שלה תחלה כמאחז"ל אשה מזרעת תחילה יולדת זכר ויה"ר שנהי' קדושים כרצונו ית' אמן: והתקדשתם והייתם קדושים במדרש הנ"ל באופן אחר יכול פמוני ת"ל כי קדוש אני קדושותי למעלה מקדושתכם וי"ל דהנה אי' בגמ' למה הצדיקי דומים בפני השכינה כגר לפני האבוקה ופי' מו"מ דובער זצ"ל דא' בגמ' אבוקה אורה לאחרי ומיקטף קטופי רומז על הבורא ית' שהוא א"ס וא"ת וכח מי יכילנו ובנדאי אם היא הקב"ה מאיר בעצם קדושתו היו כל העולמות כולם והנבראים קמ' פלא והיו ממש בטילין ממציאותם רק שהוא ית' מצמצם שכינתו וקדושתו כפי כח כל נברא כדי שיוכלו כאו"א לקבל שפעו וסיוותו וזהו אורה לאחריה שא"א להשיג קדושתו כ"א בדרך אחרונים ומיקטף קטופי שהקדושה אינה שופע תמיד בתמידות פאחת רק מעט מעט ופעמי האור חוזר עכ"ל וזהו והייתם קדושים יכול פמוני היינו שלא תעמדו בהקדושה בתמידות רק שתחזרו לפעמים פמוני ת"ל כי קדוש אני קדושותי למעלה מקדושתכם.

ע"כ צריך להיות בחי אור חוזר כדי שתוכלו לקבל משא"כ אתם תוכלו להיות דביקים בתמידות וכיה"ר אמן והבן היטב: והייתם לי קדושים כי קדוש גו' במדרש אמר הקב"ה אני קדוש ולעצמי אני מקדש אלא אני מקדש את ישראל וישראל מקדשין אותי ע"כ לבאר זה י"ל ע"פ דאי' בזוה"ק דאית ג' קיטרין בהאדם דאינון נפש ר"ג והאדם הוא בחי' קומה שלמה בחי' עולם קטן וכן בכל עולם ועולם יש כביכול אלו הג' בחי' וגם בעלמא דאצילותא קדישא ישנו כביכול אלו הג' בחי' וגם בכ"א מהג' בחי' אלו פלולים אלו הג' בחי' ביחד ובחן' נשמ"ה הוא בחי' נסוד חב"ד ובחן' רוח' הוא בחי' נסוד חג"ת ובחן' נפש הוא בחי' נסוד נה"י.

והנה כמו שיש בעולם המלאכים והגלגלים בחי' הנק' שכל הנבדל ככה ישנו בעולמות עליונים הק' והוא בחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתו פי קודש הוא לשון הבדלה והפרשה כמבואר לעיל כמה פעמים ומבחי' קודש הוא מקור החיות משח רבות עילאה קדישא והשפעה טובה כל טיבונקל חדו וכל ברפאין לכל העולמות ושם הוא מקור ושורש לאינון ג' קוטרין והנה ידוע שישראל עלו במחשבה תחלה להבראות והי' אז הכנ"י בבחי' יו"ד והי' טמיר וגניזו במחשבה עילאה סתימאה והמחשבה הי' בסוד ובחי' אור המקיף.

והי' בחי' קודש מקיפין לה כפיכול והמחשבה הוא ע"י וא"ו ואז נעשה קדוש מלא בנא"ו ונהו סוד הקדושין שהאצבע הוא כפיכול בח' וא"ו והטבעת קדושין הוא המקיף אותו סוד אור מקיף ואמר הרי את מקודשת לי והבן זה ונהו ג"כ סוד הקדושין שאנו אומרים בכל יום.

קדוש קדוש קדוש היינו להמשיך מהג' בחי' של נשמה כפיכול דאינון בסוד חב"ד. אל התלת אבהן קדישין סוד חג"ת דאינון ג' בחי' של רוח כפיכול ה' צבאות הוא בחי' נה"י ג' בחי' נפש כפיכול ואח"כ מלא כל כל הארץ כבודו סוד מלוכה עליונה הק' והנה כאשר האדם מפריש ומבדיל א"ע מפל תאוה ומותרות ומפל תענוגי העוה"ז ומכש"כ מהעבירות ר"ל אזי נק' קדוש וכאשר הוא נזהר ושומר כל אבר ואבר לבל יפגום אותם ח"ו פגון חוש הראיה וחוש השמיעה וחוש הדיבור שהם רומזים לעולמות עליונים הק' וכן כל שאר איבריו כשהם טהורים וקדושים אזי ממשיך עי"ז קדושין ושפע חיות וברפאין טבין לכל העולמות עליונים ונמשך עליהם שפע חיות ומשח רבות עילאה קדישא מהמקור ושורש החיות שהוא בחי' קודש ונהו פי' המדרש אני מקדש את ישראל היינו אני מבדיל ומפריש את ישראל להיותם לי והיינו ע"י המצות הק' אשר צוני הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא ועי"ז נעשים איבריו של האדם קדושים וכמו שאנו אומרים אשר קדשנו במצותיו ועי"ז ישראל מקדשין אותי כפיכול פי עי"ז ישראל ממשיכין קדושין וחסיות ושיעשועים ושפע טובה וכל טיבו וכל חדו לכל עלמין עילאין קדישין.

וכיה"ר עד יערה עלינו רוח ממרום וישלח לנו משיח צדקנו בב"א והמשפיל יבין כ"ז היטב: אמור דבר אל בני ישראל וגו' וקצרתם וגו' את עמר וגו'. בהעיר לב י"ל.

אחרי אשר חנן ה' בדיעה והשכל. פי הנה ידוע פי ראשית המחשבה שעלה ברצונו הפשוט האחדות האמיתית ית' וית' להאציל ולברוא את העולמות הי' מחמת שהי' ברצונו כפיכול להיות לו תואר מלכות ואין מלך בלא עם והיינו ה' מלך כדי להתאר בשם מלך.

לזה לבש גאו"ת גימ' ת"י נימין קדישין להאציל ולברוא את העולמות וכבר מבואר זה אצלנו כמה פעמים ביותר ביאור ולהיות פי הבורא ב"ה וב"ש הוא מושלל מהשגה ולא ישגיגוהו שום נאצל ונברא כו' וגם פי איהו יוכלו העולמות ליהנות מאור בהיר צח ומצוחצח אור א"ס וא"ת ב"ה וב"ש ויזאת כפיכול האציל מהוד מעט לבושו עלמין עילאין קדישין בצמצומים רבים צמצום אחר צמצום ושקל בפלס הרים לכל עולם ועולם כפי בחינתו וכפי אשר יוכל לקבל אורו וטובו וחסדו הגדול ובכל צמצום וצמצום כפיכול ובכל עולם ועולם ברא ויצר ועשה בסוד עשר קדושות ובחי' עשירית מכל עולם ועולם הוא בחי' המלוכה הקדושה והוא כפיכול פלי לקבלה לקבל כל האורות והכוחות

העליונות הקדושות והשפעות הקדושות וכל טיבו וכל ברכאן ובחן' המלכות הקדוש נק' בסוד עמ"ר.

ונהו סוד והעמ"ר עשירית האיפה הוא כי אפ"ה הוא מספר פ"ו סוד שם אלהים הק' שיהוא בסוד הצימצום כביכול ולכן דיגין מתערין מינה ובחן' עמ"ר הוא מדה עשירית לכל העולמות ולכל צימצום וצימצום כביכול ולהבין ולדעת למה נק' מדה זו בשם עמ"ר.

הנה ידוע מאחז"ל הכל בידי שמים חוץ מי"ש ועוד אמרו אין לו להקב"ה בעולמו אלא אוצר של יראת שמים בלבד שנא' יראת ה' היא אוצרו ולהבין דבריהם ו"ל י"ל דהנה כל המצות ומע"ט שהאדם עושה הכל הוא מתת ה' כגון לימוד התורה ונתינת צדקה ודומיהן וכמ"ש כי ממה הכל ומידה נתנו לה ועיקר עבודת האדם הישראלי אשר מהראוי ונכון הוא לחשוב אותה לעבודתו ממש ולקבל שכר טוב עליה הוא רק יראת שמים בלבד עד"מ אם יש לאדם שמנים וינינות טובים וסלתות ואין לו אוצרות וכלים להכניסם לתוכן אז הולכים פולם לאיבוד וכן הוא אם יהיה לאדם חכמה ובינה ומדע ושאר מדות טובות ואין לו יראת שמים אז פולם כאפס ואין נחשבו והולכים לטמיון ותם לריק פחותיו ומדותיו אמנם כאשר האדם מקבל עליו עמ"ש באימה וביראה מפחד ה' ומהדר גאונו אזי כל המדות טובות והחכמה והבינה ודעת וכל פחותיו ועשיותיו ופעולותיו פולם עולים לרצון לפני ה' ונהו פי' מאחז"ל אין לו להקב"ה בעולמו אלא אוצר של י"ש בלבד כי זהו עיקר העבודה המיוחסת אל מעשה בני האדם הישראלי שנא' יראת ה' היא אוצרו כי היא האוצר והפלי המשמרת לכל המדות והפחות לכל יחנו מהם החיצונים ר"ל והנה פשה האדם מקבל עליו עמ"ש באמת באימה וביראה ועובד את ה' בכל לבבו ובכל נפשו אזי נעשה חדנה ותענוג ושיעשועים בהעולמות.

העליונים וממשיף עי"ז אל בחי' המלוכה הקדושה (בחי' מ"ש שיהוא בחי' יראת ה' ג"כ ועיין עוד במ"ש בזה בסיום המשנה עתיד הקב"ה להנחיל לכל צו"צ ש"י עולמות) הארה מש"י עלמין. ע"ד יובילו ש"י למורא וסוד ש"י עלמין הם בסוד יו"ד פעמים שם א"ל פנודע ויש אז לבחי' מלכות הקדוש עליה שיהא עולה ומתניחדת ומתקשרת בסוד ש"י עלמין ונעשה צירוף שד"י כי דל"ת רומז לבחי' זו פנודע ותיבת עמ"ר הוא מספר ש"י ולזאת נק' בחי' זו בשם עמ"ר עשירית האפה וכנ"ל וע"פ כל הנ"ל נבוא מעתה לבאר הפסוק כי תבאו אל הארץ היינו בחי' ארץ הק' העליונה סוד מ"ש אשר אני נותן לכם כי זהו העבודה אשר נתן ה' לבני האדם היינו יראת ה' שיהוא מ"ש וכנ"ל.

וקצרתם את קצירה היינו שתהיו בבחי' מחצדי חקלא משדה תפוחין קדישין היינו שתמשכו משם השפעות טובות וכל טיבו להכני' לתתא ונהבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הפהן היינו לבחי' ומדת פהן שיהוא חסד אל והניף הפהן ע"י בחי' את העמ"ר סוד המלכו' הק' וכנ"ל למדרג' יותר גדולה עד למאוד היינו לפני ה' לרצונכם כמו שהי' הרצון הקדום בתחלת מחשבת בריאת העולמות להיות מלה על עם ישראל וכמבואר ונהו לרצונכם היינו הרצון שלכם ואז נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים וכיה"ר אמן והמשפיל יבין כ"ז כי קצרת: במדרש א"ר אבין כו' לעולם אל תהי מצות עומר קלה בעיניך שע"י מצנת העומר זכה אברהם לירש את ארץ פנען הה"ד ונתתי לה ולזרעה אחריה ע"מ נאמה את בריתי תשמור ואיזה זה מצנת העומר והוא תמוה דמה שייכות יש

מצות העומר לבריתי תשמור אף י"ל ע"ד האמת דהנה לכאורה יש לדקדק דמצות מילה הוא בזכר ושמירה הוא לשון גוקבא וא"כ היאך אמר את בריתי תשמור אף באמת ידוע דמצות מילה מורה על התגלות הסודים והארת שם הנו"ה הק' כמו שפרנמוז בהפסוק מ"י י"על"ה ל"נו"ה ה"שמי"ה ר"ת מילה וס"ת הוי"ה ר"ל שע"י פריית הערלה ופריעה נתגלה החותם הק' ומאירים הסודים אף דמקודם צריך האדם להכין א"ע לעשות פלי לקבל הסודים והעמ"ר הוא הפלי והמדה כמ"ש והעמר עשירית האפ"ה הוא וע"כ הפנונה בספה"ע הוא שצריך ליתן הארה להפלי היינו שמתהרין הגבורות ע"י שהאדם מטהר מדותיו ומחשבותיו ומצמצם א"ע מה לעשות ומה שלא לעשות וזהו גבורה מה שמגבילי הדבר ומעפבין אותו שלא להתפשט וישראל פשיצאו ממצרים היו צריכין לספור ולעשות פלי שיהיו מוכשרין לקבל התורה דעדיין לא הגיעו אז לבחי' אותיות דהוא הא"ב עד ימי חג השבועות שהיו מקריבין שתי הלחם מן החטה וחט"ה גימ' כ"ב אותיות.

ולכך היו צריכין להקדים הבאת העומר שהוא מין שערה שהיו להם יניקה מאותיות מנצפ"ך דב' פעמים מנצפ"ך עולה גימ' שער"ה (כמו שמבואר בכ' האריז"ל בכוננת ספירת העומר). דהוא רומז על הגבורות ואנו צריכין להמתקן וליתן ספירה והארה להעמ"ר וכמ"כ באברהם שקיים מצות המילה שזכה להתגלות הסודים ולהארה של שם הנו"ה הק' אף עכ"ז נדאי הנצרה להקדים לברית בחי' שמו"ר דהוא גוקבא שרומז על הדין והצמצום היינו שהכין א"ע וטיהר את גופו ואיבריו להיות פלי מוכשר לקבל הארה וכו"ל כמו שאנו מכוונין בכוננת ספה"ע לקבל אח"כ ברית התורה בחג השבועות ונדא ונדא אחת הוא.

דעל המילה נכרתו י"ג בריתות והעמ"ר הנה צ"ל מגופה בי"ג נפה נפ"ה גימ' ע"ב ס"ג פי הם רומזים אל דבר אחד פנודע להבאים בסוד ה' והבן כ"ז היטב: בהר והארץ לא תמכר לצמיתות פי לי הארץ פי גרים וגו' י"ל בהעיר לב פי התוה"ק רומזת לנו פאן הבטחה נאמנה שהבטיח לנו הפורא בהוב"ש לעת הזאת אשר אנחנו בגלות הנה וכביכול השכינה הק' היא ג"כ בגלות כמ"ש ובפשעיתכם שולחה אפכם.

וכתיב בכל צרתם לו צר כביכול וכאשר יגיע עת דודים אי"ה במהרה בימינו להקים השכינה הק' ולואלה כביכול אז גם אותנו יגאל עמה וכמ"ש בזה"ק עד"מ עיי"ש שעיקר הגאולה שתהי' במהרה בימינו הוא בגין דיתפייס קב"ה עם מטרוניתא דילג' כביכול וזהו פרנמוז בהפסוק והארץ היינו ארץ הידועה הק' העליונה לא תמכר לצמיתות ח"ו להיות פי לי הארץ.

וגם אותנו יגאל עמה וכמ"ש פי לא יטוש ה' את עמו בעבור שמו הגדול והבן פי גרים ותושבים אתם עמדי היינו אתם עמי ר"ל כביכול אנחנו שנינו המה בבחי' גרים ותושבים. פי הקב"ה הוא תושב כל עלמין הוא ברא כל עלמין וממלא כל עלמין ולית אתר פנוי מינו' וגם הוא נק' כביכול בבחי' ג"ר בעוה"ז פי כל הע' אנומות לא רצו לקבל עליהם עול מלכותו ואדנותו ותורתו ומצותיו כ"א אנחנו בני"י עם קדוש עדת ה' בני אל חי וגם בני"י הם בחי' תושב פי ישראל עלו במחשבה תחלה להבראות ובשביל נתישבנו ונתיסדו כל העולמות העליונים והתחתונים וגם המה נק' גרים בין האנומות אמןם בני"י עדת ה' המה

וכמ"ש פי חלק ה' עמו וְהָא ית' אַחֲזַת נַחֲלָתָם וְהָמָּה דְבוּקִים בְּאַחֲזִיזִים בּוּ ית' וית' וכמ"ש כְּאֲשֶׁר יִדְבֹק אִישׁ אֶזְרוֹר בְּמִתְנִיּוֹ כו' וְאַחֲזִיזְתֶּם הוּא בְּהַשְׁכִּינָה הַק' שֶׁהוּא נֶקֶד בְּבַחֲוֵי אֶרֶץ הַק' סוּד מְלוּכָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהִנֵּה פְתִיב וּמְלֻכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה ע"כ הַשְּׁרִים הַעֲלִיּוֹנִים וע"כ הַעוֹלָמוֹת וְזֶהוּ יִרְמֹז בְּפָסוּק וּבְכָל אֶרֶץ אַחֲזִיזְתֶּם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לְאֶרֶץ הַיִּינוּ ע"י אֶרֶץ אַחֲזִיזְתֶּם כְּשֶׁאַתֶּם נְאֻחִים וּדְבוּקִים בְּמְלֻכּוֹתָא קַדִּישָׁא עי"ז גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ לְאֶרֶץ הַיִּינוּ לְכָל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר תַּחַת מְשָׁלַת הָעַמִּים וְשָׂרֵיהֶם תּוֹצִיאוּ בּוֹלְעֵם מִפִּיהֶם וְאִז גְּאֻלָּה עוֹלָם תִּהְיֶה לָהֶם יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאֶרֶץ בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ כִּי־ר אָמֵן וְהַבּוֹ: וְאִישׁ פִּי יִמְכּוֹר בֵּית מוֹשֵׁב עִיר חוֹמָה וְגו' יָמִים תִּהְיֶה גְּאֻלָּתוֹ גּו' שָׁנָה תִּמְיָמָה וְקָם הַבֵּית גּו' לְהִבִּין טַעַם לָמָּה נִשְׁתַּנּוּ בְּתֵי עָרֵי חוֹמָה לְהִיּוֹתָם נִחְלָטִין אִם לֹא נִגְאָלוּ תוֹךְ שָׁנָה רִאשׁוֹנָה גַם לָמָּה דוֹקָא הַקּוֹף וּלְבַסּוּף יֵשֵׁב גַם לָמָּה תְּלוּי הַדְּבָר בִּימּוֹת יְהוֹשֻׁעַ ב"נ וְרוֹאֵנִי פִי לֹא נֶאֱמַר פֶּאֶן בְּמַצָּנָה זֹ חֲנוּקָה לְסַתּוּם פִּי הַשּׁוֹאֵל שְׁאִין לְגַלּוֹת טַעְמָה: אֲכֹן בְּהַעִיר לֵב י"ל דְּהִנֵּה הַכְּנִי נֶקֶד בְּבַחֲוֵי חוֹמָה וכמ"ש אֲנִי חוֹמָה וְלִהְבִּין מִפְּנֵי מָה נֶקֶד הַכְּנִי בְּשֵׁם חוֹמָה י"ל הִנֵּה יָדוּעַ פִּי יִשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה לְהַבְרָאוֹת כְּדֵי לְהִיּוֹת לוֹ תִּנּוּאֵר מְלֻכּוֹת וְאִין מְלִיךָ בְּלֹא עִם וּלְזֹאת הַאֲצִי"ל וּבִר"א וּצ"ר ועש"ה אֵת עוֹלָמוֹ וְנִמְצָא שֶׁהַכְּנִי הָיָה אֶז בְּבַחֲוֵי יו"ד טְמִיר וּגְנִיז בְּמַחְשָׁבָה עֵילָאָה קַדִּישָׁא וְהַמַּחְשָׁבָה הָיָה בְּבַחֲוֵי אֹר הַמְקִיף לְהַכְּנִי כְּכִיכּוֹל כְּחוֹמָה וְאַח"כ נִשְׁתַּלְּשְׁלוּ הַעוֹלָמוֹת מְעִילָה לְעָלוֹל ע"י י"ב צִירוּפֵי הוּי"ה בְּסוּד י"ב גְּבוּלֵי אֶלְכְּסוֹן וְנִתְיָשְׁבוּ הַעוֹלָמוֹת עַל מְכוּנָן וּסוּדָן כְּפִי אֲשֶׁר שִׁיעָר וְקִצַּב הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש מְדָה וּגְבוּל לְכָל עוֹלָם וְעוֹלָם וְזֶהוּ הַסוּד שֶׁאֲחַז"ל הַקּוֹף וּלְבַסּוּף יֵשֵׁב פִּי יֵשֵׁב הוּא מְסַפֵּר י"ב פְּעָמִים הוּי"ה אֲשֶׁר ע"י י"ב צִירוּפֵי הוּי"ה בָּאוּ כָּל הַעוֹלָמוֹת לִישׁוּבָן וְתִיקוֹן וְהִנֵּה כָּל עִיר וְעִיר וּכ"מ מְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל הַק'.

הוּא רוֹמֵז לְעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹנִים הַק' וְכָל הַבְּתִים וְהַשְּׁדוּת שְׁבֹא"י שֶׁנִּמְכְּרוּ יוֹצְאִים בִּיּוֹבֵל מְרֻשׁוֹת לֹקֵחַ וְחוֹזְרִים לְבַעֲלֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים. פִּי יוֹבֵל הוּא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וְאִז יֵשׁ אַתְּעוּרֹתָא מְעֻלָּא דְחִירוֹ עֲלֵמָא דְבִינָה קַדִּישָׁא סוּד נו"ן ש"ב.

וְאִז חִירוֹ לְכוּלָּא אֲשַׁתְּכַחֵא וְחוֹזְרִים הַבְּתִים וְהַשְּׁדוּת לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ אַחֲזִיזְתוּ אֲמָנָם בֵּית מִבְּתֵי עָרֵי חוֹמָה אֲשֶׁר הַקּוֹף וּלְבַסּוּף יֵשֵׁב וְלֹא גְאָלוּ תוֹךְ שָׁנָה נִמְצָא עָבְרוּ עָלָיו י"ב חוֹדֶשׁ שָׁהֶם בְּסוּד י"ב צִירוּפֵי הוּי"ה הַקְּדוּשִׁים.

אִז וְקָם הַבֵּית לְקוֹנָה אֹתוֹ לְדוֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בִּיּוֹבֵל פִּי הוּא בְּבַחֲוֵי לְמַעְלָה מִיּוֹבֵל פִּי בַחֲוֵי זֹ טְמִיר וּגְנִיז הָיָה בְּרִאשִׁית הַמַּחְשָׁבָה סוּד מְלֻכּוֹת עַד לֹא קָדָם קְדוּמָה וְצ"ל מְנוֹקֶפֶת חוֹמָה מִימּוֹת יב"ן ע"ד פְּנֵי מְשָׁה כְּפָנֵי חַמ"ה וּפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבַנ"ה.

וְהַמְשָׁפִיל יָבִין כ"ז. פִּי הֵם דְּבָרִים הַעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ ש"ע: פִּי לִי עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם וְג' לְהִבִּין כְּפֹל הַלְשׁוֹן עֲבָדִים עֲבָדֵי הֵם י"ל שְׁבָא הַכְּתוּב לְהוֹרוֹת לָנוּ שְׁכָל אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל אִינוּ יְכוּל לְהַקְרִי בְּשֵׁם עֲבָד אֲפִילוּ לְהַצְדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים אִינָם נִקְרָאִים בְּשֵׁם עֲבָד לֹא עָלוּ שֶׁהוּא עֲבָדוֹ שֶׁל צְדִיק הִנֵּה פִי שֵׁם עֲבָד אִינוּ שִׁינֵי רַק בְּמִי שֶׁעוֹבֵד וְעוֹשֶׂה וּפּוֹעֵל עוֹבְדוֹת וְעַשְׂוִיֹת וּפְעוּלוֹת אֲשֶׁר הָיָה מוּטָל עַל רַבּוֹ לְעַשׂוֹתָם וְהוּא טוֹרַח וְעוֹשֶׂה הַכָּל עֲבוּר רַבּוֹ וְאִז נִמְצָא שֶׁהוּא פּוֹטֵר אֵת רַבּוֹ מִהַטְּיָרְחָא שֶׁהָיָה מוּטָל עָלָיו וְעַד"ז הַצְדִּיקִים הַק' נִקְרָאִי עֲבָדֵי ה'.

ע"ד הַדְּבָק בְּמִדּוֹתָיו מָה הוּא רַחוּם אִף אֵתָה הִי רַחוּם וְתַרְחָם עַל הַבְּרִיּוֹת וְכֵן הַקְּב"ה זָן אֵת כָּל הַעוֹלָמוֹת וְכָל הַבְּרוּאִים וְהַכָּל ע"י פְּעוּלוֹת וְעוֹבְדוֹת הַצְדִּיקִים הַקְּדוּשִׁים וּמַעֲשֵׂיהֶם

הטובים ואז מתברכין כל עלמין מכל טיבו וכל חידו ע"ד שאחז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים.

כי הנה זנין ומפרנסין ע"י צדקות וכשרון מעשיהם את כל העולמות ולזה נק' הצדיקים עבדי ה' שהמה עושים מה שהיה צריך הש"י לעשות פדרך הטוב להיטיב לכל הברואים אשרי העם שפכה לו והעובדות ומעשיהם הטובים ומצות התורה המה מוטלים ומצוונים ע"כ איש פרטי איש הישראלי ואין אחד מהם נפטר בעשיית חבירו ולזה א"א לתאר לשום איש ישראל בשם עבד.

אפילו להצדיקים הק' אינו יכול להקרא בשם עבד שלהם פנ"ל. כי אינו פוטר את רבו במעשיו ובפעולותיו ועל שניהם פאחד חל השיעבוד לשעבד כל איבריו וחושיו לעבודת בוראו ית'.

ולקבל עליו עול מלכותו ויראתו ולעשות את כל מצותיו אשר צונו וע"כ כפל הפוסק ואמר עבדי הם לשלול בחי' זו עבד לעבדי ה' והטעם לדבר סיני בפסוק אני ה' אלהיכם ועל שניהם פאחד חל השיעבוד וקבלת עמ"ש וכן"ל והבן: בחקותי אם בחקותי תלכו ונתתי גשמיכם גו' א"ם ב"חקותי ת"לכו ר"ת אב"ת וגם תיבת אם הוא אם בצירי סוד אימא עילאה קדישא סוד ה' עילאה ובחקותי היא בחי' מלכותא קדישא סוד ה' תתאה.

כי חוקים המה גזירת המלך על עמו וכדאי' בזוה"ק פ' זו. והיינו אם תפעלו ע"י מעשיכם הטובים פגון לימוד תורה לשמה וקיום המצות בדו"ר דמארנ' לקשר ולייחד ולהמשיך מאימא עילאה ומהג' אבהן קדישין אל ה' תתאה סוד תורה שבע"פ ונק' בבחי' חוקה וכן"ל וזהו אם בחקותי תלכו והיינו ע"י נאת מצותי תשמרו ועשייתם אותם.

על זה מבטיח לנו הבורא ית' וית' לשלם לנו מדה כנגד מדה ואמר ונתתי גשמיכם היינו כל השפעות טובות וכל טיבו וכל ברפאין וכל נהורין עילאין בעתם היינו לבחי' עת"ו דהצדיק חי עלמין שהוא סוד מלכותא קדישא כמבואר בזוה"ק.

ונתנה הארץ יבולה מלשון יובילו שי למורא היינו שהארץ הקדושה העליונה תתן להכנ"י דלתתא מה שהנמשך והובל אליה מה' עילאה השפעות טובות וברכות וזהו יבול"ה יבול ה' סוד חמשי' ש"ב הפוללים עשר עשר (אולי צ"ל חמשה ש"ב הפוללים וכ"א פלול מעשר והם חמשים ש"ב) וזהו ג"כ סוד יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם והבן: ועץ השדה היינו סוד עץ החיים הק' סוד עץ אשר בתוך הגן הק' אשר מהלכו ת"ק שנה יתן פריו ר"ל השפעתו והמשפיל בין כ"ז: או יאמר ונתנה הארץ יבולה ירמון בזה לתחית המתים שיהא א"ה אחר שיבוא העת הטוב לקיבוץ הגליות ונדחי ישראל במהרה בימינו ואם"כ יהיה תחית המתים וזהו אומר ונתנה הארץ יבולה היינו הגופים המובאים אצלה להיות קבורים בתוכה תתן הארץ אותם בחזרה ויחיו בכ"א ועץ השדה יתן פריו.

היינו הנשמות הק' אשר שם הוא מקור ושורש של נשמות ישראל והבן כ"ז היטב ונפלו אונביכם לפניכם לחרב תיבת לחרב הוא מיותר דמאי נפקא לו בזה שיפלו ע"י חרב או ע"י דבר אחר ונראה לפרש דשורש הדבר הוא דלא מיקרי נס ופלא רק בפעם ראשון כשעושה הש"י איזה דבר פלא שלא ע"פ הטבע בעצמו או ע"י נביא וצדיק וזה הנקרא

בְּאֵמֶת נֹס וּפְלֵא אֲבָל בְּפַעַם שְׁנֵי אֲזֵי יוֹכֵל לִהְיוֹת זֶה הַדְּבָר בְּנִקְל לְעַת שְׁיִצְטָרֵךְ לִבִּי בְּכֻלָּל
אוּ לְאִיזָה אִישׁ פְּרָטִי כִּי כָּבֵד נִפְתַּח הַשְּׁעָר וְהַמְקוֹר מְאוֹתוֹ דְּבָר בְּפַעַם הֶרְאִישׁוֹן וְעַפִּיז
תְּבִין מַה שְׁמַצִּינוּ בְּפִקִּידוֹת עֲקָרוֹת שֶׁהַתּוֹה"ק פְּתָבָה וְהַ' פִּקְדָה אֶת שְׁרָה וְהוּא בְּאֵמֶת נֹס
וּפְלֵא גְדוֹל וְאַח"כּ מְצִינוּ שְׁנִפְקָדוּ כַּמָּה עֲקָרוֹת וְלֹא חָשְׁבוּ הַתּוֹה"ק אוֹתָם שׁוֹב לְנֹס כְּמוֹ
רַבָּקָה אֲמַנּוּ הִיְתָה עֲקָרָה וְנִפְקָדָה ע"י תְּפִלַּת יִצְחָק וְכֵן רַחֵל אֲמַנּוּ הִיְתָה עֲקָרָה וְנִפְקָדָה וְכֵן
חַנָּה אֲשֶׁת אֱלִקָנָה הִיְתָה עֲקָרָה וְנִפְקָדָה.

וּכְמ"כ מְצִינוּ בְּקָרִיעַת י"ס שְׁאָנוּ אוֹמְרִים שִׁירָה עַל נֹס גְדוֹל כִּזְוָה וְאַח"כּ מְצִינוּ שְׁהַעֲבִיר
יְהוֹשֻׁעַ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְכֵן רַב־י"י גִּבִּי נָהָר גִּינָאִי אֲמַנָּם שְׁנִרְשׁ הַדְּבָר הוּא כ"ז
שְׁלֵא נִפְתַּח הַשְּׁעָר מִזֶּה הַדְּבָר כְּמוֹ פִּקִּידוֹת עֲקָרוֹת וְכַדּוּמָה אֲזֵי לֹא כָּל אָדָם זֹכֵה שְׁיִפְתַּחוּ
לוֹ הַשְּׁעָר הַזֶּה אִם אֲאֵע"ה בְּגוֹדֵל צְדָקָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ לַהֲשִׁי"י לְאִין שְׁיַעוֹר וּגְבוּל זָכָה לַהֲנִס
גְדוֹל כִּזְוָה וּפְתַח לוֹ הַשִּׁי"י אֶת הַשְּׁעָר וְנִפְקָדָה אֲשֶׁתוֹ וְכִיּוֹן שְׁכָבָר פֶּעַל אַבְרָהָם פַּעַם א'
פְּתִיחַת הַשְּׁעָר וְצִינּוֹר הַלְּזָה אֲזֵי בְּקָל יוֹכֵלוּ הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים אַחֲרָיו לְעוֹרֵר עוֹד אוֹתוֹ נֹס
לְעַת שְׁיִצְטָרְכוּ לַהֲכַלֵּל אוּ אֲפִילוּ לְאִישׁ פְּרָטִי וּכְמ"כ בְּקָרִיעַת י"ס שְׁהוּא נִגְדַּ הַטָּבַע רַק
מִשֶּׁה רַע"ה וּס"ר מִיִּשְׂרָאֵל פֶּעַל דְּבָר זֶה וְשׁוֹב אַח"כּ לֹא מִיְקָרִי זֶה נֹס גְדוֹל מַה שְׁהַעֲבִיר
יְהוֹשֻׁעַ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְכֵן רַב־י"י נִמְצָא דְכָשֶׁהַצְּדִיק מִתְּפִלָּה לַהֲשִׁי"י שְׁיִפְלוּ
שׁוֹנָאִיו וְהַקִּב"ה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ וְעוֹשֶׂה נִקְמָה בָּהֶם אֲזֵי לֹא דִי זֹאת שְׁהַפְּעוּלָה הַזֹּאת מוֹעִיל
בַּשְּׁעַת מַעֲשֶׂה רַק שְׁהַנְּפִילָה שְׁמִפִּיל הַשִּׁי"י אֶת הַשׁוֹנָאִים וְעֹשֶׂה כְּחֶרֶב לְדוֹרֵי דוֹרוֹת וּבְכָל
עַת שְׁיִצְטָרֵךְ זֶה הַדְּבָר לְכַלֵּל יִשְׂרָאֵל אוּ אֲפִילוּ לְאִיזָה אִישׁ פְּרָטִי אֲזֵי בְּנִקְל לְעוֹרֵר נְפִילָה
הֶרְאִישׁוֹנָה שְׁגָם אֲזֵי בְּכָל דו"ד יִגִּיעַ לָהֶם נְפִילָה גְדוֹלָה וְא"כ הַנְּפִילָה הֶרְאִישׁוֹנָה פּוֹעֵל שְׁתִּי
פְּעוּלוֹת בְּשַׁעֲרָה זֹו וְאַח"כּ לְדוֹרוֹת וּז"ש דֶּה־מַע"ה וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם.

ר"ל שְׁיִשׁ לְחֶרֶב שְׁנֵי פִיּוֹת הִיְיָנוּ שְׁהוֹרְגָת שְׁנֵי פְּעָמִים וּזש"ה וְנִפְלוּ אוֹיְבֵיכֶם לְפָנֵיכֶם ר"ל
אוֹתָה הַנְּפִילָה שְׁיִפְלוּ הַשׁוֹנָאִים יְהִיָה אֲצִלְיָכֶם לְחֶרֶב הִיְיָנוּ שְׁכָבָל עַת שְׁיִצָר לְכֶם
מִשׁוֹנָאִיכֶם אֲזֵי תְעוֹרְרוּ הַנְּפִילָה הֶרְאִישׁוֹנָה וְתִהְיֶה נְפִילָה הֶרְאִישׁוֹנָה כְּחֶרֶב וְיִהְיֶה אוֹתָם
וְכַנ"ל וְכֵן יְהִי רְצוֹן אֲמֵן: וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם וְהִפְרִיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבִּיתִי אֶתְכֶם.

י"ל בְּזָה בְּהַעִיר לִבִּי. דֶּה־נָה אִי' בּוֹזָה"ק בְּרִישׁ הַנִּרְמָנוֹתָא דְמַלְכָא גְלִיף גְלִיפּוּ בְּטְהִירוֹ
עִילָאָה הִיְיָנוּ פְּשַׁעְלָה בְּרִצּוֹנוֹ הַפְּשׁוּט לַהֲאֲצִיל וְלִבְרוֹא אֶת הָעוֹלָמוֹת אֲזֵי כְּבִיכּוֹל צְמָצֵם
אוֹרוֹ אוֹר בְּהִיר אוֹר צַח וּמְצַחֲצַח כְּדִי שְׁיִהְיֶה מְקוֹם לַהֲתַפְּשׁוּת הָעוֹלָמוֹת וְאַח"כּ הַאֲצִי"ל
וּב"א וִיצ"ר וְעַש"ה אֶת עוֹלָמוֹ הַשְּׁמַיִם וְשְׁמֵי הַשְּׁמַיִם הָעֲלִיוֹנִים וְהָאֲרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ
וְהוּא ית' מְמַלָּא כָּל עֲלָמִין וּמְסַבֵּב כָּל עֲלָמִין לִית אַתְר פְּנוּי מִיְנִיָה וְהַנָּה כְּתִיב כְּאֲשֶׁר
הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאֲרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹנְמִדִים לְפָנֵי תְּמִיד וְדַרְחוֹז"ל עֲשִׂיתִי
לֹא נֶאֱמַר אֲלֵא עוֹשֶׂה לְשׁוֹן הוֹנָה שְׁזָה קָאִי עַל מַעֲשֶׂה הַצְּדִיקִים הַק' אֲשֶׁר ע"י הַמְּצוֹת
שְׁמִקְיָיִמִים וּמַעֲשִׂיהֶם הַטּוֹבִים שְׁמִסְגָּלִים בְּכָל עַת אֲזֵי הַקִּב"ה הַנִּבְכָּד וְהַנּוֹרָא בְּרוֹב רַחֲמָיו
וְחִסְדָּיו הַגְּדוֹלִים בּוֹרָא וְעוֹשֶׂה שְׁמַיִם וְאֲרֶץ חֲדָשִׁים בְּכָל יוֹם וּבְזָה יֵשׁ לְפָרֵשׁ הַמְּחַדָּשׁ
בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲב"ר הִיְיָנוּ ע"י הַמְּצוֹת וְהַמַּע"ט שְׁהַצְּדִיקִים שְׁבַדוֹר עוֹשִׂים וְהַנָּה
בְּאֵמֶת הוּא פְּלֵא גְדוֹל הֵיכֵן הוּא מְקוֹם מַעֲמָד וּמְצַב לַהֲתַפְּשׁוּת הַשְּׁמַיִם וְהָאֲרֶץ הַחֲדָשִׁים
הֵלֵא לִית אַתְר פְּנוּי מִיְנִיָה וּמִלֵּא כָּל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ וְלָזָה הַבְּטִיחָנוּ הַשִּׁי"ת וִית' בְּפִסּוּק זֶה
כִּי לְרֹב טוֹבוֹ וְחִסְדּוֹ הַגְּדוֹל כְּבִיכּוֹל מְצַמָּצֵם אוֹר בְּהִירוֹתוֹ ית' לְמִיְהוּי אַתְר לַהֲתַפְּשׁוּת

שמים וארץ התדשים הנעשים ונבראים ע"י מעשה הצדיקים ונהו ופניתי אליכם כבכול אפנה ואצמצם אורי הזך והמצונחצח.

ואז והפריתי אתכם. והרביתי אתכם ומה ידידות עריבות נעימות הבטחה הק' הזו לענצם וגדל חיבתו אשר חיבב עם קדושו לרב טובו וחסדו הגדול והמשפיל יבין כ"ז: ואכלתם ישן נושן וגו' בהעיר לב אחר אשר חנן ה' אל דעות בתקמה ובינה ודעת ברוב רחמיו וחסדיו י"ל ע"ד האמת ואכלתם ישן נושן היינו שפע קדושה ובהירה בבחי' עתיקא דעתיקין סתימא דכנלא והוא ע"י לימוד תורה לשמה וקיום מצוותיה לשמו ית' וית' תזכו להשפעה הקדושה זכה ובהירה וישן מפני חדש תוציאוי היינו שהמשכת השפע דעתיק יומשו לעדת ה' בני אל חי ע"י סוד י"ב גבולי אלכסון סוד י"ב צירופי הוי"ה הק' שהם מספר שי"ב מגן חד"ש ואמר מפני חדש ירמוז בזה לאותיות הקודמים לאותיות חד"ש הם זג"ר.

מספר ר"י עולה מספר יו"ד שמות אהי"ה הקדושים והיינו שמשמות אלו הק' יומשו הארת השפע להי"ב צירופי הוי"ה ומהם תוציא ותמשו השפעות טובות וכל טיבו וחדו וברכאין טבין להכנ"י לעילא ותתא וזהו וישן מפני חדש תוציאוי וכיה"ר לדור דורים אמן והמשפיל יבין כ"ז: והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלהים וגו' ופירש"י ז"ל אטייל עמכם בג"ע כו' יכול לא תיראו ממני ת"ל והייתי לכם לאלהים י"ל בהעיר לב.

פי לכאורה יפלא מה שייכות יש הטיוול בג"ע לתיבות אלו והתהלכתי בתוכם וגם מהו זה שפייס רש"י ז"ל יכול לא תיראו ממני וכי יעלה כזאת על דעת שום נברא שלא לירא ממנו ית' ח"ו: אמנם י"ל כי בחי' תוכו של אדם הוא הנשמה הק' ותוכה של הנשמה הוא המקור והשורש שלה מעולם העליון הק' שהוא בחי' וסוד הגן הק' פנודע והוא בחי' סוד המלוכה הק' העליונה והבטיחנו הבורא ב"ה וב"ש פאשר גלף בחוקותיו ונשמור מצותיו אז והתהלכתי בתוכם היינו בתוך תוכם שהוא סוד גן הק' וזהו סוד יחוד קבה"ו.

וזהו שפירש"י אטייל עמכם בג"ע ואהיה פאחד מכם פי משם הוא ג"כ שורש נשמות ישראל יכול לא תיראו ממני היינו שע"י גנדל האהבה ושיעשועים מזה היחוד הק' ולענצם הפלגת נעימות דבר זה יכול שלא תוכלו לבוא למדת היראה וא"כ נחסר זה התענוג ועיקר התענוג של הצדיקים הק' לירא מפחד ה' ומהדר גאוונו בכל עת ולזה הבטיחנו הקב"ה שגם מדת היראה לא יחסר לעם ה'.

וזהו והיה ה' לי לאלהים וכיה"ר אמן והבן כ"ז היטב: במדבר בעזר אל כביר נתחיל לכתוב ספר במדבר וידבר גו' במדבר סיני באנהל גו' באחד גו' יש להבין ולדעת למה פרט פאן הפתוב מקום וזמן הדיבור ולא כן עשה בכל מצות התורה ובשאר ענינים ועוד רבו הדקדוקים כמבואר לכל איש משפיל אמנם בהעיר לב י"ל ע"ד האמת.

פי תוה"ק השמיענו פאן דברים נפלאים נסתרים ונוראים. פי הנה פתיב עוטה אור פשלמה וידוע ומבואר אצלינו כמה פעמים פי' זה הפסוק.

פי הבורא ב"ה וב"ש ברוב רחמיו וחסדיו הגדולים והקדושים רצה להיטיב לבני עמ קדושו בני אל חי אשר נעבורם האצי"ל ובר"א ויצ"ר ועש"ה כל העולמות עליונים הק' התחתונים ורצה להודיעם ולקדשם במצותיו ולהודיעם פחותיו הנוראים וגדולתו

וגבורתו הנוראים מצד פעולותיו ולהיות פי לית מחשבה תפיסא ביה כלל והוא מושלל מהשגה ובכרט מהשגת אנושי הגשמי ולזאת האציל הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא כבניכול אור צח מצונחצח מהוד מעטה לבושו מעילה לעלול בהשתלשלות הקדושה עד אשר יוכלו עם קרובו הנעימים לינדע ולהשיג כבניכול אלהותו ית' מצד פעולותיו ושייכול להשיג ולדבק במצותיו הק' ובחי' לבוש הק' והנורא הזה הוא סוד המלבוש העליון כבניכול מספר שע"ח מנין שם הק' או"ר פנ"י א"ל וסוד חשמ"ל הקדוש.

פי חושבנ' דדיו פחושבנ' דדיו וכלא חד וכלא חד וסוד החשמ"ל אהז"ל עתים חשות ועתים ממללות והוא סוד שמות הק' הוי"ה אדנ"י השם הק' הוא רק במחשכ' וזהו ח"ש והשם הק' אדנ"י הוא בדיבור וזהו מ"ל ובהתייחדם וניווגם ברזא דאחד ע"י מצות ומע"ט שעושים עם ה' נק' חשמ"ל תיבה אחת והנה פאן פאשר רצה הבורא ב"ה וב"ש לצוות את משרע"ה לפקוד את ישראל עם קדושו ורצה להורות לו הדרך ישרה איה נטלם ולנשאם ולהעלותם למקורן ולשורשן ולמקור שורש שורשם בקודש.

כא אז לדבר אתו מבחי' זו במדב"ר סינ"י הוא מספר חשמ"ל היינו שמזה הבחי' דיבר אתו הבורא ב"ה הנכבד והנורא וסוד הזה והנהגה זו מסר אז הבורא ב"ה וב"ש למשרע"ה באהל מועד, אנהל הוא לשון בהירות כמו בהלו נרו עלי ראשי היינו שדיבר אתו אז מאותו בהירות ואור צח המאיר וכל לעולם הזמן ונהו אהל מועד פי הוצרך אז למסור לו דיבור והנהג' השייך לעולם הזמן בא' להודש השני פי הצירוף הק' מי"ב צירופי הוי"ה המאיר להודש השני הוא חדש אייר יהה"ו הינצא מפסוק פי אם בזאת י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל ו"ידוע אותי וידוע פי ע"י י"ב צירופי הוי"ה הק' נתחדש ונברא ונתניסד כל בריאת העולמות עליונים ומחתונים וצירוף ה"ל הוא צירוף השני מהי"ב צירופים וזהו נק' בסוד חידוש השני וזהו באחד היינו מאחדות האמת הפשוט סוד פתרא עילאה קדישא המאיר לחידוש השני כמבואר והוא סוד ה' עילאה קדישא עלמא דבינה ובחי' זו נק' נועם ה' והבן בשנה השנית שנה הוא בסוד היקף שלם מכל פוחות הק' והנוראים המאירים והנכללים בסוד המלוכה הק' ונהו בשנה השנית היינו ה' שנית משם הני"ה הק' בחי' מלכות הקדוש וכאשר נתייחדו אלו הבחי' ברזא דאחד הוא סוד החשמ"ל הנרמז בתיבות במדבר סיני וכמבואר שאו את ראש כל עדת ב"י למשפחותם לבית אבותם היינו לנשאם ולהגביה אותם למקור המקורות ושורש השרשים של נשמות ישראל שהוא בחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתה סוד חכמה עילאה קדישא וזהו למשפחותם מלשון ספחני נא היינו לשון דביקות לבית אבותם סוד חכמה קדישא הנק' אב"א פי היו פלולים ודבוקים בכח הא"ב הק' והנורא: ולהעלותם עוד למדרגה היותר גבוה ומעולה בקודש.

במספר שמות כל זכר לגלגלתם במספר הוא לשון ספיר ובהירות אור הבהיר כל זכר הוא ל' דכר המשפיע היינו שכל הבהירות מכל ההשפעות יתעלה ונמשך לעדת ה' בני אל חי לגלגלותם סוד גולגלתא דמלכא קדישא כבניכול ומשם יומשך וינושפע לבנ"י עם קרובו כל סדו וכל טיבו ונהורין עילאין קדישין להכנ"י לעילא ולתתא כיהר"א.

והמשפיל יבין כ"ז פי הם דברים עתיקים: ונתר הדברים לא זכיתי לשמוע ממש מפיו הק' מדבר ולזאת מנעתי ידי מלהעלותם על הפתב פי יראתי: קח את הלויים תחת כל בכור

כבנ"י וג' יש להבין ולדעת בשום שכל ולימן טעם הגון על לקיחת הלויים תחת הבכורות וגם ענין מספרם ושם הלויים היו כ"ב אלה והבכורות היו עודפים במספרם על מנין הלויים רע"ג וצינה הבורא בהוב"ש לקחת מחירם פדיון חמשת חמשת שקלי פסוף לגלגלת ולימן פסוף הנ"ל לאהרן ולבניו והפל צריף טעם: ובהעיר לב י"ל פי הנה פבר מבואר אצלנו בפ' בא סוד בכ"ר ששה אותיות שניות מאחד אחדות הפשוט והאמיתי בסוד אי"ק בכ"ר שאותיות אי"ק הם אותיות ראשונות מיחידית עשירית ומאות ומספר אי"ק הוא אל"ף במילואו גימ' קי"א ובכ"ר הם אותיות שניות ולאשר הם שניות יש אחיזת הדינין בקצוות ובסופן ולזה מקודם צינה בורא כל העולמים בהוב"ש לקדש כל בכ"ר וש"היו קדושים להדבק בהאחדות הפשוט לבל יגיע אליהם שום שליטת ואחיזת הדינין ר"ל אכן כאשר הגיעו הלויים למספר כ"ב אל"ף צינה אז הבורא בהוב"ש לקחת הלויים ולהחליפם תחת הבכורות.

פי הנה נודע סוד הלויים הטה ב"סוד גבורות אמנם פן הם בסוד אלהי"ם קדושים גבורות ממנותקות וידוע דבאורייתא ברא קב"ה עלמא היינו בכ"ב אתנון דאורייתא ולאשר הטה פלים ואותיות הטה בסוד צמצומים אמנם פן הם בסוד אלהי"ם קדושים והוא סוד בל"ב נתיבות פליאות חקמה ברא ויצר וחקק אלהים צבאות את העולם כמבואר בס"י והיינו בסוד כ"ב אתנון ועשרה מאמרות הטה ביחד ל"ב ולאשר הלויים הטה בסוד אלהי"ם קדושים גבורות ממנותקות לזאת היו מספרם אז כ"ב אלף נגד כ"ב אתנון דאורייתא ואל"ף הוא סוד האחדות הק' וכנ"ל להמתיק הכ"ב אלף בכורות והבכורות היו עודפים רע"ג בסוד פי רג"ע באפו רג"ע נוטריקין ראשית גוים עמלק פי לבסוף כל יש אחיזה להחיצונים ר"ל בסוד סוספיתא דדנהבא זנהם הנהב הקשה ר"ל ועמל"ק הוא קליפה ראשונה לכל הקליפות פנודע מספה"ק ולזה צינה הבורא בהוב"ש לימן מחירם חמשת שקלים לכל גלגלת פי כס"ף הוא בסוד החסד פנודע וחמשת הוא סוד ה' תפאה סוד המלוכה הק' ולקשרה וליחודה ולהעלותה ברום המעלות היינו לגלגלת סוד גלגלתא קדישא פי מלכותו ית' בכל משלה ובזה חיל פלע ויקיאנו להוציא מהקליפות בולעם מפיהם לבל יהי להם אחיזה כלל וכלל והפל נעשה ונמתק ע"י הפהן סוד איש החסד ולזה ונתת הפסוף לאהרן ולבניו פדויי העודפים בהם היינו פדיון המותרת הדינין יהיו הפל נמתק ע"י איש החסד.

והבן כ"ז היטב: נשא ואיש את קדשיו לו יהיו וגו' והנה פסוק זה ע"כ אומר דרשונ' וחי פי לפי פשוטו אינו מובן אף י"ל בזה ע"פ מאחז"ל בפ' פיצד מברכין אסור לאדם ליהנות מהעוה"ז בלא ברכה כו' וכאלו מעל בהקדש כו' וכאלו גזול אביו ואמו כו' ר' לוי רמי פתיב לה' הארץ ומלואה וכתוב השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אלא פאן קודם ברכה וכאן לאחר ברכה ולהבין טעם הדברי' למה נשתנה אחר הברכה מקודם הברכ' אף י"ל דהנה נודע שפכל הנבראים ובכל מיני מאכל יש בהם ניצוצין קדישין וזהו טעמן של המאכלים וריחן וטובן ובכחות הניצוצות נתרבה הטעם וריח הטוב והנה הנ"ק כל היכא דאיתנהו בי גזא דרחתמנא איתא והמה הקדש ולזה אסור לאדם ליהנות מהם והוא פאלו מעל פי אין לה הקדש גדול מזה ואמנם כאשר האדם איש הישראלי מברך על איזה דבר ברכה הראוי לו ע"פ תקנת חז"ל ומברך אות' בכוננת הלב ובדביקות ואהבת ויראת שמו ית' בזה מעלה הנ"ק למקורו ושורשו הרמה בקודש וממשיך שפע טוב וברכה לכל

העולמות פי ברכה הוא מלשון בריכה בסוד נח"ל הממשיך שפע לכל העולמות וע"כ זכה אותו המברך בדבר מאכל הזה או המשקה שהוא ונעשה פשלו להיות פי הוא העלה הניצוצין הק' שבו למקורו ושורשו ועי"ז המשיך מלמעלה שפע טוב ביותר שאת ולזה והארץ נתן לבני אדם.

וזהו מרומז פאן בפסוק ואיש את גדשיו היינו הנ"ק שפכל דבר שהעלה אותם למקורו ושורשו לו יהיו המה שייכים אליו והם פשלו ממש ואין בהם מעילה ולא משום גזל והטעם לדבר לאשר איש אשר יתן לכהן לו יהי'.

היינו להש"י הנקרא בסוד כהן כביכול כמבואר בזה"ק לזאת לו יהיו היינו לאשר נתן שבח והודל' וברכה להש"י ברעותא דלפא וכנ"ל ולזאת זכה בהן ובקדושתן וכנ"ל והבן: ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור וגו' במדר' הה"ד אני פי מלך שמור ובהעיר לב ושים שכל י"ל דהנה פתיב ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה פי נשני אלהים את כל עמלי ואת בית אבי ואת שם השני קרא אפרים פי הפרני אלהים בארץ ענני וידוע פי יוסף הוא הצדיק יסוד עולם וכל הצדיקים נק' על שמו והנה עיקר תולדותיהן של צדיקים הוא מע"ט ויש שני בחי' תולדות הצדיק היוצאים ממנו בחי' א' שהצדיק שהוא הוא ממשך בתפלתו שפע (ברכ' ומזון ופרנסה לכל ברואי העולמות ובני חיי ומזוני ותולדה זו מכונה בשם אפרים מלשון פרו ורבו.

פי הפרני אלהים שהוא הממשיך פירות להעולם מזון ושפע טוב וברכה: בהעלותה ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה גו' ופירש"י ז"ל להגיד שבחו של אהרן שלא שינה ולכאורה אין זה שבח כ"כ לאהרן הנהן שלא שינה ציווי הקב"ה ע"פ משרע"ה.

עוד יש להבין יתור לשון של הפסוק ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה גו'. והיה די לומר ויעש כן אהרן כאשר צוה גו' וממילא יובן מה שעשה וכמבואר בפסוק הקודם: אמנם בהעיר לב ושום שכל יש לרמז בדברי קדשו של רש"י ז"ל סוד גדול ודברים עתיקין.

פי הנה פתיב גר ה' נשמת אדם והטעם למה נק' נשמת האדם בשם גר. י"ל לאשר כמו כשהאדם מדליק את הנר בתוך בית חשך ואפל אז נתמלאה כל הבית כולו אורה כך הנשמה מאירה לכל הגוף וכן בכללות נשמות ישראל נשמת הצדיק מאיר וכא ע"כ העולם כולו והבורא בהוב"ש הטביע והנהיג בבריאת העולם שיהיה המשכת שפעת אורו הבהיר והזך לעולמות הנבראים והיצורים והנעשים ע"י שבועה צדיקים שהם אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד.

והם בסוד חג"ת נהי"ם. וכמ"ש געים זמירות ישראל לה' ה' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד פי כל בשמים ובארץ לה' ה' הממלכה והנה אלו התמשה חג"ת נ"ה המה פוחות ומדות נשגבות עליונות ובחן' יוסף הצדיק הוא בסוד קישור וייחוד המדות והוא המשפיע להמלוכה הק' מכל המדות וזהו פי כל בשמים ובארץ ותרגומו דאחיד בשמיא וארעא לה' ה' הממלכה הוא בחי' מלוכה הק' שהוא בסוד הארה כוללת כל המדות ומקבלת השפעתם חסדים טובים ורחמים להשפיע להכנ"י לתתא ובחן' זו נק' בסוד מנורה וז' קני המנורה המה סוד הז' צדיקים ז' מדות הנ"ל ופני המנורה נק' בחי' עלמא

דבינה אימא עילאָה סוד אם הבנים ומול פני המנורה הוא בבחי' נסוד חכמה עילאָה סתימא' קדישא ונבאר הדברים בהרחבה קצת פי הנה פתיב מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו ונודע מזוה"ק ומכ' הארית"ל סוד י"ג מדות תיקוני דיקנא קדישא דארית אנפין שהם אל רחום וחנון כו' ונגדן למעלה יש י"ג מדות שאמר מיכה הנביא מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע כו' והם נק' בזוה"ק שבחא דעתיקא קדישא והנה נודע פי משרע"ה עלה בסוד הדעת ובחי' מדתו הוא מדת אמת ואמת הוא מרפז אמצעי לכל העולמות ואהרן הפהו עלה בסוד החסד ולזה נק' הפהו איש חסד ומשרע"ה הנה בסוד בחי' ואמ"ת תיקון השביעי מי"ג תיקוני דיקנא קדישא ואהרן הוא בבחי' תיקון השמיני שהוא נוצר חסד סוד מזל עילאָה קדישא ומשם בא נחל השפעת משח רבות עילאָה קדישא לכל המדות ור"ת מן נ"וצר ח"סד ל"אלפים הוא נח"ל וזהו פי' הפסוק הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד שהם משה ואהרן שהמה בחי' ואמ"ת נוצ"ר חס"ד פשמן הטוב על הראש היינו שמן משחת קודש משח רבות עילאָה קדישא על הראש חסדא דעתיקא קדישא סתימא דכולא יורד על הזקן סוד הדיקנא קדישא ואמ"ת על זקן אהרן ואמ"ת שיורד ע"פ מדותיו ע"י המדות הק' וכשהאדם הישראלי עובד את ה' באהבה וביראה באמת ובתמים וכל המדות והכוחות שלו הטה וזכים ובהירים בלי שום עירוב אינה פניה ח"ו בלתי לה' לבדו וכשעובד את הש"י בכל מדותיו ומוסר נפשו לה' בכל עת עי"ז בא למדת אי"ן ויוכל להמשיך חסדי דע"ק מי"ג מדות דאי"ן שהם מי אל כמוך כו' אל הי"ג תיקוני דיקנא קדישא ומשם לכל המדות ולהכני"י לעילא ותתא וזהו ג"כ סוד הדלקת המנורה בלשון שהוא משח רבות עילאָה קדישא על הז' קני המנורה שהם בסוד ז' מדות כמבואר לעיל וצ"ה הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא שיהיה הדלקה זו ע"י אהרן הפהו שהוא בסוד נוצ"ר חס"ד והוא כוונן בעת הדלקתו את הנרות שיהיו מאירים שבעת הנרות אל מול פני המנורה.

וכפירש"י לפי פשוטו אמנם תוכן פוננת אהרן הנה להמשיך שפע משח רבות עילאָה קדישא חסדי דע"ק מהי"ג מדות הנק' שבחא דעתיקא אל הי"ג תיקוני דיקנא קדישא דארית ובחי' המשכת החסד מהי"ג מדות פנ"ל נק' בסוד ורב חסד ובסוד איה חסדיה הראשונים וכמבואר בזוה"ק באדרא רבא קדישא ומשם לבחי' מדתו שהוא נוצ"ר חס"ד על ז' קני המנורה סוד הז' מדות וזה הנה עיקר פוננת אהרן הפהו לאדלקא פל בוצינין טבין ולהמשיך פל חדו וברכפאין טבין לכל העולמות וזהו פי' הפסוק ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה היינו שהעלה הז' נרות והמשיך עליהם שפע חסדא דעתיקא וזהו אל מול פני המנורה שהוא בסוד חכמה עילאָה סתימאָה וכנ"ל שהוא בחי' מול פני המנורה ולזה פינון רש"י ז"ל להגיד היינו מלשון נהר דנגיד ונפיק שהוא לשון המשכה והיינו להמשיך שבחו של אהרן מבחי' שבחא דעתיקא שהוא מכוון להמשיך במדתו של אהרן וע"י מה זכה אהרן לבוא לידי בחי' גדול המעלה כזו.

לזה סיים רש"י שלא שינה היינו שלא שינה בעבודתו לה' ותמיד הי' עובד ה' באמת ובאהבה ובמס"נ בלי שום שינוי ואיזה פניה ותערובות ס"ג ח"ו בלתי לה' לבדו ולזה זכה למעלה ולמדריגה גבוהה כזו: וע"פ הדברים האלה יבואר ג"כ על נכון מ"ש בגמ' יומא אב"י הנה מסדר המערכה משמי' דגמ' כו' וחשיב ודישון מזבח הפנימי קודם להטבת

חמש גרות ונהטבת חמש גרות קודם לדם התמיד ודם התמיד קודם להטבת שתי גרות ולמה מפסיק להו לגרות בדם התמיד ולדברינו הנ"ל יבואר ע"נ פי חמש גרות הראשונות הם בסוד התמשה מדות וכוחות שהם חג"ת נ"ה אמנם מדת יסוד ומלכות אינם בבחי' כוחות ומדות פי בחי' יסוד הוא בחי' התקשרות כל המדות והכוחות בסוד צדיק חי עלמין בסוד ח"י חוליות שבשדרה וסוד ח"י ברפאין דצלומא ומדת מלכות הוא סוד הארה כוללת מפל המדות המקבלת השפעתם ע"י צי"ע.

ע"כ הפסיק ביניהם בדם התמיד שהוא בסוד אתערוותא דלתתא הקרבת מעשיהם הטובים של נשמות ישראל ומס"נ לה' באמת ועי"ז נתקשרו כל המדות ונמשך השפעת משה רבות עלאה קדישא לכל העולמות הק' עליונים ותחתונים ע"י יסוד צדיק חי עלמין להמלוכה הק' להכנ"י לעילא ותתא בכל הטובות וכל הברכות וישועות וגם עתה שאין לנו דם התמיד והעלאת ז' קני המנורה עכ"ז ונשלמה פרים שפתינו וכשהאדם מוסר נפשו לה' בכל לבבו בכל עת ומשגיח ע"כ פרטי עניניו ומעשיו ומטהר ומזכך כל פחותיו ומדותיו שיהיו בלתי לה' לבדו אז יוכל להמשיך עי"ז חסדי דעתיקא משה רבות עלאה קדישא וכל ברפאין וכל טיבו וכל חדו ונהורין עלאין לכל העולמות ולהכנ"י לעילא ותתא וכיה"ר שגזפה לזה עד אשר יערה עלינו רוח ממרום וישלח לנו משיח צדקנו גואל הצדק בב"א והמשפיל בין כ"ז היטב: קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אותם: במדרש ותנחומא הלכה כמה נימין היו בכנור שהיו הלויים מנגנין בו א"ר יהודא ז' נימין היו בכנור הלויים שנ' שובע שמוחות את פניה כו' א"ת שובע אלא שבע וכן דוד הוא אומר שבע ביום הללתיך על משפטי צדקה.

וליה"מ נעשית שמונה שפן דוד הוא אומר בניגון למנצח על השמינית ולעתיד לבוא נעשית עשר שמונה אלהים שיר חדש אשריך לך בנבל עשור ע"כ המדרש וצריך לתת לב להבין דברי חכמים וחידותם.

למה זה עתה ז' נימין בהכנור ולימות המשיח שמונה ולע"ל עשר ובנדאי העלימו חז"ל פאן סוד נפלא ונורא ובהעיר לב ושום שכל י"ל ע"ד המבואר לעיל כמה פעמים בשם פהארין"ל. ע"פ ה' מלך גאות לבש היינו לאשר עלה ברצונו הפשוט האחדות האמיתי להיות לו תואר מלכות כביכול ואין מלך בלא עם ולזה לבש בלבוש גאו"ת וברא את העולמות עליונים ותחתונים גאו"ת הוא מספר ת"י נימין קדישין היוצאים מד' יודי"ן דשם ע"ב הק'.

פי כל יו"ד כלול מיו"ד הרי עולים הד' יודין ד' מאות ויו"ד עצמה הרי ת"י נימין והנה ע"י הת"י נימין נשפע שפע אור הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא לכל עולם ועולם לפי עונצם מעלת מדרגתו וכפי אשר יוכל שאת לקבל אור הבהיר והצח וכמו שהטביע הבורא בהוב"ש בטבע בריאת האדם שהוא מלא נימין וישערות וכל נימא ונימא היא חלולה וע"י יוצא ומתפשט הכל הגוף לחוץ וזהו עיקר חיות האדם פן כביכול וכביכול עד"ז המה ההשפעות אור שפע הקדוש ע"י הנימין קדישין והנימין הם בסוד ווי"ן פי ע"י הנא"ו הוא המשכת השפע בכל העולמות פנודע מספה"ק והנה עתה בעת הזאת המשכות השפעות העולמות הוא ע"י שבעה הצדיקים שהם בסוד חג"ת נהי"ם וכמבואר למעלה בסוד עולם חסד יבנה ולא נתגלה המשכת שפעת אורות הק' להעולמות כ"א מחסד

וּלְמִטָּה וּכְשֶׁנִּמְשָׁךְ הַשֹּׁפֵעַ מִכָּל מִדָּה וּמִדָּה ע"י הַנָּא"ו נַעֲשֶׂה ז' וּוּי"ן בְּסוּד ז' נִימִין שְׁהִי
בְּכַנּוּר שְׁהִי הַלּוּיִם מִנְגְּנִין בּוּ כִּי נִיצוּחַ הַלּוּיִם בְּנִיגוּן הוּא לְהַמְתִּיק הַדִּינִין בְּשׁוֹרֶשׁן וּלְעוֹרֶר
חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְלָזֶה הִפָּה נִקְרָא שׁוֹבַע שְׁמֵחוֹת אֶת פְּנֵיהָ.

נְעִימוֹת לְאַשֶׁר ע"י נְעִימוֹת שִׁיר הַלּוּיִם נִמְתְּקִין כָּל הַדִּינִין וְאֵז נִתְּנָסֵף רַב חֵדוֹ וְכָל טִיבוֹ
וְכָל בְּרָפְאִין לְכָל הָעוֹלָמוֹת וְכֵן דָּוָד הוּא אוֹמֵר שְׁבַע בְּיוֹם הַלֵּלְתִּיהָ גּו' שְׁמִיזָה הַפְּסוּק לְמַדּוֹ
חַז"ל שְׁבַע בְּרָכוֹת דַּק"ש בְּשַׁחֲרִית ג' בְּרָכוֹת נֶגֶד חַג"ת וּבְעֶרְבִית.

ד' בְּרָכוֹת נֶגֶד נְהי"ם. אֲמַנָּם לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ נַעֲשִׂית שְׁמוֹנָה.

כִּי אֵז יִתְעוֹרֵר עֲלֵמָא דְבִינָה עֲלֵמָא דְחִירוֹ בְּהַ לְכֹלְא סוּד אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה וְזֶהוּ עֵינְקָר
סוּד הַגְּאֹלָה כַּנּוֹדַע וְלָזֶה יִהְיֶה הַתְּנַהֲגוֹת הַשֹּׁפֵעוֹת הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד שְׁמוֹנָה נִימִין וְזֶהוּ
שְׁנַאֲמַר לְמַנְצַח עַל הַשְּׁמִינִית הֵינּוּ שְׁמִינִית מִתְּתָא לְעֵילָא סוּד עוֹלָם הַבִּינָה.

כִּי עֵינְקָר הַתְּנַהֲגוֹת הָעוֹלָמוֹת יִהְיֶה ע"י אִם הַבְּנִים אֲמַנָּם לַע"ל אֵז יִתְגַּלֶּה שְׁפַע אֹר דְּעַתִּיקָא
קַדִּישָׁא סְתִימָא דְכֹלְא בַחִי' כְּתַר' עֵילָא קַדִּישָׁא וְאֵז יִשְׁיגוּ הַכְּנ"י אֶת הַבּוֹרָא בַּהוֹב"ש
מִצַּד עֲצָמוֹתוֹ ית' וִית' וְלֹא כְּמוֹ עֲתָה בְּהַעַת הַזֹּאת שְׁאִין אֲנוּ מְשִׁיגִין אֶת הַבּוֹרָא בַּהוֹב"ש
כ"א מִצַּד פְּעוּלוֹתָיו וּמְדוּתָיו הַק' אֲבָל לְעַתִּיד יִשְׁיגוּהוּ מִצַּד עֲצָמוֹתוֹ ית' וְכְמוֹ שְׁמִבְּנֹאֵר
אֲצִלְיָנוּ בְּפֶסוּק כַּעַת יֵאמֵר לִיעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל הֵינּוּ שְׁיִהְי' עַת כֹּזֶה לְיִשְׂרָאֵל
שְׁיִהְיֶה בְּמִדְרָגָה גְּבוּהָ כֹזֶה שְׁיִהְיֶה לָהֶם הַשְּׁגָה מִצַּד עֲצָמוֹתוֹ ית"ש וְהַמְּלָאכִים יִשְׁאֲלוּ וַיֵּאמְרוּ
לְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל וְהֵינּוּ ע"י שְׁיִתְגַּלֶּה שְׁפַע אֹר דְּעַתִּיק וְלַרְמֹז זֶה יִהְיֶה עֲשָׂרָה נִימִין
בְּכַנּוּר הַלּוּיִם נֶגֶד כָּל הַיּוֹ"ד קְדוּשׁוֹת הַזְּכִיִּים וּמִצְוֹחֲצָחִים וְזֶהוּ בְּנִבְל עֲשׂו"ר נב"ל נוֹטְרִיקוֹן
ל"ב נְתִיבוֹת עֲשׂו"ר הֵינּוּ בַחִי' כַּת"ר עֲלִיוֹן אֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה אֵז וְכִיָּה"ר ב"ב ע"י מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ
אֲמַן.

וְהַמְּשִׁכִּיל יִבִּין כ"ז הַיֵּטֵב: עֲשֶׂה לָּהּ שְׁתֵּי חֲצוּצָרוֹת כְּסָף וְגו'. שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הָרַב הַק' כּו'
מוֹה' דּוֹב בְּעַר זַלְלָה"ה שְׁאֲמַר אֵלּוּ הַדִּיבּוּרִים עֲשֶׂה לָּהּ שְׁתֵּי חֲצוּצָרוֹת נוֹטְרִי' שְׁתֵּי חֲצִי
צוּרוֹת אֶף פִּירוּשׁוֹן שֶׁל הַדְּבָרִים לֹא שְׁמַעְתִּי וּי"ל בִּיאֹר הַדְּבָרִים כִּי דְבַר גְּדוֹל דִּיבַר וְסוּד
עֲמוֹק כִּי הִנֵּה יְדוּעַ מִזוּה"ק וּמִסַּפָּה"ק כִּי מִשָּׁה נִקְרָא בְּבַחִי' בַּעֲלָה דְּמִטְרוֹנִיתָא בַּעֲלָה
דְּשְׁכִינְתָא קַדִּישָׁא כִּי הוּא הַמְּשַׁפִּיעַ לְמַלְכוּתָא קַדִּישָׁא כַּנ"י כְּלָה קְרוּאָה בְּנַעֲיָמָה בְּסוּד כַּלַּת
מִשָּׁה נִמְצָא כִּי בְּבַחִי' זֶה נִקְרָא מִשְׁרַע"ה בְּבַחִי' דַּכ"ר כִּי הוּא הַמְּשַׁפִּיעַ וְעוֹד נוֹדַע מִסַּפָּה"ק
כִּי מִשְׁרַע"ה הוּא בַחִי' דַּעַת הָעֲלִיוֹן וְהוּא בְּבַחִי' מְקַבֵּל בַּחִי' נִוְקְבָא.

כִּי מְקַבֵּל הַשֹּׁפֵעַ וְהָאֲרָה מְמוֹחִין עֵילָאִין קַדִּישִׁין ג"ר סוּד כַּח"ב. נִמְצָא שְׁהִי לּו'
לְמִשְׁרַע"ה שְׁנֵי בַחִי' בַּחִי' מְשַׁפִּיעִין וּבַחִי' מְקַבֵּל דְּכַר וְנִוְקְבָא וְעַכ"ז אִין אֲנוּ יְכוּלִין לְהַשְׁיֵג
הַדְּבָרִים עַל בְּוִרְיָן אִיזָה בַחִי' נַק' בַּחִי' מְקַבֵּל וְאִיזָה בַּחִי' נִקְרָא בַּחִי' מְשַׁפִּיעַ.

כִּי י"ל שְׁהַמְּשַׁפִּיעַ בַּעֲצָמוֹ נִקְרָא מְקַבֵּל לְגוֹדֵל הַתְּעוּגָה שְׁמִקְבֵּל מִזָּה שְׁמִשְׁפִּיעַ ע"ד שֵׁאוֹחַז"ל
יֹתֵר מִמָּה שְׁהַעֲגֵל רוּצָה לִינַק הַפָּרָה רוּצָה לְהִנְיֵק וְעַכ"ז ב' בְּחִינּוֹת הִמָּה וְכ"א נַק' בְּבַחִי'
חֲצִי צוּרָה כִּי צוּרָה שְׁלִימָה הוּא דְּכַר וְנִוְקְבָא כַּמ"ש זְכָר וְנִקְבָּה בְּרָאִם וְנִקְרָא שְׁמָם אֲדָם
וְנִמְצָא כִּי מִשְׁרַע"ה הִי' בְּבַחִי' שְׁנֵי חֲצִי צוּרוֹת.

והנה תיבת חצוצרות חסר כמ"ש בתורה הוא נוטרי' חצי צרת פי ב"פ מספר מש"ה עולה
מגן צר"ת: ועפ"ז נבוא לבאר הפסוקים עשה לה שתי חצוצרות היינו שמשרע"ה יעשה
מעצמו בחי' שתי חצי צר"ת שתי בחי' משה.

בחי' דכר ובחי' נוק' וכמבואר פסר היינו שאלו הבחי' יהיו נכספים ונחשקים זה לזה
מלשון נכספה וגם פלטה נפשי גם פסר הוא בחי' חס"ד היינו פדי להמשיך חסד לכל
העולמות מקשה תעשה אותם היינו שיהיו מחוברים ביחודא חדא ורזא דאחד והיו לה
למקרה העדה ולמסע את המחנות היינו אלו השני בחי' והיו לה למקרא העד"ה אותיות
הדע"ה היינו לאסיפת המוחין עליונים הק' לדעה העליונה ולמסע את המחנות היינו
להמשיך ולהשפיע השפע לעולמות התחתונים בחסד ורחמים ונחנינות מחנות הוא מלשון
חנו"ן ותקעו בהן היינו פשייתקעו ויתחברו אלו השני בחי' ברזא דאחד מלשון ויתקעהו
מה סוף אז ונועדו אליה כל העד"ה כל הבחי' דע"ת אל פתח אנהל מועד בחי' מלכותא
קדישא בסוד זה השער לה' צי"ב.

גם תקיעה הוא קול פשוט מורה על חסד ורחמים ואם באחת יתקעו אז ונועדו אליה
הנשיאים אליה דייקא לבחינתה בחי' הדעת יאספו הנשיאים ראשי אלפי ישראל סוד
מוחין עליונים דהג' בחי' כח"ב נק' בשם ראשי אלפי ישראל שהם בבחי' פל"א עליון
ובחי' אלפי"ן בסוד ואאלפה חכמה ותקעתם תרועה תרועה הוא מלשון ריעות והתחברות
ואז ונסעו המחנות החונים קדמה? סוד חסדי דע"ק הנק' בבחי' ימי קד"ם ותקעתם תרועה
שנית היינו בריעות והתחברות השני אז ונסעו המחנות החונים תימנה היינו החסדים
טובים הנק' בבחי' ימין שהוא דרום גם ע"ד הרוצה להחכים ידרים תרועה יתקעו
למסעיהם היינו להמשכת השפעת החסדים צריף ריעות והתחברות השני חצי צרות
ובהקלה את הקהל יתקעו היינו כאשר כבר נתחבר ונתיחד ונאסף באגוד' א'.

וברזא דאחד אז תתקעו קול פשוט של חסד הפשוט והאמיתי מהאחדות הפשוט ולא
תריעו ובגי אהרן הפהגים יתקעו בחצוצרות היינו ע"י הפהג איש החסד. ימשכו אלו
הבחי' המשכת החסדים וכי תבואו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם היינו פי תבוא
מלחמה בכל איש ואיש מישראל מלחמת הצר המסיתו לתאנות החוקריות והארציות
וזהו על הצר הצורר אתכם ובנדאי אין לה מלחמה פבידה מזו ועצה היעוצה לנצח
מלחמה זאת והרעותם בחצוצרת היינו שתחברו ותייחדו אלו הבחי' שני חצי צורת ברזא
דאחד ע"י תשובה ומע"ט ומצות התורה ואז ונזפרתם לפני ה' אלהיכם היינו שתהיו
מושפעים פי ונזפרתם הוא מלשון דכר והיינו שתהיו מושפעים ברכות שפע זכה ובהירה
לפני ה' היינו מבחי' קדם ה' קודם הוי"ה והיינו מבחי' ימי קד"ם: וע"י שפע עליונה זכה
ובהירה וצנה פזו.

ונושעתם מאויביכם ממלחמת אויביכם וכיה"ר שגזפה פולנו יחד לזה בב"א והמשפיל
בין כ"ז היטב: להבין עגן וטעם שתי נוגין הפוכות שמקודם הפסוק ויהי בנסוע ואחריו
גם להבין דברי רש"י ז"ל עשה לו סימניות מלפניו ומלאחריו לומר שאין זה מקומו.

למה דוקא עשה הסימנין בנוגין. ובהעיר לב ושום שכל י"ל פי ידוע מספה"ק סוד מסע
ב"י במדבר ובשאר מקומות שהיו סוד העלאת הניצוצין קדישין אשר המה היו משוקעים
בדיוטא התחתונה ומובלעים בנו"ן שערי טומאה וסברו כי שם קנאו מקומם ח"ו לעד

וּלְנִצְחָאָמְנָם כְּאִשֶׁר נִסְעוּ ב"י בַּמִּדְבָּר וּבִשְׂאֵר מְקוֹמוֹת דְּרָף מְקוֹם שְׂרִיית הַנִּיצוּצוֹת הָאֵלוּ וְהָיוּ שָׁם מִשְׁרַע"ה וּס"ר מִיִּשְׂרָאֵל וְנִשְׁמוֹת קְדוֹשׁוֹת וְעִמְהֵם הָיוּ הָאֲרוֹן הַק' וְהַלְוִיִּם מַעֲשֵׂה יְדֵי אֱלֹהִים וְהָיוּ בְּסוּד רְתִיכָא עֵילָאָה קְדִישָׁא וְהִ' הַפֶּחַ בְּיָדָם לְהַמְשִׁיף וְלַגְלוֹת הָאֲרֶת הַנּוֹ"ן ש"ב הַק' גַּם שָׁעַר הַנּוֹ"ן מִהַנּוֹ"ן שְׁעָרִים הַק' הַגַּם שְׁלֵא הִ' הַשְּׂגָה לְמִשְׁרַע"ה בְּשָׁעַר הַנּוֹ"ן עַכ"ז הִ' הִיכְוֹלֶת בְּיָדָם ע"י קְדוֹשְׁתָּם הֶרְמָה לְהַמְשִׁכַת הַתְּגִלוֹת הָאֲרֶת שָׁעַר הַנּוֹ"ן וְעִי"ז כְּשֶׁרָאוּ הַנִּיצוּצִין הַק' הַשׁוֹכְנִים בְּתוֹךְ מַעֲבַה הַחֲשֵׁף וְהָאֶפִּילָה אֶת שְׁוֹרְשָׁם הֶרְמָה בְּקוֹדֶשׁ מְאִיר בְּאוֹר בְּהִיר וְצַח לְזֶה קִפְצוּ וּפְרָחוּ מִמְּקוֹמָן הַחֲשֵׁף וְצִלְמֶנֶת וְנִתְעַלּוּ לְמַעְלָה לְמְקוֹרָם וְשְׁוֹרְשָׁם הֶרְמָה ע"ד חֵיל בְּלַע וּיְקִיאָנוּ כִּי רָאוּ כִּי אֵין זֶה מְקוֹמָם הָאֲמִיתִי וְהַנִּצְחִי כְּמוֹ שְׁפָרְוּ מְקוֹדָם וְלִזֶּה הִ' מְקוֹם שְׁלֵא שָׁהוּ שָׁם יִשְׂרָאֵל כְּלוּם בְּחַנְיָתָם.

וַיֵּשׁ מְקוֹם שְׁשָׁהוּ שָׁם בְּחַנְיָתָם. כִּי הִפֵּל הָיוּ לְפִי רִיבּוּי הַנִּיצוּצִין הַמְּוֹבְלָעִים שָׁם בְּמְקוֹם הַהוּא וְלִרְמֵז זֶה נִתְּנָה הַתּוֹה"ק כָּאֵן בְּאֵלוּ הַשְּׁנֵי פְּסוּקִים וַיְהִי בְּנִסְוֶע וּבְנִחָה יֵאֵמַר סִימְנִין בְּנוֹנִין הַפּוֹכוֹת רוֹמֵז לְכֹל מֵהַ שְׁבִיאָרָנוּ.

כִּי רֵאשׁ הַנּוֹ"ן שְׁהוּא בְּסוּד שָׁעַר הַנּוֹ"ן מִהַנֶּשׁ"ב הַק' נִתְּגַלָּה הָאֲרֶתוֹ לְמַטָּה עַד סוֹף הַנּוֹ"ן שְׁעָרֵי טוֹמָאָה כְּדִי לְהוֹצִיא בּוֹלְעֵם מִפִּיהֶם הַנִּיצוּצִין הַק' הַמְּוֹבְלָעִים בְּהֵן וּבְאֶמֶת אֵין זֶה מְקוֹמָן. כִּי אִם שְׁוֹרְשָׁם הֶרְמָה הוּא בְּקוֹדֶשׁ וְלִזֶּה כִּינּוּן רִש"י ז"ל עָשָׂה לוֹ סִימְנִיּוֹת כּו' לֹא מֵרָשׁוּ שְׁאֵין זֶה מְקוֹמוֹ שֶׁל כָּל נִיצוּץ וְנִיצוּץ הַקְּדוֹשִׁים הַשׁוֹכְנִים שָׁמָּה רַק הָיוּ מַעֲלִים אוֹתָן לְמְקוֹרָם וְשְׁוֹרְשָׁם הֶרְמָה בְּקוֹדֶשׁ וְכֵן יֵשׁ נוֹנִין הַפּוֹכוֹת בְּמִבְיָאֵי קְרִבָּן תּוֹדָה בְּתַהֲלִים קַפִּיטָל ק"ז וְהֵבֵן כ"ז הֵיטֵב: (וּתְדַבֵּר מְרִים גו' מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד וּגו' וְלִכְאוּרָה אֵינוּ מוֹכֵן מֵהַ עָנּוּ פְּסוּקֵי זֶה לְכָאֵן וְכֵן הַקְּשׁוּ מְפָרְשֵׁי הַתּוֹרָה וּכ"א תִּירֵץ לְפִי דְרָכּוֹ עוֹד קֶשֶׁה לְקַמֵּן בְּפִסּוּקֵי וַיִּקְרָא אֶהָרֵן וּמְרִים גו' פִּירִש"י ז"ל לְמָה הַפְּרִישָׁן מִמִּשָּׁה מְפָנִי שְׁאוּמְרִים מְקַצֵּת שְׁבָחוֹ שֶׁל אָדָם בְּפָנָיו וְכוּלוֹ שְׁלֵא בְּפָנָיו וְכֵן מְצִינוּ בְּנֵחַ וְכִי מֵהַ דְּמִיוֹן יֵשׁ מִשָּׁם לְכָאֵן בְּשִׁלְמָא אֶצֶל נַח הוּא שְׁפִיר שֵׁא"ל הַקב"ה.

אוֹתָהּ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנָי בְּדוֹר הַזֶּה וְלֹא אָמַר תְּמִים. וְהוּא מְקַצֵּת שְׁבָחוֹ בְּפָנָיו וְאֵח"כ כְּשֶׁצִּינָה הַש"י לְמִשָּׁה לְכַתּוּב בַּתּוֹרָה א"ל לְכַתּוּב צְדִיק תְּמִים שְׁהִיָּה אֲזִי שְׁלֵא בְּפָנָיו אֶבֶל כָּאֵן כְּשֶׁאָמַר הַש"י לְמִשָּׁה לְכַתּוּב בַּתּוֹרָה מ"ש לְאֶהָרֵן וּמְרִים שְׁבָחוֹ שֶׁל מִשָּׁה.

א"כ הָרִי הוּא אוֹמֵר כֹּל שְׁבָחוֹ בְּפָנָיו עוֹד קֶשֶׁה שֵׁאֵח"ל בְּגַמ' גְּדוּלָה עֲנָנָה שְׁהָרִי אֲדוֹן כֹּל הַנְּבִיאִים לֹא נִשְׁתַּבַּח אֶלָּא מִדַּת עֲנָנָה א"כ בְּשָׁעָה שֵׁא"ל הַקב"ה לְאֶהָרֵן וּמְרִים שְׁבָחוֹ שֶׁל מִשָּׁה לְמָה לֹא שִׁיבַח אֶת מִשָּׁה בְּפָנֶיהֶם ג"כ בְּמִדַּת עֲנָנָה וְהִיל"ל מְדוּעַ לֹא יִרְאֵתָם לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי בְּמִשָּׁה הָעָנּוּ מְכַל הָאָדָם וְהַנְּרָאָה לִי בִּישׁוּבָן.

דְּהַנָּה מְצִינוּ בְּסִפְה"ק סְגוּלַת הָעֲנָנָה הוּא לְהַשְׁרֵאת הַשְּׁכִינָה כַּמ"ש אֲנִי אֶשְׁכּוֹן אֶת דְּכָא וּשְׁפֵל רוּחַ וּמְצִינוּ ג"כ בְּסִפְה"ק דָּאֵם לֵב הָאָדָם גְּדָפָה בְּאֶמֶת אֲזִי אֶפִּילוּ אִם יֵשׁ בּוֹ אֵיזָה חֶסְרוֹן ח"ו אֲזִי עַכ"ז הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה עִמוֹ: וּמַעֲתָה יְבִיאָר הַפֶּל ע"נ כְּשֶׁשִׁיבַח הַש"י אֶת מִשָּׁה לְפָנֵי אֶהָרֵן וּמְרִים לֹא שִׁיבַחוּ אֲזִי בְּמִדַּת הָעֲנָנָה כִּי אֶפְשָׁר שְׁהָיוּ ח"ו סוֹבְרִים בְּדַעְתָּם שְׁהַשְׁרֵאת הַשְּׁכִינָה שְׁעָלָיו יוֹתֵר מֵהֶם הוּא רַק עֲבוּר וּמַחֲמַת סְגוּלַת מִדַּת הָעֲנָנָה שְׁיֵשׁ בּוֹ.

אֶבֶל לֹא מַחֲמַת שְׁלִימּוֹתוֹ שְׁהוּא שְׁלָם בְּכָל מְדוּתוֹ יוֹתֵר מֵהֶם. ע"כ א"ל הַקב"ה שְׁלֵא כֵן הוּא רַק מְפָנִי שְׁלִימּוֹתוֹ וּמַעֲלָתוֹ הוּא רָאוּי שֶׁהַקב"ה יְדַבֵּר עִמוֹ בְּכָל עֵת וְלִהְשִׁרוֹת שְׁכִינָתוֹ

עָלְיוּ בְּלִי הַפֶּסֶק אֲךָ כְּאִשֶּׁר צִיָּוָה הַשׁ"י לְמִשְׁחָה לְכַתּוֹב הַדְּבָרִים שְׁדִיבֵר לְאַהֲרֹן וּמְרִים צִיָּוָה לוֹ מִקִּוְדָם לְכַתּוֹב פְּסוּק זֶה וְהָאִישׁ מִשְׁחָה עָנּוּ מְאוּד מְכַל הָאָדָם וְהָיָה מִשְׁחָה חוֹשֵׁב אֲזִי בְּדַעְתּוֹ שֶׁהַשְּׂרָאָת שְׂכִינָתוֹ ית' עָלְיוֹ אֵינּוּ אֶלָּא מַחְמַת סְגוּלַת הָעֲנָוָה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֲבָל מִכ"מ יִמָּצֵא בּוֹ אֵיזָה חֲסָרוֹנוֹת כְּמַדַּת עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָה לְכֹן שֶׁפִּיר פִּירֵשׁ"י שֶׁלֹּא א"ל בְּפָנָיו וְהֵבִן אֲךָ הָיָה קִשְׁיָה לְרֵשׁ"י ו"ל הֵיאָךְ צִיָּוָה הַשׁ"י לְמִשְׁחָה לְכַתּוֹב הַפֶּסֶק וַיִּקְרָא אֶהָרֹן וּמְרִים כו'.

הֲלֹא מִזֶּה ע"כ יִשְׁפִּיל וַיְבִין מִשְׁרַע"ה שֶׁלְּזֶה הַפְּרִישׁוֹן מִמֶּנּוּ כְּדִי לֹמַר בְּפָנֵיהֶם כָּל שְׂבָחוֹ כְּמֵאחֲזוֹ"ל וּא"כ הַדְּרָא קוֹשְׁיָיו לְדוֹקְטָא דְהָרִי הוּא כְּאֵלוֹ אָמַר כָּל שְׂבָחוֹ בְּפָנָיו מִמֶּשׁ אִשֶּׁר ע"כ פִּירֵשׁ"י ו"ל ד"א כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁמַע בְּנִזְיָפְתּוֹ שֶׁל אֶהָרֹן וּבְאִמַּת מִשְׁרַע"ה בְּעֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָה לֹא עָלְתָה בְּלִבּוֹ שׁוּם מַחְשָׁבָה אַחֲרַת רַק זֶה הַפִּירוּשׁ שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה הַפְּרִישׁוֹן מִמֶּנּוּ שֶׁלֹּא יִשְׁמַע בְּנִזְיָפְתּוֹ שֶׁל אַחֲיוֹ הַגְּדוּלָה מִמֶּנּוּ וְהֵבִן זֶה הֵיטֵב כִּי דְבָרִים אֲמִיתִים הֵם): זֶה אֵינּוּ מֵאֲדוּמ"וֹר שֶׁלַח וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַּח אֲדָנִי כְּאִשֶּׁר דְּבִרְתָּ לֵאמֹר וְאַחֲזוֹ"ל בְּמִס' שְׂבַת פ' אֲרַע"ק.

אֲרִיב"ל בְּשִׁעָה שֶׁעָלָה מִשְׁרַע"ה לְמָרוֹם מְצָאוֹ לְהַקְב"ה שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְקוֹשֵׁר כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת. א"ל הַקְב"ה לְמִשְׁחָה אֵין שְׁלוֹם בְּעִירָךְ.

א"ל מִשְׁחָה כְּלוּם יֵשׁ עֶבֶד שְׁנוֹתָן שְׁלוֹם לְרַבּוֹ א"ל הָיָה לָךְ לְעֲזָרְנִי מִיָּד פֶּתַח מִשְׁחָה וְאָמַר וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כַּח אֲדָנִי כְּאִשֶּׁר דְּבִרְתָּ לֵאמֹר עכ"ל הַגַּמ' וְלִהְבִּין פִּי מֵאֲמַר חַז"ל שֶׁאָמְרוּ קוֹשֵׁר כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת מֵהוּ עֲנִינּוֹ וְגַם הִלְשׁוֹן הָיָה לָךְ לְעֲזָרְנִי וְכִי ח"ו לְעֲזָרָה הוּא צָרִיךְ וְעוֹד שְׂאָר דְּקִדּוּקִים כְּמוֹכֵן מְעַצְמוֹ לְמִבְיַי מַדְע.

וּי"ל ע"פ שֶׁשְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הָרַב הַק' כו' מו' דוֹב בְּעַר ו"ל מ"מ מִמְזִירִיטֵשׁ שֶׁאָמַר עַל מֵאֲמַר חַז"ל עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמָרוֹמָיו מִיכָאֵל הַמְּלַאָךְ הַק' הוּא שֶׁר שֶׁל מִים וּגְבִרְיָאֵל הַמְּלַאָךְ הַק' הוּא שֶׁר שֶׁל אֵשׁ וְאֵע"פ שֶׁהַמִּים מְכַבִּין אֶת הָאֵשׁ עכ"ז הַשְּׁלוֹם בֵּינֵיהֶם וְכ"א עַל מְקוֹמוֹ וּמְדַרְיָגָתוֹ יְבוֹא בְּשְׁלוֹם וְגַם כִּי יִשְׁנֵם מְלָאָכִים קְדוֹשִׁים שֶׁהֵם חֲצִיִּים שֶׁל אֵשׁ וְחֲצִיִּים שֶׁל מִים וְאֵע"כ יֵשׁ לָהֶם קִיּוּם וְשְׁלוֹם וְאָמַר הָרַב הַגַּמ' ל טַעַם וְהַסְּבֵרַת שֶׁכָּל בְּעֲנָן זֶה וְהוּא לְהִיּוֹת כִּי כָּל נֶאֱצ"ל וְנִבְר"א וְנוֹצ"ר וְנִעֲש"ה כְּשֶׁמְבִין וּמִבִּיט וּמִקְשִׁיב בְּסוּד אֲצִילָתוֹ וּבְרִיאָתוֹ וְרוּאָה שֶׁאֵינּוּ יְכוֹל לְהַשִּׁיג אֲמִיתוֹת הַמְּצָאוֹ ית' וּיֵת'.

אִשֶּׁר לִית אֲתֵר פְּנוּי מִיָּנִיָּה וְהוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וּמְנַפְרֵשׁ וּמְנַבְּדֵל מְכַל עֲלָמִין וְא"ס וְא"ת לְגַדְלוֹת רֹמְמוֹתוֹ ית' וּיֵת' וְהוּא ב"ה בְּרֵאָנִי לְכַבּוֹדוֹ ית'. לְסִיבַת הַרְצוֹן הַקְּדוּם הַפְּשׁוּט הָאֲחֻדוֹת הָאֲמִיתִי וְאֲזִי מִמִּילָא נְתַמְלָא פַּחַד וּרְעֵדָה וַיִּרְאָה מִפַּחַד ה' וּמִהֲדַר גְּאוֹנוֹ וְהִנָּאֲצַל וְהִנְבְּרָא הֵהוּא כְּאֶפֶס וְאֵין נִחְשָׁב אֲזִי בְּעִינָיו וְלֹאֲשֶׁר הוּא בְּעִינָיו בְּאִמַּת כְּאִי"ן לְזֹאת הַשְּׁלוֹם בֵּינֵיהֶם כִּי אֵיךְ יוֹכַל לְעַשׂוֹת אֵיזָה דְּבָר לְחַבְרֹוֹ אִשֶּׁר הוּא אֶפֶס וְאֵין בְּעִינָיו עֲצָמוֹ וּבְכַרְט כִּי גַם חֲבִירוֹ נֶאֱצַל וְנִבְרָא בְּרֵצוֹנוֹ ית' לְסִיבַת מְדַרְיָגָתוֹ הַצָּרִיךְ אֵלָיו.

כָּלֵל הַדְּבָרִים כִּי בַח' וּמַדַּת אֵין. הוּא הַגּוֹרֵם לְהִיּוֹת שְׁלוֹם בְּכַמְלִיאָה שֶׁל מַעְלָה וּדְפַת"ה: וְע"פ דְּבָרֵי קְדָשׁוֹ נְשִׁים לְבַב וְשֶׁכֶל לְבָאָר מֵאֲמַר רִיב"ל כִּי הִנֵּה נוֹדַע מִסְפַּה"ק אִשֶּׁר כָּל אוֹת וְאוֹת מִכ"ב אֲתָנוּן דְּאוֹרֵיִתָא לְכ"א יֵשׁ לוֹ בַח' מַעְלָה וּמְדַרְיָגָה כְּפִי הַצָּרִיךְ אֵלָיו לְהִנְהַגְתּוֹ שֶׁהֵטְבִיעַ בּוֹ יוֹצֵר הַכֹּל.

וכאו"א אינו דומה לחבירו בסיבת מעלתו ומדרגתו. ויש כמה אותיות שהם בחי' הפכיים ומתנגדים זה לזה.

ובפרט אלו האותיות שעטנ"ז ג"ץ שהם אותיות שט"ן. ע"ז ובחי' ג"ץ שישא מתחת הפטיש שהכל רומז לענצם מדרגת גבורה שבהם ולזה צינה לנו הבורא בהוב"ש לעשות תגי"ן לאותיות נסוד התגי"ן הוא בסוד שביל דקיק דנחית מרישא דלא ידיע ודלא אתנדע.

ומפיע על האותיות ההם שפע דאי"ן שפע דע"ק. בסוד פתרא עילאה קדישא ועי"ז נעשה השלום ביניהם וכנ"ל כי בחי' אי"ן הוא הגורם היות שלום ביניהם בפמליא של מעלה ונעשה שלום בין האותיות הגם שהם הפכיים ומתנגדים זה לזה בטבעם אשר הטביע בהם יוצר בראשית יש אות מא"ב אשר הוא בחי' חסד ויש אות שהוא בבחי' גבורה ויש אות שהוא בבחי' רחמים אמנם לאשר נשפע עליהם מהבורא בהוב"ש שפע דאי"ן נעשה שלום ביניהם והגם שיטנו בתיבה.

א' כמה אותיות והם הפכיים זה לזה בטבעם. עכ"ז בצירופם יחד עושים כולם כאחד פעולת התיבה שהוא כפי הצורך בעת ההיא לרצון הבורא בהוב"ש הנכבד והנורא והפל ע"י השפע דאי"ן הנשפע עליהם מלמעלה ממקור ושורש מחצבתם של האותיות והמקור שהוא נק' בבחי' אם של האותיות ועל ידה נשפע עליהם שפע דאי"ן וכנ"ל: ועפ"ז יבואר הפסוק זה"ר מעשה לתיבה היינו שפעשה בהירות זו ומצונחצח להתיבה והיינו ע"י ואל אמה תכלנה מלמעלה תכלנ"ה מלשון פלטה נפשי לשון חמדה ותשוקה והיינו ע"י שהאותיות נכספים ומשתוקקים לשורשם ולמחצב מקורם שהוא בסוד אם שלהם אז נשפע עליהם מלמעלה שפע דאי"ן ונעשה שלום ואחדות ביניהם וכ"ז נעשה על ידי אתערוותא דלתמא ע"ד תנו עוז לאלהים וארז"ל כביכול ישראל מוסיפין פח בפמליא של מעלה.

כי כל העולמות לא נבראו אלא בשביל התורה כמאחז"ל בראשית בשביל התורה שנק' ראשית נברא העולם וכל העולמות לא נבראו אלא בשביל שבנ"י עם ה' חבל נחלתו יקבלו עליהם עול מלכותו ית' באמת ובאהבה וביראה וע"י אתערוותם בעבודת ה' ב"ה וב"ש נעשה קיום והעמדה והערך' לכל העולמות העליונים הק'.

ולכל האותיות הק' ונשפע עליהם להכנ"י לעילא ותתא כל ברפאין וכל חדו וכל נהורין עילאין קדישין לכאו"א כפי הצטרכותו ובזה עושים תענוג ושעשועים להבורא ב"ה וב"ש שיכול להשפיע עליהם חסדו הגדול והטוב ברצונו ית' באין מונע ח"ו ועי"ז כביכול מוסיפין פח בפמליא של מעלה וזהו תנו עוז לאלהים כנ"ל ומעתה יבואר ע"נ מאחז"ל בגמ' הנ"ל בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שהיה קושר פתרים להאותיות היינו כנ"ל שהשפיע עליהם שפעו הזה בהיר ומצונחצח מבחי' אי"ן שהוא בסוד פתרא עילאה קדישא א"ל הקב"ה למשה אין שלום בעירך רצה לומר באתערוותא שלך כי העיקר הוא ע"י האתערוותא דלתמא בזה נעשה שלום בין האותיות ובין כל העולמות וכנ"ל כי בשביל ישראל נבראו כולם א"ל משה כלום יש עבד שנותן שלום לרבו וקלא אמה בראתם ואתם יצרתם לה נאה לעשות שלום ביניהם ולהשפיע עליהם שפע הזה א"ל הקב"ה היה לה לעזרני כי עכ"ז צריך לאתערוותא דלתמא כי זהו עיקר

רצון הבריאה שברא הבורא ב"ה וב"ש כל העולמות וכמבואר בהפסוק תנו עוז לאלהים אז מיד פתח ואמר ועתה יגדל נא פח אדני פאשר דברת לאמר.

פי נודע מספה"ק אפר חקמה הוא כ"ח מ"ה ושם מ"ה הק' הוא פח אדנ"י והיינו שנתעורר משרע"ה רשכה"נ לבקש אל ה'. על בחינתו שהוא בחי' מ"ה וכמ"ש ונחנו מ"ה וכבודע מספה"ק ביקש שיגדל ויתרומם למעלה למעלה ברום המעלות ונהו ועתה יגדל נא פח אדנ"י היינו השם מ"ה הק' לעילא לעילא פאשר דברת לאמר לאמ"ר הוא לשון התרוממות וכיה"ר אמן והבן כ"ז היטב: קרח ויקח קרח בן יצהר וגו' פבר נאמר ונשנו מדרשים רבים על לשון ויקח ועוד יש לאלוה מילין ואענה גם אני חלקי וע"פ דברינו אלה יבואר עוד כמה דברים נפלאים והוא כי קרח אדם גדול היה כמבואר בדחז"ל.

ומה ראה לעשות פזאת. וגם יתבאר מה היתה התשובה על ענין מחלוקתו ועוד כמה דברים ובהעיר לב ושום שכל י"ל כי הנה פתיב עוטה אור פשלה וקבר מבואר זה למעלה בפ' במדבר וידוע דהכנים הם בחי' חסד וכל מעשיהם ועבודתם הי' הפל בתשאי והלויים הם בחי' גבורה ולכן היו מעשיהם ועבודתם בדיבור ונעימות קול ובצלצלים ובכנורות ונהו בחי' חשמ"ל כפיכול כי פללות ישראל הוא בבחי' קומה שלמה כפיכול וכנים הם בבחי' ח"ש שהיה עיקר עבודתם רק במחשבה ובתשאי והלויים הם בבחי' מ"ל דאיהו דיבור ונהו סוד הוי"ה אדנ"י הוי"ה במחשבה ואד"ני בדיבור וקרח היה רוצה להיות ג"כ בבחי' ח"ש ויהיו מעשיו ועבודתו בתשאי ובמחשבה ולהעשות כ"ג פדי להעלות ולייחד ולקשר עולמות עליונים הק'.

והיה לו הוכחה לזה משמו ושם אבותיו כי שמו של אדם הוא בחי' ושוורש נשמתו וקר"ח הוא מספר ח"ש וגם יצהר הוא שמן כמו תירושה ויצהרה וכשמריקין את השמן מקלי כללי אינו משמיע שום קול אפר לא כן הוא בשאר משקין וגם פי שמן רומז למשח רבות עילאה קדישא סוד חקמה עילאה בסוד יו"ד משם הני"ה הק' בהוב"ש וגם קהת הוא לשון אסיפה כמו ולו יקחת עמים וגם לוי הוא לשון חיבור וקישור ומכ"ז לקח לו קרח ראיה והוכחה שהוא ראוי להעשות פהו ויהיה בבחי' ח"ש סוד עלמין עילאין קדישין אבל לא כן הי' צווי הבורא ית' וית'.

רק שיהיו הלויים בבחינתם ומעמדם ושוורשם ומשם יראו לקשר ולייחד עלמין עילאין קדישין. ולזה היה פעין תשובה על דברי קרח כי היה שואל פענין אפר שהי' נגד רצון הבורא בהוב"ש ונהו תשובתו מ"ש בסוף פ' זו: ואל הלויים תדבר וגו' פי תקחו וגו' המעשר ותרמותם ממנו וגו'.

פי המעשר שלקחו הלויים הוא בסוד יו"ד משם אדנ"י הק' והתרומת מעשר שנתנו הלויים להכנים שהוא מעשר מן המעשר והי' לו פל דין תרומה גדולה הוא בסוד יו"ד משם הני"ה הק'.

ונהו ותרמותם ממנו לשון הרמה ועלייה תרומת ה' מעשר היינו יו"ד עילאה משם הני"ה הק' מן המעשר היינו מן הי"ד משם אדנ"י הק' והיינו מבחי' הלויים ושוורשם שהוא בחי' גבורה בחי' מ"ל שהוא דיבור יראו להעלות ולקשר עלמין עילאין קדישין אפר הם בחי' ח"ש ומחשבה ונהו ונחשב לכם תרומתכם ונחש"ב הוא לשון מחשבה פדגן מן

הגורן הגר"ן הוא מספר ג' שמות אלהים שהם שורש הדינין וגבורות והמתקתן הוא כמ"ש אל אלהים ה' דיבר כו' והיינו ע"י השם אל וע"י שם הני"ה ואלו שני שמות הק' הם מספר ז"ן והם שמות החסדים והרחמים וע"י גמלתו הגבורות שהם הג' אלהים ודגן הוא ג"כ מספר אל הוי"ה ונהו ונחשב לכם תרומתכם.

היינו העליל' וקישור והיחוד העולמות העליונים יה' כדג"ן מן הגר"ן וכן"ל שהם המתקת הדינין בשורשם וכמלאה מן היקב היינו המקלוי מהאומיות של יקב שהם פנה יו"ד קו"ף בי"ת והמקלוי לבד הוא מגן תק"ו שהוא ממש מספר שם הק' אב"ג ית"ץ שהוא סוד חסד שבגבורה.

וגם יק"ב הוא אותיות השם הק' יב"ק דאיהו סוד י"חוד ב"רפה ק"דושה. וכ"ז הנה תשובה אל הלויים שמבחינתם ושורשם יוכלו ג"כ להעלות ולניחוד עלמין עילאין קדישין ולהמתיק הדינין בשורשן ולהיות ג"כ בבחי' ח"ש ומחשבה וע"פ דברינו הני"ל יובן מה דאיתא במדרש א"ר לוי למה חלק קרח על משה אמר אני בנו של שמן כו' עיי"ש.

והמשפיל יבין כ"ז: . ויקח קרח וגו' במדרש שלקח מקח רע לעצמו ביאור דברים אלו הוא דהנה פתיב ביחזקאל ואתה פי הזקרת רשע ולא שב מרשעו ומדרכו גו' הוא בעונו גו' נפשך הצלת ולכאורה הוא אינו מוכן מה משמיענו בזה הפתוב שהרשע בעונו ימות בודאי הדין נותן פה שהרשע ימות בעונו ועוד מה זה הוא הבטחה להצדיק המוכיחו איזה טובה תצמח לו מזה ומה ירויח בזה שהרשע ימות בעונו: אמנם פן הנה יש ב' מיני צדיקים בעולם יש צדיק שמדחה את הרע מעליו מפל וכל ואין לו שום מציאות אצלו מחמת שמזכיר ומטהר גופו כ"כ ואינו יכול להמציא בו פלל ויש צדיקים שאין להם הזדככות כ"כ ואז יש פח ומציאות להרע להמציא אצלו ח"ו אף מחמת יראת ה' ופחדתו ממנו ית' וענשם גודל אהבתו להש"י ואהבת הטוב הוא בוחר בטוב ומאס ברע ומכניעו ומשעבדו תחת הקדושה והנה ידוע דכל דבר חושק תמיד לדבק לשורשו ומקורו ובמקום שיש לו התנשאות ונחשיבות ודבר החשוב אצל הצדיק הוא רק טוב וזהו העיקר בעיניו וכל מגמתו ורצונו הוא רק לעשות טוב ובחר בו בכל עת ורגע ומציאות הרע אף שנמצא אצלו מכ"מ הוא נמאס בעיניו מאוד אבל אצל הרשע הוא להיפוך שאומר לרע טוב כו' שבוחרים תמיד ברע ומנשאים אותו פי הוא הוא החשוב בעיניהם והטוב הוא נמאס בעיניהם הגם שיש זמן לפעמים שעושין איזה מעשה או ענין טוב הוא רק מההכרח או מחמת איזה פניה ר"ל והנה כשמזדמנים אלו השנים היינו הצדיק והרשע להדדי וזה בזה נפגשו ע"י איזה התנוכחות שהצדיק מוכיח להרשע על מעשיו אשר לא טובים המה או שמקבל הצדיק יסורים ע"י הרשע שמציר לו אז מתעוררים הכוחות הכמוסים אצל כ"א היינו הטוב שפמוס וגנוז בתוך הרשע רואה ומבין היאך הוא נבזה ונמאס בעיני הרשע ואינו משגיח עליו.

והיאך הוא ינהיח חשוב ויקר בעיני הצדיק אז מאוד הוא נכסף ומתאננה וחושק לדבק בשורשו. ר"ל בטוב שיש בהצדיק פי רב הוא ואז נעשה הטוב שיש בהצדיק כאבן השואבת ושואב אליו כל טוב שנמצא בהרשע וכן מיעוטא דמיעוטא מהרע שנמצא אצל הצדיק כשרואה ומבין היאך הוא נבזה ונמאס מאוד בעיני הצדיק והיאך יהי מנושא ומרומם וחשוב בעיני הרשע אז מיד הוא נמשך ויוצא מהצדיק המוכיח להרשע ואינו

שומע לו ונדבק בהרשע שהוא שורשו ושם קנה מקומו ומה לו להיות מעונה וכבוד ואסור בזיקים אצל הצדיק שמכניעו בכל עת ורגע וכיון שהשיג ומצא מקום הטוב יפה לו ויהא שם בתשיבות גדול מיד הוא נמשך אחריו כי הוא מקורו ושורשו וכל מין נמשך אחר מינו וזינא בתר זינא.

נמצא הטוב שיש בהרשע נחלץ ויוצא ממנו ונמשך אל הצדיק ונדבק בשורשו הטוב והרע שאצל הצדיק יוצא ממנו ונמשך לתוך הרשע ונדבק לשורשו. וזהו הי' פוננת שעיר המשתלח שהיו שולחין הכנ"י כל העונות וחלקי הרע שהיו בהם אל המדברה למקורו ושורשו ואז הרע נמשך אל מקורו וקובעין לו שם ונכתא בתהומא רבא אל ארץ גזירה.

כי הרע אף שנדחה ממקום שהיה שם צריך ליתן לו מקום חניית וכמ"כ פשהצדיק מוכיח להרשע ואינו שומע לו אז מצא הרע שאצל הצדיק מקום לליו. והרע קובע מקומו אצל הרשע וקנה שם מקומו כי הוא מקורו ושורשו ובזה תבין פוננת הגמ' זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בג"ע לא זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בגיהנם כיון דהטוב יש לו שורש בעולם העליון בעוה"ב א"כ כיון שהטוב נמשך למטה להצדיק ממילא גם רוחניות הטוב שבעוה"ב נמשך אליו וחלק הרע שאצל הצדיק עם חלקו בגיהנם נמשך להרשע ומענישין אותו גם על הרע של הצדיק כיון שפחד בו אף באמת גם ענוש לצדיק לא טוב שהצדיק אינו רוצה שע"י יענוש הרשע ויירש גיהנם ככל חטאותיו וזהו שהבטיחו הש"י להנביא שהנהירו להוכיח את הרשעים שלא יירא ויפחד פן ואולי לא יטו אונם לדבריו ולא יקבלו מוסריו ויהיו מזידין ואז יקבלו עונש ע"י וכנ"ל ע"כ הבטיחו הש"י שהגם שלא ישמע למוסרו ואז בודאי יקבל הרשע עונש לא ימות עבור עונו של הצדיק רק הרשע בעונו ימות ולא יענוש ע"י הנביא כי יהיה די לו בשלוא ואתה את נפשך הצלת ר"ל שאתה הפרשת והבדלת חלק הרע מנפשך ונמשך אחר הרע שבתוך הרשע ואתה תזכה לחלק חבירו שבג"ע שהטוב שבו הוא נמשך אצלו.

כי הוא מקורו ושורשו. וא"כ גם חלק הטוב הרוחני שלו ג"כ נמשך אצלו ותפול חלקו בג"ע וכנ"ל והבן כ"ז: ומעתה יובנו דברי המדרש ויקח קרח שלקח מקח רע לעצמו ר"ל שע"י המחלוקת שעשה עם משה ואהרן.

ע"ז נמשך כל הרע שלהם לתוכו ואז נפרש ונבדל ממנו חלק הטוב שהיה בו ונמשך ונדבק במשה ואהרן וז"ש התרגום ואיתפליג קרח ר"ל שפחלק הטוב מהרע ונבדל ממנו והלך למקורו ושורשו והוא נשאר כולו רע כנ"ל והבן כ"ז והש"י יברך אותנו בשלום וכיה"ר אמן: וישלח משה לקרוא וגו' בני אליאב ויאמרו לא נעלה.

האי בני אליאב האמור פאן הוא לכאורה מיותר וגם מהו הלשון לא נעלה היל"ל לא נלך אכן י"ל דהנה משרע"ה רשכה"נ הנה דורש טוב לעמו וחספץ בטובתם ולזאת הנה מחזר ע"כ הצדדים בכל האפשרי לבקש איזה עילה ועצה טובה כדי להחזיר לדתן ואבירם למוטב ולתקן את נשמותיהם וראו והבין שהם רשעים גמורים גדולים ועצומים ואין שום עצה ותבונה להחזירם למוטב לזה התחכם רשכה"נ לבוא למקור מחצב נשמותיהם אולי משם יוכל להעלותם ולתקנם וזהו פי' הפסוק וישלח משה לקרוא לדתן ואבירם בני אליאב היינו שיקראו אותם בשם בני אליאב אביה' כי אביהם הנה צדיק וגם אליאב

הוא אל"י א"ב ואולי ממקור מחצב נשמותיהם יוכל להתזירם ולתקנם ולהעלותם והם היו רשעים בתכלית הרשעות.

וכשהבינו זאת אמרו לא נעלה אין רצוננו להיות לנו עליה והבן והש"י יזכנו שנהיה מאמינים בו ובהצדיקים ולא נהרהר אחריהם וכיה"ר אמן: חקת ונדבר וגו' לאמר זאת חקת התורה וגו' לאמר וגו' ראשונה צריף להבין ולדעת מהו זה ב"פ לאמר והנה לאמר הראשון הוא נכון פי משרע"ה לא הורשה לאמר לישראל שום דיבור ששמע מפיו הק' ית' עד שיתן לו הש"י רשות לאמר ומיבת דבר אל בני"י הוא לחיוב שמחויב ומצווה לאמר להם אף לאמר השני הוא לכאורה שפת יתר גם צריף לדעת מהו לשון חקת התורה פי לשון זה מורה ע"כ התורה פולה ומקראוי הי' לכתוב זאת החקת אשר צוה כו' והי' קאי על מעשה הפרה לבד אכן בהעיר לב ושום שכל י"ל.

פי בא הכתוב לרמז בכאן רמז נסוד נפלא פי הנה ידוע פי תוה"ק קדמה לכריאת העולם אלפים שנה והיתה אז אורות זפים ומצונחצחים בסוד חכמה ובינה ושורשה הרמה בקודש היא חכמה סתימאה.

קדמאה אשר לית השגה ומחשבה תפיסא ביה פלל והיתה סתימא דכלסתימין. אכן רצון הבורא בהוב"ש הנה שתבוא לידי התגלות עד אשר זכו בה עם ה' בני אל חי.

לקהנות מזיו הודה והדרה ואורה ולזאת נק' תוה"ק משל הקדמוני שהיא פנוגמת משל נגד התורה הקדומה סתימאה קדמונו של עולם ונדבר זה הוא מרומז באלו התיבות זאת חקת התורה היינו בחי' זאת שהוא בחי' התגלות התורה היא חקת התורה הקדומה חכמה סתימאה אשר שם לא נוכל לתאר כ"א בסוד חקיקה והבן ומשם נאצלה ונתגלה בחי' זא"ת התגלות התוה"ק והנה מאחר פי תוה"ק ממקום גבוה וסתימאה ונעלם מאוד נאצלה לא הי' רשות לדבר ולגלות דברי תורה אמנם פן אדם אשר מטהר ומזכר מחשבתו בלתי לה' לבדו ומדבק מחשבתו למחשבה העליונה בחי' יו"ד משם הנ"ה הק' סוד חכמה עליונה ומטהר את ההבל היוצא מן הלב ומדבק אותו בהבל העליון הק' סוד הבינה.

סוד מילוי של שם הק' ס"ג שהוא מספר הבל"ל שהוא ההב"ל הק' לכל העולמות ובזה מייחד הה' ראשונה של שם הנ"ה הק' וכשמטהר ומזכר את הקול היוצא ע"י שית עזקין דקנה אז הוא מייחד ומקשר לנא"ו ימי הבנין סוד נא"ו משם הנ"ה הק' וכשמטהר ומזכר דיבוריו ומקשרם ומייחדם לשורשם בזה מייחד הה' אחרונה משם הנ"ה הק' אשרי אנוש יעשה זאת ולאיש אשר אלה לו אליו יש רשות לדבר ד"ת ולגלותם לעם ה' בני אל חי וזהו אשר צוה ה' לאמר צוה הוא מלשון צוונתא וחיבור היינו האדם אשר הוא מחבר ומייחד כפיכחול השם הוי"ה הק' כמבואר אדם בזה יש לו רשות לאמר והבן כ"ז היטב: ונדבר וגו' קח את המטה וגו' העדה וגו' הנה בכאן רבו הדיקדוקי וזה יצא ראשונה להבין ולדעת ענין הטעות והחטא של מרע"ה מה הנה לו ורש"י ז"ל פי'.

ע"פ יען לא האמנתם בי להקדישני שאלו דברתם אל הסלע הייתי מקודש לעיני העדה כו' עיי"ש וזה אינו מובן. פי מהו החילוק בהוצאת מים מן הסלע היבש והקשה בין דיבור להקא במטה ובנדאי גם בהפאה נתקדש שם שמים עד למאוד והגם פי על המטה הי' חקוק שם המפורש ונעלה על הדעת פי עבור זה אין עוד חידוש כ"כ בהוצאות המים ע"י

הפאה במטה שהלא ידוע פי משרע"ה הנה כל גופו וכל איבריו הק' רק זפים ובהירים ומצונחצחים ושמות הק' והטהורים פי הוא הנה סוד הדעת העליון הק' והנה דבוק באי"ן פנודע מספה"ק ובנדאי אין חילוק בין דיבוריו הק' להפאה במטה הק' עוד מהו לשון ונתן מימיו המוכן פאלו יש פבר פסלע מים מצד הטבע ועוד והוצאת להם מים מן הסלע הוא פפל לשון ושפת יתר לכאורה מאחר פי פבר אמר ונתן מימיו עוד מהו לשון אל פני הסלע עוד צריף לדעת למה קרא משרע"ה לישראל בשם מורים והלא שאלו פהוגן מים לשמות ורואני פי לא הקפיד הש"י פכאן עליהם ולא נכתב בזה לשון תלונה אמנם בהעיר לב י"ל דהנה הבורא בהוב"ש פרא את עולמו והנהיגו בדרך הטבע וקבע אז בכל דבר ודבר מעניני הבריאה הנהגת טבעו שיהיה יתד קבוע במקו' נאמן כל ימוט לעולם והנה פאשר נצטרף לפעמי' לשדד המערכה ולשנות מדרך הטבע ולהיעשות נסים ונפלאות לישראל וכאשר פבר נעשו ע"י הנביאים הק' וחקמי הדורות נסים גדולים לישראל ויפלא הדבר בעיני כל משפיל איף יוכל דרך הטבע להשתנות והוא אשר הטביע והנהיג בורא כל העולמים בהוב"ש בדבר זה ואיף יוכל האדם לשדד סדר המערכה אלהות פככול: אכן בכל דבר ודבר מעניני הבריאה קבע בורא כל העולמים ב"ה וב"ש ענין נעלם הפכיי המתנגד לדרך הטבע אשר הוטבע בדבר הזה פנודע פי בכל דבר ודבר יש בו ד' סודות ארמ"ע וידוע פי מים מכבים את האש ועכ"ז יש קיום לדבר הזה הגם פי יש בו התנגדות הפכיים וכמ"ש המשל נפחד עמו עושה שלום במומו ואח"ל פי מלאך מיכאל הוא בחי' מים סוד התסד וגבריאל הוא בחי' אש סוד הגבורה והפחד והגם פי מים מכבים את האש עכ"ז עושה שלום במומו וכ"א הוא במקומו ומצבו ומעמדו ולהבין תוכן ויסודן של דברים הנ"ל ביותר ביאור י"ל פי הקיום ומעמד של כל נברא ונוצר ונעשה הוא בחי' אי"ן פי פאשר כל דבר נברא רואה ומבין ערף מהותו ואיכותו נגד אור הצח והבהיר אור א"ס ב"ה וב"ש אז נתבטל במציאותו ונחשב בעיני עצמו פאפס ואי"ן ומחשב בעצמו למה זה בראני הבורא בהוב"ש כ"א לכבודו בראני ובנדאי גם את הדבר הזה המתנגד הפכיי לנגדי ג"כ בראו הבורא בהוב"ש לכבודו ועי"ז נעשה שלום ביניהם שלא לבטל זא"ז פנ"ל ואז אין המים מכבים את האש וכדומה שארי דברים המתנגדים זה לזה ג"כ בדבר אחד ג"כ קיומן ומעמדן בעולם הוא ע"י בחי' אין וכנ"ל.

ויכבר מבוואר דבר זה בפ' שלח וכן בכל דבר נברא הגם שיש בו התנהגות דרך הטבע שהוטבע בו בעת הבריאה עכ"ז קבע בו הבורא ב"ה ברחמי ענין נעלם המתנגד להטבע וכאשר הנה רוצה הנביא לעשות איזה נס ופלא ולשדד מערכת הטבע לפעמים לעת המצטרף הנה מדבק ומקשר א"ע לבחי' אי"ן ועי"ז הנה ממשיך ענין הנעלם המתנגד להטבע ועשה מה שעשה פי עיקר קיום הדבר בא מבחי' אי"ן וכמבואר.

ועד"ז היו הנביאים ממשיכין ועושין נסים ונפלאות לעם ה' והנה פכאן פאשר נצטווה משרע"ה מפי הקב"ה לעשות נס ופלא לישראל להוציא להם מים מן הסלע היבש אז הבין משרע"ה שצריף לעשות בדרך זה שנתבאר לייחד ולקשר עצמו ולבוא לבחי' אי"ן אמנם עלה בדעתו הק' מאחר פי נס זה הוא נוסא דרבים לכל ישראל ביחד לזה מהראוי פי כל ישראל יבואו לבחי' אי"ן ואז יהיו ראויים לאותו נס וזה הנה טעותו פכאן פי באמת רצון הבורא בהוב"ש הנה רק שמשה ואהרן יעמדו בבחי' זו וימשיכו בטהרתם וקדושתם הנס הנפלא הנה לישראל ע"י הזדככותם ודביקותם לבחי' האי"ן וע"י דיבוריהם הק' אל

הסלע ימשיכו הגם והיה בזה קודוש שמו ית' גדול מאוד כי ישראל היו רואים בזה כמה גדול פתחן של צדיקים אשר ע"י דיבוריו של הצדיק לבד יוכל להיעשות גם כזה ועי"ז היו יראים ונכנעים מאוד לפני ה' ולהאמין בעבדיו הק' ולהשמר את דיבוריהם שיהיו הפל בטרה ובקדושה וזהו יען לא האמנתם בי להקדישני גו': ועתה נבוא לביאור הפסוקים כי הבורא ב"ה צינה למשרע"ה קח את המטה והקהל את העם היינו כפשוטו שיעמדו כולם לראות גודל תוקפו של הגם ודברתם אל הסלע לעיניהם היינו רק בדיבוריהם לבד וכנ"ל ונתן מימיו היינו כח הנעלם שפסלע אשר מתנגד אל טבע הסלע והיבשות וכנ"ל והוצאת להם מים מן הסלע כי הנה אותיות הק' של סל"ע במילואן כזה סמ"ך למ"ד עי"ן אמצעיתו של האותיות הוא מי"ם.

כי הגם פי סלע הוא דבר גשמי עכ"ז האותיות במקורן ובשורשן הם אורות ופים ומצונחחים ויש בהם כח הנעלם במילואן אותיות מי"ם וזהו והוצאת להם מי"ם מן הסלע והיינו ע"י התדבקותם לבחי' אי"ן וכנ"ל ומשרע"ה הבין בדבר ה' אליו הקהל את העם שיהיו כולם באגודה ובדיעה אחת ולדבק א"ע בבחי' אי' מאחר כי ניסא דרבים הוא אמנם לא היה הדבר באפשרי שיהיו כל ישראל במדרגה גדולה וגבוהה כזו ולא יכלו לדבק עצמם לבחי' זו וזהו ויקהילו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע היינו אל אותיות פני הסלע לבד היינו אותיות שרשיים של סל"ע ולא אל כח הנעלם אשר יש בו אותיות מים וכנ"ל ואז היטב חרה אפו של משרע"ה על הדבר הזה על אשר אין יכולת בידם לדבק א"ע לבחי' זו ולזה קראם מורים ואמר המן הסלע הזה נוציא לכם מים וכי מסלע זה הגשמי והיבש נוציא לכם מים הלא צריך להתדבק ולהתקשר בכח הנעלם ולבוא לבחי' גבוהה וכנ"ל ומאחר שבא לכלל פעם בא לכלל טעות והפה את הסלע כפשוטו (ניד את הסלע במטהו פעמים ר"ל ב"פ אותיות ראשונים של סלע במילואו ואותיות אחרונים ואז נשאר האמצעיים אותיות מי"ם וניצאו מים רבים כו') והבין כ"ז היטב ועוד יתבאר בסמוך בביאור יותר ובסיגנון אחר והכל הולך אל מקום אחד: עוד יש לאלוה מילין בילקוט קח את המטה כו' הה"ד מטה ענף ישלח ה' מציון רדה בקרב אונקיה וזהו המקל שהיה ביד יעקב כמ"ש פי במקלי עברתי את הירדן הזה והוא תמוה ונפלא ונראה לבאר זה ונקדים הדיקדוקים בפ' זו כי המה רבו א' מהו החטא של משה ואהרן במקום א' מצינו בקרא יען אשר מריתם את פי כו' וכתוב א' אומר יען אשר לא האמנתם בי להקדישני וחלילה לומר פן על משה רבן שכה"נ ואהרן הכהן הגדול שהם המרו רצון הבורא ב"ה ח"ו.

ובאמת לדברי המפרשים נראה שמשרע"ה לא היה חייב בדבר וכוננתו הי' לטוב' אך שהיה לו איזה שגגה וטעות וצריך לדעת מאין מצא מקו' לטעו' גם ממה שא"ל הקב"ה קח את המטה נראה ג"כ דכוננת הש"י היה להכות הסלע גם שאר דיקדוקי' שזכרנו למעלה במאמר הסמוך עיי"ש: ולבאר כ"ז צריך אני להאריך קצת ומתוכן יתבארו המשך הפסוקים בטוב טעם ודעת דשורש הדבר הוא דראוי ונכון לאדם להיות אוהב את האמת להיות כל העובדות והמעש'י וכל הענינים של האדם שלא להטות עצמו מדרך האמת והישר וכ"ז הוא מחמת פשהאדם נותן ללבו שכל הנמצאים בעולם הם מאמיתות מציאותו וזהו קיום העולמות ע"י האמת והוא עמוד החזק שהעולם עומד עליו וא"כ פיון שכל אדם יש בו נשמת רוח חיים אשר נפח בו שמו ית' הבא ממקור האמת ע"כ ראוי

להאדם להיות כל חפצו ומגמתו בכל עניניו להדביק את נשמתו בשרש האמת ושלא לפסוק עצמו מהשרש כדי להיות דבוק תמיד באמתות מקור א"ס בהוב"ש אשר הוא כולו אמת אף אע"פ שפחקי ומדת אמת הוא אחת.

מ"מ יש שני מיני דביקות במדת אמת. אחד הוא להיות דבוק בהנהגה של אמת אשר העולמות עליונים מתנהגים ע"י להיות הכל מתנהג ע"פ הדין והישר לשלם שכר וגמול טוב לעושי רצונו ית' ולמקיימי התורה והמצוות ולהעניש לעוברי רצונו כפי איכות העבירה והפגם וזהו מדה שיש לה גבול שמתנהג עם הכנ"י כפי המדה אשר הם מתנהגים זרע ישראל למטה הן טוב הן לרע ח"ו אמנם יש התנהגות ודביקות של אמת אשר האדם הוא דבוק באמתות מציאותו ית' שהוא למעלה מכל העולמות והוא רק התפשטות הטוב טובה ורחבה בלי שום שיעור וגבול אשר משם נשפע שפע רב להכנ"י ככל אשר יצטרכו זרע ישראל בלי שום מדה ושיעור וגבול ולא כפי התנהגות האדם רק בהטבה הפא ממקור האמת בתכלית הפשוט ודביקות זו הוא רם ונשא מאוד שהוא למעלה מן האותיות והעולמות וזהו מדתו של יעקב שהוא הנה מתנהג א"ע בדרך האמת וכל מעשיו היו רק להאיר בכל העולמות חיות האמת המתנהגת בקו של אמת וכמ"ש תתן אמת ליעקב ועפ"ז יובן מאחז"ל לכל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים שנ' והאכלתיך נחלת יעקב אביך דהנה יעאע"ה זכה לנחלה שאין לה שיעור וגבול ותכלית ומאין בא לו זכיה זו משום שהוא הנה נותן תענוג והתפארות לכל העולמו' באמתות מעשיו אשר ע"י דביקותו בתמימות לב האיר קרן אור האמת בכל העולמות ולא זו בלבד אלא שכל מגמתו של יעקב הי' לדבק חיות התנהגות האמת של העולמות בדביקות האמת אשר הוא ההנהגה מאמיתית מציאת עצמותו ית' ויש למעלה דבק יעקב שכלו וכל פחותיו ויצא מגדר העולמות ולא שהניח העולמות למטה במקומם.

אלא אדרבה בהליכת יעקב בדביקותו למעלה לדבק א"ע באמת הפשוט משך עמו כל העולמות להיות התנהגות האמת של העולמות דבוק בטעם וחסות האמת העצמיות הפשוט במקור ושרש האמת ובזה גרם תענוג גדול למעלה לתוך העולמות כי זהו שמחה ותענוג שלהם כשמרגישין העולמות היא חיותם דבוק בעצמות האמיתית של הא"ס הפשוט והיא הם נשפעים ממקור האמת והא"ס אשר עבור זה שכו"ג בלי שום שיעור וגבול וערף וזה היו העובדות של יעקב אע"ה תמיד לכך זכה עבור זה לנחול נחלה בלי מצרים וגבולים להיות שכו"ג בלי שיעור וערף וגבול ונהה אותן השני בחי' של דביקות אמת הנ"ל ר"ל אותה ההנהגה אשר העולמות מתנהגים ע"פ דרך הטבע של אמת לשלם לאיש חסד כמפעלו.

וכן להיפוך ח"ו וזהו מכונה בשם בחי' נקודו"ת שהם פחת האותיות שהאותיות מתנהגים כפי הנקודה אשר עושים ומנקדין תחתיהם פי הנקודה מנהיג את האות וכמ"כ הנהגת האמת של העולמות הוא לפי התחוננים לפי ערך זה יונקים השפע מן העולמות אבל אותו בחי' של האמת אשר הוא בהתפשטות אמיתית עצמותו ית' זהו בחי' טעמי' וכתרי אותיות שהם למעלה מן האותיות והאותיות הנה מתנהגים ע"פ הטעם הנאמר למעלה מהם כמ"כ העולמות מתנהגי' ע"י חיות הנשפע עליהם מהתפשטות האמת והטוב אשר הוא דקה מן הדקה והוא תענוג ואור נעלם אשר הוא מאיר לעולמות הרוחניים תענוג

גדול בלי שום שיעור וערה וגבול ושם אינו רק טוב ורצון הפשוט וכשאתם מדבק א"ע בדביקות עליון במקור האמת להיות דבוק בטעם עליון אז הוא בא לידי השגה של טובת הפורא בהוב"ש איה שהוא טוב ומטיב וזה"ש דהמע"ה טעמו וראו כי טוב ה' ר"ל כשתבואו לבחי' דביקות של טעמי"ם להיות יוצא מגדר העולמות אז תראו כי טוב ה' כי הוא ית"ש הוא עצם הטוב והתפשטות הטוב האמיתי בלי שום גבול וזה הנה בחי' יעקב אשר הנה יוצא מן גדר העולמות והדביק חיות האמת של התנהגות העולמות להיותם מרגישין בטעם נועם האמת העליון הפשוט בלי שום צמצום והוא הנה דבוק בבחי' הנא"ו של שם הנ"ה ב"ה וב"ש והוא הנה הבריח התיכון המבריח מן הקצה אל הקצה.

והוא הדביק כל העולמות לשורש האמת של הא"ס כמש"ל ונהו רמז הנא"ו על התחברות ודביקות בחי' בריח התיכון: ועפ"ז יובנו דברי חז"ל וחידותם שאמרו כל אמתא בריבוע אמתא ותרי חומשי באלקסונא.

דהנה אמה הוא מדה בחי' קו הנא"ו הנמצא בריבוע של ד' אותיות הוי"ה בהוב"ש אשר הנה מאירים בד' העולמות אבי"ע דיו"ד רומז אל עולם אצילות. וה' עליונה אל עולם הבריאה והנא"ו לעולם היצירה וה' אחרונה לעולם העשייה וכל עולם ומדה כלול מתבירו א"כ בכל עולם יש הארה של ד' אותיות השם הוי"ה בהוב"ש.

ויעקב דהוא הנא"ו הממנע המחבר את האהל להיות אחד וע"כ כשהדביק יעקב א"ע אל מקום עליון להיות דבוק באמיתית עצמותו ית"ש במקור האמת והנה נוטה א"ע מגדר העולמות לצאת חוץ אל רום המעלות שהוא בחי' אלקסון אשר הוא יוצא מן הינשר דרף אלקסון אז פעל יעקב ביצירה ורשם זו ע"י הנא"ו לחבר כל העולמות עולם שלמעלה ממנו עם עולם התחתון להיות נעוץ סופו בתחלתו ונהו דביקות וחיבור ה' תחתונה לה' עליונה דה' עליונה הוא השורש והמקור להיות אם הבנים שמחה ונהו פנונת הגמ' דביצירת יעקב מגדר העולמות פעל להיות אמתא ותרי חומשי ר"ל ב' ההי"ן שנתחברו ע"י הנא"ו ונהו בחי' אלקסון היינו כשהטה יעקב א"ע מהתנהגות הינשר והאמת של העולמות להיות מרגיש הטעם והנועם העליון: ונהו פנונת חז"ל כל המענג את השבת נוהגין לו נחלה בלי מצרים ר"ל דשבת הוא חיות העולמות והוא הנקודה של נא"ו מי המעשה שהוא רומז על חיות הפנימית של העולמות וכשהאתם מענג זה החיות להיות מדביק זה החיות בטעם הרוחני של אמיתית עצמותו ית"ש כמו שהארכנו לעיל והם מרגישין היאה הם נשפעים ונדבקים בחיות הא"ס של המקור ששופע לתוכם ונהו התענוג שלהם ואדם שמעורר זה התענוג ומענג את חיות הנ"ל המכונה בשם שבת להיות נהנין מזיו אור אמיתית עצמותו ית"ש.

שהוא בלי שיעור וגבול אז עבור זה זוכה לנחול נחלת יעקב שהוא בלי מיצר וגבול. כי זה הנה מדת יעקב כמאחז"ל במס' שבת לא פאברהם שפתוב בו קום התלהף בארץ לארפה כו' ולא פיצחק שפתוב בו לה ולרעה אתן את כל הארצות האל.

אלא פיעקב שפתוב בו ופרצת ימה וקדמה כו' והוא כדברינו הנ"ל דיעקב פעל ועשה תענוג בכל העולמות שחיבר כל הד' עולמות להתענוג שלמעלה ממנו אשר הוא בלי גבול: ונהו שאמר יעקבפי במקלי עברתי את הירדן.

ר"ל כי המקל והמטה של יעקב הוא בחי' נא"ו הנ"ל. אשר ע"י דביקותו ושהדביק חיות האמת של הנהגת העולמות אל דביקות אמתות עצמותו ית' אשר הוא רק התפשטות הטוב ושם אינו בבחי' שָׁכַר וְעוֹנָשׁ גְּבוּלִית.

כי שם המקור אשר ממנו ישאבון כל מיני השפעות טובות להכני' ושם אין מסטין ואין קיטרוג על הכני' וכן העביר יעקב את כל הדינין היוֹרְדִים לְמִטָּה ע"י התפשטות הטוב אשר המשיך מהמקור מהבאר מים חיים אשר חפר בדביקות שכלו בנזעם העליון וזה"ש כי במקלי ר"ל במטה הנ"ל היינו במה שנטה א"ע חוץ לגדר העולמות אל דביקות העליון עי"ז עברתי את הירדן העברתי מהכני' כל הדינין היוֹרְדִים לְמִטָּה שְׁמֵרָנָז בְּתִיבַת יַרְדֵּן יר"ד די"ן וזה"ש דהמע"ה מטה עוֹנָשׁ יִשְׁלַח ה' מִצִּיּוֹן ר"ל להטות העוז והגבורות של מעלה להיותם נמתיקים.

זה ישלח ה' מציון ר"ל מהצדיק המכונה בשם ציו"ן [גימ' יוסף] פלומר על ידי דביקות הצדיק בדביקות נזעם העליון האמת הרוחני בהטיה זו יכפה אף וממתיק העוז והגבורות מן הכני' ומבטל כל הדינים מעליהם וקובע להם דוכתא במקום אחר להיות הקב"ה שופך חמתו על שונאיו וזה"ש רדה בקרב אויביו ר"ל שימשול השבט והגבורות בקרב אויביו שונאי ישראל אבל על הכני' נמשך שפע רצון ממקור התענוג מבחי' טעמי"ם טועמיה חיים וכו' להיות נשפע עליהם מהנזעם העליון כל מיני שפע טובה וברכה: ומעתה נבוא אל ביאור דברי הפרשה הנ"ל השי"ת אמר למשה קח את המטה שהוא הנה"ג על בחי' יעקב כדאי' בזה"ק יעקב מלכר משה מלגאו ר"ל דמשה הנה הפנימית של כל העולמות והוא הדעת המסביר את העולמות למקורן והנה דבוק תמיד בשכלו אל חיות האמת של הא"ס הפשוט בעצמותו ית' אשר הוא ההנהגה אשר הוא למעלה מן ההנהגה של חיות האמת שמתנהגים בדרך העולמות וזהו שא"ל השי"ת קח את המטה ר"ל זו ההכרעה אשר הוא מקריע בדעתו להטות א"ע ולצאת חוץ לגדר העולמות למעלה מהנהגת הגבוליות והוא יכול להנהיג את העולמות העליונים כפי חפצו ורצונו ולא כפי הטבע שהוטבע בהם לכה זכה משה למטה אלהים אשר הנה חקוק עליו שם המפורש שהנה יכול להטות כל העולמות חוץ מדרך הטבע אשר הוא בחי' אלהי"ם גימ' הטב"ע וזהו שצוה לו השי"ת שיקח בחי' של מטה זה ולהקהיל את העדה ולקרב אותם שיוכלו לקבל השפעה עליונה אשר הוא למעלה מכל העולמות ושיהיו נדבקים אל ההנהגה של עצמותו הפשוט האמתית ית' אשר שם יש יכולת להשתנות כל דבר טבע להפכו וכל הדברים שבעולם משועבדים המה לעשות חפץ ורצון הצדיק וזהו שא"ל השי"ת ונדברתם אל הסלע לעיניהם ר"ל אל הסלע העליון דהנה השורש והחיות של הסלע הם אותיות סל"ע אשר המה ברוחניות וזהו בחי' ספ"ר מהג' ספרים הנזכרים בס"י פאשר יבואר אי"ה לקמן ורצה הקב"ה שע"י חיבורו של משה אשר יקבע משה רבע"ה את האותיות של סל"ע בה' מוצאות של פיו הק' אז יגלה להם ע"י דביקות העליון אשר יהיה לו בעת דיבורו את המקור של האותיות שהיא בחי' של ספ"ר מהג' ספרים הנ"ל והוא פתח חיות הנעלם מהאותיות של סל"ע ואז כשיתמלא הסלע מחיות המקור של הא"ס ב"ה התפשטות הטוב אז תמצא מי"ם כי המילוי של תיבת סל"ע כנה סמ"ך למ"ד עי"ן אותיות האמצעים הם מי"ם וזה המילוי בא ממה שנתמלא מהשפעה של חיות העליון ע"י הדיבור של הצדיק בדביקות העליון וזה"ש ונתן מימיו.

ר"ל מים השרשיים אשר גנוזים בו והוצאת להם מים מן הסלע ר"ל מפנימיות של הסל"ע תוציא מים פלומר שתראה לפתוח מקור ההשפעה של מים הסלע גופיה אשר נשפע בו מלא רצון חשרת מים ע"י התגלות המקור אשר נתמלא התיבה בהטבה עליונה אשר הוא למעלה מן האותיות והעולמות ואם היה עושה משה בזה פאשר צוהו השי"ת היה יוצא מזו קידוש ה' גדול שהיו רואין אז כל ישראל גודל פעולות הצדיק ודיבורו הק' אשר על ידי דיבורו בקדושה היה מגלה לתוך הדיבור והתיבה שיוצא מפי הצדיק את מקור העליון והיה משפיע לתוכו מהתפשטות הטוב אשר נעלם בתוך החיות של האותיות והדיבורים ובזה יוכל הצדיק לפעול בדיבורו אף לשנות הטבע ולהשפיע לזרע ישראל כל מיני הטבה אמן משרע"ה לגודל צדקתו חשב שזה אינו רק בגס של יחיד שאז יוכל הצדיק לדבר ולקשר אותו במקום עליון במקורו ושורשו ושם פועל כל השינויים שהוא רוצה אף לעשות איזה גם ופלא גדול.

כי מה שפא דרך הטוב אשר מתנהג בהעולמות זהו רק ע"פ דרך הטבע אבל מה שפא ממקור עצמותו של הטוב אשר הוא חוץ מגדר העולמות זהו מיקרי גם לשון הרמה למקום גבוה ע"ד הרימי גם אשר ע"כ ניסא דרבים קשה מאוד כי אין בכח האפשרי להטות לבבות של פולם להיותם דבוקים פולם למעלה אל המקום ולצאת עמם חוץ לגדר העולמות ולשנות הטבע עבורם ומשה הסתפל בהכנ"י וראה והבין שהם עדיין רחוקים מבחי' זו לכה פתיב ויקהילו אותם אל פני הסלע היינו שלא היה יכול לקרב אותם רק אל בחי' התגלות של הסל"ע דהוא האותיות עצמם של סל"ע בחי' ספ"ר ולא לצאת אתם חוץ לגדר העולמות ולשנות הטבע ע"י המילואים של השפעה הפא ממקור עליון והיה קשה דבר זה למשה מאוד שלא היה חילול ה' בדבר ח"ו לכה פעס עליהם ואמר שמעו נא הפורים כו' במבואר זה למעלה בסמוך המן הסלע הזה נוציא לכם מים ר"ל וכי אתם סבורים שמבחי' התגלות של הסלע התחתון היינו אף שאתם דבוקים בבחי' סלע זה היינו בחי' הנהגת העולמות אשר הוא בדרך טבעי נוציא לכם מים זהו מן הנמנע וכי אוכל בלא דביקת העליון לשנות הטבע עבורכם ולהוציא מים מחלמיש צור ולזה מחמת שפא לכלל פעס פא לכלל טעות וזש"ה ונרם משה את ידו ונף את הסלע במטהו פעמים ר"ל ע"י המטה שהיה חקוק עליו שם המפורש הכה את הסלע פעמים היינו שהכה והסיר השני צדדים מתיבת סל"ע במילואו.

אותיות ראשונות שהם אותיות סל"ע ואותיות אחרונות שהם כד"ן. ואז נשארו אותיות אמצעיים שהם מי"ם.

וכנ"ל וזש"ה ויצאו ממו מים רבים. וזהו שחשב להם הש"י לחטא ואמר יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני ב"י שהקב"ה רצה שמשה בעצמו יפעול להם זה ע"י דיבורו לבד היינו ע"י שיזכר אל הסלע בדביקות עצום אל אמיתית מציאות עצמותו ית' ויגלה להם המילוי של תיבת סלע הנשפע מחיות מקור העליון אשר יוכל הצדיק לשנו' הטבע פרוצונו ע"י דיבורו הקדוש ואז הי' נתקדש שמו ית' ביותר שהיו רואים אז גודל מעלת ונחשיבות פעולת דיבורו של הצדיק אשר הוא יקר מאוד בעיני הש"י.

וממו יראו וכן יעשו הכנ"י והיו לוקחים מוסר גדול לעצמם איה שפל איש ישראל יקדש את עצמו וכל דיבוריו להיות כל הה' מוצאות הפה טהורים וקדושים ולהיות דבוק במקור

האמת וכ"א יוכל לבוא לבחי' זו אם ישמור שפתי וישונו וישאר המוצאות מלפנינו אותם ח"ו וידבק א"ע אל מקור האמת משא"כ פשעשה משה זה ע"י פעולות שמות הק' היינו ע"י המטה שהיה חקוק עליו שם המפורש אז אמרו בלבם משה זכה לזה המטה לכה יכול לפעול ע"י כל מה שרוצה אבל שאר ב"א אשר לא ישיגו מטה אלהים מאין יהיה להם היכולת לפעול ולשנות הטבע וע"י נתמעט האמונה בלבבם וקידוש שמו ית' אשר היה נתקדש ע"י עולם הדיבור של משה וזה"ש יען אשר מריתם את פי למי מריבה ר"ל שפגמו בעולם הדיבור אמנם משה בגודל צדקתו בנדאי נתפנין לשם שמים ונתן לחכם ויחכם עוד וקבן כ"ז היטב: ויסעו ב"י ויחננו באנבות גו' עד סוף הפרשה בפרשה זו יש לרמז סודות נפלאים להורות לעם ה' דרכי ה' וסודותיו הק' פי הנה באשר בא התעוררות בלב האדם לאמר עד אנה ירום אניבי עלי ועד מתי אהיה משוקע בהבלי תאוות עוה"ז הגשמי והחומרי ורוצה להיות מאז והלאה סור מרע ואח"כ לדבק א"ע אל הטוב אז צריך לחשוב בלבבו לאמר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב והיינו שצריך לדבק עצמו במדתו ובחינתם מדת אברהם הוא מדת הסוד לגמול חסדים לכל זרע ישראל ומדת יצחק הוא הגבורה והפחד ומדת יעקב הוא לעשות תענוגים ושיעשועים והתפארות להבורא בהוב"ש וזהו ויסעו ב"י ויחננו באב"ת היינו לעשו' חנייה בבחי' ומדת אבות הק' ויסעו מאב"ת ר"ל לפעמים באשר יסעו מבחי' זו ויפלו ממדרגתן ח"ו אז ויחננו בעיי העברים ע"י לשון חנרבה ושממה כפרש"י ז"ל העברים היינו בעבר האחר במדבר אשר על פני מואב מוא"ב מספרו מ"ט כי כמו שיש מ"ט ש"ב הק' שיש לנו השגה בהם כן יש כנגדן מ"ט שערי טומאה וזהו במדבר אשר ע"פ מוא"ב היינו שיבואו למדרגה התחתונה ח"ו עד מאוד למקום החנרבה והס"א אשר הם מסכים המבדילין ע"פ מואב היינו המ"ט שערי אשר משם הוא המשכת אור השפעה להעולמות וזהו ממזרח השמש והגם שנופל האדם ח"ו.

לבחי' ומדרגה פזו עכ"ז אם הוא דבוק בנקודה עילאה וזהו סוד החו"ל אשר על הא' של אבת. וכיון שהוא דבוק בנקודה עילאה זו משם נסעו ויחננו בנחל זר"ד היינו שיוכל ליסע ולעלות בבחי' זו עד אשר יבוא לבחי' נחל הק' המשקה את כל הענפים זר"ד הוא מלשון חבילי זרדין משם נסעו ויחננו מעבר ארנון אשר במדבר הינצא מגבול האמורי א"רנון אל"ף הוא סוד כתרא עילאה קדישא ר' הוא סוד ראשית חכמה נו"ן הוא סוד נו"ן ש"ב היינו שיוכל לעלות לבחי' כח"ב אשר במדבר בחי' הדיבור סוד המלוכה הינצא מגבול האמורי היינו מהגבולין של ה' מוצאות הפה.

כי גם בבחי' המלוכה פלול כח"ב כי כ"א פלול מעשר פנודע ליו"ח כי ארנון גבול מואב בין מואב ובין האמורי היינו כי אלו הג"ר הם הגבול של המ"ט ש"ב בין מוא"ב היינו המ"ט ש"ב העליונים ובין אמור"י המ"ט ש"ב של המלוכה הק' פי הה' מוצאות הפה הם ה' שערים כוללים אשר כ"א פלול מעשר ע"כ יאמר בספר מלחמת ה' היינו על אלו המדרגות והיחודים הק' המבוארים עד הנה יוכל להיאמר בספר ע"י לימוד תוה"ק אז יוכל לבוא לבחי' הנ"ל ויוכל לנצח מלחמת ה' אשר בכל אדם את ובה בסופה וה"ב מספרו כמו אהב"ה והיינו לבסוף יהיה לו ואת הנחלים ארנון ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער ידוע דאית נחל עליון ונחל תחתון נחל עליון הוא בחי' מזלא עילאה קדישא

בסוד נ"וצר ח"סד ל"אלפים ר"ת נח"ל ונחל התפתחון בחי' מזלא תפתא ב"סוד ונק"ה
והוא יוצא מר"ת נ"פשונו ח"כתה ל'ה'.

והוא בחי' מיין תפאי' ואתערוותא דלתמא של עם ה' בני אל חי בכל לבכם ונפשמ ועי"ז
אתער נחל העליון להשקות ולהשפיע כל מיני טובה וברכה להעולמות פולם לחיות הק'
ולאופני הק'.

ולעשר פתות דמלאכיא וילגלגלי המרפכה ולהוריק שפע טוב וברכה והצלחה בני חיי
ומזוני על זרע ישראל וזהו פנחלים נטיו שהם נוטים זה לזה כי מרוב ההשתוקקות של
האתערוותא דלתמא אשר בא אל נחל העליון הק' אתער ההוא נחל להשקות ולהשפיע
אל הנשמות ישראל כל טיבו וכל חדו וכל פרפאין טבין וזהו ואת הנחלים היינו עם אלו
הנחלים הק' תרין מולין נוצ"ר ונק"ה ארנו"ן היינו הג' בחי' כח"ב פנ"ל ואשד הנחלים
היינו שפיכת הנחלים אלו הק' אשר נטה לשבת לעשות ישיבה.

ע"ר הוא לשון חורפה ושמה מלשון ער"ו ער"ו היינו לעשות ישיבה ותיקון אף במקום
חורפה ונשען לגבול מואב היינו כי אלו הנחלים הם בחי' משענה לגבול מוא"ב היינו
המ"ט שערים ומשם באר"ה הוא הבאר הק' סוד התוה"ק אשר אמר ה' למשה בחי' הדעת
אסוף את העם היינו שיתייחדו פולם בדיעה אחת ובקשר אחדות ואז ואתנה להם מים
היינו התוה"ק: והנה מכאן ואילך מרומז בהפסוקים איך להעלות את בחי' הבאר"ר א"ז
הוא הייחוד הוי"ה אדנ"י שמונה אותיות מספר א"ז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי
באר ענו לה להעלות את הבאר להעולמות העליונים באר חפריה שרים פרוה נדיבי העם
היינו אשר חפריה החקמי ישראל שפכל דור על ידי מחשבותם הק'.

וזהו במחקק לשון מחשבה וחקיקה במשענתם. לשון משען ומשענה היינו תמכין
דאורייתא אותן האנשים המחזיקים ידי לומדי התורה כי גם על ידם נתרבה התורה
בישראל וממדבר מתנה אדם שמפקיר את עצמו בשביל התורה ומצותיה כמדבר הזה אז
נעשה לו התורה כמתנה.

כי יש חילוק בין מכר למתנה היינו כשמכר א' ביתו לחבירו ומצא בו הלוקח אוצר טמיר
וגנוז הגם שכתב לו בשטר המכר מתהום ארעא ועד רום רקיע עכ"ז לא קנה הלוקח את
האוצר ובמתנה קנה המקבל המתנה גם את האוצר כי נותן בעין יפה הוא נותן פידוע זה
מהגמ' ומהפוסקים ואדם פזה שמפקיר א"ע על התורה אז נעשית שלו בתורת מתנה
וקנה גם את האוצר הטמיר וגנוז היינו הנ"ק המובלעים בתוך הקליפות החיצונים להוציא
בולעם מפיהם וכמו שפותבין בשטר מתנה כתבוהו בשוקא ונתמוהו בכרא היינו מלשון
חיצוני כי היכי דלא ליהני עוד מילתא דטמירתא רק שיעלו לשורשם הרמה בקודש
וממתנה ומפנין שזכה כבר לבחי' מתנה וכנ"ל נחלי אל היינו יוכל להמשיך נחלי שפע
טוב וברכה מהי"ג.

נהרות המושכין שמן אפרסמון אשר התחלתם הוא אל רחום וחנון גו' ומנחליאל במות
היינו מהי"ג נהרין פנ"ל במות היינו הי"ג נימין קדישין הנק' שבחא דעתיקא היוצאים
מפסוק מי אל כמוך כו' ומבמות הגיא היינו לעומק כזה אשר בשדה מואב והוא סוד שער
החמשים של הנו"ן ש"ב ראש הפסגה עד לבחי' ראש סוד גולגלתא ונשקפה ע"פ

הַיְשִׁימוֹן הַיְיָנוּ לְהַעֲלֹמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים אֲשֶׁר לִית שׁוֹם הַשְּׂגָה שֶׁל נֶאֱצַל וְנִבְרָא וְנוֹצֵר וְנַעֲשֶׂה תְּפִיסָא בְּהוּ פֶלֶל וְהוּא ע"ד יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרָא חוֹשֶׁה מַחְמַת כִּי עוֹלָם הַבְּרִיאָה הוּא לְמַעַלָּה מֵעוֹלָם הַיְצִירָה לְכַף נֶאֱמַר בּוּ חוֹשֶׁה כִּי לִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָא בְּיָה וְכִדְאִי בְּכַתְבֵי הָאֲר"י הַק' וַיֵּל וְהַמְשָׁכִיל יָבִין כ"ז הַיֵּטֵב: ע"כ יֵאמַר בְּסֵפֶר מִלְחַמַת ה' אֶת וְהַב בְּסוֹפָה.

לְכַאוּרָה אֵינוֹ מוֹכֵן בְּאֵיזָה סֵפֶר נֶאֱמַר דְּבַר זֶה וְכִי יֵשׁ לָנוּ סֵפֶר מִלְחַמַת ה' אִף בְּהַעִיר לֵב וְשׁוֹם שְׁכָל י"ל דְּהֵנָּה אִי בִּס"י בִּג' סְפָרִים נִבְרָא הָעוֹלָם בְּסֵפֶר סֵפֶר וְסִיפּוּר. וְהַפְּנוּנָה דְּסֵפֶר רוֹמְזוּ עַל בַּחֲוִי שֶׁל צִיּוֹר הָאוֹתִיּוֹת אֲשֶׁר נֶצְטַיְיָרוּ הָאוֹתִיּוֹת בְּמַחְשָׁבָה אֶל"ף וְכִדְוֹמָה וְסֵפֶר רוֹמְזוּ כְּשֶׁבָאוּ הָאוֹתִיּוֹת לְבַחֲוִי הַתְּגֻלוֹת וְנִתְגַּלְמוּ בְּסֵפֶר בְּמַכְתָּב וּבָאוּ לְכָלֵל דִּיבּוּר וְסִיפּוּר רוֹמְזוּ עַל חֲשָׁבוֹן וְצִיּוּר אוֹתִיּוֹת וְשִׁמוֹת וְגִימַטְרִיאוֹת וְע"י ג' בַּחֲוִי אֵלוּ יֵשׁ שְׁוֹרֵשׁ לְכָל מִינֵי מַצִּיאוֹת שְׁבַעֲוֹלָם כִּי אֵין לָהּ דְּבַר בְּעוֹלָם שְׁאֵין לוֹ שְׁוֹרֵשׁ נֶעְלָם רוֹחְנֵי בִּג' סְפָרִים הַנְּ"ל וְהֵנָּה אָנוּ רוֹאִים שְׁנִמְצָא בְּעוֹלָם מִלְחַמַת ה' כְּלוֹמַר שְׁהַרְשָׁעִים רוֹצִים לְלַחוּם עִם הַש"י וְלְכַאוּרָה יִפְלֵא מֵאֵין בָּא זֶה דְּזֶה שְׁיִיף לֹאֵמַר שֶׁהַש"י לֹאֵמַר עִם אוֹיְבָיו וְעוֹשֶׂה נִקְמָה בְּשׁוֹנְאָיו כְּמַשֶׁה"כ מִלְחַמָּה לֵה' בְּעַמְלֵק אֲבָל מַה שְׁהַרְשָׁעִים סוֹבְרִים רוֹצִים לְלַחוּם עִם ה' זֶהוּ פֶלֶא גְדוֹל וְע"כ יֵשׁ לוֹ אֵיזָה מַצִּיאוֹת ג"כ בְּסֵפֶר מִג' סְפָרִים הַנְּ"ל שְׁנִבְרָא בְּהֵם הָעוֹלָם כִּי כָל דְּבַר יֵשׁ לוֹ שְׁוֹרֵשׁ בְּסֵפֶר עֲלִיוֹן וְצִיּוּר לְהַבִּין מַה תּוֹעֵלַת יוֹצֵא מִזֶּה וּזִש"ה וְנוֹתֵן טַעַם לְשִׁבְחָה ע"כ יֵאמַר בְּסֵפֶר מִלְחַמַת ה' ר"ל טַעַם הַדְּבַר וְהַפְּנוּנָה מַה שְׁנִמְצָא זֶה בְּסֵפֶר מִג' סְפָרִים הַנְּ"ל בְּשְׁוֹרֵשׁוֹ הוּא כְּדִי שְׁיִהְיֶה אֶת וְהַב בְּסוֹפָה דְּהֵנָּה תִּיבַת א"ת רוֹמְזוּ עַל הַיְרָאָה כְּמ"ש אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ תִּירָא וְנִק' אֶת וְהוּא כְּמוֹ עִם ר"ל דְּמַתּוּף הַיְרָאָה בָּא הָאֲדָם לִידֵי אֶהְבָּה וְהוּא מִדָּה הַגּוֹרְרַת מִדַּת אֶהְבָּה אֶתְרִיָּה וְהַב הוּא אוֹתִיּוֹת אֶהְב"ה כִּי אֶל"ף עִם ה' מַתִּיבַת אֶהְב"ה נְכָלֵל בְּנֹא"ו שֶׁל וְהַב וְהֵנָּה אֵלוּ הַב' מִדּוֹת שְׁהֵם א"ת וְה"ב דְּהוּא אֶהְבָּה וַיְרָאָה בְּסוֹפָה הוּא צִיּוּר מ"ב שְׁמוֹת אֲדִנ"י אֱלֹהִים שְׁהֵם אֲדִנ"י גִּימ' ס"ה וְאֱלֹהִים גִּי פ"ו וְהוּא הַצִּיּוּר שֶׁל תִּיבַת סוֹפ"ה שְׁהוּא מְלִשׁוֹן סוֹפָה וְסַעְרָה וְגַם רוּחַ סַעְרָה עוֹשֶׂה דְּבָרוֹ שְׁשֵׁם נִיפְרָ שְׁלִיטַת פּוֹחוֹ וְאֲדִנּוֹתוֹ וְכִשְׁהָאֲדָם מִתְּבוּנָן אִיף שְׁגַם בְּסוֹפָה וְסַעְרָה שְׁהוּא דִּין נִמְצָא פֶחַח וְחִיּוֹת אֱלֹהוֹת וּמַתּוֹכּוֹ בָּא לִידֵי יְרָאָה וְאֶהְבָּהנָאֵז יְכוּל לְהַפְּנוֹף הַצִּיּוּר ר"ל וְנַעֲשֶׂה צִיּוּר וְיַחֲוֹד הַתִּיבָה הַנְּ"ל בְּאֶנְפֵן שְׁיִהְיֶה רַק לְטוֹב כְּמ"ש אֲדִנ"י ה' נִתֵן לִי לְשׁוֹן לְיַמּוּדִים שְׁבַלְשׁוֹן הַצִּדִּיק נִכְרַע הַדְּבַר לְכַף זְכוּת וְע"כ עִי"ז שְׁנִמְצָא הִרַע בְּעוֹלָם וּמִתְּבוּנָן הָאֲדָם בְּכַח הַנְּעֻלָם שְׁבַהֲרַע שְׁגַם שֵׁם יֵשׁ חִיּוֹת וְשְׁלִיטַת אֲדִנּוֹתוֹ ית' וְאֱלֹהוֹתוֹ ית' נָאֵז יוֹכֵל הָאֲדָם לְבוֹא לִידֵי דְּבִיקוֹת יְרָאָה וְאֶהְבָּה וְלְהַפְּנוֹף הַפֶּל לְרַחֲמֵי לְשִׁנוֹת הַצִּיּוּרִי אוֹתִיּוֹת וְהַתִּיבּוֹת מִצֵּר"ה לְרַצ"ה נָאֵז נַעֲשֶׂה עִי"ז הִרַע כְּסָא וּמְרַכְבָּה אֶל הַטּוֹב וְהַפֶּל נִמְתַּק וְנַעֲשֶׂה רַחֲמִים גְּמוּרִים וְכִי"ר אָמֵן: בְּלֵק מַה טֹּבוֹ אֲוִהְלִיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל יְדוּעַ שְׁיֵשׁ בַּחֲוִי יַעֲקֹב וּבַחֲוִי יִשְׂרָאֵל ר"ל דְּלַפְעָמִים עוֹשֶׂה אֲדָם אֵיזָה עֲוֹבָדָא וְאֵינוֹ מוֹצֵא שֵׁם עֲדִינָן אֱלֹהוֹתוֹ ית' זוֹלַת בְּסוֹף הַמַּעֲשֶׂה זֶהוּ בַּחֲוִי יַעֲקֹב ר"ל יו"ד עַק"ב הַיְיָנוּ דְּהַחֲכָמָה שֶׁל אֱלֹהוֹת הַמְּרַנְּמֵז בִּי"ד בָּא בְּעַקֵּב וְלִבְסוֹף אֲבָל כְּשֶׁהָאֲדָם מְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּדְּבִיקוֹת אֲמִיתִי לְהַש"י.

וְתִיכַף בְּתַחֲלֵי הַעֲוֹבָדָא פְּנוּנָתוֹ לְשִׁמוֹ ית' וּמְרַגִּישׁ חִיּוֹת אֱלֹהוֹת אֶז הוּא מְכוּנָה בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל ר"ל יִש"ר א"ל שְׁהוּא מְרַמְזוּ עַל דְּבִיקוֹת הַיְשָׁר וְזֶה הַדְּבִיקוֹת צ"ל בְּתַמִּידוֹת רַק שְׁלַפְעָמִים בְּדִרְךָ אֲרַעִי צ"ל בְּבַחֲוִי יַעֲקֹב לְהַשִּׁיג עַכ"פ בְּסוֹף חֲכָמָתוֹ וְאֱלֹהוֹתוֹ ית' וְזֶה"ש מַה טֹּבוֹ אֶהְלִיךָ יַעֲקֹב הַיְיָנוּ כְּשֶׁמְדַרִּיגַת יַעֲקֹב ר"ל הוּא אֲצִלְךָ רַק בְּבַחֲוִי אוֹה"ל דְּהוּא דִּירַת

ארעי פידוע וזש"ה מה טוב ומה נעים הדבֵר פִּשְׁהֲדִבְיָקוּת הַתַּחֲתוֹן הַמְּכַוְנָה בְּשֵׁם יַעֲקֹב
הוא אֲצִלָּה בְּבַחֲוֵי אוה"ל לְבַד רַק לַפְעָמִים אֲבָל מִשְׁכַּנּוֹתֶיהָ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֲדִבְיָקוּת הַמְּכַוְנָה
בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל שֶׁיְהִי אֲצִלָּה בְּבַחֲוֵי מִשְׁפָּן שֶׁהוא דִּירַת קָבַע הֵינּוּ שֶׁיְהִי בַתְּמִידוּת
וְכִי"ר אֲמֵן וְהֵבֵן זֶה הֵיטֵב: עוֹד י"ל ע"ד רִמְזוֹ דְהֵנָּה אַחַז"ל שֶׁהַקַּב"ה יוֹשֵׁב וּמְסַפֵּר
רְבִיעוֹתֶיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְעַד"ז נִסְמֵית עֵינֵינוּ שֶׁל בַּלְעָם הֲרִשָׁע שֶׁאָמַר מִי שֶׁהוא טְהוֹר
וּמִשְׁרָתוֹ טְהוֹרִים יִצִּיץ בְּדַבָּר הַזֶּה וּמִזֶּה נִסְמֵית עֵינֵינוּ דְכַתִּיב נֶאֱמַר הַגָּבֵר שֶׁתּוֹם הָעַיִן ע"כ
וְהַעֲנֵנוּ הוּא פִי בַלְעָם הֲרִשָׁע רָצָה לְהַרְעוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל מַה שֶׁיִּוְכַל וְחָשַׁב שֶׁבְּזֶה יִוְכַל לְהַרְעוֹ
לָהֶם בְּמַה שֶׁיִּסְתַּפֵּל בְּעֵינֵי הַתַּחֲלַת הַנְּיוּת גּוֹפֵם וְהֵינּוּ שֶׁרָצָה לְהַסְתַּפֵּל בְּעֵינֵינוּ הֲרַעַה לְרֵאוֹת
בְּרַע בַּגּוֹף כ"א מִיִּשְׂרָאֵל מַעַת הַרְיוֹן מִצַּד תַּאֲוֹת אֵב וְאִם וְזֶהוּ פְּנוּנְתוֹ מַה שֶׁהַתְּרַעַם וְאָמַר
מִי שֶׁהוא טְהוֹר וּמִשְׁרָתוֹ טְהוֹרִים וְקְדוּשִׁים יִצִּיץ בְּדַבָּר הַזֶּה אִף פְּנוּנְתוֹ הֵיטֵב לַגְּנוּת
הַזְּוֹגִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְלְהַרְעוֹ לָהֶם מִצַּד גּוֹפֵם אֲבָל הַפְּתוּב אוֹמֵר נֶאֱמַר הַגָּבֵר שֶׁתּוֹם הָעַיִן
ר"ל שֶׁנִּסְמֵית עֵינֵינוּ בְּזֶה שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לְהַסְתַּפֵּל בְּזֶה לְהַרְעוֹ לָהֶם פִּי יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים הֵם
וּמְוַפְרָשִׁים וּמְוַבְדָּלִים הֵם מִכָּל תַּאֲוֹת גְּשָׁמִיּוֹת וְכָל עֵנִין שֶׁעוֹשִׂין פְּנוּנְתָם הוּא רַק לְעֲשׂוֹת
פְּדוּגָמָא שֶׁל מַעֲלָה בְּהַעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וְהַשִּׁי שֶׁם לוֹ חֲפָה בְּפִיו וְהַנְּכַרַח לֹא הִפּוּף
מִחֲשַׁבְתּוֹ הֲרַעַה וְהוּא אוֹמְרוֹ מַה טּוֹבוֹ אֶהְיֶה יַעֲקֹב דְהֵנָּה הַגּוֹף מְכַוְנָה בְּשֵׁם יַעֲקֹב
כַּמְשַׁח"ל בֵּית יַעֲקֹב אֵלֵינוּ הַנְּשִׁים וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֵינוּ הַנְּשִׁים וְגוֹף וּנְשָׁמָה נִק' ג"כ בְּבַחֲוֵי
אִישׁ וְאִשָּׁה חֲנוּמָה וְצוּרָה וְז"ש מַה טּוֹבוֹ אֶהְיֶה יַעֲקֹב הֵינּוּ שֶׁהוּא בַחֲוֵי אֶהְיֶה שׁוֹכֵן בְּאֶדָם
הוּא ג"כ טוֹב וְנִפְּהָ וְנִעִים מַחֲמַת שְׁנֵגֶלֶם בְּקַדְוִשָׁה וּבְטַהֲרָה מְגוֹדֵל קַדְוִשַׁת הָאֵב וְהָאֵם
בְּשַׁעַת הַזְּיוּג מִשְׁכַּנּוֹתֶיהָ יִשְׂרָאֵל זֶהוּ שְׁבַח הַנְּשָׁמָה שֶׁנִּק' יִשְׂרָאֵל וְהוּא הַשׁוֹכֵן בְּתוֹךְ הַגּוֹף
וּמִתְחִיל לְסַפֵּר שְׁבַח זְוִוְגֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר שֶׁהֵם כְּנַחֲלִים נְטִיּוֹ הֵינּוּ שֶׁמְכַוְנִים בַּעַת
הַזְּיוּג לְעֲשׂוֹת פְּדוּגָמַת הַזְּיוּג שֶׁל מַעֲלָה שֶׁהוּא בְּבַחֲוֵי שְׁנֵי נְחָלִים הַנּוֹטִים זֶה אֵל זֶה דְהֵנָּה
יֵשׁ נַחַל עֲלִיוֹן וְנַחַל תַּחֲתוֹן כְּמַבְרָאָר לְמַעֲלָה בְּסִמּוּף נַחַל תַּחֲתוֹן הוּא בַחֲוֵי נ"פ שֶׁנּוּ ח"כְּתָה
ל"ה' ר"ת נַח"ל וְהוּא בַחֲוֵי מ"נ וְנַחַל עֲלִיוֹן הוּא בַחֲוֵי נ"ו צַר ח"ס ד"ל אֲלֵפִים הוּא ג"כ
ר"ת נַח"ל וְהוּא בְּבַחֲוֵי מ"ד וְהֵם נוֹטִים זֶה"ז פִּי מְקוֹדֵם צ"ל אֶתְעָרוּתָא דְלַתְמָא וְאַח"כ
נַעֲשֶׂה אֶתְעָרוּתָא דְלַעֲקִילָא וְזֶהוּ כְּנַחֲלִים נְטִיּוֹ שֶׁהֵם נוֹטִים זֶה"ז כְּגִנוּת עֲלֵי נֶהָר כו' וְכָל
הַעֲנֵינּוּ רוֹמְזוֹ עַל גְּוֹדֵל הַשְּׁפָעוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת שֶׁיִּשְׂרָאֵל גּוֹרְמִים בְּקַדְוִשַׁת הַזְּיוּג פִּי בַלְעָם רָצָה
בְּדַבָּר זֶה לַגְּנוּת אֶת יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה ה' כו' וְאִז הַנְּכַרַח הֲרִשָׁע לְדַבֵּר הַהִיפּוּף וְהֵבֵן וְכָל
הַקְּלָלוֹת יִתְהַפְּכוּ עֲלֵינוּ לְטוֹבָה וְלְבָרְכָה וְכֵן יְהִי רַצוֹן אֲמֵן: פִּינְחָס וַיְדַבֵּר ג' פִּינְחָס ג' הַשִּׁיב
אֶת חַמְתֵּי ג' תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא ג' וַיִּכְפַּר עַל גו' בְּמִדְרָשׁ אָמַר הַקַּב"ה בְּדִין הוּא שֶׁיִּטְוֹל שְׁכָרוֹ
וְהוּא פְּלֵאֵי מֵאֵי מִשְׁמִיעֵנוּ הַמִּדְרָשׁ בְּזֶה.

אֲכֵן בְּהַעִיר לֵב וְשׁוּם שְׁכָל י"ל דְהֵנָּה הַשִּׁי וִית' מַעִיד עַל פִּינְחָס שֶׁהוּא הַשִּׁיב אֶת חַמְתּוֹ
וְהֵלֵא כָּל הַחוּטָאִים בְּדַבָּר פְּעוֹר וּבְכַנּוּת מוֹאָב מִתּוֹ וְכַדָּאֵי בְּמִדְרָשׁ ע"פ קַח אֶת כָּל רְאִשֵׁי
הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם כו' וּמִנֵּינּוּ הָיוּ יוֹדְעִים מִי הַחוּטָא אָמַר הַקַּב"ה אֲנִי מוֹדִיעֵן כָּל מִי שֶׁטָּעָה
הַעֲנֵן סָר מִעֲלָיו וְהַשְּׁמֵשׁ זָרְחָה כְּנִגְדוֹ כו' עֵי"ש וְחֻזַּן לְזֶה מִתּוֹ בְּמַגְפָּה כ"ד אֶלְף וְעַד פְּמָה
לְיִגְוֹף וְלִזְוֹל עַד שֶׁהוֹצֵרָה פִּינְחָס לְהַשִּׁיב אֶת חַמְתּוֹ ית"ש אֲכֵן י"ל כִּי כָּללוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם
עַרְבִים זֶה לְזֶה וְע"צ הַעַרְבוּת נִתְחַיֵּיבוּ אִז כָּל יִשְׂרָאֵל כְּלִיָּה ח"ו וְע"י קְנָאת פִּינְחָס שֶׁכָּפָה
חַמְתּוֹ ית' וִית'.

והנה הוקשה להמדרש הנ"ל הלא ידוע ומפורסם בדתו"ל ואנו מאמינים בזה ששכר מצוה בהאי עלמא ליפא וא"כ מהו זה שאמר הש"י למשרע"ה פינחס בן אלעזר גוי הנני נותן לו את בריתי שלום והיתה לו ולזרעו אחריו הלא זה העולם אין בו פדאי להשתלם בו שכר מצוה אכן י"ל דהנה פינחס למד ממשה רבינו ע"ה ההלכה למשה מסיני הבוועל ארמית קנאין פוגעין בו ובראותו מעשה זמרי העיר את לבבו לקיים מצוה זו ולקנא קנאת ה' צבאות בלתי שום פנונה אחרת אף ממילא נסתעף מזה שהשיב את חמתו ית' מעל בניי שלא יתחייבו פליה ח"ו עבור הערבות פנ"ל ועד"ז נטל פינחס שכרו בהאי עלמא.

על דבר אשר נסתעף ממצוה זו שעשה אבל שכר מצוה ממש שעשה לש"ש לקנאות קנאת ה' צבאות קיים לעד ולעולמי עולמים לעוה"ב וזהו שאמר המדרש בדין הוא שיטול שכרו ר"ל גם בהאי עלמא וכנ"ל וזהו מפורש ג"כ באר היטב בפסוק השיב את חמתי כו' בקנאו את קנאתי כו'.

היינו שהוא עשה רק בכנונה זו לקנא קנאתי ועי"ז נסבב הדבר ממילא שהשיב את החימה שלי מעל בניי לכן אמר לו גוי והיתה לו גוי' תחת אשר קנא גוי' ויכפר על בניי היינו תחת דבר זה שקיים המצוה לקנא קנאת ה' צבאות עוד נוסף לזה ויכפר על בניי ולזה בדין הוא שיטול שכרו אבל שכר המצוה גופא קיים ועומד לו לעולם הנצחי שכולו טוב: והבן כ"ז היטב: ותקרבה בנות צלפחד בן חפר וגו'.

הנה כתיב ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה. ישועה נק' בחי' פתרא עילאה קדישא שמשם הוא מקור הישועה והתקוד והרחמים ותריין מעיינין דילי' הם י"ה דאינון חכמה ובינה ומשם בא השפע והישועה לחמשה בחי' הנק' חמש ישועות וזה"ש דהמע"ה כוס ישועות אשא כו' כי כמו שהכוס הוא כלי לקבל את היין הנתון בו פכה הוא בחי' דהמע"ה שהוא המלוכה העליונה כביכול הוא כלי לקבל מהחמש ישועות ע"י בחי' צדיק חי עולמים דאיהו אתקשרותא דכנלא ולשאוב בששון סוד צדיק חי העולמים כמאה"ל וששון זה מילה אות ברית הוא לעולם ולהשפיע ולמלאות כוס ישועות פנ"ל סוד המלוכה הק' ודהמע"ה רצה להעלותו למקורו ולשורשן הרמה בקודש וזהו כוס ישועות אשא וכפי מ"ש בתזוה"ק ע"פ כוס ישועות אשא ה' אצבען דסחרין על כוס רומזים לה' ישועות עילאין דנפקין מגו עלמא עילאה עולם החירות כידוע למביני מדע.

שכ"א פלול מיו"ד קדושות והן בכללות ניו"ן ש"ב. והן הן אותיות מנצפ"ך פשוטות וכפולות ואינון ה' ישועות נק' בנות צלפח"ד וזהו פי' הפסוק ותקרבה בנות צלפח"ד שהיו מקרבין עצמותם לשורשם העליון שה' ישועות הנ"ל נק' בלשון בנו"ת דסחרין לשכינתא מתמת שהן מקבלין שפע ממקור העליון ונק' בנות צלפח"ד צלפ ח"ד אילן חד כי לית תמן פירוד בסוד תריין ריעין דלא מתפרשין: או יאמר בנות צלפחד צ"ל פח"ד.

כי ה' אותיות מנצפ"ך כפופים רומזים לגבורות קדושות. ומשם בא הפחד והמורא על שונאי ישראל וע"כ עושי רשעה שלא יתקרבו לקדושה עליונה ולא יכלו.

להרע לישראל ורצונם ותשוקתם של הה' ישועות הוא שיהי' להם אחיזה ונחלה בארץ הק' והטהורה ושיוכלו לעלות למקורו ולשורשן הרמה להשפיע ולמלאות את הכוס

ישועות סוד המלוכה הק' ורצונם לקרב את הישועה והגאולה של משיח צדקנו שיבוא
בב"א ונהו ותקרבה בנות צלפחד בן חפר הוא משיח צדקנו.

כי ידוע שסוד הגלות הוא להעלות רפ"ח ניצוצין קדישין הרמוזים בתיבת חפ"ר בן גלעד
ע"ד שיעקב קרא לו גלעד. הוא ג"כ עולם החירות מיתוק הדיגין שם של ע"ד בתיבולוף
שם אלהים והיגו שפנה ונצח את אויביו לע"ל על שעברו את הג"ל.

ע"ד אשר הציב לבן הארמי עם יעקב אע"ה והם עברו את הגל להרע לישראל: או יאמר
בן גלעד. ע"ד.

ע"ד רבתי שבפסוק שמ"ע כו' אח"ד והם אותיות ע"ד. מחמת שאנחנו עמו ב"י מייחדים
שמו ית' לעילא ותתא ואנו מעידים על יחודו ית"ש ונשארו משמ"ע אותיות ש"ם ומאח"ד
אותיות א"ח ואז נעשה צירוף אשמ"ח.

(הוא ש"ם א"ח מחמת עדות שלנו על יחודו ית"ש נתגלה לנו שם א"ח בבחי' דכר שהוא
א"ח ונהו בן גלעד שנתגלה לנו הש"ם א"ח. ע"י ע"ד רבתי) בן מכיר בן מכיר בפתח
שהוא יפיר ויודיע ויגלה ויפרסם את הקב"ה לישראל וכמ"ש פי ילד וילד לנו בן גימון
לנו ותהי המשרה על שכמו למרבה המשרה ולשלוש אין קץ בן מנשה מלשון כי נשני
אלהים את כל עמלי היגו שע"י ישפחו ישראל את כל עמלם וצרתם שהיה להם בהגלות
ואלה שמות בנותיו ה' ישועות הג"ל כ"א יש לה שם מיוחד בפ"ע מפני פועל הטוב שיש
בה שם הראשונה מחל"ה לשון מחול לה כי שם מקור הסליחה.

או לשון מחול להצדיקים לע"ל: שם השנית עם צירוף הראשונה מחל"ה נע"ה. פי' שפע
הקלף כל מחל"ה מזרע ישראל מחמת מיתות הדינים: שם השלישית חגל"ה.

לשון ח"ג לה שמחה וחדנה תמן: שם הרביעית מלכ"ה התגלות מלכותא קדישא: שם
החמישית תרצ"ה רומז שהכנ"י הוא מרנצה לפני הקב"ה לעשות הכל כרצונם אחר
התגלות אור העליון עולם החירות ונעשה מצר"ה רצ"ה ממיתוק הדינים ונעשה הכל
רתימים: וזהו פירוש ותעמודנה ה' ישועות הג"ל לפני משה.

בחי' הדעת ולפני אלעזר הפהן גדול עליון ולפני כו'. למה יגרע שם אבינו כו' תנה לנו
אחונה כו'.

כי ע"י ישראל מתגלה ש"ם א"ח בבחי' דכר ומשפיע ונהו בתוך אחי אבינו א"ב לשון
רצון כמו ולא אבו כו' רצוננו שיהיה לנו אחונה בבחי' א"ח דכר ונהו בתוך אחי אבינו
ונהו ויקרב משה את משפטן משפט נו"ר רבתי עולם החירות נש"ב.

לפני ה' דייקא ויאמר ה' אל משה בחי' דעת בן בנות צלפחד דוברות היגו בן הוא. ע'
אנפין לאורייתא והם ע' עטורין דעל גבי חמשי"ן נש"ב.

דוברות הוא מלשון הנהגה כמו דבר אחד לדור היגו הנהגה של הע' אנפין הוא ע"י ה'
ישועות הנק' בשם בנות צלפחד וכנים דבריהם והנהגתם נתון תמן להם אחרות נחל"ה
נח"ל ה' בתוך אחי אביהן.

הינינו בתוך הדביקות של החכמה עילאה קדישא הנק' א"ב וא"ח הוא לשון דביקות ודכר משפיע להכניי ממעיני הישועה כל ברפאין טבין וכיה"ר אמן: או יאמר בן חפ"ר חפ"ר אותיות רפ"ח שהוא מספר ד' פעמים ע"ב.

דידוע דשם ע"ב הק' הוא עולם המחשבה ובכל עולם מד' עולמות אבי"ע יש ג"כ שם ע"ב רק שהם בבחי' שונות בעולם האצילות הוא הוי"ה במילוי יודי"ן גימ' ע"ב ובעולם הבריאה שהוא שם ס"ג הק' עם יו"ד אותיות הוא ג"כ בבחי' שם ע"ב.

עם הפולל ובעולם היצירה שהוא שם מ"ה הק' עם הוי"ה פשוטה והכולל הוא ג"כ שם ע"ב ובעולם העשייה ריבוע של שם הנו"ה פז"ה י"ה יה"ו. יהו"ה עולה מספרו ג"כ שם ע"ב: והנה ה' ישועות הנו"ל סוכבים להכניי פחמש עליון תקיפין הסוכבים לשושנה לשוןמרה מכל דינין בישין שלא תתקרבו לה ורצונם להמשיך להכניי השפעה מעולם המחשבה מכל ד' עולמות אבי"ע ולדבקה ג"כ בעולם המחשבה להיות עיקר דבוקה של הכניי עם בחי' ע"ב שהוא עולם המחשבה מכל עולם ועולם מד' עולמות אבי"ע כף הוא פוננת הה' ישועות הנו"ל בהתקרבותם לפני משה שהוא סוד הדעת העליון כמשה ותקרבה בנות צלפחד לפני משה כו' ולכן בבחי' זאת נק' ג"כ בן חפ"ר שהוא גימ' ד"פ ע"ב והבן כ"ז היטב: יפקוד ה' אלהי הרוחות וגו' יהושע וג' אשר רוח בו וגו' הנה בבחי' פללות ישראל ישנו בחי' שרפים וסיות הקודש ואופנים שרפים נק' אותן הצדיקים אשר בכל עת ורגע לבם בוער בקרבם מגודל התלהבות ותשוקות ואהבתם ויראתם להבורא בהוב"ש הנכבד והנורא ובכל עת מוסרים נפשם וגופם לעבודתו ית' אלו הם בחי' שרפים והם בסוד נשמה ובחי' סיות הקודש הם אותן הצדיקים אשר חפצם בתורת ה' ובתורתו יגו יומם וליילה לשמה ללמוד וללמד לשמור ולעשות הם המה הנק' סיות הקודש כי התורה היא עץ חיים הוא למחזיקים בה והוא הסיות הקדוש והנצחי והם בסוד רוח ואופנים הם הבעלי בתים פשירי ישראל בעלי מו"מ והמה בסוד נפש כי פללות ישראל הם ג"כ בבחי' קומה שלימה עם נר"נ ואופנים הוא מלשון גלגל החוזר בעולם זה עולה וזה יורד והם טרודים בכל עת בעסקי פרנסת ביתם ולפעמים בא להם מחשבה טובה וכשירה לילך ולשמוע ברכו וקדושה או ללמוד קצת או להתפלל וליתן צדקה וכדומה וזאת המחשבה טובה בא להם רק מבחי' אותן הצדיקים אשר בתורת ה' חפצם אשר הם בחי' סיות הקודש מהם נמשך להם זו המחשבה טובה וזהו מ"ש במעשה מרפכה כי רוח הטיה באופנים היינו שהסיות של האופנים נמשך רק מרוח הסיות הקודש וכן ובהנשוא הסיות נשאו האופנים לענותן ומשרע"ה הנה רועה נאמן לישראל וביקש מהקב"ה שיפקוד על ישראל רועה טוב ונאמן ולזה השיב לו השי"ת קח את יהושע איש אשר רוח בו היינו רוח הסיות הקודש וכמבואר.

כי משה הנה בסוד נשמה. ויהושע בסוד רוח והבן כ"ז היטב: אשר יוציאם ואשר יביאם. י"ל דהנה הרשעים כשלוקחין ממן אצל שום אדם מישראל הם מוציאם מרה"י לרה"ר. כי כאשר הממן ברשות אדם פשר הוא בבחי' רה"י וכשבא לרשותם בא לבחי' רה"ר ורשות הפקר כי הפקרי ניהו וכל החיצונים נאחזים בהם ר"ל אכן העניי הגון המקבל צדקה מבעה"ב הוא בבחי' מרה"י לרה"י אמןם פן מי שנותן מעות להצדיקים ולהת"ח הו הוצאה הכנסה קרי ליה.

כי עי"ז הוא הצדיק מתפלל עבורו ומזכירו לטובה לפני השי"ת בהוב"ש וממשיך עליו רחמים וחסדים טובים בכל עניניו עסקיו ובכל הצטרפותיו כי ה' הטובה עליו ועפ"ז יש לרמוז פאן אשר יוציאם ואשר יביאם היינו צדיק כזה אשר כל מה שיוציא מיד איש ישראל יקח ממנו עי"ז יביא וממשיך עליו כל טוב וכל מיני ברכות וישועות טובות וחסדים טובים וכיה"ר אמן: עוד על פסוק הנ"ל תנחומא ילמדנו רבינו הרואה בריות משונות כיצד מברך כה שנו רבותינו הרואה בריות משונות מברך ברוך משנה הבריות אבל אם ראה אוכלוסין הרבה של ב"א אומר ברוך חכם הרזים לפי שאין דעותיהם שוות והוא תמוה ובהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה עיקר חיות הצדיק הוא פשרוואה שנמשך לזרע ישראל כל מיני חסדים טובים וכשהם שלימים בכל מיני שלימות הן בעבודת ה' הן בצרכי עוה"ז שלא יחסר להם שום דבר.

זהו חיות הצדיק ותמיד הוא כוסף ומתאונה ומשתוקק על זה אבל ח"ו כשהם נעדרים מטובות האלה אז לא יערב להצדיק נפשו והנה הצדיק עושה בשביל זרע ישראל שני דברים אחד הגם שהוא דבוק תמיד בשכלו בנועם עליון לתקן שורשו והוא דר בשכלו ומחשבתו ודביקותו במקום עליון לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו עכ"ז עבור אהבת ישראל הוא מוריד ומשפיל א"ע מדביקות שלו לפעמים ומשגיח על צרכי זרע ישראל בעינא פקיחא להשלים חסרונם ולהמשיך להם כל מיני השפעות טובות ועוד נוסף לזה עושה הצדיק עמהם דידוע שיש ב' מיני התנהגות כמבואר ליל בפ' חקת באריכות בס"ד והוא דיש הנהגה אשר העולמות מתנהגים ע"פ הינשר והדין כפי זכיות של הכנ"י או ח"ו כו' להיטיב לטובים ולישרים ולהעניש לעוברי רצונו ולמנע מהם השפעתו ר"ל אמנם יש הנהגה עליונה אשר הוא למעלה מכל העולמות אשר העולמות מתנהגים לפעמים ע"י הנהגה עליונה זו הבאה מפת עצמותו של הא"ס הפשוט האחדות האמיתי ית' אשר ממקור ושורש הנהגה זו נמשך שפע טוב לכל העולמות והנבראים בלי שום שיעור וגבול והנה הצדיק עבור אהבת ישראל יוצא מגדר העולמות ולחוץ ולמעלה מהם ומדבק א"ע אל הנהגה העליונה וממשיך את השפעת הנהגה הנ"ל לתוך העולמות להיות העולמות וכל הנבראים מתנהגים ע"י ההנהגה הפשוטה הבאה מעצמותו ית' ומשם ממשיך הצדיק שפע בני חיי ומזוני וכל מיני השפעות טובות לזרע ישראל: וזהו שפיקש משרע"ה מאת השי"ת שפיקוד איש כזה על זרע ישראל שיהי' על בחי' הנ"ל אשר יצא לפניהם ר"ל שיהא יכול לצאת חוץ מגדר העולמות ולהביא השפעות הנהגה זו אל העולמות להמשיך משם אל הכנ"י כל מיני שפע טוב וברכה: וז"ש המדרש ילמדנו רבינו הרואה בריות משונות כיצד מברך ר"ל דהצדיק מסור נפשו בכל עת עבור זרע ישראל ומטריח א"ע לצאת ולבוא ולהמשיך להם שפע רוחני וכל מיני טוב אמנם אם רואה הצדיק שיש בריות משונות בעולם ר"ל שנמצאים רשעים ואנשי בליעל בעולם אשר נמשלו כבהמות וחיות רעות והם בועטים בטוב הגם שהצדיקים ממשיכים עליהם חיות ושפע הטוב כל צרכם.

וא"כ כיצד מברך הצדיק אותן הבריות ועז"א כה שנו רבותינו. אומר ברוך משנה הבריות היינו שהצדיק אף שרואה אלו הבריות רעות לכל זאת אינו מניח עבור זה דביקותו ובטחונו בהשי"ת ואהבת ישראל הפללי אשר הם דבוקים בהצדיק והוא ממשיך עכ"ז לזרע ישראל כל מיני חסדים טובים והמשכת השפע ומשים בטחונו בהשי"ת וית'

שְׁבֹנָדַי לֹא יַעֲזֹב ה' אֶת חֲסִידָיו וַיַּעֲשֶׂה נְקָמָה בְּשׁוֹנְאָיו וַיִּשְׁנֶה אֶת דַּעְתָּם לְטוֹב וְהַצְדִּיק נוֹתֵן הוֹדָאָה לְשַׁעֲבֵר כָּאֱלוֹ כֶּבֶד נִשְׁתַּנּוּ הַבְּרִיּוֹת הָאֱלוֹ לְטוֹב הַגַּם שְׁעַדְיִין עוֹמְדִים בְּמַרְדָּם מִכ"מ אוֹמֵר הַצְדִּיק שִׁירָה עַל הַעֲתִיד עַל בְּטַחֲוֹן הַגַּם שְׁיָבֹא בְּמַהֲרָה כִּמ"ש הַשֵּׁל"ה הַקְּדוֹשׁ עַל הַמְּדַרְשׁ עֲתִידִין הַצְדִּיקִים לוֹמֵר שִׁירָה לְעֲתִיד לְבֹא ר"ל שְׁמַחְמַת גְּוֹדֵל הַבְּטַחֲוֹן שְׁיִהְיוּ לַצְדִּיקִים אֲח"כ וְאִז יִהְיֶה אֲצֵלָם הָעֶבֶר וְהַעֲתִיד שְׁוִין וְנִמְצָא שֶׁהוּא בְּעֵינָיו כָּאֱלוֹ כֶּבֶד נִשְׁתַּנּוּ וְאוֹמֵר הַצְדִּיק עַל זֶה שִׁיר וְשִׁבַּח בְּרוּךְ מְשֻׁנֵּה הַבְּרִיּוֹת הֵינּוּ שְׁבֹנָדַי הַקֵּב"ה יִשְׁנֶה וַיִּהְפֹּךְ דַּעְתָּם וַיִּפֹּר עֲצָתָם וַיִּקְלַקֵּל מִחֲשַׁבְתָּם אֲבָל אִם רוֹאֶה אוֹכְלוֹסִין שֶׁל ב"א הַרְבֵּה ר"ל הַרוֹאֶה זָרַע יִשְׂרָאֵל הַכְּפִירִין אֲשֶׁר מְאַסְפִין עִצְמָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁ"י וַיִּמְוֹדְבְּקִים בְּהַצְדִּיקִים בְּאַמְתָּ בְּכָל לִבָּבָם וְנִפְשָׁם אִז בְּוֹדַי עַל זֶה רְאוּי לִיתֵן שִׁבַּח וְהוֹדָאָה בְּרוּךְ חֲכָם הַרְזִים הֵינּוּ הַגַּם שְׁכָאו"א מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שְׁכָל מִיִּחוּד וְעוֹבֵד אֶת הַשֵּׁ"י בְּבַחֲוִי אַחֲרַת מַחְבִּירָיו מִכ"מ הַפֶּל הוֹלֵךְ אֶל מְקוֹם אַחַד וּבָא מִמְּקוֹר אַחַד וְעַלִּיהֶם תְּבֹא בְּרַפְתָּ הַטּוֹב וְכִי"ר אָמֵן: וַיִּדְבֵּר גו' אֶת ב"י ג' קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי גו' בְּמוֹעֵדוֹ.

בְּיִלְקוּט הַה"ד צְדִיק אֲנִי לְשׁוֹבַע נִפְשׁוֹ צְדִיק זֶהוּ הַקֵּב"ה אָמֵר הַקֵּב"ה פְּלוּם אֲנִי נִהְיֶה מִפֶּל הַקְּרִבּוֹת אֲשֶׁר אֲתָם מְקַרִּיבִין לִפְנֵי אֱלֹהֵי הָרִיחַ: וּבְהַעִיר לֵב י"ל. דְּהֵנָּה כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וְהָאֱלֹהִים שָׁל וַיִּקְרָא הוּא זַעֲרָא וְלִכְאוּרָה יִפְלֵא עַל מֶה וְלָמָּה יִגְרַע כָּאֵן מַעֲלַת מִשְׁרַע"ה שְׁנִכְתָּב בְּסוֹף הַתִּיבָה אֱלֹהִים זַעֲרָא הַמּוֹרָה עַל קְטָנוֹת הַשְּׁגָה וְאִדְרָבָה וַיִּקְרָא מִשְׁמַע לְשׁוֹן חִיבָה וְאִהְבָה אֶף דֵּהתוּה"ק מְתַרְץ זֶה בְּהַפְסוּק עֲצָמוֹ וַיִּדְבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר ר"ל שְׁהַשֵּׁ"י הַתְּנַצֵּל א"ע כְּבִיכּוֹל לִפְנֵי מֹשֶׁה שְׁלֵא יִתְמָה עַל זֶה מֶה שְׁהַדִּיבּוֹר בָּא אֵלָיו כְּעַת בְּדַרְךְ קְטָנוֹת לֹא מְחַסְרוֹן מַעֲלַת הַשְּׁגָתוֹ הוּא זֶה רַק מַחְמַת שְׁהַדִּיבּוֹר אֵלָיו אִז הָיָה מֵאֵהֶל מוֹעֵד הֵינּוּ בְּוֹדַי אִם הָיָה הָאֲדָם יְכוֹל לְעִבּוֹד אֶת הַשֵּׁ"י בְּתַמִּידוֹת שְׁלֵא לְהַפְסִיק אֶפְיָלוֹ רַגַע א' מְדַבְּרִיקוֹת מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּשִׁמּוֹ ית"ש אִז הָיָה הַשֵּׁ"י ג"כ מְתַגַּלָּה אֵלָיו בְּגִלּוֹי הָאֲרָה גְּדוּלָה בְּלִי שׁוּם שִׁיעוֹר וְעַרְף וְגִבּוֹל אֲבָל מִפְּנֵי שֶׁהוּא בְּלִמִּי אֶפְשָׁרִי לִב"א לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּק בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּאַלְהוּתוֹ ית"ש וְצָרִיף לְפַעְמִים לִפְנֵי מְמַדְרִיגָתוֹ קֶצֶת הַגַּם שֶׁאֲח"כ תִּיִּכֶף עוֹלָה וְחֹזֵר לְדַבְּרִיקוֹת אֱלֹהוֹת כְּבַתְּחִילָה עִכ"ז בְּתַמִּידוֹת א"א לְהִיּוֹת הַדַּבְּרִיקוֹת אֱלֹהוֹתוֹ בְּלִי הַפְּסֵק וְכַפִּי עַת הַדַּבְּרִיקוֹת שִׁישׁ לְהֵאָדָם בְּאַלְהוּתוֹ ית"ש כֶּף נִגְלָה הַשֵּׁ"י אֵלָיו וְהֵנָּה מִרַע"ה הָיָה בְּוֹדַי דְּבוּק תְּמִיד בְּדַבְּרִיקוֹת עֲצוּם וְלֹא פֶסֶק רַגַע מְדַבְּרִיקוֹת מִחֲשַׁבְתּוֹ בְּאַלְהוּתוֹ ית"ש וְוֹדַי הָיָה הַשֵּׁ"י מְתַגַּלָּה אֵלָיו ג"כ תְּמִיד בְּבַחֲוִי גְּדוּלָה בְּאַלֵּ"ף רַבְּרָבָא אֶף מַחְמַת שֶׁהַכֵּנ"י הָיוּ אִז בְּבַחֲוִי קְטָנוֹת הֵינּוּ שַׁע"י שְׁקִילְקֵלוֹ מַעֲשִׂיהֶם נִפְלוּ מִמְּדַרְיָגָתוֹ וּמִמַּחְשַׁבְתָּם בְּדַבְּרִיקוֹת אֱלֹהוֹת ית"ש רַק לְפַעְמִים נִתְדַבְּקוּ בְּהַשֵּׁ"י וּבַחֲוִי זֹו נִקְ' אֵהֶל מוֹעֵד אֵהֶל הוּא לְשׁוֹן אוֹר כְּמוֹ בְּהֵלוֹ גְּרוֹ עַל רֵאשִׁי וּמוֹעֵד הוּא לְשׁוֹן זְמַן וַז"ש מֵאֵהֶל מוֹעֵד שְׁהַדַּבְּרִיקוֹת הוּא רַק עַל מוֹעֵד וְזְמַן וְכַפִּי הַבְּחִי שְׁהָיוּ בָּהּ אִז הַכֵּנ"י כֶּף הָיָה הַקְּרִיָּאָה שֶׁל הַשֵּׁ"י לְמֹשֶׁה דְּוֹדַי כֶּל דִּיבּוֹרָיו שֶׁל הַקֵּב"ה לְמֹשֶׁה רַבֵּינוּ ע"ה לֹא הָיָה נוֹגַע אֵלָיו לְבַד רַק שְׁדִיבֵר עֲמוֹ הַתְּנַהֲגוֹת הַכֵּנ"י ע"פ הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת מַחְמַת שֶׁהוּא הָיָה הַמְּקוֹר וְהַשׁוֹרֵשׁ וְהַכְּלָלוֹת מִן ס"ר נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִכְךָ הַגַּם שֶׁמִּשְׁרַע"ה בְּעֲצָמוֹ הָיָה שְׁלֵם בְּדַבְּרִיקוֹתוֹ בְּהַשֵּׁ"י.

עִכ"ז לֹא דִיבֵר עֲמוֹ אִז אֱלֵא כְּפִי בַחֲוִי וּמְדַרְיָגַת הַכֵּנ"י אִז וַז"ש הַיִּדְבֵּר אֵלָיו ר"ל הַקֵּב"ה דִּיבֵר עִם מֹשֶׁה בְּבַחֲוִי אֵהֶל מוֹעֵד. לֵאמֹר ר"ל שִׁיאֵמֵר לְיִשְׂרָאֵל וְהֵם הָיוּ אוֹ רַק בְּבַחֲוִי אֵהֶל

מועד ולזה הנה אז הקריאה למשה ג"כ באל"ף ועירא וכבר דיברנו מזה במקומו בפ' יקרא: ועפ"ז נבאר הפסוק אדם כי יקריב מכם קרבן לה'.

היינו עיקר הקרבן לה' הוא מכם דהלא הוא ית' א"צ להקרבות וכמ"ש אם ארעב לא אומר לה' כו' רק עיקר האכילה והתענוג של הש"י כביכול הוא רק מזה שהאדם הוא מקריב וממשיך השפעות מאתו ית' לכל העולמות עליונים ותחתונים ונהנה תקנו חז"ל בכל יום מאה ברכות היינו שצריך להשפיע להכנ"י בכל יום מאה ברכות נגד המאה האדנים שהיו בהיסוד של הבהמ"ק הגם שהיו ארבע הקרשים יו"ד אמות והנה רומז לדברים עליונים אף מכ"מ עיקר היסוד הנה המאה אדנים.

אשר הם היו נגד המאה ברכות שצריך להשפיע בכל יום להכנ"י וזהו הנחת רוח מהקרבן שמקריבין הכנס"י להש"י לעשות יחוד עליון ולהמשיך להכנ"י ממקור הברכה כל שפע טוב וחסדים ורחמים גדולים לכל העולמות וזש"ה אדם כי יקריב מכם גימ' מא"ה.

היינו אדם פנה שהוא בבחי' שיכול להקריב ולהשפיע המאה ברכות להכנ"י זהו הקרבן המיוחד לה' מזה יש נ"ר ותענוג להבורא ב"ה וב"ש מן הבהמה ומן הבהמ"ק את קרבנכם פאן פתיב לשון רבים מחמת שפוללות ישראל אינם יכולים להיות במדרגה גדולה פזו להקריב קרבן פנ"ל אבל יש בהם אנשים מיוחדים שהם ברום המעלות.

ויש בכוחם והשגתם להקריב קרבן לה' במעלה הרמה והגבוהה להמשיך השפע טוב מהמקור לכל העולמות ובפרט לזרע ישראל עם סגולה בני אל חי כאו"א לפי הצטרכותו: וזש"ה צו את ב"י גו' קרבני לחמי.

ר"ל עיקר הקרבן שלי הוא לחמי לאשי ר"ל מי שנותן להם לכל אישי היינו להם ומזון ופרנסה לכל העולמות לכאו"א לפי הצטרכותו לעולמות עליונים שפע רוחניות כ"א לפי בחינתו ולעולם התחתון עולם העשיה צריך שפע מזון הגשמי ונשמות ישראל צריכין שפע רוחנית.

כ"א לפי בחי' ומדרגתו וכולם נק' אישים שלו מי שנותן להם חיות וממשיך להם שפע זהו קרבן להש"י וז"ש ריח ניחוח ר"ל זהו עיקר הנ"ר של הש"י כשכל הברואים שלו הם מלאים כל טוב ושפע טוב וברכה ומזה התענוג והתדנה והריח של השמחה היוצא מכל העולמות כשהם מלאים רצון ומקבלים שפע פרנסתם מזה יש להבורא ית' נ"ר ושיעשועים גדולים ממי שמקריב קרבן פנה ולא מיבעיא מאותן המקריבין קרבן זה בתמידות בכל יום דבר יום ביומו שעובדין בכל עת ורגע עבודת אלהותו ית"ש אלא אפילו מאותן שאינם עובדים ומקריבין קרבן פנה רק לפרקים למועד ולזמן מזה ג"כ יש נ"ר ותענוג גדול להבורא ית"ש וזש"ה תשמרו להקריב לי במועדו היינו מאותן שאינם עובדים רק למועד ג"כ תראו להקריב לי וזהו שמסיים המדרש צדיק אוכל לשובע נפשו צדיק זה הקב"ה אוכל כביכול אכילה דלעילא הוא רק לשובע נפשו מה שהנפשות שלו היינו האורות והכוחות הק' שלו הם מלאים שפע טוב ושבעים מזה נהנה הש"י כביכול וזה"ש אמר הקב"ה פלום אני נהנה מכל הקרבנות אלא הריח היינו שע"י הקרבן שהם מקריבין כל צינורות השפע ונעשה יחוד עליון עי"ז נמשך שפע טוב וברכה וחסדים לכל העולמות העליונים ותחתונים מזה הריח של השמחה היוצא מכל העולמות מזה ודאי יש

נ"ר ושיעשועים ותענוג גדול להבורא ית' וית' וכיה"ר אמן: למה קורין פ' פינחס בשבת בין המצרים ברוב השנים אשר כל עיקרי המועדים פתובים בפרשה זו וע"כ לא דבר רק הוא אף בכונה מכוונת עשו חו"ל זה ברוח קדשם: אמנם י"ל בהעיר לב ושום שכל דאלו הכ"א יום שבין י"ז בתמוז לט' באב הם מקוריים ושרשיים לכל המועדות של השנה שהם בכללן ג"כ כ"א יום היינו שבת ור"ח ז' ימי הפסח יום חג השבועות ב' ימים של ר"ה יוה"כ ח' ימי חג הסוכות וסימנה אף טוב לישראל ואלו הכ"א יום שבין המצרים הם מקוריים ושרשיים להם דהנה פתיב מה רב טובה אשר צפנת ליראיה ואיהו הרב טוב הצפון לצדיקים לע"ל כי ראה שאין העולם פדאי לו ולכה גנזו לע"ל וזה הרב טוב פא מטרא דצפון דאיהו בחי' זקה ואיהו בתשיבות יותר מהפסח.

אף זנהם הזקה הוא קשה מאוד ר"ל דאינון דינין קשין. אבל טובי' גנזו בגוון' ולעתיד לבוא יהיו ראויים לכל הטובות והברכות והישועות מצד הדין ולכה גנזו לע"ל ולכן בימי שהמע"ה פתיב אין פסח נחשב בימי שלמה כס"ף הוא בחי' חסד ורחמים והיינו שלא הנה צריכין אז לרחמים כי הכל היו ראוי לישראל מצד הדין כי אז הנה קיימא סיהרא באשלותא ונהיה אז בבחי' מילוי הלבנה כי מאמע"ה עד שהמע"ה הנה ט"ו דורות והיו צדיקים אשר ע"י מעשיהם הטובים נזכרו ונטהר זנהם הזקה הקשה ונהיה אז הלבנה במילואה דוגמת ט"ו ימים בחודש שאז הלבנה במילואה ומימי שלמה עד חורבן הבית היו ג"כ ט"ו מלכי יהודה עד צדקיהו המלך שבימיו נחרב הבית.

כי ע"י מעשיהם חזר הנהמא ר"ל כבתחילה וחרבן הבית אל בט' באב. ואות ט בפתיבה אשורית ראשו פפול לתוכו לרמז כי טובי' גניז בגוניה וזהו ט' אב היינו שהיא הנה ולעתיד לבוא אב וראש לכל המועדות כולם אף עתה בעת הגלות טובי' גניז בגוניה והכ"א יום שבין המצרים הם מספר שם הק' יב"ט הינצא משם אהי"ה הקדוש ולכה כל הטובות והברכות הם בבחי' עתידים להיות לע"ל.

וזהו השם הכתוב אצל משרע"ה ותמונת ה' יב"ט וזהו שביקש דהמע"ה גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך כי תמוז ואב הם בחי' עינים והם פעת בבחי' חושף ואפלה. וביקש דהמע"ה שניגלה הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא הרב טוב הגנוז בהם וזהו גל עיני היינו אלו החדשים תמוז ואב שהם בחי' עיני"ם ואביטה היינו הטובות והברכות הנמשכות משם הק' יב"ט כנ"ל נפלאות מתורתך היינו נו"ן פלאו"ת מתורתך.

כי הבטה הוא מלמעלה למטה כמו שפירש"י ז"ל ע"פ הבט נא השמימה עיי"ש והיינו ע"י התורה והמצוות שאנו עוסקים בהם למטה בעוה"ז נבוא לבחי' נו"ן פלאו"ת והבן זה: וע"פ הנ"ל מבואר שאלו הכ"א יום הם ימים טובים גדולים מאוד אף בעוה"ר עדיין אין אנו ראויים להם וטובי'יהו גניז בגוניהו ואי"ה פשנזכה ב"ב לעשות תשובה ומע"ט לזכה החומר ולהעביר זנהם הזקה אז תגלה רב טוב הצפון כי אז נהיה ראויים לכל הברכות וישועות טובות מצד הדין ואז יהיו הכ"א ימים ימי' טובים גדולים ונוראים אשר אין להעריף והם מקוריים ושרשיים לכל הכ"א ימים טובים שאנו עושין בזה"ז ועל כולם יהיה ט' באב למועד יותר גדול ולזה אנו קורין פ' פינחס אשר כל המועדות פתובים בו בימים האלו.

כי מהם נמשכים כל המועדות והמשפיל יבין כ"ז ולכך תקנו חז"ל בהפטרות שמן י"ז בתמוז עד יוה"כ ג' דפרענותא וז' דנחממא כי אלו הג' שפירות י"ל הם נגד ג"ר ולא נתגלו עדיין פנ"ל והז' הם נגד ז' ימי הבנין.

כי המועדות שבוה"ז הם מעולם הזמן וע"פ כל הנ"ל נוכל ג"כ להבין ענין מאחז"ל שאמרו בשעה שסרקו בשרו של רע"ק במסרקות של ברזל אמרו מלה"ש לפני הקב"ה רבש"ע זו תורה וזו שקרה א"ל הקב"ה פך עלה במחשבה ולכאורה אינו מוכן מהו תירוץ על קושיותם.

אף י"ל דהנה אי' בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במה"ד ראה שאין העולם מתקנים שימך עמו מדה"ר וכבר עמדו בזה אבות העולם האיה שינה אצל הבורא בהוב"ש חזרה ושינוי רצון ח"ו וכי לא ידע זה בתחלה שאין העולם מתקנים במה"ד לבד והלא אצלו ית' עבר ועתיד שוין אף י"ל דכשעלה ברצונו הפשוט להאציל ולברוא את העולמות.

הי' רצונו ית' שיהיו כל הברואים ראויים להיות ניזון ושיגיע להם כל הברכות והטובות מצד הדין וזהו בחי' הרב טוב הצפון לצדיקים כמבואר לעיל וזה היה בעולם המחשבה דאיהו עלמא דאצילותא קדישא אשר אין שם שום אחיזה כו' וזהו בתחלה עלה במחשבה היינו בעולם המחשבה הוא פך עד עתה אף בהשתלשלות העולמות לנבראים וליצורים ולנעשים אשר שם יש אחיזה כו' ר"ל ולא יוכלו ליזון מצד הדין מגודל זוהם הזהב הקשה פנ"ל ולכך שימך שם בהעולמות ההם מדה"ר להיות יכולים ליזון עכ"פ מצד החסד והרחמים ונמצא שלא הי' שום חזרה ח"ו וזהו שהשיב הקב"ה למלה"ש פך עלה במחשבה.

כי רצונו ית' הוא רק שיזונו הצדיקים מצד הדין וכמו הרב טוב הצפון לצדיקים לע"ל ולכך הביא על הק' והטהור יסורים גדולים כאלו פדי שינדפך ויטהר מפל וכל ויבוא לו הפל מצד הדין וזהו כמו בחי' עולם המחשבה וכנ"ל וזהו פי' פך עלה במחשבה ולרמז דברינו אלה היה חורבן הבית בחודש אב.

כי אב הוא מלשון מחשבה. כי זרע הבן נמשך ממחשבת האב שהוא המוח ולכך אבא הוא בחי' מחשבה ולכך היה החורבן בזה החודש כי ע"י הגלות והיסורין אשר אנו מקבלין עלינו באהבה ונטהר זוהם הזהב הקשה ר"ל ואז מצד הדין נהיה ראויים לכל הטובות והברכות והישועות ונחמות כמו שהוא בעולם המחשבה ולרמז זה ג"כ ט"ו באב הוא גדול פי' אז הוא בבחי' יוה"כ ויבואו עלינו כל המיני השפעות טובות והישועות ע"י משיח צדקנו שיבוא בב"א והמשפיל יבין כ"ז: מטות להבין ענין וטעם לקיחת המכס על מה זה צינה הש"י למשרע"ה שיקח מכס לה' מאנשי הצבא אהד נפש מחמש מאות ומאותם היושבים בביתם אהד אהוז מן התמשים ומה גם שלא מצינו תרומה פזו בכל התורה שיהא אהד מת"ק ובהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה עם ה' בני אל חי נק' צבאות ה' כי השי"ת וית' מסר להם הע' שגרי מעלה וסיילומיהם שינצחו אותם ויבררו וילבנו הניצוצין קדישין הנבלעים והנאחזים בהם ולהוציא בולעם מפיהם ולכך נק' צבאות ה' והבורא בהוב"ש הנכבד והנורא נק' ה' אלהי צבאות אלהי ישראל ואחז"ל למה נק' שמו צבאות כי אות הוא בצבא דיליה ע"כ וכל הנצחון מלחמה והגבורה שעושים עם ב"י הפל

בא מאתו ית' העזר והישועה והפח והגבורה שעושים והוא הוא עזרת ישראל מצר אף שהוא נעלם וכמוס כבכול בצבא דיליה והנה לפי דרחז"ל דלקה נק' צבאו' פנ"ל הנה צריה להיות נק' צבא אות בשני אלפי"ן פנה צבא אות היינו ממש אות בצבא אף אל"ף אחד שהוא בסוד אלופו ש"ע הוא טמיר וגניז ונעלם בהם ולקה פתיב צבאות רק באל"ף אחד והנה צבאות מספרו תצ"ט ועם האל"ף אלופו ש"ע הגניז וטמיר וכמוס הוא מספר ת"ק ולרמז זה צינה הבו"ר ב"ה וב"ש ליקח מקס לה' מאת אנשי הצבא אחד מת"ק לרמז להם פי מאתו בא להם הישועה ונצחון המלחמה.

פי אלופו ש"ע הוא כמוס בהם ואות הוא בצבא דיליה ומאותן ב"י אשר ישבו בביתם צינה ליקח אחד מחמשים. פי גם על ידם בא העזר והישועה ונצחון המלחמה והם היו ג"כ לעזר ולסעד לאנשי הצבא ע"י מס"נ לה' ותשוקתם ואהבתם להבו"ר ב"ה וב"ש בעת ק"ש באומרם שמע ישראל כו' ובשכמל"ו שהם מ"ט אותיות נגד מ"ט שערי בינה פי שער הנו"ן הוא טמיר וגניז והוא ג"כ בבחי' אל"ף אלופו ש"ע.

אשר הוא כמוס ונעלם ולזה הרמז צינה הש"י למשרע"ה ליקח מאתם אחד אחוז מן החמשים והבן כ"ז היטב: ומקנה רב הנה לבני גד וגו' ערים לטפכם וגדרות גו' מפיכם תעשו במדרש הה"ד לב חכם לימינו כו' דמשה הקדים הטף להצאן וכדי להבינה למה הם הקדימו הצאן להטף ומשרע"ה הפך הדבר ועוד מה שא"ל והיוצא מפיכם תעשו הוא לכאורה שפת יתר הלא כבר התנה עמהם בתנאי כפול אף שורש הדבר הוא כף דנדאי צריה טעם על ב"ג וב"ר שהיו צדיקים גמורים מ"מ מאסו בארץ החמדה והתאוו ליטול חלק נחלתם בח"ל דוקא וכלי ספק שפוננתם הי' לש"ש ולא לשום הנאה גשמית.

אף ידוע דברי קדשו של הבעש"ט זללה"ה המובא בספה"ק דרכושו של אדם כמו בהמותיו ועבדיו וכדומה הן המה חלקי נשמתו המתנוצצי' מנפשו ורוחו אשר הנצוצין שלו באים ומתפשטין לדברים נחלקים אחרים והנה הם מזדמנים לאדם להיות משמשיו והונו ורכושו ובוא וראה מאבותינו הק' אשר תמיד היו עסקיהם לברר הניצוצות שלהם והיו רועי צאן תמיד מחמת שיזדעו שהם מחלקי נשמתם ושורשם אשר נתפשטו במקנה שלהם לכה היו מנהיגים את הצאן למרעה טוב למקום אשר הבינו ברוח קדשם שהוא ראוי שם לברר אותן הנ"ק וכמ"כ ב"ג וב"ר הסתכלו והבינו שנתפשטו ונתפזרו הנ"ק שלהם והם במקנה בבחי' בע"ח וזה"ש ומקנה רב הי' לב"ג וב"ר שהיו חלקי נרו"נ נתפשט הרבה בתוך המקנה והבינו שבעבר הירדן שם יש מקום טוב למרעה הצאן אשר שם בנאות דשא ויכלו לרעות את צאנם ולברר כל גתח טוב מהם וזה הי' יקר מאוד בעיניהם.

לכה תפסו בפייהם והקדימו תחלה גדרות צאן נבנה למקנינו וערים לטפינו וכוננתם הי' רק לש"ש אבל משרע"ה הבין הדבר על בוריו וא"ל כף תעשו בנו לכם ערים לטפכם ונתן להם עצה לתקן כל חלקי נשמתם באופן אחר והקדים הטף שהם צריכים שמירה ביותר פשהם בקטנותם ואין בהם שכל להיות עושים טוב.

והתיקון להטף ולבניו הקטנים הוא כף פשהאדם עושה מעשיו בקדושה ובטהרה ובמחשבה טובה אז הוא בורא מלאך הקדוש והוא עולה ויושב בשמים להמליץ טוב עבור האדם פי הוא נותן לו חיות ופשע.

ומלאך נק' עי"ד. ע"ד עיר וקדיש ולקף נק' עי"ר מלשון התעוררות שמעורר את האדם לעבודתו ית"ש ומועיל להאדם שהוא נותן תיות להטף ולכניו הקטנים שאין בהם שכל והמלאך מעורר אותם לעבודתו ית"ש.

ונה צריף עובדא ובנין וזה"ש בנו לכם ערים לטפכם ר"ל שתראו בכל העובדות לעשות מלאך הקדוש ויהי' תיקון להטף שזהו העיקר אבל להצאן א"צ בנין ועובדא רק צריף לגדור גדר עבוקם שלא יתפזרו ולא יתפשטו ודי להם בשמירת הגדר אבל הגוף הוא העיקר שהם חלקי נרו"ג היותר חשובים שצריף שמירה מעולה ובנין שלם אבל לצאן יש תיקון קל דזה בא מהכל האדם מכל נשימה ונשימה הינצא מהכל פיו של האדם אם יוצא ממנו שלא בקדושה ח"ו אז נתפשט זה הפח בחלקי החיצונים ר"ל ונה צריף תיקון בשמירת הכל פיו של האדם לתקנו שלא יצא לריק ח"ו ובזה נעשה גדר להצאן וזה"ש והיוצא מפיכם ר"ל כל הדיבורים וההכל היוצא מפיכם תעשו ר"ל תתקנו שלא תפגמו שוב בהכל הפה רק הפל יהא דבוק בהקדושה בהכל העליון וזה"ש המדרש לב חכם לימינו שמשרע"ה הסתפל לימין הדבר שהוא הטף שהם הנ"ק אשר נתפשטו משורש ועיקר של חלקי נרו"ג לך אמר בנו לכם ערים לטפכם אבל הם פונוו לחלקי ניצוצות שלכם אשר נתפשטו בצאן אשר היו רוצים לרעות אותם במרעה טוב שלא יתפזרו לך הסכים הש"י עמהם והמשפיל יבין כ"ז: מסעי אלה מסעי בני ישראל גו' מוצאיהם למסעיהם ג' זה הפסוק אין לו פירוש לכאורה כמבואר לכל מבין גם תיבת אלה מורה בכ"מ שפוסל את הראשונים ומה פוסל כאן גם הלא ידוע פי התוה"ק היא נצחית ושייכה בכל זמן ועת ואיך שייכים אלו המ"ב מסעות בכל דור ודור: אכן בהעיר לב ושום שכל ובינה ונדעת י"ל פי התוה"ק רומזת לנו בכאן דרכי ה' וסודות נפלאים אף הדברים נתלבשו בסיפורי מעשיות כמו בשאר מקומות פי הנה בהעיר ה' את לב האדם הנרדם ומעורר את לבבו לאמר עד מתי אהי' מתועב ומשונקע בתוך התאוות הסומריות לילך אחר שרירות לבי ואטוש את אלהי עושי אל גדול ונורא ורוצה להפריש עצמו מהרע ולידבק אף בטוב אז עיקרהדברים הוא להרים כל הפוחות והמדות למעלה למעלה פגון אהבה זרה ויראה זרה ומענוג זרים וכדומה.

אשר ירדו ע"י להחיצונים ר"ל ובעבודתו באמת בלתי לה' לבדו יתאמץ להעלות כל הפוחות למקורן ולשורשן הרמה בקודש לאהבה את ה' הנכבד וליראה מלפניו בגין דאיהו רב ושלטי עיקרא ושרשא דכל עלמין וזהו בסוד שאו ידיכם קודש ידים נק' הפוחות וצריף לנטלם ולנשאם עד בחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתו שהוא סוד חכמה עילאה קדישא אשר משם נמשכו כל הפוחות פי כולם בחכמ' עשית: והנה ארז"ל בשעה שתיקן שהמע"ה עירובין ונט"י יצאה ב"ק ואמרה בני אם חכם לכה ישמח לבי גם אני ע"כ וכדי להבין ולדעת סוד נט"י וסוד עירו"ב גם מהו החכמה הגדולה כ"כ שעשה בזה י"ל דכשהאציל הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא ובר"א ויצ"ר ועש"ה את כל העולמות הק' והפוחות נוראים ונפלאים פדי שע"י הפוחות הק' יוכלו ברואיו להפיר גדולתו וטובו וחסדו הגדול ויכולים היו הפוחות הק' והנפלאים.

להתפשט עד אין קץ וא"ת. וכמאחז"ל כשאמר הקב"ה יהי רקיע הי' הרקיע מתפשט עד א"ס והוצרף לומר לעולמו די ודיבור הוא רק חלק עשירית ומכש"כ שאר הפוחות הק'

והנוראים היו יכולים להתפשט עד א"ס וא"ת אך כדי שלא יהיו אחיזה להחיצונים המציירים ר"ל לזאת עשה הבורא ב"ה וב"ש דנגמת חול סביב לים שלא תתפשט הקדושה יותר מפפי הצמצומים אשר בר"א ויצ"ר ועש"ה יוצר הפל בהשתלשלות העולמות ושקל בפלס הרים והוא דוגמ' מצנה רשות איסור בסוד עיקר הבריאה ותוספות הבריאה ומותר הבריאה עיקר הבריאה הם העולמות והכוחות הק' והוא בחי' מצנה תוספות הבריאה הוא דברי רשות והוא החול סביב להקדושה שלא תתפשט יותר ח"ו למותר הבריאה להמציירים ר"ל בחי' איסור.

אך עכ"ז יש להם אחיזה קצת החיצונים בהכוחות ע"י הנ"ק שגפלו ממדרגתן כפיכחול והוא בסוד המלכי' ששכלכו בארץ אדם פנודע למביני מדע' וזאת הוא עבודתנו עבודת עם ה'. בני"י כל ימינו רק להעלות אלו הנ"ק למעלה לשורשם הרמה בקודש וזהו מן המיצר קראתי י"ה.

ענני במרחב י"ה. כי דהמע"ה פאשר השפיל ונתן אל לבו לאלו הכוחות אשר ביד המציירים ר"ל הי' משתוקק מאוד להעלותם לשורשם בקודש וזהו מן המיצר קראתי י"ה היינו שאני צועק אל ה' ומתחנן לפניו ית' להעלות אלו הכוחות מן המיצר.

ענני במרחב י"ה היינו שענה אותו ה' והעלה אותם הכוחות לבחי' רחובות הנקה שהוא עלמא דבי"נה ולפח' חכמ"ה עילאה קדישא וזהו במרחב י"ה. כי אותיות י"ה הם בחי' נסוד חכמ"ה ובי"נה.

וזהו ג"כ יאמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר היינו לעתיד פשינדכף ויטהר הגוהמא ויצאו כל הכוחות מהמציירים ר"ל ויגאלם ה' צבאות מיד צר: והנה התפשטות הכוחות הוא ע"י הידים חמש אצבעות דיד ימין וחמש אצבעות דיד שמאל ובהידיים יש עיקר אחיזה להחיצונים ר"ל ולזה תיקן שהמע"ה נט"י לכל דבר שבקדושה לאכילה שהוא במקום קרבן בעת הזאת ולשארי דברים שבקדושה ובפרט בלילה בעת השינה אז הוא עיקר זמן אחיזה להם ר"ל בהידיים שהם התפשטות הכוחות אמנם פשנותנים על הידים מים שהם בחי' חסדים בזה מסירים אחיזתן גם מי"ם הוא מספר ט' יודי"ן משמות הק' ע"ב ס"ג, מ"ה ב"ן וע"י המים מחזירים ומדביקים הכוחות לשורשן הרמה בקודש וזהו שאו ידיכם קודש היינו להעלותן לבחי' קודש וכנ"ל וזהו ג"כ סוד רום ידיהו נשא פי רוי"ם הוא ג"כ בחי' חכמה קדישא ובה נתבאר סוד נט"י והוא נק' בבחי' אבידה מדעת פי בריאת העולמות הנה ע"ד זה למען יתעצם איש הישראלי כל ימיו בעבודת ה' ולעבוד אותו באמת בעודו בחיים חיותו ולהעלות אלו הכוחות ויקבל שכר נצחי על זה מהאל הטוב והמטיב בחסדו והעירוב הוא סוד אבידה שלא מדעת פי נשמתו של אדה"ר נחצבה מאמר עילאה וזיהרא קדישא וכאשר בא לידו אותו מעשה האכילה מעץ הדעת טו"ר אז כל הנשמות נתעברו בטו"ר פי באדה"ר היו פלולים נשמות ישראל פולם וכן פשהאדם הולך אחר תאוות לבו ותוקף תשוקת חומרם ובה לידי חטאים ר"ל אז עי"ז מערב ג"כ טוב ברע ח"ו וזהו בבחי' אבידה שלא מדעת ע"ד אין אדם עובר עברה אא"כ נכנס בו רוח שטות גם פי לא על דעת כן ברא הבורא ב"ה וב"ש את העולם כ"א לעבדו ולבחור רק בטוב סלה ולבל יהיה שום אחיזה להחיצונים ע"י מעשה ב"א ר"ל פי מפשעה' לכל חטאתם ר"ל ע"י המחשבו' רעות ר"ל שמביאם לזה יש אחיזה להחיצונים ר"ל בהכוחות

שָׁבָאוּ מֵעוֹלָם הַמַּחְשָׁבָה וְצָרִיף לְהַעֲלוֹתוֹן לְמִקְוֵוֹן וּלְשׁוֹרְשׁוֹן לְעוֹלָם הַמַּחְשָׁבָה שֶׁהוּא בְּסוּד שֵׁם ע"ב הַק' הוּא הוּי"ה בְּמִלּוּי וְלִזְה תִּיקָן שֶׁהִמַּע"ה בְּחֻקְתּוֹ הַנִּפְלְאָה עִירוּבִין לְשֶׁבֶת קוֹדֶשׁ וְהַמוֹצֵיא חוּץ לְעִירוּב הוּא מוֹצֵיא מְרֻשׁוֹת לְרֻשׁוֹת אַחֵר כִּי מִבְּפָנִים לְעִירוּב הוּא רֻשׁוֹת הַקְּדוּשָׁה וְהַטּוֹב וְחוּץ לְהַעֲרִיב הוּא רֻשׁוֹ ס"א ר"ל וְע"י הַעֲרִיב יִנְפָרֵד וְיִתְפָּרֵשׁ אַחֲזִיזוֹן לְגַמְרֵי וְיִשְׁאָר אִף קוֹדֶשׁ לְבַד וְאִז אֵינוֹ מְעוֹרָב טוֹב בְּרַע כָּלֵל כִּי עֵיקָר אַחֲזִיזוֹן נִמְשָׁף מִבְּחֵי יָד הַשְּׂמָאלִי בְּחֵי גְבוּר"ה שֶׁהוּא מְסַפֵּר רֵי"ו וְסוּד עִירוּב"ב הוּא ע"ב רֵי"ו וְע"ז נִכְלָל הַשְּׂמָאל בְּהִימִין כִּי שֵׁם הַק' ע"ב הוּי"ה בְּמִלּוּי יוֹדִי"ן הוּא מְקוֹר וְשׁוֹרֶשׁ הַחֶסֶד עֲלִיוֹן גַּם רֵי"ו אוֹתִיּוֹת יִשְׁנוּ בְּהַשֵּׁם הַק' וְהַנּוֹרָא שֵׁם ע"ב הַמְּפָרֵשׁ יוֹצֵא מִפְּסוּקֵי וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיִּטְוֶהֶבֶן זֶה וְאִז בִּימֵי שֶׁהִמַּע"ה נִשְׁאָר כְּלוֹ טוֹב וְחֶסֶד מְזוּנָף ע"י חֻקְתּוֹ וְעִבּוּדוֹתוֹ הַקְּדוּשָׁה וְאִז הִיָּתָה הַסִּיְהָרָה קְדִישָׁה בְּמִלּוּאָה וְטוֹבָה וְלִזְה אֵין כֶּסֶף נִחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֵמָה לְמֵאוּמָה וְכַמְבּוֹנָר לְמַעַלָּה בַּפ' פִּינְחָס וְע"י הַתִּיקוֹן שֶׁעָשָׂה בְּזֶה בְּחֻקְתּוֹ וְהַעֲלָה הַכֵּל לְשׁוֹרְשׁוֹ לְבְּחֵי קוֹדֶשׁ ע"ז נַעֲשֶׂה שְׂמֻחָה וְחֶדְוָה וְתַעֲנוּג בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת לְהַמְשִׁיךְ כָּל חֵדוֹ וְכֹל טִיבוֹ לְכֹל הָעוֹלָמוֹת וְלֵהַכְנִי לְעֵינָא וְתַתָּא וְלִזְה יִצְתָה ב"ק וְאִמְרָה בְּנֵי אָם חֻכָּם לְבָרָה יִשְׁמַח לְבֵי גַם אֲנִי וְהִבֵּן זֶה: וְהִנֵּה יְדוּעַ כִּי יֵשׁ ג' בְּחֵי הַנֶּקֶד יְדִים בְּסוּד יָד הַגְּדוּלָּה יָד הַחֻזְקָה יָד הַרְמָה יָד הַגְּדוּלָּה הוּא יָד יְמִין סוּד הַחֶסֶד וְהוּא בְּחֵי י"ד אוֹתִיּוֹת שֶׁל הוּי"ה אֲלֵהִינוּ הוּי"ה וְיָד הַחֻזְקָה הוּא בְּחֵי יָד שְׂמָאל סוּד הַגְּבוּרָה סוּד י"ד אוֹתִיּוֹת הַמְּאֻנְחָרִים מִי"ד אוֹתִיּוֹת הַנִּלְוֶה וְהֵם כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו וְיָד הַרְמָה הוּא בְּחֵי קוֹ הַאֲמָצְעֵי בְּחֵי רַחֲמִים סוּד י"ד אוֹתִיּוֹת שֶׁל הוּי"ה פְּשׁוּט בְּמִלּוּי אֶלְפִי"ן וְהוּא סוּד הַאֲמֶת הַמְּרַכֵּז וְהַקּוֹטֵב אֲמָצְעֵי לְכֹל הָעוֹלָמוֹת כִּי אֲמֶת מֵאַרְץ תִּצְמַח וְגְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ לְזֹאת א' בְּרֵאשִׁית וְת' בְּסוּף וּמ"ם בְּאֲמָצְעֵי לְיָדָע וְלֵהוֹדִיעַ כִּי הַאֲמֶת הוּא מְרַכֵּז אֲמָצְעֵי שֶׁל כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא סוּד יָד הַרְמָה בְּסוּד יוֹד אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם הוּי"ה הַק' בְּמִלּוּי אֶלְפִין וְד' אוֹתִיּוֹת הַפְּשׁוּטוֹת וְהִנֵּה אֵלוֹ ג' יְדוֹת עוֹלָיִם מ"ב הֵינֵנו ג"פ י"ד הוּא סוּד שֵׁם מ"ב הַק' וְהִנֵּה בְּכֹל עוֹלָם וְעוֹלָם מִד' הָעוֹלָמוֹת הַק' אֲבִי"ע בְּכֹל אֶחָד יִשְׁנוּ שֵׁם מ"ב הַק' כִּי שֵׁם זֶה הוּא סוּד הַעֲלָאת הָעוֹלָמוֹת מֵעוֹלָם לְעוֹלָם עַד א"ס הֵינֵנו הַשֵּׁם מ"ב הַק' שֶׁבְּעוֹלָם הַיְצִירָה הוּא מַעֲלָה אֶת עוֹלָם הַעֲשִׂיָּה לַיְצִירָה וְהַשֵּׁם מ"ב הַק' שֶׁבְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה הוּא מַעֲלָה עוֹלָם הַיְצִירָה לְבְּרִיאָה וְהַשֵּׁם מ"ב הַק' שֶׁבְּעוֹלָם דְּאֲצִילוּתָא קְדִישָׁה הוּא מַעֲלָה עוֹלָם הַבְּרִיאָה לְאֲצִילוּת הַק' וְכֵן הוּא הַעֲלָאת הָעוֹלָמוֹת בְּאֲצִילוּת הַק' כִּי אֵית פֶּסָא לְכַסָּא מַעֲשִׂיָּה שֶׁבְּאֲצִילוּת לַיְצִירָה שֶׁבְּאֲצִי"ה הַק' עַד לְאֲצִי"ה שֶׁבְּאֲצִילוּת וְהַכֵּל נַעֲשֶׂה ע"י שְׁמוֹת מ"ב הַק' כִּי יִשְׁנוּ כְּמָה וְכְמָה שְׁמוֹת מ"ב הֵינֵנו שֵׁם שֶׁל אֲנָא בְּכַח שֶׁהוּא אֲב"ג ית"ץ וְכֵן שֵׁם הַק' אֵהִי"ה יֵה"ו עוֹלָה מְסַפֵּר מ"ב אֲשֶׁר מְשֵׁם יוֹצֵאִים ז' שְׁמוֹת מְרַגְלָאִין לְכֹל יְמֵי הַשָּׁבוּעַ וְגַם הַנִּזְנָה הַק' כְּפִשׁוּטוֹ וּמִלּוּאוֹ וּמִלּוּי דְּמִלּוּאוֹ עוֹלָה ג"כ מ"ב אוֹתִיּוֹת וְעוֹד כְּמָה שְׁמוֹת הַק' שֶׁהֵם בְּמְסַפֵּר מ"ב וְהִנֵּה גַם בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה יִשְׁנוּ שֵׁם מ"ב וְהוּא לְהַעֲלוֹת הַכּוֹחוֹת וְהַנִּיצוּצִין שֶׁנִּפְלוּ וַיִּרְדּוּ וּלְנִטְלָם וּלְנִשְׂאָם לְמִקְוֵוֹן וּלְשׁוֹרְשׁוֹ הַרְמָה בְּקוֹדֶשׁ וְהִנֵּה בְּתַחֲלַת הָעֶרְת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי אֵל ה' אֲב הַרְחֲמִים אִז הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש בְּרַב טוֹבוֹ וְחֶסֶדוֹ הַגְּדוֹל מְגַלָּה אֶל הָאָדָם יָד הַרְמָה אוֹר קֶרֶן הוֹד הַמְּאִיר וְכָא אֶל הָאָדָם כ"א לְפִי בְּחִינָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ וְכַח יָד הַרְמָה הוּא מְרַכֵּז הַאֲמָצְעֵי לְכֹל הָעוֹלָמוֹת וּמְקוֹר שְׂרָשִׁי לְכֹל הַכּוֹחוֹת הַנִּפְלְאִים וּבְהַתְגַּלוּת בְּחֵי מְקוֹר הַשְּׂרָשִׁי הִנֵּה מְתַעֲלִים אִז כֹּל הַכּוֹחוֹת שֶׁנִּפְלוּ וַיִּרְדּוּ לְהַמְצִירִים ר"ל וּמְדַבְּקִים א"ע בְּשׁוֹרְשָׁם קוֹדֶשׁ לְמִקּוֹם אֲשֶׁר מְשֵׁם בָּאוּ וְאִז נִגְּאָלוּ מִן הַמְּצִיר אֲמָנָם בְּחֵי גְּאֻלָּה זֶה הוּא רַק עַל מַעֲט זְמַן

פי אח"כ נלקח מאתו זו הבחי' אשר האירה והבעירה בקרבו תשוקת עבדות הבורא בהוב"ש ואז ניתן לו הבחירה חפשית שיעבדו בעצמו ולהתעצם בכל עוז ולהטות את לבו אל דרך הטוב והמאן אשר ולהכניע את הרע ולהכליל היד שמאל בהימין וצריף כל ימי חייו להתעצם בהתלהבות גדול ולילף ממסע למסע וממדריגה למדריגה עד אשר ישלים המ"ב מסעות בחי' ג' ידות ואז כשפא לבחי' זו שהקב"ה בעזרו ומזכהו אז הוא מעלה את כל הפוחות שגפלו למקורן ושורשן הרמה ואז הוא פא לבחי' הראשונה לאור קרן אשר הבהיק והאיר לו מתחלה מאת ה' היתה זאת אשר גילה לו ביד הרמה וכנ"ל וזהו שאמרו חז"ל אין חסידות כתחלתו וכמ"כ עזה"ד היתה ג"כ גאולה הפללי ביצמ"צ שהיו משוקעים בתוף הקליפות והחיצונים במ"ט שערים ר"ל והוצרף הבורא ב"ה כפיכול להתגלות עליהם ביד הרמה ועי"ז נתעלו כל הנ"ק למקורן ולשורשן הרמה בקודש למקום שיצאו משם להיות פי ראו את מקור מחצבתם בהשורש אשר יצאו משם וכל דבר נמשך לשורשו ואז נעו כל אלילי מצרים מפניו ית' והאלילים פרות יפרתו ונכנע הרע תחת הטוב ועי"ז נגאלו וזהו סוד ועברתי בארמ"ץ אני ולא מלאך אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו כדי שיתקשרו ויתדבקו כל הפוחות הק' והנ"ק שגפלו למקורן ולשורשן הרמה ואח"כ נלקח מהם מדריגה ובחי' רמה ונשאה פזאת והוצרכו עם ב"י לילף בעצמם ממדריגה למדריגה מ"ב מסעות עד אשר פאו לארץ הק' ארץ חפץ ה' פה וזהו ובנ"י יוצאים ביד רמה ותרגומו בריש גלי היינו בראשית התגלות המקור של כל הפוחות שהוא יד הרמ"ה וכן המסעות בעצמם היו ג"כ עזה"ד פי פאשר הלף משרע"ה ואהרן והע' זקנים וס"ר נשמות ישראל ועמהם ארון הקודש והיו אז בסוד רתיכא עילאה קדישא עי"ז נאספו ונתדבקו אליהם כל הנ"ק וכל הפוחות הק' שגפלו להמצירים במקומות ההם ונתעלו להמקור ושורש מוצאייהם הקדוש ולכן במקום א' נשמהו שם זמן רב ובמקום א' רק לפי שעה או יום או יומים שהפל היתה לפי ריבוי הניצוצות שהיו במקום ההוא: העולה מדברינו הנ"ל שגאולת עם בני ממצרים בליל א' של פסח היתה עי"י התגלות בחי' יד הרמה ואז נתגלו כל המוחין דגדלות ועי"ז נתעלו כל הנ"ק ונגאלו כל הניצוצין מיד המצירים ונתעלו ונתדבקו בשורשם הרמה מקור מוצאייהם ותיכף אח"כ ניטלה מהם בחי' ומדריגה זו הגדולה והוצרכו אז בני לילף ולנסוע ממסע למסע וממדריגה למדריגה ובכל מסע נתגלה בחי' א' ואות א' משם מ"ב הקאנא בכח ועי"ז נתעלו הנ"ק שבמסע ההוא ונתדבקו בשורשם ובמקום מוצאייהם עד אשר השלימו המ"ב מסעות בשלימות בחי' הג' ידו"ת ואז נכנסו אל ארץ חפץ ה' פה ואז חזרו ובאו אל המדריגה הזו בעצמה שהנה בליל א' דפסח עי"י התגלות יד הרמה פי בחי' גדולה ההוא נלקח מאתם תיכף אחר ליל א' דפסח למען אשר יתעצמו בעצמם בכל עוז עי"י המ"ב מסעות לחזור ולבוא אל מדריגה הלזו וכן הוא עד"ז גאולת כל אדם מישראל מיד המצירים אותו וכנ"ל: ועפ"ז יובן הת"י ע"פ נאשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי כי בליל א' דפסח פאו ענני פבוד ונשא את בני לירושלים והקריבו שמה את הקרבן פסח ואח"כ שבו למצרים עי"י ש והינינו פי עי"י התגלות יד הרמה בלילה ההוא נגאלו אז גאולה שלימה פראוי רק אח"כ תיכף חזרו לקדמותן למען יתעצמו בעצמם בכל כח ועוז עי"י המ"ב מסעות עד אשר פאו לארץ הקדושה וכנ"ל ואין מן הצורך להאריך בדברים אלו כי מבוארים מעצמם למביני מדע ועתה נבוא לביאור הפסוקים אלה מסעי בני ישראל ובתיבת אל"ה

פוסל את הראשונים היינו שהיו מקודם מצירים ומעיקים להם ובחי' הרע הפל נפסל ונכנע תחת הטוב בעת הגאולה וכו' בכל מסע ומסע ובחי' הטוב והקדושה שהיו מובלעים מקודם בין הקליפות והחיצונים ר"ל נתעלו אז לשורשן הרמה אשר יצאו מאמ"ץ לצבאתם ביד משה ואהרן.

כי משרע"ה הי' בחי' ומדריגת אמת פנודע והוא בחי' יד הרמה וגם הוא בחי' דעת עליון הק' ששם נמתקו הדינים ונכללו בימין ונתגלה החסד והטוב שהוא בחי' אהרן הפהו איש חסד פנודע בחי' יד הגדולה ובחי' זו אשר נתגלה אז בשעת יצימ"צ ע"י משה ואהרן גלקח מב"י פנ"ל והוצרכו לילה במסעות למען יתעלו ויתדבקו הנ"ק שפכל מסע למקור מוצאו ומוכאו.

היינו פל אות ואות משם מ"ב הק' אב"ג ית"ץ פנ"ל ולזה נכתוב משה את מוצאיהם למסעיה' ע"פ ה' למען ידעו מקור ושורש הקדושה והמוצא של כל מסע ומסע ועתה בא הפתוח לבאר המסעות בעצמם שנתעלו ונתדבקו למוצאיהם ניסעו מרעמס"ס היינו ר"ע מס"ס מלשון כמסס נוסס שנקרת ונבדל הרע מהטוב.

בחדש הראשון בט"ו לחדש כו' יצאו ב"י ביד רמה פנ"ל שאז נתגלה יד הרמה ומוחין דגדלות ומצרים מקברים כו' כי אז נכנע הרע והמצרים ונקברו ונעו אלילי מצרים מפניו ואח"פ גלקח מאתם בחי' זו הגדולה והרמה ומוחין דגדלות וכנ"ל וחרו לבחי' ראשונה והתחילו ב"י בעצמם לילה ולנסוע ממסע למסע ולזה כפל עוד הפעם ויסעו מרעמסס ויחננו בסוכות היינו שבאו לצלא דמהימנותא קדישא ואח"פ ויחננו באת"ם היינו שבאו לבחי' את"ם שהוא נוטרי' אל תירא מפחד כ"א מפחד ה' ומהדר גאוננו ולא יראה זרה ח"ו וגם הוא נוטרי' אל תשליכני מלפניך וכן אל תרחק ממנו.

היינו לבקש מאת ה' ית' לבל יעלים עין השגחתו מעלינו בכל עת ועוד הלכו במסעות עד אשר זכו ויבואו אלימה שהוא צירוף א' קדוש מן ק"ך צירופי שם אלהי"ם הקדוש ובאילים י"ב עינות מים ושבעים תמרים ויחננו שם ואי' במכילתא ובילקוט פ' בשלח רא"א מיום שנברא העולם נברא שם י"ב מבויעים נגד י"ב שבטים: וע' דקלים נגד ע' זקנים ע"כ והיינו שבאו לבחי' מדריגה גבוהה פזו שהי"ב מבויעין הם בחי' נסוד י"ב צירופי הוי"ה והי"ב שבטי י"ה הם בבחי' מרפכה להם והע' זקנים הם בסוד שבעין עטרין דע"ג חמשין והבן כ"ז ויכולני לפרש פל המ"ב מסעות ע"פ דרכינו הנ"ל והמה שייכים בכל אדם ובכל זמן בכל פרטותיהם אמנם סמכתי על המשפיל שייבין מעצמו תן לחכם ויחכם עוד וכבוד אלהים הסתר דבר והבורא פל העולמים יהיה בעזרנו ובעזר פל ישראל בכל ובפרט שגזפה לברר וללבן ולהעלות פל הנ"ק ולהכניע פל הרע.

והאלילים פרות יפרתון לתמן עולם במלכות שדי ה' ימלך לעולם ועד ויגאלנו גאולת עולם ע"י משיח צדקנו שיבוא במהרה בימינו אמן: אלה מסעי בני ישראל וגו' במדרש שה"ש איתא נחית כצאן עמה ביד משה ואהרן רא"א נחי"ת נוטרי' נסים עשית להם חיים נתת להם י"ס קרעת להם תורה נתת להם: רי"א נ"פלאות ח"ירות י"מיינד הושע אותם ת"לוי ראש ע"כ ונקדים לפרש מאחז"ל דבכל המצות אסור לנסות הקב"ה חוץ ממצות מעשר שנ' והביאו מעשר אל אוצר בית ה' ובחנוני כו' אפתח לכם כו' ויש לתת טעם לשבח למה אסור לנסות הקב"ה בשאר מצות ובמצות מעשר מותר דהנה ידוע כי

כָּל מִצְוָה מִתּוֹרַת מִצְוֹת יֵשׁ לָהּ סִגְנוּלָה מְיוֹחֶדֶת וְנִתִּיב מְיוֹחֵד לְהַמְצִיחַ אֲשֶׁר עַל יָדָהּ יוּכַל
הָאָדָם לְהַמְשִׁיחַ פְּעוּלָה טוֹבָה לְעוֹלָם הַשְּׁמַיִם אֶל אוֹתָהּ הַמְצִיחַ אֶף שֶׁלֹּא גִילָה לָנוּ הַשֵּׁ"י
סִגְנוּלוֹת וּפְעוּלוֹת הַמְצִוֹת בְּנֵלָם.

וְאֶפְשָׁר בְּעֲשׂוֹת אָדָם אֵיזָה מִצְוָה וְרוֹצֵה לְפַעֵל עַל יָדָהּ וּלְהַמְשִׁיחַ לְעוֹלָם אֵיזָה טוֹבָה שְׂאִין
לָהּ שְׂיִיכוּת לְאוֹתָהּ הַמְצִיחַ וּמִשׁ"ה אֲסוּר לְנִסּוֹת הַשֵּׁ"י בְּאֵיזָה מִצְוָה מִשְׁאָר מִצְוֹת. אָמֵנָם
בְּמִצְוֹת מַעֲשֵׂר רָמַז לָנוּ הַשֵּׁ"י אֵיךְ וּמָה לַעֲשׂוֹת בְּמִצְוָה זוֹ כִּי הַמַּעֲשֵׂר רָמַז לְנִקְוֹת יו"ד
רֵאשִׁית חֲכָמָה מְקוּר כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַטוֹב אֲשֶׁר נִפְעַל וְנִמְשָׁח לְהַעוֹלָמוֹת הַכּל הוּא
מְקוּר הַיּו"ד כִּי בְּנֵלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ וְהִנֵּה אוֹת יו"ד בְּמִלּוּאוֹ הוּא יו"ד לְרַמ"ז כִּי הַכֵּנ"י
הוּא בְּחַי' דְּלִית לָהּ מְגָרְמָה כָּלוּם וְצָוָה לָנוּ הַשֵּׁ"י בְּמִצְוָה זוֹ לְהַמְשִׁיחַ לָהּ כָּל מִינֵי
הַשְּׂפָעוֹת מְקוּר הַיּו"ד ע"י הָאוֹת נָא"ו שֶׁהוּא הַמְשִׁיחָה לְדַל"ת שְׁנִתְרַבָּה בָּהּ שְׂפָע עֲלִיּוֹנָה
שֶׁלֹּא תֵהִי בְּבַחַי' ד' רַק תִּמּוּנָת ה' אַחַר שֶׁיָּבֹא שְׂפָע גְּדוּלָה מְקוּר הַחֲכָמָה ע"י אוֹת נָא"ו
לְתוֹךְ הַדַּל"ת נַעֲשֶׂה אוֹת ה' וַיֵּשׁ שְׁנֵי בַחַי' שְׂפָע לְהַכֵּנ"י כְּמוֹ שֶׁהַדַּלִּי הוּא תְלוּי בְּמַקְל אֲרוּךְ
לְהַמְשִׁיחַ הַדַּלִּי לְהַמְקוּר לְשִׂאֵן בְּתוֹכוֹ וּלְמַלְאוֹתוֹ וּלְפַעֲמִים מְצִינֵנוּ שִׂישׁ מְקוּר מַעֲיִין הַנוֹבֵעַ
וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ בְּרִיכָה גְּדוּלָה מְלֵא ע"כ גְּדוּתֵנוּ עַד שֶׁמַּחֲמַת רִיבּוּי הַשְּׂפָע מִהַמְקוּר לְתוֹךְ
הַבְּרִיכָה לֹא נִיכָר מְקוּם הַמְקוּר וּמְקוּם הַבְּרִיכָה הַמְקַבֵּל שְׂפָע כִּי בְּנֵלָם נַעֲשִׂים אַחַד
הַמְשִׁיחַת הַשְּׂפָע אֲשֶׁר לֹא כֵן הוּא בְּדַלִּי הַנָּ"ל וְצָוָה לָנוּ הַשֵּׁ"י בְּמִצְוָה שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנִיכּוּן
לְהַמְשִׁיחַ מִהַמְקוּר הַעֲלִיּוֹן לְהַכֵּנ"י בְּבַחַי' נָא"ו בְּבְרִיכָה גְּדוּלָה עַד שֶׁלֹּא נִיכָר שׂוֹעַ לְפָנֵי
דַּל מְקוּר הַמְשִׁיחֵה וְהַמְקַבֵּל כִּי בְּנֵלָהּ חַד הוּא וּמִשׁ"ה מוֹתֵר לְנִסּוֹת הַשֵּׁ"י בְּמִצְוָה זוֹת אַחַר
שֶׁגִּילָה לָנוּ הַשֵּׁ"י הַכּוֹנֵנָה מִמִּצְוָה זוֹ אֲזַי בְּנִדְאֵי מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה מִצְוָה זוֹ בְּדוּר לְכּוֹנֵנָה הַנָּ"ל
בְּנִדְאֵי יוּכַל לְפַעֵל וּלְסַגֵּל וּלְהַמְשִׁיחַ לְעוֹלָם כָּל מִינֵי בְּרָכוֹת וְכָל מִינֵי טוֹבוֹת אֲשֶׁר בְּנֵלָם
נְכַלִּים בְּרֵאשִׁית הַנִּקְוָה וְהוּא הַמְשִׁיחַ אוֹתָם מִמִּצְוֹת לְגִילּוּי וְזֵהוּ פִי' הַפְּסוּק וְהִבִּיאוּ
מַעֲשֵׂר הַיֵּינֻךְ יו"ד לְאוֹצֵר בֵּית ה' כִּי הוּא נִק' בֵּית לְאוֹצֵר עֲלִיּוֹן וְזֵהוּ בְּרֵאשִׁית
בֵּית רֵאשִׁית וְהֵבִין וּבְחֻנּוּ נָא בְּזֵאת דְּנִקָּא שֶׁהוּא נִק' זֵאת שְׂעִיקָר עֲשִׂיתָ הַמְצִיחַ יְהִי
בְּבַחַי' הַנָּ"ל לְהַמְשִׁיחַ מִהַמְקוּר לְזֵאת אִם לֹא אֶפְתַּח לְכֶם אֲרֻבוֹת הַשָּׁמַיִם ה' שְׂמִים שֶׁהֵם
ה' חֲסִדִים הַמְתַּפְּשִׁים מַדְעַת עֲלִיּוֹן וּז"פ הַפְּסוּק וְהִרִיקוֹתִי לְכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דֵי הַיֵּינֻךְ
מִגְּדוּל הַשְּׂפָע מִהַמְקוּר לְהַבְּרִיכָה לֹא נִיכָר בֵּין דַּל"ת לִיּו"ד הַמְקוּרִית שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת ד"י
וְהוּא ג"כ פִי' הַפְּסוּק יִפְתַּח ה' לָךְ אֶת אוֹצְרוֹ הַטוֹב יִפְתַּח יו"ד פְּתַח אֶת הַשָּׁמַיִם ה' שְׂמִים
כִּנ"ל לְתַת מְטֵר אֲרֻכָּה בַעַת יו"ד שֶׁהוּא נִק' ע"ת גַּם צָרִיכִין אָנוּ בְּעֲשִׂיַת מִצְוָה זוֹת לְהַמְשִׁיחַ
מִהַמְקוּר עֲלִיּוֹן לְהַכֵּנ"י לָהּ וּלְכָל הַז' מַדּוֹת שֶׁלָּהּ שִׁיתְמַלְאוּ בְּנֵלָם בְּכָל מִינֵי טוֹבוֹת הַצְּפוּנוֹת
וְזֵהוּ בַחַי' זֵי"ן וּוִי"ן הַמְשִׁיחֵת וְזֵהוּ שֵׁם שֶׁל מ"ב ז' פְּעָמִים נָא"ו וְיִדְוַע שֶׁהֵשֵׁם שֶׁל מ"ב
עוֹלָה כְּשֶׁלְהִבֵּת הַקְּשׁוּרָה בְּגַחְלַת אַחַר שֶׁנִּפְתַּח אוֹצֵר הַטוֹב וְנִמְשָׁח לְהַבְּרִיכָה ע"י צִיּוּרוֹת
ז' מַדּוֹת הַק' שֶׁלָּהּ נִתְנַסַּף כַּחַד לְהַכֵּנ"י לְעֲלוֹת לְמַעְלָה לְשׁוֹרְשָׁה לְיִנְוּמְתָקוֹ הַדִּינִים בְּשׁוֹרְשָׁם
וְאֶפְשָׁר זֵהוּ פִי' תְּפִלַּת רַנְבָה"ק אֲנָא בְּכַח גְּדוּלַת יְמִינָהּ שֶׁאָנוּ מְתַפְּלִים שְׁבַגְבוּרוֹת הַנְּכַלֵּל
בְּמִין בְּרָצוֹן הַקְּדוּם הַעֲלִיּוֹן כְּשֶׁעֲלָה בְּרָצוֹנוֹ הַפְּשוּט לְהִיטִיב לְבְרוּאֵינוּ וְצִמְצָם אוֹרוֹ
כְּבִיכּוֹל וְנַעֲתַם כְּבִיכּוֹל מֵא"ס לְצִיּוּמָצוּם כְּדִי לְהִיטִיב לְבְרוּאֵינוּ בְּאוֹתוֹ כַּחַד וּגְבוּרָה דְעִתִּיק
אָנוּ מְתַפְּלִין לְשִׁמוֹ ית' שֶׁתִּתֵּר צְרוּרָה הַצְּרוּר הַחַיִּים תִּתֵּר וְתִפְתַּח וְתִשְׁפִּיעַ תְּמִיד לְהַכֵּנ"י
וּלְזֵה הֵיוּ רוּמְזוֹת הַמ"ב מְסַעוֹת שֶׁל ב"י הַיּוֹצְאִים מֵאִמ"ץ מִיַּצ"ר י"ם לְצַבְּאוֹתָם לְרָצוֹנָם
הַיֵּינֻךְ שֵׁם מ"ב מְסַעוֹת הַנָּ"ל הֵם זֵי"ן וּוִי"ן ז' הַמְשִׁיחֵת לְז' מַדּוֹת שֶׁלָּהּ מְקוּר עֲלִיּוֹן מְנַהֵר

הינצא מעדן ביד משה ואהרן כי המ"ב הנ"ל הם ג"פ יד היינו יד הגדולה ימין ויד התורה שמאל ויד הרמה שמאל נכלל בימין וזהו ביד משה ואהרן דייקא וזהו פנונת התרגום ע"פ ובנ"י ינצאים ביד רמה ת"א בריש גלי פי' הוא ראשית הגילוי למעלה מהזמן וידוע כי משה היה שושבינא דמלפא ואהרן שושבינא דמטרוניתא פי' כי משרע"ה המשיך אלהותו ית' להכנ"י מעילא לתתא ואהרן הרים והנהיג את הכנ"י להקב"ה מתתא לעילא.

והיה מכניס אהבת הש"י בלבם של ישראל ע"י הנסים והטובות מהש"י עליהם וזה"ש ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיה' היינו מעילא לתתא ואלה מסעיהם למוצאייהם וז"פ המדרש נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן היינו בשני בחי' הנ"ל ר"א מפרש בחי' אהרן מתתא לעילא נחית נסי"ם חיי"ם י"ם סוף ת"ורה ועי"ז נתרומם הכנ"י להקב"ה מתתא לעילא ור"י מפרש הפח של משה מעילא לתתא נחית נפלאות עליונות למעלה מהזמן.

כי ידוע שנסים הטה בנו"ה ונפלאות הוא נו"ן פלאו"ת מדרגה עליונה למעלה מהזמן ח"ירות הוא ג"כ למעלה מהזמן י"שועות. כמבואר למעלה בפ' פינחס שהיה ישועות דנפקין מנש"ב שעליהם אמר דהמע"ה פוס ישועות אשא ת"לוי ראש שהיא יד רמה כת"א בריש גלי ראשית הגילוי שהיא למעלה מן הכל פח היו"ד בבחי' וכח של משה מעילא לתתא ול"פ רק מר מפרש בחי' משה בחי' הדעת העליון ומר מפרש בחי' אהרן ואלו ואלו דא"ח ודוק והבן היטב: ויכתוב משה את מסעיהם וגו'.

יש להבין מה שמכנה הכתוב את העובדא ע"ש המסע ולא ע"ש החנינה. שהי' בכל המקומות אף שורש הדבר הוא דהנה ידוע שעיקר מסע בני ישראל היה בזה דבר גדול כי אדה"ר בכתאו גרם גירושין וסילוק לשכינת עונגו מן העולם הסחתון והארץ ומלאו האויר שבין השמים להארץ בחיצונים וגילולים ונפזרו כל הנ"ק בכל ד' רוחות השמים והוצרכו לטהר הארץ ולפנות הרע ולאסוף כל הנ"ק והענפים אל שורש הקדושה לזה נתנם הש"י בגלות ת"י מצרים ושם נצרכו מעט ואח"כ בעת מתן תורה"ק הוריד משרע"ה את השכינה למטה אף עדיין לא הי' העולם נקי מפל סיגים וגילולים ע"י מה שקלקלו אח"כ וזהו שהוצרכו ב"י להיות נע ונד ליסע ממקום למקום ולכתת רגליהם לקבץ חלקי הקדושה וע"י נסיעתם בקדושה עם משרע"ה שהיא המקור והשורש מפל נשמות ישראל עד סוף כל הדורות והצדיקים ועם ס"ר זרע ישראל שהם הענפי' שלו ואז בכ"מ אשר נסעו היו מטהרי' האויר ומדחי' הרע וקולטין כל חלקי הטוב שהיו מובלעים באותו המקום וכל החיצונים היו נכנעים מפניהם.

כי בכ"מ שיש הקמת הקדושה אז הרע ממילא נופל ונכנע תחת הכנ"י ל"מ שלא במקום הראוי להם שלזה א"צ עבודה גדולה וזה יכול הצדיק לדחות ולפנות אפילו במחשבה לחודה רק אף במקום הראוי להם ומקומות מושבותיהם אשר שם הוא מקום משלתם כמו המדבר שהוא מקום נחשים ושאר חיות רעות המזיקין אפילו משם צריכין לדחות מפני הקדושה ונכנע הרע תחת הטוב וזה היה עיקר העובדא של המסעות שלהם במדבר.

וזאת הנסיעה הוא דבר יקר מאוד לכה החנינה א"ל להודיע כי ודאי מנסיעה טובה ימשך חנינה טובה ועיקר הוא הנסיעה וזה"ש משה בנסוע הארון קומה ה' ויפוצו אונביה שיהיה הקמה לשמו הגדול ולקדושתו ית' והשונאים יפוצו ויפלו תחת רגלי זרע ישראל שלא

יוכלו להרע ולמשול על הכנ"י והנה נסעו מ"ב מסעות שפוננתם הנה לפרסם הג' ידות של שמו הגדול ית' פי יש יד הגדולה כמו בעת יצימ"צ.

שקראה הש"י חסדו הגדול יד הימין והמשיך חסדים טובים על זרע ישראל הגם שאז לא היו ראויים להגאל מת"י מצרים ובפרט לעשות להם נסים נוראים ונפלאים ועי"ז נתפרסם יד מינו של הש"י וכמשה"כ וירא ישראל את ה' הגדולה וגם יש יד החזקה אשר הראה הש"י תוקפו וגבורתו לעיני כל כי נפל אז על האנמות אימה נפחד ועשה נקמה בשונאי ישראל ושלח אותות ומופתים בפרעה ועבדיו ועם ארצו ובזה נתפרסם ידו החזקה ועוד יש יד הרמה שהוא בחי' נכח אשר מורה על התרוממות אלהותו ית' שנתגלה ע"י מסן תורה לזרע ישראל והרים קרן הכנ"י ע"י רוממות אל שנתן להם תורה ומצות נמצא שע"י זרע ישראל נתפרסמו הג' ידות וכמבואר לעיל וזה הנה עיקר פוננתם של זרע ישראל בכ"מ בואם ומסעם לפרסם ולהודיע פי כל אלה עשתה ידו וג"פ י"ד עולה מ"ב.

נגד שם מ"ב הקדוש ולזה פונונו בהמ"ב מסעות לכו משבח הפתוב אלה מסעי ב"י שלצורך דבר גדול נסעו. שייצמח מזה פירסום אלהותו ית"ש: או יאמר דהכתוב משבח הכנ"י דבאמת אף שהיו זרע ישראל בגלות מצרים בשיעבוד גדול שיעבוד הגוף בעבונה קשה בחומר ובלבנים המפרכת ומשברת את הגוף עכ"ז כשנגאלו ויצאו משם לא הנה עיקר השמחה שלהם על שייצאו לחירות משיעבודם הקשה רק עיקר שמחתם הנה על אשר שבגלות מצרים היתה גם השכינה הקדושה עמם וכל מרפכה הק' ופמליא של מעלה פנודע מזוה"ק פ' שמות ע"פ ב"י הבאים מצרימה עיי"ש וכמבואר לעיל פ' שמות והיו אז שמחים ביצימ"צ על הוצאת הקדושה היינו השכינה פכיכול וכל צבא מעלה מן הגלות והשיעבוד ונתרומם קרן הקדושה וזה"ש אלה מסעי ב"י כו' לצבאותם היינו דעיקר יציאתם ממצרים בעצמם לא הנה חשוב בעיניהם כ"א מה שכל צבא מעלה צבאות ה' יצאו עמם מזה נהנו ושחחו ולא על שנפטר משיעבוד גופם גלות הגשמי וזהו עובדא גדולה יקרה ונקבדת.

ומאוד הנה חביב בעיני הש"י זה השמחה ומחשבה טובה של זרע ישראל ולזה ויכתוב משה את מסעיהם כדי לחבבם בעיני הש"י מחמת שזאת המסע והיציאה מאמ"ץ הנה רק לש"ש ולא פונונו להנאת עצמם והבן כ"ז היטב: ואת הערים אשר תתנו ללויים את שש ערי המקלט ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר גו' בהעיר לב להבין ולדעת יש לרמז בזה כי מצוה זו נוהגת בכל זמן כי התורה נצחית וע"כ אפילו בזה"ז יש לה שייכות והוא תיקון למכה נפש בשגגה ר"ל מי ששגג בחטאים ועונות ומשחית את נפשו הוא יעשנה ר"ל שיעשה תיקון זה בקבלת עמ"ש באהבה שלמה ובמס"נ גדול באמת בכל לבבו להש"י בהשש תיבות שמע ישראל כו' והמה בחי' שש ערי מקלט ועליהם תתנו מ"ב עיר הוא בחי' פ' א' של ק"ש שהוא ואהבת שיש בה מ"ב תיבות והיינו קבלת אהבתו ית' ותורתו בכל לב ונפש וע"י המס"נ באמת בכל לבבו לקבל עליו עמ"ש.

וע"י קבלתו באמת אהבת הש"י בכל לבבו בזה נתפפר לו על שהפה את נפשו בשגגה ובגמ' מכות איתא א' אביי שש ערי המקלט הללו קולטות בין לדעת ובין שלא לדעת ומ"ב עיר הללו לדעת קולטות ושלא לדעת אינן קולטות ע"כ ויבואר זה ג"כ ע"פ דרפינו

פי נא"ו תיבות הראשונות שבהם צריף למסור נפשו רוחו ונשמתו להש"י באמת ובתמים בין שעושה דברים אלו באמת בדיעה והשכל ובין שמס"נ הוא גדול כ"כ עד אשר כמעט יצא מדעתו ובחיל זאת כפי הנראה שפכאן הוא יותר חשובה ויקרה מהראשונה וכמבואר בהפוסקים בכמה מקומות פי בכ"מ בין האחרון הוא יותר פשוט מן הראשון.

נמצא שאלו השש תיבות קולטות בין לדעת בין שלא לדעת פנ"ל אמנם בהמ"ב תיבות של פ' ואהבת כו' ששם הוא קבלת אהבתו ית' ואהבת התוה"ק והמצוות לזה צריף דוקא דעת ושכל גדול ובפרט מי שזכה להשפיל בהשפלתו במןשפלות העליונים אבל שלא לדעת אינן קולטות והש"י יזכנו לעבדו ולאהבה אותו ית' באמת ובתמים ובדעת וכיה"ר אמן והבן כ"ז היטב: דברים אלה הדברים אשר דבר משה גו' בעבר הירדן ג' אחרי הכותו את סיחון מלך האמורי גו' יש להבין דהלא מבואר בדחז"ל פי כ"מ שנ' אלה פוסל את הראשונים ומה פוסל בכאן באמרו אלה גם לכאורה הני תרי תיבות בעבר הירדן הם שפת יתר.

פי כבר ידענו זה כמ"ש בסוף סדר אלה מסעי גם לאיזה צורך נתנה התורה סימן זה אחרי הכותו והלא גם זה ידענו מכבר והגם שפבר דרשו בזה חז"ל וכמבואר בדברי רש"י ז"ל אמנם עוד יש לאלוה מילין דהנה ידוע פי ישנו עולם הק' הנק' עולם הדיבור וגם נק' עולם החשבון והוא בחי' מלכותא קדישא בסוד מלכו"ת פ"ה ובעוה"ר ישנו שם אחיות החיצונים והדינים ר"ל והנה פשהאדם הישראלי נכשל בחטאים ח"ו ורוצה לשוב בתשובה שלימה לפני הש"י עיקר התשובה הוא התרטה בלב ובדין פה באמת.

היינו להתנודות ולדבר ולגלות חטאיו קדם רבון עלמין נאז ע"י וידויו ודיבורו בפה נסתם פיות המקטריגים והמשטינים החיצונים לבל יוכלו לקטרג ולהשטין עליו לאשר הוא בעצמו מדבר בעדו בהכנעה.

לזה אין להם פה לדבר ועי"ז הש"י מרחם עליו ומכפר חטאיו וכמ"ש ומודה ועוזב ירחם ועיין בזה בזה"ק פ' פינחס דף רל"א בסופו והנה זהו שייף פשיחטא איזה יחיד מישראל. אמנם כאשר יחטאו רבים מישראל ח"ו אז בנדאי מן הנמנע שיתחרטו ויתנודו כולם כאחד בלב אחד אמנם פן פי אית צדיקניא בדרא אשר המה מקשרים א"ע בכללות נשמות ישראל שבודרם והמה מתודים ומדברים בעדם ועושים בזה שני טובות לישראל א'.

פי ע"י החטאים והעונות שעשו ב"י ר"ל אין דרך לעלות תפלת פשירי ישראל השמימה. פי ע"י חטאם נסתמו האוירים בחשכות ואפילה.

ע"ד ספות בענן לך מעבור תפלה אכן ע"י הדייויים והדיבורים של הצדיקים המתנודים עבור פללות ישראל עי"ז המה כמו המכים בקרדנמות ופותחים דרך ושער מבוא התפלה עלות השמימה וזהו הנה פוננת וידויו של הכה"ג ביוה"כ אנא כו' חטאו עוו פשעו לפניך עמה בית ישראל ועוד שנית פועלים הצדיקים בדיבוריהם ובדייויהם בעד פללות ישראל פי בזה נסתם פי המקטריגים והמשטינים החיצונים לבל יוכלו שוב לקטרג ולהשטין ולדבר סרה על זרע ישראל לאשר כבר דברו הצדיקים דברים אלו וזהו היתה ג"כ פוננת הכה"ג בדייויו ביה"כ לסתום פי המקטריגים שלא יוכלו עוד לקטרג ולהשטין על זרע ישראל וכנ"ל: ועפ"ז יובן ג"כ מה שמביא רש"י ז"ל בפ' נח מדרש יש דורשין

לְשִׁבַח וי"ד לַגִּנָּאֵי וּכְבָר צְוֹנָחוּ בְּזֵה קַמְאֵי דְקַמְאֵי לְמָה דְרָשׁוּ לַגִּנָּאֵי וּלְפִי דְכָרִינוּ הַגָּל לְיוֹבֵן וּק"ל: וּמַעַתָּה נְבוֹא לְבָאָר הַפְּסוּקִים פִּי יְדוּעַ שְׁמִשְׁרַע"ה הִיָּה נְדָאֵי פְלָלוֹת נְשִׁמוֹת הַס"ר מִיִּשְׂרָאֵל וְרָצָה לְהוֹכִיחוֹ פְּדֵי לְהַסִּיר מֵעַל זַרְעֵי יִשְׂרָאֵל כָּל הַמְּשֻׁטְיָנִים וְהַמְּקַטְרִיגִים וְלִסְתָּוֶם פִּיֵּיהֶם וְלִזְהַר דִּיבְרָה הוּא בְּעִצְמוֹ וּפִיגְרֵשׁ וְהַתּוֹדָה חֲטָאוֹתֵיהֶם וּפְשָׁעֵיהֶם לְכָל חֲטָאתָם וּכְמ"ש בְּזֵה הַפְּסוּקִים וּבְזֵה פֶסֶל כָּל דִּיבּוּר הַחִיצוֹנִים וְהַמְּקַטְרִיגִים וְלִז"א אֵלֶּה הַדְּבָרִים גּו' כָּל יִשְׂרָאֵל ר"ל הוּא דִּיבְרָה וְהַתּוֹדָה עֲבוּר כָּל יִשְׂרָאֵל וּפֶסֶל עִי"ז שְׁאָר דְבָרֵי חִיצוֹנִים וְהַעֲבִיר מֵהֶם כָּל הַדִּינִים וְזֶהוּ בְּעִבְרָה הִירְדּוֹן וְאַחֲזו"ל לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ יִרְדּוֹן שְׁיִרְדּוֹן מִדָּן הִיָּנוּ בַחַי' דִּינִים וְהוּא הַעֲבִיר אוֹתָם וְהַמְתִּיקוֹן בְּדִיבּוּרֵי הַק' פִּנ"ל וְזֶהוּ בְּמִדְבָר בְּעִרְבָה עֵרַב"ה הוּא לְשׁוֹן עֲרִיבּוֹת וּמְתִיקוֹת וְזֶה הַדְּבָר לֹא הִיָּה יָכוֹל מִשְׁרַע"ה לַעֲשׂוֹת עַד אַחֲרֵי הַכּוֹתוֹ כּו' הַאֲמֹרֵי כּו' בְּחֻשְׁבוֹן כִּי הוּא בַחַי' הַקְּלִיפָה הַקְּשָׁה וְהַחִיצוֹנִים אֲשֶׁר סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן בְּעוֹלָם הַדִּיבּוּר וְהַחֻשְׁבוֹן וְזֶהוּ מְלֶךְ הַאֲמֹרֵי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֻשְׁבוֹן גַּם סִיחוּן הוּא לְשׁוֹן שִׁיחָה וְדִיבּוּר וְגַם עוֹג מְלֶךְ הַבָּשׂוּן.

עו"ג הוּא מְלִשׁוֹן עַג עוֹגָה וְעָמַד בְּתוֹכוֹ וְהוּא מְלֶךְ הַבָּשׂוּן בְּשׂוֹן נוֹטְרֵי לְמַפְרַע נו"ן שְׁעָרֵי בִינָה הִיָּנוּ הַנו"ן שְׁעָרֵי טוֹמְאָה וְלִזְהַר הוּא בְּהִיפּוּף אַתְּנוֹן לְמַפְרַע וְגַם הִי עֲרָשׁוֹ עֲרָשׁ ב"ר ר"ז"ל נוֹטְרֵי ב"לְהֵה ר"ח ל"ל פֶּה ל"א אה וְהִי תִשַׁע אֲמוֹת אָרְכוֹ כִּי בַחַי' ס"א הוּא רַק תִּשַׁע וְלֹא עֶשֶׂר כְּמוֹ סֵטְרָא דְקִדְוִישׁ וְאַחֲרֵי הַכּוֹת מִשְׁרַע"ה אוֹתָם וְלִקַּח מֵאֲתָם שְׁשִׁים עִיר כָּל חֶבֶל אֲרָגוֹב בְּסוּד שְׁשִׁים גִּבּוֹרִים סָבִיב לֵה וּבְזֵה נִתְבָּרַר וְנִתְלַבֵּן וְנִתְסַהַר וְזִדְכָף עוֹלָם הַדִּיבּוּר עֲלֵמָא דְחֻשְׁבּוֹנָא בַחַי' מַלְכוּתָא קְדִישָׁא אֲזִי דִיבְרָה הַדִּיבּוּרִים וְהַיּוֹדֵיִים הָאֵלֶּה לְהַמְתִּיק הַדִּינִים מֵעַל זַרְעֵי יִשְׂרָאֵל וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חֲטָאתָם וְלְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים וְחֲסָדִים גְּדוֹלִים וְכִי"ר אֲמֵן וְהַבֵּן כ"ז הֵיטֵב: צִידוֹנִים יִקְרָאוּ לְחֶרְמוֹן שְׁרִיָּוִן וְהַאֲמֹרֵי וְגו' וְלִכְאוּרָה מֵה מְשֻׁמֵּעֵנוּ בְּזֵה וְעַל מָה וְלָמָּה פְתָבָה הַתּוֹרָה זֶה אֵיף הוּא נִק' בְּשֵׁם אֲצֵל כָּל אֲנֻמָּה וְאֲנֻמָּה אֵיף י"ל דְּהַעֲנִין הוּא כִּי דְהַנָּה הַצְּדִיקִי רְצוֹנָם וּתְשׁוּקָתָם תְּמִיד לְהִיּוֹת יָמִין ה' רוֹמְמָה וְשִׁיתְקַדְשׁ שְׁמוֹ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ בְּכָל הָעוֹלָם וְגַם רְצוֹנָ' לְהַפִּיל לְהַשְׁפִּיל עַד לְאַרְצֵי הַס"א שְׁנֵק' בְּשֵׁם שְׁמַאל סֵטְרָא דְשְׁמַאלָא וְשְׁלֵא יְהִי ח"ו עֶבֶד כִּי מְלֻךְ כִּיְדוּעַ מַס' הַמְּקַוְבְּלִי וְהַנָּה הִיצָה"ר נִק' חֶרְמוֹן ע"ש שְׁהוּא מַחְרִים וּמַחְרִיב אֶת הַאֲנָשִׁים הַסָּרִים לְמַשְׁמַעְתּוֹ וְגַם עַל שְׁהוּא מְצוּדָה פְּרוּסָה ע"כ הַחֲזִיִּים לְשׁוֹן חֶרֶם וְרִשְׁתָּ וְזֶהוּ פִּירוּשׁ הַפְּסוּקִים צִידוֹנִים הִיָּנוּ הַרְשָׁעִים שְׁהוֹלְכִין מִן הַצֵּד וְאֵינָם הוֹלְכִי בְּדֶרֶךְ הַמְּמוֹצֵעַ שְׁהוּא דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי אֵישׁ כְּמוֹ שְׁזָכַר הַרְמְב"ם ז"ל בְּמַס' אָבוֹת עִי"ש וּבְסִפְרוֹ הַגְּדוֹל בְּהַלְכוֹת דִּיעוֹ' וְהַרְשָׁעִים שְׁמִטִּין עֲצָמָם לְדֶרֶךְ הַרַע נִק' צִידוֹנִים וְהֵם קוֹרְאִים לְחֶרְמוֹן שְׁהוּא הִיצָה"ר שְׁרִיָּוִן ר"ת שְׁמַאל רָם יָמִין נוֹפֵל ח"ו שְׁרָצוֹנָם לְהַכְנִיעַ הַקְּדוֹשָׁה ח"ו וְלְהִיּוֹת עֶבֶד כִּי מְלֻךְ ח"ו אֲבָל וְהַאֲמֹרֵי הִיָּנוּ הַצְּדִיקִים שְׁמֻשְׁבָּחִין תְּמִיד לְהַקְב"ה מְלִשׁוֹן וְאֵת ה' הַאֲמַר"ת יִקְרָאוּ לוֹ שְׁנִיר כִּי שְׁרָצוֹנָם תְּמִיד שְׁיִהְיֶה שְׁמַאל נוֹפֵל יָמִין רָם.

שְׁהוּא ר"ת שְׁנִיר וּק"ל: שְׁבַת חֲזוֹן י"ל אֲשֶׁר שְׁבַת חֲזוֹן הוּא יוֹתֵר גְּדוֹל בְּמַעֲלָה מִכָּל שְׁבַתוֹת הַשָּׁנָה. ע"ד שְׁנִישְׂאֵלְתִי פַעַם א' לְבָאָר הַמְּדַרְשׁ דְּאֵיתָא שָׁם לֹא הִיָּה יוֹם מוֹעֵד לְיִשְׂרָאֵל כִּיּוֹם שְׁנִיחָרְבַּ בְּהַמ"ק ע"כ וְהוּא פְּלֵא וּכְבָר עָמַד בְּזֵה בְּעַל הַמְּחַבֵּר מְשֻׁנָּה לְמֶלֶךְ בְּסִפְרוֹ הַטְּהוֹר פְּרִשְׁתָּ דְרָכִים עִי"ש אֲמַנָּם בְּשׁוּם שְׁכָל וְהַעֲרַת לֵב י"ל בְּזֵה ע"ד מַאֲחֻז"ל חֲזִיב אָדָם לְפָקוּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ בְּשָׁעָה שְׁיִוצֵא לְדֶרֶךְ וְהַמְּשֻׁפִּיל יְבִין דּוּגְמָא לְזֵה תְּמַצָּא בַּפ'

ויגש ע"פ ניסע ישראל וכל אשר לו גו' יעו"ש ובפרט כשחל יום ט"ת באב בשבת והבן היטב: ואתחנן ואתחנן אל ה' וגו'.

תנחומא הה"ד תחנונים ידבר רש זה משה רבינו שפא לבקש מתנת חנם. ועשיר יענה עזות זה עשירו של עולם שהשיב לו רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה והוא תמוה מה הי' קשה לו להמדרש ומאי בעי בדרכה זו: אף נראה דשורש הדבר הוא כף שעיקר בריאת האדם אשר נשלח ממקום עליון דהנשמה היתה תקוקה ונחצובה בכסא כבודו ית' מקור הקדושה וטוב האמיתי ובאתה לזה העולם המעשה עולם השפל והתחתון כדי ליתן נ"ר ומענוג להבורא ית' וית' וזהו התענוג כשהאדם עובד ומשמש לשמו ית' בתורה ובמצות לשמה ומאיר אור נשמתו באור התורה ומקשר הג' קיטרין אשר ניתן בהאדם והם נרו"נ ומקשר זה בזה ומאיר אותם באור התורה והמצות ומדבק א"ע אל הטוב והמקור אשר שם הוא הנעימות והערבות (מכניע הרע ומשעבד תחת הטוב ושואב כל הטוב שיש בעולם בד' פנפות הארץ ומדביקים אל השורש והמקור ומאיר המקורות עילאין באור הפשוט של א"ס ב"ה וב"ש ובזה נתרבה תענוג ושפע בכל העולמות כשהאדם עובד כל ימיו להיות מרגיש נעימות הטוב הצפון ולהיות מואס ברע ובחזר בטוב ולקבץ את כל חלקי הטוב אשר הם נפוצים ושלטו בהם ידי זרים והם בשפלות והאדם הצדיק בעבודתו ובעסקו בתורתו לשמה נעשה כאבן השואב ושואב אליו כל חלקי הטוב וכל הנ"ק אשר המה מפונזרים בהחיצונים ואז נתרומם אותו ניצוץ הק' מבחי' התחתונה ומנשא א"ע אל מקור הטוב והרי הוא פיוצא מהשבי ומבית האסורין אשר היו עד הנה הנ"ק סגורים וכלואים במקום רע ושפלות וכשיש עלייה לחלק הטוב אז מאוד נתגבר התשוקה לעלות אל המקור ולדבק אל השורש הטוב ולהרגיש נעימות ומתיקות של ההארה הבאה מא"ס ב"ה וכשהאדם פועל זה העליה לנ"ק הנ"ל ואז כשהנ"ק מרגישין הנועם עליון אז הם נותנין הודיה ושבח לאלהי עולם וכל חלקי הטוב היוצאים מן הרע מודים ומשבחים שאין טוב ונאה כמו קדושת שמו ית' והארה של א"ס ב"ה אשר הוא ממלא כל עלמין ומחיל את כולם ועי"ז נתרבה התענוג אצלו ית' כשרואה שנתעלה הטוב וחלקי הקדושה שהיו בידי צר והאדם הצדיק ע"י עבודתו ואור תורתו ונשמתו מחזיר כל הנ"ק לשורשם הטוב ועבור תענוג זה שרצה מלכו של עולם לקבל שיעשועים מהנבראים שע"י עבודת הכנ"י יחזירו הפל להשורש והמקור עבור זה האצי"ל ובר"א ויצ"ר ועש"ה כל העולמות ונתן לנו תורה ומצות שרצה לזכות את ישראל שיוכלו ע"י אור התורה והמצות אשר יעשו בהתלהבות לשמה מחמת אהבתו ויראתו ית' אשר עי"ז יאירו נשמתם בשרשי הקדושה ויתעלו ויתנשאו כל ענפי הקדושה וכל הנ"ק מבירא עמיקתא להיות עולה ויושב בראש אלוה ולעשות ממנו פתח ר"ל מתענוג זה הנתרבה ע"י עלייה זו.

פעולת הצדיק להעלות הנ"ק נתרבה בחי' הו"ד בעולם שפא ממנו הודיל על הגאולה שהי' להם ויודו לה' כי טוב ועי"ז נתפאר שמו ית' ונעשה ממנו פתח ונעטרה ונהו שהקב"ה יושב וקושר פתרים להאותיות וכ"ז עושה הקב"ה מחלקי הקדושה והטוב אשר הם כשבוים בידי צר והצדיק ע"י העובדות שלו ואור תורתו מאיר הפל ומחזיר הקדושה וחלקי טוב למעלה.

ומזה ההתנשאות והתשוקה אשר חלקי הטוב עולים אז הם פורחים לעילא לעילא להיות עטרה בראש צדיק שמזה נעשה כתר והוא גבוה מאותיות התורה אשר הם חיות העולמות ומזה העליה של חלקי הטוב היוצאים מהרע נעשה תגים וכתרים שהוא למעלה מן העולמות (אולי צ"ל האותיות) שנדבקו במקור הננעם העליון וזהו בחי' התגי"ן שצריך לתייג אותיות התורה שהם שעטנ"ז ג"ץ.

שהוא אותיות שט"ן ע"ז כלומר כשהצדיק משבר העוז והתוקף של הרע ולוקח ושואב חיות ממנו ומחזירו אל מקור הטוב והקדושה אז נעשה ממנו כתר ות"ג למעלה מאותיות התורה והנה כבר מבואר אצלנו למעלה כמה פעמים שיש ב' מיני התנהגות א' הנהגת הוי"ה המהנה את העולמות ומחז' אותם ויש הנהגה אחרת למעלה מן העולמות שהוא מקור ושרש הנהגה אשר לפעמים העולמות מתנהגים ע"י נועם עליון מקור הטוב אשר משם בא שפע להאדם בלי שום שיעור ומדה וגבול לא מחמת איזה גמול ותשלום שכר זולת מדרכי החסד והטוב הפשוט הבא מאמיתית עצמותו ית"ש והוא המדה הנק' חנון שהוא בחי' מתנת חנם והנה משרע"ה הי' מקור ושרש וכללות הקדושה והטוב כמ"ש נטרא אנתו כי טוב הוא ויראה ואהבה הנה בעיניו כמילתא זוטרתא ולא עלתה על דעתו כלל שעבור עבודת האדם לשמו ית' יקבל שכר ולגבי משה הנה די לתשלום שכר עשיית המצוה גופה ולימוד התורה כי אהבתו ויראתו לשמו ית' הנה בלי שיעור וערך בתמימות גדול ואם הש"י משפיע להאדם איזה שפע טוב הוא רק בדרך מתנת חנם הבא מהנהגה עליונה לכך משרע"ה כשהתפלל הרבה והפציר בתפלות כמנין ואתחנ"ן עד שגרם בתפילתו לעורר אצלו ית' המדה של חנון הנק' מתנת חנם ואז התחיל לבקש אעברה נא ויראה ורצה משה לכנוס לא"י וזהו שאמר המדרש תחנונים ידבר רש זה משה שבא במתנת חנם ר"ל דכוננת משה הי' שיתנהגו העולמות תמיד ע"י הנהגה העליונה של מתנת חנם דבאמת אם הי' משה רבינו ע"ה בא לא"י אז הי' נתבטל הרע מיד מהעולם והי' מקבץ ושואב אליו מיד בלי שום עבודה כלל החלקי טוב וכל הנ"ק ואז הנה בטל זה התענוג מהש"י אשר בא ע"י עבודת ב"א אשר הם מטריחים ומייגעים א"ע לאסוף נדחים מד' פנפות הארץ ע"י אור התורה והמצוות וע"י היסורין והגלות ומזה בא תענוג גדול ושעשועים הרבה לשמו ית' ומשרע"ה הנה שונא מאוד הרע והי' רצונו להעבירו מן העולם ואי בשביל שיתבטל עבודה זו מב"א ועבור מה יקבלו שפע וחסות לזה רצה משרע"ה לעורר המדה ובחי' של מתנת חנם שהעולם יתנהג ע"י מדה ובחי' זו ובאמת יקבלו שכר בחנם מגודל רחמיו הפשוטים: אמנם דעת ורצון הבורא ב"ה וב"ש עשירו של עולם לא כן ידמה ולא חפץ בזה אלא רק אדרבה רוצה בעבודת האדם שיבואו צדיקים ויעבדו עבודה תמה ושלמה ע"י התורה והמצוות וע"י הגלות אשר נתפזרו ב"י בין האומות בכל ד' רוחות העולם ויעלו וידביקו כל חלקי הטוב וכל הנ"ק עד אשר יושלמו לתמן ולברר כל הנ"ק ויקחו כל הטוב הצפון בהרעו וישאבו הפל מפל המקורות ויהיה תענוג גדול מאוד לשמו ית' ואז יקבלו שכרם בדין חלף עבודתם ולפום צערא אגרא אשר טרחו ויגעו א"ע להעלות הטוב מעמקי שאול אל רום הקדושה העליונה ולעשות ממנו כתר לראשו ית' וית' ולהיות תגין וכתרים על אותיות התורה ולהכניע השטן והרע ולבטל העוז והתוקף של התגברות החיצונים והשקר רק לדבק בהטוב ולתן תענוג לכל העולמות והנבראים וזש"ה ועשיר יענה עזות ר"ל אשר יש

בחי' עזות בעולם אשר צריף האדם להכניעו וישראל הם עזין שבאנמות ר"ל שהם צריכין לבטל התוקף והעוז מן החיצונים ולקח מהם החיות והכל ע"י מע"ט האדם וזהו שהשיב לו הש"י רב לה אל תוסף גו' עלה ראש הפסגה ר"ל הבט והסתכל בראש הפסגה היינו התבונן בראשי וכתרי האותיות ושוא עיניך ימה וצפונה גו'.

ר"ל הסתכל בכל הנ"ק ובכל חלקי הטוב והקדושה אשר הם נפזרים בכל ד' רוחות השמים וראה בעיניך פי צריף הכל לעלות ע"י מעשה ב"א אשר ע"י עבודתם יפעלו זאת ועי"כ תבין בעצמך פי לא תעבור את הירדן ואז ודאי בעצמך לא תרצה לעבור ולבוא לא"י פי ע"י ביאתך שמה יתבטל עבודה זו מב"א ויתבטל עיקר פנונת הבריאה אשר הנה רק עבור תענוג זה וצו את הושע ר"ל שאתה א"א לה לבוא שמה מחמת גודל קדושתך אשר הוא תמיד במילואו וטובו פי פני משה בפני חמה ובביאתך שמה יתבטל הכל ולא הנה אז שום פגם וחסרון ויתבטל התקון והבירור מהעולם אבל צו את הושע.

פי הוא נמשל לסיקרא פי פני הושע בפני לבנה והלבנה לפעמים היא במילואה ולפעמים היא בחסרונה ואח"כ חוזרת ועולה ומן הירידה תצמח ותגדל העליה אח"כ ונצמח מזה תענוג גדול ושיעשועים רבים וכן ע"י שיהושע יעביר את העם לא"י אז הנה קיום לעבודת הש"י של הכנ"י פי אף שלפעמים יחסרו אבל אח"כ ע"י עבודתם מעט מעט יעלו לרום המעלות ויכניעו את הרע וישאבו ע"י העובדות שלהם ע"י התורה והמצוות כל חלקי הטוב וכל הנ"ק בכ"מ שהם בד' פנפות הארץ ואז יתרבה התענוג בכל העולמות ועי"ז יקבלו הצדיקים שפע רצון וברכה בדין כמאחז"ל ע"פ שמעו אלי אבירי לב הרחוקים מצדקה: דכל העולם כולו ניוון בצדקה והם נוטלים בזרוע שוכר טרחתם אשר עבדו הש"י בכל פוחם.

ע"י שהי' להם עבודה גדולה להוציא יקר מזולל לשבר ולהכניע כל מציאות הרע שיש באיזה מקום ולשאוב חלקי הקדושה ולדבק הכל אל מקור הטוב ושורש הקדושה וכיה"ר ששנפה לזה ב"ב אמן: עוד בפסוק הנ"ל האי לאמר הוא מיותר לכאורה הגם שדחז"ל בו איזה דרש עכ"ז אענה גם אני חלקי ובשום שכל ולב לדעת י"ל פי הנה כתיב זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר ואחז"ל לא כשאני נכתב אני נקרא נכתב בהוי"ה ונקרא באדנ"י.

רק לע"ל יקרא השם בכתיבתו וצריף להבין טעם הדברים והוא פי שם הנו"ה ב"ה וב"ש מורה על שהוא ית' הינה כל הנויות וכל הנבראים הנמצאים בהעולמות העליונים והסתחונים אפילו הברואי' הנמצאים בפעמקי שאול תחתית הכל הוא מאתו ית' שבראם והינה אותם והנה ידוע שבעוה"ז ישנו שליטת ואחיזת החיצונים והקליפות סביב רשעים יתהלכו לבחי' הקדושה וכל עיקר עבודתנו עבודת ב"י הוא להרחיקם מהקדושה ולבערם מן העולם והנה אם נקרא שם הנו"ה ב"ה בעולם הנה ככתיבתו המורה שהינה כל הנויות בזה יוסן חס ושלום פח להקליפות והחיצונים ר"ל לאשר גם הפה הנויות ונבראים בעולם לזאת נקרא בעוה"ז בשם אדנ"י המורה על שהוא ית' אדון כל ומלכותו בכל משלה ועי"ז נכנעו וגם נעו הקליפות והחיצונים מפחד מלכותו ויראתו ית' אמנם לע"ל אשר האלילים פרות יפרתון ואת רוח הטומאה יעביר הש"י מן הארץ ברוח משפט וברוח בער אז יקרא השם הוי"ה ב"ה ככתיבתו ומשרע"ה הנה רצונו ותשוקתו שיהנה אז בימיו ההנדפכות הגדול הנה היינו להעביר כל החיצונים והקליפות מן העולם והשם

הוי"ה ב"ה יקרא כְּתִיבְתוּ בַעַת הַהוּא בְּיָמָיו וְזֶהוּ פִי נֹאֲתַחֲנֶן אֶל ה' בַּעַת הַהוּא לֵאמֹר הֵינּוּ שְׁבַעַת הַהוּא בְּיָמָיו יֵאמֹר הַשֵּׁם הוֹי"ה ב"ה כְּתִיבְתוּ וְכִיָּהוּ ר' שְׁנֹנְפָה לְזֶה ב"ב ע"י מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ שְׁיָבֹא ב"ב אֲמֵן וְהֵבֵן הַיֵּטֵב: שְׁמֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֶיךָ וּפִירַשׁ"י וְ"ל כַּאֲשֶׁר צִוָּה בְּמִקְרָה שְׁשֵׁם נִצְטוּוּ עַל שְׁמִירַת שַׁבָּת יְדוּעַ דְּבָרֵי הַזֶּה"ק מֵהוּ שַׁבָּת שְׁמָא דְקַב"ה שְׁמָא דְאִיהוּ שְׁלִים מְכַל סִיטְרָא וְכַדִּי לְהִבִּין זֶה צְרִיף אֲנִי לְהֶאֱרִיף קִצַּת הֵנָּה כְּתִיב וַיִּקַּח אַחַת מִצְלַעוֹתָיו וַיִּסְגֹּר בְּשַׁר תַּחְתָּנָ' גו' וַיְבִיֵאֵהָ אֶל הָאָדָם יְדוּעַ וּמְפֹרָס' שֶׁאֵדָה"ר הֵינָּה מְנוֹבָחַר הַבְּרִיאָה יִצִּיר כְּפִיו שֶׁל הַקַּב"ה וּב"ש וְהוּא הֵינָּה הַכּוֹלֵל לְכָל הַקְדוּשׁוֹת וְכָל הַנְּשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל הַסִּיטְרָא דְקַדוּשָׁה הֵינּוּ נֶאֱחָזִים וְכִלּוּלִים בּוֹ וְאֵדָה"ר הֵינָּה כְּלוּל מְדַכָּר וְנוֹק' כִּי דוּ פְרָצוּפִין נִבְרָאוּ כִּי בְּכָל דְּבָר שְׁבַעוּלָם צְרִיף לְהַמְצִיא בּוֹ בַחֵי דְכָר וְנוֹק' וּבְפֶרֶט בְּעוֹבֵד ה' צְרִיף שְׁיִמְצֵא בּוֹ בַחֵי דְכָר וּבַחֵי נוֹק' דְּהוּא בַחֵי נְכוֹר וְשְׁמֹר ר"ל מְשַׁפִּיעַ וּמְקַבֵּל ד"מ בַחֵי דְכָר הוּא מֵה שְׁדַרְכוֹ לְהַשְׁפִּיעַ תְּמִיד ע"י קְדוּשָׁתוֹ וְגִנְדֵל הַדְּבִיקוֹת וְטִהַרְתָּ הַמְחַשְׁבָּה הוּא מְשַׁפִּיעַ תַּעֲנוּג רֹחַנִי בְּאוֹרוֹת וְעוֹלָמוֹת וּמִדּוֹת עֲלִיוֹנִים וְגַם יֵשׁ אֲצִלוֹ בַחֵי נוֹק' הֵינּוּ שְׁמֻקְבֵּל וּמְשִׁיף שְׁפַע מְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים לְתַחְתּוֹנִים וְלְכָל הַכֹּנִי כָּל מִינֵי הַצְּטָרְכוּתָם וְכָל מִינֵי חֲסָדִים טוֹבִים כְּמוֹ בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי וּרְפוּאָה וְכַדוּמָה כִּי אוֹתוֹ בַחֵי דְכָר מֵה שְׁגוּרָם שְׁפַע לְמַעְלָה אוֹתוֹ הַשְׁפַּע נְתִיבָה לְזוֹר"ע וְנַעֲשֶׂה בַחֵי דְכָר לְנוֹק' לְהוֹלִיד פַּעַם אַחַר מִן הַמְשַׁכַּת חֲסֵד בְּעוֹלָם דְּבָכָל עוֹבֵדָא פּוֹעֵל בְּאוֹתוֹ זְמַן וּג"כ לְדוֹרוֹת וְנִתְעוֹרַר אוֹתוֹ הַפְּעוּלָה וְנוֹלַד מִמֶּנּוּ שְׁפַע אַחַר בְּזְמַן אַחַר וְזֶהוּ וַיִּקַּח אַחַת מִצְלַעוֹתָיו ר"ל חֵד מְסֻטְרוּהֵי הֵינּוּ אוֹתוֹ הַצַּד וְהַבְּחֵי שֶׁל נוֹק' לְקַח מִן הָאָדָם וַיִּסְגֹּר בְּשַׁר תַּחְתָּנָה ר"ל שְׁנֵתָן בְּמִקוּמָה בַחֵי גְשֵׁמִית ר"ל שְׁבֻזָּה הַבְּחֵי וְהַצַּד שֶׁל נוֹק' שֶׁל הַצַּדִּיק יִהְיֶה הַיְכֹלֶת בְּיָדוֹ לְקַבֵּל שְׁפַע עֲלִיוֹנָה וְלְהַמְשִׁיף מִמַּעְלָה לְמַטָּה כָּל מִינֵי טוֹבוֹת אֲפִילוֹ בְּדְבָרִים גְּשֵׁמִיִּים וְזֶהוּ וַיִּכֶן אֶת הַצֵּלַע שֶׁהַקַּב"ה עָשָׂה מִבְּחֵי נוֹק' זוֹ בְּנִין שְׁלֵם וְזֶהוּ שְׁדַחזוֹ"ל מְלַמֵּד שְׁנֵתָן הַקַּב"ה בִּינָה יְתִירָה בְּאִשָּׁה מִבְּאִישׁ ר"ל שְׁבֻזָּה הַבְּחֵי שֶׁל נוֹק' הַשְּׂרָה הַקַּב"ה בְּתוֹכוֹ שְׁכָל גְּדוֹל שִׁיְהִי הַצַּדִּיק יְכוֹל לְעַבְדוֹ אֶת הַשֵּׁ"י אַף בְּבַחֵי זוֹ שֶׁל מְקַבֵּל הַגַּם שְׁלִכְאוּרָה עֵיקַר הַבְּרִיאָ' שֶׁל הָאָדָם הוּא כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ נ"ר וְתַעֲנוּג לְמַעְלָה וְלֹא לְקַבֵּל פָּרֶס אֲבָל יֵשׁ שְׁכָל גְּדוֹל וּבִינָה יְתִירָה בְּבַחֵי זוֹ שֶׁל נוֹק' אֲשֶׁר לְפָעַמִּים צְרִיף לְהִיּוֹת בְּבַחֵי מְקַבֵּל שְׁנַצְמַח מִזֶּה עֲבָדוֹת גְּדוֹל לְשִׁמּוֹ ית' בְּהַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְזָכָה נַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר הֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵהַשְׁפָּעָה זוֹ שֶׁהַשְׁפִּיעַ לְמַעְלָה שֶׁהוּא בַחֵי דְכָר עֶזֶר וְסַעַד דַּעוֹז"ר בְּהִיפּוּף אֲתָנוּן זוֹר"ע אוֹר זְרוּעַ לְהַצַּדִּיק דְּנַעֲשֶׂה מֵהַשְׁפָּעָה זוֹ כְּאוֹר זְרוּעַ לְהוֹלִיד מִמֶּנּוּ אַח"כ שְׁפַע טוֹב לְמַטָּה וּע"י שְׁנַעֲשֶׂה יִיחוד בֵּין דְּכָר לְנוֹק' בְּאִישׁוּעָה וְעֶזֶר לְעוֹלָם וּבְאֵם ח"ו לֹא זָכָה לְמַעְלָה זוֹ אֲזַ כְּנִגְדוֹ הֵינּוּ הַשְׁפַּע שֶׁל דְּכָר עוֹמֵד מִנְּגַד וְאִינוּ בְּאִ לִידֵי קִרְיוב וְיִיחוד לְהִיּוֹת נַצְמַח מִזֶּה אִיזָה הוֹלְדָה וְהַמְשַׁכַּת שְׁפַע וְעֵיקַר הַדְּבָר הוּא לְחַבֵּר וּלְיִיחוד הַכָּל וְא"כ הַצַּדִּיק צְרִיף לְהַמְצִיא בּוֹ כָּל הַמִּדּוֹת וְכָל הַדְּבָרִים כְּלוּלִים בּוֹ בַחֵי דְכָר שֶׁהוּא רַחֲמִים וּבַחֵי נוֹקְבָא שֶׁהוּא בַחֵי דִין וּגְבוּרָ' וּזש"ה הַפְּתוּב וַיְבֹאוּ מֶרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת גּו' כִּי בְּאֲמַת גַּם בְּבַחֵי מַר"ה שֶׁהוּא נוֹק' וּגְבוּרָה גַּם שָׁם יֵשׁ לְמַצּוֹא כַּח אֱלוֹהוֹת וְעַבְדוֹת הַשֵּׁם אַף א"א לְמַשְׁנֵף וּלְקַבֵּל מִשָּׁם הַשְׁפָּעָה מְחַמַּת עוֹצָם הַגְּבוּרוֹת וּמְרִירוֹת הַדִּינִים וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת כִּי מְרִים הֵם וְזֶה"ש וַיּוֹרֶהוּ ה' עֵץ גּו' וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם ר"ל שֶׁהַקַּב"ה הִרְאָה לָהֶם עֵץ הַחַיִּים הָאֵילָנָא דְחַיִּי שֶׁהוּא הָאֵילָן הַק' שְׁוֹרֵשׁ שֶׁל הוֹי"ה וְשָׁם בְּאֵילָן הָעֲלִיוֹן נֶאֱחָזִים כָּל הַמִּדּוֹת וְהֵם כְּלוּלִים וּקְשׁוּרִים בְּאֲחָדוֹת גְּמוּר כ"א כְּלוּל מִתְּבִירוֹ וְגַם בְּבַחֵי גְבוּרָה נִמְצֵא חֲסֵד

שְׁהוּא רַחֲמִים וְעִי"ז יְכוּלִין לְהַמְתִּיק הַמַּיִם וְיִמְתְּקוּ הַדֵּינִים וְיִתְּהַפְּכוּ לְרַחֲמִים וְזֶהוּ שְׁאֲחֻז"ל
גְּדוּלִים צְדִיקִים שְׁמֵהֶפְפִּים מַדָּה"ד לְמַדָּה"ר וְלִכְפֹּף שֵׁם נֶצְטוּוּ עַל שְׁמִירַת שְׁבֶת דְּהִנֵּה גַם
בְּבַחֲי' שְׁבֶת יֵשׁ דְּכָר וְנִגְוֶה זְכוּר וְשְׁמֹר זְכוּר הוּא בַחֲי' קְדוּשָׁה שֶׁל שְׁבֶת הַנִּשְׁפָּע מְעוֹלָמוֹת
הָעֲלִיוֹנִים בְּיוֹם שְׁבֶת וְכֹא הָאָרֶה יִתִּירָה ע"כ נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ בַּחֲי' שְׁמֹר מֵהַ שְׁאֲדָם
מִמְשִׁיף אֵת הַשְׁבֶּת לִימֵי הַחֹל וּמְכִין א"ע כֹּל יְמֵי הַחֹל עַל קְדוּשַׁת שְׁבֶת וְשׁוֹמֵר וּמְמַתִּין
וּמְצַפֶּה וּמְיַחֵל עֲלֶיהָ וְעַם הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שְׁבֶת הַעֲבָר נַעֲשֶׂה פְנוּק' לִימֵי הַחֹל וְנִצְמַח מִזֶּה
דְּכָר לְקְדוּשַׁת שְׁבֶת הַבָּאָה וְזֶהוּ בַחֲי' זְכוּר וְשְׁמֹר בְּדִיבּוּר א' נֶאֱמָרוּ פִי הַצְּדִיק עוֹשֶׂה
מְזָכוּר שְׁמֹר וְאַח"כּ מְשִׁמּוֹר זְכוּר שְׁעוֹשֶׂה מִתּוֹךְ יְמֵי הַחֹל שְׁבֶת וּמְהַפֶּה הַכֹּל וּמְיַחֵד הַכֹּל
וְזֶהוּ בַחֲי' הוִי"ה אֱלֹהִים שְׁהוּא בַחֲי' דְּכָר וְנִגְוֶה"ק שְׁמָא דְאִיהוּ שְׁלִים
מְכַל סְטֵרוּהִי ר"ל שְׁבִשְׁבֶּת נְכַלֵּל כֹּל הַצְּדִיקִים יַחַד וְכֹל הַבְּחִי' שֶׁל דְּכָר וְנִגְוֶה נִשְׁלֵמוּ וְזָכוּר
וְשְׁמֹר בְּדִיבּוּר אֶחָד נֶאֱמָרוּ וְנַעֲשֶׂה יַחַד גְּדוּל וְזִש"ה שְׁמֹר אֵת יוֹם הַשְּׁבֶת ר"ל שְׁתִּרְאֶה
לְבוֹא לְבַחֲי' שְׁמו"ר עִם בַּחֲי' שֶׁל דְּכָר הַבָּא מִיוֹם הַשְּׁבֶת וְתִרְאֶה לְקַדְּשׁוּ שְׁתִּקְדַּשׁ א"ע
בְּיַמֵּי הַחֹל כְּשֶׁבֶת וְתִמְשֶׁף מִקְדוּשַׁת שְׁבֶת לִימֵי הַחֹל וּמְהַכְנֵת וּקְדוּשַׁת שֶׁל יְמֵי הַחֹל תִּגְדֵּל
אַח"כּ קְדוּשַׁת שְׁבֶת הַבָּאָה וְזֶהוּ תַעֲנוּג גְּדוּל לְפָנָיו ית' פְּשָׁדָם מְיַחֵד וּמְחַבֵּר הַכֹּל וְזֶהוּ
כְּאֲשֶׁר צִוָּה ר"ל כְּאֲשֶׁר חִיבֵר הַיּוֹצֵר בְּתַחֲלִילָה בְּעַת הַבְּרִיאָה שֶׁל אָדָם שְׁפָלֵל בּוֹ כֹּל
הַבְּחִינּוֹת וְגַם בַּחֲי' נֹק' עֲשֶׂה לוֹ לְהִיּוֹת לוֹ לְעֶזֶר וּבְשֶׁבֶת חוֹזְרִים כֹּל הַבְּחִי' אִף בַּחֲי' נֹק'
לְכָללוֹת שֶׁל אָדָם וְנִדְבֵק בְּדְכָר וְנִשְׁלֵם הַיַּחֲוֵד זִש"ה וְיִבְיָאָה אֶל הָאָדָם ר"ל שְׁבִשְׁבֶּת בָּא
לְאָדָם בְּשִׁלְמוֹת כִּי עוֹלָה וּמְתַיַּחֵד הַכֹּל בְּנִקְוָה פְּנִימִית כִּי יֵשׁ עֲלִיּוֹת עוֹלָמוֹת בְּשֶׁבֶת וְזֶהוּ
בַחֲי' ה' אֱלֹהֵיךָ לְיַיַּחֵד וּלְשַׁלֵּב הַכֹּל אֱלֹהִים"ה בְּהוִי"ה וְלְהַמְתִּיק הַכֹּל וְלְהַתְּהַפֵּךְ לְרַחֲמִים
וְכִי"ה ר אָמֵן: עֵקֶב וְהִנֵּה עֵקֶב תִּשְׁמַעוּן וְגו' וְשְׁמַר וְגו' צְרִיף לְהַבִּין וּלְדַעַת תִּיבַת וְהִנֵּה
שְׁכָתוֹב כְּאֵן גַּם תִּיבַת עֵקֶב כִּי מְהֵרָאֵי הִנֵּה לוֹמֵר אִם תִּשְׁמַעוּן אֵת הַמְּשַׁפְּטִים גו' וְשְׁמַר
גו' וּבְכָר עֲמַד בְּזֶה הָאוּה"ח הַק' עוֹד יֵשׁ לְהַבִּין הַהִבְטָחָה שֶׁהַבְּטִיחָה תוּה"ק בְּכָאֵן אִם
תִּשְׁמַעוּן אֵת הַמְּשַׁפְּטִים וְשְׁמַרְתֶּם וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם אֲזַ וְשְׁמַר גו' אֵת הַבְּרִית גו' אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם הִנֵּינוּ שֶׁהַקַּב"ה יִזְכָּר לָנו זְכוּת אֲבוֹת לְהוֹפִיעַ חֶסֶד עֲלֵינוּ בְּזְכוּת אֲבוֹתֵינוּ וְהוּא
פֶּלֶא וְהֵלֵא אִם נִשְׁמַע וְנִשְׁמָר וְנַעֲשֶׂה אֵת כֹּל הַמְּצוּת נִהְיֶה אֲזַ רְאוּיִם מִצַּד עֲצָמֵינוּ שְׁיֹפִיעַ
עֲלֵינוּ הַש"י חֶסֶד הַטוֹב: אָמֵן בְּהַעִיר לֵב י"ל דְּהִנֵּה בּוֹרָא כֹּל הָעוֹלָמִים ב"ה וּב"ש בְּרָא
נִשְׁמוֹת עִמּוֹ בנ"י לְמַעַן יִיטִיבוּ דַרְכָּם וּמַעֲגָלוֹתֵיהֶם לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו ית' ע"פ
מְצוֹת תוּה"ק וּכְמ"ש אֱלֹהִים בְּרָא אֵת הָאָדָם יִשְׂרָאֵל וְכָאֲשֶׁר מְטִיבִים מַעֲשֵׂיהֶם מִשְׁפִּיעַ הַש"י
לָהֶם כֹּל הַבְּרָכוֹת וְיִשׁוּעוֹת וְכֹל הַטוֹבוֹת וְחֶסֶדֵי אֵל ית"ש אֲכֵן כְּאֲשֶׁר אֲנִלֵּת אָדָם תְּסַלֵּף
דַּרְכּוֹ ח"ו וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַטוֹב וְהִיָּשֵׁר לְפָנָיו אֱלֹהִים וְרִצּוֹן הַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש הוּא בְּרוּב
טוֹבוֹ וְחֶסֶד לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדַּח לְזֶה זֶהוּ ג"כ מִחֶסֶדֵי הָאֵל ית' אֲשֶׁר לְפַעֲמִים מִדַּכָּא אֵת
הָאָדָם בְּיִסּוּרֵין ר"ל וּכְמ"ש וְה' חֶפֶץ דַּכָּא חֲחִלֵי עַד אֲשֶׁר יִתְמַן אֲשֶׁר עֵינֵת וְאַח"כּ מִיִּישֵׁר
הָאָדָם דַּרְכּוֹ לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הַטוֹבִים וְהִיָּשֵׁרִים וּלְפַעֲמִים יִשְׁנֹו נִשְׁמוֹת שְׁצָרִיכִין לְהַתְּגַלְּגַל
פַּעֲמִים וְשִׁלַּשׁ כְּשִׁמְחָתוֹ"ל ע"פ הַן יִפְעַל אֵל פַּעֲמִים שֶׁלֵּשׁ עִם גְּבָר כִּלְלוֹ שֶׁל דְּכָר שֶׁהַבּוֹרָא
בְּהוֹב"ש חֶפֶץ לְמַעַן צְדָקוֹ לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדַּח וּמִכָּפֹף וּמְטָהָר כֹּל נִשְׁמוֹת ב"י עִם קְרוּבוֹ
כ"א לְפִי בַחֲי' וּמְדַרְיָגָתוֹ.

וְהִנֵּה כְּאֲשֶׁר בָּא אֶל הָאָדָם הַתְּעוֹרְרוֹת לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה לְהַש"י וּלְתַמְנֵן אֵת אֲשֶׁר עֵינֵי
וּקְלָקַל עַד הִנֵּה וְרוּצָה מַעֲתָה לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְהַמְּצוֹת אִף הוּא נִלְאָה נִשׁוּא גְּוֹדֵל

מלחמת היצר אשר בכל עת יסיתהו להטות מדבר הטוב והישר וקשה עליו לעמוד כנגדו ומצער עצמו מאוד בלבבו ואינו יודע פדת מה לעשות אף בהתיישב רוחו ונדעתו עליו ויודע באמת שרצון הבורא בהוב"ש הוא לבלתי ידח ממנו נדח וא"כ בנדאי סוף הדבר יהיה שישמור דרכי מצות ה' ועי"ז בא לידי שמחה גדולה ואומר בלבבו הלא סוף דבר מוכרח הוא שאשמע את המשפטים האלה ואשמור ואעשה מצות ה' ושומר וממתין ומצפה בתשוקה גדולה ועושה עצמו כלי לקבלה בבחי' אסוף שמן ומיניחל ומשתוקק שיבוא זה העת לקיים מצות ה' ועי"ז בזכרו כ"ז בתשוקה נכבדת אז הוא מתחיל לעשות ולקיים מצות ה' מעט מעט עד אשר בא למדרגה גדולה ונהו מרומז פאן בפסוק והיה עקב תשמעון גו' היינו שהתוה"ק מרמזת לנו בנ"י עם סגולתו והיה פאשר יבוא שמחה בלבבכם וכמחז"ל אין והיה אלא לשון שמחה והינו פאשר יבוא שמחה בלבבכם בזכרכם חסדי אל ית' אשר עקב תשמעון את המשפטים האלה ר"ל שסוף הדבר יהיה שישמע למשפטים ומצות ה' וכן"ל כי חפץ ה' לבלתי ידח ממנו נדח ולזאת ושמרתם היינו שתהיו מצפים ומיניחלים ומשתוקקים מתי יבוא העת הזאת עת לעשות לה' ולקיים מצותיו ית' ותעשו עצמיכם בבחי' אסוף שמן וכלי מוכשר לקבלה טהרת הקודש אז עי"ז ועשיתם אותם מתחילו לעשותם ולקיים מצות ה' מעט מעט עד אשר תקיימו את כל מצות ה' וכן"ל ועל זאת הבטיחה לנו תוה"ק כי הבורא ב"ה וב"ש ישלם לנו מדה כנגד מדה כדרכו ית' וית' ושמר ה' אלהיה גו' החסד גו' היינו שגם הבורא ב"ה וב"ש יקבל תענוג גדול מאוד מזו התשוקה נכבדת אשר עשו א"ע בבחי' אסוף שמן לקבל עליהם מאז והלאה ללכת בדרכי ה' וכביכול גם הבורא בהוב"ש ישתוקק לזה העת להיטיב חסדו על עמו ישראל בזכות עצמם וביני וביני יופיע עליהם חסדו וטובו בזכות אבות ובזכות התשוקה הנכבדת וכן"ל וכאשר יקיימו מצות ה' וכמ"ש ועשיתם אותם וכן"ל אז ואהבה וברכה ר"ל בזכות עצמה וכיה"ר אמן והבן כ"ז היטב: או יאמר דהנה ידוע דקודם ביאת הגאון צדק נהיה מוכרחים בלבו פאחד לשוב בתשובה שלימה ואז יהיה הגאון שלימה במהרה וזש"ה והיה עקב תשמעון הלא סוף הדבר יהיה שתהיו מוכרחים לשמוע לדברי ותעשו תשובה שלימה ותשמעו את המשפטים האלה לזה מבקש הש"י ממנו עם קרובו א"כ על מה ולמה ושמרתם ומתנינו מלעשות מה שצריך (כמו ואביו שמר את הדבר) הלא טוב יותר ועשיתם אותם ר"ל שתעשו תיקף ומיד ותקיימו כל המצות ועי"ז תזכו להגאון שלימה מיד וכיה"ר אמן: או יאמר והיה עקב גו' ר"ל שהש"י הבטיח לנו שבזכות זה שסופינו לשמוע בקול ה' ולשמור ולעשות את כל המצות ושמר ה' אלהיה לה את הברית גו' ר"ל שהש"י ישמור לנו את הברית גם עתה הגם שעדיין אין אנו ראויים לכה אף עכ"ז מחמת שהוא צופה ומביט עד סוף כל הדורות ויודע באמת שישוב אליו בכל לבבנו לשמור ולעשות ככל אשר צננו והרי הוא אצלו ית' פאלו כבר עשינו תשובה שלימה וכיה"ר אמן: כי תאמר בלבבך גו' איכה אוכל להורישם גו'.

זכור תזפור גו'. לכאורה קשה.

דהא משרע"ה דבר עם אנשים שהיו בולם צדיקים ואתם הדבקי בה' אלהיכם גו' ובחין' צדיק הוא מפני שמופלט מזה הגשמי וכל הדברים הגשמיים נחשבים בעיניו כלא וכל הגוים כאין נחשבו.

א"כ מה שינף לומר שהצדיקי יהיו להם נראה מהמון גוים רבים ונלא כבד אמר דהמע"ה
ה' לי לא אירא אף עכ"ז לפעמים עולה על לב הצדיק ונופל במחשבתו פשוואה הצלחת
רשעים אשר הם גדלו והצליחו ומתמה מאין כ"ז אם לא ע"י ניצוצות הק' הטמונים
בתוכם וזהו שמח' אותם דאל"כ מאין להם זה הפח וא"כ מאותו חלקי הקדושה מתגברא
הצדיק פי איה יגרש מזה החיצונים מאחר שגבלעים בתוה הקדושה ומתגברא מהמחי'
אותם.

וזה"ש פי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני ר"ל מה שהם רבים מה שיש להם
גדלות וכח זה ממני ר"ל מסטרא דקדושה מנה"ק אשר הם צפונים בהם וזהו הנותן להם
פח וא"כ איכה אוכל להורישם וזהו שהבטיח לנו הש"י אל תיראו מהם זכור תזכור גו'
לפרעה כלומר הבט נא וראה בגודל יד החזקה אשר עשה בפרעה שכבר נודע שאצל
פרעה שהוא התנין הגדול פרע"ה אותיות עור"ף ושם היו גנוזים רבבות ניצוצות קדושות
אשר היו להם אחיזה וניקה מהם.

והקב"ה עשה נפלאות מהם שכל כוחות הקדושה אשר היו בהם נתהפכו להם להנחם
מהם נקמת ה'. פי יצאו עשרה חלקי הקדושה אשר היו בהם והכו בהם מפה רבה והכניעו
כל עשרה כתרי דמסאבותא פנודע שלזה היו עשר מכות פי כל חלק מעשר קדושות
הכניע את הרע שכנגדו בס"א ממול העורף כמ"כ יעשה ה' לכל הגוים אשר אתה ירא
מפניהם אף שיש בהם ניצוצות הק' יתפנה ה' אלו הנה"ק ויקחו מהם נקמה הכניע אותם
פי יתאוו לעלות ולדבק אתכם במקור הקדושה והבן: ויענה וירעבה ויאכלה גו' במדרש
פליאה אי' ויענה בטורח הדרה וירעבה מטעם דגים ויאכלה את המן מכאן רמז להדלקת
גרות בשבת והוא תמוה: אף בהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה פתיב תחת התפוח עוררתיה
וידרשו חז"ל במדרש דזה הפסוק משמע בצדקות הנשים אשר היו במצרים שבשעה
שהיו הולכין לשאוב מים הקב"ה הזמין להם דגים בתוה פדיהם ומולכין אותן אצל
בעליהן לשדה ומאכילים ומשקים אותם ונזקקים להם בין שפתיים שנ' אם תשכבון גו'
הרי שהיו הנשים מעורות את בעליהן להזיווג ונמצא אז היו אתערוותא דלתמא מה
שהגנוקבא היא מעוררת את הדבר והנה אמחו"ל שמש בשבת צדקה לעניים ונראה לי
זהו פירושו דהנה אנו צריכים כל ימי החול לאור השמש כדי להאיר לנו מתוה החשיכה
אף לע"ל פתיב לא יהיו לה עוד השמש לאור יומם וירח לאור לילה והי' ה' לה לאור
עולם א"כ בשבת שהיא מעין עוה"ב וקדושה עליונה חופף על האדם מאור שבת א"כ
למה צריכים אנו לאור השמש ביום זה של שבת אמנם כן באמת דזהו רק בדרה צדקה
לעניים היינו מי שהוא עני בדעת וקסיל בחושה הולך ואפי' בשבת מי שהחשיף לו ואין
לו השגה לקבל אור השבת אז מזריח לו הש"י בדרה צדקה אור השמש וכמו כן מצנת
הדלקת גרות בשבת דבאמת בשבת א"ל לאור הנר פי השבת הוא פולו אור וכבוא יום
השבת נתמלא אז כל הבית אורה אף הוא בא לרמז על אתערוותא דלתמא דהנשים
המדליקין גרות בשבת משום שלום ביתם לייחד זכור ושמור וזהו תיקון האשה לכה היא
מדלקת שתי גרות להורות על בחי' זכור ושמור הנ"ל שנשלמו בשבת ונעשה יחוד וזיווג
עליון ועת זיווג התחתון הוא ג"כ בליל שבת וזה מורה על אתערוותא דלתמא היינו
שהגו' מעוררת את הדבר לקבל ממנו תענוג וכנ"ל: והנה אי' דבמן היו ישאל מרגישין
כל הטעמים חוץ מטעם דגים שלא הי' בו טעמו של הדבר נראה דהנה אמרו חז"ל אתו

דַרְדְּמֵי לְבֵי מְדַרְשָׁא וְאֶמְרֵי מ"ט ג' סְמוּךְ לַד' הוּא לְרִמּוֹן גּוֹמֵל דְּלִים שֶׁהִג' הוּא הָעֵשִׂיר הַמְשָׁפִיעַ לְזוּלָתוֹ שֶׁהוּא בַחֲוֵי נוֹק' הַפּוֹשֵׁט יָד וּמִקְבֵּל וְיָדוּעַ שְׁלֵכָהּ הֵם הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הָאֱלֹ"ף בִּי"ת פְּנִימִים נִגְדָּה אַחֲרֵי הֵינּוּ שֶׁהִב' הוֹפְכֵת פְּנִיָה מִן הָאֱלֹ"ף וְכֵן שְׂאָר הָאוֹתִיּוֹת הוֹפְכִים פְּנִיָהם זֶה מִזֶּה וְהִטְעַם הוּא לְפִי שְׁפָל אוֹת מְקַבֵּל מְאוֹת חֲבִירוֹ הַקּוֹדֵם לוֹ וְע"כ בּוֹשׁ לְהִסְתַּפֵּל בְּאַפְּי' וּלְכַף הוֹפְכֵת פְּנִי' כָּל אוֹת מְאוֹת הַקּוֹדֵם לוֹ וְכֵן הַדְּלָ"ת הוֹפְכֵת פְּנִי' מִן הִג' פִּינּוֹן שֶׁהַדְּלָ"ת הוּא עֲנִי דְלִית לִי מִגְרָמִיָה כְּלוּם רַק מֵה שֶׁמִּקְבֵּל מִן הִג' שֶׁהוּא הָעֵשִׂיר הַמְשָׁפִיעַ וּמֵאֵן דְּאֶכִּיל דְּלָאוּ דִּילִי בִישׁ לְהִסְתַּפֵּל בְּאַנְפִּיהוּלְזָה רְצוֹנוֹ הַטּוֹב שֶׁל הַש"י שֶׁיִּהְיֶה אֲתַעְרוֹת דְּלִתְמָא דְעֵינְקָר בְּרִיאַת הָאֲדָם וְהַנְּשֻׁמָה אֲשֶׁר נִשְׁלַחָה מְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן לְגוֹף הָאֲדָם הִנֵּה רַק לְהִיּוֹת עוֹבֵד אֶת הַש"י בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת וְע"י הָעֲוֹבָדָא מְעוֹרְרִין הַשְּׁפַע טוֹב מִלְמַעְלָה וְאִז מֵה שְׁאוּכְלִין מְשַׁלְּהֵם הֵם אוֹכְלִין חֶלֶף עֲבוּדָתָם עֲבוּדַת שְׂמִים וְאִז אֵינָם צָרִיכִים לְהִיּוֹת בּוֹשִׁים לְהִסְתַּפֵּל בְּפְנֵי הַמְשָׁפִיעַ כִּי הֵם הֵם בְּעֶצְמָם הַמְשָׁפִיעִים מִלְמַעְלָה לְמַטָּה כָּל מִינֵי שְׁפַע טוֹב בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים מִשָּׂא"כ פְּשֵׁהַנְּשֻׁמָה הִנֵּה עֲדִינּוּ בְּעוֹלָם הָעֲלִיוֹן אִז הִנֵּה אֶכִּילְתָּהּ וּמִבְּלַת שְׁפַעָה בַּתּוֹרַת חֻסָּד וּמִתְנַת חֲנָם.

וְהִי נִהְמָא דְכִסּוּפָא חֲנָם בְּלֵא תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּבְלֵא שׁוּם אֲתַעְרוּתָא מִלְמַטָּה וְהִנֵּה ד' ג' דְּהָאוֹתִיּוֹת הֵמָּה מֵהוֹפְכִים לְמַפְרַע ד' קוֹדֶמֶת לִג' שֶׁהוּא מוֹרָה וּמְרָמֵז עַל הֵיכָא דִּישׁ לְנוֹק' ג"כ בַּחֲוֵי דַכ"ר וְהוּא דְהֵנוּק' מְעוֹרְרֵת אֶת הַדְּכָר לְהַשְׁפִיעַ לָהּ כְּדִי שְׁיִקְבֵּל אִז הַדְּכָר תַּעֲנוּג מִמֶּנָּה אִז הִיא ג"כ בְּבַחֲוֵי דְכָר מֵה שֶׁהִיא מְקַדֶּמֶת וּמְעוֹרְרֵת אֶת הַתַּעֲנוּג.

כִּי ע"י הַנוֹק' נִשְׁלַם תַּעֲנוּג הַדְּכָר וּא"כ זֶהוּ בַח' אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא וּלְכַף קוֹדֶמֶת הַד' לִג' כִּי אֵינָהּ בּוֹשָׁה אִז מֵהִג'. כִּי גַם הִיא שְׁנֵה לֹא שֶׁהִיא ג"כ מְשַׁפְּעַת לוֹ תַּעֲנוּג בְּמֵה שֶׁמְעוֹרְרֵת א"ע לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַשְּׁפַעָתוֹ אֲבָל בְּמֵן כִּי לֹא הִי אִז אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא.

כִּי הִיוּ הַכֹּנִי בְּמִדְבָר רַק שֶׁהִשִּׁי"ת הִבְטִיחַ לָהֶם הַנְּגִי מִמְטִיר לָכֶם לְחֵם מִן הַשְּׂמִים לְכַף לֹא הִי בְּמֵן בַּחֲוֵי וְטַעַם דָּג. פִּינּוֹן שֶׁהִי בְּלֵא הַתְּעוֹרְרָת הַתַּחֲתוֹן הִיוּ בּוֹשִׁי מֵהַשְּׁפַע' זוֹ לְזֶה כְּתִיב וְהֵן כְּזֹרַע ג"ד הִג' קוֹדֵם לַד' מִפְּנֵי שֶׁהַד' שֶׁהִיא הַמְקַבֵּל הוֹפְכֵת פְּנִיָה מִן הִג' מִחֲמַת בּוֹשָׁה כִּי"ל וְדָג הוּא בְּהִיפּוּף שְׁנֵיהֶם בַּחֲוֵי דְכָר מִחֲמַת שֶׁהֵנוּק' מְעוֹרְרֵת הַדְּכָר כִּי"ל וְעַבּוּר זֶה דָּגִים פְּרִים וְרִבִּים.

אִךְ בְּמ"ן לֹא הִי בַּחֲוֵי זוֹ שֶׁהִי בְּלֵי שׁוּם הַתְּעוֹרְרוֹת מִלְמַטָּה וְלָזֶה אֶמְרוּ זְכָרְנוּ אֶת הַדָּג"ה. ר"ל שֶׁהִיוּ מְזַכְּרִים בַּחֲוֵי שֶׁל הַד' אֲשֶׁר הִיא בַּחֲוֵי נוֹק' שֶׁמְעוֹרְרֵת וְאִז אֵינָן לוֹ בּוֹשָׁה מִלְאֲכֹל אֲבָל וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשׁ"ה אוֹתִיּוֹת בִּישׁ"ה אֵינָן כָּל הֵינּוּ שְׁלֵא בָּא ע"י הַתְּעוֹרְרָת הַתַּחֲתוֹן וְזֶה"ש חֲזו"ל עַל שְׁלֵא אֶכְלוּ מְעַבּוּר הָאֶרֶץ עַד לְמַחֲרָת מְעִיקָרָא לֹא אֶכּוֹל דְּאַקְרִבִי עוֹנָם בְּרִישָׁא וְהָדָר אֶכְלוּ.

ר"ל כְּשֶׁבָאוּ לֹא"י שְׁשִׁם הִיוּ מְעוֹרְרִין אֶת הַשְּׁפַע ע"י הָעוֹנָם שֶׁהִקְרִיבוּ וְהָעֵלוּ תַּעֲנוּג לְמַעְלָה וְאִז אֶכְלוּ מְשַׁלְּהֵם וְיִשְׁבּוּת הֵמָּן מִמְחֲרַת הֵינּוּ שֶׁאֲח"כ לֹא אֶכְלוּ שׁוֹב הַבַּחֲוֵי מ"ן וּמִזֶּה רָמַז שֶׁצ"ל בְּכָל הַדְּבָרִי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא כְּדִי שֶׁהֵנוּק' לֹא תַתְּבַיֵּשׁ מִלְקַבֵּל וְזֶהוּ נְרָמַז בְּהַדְּלָקַת גְּרוֹת בְּשִׁפְתַת דְּהֵנוּק' מְעוֹרְרֵת אֶת הַדְּכָר דֶּהוּא שְׁלוֹם בֵּית וּלפ"ז מְעַתָּה עוֹלִין כַּהוֹנֵן דְּבָרֵי הַמְדַרְשׁ פְּלִיאָה הַנ"ל וְיִרְעַבּוּ מִטַּעַם דָּגִים שְׁלֵא הִיוּ בְּמֵן טַעַם דָּגִים הֵינּוּ שְׁלֵא הִי בּוֹ הַתְּעוֹרְרָת הַתַּחֲתוֹן וּלְכַף הִיוּ בּוֹשִׁים מִלְאֲכֹל וְכִי"ל.

וזה"ש מפאן רמז להדלקת נרות בשבת דהוא מורה על בחי' נוק' שמעוררת את הדכר ואז נעשה שלום בית ומפאן מוכח שצ"ל בכ"מ אתערוותא דלתתא וכנ"ל והבן היטב: ועתה ישראל וגו' כ"א ליראה וגו' י"ל ע"פ מאחז"ל בפשעה שמכניסין את האדם לדין שואלי אותו ואומרים לו נשאת ונתת באמונה קבעת עתים לתורה כו' ואפ"ה אי איפא יראת ה' אין ואם לאו לאו וזה ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך ר"ל כל השאלות שיאמרו לך ביום הדין מה שהש"י שואל מעמך הכל היא כ"א ליראה ר"ל אף אם קיימת כל הדברים שישאלו ממך עכ"ז אי איפא יראת ה' אין כיה"ר אמן: ארץ אשר ה' אלהיך דורש אותה וגו' אחרית שנה.

הענין הוא שכל תיבה מלשון הקודש צריכה לחקור על השורש שלה מאיזה עולם נלקחה ד"מ דורשת הוא לשון דרושת החכם ולשון חקירה שחוקר על הדבר ואי ציון דורש אין לה מפלל דבעי דרישה דהיינו הצדיק נק' ציון ע"ד שאמר רשב"י אנא סימנא בעלמא ר"ל שכל המשכות הנמשכות מעולם לעולם הכל הוא ע"י הצדיק מעולמות העליונים מאוד לעולמות התחתונים כל השפעות הנמשכים הוא רק ע"י התפלה ואי למה תפלתן של צדיקים דומות לעתה מה עתה מהפך את התבואה כו' כף תפלתן של צדיקים מהפכת מדה"ד למדה"ר והענין הוא שיאשיהו המלך ע"ה שלח לחולדה הנביאה לשאול ממנה נביאות מחמת שהאשה היא רחמניות ביותר ולכאורה אינו מוכן מה לו לתרון ברחמנות שלה הלא הדבר אשר ישים אלהים בפייה אותו תדבר לא תוסיף עליו כו' אף האמת הוא אע"פ שאותיות הנבואה באים להנביא באיזה סגנון אעפ"כ ביד הנביא יש פח ויכולת להפכו מכסא דין לכסא רחמים אשר ע"כ האיש שאינו רחמן כמו האשה לא היה מהפך פי גם הרשעים ולא כן האשה שהיא רחמניות וצריכה להבין הענין באיזה אופן הוא מהפך והוא ע"ד מ"ש ה' אלהים נתן לי לשון לימודים היינו שהלשון הוא הדורש וממנו נמשך להדיבור ולהלשון הוא נמשך מהמחשבה הוא חכמה היינו (ונראה ע"ד ששמעתי מן הרב משם הרב ז"ל שע"י הניגון יכול להפך פי האותיות היינו טעמים חכמה ובוה היא המשך לדברים האלה) כשאדם דורש על אוהבו הוא מחמת שנתעורר בו אהבה וחכמה ע"כ הוא חוקר עליו היינו מטיפה הנרעית שבאה ממנו ליסוד וכשהוגד לו על אוהבו שדרש עליו טוב אזי הלשון גורם תענוג ובאם לאו אזי נתעורר לו גודל הרחמנות נמצא הלשון הוא המחבר הכל לעולם התענוג הוא חכמה וכולם בחכמה אתברירו וכמו כן הצדיק צריכה דרישה לכל המשכות שלו ולבררם וזהו מפלל דציו"ן בעי דרישה היינוהתחברות לחכמה וזהו הלשון בעצמו דרשת החכם שהחכם כשמתקשר בחכמה אז הוא דורש ומחבר האותיות לחכמה וה' בחכמה יסד ארץ וחקמים נק' עיני העדה וזהו ארץ אשר ה' אלהיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה מראשית השנה היינו חכמה שנק' ראשית פנודע ועד אחרית שנה מקריגות התחתונים פנודע והבן זה היטב: ראה ראה אנכי נתת לפניכם היום ברכה גו' במדרש הה"ד מפי עליון לא תצא הרעות והטוב ובהעיר לב ושום שכל.

י"ל דהנה ידוע מאחז"ל ואלו צדיק ורשע לא קאמר אע"פ שהקב"ה יודע הכל במחשבה אעפ"כ אינו מביא אותו המחשבה אל הדיבור דהאמירה של הש"י הוא עשיה ממש כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו א"כ אם ה' בא לכלל דיבור שוב ה' מוכרח האדם לעשות כן ויתבטל הבחירה פנודע מדברי הרמב"ם ז"ל והנה כבר נודע דהעיקר בכל עובדות האדם

הוא הפנונה פְּדִי לְבָרֵךְ הָאֱמֶת מִתּוֹךְ הַשְּׂקָר בְּכָל הַעֲנִינִים וּתְחִלָּה צָרִיף הָאָדָם לְתַקֵּן מִחֲשַׁבְתּוֹ וּלְיִישָׁר דַּעְתּוֹ שְׁלֵא יִחְשׁוֹב שׁוֹם מִחֲשַׁבְתּוֹ פִּיגּוּל בְּעוֹלָם זוּלַת מִחֲשַׁבּוֹת עֲבוּדוֹת אֱלֹהוֹת וַיִּשְׁנֵא הַשְּׂקָר בְּמִחֲשַׁבְתּוֹ רַק לְחֲשׁוֹב מִחֲשַׁבְתּוֹ אֱמֶת וְכֵן יִטְהַר כָּל הַחוֹשִׁים הַרְאִיָּה וְהַדִּיבּוֹר שְׁלֵא לְהוֹצִיא דְבַר שְׂקָר מִפִּי וְכֵן הַלֵּב שְׁלֵא יִחְמֹד וַיִּתְאַוֶּה לְשׁוֹם דְּבַר שְׂקָר וְזֶהוּ הַשְׁוֹרֵשׁ מִכָּל עֶסְקֵי שֵׁל אָדָם מֵהַ שְׂיִכּוּן בְּאֲכִילָה וּשְׂתִיָּה פִּינּוֹן דַּע"כ יֵשׁ בְּמֵאֲכָל הַהוּא חֵיּוֹת אֱמֶת הַמְחִי' אֶת הַדְּבַר הַהוּא וּכְשֶׁאָדָם אוֹכֵל בְּקִדּוּשָׁה גְדַבֵּק בּוֹ חֵיּוֹת אֱמֶת וְהֵנָּה"ק שְׁבִתּוֹךְ הַדְּבַר מֵאֲכָל וְהַחֲצוֹנִית וְגַשְׁמִית הַדְּבַר נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ פְּסוּלַת וְנִדְחָה לַחֲזוֹן וְכֵן הוּא הַעֶסֶק מו"מ שֶׁהָאָדָם נוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּאֲמוּנָה הוּא מְדַחָה הַרַע וְהַשְּׂקָר.

וּמִקְבֵּל הַטּוֹב וְהָאֱמֶת וְזֶה יְדוּעַ שְׁמֵאתוֹ ית' לֹא נִמְצָא שׁוֹם שְׂיִנּוּי דְהֵנָּה הַש"י מְשַׁפֵּיעַ לְאָדָם אִיזָה שְׁפַע טוֹבָה הַיִּינוּ חֲכָמָה אוֹ עֲשִׁירוֹת וְכַדּוּמָה וְע"י הַשְּׁפַעוֹת הַנ"ל אֵז מִפִּיר הָאָדָם כַּח אֱלֹהוֹתוֹ ית' וְעוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ כֶּסֶף לְשֵׁמוֹ ית' ד"מ כְּשֶׁהִקְב"ה מְשַׁפֵּיעַ לְאָדָם שְׁפַע הַעוֹשֶׂה וְאִם הָאָדָם נוֹתֵן לְלִבּוֹ וּמִבֵּין בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא בְּנֹדָאֵי אֵינּוּ רְאוּי לְהַשְּׁפַעַה זֶה וְהַחֲסֵד שְׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַשִּׁי"ת וְאֵז עִי"ז בָּא לְיַדִּי בּוֹשֶׂה וְהַכְּנַעַה וְנוֹתֵן שְׂבַח וְהוֹדָ' לְשֵׁמוֹ ית' וְעוֹשֶׂה עִם הַשְּׁפַעַה זֶה מִצְוֹת מְחַלֵּק צְדָקָה וְכִיּוֹצֵא פְּדִי לַעֲשׂוֹת תַּעֲנוּג וְנ"ר לְהַבּוֹרָא ית"ש וְאֵז נַעֲשֶׂה הַשְּׁפַעַה זֶה כֶּסֶף לְאֱלֹהוֹתוֹ ית'.

כִּי מְשַׁיִף עַל הַשְּׁפַעַה זֶה כַּח חֵיּוֹת אֱלֹהוֹת שְׁמִכִּיר בְּאֱמֶת כִּי אֵין זֶה כּוֹחוֹ וְעוֹנָם יְדוֹ רַק בְּרַכַּת ה' אֲשֶׁר חֲנַנּוּ וְעוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ צְדָקָה וְכַדּוּמָה וּמַגִּיעַ מִזֶּה תַּעֲנוּג גְּדוֹל לְאֱלֹהִים וְאֵז מִמִּילָא גִיתִּנְסַף לוֹ בְּרַכָּה וְהִקְב"ה מְשַׁפֵּיעַ לוֹ בְּכָל יוֹם יוֹתֵר אֲבָל אִם הָאָדָם אֵינּוּ מְשַׁיִג ע"י הַשְּׁפַעַה כַּח חֵיּוֹת אֱלֹהוֹת וְאֹמֵר כּוֹחִי וְעוֹנָם יְדִי עֲשֶׂה לִי אֶת הַחֵיִל הַזֶּה וְאֵז עוֹשֶׂה הַשְּׁפַעַה הַזֶּה כֶּסֶף לַהֲס"א ח"ו ר"ל וְאֵז מִמִּילָא לֹא נִתְקַיֵּים אֲצִלוֹ הַשְּׁפַעַה וְנַעֲשֶׂה קַלְלָה וּלְפִי הַכֶּסֶף שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה.

כֶּף פּוֹעֵל בְּהַשְּׁפַעַה זֶה בְּרַכָּה אוֹ קַלְלָה כּו' וְזֶה"ש רָאָה דְהַרְאָ' שֵׁל אָדָם הוּא כְּמוֹ דְבִיקוֹת שִׁבְכ"מ שְׁנוֹתָן עֵינָיו וְהַשְּׁגָחָתוֹ שֶׁם הוּא דְבוּק וּלְכַף אוֹמֵר רָאָה אֲנִכִי ר"ל הַסְתַּפֵּל שֶׁתְּדַבֵּק תְּמִיד בְּמַדַּת אַנְכ"י שֶׁהוּא גִימ' כֶּס"א.

ר"ל שֶׁתְּרָאָה תְּמִיד לְהַשְּׁגִיחַ עַל הַכֶּסֶף. שַׁע"י הַכֶּסֶף שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה כֵּן הוּא מְשַׁיִף עָלָיו בְּרַכָּה אוֹ קַלְלָה ח"ו וְזֶה"ש אֶת הַבְּרַכָּה אֲשֶׁר תִּשְׁמַעוּ אֵל מִצְוֹת ה' אֱלֹהֵיכֶם ר"ל שְׁאֵין הַשְּׂיִנּוּי בָּא לְאָדָם מִצִּידוֹ ית' זוּלַת כִּפִּי הַכֶּסֶף שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה אִם הוּא שׁוֹמֵעַ וּמִבֵּין שֶׁהַשְּׁפַטָּה זֶה הוּא מְחַסְדּוֹ ית' וְאֵז עִי"ז שׁוֹרָה הַבְּרַכָּה בְּדַבָּר וְכַנ"ל וְאִם לֹא אֵז הוּא ח"ו לְהִיפּוֹף וְזֶה"ש הַמְדַרְשׁ מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תִצָּא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב רַק הַכֵּל נַעֲשֶׂה ע"י פְּעוּלוֹת הָאָדָם אִם עוֹשֶׂה הַכֶּסֶף לְטוֹב אֵז שׁוֹרָה בְּהַשְּׁפַע' זֶה בְּרַכָּה וְכַנ"ל וְכִי"ר אֲמַן: אוֹ י"ל ע"פ מֵאֲחַז"ל אֵילְמִלִּי שְׁמַעוּ יִשְׂרָאֵל כָּל יו"ד דְּבָרוֹת מִפִּי הַגְּבוּרָה הִי בְּטֵל וְנִהְיֶת הַנְּחַשׁ אִף מִפְּנֵי שְׁאֲמָרוּ קָרַב אֲתָה וְשָׁמַע וְהָיוּ שׁוֹמְעִין מִפִּי הַסְּרָסוּר שֶׁהוּא מִשְׁרַע"ה וְאֵז עִי"ז יְרַדוּ מִבְּחִי הַגְּבוּר' לְקַבֵּל ע"י שְׁלִיחַ וְעִי"ז עֲדִינּוּ מְעוֹרָב הַטּוֹב בְּהַרַע וְצָרִיף הָאָדָם לְעַבּוֹד מְאוּד לְבַטֵּל הַרַע וּלְדַבֵּק בְּהַטּוֹב וְזֶה"ש רָאָה אֲנִכִי נוֹתֵן לְפִנֵּיכֶם ר"ל שֶׁמִּשְׁרַע"ה הוֹכִיחַ לְהֵם שַׁע"י שֶׁהוּא נוֹתֵן לְהֵם הַתּוֹרָה מִפְּנֵי זֶה עֲדִינּוּ יֵשׁ מִצִּיאוֹת טוֹב וְרַע בְּרַכָּה וּקַלְלָה אֲבָל אִם הָיוּ שׁוֹמְעִין מִפִּי הַגְּבוּרָה הָיוּ בְּנֵי חוֹרֵין הַיִּינוּ חִירוֹת מְשִׁיעֵבּוֹד הַנְּצִיר וְלֹא הִנָּה רַק טוֹב לְבַד.

כי הוא הטוב הפשוט והאמת וז"ש המדרש מפי עליון לא תצא הרעות והטוב היינו אילמלי שמעו כל היו"ד דברות מפיו של שמו ית' אז היו ניצולין מהרע פי שם הוא רק טוב וכיה"ר אמן: עוד קצת באופן אחר ראה כו' י"ל ע"פ הפסוק הנ"ל מפי עליון לא תצא הרעות והטוב ולכאורה מהראוי ה"ה לכתוב והטובות וביותר קשה פי כל הטובות והברכות והישועות בנדאי מתת אלהים הוא ומפי עליון ה"ה נשפעות ברוב חסדו הגדול וח"ו לומר פן שמפי עליון לא תצא הטוב אמןם י"ל דתדא מתנרצת בתברת' פי לכה לא פתיב והטובות לשון רבים לאשר ידוע זה מצד התקירה ומצד האמונה שכל הטובות והברכות וחסדים ורחמים הבאים לכללות העולמות והן לאיזה אנשים יחידים וכל מין נברא ונוצר ונעשה בעולם הפל נשפע ונמשך מאת הבורא בהוב"ש אשר הוא בראם ויצרם ונעשה ומשפיע לכאו"א ולכל מין ומין די השפעתו הצריף לו לחיותו וקיומו בהעולם ברוב טובו וחסדו הגדול בכל יום ושעה ורגע והפל בחסד ורחמים ובברכה רבה ונדיבה בלי הפסק.

אמןם יש שינוי מצד המקבלים לפי פעולת מעשיהם לטוב או כו' פי יוכל להיות שהברכה והחסד שהוא הנמשך והנשפע אל האדם מלמעלה יתהפך ח"ו אצלו להיפוך של ברכה וחסד וזהו מצד הרעות את מעשי וקפחתי את פרוסת' היינו שקפח השפע והפרנסה טובה שנמשך עליו מלמעלה מצד מעשיו שאינם בדרך הישר והטוב וזהו בחי' מדה כנגד מדה לאשר האדם הפך ממעשה הטוב לרע אז כמ"כ נתהפך לו משפע טובה וברכה ללא טוב ח"ו והנה ידוע שהש"י נתן הבחירה בידי האדם לבחור בטוב או בהיפוך ח"ו.

לטעמים פמוסים וידועים שגזר בחקמתו ית' וית' להיות הבחירה חפשית בידי כל איש ואיש ליישר מסילות נתיבות דרכיו אל הטוב והישר או להיפוך ח"ו וזהו פי' מפי עליון לא תצא הרעות והטוב פנ"ל שממנו נשפע בכל עת ורגע רק טוב בלי הפסק רק שנתהפך ח"ו לאיזה איש מהטוב אל ההיפוך מצד מעשיו אשר לא טובים ה"ה והטוב שנכתב בלשון יחיד רומז לזה היינו מי מבני אדם שייטיב ויכשיר מעשיו בכל עניניו גם זה לא תצא מאתו ית' היינו שאדם זה יהי' טוב וישר ונה להיפוך ח"ו כמאחז"ל ואלו צדיק ורשע לא קאמר רק הבחירה ניתנה בידי כאו"א לעשות פטוב וישר בעיניו אם לטוב כו' וכמבואר בספה"ק: ועפ"ז נבוא לבאר הפסוקים הנ"ל לראו אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה.

הגם שמפי עליון לא תצא הרעות רק ברכות וכל מיני טוב. עכ"ז לפעמים יתהפך שפע הטוב וברכה עצמה אל ההיפוך של הטוב מצד שינוי המקבל בעת שהוא לפי מעשיו והשפע טובה וברכה שנשפע מלמעלה לכאו"א מעדת ישראל לפי הצטרכותו ודי ספוקו ישתנה לפניהם לפעמים לאחד? הא ברכה וחסד וכל טוב כמו שנשפע עליו מלמעלה בלי שום גרעון ח"ו ולאחר להיפוך לפי מעשיו של כאו"א וזהו אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה היינו לפניכם דייקא ישתנה לפעמי' לקללה ח"ו לפי מעשיכם אבל ההשפע מהמקור הוא רק טוב.

ואם יאמר האומר א"כ איך אפשר לידיע איזה שפע הוא של ברכה או להיפוך ח"ו הלא יוכל להיות שמהברכה יתהפך להיפוך ח"ו היינו שיבוא לאיזה אדם עצירות גדול בברב

בְּרָכָה וַיֻּכַּל לְהִיטֵת שְׂיָהָא לֹו עֲשִׂירוֹת זֶה ע"ד עֲנוֹשֶׁר שְׁמוֹר לְבַעְלִיו לְרַעְתּוֹ ח"ו וְכֵן בְּשֵׁאֵר מִיְּנֵי טוֹבוֹת.

לְזֶה נִתֵּן מִשְׁרַע"ה רִשְׁכָּה"נ סִימָן מְנוּבָהק עַל זֶה לְהַפִּיר וְלִידַע אִיזָה בְּרָכָה הוּא שֶׁל חֶסֶד וְאַמֶּת אֲשֶׁר הִשְׁ"י חִפֵּץ בְּבְרָכָה זוֹ הֵינּוּ אִם בְּאוֹתוֹ שְׁעָה שְׁנֹשְׁפַע אֶל הָאָדָם שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה מְלַעֲיָלָא יִלְהֵב אֲז לְכַבּוֹ לְעִבּוּדַת הִשְׁ"י בְּאַתְעָרוּתָא דְרוּחָא וְנִפְשָׁא בְּאַמֶּת וּלְקִנְיִים אֵת כָּל מִצּוֹת ה' אֲשֶׁר צִוְּהוּ.

זֶהוּ סִימָן טוֹב וּמְנוּבָהק לְהָאָדָם שֶׁהוּא שְׁפַע טוֹבָה וּמִתְבְּרַכֵּת לְעַד וְחִפְצֵי בָּהּ יִקְרָא לָהּ כִּי חִפֵּץ הִשְׁ"י נִקְשָׁרַת בְּהַשְׁפָּעָה הַהִיא וְזֶהוּ כִּי אֵת הַבְּרָכָה הֵינּוּ עִם הַבְּרָכָה יִהְיֶה נִשְׁפָּע לֹו אֲתַעְרוּתָא דְלָבָא כְּזֶה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצּוֹת ה' אֲלֵהֵיכֶם זֶהוּ הַשְׁפָּעָה וּבְרָכָה שֶׁל אֶמֶת מִתְקַנְיָמַת וְהִיא כִּי יִבְיָאֵף כ' הַבְּרָכָה עַל הַר גְּרִזִים גְּרִזִים"ם עוֹלָה מְסַפְרוֹ ר"ס כְּמִנְיָן יו"ד הוּי"ת אֲשֶׁר ע"י נִשְׁפָּעִים כָּל הַטוֹבוֹת וְהַבְּרָכוֹת לְכָל זָרַע יִשְׂרָאֵל וְאֵת הַקְּלָלָה עַל הַר עֵיבָל וְלְכַאוּרָה יִפְלֵא וְהֵלֵא עֵיב"ל גִּימ' קי"ב מְסַפֵּר שֵׁם הַק' יב"ק שֶׁהוּא מִנְיָן הַשְּׁנֵי שְׁמוֹת הוּי"ה אֱלֹהִים"ם הַק' שֶׁהֵם בְּסוּד הַמְּתַקֵּת הַדֵּינִים כְּפִנּוּדַע וְגַם הַשֵּׁם הַק' יב"ק עוֹלָה מְסַפֵּר גִּימ' ל' שְׁמוֹת הַק' אֱהִי הוּי"ה אֲדִנ"י שֶׁהֵם שְׁרָשֵׁי מְקוֹרֵיִים לְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַטוֹבוֹת וְגַם הַנוֹטְרִי מְשֵׁם יב"ק הוּא יְחִוּד בְּרָכָה קְדוּשָׁא.

וּא"כ אֵיךְ יֻכַּל לְהִיטֵת שְׁמֵזָה הַמְּסַפֵּר וּמֵאלוֹ אוֹתִיּוֹת עֵיב"ל יִצְאוּ קְלָלוֹת ח"ו אֲכֵן יִבְנוֹר זֶה ע"פ הַנְּ"ל כִּי הַשְׁפָּע בְּרָכָה עֲצָמָה הַיּוֹרְדַת וְנִשְׁפָּעַת מְלַמְעֵלָה תוּכַל לְהַשְׁתַּנּוֹת מִצַּד הַמְּקַבְּלִים לְפִי שִׁינּוּי מַעֲשֵׂיהֶם לְטוֹב אוֹ כו' וְכֵן"ל וְזֶה הַדְּבָר מְבִינֵן הֵלֵא הַמָּה בְּעֵבֶר הַיִּרְדֹּן הֵינּוּ שֶׁהַמְּסַפֵּר מֵאלוֹ הַאוֹתִיּוֹת וְהַשְּׁמוֹת הַק' הַנְּ"ל הַמָּה בְּעֵבֶר הַיִּרְדֹּן הֵינּוּ לְהַעֲבִיר כָּל הַדֵּינִים וְלְהַמְתִּיקוֹן לְרַחֲמִים אֵף הוּא דְרָף רְחוּק וּמְנוֹפֶלֶג וּמְנוֹשָׂא מִהַבִּין כְּמוֹ דְרָף מְבוֹא הַשְּׁמֵשׁ הֵינּוּ כִּי הֵלֵא עֵינֵינוּ רוֹאוֹת בְּהַשְּׁמֵשׁ שֶׁהִיא זֹרַחַת לְכָל בְּשֻׁנָה עַכ"ז יִשְׁנוּ כְּמֵה דְבָרִים הַמְּתַלְבְּנִים מְזַרְחָתָהּ כְּמוֹ פִּשְׁתָּן וְכַדּוּמָה וְיִשְׁנוּ כְּמֵה דְבָרִים שֶׁהַשְּׁמֵשׁ מִשְׁחִיר אוֹתָם וְגַם חֵלֶב וְשֹׁמֶן וְחִמָּאָה וְכַדּוּמָה נִיחָוּכִים מִחֹם הַשְּׁמֵשׁ וְחֹם הַשְּׁמֵשׁ וְנִמְסֵ וְשַׁעוֹה מִתְקַשָּׂה מִחֹם הַשְּׁמֵשׁ הַגַּם כִּי זְרִיחַת הַשְּׁמֵשׁ הוּא לְכוֹלָם כְּאַחַד בְּשׁוּה מַכ"מ יִשְׁתַּנָּה הַדְּבָר לְפִי עֲרָף הַמְּקַבְּלִים זְרִיחַתָּהּ וְכַדּוּמִיוֹן הִנָּה הוּא מְשֵׁשׁ שְׁפַע טוֹבָה וּבְרָכָה הַיּוֹרְדַת מְלַמְעֵלָה תְּמִיד בְּלִי הַפְּסֵק רַק שְׁנֹשְׁתַּנָּה לְפִי שִׁינּוּי הַמְּקַבְּלִים לְפִי מַעֲשֵׂה בְּנֵי הָאָדָם וְכֵן"ל וְזֶהוּ אַחֲרֵי הוּא מְנוֹפֶלֶג כְּפִנּוּדַע כִּי הוּא מְנוֹפֶלֶג וּמְנוֹשָׁל מִהַשְּׁגַת בְּנֵי אָדָם בְּשֻׁלְיָמוֹת וְהִשְׁ"י יִנְפִינּוּ לְהִיטֵת תְּמִיד כָּלִים רְאוּיִם מוּכְנִיִים וּמְתַקְנִיִים לְקַבֵּל הַשְּׁפַע בְּרָכָה הַנִּשְׁפָּעַת תְּמִיד מְלַמְעֵלָה לְטוֹב לְנוּ כָּל הַיָּמִים וְכִי"ר אֲמֵן אוֹ יֵאֵמֶר דְּהִנָּה בְּאַמֶּת כָּל דְּבָר אֲשֶׁר יַעֲבֹר וְיִחַלְנֶף עַל הָאָדָם בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חַיּוֹתוֹ בַּעוֹה"ז הֵן לְטוֹב הֵן לְהִיפּוֹף ח"ו יֵשׁ כְּכָל דְּבַר בְּרָכָה אוֹ קְלָלָה עַד"מ אִם הִשְׁ"י נוֹתֵן לְאִיזָה אָדָם עֲנוֹשֶׁר גְּדוֹל וְרַב טוֹב אֲז הוּא בְּאַמֶּת בְּרָכָה לְפִי הַנְּרָאָה לְעֵינַיִם אֵף אִם הָאָדָם הַלְּזָה הוּא נוֹטָה עִי"ז מְדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְהַמְצוּה מְגוֹדֵל הַעֲנוֹשֶׁר וְרַב טוֹב שֶׁהַשְּׁפִיעַ לֹו הִשְׁ"י כַּמ"ש וְרַם לְבָבָה וְשִׁכְחַת כו' וְהוֹלֵךְ אַחַר שְׁרִירוֹת לְבוֹ בְּתַאוּוֹת הַעוֹה"ז וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ הַגְּבוּהָהֶעֱלַ עִם עֲנֵי וְדָל וְיָדוּ תְּקִיפָה עֲלֵיהֶם בְּחוֹשְׁבוֹ כִּי כּוֹחוֹ וְעוֹצָם יָדוּ עֲשֵׂה לֹו כו' וְאִינוּ מְשִׁים אֶל לְבוֹ כִּי הַפֵּל הוּא נִשְׁפָּע מֵאֵתוֹ ית' בְּכָל עַת וְרַגַע וְלוֹלָא הַשְּׁגַחְתּוֹ עָלָיו לְהַשְׁפִּיעַ לֹו זֶה הַטוֹב אֲז הִנָּה כְּבָר חֶסֶר מְפֵל

וכל והוא סובר ש'לעולם חוסן הוא לו אז העשירות פנה אינו בכלל ברכה רק הוא עושה שמור לב'עליו לר'עתו ר"ל.

ועד"ז הוא ג"כ להיפוך אם אינה אדם הוא יורד מנכסיו ונעשה עני ח"ו. אז לפי הנראה הוא קללה אף אם הוא נותן ללבו ומתבונן בפנימית הדבר ושוקל בדעתו ואומר אולי זאת הוא לטובתי היינו אפ'ש'ר אם הנה הש"י משפיע לי הון רב ועושה גדול אז הנה כבר נשפח מלבי שמו ית' ח"ו ר"ל וכנ"ל אבל עתה שלרש אין כל ובכל עת נרגע עיניו ולבו תלויים ומצפים לישועתו ית' וכפיו פרושות השמימה להספיק לו די צרכו דבר יום ביומו ואז רואה בעיניו הגשמים שהוא ית' המפ'נסו בכל עת במעשה נסים ואז הוא דבוק בהש"י ונותן לו שבת והודיה ומברך על הטובה שעשה לו כ"צ וא"כ הוא באמת ברכה ולפ"ז יפול ספק בלב האדם שגכ'בל בחבלי העוני וכדומה אם יתפלל ויבקש מהש"י ש'יסיר ממנו העניות וכי'צא פי מי יודע אולי הוא לטובתו ע"ד וה' חפץ דפאו כו' פדי ש'יהא לבו נשבר ונדכה ונכנע לפני שמו ית' ויהא מניחל ומצפה לישועה ממנו ית' וא"כ היאך יתפלל להש"י להסיר זה ממנו ויהיה כפוי טובה ח"ו אדרבה יודה וישבח לשמו ית'.

עד אשר אינו מניחו ליפול ברשת ומצודת היצר ח"ו אף באמת יש סימן טוב שיוכל כאו"א להפיר אם הוא ברכה או ח"ו כו' היינו שאם זה הדחקות אינו מבטל אותו מעבודת הש"י ואינו מעבירו ע"ד קונו.

אז הדבר שהוא ברכה בלי ספק אבל אם הוא מבטל אותו ח"ו מעבודתו ית' אז הוא ח"ו כו' ויש להאדם להתפלל עד"ז להש"י להושיעו מצרתו ודחוקו פדי שיוכל לעבוד הש"י בלב טוב וש'מח בלי שום מונע וז"ש הפתוב ראה אנכי נותן כו' ברכה וקללה ר"ל בכל דבר ודבר יש ברכה וקללה וא"ת מאין י'נודע אם טוב הוא או להיפוך ח"ו לזה אני נותן לכם סימן מובהק את הברכה אשר תשמעו כו' ר"ל ש'עם הברכה אם תוכלו לשמוע אל מצות ה' ולא יעפב על ידכם הברכה הנשפ'ע לכם אז בודאי היא ברכה באמת ואם לא תשמעו הוא קללה ח"ו לאשר היא הגורמת שלא תשמעו אל מצות ה' ח"ו ואין לה קללה יותר מזה והש"י יזכנו לעובדו בלב ש'מח והרחבת הדעת מתוך שפ'ע טובה וברכה וכל מיני טוב וכיה"ר אמן: עשר תעשר וגו' שנה בשנה.

ואחז"ל שנה שנה לומר שאין מעשרין מן הח'דש על הישן ובהעיר לב ושום שכל. י"ל דהתורה מרמזת לנו כ'אן שכל גדול ונפלא בעבודת הש"י והוא דהנה פתיב תנו עוז לאלהים ואחז"ל ישראל מוסיפין פ'ח בפמליא של מעלה והינו כי ע"י מעשה הצדיקים בעבודת הש"י וית' פ'גון בלימוד תורה לשמה וקיום מצותיו באמת ע"ז ג'תרבה ונתברך השפ'ע טובה ורחבה לכל העולמות העליונים לאדלקא פ'ל בוצינין טבין וכל נהורין עילאין קדישין ואז נמשך שפ'ע ברכה והצלחה וכל מיני חסדים טובים וכל ברפאין טבין מפ'ל העולמות הק' העליונים אל השדה חקל תפוחין קדישין בחי' מלכותא קדישא ומשם נמשך שפ'ע ברכה והצלחה וכל טיבו וחדו להכנ"י דלתתא נמצא פי מעשיהם הטובים של עם ה' בני אל חי המה בבחי' זריעה פי ע"י זריעה הלזו של המצות ומע"ט נ'יתנסף ונתרבה השפ'ע ונמשך משח רבות עילאה קדישא מי"ג נהרות המושכין ש'מן אפרסמון לעולמות עליונים הק' עד בחי' חקל תפוחין קדישין ומשם להכנ"י לתתא.

עם ה' בני אל חי והוא ממש כמו התבואה הנזרעת בהשדה שעי"ז נִתְּנוּסָף וְנִתְּרָפָה התבואה מאוד בהשדה והנה בכל מצות התורה ובכל מעשה בני האדם הטובים והישרים בכל הנ"ל עיקר הדבר לדבק עצמו באמת ובתמים בהבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא ושיהיו פיו ולבו ומחשבותיו שנים בדביקות זה הגדול ולייחד ולקשר ביחודא קדא שני שמות הק' הוי"ה אדנ"י כנודע מסה"ק נאז ע"י היחוד הנה נמשך כל ההשפעות טובות מיו"ד עילאה משם הוי"ה הק' שהוא בסוד חכמה עילאה קדישא אל היו"ד תתאה משם אדנ"י הק' שהוא בסוד מלכותא קדישא חקל תפוחין קדישין ועיקר היחוד ואתקשרותא דכנלא הוא ע"י בחי' יסוד צדיק חי עלמין פי ע"י זו הבחי' נעשו כל היחודים דלעילא ותתא כמ"ש בסדר הנה השמר לה פן תעזב את הלוי כל ימיה על אדמתה היינו פשתרצה לייחד יחודים ולקשר את העולמות העליונים ע"י המצות ומע"ט השמר לה לבל תעזב את הלוי הוא בחי' יסוד צדיק חי עלמין דהוא אתקשרותא דכנלא וחיבורא דכנלא ולו"י הוא מלשון לנית חן לשון חיבור והתקשרות שהוא מקשר ומייחד כל ימיה היינו כל הימין עילאין קדישין על אדמתה אדמת קודש בחי' חקל תפוחין קדישין והנה נודע מספה"ק אשר בחודש אלול הוא העת והזמן אשר ישגיח האדם על דרכיו ויפקח על מעשיו אשר פעל ועשה כל השנה כולה ולתקן אותם בחרטה בלב ובנדוי פה ובתשובה שלימה באמת ובתמים מיראת ה' ומפחדו נהדר גאוונו ומאהבת הש"י בכל לב ונפש.

ולמסור נרו"נ להש"י באמת ולקבל ע"ע באמת אשר מאז והלאה יהיה דבוק אף ביראת הש"י כל היום וכמבואר בספה"ק והנה י"ל טעם למה שנבחר זמן זה להכשיר מעשיו היינו בחודש אלול בדנקא י"ל טעם א' פדי שכאו"א מישראל יבוא ליום הדין הגדול והנורא כנה בר"ה ויוה"כ טהור ונקי ומזוכה ומצונחצח מכל סיג בכל מעשיו ודיבוריו ומחשבותיו וכל חושיו כנודע מספה"ק נאפילו הצדיקים שבדור צריכין ג"כ בחודש אלול להתאמץ בעבודתם ביתר שאת ועוז מכל ימות השנה ובפרט שהמה ימי רצון כנודע גם עיקר היחודים אשר צריכים לעשות לייחד ולקשר וכמבואר למעלה הזמן לנה ביותר בחודש אלול וכנודע מפהארינ"ל מפמה יחודים השייכים לחודש הזה ועוד ישנו טעם בזה לעשות כל הנ"ל בחודש הזה לאשר הוא סוף השנה.

בסוד עולם שנה נפש ועוד יש טעם לזה פי אלול נוטרי א' לול ר"ל פי בחודש הזה נפתח לול ופתח קטן לקבל הבעלי תשובה באמת. פי הצירוף של זה החודש הוא ההוי"י הינצא מס"ת של פסוק וצדק"ה תהי"ה לנו"כ"י נשמור לעשות כו' וה' ראשונה הוא ה' ראשונה משם הוי"ה הק' שהוא סוד עלמא דבינה סוד תשובה עילאה כנודע ומתפתח קטן שבראש ה' היינו ההפסק ורינוח שבין גגו של ה' בצד שמאל ובין הו"ו שבתוכה משם נפתח שער ופתח לקבל השבים בתשובה שלימה באמת ובתמים ולאשר זה הצירוף שולט בזה החודש לזה ג"כ זמן התשובה ולסגל מע"ט והיחודים בחודש הזה: וע"פ הנ"ל יבואר ע"נ הפסוק הנ"ל עשר תעשר את כל תבואת זרעך הינצא השדה שנה שנה.

היינו שכל המצות והמע"ט אשר זרעת ונתגדלו בקודש בהשפעות טובות הנשפע ונמשך אל השדה חקל תפוחין קדישין תראה לייחדם ולקשרם בין התרין יודי"ן היינו יו"ד עילאה משם הוי"ה הק' סוד החכמה עילאה קדישא ויו"ד תתאה משם אדנ"י הק' סוד המלוכה הק' שנה שנה לומר שאין מעשרין מן החודש על הישן היינו לבל ימתין בתיקון

דרכיו ומעשיו על התחדשות השנה לתקן אז את הישן משנה שעברה רק עכ"פ יתקן הכל בחודש אלול ויתניחו ויתקשרו כל העולמות ברזא דייחודא קדישא וכנ"ל ויבוא יום הדין יום ר"ה ויוה"כ וישפיעו אז כל הטובות וכל הברכות להכני"י לעילא ותתא וכן יזפנינו הש"י לעשות תשובה שלימה באמת לפניו ית' וללכת בדרכיו אף ביראת ה' תמיד כל היום וכיה"ר אמן: עוד בפסוק הנ"ל תנחומא הה"ד לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים א"ת שנים אלא שנים כפול לשון העניק תעניק נתון תתן פתוח תפתח עשר תעשר וכדומה והוא תמוה ובהעיר לב ושום שכל ודעת נראה ביאור הדברים דהנה שהמע"ה קחשיב בהך פרשה דאשת חיל השבח שהבורא כל העולמים בהוב"ש משבח את הכנ"י ואמר כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון דהוא לכאורה כפול לשון אף שורש הדבר הוא דהנה ידוע דזרע ישראל מאמינים בני מאמיני' מאז עמדו מעמד הנבחר בהר סיני ושמעו מפיו ית' אנכי ה' אלהיך.

מזה הדיבור הק' שמעו מפי הגבורה נרשם ונחקק בתוך לבבות עם ה' בני אל חי אלהותו ית' רוח וחיית אלהותו: אשר הם נדבקו במקור הלב וזה הרושם הוא בכל איש ישראל אשר עמדו רגליו על הר סיני אף הרשימה הלזו הוא מלבבשת בתוך קליפות החיצונים ח"ו המכסים הקרב והלב הוא חומר הגשם אשר הוא מוקף בתאנות גשמיות ונרות אף מי שהוא מבני עליה ויש לו שכל צח אז הוא משבר הלב כמ"ש קרוב ה' לנשברי לב שמשברין קליפות הלב.

ומסקין כל התאות והתמדות הגשם והיצר ומגלין הרשימו הנ"ל והכל הוא ע"י תורה ומצות מה שהאדם עוסק בזה בדו"ר. ובזה הוא מכניע כל הרע ומשבר הקליפות ומסיר האבן מעל הלב ואז מתחיל להנריר ולהתעורר הרוח חיים אשר נפח בו אלהים ומשכן הרוח הוא בלב ונתגלה הרשימו הק' של אנכי ה' אלהיך ובעסק התורה והמצות הוא מאיר אור נשמתו ומטהר ומזכך ומצחצח הלב שיהיה נקי מכל סיג ואז מזה הרוח אשר מתפעם בקרב לבו ומתרושם הנ"ל נעשה הכנה וכלי בית קיבול להשרות בו שפע קדושה ולהמשיך עליו אור קדוש מלמעלה שיהא יכול לקיים התורה ומצות ולהאיר כל העולמות מאורות העליונים ובזה יובן מאחז"ל שרמזו במתק לשונם באמרם אין האשה פורתת ברית אלא למי שעשאה כלי שהוא ע"ד הנ"ל היינו דאין האשה מתעברת רק ע"י שעשאה הבעל ככר פלי דע"י הדביקות שיש להבעל עמה בעת ביאה הראשונה עושה אותה כלי ע"י שהוא רוחא דשדי בגווה שנותן בה חיות וכח ומזה הרוח שנותן במעיה נעשית כלי והכנה שיש לה פח אח"כ לקבל הריון בביאה שניה ע"י שמעורר א"ע הרוח הנ"ל ונעשה מזה הפלי התעוררות הפח להוליד אח"כ וכמ"כ הם הכנ"י היינו דהבורא כל העולמים בהוב"ש השפיע לה רוח קדושה וטהרה אז במעמד הר סיני הנבחר ונתן אז מרוחו עליהם ועי"ז נעשה רשימו וחקיקו אח"כ פשאדם עוסק בתורה ובמצות אז הוא מעורר הפלי והרשימו הנ"ל ונמשך להרשימו הנ"ל אור רוחני ושפע קודש ויכול להוליד תענוג גדול באורות עליונים אף לאו כל אדם זוכה לזה שיהא היכולת בידו לגלות הרשימו הנ"ל כ"א ליחידי סגולה בני העליה אשר להם הפח והגבורה להתגבר על יצרם ולבם ברשותם ומסירים כל החיצונים ומשברים כל הקליפות ואז נתגלה אצלם הרשימו הנ"ל לאבל המון עם וכללות של הכנ"י אשר המה משוקעים בתוך עסקי עולם הגשמי ומלובשים בתאנות וחסדות המדומי' ולאלי' אין להם זה הפח לשבר לבושי הלב ולעורר

הרשימו אף התיקון שלהם הוא דכשיש להמון עם דביקות וחיבור עם הצדיק שפדורם אז יכול להתמשך עליהם הארה להרשימו הנ"ל אף שבפ"ע אין פח בידם מ"מ ע"י שהם דבוקים ומחנכרים ואוהבים הצדיקים עובדי הש"י.

ואז הצדיקים בנדאי יש יכולת בידם לגלות הרשימו הנ"ל ואז פשהצדיקים מושכין הארה לרשימו הנ"ל אז מרגישין ג"כ שאר האנשים הדביקים בהצדיקים ומחנכרים להם בקשר אמיץ וגם עליהם ממילא יופיע אור עליון ועל ידי אור הצדיק מאיר ג"כ הרשימו מאור נשמחם וזהו פנונת ויחוד של קריאת שמע שאנו מניחדין ומקבלין ע"ע עמ"ש באמרינו ששמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד דהד' מורה על הכנ"י בחי' ד"ל אספקלריא דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום זולת מה שמשפיע לה צדיק העליון אור הזרוע בו ומשפיע להכנ"י ע"י הדביקות והחיבור שיש לה עמו והצדיק מושך שפע מבחי' גבוה אפילו מבחי' כת"ר פתרו ישועה ישע"י עובדות עובדי ה' הקב"ה מכתיר א"ע בהתענוג שיש לו מעובדי ה' ואז ממשיך ישועה מבחי' פתר הנ"ל שהוא בחי' אל"ף פל"א עליון ומשם ממשיך דרך השתלשלות העולמות ומדות ואורות עליונים הרמוזים בחי"ת ומשפיע אל הד' שהוא הכנ"י ע"י שיש לה יחוד וחיבור ע"י עובדי ה' אז נמשך השפע אל הד' ונתמלא פגמה ונעשה ה' והנה (כמו כן יש בכללות הכנס"י) פשהאדם עושה מצנה בדו"ר אז שכו"ר הוא שזוכה לעשות מצנה אחרת ששכר מצנה מצנה דע"י מה שעושה מצנה ראשונה עושה עצמו פלי והכנה ועושה רונשם שיהא יכול למשוך ע"ע רוח קדושה שיזפיהו הש"י עוד הפעם לעשות מצנה זו בשכל יותר גדול וכשזוכה לעשות המצנה שנית אז שוב מזאת העשיה השנית עושה ג"כ פלי ורשימו לפעם אחרת נמצא שמכל עשיה עושה הכלי והכנה לקיים עוד הפעם ביתר שאת ומעתה א"כ מיד שעושה הכנה ומתאונה ומשתוקק לעשות ולקיים עוד הפעם אז אע"פ שעדיין לא עשה.

מכ"מ פיון שבמחשבתו ורצונו באמת לעשות המצנה עוד מחשבה טובה מצרפה הש"י למעשה ואז מן השמים מסייעין לו לגמור ולהוציא מחשבתו ורצונו מהפח אל הפועל לקיים עוד הפעם אותה המצנה וכשהאדם מתנהג עצמו כף כל ימיו אז הוא ניצול ממצודת היצר הנמצא בתוכו של אדם המצנן את לבו מחום האש הבוער ומתלהב בקרבו ומחמם א"ע לעשות איזה מצנה בהתלהבות גדול לשם הש"י אז בא היצר ומצנן ומקרר דעתו ורוחו להתעצל בדבר ויפרוש מהמצנה אבל פשהאדם מתנהג א"ע בבחי' הנ"ל שעושה תמיד בכל עת א"ע פלי והכנה ע"י עשיית איזה מצנה שיוכל עוד הפעם לעשותה א"כ פיון דכבר עשה המצנה ברצונו ומחשבתו הטהורה פנ"ל הגם שעדיין לא עשאה בפועל ממש עכ"ז שוב אין פח ביד היצר לצננו מהאש הבוער בלבו מאחר שכבר קיים אותה המצנה בכח ובכחון הטוב באמת ועשה עצמו פלי והכנה לעשות עוד זו המצנה אז משמים סייעוהו לגמור המצנה.

ונהו פנונת תוה"ק שרמזה לנו בכפל התיבות נתן תמן עשר תעשר וכדומה על פנונה הנ"ל דכשהאדם עושה פעם א' איזה מצנה פגון צדקה או מעשר וכדומה יכוין אז במחשבתו לעשות עצמו בעשיית מצנה זו פלי והכנה שיהא פח בידו לקיים עוד הפעם מצנה זו ביתר שאת וזש"ה עשר תעשר ר"ל שתעשר עכשיו על בחי' וכנונה זאת שיהא ברצונה ויכולתה לעשות עוד מצות מעשר ובה אתה עושה בקרבה פלי והכנה לעשיית

מצנה זו שנית וממילא עי"ז הוא ניצול ממצודת היצר שלא יהיה שוב יכולת בידו לצננו אח"כ פיון שפבר הוא מןחזק בעשיות מצנה זו כי הלא עשאה פבר שני פעמים היינו עשיותה פעם א' בפועל ועוד הקנה ורצון ומחשבה באמת על העתיד שיהא סיפוק בידו לעשות עוד מצנה זו ומחשבה טובה נחשבת ג"כ למעשה וזהו שאמר שהמע"ה השבח של הכנ"י פפה פרשה לעני ר"ל שבעת ההוא שפורשת פפה בנתינת צדקה לעני אז באותו עת ונדיה שלחה לאביון במחשבה היינו פנ"ל שיהא פח ויכולת בינה לעשות ולקיים עוד מצות צדקה ביתר שאת בשתי נדיה שמצפת ומיחלת הכנ"י מתי יגיע העת שתזכה לקיים עוד המצנה של צדקה בבחי' יותר ויותר לאין שיעור וגבול ואז עי"ז לא תירא לביתה משלג ר"ל לא תירא מהיצר של של"ג היינו תשלג בצלמון שהוא מצנן ומקרר את האדם ואינו מניחו לקיים המצנה אשר ע"כ מבטיחה שלא תירא הכנ"י מזה כי כל ביתה לבוש שנים היינו שנים פנ"ל שהוא מלנפש בכח שני עשיות המצנה היינו עשיות המצנה פעם ראשונה בפועל ממש ועוד הקנה וכלי ורצונו הטוב באמת לעשות עוד הפעם והוא נחשב ג"כ למעשה ונהרי הם שנים ואז שוב אין פח בהיצר לבטל ולמנוע אותו מעשיותה שנית.

רק אדרבה מסייעין לו מן השמים לגמור עוד עשיות מצנה זו בכל טוב ובשלימות יותר וכיה"ר שזנקה פלנו לעשות פנ"ל. אמן: נתון תתן גו' ולא ירע לבכה בתתה לו כי בגלל הדבר גו' י"ל ע"פ מ"ש באוה"ח הק' ז"ל ע"פ אם כסף תלנה את עמי את העני עמה.

דלכאורה ישאל השואל בראותו כי ירבה כבוד האדם בזהב לרוב ללא צורך בו ולמה לא הספיק ה' להאדם רק מה שצריף והכרח לו כי זה מה שאנו רואים שלפעמים יחסר לאדם וא"ל אפילו כדי צרכו.

יש טעם בדבר לייסרו על עונו משא"כ אוצרות הון למה לאיש לאין צורך בהם. לזה הודיע הכתוב כי יש אנשים שאינם ראוים לקבל חוקם לצד מעשיהם.

כי ה' נותן בחסדו שפע הצורך בריוח לכאו"א די מחסורו והיה כי יחטא האדם ואינו ראוי לקבל פרנסתו בכבוד מידו ית' חלקו המגיע לו. ואז לא יטלנו עליון אלא הרי הוא מתקבץ אל מקום אחר ואז הוא צריף לקבל חלקו ע"י אחר ויעשה ה' זה עבור ב' מדות טובות הא' להשתלם האדם בעוה"ז פאלו הרע.

הב' כדי שיזכה הנותן באמצעות נתינת הצדקה וחסד לרעהו וז"ש אם כסף תלנה את עמי פ"א אם ראית שיש לה כסף יותר על מה שאמה צריף לעצמה ואתה מלנה לעמי תדע לה שאין זה חלק המגיע לה אלא חלק האחרים שהיא העני עמה ובזה לא תנשא ולא יתגדל על העני עיי"ש ומכש"כ שלא יתן לו ברנע לב פיון דמשלו הוא נותן לו ועבור זה ברכו הש"י בזה שנתן והפקיד אצלו חלק חבירו וז"ש נתון תתן לו אפילו מאה פעמים מחמת שיש לה יותר מכדי צרכה אז בנדאי אין זה שלח ומחויב אתה ליתן לו אפילו כמה פעמים.

וז"ש ולא ירע לבכה כו' כי בגלל הדבר כו' יברכה פנ"ל הלא עבור זה ברכה הש"י בעושר יותר מכדי צרכה מפני חלק העני שאינו זוכה שיהיה מונח אצלו וגזר הש"י שיהיה בפקדון אצלה ואז יוצרה העני לקבל פרנסתו וחלקו ממש על ידה ודי לו בעונש זה וע"כ החזיר לו פקדונו בכל עת בספר פנים יפות וכן יזכינו הש"י לקיים מצנה זו בכל

הנ"ל וכיה"ר אמן: הפטרה פאָשר השמים החדשים גו' רבי יודן בשם ר"א בנו של ר"י הגלילי או' שמים חדשים אכ"כ.

אלא החדשים אפילו שמים וארץ העתידין להבראות כבר הם ברואים מנא"ו ימי בראשית הה"ד בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ שמים שעלו במחשבה כו' אלא לכבודו כו' ק"ו צדיקים בשבילם נברא העולם עכ"ל הענין הוא כי תכלית עבודת האדם בכל יום ויום תיכף פשיעור משנתו ומליה את ממ"ה הקב"ה ע"כ איבריו ויתבונן בשכלו שכל אבר מאיבריו מגדולם ועד קטנם הוא תלוי בשורשו בגבהי מרומים והש"י הוא המחיה את הכל וכאשר הוא ממליך ע"ע את ממ"ה הקב"ה אז נעשה מזה שם אדנ"י הק' ששורשו בה' תחתונה של שם הנ"ה הק' ב"ה וב"ש לע"ע היינו שהש"י הוא מלך מושל ואדון על הכל וידוע דהאדם הוא סולם מן צב ארצה וראשו כו' היינו שע"י מתנהגים כל העולמות והוא הוא המנענע כל העולמות וממילא כשמתבונן במחשבתו והמליך הש"י ע"ע וע"כ איבריו ומוציא את מחשבתו לפועל ע"י תורה ותפלה ומצות ומע"ט ששייך לכל אבר בדיבור ובמעשה והוא עולה למעלה מעלה עד עולמות העליונים אשר שורשן ביו"ד ראשונה של שם הנ"ה הק' ב"ה וב"ש אז נעשה מזה יחוד (חסר וחקל על דאבדין כו'): שופטים והיה כקרבכם אל המלחמה גו' אל ירף לבבכם גו' ההולך עמכם גו' להלחם גו' ולהושיע גו' ולכאורה אינו מובן מפמה דיקדוקים א' תיבת לבבכם.

מהראוי היה לכתוב לבכם גם ההולך עמכם הי"ל"ל הולך עמכם לאשר תיבת כי בכאן הוא נתינת טעם פלשון דהא הי"ל"ל הולך גם כפול הלשון להלחם ולהושיע: אמנם כ"ז יבואר ע"נ ויובן ע"פ דאי' בגמ' יומא אמר ר"ל גדולה תשובה שזדונות נעשות כשגגות שנ' שובה ישראל כו' כשלת כו' איני והאר"ל גדולה תשובה שזדונות נעשות כזכיות שנ' כו' ל"ק פאן מאהבה פאן מיראה מאהבה נעשו כזכיות.

מיראה נעשו כשגגות עכ"ל הגמ' והנה לפ"ז כשעושה תשובה מיראה שאז הזדונות נעשות כשגגות אזי שני היצרים שפאדם אינם שומחים היצ"ט אינו שומח כי עכ"ז נשאר לו להאדם עוד השגגות שהם חטאים.

והיצה"ר אינו שומח כי מקודם היו זדונות ועכשיו נעשו שגגות אמנם כשהאדם עושה תשובה מאהבת ה' באמת בשלימות. פראוי לאל גדול רם ונשא אז היצ"ט יש לו שמחה בשלימות כי הזדונות נעשו זכיות ובנדאי פן מהראוי לכל איש ישראל לעשות תשובה מאהבה ובפרט בר"ה יום הק' והנורא ובעשי"ת והנה ידוע דרחז"ל אשר כ"מ שנא' היום זהו יומא דר"ה יום הגדול והנורא אשר יבואו בני האלהים כו' ואז צריכין ישראל להתחזק בתשובה ומע"ט ועפ"ז נבאר הפסוקים ונגש הפהן גו' אתם קרבים היום היינו בר"ה.

על אויביכם. הוא מלחמת היצה"ר להכניעו ולעשות תשובה על כל החטאים והעונות ולזה הזהירה לנו תוה"ק אל ירף לבבכם היינו שלא תעציבו ולא תדאיבו שני היצרים שבלבבכם היצ"ט והיצה"ר במה שלא תעשו תשובה רק מיראה ויבוא מזה מורה ותוגה לשני יצריכם וכנ"ל רק תראו לעשות תשובה מאהבת הש"י ואז יהיה היצ"ט שומח בשלימות.

כי ה' ההולך עמכם תיבת פי יפנרש בכאן בלשון אלא היינו לעשות תשובה רק מאהבה לה' אשר הולך עמכם בכל עת ועושה לכם נסים ונפלאות עד אין מספר להלחם עם אויביכם ע"ד כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו ולולא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו.

ולהושיע אתכם היינו כי ע"י התשובה מאהבה הוא מושיע אתכם להיעשות מזדונות זכיות וכיה"ר שזנפה לעשות תשובה באמת ובלב תמים מאהבת ה' אמן: תצא פי תצא גו' ושבית שביו.

הנה ידוע שכל עיקר פוננתם של ישראל כשהיו יוצאים למלחמה על אויביהם היה רק עבור הנ"ק שהיו מפוזרים ומובלעים וסגורים ונבוכים ביניהם של החיצונים שורש הרע מאז מחטא אדה"ר וישראל במעשיהם הטובים ובמחשבתם הטוהרה היו פודים אותם מהשבי והמאסר שהיו פלואים שם.

וז"ש כי תצא כו' ושבית שביו היינו שעיקר פוננתה יהיה רק להוציא הנ"ק מכל מקומות מושבותיהם שהם מובלעים בתוך שורש הרע: ולהוציא בולעו מפיו ולהעלות הנ"ק למקור שורשם הרמה בקודש וכיה"ר אמן: זכור את אשר עשה לך עמלק במדרש פתיב זכור את יום השבת לקדשו יכול דשני הזכירות שנים הם על זה אמר שלמה אין זכרון לכסיל עם החכם אלא זה זכור לקדשו ולכבודו וזה זכריהו למחותו ולאבדו וי"ל ביאור דברים אלו הוא דהשורש הדבר הוא דהתורה"ק הנהירה אותנו על ד' זכירות היינו שזנפנו תמיד אלו הד' דברים אשר הם עיקרי ושרשי הדת א' לזכור תמיד בכל עת מעמד הנבחר אצל הר סיני שכל איש ישראל צ"ל בעיניו תמיד בכל עת ורגע פאלו הוא עומד בהר סיני לקבל את התורה דבאדם שייך עבר ועתיד אבל אצל הש"י אינו שייך זה ובכל יום ויום הוא נותן התורה לעמו ישראל וע"כ כשהאדם פותח איזה ספר ללמוד צריך אז לזכור מעמד הר סיני וכאלו הוא קיבל את התורה מפי הגבורה ואז בא עי"ז לידי אימה ויראה כמו שניתנה התורה ברמת ובזיעה שנא' ויחרד כל העם אשר במחנה וצריף שיהיה להאדם חרדה בכל הרמ"ח איבריו הנק' מחנ"ה כמ"ש ויהיה מחניף קדוש זכירה שניה הוא זכור את אשר עשה גו' למרים ר"ל כשהאדם מסתכל ומתבונן במעשה הצדקת מרים הנביאה אשר בא עליה עונש כזה על שדברה לה"ר על אחיה משרע"ה לפני שמו ית' כי אין הקב"ה רוצה שיקרא שום אדם רע לפני ה' רק שצריף לשמור פיו ולשונו שלא ידבר בהם רק טוב ולמשוף חסדים לעולם ולהוציא הטוב מן הסתום אל הגלוי ולקבוע הטוב בהפה להכניע בלשון צדיק כל חלקי הרע תחת הטוב: זכירה ג' הוא זכירת שבת שצריף אדם ליזהר ולקדש את יום השבת וכל ימי החול צריף כל אדם לזכור את יום השבת ולייחל ולצפות על קדושת שבת וכמו ששנינו חייב אדם לומר היום יום אחד בשבת או שני בשבת כו' וצריף כל אדם לחבר קדושת שבת עם כל יום ואח"כ זכירת עמלק ר"ל הגם פי האדם הוא בדביקות גדול להש"י ולבו בוער פאש לעבודתו ית' עכ"ז צריף הוא מאוד ליזהר להשגיח ע"ע בעינא פקיחא שלא יתן מקום לחלק הרע שבו כי ניצוץ היצור הוא טמון בלבו של אדם וגם פי יחשוב האדם שהוא פעת במדרגה גדולה בדביקות עליון יוכל להיות שפתאום תעורר בקרבו תאוות היצה"ר וצריף ליזהר ולהשגיח על זה מאוד בכל רגע למחות זכרו מלבו.

אף שהאדם הוא דבוק תמיד בקדושת שבת כמו שמצינו בדור המדבר שהיו דור דעה והיו אז במדריגה גדולה וגבוהה מאוד וראתה שפחה על הים כו' וקבלו התורה מפי הגבורה ונפסקה מהם ונהמת הנחש רק מחמת שנסו את הש"י במה שאמרו היש ה' בקרבנו אם אין ולא עשו שום דבר עבירה בפועל רק שחטאו במחשבתם שרצו לדעת מאין נמשך להם ההשפעה עליונה של הש"י אם ע"י הנהגה שהוא ע"פ עולמות התחתונים ע"י המדות לפי מעשיהם של הפרואים לטוב או כו' או שהשפעה בא להם ע"י הנהגת עולם העליון המכונה בשם א"ס ויש בכאן שכל עמוק ונפלא בפיאור חטא זה אין כאן מקומו הינצא לנו מזה הגם שהיו אז במדריגה גדולה.

עכ"ז מיד שחטאו בהרהור המחשבה אז מיד ויבוא עמלק. ע"כ צריף כל אדם להשגיח ע"ע ולהכרית זכר עמלק היושב בקרבן שלא ימצא בו ממנו שום רנשם כל שהוא כיה"ר אמן: ואתה עיף ונגע גו' י"ל דהתורה מלמדת ומורה לכל איש ישראל הדרך הטוב והישר והנהגה המאושרת אף להנצל מהאויב הרע הטמון בלבן של אדם דהנה באמת לא זו בלבד דזרע ישראל הם מצוונים על מחיית האומה זרעו של עמלק אלא אף גם כל איש ישראל צריף למחות חלק הרע הטמון בלב כל אדם המכונה בשם עמלק ולשרש אחריו שלא ימצא בו שום שמץ ממנו אף משהו בעלמא דכ"ז שנמצא זרע עמלק בעולם אז פיון דהאדם הוא עולם קטן אז בנדאי נמצא בכ"א פח עמלק וחלק הרע המתעורר בכל פעם להחטיא את האדם ולזה באה הזכירה בתוה"ק.

והנה פחם של זרע ישראל אינו אלא בפה הקול קול יעקב בתורה ובתפלה וכשאדם יש לו פח זה ובוער לבו תמיד להש"י אז אין שום רע יכול לשלוט בו ח"ו אבל אם האדם מניח פח זה זה ומשליכו אחרי גיוו.

ויסעו מרפידים שריפו ידיהם כו' אז מיד ויבוא עמלק. ותיכף שורה הרע עמו אף אם האדם תופס עכ"פ במדת היראה להיות ירא מלפניו ית'.

לעבור על רצונו עכ"פ אינו בא לידי חטא וזש"ה ואתה עיף ונגע היינו שפחלש פחף המיוחד לה שהוא בפה היינו בתורה ובתפלה מחמת שריפו ידיהם מד"ת ומעבודת הש"י וגם אינם במדריגת יראה וזש"ה ולא ירא אלהים.

ע"כ תזפור תמיד בכל עת ורגע ותהנה נזהר תמיד מאוד בכל ענייניו שלא יכשילף פח עמלק וזה"ש מחה תמחה מלבבך שורש הרע ולהכניע אותו תחת הטוב וזש"ה ונהנה כאשר ירים משה וגבר גו' ר"ל ידו הוא פוחו היינו כשהצדיק מרים זה הפח להגביר הטוב על הרע אז וגבר ישראל אבל כאשר יגיש וירפה עצמו מזה הפח מיד וגבר גו' אשר ע"כ עצה הוגנת לו לכל אדם להתחזק א"ע בתור' ובתפלה להכניע הרע תחת הטוב והש"י? הא בעזרו וכן יה"ר שנזכה במהרה לנצחו ולמחותו ולאבד זכרו מהעולם מפל וכל וזה ינה ע"י משיח צדקינו שיבוא בב"א: נצבים אתם נצבים היום פולקם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם גו' צריף להבין ולדעת מהו לשון נצבים האמור כאן.

פי מהראוי היל"ל אתם עומדים או אתם היום פולקם לפני ה' כו' גם אינו מוכן פיון שאמר פולקם הרי כלל פולקם וא"כ למה פורט אח"כ ראשיכם שבטיכם גו' גם צריף להבין מהו זה שאמר מחוטב עציו עד שנאב מימיה זהו לכאורה פלא גדול לאשר רצונו

לכלול בן־עלם מקטן ועד גדול מהראוי הנה לאחוז הדבר מן הקצה אל הקצה היינו מהגדולי גדולים שבהם עד הקטני קטנים שבהם בבחי' האיכות והמעלות ולמה אמר שתיקה בבחי' קטני המעלות: אכן בהעיר לב ושום שכל י"ל אחר אשר חנן אלהים ברחמי דהנה פתיב ומלה אין באדם נצב מלה עיי"ש ברש"י ונראה לבאר זה הפסוק ע"ד רמז נסוד פידוע מספה"ק פשעלה ברצונו הפשוט ב"ה וב"ש הנכבד והנורא להאציל ולברוא את העולמות עיקר העילה והסיבה שגרמה והפריעה להיות בריאת העולמות הנה רק משום שהנה רצונו הקדום להתאר בתואר מלכות כי כל התוארים והכוחות היו אז פלולים בעצמותו ית' וית' אכן תואר מלכות אין מלה בלא עם ולסיבה זה האציל ובר"א ויצ"ר ועש"ה את העולמות בן־עלם עליונים ומחתונים כדי להתנודע ולהגלות כי הוא לבדו מלה ע"כ העולם פלו בבודו ומלכותו בפל משלה וכמבואר אצלנו פמה פעמים בשם האריז"ל ע"פ ה' מלה גאות לבש עיי"ש ולאשר גלוי וידוע לפניו ית' וית' שאין פח המושג בהנבדלים לקבל אור בהירתו אור א"ס ית' אור צח ומצונחצח.

לזה כביכול צמצם א"ע בצמצומים רבים והאיר שפעו וסיותו ואור בהירתו לכל עולם ועולם כפי אשר יוכל שאת לקיומו ולצורה סיותו והעמדת מערכתו וברא ד' עולמות בכללן עול' אצילות הק' ועולם הבריאה והיצירה והעשייה ובכל עולם ועולם ישנו עשור ספירות והם כח"ב חג"ת נהי"ם וכל אחת פועלת פעולתה לפי כוחה ובהירתה אשר יסד בה חי הסיים יוצר בראשית בן־עלם וכן משפיעים זה לזה וכל א' פלול מכלם וכולם ברזא דאחד וכמאמר אליהו ז"ל בהתיקונים ואנת הוא דקשיר לון ומייחד לון כו' והנה בחי' מלכות הקדוש שכל עולם ועולם ובכל בחי' ובחי' לית לה מגרמה פלום שום פעולה עצמית בסוד וילון אינו משמש פלום וכבוד מספה"ק כ"א היא בבחי' הארה כוללת שמקבלת מפל הספירות הק' עיי' מדת הסוד צדיק חי עלמין והיא מחלקת שפעה אשר קבלה לעולמות התחתונים בסוד ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה וידוע מספה"ק ע"פ ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדם לפני מלה מלה לבנ"י וסודן של הדברים הם עמוקים ורחבים מני ים אכן תמצית הדבר הוא בסוד אבידה מדעת אשר גזרה חכמתו ית' וית' לצורה העמדה וקיום העולמות נמשלשו וירדו נ"ק ונבלעו בין הקליפות ר"ל אכן הבורא בהוב"ש שם חול גבול לים היינו למלוכה הק' אשר סביב רשעים יתהלכון להיות להם אחיזה ח"ו ובעולם האצילות הק' אין להם שום אחיזה פלל כ"א מעט בעולם הבריאה ויותר ביצירה ועוד יותר בעשייה ועיקר המקור הקליפות והחיצונים הוא אדו"ם וע"מלק זרעו בסוד כי ר"ג גע באפו רג"ע נוטרי' "ראשית" גוים "עמלק וכו"ז שיש להם מלוכה וממשלה ושום התנשאות אז כביכול אין מעמד ומצב הראוי למלוכה הק' לקבל שפעה ובהירתה הראויה לקבל מספירות הק' וכאשר אחינו ב"י עם ה' בני אל חי נותנים לבם לזה וצועקים במר נפשם אל ה' ועושים תשובה שלימה בלבב שלם ובאמת ואומרים שירות ותשבחות למלה אל חי וקים ברעותא דלכא וע"י הזמירות הזכות בידם לזמר עריצים ולהכרית פל החוחים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה ועי"ז מתניחדת המלכות הק' בבעלה כביכול ומקבלת שפעה רב טוב מהספירות הק' העליונים ומשפעת חסדים ורחמים וכל חדו וכל ברפאין להכני' לתתא והנה נודע פי דהמע"ה הנה בבחי' וסוד המלוכה הק' וסיגרא עילאה קדישא ובימי דוד ושלמה בנו קיימא סיגרא באשלותא בסוד מילוי הלבנה בחצי החודש פי מאע"ה עד שלמה היו ט"ו דורות וכן

מִרְחֲבֵעַם עַד חֲוָרְבָן בַּהֲמִ"ק הָיוּ ג"כ ט"ו דורות פי ע"י חֲטָאֵי הַמְּלָכִים אֲזַי כְּבִיכּוֹל נִפְגַּם הַלְבָנָה וְנַעֲשֶׂה פָגַם כְּבִיכּוֹל בְּסִיְהָרָא עֵילָאָה קַדִּישָׁא מְעַט מְעַט עַד אֲשֶׁר נִחְרַב הַבֵּית בַּעוּה"ר אָף דַּהֲמַע"ה שְׁנַשְׁמַתּוּ הִיתְהַבְּסוּד הַמְּלוּכָה הַק' נָתַן לְבוֹ לְתַמְנָן בְּחִיּוֹ מִדְרִיגָתוֹ וְע"י תְּשַׁבְּחוּתוֹ וְזַמְרֻתוֹ הַנְּעִימִים הַכְּרִית כָּל הַקְּלִפּוֹת וְהַחִיצוֹנִי הַסּוּבְּבִים לְהַקְדוּשָׁה וּבִפְרָט כָּל מַלְכוּת אָדוּם וְכַמ"ש נִהְיָ כָּל אָדוּם עוֹבְדִים לְדוֹד וְהַסִּיר מֵהֶם שֵׁם הַמְּלוּכָה מִכָּל וְכָל וְאֲזַי כְּתִיב וַיַּעַשׂ דְּוֹד שֵׁם גּו' וַיִּמְלוּךְ דְּוֹד ע"כ יִשְׂרָאֵל וְגַם בְּשֵׁהֲמַע"ה פְּתִיב וְתַפּוֹן מַלְכוּתוֹ מְאוֹד וְאֲזַי הָיָה מְעַמָּד וּמַצָּב הָעֶרְכָּה שְׁלִימָה לְהַמְּלוּכָה הַק' לְקַבֵּל שְׁפַע בְּהִירוֹת וְחֲסֻדִים טוֹבִים מִכָּל הַסְּפִירוֹת הַק' וְאֲזַי נַעֲשֶׂה קִיּוּם וּמַצָּב וְהָעֶרְכָּה נְכוֹנָה לְהַקּוּמָה שְׁלִימָה הַקְדוּשָׁה הָעֵלְיוֹנָה וּמְלֻךְ אֵין בְּאָדוּם הַיְיָנוּ לְאֲשֶׁר אֵין שׁוּם שֵׁם מְלוּכָה וּמְמַשְׁלָה בְּאָדוּם לְזֶה נֶצֶב מְלֻךְ נַעֲשֶׂה קִיּוּם וּמַצָּב וְהָעֶרְכָּה לְהַמְּלוּכָה הַק' בְּבַחֲי' קוּמָה שְׁלִימָה וְעַבּוֹר חֲטָאֵי הַמְּלָכִים כְּתִיב בִּיהוֹרָם בְּן יְהוֹשֻׁפֵט בְּיָמָיו פָּשַׁע אָדוּם מִתַּחַת יַד יְהוּדָה וְכַתִּיב וַיִּפְשַׁע אָדוּם מִתַּחַת יַד יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲזַי תִּפְשַׁע לְבָנָה עֵי"ש בְּרִש"י וּלְפִי דְרָכֵינוּ יוֹבֵן ע"נ הַיְיָנוּ לְאֲשֶׁר פָּשַׁע אָדוּם מִתַּחַת יַד יְהוּדָה וַעֲשׂוּ מְלֻךְ עֲלֵיהֶם וְלִזְנָה אֲזַי תִּפְשַׁע לְבָנָה סוּד הַסִּיְהָרָא עֵילָאָה כְּבִיכּוֹל וְכַבּוֹד אֱלֹהִים הַסְּתַר דְּבַר וְהִנֵּה מִשְׁרַע"ה רַעֲיָא מְהִימְנָא קַדִּישָׁא הָעֵלְיָה וַיִּיחַד וְקָשַׁר אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּכִלְלָן וּבִפְרָטָן לְבַחֲיָתוֹ וּמִדְתּוֹ מִדַּת הַתְּפָאֶרֶת מִדַּת הָאֲמַת כְּפִנּוּדַע בְּסוּד יַעֲקֹב מְלֻכָּר מְשִׁיחָא מְלֻגָּאָו וְאֲמַת הוּא מְרַכְּזָא אֲמַצְעֵי לְכָל הָעוֹלָמוֹת א' הוּא רֵאשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת וְתִי"ו בְּסוּף וּמ"ם בְּאֲמַצְעַי וְע"י שְׁפָאָו כָּל יִשְׂרָאֵל לְבַחֲי' אֲמַת לְזֶה נַעֲשֶׂה קִיּוּם וּמַצָּב וְהָעֶמְדָה וְהָעֶרְכָּה לְהַמְּלוּכָה הַק' וְלְהַקּוּמָה שְׁלִימָה הָעֵלְיוֹנָה וְזֶהוּ אֲתָם נֶצְבִים הַיּוֹם כְּנֹלְכֶם גּו' אֲתָם אוֹתִיּוֹת אֲמַת וְכֹלְכֶם בְּבַחֲי' נֶצְבִים בְּקוּמָה שְׁלִימָה וְהָעֶרְכָּה וּנְשִׂאוֹת רֵאשׁ לְפָנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין שׁוּם מְסוּךְ הַמְּבַדִּיל בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבִשְׁמִים רַק בְּסוּד פְּנִים בְּפָנִים גַּם י"ל אֲתָם וְטָרְג' "אל" תִּשְׁלִיכֵנוּ "מְלַפְנֵיךָ גַּם נוֹטְרִי" וְרוּחַ קְדוּשָׁה "אל" תִּלְקַח "מִמֶּנּוּ וְהִבֵּן כ"ז וְהִנֵּה אַח"כ חוֹזֵר וּמְבָאָר כָּל הַבַּחֲי' קוּמָה שְׁלִימָה בַחֲי' וְסוּד יו"ד סְפִירוֹת הַק' לז"א רֵאשִׁיכֶם שְׁבִטִיכֶם זְקִנֵיכֶם וְשׁוֹטְרִיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הֵם ה' בַּחֲי' וְאַח"כ בְּפִסּוּק הַשְּׁנַי מוֹנָה ג"כ ה' בַּחֲי' טְפָכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ כו' מְחוֹטֵב עֲצִיךָ עַד שְׁאוּב מִימֵיךָ וְהֵם בְּסוּד יו"ד הוִי"ת בְּסוּד ה' חֲסֻדִים וְה' גְּבוּרוֹת וְאוּמְרוּ מְחוֹטֵב עֲצִיךָ ג' י"ל דְּהִנֵּה כְּתִיב בְּן אָדָם קַח לְךָ עֵץ אֶחָד וְכַתּוּב עָלָיו לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן חֲבִירָיו וְלִקְחָה עֵץ א' וְכַתּוּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְלְכָל יִשְׂרָאֵל חֲבִירָיו וְקָרַב אֹתָם אֶחָד אֶל אֶחָד וְהָיוּ לְאֶחָדִים גּו' וְאַח"כ כְּתִיב וְעַבְדֵי דְוֹד מְלֻךְ עֲלֵיהֶם וְרוּעָה א' הִנֵּה לְכֹלָם גּו' וְלִהְבִּין זֶה י"ל דְּהִנֵּה כְּתִיב כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה וְכַתִּיב וַיִּטַּע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֵן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר יֵצֵר כִּי נוֹדַע מִסַּפְה"ק סוּד הַגֵּן הַק' שֶׁהוּא סוּד הַמְּלוּכָה הַק' וְהִיא נִק' בְּבַחֲי' שְׂדֵה מְקוּם הַרְאֹוִי לְזִרְיָעָה וּבְסוּד שְׂדֵה תְּפוּחִין קַדִּישִׁין וְשֵׁם שְׂמֵל הַבּוֹרָא בַּהוֹב"ש הָעֵץ הַחַיִּים אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגֵּן בְּסוּד עֵץ הַחַיִּים אֲשֶׁר מְהַלְכוּ ת"ק שְׂנָה וְהוּא סוּד אֵילָנָא רַבְרָבָא וְתוֹקְפָא אֲשֶׁר תַּחְתּוֹהִי תְּטַלֵּל חִינוּת בְּרָא וּבְעַנְפוֹהִי דְדוֹרִין צְפָרִי שְׂמֵיָא סוּד הַנְּשִׁמוֹת הַק' שֶׁל בְּנֵי אֵל חִי אֲשֶׁר מְקוּרָם נִחְצָב מְשֵׁם וְהוּא בְּסוּד מ"ה הַק' מְסַפֵּר אַד"ם וְזֶהוּ כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה וְהָבֵן וְלִרְמֵז זֶה צִינָה הַבּוֹרָא בַּהוֹב"ש לִיחְזַקְאֵל הַנְּבִיא לִיקַח עֵץ א' לְמַלְכוּת יְהוּדָה וְעֵץ א' לְמַלְכוּת יִשְׂרָאֵל לְסוּד כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה וְלִיחְזַקְאֵל הַנְּבִיא לִיקַח עֵץ א' לְמַלְכוּת יְהוּדָה וְעֵץ וְעַבְדֵי דְוֹד מְלֻךְ עֲלֵיהֶם וְהָבֵן וְלִרְמֵז אֵלוֹ הַשְּׁנַי עֲצִים הָיוּ עַל הַמְּזַבֵּחַ שְׁנֵי גְזִירֵי עֲצִים וְהָיוּ כְּפִרְתִים עֲצֵי הַמְּעֶרְכָה הַיְיָנוּ לְרַמֵּז שֶׁהָיוּ כְּפִרְתִים וְחוֹטְבִים וּמְמַשְׁכִּים הַשְּׁפַע עֵילָאָה

ונחסדים טובים מבחי' עץ החיים ועץ השדה וכו"ל והנה נודע ומבואר אצלנו כמה פעמים (ועיין בפ' וישב) ובפרט בפסוק השמר לה פן תעזוב את הלוי כל ימיה על אדמתה שעיקר התקשרות ויחוד כל המדות הק' והמשכות השפעות קדושות וחסדים ורחמים הוא רק ע"י מדת יסוד ולזה מדת יסוד נק' כפיכול בבחי' חוטב עציף פי הוא ממשיף השפע הקדושה מבחי' עץ החיים אשר בתוך הגן עד שואב מימיה הוא בחי' מלכות הקדוש שהיא שואבת כל מימי החסדים העליונים וכל ברכאין וכל נהורין עילאין קדישין וכמ"כ בקומה השלימה הישראלית האבות הקדושים הם נק' בבחי' חוטבי עצים בסוד מתצדי חקלא שהם ממשיכים השפעות קדושות וחסדים טובים ורחמים וכל ברכאין טבין לכל זרע ישראל ואנשי ישראל שואבים ומקבלים השפע הקדושה וכל הטובות וישועות וכיה"ר עד ביאת משיח צדקנו ויגאלנו גאולת עולם בב"א: אתם נצבים היום וגו' אלהיכם וגו' במדרש זש"ה איומה פנדגלות דיקמה הקב"ה את ישראל כמלאכים במלאכים פתיב שרפים עומדים גו' ביישראל פתיב אתם נצבים המלאכים אומרים קדוש קדוש קדוש ויישראל אומרים אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב עכ"ל לענינינו: ובהעיר לב ושום שכל ובינה נדעת י"ל כי הנה נודע מדברי חז"ל דאין עמידה אלא תפלה שנא' ויעמוד פינחס ויפלל ולכאורה אינו מוכן הכי לא מצינו זולת זה שום לשון עמידה באיזה אדם כ"א בתפלה דוקא ובנדאי לא דבר רק הוא ח"ו ולא לפי פשטות הענין אף באמת חז"ל פונונו בזה לאיזה דבר שכל נפלא העומד ברומו של עולם ושרש הדבר הוא כף דבאמת חז"ל לא דברו מן אנשים פחותי ערף כ"א מן אנשי לבב השלימים ביראת ה' ובתורתו ובאלו אמרו חז"ל אין עמידה אלא תפלה ר"ל דאצלם לא שייף עמידה כלל דכל מי חיים הם הולכים בשכלם ומחשבתם ממדריגה למדריגה ומעולם לעולם עליוני פשהאדם רוצה לבקש את הבורא כל העולמים בהוב"ש ולהשיג ולבוא לעבודה האמיתית ולדבק עצמו תמיד בכל עת ורגע בהש"י אז צריף האדם הלזה לחקור ולחפש ולבדוק עד מקום שידו מגעת יומם וליילה ע"י תורה ומצוות וע"י צירופי אותיות ותיבות ושמותיו הק' וע"י מלאכים הק' שפכל עולם ועולם ובכל מדה הקדושה ונמצא שא"א לו להיות כלל במעמד ומצב אחד ולזה נק' הצדיקים מהלכים כמ"ש ונתתי לה מהלכים בין העומדים האלה ואצלם לא יצוייר כלל לשון עמידה כי אם בתפלה דהוא הדביקות וחיבור באמת אל הבורא ית"ש דהאדם כשמתחיל להתפלל קודם שמגיע לתפלת העמידה שהוא תפלת י"ח אז הולף דרף השתלשלות העולמות ע"י השירות והתשבחות שאומר ופסוקי דזמרה ומשיג האדם בכל פעם שכל גדול ביותר דרף מדות הק' אבל עדיין לא הגיע לדבר אל המלך בעצמו להיות דבוק אצלו ממש בלי שום הבדל מסף וחקל אפילו של קדושה עליונה זולת אורו של א"ס הפשוט בלבד ולכך נק' עולם אצילות הוא מלשון אצלו היינו שאדם עומד אצלו ית' כפיכול זו דוקא בתפלת י"ח שאז האדם עומד בעולם אצילות ואין שום מסף וחקל הקודש מפסיק בין האדם לקונו רק אור הא"ס ב"ה הוא המקיף את האדם מכל צדדיו ולפני ה' ישפוף שיחו משא"כ קודם שהגיע לתפלת י"ח אינו דבוק עדיין עם המלך אע"ג דבחינת אצילות הוא בכל עולם ועולם מכ"מ אינו נגלה עצמותו ית'.

זולת ע"י לבושים שפכל עולם ועולם עד"ז פשהאדם עוסק בפ' קרבנות שהיא עולם
העשייה אז הוא דבוק באצילות דעשייה וכן בפסוקי דזמרה הוא מתקרב יותר אל עולם
המלאכים ואז הוא באצילות דיצירה ובברכות יוצר הוא מתקרב עוד יותר.

ואז הוא בעולם השרפים שהיא אצילות דבריאה עד אשר מגיע האדם לתפלת י"ח שם
הוא דבוק באצילות דאצילות ומשם אין לילה יותר כי פינן שצריף האדם לצייר בשכלו
ולהיות דבוק במחשבתו דביקות אמיתית איה הוא עומד לפני ית' לבדו ומקיף אותו והוא
מתחנן אליו כבן המתגטגע לפני אביו ומסדר בקשתו מעומקא דלבא ושם לא יצויני
הליכה ולכה נק' תפלת י"ח תפלת העמידה פי שם האדם עומד לפני רבו ומלכותא דרקייע
כעין מלכותא דארעא כמלה ב"ו אשר כל מי שרוצה לבוא אל חצר המלה פנימה אז
הולך מקוד' מחצר לחצר ומחצר לטרקלין ומטרקלין לפלטרין ומפלטרין לחדר בית
המלה וכשיבוא לפני המלה ממש אז הוא בבחי' עומד ולא הולך פי תכלית ההליכות שלו
מקודם הי' רק להיות בבחי' עומד לפני המלה כמ"כ הוא דרך תפלתנו לפני מלכנו
בוראנו יוצרנו ית' צריכין אנו מקודם לעלות ממדרגה למדרגה ואנו הולכין מהיכל
להיכל ומיחדין בהיכלין נפשינן בנפשינן רוחין ברוחין נשמתין בנשמתין.

עד שאנו מגיעים ובאים להיכל קדשי קדשים ומשם באים למלכות דאצילותא קדישא
וכשאנו באים שמה אנו עומדים לפני יוצרנו ית' ושוב אין אנו נק' הולכים כ"א עומדים
ולזה נק' השמ"ע תפלת העמידה והנה בנדאי כמו שאנו עושים ומקדשין א"ע למטה
כמ"כ אנו מעוררים את הדוגמא למעלה וא"כ פשאנו באים למדרגה של העמידה לפני
ית"ש לבדו אז גם הוא ית' יתיצב כביכול לפנינו ר"ל כמו שאנו עומדים לפני ית'
ומדבקים מחשבתנו אל גןודת האמצעי והוא הגןודת הפנימית המחיה את כל שהוא
אלהותו ית' שורש הפל כף באמת הקב"ה מצמצם א"ע כביכול ועומד בעצמו כביכול על
גןודת ישראל שהם גןודת מחשבתו אשר בשבילם ברא כל העולמות עליונים ותחתונים
פדי להיטיב לזרע ישראל והם עיקר הרצון והמחשבה הקדומה ואכן הראשה שממנה
הנשמת העולם ובנ"י הם יסוד מוצק לכל העולמות ועבורם נבראו הפל פדי לשמשם
ולהכין להם כל צרכיהם וכל הנבראים הם משועבדים תחת זרע ישראל לעשות כל
רצונם וע"כ נקרא הוא ית' צור ישראל שהוא צורה של ישראל החקוקה בהפסא אצלו
כי הם עיקר הצורה והמחשבה שלו בתחלה: ובזה תבין מ"ש הפתוב הנני עומד לפניך
שם על הצור לפניך ר"ל בשבילך אני עומד שם היינו כמו שאתה עומד במחשבתך
ומצויר אצלה שאתה דבוק אצלי ממש כף אני עומד שם על הצור ר"ל על הצור של
ישראל היינו שהיה המחשבה הקדומה רק להיטיב לזרע ישראל ועבורם נבראו כל
החסדים טובים וכל מיני השפעות טובות וכל העולמות צריכין ליתן שפעם להכנ"י.

פי זהו עיקר חיותו וקיומו שבשביל זה נבראו וזש"ה והפית בצור היינו שתפה בזה הצור
פלומר שתעורר זו המחשבה העליונה ודביקות אלהותו ית' בהכנ"י. ואז ניצאו מים משם
תמשוף כל השפעות טובות וחסדים טובים לזרע ישראל: וכאשר אנו זוכים לבוא לבחי'
הקדושה לתפלת העמידה כנ"ל.

אז אנו מתחילין לומר ברוך אתה ה' וברו"ך הוא מקור והוא חכמה העליונה להמשיך
שפע ולתקן וליקשר חכמה תתאה בחכמה עילאה ולזה אנו אומרים אלהי אברהם פי

אאע"ה ה'ה הולך בקל העולמות ובכל המדרגות ונבחר לו להיות פסא ומרפכה לחכמה העליונה ע"י מדתו מדת חסד לאברהם ונעשה מרפכה לימין להיות נמשך ונשפע ע"י החסדים פולם בעולם ונק' אלהי אברהם קו הימיני: אלהי יצחק פי יצחק הביט והסתפל ג"כ בכל העולמות והמדרגות ובחר לו להיות פסא ומרפכה לעולם הבינה שממשיך ע"י הברכה בכל העולמות ע"י שהיה מודיע לכל באי העולם דאית דין ואית דין והיאך צ"ל מלא חרדה מפחד ה' ומהדר גאונו וזהו קו השמאלי ואלהי יעקב הנא"ו הנוספת במקום הזה הוא להורות פי אות נא"ו היא מתניחסת אל יעקב שזהו מדתו ממש מדת ת"ת פנודע ליו"ח פי יעקב כל מעשיו וכל תנועותיו וכל דרכיו היו רק באמת ולא היה בו שום תנועה של שקר ח"ו כמו שמעיד עליו הפתוב תתן אמת ליעקב ונעשה פסא ומרפכה למדת אמת העליון קו האמצעי וע"כ כל עבודת עם ה' בני אל חי ליחדא ולא תקשרא באבהו בכל התפלות ובפרט בימי הרצון בר"ה הק' והנורא אנו מטהרין ומזכרין מעשינו ע"י התשובה ומע"ט ונותנין אל לבנו שכל ההבלים של שקר וכל בחי' הרע שבעולם הפל נחשב כאפס ואין נריק ואז אנו מעוררין ההבל של אמת העליון היינו ע"י שאנו תוקעים בשופר והבל של התוקע נכנס לתוף השופר אז זה ההבל יוצא מתוף השופר ומעורר ההבל העליון הבל האמת שהוא קשור ואחוז בשורש של הוי"ה של שם ס"ג הק' דהוא במילוי ג' יודי"ן ואל"ף דהבל גימ' ל"ז כמנן המילוי של שם ס"ג וג' יודי"ן הנ"ל מרמזין לג' מתשבות דכל יו"ד רומזת לחכמה ומחשבה פנודע ויש ג' מיני מוחין מוח של חכמה פנ"ל היינו מה שהאדם מחדש במוחו ומחשב רוממות אלהותו ית' שמו וחקמתו הסתומה.

ויש חכמה שנית שהוא חכמת הזכרון ר"ל שאע"פ שאינו יכול לחדש איזה דבר שכל בחקמתו עכ"ז ע"י שזוכר בחכמת הבורא ית"ש הוא מחשב בו תמיד ודביקות מחשבתו הוא רק באלהותו ית' ויש עוד חכמה שהוא חכמת הדמיון היינו מה שהוא מדמה מילתא למילתא ומבין דבר מתוף דבר ולזה מרמזין הג' יודי"ן הנ"ל וכולם צריכין אנהנו לחבר אותם ולהדביקם במקור החכמה הבא מא"ס ב"ה דהוא שורש של השרשים הוא האל"ף אלופו ש"ע ואז נעשה המילוי של שם ס"ג דהוא במילוי ג' יודי"ן ואל"ף כל ההבלים אל שורש הוי"ה אז נתמלא ונצטרף ההבל הק' הוא גימ' ל"ז אל שורש הוי"ה בעצמו שהוא גימ' כ"ו ואז יוצא שם הנ"ה הק' במילוי ס"ג אף באמת יש ז' הבלים כמו שחשב שהמע"ה בספרו הבל הבלים כו' שהם נגד ז' ימי הבנין ולכל הבל יש שורש הוי"ה אשור נדבק בו.

ונמצא ז' הבלים שהוא ז"פ ס"ג שהם כ"א פעמים שם אהי"ה הק' שבכל פעם ס"ג יש ג"פ אהי"ה דהוא הג' יודי"ן המרמזין אל ג' אהי"ה ועולה פחשבון אמ"ת וזה אנו מעוררין בקול השופר ההבל של אמת ואז פשעולה זה ההבל צריכין כל החיצונים והשקר להיות נידחין ממנו ומיטמרין בגוקבא דתה"ר (והפל הוא בחודש אלול ימי הרצון ומרמז אל הוי"ה של ס"ג ואהי"ה פנודע דלמ"ד מרמז על ג' יודי"ן של שם ס"ג וא' עוד שמעתי מאדמו"ר דאלול הוא נוטרי' א' לו"ל ר"ל דבחודש אלול הוא ית' מקנן שם והכנ"י מתניח בן עם הבורא בהוב"ש שהוא האל"ף אלופו ש"ע והבן) וכל המספים המבדילין נתבטלו ואורו של הקב"ה מזריח ומופיע על נשמות ישראל ועולה הטהרת הלב והיחוד עליון מן השופר למעלה לרום השמים ומעורר הקולות של השופר העליון והבל האמת

הרוחני ע"י מדתו של יעקב אע"ה וכמו כן בהתפללות הק' ג' ברכות ראשונות הם נגד אברהם יצחק ויעקב.

ונזפרו פולם בברכה ראשונה שהוא נגד אברהם כמשחז"ל ע"פ אלה תולדות כו' בהפראם א"ת בהפראם אלא באברהם ובאברהם נברא העולם וכולם פלולין בו: ומעתה יובן היטב דברי המדרש הנ"ל למה המלאכים נק' שרפים עומדים אף ישראל נק' נצבים במדרגת מעמד ומצב בבחי' תפלת העמידה ומה המלאכים או' קק"ק נגד חב"ד וישראל ג"כ או' אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שהם פבר נעשו פסא ומרפכה לחב"ד ובזה יפנרש הפסוק אתם נצבים היום כו' ר"ל שמשרע"ה הסתפל בישראל והבין וראה שהם בבחי' נצבים עומדים ואמר אל תתמהו על מה שאתם היום נצבים ועומדים שהוא מחמת שאתם במדרגה גדולה לפני ה' אלהיכם היינו אתם קשורים בדביקות עליון פנים בפנים עם ה' אלהיכם ואין שום מסף ומבדיל ביניכם ואתם קרובים אל המלך ושם לא יצויר הליכה כ"א עמידה פנ"ל: וזהו פ"י הפסוק בימים ההם אין מלך באדום נצב מלך ר"ל הצדיק אשר מקבל עליו עמ"ש והולך ממדרגה למדרגה עד שבא למדרגת נצב אז הוא המלך באדום.

פי לא לאדם מתיחסת המלוכה ואין נאה להם המלוכה וזהו ג"כ פ"י הפסוק מ"ש יתרו למשה וצוה אלהים ויכלת עמך ופירש"י ז"ל ואם יעכב על ידך לא תוכל לעמוד ולכאורה אינו מובן זה מה חידוש רש"י בזה אף לדברינו הנ"ל יובן שפיר פי צריך לעשות רצונו ית' ולעבוד אותו בכל לב ונפש באמת ובתמים ולילך תמיד ממדרגה למדרגה עד שיהא במדרגת עומד ולזה צריך מחשבה זכה וברורה לבל יטרוד וימנע אותו אשר ע"כ אמר יתרו למשה וצוה היינו שלא יהיו לה שום טרדה אף תהי' מקנשר ומחנפר בדביקות עליון אז ויכלת עמוד להיות במדרגת עומד וכו"ל.

ולזה פירש"י ז"ל שאם יעכב על ידך לא תוכל לעמוד היינו אפילו משה רשכה"נ אם לא הי' הקדוש ברוך הוא מסכים על ידו בזה לא הי' יכול להיות במדרגת עמידה פנ"ל והבן והש"י יזכנו שנהיו מהעובדים אותו בשלימות באמת ובתמים וכיה"ר אמן: האזינו השמים ואדברה גו' פבר צנוחו קמאי דקמאי דלכאורה תמוה שינוי הל' שאצל השמים אמר לשון דיבור שהוא לשון קשה ואצל הארץ לשון אמירה שהיא רכה ותירצו מה שתירצו.

ואענה גם אני חלקי בהעיר לב ושום שכל והענין הוא דהקב"ה האציל עולמות והשתלשלותם עד אין מספר ואין שיעור ואין חקר וכל עולם הוא כאין ואפס ומשל נגד עולם שלמעלה ממנו ונשתלשלו העולמות עד שנברא ג"כ העוה"ז שהוא גשמי והוא ג"כ בחי' משל לעולם שלמעלה הימנו וגם האדם שהוא עולם קטן בכל פרטיו ואיבריו.

הוא משל ודוגמא לעולמות העליונים וכן כל עולם ועולם מהעולמות שלמטה הימנו הם פעין משל ודוגמא וזש"ה האזינו השמים ואדברה. פי שמים הם פינוי לעולמות העליונים ואדברה ר"ל אדבר מהם קשות.

פי בהשתלשלותם נק' קשים היינו שנושפתלשלו מהם עולמות תחתונים כ"א למטה מתבירו שהם רק דוגמא ומשל לעולמות העליונים. ותשמע הארץ אמרי פי היינו שמהם אדבר רפות והוא שאל תסתכל בזה שהוא עולם השפל.

רק התבונן במעלתו שהוא רומז להעולמות שלמעלה ממנו זה למעלה מזה עד לאין מספר והם שרשו והבן זה: או יאמר פי הצדיק רוצה תמיד להתזיר בתשובה את בני דורו ומדבר אליהם דברי מוסרי הקדושים במתק לשונו אף עכ"ז פשאים נכנסים בלבם דבריו הנעימים מחמת פי נטמטם לבם פאבן מרוב התאוות הבהמיות והשטויות גם מהמעש' שלהם אשר המה לא טובים אשר ע"כ אין מקום בלבם להפנס דברי המוכיח לש"ש.

לזאת מלמדת ומרמזת לנו תוה"ק. עצה הוגנת וטובה שינדבר הצדיק דברי מוסר ותוכחה אל שורש נשמתם שישפע עליהם שפע טוב באופן שיוכלו לקבל ממנו דברי מוסרי ותוכחותיו הקדושים גם למטה וזהו האזינו השמים ואדברה היינו אדבר דברי מוסר ותוכחה אל שורש נשמתם הרוחני המכונה בשם שמים ואז ממילא תשמע הארץ שהיא גוף הגשמי אמרי פי וזהו פנונת סבי דבי אתונא שהיו אפיקורסים ולא האמינו בזה ולכן שאלו האי גברא דאזיל ובעי איתתא ולא ידבי ליה מה חזי דאזיל לדוכתא דמידלי מינ' היינו שפנון שמקודם דיבר אל אנשי דורו דברי מוסר ותוכחה ולא האזינו לדבריו ולא שמעו בקולו מה ראה שמדבר אח"כ אל שורש נשמתם אשר היא רוחני פי לדעתם העכורה הוא מכש"כ שלא יטו אונן לדבריו משם ולזה השיב להם התנא הקדוש תשובה נצחת בזה דשקיל סיפתא דצה לתתא ולא עייל דצה לעיל' ועייל ורמז להם בעשייתו זאת שלתתא לא הי' יכול ליעול מחמת פי אין מקו' פנוי וחלול פי גברו ומלאו שם הקליפות ר"ל אבל לעילא שאין שם שליטה ואחיזה להם ואז יש מקום למיעל שם עייל.

והבן זה היטב: לשבת מאכלי שבת. להבין מהו המעלה יתירה של מאכלי שבת יותר ממאכלי חול הלא ידוע פי גם בחול עיקר פנונת האכילה הוא לכל מי שהוא בר דיעה ויראת ה' נוגע בלבבו שיכוין בעת אכילתו רק אל השפע הק' הרוחנית אשר בהמאכל ולא אל עצמית המאכל הגשמי וכמ"ש זאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה היינו שצריף לאכול רק חיות שיש בכל הדברים שהוא אוכל: אכן י"ל דהנה פתיב תדשא הארץ דשא כו' היינו שהש"י נתן פח להארץ להוציא כל מיני עשבים ופירות ועכ"ז צריכה הארץ גם לגשמים וכמ"ש ואד יעלה גו' והשקה גו'.

פי העיקר הוא לקבל בכל עת תוספות תענוג ושפע ובזה יש לה פח להוציא כל מיני מאכל וכן הוא בנפס התפלה שתקנו לנו אכנה"ג המחודש בכל יום תמיד מעב"ר. ר"ל שמחודש בכל יום תמיד שפע ותענוג חדש והנה פתיב פי ששתי ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ שלא ברא הש"י את עולמו רק על ששתי ימים אף בבוא יום שבת קודש אזי נתחדש מעב"ר כמאז וקדם ועולים למוח החכמה והזכרון הק' ומקבלים שפע וחסות קודש מחודש עוד על ששתי ימים וכל יום משפיע ביומו מה שקיבל אז בשבת קודש ונהו המחודש בכל יום תמיד מעב"ר.

היינו מה שקיבל בשבת קודש. אף עיקר פללות השפעה והחיות הוא בשבת קודש שאז יש עלייה לכל העולמות ולכל מעב"ר אל מוח התכמה והזכרון שהוא בחי' קודש ישראל לה' ראשית תבואתו וזהו זכרון למעב"ר.

פי אז ניתוסף שפע וחיות הקודש ממנו התכמה והזכרון ע"י רוחא דחיי דנשיב מעתיקא קדישא תוספת שפע וחיות ותענוג לכל מעב"ר וזהו המעלה היתירה של מאכלי שבת. פי אז ניתוסף תענוג חדש וכנ"ל והבין: ועפ"ז נוכל להבין ג"כ פי' הפסוק אם בחקותי תלכו כו' ונתתי גשמיכם בעתם כו' ולכאורה יפלא הלא מדותיו של הש"י הוא הפל מדה פגוד מדה וכאן אינו מוכן מהו ענין זה לזה אמנם י"ל דרש"י ז"ל פי' אם בחקותי תלכו יכול זהו קיום המצות פשהוא אומר ואת מצותי תשמרו הרי קיום המצות אמור הא מה אני מקי' אם בחקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה ע"כ והיינו הגם שהאדם יודע כל התורה כולה וסוד מצותיה.

עכ"ז צריך להיות עמל ויגע בהתורה וכמ"ש והגית בו יומם ולילה. כיבכל מה שלומד יותר בעמל ויגיעה אז מוצא יותר תענוג ותוספות שכל חדש שישגי וכמו שדרשו חז"ל מה דד זה כ"ז שהתינוק ממשמש בו מוצא בו טעם פה כו'.

וזהו מצוה בפ"ע להיות עמל ויגע בתורה ולהוסיף בכל עת תענוג יותר ולזה מבטיח לנו הש"י אם בחקותי תלכו היינו אם תהיו עמלים בתורה להוסיף תענוג אז ונתתי גשמיכם בעתם שהוא ג"כ תוספות תענוג וכנ"ל.

ויהיו גשמי ברכה וכמאחז"ל שברכה באה לעולם ורפואה באה לעולם וכן שאר דברים פי ידוע מאחז"ל. פי הוא חיות ושפע עליון הקודש אף שנתגשם בזה העולם להוליה ריח וטעם לכל העשבים והפירות ולכל המאכלים וליתן תוספות תענוג וכו' הוא ממש מדה פגוד מדה והבין זה היטב: דרוש לשבת קודש.

הנה בבוא שבת קודש אז אף מי שאינו בבחי' זו לבטל א"ע בהחזרת הפח לעצמותו ית'. מ"מ ע"י סוד השבת יכול האדם לבוא לזאת המדרגה ויבואר זה ע"פ הגמ' דשבת.

ע"פ לדעת פי אני ה' מקדשכם גו' מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה כו' לה' והודיעם כו' א"צ להודיע שנ' ומשה לא ידע כו' הא דעבידא לאגלויי והא דלא עבידא לאגלויי והא שבת כו'.

מתן שכרה לא עבידא לאגלויי עכ"ל הגמ' ויש להבין לאיזה טעם לא הודיע לנו הש"י כל המצות קודם נתינתן פי הלא גם המה מתנות טובות לנו ואי משום ששכר שבת גדול מאוד ולא עבידא לאגלויי הלא אחז"ל הוי זהיר במצוה קלה כו' שאין אתה יודע מתן שכרו של מצות אף ידוע שכל מצות התורה נחלקים על שני בחי' היינו מקח ומתנה וכשה"כ פי לקח טוב נתתי לכם כו' ואמרו בפרד"ש יכול במתנה ת"ל לקח יכול בלקיחה ת"ל נתתי הרי מבואר שכל מצות התורה הם בבחי' מתנה וגם בבחי' מקח והענין הוא שיש מצות שהם קיום ומצב להעולמות פי בהתורה נבראו כל העולמות ועיקר קיומם והשפעתם תלוי במה שישאל מקיימין את מצות התורה ומניעת עשיית המצות ח"ו גורם העדר השפעתם חלילה וע"י המצות ההם נק' ישראל לוקחים פי כביכול הם נוהגים להש"י דבר מה היינו אתערוותא דלתתא: שעבור זה גורמים הארה והשפעה בהעולמות

העליונים לצורך קיומם עוד יש בחי' א' נק' מתנה היינו שאינה לצורך קיום העולמות רק שבאותה המצנה גורם שיעשויעים לפניו ית' בעולמות עליונים בלא שום אתערוותא דלתמא וזהו הנראה לי בפ' לשון מתנה ומקח והנה אין לה שום מצנה שנעשה ע"י התיקון בעולמות העליונים בלא אתערוותא דלתמא רק מצנת שבת שאין בו עשיה אף כל ענין אותה המצנה הוא בשוב וא"ת כמו כל הט"ל מלאכות שאסור לעשות אותם בשבת ותולדותיהן פיוצא בהן.

וכל המ"ע של וביום השביעי תשבנת הוא ג"כ בשוב וא"ת. ודבר זה הוא מורה כי נעשה אז התיקון והיחוד של העולמו' העליונים מעצמותו ית' בלי שום סיוע ועזר מלמטה.

וכמו שמרנמז בתיבת שב"ת אותיות תש"ב היינו בחי' השבת כל המקורות להמקור הראשון ומקדם ממילא בלי שום אתערוותא דלתמא וזהו יום השביעי משבת ואומר מזמור שיר ליום השבת כ' לפיכך יפארו ולכאורה תיבת לפיכך אינו מוכן אף לדרכינו יבואר על נכון כי כשהיו' השביעי משבת ואומר היינו שיום השביעי בעצמו בלי אתערוותא דלתמא עושה התיקון והיחוד בהעולמות העליונים הק'.

ובשביל זה בנקל הם יכולים כל יצוריו לפאר ליוצרם. כי אף מי שאינו בבחי' זו לשוב להתקשר ולהתייחד בבחי' עצמותו ית' בבחי' ייחוד פח הנפעל והפועל מכ"מ ע"י סוד השבת ומעלתו הרמה שעולים אז כל העולמות בעצמם ומתייחדים בעצמותו ית' יכול גם הוא לכלול עמקם לבטל א"ע ולייחד א"ע בעצמותו ית' וזהו ענין מ"ש בזה"ק רזא דשבת איהי שבת היינו השבת הוא מעצמו בלי אתערוותא דלתמא אתייחדת ברזא דאחד היינו בעצמותו ית' ובזה יתורץ ג"כ מה שקשה לכאורה הלא ידוע שבהתורה נבראו כל העולמות וקיומם הוא ג"כ ע"י התורה וא"כ היאך היו קיומם ומצבם ומעמדם של כל העולמות קודם שקיבלו ישראל את התורה מאין הנה נמשך להם סיותם וקיומם ולדברינו הנ"ל יובן שפיר כי אז הנה להעולמות סיות וקיום ע"י מעלת ומדרגת שבת שהמצנה זו היא בבחי' מתנה ונעשה הכל מעצמו בלי התעוררת מלמטה בבחי' זו עמד העולם עד שניתנה התורה בבחי' מתנה אף שלא הי' אז מי שיעורר מלמטה עכ"ז נעשה הכל מעצמו ונדע מי שמוכר דבר לחבירו ודאי שצריך המוכר להראו' להלוקח אותו החפץ כדי שיראה מה שלוקח אם יישר בעיניו לא כן במי שנותן מתנה לחבירו א"צ להראות לו מקודם ועתה יתורצו כל הדקדוקים הנ"ל כי ודאי הודיענו הש"י כל המצות מקודם ולא חש הגמ' להודיע זה.

כי אין זה חידוש מחמת שהם היו בתורת מקח ומסתמא ראו הלוקחים מה שרוצים ליקח פנוהג שבעולם אמנם בחי' שבת שהוא באמת מתנה גמורה. ומהראוי הנה שלא להודיעם באין צורך.

לז"א מתנה טובה יש לי היינו אף שהמצנה הזאת היא בחי' מתנה וא"צ להודיעם עכ"ז לה הודיעם כי הגם שבמצנה זו א"ג לעורר מלמטה מ"מ צריך האדם שעובד את הש"י לידע ידיעה ברורה מעלת קדושת יום השבת שכלי שום עשיה מלמטה נעשו אז כל התיקונים והעלאת העולמות בסוד החזרת עלול לעילתו.

עד עילת כל העילות בחי' עצמותו ית' בחי' ימי קדם ויוכל האדם לכלול א"ע עמיהם וכנ"ל והבן: זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה הנה דבר זה ידוע מספה"ק ומדברי חז"ל שכל התרני"ג מצות המה פלולים במצות שבת ומי שימצא לחקור זאת בעין שכלו ימצא מבוקשו וישפיל ויבין שפן הוא ולכן אמר המשורר פאן שכל תורת משה במצנת שבת גרוסה חרותה ליום השביעי פכלה בין רעותיה משונפצה ר"ל שיום השבת הוא פכלה בין רעותיה הן המה חיות ושפרים ואפני הקודש סוד ז' נערות הראויות לתת לה מבית המלך והנה הפלה הזאת עומדת להתקדש בקידושין ומי הוא המקדשה לז"א טהורים יירשוה ויקדשה במאמר ר"ל במה שאומרים ויכל אלהים ביום השביעי כו' ויקדש אותו ואז מקדשין את הפלה שבת מפל מלאכתו אשר עשה היינו אנו ממשיכין הנו"ן ש"ב מנין כ"ל לצדי"ק שנק' כ"ל ואז נעשה הזיווג והיחוד ויכל אלהים מלשון פלטה נפשי היינו מתאונה ביום השביעי למעב"ר ומי שמתאנה לאיזה דבר מסתמא הדבר ההוא אז נחשב בעיניו ונעשה עליון ונהו הענין מה שכל העולמות יש להם עלייה בשבת קודש לאשר הש"י מתאונה ביום זה לפל מעב"ר אשר עשה ר"ל השכינה הק' שהיא נק' עשייה מפל העולמות והוא שם השביעי.

מז' שמות של אנא פכח והבן זה היטב: צור משלו אכלנו כו' והותרנו פדבר ה' והוא דהנה השם הק' הוי"ה בהוב"ש מורה על מציאותו ית' שהוא הנה ונהנה ונהנה ובאדם לא שייך עבר ולא דיברה תורה כ"א בהנה וגם עתיד יכול להיות אם ירצה הש"י.

והנה באמת בענין אכילה פשהאדם אוכל איזה דבר מאכל אז המאכל ההוא נעדר מן העולם ואז לא שייך בו לשון עתיד רק פינון שבדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. א"כ פכל הנמצאים יש פח ובחי' של שם הנו"ה הק' ב"ה.

פי פח הפועל בפפעל נמצא פשהאדם אוכל בקדושה ובדביקות הש"י אז מקשר פח הוי"ה בהמאכל ההוא ונמצא שאינו אוכל המאכל לגמרי רק ישבע ויותר פי פח הש"י לא יכלה וזהו פדבר ה' והבן זה, היטב: אין ערוף לה וגו' ואין זולתה וגו' אפס בלטה וגו' ואין דומה לה וגו' הן אמת שהגם אם אדם עובד את הש"י ע"מ לקבל פרס הוא ג"כ מדה טובה כמ"ש אר"ה ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד אף עכ"ז אין זה מדה המאושרת.

רק העיקר שצריך כל איש ישראלי לעבוד את הש"י בלי שום מחשבת תוחלת ותקנה לאיזה שילום גמול שיצמח לו מזה איזה טובה בעוה"ז או אפילו בעוה"ב רק יחשוב בלבבו פי זהו באמת עיקר שצריך מה שזכה לעבוד את הש"י וכאז"ל שכל מצוה מצוה וזה"ש אין ערוף לה כו' בעוה"ז ר"ל אין אנחנו רוצים שום תענוג עוה"ז חלף עבודתינו עבודת הקודש לשמה ית' ואם יאמר האומר אעבוד ע"מ שאזכה לחיי העוה"ב גם זו לא מיקרי עבודה לשמה פי גם שם בעולם הנשמות יש צדיקים שמבקשים תענוג הרוחני ויש צדיקים אשר כ"ז לא מבקשים זולת שמו ית' והוא ע"ד צדיקים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב וזה"ש ואין זולתה מלפנו לחיי העוה"ב אפילו שם אין רצוני וספצי רק אמיתית אלהותה וא"ת אעבוד את הש"י בשביל שאזכה לימות המשיח שייסיר אז החשכות ויתרבה האורה ויהיו נפשם זך ובהיר גם זה אינו מעיקרי העבודה ואף גם מה שיהיו הטוב לנו לימות המשיח הפל אפס ואין לנגדה ואין מבוקשינו רק אלהותה ית' ואפס בלטה ולא זו בלבד אלא אף גם התענוג שישגיגו אז ב"א בתחיית המתים גם כן הוא

שהוא בחי' ראש וזה"ש רגל של פסח שבו הוא ראש השנה לרגלים היינו שהוא הראש לשאר הרגלים ואל תתמה שבכהאריז"ל.

מכנה לניסן בחי' גולגלתא. אין מזה סתירה לדברינו אלה דהאריז"ל מיירי לענן שמות הקדשים אזי ניסן הוא גולגלתא אף לענן בחי' המועדים אז רגל הפסח הוא המוח ושאר הרגלים מקיפין אותו כמו הגולגלת וכן תמצא כמה פעמים בכהאריז"ל שלפעמים המקיפים הם חשובים יותר מהאור הפנימי ולפעמים להיפוך והמשפיל יבין כ"ז: בחינת יציאת מצרים שיצאו לחירות זהו אנכי כו' אשר הוצאתיך מאמ"ץ שהוא אשרי אדם עוז לו בך מסילות בלבכם עונברי בעמק הבכא מעין ישיתוהו גם ברכות יעטה מורה.

וזהו אל יתהלל חכם בחכמתו כו'. כ"א בזאת כו' השכל וידוע אותי וזהו נכספה וגם פלטה נפשי לחצרות ה' שאין חפצי ורצוני לילה בגדולות ובנפלאות רק פלטה נפשי להיות עכ"פ בחצרות ה' אף שלא לכןס לבית וזהו הרי אני לפניך ככלי מלא בושיה וכלימה שהוא מלא בושיה וכלימה ונעשה פלי לקבל האור פי טוב וזהו פי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו פי לא בשמים הוא כ"א ביד פל האדם שנברא בצלם אלהים בפיו ובלבבו לעשות.

ותגור אומר ויקם לך שקורע כל המסכים באמרי פיו כשפיו ולבו שוין ושכינה מדברת מתוך גרונו שהלב הוא הכל שהנפש מושף אליו הרוח שהוא הרצון שבלב וזהו פותח את ידיה ומשביע לכל חי רצון שהקב"ה ממלא רצון האדם שהוא הרצון האמיתי שהוא יודע מעלמות לב ונקודת הרצון וימלא בקול ודיבור בה' מוצאות הפה שהם אותיות מנצפ"ך וזהו לשון של זהורית שהיו קושרין בהיכל ועל שער המשפלת והיה מלבין שנ' אם יהיו חטאיכם כשנים כשילג ילבינו ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו שיהי' דיבורו קדוש ונה' ומזהיר לשון של זהורית שהיו קושרין בהיכל שהוא הלב ומלכות פ"ה שהוא השקראת השכינה בפיו ובזה הוא מסיר כל המעיקים מהשכינה ויצא לחירות והיה מלבן פי' שהוא הדיבור כולו לב מעומקא דלבא ועל שער המשפלת זהו בכל עשיית הגשמיות והנאות העוה"ז הפל יתצרפו ויתלבנו ונדונות נעשו פנכיות שמביא הארה בכ"מ וקראתם דרור בארץ שינקה ויטהר לבבו מכל חטא ופשע.

לבל ישוב לכסלה לעולם שפכר נמאס אצלו הדבר וזהו ועובר על פשע שיעבור על הפשע באותו מקום ובאותו מעשה ונבנה בעיניו נמאס ונה לא יעלה על לב האדם שהיא השכינה יסיר כל המעיקים ויכול לבטל ולשבר כל פח התאוות אפי' מהגזל בסוד ומלכותו בפל משלה וזהו בחי' יום הכפורי שהוא ועובר על פשע ורוח עברה ותטהרם בחי' דרור והארה גדולה מא"ס ועד א"ת בקול ודיבור בה' תפילות שבאים לבחי' יחידה שהוא היחוד הגמור שהחמשה פעמים אור מאירים בחמש גוונים אור שהוא שכינה תתאה פי שם לא יש שום גוון לא חנוך ולא אנוכס כו' וזהו עליות השכינה ביוה"כ שנתעלה מאליה בלא שום עשייה מהסתתוניה' שהזמן גורם הארה גדולה וזהו תתן אמת ליעקב שזהו בחי' אמת פי יעקב בחר לו י"ה שהוא בחר לו את י"ה המהנה כל הנה להיות סולם מוצב ארצה שיהיו מלאה הארץ כבוד ה' שזהו תכלית בריאת האדם ישראל אשר בך אתפאר כמ"ש מעון אמה היית לנו לשון דירה קודם בריאת העולם היה מעונו בך בטרם הרים וילדו ועתה חסד לאברהם מימי קדם שמביא הארה בכל העולם הזה ושיהיה על' לשכינה

שִׁיחָהּ כִּימֵי קָדֶם וְזֶהוּ הַתְּשׁוּבָה שְׁלִימָה וְשִׁיחָה קְדוּמָה לְעוֹלָם: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ
אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם.

הִנֵּה אָנוּ אוֹמְרִים מְקֻדָּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְמַנִּים דְּבִאֲמַת אֲצִלוֹ ית' לֹא שִׁיחָה זְמַן דֶּהוּא ית' לְמַעַלָּה
מִן הַטְּבַע וְהַזְמַנִּים אֵף מֵאֲהָבַת יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֲשֶׁר בְּחַר בָּהֶם. וְעַבְוֶרֶם הַנּוֹצְרָה לְכָרוֹן אֵת
כָּל הָעוֹלָמוֹת הַנּוֹכְרָח גַּם כֵּן לְחֻדַּשׁ הַזְּמַן.

וְהִנֵּה בְּג' רִגְלִים אִזְ נִמְשָׁף הַשִּׁיחָה לְתוֹךְ הַזְּמַן וְיֵשׁ הַתְּגָלוֹת אוֹרוֹ עַל הַכְּנִי וּבְמָה מִמְּשִׁיכִין
אוֹתוֹ כְּבִיכּוֹל לְתוֹךְ הַזְּמַן כְּשֶׁאָנוּ מְדַבְּקִים אִ"ע אֶל רֵאשִׁית הַמַּחְשָׁבָה אֲשֶׁר עָלָה בְּרִצּוֹנוֹ
הַפְּשׁוּט לְכָרוֹן הַזְּמַן בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל כַּמִּשְׁכָּן לְיִשְׂרָאֵל לְהַ' רֵאשִׁית תְּבוּאָתוֹ אָנוּ
מִמְּשִׁיכִין וּמְזַמְּנִים אֵת הַקּוֹדֶשׁ לְשִׁפּוֹן בְּאַרְצֵנוּ לְהִיּוֹת כְּבִיכּוֹל נִמְשָׁף וְיִוָּרֵד לְתוֹךְ הָעוֹלָמוֹת
וְזֶהוּ בְּמוֹעֵד שֶׁאָנוּ מְזַמְּנִים אֵת הַקּוֹדֶשׁ וּבְזֶה אָנוּ מִמְּשִׁיכִין אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַזְּמַן.

ע"י שֶׁאָנוּ מְדַבְּקִים עֲצָמֵינוּ בְּבַחֲחֵי הַגְּבוּהָה לְמַעַלָּה מִן הַזְּמַן כִּי הַזְּמַנִּים הוּא בְּהוִי"ה לְאַחַר
שֶׁהִתְחַיֵּל הַכָּל לְהַתְּגַלּוֹת מִן הַנְּעֻלָּם אֶל הַהִתְפַּשְׁטוֹת אֲבָל הַכְּנִי הָיוּ חֲקוּקִים בְּמַחְשַׁבְתּוֹ
הַנְּעֻלָּמָה לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן וּמִן הוִי"ה וְזֶהוּ בַחֲחֵי קוֹדֶשׁ וּכְשֶׁאָנוּ מְדַבְּקִים אִ"ע שָׁם אִזְ אָנוּ
מְעוֹרְרִין הָאֲהָבָה אֲשֶׁר עָלָה בְּרִצּוֹנוֹ הַפְּשׁוּט עַבְוֶרֶינוּ לְכָרוֹן הַזְּמַן וּזִשׁ"ה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה אֵת פְּנֵי הָאֵדוֹן ה' ר"ל בְּכָל ג' רִגְלִים אָנוּ מְדַבְּקִים אִ"ע וְשִׁפְלֵינוּ
בְּבַחֲחֵי הַגְּבוּהָה אֲשֶׁר הִיא קוֹדֶמֶת לְהוִי"ה וְזֶהוּ פְּנֵי הָאֵדוֹן ה' וּזִשׁ"ה אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה'.

ר"ל הַזְּמַנִּים אֵלֶּה הֵם שֶׁל ה' אֲשֶׁר הוּא ית' מִתְּגַלֶּה בְּתוֹךְ הַזְּמַן ע"י הַמוֹעֲדִים וּזִשׁ"ה מְקַרָּא
קוֹדֶשׁ רִצָּה לוֹמַר זֶה הַזְּמַנָּה הוּא מְבַחֲחֵינֵת קוֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אוֹתָם אֲתָם כְּתִיב ר"ל שֶׁאָנוּ
מְזַמְּנִין וּמִמְּשִׁיכִין מִלְּפָא עֵילָאָה לְתוֹךְ הָעוֹלָמוֹת וְהַזְּמַן וְהַבּוֹן: עַנְיָן ד' פּוֹסוֹת אֲשֶׁר צִיּוֹנוֹ
ית"ש הַנְּכַבֵּד וְהַנּוֹרָא הֵם מוֹחִין עֵילָאִין קַדִּישִׁין מוֹחִין דְּאִימ"א מְבִיעֵן דְּאַרְבַּע הַצְּלוֹת:
וְעַנְיָן הַמְּצָה הֵם מוֹחִין דְּאִב"א נְשִׁמָּה לְנִשְׁמָה הַנְּקָרָא חֵי"ה מִחְמַשָּׁה חֲלָקֵי הַנְּכַפֵּשׁ פְּנִימִית
הָעוֹלָמוֹת שְׁנֵי שְׁמוֹת ע"ב ס"ג גִּימְטְרִיא מַצ"ה.

וְהֵם מְתִיחְדִין וּמְזַהֲרִין בְּזִיזְהָרָא עֵילָאָה בְּכּוֹס הָעֵלְיוֹן הַק'. כִּי הַפּוֹחִין דְּאִב"א וְדְאִימ"א
הֵם נְכַסִּים בְּשֵׁם אֱלֹהִים גִּימְטְרִיא פ"ו מְנִין פּוֹס.

וְזֶהוּ הַמְּלוּכָה הָעֵלְיוֹנָה שֶׁל שְׁמוֹ הַגְּדוֹל יִתְבָּרַךְ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: וְעַנְיָן הַמְּרוֹר מְדַכְּתֵב לָנוּ
הַתּוֹה"ק מ"ע לְאַכּוֹל הַמְּרוֹר לְזָכַר ע"ש וְיִמְרְרוּ אֵת חַיֵּיהֶם ש"מ שְׁזָהוּ גַם כֵּן מְעַנְיָנֵי
הַגְּאֻלָּה וּבְלֹא זֶה לֹא הָיָה הַגְּאֻלָּה וְזֶהוּ עֵיקַר מוֹחִין דְּגְדִלוֹת [מִי יִתֵּן וְאֲבִין דְּכָרֵי קְדוּשׁוֹ]:
וְעַנְיָן הַטִּיבּוֹל לְהַמְּתִיק כְּנֹלֵם נְהוֹרִין עֵילָאִין רּוֹחֲנִים: וְעַנְיָן כְּפֹא דְדוֹד הַמְּלָךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם
שֶׁאֵחָז"ל שֶׁמְחִזִּיק רַכ"א לְגוּיִן כְּמִנְיָן רוִי"ה אֲבִינָה הָעַנְיָן הוּא פּוֹס יְשׁוּעוֹת פּוֹס תְּנַחֲמוּ מִן
הַמְּלוּכָה הָעֵלְיוֹנָה אֲשֶׁר הַפּוֹחִין עֵילָאִין קַדִּישִׁין מְמַלְאִים מְפָנָה וְזֶהוּ הַג' שְׁמוֹת הַק' שֶׁם
ע"ב הַיִּצְאָה מִג"פ וְיִסַּע.

וַיְבֹא.

וַיֵּט גִּימְטְרִיא רִי"ו וְעַם ה' אֲחֵרוֹנָה הַתְּגָלוֹת הַשְּׁפַע הָעֵלְיוֹנָה הוּא גִימ' רַכ"א מְסַפֵּר כַּס"א
דְּדוֹד מִלְּפָא כִּי לְכָל הַשְּׁמוֹת וְהָעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים אֲשֶׁר נֶאֱחָזִים בְּכּוֹחֵם מְצַטְרְפוֹת הֵה'
אֲחֵרוֹנָה לְשֵׁם ס"ג מ"ה. וְשֵׁם ב"ן הוּא בְּעַצְמוֹ הֵה' אֲחֵרוֹנָה וְזֶהוּ רַכ"א לּוֹג וְלוֹ"ג מְסַפֵּרוֹ

ט"ל שהם ג' אותיות ראשונות משם הנ"ה הק' הנכבד והנורא היינו יו"ד ה"א נא"ו
במילוי אלפיון.

והוא הוי"ה האמיתית מקור החסד והרחמים. והבן זה היטב מעשה ברבי אלעזר בן עזריה
כו' שהיו מסובין בבני ברק כו'.

הן אמת ששם המקום היה כף אף עכ"ו צריף להבין הטעם למה נאספו יחד דוקא באותו
המקום לספר שם ביצמ"צ ובהעיר לב ושום שכל י"ל דהתנאים הק' הים התבוננו ונתנו
לבם אל הגלות המר הזה שהולך ומתגבר בכל יום ורצו לעשות איזה דבר להועיל שלא
נשפתקע ח"ו בעמקי הקליפות לזה הסתכלו בעין שכלם הק' והודו והבינו בענין אותו
הלילה של יצי"מ שהאירו אז המוחין דגדלות והוסרו ממילא כל הקליפות ונכנעו תחת
הקדושה והאירו אז אורות מנוקקים ומזהירים והנה דבר זה מתעורר בכל שנה ושנה
ובלילה הזה נפתחו כל מקורין עילאין קדישין ולכך נתייעצו יחד ועלה מוסכם בלבם
עצה טובה ונכונה להמשיך הארה מאותו הלילה ע"כ משך זמן הגלות וע"כ נתנועדו יחד
בבני ברק דוקא לשון ברקאי לרמז על גהורין עילאין קדישין שנתגלה בזה הלילה והם
נתעלו עם המוחין שלהם להנהורין הללו והיו מספרים לשון ספיר ובהירות היינו שהיו
מזכין ומאירים ביצמ"צ כל אותו הלילה היינו הגלות שנמשל ללילה אשר הם היו בו
לע"ע והיו ממשיכין מוחין עילאין ושפע אלוהות מאותן המוחין על כל משך זמן הגלות
הזה לבל נשקע ח"ו בין הקליפות אשר הטה נאחזין במוחין דקטנות והיו פותחין גביעות
החכמה ושפע אלוהות עד עת קץ והפל היה בגס הלילה הזה שבו נפתחו מקורין עילאין
קדישין והתלמידים שלמדו בחוץ הרגישו בזה שבא להם פתאום הארה גדולה ושפע
אלוהות ובאו והודיעו להם כי ידעו שכל זה בא אליהם מרבותיהם ואמרו להם רבותינו
הגיע זמן ק"ש של שחרית ר"ל שפבר המשיכו מוחין דגדלות כמו בק"ש של שחרית
עוד ירצה שחרית היינו שאמרו להם שהגיעו למוחין גדולים כ"כ אשר הטה יתעוררו
אם ירצה השם בזמן הגאולה ב"ב המכונה בשם שחרית וכן יהי רצון אמן והבן היטב:
רשע מה הוא אומר וגו' לכאורה הוא מושלל הבנה וכי בשביל שאלתו מה העבודה הזאת
?הא נקרא רשע אף הנה ידוע מאמר חכמינו ז"ל כל העולם כולו ניהון בשביל חנינא בני
וכדי לגלות לה מעלת הצדיק אעתיק לה פה מה שמצאתי בספר מדרש תלפיות באות ג'
ענףגדעון באמצע הדיבור וז"ל: אמר המאסף מכאן תראה מעלת האדם לפני הקדוש
ברוך הוא ושפסר כל העולם ברשותו ושיעבד לו כל הברואים לעשות רצונו וכו' והטעם
לזה הוא פיון שנברא העולם בשבילו וכולם נבראו לצוותו כמאמר חכמים ז"ל לכן מסר
הקדוש ברוך הוא כל העולם כולו בידו ושיעבד לו את כל הברואים תחתיו שיקיימו כל
אשר יגזור אומר וז"ש רשע ר"ל במה ניכר שהוא רשע מה הוא אומר ר"ל מתוך דיבורו
ושאלתו ניכר רשעתו ומחשבתו הרעה ששואל מה העבודה הזאת לכם ר"ל שהעבודה
שאתם עובדים את ה' לכם לבד הוא היתרון ולא לנו ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל
ר"ל מן הכלל כל העולם היינו שכולם הם ניהונין בזכותו וממילא הם משועבדים תחתיו
וצריכים לשמשו וז"ש אף אתה ר"ל הגם שאסור לה להתפאר עכ"ז הקהה את שיניו
לע"ע נאמור לו בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים ר"ל שכל הנסים והנפלאות שעשה
אז הש"י לא היה רק בשבילי וכל בריאת העולם וחייושיו רק בשבילי ואלו היה שם
אחד שלא הדביק והתקשר א"ע לה' אז בודאי לא היה נגאל ויוצאי מצרים היו מאמינים

בה' ובמשה עבדו ונדבקים בו באמת ולכן נגאלו והש"י יתן בלב כל זרע ישראל שיאמינו באמת בה' ובעבדיו וכיה"ר אמן: יכול מר"ח ת"ל בעבור זה וגו' שיש מצה ומרור מנוחים לפניך גו' הנה באמת אף אם התינוק שואל את האב שאלה זו בשאר ימות השנה אז יכול האב ג"כ להשיב להבן כפי הפתוב בתורה אף דהתורה"ק מורה לנו דכל ימות השנה אף אם יאמר להבן הסיפור יציאת מצרים לא יהיו אז הדברים מתיישבים בלבו ולא יפסו באזניו כי זה תלוי באמונת הלב ולא כל מוחא סביל דא וזה"ש לנו התורה בעבור זה ונדרש בעל ההגדה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מנוחים לפניך ר"ל בליל פסח שאז מתגלין הארת המוחין אשר רומזין לזה המצה והמרור ובזו הלילה מתגלה אור השכל והאמת והאמונה וחופף בלילה הזה ע"כ זרע ישראל ואז כשתשיב לבנה תשובה זו ותגיד לפניו כל הסיפור הלז אז בנדאי יפסו דברי האב באזני הבן ויאמין באמת ביצמ"צ משא"כ בשאר ימות השנה שאז החשכות גובר בעולם עי"ז לא יוכל הבן לקבל דברי אביו ולהאמין בהם ויה"ר שיקונים בנו ב"ב פימי צאתה מאמ"צ ארצנו נפלאות אמן: מתחלה עע"ז היו וגו' ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו וגו' הפונה בסיפור הלזה דבאמת בלילה הזה אנו משבחים ומודים לשמו ית' ע"כ הטוב והנסים והנפלאות שעשה עמנו בנאתנו ממצרים וממאסים ומגנים כל הרע של עע"ז.

והנה מי שהוא צדיק מעיקרא שלא טעם טעם חטא מעולם זה אינו יכול כ"כ למאס ולגנות הרע בעיניו כל כי אף יוכל האדם להעיד על דבר שלא טעם אותו ולא עמד בו אבל מי שהיה מקודם מעוברי עבירה ואח"כ שם אל לבו ושב מחטאיו ומאס בכל חלקי הרע בכל לבבו באמת ומאז והלאה בוחר לדבק א"ע בהטוב זהו שיכול להעיד על הטוב שהוא באמת טוב וישר וראוי ונכון לבחור ולדבק בו ועל הרע שהוא רע וימאס בו ביותר מחמת שפך טעם כל התענוגים מחלקי הרע ח"ו וכעת רואה בעין שכלו הנה והישר שהפל הכל ונבזה ונמאס כמ"ש המפרשים דשהמע"ה לבדו הנה יכול להבהיל את כל עניני העוה"ז ולומר הבל הכלים הפל הכל מפני שמלך ע"כ העולם פולו ולא הנה חסר פלום מאיזה מין תענוג שיכול להיות בעולם הנה ועכ"ז הבין בשכלו הנה והק' והטהור שהפל הכל לכן מהראוי לו להעיד על זה ונאמין באמונה שלימה שדבריו פנים ואמיתים וז"ש מתחלה עע"ז היו אבותינו כו' ר"ל שגם הכנס"י טעמו טעם איסור ואבותינו היו עע"ז ואעפ"כ נתנו ללבם אח"כ ומאסו בהרע ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו וז"ש ומספר הפתוב אף הש"י צירף וליבן את הכנס"י ובחר באברהם מפל בני תרח ואח"כ נולד ממנו יצחק והנה בו עוד סיגים לזה הוליד את יעקב ואת עשו ונתן הקב"ה לעשו את הר שעיר ועדיין הנה סיגים אשר ע"כ הנצרך יעקב ובניו לירד למצרים ושמה נצרכו כצרוף פסו ונתבררו ונתלבנו היטב וכיה"ר שנתברר ונתלבן היטב פראוי ע"י משיח צדקנו שיבוא ב"ב אמן: ברוך שומר הבטחתו לישראל וגו' את הקץ וגו' כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וגו' והיא שעמדה לנו וגו' מצילנו מידם.

הנה הרמב"ם ז"ל מקשה מפני מה נתחייב פרעה ועמו על שהשתעבדו בישראל הלא כד גזר הש"י בכרית בין הבתרים כמפורש בתורה"ק כי גר יהיה זרעך גו' ומירץ דבשלמא אם היתה הגזירה מפורשת בפרטית על איזה אומה שישתעבדו בישראל היינו אם הנה מפרש הקב"ה בגזירתו שיהיו גרים באמ"צ ועבדים וענו אותם אז הנה פרעה ועמו צדיקים בגידון זה ונקיים מהעונש מפני שקיימו גזירת המקום ב"ה אף באמת גזירתו

היתה סתומה היינו שאמר כי גר יהיה זרעה בארץ לא להם ולא פירש דוקא תחת אינה
אנמה ישמעבדו וא"כ כאו"א מאוה"ע היה יכול להשמט עצמו מזה ושללא לשעבד את
ישראל ולהתנצל בטענה כי לא עליו נאמר גזירה זו שיהיה הוא שליח בדבר ואפשר ע"י
אחר ופרעה עצמו בחר בזה מרצונו וחקצו הרע והעביד את בני"י בפרך לכה קיבל שכרו
בשלימות פראוי לו והראב"ד ז"ל תירץ בפשוטו דהקב"ה נפרע מן הרע במי שהוא רע
יותר ממנו כדי שיתמלא סאתו בזה ויפרע את"פ ממנו ג"כ וכמ"ש הוי אשור שכט אפי
גו' פהתימה שודד תושד גו' ועוד תירץ שהגזירה לא היתה שישמעבדו בישראל בעבודה
המפרכת ומשפרת את הגוף רק בעבדים וענו אותם קצת ע"ד אני קצפתי מעט והם עזרו
כו' עיי"ש והנה על הקושא שהגזירה היתה וענו אותם ארבע מאות שנה ובאמת לא היו
ישראל משועבדים במצרים רק ר"י שנים פמנן רד"ו וכבר תירצו המפרשים דקישוי
השועבד השלים מנן ת' שנה או י"ל שהתחלת הגזירה היתה משנולד יצחק והשל"ה
הק' תירץ דהדיבור של ב"ו אינו פלוס כי התעיר עיניו בו ואיננו נאנו נגמר גזירתו עד
שיעשה הדבר בפועל אמנם דיבורו של הקב"ה חשוב כמעשה ממש כמ"ש בדבר ה'
שמים נעשו נמצא תיכף ומיד שיצאה מפיו הק' בהוב"ש כביכול הגזירה כי גר יהיה זרעה
גו' הרי הוא פאלו כבר עשוי ונתקיימה ולכן אל תתמה על החסרון ק"ץ שנה מן הגזירה
כי מאז שנגזרה תיכף ומיד התחילה ע"כ מהראוי ונכון למנות הת' שנה מברית בין
הבתרים: ועפ"ז יתיישב דברי המד"ר ע"פ שהוא אמר ולא יעשה זה קאי על הגזירה כי
גר יהיה זרעה גו' ארבע מאות שנה זהו אף שאמר הקב"ה אעפ"כ לא יעשה אבל מה
שהבטיח ואח"כ יצאו ברכוש גדול ודיבר ולא יקימנה בתמיה ובנדאי יקיים הש"י דברו
הטוב פאשר הבטיח ולכאורה הוא פלא גדול וכי משוא פנים יש בדבר שמקצת דבריו
היה בטל ומקצתו קיים ולדברינו הנ"ל יבואר ע"נ דבשלמא הגזירה של תי"ו שנה פינו
שיצאה מפיו של הש"י כביכול היה נחשב כמעשה וכאלו כבר התחילה הגזירה וזש"ה
הוא אמר ולא יעשה ר"ל הלא אצל הקב"ה אין הבדל בין אמירה לעשייה רק דיבורו
הוא מעשה ממש לכה אל יקשה לה על שנסחר ממנן ת' שנה פינו שהיה הגלות אצלו
כבר בכח ועבור זה גם הדיבור של הש"י שהבטיח ואח"כ יצאו ברכוש גדול צריכים
לקיים להכני"ו זש"ש ודיבר ולא יקימנה בתמי' וזש"ש בעל הגדה פרוה שומר הבטחתו
לישראל ר"ל שקיים את דברו שהבטיח לנו ואח"כ יצאו ברכוש גדול אף שהגזירה של
ת' שנה לא נגמרה בשלימות ועל זה אמר שהקב"ה חשב את הקץ ר"ל מנן ק"ץ שנסחר
מן הת' שנה חישב לעשות ובזה נשלם שהמחשבה של הקב"ה נחשב כמעשה וכדברי
השל"ה הנ"ל וזש"ה והיא שעמדה לאבותינו כו' שלא אחד בלבד ר"ל שלא נגזר על אדם
ואנמה פרטי אלא סתם על אינה אדם ואנמה יהיה מי שיהיה לכה פל מי שירצה ויפשוט
ידו להשתעבד בנו ולעשו' עמנו רע אז שכרו לא יקופח וכנ"ל וזש"ה ולכה הקב"ה
מצילנו מידם ועושה נקמה בכל העושה עמנו רעה על שהעזו פניהם ומסרו נפשם
להשתעבד בנו וכדברי הרמב"ם ז"ל: ויהי שם לגוי גדול עצום ורב כמ"ש רבקה כצמח
השדה נתתיך ותרבי גו' דלכאורה פלא מאי קמייתי ראיה מפסוקי יחזקאל על דברי
תורה ועוד מהו הדמיון כצמח השדה ונראה שבתבת ורב נכלל בו שני פירושים א' רב
בכמות היינו שהיו במקפר עם רב והב' הוא רב האיכות היינו במעלה ונחשיבות ובא בעל

הגדה פאן להורות שמה שפתוב בתורה ורב אין הפנונה לרבינו המספר לבד אלא אף גם לענן חשיבות ומעלה יתירה.

היינו שהיו צדיקים וגדולי הדור שנ' ויהי שם לגוי גדול עצום היינו במספר וחדר אמר ורב היינו באיכות במעלה יתירה וחשיבות ועל זה מפרש היאה היו רב במעלה וחשיבות דבאמת מאן דאיהו רב בדעתיה ויש לו גיאות וגבהות הוא זעיר.

אף דמעלת האדם בגדלות צריף להיות על בחי' זו כמו שעינינו רואות דרכי הטבע של הצומח. דהנה אחז"ל אין לה כל עשב מלמטה שאין לו שר מלמעלה המכה אותו ואומר לו גדל ובוזה"ק מתבאר הענין ביותר דלכל עשב ומין ירק יש פח ושורש מלמעלה וכח הצומח בא להם עי"ז שהפוכים בליה כל כוכב ממונה על עשב א' ואז פשאותו כוכב מגלה בהירתו ואורו לנגד העשב שלו המנוח בארץ תיקף ומיד מתלהב העשב הלז וחושק ומתאנה לידבק בשורשו ועולה למעלה וזהו פח המושף אותו מן הארץ ונתגדל כמ"כ גדלות האדם צ"ל דלכל אדם יש מקור ושורש למעלה והוא הבורא כל העולמים בהוב"ש כמ"ש כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו ולכן מחויב כל איש מישראל להסתכל ולהתבונן בלבד למעלה לשורשו ושיאיר השורש להענף ואז ממילא פשנפשו רואה באור של השורש המאיר לאדם ודאי יתגדל האדם ויתרומם ובא לידי מדות השכליות גדולים וזש"ה ורב באיכות ובמעלה כמ"ש רבבה היינו שאמה נתגדלת פצמח השדה שצומחת וגודלת ע"י שמתגלה לה אור השורש מהכוכב הממונה על עשב זה וכן יראה האדם שיהא הולך וגדל עד שיהא דבוק לשורשו פנ"ל וכיה"ר אמן: (ועפ"ז י"ל והנכם היום פכוכבי השמים לרוב ר"ל שאתם היום באיכות החשיבות ורום המעלה למאוד שיש לכם אותו הפח של כוכבי השמים היינו כמו שהכוכבים מעלים את העשבים במה שמגלים להם בהירתם ואורם ועי"ז הם חושקים ומתאנים להדבק בשורשם ומתגדלים ועולים למעלה כמ"כ יש להם פח לגדל אחרים בהגלות להם בהירות אורם הנה ועי"ז יהיו נכספים להתגדל ולעלות למקור ולשורשן): בקל דור ודור חייב אדם לראות א"ע וגו' הענין הוא כי יצמ"צ הנה שיצאו מת"י הקליפות ונעשו בגני חורין וכבר ביארו זה במדרש תהלים ע"פ ומארצות קבצם.

כשם שהצפור נתונה ביד הצייד אם מבקש ממיתה ואם מבקש חיה כף היו ישראל משוקעים במצרים שנ' וארד להצילו מיד מצרים א"ר אבהו בר' אחא בשם רבינו כף היו ישראל נתונים בתוך מצרים פענבר שהוא נתון בתוך מיציה של בהמה וכשם שהרועה נותן ידו בתוך מיציה ושומטו.

כף עשה הקב"ה שנ' לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי א"ר איבו בשם ר' יוסי ב"ז כשם שהנהבי הנה פושט ידו ונוטל הנהב מן הכור. כף הוציא הקב"ה את ישראל ממצרים שנ' ואתכם לקח ה' ויוציא אתכם מכור הברזל ממצרים עכ"ל ולהבין ענין הג' דיעות אלו וטעמם והחילוק שיש ביניהם נראה כי חז"ל דייברו בכאן נגד ג' פיתות שיש בישראל צדיקים בינונים רשעים ומי שממשיל את ישראל לצפור דייבר בצדיקים גמורים והיינו כמו שהצפור אשר ביד הצייד אין לו שום שייכות וחיבור עמו כלל כי הוא בריה בפ"ע וכשהצייד פותח ידו מיד בורח הצפור ולא ישוב אליו עוד כמו כן היו הצדיקים בגלות מצרים שלא הנה להם שום שייכות אל הקליפות רק שהם היו יכולים לצאת משם.

ובחסדי הש"י הוציאם ומי שממשילם לעופר במעי בהמה מדבר בבינונים היינו כמו שעובר יש לו שייכות קצת עם הבהמה מצד שהיא אמו גם הוא נגרר אחריה כמ"כ היו הם במצרים שהיה להם שייכות קצת עם הקליפות אבל לא כ"כ ח"ו פי אעפ"כ ניפר לעופר שהוא בריה בפ"ע ומי שממשילם לזהב שבכור מדבר בראשעים ולכך מדמה אותן לזהב שבכור.

המעורב עם הפסולת שהזהב עם הפסולת הוא אחד ואינו ניפר בפ"ע גם פשירצה להוציא את הזהב מוכרח להיות נחסר קצת ממנו ע"י האש שמצרפו. כך היו הם במצרים שהיה להם התחברות גדול עם הקליפות ר"ל וכשרצה הקב"ה להוציאם משם נחסר מהם כמ"ש רש"י ז"ל ע"פ וחמשים עלו בני עי"ש: והנה בכל שנה ושנה מתעורר זה ויכול האדם לפי בחינתו ומדריגתו להוציא א"ע מתוך הקליפות ונהי ענין בדיקת חמץ היינו שכל אדם יבדוק עצמו מהמדות שיש לו ואח"כ אם ימצא אצלו איזה מדה רעה ח"ו יבער אותה מפל וכל ע"י התשובה שלמה שיקבל האדם ע"ע שלא לעשות עוד כזאת ונהי בכל דור נדור חייב אדם לראות א"ע פאלו הוא יצא ממצרים היינו שממש צריך האדם בעת הזאת שיצא ממצרים שהם הקליפות ומן השמים יסייעוהו וכיה"ר אמן והבן מאוד: ענין טל הנה פתיב הקיצו ורננו שונכי עפר כי טל אורות טלף וידוע דרשת חז"ל כל מי שמשים א"ע שפן לעפר בחייו בעולם הזה הקב"ה מקיצו לעוה"ב ונראה פוננת חז"ל בדרשתם זאת.

פי צריך האדם לדמות א"ע לעפר שהכל דשין עליו ופרנסת כל הברואים יוצאים דוקא מהעפר כמ"כ צריך כל איש מישראל להתנהג עצמו במדת הענוה ושפלות מפל אדם ואז יזכה שממנו יהיו פרנסת כל הברואים והעולמות.

ומ"ש שהקב"ה מקיצו לעוה"ב היינו ע"י הט"ל פנראה מסוף הפסוק היינו ע"י שנעשה שפל ותחתון מפל כעפר בחייו אז הש"י מחייהו דוקא ע"י הט"ל והענין הוא כי הכנ"י נק' ארץ חפץ. ארץ החיים פנודע וט"ל מורה על ייחוד הש"י עם הכנ"י באחדו גמור והנה הטל הזה הוא יורד מרישא דעתיקא והוא סוד גבורה דעתיק וכתוב עתיק יומין יתיב ואמרי' בזה"ק יתיב לפניי שביבין דנורא דילי' וזהו ג"כ גבורה דעתיק שאמרנו והוא סוד הטל שעתיד הקב"ה להחיות בו את המתים כי ט"ל הוא מנין שם פ"נזו.

היינו שם הנה גימ' כ"ו ואותיות ז"ו הם גימ' אח"ד שהוא באחדות גמור עם הכנ"י ונהי שיסד הפייטן טל תן לרצות ארצה מה שאנו מבקשין מהבורא בהוב"ש שיתן את הט"ל הוא סוד אותיות יה"ו במילוי אלפי"ן פנה יו"ד ה"א נא"ו עולה מנין ט"ל וזה הנה לרצות ארצה היינו השכינה הק' בחי' ה' תתאה שתתייחד ותתחבר עם יה"ו קומם עיר בה חפצה בטל היינו שע"י ט"ל יקים הקב"ה את העיר הקדושה סוד הקמת השכינה מעפרא ונהי ג"כ מה שיסד הפייטן בשמה ט"ל אטלה היינו שמשם ט"ל נעשה ט"ל מיוחד עם ה' אחרונה והנה פשהטל הזה יורד ומתחבר עם הכנ"י.

אז יש להם לישראל בחי' מוחין דגדלות ואי' בזה"ק ששהטל הזה יורד ג"פ ביום מרישא דעתיקא לרישא דנעיר ומשם לחקל תפוחין קדישין והנה בכל פעם מהג"פ שהוא יורד ומתחבר עם הכנ"י סוד ה' תתאה.

ונעשה מזה שם מ"ה הקדוש ג' שמות מ"ה הוא מספר שם ע"ב ושם ס"ג שהם בחי' מוחין דגדלות שיש להם לישראל: ועפ"ז יש לפרש ג"כ מ"ש יעקב לבניו האספו פי' כמו ה' אספו ר"ל שצינה יעקב לבניו שיאספו השכינה הק' בחי' ה' תפאה לאותיות יה"ו סוד הט"ל כנ"ל וז"ש דהמע"ה קרבה אל נפשי גאלה פי' דוד הוא סוד מלכותא קדישא בחי' ה' תפאה ע"כ ביקש מהש"י שיקרב אל נפשו אותיות ואל"ה שהם גימ' ט"ל מנן יה"ו במילוי אלפי"ן משם מ"ה הקדוש סוד ט"ל ונהבן כ"ז היטב: ליום שביעי של פסח ניושע ה' ביום ההוא וגו' מיד מצרים וגו' שורש הדבר שיש שני מיני הנהגות מהש"י שמנהיג בהם את עולמו פאשר ביארנו פמה פעמים והוא הנהגה א' מה שהעולם צריך לזה והוא מלך במשפט יעמיד ארץ לתת לאיש כגמולו אם טוב הכל מתנהג ע"פ המשפט והגם שפשהאדם עושה טוב מה טובה מגיע מזה להשי"ת וכן להיפוך ח"ו כמ"ש אם צדקת מה תפן לו ואם חטאת מה תפעל לו מכ"מ רצונו ית' להנהיג העולם במדה זו כדי שיהיה קיום להעולמות ויהא הבחירה חפשיית והרשות נתונה ביד כ"א לעשות כפי רצונו ונפצו ויהיה שכל ועונש ומאתו לא תצא הרעות רק הכל נעשה ע"י מעשה התחתונים ומי שעושה רע ממשיך בזה רעה לעצמו ח"ו כי ע"י מעשיו הרעים מתגברין הקליפות ומבקשין דין אבל יש עוד הנהגה אחרת ונק' הנהגה עצמית היינו שהקב"ה מסתכל מה רעה עשה לו בזה שחטא נגדו כנ"ל וכשהש"י מתנהג במדה זו אז לא די שאינו משלם לו כמפעלו אלא אף גם עושה עמו טובה כי רצונו ית' להיטיב עם ברואיו וזהו מלפניו משפטי יצא היינו שהתפלל דהמע"ה שלא ידין אותו הש"י ע"י ההנהגה שהוא בתוך העולמות רק מלפניו משפטי יצא והוא הנהגה עצמית ואז עיניו תחזינה מישרים כי באמת מה הפרש יש בין אם ישראל עושין טוב או להיפוך ח"ו.

ע"ד אם צדקת כו' ואם חטאת כו' כנ"ל: והנה אמחו"ל שהשר של מצרים קטרג ואמר מה נשתנו אלו מאלו הללו ע"ז והללו כו' והיו אז ישראל נתונים בצרה גדולה פי' ע"פ ההנהגה שהיא בתוך העולמות לא היו ראויים להנצל אף כשבאו אל הים כתיב שם בנתיבן צעיר רודם ודרשו חז"ל ששבת בנתיבן היו ראשונים למסור נפשם עבור לקיים מצוות בוראנו הש"י ואחריהם כל השבטים מס"נ על קדושת שמו ית' והושלכו לתוך הים ומס"נ הוא עבדות שהוא למעלה מהטבע.

וכמ"כ מדה במדה נתעורר להם אז ההנהגה עצמית שהוא ג"כ למעלה מהטבע ולמעלה מהעולמות שמגיע לשם מעשה התחתונים ולכן ניצולו בהנהגה זאת ונהו ניושע ה' ביום ההוא הוא לשון נסתר עלמא דסתים.

עתיקא קדישא ולשם אינו מגיע כלל מעשה התחתונים ומתנהג שם בהנהגה עצמית וזהו מה תצעק אלי ואי' בזוהר הק' מה תצעק אלי בעתיקא תליא מילתא היינו שדבר זה הוא תלוי בעולם העליון עתיקא קדישא והוא נעתק מזה העולם שאינו מגיע לשם מעשה התחתונים ושם אין שום רע רק רחמים פשוטים ומתנהג ע"פ הנהגה עצמית וכנ"ל וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים היינו כשיש הארה מע"ק.

אז נכנעים הקליפות חיל בלע ויקאנו ואז נשארו פגרים מתים וירא ישראל את היד הגדולה גו'. הנה כתיב השיב אחר ימינו מפני אויב היינו דבר זה ידוע כי הקליפות

יונקות מאחוריים דקדושה וכשהם מתגברין ח"ו אז כפיכול הוא מוכרח להשיב אחור מינו היינו שהקליפות יונקים אז מן היד גמין ח"ו: ע"ל השיב אחור מינו מפני אויב.

ר"ל כשהש"י רואה שהקליפות רוצים להתגבר ח"ו אז משים עליהם יד מינו וממילא הם נכנעים וזהו השיב אחור מינו היינו שהקב"ה משים יד מינו על הקליפות המכונים בשם אחוריים שיונקים מאחוריים דקדושה מפני אויב ר"ל שרוצה להתגבר ובזה שמים עליהם מינו הם נכנעים וזהו וירא ישראל את היד הגדולה הוא יד הימין מדת הסוד אשר עשה ה' במצרים היינו שהשיב עליהם מינו כדי להכניעם והנה דבר זה נוהג תמיד בכל עת ובכל זמן כי בכל עת מוציא הש"י את ישראל ממצרים היינו שמוציא את נשמות עמו בני"י מיד הקליפות.

ע"י בחי' ע"ק וגם משים מינו עליהם כדי להכניעם וכשישראל רואין דבר זה אז ניאמינו בה' ובמשה עבדו היינו שישראל מתחילין להאמין בהש"י ובהצדיקים שבכל דור ודור כי ידוע שהתורה"ק היא נצחית.

ושייך בכל עת אז ישיר משה בתיבת א"ז גרמז קריאת י"ס. כי אות א הוא צורת שני יודי"ן ואות נא"ו וא"ו הרומז אל סב"ד ואות ז' רומז אל ז' מדות שסידר דהמע"ה בפסוק לך ה' הגדולה גו' והנה במדת הגדול"ה יש ה' חסדים ובמדת הגבור"ה יש ה' גבורות והדעת מקבל הח'.

והג' ונותנם על צדיק חי עלמין וכשיצאו ישראל ממצרים הנה קריעת י"ס היינו כי ים המלכות המקבלת הח' והג' נתחלקה אז ונתנה הסדים לישראל והגבורות נתנה למצרים וזהו נק' קריעת י"ס ונהבן זה היטב: לשפת אחר פסח טעם למה שמנקדין, אז הלחם משנה במפתח דוקא מנהג אבותינו נדאי הוא תורה ות"ל אמרתי בזה פמה טעמים נפלאים אמנם עוד יש לאלוה מילין והנה י"ל ע"ד הפתוח פתחי לי אחותי רעייתי ידוע מאחז"ל שהש"י מבקש מהכנ"ו פתחי לי פתחך של מחט ואני אפתח לכם פתחך של אולם וידוע דהכנ"י פלה קרואה בנעימה, בחי' גוקבא וגם נק' בבחי' לחם.

ע"ד כ"א הלחם אשר הוא אוכל והנה ידוע דבפסח היו כל השערים ומוחין עילאין פתוחים ואח"כ ננעלו הסרעין וצריכין אנו לפנותהו וילנה אנו מנקדין הלחמים הק' משבת זו במפתחות לרמז בזה שאנו פותחין מעט ע"י מצנת שבת וה' הטוב יפתח לנו את אוצרו הטוב ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים יפתח וכאשר נתן לאבותינו המן בחודש אייר שמברכין בשבת זו ונהבן כ"ז היטב: ע"ל בזה ג"כ.

ע"ד הפתוח הנ"ל פתחי לי אחותי רעייתי. דהנה פתיב תורי זקב נעשה לך עם נקודות הפסך דיזוע שיש שני תורות היינו תורה שבכתב ושבע"פ.

והתורה נתנה בבחי' גבור"ה פנודע ומסטרך דצפון זקב אמה ועפ"ז יבואר פ"ה הפסוק תורי זקב היינו שני תורות הנ"ל הבאים ומאירים מבחי' זקב נעשה לך הוא לשון עשיה ותיקון והיינו להמתיק' עם נקודת הפסך פסך הוא בחי' חסדים ונקודת הפסך הם קמ"ץ י וסגו"ל והיינו לעשות פתח ושער ולהמשיך מבחי' פתח עילאה קדישא.

שְׁהוּא בְּסוּד נִקְוֶדֶת קָמֵץ ע"י פְּתַח שְׁהוּא בַחִי חֲכָמָה עֵילָאָה קַדִּישָׁא. אֶל נִקְוֶדֶת הַסְּגוּלָּה שְׁהוּא בַחִי תִלְתְּ אַבְהֵן קַדִּישִׁין סוּד בַחִי אוּצָר חֲבִיב ע"ד וְהֵייתֶם לִי סְגוּלָּה וְאַחַר פֶּסַח שְׂאֵז נִנְעָלוּ הַתְּרַעֲוִין וְכַנ"ל.

לְזֶה אָנוּ מְנַקְדִּים אֶת הַלְחָם מִשְׁנֵה מִשְׁבֶּת זֹו בַּמִּפְתָּח דְּנִקְא. פִּי הַלְחָם מִשְׁנֵה הֵם בְּסוּד תּוֹרָה שְׁבִכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַע"פ וְאָנוּ מְנַקְדִּין בַּמִּפְתָּחוֹת לְהַמְשִׁיף אֲלֵיהֶם ע"י בַחִי פְּתַח וְכַנ"ל וְהַמְשִׁפִּיל יָבִין: הַצִּירוּף מְחוֹנְדָשׁ אֲיִיר הוּא יִנְצָא מִהַפְּסוּק כ' בְּזֹאת י"תְהַלֵּל ה"מִתְהַלֵּל ה"שְׁכָל ו"יְדוּעֵ אֹתִי.

וּלְהַבִּין מֵהַ שְׁיִיכוֹת יֵשׁ זֶה הַפְּסוּק לְזֶה הַצִּירוּף וְלְזֶה הַחֲוֹדֶשׁ י"ל בְּהַעִיר לֵב וְשׁוּם שְׁכָל פִּי מִיּוֹם א' דַּסְפִּי"ה עַד ר"ח אֲיִיר הוּא שְׁנֵי שְׁבֻעוֹת וּבְשֻׁבֹעַ א' הוּא בְּסוּד מוֹחִין דְּחֻקָּהּ וּבְשֻׁבֹעַ ב' הוּא בְּסוּד מוֹחִין דְּבִינָה וְעַתָּה מִיּוֹם א' דר"ח אֲיִיר מִתְחִיל שְׁבֻעַ הַג' נֶגֶד סוּד הַדַּעַת.

וְעִיקַר הַיִּחוּדִים וְהַזְיוּגִים שֶׁל הָעוֹלָמוֹת הֵן הוּא ע"י הַדַּעַת הָעֲלִיּוֹן הֵן וְכַמ"ש וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ וְהַמְשַׁכֵּת סוּד הַדַּעַת הוּא מְבַחֵי חו"ב סוּד י"ה. ע"י הַנְּא"ו קְצוּוֹת אֶל הַה' אַחֲרוּנָה.

סוּד הַמַּלְכוּת הֵן וְלְהַקִּים הַה' אַחֲרוּנָה בְּבַחִי קוּמָה שְׁלִימָה וְאֵז בַּעֲלָה אֲתַעֲטֵר בָּהּ וְהִיא לֹא אֲתַעֲטֵרַת בְּבַעֲלָה כְּכִיכּוֹל וְהוּא בְּסוּד וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיחֵן יַחְדָּיו סוּד שְׁתִּי הַהִי"ן יַחְדָּיו וְכַמְבּוֹאֵר לְקָמֵן אֲי"ה וְזֶהוּ פִּי הַפְּסוּק בְּזֹאת י"תְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל ה"שְׁכָל ו"יְדוּעֵ אֹתִי הֵינּוּ לְהַמְשִׁיף אֲלֵי כְּכִיכּוֹל חו"ב וְדַעַת וְהַמְשַׁפִּיל יָבִין פִּי לֹא פֶל מוֹחָא סְבִיל דָּא וְהוּא בְּסוּד נְתִיב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְהַמְשַׁל בְּזֶה כְּשֶׁהָאֵב רֹאָה מְבַנּוּ אִיזָה דְּבַר חֲכָמָה וְשְׁכָל אֵז נִתְּנֹסַף לוֹ לְהָאֵב ג"כ חֲכָמָה וְדַעַת ע"י הַשִּׁיעֲשׂוּעִים וְהַתְּעוּבוֹת שִׁישׁ לוֹ מְזָה וְהַבֵּן כ"ז הֵיטֵב: טַעַם אֲמִירַת פְּרָקִי אֲבוֹת בֵּין פֶּסַח לְעֶצְרַת הוּא פִּי בְּיָמִים הָאֵלוּ מְחֻנְיָב פֶּל אִישׁ וְאִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל לְטַהַר א"ע בְּיָמֵי הַסְּפִירָה כְּמוֹ שֶׁנִּסְתְּרוּ יִשְׂרָאֵל מֵאֵז מִטּוֹמְאֹת מְצָרִים כְּבּוֹדָע מֵהַזוּה"ק שְׁבַעָה שְׁבֻעוֹת כְּעַנְיָן ז' יָמֵי הַנִּדָּה הֵם וְלִכְפֹּף אוֹמְרִים אֵז מַס' אֲבוֹת פְּדֵי לְרֵאוֹת וְלְהַבִּין פֶּל הַמְּדוּת טוֹבוֹת הַנְּזַכְרִים שָׁם וְלִכְסוּף וְלְהַשְׁתַּוֵּקֵק מְתִי אֲעֲשֶׂה כֵּן גַּם אֲנִי וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנֵי הַשִּׁי"ת.

וּלְזֹאת יֵשׁ בַּמַּס' זֹו חֲמִשָּׁה פְּרָקִים נֶגֶד ה' ש"ב הַכּוֹלָלִים וְכ"א כְּלוּל מַעֲשֵׂר הֵם נַש"ב. עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה וְיָמִים הָאֵלֶּה נִק' אֲצֵל אוֹמֵה"ע מִי וְגַם הֵם מוֹדִים שְׁהֵימִים הָאֵלֶּה הֵם טוֹבִים וּמְסוּנְגָלִים לְרַפּוּאָה.

וּמ"י הוּא מְנַן חֲמִשִּׁים וְהַעִיקַר הוּא שְׁהֵימִים הָאֵלֶּה הֵם טוֹבִים וּמְסוּנְגָלִים לְרַפּוּאוֹת הַנְּפִשׁ וְכִי"ה שְׁיִרְפְּאוּנוּ ה' וְנִרְפָּא אָמֵן: בְּזוּה"ק וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיחֵן וְגו' וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּי הַהִי"ן וְלְהַבִּין זֶה נ"ל פִּי נַעֲמִי הוּא סוּד ה' עֵילָאָה קַדִּישָׁא עֲלֵמָא דְּבִינָה נַע"ם יו"ד שְׁהוּא הַתְּקַשְׁרוֹת נַעֲמִימוֹת הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים קַדִּישִׁין פִּי עִיקַר הַתְּקַשְׁרוֹת הָעוֹלָמוֹת הוּא בְּסוּד ה'.

וְרוֹת הוּא בְּסוּד ה' תַּתְּאָה קַדִּישָׁא סוּד הַמַּלְכוּת וְזֶהוּ שֶׁאֲחַז"ל לְמָה נִק' שְׁמָה רו"ת שְׁיִצְא מְמַנָּה דָּוִד שְׁרִינְוָה לְהַקֵּב"ה בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת פִּי ה' תַּתְּאָה הוּא סוּד שֵׁם אַדְנ"י וּבְמִילֹאוֹ הוּא מְסַפֵּר תַּרְע"א וְהַמְּיָלוּי בְּעַצְמוֹ הוּא מְסַפֵּר תַּר"ו אוֹתִיוֹת רו"ת.

ונשאר עיקר אותיות השם אדני. דאיהו בסוד דוד פנודע ובכאן המילוי הוא גבוה למעלה משרשי אותיות השם וזה שיצא ממנה דוד והבן ומואב הוא מספר מ"ט שהוא בחי' מ"ט שערים דקליפות ר"ל ודהמע"ה שפא מהם הרגם ובינר מהם הניצוצין הקדושים וזהו וימדדם בחבל ר"ל שמדד אותם בחבל של אמת וראה והביט והבין באיזה מהם יש בינור ניצוצין הקדושים וקושר וטיהר המ"ט שערים ואז ותלכנה שתיהן שתי ההי"ן (פי ע"י שייחד וטיהר וקושר המ"ט שערים ונתניחודו בסוד שער הגון מנש"ב עי"ז נעשה ייחוד נש"ב עליונים סוד ה' עילאה עם נון שערים דה' תתאה ואז ותלכנה שתי ההי"ן).

(עד בואנה בית לחם פי ה' עילאה הוא התקשרות עלמין סתימין עילאין קדישין וה' תתאה הוא התקשרות וייחוד עלמין תתאין קדישין וכל אחת משפעת רב שפע טובה ורחבה ה' עילאה קדישא להעולמות העליונים הקדושים וה' תתאה משפעת לעולמות התחתונים ותלכנה שתי ההי"ן עד בואנה בית לחם לשני לחם ולפנימית של לחם (פי בי"ת הוא לשון שמים ולשון פנימית).

והיינו פי לח"ם הוא מספר. ג' שמות הוי"ה סוד מ"זלא עילאה קדישא ושתי פעמים לח"ם הוא מספר נא"ו הוי"ת סוד מ"זלא עילאה קדישא ומ"זלא תתאה שיהם נוצ"ר ונק"ה וזהו סוד שתי הלחם שהובאו בחג השבועות וגם זהו סוד הלחם משנה של שבת ויו"ט והמשפיל יבין כ"ז: לשבועות וביום הביכורים גו' כל מלאכת עבודה לא תעשו ולכאורה תיבת שבועותיכם אין לו ביאור כלל פמובן לכל בעל מדע גם יש להבין למה נק' יום חג הק' הגה יום הביכורים גם למה נק' מנחה חדשה.

והפל צריך טעם: ובהעיר לב י"ל פי הגה פתיב בני בכורי ישראל ויש לדעת למה נק' כנ"י בשם בכ"ר. אמנם פן י"ל דהגה פתיב קודש ישראל לה' ראשית תבואתו וידוע שישאל עלו במחשבה תחלה להבראות והמה נק' בנים למקום וכמ"ש בנים אתם לה' אלהיכם והולדה א"א להיות כ"א ע"י בחי' מקבל ובחי' נוק' כביכול.

והגה אות אל"ף הוא ראש לכל האותיות והוא בבחי' א"ב כביכול וכן האות יו"ד הוא ראש וא"ב לעשיריות וכן הקו"ף הוא ראש וא"ב למאות וזהו צירוף אי"ק בבחי' א"ב מצירוף אותיות אל"ף בי"ת של אי"ק בכ"ר גל"ש כו' נאותיות בכ"ר הם אותיות שניות מיחידות ונעשירית ומאות.

והמה בבחי' מקבל ובבחי' נוקבא ומשם יצאו שורש נשמתן של ישראל. בסוד קודש ישראל לה' ראשית תבואתו ולזה נק' עם ה' בני אל חי בשם בכ"ר: ועפ"ז נבוא לבאר למה בכר לנחלה לירושלם תלוי בראשית אנו דוקא ולענין קדושת הבכור לכל דבר תלוי בפטר רחם ולדברינו הנ"ל יבאר ע"נ.

פי לענין ירושלה בן מאבא ירית וכמבואר למעלה בפ' בא עיי"ש. אמנם לענין קדושתו הוא בבחי' ראשית התגלות אלוהות והוא בסוד אימא עילאה אשר משם נפתח מקור ההתגלות בסוד מ"ם סתימא.

ומ"ם פתיחא. ולזה הדבר תלוי בפטר רחם.

היינו בפתיחת המ"ם סתימאה ור"ח הם מספר יצחק בסוד הגבורות המצומצמים והבן כ"ז. והנה שמעתי מהרב הקדוש כו' מ' לוי יצחק זללה"ה אב"ד דק' בארדיטשוב אשר

סוד הקבאת הבכורים הוא פי הפירות שיש בהם ניצוץ הק' וטהור ביותר רום המעלות
המה מתבפרים בתחלה וראש ולזה צינה הבוורא ב"ה וב"ש להביאם בראש להבהמ"ק
ע"כ דבריו הק' והנה עדת ה' בני הנק' בשם בכוריים פמבואר למעלה וגם נק' בשם
בכורים פי המה נתבפרו תחלה לגבוה ומה גם בחג הק' הנה.

פי לע"ל פתיב פי אז אהפוף אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' אמנם עם ה'
בני אל ח"י נתבפרו תחלה בחג הק' הנה. בקבלת תוה"ק.

ולזה נק' חג הקדוש הנה יום הבכורים ונהו וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה'
וי"ל ע"פ דאי' במס' עירובין עיר של רבים ונעשית של יחיד אין מערבין את פולה
וצריכה שיור כדי שלא תשתכח תורת רה"ר עד שישאר חוצה לה פעיר חדשה שביהודה
שהנה בה חמשים דיורין ע"כ יעו"ש ולהבין זאת למה דוקא נו"ן דיורין א"צ שיור
וכדפסקינו הילכתא דעיר חדשה עצמה א"צ שיור וכמבואר בפוסקים הלכה למעשה י"ל
פי סוד העירוב הוא סוד יחוד וקישור עלמין עילאין בעלמין תתאין בסוד יחוד הוי"ה
אדנ"י לבל יהיה אחיזה לחיצונים ר"ל ולזה עיר של רבים צריכה שיור.

כדי שלא תשתכח תורת רה"ר כדפירש"י. והיינו פי רה"ר הוא מקום שיש אחיזה
לחיצונים ר"ל וסוד העירוב הוא לקשר ולניחוד הק' לבל יהי אחיזה לחיצונים ר"ל אמנם
עכ"ז צריך לישאר מקום בחוץ לעירוב לאחיזתם ולזה צריכים שיור לעירוב אמנם
כשישנו חמשים דיורין א"ג שיור פי הנה כל רצועה שבא"י מרמזת לארץ חפץ החיים
ארץ הקדושה סוד המלוכה הק' וכמו שיש בעלמא דבינה סוד ה' עילאה בסוד ה' אותיות
מנצפ"ך וכ"א כלול מעשר והם חמשים ש"ב.

והוא בסוד חג השבועות הנה סוד שער הנו"ן פידוע ליו"ח. ככה ישנו חמשים שערים
בסוד המלוכה הק' סוד ה' תתאה.

וצריך לניחודם ולקשרם ונאגדו אלה באלה אלו הנו"ן באלו הנו"ן לבל יהיה אחיזה
החיצונים ר"ל בהמלוכה הק' ח"ו רק שיהיה מלכותו בפל משלה ולסוד זה צריך שיור
לעירוב פעיר חדשה שהיתה ביהודה שהיה בה נו"ן דיורין כדי שיהי מקום להשראת
הק' של נש"ב העליונים הקדושי' והבן זה והנה נודע מספה"ק פי יום חג שבועות הנה
הוא נגד שער הנו"ן מנש"ב.

והוא בבחי' ישן נושן מעתיקא דעתיקין וזהו בהקריבכם מנחה חדשה לה' היינו התקרבות
והתקשרות הנו"ן שערים של ה' תתאה. בחי' חדש"ה פי הוא התחדשות העולמות
והתגלות כל הכוחות הק' הנעלמות והוא סוד המלוכה הק' ובהתקרבותה והתייחדה אל
הנש"ב דה' עילאה סוד עלמא דבינה בשבועותיכם היינו ע"י שאנו עם ה' בני אל חי
מטהרין ומקדשין א"ע בימי הספירה ואנו סופרין מ"ט ימים וז' שבועות בסוד הנהר
דנפיק מיני' ז' שבתות וע"י שאנו מייחדין ומקשרין ומטהרין המ"ט שערים אז ממילא
אנו באים אל שער הנו"ן וזהו בשבועותיכם.

ע"י הז' שבועות. פי הבוורא בהוב"ש.

מחבב השביעית. כמו בהימים שבת קודש ובהשנים שנת שמיתה וכן המדה שביעית של
הי"ג מפילן דרחמי הוא נאמת וחותרמו של הקב"ה הוא אמת מקרא קודש יהי לכם אז

תבואו לבחי' ומדת קונדש ישראל לה' ראשית תבואתו שהוא בסוד החכמה הנעלמה הק' וכשתהיו על בחי' זו אז כל מלאכת עבודה לא תעשו ואז לא תצטרכו לבקש מלאכה ותחבולה לעבודת הש"י רק בלתי שום מלאכה יהי' עבודתכם עבודה תמה ונקיה וכיה"ר אמן והמשפיל יבין כ"ז: משנה סוף תענית ארשב"ג לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכיה"כ שפיהם בנות ישראל יוצאות בכלי לבן שאולין כדי שלא לבייש את מי שאין לו ואמרינו בגמ' ט"ו באב מאי הואי אר"י אמר שמואל יום שהותרו השבטים לבוא זה בזה ויש לתת לב לדעת ולהבין מדוע יגדל היום הזה ליו"ט גדול כ"כ יותר מקל הימים טובים עבור זה שהותרו השבטים לבוא זה בזה גם יש להבין מהו מקור השפשיין בעולמות העליונים להיום הזה להיותו י"ט גדול כ"כ: ובשום שכל והערת לב י"ל ע"פ מה דאית' בסיום מס' הלזו.

אר"א עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים לע"ל והוא יושב ביניהם בג"ע וכאו"א מראה באצבעו שנ' ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו ע"כ ובנדאי יש להבין מהו ענין המחול אשר עתיד הקב"ה לעשות להצדיקים פי נדאי אין אלו הדברים כפשוטן וי"ל דהנה בעולם הנשמות עולם תשלום הגמול לעושי רצונו ית'.

ארז"ל שכאו"א נכונה מחנפתו של חבירו. פי ישנם במדרגה זה למעלה מזה.

כ"א לפי פעולותיו ומעשיו הטובים שפעל ונעשה בעוה"ז. נמצא פי עדיין נשמות הצדיקים לא הגיעו לידי שלימות המאן אשר לאשר כ"א רואה שיש מדרגה למעלה הימנו אמנם הבורא בהוב"ש מרוב טובו וחסדו הגדול חפץ למען צדקו לבל ידח ממנו נדח בשום בחי' ומדרגה ומצדד ומלבן נשמות ישראל בכל מיני זכוה וצירוף.

כצרוף את הפסוף וכבחון את הזהב עד אשר לע"ל יהיו כל נשמות הצדיקים בבחי' השפיות שלימות המאן אשר ואז לא יהיה שום אחד גדול מחבירו במעלה וכולם יהיו קרובים אל מקור כל המקורות הקדושה ובמעלת השגת הבורא בהוב"ש פולם יהיו שונים לטובה והנה בעוה"ז א"א להשיג בהשגת הבורא בהוב"ש כ"א מצד פעולותיו ולא מצד עצמותו ית'.

וכמבואר בספה"ק אמנם פן לע"ל לאשר ינדפכו כל נשמות הצדיקים אז יבואו להשגה גדולה כ"כ שיוכלו להשיג הבורא בהוב"ש מצד עצמותו כפיכול וכאשר אמרנו בביאור הפסוק פעת יאמר לייעקב ולישראל מה פעל אל היינו שיהיה עת כזה אשר בנ"י יהיו במעלה גדולה כ"כ שישגו את הבורא בהוב"ש מצד עצמותו ית'.

והמלאכים הקדושים ישאלו אותם מה פעל אל. פי המלאכים אין להם השגה כ"א מצד פעולותיו ית' אבל בנ"י יהיה להם אז השגה גדולה כ"כ להשיג הבורא בהוב"ש מצד עצמותו ית' כפיכול וכל נשמות הצדיקים יהיו פולם בבחי' ומעלה הלזו: ובזה נבוא לבאר דברי ר"א עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים מחו"ל הוא לשון עיגול מלשון מחול הפרים.

פי דבר עגול שאין בו מורשא דקרנתא הפל בשונה לנגודת הפנימית ואין בו שום השפנות בשום איזה צד וכן יהיה לע"ל פי כל נשמות הצדיקים פולם יהיו שונים לטובה למקור

וְשׁוֹרֵשׁ כֹּל שְׂרָשֵׁי הַקְדוּשָׁה וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֲמֻצָּע וְכֹאוּ"א מֵרָאָה בְּאֲצָבָעוֹ כּו' זֶה ה' קוֹיֵנוּ לוֹ הֵיִינוּ כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאָר שְׂיִהְיֶה לָהֶם הַשְּׂגָה בְּהַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש מֵצַד עֲצָמוֹתוֹ ית' וְהִנֵּה עַל בַּחֲיוֹת זֶה שְׂיִהְיֶה לַע"ל כַּנִּל רוֹמְזוֹת אוֹת סְמ"ךְ שְׁבֵא"ב.

כִּי כְּתִיבֹת אוֹת סְמ"ךְ הוּא בְּעִיגוּל בְּלִי מְוֹרֵשָׁא דְקִרְנַתָּא וְהוּא נִק' עֲלֵמָא דְבִינָה עוֹה"ב עוֹלָם הַחִירוֹת וְכַנּוּדַע מִסְפַּה"ק וְהוּא סוּד ט"ו בְּאָב הֵיִינוּ אוֹת הַט"ו בְּאוֹתֵיּוֹת הָאֵלֶף בִּי"ת וְהוּא אוֹת סְמ"ךְ וְיו"ט הִנֵּה ט"ו בְּאָב מְרַמֵּז עַל בַּחֲיוֹת זֶה לְאֲשֶׁר הוּא סוּף כֹּל הַמוֹעֲדוֹת שְׂבִשְׁנָה בְּסוּד הֵיקָף וּבְסוּד עוֹלָם שְׁנָה נֶפֶשׁ וְכַמ"כ יוֹם הַכְּפוּרִים הוּא ג"כ בְּבַחֲיוֹת הַלְזוֹ.

כַּנּוּדַע מִסְפַּה"ק שְׂיִוִּם הַק' וְהַנּוֹרָא הִנֵּה הוּא בְּסוּד אֵימָא עֵילְאָה תְּשׁוּבָה עֵילְאָה וְלִזְנָה לֹא הָיוּ יָמֵי טוֹבֵי לְיִשְׂרָאֵל כַּט"ו בְּאָב וְכִיּוֹה"כ. כִּי אֵלּוּ הַיָּמִים מְרַמֵּזִים עַל מַעֲלַת גְּדֻלוֹת בִּנְיָמִין שְׂיִהְיֶה לָהֶם לַע"ל שְׁהַבּוֹרָא בְּהוֹב"ש יֵיטִיב חֶסֶדוֹ עִמָּהֶם לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִידַח וּלְזַכְּכֶם שְׂיִהְיֶה פְּנֻלָם שְׂוִים בְּמַעֲלָה זֶה הֵיִינוּ הַשְּׂגָה גְּדוּלָה מֵצַד עֲצָמוֹתוֹ ית' וְכַנִּל וְזֶהוּ שְׂבִיבָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הֵיִינוּ נְשָׂמוֹת בִּנְיָמִין יוֹצְאִים בְּכָלֵי לְבָן שְׂאוּלִין כִּי שְׂאוּלִים הֵמָּה מְחֻסְדַּת הַבּוֹרָא ב"ה וְב"ש.

אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּהֶם כְּדִי שְׂלֵא לְבִינֵי אֶת מִי שְׂאִין לוֹ רַק שְׂיִהְיֶה פְּנֻלָם שְׂוִים בְּמַעֲלָה וּבְמִדְרִיגָה וּבְשִׁלְיָמוֹת הַמְּאֻשֶׁר. וְזֶהוּ ג"כ פִּי דְבָרֵי ר"י אָמַר שְׂמוֹאֵל יוֹם שְׂהִתְרוּ הַשְּׂבִיטִים לְבוֹא זֶה בְּזֶה הֵיִינוּ שְׂוִים הִנֵּה מְרַמֵּז לְבַהִירוֹת גְּדוּלָה כַּכ"כ שְׂיִהְיֶה לַע"ל שְׂלֵא יִהְיֶה כֹאוּ"א וְכַנֵּה מְחֻסְתּוֹ שֶׁל חֲבִירוֹ רַק פְּנֻלָם יִהְיֶה שְׂוִים בְּמִדְרִיגָה וְזֶהוּ שְׂהִתְרוּ הַשְּׂבִיטִים לְבוֹא זֶה בְּזֶה וְהֵבִין כַּכ"ז הֵיטִב: לִימֵי הַרְצוֹן וְהַתְּשׁוּבָה גַּם יִצְאָה ב"ק וְאָמְרָה שׁוֹבוּ בְּנֵים שׁוֹבְבִים חוּץ מֵאַחַר וְהוּא תְּמִיָּה גְּדוּלָה לְעֵינַי כֹּל בַּר דִּיעָה כִּי הֵלֵא יָדוּעַ וּמְפֹרָסִים שְׂאִין לָהּ דְּבַר בְּעוֹלָם שְׂעוֹמֵד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה וְכִמוֹ שְׂקִיבֵל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תְּשׁוּבַת מְנַשָּׂה הֵגַם שְׂהַכְעִים בּוֹרָאוֹ מְאוּד אִךְ בְּאֲמַת נִרְאָה לִי דְאִין הַכּוֹנֵנָה דְגַם אִם הִנֵּה שָׁב בְּתְשׁוּבָה לֹא הִנֵּה הַקַּב"ה מְקַבְּלוֹ חֲלִילָה לְהַשִּׁי מַעֲשׂוֹת כְּדָבָר הִנֵּה וְלֹא כִּיּוֹצֵא בּוֹ אֲכֹן שְׁוֹרֵשׁ הַדְּבַר הוּא כֹּף מְגֻדֵל רַחֲמֵי הַשִּׁי שְׂמֻרָחִים ע"כ בְּרִיּוֹתָיו וְגַם עַל הַחוּטָאִים נִגְדוּ ית' וְחוֹשֵׁב מְחֻסְבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִידַח לְזֹאת שׁוֹלַח הַשִּׁי הִיְרֵהוּרֵי תְּשׁוּבָה בְּלִבָּם בְּזֶה הַפְּרוּז הַיּוֹצֵא בְּכָל יוֹם שׁוֹבוּ בְּנֵים כּו' כַּנּוּדַע מִסְפַּה"ק וּמְעוֹרָר אוֹתָם שְׂיִשׁוּבוּ בְּתְשׁוּבָה שְׂלִימָה אוֹ ע"י אֵינִי סִיבָה מְעוֹרָרִים שְׂיִשׁוּבוּ הֵיִינוּ כַּמ"ש תְּשָׁב אֲנוּשׁ עַד דְּכָא גו' שׁוֹבוּ בְּנֵי אָדָם וְהַקַּב"ה בְּעֲצָמוֹ פּוֹתַח לָהֶם שְׂעָרֵי תְּשׁוּבָה וְשׁוֹאֵלֵימְבַקֵּשׁ מִכֹּאוּ"א לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה אֲכֹן יֵשׁ עֲבִירוֹת חֲמוּרוֹת כַּכ"כ כְּמוֹ הָאוֹמֵר אֲחֻטָּא וְאֲשׁוּב וְכַדוּמָה אֲזֵי אִין מְהֵרָאֵי שְׂהַשִּׁי יִחְזוֹר אֲחֵרֵי לְעוֹרְרוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה רַק צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּעוֹרֵר מִעֲצָמוֹ וְלִשׁוּם אֵל לְבוֹ בְּלֹא אֲתַעְרוֹתָא דְלַעֲיָלָא מְקוֹדֵם וְלְהַתְּנַדּוֹת לְפָנָיו ית' בְּכָל לְבָבוֹ וְיִשְׁפֹּן שִׁיחוֹ לְפָנָיו ית' שְׂיִשְׁלַח לוֹ עֶזֶר וְסִיעוּז מִן הַשָּׁמַיִם שְׂיִגְמוֹר תְּשׁוּבָתוֹ בְּכִי טוֹב וְאֲזֵי בְּאֲמַת מְקַבְּלִין תְּשׁוּבָתוֹ ג"כ בְּשׁוֹבוֹ מְדַרְכּוֹ וְחֵי וְזֶהוּ מְאֻמְרָם ז"ל אִין מְסַפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה וְלֹא אֲמָרוּ אִין מְקַבְּלִין תְּשׁוּבָתוֹ אִךְ וְדָאֵי כַּנּוֹנְתָם הוּא שְׂאִין מְעוֹרְרִין אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם שְׂיִשׁוּב אִךְ וְרַק מְמַתִּינִין וּמְצַפִּים וּמְיַחֲלִין מְתִי יִתְעוֹרֵר מִעֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׂלִימָה וְאֲזֵי בְּלִי סָפַק שְׂמְקַבְּלִין תְּשׁוּבָתוֹ בְּשִׁמְחָה וְכִלְלֵי גְּדוּלָה אֲמָרוּ חַז"ל בְּאֲמַת שְׂאִין לָהּ דְּבַר הַעוֹמֵד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה וְזֹאת הִנֵּה פְּנוֹנַת הַב"ק שְׂהַכְרִיז שׁוֹבוּ בְּנֵים כּו' חוּץ מֵאַחַר הֵיִינוּ שְׂהַקַּב"ה הוּא בְּעַל הַרְחָמִים וּמְתַאֲנֶה מְאוּד שְׂפָל הַחוּטָאִים יְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּאֲמַת לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִידַח וּבְכַרְט

נְשָׂמָה הַיְקָרָה כְּמוֹהוּ שֶׁהִי גְדוּל בַּתּוֹרָה וּבְחֻקֶּיהָ אֶף שֶׁנֶּרְשׁ הַדִּין וְקוֹ הַאֲמַת וְהַמְשָׁפֵט גִּיתָן שְׂלֵא לְעוֹרְרוּ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיָשׁוּב לְזֹאת עֲשֵׂה הַשֵּׁ"י בְּרוּב רַחֲמָיו וְחֲסִדוֹ הַגְּדוּל סִיבָה זֹה כְּדִי שְׂיִשְׁפִּיל וַיְבִין אַחַר וַיִּשְׁיג בְּחֻקֶּיהָ כְּפִי הַשֵּׁ"י שְׂבָאָמַת רוּצָה שְׂיָשׁוּב אֵלָיו וַיִּקְבְּלוּ בְּסֶבֶר פָּנִים יָפוֹת אֶף שְׂפָבִיכּוֹל אֵינּוּ יְכוּל לֹמַר לוֹ בְּפִירוּשׁ וּלְעוֹרְרוּ שְׂיָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה כְּמוֹ שְׂמִתְנַהֵג א"ע עִם שְׂאָר הַחוֹטְאִים מִחֻמַּת שְׂהַכְעִיסוּ הַרְבֵּה וַיַּדַּע רַבּוֹנוּ כּו' וּז"ש הַב"ק שׁוּבוּ בָנִים כּו' הִינֵנו לָכֶם אֲנִי אוֹמֵר וּמְעוֹרֵר אֶתְכֶם וּמְבַקֵּשׁ מִכֶּם שְׂתִשׁוּבוּ אֵלַי חוּץ מֵאַחַר אֵינִי יְכוּל לְעוֹרְרוּ וְלֹמַר לוֹ זֶה כִּנ"ל אֶף כְּשִׁיבִין זֶה מְעַצְמוֹ וַיָּשׁוּב בְּכָל לִבּוֹ כְּרָאוּי לוֹ בְּאֲמַת אֲזֵי מַה טוֹב וּמָה נָעִים וּכְמוֹ שְׂמַצִּינוּ בַּעֲוֹן הַעֲגָל שְׂרַמְזוּ הַשֵּׁ"י לְמַשָּׁה בְּאוֹמְרוֹ וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי כּו' כְּדִי שְׂיִשְׁפִּיל וַיְבִין שְׂבוּ הַדְּבָר תְּלוּי וּכְמוֹ שְׂבָאָמַת פֶּן הִי שְׂהַשְׁפִּיל וְהַבִּין מִשְׂרַע"ה כְּפִי הַשֵּׁ"י וְהַתְּפִלָּה לְפָנָיו ית' לְעוֹרֵר רַחֲמִים עַל זְרַע יִשְׂרָאֵל וְהוֹעִיל בְּתַפְלָתוֹ כִּמ"כ רַמְזוֹ לוֹ הַשֵּׁ"י לְאַחַר שְׂיָבִין כְּפִי הַשֵּׁ"י ית' שְׂהוּא לְטוֹבָתוֹ וְשׁוּב וְרָפָא לוֹ.

כִּי אֵין דְּבָר כּו' כִּנ"ל וְהַפֵּל גְּמַתָּק וְנִיחָקֵן בְּתִשׁוּבָה וְכִי"ר שְׂנָשׁוּב אֵלָיו בְּאֲמַת כְּרָאוּי אָמֵן: וְגַבִּי מְנַשֶּׁה כְּתִיב וַיִּתְּפִלֵּל לֵה' וַיַּעֲתֵר לוֹ וּדְרַחֲזוּ"ל א"ת וַיַּעֲתֵר לוֹ אֲלֵא וַיִּחַתֵּר לוֹ מְלַמֵּד שְׂחַתֵּר לוֹ הַקב"ה לְמַנְשֶׁה חַתִּירָה מִתַּחַת כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ ית' וְקִיבֵל תְּשׁוּבָתוֹ וְכֵן בְּפִר"א אָמְרוּ שְׂהַמְלָאכִים נַעֲלוּ בְּפָנָיו כָּל שְׂעָרֵי תְּשׁוּבָה עַד שְׂהַשֵּׁ"י חַתֵּר לוֹ חַתִּירָה וּכְדִי לְהַבִּינָהּ עֲנֵנוּ זֶה אוֹמֵר כִּי הִנֵּה כְּתִיב גַּבִּי אֵיבּוּב הַגְּלוּ לָהּ שְׂעָרֵי מְנוֹת.

כִּי כְּמוֹ שְׂיִישׁ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים שְׂעָרֵי חַיִּים כִּמ"כ יֵשׁ לְמַטָּה בְּבַחֲ"ר חִיצוֹנוֹת הַנֶּקֶד שְׂעָרֵי מְנוֹת וּבָהֶם יִפְנֹסוּ עוֹבְרֵי רְצוֹנוֹ ית' וְהִנֵּה עוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הֵם כֶּסֶף לְכְבוֹדוֹ ית' הִינֵנו מְכַל מַצּוּה וּמַע"ט אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְכְבוֹד שְׂמוֹ ית' אֲזֵי הַעֲנוּכָדָא נַעֲשֶׂה כֶּסֶף לְכְבוֹדוֹ ית' וְהִנֵּה גַם בְּשְׂעָרֵי מְנוֹת יֵשׁ בָּהֶם פֶּחַ אֱלֹהִים חַיִּים אֲשֶׁר מִשָּׁם הוּא חַיּוּתָם וְקִיּוּמָם כִּמ"ש וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כּוֹלָם וְאֵין קִיּוּם בָּהֶם זוּלַת פֶּחַ הַקְּדוּשָׁה וְכְבוֹד אֱלֹהִים הַסֹּתֵר וְנַעֲלָם וְגִנּוּזֵי בְּתוֹכָם אֶף שְׂאֵינוּ בְּהַתְּגַלוּת.

מִחֻמַּת שְׂהוּא מְעוֹטָף בְּכַמָּה לְבוּשֵׁין וְאָדָם הַמִּיַּגֵּעַ א"ע וּמְחַפֵּשׁ בְּחִיפּוּשׁ אַחַר חִיפּוּשׁ אֲזֵי מוּצָא גַם שָׁם אֱלֹהוּתוֹ ית' אֶף שְׂהוּא רַחוּק מִן הַשְּׂנִירֵשׁ שְׂהוּא כְּבוֹדוֹ ית' וְנֶקֶד תַּחַת כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ שְׂהוּא דְבָר תַּחְתּוֹן מְכַבֹּדוֹ ית' וְהִנֵּה הַשָּׁב בְּתִשׁוּבָה שְׂלִימָה הוּא נִכְנָס בְּשְׂעָרֵי תְּשׁוּבָה בְּאַתְגַּלְיָא כִּי מְקוּדָם פּוֹתְחִין לוֹ הַשְּׂעָרִים כְּדִי שְׂיִכְנָס וְזֵהוּ שְׂמִסְיַעֲיִן לוֹ וְכִנ"ל: מִשְׂא"כ מְנַשֶּׁה שְׂהַכְעִיס הַרְבֵּה לְפָנָיו ית' וְתִשׁוּבָתוֹ קֶשֶׁה וְלָכֵן נַעֲלוּ הַמְּלָאכִים בְּפָנָיו הַשְּׂעָרֵי תְּשׁוּבָה הָעֲלִיוֹנִים וְאֲזֵי הִי צְרִיף לְחַפְיָה וְלַחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה מְבַחֲ"ר הַתַּחְתּוֹנוֹת.

וּמִשָּׁם לְקִרְבַּ עֲצָמוֹ לְכְבוֹדוֹ ית' וְזֵהוּ שְׂחַתֵּר לוֹ חַתִּירָה מִתַּחַת כּו' הִינֵנו שְׂגִיגָה לוֹ כְּבוֹדוֹ ית' כְּבִיכּוֹל ע"י הַשְּׂעָרֵי מְנוֹת שֶׁנֶּקֶד תַּחַת וְכִנ"ל. כְּדִי שְׂלֵא יֵהִי שׁוּם קִיטְרוּג עָלָיו מְפָנִי שֶׁהִי בְּאַתְפְּסֵיָא וְנַעֲלָם מִהַמְּלָאכִים וּמִשָּׁם קִיבֵל תְּשׁוּבָתוֹ וְכִי"ר אָמֵן.

וְהַבֵּן: הַפְּטָרָה לר"ה וְהִי אֵישׁ אֶחָד גו' וְשְׂמוֹ אֶלְקָנָה גו' אֶפְרָתִי וְלוֹ שְׂמִי נָשִׁים שָׁם הָאֶחָת חַנָּה גו' וְאוֹמֵר כִּי בְּכָאן נִרְמַז סוּדוֹת נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים וְהוּא כִּי אֵישׁ אֶחָד הוּא אֶחָד הַמִּיַּחֲדָד שָׁם הַנְּי"ה ב"ה וְב"ש הַקְּדוּשׁ הַנְּכַבֵּד וְהַנּוֹרָא.

וּכְשֶׁנִּחְשָׁב הַשָּׁם הִנֵּה בְּהַפָּאָה הִינֵנו יו"ד פ' יו"ד. ה' פ' ה' : ו' פ' ו' : ה' פ' ה' : ס"ה עוֹלָה קפ"ו שְׂהוּא גִימ' מְקוּדָם מְקוּמוֹ שְׂל עוֹלָם: וְגִימ' אֶלְקָנָה וְהוּלָד מְזֵה הוּא בֶן תַּחְחוּ הִינֵנו

שְׁנֵת הַפֶּה הַצָּרוּף מִן וַחַת"ו שֶׁהוּא דִּינִים לַתּוֹח"ו שֶׁהוּא רַחֲמִים גְּדוּלִים גְּמוּרִים לְלוֹ שְׁתֵּי
נְשִׁים הוּא בַח"י עוֹלָמוֹת הַמְקַבְּלִים הַיְיָנוּ הַשְּׁנֵי שְׁבָשֵׁם הַק' הוּי"ה ב"ה וּב"ש שְׁשֵׁם ה' אַחַת
חַנ"ה הוּא גִימ' שְׁשֵׁם ס"ג.

וְשֵׁם ה' שְׁנֵית פְּנִינ"ה. הוּא מְלָכוֹת ע"ש יְקָרָה הִיא מְפַנֵּינִים: וְאִי בְּפִתְבִּים פִּי בְּשֵׁם ס"ג
שֶׁהוּא גִימ' חַנ"ה הוּא יְחוּדִים מְעַלְיוֹת הַשְּׁכִינָה כְּבִיכּוֹל וּבְמַלְכוּת"ת הוּא הַשְּׁפָעָה מִן בְּנֵי
חַיִּי וּמְזוּנֵי עַל עִם קְדוּשׁוֹ זָרַע יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי לַפְּנִינָה יְלָדִים הַיְיָנוּ שֶׁכ"א רוֹצֵה לְהוֹלִיד בְּשֵׁם
מַלְכוּת"ת הַק' וְלְהוֹרִיד שְׁפַע בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי עַל עֲצָמוֹ וְלַחֲנָה אֵין יְלָדִים.

הַיְיָנוּ בְּשֵׁם ס"ג הַק' שֶׁהוּא ה' רֵאשׁוֹנָה בְּשֵׁם הַק' הוּי"ה ב"ה וּב"ש שְׁשֵׁם הוּא הַיְיָנוּ
מְעַלְיוֹת הַשְּׁכִינָה כְּבִיכּוֹל אֵין יְלָדִים הַיְיָנוּ אֵין מִי שְׁמִכְנִין וּמְיַחַד בְּשֵׁם הַנְּ"ל שְׁיִהְיֶה עֲלֵיִת
הַשְּׁכִינָה כְּבִיכּוֹל וְעֵלָה הָאִישׁ הַהוּא מְעִירוֹ מִיָּמִים יְמִמָּה הוּא תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה שְׁאָנוּ בַח"י
עִם קְדוּשׁוֹ מְבַקְשִׁין וּמְתַפְּלִין לַפְּנֵי הַשְּׁ"י.

וְהוּא פִּי אֵיתָא בַסְּפָה"ק פִּי אַחַר בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת יֵשׁ יְחוּדִים ע"י בַח"י עִם ה' בְּנֵי אֵל חַי
שְׁמִינִיחִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וְכַוְנוֹתֵיהֶם הַטּוֹבִים אִף קוֹדֵם בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת הַיָּאֵף הָיוּ אֵז
יְחוּדִים פִּי לֹא הָיָה עֲדִין עִם קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל לְכוּיָן וְלִיחַד וּמִי הוּא הַמְיַחַד.

אֲמָנָם מֵאֵז וּמְקָדֵם הָיוּ הַיְיָנוּ וְזוּוּגָם מִיְיָנָה וּבִיָּה וְהַפְּרִוּשׁ הוּא כֶּף פְּשָׁעָה בְּרִצּוֹנוֹ
הַפְּשׁוּט וּבְמַחְשָׁבָתוֹ הַקְּדוּמָה לְבָרוּךְ אֵת הָעוֹלָמוֹת וְיִשְׂרָאֵל עִמוֹ וְגִלּוּי וַיְדוּעַ לַפְּנֵי ית'
שְׁיִהְיֶה לְעֵתִיד צְדִיקִים בְּעוֹלָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ יְחוּדִים וְכַוְנוֹת מְעַלְיִת הַשְּׁכִינָה כְּבִיכּוֹל וְעִי"ז
הָיָה לוֹ אֵז שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים וְהַרְחַבְתָּ הַמְנוּחִין וּמִזָּה הָיָה עֲלֵיִת הַשְּׁכִינָה כְּבִיכּוֹל וְהִנֵּה
זֹאת הָיָה מְלַפְּנִים בְּדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהָיוּ אֵז צְדִיקִים גְּדוּלִים וּבְהַרְחַבְתָּ הַדַּעַת וְהָיָה
בִּיכּוֹלְתָם לְכוּיָן וְלִיחַד כַּנְּ"ל.

אִף עֲכָשׁוֹ בַעוּה"ר מְאֹרֵךְ הַגְּלוּת וְצוּק הָעֵתִים וְגוֹדֵל תְּכִיפַת הַצָּרוֹת אֵין אָנוּ יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת יְחוּדִים אֲשֶׁר ע"כ אָנוּ מְתַפְּלִין לְהַשְּׁ"י וְעֵלָה הָאִישׁ הַהוּא מְעִיר"ו. הַיְיָנוּ שִׁיָּה' לוֹ
עֲלֵיָּה מִהַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלוֹ כְּמוֹ קוֹדֵם בְּרִיאַת הָעוֹלָמוֹת מִיָּמִים הַיְיָנוּ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מִיָּמֵי קֶדֶם
יְמִימָה יְהִיָּה ג"כ עֲכָשׁוֹ בְּזִמְן הַזֶּה הֵגַם שְׁיֵשׁ עִם קְדוּשׁוֹ עַכ"ז אֵין בִּיכּוֹלְתֵינוּ לְכוּיָן וְלִיחַד
כְּרֵאוּי ע"כ יִתְעוֹרֵר מְעַצְמוֹ וַיַּעֲשֶׂה יְחוּדִים כְּרִצּוֹנוֹ הַפְּשׁוּט וְהַקְּדוּם וַיְהִיָּה עֲלֵיִת הַשְּׁכִינָה
וַיְבֹא מְשִׁיחַ צְדִקְנוֹ בַח"א וְכִיָּה"ר: לְסַפּוֹת אַרְבָּעָה מִיָּנִים שְׁבַלְוֵלָב הֵם נֶגֶד ד' אוֹתִיּוֹת
הוּי"ה בְּנִיקוּד קָמֵץ וְשֵׁם זֶה הוּא שֵׁם שֶׁל חֶסֶד.

רַק שְׁאֵין לְהַחֲסֹד הַתְּפִשְׁטוֹת וְזֶהוּ סוּד וְקָמֵץ הַפֶּהוּן וְחַג שְׁמִינֵי עֲצָרַת הוּא נֶגֶד ד' אוֹתִיּוֹת
הַשֵּׁם הַק' הוּי"ה בְּנִקְוֹדַת פֶּתַח הַיְיָנוּ שְׁבַחֵג הַזֶּה יֵשׁ לְהַחֲסֹד הַתְּפִשְׁטוֹת בְּכָל הָאוֹרוֹת
הָעֲלִיּוֹנִים וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וּבְכָל הַפּוֹחוֹת עֲלִיּוֹנִים וּמְחַתּוֹנִים וְכ"ז ע"י שְׁאָנוּ
עוֹשִׂין הַקְּפוֹת וּמְשַׁמְחִין בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה שֵׁם בֶּן ד' אוֹתִיּוֹת בְּנִקְוֹדַת קָמֵץ גִּימ' צ' וְזֶהוּ סוּד
טִי"ת יוּדִין"ן שְׁבַחוּי"ת וְזֶהוּ שְׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם פּוֹתַח אֵת יְדִיךָ כְּלוֹמַר שְׁאָנוּ מְבַקְשִׁין
מִהַבּוֹרָא הַנִּבְכָּד וְהַנּוֹרָא לְפָתוּחַ אֵת הַיּוּדִין"ן שְׁיִהְיֶה לְהַחֲסֹד הַתְּפִשְׁטוֹת בְּכָל הָאוֹרוֹת
עֲלִיּוֹנִים וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וּבְכָל הַפּוֹחוֹת עֲלִיּוֹנִים וּמְחַתּוֹנִים וְכ"ז צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל
לַעֲשׂוֹת ע"י הַקְּפוֹת שְׁיִהְיֶה בְּנִקְוֹדַת פֶּתַח כַּנְּ"ל עֲשֶׂרָה הוּי"ת בְּנִקְוֹדַת פֶּתַח עוֹלָה גִימ' ת"ק

פלומר ע"י שאָנו עושין כ"ז ע"י הקפות יזכנו הבורא חי עולמים לעץ החיים מהלך ת"ק שנה ע"כ אני זוכר: יפתח ה' את אוזרו הטוב גו'.

כי השם הגדול שבאוֹצֵר שֶׁל יְרֵאת שָׁמַיִם הוּא בְּלִי נִיקוּד וְכֹאשֶׁר יָאִיר מִנְתִּיב הַעֲלִיּוֹן מִיְרֵאָה עֵילָאָה הַגְּדוּלָה מֵאַהֲבָה וּבְחֻמָּה יִסַּד אֶרֶץ וַיְהִי מְנוּקָד ג"כ בְּנִקּוּדַת פֶּתַח וְזֶהוּ יִפְתַּח ה' כו' אֶת הַשָּׁמַיִם זֶהוּ הַנִּיקוּד נִק' שָׁמַיִם שֶׁהוּא נָא"ו וְהוּא צוּרַת ת"ם הַתְּקוּקָה בְּכֹסֶא שְׁמִשְׁתַּטְּחוֹת בְּכָל הַד' עוֹלְמוֹת הַרְמוּזִים בַּד' אוֹתוֹת הַשָּׁם הַגְּדוּל וּמְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל יִשְׂרָאֵל וְאֵז פּוֹנֵן שָׁמַיִם כו' וּמִי יֵקָם יַעֲלֵב וְנַעֲשֶׂה מִן הַנִּיקּוּדוֹת וְנִי הַעֲמוּדִים אֲמוֹת הַסִּפּוּיִם אֲשֶׁר דָּרָךְ שָׁם עוֹבְרִים כָּל הַהֲשָׁפְעוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת וְזֶהוּ לְתַת מְטֵר אֶרְצָךְ בְּעֵתוֹ וּלְבָרֵךְ מִסְפְּרוֹ יְדוּעַ וְהַלּוּיָת כְּמוֹ וַיְלֻוּ עֲלֶיךָ וַיִּשְׁרַתְּוָךְ וְזֶהוּ בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ כְּאֲשֶׁר שְׁמִיטָה נִכְלָל' וּמְעַנּוּטָרַת בִּיּוֹבֵל וְנִהְרָא מִיְרֵאָה הַגְּדוּלָה מֵאַהֲבָה וּמְלֻכָא יְתִיב בְּתַרְעָא וְלִכּוֹן כְּפוֹנֵת קְדוּשַׁת הַיּוֹם הַהוּא הַשָּׁם הַגְּדוּל בְּנִקּוּדַת פֶּתַח וְהִבּוֹן: לְקוּטִי נ"ף הוֹשֵׁעַ זָרְעוּ לְכֶם לְצַדִּיקָה הַגָּה הַצְּדִיקָה נִמְשָׁל לְזַרְיָעָה מִמֶּשׁ דְּכָמוֹ שְׁאָנוּ רוֹאִין דָּרָךְ בְּנִי אָדָם כְּשֶׁרוֹצִים לְזָרְוֵעַ לְוִקְחִים תְּבוּאָה וּמְטַמְיָנִים אוֹתָהּ בְּאַרְצֵךְ עַד שֶׁנִּרְקָבָה וְחוֹזְרִין וְצוֹמְחִין לְמַעַלָּה וְכִשְׁנִגְמַר גִּידוּלָה קוֹצְרִין אוֹתָהּ וּמוֹצְאִין אֵז כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים כְּמוֹ שֶׁהוֹצִיאָו בְּהַזְרִיעָה וּמִי הוּא הַפְּתִי יִסוּר הַגָּה וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ מֶה לִי לְצַרָּה הַזֹּאת לְהַפְסִיד תְּבוּאָתִי שֶׁהוּא כְּבָר בְּעֵין וּלְאַבְדָּה בְּיַדִּים לְהַלְנִיעָה בְּאַרְצֵךְ שֶׁתִּהְיֶה נִרְקָבָת וְלִהְיוֹת עֵינִי מִיִּיחָלוֹת וּמִצָּפוֹת שֶׁתְּצַמַּח וּמִי יוֹדַע אִם תִּצְלַח וְלֹא יִגִּיעַ לָהּ אֵיזָה הַפְּסֵד ח"ו וּבּוֹדָאֵי מִי שֶׁהוּא אוֹמֵר זֶה הוּא חֶסֶד תְּבוּנָה וְאֵינּוּ מֵאַמִּין בְּהַש"י שֶׁהִגֵּם שְׁלַעֲיָנִי ב"ו נִרְאָה שֶׁהוּא הַפְּסֵד וְכִלְיוֹן לְהַתְּבוּאָה עַכ"ז יִבְטַח בְּהַש"י שֶׁיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלַח' בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו וַיַּעֲלֶה מִכָּל גִּרְעִין וּגְרָעִין כְּמָה וְכְמָה גִּרְעִינִים כַּמ"כ בְּעַנְנֵי צַדִּיקָה יֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר יֵרַע לְבָבוֹ בְּאַחִיָּךְ הָאֲבִיוֹן וּמְתִיבִירָא לְפִתְחָךְ אֵת יָדוֹ וְלִיתֵן צַדִּיקָה כִּי הִיאָךְ יִחְסֵר מְמוֹנוֹ בְּחֶסֶרוֹן לֹא יוֹכֵל לְהַמְנוֹת וְאֵינּוּ מֵאַמִּין בְּהַש"י יִמְלֵא חֶסְרוֹנוֹ וְאַדְרַבָּא יוֹסִיף לוֹ שְׁפַע וּבְרַכָּה ע"ד מְלַח מְמוֹן חֶסֶד אָךְ מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵיזָה שְׁכָל וּמַדְעַ אֵז הוּא מֵאַמִּין בְּהַש"י בְּכָל לְבָבוֹ בְּאַמֶּת כְּמוֹ בְּזַרְיָעָה בּוֹא וְרֵאָה דְּבִזְרִיעָה נוֹתֶנֶת הָאֶרֶץ פְּרִיָּה בְּשִׁפְעַ רַב וּמְעַשְׂרַת אֵת בְּעֲלִיָּהּ וּבְאַמֶּת הָאֶרֶץ לִית לָהּ מְגַרְמָה כְּלוּם אָךְ הִיא מְקַבְּלַת מִשְׁמַיִם בְּבַחֲוִי צַדִּיקָה דְּשָׁמַיִם וְאַרְצֵךְ הֵם בְּבַחֲוִי דְּכַר וְנִקְבָּא כַּמ"כ הָאָדָם מִשְׁפִּיעַ מְמוֹנוֹ לְעַנְיִים וְאַבְיוֹנִים וְסוֹבֵר דְּמִשְׁלוֹ הוּא נוֹתֵן לָהֶם וְשׁוֹכַח מֵאִין בָּא לוֹ הַשְּׁפַע וְהַעֲשִׂירוֹת כִּי גַם זֶהוּ מִתַּת אֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַן לוֹ עוֹנֶשׁ וְנִכְסִים ג"כ בְּתוֹרַת צַדִּיקָה וְלֹא ע"פ מַעֲשָׂיו וְכֵן כְּשֶׁהָאָדָם מִתְּבוּנֵן בְּמַצְנַת פּו"ר אֵז רוֹאָה שֶׁהוּא ג"כ בְּעַנְנֵן זֶה כְּמוֹ שֶׁאֲחַז"ל כָּל מִי שֶׁאֵינּוּ נוֹשֵׂא אֶשְׁהוּמוֹלִיד בְּנִים כְּאֵלוֹ שׁוֹפֵךְ דָּמִים וּמְמַעֵט אֶת הַדָּמוֹת וְלֹא יֹאמֵר הָאָדָם לְמָה אֵתֵן בְּחַנֵּם חִילִי וְכוּחִי וְאוֹנִי הַטִּיפָה הַבְּאָה מִהֵמוֹת וְסִפְקָא אִם יַעֲשֶׂה פְּרִי וְגַם כִּי יִצְלִיחוּ וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי מִי יוֹדַע אִם יִהְיֶה לוֹ בְּמָה לְפָרְנָסָם וְאַךְ בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לֹא יַעֲלֶה דְּבָרִים כְּאֵלוֹ רַק יִבְטַח בְּהַש"י וַיַּעֲשֶׂה מֶה שֶׁמִּנְטָל עָלָיו וַיֵּאמֶר שֶׁיִּגְמַר מְחַשְׁבָּתוֹ לְטוֹב וַיִּצְלִיחַ וַיַּעֲשֶׂה פְּרִי הַטוֹב לוֹ וַיִּזְמִין לוֹ דִּי מִחְסוּרוֹ כָּל צָרְפוֹ וּבִהְדִּי כְּבָשִׁי דְּרַחֲמָנָא לְמָה לִּיהָ וְלִכּוֹן מְכַנֶּה הַכְּתוּב מַצְנַת פּו"ר ג"כ בְּלִשׁוֹן זַרְיָעָה כַּמ"ש בְּבִנְיָן זָרַע וְזָרַע גו' דֶּהוּא דוֹמָה מִמֶּשׁ לְזַרְיָעָה וְכָמוֹ כֵּן בְּמַצְנַת שְׂבַת שְׁנַתָּנוּ לְנוּ הַש"י שֶׁהָאָדָם מִיִּגְעַע א"ע כָּל יְמוֹת הַחַוִּל לְהַרְוִיחַ וּלְמַצּוֹא טְרָף לְבֵיתוֹ וְדִי מִחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יִחְסֵר לוֹ וּבְיוֹם שְׂבַת שׁוֹבֵת נִנְחַ מִיִּגְעָעוֹ וְא"כ לְכַאוּרָה הַשְּׁכָל מְחַיִּיב שְׂבַת לְמִי הַחַוִּל יוֹצִיא מְמוֹנוֹ כְּרֵאוּי לוֹ לְאַכּוֹל כְּנַפְשׁוֹ וְלִהְנוֹת מַעֲמָלוֹ וּמִיִּגְעָע כְּפִיו אֲבָל בְּשְׂבַת לֹא יוֹצִיא כ"א דְּבָר מוּעָט הַיּוֹתֵר הַכְּרַחֲוִי לְהַחְיֹת אֶת נַפְשׁוֹ כִּי בְּשְׂבַת לֹא

הרויח כלום ובאמת נהפוך הוא שצינה הש"י עלינו לענג ולכבד את השבת בכל היותר האפשרי ועוד יותר כמ"ש לוו עלי ואני פורע ומי שמאמין בהש"י באמת יבטח ויענג את השבת יותר מפדי יכולתו וידע בבירור שהש"י ישלם לו במיטב ויזמין לו די צרכו ויותר כמו שהוציא לענג את השבת יותר מפפי יכולתו והשגתו ובמדה שאדם מודד כו' ובשאר מי החול רשאי לצמצם הוצאתו כי באמת משבת באה שפע וברכה לששת ימי החול ובוא וראה שפכולם צינה הש"י להקדיש לו הראשית כמו בזריעה צינה להפריש בפורים כמ"ש ראשית בפורי אדמתה גו' ותרומה ומעשרות שהם הבכורה וצינה הש"י עלינו לקדש לו כל בכור וכמ"כ בצדקה נק' ג"כ ראשית וכמ"כ במצות פו"ר ראשית אנו לו משפט הבכורה וצינה הש"י עלינו לקדש לו כל בכור וכמ"כ בצדקה צריף מקודם לעשר הקרן מממונו ואח"כ הריוח שימתן לו הש"י וגם בנתינת המעשר והצדקה עצמה יש ראשית היינו שצריף להקדים הקרוב קרוב יותר וענני העיר מענני עיר אחרת ות"ח מע"ה כו' כמבואר בפוסקים ובש"ע הלכה למעשה וגם השבת היא הראשית מששת ימי המעשה שהיא נקודה הפנימית המחיה את כל ימי החול וצריף לקדשו ולא אלו המינים בלבד אלא אפילו מן התקמה צריף להפריש ממנה הראשית לה' שהוא הראשית דכתיב ראשית חקמה יראת ה' והמשפיל יבין מדעתו: ירמיה פי ה' ברא חדשה בארץ נקבה תסובב גבר הנה כל דבר בעולם קודם שפא לידי השבירה וביטול המציאות אז עדיין לא נגמר שלימות הפלי כי עומדת בכל יום להשבר ולבוא לידי הפסד וכליון אבל כשפא פבר לידי ביטול ושבירה ואז נכנס הדבר בבחי' מ"ה ומנה המ"ה בא התחדשות הארה חדשה להפלי שהוא וזהו שמקיים אותה כמו התבואה כ"ז שהיא שלימה בארץ אז א"א לה שתצמח ותעשה פרי אף כשהיא נרקבת ובא לידי אפס ואין אז מצמיח הישועה והבן זה והנה אף שהשבירה זו היא פפי הנראה גבורה ודין אעפ"כ מעוטף בתוכו רחמים גדולים מחמת שע"י השבירה והביטול בא התיקון והוא בחי' דכר שהוא רחמים וזש"ה ה' ברא חדשה בארץ היינו שנותן להפלי בחי' חדשה מבחי' וזש"ה נקב' תסובב גבר ר"ל שהפלי מסובב הגבר ר"ל שאע"פ שהיא באה לידי שבירה וביטול שהוא דין וגבורה בחי' נוקבא אעפ"כ הוא מסבכת הבחי' גב"ר הוא דכר המעוטף בתוכו והוא רחמים גדולים והבן זה היטב: בימים ההם גו' יבוקש את עון גו' ואיננו גו'.

ולכאורה אינו מוכן פנונתו בנבואה זו למה ועל מה יבוקש העון ולא טוב ויפה הוא שיהנה נעלם ונאבד זכרו ולא יעלה על הלב לעולם אף מצינו שיש בהאזניות שמחשבין בהם הסותרים כל החשבונות הצריכים להם יש אות א' הנק' בלשונם נו"ל ואות נו"ל בעצמו אינ' נחשב בהמספר לכולם רק פעולתו הוא להגדיל מספר האות הכתוב אחריו מיחידית לעשירית ומעשירית למאות כו' פידוע להעוסקים בזה כמ"כ העבירה בעצמה אינה נחשבת לכולם רק פעולתה הוא להגדיל מספר הזכיות שנעשו מהעבירות בעשותו תשובה שלימה מאהבתו ית'.

וכמאחז"ל מקום שבע"ת עומדים כו'. וכיה"ר שנופה לשוב לשמו ית' באמת בכל לבבינו מאהבת השי"ת במהרה בימינו אמן: תהלים בקראי ענני אלהי צדקי.

במדרש א"ר יהודה פה אמר דוד בקראי כו' ראוי לה להצדיקני הואיל שאני משבט יהודה וכתוב שמע ה' קול יהודה כו' ובהעיר לב י"ל דהנה יהוד' הודה ולא בוש ואמר צדקה

ממני וע"י דיבורו הזה פעל לעצמו שיהא דיבורו נשמע בכל עת שירצה כי נתקשר בעולם הדיבור כי באמת פשאדם מקלקל מעשיו אז יש עליו קיטרוג ואינו נשמע תפלתו אף פשהאדם מודה ומקדים א"ע לפרט החטא שעשה אז אין להמקטרג לומר שום דבר וממילא נמתק ונעשה סניגור ויהודה שהודה ואמר צדקה ממני עי"ז נתדבק בעולם הדיבור אף משה הוסיף להתפלל עליו ואמר לא זו בלבד שישמע הש"י לדיבורו אלא גם לקולו לבד יקשוב ויאזין הש"י כי יש כמה ענינים שא"א לפרט בדיבור וצריף לכלול בקול דהקול הוא פלל מפל האותיות והדיבורים.

וזש"ה וזאת ליהודה ויאמר ר"ל שפבר פעל לעצמו יהודה בחי הדיבור הוא התגלות הדבר ע"י האותיות המכונה בתוכת זא"ת אף על דבר זה התפלל משה ואמר שמע ה' קול יהודה אפילו בקולו לבד תשמע ואל עמו תביאנו שיהא קשור בשןרשו שיהא הקול נקשר במחשבה ידיו רב לו שיהיו הפוחות שלו רב היינו שיהא בידו פת למשנה שפע להכני"י כל מה שירצה כל מיני השפעות טובים: חסר ישלח עזרה מקודש וגו' ר"ל קודש ישראל לה' ראשית תבואתו היינו מחמת שישאל עלו במחשבה תחלה לפניו ית' בעת הבריאה משם ישלח עזרה ומציון יסעדה ר"ל ציון גימ' קנ"ו מנין יוסף הצדיק מספר נא"ו שמות הוי"ה והוא צי"ע ומשם יסעדה ולזה אמרו במדרש כי כל הברכות והישועות שעתידי הקב"ה לעשות לישראל פולם הם מציון כי מקור מעיני הברכה הוא צי"ע והבן: נהר פלגיו ישמחו עיר אלהים.

הנה יש השפעה אשר נמשכת והולכת מאתו ית' והוא בבחי' צמצום המכונה בשם אלהים שהוא בחי' גבור"ה ודי"ן. והנה פשחלק הצמצום אז נעשה המיעוט יותר אף ידוע ומפורסם בתוה"ק שאין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות ר"ל דכשאנו מחלקים בחי' אלהים לשני חלקים וכל חלק גימ' ג"ם שהוא לשון ריבוי לרבות כל מיני השפעות טובים וזש"ה נהר פלגיו ר"ל דכשתחלק ההשפעה של הצמצום דהוא בחי' נה"ר דמיני' דינין מתערין.

אז פשנפלג ונחלק לשנים אז ישמחו עיר אלהים היינו שנתרבה ובא לידי מיתוק ונעשה הפל רחמים וכיה"ר אמן: היטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם מלת בלבותם לכאורה אינו מובן פלל ויבואר ע"פ פי' האר"י הק' ז"ל ע"פ קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ולפי הנראה סתרי אהדדי הרישא והסיפא מתחלה אומר שהש"י עונה לכל קוראיו ואח"כ פרט תיבת באמת שמשמעו שאינו עונה כ"א למי שקורא אותו באמת אף אחר העיון היטב והדקדוק בלשון הפסוק שמקודם אמר מלת הנה היינו קוראיו שמשמעו שהש"י עונה אותו בכל עת שהוא קורא אותו על מבוקשו ושאלתו ולבסוף אמר לשון עתיד יקראוהו שמשמעו שקודם שמוציא הבקשה מפיו בדיבור רק הוא עדיין מחשב בלבו שהוא מתאונה וחסף לאיזה דבר וענין אז תיכף ומיד עונה אותו הש"י על תאנות לבו וממלא חפצו ורצונו אף הענין הוא כף להמון עם עונה אותם בעת שקוראין לו דוקא לא קודם הקריאה בדיבור פיהם רק שעלה בלב כ"א מהם איזה רצון לבקש מלפניו ית' על איזה דבר אמנם אנשי אמת אזי הוא עונה להם קודם שמוציאים הדיבור מפיהם המבוקש שלהם רק תיכף ומיד פשעלה בלבם ובמחשבתם מה שהם רוצים

להתפלל עליו להש"י ע"י איזה דבר מיד נעשית חפצם ורצונם כאלו כבר בקשו זאת בפירוש בתפלתם בדיבור פיהם.

כמאמר הכתוב והיה טרם יקראו כו'. ולכן אומר אצל אנשי אמת יקראוהו שהוא לשון עתיד היינו מפני שהש"י יודע מחשבות וצופה מה שבלבו איזה חפץ ורצון להתפלל לפניו ית' על איזה דבר אף שעדיין לא התפלל על דבר זה עכ"ז הש"י ממלא רצונו וחפצו תיכף ומיד וזש"ה היטיבה ה' לטובים ולישרים ר"ל שהמה כבר במעלה רמה גדולה ונפלאה אצל הש"י היינו שרואין תמיד פני ה' כמ"ש ישר יחזו פנימו כמובא בילקוט שמעוני אלו מטיב להם הש"י בלבותם היינו שאינם צריכים לזעזע ולהתפלל על איזה מבוקש שנצטרך להם.

רק שהש"י הוא בוחן לבות אז תיכף ומיד פשעולה בלבכם לבקש מלפניו ית' על איזה דבר עונה להם וממלא שאלתם כאלו כבר הוציאו מבוקשם בדיבור פיהם בתפלתם: או רצה מלת בלבותם.

ר' נחמיה אומר חשב ישראל לעשות עבירה אין הקב"ה כותבה עד שיעשנה. ואם חשב לעשות מצנה מיד הקב"ה כותבה כאלו עשה אותה.

אבל בעפונים אם חשב לעשות עבירה אפילו עדיין לא עשאה הקב"ה כותבה עליו מיד כאלו עשאה שנ' הוי חושבי און ופועלי רע לא נקרא רע עד שפועל במעשה. אבל מחשבה טובה של ישראל אם חשב בלבו לעשות הטוב מחשב לו הקב"ה כאלו עושה במעשה וכ"ה אומר בגמ' דקדושין המובא בילקוט שמעוני דף ק"ב ע"ב ז"ל מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה וה"פ היטיבה ה' לטובי ולישרי בלבות היינו אפילו לא עשאה עדיין הפעולה הטובה במעשה רק בלבותם.

שעלה על המחשבה לעשות טוב אזי היטיבה ה' עמם לשלם להם שכר מעשה טובה כאלו עשאה במעשה הטוב הנ"ל אמנם: חסר הנותן שלג כצמר. עיין בכוננת הארין"ל דשל"ג הוא גימ' ג' אלפי"ן מג' שמות אהי"ה עיי"ש דהנה יש ג' אלפי"ן בעולם וכולהו חד אתה אחד ושמה אחד ומי פעמה ישראל גוי אחד וכל הג' אחדות האלו הם פולם פלולים זה בזה באחדות גמור האמיתי ועיקר שצריך האדם להסתפל להתאחד ולהיות דבוק וקשור בג' אלפי"ן הנ"ל הגם שלע"ע שהם בהגלות הם עדיין באחדות בכח בבחי' אתכסיא.

אבל באתגלייא אינו חזק כ"כ האחדות דיש עת שהאדם נופל מדבקות הבורא או מדבקות התורה או מאהבת ישראל ויש לפעמים ונרנן מפריד אלוף שמפריד האלוכו ש"ע אבל באמת בכח צריך האדם לידע שהוא פולו חד וזהו פוננת הש"י כששאל משה ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם ויאמר אליואהי"ה אשר אהי"ה דר"ת ג' אלפי"ן ש"ב לרמוז דאף בגלות אהיה עמם בשיעבוד באחדות אף שאינו בפועל אבל לע"ל כשיסולק החיצוניות אז תאחדו באחדות גמור ואמיתי ואז יכירו כל העמים כי הפל אחד וזש"ה גבי שהמע"ה וידבר שלשת אלפים משל שדיבורו ה' תמיד מן האחדות של ג' אלפי"ן הנ"ל וזש"ה ואת למדת עליה להיות אלופים לראש ר"ל שבעיני האדם צ"ל העיקר והראש והחשיבות שבכל הענינים רק להתאחד הג' אלפי"ן בקשר אמין שלא יפרדו איש מעל אחיו ח"ו רק יהיו נאחזים ודבוקים ומתנייחדים באחדות גמור האמיתי

וכיה"ר אמן: משלי יראת ה' ראשית דעת מדרש ש"ט לא הספימה דעתו לדעת אביו
שצמר ראשית חכמה יראת ה' והוא תמוה וכדי לבאר זאת לה נקדים לה קונשית הזוה"ק
ע"פ ובראשי קדשיכם תקריבו עולה לה' וכי כמה ראשין אית לה לסיקרא ואמאי פתיב
ובראשי לשון רבים.

והנה ידוע דברי המדרש פנחומא בראשית ברא אלהים א"ר יצחק לא הנה צריך להתחיל
התורה אלא מהחודש הזה לכם שהיא מצנה ראשונה ומ"ט פתח בבראשית אלא משום
פח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים וכדי להבינה קונשית ר"י הנ"ל ותירוצו הוא
כה דר"י מקשה.

הלא עד החודש הזה לכם הוא הכל מעולם התנהו היינו כל הדורות אשר חלפו ועברו
אשר השחיתו והתעיבו כמו חטא אדה"ר ודור אנוש' ודור הפלגה ודור והמבול כל
המעשיות הנכתב בתורה ומה צורך לנו בזה מה דנהה הנה והעיקר הוא עולם התיקון
כשבאו זרע ישראל למקום הנבחר מעמד הר סיני וקיבלו אז התורה מפי הגבורה והשיגו
רוח נבואה שהיו דור דיעה.

וקיבלו התורה והמצוות שאז באו לכלל תיקונם. ומשם הנה להתחיל התורה ולא מעולם
התנהו והחרוב אף שורש הדבר דהתורה מורה לנו כמה שפתיבה כל סדר הדורות וכל
מעב"ר דאם רוצה איזה אדם לתקן נפשו ונפש כל ישראל.

מבחי' תחתונה עד ראשית הנקודה. שורש השרשים אשר משם נתפשטו כל ענפי נשמות
ישראל אזי כשיסתפל האדם במעשה בראשית דבר יום ביומו סדר השתלשלות הבריאה
עד שיגיע למאמר ניהי אור זהו מרמז על מעשיהם של צדיקים כדאי במדרש.

ואח"כ כל מה שעברו מהקלוקלים אשר השחיתו דור הפלגה ודור המבול ויו"ד דורות
שהיו מאדם עד נח שהכעיסו את הבורא ית' ויו"ד דורות מנח עד אברהם וכשהאדם
רואה כל מעשה אבות אשר נכתבו בהתורה עד שהתחיל העולם לבוא לכלל תיקון מעט
מעט עד שבאו לכלל הנדפכות והגיעו למעמד הר סיני לתכלית השגה עד שהיו נק' דור
דיעה וכשהאדם מתבונן בזה יוכל האדם ליקח מזה שכל ומוסר היאך לתקן את נפשו
וכשהאדם מתקן את נפשו יוכל לתקן אח"כ נפש כל ישראל ויכול האדם לדבק בהטוב
ולהכניע כל חלקי הרע ועיקר התיקון הוא אם האדם הוא דבוק בבחי' מ"ה החודש ובכל
מעשיו רואה וידע השפלות והקטנות שלו דלא מיבעיא כשאדם הוא דבוק בבחי' מחשבה
באיזה חכמת אלהות בזה הוא בקל להשיג מדת מ"ה הקטנות מחמת שהוא דבוק בחכמת
אלהות הרחב' מני ים ואז ממילא נעשה האדם קטן בעיניו בפרט כשהוא דבוק בחכמ"ה.

דהוא בחי' יו"ד שהיא קטנה מכל האותיות דזה מורה על קטנות אלא אף גם כשמתבונן
האדם בהתבוננות תורה להיטיב מעשיו דאז הוא דבוק בבחי'. ה' עילאה אז צריך ג"כ
למלאות הנ"ל במחשבה העליונה ולהדביק הכל אל השורש היינו הא' שהוא אלופו ש"ע
ואף שהאדם הוא בבחי' המדות והו"ק שהוא אז בעולם הדיבור בחי' הנא"ו והוא מטרה
מעשיו ומדותיו.

צריך ג"כ לחבר הכל אל הא' דהוא האחדות וגם כשהוא דבוק בעולם המעשה דהוא בחי'
של ה' תמאה צריך לחבר כל העשיות אל השורש דהוא הא' ולחבר את האהל להינות

הכל אחד ועי"ז בא התיקון פְּשֵׁהָאָדָם מְדַבֵּק א"ע בְּמִקּוֹר הַטּוֹב אִז נַעֲשֶׂה הָאָדָם פְּאָבֵן הַשׁוֹאֵבֵת הַמוֹשֵׁף אֲצִלוּ פֶל דְּבָר וּכְמ"כ פְּשֵׁהָאָדָם מְדַבֵּק א"ע לְחַיּוֹת הָאֲמִיתִי אֶל שׁוֹרֵשׁ הַטּוֹב וּמִיִּחַד בְּכָל עוֹבְדֵי מַעֲשִׂיּוֹת אִז הוּא מוֹשֵׁף לַעֲצָמוֹ פֶל חֲלָקֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר הֵמָּה צְפוּנִים וְנַעֲלָמִים בְּתוֹף הַגְּלוּת בֵּין הַקְּלִיפּוֹת וְחִיצוֹנִים דְּמֵאִין יֵשׁ לָהֶם לְהַחִיצוֹנִים לְהַתְּפַשֵּׁט וְנַחֲלַת גוֹיִם מֵאִין הוּא חַיּוּתָם וְקִיּוּמָם אִין זֶה כ"א מַחֲמַת וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה שְׁגָנוֹז וְנַעֲלָם בְּתוֹכָם נִיצוּץ טוֹב הַק' הַמַּחֲיָה אוֹתָם וּכְשֵׁהָאָדָם מְדַבֵּק הַטּוֹב אֶל הַמִּקּוֹר וְהַשׁוֹרֵשׁ אִז ג"כ פֶל חֲלָקֵי הַטּוֹב נִמְשָׁכִין לְשׁוֹרֵשׁוֹ וְאִז מִמִּילָא יִתְפָּרְדוּ פֶל פּוֹעֲלֵי אֲנָן וְאִז אֲפִילוּ נַחֲלַת גוֹיִם נִיָּתוּ לְזַרְע יִשְׂרָאֵל לֹא בְּתוֹרַת מַתְּנָה רַק מִמִּילָא פִינָן שְׁנַלְקַח מֵהֶם הַחַיּוּת אִז יִנְחֹזֵר פֶל דְּבָר לְשׁוֹרֵשׁוֹ פִי פֶל זְמַן שְׁלֹא בָּא הַדְּבָר לִידֵי תִיקוּנוֹ אִז שׁוֹלְטִים בְּהַטּוֹב יְדֵי זָרִים וְגִזוּל הוּא בְיָדָם וְזֵהוּ תִירוּצוֹ שֶׁל ר"י הָא דְלֹא הַתְּחִילָה הַתּוֹרָה מֵהַחֲנֻדֵשׁ הִנֵּה לָכֶם דְּהוּא הַעֵיקָר הַיָּאָף שְׁבָאוּ יִשְׂרָאֵל לְכָלל תִּיקוּן וְלָמָּה פִתַּח בְּבִרְאשִׁית הִיָּנּוּ מִשׁוּם שְׁרָצָה הַש"י לְהִרְאוֹת לְכָל מִי אֲשֶׁר יִסְתַּפֵּל בַּמַּעַב"ר יִשְׁפִּיל וְיָבִין וְיִרְאֶה הַיָּאָף צָרִיף פֶל דְּבָר לְתַמְנָן עַל מִקּוּמוֹ וְלְהַדְבִיקוֹ בְּשׁוֹרֵשׁ הָאֲחָדוּת וְלֶאֱסוֹף פֶל הַטּוֹב אֶל הַשׁוֹרֵשׁ אֶל הָאֲחָדוּת הָאֲמִיתִי וְזַש"ה פִתַּח מַעֲשִׂיּוֹהִיגִיד לַעֲמוֹ פְּשֵׁהָאָדָם מִמְשִׁיף פֶל הַפֶּחַ וְהַשׁוֹרֵשׁ הַטּוֹב שֶׁל פֶל הַמַּעֲשִׂים וְהַעוֹבְדוֹת אֶל עַמּוֹ שֶׁהוּא הַמִּקּוֹר וְהַשׁוֹרֵשׁ שֶׁל הַטּוֹב אֶל הָאֲחָדוּת הָאֲמִיתִי דְּהוּא הָאֶל"ף פל"א עֲלִיוֹן עִי"ז הֵם פּוֹעֲלִים לְתַת לָהֶם נַחֲלַת גוֹיִם שְׁנַמְשֵׁף פֶל חַיּוּת הַטּוֹב הַצְּפוּן בְּנַחֲלַת גוֹיִם וְנֶאֱסָף אֶל הַשׁוֹרֵשׁ וְאִז מִמִּילָא יִנְחֹזֵר הַנַּחֲלָה לְהַכְנִי"ו וְהִנֵּה בַח"י תַחֲתוֹנָה מִן הַמִּדּוֹת נַק' ב"ת בַּח"י נוֹק' וְתַשׁוּת פֶח.

ע"י שֶׁהִיא לְמַטָּה וְאִז יֵשׁ יְכוּלַת לְשַׁלֵּט בָּהּ ח"ו יְדֵי זָרִים כּוֹחוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְצָרִיף הָאָדָם לְשִׁמְרָה הַיֵּטֵב וְלְחִבָּר זֹאת הַב"ת אֶל הַשׁוֹרֵשׁ לְהַעֲלוֹתָהּ לְרֵאשׁ ע"י הַנְּא"ו וְזֵהוּ ע"י תִּיקוּן בְּרֵאשִׁית בַּר"א שִׁי"ת דְּהוּא הַנְּא"ו שֶׁהוּא לְשׁוֹן דְּבִיקוּת וְהַתְּחַבְּרוּת וּכְשֵׁהָאָדָם מְדַבֵּק הַב"ת שֶׁהִיא חֲכָמָה תַתָּאָה אֶל הַנְּא"ו וְאִז נַעֲשֶׂה הַצְּרִיפוֹ שֶׁל בְּרֵאשִׁית ב"ת רֵאש"י פְּמִבְּנֹאָר בַּתוֹוה"ק שְׁצָרִיף הָאָדָם לְחִבָּר הַב"ת וְלְהִיָּתֵהּ מְדוּבָק אֶל הַשׁוֹרֵשׁ בְּכָל הַעֲנִינִים הֵן בְּחֲכָמָה תַתָּאָה הֵן בְּחֲכָמָה עֵילָאָה לְדַבֵּק אֶל וְלְהִיָּתוֹת הָאֲחָד הַא' בְּשַׁלְמִיּוֹת וְזֵהוּ רוּמֵז צוּרַת הַא' שֶׁהוּא יו"ד מְלַמַּעְלָה יו"ד מְלַמַּטָּה נַא"ו בְּאֲמַצַּע: וְעַפ"ז יִתְבָּאָר מְדַרְשׁ ש"ט הַנְּ"ל ע"נ דְּדַהַמַּע"ה אָמַר רֵאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה' לְפִי שֶׁהוּא הִנֵּה דוֹר י"ד מִן עוֹלָם הַתִּיקוּן וְעַד יֵינן לֹא הִיָּתֵה הַסִּיָּהֲרָא בְּמִילּוּאָה מַחֲמַת שְׁהִיּוּ עַד יֵינן כְּפָה אֲנֻמוֹת בְּעוֹלָם שְׁלֹא רָצוּ לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם עַמ"ש וְכָל הַעוֹבְדוֹת שֶׁל דַּהַמַּע"ה הִנֵּה לְשִׁמּוֹר אֶת הַכְּנִי"ו וְלְהַצִּילָה מִפֶּל מִקְרִים וּפְגָעִים לְזֵה לֹא הִנֵּה הַדְּבָר בְּשַׁלְמִיּוֹת.

בְּיַחּוּד הָאֲמִיתִי לְכָף אָמַר רֵאשִׁית חֲכָמָה שֶׁהוּא מְרַמֵּז אֶל הַרְאשִׁית שֶׁל הַחֲכָמָה תַתָּאָה דְּהַחֲשׁוֹב מִן הַחֲכָמָה תַתָּאָה הוּא הַיִּרְאָה וְלֹא עָשָׂה יַחּוּד רַק הַיּו"ד תַּחֲתוֹנָה בְּהַנְּא"ו אֲבָל בְּיַמִּי שֶׁהַמַּע"ה דְּבִיקָמִיּוֹ הִנֵּה הַסִּיָּהֲרָא בְּמִילּוּאָה וְטוֹבָה וְהִנֵּה מוֹלָף בְּכִיפָה וְכָל הָאֲנֻמוֹת הַבִּיאוּ מְנַחֵה לֵה' וּמְלָף בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחַתוֹנִים וְעָשָׂה יַחּוּד גָּמוֹר בְּכָל דְּבָר הֵן בְּחֲכָמָה עֲלִיוֹנָה וְתַחֲתוֹנָה קָשֶׁר הַכָּל בְּיַחּוּד גָּמוֹר אֶל שׁוֹרֵשׁ הַשְּׁרָשִׁים אֶל הָאֶל"ף שֶׁהוּא הָאֲחָדוּת הָאֲמִיתִי לז"א שְׁלֵמָה יִרְאֵת ה' רֵאשִׁית דְּעַת דְּעַת הוּא הַנְּא"ו הַמְּכַרִיעַ בֵּין הַתַּחֲתוֹנִים לְעֵלְיוֹנִים.

והוא חיבר הפל באחדות האמיתי בשני ראשים ביו"ד התחנתנה אל קוצו של יו"ד העליונה והבן וזהו ב"ת ראש"י דהב"ת עולה ויושב בין שני הראשים העליונים ונעשה א' ע"י הנא"ו וכנ"ל וזהו ובראשי חדשיכם פשהאדם מחדש את מעשיו הקודמים ומביא הפל לידי תיקון לחבר הב' יודי"ן אל הנא"ו כנ"ל וז"ש הפתוב בפ' בא.

והיה היום הזה לכם לזכרון. ר"ל דאז בעת יצימ"צ היה תיקון גדול ויחוד עליון דהס"ר נשמות שבישראל באו לידי הזדככות גמור והיה מאיר להם האור של קדושת פסח.

והנה ליל ט"ו שהוא ליל שמורים עם יום ט"ו שהוא בחי' זכו"ר ושמור"ר והארה של קדושת פסח הנעשה מאז בעת יצימ"צ זה מתעורר תמיד בכל דור ודור כשמגיע יום הנ"ל אז נתעורר האור ועת הגאולה ותיקון לכל זרע ישראל וזש"ה והיה היום הזה לכם לזכרון.

בחי' דכר להשפיע לכם תמיד שפע רצון. וחסנותם אותו חג לה' ר"ל שתחוגג במחוגה כמו המחוגה שהוא סובב הפל בעיגול כל העיגול על הנקודה ומרכז האמצעי כמ"כ האור של פסח הנעשה אז בימי פסח והיה התיקון לב"ת ראש"י שבא לכלל הראש זה האור והקדושה של פסח יקירף לכם מפל צד שיהיה אחדות גמור והפל דבוק בשמו ית' וזש"ה חקת עולם תחגוהו ר"ל אפילו הכוכבים והמזלות ועולם הגלגלים אשר נטבעו מאתו לחק עולם הפל יהיה מקירף אתכם ויהיה בידכם לסבב אותם לכל צד שתמצו כמו שסיבב מרע"ה בעת יצימ"צ פן יהיה לדורותיכם שאל ימנע שום מזל מלעשות רצונכם ולהכניע כל חלקי הרע תחת הטוב ולהשפיע לכם ביומי דניסן ימי רצון שפע ברכה וקדושה ודביקות והתעוררות הגאולה ולקנים בנו כימי צאתה מאמ"ץ אראנו נפלאות וכיה"ר אמן: אם תבקשנה ככסף וגו' אז תבין יראת ה' ודעת קדושים תמצא דהנה עינינו רואות דאנהב כסף לא ישבע כסף ותמיד אץ להעשיר ויש ללמד זכות על אנשים כאלו הגם דבאמת יש לו הון רב ועושר גדול עכ"ז פיון דלא זכה ואין מעשיו רצוים לפני המקום אז כל העשירות מתעלם ומתפסה מפניו ואז דומה לו כאלו אין לו פלום ונחשב בעיני עצמו כעני לכה הוא מייגע את עצמו להרויח עוד שפובר שאין לו במה לפרנס א"ע והסמוכין עליו פי נגעו עיניו בעורון ואינו רואה את עשרו כספו וזהבו וכשתבונן היטב בענין זה תראה בחוש שבסגנון זה ממש הוא מעלות ומדות הצדיקים שאנו רואים אף שעובדים את הש"י כל ימי חייהם ומסגלים תמיד בכל עת מצות ומע"ט הם צועקים מפאב לבם שעדיין לא עשו פלום ולא עבדו לשמו ית' ולכאורה הוא זר דאסור לומר דבר שאינו אמת ובפרט לפניו ית' ויודע איש בנפשו אם הוא צדיק גמור ואם קנים התורה והמצות אף שהוא על בחי' זו הנ"ל דכל העובדות ומע"ט שעושה הצדיק בעוה"ז אינם אלא בשעת עשייתו המצוה והעובדא הטובה אבל אח"כ תיקף ומיד יש להם הסתלקות ועלייה למעלה והם נגנזים וצפונים בעולמות עליונים לפי ערך מעשה ידם אשר הם מגיעים עד רום השמים העליונים וכ"ז עושה הש"י מחמת שהן בקדושו לא יאמין ופן ואולי עוד יחטא הצדיק הזה ואז יפגום גם פן במעשיו הראשונים לכה הקב"ה ברוב רחמיו וחסדו הגדול מסלקם ומעלה אותם לרום המעלות לעולמות הרוחנים העליונים אשר שם אין מגיע שום פגם וקטרוג ושטן ולכה הצדיק אינו מרגיש בהם פיון שאינם

נגד עיניו אף שנותנים לו הארה גדולה אל מקור ושורש נשמתו דכל המע"ט שעשה הגם שהם גנוזים למעלה עכ"ז הם מאירים לו כשמש להאיר נשמתו ושכלו מכ"מ כל מע"ט ש'לו נשפחים אז ממנו ודומה בעיניו כאלו לא עשה עדיין כלום איזה טוב לשמו ית' וצויע מקאב הלב באמת וזהו בחי' יראי ה' וזש"ה אם תבקשנה ככסף היינו כשסתפל היטב בבחי' של העשירים אשר מבקשים תמיד כסף ומטמונים ותעשה כמ"כ בסגולת המצות והמע"ט כמו העשירים בשלטהם פי מזה ההנהגה של העשירים תבין יראת ה' להתנהג בעשיית המצות ומע"ט וביראת ה' תמיד כל ימי חייה פמוהם באסיפת הון רב פי תדע מזה מדת הצדיקים הקדושים אשר הנהגתם הוא בבחי' דמיון העשירים שלא ישקטו ולא ינוחו כל ימיהם מלאסוף הון ועושר רב ומהם יראו וכן יעשו הצדיקים שלא יספיק להם מה שמסגלים תמיד מצות ומע"ט ומתאונים ומשתוקקים ונכספים לעשות עוד וכן יזכנו הש"י לעשות מע"ט ומצות לאין שיעור וגבול וערך וכיה"ר אמן: השמטה לשבת הגדול טעם לקריאת שם שבת הגדול הקדמונים בקשו טעם לזה בכה וזה בכה ונפלאתי מאוד על בקשת הטעמים ונאמר פי בעת גאולת מצרים התחילו מוחזין דגדלות להאיר בהעולמות והם חיות העליון וכל שבת ושבת אזי מתנוצץ האור העליון ממוחזין דגדלות להעולמות וכל ימי השבוע מקבלין שפע עילאה משבת קודש וכל שבתות השנה מקורן ומבוען הוא משני שבתות שבשנה היינו שבת הגדול ושבת תשובה והם הראשים לכל שבתות השנה אולם בריאת העולמות היה בניסן ובתשרי אף בתשרי היה בבחי' הריון היום הרת עולם בחי' נראה ואינו נראה ולכך נק' שבת תשובה (מעולם היראה והוא הנותנת יראה עילאה לכל שבתות השנה) ושבת הגדול בשם שבת פלה לפי שבהם היה דורשים הראשי ישיבות וגם עד עתה נהגו הרבנים בכל עיר ועיר לדרוש בשבתות האלו והטעם פי שני חדשים אלו ניסן ותשרי נעשה בהם סוד הזיווג.

ונודע שלפני הזיווג צ"ל נשיקין. פי מקודם צ"ל אתדבקוהא רוחא ברוחא וזהו נעשה ע"י הנשיקין שהדכר מנשק להנוק' בתביבוהא ורחימוהא ומתדבקים שניהם רוחא ברוחא ונעשה? חוד גמור ולכן בחדשי הזיווג היו דורשין והיו מכוננים לעשות בזה סוד נשיקין להזיווג פי החכם הדורש היה מקשר א"ע למעלה בעולמו' עליונים והיו דורשים לפני העם.

והעם מקבלים הדיבורים ממנו וזהו סוד אתדבקוהא רוחא ברוחא סוד נשיקין וזיווג ולכך נהגו ג"כ שהתתן דורש לפני החתונה והוא ג"כ מטעם הנ"ל שקודם הזיווג צ"ל נשיקין והנה הדרשה שהיו החכמים הקדמונים דורשים היה נחלק לשני פנים הפן האחד שהי' במשמעות הדיבורים ענין פנימי נסתר ונעלם ואינו נגלה לשום אדם.

רק למי שמבקש דבר ה' באמת ומבין מדעתו והפן הב' הוא הלבוש שהחכם מלביש בו את הענין הפנימי הנעלם הנ"ל והענין מהדיבורים של הלבוש הנ"ל הוא ג"כ דבר נאה ומתקבל: ועד"ז יש לפרש הפסוק נופת תתנפנה שפתותיה פלה ר"ל הדרשה שדורשים הת"ח בשבת פלה.

הוא מתוק אצל הקב"ה יותר מנפת צופים דבש וחלב תחת לשונה היינו שהענין המכונן בדרשתו זו הוא נסתר ונעלם מעין כל אדם. רק להאנשים הבאים בסוד ה' ליראיו.

ורבים שלמוטיה היינו הלבוש שהוא מלביש בו ענן הפנימי הנ"ל הוא ג"כ פריט לבנו"ן היינו ל"ב נתיבות החכמה ונו"ן שערי בינה ונחזור לעניינינו שבתש"ר היה ההריון ובניסן היה הלידה תחלת התגלות פח העליון והארת אורות העליונים ושבת קודם הראות לישראל כל חירו וכל טיבו וכל ברפאין טבין דלעילא ואז פאשר התחילו להאיר בשבת המוחין דגדלות שוב לא פסק והולך ומאיר ואז נתגלה אהבת העליון ודביקות הכנ"י לאביהם שבשמי' ולכה נפתח אז המקור המאיר וכל לשבתות השנה התעוררות תשוקה ודביקות עליון ולכה הזמין הש"י שיהי' אז השבת הלז בעשור לחודש דוקא כדי שיהיה אז קיחת השנה כמו שנתבאר והוא כי בזמן השיעבוד והגלות היה הקליפות למעלה ראש ר"ל והיו נאחזין בהמוחין דקטנות מהקדושה והיו עובדים אז למזל טלה ראש לכל המזלות והוא הבכור לכולם וה' הנה כל הבכורים שבמצרים וזהו ענין מפות הבכורים ובעוד שהיה הגלות והשיעבוד היה תוקף פח יד הקליפות ר"ל עד שהוצרך אז הקב"ה כפיכול בכבודו ובעצמו לעבור באמ"ץ ונאמר והפיתי כל בכור כו' וביערם וטיאטם מן העולם עד שהפילם עם בכוריהם.

ובעת הזאת התחילו המוחין דגדלות להאיר בישראל ולהם משפט הבכורה והוציאם מבין בכורי מצרים לבחי' בני בכורי ישראל וענין בכור הוא פוחו וראשית אוננו הוא החכמה עילאה הנק' ראשית התחלת הפח המתחיל להתנוצץ בציור מועט וזהו חכמ"ה כ"ח מ"ה פנימית הפח והתחלתו להתגלות וכמעט שאין לו ציור כלל וזהו בראשית נמי מאמר הוא פתרגומו בתוקמתא מאמר ולא מאמר והוא הנותנת חיות לכל העולמות בכת א"ס ית' וית' והוא נשמת העולם מחשבה עילאה בערך ראש מחשבת ישראל אשר עלו במחשבה הפל בשביל ישראל הנק' ראשית.

בשורשם קודש ישראללה' ראשית תבואתו אולם ציור מועט המציאות מעין בינה ובחכמה יש פח בינה והוא אב לכולם מה רבו מעשיהו ה' בולם בחכמה עשית כמ"ש בזוה"ק בולם בחכמה עשית.

בבינה וכמו שדברנו כי לחכמה יש פח בינה וזהו פח פפול והוא במספר אי"ק בכ"ר אי"ק מספרו קי"א גימ' אל"ף במילואו והוא האחדות האמיתי בכ"ר הוא מספר שני אלפי"ן אל"ף חכמה אלף בינה וזהו בכ"ר לשון בכור היינו פוחו וראשית אוננו וזהו קדש לי כל בכור (חכמת המוח ובינת הלב בכלל ובפרט: והבן) והיה אז בעשור לחודש כדי שיהיה אז קיחת השנה להכניעו ולהשפילו מחלק בכורה ואז התחילו מוחין דגדלות להאיר על ישראל וזהו ענין שבת הגדול ולכה אח"כ בימי הושע נבקע הירדן ג"כ בעשור לחודש הזה כי מאותו הזמן מתחילין להאיר המוחין דגדלות ראשית המחשבה על זרע ישראל הנק' ראשית וזהו ביום ההוא אצל גדלה כו' והבן כ"ז היטב מאז והלאה והדברים מאירין וכיה"ר שיקונים בנו במהרה פימי צאתה מאמ"ץ אראנו נפלאות וזה יהיה ע"י משיח צדקנו שיבוא ב"ב אמן: בתנא דבי אליהו מגן אם יראה ורומח בארבעים אלף בישראל מפאן ארבעים אלף מישאל שנתקבצו יחד ויש ביניהם זוג אחד של תלמידי חכמים אינם צריכים לא למגן ולא לרומח עכ"ל והוא תמוה ויש להבין המאמר הזה עפ"י דברי קדשו של הרב הקדוש וכו' מוה' אפרים מ"מ דק' בראד שהקשה בפסוק הזה מדוע דוקא ארבעים אלף וכו' הוא דהנה מצינו פלוגתא על פסוק יתן כעפר חרבו חד אמר

שְׁאַבְרָהֶם זָרַק לָהֶם עֶפֶר וְנִעְשָׂה לָהֶם חֲרָבוֹת וְזָרַק לָהֶם קֶשׁ וְנִעְשָׂה חִיצִים וְחַד אָמַר שְׁחַרְבוּתֵיהֶם נִעְשׂוּ אֲצִלוֹ עֶפֶר וְהַחִיצִים נִעְשׂוּ אֲצִלוֹ קֶשׁ וְהַחִילוֹק שְׁפִין שְׁנִיָּהֶם הוּא כִּי לְמִ"ד הָא' לֹא הָיָה צָרִיף אַבְרָהָם לְחֲרָבוֹת וְחִיצִים אֲבָל מִ"מ הָיָה צָרִיף לְמַגֵּן כְּדִי לְהִגֵּן עָלָיו מִחֲרָבוֹתֵיהֶם וּמִן חִיצֵיהֶם וְלִמִּ"ד הַשְּׁנִי לֹא הָיָה צָרִיף אַבְרָהָם לְשׂוּם דְּבַר הַמַּגֵּן אֲבָל הָיָה צָרִיף לְחֲרָבוֹת וְחִיצִים וְהִנֵּה אִי' בְּסִפְרֵים ע"פ וְאַבְרָהָם הָיוּ יִהְיֶה שְׁהִבְטִיחַ לוֹ הַקַּב"ה שְׁבָכָל דּוֹר וְדוֹר יִהְיוּ שְׁלֵשִׁים צְדִיקִים פְּאַבְרָהָם וְהִנֵּה לֹא מְצִינוּ בְּנֹדָאֵי בְּכָל דּוֹר אֲפִילוֹ צְדִיק אֶחָד פְּאַבְרָהָם אִף פְּנוֹנָת חַז"ל הוּא עַל כָּלֹּת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שֶׁל שְׁשִׁים רַבּוֹא יִשְׂרָאֵל יִצְטָרְפוּ וְיִהְיוּ שְׁלֵשִׁים צְדִיקִים פְּאַבְרָהָם מִמֶּשׁ וְהִנֵּה ס"ר פְּשֻׁנְחָלֵק אוֹתָם לְשֵׁלֵשִׁים חֲלָקִים נֶגֶד שְׁלֵשִׁים צְדִיקִים יְפוּל עַל צְדִיק א' עֲשָׂרִים אֲלָפִים וְזֶהוּ מָגֵן אִם יִרְאֶה וְרוֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֲלָף כִּי בְּהַתְקַבְּצוֹת אַרְבָּעִים נִעְשָׂה שְׁנֵי צְדִיקִים מִמֶּשׁ פְּאַבְרָהָם וְיִהְיֶה הַגֵּס בְּכָפָל וְלֹא יִצְטָרְכוּ לֹא לְמַגֵּן לְהִגֵּן וְלֹא לְכָלִי זַיִן לְהַכּוֹת אֶת הָאוֹיְבִים עַד כָּאֵן דְּבָרֵי הַגְּאוֹן ז"ל וְזֶהוּ מִמֶּשׁ דְּבָרֵי הַתַּנָּא ד"א שְׁהָיָה קֶשֶׁה לוֹ ג"כ לָמָּה דְּוָקָא אַרְבָּעִים אֲלָף לְכַף אָמַר מִכָּאֵן אַרְבָּעִים אֲלָף מִיִּשְׂרָאֵל שְׁנַתְקַבְּצוּ יַחַד וַיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם זוּג אֶחָד כְּלוֹמַר בְּנֹדָאֵי יֵשׁ בֵּינֵיהֶם זוּג אֶחָד שֶׁל תְּלִמִידֵי חֲכָמִים עַל כַּח כָּלֹּת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים א"כ בְּנֹדָאֵי לֹא יִהְיוּ צָרִיכִים שׁוֹב לֹא לְמַגֵּן לְהִגֵּן עַל עֲצָמָם וְלֹא לְרוֹמַח לְהַכּוֹת הָאוֹיְבִים וְדו"ק: הַכְּנָה לַעֲשִׂינִי הַמְּצָנִי הִנֵּה בַעֲשִׂינִי הַמְּצָנִי יֵשׁ כְּמָה בַחֲי' הִיָּינוּ לֹא זֶה בְּלִבְד דְּחָשׁוּב לְפָנֵי הַשְּׁ"י עֲשִׂינִי הַמְּצָנָה גּוֹפָא רַק אִף הַכְּנָתָה שֶׁל הַמְּצָנָה וְהַסִּיבּוּבִים שֶׁהָאָדָם מְחַשֵּׁב אֵיזָה עֵילָה וְסִיבָה וּמְצָא שְׁיִגְלוּלָה מִזֶּה לְבוֹא לִידֵי עֲשִׂינִי הַמְּצָנָה זֶהוּ ג"כ חָשׁוּב בְּעֵינָיו ית' כְּעוֹשֶׂה מְצָנָה דְּהַמְּצָנָה צ"ל בַּמַּס"נ גְּדוּל רַק א"א לְבוֹא תְּמִיד בְּלִי הַכְּנָה לַעֲשִׂינִי זֶה זוּלָת לְפָרְקִים אֲבָל ע"ד הַמְּמוֹצֵעַ צ"ל בְּהַדְרָגָה מְקוֹדֵם הַכְּנָה וְסִיבָה לַעֲשִׂינִי הַמְּצָנָה וְזֶהוּ בַחֲי' אֲנֹפְנֵי הַקּוֹדֵשׁ שְׁאֵנִי הוּא הַגְּלוּל אֲשֶׁר עָלָיו יְסוּבָב הַעֲגָלָה וְזֶהוּ כַּמ"כ הַהַכְּנָה שְׁאָדָם מְסַבֵּב בְּאֵיזָה הַכְּנָה וְסִיבָה שְׁעִי"ז יְצָא הַמְּצָנָה מִכַּח אֵל הַפּוֹעֵל וּמִהַסִּיבָה נִתְּגַלְּגַל הַדְּבַר וּבְאֵי לִידֵי קִירוּב עֲשִׂינִי הַמְּצָנָה בַּחֲיֹת וּדְבִיקוֹת וְזֶהוּ חֲיֹת הַקּוֹדֵשׁ וְאַח"כּ כְּשֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּהַתְּלַהּבוֹת וּבַמַּס"נ בְּאֵמֶת וּבַחֲמִים זֶהוּ בַחֲי' שְׁרָפֵי הַקּוֹדֵשׁ וּבְאֵמֶת גַּם לְהַסִּיבָה צ"ל סִיבָה הַקּוֹדֵמָת הַמְּבִיאָה אֶת הַסִּיבָה שֶׁל הַמְּצָנָה.

וְזֶהוּ בַחֲי' אֲנֹפְנֵי בְּתוֹךְ הָאֲנֹפְנֵי וְהַכּל נֶחֱשֵׁב כְּעוֹשֶׂה מְצָנָה כִּיּוֹן דְּנִעְשָׂה כְּפֹא לְמְצָנָה הִיָּינוּ שְׁעִי"ה הַהַכְּנָה וְהַסִּיבָה. וַיִּשְׁלַם חֲיֹת הַמְּצָנָה וְזֶהוּ כִּי רוּחַ הַחַיָּה בְּאוֹפְנִים ר"ל שְׁגַם בְּאוֹפְנִים יֵשׁ רוּחַ חֲיֹת שֶׁל הַמְּצָנָה וְהִבֵּן כ"ז הֵיטֵב: חָשׁוּב לַעֲשׂוֹת מְצָנָה הִנֵּה כְּתִיב אֲזַנְדְּרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֵל רַעְהוּ כו' וַיִּכְתֹּב בְּסִפְרֵי זְכָרוֹן לְפָנָיו לִירְאֵי ה' וּלְחַוְשְׁבֵי שְׁמוֹ וְאִמ' חַז"ל מֵאֵי וּלְחַוְשְׁבֵי שְׁמוֹ מְלַמֵּד שְׁאֵם חָשׁוּב אָדָם לַעֲשׂוֹת מְצָנָה וְנֶאֱמַר וְלֹא עֲשָׂאָה מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּפֹאֵל עֲשָׂא וְהִנֵּה הַלְשׁוֹן מַע' עָלָיו הַכְּתוּב כְּפֹאֵל עֲשָׂאָה אֵינוּ מוּבָן דְּהִנֵּה סָגִי לִיָּה לּוֹמַר הֲרִי זֶה כְּפֹאֵל עֲשָׂאָה אִף דְּלְכְאוּרָה צָרִיף לְדַעַת וּלְהִבִּין ל"ל לְהִבִּיא דְּרָשָׁה מִתְּפִסּוּק לְזֶה.

כִּי בְּנֹדָאֵי הַשְּׁכָל מְחַיֵּיב כְּף דְּמִי שֶׁהוּא חוֹשֵׁב בְּלִבּוֹ וְחוֹשֵׁק וְכוֹסֵף וּמִשְׁתַּוָּקֵק לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מְצָנָה מִמְצוֹת ה' לִיתָן מִזֶּה תַעֲנוּג וּנ"ר לְיוֹצְרוֹ ית' אִף מִחֲמַת שְׁנַזְדַּמֵּן לוֹ אֵיזָה סִיבָה וְאִנּוֹס שְׁמִפְנֵי זֶה אֵינוּ בִּידוֹ וְהַשְּׁגָתוֹ לְגִמְרוֹר עֲשִׂינִי וְלְהוֹצִיאָהּ מִהַכַּח אֵל הַפּוֹעֵל בְּלִי סִפְק שְׁבִשְׁבִיל זֶה לֹא הַפְּסִיד שְׁכָרוֹ וּגְמוּלוֹ הַטּוֹב וַיִּחְשֵׁב לוֹ כְּמוֹ שֶׁעֲשָׂה הַמְּצָנָה זֶה כְּפּוֹעֵל מִמֶּשׁ וְעַל דְּבַר פְּשׁוּט כְּזֶה א"צ קְרָא: אֲמַנָּם מֵהַ שְׁנַרְאָה לְדַעַתִּי כִּי חַז"ל כִּיּוֹנוֹ כְּפֹאֵן לְאֵיזָה דְּבַר נִפְלָא לְהוֹדִיעַ רַחֲמֵי ה' ית' וְחִסְדּוֹ הַגְּדוּל שֶׁמִּתְּנַהֵג עִמָּנוּ בְּאַהֲבָה וּבְחֻמְלָה כְּפֹאֵן הַרְחַמֵּן עִם

בְּנוּ יַחֲדוּ וַיִּדְדוּ וְהוּא דְכַבֵּר נֹדַע שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּרָא עוֹלָמוֹת לְאִין שִׁיעוֹר וּגְבוּל גְבוּהַ מַעַל גְבוּהַ וְכָל עוֹלָם מְשׁוֹנָה מְחַבְּרֵוּ בְּבַחֲי' אַחֲרַת כְּמוֹשִׁידוֹעַ שִׁישׁ עוֹלָם הַמְחַשְׁבָּה וְהַצִּיּוֹר וְעוֹלָם הַדִּיבּוֹר וְעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה וְהִנֵּה יְדוּעַ בְּאַמַּת שֶׁהָאָדָם ע"י מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים אֲשֶׁר עוֹשֶׂה בְּכֹוֹנָה וּמְחַשְׁבָּה טוֹבָה וְטַהֲרַת הַלֵּב הוּא מְאִיר וּמְשַׁפֵּיעַ חַיּוֹת לְכָל הָעוֹלָמוֹת הַיִּינּוּ בְּמְחַשְׁבָּה הוּא מְאִיר וּמְבִיא הַתְרוֹמָמוֹת לְעוֹלָם הַמְחַשְׁבָּה וּבְדִיבּוֹר הוּא מְאִיר לְעוֹלָם הַדִּיבּוֹר בְּהַעֲבָדָא הוּא מְאִיר לְעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂי וּמְעוֹרְרוּ וּמְיַחַד הַכֹּל בְּכַח הַא"ס ב"ה וְנַעֲשֶׂה יַחֲדוּ וְקָשֶׁר גְּדוּל.

אָמְנָם אִם הָאָדָם אֵינוֹ עוֹבֵד אֶת הַש"י אֲלֵא בְּמְחַשְׁבָּה לְבַד נְהִי דְפַעַל בְּזֶה תִּיקוּן לְעוֹלָם הַמְחַשְׁבָּה. אִךְ מְאִין יוֹכֵל לְבוֹא זֶה שִׁיעוֹרָר עוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה הַגָּם כִּי נִחְשָׁב לוֹ כְּאֵלוֹ עֲשָׂאָה וּשְׁכָרוֹ לֹא יִקְנֹפֵחַ עַכ"ז בְּמָה יִתְאַחַד וְיִתְקַשֵּׁר בְּעוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה דְצָרִיף לַעֲשׂוֹת אֵינָה עֲוֹבָדָא טוֹבָה כְּדִי לְתַקֵּן גַּם עוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה וּמָה תוֹעִיל בְּזֶה הַמְחַשְׁבָּה לְבַדָּה וְלָזֶה אַחֲזו"ל שֶׁהַתּוֹה"ק הַבְּטִיחָה לָנוּ שִׁיכְתָב בְּסֵפֶר זְכָרוֹן לְפָנָיו אִךְ לְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ ר"ל הַגָּם אִם לֹא עָבַד אֶת הַש"י רַק בְּמְחַשְׁבָּה מְחַמַּת שְׁהִיָּה לוֹ אֵינָה מְנִיעָה שְׁלֵא הָיוּ בְּכוֹחוֹ וְהַשְׁגָּתוֹ לְהִבִּיא הַדְּבָר מְצֻנָה זֹו אֵל הַמַּעֲשֵׂה.

עַכ"ז הַבְּטִיחוֹ הַפְּתוּב שֶׁהַתּוֹה"ק תְּהִי עוֹמְדָת בְּמַקוֹמוֹ שֶׁל הָאָדָם הַזֶּה. כִּינֵן דְּקוּב"ה נְאֻרְיִיתָא וַיִּשְׂרָאֵל כְּלוּהוּ חַד.

וּכְשֶׁהָאָדָם מְקַשֵּׁר מְחַשְׁבָּתוֹ אֵל הַמְצֻנָה וְחוֹשֵׁק וּמְתַאֲנָה מְאִוֵד לְקַיָּים כְּכֹל הַפְּתוּב בְּהַתּוֹרָה. אִז נִדְבַק הַרְצוֹן הַטּוֹב הַזֶּה בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהַתּוֹרָה הוּא בַעוּה"ז עוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר הוּא בְּתוֹף אוֹתִיּוֹת וּלְבוּשׁ הַתְּחַתּוֹן וְהַתּוֹרָה מְקַבֵּלַת מְחַשְׁבַּת הָאָדָם וְהַהֲאָרָה שֶׁל הַרְצוֹן הַטּוֹב הַזֶּה הוּא נְאֻז הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה פּוֹעֵלַת לְקַשֵּׁר כָּל הָעוֹלָמוֹת וּכְאֵלוֹ עֲשֵׂה הַמְצֻנָה זֹו בְּפוֹעַל מְמַשׁ וְהַתְעוֹרָר אֶת עוֹלָם הַמַּעֲשֵׂה וַיִּיחַדוּ לְמַעֲלָה בְּכַח הַא"ס ב"ה.

וּז"ש מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא מְאִוֵת הַתּוֹרָה שֶׁהֵם מַעֲלִין אֶת הַמְחַשְׁבָּה טוֹבָה זֹו וּפוֹעֲלִים עִמָּה כְּאֵלוֹ עֲשָׂאָה הָאָדָם לְמְצֻנָה זֹו בְּפוֹעַל לְהֲאִיר כָּל הָעוֹלָמוֹת אַבִּי"ע לְחַבֵּר אֶת הָאֱהָל לְהִיָּת אֶחָד וְכִי"ר אָמֵן: אַחֲזו"ל הַהוֹגָה אֶת הַשֵּׁם בְּאוֹתִיּוֹתָיו א"ל חֲלַק לְעוֹלָם הַבָּא הִנֵּה יְדוּעַ כִּי בְּמַקְדָּשׁ הַזֶּה הַכֹּה"ג מְזַכֵּיר אוֹתוֹ כְּכַתִּיבְתוֹ בַּהוִי"ה מְפֹרָשׁ יֹוצֵא בְּקוֹל גְּדוּל רֶם וְנִשְׁגָב מְאִוֵד כַּמ"ש מִיְרִיחוֹ הָיוּ שׁוֹמְעִין קוֹלוֹ שֶׁל כַּה"ג בְּשַׁעַר שֶׁהוּא מְזַכֵּיר אֶת הַשֵּׁם וְאֶחָד הַפְּהַגִּים הָיוּ מְבַלִּיעִין אֶת הַשֵּׁם בְּנַעֲמָה.

אִךְ בְּגַבּוּלֵין אֲסוּר לָנוּ לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם כְּכַתִּיבְתוֹ בְּבַחֲי' הוִי"ה רַק כְּקַרִּיאָתוֹ בְּשֵׁם אַדְנ"י זוֹלַת לְעַתִּיד בְּעַת הַגְּאֻלָּה ב"ב יִקְרָא הַשֵּׁם כְּכַתִּיבְתוֹ וּלְהַבִּין הַטַּעַם לָזֶה אוֹמֵר כִּי בְּזִמְנֵי הַגְּלוּת אֵינוֹ נִיכָר אֱלֹהוֹתוֹ מְחַמַּת אֲמִיתִית מְצִיאֹת הַנְּיָיִתוֹ.

כִּי בְּגַלוּת נַעֲלָם הָאָמַת וְהַשְּׁקָר גּוֹבֵר וּלְזֶה אֵינוֹ נִיכָר כָּלֵל אֲמִיתָתוֹ ית' אֲבָל אָנוּ מְפִירִין וּמְבַיְנִים אֱלֹהוֹתוֹ ית' מְצַד פְּעוּלוֹתָיו וְשִׁלְטָתוֹ מְפַנֵּי שְׁאֲנוּ רוֹאִין שְׁמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה וְע"י פְּעוּלוֹתָיו וְנִיֶּסּוֹ שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ עִי"ז נִיכָר אֲצֻלָּנוּ אֱלֹהוֹתוֹ ית' לְכֹף כְּתִיב ה' יִמְלֹךְ לְשׁוֹן עַתִּיד שֶׁלֵּע"ע הַמְּלוּכָה שְׁלוֹ ית' הוּא בְּאֲתַפְסִיָּא וְלָכֵן אֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם כְּכַתִּיבְתוֹ כְּעַת בְּזִמְנֵי גְלוּתָנוּ אֲבָל בְּהַמְקַדָּשׁ שְׁשֵׁם הִי הַתְּגַלוּת אוֹרוֹ ית' וְהַשְׁרָאָת

הקדושה האמיתית והפנהים היו מרגישים בנזעם מתיקות של השם מעין עולם הבא שהוא עולם הנזעם ושם היה מקום האמת.

לזה היו אחיו הפנהים מבליעין את השם בנעימה. ר"ל בזו הנעימה שהרגישו שם בהמקדש שהופיע עליהם אור הנזעם העליון והאמת הפשוט לכה הזכירו גם הם את השם אבל מי שאינו מרגיש את נזעם הזה בעולם הזה אסור להזכירו ולע"ל שיהיה אז נגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו.

לכה אז יקרא השם פכתיבתו אף מי שהוגה את השם באותיותיו הגם שאינו מרגיש הנזעם העליון אין לו חלק לעולם הבא. מדה פנגד מדה נפרעין ממנו שאינו מרגיש בהנזעם העליון אף בעוה"ב ויה"ר שגנזפה לחזות בנזעם ה' ולבקר בהיכלו אמן: שיעור אכילה וכוונתה אחז"ל שיעור אכילה בכזית והוא ע"ד רמז דשיעורו חז"ל דבחי' אכילה צ"ל ע"ד בחי' הזי"ת דבאמת יש בזית שני בחי' מהופכים זה מזה דהזית בעצמו קשה לשכחה והשמן היצא מהזית יפה וטוב לזכרון והוא דהפרי של זית בעצמה כל זמן שהיא מחוברת בקליפתה ועצמותה אז היא עדיין במרירותה שלא נמתקה אז היא קשה לשכחה אבל מאחר שיצא ממנה השמן ע"י פתישה וטחינה אז כבר נמתקה.

ולכה השמן היצא ממנה יפה לזכרון וכמ"כ בבחי' אכילה באמת פשהאדם אוכל בבחי' גשמית אז אינו מועיל אכילה זו כיון שלא פעל כלום אדרבה אפשר שתזיק לו האכילה ח"ו כיון שהגשמית הוא בעצמו באמת דבר לא טוב פשהאדם אוכל מחמת תאוות וחמדת היצר אבל פשהאדם משליך תאוותו אחרי גיוו ואינו משגיח על גשמיות המאכל אלא על כל מוצא פי ה' על חיות הרוחני המנובלע בהמאכל ההוא ומעלה הנ"ק שבתוך המאכל.

ע"י יחוד הוי"ה אדנ"י גימ' מאכ"ל אז האכילה הזאת נחשבת לעבודה במקום קרבן והשולחן דומה למזבח שהוא מכפר כיון שאכילתו בקדושה והפל לפי שכאו"א מקדש את עצמו בעת אכילתו ואחר פונת הלב הן הדברים: אחז"ל לעולם יפנס אדם שיעור שני פתחים ואח"כ יתפלל שנ' לשמור מזוזות פתחי ולשקוד על דלתותי יום יום ובהעיר לב ושום שכל י"ל דהנה יש שני תשוקות בעולם א' תשוקה נכפדת של הבורא כל העולמים בהוב"ש להכני"ש כמ"ש פתחי לי רעיתו ואחז"ל פתחו לי אתם פחדו של מחט ואני אפתח לכם פפתחו של אולם וגם יש תשוקה ובקשה שהכני"י מבקשת מהבורא בהוב"ש כמ"ש דהמע"ה פתחו לי שצרי צדק אבוא בם גו' היינו שהכני"י מבקשת מהבורא ב"ה וב"ש שיפתח לה שצרים שתהא יכולה לעבוד אותו ולהודות לו וזהו שני פתחי עולם אף עיקר הדבר הוא שצריף האדם לקרב שני הפתחים היינו הב' תשוקות אחד אל אחד.

אהבת ישראל להבורא. פי כ"ז שלא קרב זה אל זה אז לא נשלם התענוג ורצון העליון.

אבל כשכאו הפתחים לדבק זה בזה אז נשלם התענוג ואז ממילא משפיע הבורא ית' להכני"י רחימא דנפשיה כל טוב וכל מיני השפעות קדושות והנה ע"י מי נתקרבו ונתאחדו השני פתחים הנ"ל הוא ע"י הצדיק שהוא שושבינא דמטרוניתא להתניחד עם דודה באהבה והפתחים הנ"ל כ"ז שאינם מחוברים הם בבחי' דל"ת וכשכאיים לידי קרוב ודביקות אלו השני שצרים זה אל זה אז כשנתחברו נעשה מהם מ"ם סתומה כזה מ

וכש הצדיק מעורר אלו השני פתחים ופותחין הסתום אז נתרבה החיות ונמשך קו החיות אל תוף הד' ונעשה ה וזהו פ'י הגמ' לעולם כו' שיעור שני פתחים ר"ל שיראה כ"א לקרב במעשיו הטובים את שני הפתחים הנ"ל להדדי היינו האהבה של הכנ"י להבורא ית' ועל זה מביא ראיה מהפסוק לשמור מזוזות פתחי ולשקוד על דלתותי ר"ל שיהא הצדיק שוקד על השני דלתי"ן הנ"ל ולעשות אותם ה למשנה בהם קו החיות והשפע הקדושה וכיה"ר אמן: אחז"ל קודם ביאת האדם לעולם הזה משביעין אותו הוי צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל העולם פולו אומרים עליך צדיק אתה הוי בעיניך פרשע ולכאורה קשה מה מהני השבועה על דברים שבלב ועוד מה המעשה הטוב והנאה אשר יוצא מזה לכל העולם במה שמחזיק א"ע לרשע נגד כל העולם ונ"ל פוננתם עד"ז הנה גבי אליהו במעשה הצרפית פתיב מה לה כי באת אלי להזכיר את עוני כו' ופירשו חז"ל שפוננתה בדבריה אלה שעד עכשיו היו שוקלין מעשי ומעשה בני עירי והיו מעשי טובים כו'.

נמצא אדם כשהוא צדיק הוא מחייב את העולם ע"י צדקתו מחמת שהם חשובים נגדו פרשעים. לכה משביעין אותו דאף שיהי צדיק בעיני כל העולם באמת יהא בעיני עצמו פרשע כדי שלא יבוא להעולם חוב ע"י והעיקר שצריך האדם לעבוד את בוראו ית' שיהא עבור כל ישראל ולא עבור עצמו לבד דאז הוא חב לאחרים בצדקתו.

אבל אם פוננתו בהעבודה שלו לשמו ית' בשם כל ישראל אז הוא מקריע את כל העולם פולו לכה זכות וזהו שמשביעין אותו שיהנו כל העולם פולו בצדקתו בעשותו כל המעשים טובים בשם כל ישראל לשמו ית' ואז ייטיב להעולם פולו ג"כ בצדקתו וכיה"ר אמן: אחז"ל בריש כל אסנון אנא חמר וי"ל כי פוננו חז"ל בזה לסוד עמוק ונפלא.

כי נודע שיי"ן הוא בחי' גבורות אולם שורש שורשו בא מבחי' חסדים אורות זפים ומצוחצחים ולזה הסוד יי"ן מספרו שבעי"ם בסוד שבועים זקנים וסוד ע' פנים לתורה וכמבואר בכהאריז"ל בכוננת הקידוש שהוא בסוד השבועים אותיות של השמות הק' והנוראים המילואים דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וק"ס וקמ"ג וקנ"א ושורש של יי"ן הוא עלמא דבינה בסוד יי"ן המשומר בענביו ושם הוא עיקר המתקת הדינים בשורש פנודע.

[ויבנה תבין מ"ש בזה"ק אצל יצחק אבינו עליו השלום ויבא לו יי"ן. מאמר רחיקא אייתי ליה והבן].

וכאשר נמתקו הדינים ונעשה קישור ויחוד העולמות אז אם הבנים שמחה היינו עלמא דבינה עם ז' מי הבנין. ואז הוא בבחי' ח"י"ת וידוע מכהאריז"ל כי בינה עד הוד אתפשטת היינו אתפשטותה בבחי' חג"ת נ"ה שהם חמש וחמשה פעמים ח"י"ת עולה מ"ם ובכל א' פוליים כל הבחי' המ"ם וחמשה פעמים מ"ם עולה רי"ש ואז נעשה מזה צירו"ף חמ"ר וכאשר נתעלו ונתיקחו בשורשם.

בעלמא דבינה אז נמתקו כל הדינים ורפואה בא לעולם לכל חולי ישראל ע"י המתקת הדינים בשורשן והכל בא ע"י שורשי ומקורי סוד היי"ן וכנ"ל ושורש הדברים כשהאדם עושה תשובה שלימה לפני הבורא ב"ה וברוך שמו וצועק במר נפשו לה' שימחול לו על אשר עיוות והמרה כנגדו ומתחרט מאוד ואומר בלבו איך אני הטיט והחומר חומרי אנוש אנושי העזתי פני נגד בוראי ויוצרי ועושי ואז כאפס ואין הוא נחשב בעיניו ובטל

במציאות וקא על ידי זה לבחי' ומדת אין ובזה יוכל להמתיק הדינין ולהמשיך רפואה ונהו ג"כ בריש כל אסון אנא חמר היינו פאשר נעש' בעיניו פאפס ואין וכטיט וחמר הנדרס ונידש לפל ומקבל ע"ע מאז והלא' לפלס מעגל דרכיו בכל עשיותיו ברמ"ח איבריו שיהיו רק לעבודת הבורא ית' ועי"ז נעשה הצירוף רח"ם ורחם ירחמנו ה' עושהו להופיע עליו בחסדו הגדול ורב טובו בכל הצטרכותו הפרטי וכללות בני ישראל וכיה"ר אמן: והבן כ"ז היטב ואם שגיתי בהעתיק האל הטוב יכפר: עוד בגמ' שבת אמר הקב"ה למשה מתנה טובה וכו' ושבת שמה וכו' י"ל קצת באופן אחר דלכאורה הלא כל שנותן הש"י לישראל הפל המה מתנות טובות ונחמדות הן דברים גשמיים כגון פרנסה ושפע רב והון יקר והן דברים רוחניים היינו שכל ומדע ללמוד התורה ועשיית מצוותיה וקריאת חגים ומועדים לששון ולשמחה אשר נתן ה' אלהינו אלינו כולם מתת ה' הוא המשמחים לבבות בני אישי הישראלים אשר זכו למתנה זאת וא"כ למה דוקא נקרא שבת קודש מתנה טובה ולא זולת אמנם י"ל כי כל המתנות אשר זיכה ה' את בני האדם כולם המה בבחי' מתנה ע"מ להחזיר ע"ד משל אם יתן ה' לאדם שפע פרנסה ועושר גדול אז הוא מצווה ומחויב ליתן צדקה ולעשות בממונו ג"ח וכן אם יש לו שכל ומדע מחויב להיות עמל בתורה ובמצוות וגם בחגים וזמנים צריכין אנו לעסוק בהמצוות השניכים אליהם ובהם וע"י עסקינו בהם וע"י תפלתינו אנו ממשיכים קדושה ויחודים לעולמות עליונים הקדושים וכמחז"ל ישראל אינהו דקדשינהו להזמנים ועי"ז אנו ממשיכין מלמעלה ג"כ השפעות טובות הכנס"י לתמא והפל הוא בבחי' אור ישיר ואור חוזר אף מצות שבת קודש הוא באמת רק מתנה טובה שנתן לנו הש"י שלא ע"מ להחזיר פי בש"ק יש עליה לכל העולמות הקדושים ומתייחדים ומתקשרין ומקבלין דין מן דין השפעות טובות וכל טיבו וחדו ונהורין עילאין קדישין וכל בוציגין טבין ונהו נעשה גם בלתי עסק עבודתינו ותפלתינו.

רק ע"י עבודתנו ותפלתנו אנו ממשיכין ומקבלין קדושה להשפעות טובות וכל ברפאין מקדושת שבת קודש מעולמות עליונים קדישין להכנס"י לתמא וזה ודאי מתנה טובה נחמדה אין ערוף אליה והפל הוא לעוצם גודל אהבתו ית' ונועם חיבתו לזרע ישראל והרוממות שרמם עם קדושו והבן היטב: לסיום משניות אריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות שנא' להנחיל אנהבי יש ואנצרותיהם אמלא ע"כ וידוע קושיות התוי"ט למה כפל ואמר לכל צדיק וצדיק גם מהו לשון להנחיל הי"ל ליתן שהוא לשון מתנה גם למה נקט בנדוקא מספר זה ש"י גם למה מביא המשנה סוף הפסוק ואנצרותיהם אמלא פי מראש הפסוק הנה די להביא ראיה על ש"י עולמות פידוע: ובהעיר לב ושום שכל י"ל וליישב הפל בחזקא מחתא דהנה איתא במדרש הנעלם פ' חיי שרה וז"ל א"ר שלום בר מניומי אין לך כל צדיק וצדיק מאותן העוסקין בתורה שאין לו מאתים עולמות דכסופין בשביל התורה הה"ד ומאתים לנטרים את פרוי.

א"ר נחמן כל המוסר נפשו בהאי פסוקא דק"ש נוטל ארבע מאות עולמות והאנן תנן מאתים עולמות א"ר יוסף מאתי' בשביל התורה ומאתים עבור מס"נ על קדושת שמו ית' ע"כ והנה לכאורה יפלא בעיני כל בעל שכל להבין דברי ריב"ל שעתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות הני ש"י מאי עבידתיהו אם .

הוא מיינרי בצדיק שעוסק בתורה לחוד או במס"נ להש"י לבד הלא אין לו אלא מאתים וכמבואר במדה"נ הג"ל מהפסוק ומאתים לנזקרים את פריו ואם מיינרי ריב"ל בצדיק שעוסק בתורה וגם הוא מוסר את נפשו לה' בעבודתו הלא מגיע לו ד' מאות עולמות כנ"ל ומהו שתפס ריב"ל המספר ש"י בדיוק גם יש להבין דברי המדה"נ"ע הג"ל שמגיע לכל צדיק מאתן עלמין למה זה המספר בדוקא אמנם יש ליישב הכל בטוב טעם ודעת דהנה כבר ביארנו בפ' אמר עיי"ש.

מאחז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים וגם מאחז"ל אין לו להקב"ה אלא אוצר של יראת שמים בלבד והוא פי כל מה שהאדם עושה צדקות ומע"ט ומצות ולימוד התורה בשלל גדול הפל מתת אלהים הוא פי מי נותן לאדם דיעה בינה והשלל הלא אל דיעות ה' וכן כל המצות שהוא עושה בכל חושיו ואיבריו וכן נתינת הצדקה ושאר פזרונות.

ע"פ התורה והמצות הלא הפל הוא מאת הש"י שהשפיע לו וכמאמר התנא תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכמ"ש דהמע"ה פי ממך הפל ומידך נתנו לך וא"כ על מה מגיע להאדם שכר עשייתו המצות והמע"ט אכן זה הדבר מסר השי"ת ביד האדם.

והוא הנק' באמת עבודתו ממש היינו היראה שהוא הפלי והשמירה לכל הפוחות והמדות לבל ילכו לטמיון ואבדון ח"ו פי לאדם שאין לו י"ש ח"ו אז כל החכמות והשכליות שלו וכל פוחותיו ומדותיו ספו וגם תמו לריק והחיצונים נהנים מהם ר"ל אמנם לא כן האדם אשר יראת הש"י נוגע בלבם ומקבל עליו עמ"ש באימה וביראה קודם כל מצוה ואיזה דבר שרוצה לעשות ולפעול ואז נעשה בחי' זו פלי ובית קיבול ואוצר אהוב ונחמד ומקובל לקבל כל המדות טובות וכל השכליות שהאדם פועל ועושה ומקרכת הפל שיהיו בלתי לה' לבדו וכן בחי' זו הוא פלי בית קיבול לקבל כל השפעות טובות מהבורא בהוב"ש ומשמרת אותם לבל יגנו מהם שום זר וחיצוני ח"ו פי הוא מוכשר לקבל טהרת הקודש וזהו העבודה שנק' עבודת האדם ובעבורה מגיע לו שכר טוב הצפון לעוה"ב וכמאחז"ל הפל בידי שמים כו' ובחי' זו נק' ריש פי הוא ריש דרגין וכמ"ש ראשית חכמה יראת ה' וכן יראת ה' ראשית דעת וכמשחז"ל דומה למי שמסרו לו מפתחות הפנימים ולא מסרו לו מפתחות החיצונים בהי עייל והיא היא השמירה לפירות ולהשפעות טובות ולזה מגיע להאדם העוסק בתורה בדו"ר מאתן עלמין וכמ"ש ומאתים לנזקרים את פריו פי הגם שהעיקר הוא הפרי היינו החכמות והשכליות והפוחות אשר נתן ה' להאדם עכ"ז הלא צריך להקדים היראה שהוא ריש דרגין ושומרת את הפל כנ"ל וכן לאדם הצדיק שמוסר נפשו על קדושת שמו ית' בדו"ר דמאריה נוטל ג"כ מאתן עלמין.

עבור היראה אשר קדמה לו והביאה אותו לאותו דבר אשר זהו בחי' המינוחסת להיות נק' העבודה ע"ש האדם שהוא בחי' רי"ש זהו פירוש המדרה"נ אמנם ריב"ל מילתא אחריתא קמ"ל ודבר גדול דיבר היינו שלע"ל יתן הקב"ה שכר טוב לצדיקים להנחיל לשון המשכה פנחל המושף לכל צדיק וצדיק ר"ל הן לזה הצדיק שעסק בתורה בדו"ר דמאריה ונוטל מאתן עלמין והן להצדיק שמסר נפשו על קדושת שמו ית' בדחילו שנוטל ג"כ מאתן עלמין והקב"ה ינחיל וימשוף אליהם עוד ש"י עלמין היינו למלאות הרי"ש במילואה שהיא י"ש וזהו ואנצרותיהם אמלא היינו האוצרות שלקחם שעשו פלי לקבל כל השפעות ע"י היראה שלקחם ומגיע להם ר' עלמין אמלא במילואו וטובו עם י"ש

וכמ"ש הפתוב מקודם להנחיל אוהבי י"ש וזהו ג"כ פ"ה הפסוק יובילו ש"י למורא היינו אל היראה שהוא בחי' רי"ש בחי' נסוד מלכות שמים הקדוש שהוא רי"ש דרגין ואדם הצדיק שזכה לשני בחי' ה"ל היינו לעסק התורה והמצוות בדו"ר וגם מוסר נפשו לה' בעבודתו על קדושת שמו ית' מגיע לו שני פעמים רי"ש עלמין וגם שני פעמים ש"י עלמין שהוא בין הפל אלה ועשרים עולמות (וזהו סוד שי"ר כפול) והנה ב' פעמים ש"י עולה מנין כת"ר וזכה לזה ע"י היראה שהיא בחי' רי"ש דרגין פנ"ל ואז הוא בבחי' נעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו והבן כ"ז היטב ועיין בפ' אמר: שה"ש אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי תשורי מראש אמנה במדרש עתידין צדיקים לומר שירה לע"ל דהנה הש"י משבח את הכנ"י היאך הוא דבוקה בו ביחוד ונזווג עליון בשני בח' בבחי' כל"ה.

וגם אח"כ פשפאה הכנ"י אל התגלות והנה דהנה באמת השתעשע הקב"ה בנשמות ישראל קודם בריאתם ומיד פשעלה ברצונו ובמחשבתו הקדומה לברוא העולמות בשביל ישראל שנק' ראשית ושם בהמחשבה נכללו ברצון הפלול ושם עדיין היא בבחי' כל"ה שהיא בחי' ארוס"ה אשר קדשנו בבחי' קודש במחשבה עילאה ושם נתיחדו וזש"ה אתי מלבנון.

ר"ל שהוא מורה על יחוד הוי"ה אהי"ה: הוי"ה אדנ"י: (פי לבנון עולה מספרו קל"ח פמנין שני יחודים ה"ל). שהוא שם המחשבה אשר הנה עדיין נעלם בבחי' האהי"ה העתיד להתגלות שם הנה היחוד הנק' של"ה.

וגם אח"כ פשגמר הבריאה. ובא הפל אל הוי"ו"ת אז הנה היחוד בהתגלות.

וזש"ה אתי מלבנון תבואי ר"ל אחר שפא הפל וא"כ ע"י שאנחנו היינו דבוקים בו ביחוד אף קודם שפא הפל אל הנה אלא במחשבה לבד וא"כ ע"י אמונה הלזו אנו יכולין לבטוח בהש"י שיעשה עמנו נסים ונפלאות לטובה אות ולשיר בקול נעים אף קודם שנעשה ה"ס.

מחמת גודל האמונה בו ית' אשר היינו חקוקים במחשבתו וזה ש' תשורי ר"ל אמה הכנ"י תהיה אומרת שירה מראש היינו קודם שיתגלה ה"ס היינו ע"י אמנה והיינו האמונה בשמו ית' שפודאי יעשה לה נסים ונפלאות וז"פ המדרש עתידין צדיקים לומר שירה לע"ל היינו על נס העתיד לבוא אף שעדיין לא בא ה"ס וזה יהיה מחמת האמונה בו ית' שאמרו שירה קודם כאלו כבר נעשה ה"ס ועיין בשל"ה הק' שמדבר בענין זה קצת ובפ' פנחס ביארנו זה קצת באופן אחר על מדרש תנחומא ולמדינו רבינו הרואה בריות משונות כו' עיי"ש: להפטר תשא בשם דודו הרב הגאון הגדול זללה"ה: בגמ' ברכות א"ר חלבו א"ר הונא לעולם וכו' בתפלת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה שנ' ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו גו' ענני ה' ענני גו' ענני שתרד אש מן השמים וענני שלא יאמרו מעשה כשפים היא עכ"ל הגמ' והנה פל העופר ע"ז משתומם למה הביאה הגמ' פאן זה הדרש על הפסוק ענני ה' ענני ומה שייכות יש זה הדרש למימרא לרב חלבו אמר רב הונא ומה גם שלקמן במס' זו איתא זה הדרש ע"פ ענני ה' ענני בבבאור יותר וז"ל הגמ' א"ר אפנהו למה נאמר ענני ב' פעמים עיי"ש ובהעיר לב ושים שכל י"ל דלקאורה יפלא ג"כ מימרא דרב הונא מהיכי מוכיח דאליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה שנ' בעלות המנחה ויגש אליהו כו' דילמא מעשה שהיה כף הנה שאירע

זמן תפלתו בזמן מנחה אָמַנָם לעולם נויכל לומר שְׁהִיָּה נַעֲנָה ג"כ בַּעַת אַחַר אָכַן יֵשׁ לוֹמַר דְּקוֹשִׁיאַ קְדָא מְתוֹרְצָת בְּחִבְרָתָה דְּהֵנָּה קָשָׁה לְמָה אָמַר לְנִבְיָאֵי הַבַּעַל אֵשׁ לֹא תִשְׁמִימוּ הֲלֹא פּוֹנְתוּ הִיָּה לְהִרְאוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת בְּכַח הַשִּׁי"ת ב"ה וְלִהְיוֹדִיעַ לְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם כִּי הוּא ה' הוּא הָאֱלֹהִים ע"כ אֲדַרְבֵּה הִיָּה לוֹ לְהַגְדִּיל הַגֵּס בְּכָל הַיּוֹתֵר אֲפִשְׁרֵי הַיְיָנוּ הַגֵּם שְׁיִשְׁמִימוּ הֵם אֵשׁ עַל מְזַבְחוֹתֵיהֶם לֹא יִשְׁרְפוּ קִרְבָּנוֹתֵיהֶם וּא"כ לְמָה אָמַר לָהֶם וְאֵשׁ לֹא תִשְׁמִימוּ אָמַנָם י"ל בְּזָה כִּי לְמַעַט בְּנִיטָא עֲדִיפָא לִי וְלֹא רָצָה לְהַעֲמִיס טִירְחָא פְּבִיכּוֹל כְּלָפֵי שְׁכִינָה אִךְ קָשָׁה אִם לְמַעַט בְּנִיטָא עֲדִיפָא לְמָה צָנָה לְהִבְיָא פְּדֵי מַיִם לְקַרְבָּן שְׁלוֹ וְכֵן וַיֹּאמֶר שָׁנוּ גו' וַיֹּאמֶר שְׁלִישׁוֹ גו' מְזָה מוֹכַח דְּרָצוֹנוּ ה' לְהַגְדִּיל הַגֵּס.

אִךְ הָאָמַת הוּא דְלְמַעַט בְּנִיטָא עֲדִיף וּמָה שְׁצָנָה לְהַרִיק מַיִם עַל קִרְבָּנוּ זֶהוּ מְטַעַם דְּאָמַרִינוּ בַּגַּמ' ג' דְּבָרִים נְאֻמְרוּ בְּאֵשׁ שְׁלַ מַעְלָה וּא' מָהֶם הִיא אוֹכְלַת לְחִים פְּיִבְשִׁים וּלְכַף צָנָה לְהַרִיק מַיִם לְאֲשֵׁר יָדַע בְּבִטְחוֹנוֹ שְׁבִנוּדָאֵי תֵרַד אֵשׁ שְׁלַ מַעְלָה מִן הַשְּׁמַיִם וְהִיא אוֹכְלַת לְחִים פְּיִבְשִׁים אָבֵל לְעוֹלָם לְמַעַט בְּנִיטָא עֲדִיפָא וּא"כ לַפ"ז לֹא מוֹכַח דְּאֲלִיָּהוּ לֹא נַעֲנָה אֱלָא בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה כִּי דִילְמָא מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה פֶה הִיָּה וְכַנ"ל אִךְ לַפ"ז ק' הַפִּי דְלַעִיל דְּכָפַל בַּפ' עֲנָנִי הוּא כו' וְעֲנָנִי שְׁלֹא יֹאמְרוּ מַעֲשֵׂה כְּשִׁפִי הוּא וּלְפִי הַמְּבֹאֵר הִיאָךְ יַעֲלָה עַל הַדַּעַת לוֹמַר שְׁכִשְׁפִי הִמָּה פִּינּוֹן שְׁהִיא אוֹכְלַת לְחִים פְּיִבְשִׁים וּבְנוּדָאֵי אֵין זֶה מַעֲשֵׂה כְּשִׁפִי כ"א אֵשׁ שְׁלַ מַעַל' וְכַנ"ל אֱלָא ע"כ לוֹמַר דְלַעוֹל' הִי רָצוֹנוּ לְהַגְדִּיל הַגֵּס כָּל מָה שְׁהִיָּה בִּיכּוֹלְתוֹ לְהִרְאוֹת לְכָל כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וּפְרָסוּמֵי נִיטָא עֲדִיפָא לִיָּה וּא"כ קָשָׁה לְמָה אָמַר וְאֵשׁ לֹא תִשְׁמִימוּ הִיָּה לוֹ לְהַגְדִּיל הַגֵּס עוֹד יוֹתֵר וְכַנ"ל אֱלָא מְוֹכְרָחִים אָנוּ לוֹמַר ע"כ לְאֲשֵׁר הִיָּה הַזְּמַן קוֹדֵם מְנַחָה עֲדִינּוֹ וְכַמ"ש וַיִּהְיֶה בָהֶם אֲלִיָּהוּ עַד הַצְּהָרִים לְזָה הִיָּה יָרָא אֲלִיָּהוּ דָאִם יִשְׁמִימוּ אֵשׁ יְכוֹל לְהִיּוֹת שְׁיִשְׁרְפוּ קִרְבָּנוֹתֵיהֶם וְלֹא יוֹעִיל תְּפִלְתוֹ לְאֲשֵׁר הוּא עֲדִינּוֹ קוֹדֵם זְמַן מְנַחָה כִּי עֵיקַר קְבַלַת הַתְּפִלָּה הִיא בְּזְמַן מְנַחָה וְלְזָה בְּבוֹא זְמַן הַמְּנַחָה הַגְּדִיל הַגֵּס לְהַפְּלִיא וְצָנָה לְהַרִיק מַיִם עַל קִרְבָּנוּ ג' פְּעָמִים כִּי הִיָּה בְּטוֹחַ שְׁיִהְיָה נַעֲנָה בְּתַפְלָתוֹ אִזּוּ בְּזְמַן הַמְּנַחָה וּא"כ עֵיקַר הַהוֹכָחָה הוּא שְׁאֲלִיָּהוּ לֹא נַעֲנָה אֱלָא בְּתַפְלַת הַמְּנַחָה הוּא מְזָה הַדְּרָשׁ עֲנָנִי ה' עֲנָנִי כִּי מְזָה מוֹכַח לְסַתּוֹר הַסְּבָרָא דְלְמַעַט בְּנִיטָא עֲדִיפָא וְגַם ג' דְּבָרִים נְאֻמְרוּ בְּאֵשׁ שְׁלַ מַעְלָה הַפִּל נְסַתּוֹר וּמְוֹכְרָחִים אָנוּ לוֹמַר דְלַהַגְדִּיל הַגֵּס עֲדִיף וְעֵיקַר קְבַלַת הַתְּפִלָּה הוּא בְּזְמַן מְנַחָה וְכַנ"ל וּלְכַף מְוֹכְרָחִים הַגַּמ' לְהִבְיָא זֶה הַמְּדַרְשׁ דַּב' פְּעָמִים עֲנָנִי וְהַכּוּן זֶה הֵיטֵב כִּי דְבָרִים מְוֹשְׁפָלִים הֵם: פְּרָשָׁה בְּרֵאשִׁית לְקוֹטִים חֲדָשִׁים אֲשֵׁר נוֹדַע לִי מְאֻנְשִׁים אֲשֵׁר פְּדָאֵי לְסַמְנָךְ עֲלֵיהֶם שְׁשִׁמְעוּ מִפִּי הַק' שְׁלַ הַמְּחַבֵּר זַצְלָה"ה: בַּמְּדַרְשׁ רַבָּה זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בֵּן עֲזָאֵי אוֹמַר זֶה פֶּלֶל גְּדוֹל בְּתוֹרָה ר"ע אוֹמַר וְאֶהְבֵּת לְרַעְיָךְ כְּמוֹךְ זֶה פֶּלֶל גְּדוֹל בְּתוֹרָה עכ"ל נִרְאֶה דְּהֵנָּה סִיפָא דְקִרְאָה זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרִוא אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֵת הָאָדָם וּבָא לְהוֹרוֹת אוֹתָנוּ שְׁהָאָדָם נִבְרָא בְּצֶלֶם אֱלֹהִים וּמֵהוּת הַצֶּלֶם הוּא תְּקוּנָתוֹ קְדִישִׁין וְאוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים אוֹרוֹת מְקִיפִין הַנְּמַצָּאִים מִן הַמַּעֲשִׂים יִשְׂרָיִם וְתוֹרָה וּמִצְוֹת שְׁהָאָדָם עוֹסֵק בָּהֶם בְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה וְהֵנָּה הַצֶּלֶם הִנָּה מָה מְאוֹד צָרִיף לְשִׁמּוֹר אוֹתוֹ לְבִלְתִּי יִסְתַּלֵּק וַיִּלָּךְ לוֹ ע"י רוּחַ שְׁטוּת שְׁיִכְנֹס בְּהָאָדָם כִּי אָמְרוּ חז"ל אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבִירָה אִא"כ נִכְנֹס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְהַעֲנִין הוּא כִּי בְּאָמַת קָשָׁה עַל הָאָדָם הַנְּבָרָא בְּצֶלֶם אֱלֹהִים וְאוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים מְקִיפִין אוֹתוֹ אִיף יְכוֹל לַעֲשׂוֹת עֲבִירָה בְּפוֹעַל לְכַף אָמַר אֵין אָדָם עוֹשֵׂה עֲבִירָה אִא"כ נִכְנֹס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וּכְשִׁנְכֹס רוּחַ שְׁטוּת לְתוֹךְ אִיבְרִיו יִסְתַּלֵּק מִעֲלָיו ח"ו וְאִזּוּ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת עֲבִירָה בְּפוֹעַל לְכַף צָרִיף לְשִׁמּוֹר א"ע

לבלתי יפגס רוח שטות לתוך מוחו ולבו ועיניו ואזניו ודבוריו בזה יהיה צלם אלהים חן וחסד עליו כל היום וכל איש הישראלי צריך להתבונן על זה אם הצלם עודנו עליו או לא ח"ו והסימן הוא פי הצלם בעודנו על האדם נמשך לב האדם אחר עבודתו ית' ורצונו תמיד לעסוק בתורה ובמצוות באהבה ויראה ולהיפך ח"ו נמשך לבו אחר התאוות רעות וע"ז אמר בן עזאי שנה פלל גדול בתורה והיינו שפכל את יענין האדם בעצמו אם הצלם עודנו עליו וכנ"ל ובענין הזה פירשנו דברי הגמרא פל הדר בחוץ לארץ דומה כמי שאין לו אלוה וחדר בא"י דומה כמי שיש לו אלוה והוא תמוה מ"ש דומה כמי שיש לו ומשמע שח"ו האמת הוא שאין לו אלוה וח"ו על חכמינו לומר פל זה אבל הענין הוא כמו שאמרנו פי האדם נברא בצלם וכמ"ה אף בצלם יתהלך איש והנה יש כמה מדריגות בהצלם פי אות צ' הוא בחי' צלם נאות ל' הוא בחי' צלם נאות מ' הוא ג"כ בחי' צלם ויש עוד בחי' אחת והיא בחי' דמות כמ"ה ודמות אדם להנה והחילוק שבין בחי' צלם לבחי' דמות היא שצלם הוא דבר בחי' אדם היושב למעלה ובחי' דמות הוא נוקבא וזה הדר בח"ל דומה היינו אף מי שזוכה לבחי' דמות הוא ג"כ כמו שאין לו אלוה פי בח"ל צריכין אנחנו לבחי' צלם ונוקבא אבל הדר בא"י דומה היינו מי שזוכה רק לבחי' דמות הוא ג"כ כמי שיש לו אלוה אבל העיקר היא שצריך להשתדל לזכות לבחי' צלם והבן: או יתבאר דברי בן עזאי והוא ע"פ המשנה דפ' שלישי דאבות דאימת החנות פתוחה וכו' ועוד בפ"ב דע מה למעלה ממה עין רואה ואונן שומעת וכל מעשיה בספר נכתבים והנה מהות הספר הזה הוא אורין קדישין שבג"ע סוד ג' ספרים הנפתחין בר"ה פידוע פי פשהאדם עושה דבר טוב אז נרשם ונחקק הדבר ההוא על אורין קדישין שבג"ע ולהיפך ח"ו הוא נרשם ונחקק על אורין טמאין דסט"א.

והנה תולדותיהם של צדיקים הם מעשיהם הטובים כמ"ש רש"י ע"פ אלה תולדות נח וכן להיפך תולדותיהן של רשעים הם מעשיהם הרעים וזהו זה ספר תולדות אדם היינו פל תולדה ותולדה שאדם מוליד הן לטוב הן להיפך הכל נכתב על הספר הטוב והמצוה שאדם עושה הוא נכתב על ס' קדוש וכן להיפך ח"ו וכנ"ל וע"ז אמר בן עזאי שנה פלל גדול בתורה היינו שפל אישהישראלי יזפור תמיד איה שפל מעשיו ותולדותיו ותנועותיו המה נכתבים על הספר וישים זה נגד פניו ובנודאי פלל גדול הוא פנ"ל: ומעתה נבוא לבאר דברי ר' עקיבא שאמר ואהבת לרעה פמוה זה פלל גדול בתורה הנה חוץ מה שהפשוטו ג"כ פלל גדול שצריך לאהוב את חבירו כגופו אבל יש לפרש עוד בדרך אחר פי הבורא ית"ש נקרא ריע כמ"ה רעה ורע אביה אל תעזוב וזהו ואהבת לרעה פמוה פל פשפא לאדם ח"ו אינה תאנה רעה מתאוות הגופנית יזפור אהבת הבורא לאהבה אותו יותר מגופו ואז לא יעשה תאנותו וז"ש ר"ע שנה פלל גדול בתורה פשפא לאדם אינה הרהור או מחשבה רעה שהוא דבר גופני יאהוב את הבורא יותר מגופו ויתבטל אהבת הגוף מפני אהבת הבורא ית"ש וכי"ר: פרשת נח ותבא אליו הינה וגו' פרש"י טרף לשון מאמר אמרה יהיו מזונותי וכו' ביאור דברי רש"י ז"ל ר"ל פי הקב"ה לא נתן בעופות פח הדבור זולת שהעלה זית שלקחה הינה לפיה הנה מליץ המשמיע פי כן עלה ברעיונה כמה שבחרה עשב המר מפל העשבים וזהו אמרה ר"ל פאלו אמרה בפועל ויש להסמיה ע"ז מה דאמרי אינשי על האדם פשוט הבלתי שומר פיו מלדבר הרבה זה אינו צריך

עלה לפני פיו ר"ל שמוציא רעיוניו ומחשבותיו מפתח אל הפועל בפיו ואינו צריך לרמוז בעלה כמו שעשתה היונה ודוק והבין: ביזקוט את האלהים התהלה נח.

ר' יהודא אומר למלה שהיו לו שני בנים אחד גדול ואחד קטן ואמר לקטן הלוף עמי ולגדול אמר הלוף לפני פה אברהם שהי' פחו יפה התהלה לפני נהיה תמים אבל נח שהי' פחו רע את האלהים התהלה ר' נחמיה אומר לאוהבו של מלה שהי' משתקע בטיט הציץ המלה וראה אותו אמר לו עד שאתה משתקע בוא והלוף עמי הה"ד את האלקים התהלה נח ולמה אברהם דומה לאוהבו של מלה שראה את המלה מהלה במבואות האפילות והתחיל מאיר לו דרך הסלון אמר לו עד שאתה מאיר לי דרך הסלון בוא והאיר לפני עכ"ל והנה מן המדרש הזה יכול אדם להבין גודל מעלת אאע"ה שהיה פחו יפה וגם לר"נ שמשלו עליו את המשל הזה.

והענין הוא כי הנה נזכר חמשה פעמים אור במעב"ר והוא נגד ה' חסדים ועד אברהם לא היה אדם שיתגלה ע"י החסד בעולם ומשבא אברהם ואחז במדת חסד התחיל מאיר להקב"ה דרך הסלון באור החסד אמר לו הקב"ה עד שאתה מאיר לי דרך הסלון בוא והאיר לפני והפונה שעשה אותו מרפכה שיתגלה ע"י החסד בעולם: ותוכחת מוסר שיצא לנו מזה המדרש הוא כי צריך אדם להתדמות לאבותיו והנה בפ' זו מתחלת התורה לספר גודל מעלת אאע"ה וכן בכל פרשה שמדברת מן מעלת האבות הקדושים חייב אדם לומר מתי יגיע מעשי למעשי אבותי אברהם יצחק ויעקב כי הענין חייב להתדמות לשורשו ובהיות האבות הקדושים המה השורש והתחלה לנשמות ישראל אשר המה הענפים המסתעפים מן השורש הזה לכן חייבים הם להתדמות לשורשן בכל דרכם וענינם כי כל מה שיש בכלל יש בפרט ולכן יתבונן האדם בפרשה פשוטה מעשה אבות הקדושים איך שהם עבדו השי"ת בשכל עליון וקדוש לומר מתי אעשה כן גם אני וישתוקק מאוד לזה ואז יהיה מתחיל לעבוד את השי"ת באהבה עזה ויראה שזה היה מדת האבות הק' ובפרט בש"ק כי שפת מורה שבנ"י המה דבוקים בהאבות וכן אי' בתקוני זוה"ק שבת דא ש' ב"ת והענין הוא כי שפת מורה על המשכת בראין לכנס"י כי השין של שבת יש לה שלשה ראשין הם בחי' שלשה אבות וב"ת רומז לכנס"י כמ"ש חז"ל על פ' וה' ברוך את אברהם בכל בת היה לאברהם אבינו ובכל שמה ובתו של אברהם אבינו הוא כנס"י פנודע וכ"ז היא כי בשבת נעשה הכנס"י מדובק ומיוחד בהאבות והנה האבות הק' הם מקבלים ממקורות עליונים מקור האבות חכמה ובינה ודעת וזהו פי' וקראת לשבת עונג כמ"ש בתורה"ק כי ענ"ג היא ר"ת עזן נהר גן.

והענין הוא כי נהר יוצא מעדן היינו ממקורות עליונים שהנהר הזה היינו האבות מקבלים משם ונהר הוא יוצא ומשקה את הגן ששם נטועים כל נשמות ישראל והנה פשאנחנו אומרים מתי יגיע מעשי למעשי אבותינו בהשתוקקת גדול להשוות את עצמנו בכל מדות טובות פהאבות הק' והם המה המקבלין ממקורין עילאין סוד צירוף עונג וכנ"ל ובזה אנו מעוררין את צירוף עונג בשבת וכנ"ל וזהו אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה בסוד הוא לשון יחוד ודיבוק והינו שאנו מייחדים את האבות שנקראים ישרים כמ"ש רש"י ז"ל ע"פ משרים אהבוהו ועדה הוא כנ"י וכיה"ר שנתניח ונתדבק באמת בשרשינו ונהיו דבוקים באבותינו אמן: פ' לה בפסוק ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו וגו' אפשר לפרש

ע"ז רמז כי נודע שהשכינה הק' היא נקודה קטנה וכל פוננת הצדיק בתפלתו ובתורתו ועבודתו ית"ש היא פדי לבנותה ולעשות' בנגן שלם וזהוויבן שם מזבח לה' דהיינו כשפא לא"י בנה את השכינה שתהיה קומה שלמה ויעתק משם הרהרה דהיינו שפא כבר לשלש ראשונות מקדם לבית אל היינו שהמדרגה הזאת הוא קדמוני יותר גבוה ממדרגת בית אל בית אל מים וקעי מקדם י"ל ע"פ מה ששמעתי מהרב הק' אבד"ק בארדיטשוב זצלה"ה שיש שני עולמות אשר המה נקראים הלל ושמאי.

הלל הוא לשון הארה ושם זה מורה שיש שם השגה אבל שמאי הוא לשון שממה והוא מורה שהוא עולם עליון מאוד מושלל משום השגה ואין אנו משיגים רק שיש עולם כזו וזהו בית אל מים דהיינו שבית אל נק' ים כידוע וקעי מקדם היא לשון שממה עולם שמאי מושלל מהשגה מקדם היינו שהיא עליונה יותר גבוה מאוד ויבן שם מזבח דהיינו שפנה שם בנגן השכינה להיות בבחי' קומה שלמה והבן: במדרש רבה ויאמר ה' אל אברהם לך לה מארצה ר' יצחק פתח שמעי בת וראי וטטי אונגה ושכחי עמה ובית אביך משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום וראה בירה אחת דולקת אמר תאמר שהבירה הזאת בלי מנהיג הציץ עליו בעל הבירה אמר לו אני בעל הבירה כף לפי שהיה א"א אומר תאמר שהעה"ז היא בלא מנהיג הציץ עליו הקב"ה אמר לו אני בעל העולם עכ"ל הנה לכאורה דברי המדרש הזה אין לו קישור וכדי להבין קצת דבריהם נראה דהנה קשה לר' יצחק דהנה בכל הנביאים כתיב בתחלה מדרגת ראיה ואח"כ מדרגת שמיעה כשה"כ ונראה את ה' גו' ואשמע פי באמת מדרגת ראיה היא יותר גבוה ממדרגת שמיעה ומי שזוכה למדרגת ראיה בנודאי יש לו כבר מדרגת שמיעה וכאן כתיב להיפך בתחילה ויאמר ה' שהיא מדרגת שמיעה ואח"כ ויבן מזבח לה' הנראה אליו והיא מדרגת ראיה לכן מביא הפסוק שמעי בת וראי וטטי אונגה ושכחי עמה ובית אביך ונזכר בפסוק זה ג"כ בתחלה שמיעה ואח"כ ראיה ודרש הפסוק זה על אאע"ה לפי שהוא הנה הראשון השוכח עמו ובית אבי ונדבק בה' והנה הולך ממדרגה למדרגה מתמא לעילא לכה פגע תחלה במדרג' שמיעה ואח"כ במדרגת ראיה אבל הנביאים שהיו כבר נביאים והנה להם התורה"ק מכפר עליהם נאמר בתחלה בחי' ראיה שהיא המדרגה היותר גבוה ואח"כ מדרגת שמיעה ולכך מביא עליו המשל הזה שהיה אאע"ה אומר תאמר שהעה"ז היא בלא מנהיג ורוצה ר"י לומר שהתורה מדרגת פאן מהשגה שהשיג אאע"ה בהתחלה מתמא לעילא והבן: עוד שם במדרש רבה ויאמר לאברהם ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ידוע שאני מפזרן תדע שאני מכנסן ידוע שאני ממשכנן תדע שאני פוזרן. ידוע שאני משעבדן תדע שאני גואלן עכ"ל מה שדרש שלשה דברים הללו והיא פיזור ומשכון ושיעבוד דרש זה משלשה מיני לשונות הנאמרים בפ'. כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם זה היא, פיזור.

ועבדום הוא ענין המשכון כי המלוה משתמש במשכון וענו אותם שנה היא עבודה קשה והוא ענין השיעבוד הנאמר במדרש. וגם מה שאמר ידוע תדע שהוא כפל לשון דרשו מזה ידוע שאני מפזרן תדע שאני מכנסן כי הפיזור הוא סימן על הפינוס ואין פינוס בלא פיזור לפי שנשמות ישראל צריכין להיות מזוקקות כפסוק כמו שאמר הכתוב כסף צרוף בעליל לארץ מזוקק שבעתים והנה ראה הבורא בהוב"ש שישאל ראל חטאו ונפלו הנ"ק

בהקליפות וצריכים לכינוס לזה מפזר אותם והפיזור היא סימן על הכינוס וכמו הצורף שנותן את הפספס בכור הברזל הוא סימן שהפספס יהיו מזנקק פענן הזה הוא בנשמות ישראל ג"כ שפבר נמשלו לפספס וכנ"ל והפיזור הוא גלות פרטי חוץ מהשיעבוד שאוה"ע משעבדין בהם בישראל כי כתיב ומי פעמה ישראל גוי אחד בארץ אבל בחוץ בין הקליפות אינם נקראים גוי אחד וזה הוא גלות מיוחדת והבן והכינוס יהיו ע"י שישראל יהיו באחדות גמור והעיקר הוא שכ"א מישראל יהי אצל עצמו ובלבו אחד כי מי שאינו מיוחד המדה שלו להבורא ב"ה הנה הוא נפרד לחלקים רבים כי אהבתו הוא אהבה זרה ויראתו פונה לדבר אחר גשמי וכן חשקו ותאונתו אינם באחדות כי בכל עת הוא חושק ומתאנה לדבר זר מיוחד פעם חושק לדבר זה ופעם מתאנה לדבר אחר פידוע אבל כשהוא מבטל א"ע וכל איבריו פולם לעבודתו ית"ש אז הוא בונדאי בבחי' אחד כי אהבתו ויראתו וכחותיו האלהית אשר הם בקרבו פולם פונים לעבודת הבורא ב"ה שהוא אחד ושמו אחד וא"כ גם כחות אדם הם בבחי' אחד והנה פאשר פללות ישראל הם בבחי' אחד כנ"ל אזי יכולין להתמיד רוחין ברוחין נפשיין בנפשיין נשמתין בנשמתין ונעשים פללות נשמות ישראל בבחי' אחד כי כל רצונם וכחותם פונים פולם לעבודתו ית"ש נמצא שהם בבחי' אחת וכיחוד נפלא וזהו ענן מה דאיתא בזה"ק קוב"ה אחד לעילא לא יתיב על פורסיי דיקריה עד דאתעבידת ברזא דאחד כו' והיינו כי נשמו' ישראל נקרא פסא הפבוד וקב"ה שוכן בתוך' ממש לא יתיב על פורסיי דיקריה היינו נשמות ישראל עד דאתעבידת ברזא דאחד דהיינו שמתמידים כל הנשמות ונעשים בבחי' אחד ע"י שכ"א מישראל מיוחד כל המדות שלו להבורא ב"ה וזה הוא ענן ג"כ מה דאי' שם בזה"ק צלותא דמעלי שבתא דהא אתאחדת פורסיי יקירא קדישא ברזא דאחד.

פי ע"י סוד השבת וגודל מעלתו הרמה אז בנקל יכולין פללות נשמות ישראל להתמיד כ"א מדותיו להבורא ב"ה ולהעשות בבחי' אחד ולכך בונדאי צלותא דמעלי שבתא אז אתאחדת פורסיי יקירא קדישא ר"ל נשמות ישראל ברזא דאחד כנ"ל וזהו ענן הכינוס שנזכר במדרש הנ"ל ומ"ש ידוע שאני ממשפנן תדע שאני פורקן פי ראה הבורא ב"ה שישראל חטאו וחסאם הוא גדול כ"כ עד שלא יועיל להם הפיזור ועי"ז לא פלטו הנ"ק כ"א ע"י שיפזרו וגם ממשפנן דהיינו שיעבדו בהם אוה"ע כמו המלוה שמשמש בהמשפון ועי"ז יטלו הקליפות חלקם ויפלטו הנצוצות קדושות ויפרד הקדושה מהקליפה וזהו שאמר המדרש ידוע שאני ממשפנן תדע שאני פורקן והיינו כי המשכון הוא סימן על הפירוק כנ"ל ופירוק הוא מלשון מפרק הרים והיינו כי ישראל חטאו כ"כ ונתגברה הקליפה עד שיצטרף הבוב"ה לברר את הנצוצות קדושות בחזקה כביכול ולפרק אותן ומ"ש ידוע שאני משעבדן תדע שאני גואלם הוא כי ראה השי"ת שגם למשפן אותם לא יועיל מחמת התגברות הקליפות מאוד ע"י חטאתם עד שהוכרח השי"ת כביכול לשעבדם והוא עבודה קשה והוא סימן על הגאולה שהי' ב"ב כי יותר ממה שהצורף נותן את הפספס בכור הוא סי' ועדות שהפספס יהיו יותר מזנקק שבועתים והבן: עוד במדרש וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי.

ר' אלעזר בשם ר' יוסי בן זמרא בשתי אותיות הללו הבטיח הקב"ה לא"א שהוא גואל אותם ושם יעשו תשובה הוא גואל אותם בשבעים ושתיים אותיות אבין אומר בשמו גואלם ששמו של הקב"ה שבעים ושתיים אותיות עכ"ל ונראה דהנה כי אע"פ שישראל

הם בגלות אעפ"כ הם מקבלים עליהם עול מלכות שמים ושחרית וערבית נמצא איש הישראלי שהוא בגלות אזי עול מלכות שמים שהוא מקבל ע"ע בכל יום הוא בגלות עמו וזה סוד גלות השכינה מלכותא קדישא ומלכות נקרא בשם אדנ"י לשון אדנות ומלוכה נמצא בשם אדנ"י הוא בגלות עם כל איש הישראלי והנה האות א"ל"ף של שם אדנ"י אינו בגלות כי האות הנה מורה על אלופו של עולם ויחודו של עולם ואות י' משם אדנ"י ג"כ אינו בגלות כי היא נקשרת עם היוד עילאה של שם הנו"ה ב"ה רק אותיות ד"ן הם בגלות וזהו מ"ש ר"א בשם ר"י בן זמרא שבשתי אותיות הללו שהם אותיות ד"ן סוד גלות השכינה הבטיחן לגאולם ושאם יעשו תשובה הוא גואל אותם בשבעים ושנים אותיות פי' כי הבחי' הראשונה שאמר ר' אלעזר תהיה הגאולה מבחי' דין אותיות ד"ן לזה אמר שאם יעשו תשובה ואז תהיה הגאולה מצד הרחמנות שירחם הקב"ה על ישראל כרחם אב על בנים אז הוא גואל אותם בשבעים ושנים אותיות פי' הוא מדת חסדו ית' שם ע"ב הקדוש ר' אבין אמר בשמו גואלם וכו' ר' אבין ג"כ נתפונן לזה רק מה שנה כוסה זה מגלה זה פותח וזה נועל והבן: פְּרָשָׁה נִירָא יִקְשָׁח נָא מַעַט מִיָּמִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם.

פי הנה א"א ראה השלשה מלאכים המה המרפכה העליונה והנה בהשתלשלות העולמות יש מרפכה למרפכה וגם יש רגלין למרפכה אשר שם יש אחיזת החיצונים והם נקראים עולמות הנפרדים וזהו ורחצו רגליכם דהיינו שתרחצו רגליכם מן האבק ר"ל שלא יהי בכם שום אחיזת החיצונים ולא שום ענין אבק הרגלים והבן: או יאמר וירא אליו ה' באלוני ממרא פי' א"א ראה והשיג מה שיש אלקות גם בעולמות הנפרדים וזהו וירא אליו ה' באלוני ממרא דהיינו שראה הכל והשיג מה שיש אלקות גם באלוני ממרא והבן כחום היום פ"ף הדמיון פי' לעתיד לבוא והיינו כמו שיהיה לעתיד שהקב"ה יוציא החמה מנרתיקה ואז תבער אש בהרשעים ולצדיקים יהיה החמה רפואה כמ"כ הי' בשלשה המלאכים שנשלחו לאברהם שהיו לו לרפואה ונתבשר על הבנים ולאנשי סדום הי' למפלה גדולה ונעקרו מן העולם ע"י והבן: ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני וקשה כפל הלשון אביו ויאמר אבי והענין הוא פי' אברהם היה מרפכה למדת החסד ובנודאי לא היה זה ממדתו לשחוט את בנו פי' זה הוא ממדת הגבורה וזהו ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי היינו ששאל אותו הלא אתה אבי ומדתך חסד ואיך תוכל עצות זאת הלא אינו ממדתך והשיב לו הנני בני פי' שעשה צריך אני להיות במדתך ר"ל גבורה כדי שאוכל לעשות רצון קוני וכבר דברנו מזה לעיל בדרוש לפורים על פי' משנכנס אדר מרבין בשמחה ע"ש: פְּרָשָׁה חַיִּי שְׂרָה וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמֶי' וְה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל אֵתָא בְּתַנָּא דְבֵי אֱלֵהוּ לֹא בְּיָמִים שֶׁל אַבְרָהָם הַפְּתוּב מְדַבֵּר אֶלָּא בְּיָמִים מִן הָעוֹלָם הַבָּא וְלַעֲתִיד לְבֹא אָמַר הַקַּב"ה בָּאוּ עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאַדָּם וְעַד נֹחַ וְהַחֲרִיבוּ אֶת עוֹלָמִי וְאַחַח"כ בָּאוּ עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ עַד אַבְרָהָם וְסִיְדַרְתִּי מִן הָעוֹלָם מֵהַ שְׁהַעֲלִיתִי בְּעוֹלָם כִּינּוּן שֶׁבָּא אַבְרָהָם הֵנָּה לְבֵי וְעֵינֵי עַל עוֹלָמִי שֵׁנָא' לְבַבְתַּנִּי אַחֲוִיתִי כְּלָה לְבַבְתַּנִּי בְּאַחַח"כ מְעֵינִיךָ בְּאַחַח"כ מְעֵינִיךָ מְשַׁל לְמִלְךָ וְכ' וְעוֹד בְּמִדְרָשׁ רַבָּה וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמִים אָמַר ר' שְׁמוּאֵל בַּר יִצְחָק אָמַר לֹו הַקַּב"ה אֲנִי אֲנֻמְנִיתִי גְּמִילוֹת חֲסִידִים תְּפַסֵּת אֲנֻמְנִיתִי בּוֹא וּלְבוֹשׁ לְבוּשֵׁי הַדָּא הוּא דְכָתִיב וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמִים עַכ"ל וְלְהַבְיָנִיךָ זֶה דַּע כִּי הַסְּפָרִים כְּתוּבוּ כִּי יֵשׁ מְלַבּוּשׁ הַנֶּקֶל אֹר פְּנֵי אֵל כְּמִסְפָּר מְלַבּוּשֵׁי וְהֵנָּה הַמְּלַבּוּשׁ

הנה נעשה מאותיות התורה שהם חיים וקיימים אורות עליונים רוחניים וקדושים מאוד כמשה"כ הוד והדר לבשת עוטה אור פשלתמה נוטה שמים פריעה ואמר זה.

על התורה הקדושה הם אורות עליונים רוחניים פשלומד אותם אדם לשמה אז נתנהו ונרקם ונעשה מהם המלבוש הזה והנה כתיב ועתיק יומין יתיב ולבוי' פתלג חיוך דהינו לבוש הסוד ואי' בזה"ק יתיב לכפיא שפיבין דנורא דילג' וזהו חסד דעתיק דנק' אברהם זקן חסד דעתיקא וזהו ואברהם זקן בא בימים היינו שאברהם זקן חסד דעתיקא נתלבש ובא ביומין עילאין קדישין שהם ששה שמות הוי"ה ב"ה וששה שמות יהו"ה במילואו הם ששה פ' ס"ג והוא מספר מלבוש מספר או"ר פנ"י א"ל פנ"ל וה' ברך את אברהם בפל ודרשינו בגמ' בת הי' לאברהם אבינו ובכל שמה בת היא כנס"י ונקראת בכל לפי שהיא דבוקה בבחי' כל ויובן מה שאנו מברכין ומפליא לעשות דהינו שהוא פלא מה שהקב"ה קושר הגוף עם הנשמה דבר גשמי ברוחני והוא פלא גדול עי' בש"ע א"ח סי' נא"ו בהג"ה וכמ"כ יש בעולמות העליונים מדרגה שהוא קושר דבר גשמי ברוחני ואף שהגשם הזה הוא ג"כ אור עליון רוחני אעפ"כ נקרא גשם לעומת העולם שלמעלה הימנו שנק' שמי' ונק' בבחי' ארץ חיים ואנו רואין שהארץ הוא גשם לעומת השמים הנראים לנו וכמ"כ הארץ העליונה היא בבחי' לעומת השמים העליונים ועל המדרגה הזאת אמר הכתוב כי כל בשמים ובארץ ומתרגמינו דאחיד בשמיא ובארעא כי המדרגה הזאת אחז בשמים ובארץ רוחני וגשמי ומקשרם יחד ולכך היא נקראת בכל להיות שהיא דבוקה במדרגת כל שמקשר אותה אל השמים, ובכ"ל הוא מספר שם ב"ן ושם זה הוא מורה על העלאת מ"נ.

והענין הוא כי כשישראל שמים אל לבם אהבת הבוב"ה ומשתוקקים מאוד לעבדו בתורה ומצות באהבה ויראה כדי לעשות נחת רוח לפניו ית"ש זהו העלאת מיין נוקבין שמעלות בשמות ישראל לאביהם שבשמים מה שהם משתוקקים לדבק באהבת הבוב"ה וברוך שמו והנה התחלת מחשבתם שנותנים אל לבם לשוב להשי"ת ומאין נמצא דבר בנודאי הוא מאתו ית' ששולח להם המחשבה הזאת ונהו סוד רוחא דשביק בה בעלה ומעלה יובן דברי המדרש מאליו מ"ש לא בימים של אברהם הכתוב מדבר אלא בימים מן העה"ב ולעתיד לבוא והינו כמו שפכתנו שהכ' מדבר ביומין עילאין שאברהם זקן מתלבש בהם אמר הקב"ה באו עשרה דורות מנח עד אברהם והחריבו את עולמי ר"ל שלא היו מאמינים במלכות שמים שנק' עולם של הקב"ה פיון שבא אברהם הנה לבו על עולמי היינו שאברהם הנה התחלת כנ"י וזה מדויק בדברי הפסוק וה' ברך את אברהם בפל פנ"ל ומ"ש תפסת את אומנותי בוא ולבוש לבושי הוא מבואר כי ששת ימים עשה ה' וגו' ונקרא מלבוש וכמבואר לעיל הפל על נכון והבן: פרשה תולדות ותאמר א"כ למה זה אנכי ע"ד מה שמבואר לעיל במקומו דהינו שהיא סברה שהיא מעוברת מאחד והנה פשעברה ע"פ ע"ז עשו מפרס לצאת וכשהיתה עוברת ע"פ בהמ"ד יעקב מפרס לצאת ולכן הנה קשה לה היכן היא הבחירה מהעניבור זה שהקב"ה נתן הבחירה בידי האדם לבחור בטוב או ברע איזה שירצה ובהעניבור הנה אין בו שום בחירה כי הוא רוצה בשתייהו פנ"ל וזהו פי' הפ' למה זה אנכי היינו היכן היא הבחירה מזה המכונה בשם אנכי ור"ל שאדם אומר על עצמו אנכי והינו שאעשה פרצוני מצד הבחירה ואבחור בא'

מהדרכים ועיבור זה אין לו בחי' זאת והוא בוחר בשתיקה ולעומת זה השיבו לה שם ועבר שני גוים בבטנה אחד בוחר בטוב וא' ברע.

ושני לאנשים וגו' יתבאר ע"פ שאחז"ל ע"פ לפתח חטאת רובץ היינו שהיצה"ר בא לאדם משעת לידה וזהו ממעי' יפרדו היינו אחר ההולדה אז תבוא היצה"ר להם ואז יהיה הא' ראשע גמור והשני יהיה צדיק גמור ויפרידו זה מזה כי עד עתה הם מתדבקים והבן: ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך וגו' דהנה פתיב ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו כי יש עולמות עליונים שאין בהם שום דין וקישוי פלל ולא שום תערובות רע וממילא אין שם שום בושה כי הבושה היא מבחי' הרע ולכך אדה"ר קונדם שחטא לא היה לו שום בוש' כי לא היה בו שום רע עדיין ולכך ולא יתבוששו אבל אחר החטא אז נדעו כי עירומים הם וזה ניהי כי ארכו לו שם הימים דהיינו שפא לאריכות ימים והענין הוא שנעשה מרפכה לעולם ארוף והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו דהיינו שפא להורות שלא היה בבחי' בושה כי לא היה בו רע כמו שהיה אדה"ר קונדם החטא כנ"ל והבן: וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך נראה לפרש ע"פ מה ששמעתי מן המ"מ דק"ק זלאטשוב פי' הפסוק ניתן לו אברהם מעשר מכל דהיינו שנתן אברהם המעשר מן מספר כל והוא אות ה' ע"כ והנה פתיב וימצא מאה שערים וכבר פירשנו בפ' תולדות דהיינו חמשים שערי בינה עילאין וחמשים שערי בינה תתאין וזהו וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך דהיינו שזכר בקאן כ"ל ול"ך והוא מספר מאה בחי' נ' ש"ב עילאין ונ' ש"ב תתאין ולכך עשר אעשרנו לך ר"ל מעשר מן כ"ל ול"ך.

ה' עילאה וה' תתאה: וישכב במקום ההוא וגו' ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי י"ל כי אותן י"ד שנים שהיה נטמן בבהמ"ד של שם ועבר לא שכב יעקב רק היה לומד ועבד את השי"ת בלמודו אבל בשנינה לא היה יודע שאפשר לעבוד את הש"י וכאשר בא אל המקום ההוא וישכב ויחלום וגו' אז ראה יעקב אע"ה אשר בשנינה ג"כ יכולת לעבוד את הש"י וזהו ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה פי' ראה אנכי היום שיש ה' ג"כ בשנינה ויכולים לעבוד את עבוה"ק בשנינה ואנכי לא ידעתי פי' מזה לא ידעתי עד הנה והבן: פרשה וישלח במדרש ויאמר שלחני וגו'.

ר' מאיר אומר מי גדול השומר או הנשמר מן מה דכתיב כי מלאכיו יצנה לך לשמרך הוי הנשמר גדול ר' יהודה אומר מי גדול הנושא או הנישא מן מה דכתיב על פנים ישאונך הוי הנישא גדול ר' שמעון אומר מן מה דכתיב ויאמר שלחני הוי המשלח גדול מן המשלח עכ"ל והנה להבין מהות החילוק ביניהם נראה כי דברו בקאן נגד ג' פיתות צדיקים הא' הוא פי' יש צדיק העובד את הש"י בבחי' נפש דהיינו שהוא משתוקק כ"כ לאהבת הבורא ב"ה וב"ש עד שהוא מואס בכל תאוות העוה"ז ומוסר נפשו אליו ית"ש ומהצדיק הזה דיבר ר"מ ואומר שהוא יותר גדול מן המלאכים בבחי' שהם משמרים אותו ויש צדיק שהוא עובד את השי"ת כמש"ה רוח ה' דיבר בי ומלתו על לשוני ומהצדיק הזה דיבר ר' יהודה.

ואמר שהוא יותר גדול מן המלאכים בבחי' שהם נושאים אותו ועוד יש צדיק העובד את השי"ת בבחי' נשמה כמש"ה ונשמת שדי תבינם ונגד הצדיק הזה אמר ר' שמעון שהוא יותר גדול מן המלאכים בבחי' הזאת שהוא המשלח והבן: וישב יעקב וגו' בפסוק הזה

יש כ"ח אותיות חוץ מאות נ"א"ו של מגורי אביו שהיה יכול לכתוב מגורי חסר ו' והאות ו' הזאת רומזת אל יעקב אבינו שהאות הזאת מתחסרת לו כמבואר במ"א והכ"ח אותיות הם כמנין אותיות פסוק ראשון בראשית וגו' ובא להורות שעד יעקב לא היה בריאת העולם בשלימות עד שפא ונתתישבת העולם בשלימות גדול: וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען.

נראה לפרש וישב יעקב ר"ל שיעקב רצה שיהיה התנישבו בארץ מגורי אביו שרצה להמשיך מגורי אביו שבשמים גם בארץ כנען בין החיצונים ויתגלה ע"י אלהותו ית' ושהיה ממשלו בכל אכן רצונו ית' לא היה כן אלא עד ביאת משיחנו ב"ב שאז יתגלה מלכותו ית' בעולם ולכך פגע בו הצרה של יוסף וזהו מה שפי' רש"י ז"ל צדיקים מבקשים לישב בשלנה בעוה"ז אמר הקב"ה לא זיין לצדיקים מה שמתקן להם לעוה"ב ר"ל דלעתיד לבוא שיכער הקב"ה את רוח הטומאה מן הארץ אלא שמבקשין לישב בשלנה בעוה"ז שרוצים להמשיך מלכותו ית' גם בעת ההיא כנ"ל וזה אי אפשר כי עדיין צריף להיות בחירה ורצון וכנ"ל.

והבן: לחנוכה להבין פלוגתיהו דב"ש וב"ה דב"ש סברי פוחת והולך וב"ה סברי מוסיף והולך ומפרשין בגמ' במאי קא מיפלגי וכו' ח"א טעמא דב"ש כנגד ימים הנכנסין וטעמא דב"ה כנגד ימים היוצאין וח"א טעמא דב"ש כנגד פרי החג וטעמא דב"ה משום מעלין בקודש ולא מורידין להבין כ"ז מהו פוננת ב"ש דאמרו כנגד ימים הנכנסין וגם פוננת הב"ה דפליגי עלייהו וגם מה ענין פרי החג אצל גר חנוכה ונראה לפרש דהנה פתיב אל מול ארון העדות יערוף אותו אהרן הפהן ודרשי' בגמרא עדות הוא לכל באי עולם שהשכינה שרויה בתוכן וזה גר מערבי שבו היה מתחיל ובו היה מסיים.

הנה חז"ל דרשו ממלת עדות שזה גר מערבי דייקא בהיות מושפע עליו שמן משחת קודש משפע האלהי עד שהיה דולק יותר הרבה מחביריו וזה היה מורה שיש לכנס"י דהיינו נשמות ישראל חיבור אל האלהות ית' כי נשמות ישראל המה נשפעים רק מאתו ית' והנה הינונים רצו לבטל עדות זה שלא יהיה נשמות ישראל מקבלים מאתו ית' ולכך אמרי' בגמ' שטמאו כל השמנים כי השמן הוא פינוי אל השפעת החכמה העליונה והם טמאו כל החכמות דהיינו שהריקו השפעות העליונות אל החיצונים ואמרינן בגמ' שאמרו הינונים לישראל כתבו לכם על קרן שור שאין לכם חלק באלהי ישראל והוא מאמר תמוה מה זה דנוקא על קרן שור אבל הענין הוא כמו שכתבנו כי הינונים רצו להמשיך את השפע דרף הגבורות כף השמאלי ואז משה חוט למטה ויתגברו הקליפות ח"ו והנה שור הוא בחי' שמאל כמש"ה ופני שור מהשמאל ונהו שאמרו לישראל כתבו לכם על קרן שור דייקא בחי' שמאל שאין לכם חלק באלהי ישראל היינו שפוננו בזה שלא יהיה השפע הולכת דרף בחי' ישראל שהוא סוד דעת והוא קו האמצעי ואז יהיה ממותק מחסד וגבורה ונחלת יעקב נחלה בלי מצרים ואין להחיצונים חלק בזה רק שיהיה השפע הולכת דרף בחי' שור קו השמאל כנ"ל ולכך גזרו על כל המצות כי בחי' המצות הוא רק להמשיך חסדים לישראל ולהשפיע שפע העליונה עליהם ולבער קוצים מהכרם והם גזרו על זה ורצו להריק ההשפעה אל החיצונים ושלא יהיו נשמות ישראל יחוס להשי"ת כמש"ה כי חלק ה' עמו רק שיהיו תחת יד החיצוני' שישאל יקבלו מאת' ח"ו.

והנה החכמה מאין תמצא ואין הוא בדיוקנא עילאה קדישא שיש מאירין י"ג מכילין דרחמי והם טמאו כל השמים שמן משחת קדש שפע החכמה ונסתלקו י"ג מכילין דרחמי וזהו פי' מ"ש בגמ' פשנכנסו יוננים לירושלים פרצו בה י"ג פרצות דהיינו שפעו מלקהיר י"ג מכילין דרחמי ולקח אמרי' בגמ' ג"כ פשגברו בית חשמונאי תקנו פנגדן י"ג השתחוות פי' בכל השתחוותה היו משיכין מדה אחת מן י"ג מדות העליונות להאיר בעולם והבן והנה אמרי' עוד בגמ' פשגברו בית חשמונאי לא מצאו אלא פה אחד שמן שהיה חתום בחותמו של ולא היה בו כדי להדליק אלא לילה א' ונעשה נס ודלקו משם שמונה לילות ובנדאי הפשוט ג"כ אמת אבל יש לבאר עוד פנימית הדבר והוא פי' הפהנים הק' אשר הם ממדת החסד ע"י מ"נ פעלו להגביר החסדים והרחמים בעולם והמשיכו הי"ג מכילין דרחמי עד מדה השמינית נוצר חסד מזלא עילאה דכולהו פלילין בי' ונקרא זמן אהרן הפהן הגדול ונקרא ג"כ בשם שמן כמש"ה פשמן הטוב על הראש יורד על הזקן וזמן אהרן והם המשיכו ומצאו את הפה שמן משחת קדש שהוא חתום בחותמו של כ"ג היינו מדת נוצר חסד פנ"ל ודלקו משם שמונה לילות פנגד שמונה מדות העליונות וזהו מ"ש האר"י ז"ל לכונן בכל לילה מדה אחת מי"ג מדות פי' הפה שמן שהיה דולק ח' ימים מורה שהמשיכו הח' יומין עילאין עד היום הח' נוצר חסד פנ"ל ובכל שנה בחנוכה נתעורר הדבר ויש בנו פח להמשיך ח' מדות ע"י הדלקת הנרות וברכותיהן ולכן רשם האר"י ז"ל לכונן בכל יום למדה אחת והבן: ומעתה נבאר פלוגתא דב"ש וב"ה דב"ש סברי פוחת והולך פנגד ימים הנכנסין פי' כי תיכף בלילה הראשונה נכנס השפעה משם א"ל על כל הח' ימים אלא שלא היה בהתגלות עד לילה האחרונה לקח סברי ב"ש פוחת והולך פנגד יומין עילאין הנכנסין והיינו פנגד ח' מדות העליונות שפבר נכנסו בהעלם בלילה הראשונה והיה אז הח' מדות בהעלם לכן מדליקין ח' נרות אבל בלילה השני' שפבר יצא מדה א' מן העלם אל הגלוי בלילה הראשונה ולא נשאר כ"א שבעה ליצא מן הפח אל הפועל לכן מדליקין שבעה נרות וכן בכל לילה פוחת והולך פנגד מדות שנשאר עדיין בהעלם.

זהו פונת ב"ש וב"ה סברי מה לנו להדליק פנגד שהוא בהעלם רק שיש לנו להדליק פנגד מה שיצא פבר אל הגלוי לקח סברי דמוסיף והולך פנגד ימים היוצאים היינו יומין עילאין היוצאים מן הפח אל הפועל ובלילה הא' אין לנו להדליק אלא א' כי עדיין לא נתגלה שעתיד להדליק ח' לילות אבל בלילה הח' יש לנו להדליק שמונה פי' אז ראו מעשי ה' כי נורא הוא שהי' בו להדליק ח' ימים ויצאו מן הפח אל הפועל שמונה יומין עילאין תקוני דיוקנא עתיקא קדישא ומכלל דברינו מתנרץ שפיר קושית הב"י מה שהביא הט"ז שהקשה דהלא הנס לא הי' אלא על ז' ימים עיי"ש פי' העיקר הוא מה שהמשיכו ח' מדות העליונות והתחיל להאיר החכמה העליונה שהוא חיות כל העולמות כמו שמצינו אצל פלי המשפן אף שעשה בצלאל פבר את המשפן והארון וכל פליו פאשר הראה הקב"ה למשה בהר עכ"ז לא היה להם עדיין חיות עד אחר שמשחם בשמן המשחה והיינו שהשפיע עליהם שמן משחת קדש משפע החכמה העליונה והיה הפלי' ממש כמו חיים וכמו שאי' בגמ' ובזוה"ק אצל הכרובים וכ"ז היה מחמת שהמשיך עליהם חיות ממנו החכמה ע"י שמן המשחה והבן: ומעתה נבוא לבאר גם דברי המ"ד שאמר טעמא דב"ש נגד פרי החג פי' הימים שבין החג לחנוכה הם ס"ג ימים נגד שם ס"ג יהו"ה במילואו

והימים האלה מסוגלים הם למעט את החיצונים ורמז פתיב פלו ס"ג יחדיו נאלחו ועם שבע ימים של חנוכה הם שבעים יום וכתוב והמים היו הלוח וחסור עד החדש העשירי הוא חדש טבת לכה סברי ב"ש שצריך למעט את הנרות ופוחת והולך כדי למעט שבעים אומות והלוח וחסור עד החדש העשירי ועד בכלל עד שבעים יום לאחר הקג וב"ה סברי אין פונותינו עתה למעט את השנים החיצונים רק להעלות בקדש להעלות מתתא לעילא להוריד שפע מעילא לתתא בכל העולמות וממילא יוכנעו החיצונים וכן יסד האר"י ז"ל בנתיקוד השמות לברכת נר חנוכה השני הה"ן הם הנקבות לעולם הם בנתיקוד שורק כמבואר שם י"ו בברכה הראשונה בלילה הראשונה הם בנתיקוד סגול ובלילה השנייה הם בנתיקוד שפא ובלילה שלישית הם בנתיקוד חולם וכן פולם הם בנתיקוד להוריד שפע מעילא לתתא ובברכה השנייה בלילה הראשונה הוא בנתיקוד צבאות וכן כל הלילות השמות הם בנתיקוד להעלות מתתא לעילא יע"ש ע"ד שפתבנו בטעמא דב"ה והבן: פ' מקץ ופרעה חלם הנה חלם יש בו צרופים והם חלם לחם מלח והענין הוא דהנה האותיות הם כמו גופים והנקודות הם בבחי' חיות המנענע את האותיות ונקודת חלם היינו כשהנקודה עומדת על האותיו' אז הוא נק' חלם וכשהוא עומדת תחת האותיות היא נקראת חירק וכשהיא עומדת באמצע האותיות אז היא נק' מלופם ולעומת זה יש ג' בחי' בכנס"י הא' הוא כשהקב"ה מכתיר א"ע כפיכול בכנס"י ונעשה עטרה על ראשו והוא כמס"ה א"ח עטרת בעלה זה היא בחי' חלם שהנקודה הזאת הוא למעלה מהאות ולפעמים שהכנס"י הוא בחי' והארץ הדום רגלי דהיינו שהיא בבחי' חירק שהיא תחת האותיות בבחי' צירוף מלח ופעמים שהיא מזדווגת עמו פא"פ והיא בחי' מלופ"ם בחי' לחם וזהו ופרעה חלם דהיינו בבחי' חלם מדרגה גבוה מאוד ונעשה פרעה בבחי' הגבוה הזאת הכל שייבוא יוסף הצדיק ויהיה משנה למלך והבן: וירא יעקב כי יש שבר במצרים וגו' עד רדו שמה ונחיה ולא נמות אפשר לפרש ע"ד רמז דהנה פתיב לעיל מיניה ויצבור יוסף בר והיינו כי נודע אשר רפ"ח נצוצות נפלו בהקליפה בעת מעשה בראשית כדי להיות בחירה ורצון ויוסף שהיה במצרים ואסף תבואות לרוב פונותו היה כדי לשבר את הקליפות ולהעלות את הנ"ק וכן היה שהעלה ר"ב נ"ק סוד ויצבור יוסף ב"ר ור"ל ר"ב נצוצות פנ"ל והנה יעקב אף שנסתלק ממנו רוח"ק היינו שלא הסתפל באספקלריא המאירה מ"מ היה יודע מה שנעשה בעולם והסתפל וראה שיש שבר במצרים דהיינו שיש שם אדם שמשבר את הקליפות בחי' מצרים והם משתברין והולכין ויאמר יעקב לבניו למה תתראו ותרגום יהונתן למה תדחלון והיינו שאמר להם למה תיראו מליך מצרימה פיון שיש שם אדם שמשבר את הקליפות רדו שברו לנו מעט אוקל ונחיה ולא נמות היינו שגחיה את הנ"ק ולא נמות ר"ל שלא נהיה בהקליפה בחי' עלמא דמותא והבן: ויזפור יוסף את החלומות אשר חלם להם ויאמר אליהם מרגלים אתם וגו' עד ויעשו פן כדי לבאר שדברי יוסף אל אחיו היה ברוה"ק ולא היה אתו לשון שקר חלילה לומר אליהם מרגלים אתם והוא בעצמו ידע שאינם מרגלים נאמר שדברי יוסף היה באופן שיהי' במשמעותם שני פנים אחד בפשוטות כדי להפחיד את אחיו והשני שהיה לו פנונה אחרת ברה"ק: (מכאן עד יצאה נשמתו באחד כמדונה שאמר הרב בשם הר' שמשון מאוסטרפאליא): והנה נודע מעשרה הרוגי מלכות שנהרגו והרמז מהתורה הוא בפסוק וכל מעשר בקר וצאן גו' מעשר נטררי' מית"ת עקיב"א שהי"ה רוע"ה בקר וצאן פל אשר יעבור תחת השבט

היינו כולם שעברו מן העולם ונהרגו על קדושת שמו ית' הנה תחת השבט היינו תחת א' מהשבטים אמנם העשירי שהיא מיתת ר"ע ינהיה קודש לה' וזהו סוד שיצאה נשמתו בא' והבן מאוד וזהו ויאמר אליהם מרגלים אתם דהיינו שאתם תהיה בגלות הרגלין ושם תקבלו משפטיכם על אודות מכירתו.

לראות את ערות הארץ באתם דהיינו שאתם רוצים לראות ולקחת נצוצות מערות הארץ בחי' הקליפות ואחי יוסף להיות שבדעתם הנה שהוא איש מצרי שפטו את הדבר כפשוטו והתנצלו לפניו בכל עוז כמכרש בקרא ואמרו אנחנו בני איש אחד וגו' והאחד איננו ולזה ויאמר אליהם הוא אשר דברתי אליכם מרגלים אתם עיני ברש"י שע"פ פשוטו הוא תמוה אכן ע"פ דברינו יובן כי אמר אליהם הלא מזה שאמרתם בעצמיכם האחד איננו מחמת זה בעצמו אמרתי מרגלים אתם כי בשביל חטא זה תהיו נהרגין בגלות הרגלין ותהיו שם בגלות בזאת תבחנו דהיינו עם מדריגה זא"ת שכינתא קדישא תבחנו בגלות חי פרעה אם תצאו מזה ר"ל מן הגלות כ"א בבוא אחיכם הקטן הנה דהיינו כשיבוא משיח בן דוד שנקרא קטן כמש"ה ודוד הוא הקטן שלחו מכם אחד דהיינו שתוציאו מכם ייחוד שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד כפודע מכוננת האר"י ו"ל עד כמה הייחוד הנה מגיע בעולמות העליונים הקדושים ואז בזכות זה יקחו את אחיכם ר"ל שיבוא משיח בן דוד ואתם האסרו ויבחנו דבריכם כו' ר"ל כנ"ל שתהיו בגלות.

כי מרגלים אתם שתהיו בגלות הרגלין כנ"ל ויאסף אותם וגו' אם בנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית משמרכם דהיינו שמשיח הוא מדוכא בעננו והוא עמנו בגלות ואתם לכו הביאו שבר רעבון בתיכם דהיינו להיות שמשיח סובל עונותינו בזכות זה יכולין אנו להביא שבר רעבון בתינו גם בזמן הגלות ואת אחיכם הקטן תביאו אלי דהיינו כשיבוא משיח צדקנו ב"ב אז ויאמנו דבריכם ויעשו כן היינו שהפתוב בא להורות לנו שסוף כל סוף יהיו ישראל מוכרחים לעשות כן כמו שאמר יוסף וכאלו כבר עשו ולזה כתיב לשון עבר ויעשו כן והבן: בילקוט ויאמר משה אסורה נא ואראה.

ר' יוחנן אמר שלש פסיעות פסע משה ריש לקיש אמר לא פסע אלא צנואר עקם אמר הקב"ה נצטערת לראות חייך שאגלה עליך מייד ויקרא אליו ה' מתוך הסנה משה משה ויאמר הנני אמר הקב"ה אתה אמרת הנני חייך אף אני בלשון הנה עונה שנאמר אז תקרא וה' יענה תשוע ויאמר הנני עכ"ל ונראה כי ר' יוחנן אמר שלש פסיעות פסע משה דרש זה כי כתיב באותו ענין שלש תיבות אסורה נא ואראה והענין הוא כי באותו שעה שנתגלה השי"ת למשה הנה הולך ממדרגה למדרגה ופסע שלש פסיעות ר"ל מעשיה ליצירה ומעולם היצירה לבריאה ומבריאה פסע עד שבא לעלמא דאצילותא קדישא וריש לקיש אמר לא פסע ר"ל דבונדאי לא הנה צריך לפסוע כי כבר הנה במדריגה הגדולה זאת שהוא עולם האצילות רק שצנואר עקם ר"ל שהשיג השגה גדולה מאוד והוא משל כאדם שמעקם צנואר ורואה דבר מה אמר הקב"ה אתה אמרת הנני ויהיינו שפסרת את עצמך להשיג אותי חייך אף אני בלשון הנה עונה ר"ל שגם אני כבכחול אמסוך עצמי למי שירצה להשיג אותי שנאמר אז תקרא ויהיינו שתירצה לקרוא א"ז שהוא מספר ח' ר"ל ח' אותיו יהו"ה אדנ"י וה' יענה כ"מ שנאמר וה' הוא ובית דינו ר"ל שם יהו"ה ובית דינו הוא מלכות קדישא והיא בחי' שם אדנ"י תשוע.

ר"ל שתרצה להשיג את הבוב"ה בכל המדרגות שהם יותר גבוה ויאמר הנני הינו הנני בכל המדרגות והבן: ויאנחו בני ישראל מן העבודה וינעקו ותעל שונעתם אל האלקים מן העבודה הענין הוא פי האדם אשר הוא בצורה ר"ל וצריף לזעוק אל הבוב"ה להושיע אותו מצרתו אזי העיקר הוא שלא ישים על לבו צרת עצמו רק על מה שמבטלין אותו מעבודתו ית' ואז כל התפלות שלו יהיה להם עליה בשביל שאינו מתפלל ע"ע רק שמצד צרת השכינה בתפלתו וזהו פ"י ויאנחו ב"י מן העבודה הינו על מה שהמצרים הי' מבטלים אותם מעבודת השי"ת.

ותעל שונעת' אל האלהים מן העבודה הינו שהיה עליה לכל התפלות שהתפללו ונשלח להם הישועה מחמת שצדקו ג"כ מה שהמצרים מבטלים אותם מעבודתו ית"ש: ויאמר אליו ה' מזה בידך גו' ויהי לנחש וינס משה גו' וישלח ידו ויחזק בו ויהי ניחי למטה בכפו.

נראה ברמז הפתוב ע"פ מאמר רבותינו ז"ל שלשה בדיקן הקב"ה ומצאן כו' קין ובלעם וחסדקה וכו' ולכאורה יש להקשות גם על משה רבינו ע"ה דכשאמר לו השי"ת מה זה בידך היל"ל הלא ידעת ה' ונראה ביישוב זה פשוטקור על שמצינו בתוה"ק שדבר יקרא בכמה שמות כמו מטה משענת מקל ונהלא הכל הוא דבר אחד ולמה נשתנה שמו בכמה שמות ונראה דהתוה"ק קראו בשם לכל דבר לפי עניניו דכשאדם זקן הולך ומקלו בידו אז נקרא זה המקל משענת על שהוא לו לסמיכה ולמשענת אבל מי שהוא רך בשנים והולך במקל בנודאי לא למשענת אחזו בידו כ"א לכבוד ולתפארת ואז נקרא בשם מטה מלשון הטי' על שהוא מטה אותו בידו הילך והילך בדרך הבחורים אשר אוהבים מטה בידם וכשאדם נוטלו להכות בו אז נק' מקל ע"ש ונקלה אחיה לעיניו וכו' יבואר מ"ש בירמיה א' מה אמה רואה ירמיהו ואומר מקל שקד אני רואה ויאמר ה' היטבת לראות פי שוקד אני על דברי לעשותו ולהלן נאמר מה אמה רואה ויאמר סיר נפוח אני רואה ולכאורה פלא מאוד האיה שייך לומר היטבת לראות וכי הוא בעצמו רואה זאת הלא כל האדם רואה שהוא דבר זה וגם מפני מה לא נאמר אצל סיר נפוח היטבת לראות אבל לפי דרכנו ניקח שהשי"ת הראה לו מקל סתם שאינו ביד שום אדם ואז אינו ידוע לאדם פשוט איה לקרותו ולכנותו בא' מג' שמות הנ"ל ולמה הוא מעותד אם למקל אם למשענת אם למטה ואעפ"כ השפיל ירמיה בודעתו שהוא לרדות בו בני אדם ואמר מקל שקד אני רואה מקל דייקא שהוא לרדות בו ע"כ אמר לו השי"ת היטבת לראות פי שוקד אני על דברי לעשותו משא"כ במה שאמר סיר נפוח שקל אדם היה רואה כמוהו ע"כ לא נאמר שם היטבת לראות וכו' יבואר הפתוב הנ"ל בטוב טעם ודעת ויאמר ה' מזה בידך ר"ל ששאלו מה בידו ובאיזה בחי' הוא פעת וע"ז השיב לו משה ויאמר מטה פלומר אני בבחי' הטיי' שאוכל להטות א"ע לאיזה צד שארצה ואז אמר לו השי"ת השליכהו ארצה פלומר השליך הארציות וכל התאוות הגופניות מעליה וישליכהו ארצה שעשה כמו שאמר לו השי"ת והשליך מעליו כל ארציות ואז ויהי לנחש שראה הארציות והגופניות הוא מקליפות ומבחי' נחש הקמוני ע"כ וינס משה מפניו פלומר שהי' רוצה לנוס מפל וכל מהארציות ולהפשיט א"ע מפל וכל מהגשמיים שלא ליגע בו כלל וכלל לזה אמר לו השי"ת לא זה הוא דרך הנכון כ"א שלח ידך ואחזו בזנבו ר"ל באפס קצהו מפניו מה שהוא מההכרח לקיום גופו ונפשו ולא להשליכו לגמרי וישלח ידו ויחזק בו ואז ויהי למטה בכפו שהי' מאז בידו להטות א"ע עם ארציות כרצונו והבן: פ' נארא וידבר אלהים

אל משה ניאמר אליו אני ה': דהנה כתיב כל עובדי פסל המתהללים באלילים השתחוו לו כל אלהים.

הנה הקב"ה נק' בשם אלהים וזה השם מורה שהוא תקיף ובעל היכולת ונשפלתו העולמות עד שגם האדם אם הוא מלך או שר נקרא ג"כ בשם אלהים והפל הוא משורש שם אלהים של הקב"ה שהוא מורה שהבב"ה תקיף ובעל היכולת וכן לעומת זה נקראים הקליפות שמכחישים את הבוב"ה וגבורתו ג"כ בשם אלהים אחרים.

כי הם אומרים ששם תקיף ובעל היכולת שינה להם ולכן אמר הכתוב שלעת"ל יבנשו כל עובדי פסל המתהללים באלילים רק השתחוו לו כל אלהים דהיינו שיודו ששם אלהים הוא רק להבוב"ה בלבד ושמותם שיהם נקראים ג"כ אלהים הנה מושפעים מאתו ית' והנה גם פאן קרא הקב"ה למשה אלהים כמש"ה ראה נתתיה אלהים לפרעה וזהו ונדבר אלהים אל משה דהיינו שדיבר אליו וקרא אותו אלהים ואמר אליו אני ה' ר"ל שצריך אתה לידע שאני ה' ושם זה מורה הנה ויהי' וממנו נתנה העול' ושם אלהי' ג"כ נתהוו מאתו והבן: פ' משפטים ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם.

הם חמשה תיבות והם כ"ד אותיות ללמדך שהדין צריך להיות בקי בחמשה חומשי תורה ובכל העשרים וארבע ספרים ואז הוא בבחי' ברכה ויקנים בו ויברך את לחמה וגו' היינו שיהא הברכה בלחמה ובמקמה לכל מי שתתן לחמה ומקמה תשפיע לו בזה טובה וברכה אמנם יש לדקדק גמר אומר ונהסירותי מחלה מקרבך בנודאי כי יהיב רחמנא שובעא לחיי יתיב וכיון שקתיב ויברך את לחמה וגו' בנודאי לחיי יתיב ומה פרט עוד ונהסירותי מחלה מקרבך ויובן על פי דבריהם ז"ל בפסוק ממנו יתד ממנו פינה וגו' [חולין פרק ג'] וזה אומרו ונהסירותי מחלה על ידי מי גמר אומר מקרבך היינו על ידי מקרבך דייקא ממנו יתד ממנו פינה ובקרבך יהיה נמצא מי שירפאה: או י"ל ונהסירותי מחלה מקרבך ע"ד אומרו בקרבך קדוש היינו שהשכינה ברוך הוא שורה בתוך גופו של אדם ומזה בא לו רפואה וז"א ונהסירותי מחלה ע"י מקרבך היינו ממה ששורה בקרבך ממנו יבוא לה רפואה: או יאמר ונהסירותי מחלה מקרבך ע"ד אומרם ז"ל אסא אמר אין בי כח להרוג כו' חזקיה אמר אין בי כח לא זה ולא זה רק אני שוכב במשכבי ומלאך ה' הפם כו' עי' במדרש בפתיחה איכה רבתי ובדי בן לוי פתח וכו' עוד שם איכה ד' בפ' לא האמינו מלכי ארץ וגו' והנה אנחנו בדור הזה אין בנו כח אפילו לשכב במטה רק להרהר במחשבתנו וז"א ונהסירותי מחלה ע"י מה ע"י מקרבך היינו אפי' ע"י הרהור שבקרבך וכ"ז באדם השלם שפועל בתורתו לבנות עולמות ע"ד שפתוב בזה"ק בראשית ר"ש פתח ואשים דברי בפיך כמה אית ליה לבר נש לאשפדלא באורייתא ומא ולילא בגין דקב"ה צניית לקליהון וכו' ובכל מלה דאתחדש באורייתא כו' עביד רקיעא חדא כו' וכן כל מלה ומלה דחכמתא אפעבידין רקיעין קיימין בקיאייהון שלים קמי עתיק יומין והוא קרי לון שמים חדשים כו' וכל אילון שאר מילין דאורייתא דמתחדשין קיימין קמיה קב"ה וסלקין ואתעבידין ארצות חיים וכו' ע"כ ועפ"ז נוכל לבאר זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר פי הנה באמת יש לעובדי ה' כח ושפל לומר דברי תורה בלי סוף רק כמענין הנובע אמנם חוקת התורה ומשפטיה הוא שאין לומר שום ד"ת רק מה שצוה ה' לאמר מה

שְׁנוֹתָנִים רְשׁוֹת מְלַעֲקָא וז"א זאת חֲנוּקַת הַתּוֹרָה הוּא שְׁלֵא לומר רק אֲשֶׁר צָוָה ה' לומר
וְלֹא זולת.

והבין: פ' תְּרוּמָה וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה. לִי לְשִׁמִּי ע"ד נִסְמָךְ פ' מַעֲשָׂרוֹת לִפ' סוּטָה לומר לך
כֹּל שְׂאִינוּ מִפְּרִישׁ מַעֲשָׂרוֹתָיו כְּרֹאֵי סוּף שְׂיָבוֹא לִידֵי כֹהֵן וְאֲשֶׁתּוּ סוּטָה וְיִצְטָרֵךְ לְמַחֲנֶה
הַשֵּׁם וְלִהְשָׁקוֹתָהּ.

אָבֵל מִי שֶׁמִּפְּרִישׁ תְּרוּמוֹתָיו כְּרֹאֵי אֵינוּ בָּא לִידֵי מַחֲיִקַת הַשֵּׁם ח"ו וז"א וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה
לְהַפְרִישׁוּ כְּרֹאֵי וְלִי לְשִׁמִּי לְמַעַן שְׁלֵא יִצְטָרֵךְ לְמַחֲנֶה ה' ח"ו רק אֲדַרְבָּה לְהַגְדִּיל וְלִקְדוֹשׁ
הַשֵּׁם יִתְעַלֶּה וְיִתְקַדֵּשׁ גִּזְח: לִיקוּטִים לְשִׁבְתַּת בְּזוֹהַר פ' תְּרוּמָה קל"ה ע"ב צְלוֹתָא דְמַעְלֵי
שְׁבִתָּא דְהָא אֲתַחְדָּתָּ פְּנִיָּא יִקְרָא קְדִישָׁא בְּרָזָא דְאֲחָד וְאֲתַתְּקַנַּת לְמִשְׁרֵי עֲלֵה מִלְפָּא
קְדִישָׁא עֵילָאָה כַּד עֵינִיל שְׁבִתָּא אִיהִי אֲתִיחְדָּתָּ וְכוּ' וְאִיהִי אֲשַׁתְּאָרַת בְּיַחְדָּא דְנִהֲרִירָא
קְדִישָׁא כּו' וְלִית שְׁלִטְנוּ אֲחֵרָא בְּכוּלְהוּ עֲלֵמִין בְּרַ מִיָּנָה וְאֲנַפְהָא נִהֲרִירָא כּו' וּמִתְעַטְרִין
בְּגִשְׁמֵתִין סְדָתִין כְּדִין שְׁרוּתָא דְצְלוֹתָא לְבִרְכָּא לֵה בְּחֻדְוָה בְּנִהֲרִירָא דְאֲנַפִּין עכ"ל לְהַבִּין
כ"ז אִיךָ שְׁכָל הָעוֹלָמוֹת מְתִיחְדִין בְּצְלוֹתָא דְמַעְלֵי שְׁבִתָּא הָעֵנֶן הוּא פִי הִנֵּה כ' אֲנִכִי אֲנִכִי
הוּא מְנַחֲמָכֶם וְצָרִיךְ לְהַבִּין כְּפֹל הַלְשׁוֹן שֶׁל אֲנִכִי אֲנִכִי וי"ל דְהִנֵּה כתיב בְּרֹאשִׁית בְּרֹא
אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וּבְרֹאשִׁית הַיָּיִנוּ ב' רֹאשִׁית בְּרֹא אֱלֹהִים הָא' הוּא אֵת
הַשָּׁמַיִם הַיָּיִנוּ הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים בְּחִי' שֵׁם אֱהִי"ה וְהַב' הוּא אֵת הָאָרֶץ הַיָּיִנוּ הָעוֹלָמוֹת
הַתַּחְתּוֹנִים בְּחִי' שֵׁם אֲדֹנָי וְהַפֶּל גְּבָרָא בְּשֵׁם אֱלֹהִים וְהִנֵּה הַשֵּׁם אֱלֹהִים מְסַפְרוּ הוּא
הַטְּבַע וְכֵן שֵׁם אֱהִי"ה וְשֵׁם אֲדֹנָי הוּא מְסַפֵּר אֱלֹהִים וְהִנֵּה הַחַיּוֹב מְנַטֵּל עֲלֵינוּ לִיחֻד הַטְּבַע
לְהַנְוִייתוֹ ית' שֶׁהוּא הַנּוֹתֵן תְּמִיד חַיּוֹת לְהַטְּבַע וְאֵלּוּ יִצְוִיירַח"ו הָעֵדֶר הַשְּׁפָעֶתוּ כְּרַגַע הָיוּ
בְּנוֹדָאֵי כֹל הַבְּרוּאִים כְּאִין מְוַחֲלֵט וְזָהוּ כִי שֶׁשֵׁם וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים מִגֵּן הוּא הַלְבָּנָה וְנִקְרָאת
מִגֵּן לְהַיּוֹת שְׁנַמְסֵר לֵה חַיּוֹת מִהַשְּׁמֵשׁ כְּמוֹ אֲשֶׁר מִגֵּן צָרִיךְ בְּיַדִּיךָ וְהַיָּיִנוּ כְּמוֹ שֶׁהַלְבָּנָה לִית
לֵה מְגַרְמָה כְּלוּם רק מֵה שֶׁמְקַבֵּל מִן הַשְּׁמֵשׁ כְּמוֹ כֵן הוּא בְּשֵׁנֵי שְׁמוֹת יְהו"ה אֱלֹהִים כִּי
שֵׁם אֱלֹהִים הוּא הַמְקַבֵּל מִשֵׁם יְהו"ה כִּי מְסַפֵּר שֵׁם הוִי"ה ב"ה כ"ו וכו' בְּמִילּוּאוֹ כְּזֶה
הוּא כִּי ו"ו גְּמַצָּא שְׁמִילּוֹי שֵׁם יְהו"ה הוּא מְסַפֵּר אֱלֹהִים וְהוּא הָעֵצָם וְהַחַיּוֹת שֶׁל שֵׁם
אֱלֹהִים וְהִנֵּה שֵׁם אֱלֹהִים הוּא מְסַפֵּר הַכֶּסֶם"א וְהָעֵנֶן הוּא כִּי אֵין מְלֵךְ בְּלֹא כֶּסֶף וְהַיָּיִנוּ
שֶׁמֶהֱפֵסָא נִיכָר שֵׁישׁ מְלֵךְ וְכַמ"כ הוּא בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים כִּי הֵם גְּבָרָא בְּשֵׁם אֱלֹהִים
כַּנ"ל וּמֵהֶם נִיכָר מְלִכּוֹתוֹ ית' וְהִנֵּה אֲנִכִי הוּא ג"כ מְסַפֵּר כֶּסֶף וְזָהוּ אֲנִכִי אֲנִכִי הוּא מְנַחֲמָכֶם
כִּי בְּאֲמַת עֵנֶן עֲלִיית הָעוֹלָמוֹת וּיְחֻדוֹתֵן הוּא מְכַסָּא לְכַסָּא דְהִנֵּה אָנוּ רֹאִין בְּאֲדָם הַרוֹצֵה
לְעֻלוֹת וְלִיחֻד א"ע לְהַבּוּב"ה אִיכּוֹת הַיְחֻד הוּא שְׁצָרִיךְ לְרֹאוֹת וְלְהַבִּין מֵאִין חַיּוֹתוֹ בָּא
וּמִתְחִילָה כְּשֶׁרוֹאֶה שְׁכָל חַיּוֹת בָּא מִהַלֵּב שֶׁהוּא הַמְלַכּוֹת עַל הָאִיבָרִים כְּלוּם אִזּוּ הוּא מְבַטֵּל
וּמְיַחֵד כֹּל הָאִיבָרִים לְהַלֵּב וְאֵח"פ כְּשֶׁנוֹתֵן לֵב לְהַבִּין מֵאִין בָּא לְהַלֵּב חַיּוֹת וְרוֹאֶה שְׁנַמְשָׁךְ
לוֹ חַיּוֹת מִהַבֵּל הָעֲלִיוֹן הַק' כַּמִּש"ה כִּי עַל כֹּל מוֹצָא פִי ה' יִחְיֶה הָאֲדָם אִזּוּ מְבַטֵּל וּמְיַחֵד
גַּם אֵת לְבוֹ וּבְכֻלּוֹ כֹּל הָאִיבָרִים לְהַבֵּל הָעֲלִיוֹן הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ כֵן הוּא הַיְחֻד בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת
מִתְחִילָה צָרִיךְ לִיחֻד אוֹתָם לְשֵׁם אֱלֹהִים כִּי בּוֹ גְּבָרָא כֹּל הָעוֹלָמוֹת וְהוּא עֵנֶן הַנּוֹתֵן חַיּוֹת
לְכֹל הַבְּרִיאָה כַּנ"ל וְשֵׁם אֱלֹהִים נִק' בְּשֵׁם לֵב בְּסוּד ל"ב אֱלֹהִים הַכְּתוּבִים בְּמַעַב"ר וְאֵח"כ
צָרִיכִין אָנוּ לִיחֻד אֵת הַשֵּׁם אֱלֹהִים לְשֵׁם יְהו"ה ב"ה שֶׁהוּא הָעֵצָם וְהַחַיּוֹת שֶׁל שֵׁם אֱלֹהִים
וְזָהוּ אֲנִכִי אֲנִכִי הַיָּיִנוּ שֶׁמִּתְחִילָה צָרִיךְ לִיחֻד כֹּל הָעוֹלָמוֹת בְּבְחִי' אֲנִכִי כֶּסֶף סוּד שֵׁם
אֱלֹהִים וְאֵח"פ צָרִיךְ לִידַע שְׁאֲנִכִי הִנֵּה ר"ל בְּח' הוּא אֲנִכִי מְיַחֵד בְּהַנְוִייתוֹ ית' הוּא

מנחמכם פ"י שלעתיד יהיה בבחי' יחוד הגה וזה יהיה הנחמה להם וזהו ונדעת היום
והשבנות אל לבבך היינו שתשוב ותיחד כל העולמות לבחי' לב ר"ל שם אלהים שנק'
לב ואח"כ צריך שתדע פי ה' הוא האלהים היינו ששם יהו"ה הוא העצם והחיות של שם
אלהים וא"כ צריך ליחד שם אלהים לשם יהו"ה וזה וירא כל העם ויפלו על פניהם
ויאמרו ה' הוא האלהים ה' הוא האלהים ב' פעמים הא' פדי לייחד פסא דעולמות
התחתונים להווייתו ית' והב' לייחד פסא דעולמות העליונים להווייתו ית' כי כולם נבראו
בשם אלהים וצריך לידע כי שם אלהים הוא נשפע מהווייתו ית' ולייחד הפסא להווייתו
ית' האמיתית וזהו מלכותה מלכות כל עולמים והיינו שמלכותה דייקא בחי' הווייתו ית'
הוא מלכות כל עולמים פי' הוא העצם והחיות של מלכות כל עולמים הוא שם אלהים
שהוא המלכות של כל עולמים בחי' הפסא ומהפסא ניכר שיש מלה וזהו ג"כ פי' דברי
הזוה"ק פגוונא דאינון מתייחדין לעילא אוף הכי איהי אמתייחדת לתתא ברזא דאחד היינו
שצריך לייחד פסא דעולמות התחתונים ברזא דאחד היינו באלופו ש"ע בהווייתו ית' וגם
צריך לייחד את הפסא דעולמו' העליונ' באלופו ש"ע כי כולם נבראו בשם אלהים בחי'
הפסא וצריך איש הישראלי לייחד את השם אלהים להווייתו ית' אף ענין היחוד צ"ל
בשני בחי' ע"י שני בחי' שיש בשם מ"ב פנודע והאחד שייך לו להעלות הפסא דעולמות
התחתונים והבחי' הב' שייך להעלות הפסא דעולמות העליונים פדי למהוי עמהון
לעילא חד לקבל חד היינו שצריך להתייחד שני הפסאות בהווייתו ית' קוב"ה א' לעילא
לא יתיב על פורסייא דיקריה עד דאתעבידת ברזא דאחד היינו שאין הקב"ה מתייחד עם
הפסא עד שנעשה מיוחד ברזא דאחד היינו בהווייתו ית' פגוונא דיליה למהוי אחד באחד
היינו יחוד שני הפסאות שהיה הפל מיוחד ביחוד נפלא והא אוקימנא דהוא אחד ושמו
אחד הפל ביחוד נפלא מלא כה"כ ולית אחר פנוי מני' וזהו ג"כ פי' הפ' ויגש אליו יהודה
ויאמר בי אדני ור"ת היא מספר שם הנו"ה ב"ה והענין הוא פי' בשם יהוד"ה יש השם
הוי"ה ולכך גש אליו ויאמר לו בי אדני שאע"פ שאתה מלה מ"מ אתה מושפע ממני
והיא אתה רוצה להקרא אדון הכי סבור אתה למשול בי הלא כל החיות של הטבע
והאדנות הוא רק ממני בחי' שם יהו"ה ב"ה וזהו פי' ג"כ מלה על כל העולם כולו
בכבודך ולכאורה תמי' כפל הלשון של כל העולם כולו ולדרבנו יובן כי אנחנו מתפללים
שימלך הבוב"ה בבחי' שם אלהים וזהו על כל העולם ועוד הוסיף לומר כולו היינו בחי'
שנ' שהטבע בחי' שם אלהים תתייחד להווייתו ית' שמשם הוא חיותו וכנ"ל והבין: והנה
עיקר עליות העולמות ויחדותן בהווייתו ית' הוא בערב שבת לפי שהוא בחי' מדת יהו"ה
בחי' כל היינו שהוא מייחד כל העולמות התחתונים עם העליונים כמש"ה פי' כל בשמים
ובארץ ותרגומו דאחיד בשמיא וארעא והיינו שהוא מייחד שמים וארץ והוא שורש
נקודות האחדות וזהו מה שהיו הלויים אומרים בו בבהמ"ק ה' מלה גאות לבש גאות הוא
מספר ת"י נימין קדישין ובע"ש נעשה הפל לבוש ונתייחד להווייתו ית' וזהו שמע ישראל
היינו שמע הוא ג"כ ת"י נימין קדישין ושמע הוא מלשון וישמע שאול את העם והיינו
שישראל צריכי' לאנספן הפל לה' אלהינו ה' אחד בחי' יחודו ש"ע ואלופו ש"ע וזהו
הלו את ה' בצלצלי שמע היינו ת"י נימין קדישין מספר שמע כנ"ל וזהו ג"כ פי' מה
שהיו אומרים בו כון פסאף מאז מעולם אתה נכו"ן האותיות ראש וסוף הם נ"ן במילואו
סוד מאה שערים נ' שערי בינה וצדיקו של עולם בחי' פלמספר תמשים ובתוכו הוא

מספר שם יהו"ה והיינו שנתניח הפל להנניחו ית' וזהו נכון כסאף שהפסא נתיחד ע"י צדיקו של עולם בחי' כל להנניחו ית'.

מאז מעולם אתה והיינו שנעשה יחוד א"ז. פי נכנסים הז' מדות חג"ת נה"ם בהא' סוד אלופו של עולם וזהו מעולם אתה היינו שמתניחים כל הז' מדות באלופו ש"ע כמו שהיה קודם שנברא העולם בבחי' ימי קדם כי עיקר היחוד הוא להתייחד כל העולמות מעילה לעילה עד עילה הראשונה דהיינו מחשבה עליונה כמו שהי' קודם שנברא העולם בשעה שעלו העולמות במחשבה לפניו ית' בחי' ימי קדם כי האדם יכול לייחד א"ע למחשבת של אביו כי מה שעלה במחשבתו של אביו הוא עיקר חיותו והתהוותו בעולם ולולי דבר זה לא היה נמצא בעולם וכח הפועל בהנפעל והנפעל יכול לייחד את פחו למקומו הראשון מאין מוצאו וכן כל הברואים יכולים להתייחד להמחשבה עליונה שמשם הוא שורש התהוותם פי קודם שנברא העולם ראשית השתלשלות העולמות הוא מה שהעולמות עלו במחשבה לפניו ית' וזאת הי' עילה ראשונה לבריאת כל העולמות ושורש חיותם ומוצאם וכח הפועל בהנפעל ויכולים להתייחד להיות חוזר הפח למקומו הראשון מעילה לעילה עד עילת כל העילות דלית עילה לעילא מינ'.

ועד"ז עולים כל העולמות למקומם הראשון שהיו דבוקים בעצמותו ית' קודם שנברא העולם במחשבה העליונה וזהו ענין התפשטות הגשמיות דהיינו להתייחד פח העליון להעילה פנ"ל ולהעשות פח רוחני ונעלם בסוד עצמותו ית' בבחי' ימי קדם והבן וזהו ענין מה שאנו אומרים בהכנסת שבת במזמור הבו לה' בני אלים ז' קולות שהם נגד ז' מדות עליונות וקול הוא רומז ליצקב אבינו כמש"ה הקול קול יצקב וכא לרמז שכל עליות של השבע מדות הוא ע"י יצקב אבינו פי ז' שמות יהו"ה בחי' שבע מדות עליונות הוא מספר יצקב והנה יצקב הוא המנצח בין כל המדות הוא מושף להמדות ההכל העליון הקדוש וזהו תתן אמת ליצקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם פי ז' תיבות הב"ל וז' שמות יהו"ה הוא מספר אמת וזהו תתן אמת ליצקב והיינו שע"י נעשה מז' מדות עליונות בחי' ז' שמות עליונים אמת והנה כשהעולמות עולים לשם אז הם בתוקף החסדים וכל הדינים נעשו מבוטלים וזהו חסד לאברהם היינו שמשם אנו ממשיכים החסדים כאשר נשבעת לאבותינו מימי קדם היינו שאז נכלל הפל בעצמות ית' בבחי' ימי קדם וזהו "אם" תשיב "משבת רגליך הוא ר"ת אמ"ת פי תיבת שבת ענינו כמו תשוב היינו שהוא משיב כל המדות להתייחד מעלול לעילא עד מקור' הראשון עילת כל העילות מחשבה עליונה ואז נעשה מז' אמ"ת "משבת רגליך" עצות ר"ת מרע.

והיינו שאנחנו מעלים את הז' מדות מבחי' התחתונה פי כשאנו מעלים את הז' מדות לימי קדם אז יתפרדו כל פועלי און כי אמרינו בגמ' גוי ששבת חייב מיתה והענין הוא כי שבת צריף לשוב כל המדות למקורן הראשון בסוד התורת פח העלול להעילה ושם הוא תוקף הרחמים והחסדים והקליפות אינם יכולים להיות בבחי' הזאת כי בזה הם נעשו מבוטלים פי הנה לא היו במחשבה עליונה כי העיקר היה להיטיב לברואיו והבן וזהו מה שאמר דוד המלך ע"ה מלפניך משפטי יצא והיינו כי ענין המשפט אף פי ידוע שאם יחטא האדם מה יפעל לו ית' מ"מ הי' צריף הבורא ב"ה להנהיג הזאת כדי להיות בחירה ורצון ושכר ועונש ולכך נבראו הבעלי דינים אבל כשאנחנו מעלים ומייחדים כל העולמות בבחי'

עצמותו ית' בחי' ימי קדם כמו שהי' קודם שנברא העולם אז נעשו הבע"ד מבנוטלים כנ"ל וזהו מלפניו משפטי יצא היינו מבחי' עצמותיך בחי' ימי קדם ואז עיניך תחזינה מישרים כי אין שם שום דין ולא מקטרג ח"ו וזהו מה שאנו אומרים יהי רצון מלפניך היינו מלפניך דייקא בחי' ימי קדם וזהו ג"כ מה שאמרו חז"ל על פסוק מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע אמר ר' אבין מלמד שהקב"ה חוטף שטר של עונות וקורע ולכאור' קשה אם באמת הקב"ה קורע שטר של העונו' אח"כ א"כ למאי נ"מ שיהיו נכתבים פלל ועוד צריך טעם למה הוא קורע אותם וכבר פירשנו את המאמר הזה ע"פ פשוטו והוא כי הקב"ה פשרואה שישראל חייבין בדין ח"ו מחמת עבירות שעשו אז הקב"ה בעצמו ממליץ עבורם דהנה על מה שעברו כמה פעמים עבירה אחת אין להעניש אותם עכ"פ מפע' שני' ואילך כי כבר נעש' לו פהית' פמאמר ז"ל עבר אדם עביר' ושנה בה נעשה לו פהיתר אף העיקר מה שיש לחייב אותם הוא על מה שעשו פעם ראשונה ושני' וזהו גרם להם שיהיה בעיניהם פהיתר וגם ע"ז טוען הקב"ה בעד ישראל שאין לחייב אותם כי הם כמין שוגגין כי אין אדם עושה עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות פמוןזכר בגמ' ובעצה הזו סולח להם גם על הראשונות וכיון שנפל העיקר היינו הראשונות נפל גם המסתעפים מן הראשונות דהיינו שנפל גם מה שעשו במזיד בשביל שנעשה להם פהיתר כנ"ל וזהו מעביר ראשון ראשון דהיינו העיקר הוא שהקב"ה יסלח לנו על הראשונות וממילא אין לחייב אותם על האחרונות וזהו דברי ר' אבין שסובר שעון הוא שוגג ולכך פי' הפסוק נושא עון דהיינו שמוחל את השוגג ר"ל הראשונות כנ"ל ולכך ממילא ועובר על פשע דהיינו שממילא עובר על הדונות שעושה אח"כ מטעם שפבר נעשה לו פהיתר ולכך אמר שהקב"ה חוטף שטר של עונות וקורע אותו היינו פינן שהקב"ה חוטף שטר של העונות דהיינו ראשונות אז האחרונות אין בהם ממש וזהו וקורע אותם וכ"ז הוא ע"פ פשוטו: אכן פנימית הדבר יובן לדרבנו כי מוכרחים הנה שיהיו נכתבים מצד שפבר נבראו העולמות ע"פ הטבע לתת לאיש כמפעליו כדי שיהיה בחירה ורצון ושכר ועונש אבל כשאנו מעלים את הטבע כנ"ל ומייחדים כל העולמות לא"ס ב"ה אז בבחי' עצמותו קורע הוא את השט"ח של עונות כי לשם לא מגיע פגם החטאים וראייתו הוא מן תי' כמוך והיינו מי אל כמוך דייקא בחי' עצמותיך בחי' ימי קדם וזהו: וזהו מה שאמר הפתוב אצל מתן תורה אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים כי ידוע שבשעת מ"ת פסקה זנהמתן ואז היו כולם בבחי' הזאת שהיו מייחדים א"ע להיות בבחי' תשוב לייחד את פחם שהם בבחי' נפעלים להבוב"ה שהוא הפועל מעילה לעילה עד עילות כל העילות בחי' אין סוף ב"ה נעשו מקושרים ומייחדים באלופו ש"ע ולכך אמר אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים היינו ששם אלהים נתקשר בשם יהו"ה ב"ה ונתייחד בו שהוא הנותן חיות לו ולכן הקדימו נעשה לנשמע כי לא הנה שייך להאמר עליהם בחי' שמיעה פינן שהיו דבוקים בעצמותו ית' וכמו שאין שייך באדם העושה דבר מה באיברים שלו לומר על האיברים שהם בבחי' נשמעים לו פינן שהם דבוקים בו והוא ואיבריו אחד כמו כן הי' במ"ת שהיו דבוקים בעצמותו ית' כבכול בייחוד נפלא ולא הנה שייך שיאמרו נשמע לכן הקדימו נעשה וכן יהיה לעתיד ב"ב ולכן פתיב על הזמן הזה פעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל והיינו כי אז נהיה במדרגה יותר גדולה ממלאכי השרת כי המלאכים הקדושים שואלים איה מקום פבודו והיינו שאין מפירים בחי' עצמותו ית' רק

הוא מושג להם בבחי' הפסא שהוא מורה שיש מלה אבל אנחנו פיון שעל ידינו יהיה הפסא מיוחד בהווייתו ותפרד ונהיה דבוקים בעצמותו ית' ואז יהיו המלאכים לעומת עם בני ישראל בבחי' נשמעים שזה מורה שזה בחי' מקבל ושמע מן דבר שהוא עליוני ממנו והוא הענין שישאלו אותנו מה פעל אל ויהיו בבחי' נשמעים מאתנו אבל עלינו עם קרובו לא יפול שם שומע פיון שנהי' דבוקים ומיוחדים בעצמותו ית' דלית דרגא ועילה לעילא מיניה כמו שהי' פבר במ"ת וכנ"ל והבן.

ונה הוא ענין ג"כ מה שאנו עושין בקידוש החדש שהוא ג"כ ענין יחוד שני שמות יהו"ה אלקי"ם סוד פי שמש ומגן יהו"ה אלהי"ם והיינו שאנו מיוחדים את הלבנה להשמש שיהי' אחדות ביחוד נפלא כמש"ה והיו למאורות ברקיע השמים ונכתב חסר להורות שהם אחד סוד יחוד הטבע להווייתו ית' שהוא העצם והחיות של הטבע מספר אלהים ולכך הלבנה היא שחור והאור של השמש הוא לכן סוד שני שמות יהו"ה אלקי"ם וצריך לייחד את השם אלהים לבחי' הווייתו ית' כמו שיש באדם לכן ושחור מצד האב והאם כנודע והם אחד בלי פירוד כלל והנה שאנו מיוחדים את השם אלהים לבחי' הווייתו ית' אז נעשו כל הקליפות מבוטלים ולאפס נחשבו חיותם פי גוי ששבת חייב מיתה כנ"ל ולכך מי שמקדש את החדש מובטח לו שיהי' אותו חודש פי הקליפה בחי' מותא מתבטלת ע"י קידוש החדש ודבר זה נרמז בתקבת מאורות שיש בתוכו אור ובקצות התיבות יש מות אף שהוא בפירוד וענין חנה שחטאה הנה שהפרישה את האור מן מאורות והיינו שהלכה אחר הטבע והפרישה את השם אלהי' מן שם יהו"ה ב"ה ובזה הפריש' אור מן מאורו' ונעש' תיבת מות בחיבור ולזאת גרמה מיתה על העולם אבל אנו בקידוש החדש מיוחדים את המאורות סוד ייחוד שם אלהים בשם יהו"ה ונעשה אור בחיבור בתוך תיבת מאורות וממילא מות הוא בפירוד ואז מובטחים אנחנו שנשלים אותו חודש וזהו מה שאנו אמרים בקידוש החדש דוד מלה ישראל חי וקיים ורומז על משיח בן דוד שיבוא ב"ב והיינו פי עיקר תלוי בזה שיהיה יחוד מאורות של אלהים בהווייתו ית' בסוד התזרת פח העלול להעילה ואז יהיה ביאת המשיח סוד ביטול הקליפות ובלע המנות לנצח וזהו ענין מה שאנו אמרים שלום עליכם דהנה כתיב עושה שלום במרומיו פי יש מלאך שהוא בבחי' פח ויסוד האש וגם יש מלאך שהוא בבחי' פח סוד מים והם הפכים ומתנגדים זל"ז אבל לפסל אחד מסתכל ומבין מאין חיותו בא ורואה שהוא מהבורא ב"ה אשר בלתי השפעתו ח"ו הם כאין אז מייחד א"ע להבוב"ה וכן השני מבטל ומיחד א"ע ג"כ להבוב"ה וכשבאין לשם אין שם שום התנגדות פי כל ההפכיים הם אחד ביחוד נפלא וזהו עושה שלום במרומיו עושה דייקא והיינו שהקב"ה בעצמותו כשהמלאכים נעשו מבוטלים לבחי' עצמותו כפיכול הוא עושה שלום ביניהם וכן הוא ג"כ בקידוש החדש שאנחנו מיוחדים פח כל הנפעלים ר"ל שם אלהים שבו נבראו העולמות העליונים ותחתונים לעצמותו ית' אז שלום עליכם ואין שם שום התנגדות וזהו ג"כ פי הפסוק לא ימיש עמוד הענין יומם ועמוד האש לילה ופרש"י ז"ל מגיד שעמוד הענין משלים לעמוד האש ועמוד האש משלים לעמוד הענין שעד שלא שקע זה עולה זה והענין הוא פי אז הלכו ישראל לקבל התורה שהיתה כתובה אש שחורה ע"ג אש לבנה ענין יחוד שני שמות יהו"ה אלהי"ם הפסא בהווייתו ית' בהתזרת פח העלול להעילה וישראל היובזאת הבחי' והיו מבטלים ומיוחדים א"ע להבורא ב"ה עד עילת כל העילות

וּלְכֹהֵן הָיָה לָהֶם הַשְּׁנֵי עֶנְיָנִים עֲמוּד יוֹם וְעֲמוּד לַיְלָה בְּחֵי שְׁתֵּי שָׁמוֹת הַגָּזָל וְהָיָה מְשָׁלִימִים זֶלְזוּ וְנִכְלְלוּ הַשְּׁנֵי שָׁמוֹת הַגָּזָל בְּהַנּוּיָתוֹ ית' וְזֶה הָעֶנְיָן הוּא חִיבוּר יוֹם וְלַיְלָה בְּתוֹרָה וְלַחֲבֵר וְלַיִחִיד הַשְּׁנֵי שָׁמוֹת וְלַיִחִיד הַפֶּסַח לְהַנּוּיָתוֹ ית' בְּחֵי אֵין וְעֶנְיָן הַחִיבוּר שֶׁל יוֹם וְלַיְלָה הוּא ג"כ בְּחֵי אֵין כִּי הַסְּתַלְקוֹת הַיּוֹם קוֹדֵם שְׁנַעֲשֶׂה לַיְלָה הַבְּחֵי הַזֹּאת נִק' אֵין כִּי אֵין לְתַפְסוֹ בְּדָבָר מַה וְהוּא הַמְּחַבֵּר יוֹם וְלַיְלָה וְלְכֹהֵן הַחִיבוּר הוּא דִּינְקָא ע"י הַתּוֹרָה כִּי הִיא פְּתוּבָה אֲשֶׁר שְׁחוֹרָה ע"ג אֲשֶׁר לְבָנָה פְּנֹזֶפֶר בְּגַמ' סוּד יִיחִיד שֶׁם אֱלֹהִים בְּשֵׁם יְהו"ה ב"ה: וּמַעֲתָה אַחֲרָי וְרַעֲי עֵינֵיכֶם לְנוֹכַח יְבִיטוּ אִיף שְׁפָל דְּבָרֵינוּ הַנּוֹזְפָרִים עַד הִנֵּה הֵם פְּלָל גָּדוֹל לְבַטֵּל כָּל הַתְּאֻוֹת רְעוּת כִּי כָּל מִי שֶׁיִּתְנַהֵג בְּבְחֵי שְׁהַזְפָּרְנוּ אֵינוּ רוֹאֶה שׁוּם דְּבָר שֶׁיִּתְאָנּוּה לּוֹ רַק שֶׁהוּא רוֹאֶה מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְחֵיּוֹת אֱלֹהוֹת וְלִית אֲתֵר פְּנוּי מִיָּגִיָּה וְנֶאֱמַר עַד"מ אָדָם שֶׁרוֹאֶה אֵינָה דְּבָר שֶׁהַגּוֹף מִתְאַנֶּה לוֹ יְכוּל לְהַבִּין מֵאֵין נִמְצָא הַדְּבָר שֶׁיִּתְאָנּוּה דוֹנְקָא לְצוּרָה הַזֹּאת וְלֹא לְצוּרָה אַחֲרָת גַּם מֵאֵין נִמְצָא בְּעוֹלָם הַהַסְפָּמָה שֶׁדְּבָר זֶה הוּא יָפָה הַכָּל הוּא מְהֻטָּבַע וְהַטָּבַע הוּא מְאַלְהוּתוֹ ית' וְאֵז יְכוּל לַיִחִיד הַכָּל לְהַנּוּיָתוֹ ית' וְכַשְׁיִרְגִּיל אָדָם בְּדָבָר זֶה אֵז לֹא יִרְאֶה שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם שֶׁהַגּוֹף יִתְאָנּוּה אֵלָיו רַק יִהְיֶה רוֹאֶה מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְאָדָם כְּזֶה יְכוּל לְהַמְתִּיק וְלְבַטֵּל כָּל הַדֵּינָיִם מִהַעוֹלָם וְהַבּוֹן וְכָל דְּבָרֵינוּ אֵלָה הוּא מְמַשׁ דְּבָרֵי הַזֹּה"ק בְּהַקְדָּמַת בְּרֵאשִׁית אֵלָּא כִּי הִרְאֵנוּ שֶׁתָּמוּ דְּבָרֵיהֶם מְגוֹדֵל שְׁכָלָם וְרוּחָם דַּעֲתָם אַכּוּן לְדַרְכָּנוּ יִפְתָּחוּ הַדְּבָרִים לְהַבִּינֵם בְּטוֹב טַעַם וְדַעַת.

וְנ"ל בְּדָף י"ב פְּקוּדָא רְבִיעֵאָה לְמַנְדַּע שֶׁה' הוּא הָאֱלֹהִי"ם כַּד"א וְיַדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּתָ אֵל לְבָבָךְ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְלֹא תִכְלָלָא שְׁמָא דְאֱלֹהִים בְּשְׁמָא דֵה' לְמִינְדַּע דְאֵינוֹן חַד וְלִית בְּהוּ פְּרוּדָא וְהִינּוּ רְזָא דְכְתִיב יְהִי מְאֻרָת בְּרַקִיעַ הַשְּׁמַיִם לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ לְמַהוּי תְּרִין שְׁמֵהוּן חַד בְּלֵא פִירוּדָא כָּל לֹא תִכְלָלָא מְאֻרָת חֶסֶד בְּשְׁמָא דְהַשְּׁמַיִם דְאֵינוֹן חַד וְלִית בְּהוּ פְּרוּדָא וְכו' וְכַוְלָא חַד וְנָדָא הוּא עֲנָנָא חִבוּרָא דִימְמָא וְעֲנָנָא אֲשִׁמָּא דְלַיְלָה מְדַת יוֹם וּמְדַת לַיְלָה וְלֹא תִתְקַן דָּא בְּדָא לֹא תִהְיֶה כַּד"א לְהַאִיר עַל הָאָרֶץ וְנָדָא חוּבָא דְהַאִי נִחַש קְדָמָא חִיבוּר לְתַמָּא וְאַפְרִישׁ לְעֵילָא וּבְגִין כְּזֶה גְרָם מַה דְגָרָם לְעֵלְמָא בְּגִין דְאַצְטְרָף לְאַפְרָשָׁא לְתַמָּא וְלַחֲבֵרָא לְעֵילָא וְנִהוּרָא אֲנֻכְמָא אֲצְטְרָף לְאַתְחַבְרָא לְעֵילָא בְּחִיבוּרָא חַדָּא וְלֹא יִתְאַחַדָּא לְבָתֵר בְּאֻכְלָסְהָא בִּיחֻדָּא וְלֹא פְּרָשָׁא לָהּ מְסִיטְרָא בִּישָׁא וְעַם כָּל דָּא אֲצְטְרָף לְמִינְדַּע דְאֱלֹהִים ה' פְּלֵא חַד וְכו' וְכַד יוֹדַע בַּר נֶשׁ דְּכַוְלָא חַד וְלֹא יִשְׁנוּ פְּרוּדָא אֲפִילוּ הַאִי אַחֲרָא יִסְתַּלַּק מֵעַל עֵלְמָא וְלֹא אֲתַמְשֵׁף לְתַמָּא וְהִינּוּ רְזָא דְכְתִיב וְהִי' לְמְאֻרָתָ הָא קְלִיפָה בְּתֵר מוֹחָא סְלָקָא מוֹחָא אֹר ש"א.

מֹת או"ר בְּחִיבוּרָא דְאַתְנוּן מֹת בְּפְרוּדָא וְכַד הַאִי אֹר אֲסַתְלַק מִתְּמַן מִתְחַבְרָא בְּאַתְנוּן דְּפְרוּדָא מֹת מְאִילָיו אֲתְנוּן שְׁרִיָּאת חֲזָה וְגַרְמַת בִּישָׁא עַל עֵלְמָא כְּמַד"א וְתִרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב וְכו' עַכ"ל וְהִנֵּה אִף שְׁבָאָמַת דְּבָרֵי הַזֹּה"ק הֵם סְתוּמִין אַעפ"כ לְפִי דְבָרֵינוּ הַנּוֹזְפָרִים לְעֵיל מְפוֹרְשִׁים כָּל דְּבָרֵינוּ אַחַת לְאַחַת וְאֵין צְנוּרָה לְכַפּוֹל הַדְּבָרִים הַגָּזָל וְנִי בְּזֶה לְמַבִּין: וְהִנֵּה כָּל בִּישׁוּל הַקְּלִיפּוֹת וְהַיְחוד שֶׁל כָּל הַעוֹלָמוֹת הַכָּל נַעֲשֶׂה בַע"ש שֶׁהוּא סוּד נְקוּדוֹת הָאַחַדוֹת בְּחֵי מְדוּת וְסוּד כְּנ"ל וְלְכֹהֵן תִּקְנוּ לֹמֵר אַנ"א בְּכ"ח בְּהַכְּנַסַּת שְׁבַת וְיֵשׁ בּוֹ שֵׁם מ"ב וְהִינּוּ לְהוֹרוֹת שְׁנַתִּיחֵד כָּל חֻלְקֵי שֶׁל זֶה הַעוֹלָם בְּחֵי כְּפֵסַח דְּעוֹלָמוֹת הַתְּחַתּוּנָיִם לְבְּחֵי הַנּוּיָתוֹ ית' וְהַיְחוד שֶׁל הַכְּפֵסַח דְּהַעוֹלָמוֹת הַעֲלִיוֹנִים נַעֲשֶׂה ע"י הַעֲצָם שֶׁל הַשֵּׁם מ"ב גַּם הַר"ת שֶׁל אַב"ג ית"ץ וְהוּא מְסַפֵּר שֶׁר"ה וְכְתִיב וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת פְּתַח הָאֹהֶל

שומעת הוא לשון אסיפה היינו שבחן' שרה היא הבחי' שהיא אוספת את האוהל ר"ל זה העולם שנק' אוהל שיכון באדם לפתח היינו לראשיתו לעילה ראשונה בחי' ימי קדם וכשאנחנו עושים דבר זה בע"ש לניחוד כל העולמות פח הנפעל להפועל עד א"ס ב"ה בחי' ימי קדם אז נמשך עלינו שפע חדשה מעצמותו ית' כי הפועל נותן החיות מחדש פח להנפעל וזהו סוד מה שביום שבת יש תוס' נשמה חדשה והבן: ומעתה נבאר דברי הזוה"ק מה שהוא לנו צלוחת דמעלי שבתא דהא אתאחדת פורסייא יקירא קדישא עילאה ברזא דאחד היינו פי ע"י יסוד מעלת ע"ש בחי' יסוד יכולים אנחנו להעלות את הפורסייא קדישא ר"ל שם אלהים בחי' פסא להווייתו ית' וזהו ברזא דאחד היינו לאלופו ש"ע ומניחוד פח הנפעל להפועל ואח"כ אתתקנת למשרי עלה מלכא קדישא היינו שהפסא נתייחד עם עצמותו ית' והוא כביכול שורה על הפסא.

כד עייל שבתא איהי אתייחדת ואתפרשת מסט"א וכל דינין מתעברין מנה היינו פי כשנעשה יחוד העולמות עם אלופו ש"ע אז נעשו הקליפות בחי' מתים פי גוי ששבת חייב מיתה ואנפיקא נהירין בנהירו עילאה ואיתעטרת לתתא בעמא קדישא וכולהון מתעטרין בנשמתין חדותין היינו פי כשאנו מייחדין א"ע לאלופו ש"ע כביכול בבחי' פח הנפעל להפועל אז נותן הוא ית' לנו פח מחדש סוד תוס' נשמה חדשה.

כדין שירותא דצלוחתא לברכא לה בקדוה בנהירו דאנפין פי' שנה הענין צריך האדם לייחד בהתחלת התפלה של שבת ואח"כ הוא שירותא דצלוחתא והנה מוסף של שבת שהוא ג"כ מדת יוסף בחי' יסוד שהאות י' של יוסף מתחלפת בא"ת ב"ש ונעשה מוסף לקדוה תקבולומר תפנת שבת ומינסד ע"פ תשר"ק צפע"ם והיינו פי העולם נברא בכ"ב אותיות אלפ"א ב"תא וכשאנו רוצים להחזיר ולייחד החיות מהנפעל להפועל עד אלופו ש"ע מתחילין אנו מאות ת' עד האות א' מתתא לעילא מעילה לעילה עד אלופו ש"ע ויחודו ש"ע וזהו ג"כ מה שאנו מלבישים א"ע בע"ש לפי שהוא בחי' מדת יסוד מדה הששית והם בחי' ששה שמות ס"ג שהוא מספר מלכו"ש וזהו ברוך הוא אלהינו שבבראנו לכבודו והיינו פי כל העולמות הם לבוש וכלי לו ית' והקב"ה ברא גם האדם בדרגתא של מעלה כדי שיהי' בכל איבריו ופרטיו מרפכה לעולמות העליונים הקדושים וכשאדם נעשה מרפכה להעולמות אז הוא בבחי' פלי ומלבוש להתגלות ע"י אלהותו ומלכותו בעולם והנה ר' יוחנן קרי למאנ' מכבודתא וזהו ברוך הוא אלהינו שבבראנו לכבודו היינו להיות פלי ומרפכה להעולמות הקדושים והבן: והנה כל מה שאמרנו עד הנה הכל הוא בסוד ע"ש אבל כשא שבת יום קדשינו אז אף מי שאינו בבחי' הזאת לבטל א"ע מהחזרת פח לעצמותו ית' מ"מ ע"י סוד השבת יכול אדם לבוא לזאת המדרגה ויתבאר דבר זה ע"פ גמ' דשבת ע"פ לדעת כי אני ה' מקדשכם: (עיין לעיל בדרוש לשבת קודש): פ' פקודי אלה פקודי המשכן משכן העדות כי ישראל חטאו בעגל ואמרו אלה וכו' כי טענו שמשנה למעלה מהטבע ואין אנו משיגין אותו וצריך לנו לאלהות אשר ילכו לפנינו בדרך הטבע שששיגוהו ואמרו כי זה משה האיש לא ידענו כלומר אין אנו יודעין אותו ולא משיגין אותו כי מה הי' לו.

פי' בחי' מה שהוא למעלה מהטבע הנה לו ובמדרגה זו של בחי' מה הוא עומד וכמו שאמר משה ע"ע ונחנו מה פי' שאנחנו במדרגת למעלה מהטבע המכונה בשם מ"ה ולמה

תלינו עוד עלינו לכן אמרו לאהרן עשה לנו אלהים היינו בדרך הטבע כי אלהים גי הטבע.

אשר ילכו לפנינו ונשיגהו ונזה הצריכו תיקון לתקן בעשיית המשפן ובמה שאמרו אלה אלהיה ניתקן במש"כ אלה פקודי המשפן ובמה שאמרו עשה לנו אלהים דהוא גימ' פ"ו ניתקן בר"ת אל"ה פ"קודי ה"משפן ר"ת אפ"ה גימ' פ"ו ובמה שנתאו למנהיג עליהם דהוא בחי' מושל ומנהיג מבחי' אדנ"י ניתקן בס"ת אל"ה פקוד"י המשכ"ן ס"ת הי"ן.

גימ' אדנ"י ור"ת אפ"ה וס"ת הי"ן וזהו איפת צדק והין צדק ינה לך ובמה שחטאו באמרם כי משה הוא בבחי' מה באמרם מה הנה לו ניתקן בר"ת של מ"שכן ה"עדות ר"ת מ"ה וס"ת ת"ן גימ' עשר פעמים מה לומר שצריך בחי' זאת להיות נכלל בעשרה דרגין פידוע והכלל שהצריכו לעשות המשפן לתקן בחי' קומה שלימה בכל האיברים וכשנשלם הנה עדיין חסר בחי' הראש.

וניתקן באמרו אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם ששת ימים תעשה מלאכה וגו' ויש לדקדק דלפי דבריהם ו"ל אל"ה גימ' ל"ט דהוא של מלאכות האסורים בשבת לפ"ז הנה ראוי לכתוב אלה הדברים אשר צוה ה' שלא לעשות אמנם שהוכרחו לתקן ולעשות בחי' ראש ניתקן בשבת שהאותיות הקודמין של שבת הוא רא"ש וזהו ועשו לי מקדש כי היו צריכים להכניס ולהמשיך שפע עילאה באלופו ש"ע לכל הד' עולמות אבי"ע וזהו ועשו לי מקדש מקדש הוא בגימ' ד' אלפין במילואן וזה והמלאכה היתה דיים והותר והקשה באו"ח ו"ל אי דיים לא הותר ואי הותר היא יתכן בחי' דיים אמנם השי"ת צוה לעשות משפן וזהו כפיכול בחי' צמצום שצמצם שכינתו בין בדי הארון אמנם צריך ג"כ להתפשטות החסדים.

ונה נעשה מבחי' הרצון ורעותא דליבא דישראל עד"מ מי שיבוא ויאמר כי הקב"ה רוצה להשרות שכינתו בתוכם והתנדבו נדבה ע"ז הנה מי הוא אשר לא יתלהב לבו לזה ויכסוף וישתוק ליתן כל מה שיש לו ואדרבה יצטער עצמו על מה שאין לו כל חללי דעלמא והנה גותן הרבה והרבה מאוד ומבחי' זה הרצון וכסופא ורעותא נבנה המשפן ברוחנית להתפשטות א"ס ב"ה וכמה שנתנו דור המדבר בגשמיות זהב וכסף ונחשת נעשה בזה המשפן והי' בזה בחי' צמצום ומבחי' הרצון וכסופא ויתשוקה דלהון והשתוקקות של כל אחד ואחד מזה נעשה הרוחניות להתפשטות אין סוף ב"ה וזהו מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי כי העיקר הוא מנדבת הלב והרצון וכסופא של כ"א נמצא שהנה מעשה בגשמית לצמצום וגם מחשבה ורצון ברוחנית להתפשטות א"ס ב"ה וזהו חכמתו של בצלאל במה שצירף המחשבה אל המעשה ועשה קומה שלימה וזהו לחשוב מחשבות לעשו' בזה ובכסף היינו שפעל במחשבה וגם בעשייה וז"א היתה דיים והותר היינו שהיו ב' בחי' בגשמית הנה צמצום כפיכול וזהו בחי' דיים ומבחי' הרצון והרעותא הנה התפשטות א"ס ב"ה וזהו והותר והבן כ"ז היטב: פ"רשה ויקרא ויקרא אל וגו' ופי' רש"י לכל קריאות ולכל דברות וצוים קדמה קריאה לשון כו'.

דע שבא רש"י ו"ל כאן ללמדנו כלל גדול בתורה והיינו כמו שמשנה לא הנה נגש לדבר עם השכינה עד שקדמו קריאה כמו כן צריך האדם הרוצה לעלות אל ה' ממדרגה למדרגה בכלמדרגה צריך הוא שיקדימו קריאה מן השמים וליתן לו אותו המדרגה כי

העבדות האמיתית להשי"ת הוא דוקא מי שעובד את השי"ת ואינו רוצה באמת שום מדריגה עד שקוראין לו נכופין אותו מן השמים על זה כי הוא צנרף העולם והנה בעינינו ראינו רבים מן החסידים שנעשו משוגעים ח"ו או בעלי מרה שחורה ומאין נמצא הדבר הזה אם מן התורה ח"ו אדרבה התורה עוד משמחת את הלב ולסיבה זו אסרו חז"ל לימוד התורה בת"ב ולאבל אם מן המצות הלא פקודי ה' ישרים משמחי לב אבל הענין הוא כי האנשים ההם הם הרוצים לעלות אל ה' והסולם נעלמה מעיניהם כי אינם עובדים את השי"ת בהדרגה ותופסים דבר שאין שייך להם בלי שום קריאה ורשות מן השמים וגם יש אנשים שעיקר עבדות שלהם להשי"ת הוא כדי להיות בעל מדריגה וע"ז נאמר לא תעלה במעלות על מזבחי הנינו כדי להיות בעל מעלה ומדריגה.

כי תגלה ערונתך עליו כמו שאנו רואין שח"ו נעשו בעלי מרה שחורה ולא כן דרף האנשים השלמים שהם עבדים מרוצים להשי"ת ואינם רוצים באמת שום מדריגה ומה שאנו רואים שיש להם מדרגות גדולות הפל הוא ע"י כפי' מן השמים לצנרף העולם ויזהר האדם בזה ואל יקרו לעלות אל ה' כי הרבה עשו פושבי"י ולא עלתה בינדם: במדרש ניקרא אל משה ונדבר ה' אליו מאהל מועד לאמר אדם כי יקריב מקם וגו' כמ"ד עולה מן הצפון ושלמים מן הדרום.

ע"כ ודבריו סתומין וכדי לבאר דבריהם נראה דהנה פתיב ותאמר שרה צחוק עשה לי אלהים כל השומע יצחק לי וגם פתיב ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק דהנה נודע שייצחק הוא בחי' גבורה ודין וכן צירוף שמו הוא ק"ץ ח"י והנה באמת שם יצחק הוא מלשון שמחה ומורה כי ע"י השמחה יכולין אנו לבטל כל הדינים והנה לפי הטעם של שרה היתה יכולה לקורא צחוק שהוא מלשון שמחה גם בשם צח"ק הנה נרמז שנולד לק' שנה לאברהם וצ' לשרה ונימול לח' אבל האות יוד של יצחק אין שייכות לו לכאורה אבל הענין הוא כי האות יוד רומז לעשרה נסיונות של א"א כמבואר בפרש"י ז"ל שבנה נתעלה בחי' יצחק דהיינו הגבורות והדינים להתפלל באברהם וכן מבואר בכתבי האר"י ז"ל והאלהים הנינו ה' גבורות נסה את אברהם ר"ל התרוממות בחי' הדינים להתפלל בהחסדים וזהו ותאמר שרה צחוק עשה לי אלהים והיינו שהשי"ת עשה לי נס המרומז בשם צח"ק פנ"ל נמצא שהיה ראוי לה לקורא צחוק אבל כל השומע היינו מי שירצה לאסוף ולהמתיק הדינים לשון וישמע שאול יצחק לי היינו שייצטרף לקורא יצחק כדי להמתיקו ע"י עשרה נסיונות פנ"ל גם יצחק לי הוא מספר אברהם וזהו כל השומע יצחק לי ימתיק הפל בתוס' וזהו ג"כ ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק דהנה פתיב ושמחת את המנורה נוכח השולחן וענין הוא כי מנורה הוא בחי' הארת המוחין והסיות של העולמות ואמרין בגמ' שלחן בצפון ומנורה בדרום והיינו כי שלחן הוא בחי' העלאת הדברים לשון פשוט כמו האכילה שהוא בחי' העלאת הנצוצות קדושות מהאנוכל ולכן היא בצפון שורש הדינים אבל בחי' מנורה מורה על הארת מעילא לתתא והוא בחי' התוס' וזהו מנורה בדרום מדת התוס' וז"ש ושמחת את המנורה נוכח השולחן היינו שתמתיק בחי' שלחן שהוא בצפון שיהיה שייך לבחי' הארת נכ"ח שהוא ר"ת נשמ"ת כ"ל ח"י כי הדינים הם בחי' צירוף ק"ץ ח"י אבל אתה תמתיק בבחי' נשמת כל חי ההיפך של קץ חי נכ"ח הוא מספר ג' שמות יהו"ה שהם בחי' הנשמה של כל חי.

וְזֶה עוֹלָה מִן הַצָּפוֹן וְשִׁלְמִים מִן הַדָּרוֹם כִּי עוֹלָה הוּא כָּלוּל כָּלִיל וְהוּא לְשׁוֹן עֲלִיָּה וְהֵינּוּ הַעֲלֹאת הַדְּבָרִים לְשׁוֹרֶשׁוֹ וְזֶה מִן הַצָּפוֹן בְּחֵי גְבוּרָה וְדִין אֲבָל הַשְּׁלֵמִים אוֹכְלִים הַבְּעָלִים וְהוּא בְּחֵי קִבְלַת הַהִשְׁפָּעוֹת הוּא מִן הַדָּרוֹם מִדַּת הַחֶסֶד וְזֶה שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבֻקְנֵי הֵינּוּ תַּחַת דִּיּוּקָא וְזֶה שֶׁנִּיעַשׂ אֲבָרְהָם מִשְׁתָּה גְדוֹל הֵינּוּ בְּחֵי שְׁלַחַן בְּצָפוֹן בְּיוֹם הַגָּמֶל אֵת יִצְחָק שֶׁהִמְתִּיק צִירוֹף ק"ץ ח"י בְּבַחֲיָה הַגַּמ"ל מְסַפֵּר נכ"ח ר"ת שֶׁל נ"ש מִתְּמַת כ"ל ח"י.

וְעֵשָׂה מִשְׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַהוּא הֵינּוּ לְהִמְתִּיק שְׁלַחַן בְּצָפוֹן סוּד וְשִׁמְתָה אֵת שְׁלַחַן נֹכַח הַמְּנוּרָה וְהִנֵּה פָּאן פְּתִיב וַיִּקְרָא וְגו' מֵאוּהֶל מוֹעֵד בְּחֵי זְמַן וּמוֹעֵד הֵינּוּ בְּחֵי ק"ץ ח"י וְהִנֵּה קִשָּׁה לַחַז"ל בְּחֵי קֶץ וּמוֹעֵד לְעֵנֵן מֵה נִכְתָּב בְּכָאן אֲצֵל אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבן לֵה' לְכֹף בָּא הַמְדַרְשׁ כְּמִתְרַץ וְאָמַר כִּמ"ד עוֹלָה מִן הַצָּפוֹן הֵינּוּ שְׁפָל עֲלִיּוֹת שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים הַפֶּל צְרִיף לְהִיּוֹת מִן הַצָּפוֹן בְּחֵי מוֹעֵד וְזְמַן וְלָכֵן גַּם פָּאן שְׁפָתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבן לֵה'.

וְהֵינּוּ שְׂרוּצָה לְהַעֲלוֹת א"ע לְהַשִּׁי"ת וְזֶה בְּחֵי עוֹלָה מִן הַצָּפוֹן וְלִכְּפֹי וַיִּדְבַּר אֵלָיו מֵאוּהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר בְּחֵי קֶץ וְזְמַן בְּחֵי צָפוֹן וְהַבֵּן: פ' שְׁמִינִי וַיְהִי בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מִשָּׁה לְאַהֲרֹן וְלִבְנָיו וְלִזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל וּפִי רַש"י בְּאוֹתוֹ יוֹם נָטַל עֶשֶׂר עֶטְרוֹת כְּמוֹ שֶׁשְׁנֵינּוּ בְּסִדֵּר עוֹלָם עַכ"ל הִנֵּה הַפְּשׁוּט בְּנוֹדָאֵי הוּא אֲמַת כִּי בְּסִדֵּר עוֹלָם מוֹנֵה וְהוֹלֵף הַעֶשֶׂר עֶטְרוֹת אֲבָל יֵשׁ לְבָאָר עוֹד פְּנִימִית הַדְּבָר וְנִרְאֶה דִּהְיָה עֵנֵן הוּא? מִי מִיְלּוּאִים הִנֵּה כִּי נוֹדַע דֵּה קַב"ה בְּשַׁעַת הַבְּרִיאָה בְּרָא ג"כ עוֹלָם הַתְּוֵהוּ וְהַקְלִיפּוֹת וְהוּא בְּחֵי אֲבִיזָה מִדַּעַת כִּי הַשְּׁלִיף הַקַּב"ה רַפ"ח נְצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת מִמְקוֹם קְדוּשָׁתָם כְּדִי שִׁיְהִי נִמְצָא הֶרַע בְּעוֹלָם וַיְהִי הַעוֹלָם כָּלוּל מִרַע וְטוֹב כְּמִבְּנוֹרָא לְעֵיל וְעֵי"ז יְהִי בְּחִירָה וְרִצּוֹן וְאִז יְהִי נִמְצָא שְׁכָר וְעוֹנֵשׁ וְהִנֵּה יֵשׁ עוֹד בְּחֵי חִיצוֹנִיּוֹת וְקְלִיפּוֹת שֶׁהֵם נִמְצָאִים מְחֻטָּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן וְאִז נִפְלו עוֹד נְצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת בְּהַקְלִיפּוֹת וְכֵן בְּכָל דוֹר וְדוֹר ע"י חֻטָּאֵי אָדָם ח"ו מוֹסִיפִין עוֹד לִיפּוֹל נְצוּצוֹת ק' בְּהַקְלִיפָה וְהִנֵּה אַחַר הַקְּמַת הַמְּשָׁכָן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְרֵיגָה גְדוֹלָה כְּמוֹ שֶׁפִּירְשְׁנוּ בְּפִסּוּק וַיִּקְרְבוּ כָּל הַעֲדָה וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי ה' וַיֹּאמֶר מִשָּׁה זֶה הַדְּבָר וְכו' תַּעֲשׂוּ וְלֹא פִי מֵה יַעֲשׂוּ אִךְ הַעֲנִין הוּא כִּי עֲמִידָה לִפְנֵי ה' הוּא בְּחֵי רִיחֵנִי וּמִדְרֵיגָה גְדוֹלָה מְאוֹד לְעִמּוּד לִפְנֵי הַשִּׁי"ת מִמֶּשׁ לְאוֹר בְּאוֹר נוֹעַם הַעֲלִיּוֹן וְזֶה שְׂאֵמֶר לָהֶם מִשָּׁה זֶה הַדְּבָר תַּעֲשׂוּ ר"ל שְׁכֹף תַּעֲשׂוּ תְּמִיד לְהִיּוֹת בְּמִדְרֵיגָה הַעֲלִיּוֹנָה הַזֹּאת לְעִמּוּד לִפְנֵי ה' מִמֶּשׁ וְכֵן מְצֵאתִי בְּאוֹה"ח שְׁדִיבֵר מִזֶּה וְעֵי"ז שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְרֵיגָה גְדוֹלָה אִז הַעֲלוּ כָּל הַנְּצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת לְהַקְדִּישָׁה וְזֶה הוּא עֵנֵן שְׁבַעַת יְמֵי הַמִּיְלּוּאִים ר"ל שְׁנַתְּמֵלָא כָּל שְׁבַעַת יְמֵי הַבְּנִין מֵהַנ"ק שְׁנַחֲסֵר מֵהֶם עַד עֵתָה וְנִפְלוּ בְּהַשְׁבִּירָה הֵן מֵה שְׁנַחֲסֵרוּ ע"י חֻטָּאֵי בְּנֵי הָאָדָם וְהֵן מֵה שְׁנַפְלוּ בַּעַת הַבְּרִיאָה הַפֶּל נִיַּתְקֵן בְּשְׁבַעַת יְמֵי הַמִּיְלּוּאִים וְנִתְמַלְאוּ וְלִכְּפֹי שִׁימֵשׁ מִשָּׁה דוֹנוּקָא בְּאוֹתָן הַיָּמִים.

כִּי לוֹ מִשְׁפָּט הַמַּעֲלָה יִתְיַרֵה הַזֹּאת לְהַעֲלוֹת כָּל הַנ"ק וְלְמַלְאוֹת בְּכָל יוֹם מִשְׁבַּעַת יְמֵי הַמִּיְלּוּאִים יוֹם אֶחָד מִז' יְמֵי הַבְּנִין וְנֶאֱפֵל בְּדוֹרוֹ לֹא הָיָה יָכוֹל שׁוּם אָדָם לַעֲשׂוֹת כְּזוֹ הֵינּוּ לְהַעֲלוֹת כָּל הַנְּצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת וְלָכֵן אֲמַרִּינָן בַּגְּמ' בְּמֵה שִׁימֵשׁ מִשָּׁה בּו? יְמֵי הַמִּיְלּוּאִים בְּתַכְלָא לָכֵן שְׂאִין בּוֹ אִימְרָא וְנִרְאֶה כִּי לָכֵן הוּא בְּחֵי גְדוֹלָה לְמַעֲלָה מִכָּל הַגְּנוּנִים כְּנוֹדַע וְלִכְּפֹי שִׁימֵשׁ מִשָּׁה בְּתַכְלָא לָכֵן שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מִן הַגְּנוּנִים שְׂאִין בּוֹ אִימְרָא שְׂאִין בּוֹ אִמְרָה

והוא למעלה מן הדיבור והנה אחר ז' ימי המילואים בא משה ליום השמיני העליון וזה שאמר ויהי ביום השמיני ושם נכללו השלש ראשונות פי הם נכללו במאמר אחד.

לכך פירש"י באותו יום נטל עשר עטרות כמו ששינינו בסדר עולם ר"ל בפ' בראשית בסדר הבריאה ושם שינינו בעשרה מאמרות שנגברא בהן העולם וכן כשפא משה ליום השמיני אז נטל עשר עטרות עילאין עשר ספירות קדושות והנה המזל של יום השמיני הוא נוצר חסד והוא יסוד הפה הגדול כמש"ה כשמן הטוב על הראש יורד על הגזן וזו אהרן וזה שאמר קרא משה לאהרן ולבניו סוד הפה הגדול ולזקני ישראל היינו שהשפיע להם מדיוקנא עילאה קדישא טמירא והבן: המנהג הוא מימים קדמונים לנקוב את החלות בשבת שלאחר פסח במפתחות ונעשה על החלה צורת מפתח ומנהג ישראל תורה הוא וצריך טעם כבר ביארנו טעמים ע"ז לעיל והנה יש עוד לאלוה מילין טעם א' ע"פ פשוטו כי הנה בעת הזאת כשאכלו ישראל מן המן מהקרבת העומר ואילך לא אכלו עוד מן המן כמש"ה ויאכלו ממחרת הפסח מעבור הארץ ואמרי' בגמרא ממחרת הפסח אכול עד השתא לא אכול ומאז התחילו לאכול מתבואת הארץ והיו ישראל צריכין לפרנסה כי עד עתה היה להם המן וזאת ידוע שלכל דבר יש שער כמו שאנחנו מתפללין שיפתח לנו השי"ת שערי פרנסה ומנהג נשתרבה המנהג להיות עושין צורת מפתח על החלות לרמז שיפתח לנו השי"ת שערי פרנסה: טעם הב' י"ל כי בעת ההוא סופרים אנו ספירה שבועה שבועות והם מ"ט יום ע"ד סוד נ' שערי בינה ואנחנו הולכים משער לשער ולכל שער יש מפתח וזהו שעושין צורת מפתח: טעם הג' י"ל ע"פ מש"ה תורי זהב נעשה לה עם נקודות הפסוק והענין הוא כי באמת יש להקשות דהנה במשפן כ' זהב וכסף ונחשת ומקדים הפתוב זהב לכסף ובמעשה בראשית פתיב ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור וזהו אור של אאע"ה אור של חסד ואח"כ פתיב שם אצילות יום שני שהוא בחי' גבורה בחי' זהב והתירוץ ע"ז הוא כי בריאת העולם היה בחסד כמש"ה עולם חסד יבנה לכן מקדים חסד בחי' כסף לגבורה בחי' זהב אבל המשפן שכל עניניו היה פדי שיצמצם הקב"ה כפיכול שכינתו לשפון בתוכו וכל בחי' צמצום הוא מבחי' גבורה לכן מקדים שם זהב לכסף אף הנהב שפתוב שם הוא מנוקד בפת"ח כמש"ה זהב התנופה והוא נקודה שבחסד נקודות החכמה ופתח הוא מלשון פתח ושער ומורה שמשם נפתחים להיות באים כל החסדים וזהו שאמר תורי זהב נעשה לה שפמשפן נעשה לה תורי זהב בחי' צמצום עכ"ז הוא עם נקודות הפסוק והיינו בנקודות פתח נקודה שבחסד והנה שבת שלאחר פסח הוא תמיד בשבוע שניה שבספירה והשבוע הזאת הוא בחי' גבורה בחי' זהב אף שהוא מנוקד בכסף נקודות פתח ומורה שנעשה פתח ושער להיות באים כל הברכות ולכל פתח ושער יש מפתח לכן עושין צורות מפתח על החלות והבן: פ' במדבר ביאור על מדרש פליאה בפסוק איש על דגלו באותות לבית אבותם א"ת באותות אלא באותיות לפיכך אמר בלעם מה אקוב לא קבה אל ויבואר דהנה אמרו רבותינו ז"ל בשעת מ"ת ראו ישראל שנתגלה עליהם הקב"ה הבצבאות ומחמת דגלים של מ"ה נתאוו ישראל לדגלים והנה הדגלים היו דגל מחנה ראוב"ן יהוד"ה אפרי"ם ד"ן וכו' ויבואר מה שאנו אומרים אדיר אדירנו בכל י"ט ומפני מה דנוקא בי"ט אף דהנה דשבת מרמז נגד העולם האצילות וי"ט נגד עולם הבריאה ובעולם הבריאה הוא המרפכה עם הדגלים לזה אומרים א"דיר נוטריקון אפרי"ם ד"ן יהוד"ה ראוב"ן שיהו המה הדגלים ואיתא בס'

מחמת שהיו נאחזין ונדבקין בבחי' שורשם בארץ החיים שהוא מהלך חמש מאות שנה והבן: פ' נאחזין הטיבו כל אשר דברו.

לכאורה תמי' הלא מוטב הי' שישמעו מפי הרב ומה שאמרו פן נמות אין זה טענה כי אדרבה יתעלה נפשינו במס"נ זהו עיקר עבודה ועליות הנשמה ותשוקתה ונראה לי דעיקר השבח ששיבח אותם בזה אשר תפסו במדת האמת לדבר כאשר הי' אז עם לבכם וזהו הטיבו כל אשר דברו.

לא כן המתקרבים ומפתים בפיהם ולבם בל עמם ולז"א מי יתן והיה לבכם זה כל הימים: פ' עקב והיה עקב תשמעון וגו'. פדי להבינה זה אקדים הקדמה אחת דהנה כבר נודע דכל הנשמות של ישראל היו פלולין באדה"ר כמשאחז"ל איפה היית ביוסדי ארצוכ"א הנה תלוי וקשור באדה"ר ויש כמה בחי' נשמות ידועות במעלה זו מזו אותן נשמות אשר היו אחוזים בראשו ובמוחו של האדם קדמאה בנודאי הם גבוהים מאוד ומהם בגופו ומהם ברגליו וכפי בחי' האבר שהי' להנשמה בו אחיזה כמו כן תגדל בחי' השכל להנשמה דנדאי בחי' אותן נשמות אשר היו פלולים בעקב של אדה"ר הנה שפלים במדרגות מערה הנשמות אשר היו נאחזים בגופו ומכ"ש במוחו וכן הוא בכל אדם עיקר משכן הנשמה הוא במוח ורוח בלב ונפש בכבד וכל מה שהגוף יותר למטה כמ"כ יתמעט בחי' השכל והחיות דאינו דומה החיות של אדם השרוי בלב לחיות שנמצא ברגליו ויותר בעקב הרגל שהוא סוף הגוף שישם החיות מועט כמ"כ עד הנה דורות שעברו מעת בריאת אדה"ר עד עתה הנה להם נשמות גבוהים אשר הי' להם אחיזה באיברים גבוהים של אדה"ר והנה להם חיות הרבה אבל עתה שכבר נשלמו תיקון הנשמות פולם ומעתה לא נמצא כ"א הנשמות מעקב שהוא בחי' עקביים כמו שאחז"ל בעקבות משיחא בסוף הגלות קודם ביאת משיח אז הנשמות הנשפעים מלמעלה הם בחי' עקב שהוא ברור ותיקון אחרון והנשמות הללו הם נמשכין משיעור קומת אדה"ר אף לכל זאת אף בדור הזה שיש לנו נשמות מעקב מ"מ כשאדם מתחזק בעבודת השם ומקשר א"ע באדם העליון אז גם הנשמות הללו באים לידי עלייה גדולה שמתעלים לשורשם וכן האדם אע"פ שחיות אשר הוא בעקב הוא נמוך מחיות הגוף ומכש"כ מחיות הראש מ"מ כשאדם מדבק א"ע ומשעבד כל הרמ"ח איבר' לרמ"ח מצנת עשה ויח"ה גידיו לש"ס"ה מצנת ל"ת ומשעבד כל האיברים תחת הלב ואח"כ משעבד הלב תחת המוח ומקשר כל גופו עם בחי' נר"ן ומדבק ומייחד הכל במקור הקדושה ובשורשו עליון אז יש עליה לכל גופו כי נעשה עולם שיעור קומה שלימה מרפכה לקדושה עליונה ואז יאירו כל הרמ"ח איברים כשאדם מקבל עמ"ש ע"י הרמ"ח תיבות דק"ש ואז מחבר את האהל להיות אחד ונעשה גם העקב רב מאוד שנדבק הכל במקור הקדושה וזש"ה גם עבדך נזהר בהם ר"ל כשאני מזהיר ומאיר א"ע וגופי על התורה והמצוות ואז בשמך עקב רב שאני מגביה כל הגופים ואפי' בחי' עקב שלי נעשה רב וזש"ה והיה לשון שמחה ר"ל שיש שמחה ושעשועים לפניו ית' עקב תשמעון את המשפטים האלה אפי' אותן הנשמות שהם מבחי' עקב עקביים ג"כ תשמעון את כל התורה וזה שמסיים ושמרתם ועשיתם אותם ר"ל באופן דעיקר הוא לנשמות הנמוכים הללו שהם מעקביים מסוף שיעור קומה וקרובים אל הגבול הם צריכי' שימור גדול לבל יפסו ח"ו חוץ לגבול לבל ישלטו בהם ידי זרים ויניקת חיצונים רק צריף שמירה וגדר שגם העקב יהי' בקדושה ועי"ז שתשמרו אתכם

היטב מפת זה ונעשיתם אותם ר"ל שפתקנו כל השיעור קומה ואז כשישלמו התקנו מהנשמות של העקביים ישמר ה' לה את הברית ואת הסוד.

ומזה יתבאר הכתוב הנ"ל כל מקום אשר תדרוך פה רגלכם אפילו במקום אשר יעשו הדרכה והילוף אותם הנשמות אשר הם בסוף רגליהם שהם נשמות הבאים מעקביים ג"כ לכם יהיה הכל יהיה נכנס בקדושה ושלכם יהי ואפ"ל אותן הנשמות של עקב אם יעבדו את השם וינרכו בארץ החיים ג"כ יהי נכלל בהקדושה ויהי יכולת בידם למשוך מן המדבר ר"ל ע"י הדבור של אותן הנשמות הנ"ל יעוררו הנהגה של רחמים מעולם הדבור ולא זו אלא אפילו בחי הגבוהה שהוא מכונה בשם לבנון שהוא מל"ב נתיבות החקמה ונ' שערי בינה גם מאותה הנהגה הגבוהה יהי יכולת בידי הנשמות הנ"ל למשוך משם שיתנהגו העולמות בלבנונית הפשוט אשר אין שם גוון כלל כי אם פלו לבו חינוך הוא ומן הנהר פרת וקתשיב דרך השתלשלות העולמות מלמעלה למטה שיהיה יכולת בידם להמשיך מן הנהר ר"ל מזה האור והתפשטות אשר נקרא נהר פרת שממיו פרין ורבין ע"ד הכתוב אור זרוע לצדיק שאצל הצדיק העליון האור זרוע אצלו וכשתגלה אורו אז נצמח הולדה סיבה וגדולה מכל מיני שפע טובה כלומר כשהצדיק העליון זרע אורו ומשפיע מסודו לכנ"י אז נמשך מזה כל מיני טוב וכל חסד כמו מזריעה שמגרעין א' עולה כמה חיטין והפנונה שיעשה יחוד להמשכת שפע מדכורא שהוא הצדיק יסוד העולם ועד ים האחרון שהוא הבחינה תתאה מדת המלכות שהוא ים תתאה הכל יהי גבולכם וכולו יהיה נכלל בגבול הקדושה ע"י פעולות הנשמות הנ"ל אף שהם מכף רגל מבחי עקביים הנ"ל ועל ידי זה הבטיח להם השי"ת ב"ה לא יתניצב איש בפניכם שלא יהי להם שום התנגדות מכל צד רק פחד ומורא יתן ה' על כל פני הארץ כאשר דיבר לכם: עוד לאלוה מילין לבאר הכתובים הנ"ל באר היטב על פי דרך דרוש ומתוך זה יתבארו הכתובים וכמה ענינים בדרך השכל והוא דלכאורה יש לדקדק דמה זה שאמר ושמר ה' אלהיו לה את הברית ואת הסוד אשר נשבע לאבותיה פינו דהזהיר לנו שיהיו כנס"י שומרים התורה והמצוות והחוקים והמשפטים א"כ כשהאדם עובד את השם כראוי בדין הוא נוטל שפרו ולמה הנצרכו לזכות ולטובת והבטחת אבות אף נראה דשורש הדבר הוא דיזוע שהוא ית"ש מתנהג א"ע עם האדם מדה כנגד מדה כפי מה שהאדם מעורר למטה את מדת רחמנות כמ"כ השי"ת מתנהג עמו והנה כפר נודע דבכל דבר שפעולם נמצא בו בחי זכור ושמור.

וכדי להבינה זה צריך אני להאריך קצת והוא דהנה אמרו חז"ל אין ברפת השם חל על דבר ריקם וכן אמר הכתוב יתב חכמה לחכימין כ"ז הוא דאף שהקב"ה משפיע שפע רב אם לא יעשה האדם הכנה וכלי מוכשר לקבל השפעת השי"ת אז לא יהיה יכולת בידי האדם ליהנות מהשפעה זו רק אם יש לו פלי כגון אם האדם מצפה ומחפה ושומר לחכמתו ית' ועי"ז עושה הכנה וכלי לקבל השפעת חכמתו ית"ש ואז באמת הקב"ה משפיע לו שפע חכמה וכן כל הדברים וטעם הדבר שצריך להכין הכלי תחלה בזה תבין מ"ש חז"ל אין לו להקב"ה בעולמו אלא אוצר של יראת שמים בלבד שנ' הן יראת ה' הוא אוצרו.

ולכאורה הוא מחוסר הבנה לומר דאין להקב"ה בעולמו אלא אוצר של י"ש בלבד. הלא הפתוב אומר הן לה' אלהיה השמים ושמי השמים וכי יש לה דבר בכל העולמות שאינו ברשותו ית"ש גם מהו לשון אוצר של יראת שמים וכן אחז"ל בכל המקומות דשואלין לאדם כמה שאלות עסקת בתורה וכדומה ועל פולם אי איפא יראת שמים אין דכתיב הן יראת ה' הוא וגו' אף פשטבונן האדם יבין ונשפיל שבאמת אין להשי"ת אלא אוצר של יראת שמים ר"ל שכל הדברים וכל השפעות הבא מאתו ית' אי איפשר לבני אדם ליהנות מהם אלא שתקדים להם היראה שהוא הפלי והאוצר הנ"ל והוא עד"מ דהנה התבואה אינה צומחת מן הארץ אם לא שזרעין תחלה ולכאורה יפלא כינון דחזינו דיש בהאדמה פח הצומח אשר מוטבע בה מהבורא ב"ה מאז ומקדם שתתן יכולה א"כ למה צריך האדם לזרוע וליתן התבואה בתוך הקרקע אף הוא הדבר אשר דברנו באמת הבוב"ה אין חקר לגדולתו ואין קץ וסוף לכחו והשפעתו כי השפע הנובע ממנו תברך שמו הוא בהתפשטות והרחבת גדול בלי שיעור וערך והנה הטביע פח בארץ שיהי' בה פח צמיחה אף פח הלזו הוא בדרך התפשטות ודבר שהוא בהתפשטות היא אפשר לבוא לידי צמיחת גרעיניו של חיטין וכדומה שזה הוא גבול וצמצום לקף אנו מוכרחים לעשות תחבולה על פח זה והיינו ע"י שנותנים תבואה באדמה וזרעין גרעין והוא מתדבק אל פח הצומח שהוא שורשה וממנה לוקח ואז גם פח הצומח מצמצם פחו בגרעין זה אף בהיות הגרעין למטה שלימה במציאותו אי איפשר לה לקבל עד שנקרב ובא אל מדריגת אין ואח"כ בא אל מדריגת צמצום ואעפ"כ יש בו פח רוחני ואז שניהם יוציאו כמה גרעיניו אף לכל זאת הוא בגבול מחמת שנוצמצם בכלי דהיינו בחי' המגביל לכח הצומח וכן אוצר של תבואה שאם אדם יפקוד להכניס התבואה בלא פלי רק לאויר העולם אז אפילו יתן פל ימי חיייו הפל תפשט לארץ לארפה ולרחבה ולא יהיה שמור אכן בהיות לו אוצר שזה מקיף כל מה שנותנים בתוכו מארבע רוחות אז יכול האדם ליתן בתוכו פרוצו ויהי שמור לו.

לקף צריך האדם לעשות פלי ואז יכול לקבל השפעתו ית"ש מחמת שבא בצמצום לפי הכנה שמפין האדם א"ע ועושה שמירה וכלי לקבל השפעה הזו כמו ששאל אלישע הנביא את האשה מה יש לה בבית ותאמר וגו' כ"א אסוף שמן שיהיה יכולת להברכה לחול ולשרות וכפי הכלים שהיו לה פך קיבלה השפעות מאתו ית"ש וכמו כן מדת היראה הוא מכונה בשם אוצר שהוא פלי השמירה לכל דבר אלהים כמו שאחז"ל כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת.

כי פשיש לאדם יראת שמים אז הוא שומר א"ע ועושה לו גדר וגבול מה לעשות ומה שלא לעשות ואז כל מה שמקבל מאתו ית"ש הוא שמור בו משא"כ אדם שאין בו יראת שמים אז אף אם השי"ת ישפיע לו כל המעלות חכמה ועושר וכדומה אז לא יהנה ממנו ולא תהי' מתקיימת בידו כי ח"ו יעשה עם השפעה זו חוץ לרצון הבוב"ה.

אבל אם יש בו יראה אז הפל שמור ונמצא היראה היא השמירה ובית קיבול לכל השפעות אלקות ולקף נק' אוצר של יראת שמים כמו אוצר של תבואה שמועיל להתבואה שלא תפשט לחוץ כמ"כ הוא אוצר היראה שומר כל הדברים הבאים מאתו ית' ונעשה יחוד בבחי' משפיע ומקבל שהוא זכור ושומר וכ"ז הוא בכללות התורה והמצוות והחכם

זבין מעצמו פל פּרטי הדברים איך שיש בו בחי' זכור ושומר והנה לפעמים עולה על לב האדם מה שהיזהר מסיתו ואומר לו הלא עברו רוב שנותיך אשר פגמת בהם והרבית לפשוע שוב אין לך שום תקנה לשוב על עונותיך כי הזמן יכלה ותשובתך לא יכלה ואין בכתך לעשות תשובה פראוי על כל חטא ועון ע"כ שמע לעצתי שמח לכה ועשה מה שבכתך הרוג בקר ושחוט הצאן כי בלא"ה אבדת חלקך בעוה"ב מאחר שקלקלת עד הנה והוא מענות שלא תוכל לתקן כף הוא פתוי היזהר הרוצה לאבד את האדם משני עולמות אבל החכם עיניו פראשו כי א"א לבני אברהם יצחק ויעקב שיאבדו ולא יהיו להם ח"ו שום תקנה הלא יש להם חלק אלהי ממעל ע"כ הוא מחזק את לבו ומאמין בדברי חז"ל שאמרו דאף אם עובר ח"ו על מצנת השם מ"מ אל יתניאש מן הרחמים כי אף אם יגולגל אלף פעמים מוכרח הוא לשוב ולתקן ולקיים את כל מצות ה' כי לא ידח ממנו נדח וכל מה שיש לו שורש בקדושה אף אם הוא בעמקי שאול הקב"ה מסבב ומגלגל עד אשר יעלה מתהומות כל הנצוצות קדושות הצריכות לשוב למקומם ולשורשן של הקדושה.

וא"כ פשאדם מאמין באמונה שלימה שבנודאי הסוף יהי שמוכרח לשוב ולתקן את מעשיו ע"ז הוא משים על לבו מה לי לסבול צער גלגולים ולטעום טעם מרירות המנות כ"פ הלא הסוף יהי בע"כ שאחזור לשוב להשי"ת מוטב שאשוב מיד בעודי בחיים חיותי ומה שיעשה הזמן יעשה השכל ועיקר תלוי באמונה פשאדם מאמין בדברי חכמים שבנודאי יה' פן אזי באה לו שמחה מזה שמאמין שיהי' דבוק בקדושה עכ"פ בסוף ומתוך האמונה זו לבו מתחרט ומתלהב לצפות מתי יגיע יום לתקן את מעשיו ולשמור מצות ה' וכשהוא שומר ומצפה ע"ז אז נעשה משמירה זו כלי ובית קיבול והבא לטהר מסייעין לו מן השמים ומוציא מחשבתו מפח אל הפועל שיבוא לידי עשי' ומשפיע לו בבחי' דכר וזהו ג"כ בבחי' זכור ושומר דהבוב"ה מתנהג עם בריותיו כמדתן במדה שאדם מודד מודדין לו ואז ע"י שאדם עושה לעצמו שמירה וכלי ע"י שמחה והאמונה שיש לו במה שיהיה עובד את ה' א"כ גם הוא ית"ש מעורר רחמיו וחסדיו וכל הטובות שהבטיח לעשות לזרע אברהם יצחק ויעקב וגם הבטחות ע"י הנביאים הקדושים אף שהבטיחם שיהיו בסוף בעקבות משיחא אבל מתמת גנדל האהבה אז גם השי"ת מעורר הבטחה זו ועושה מזה בחי' שמור ומתחיל לצפות כפיכול מתי יגיע התור שאקים הבטחה שהבטחתי לאבותיהם שאשפיע לזרע אברהם כל טוב וע"י בחי' שמירה זו מתחיל הקב"ה מיד לקיים הבטחות הנ"ל ומשפיע מיד לזרע אברהם להזכיר להם ברית אבות בבחי' דכר והבן: ומעתה נבוא אל מקראי קודש הנ"ל וזה שאמר והי' אין והי' אלא לשון שמחה ר"ל שפגיעו לזו הבח' שתהי' לכם שמחה מזה שתבינו שעקב תשמעון את המשפטים האלה ר"ל שעכ"פ בעקב ובסוף כל איש ישראל ישמע בקול ה' לקיים מצותיו וע"י האמונה זו תהיה לכם שמחה ומזה תבואו לבחי' שמירה שתשמרו ותצפו מתי יגיעו הימים האלה לשמנע בקול ה' וזהו ושמרתם ועי"ז ועשיתם אותם ר"ל ע"י בחי' שמירה תזכו לבוא לידי עשייה שתתקנו מיד מעשיכם ואז מה יעשה הקב"ה יתנהג עמך כמדתך ושמר ה' לך היינו עבדך יעשה ה' ג"כ בחי' שמירה וכלי ע"י הברית והחסד אשר נשבע לאבותיך והבטיח לך שיעשה זה באחרית הימים ע"י השי"ת מעורר הבטחה זו וישמור ויצפה להביא עליך אשר דיבר לך וע"י התעוררת הנ"ל תבוא לבחי' זו שיתחיל הקב"ה להשפיע

לה בבחי' דכר מיד מאותן הבטחות הנ"ל ואז נאבה וברכה וברכה פרי בטנה בכל מיני ברכה ושפע טובה אמן כיה"ר: והשבנות אל לברכה בכל הגוים אשר הדיחה ה' אלהיה שמה.

דהנה ידוע כי כמו שיש ז' היכלות דקדושה כמ"כ יש פנגדן ז' היכלות דטומאה וכנגד ז' מדורין דגיהנם והנה האדם המשקע א"ע בהקליפה ח"ו ע"י עבירות שעושה אז הוא ממש בגיהנם ואדם פנה הרוצה לשוב אל השי"ת בתשובה מאין נמצא זה שיהי' עולה על לבו לעשות תשובה פנין שהוא משוקע בתוך הרע היאך יגיע לו מחשבה קדושה אף האמת הוא שזהו מחמת אהבת הבוב"ה לישראל וככיוול יורד אליו לתוך ז' היכלות דטומאה כדי להתזירו בתשובה וזה שאמר דוד המע"ה הציילה מיד שאול נפשי היינו שאטה דייקא תציל את נפשי מיד שאול ז' היכלות דטומאה פנ"ל וזהו והשבנות אל לברכה בכל הגוים אשר הדיחה.

כי הגוים וז' היכלות דטומאה וז' מדורין דגיהנם חד הוא ואם תרצה לידע מנין באה לה התשובה הזאת הוא מחמת ה' אלהיה שמה שיורד להציל אותה מיד שאול ואבדון וכשתעשה תשובה באמת כמו שמפונרש בקרא אז אם יהי' נדחה בקצה השמים וכו' דהנה פתיב מ"י י"על"ה ל"נ"ו ה"שמימ"ה ר"ת מילה.

וס"ת יהו"ה ורצה לומר שהמילה בחי' צדיק הוא החותם של שם יהו"ה ב"ה אבל אם יהי' נדחה בקצה השמים ר"ל נוטה מן השמים אל בחי' קצה השמים גם משם יקבצה ה' אלהיה וז"ש בכפל לשון משם יקבצה וגו' היינו בחי' נצוצות קדושות שהורדת אתה ואבותיה בהקליפה ע"י הטטאים ועוד אמר ומשם יקחה היינו נ"ק אשר נפלו בתחלת הבריאה אבידה מדעת כדי שיהי' בחי' נרצון פנ"ל והבן: לימים נוראים ז"כרנו לחיים ר"ת מספר הב"ל "מלך" חפץ "בחי" ר"ת מספר נ' והענין הוא כי אף שבאמת צריך האדם להתפלל בר"ה ויה"כ על בני חיי ומזוני בני פי פתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן והאי נהר לא פסק מימיו לעלמין ואדם הרוצה להיות מרובה להאי נהר צריך הוא להתפלל על הבנים וגם על חיי ומזוני צריך האדם להתפלל כי זולתם א"א להיות נמצא בעולם אבל כ"ז צריך להיות בבחי' סוף וטפל ועיקר התפלה צריך להיות בר"ה ויוה"כ דווקא על בנן בית המקדש שיבנה ב"ב ועל גלות השכינה וכל הינה מחשבתו על עצמו ח"ו ואם יאמר האדם מה לי לבנן בהמ"ק דע מה שאמרו חז"ל כל דור שלא נבנה בהמ"ק בימיו פאלו נחרב בימיו ונהרי אנו ח"ו פאלו אנחנו המחרבים את הבהמ"ק לכה צריך אדם להשים עיקר מחשבתו ותפלתו על בנן בהמ"ק שיבנה ב"ב ואז יתגלה מלכותו בעולם ויתגלה ההבל העליון הקדוש סוד פי על כל מוצא פי ה' יחנה האדם ונהו מה שאנו מתפללין זכרנו לחיים שר"ת מספר הבל שהוא החיים העקרית וגם אנו מתפללין על נ' שערי בינה בחי' תשובה שיתגלו בעולם והבן: אם יהיו חטאיכם פשנים פשילג ילבינו ואם יאדימו פתולע פצמר יהיו.

נראה לפרש דהנה אם אדם חוטא ואינו מחטא אזי כשעושה תשובה ממשיך הארה ושפע מן ג' אלפין של ג' עולמות אב"י לעולם עשירה והנה אל"ף במילואו עולה קי"א ג' פעמים ק' עולה ש' ג' פעמים יו"ד עולה למד ג"פ א' עולה ג' הרי של"ג.

ואם ח"ו הוא מחטאי את אחרים אזי כשעושה תשובה אינו ממשיך הארה רק מן ג' מילואי אלפי"ן ולא מהשרשים והג' מילואים מספרם ש"ל מספר צמ"ר וזהו פי' הפסוק אם יהיו חטאיכם היינו שהחטאים יהיו רק שלכם ולא לאחרים פשנים כמו השני שהוא אדום ואינו מאדים אזי פשג ילבינו פנ"ל ואם יאדמו לאחרים פתולע שהוא צובע לאחרים כצמר יהיו: עוד י"ל אם יהיו חטאיכם פשנים פשג ילבינו גו'.

הינו שלא יהיו חטאיכם ממקור הטומאה רק פשני שהוא בעצם לכן רק שנוצטבע מתולעת מקור הטומאה אז ע"י תשובה תוכלו להעלות את עצמיכם כ"כ עד פשג ילבינו היינו פי' שלג הוא ג' אלפי"ן במילואים שהם מספר של"ג והאלפי"ן הם מן ג' אהיה אבל אם יאדמו פתולע היינו שהחטאים יהיה מן מקור הטומאה אז כצמר יהיו והינו מילוי של ג' אלפי"ן שהוא מספר צמר ולא האלפי"ן בעצמם וכיה"ר שנושב להשי"ת בכל לבנו באמת ובתמים: ונתנה תוקף קדושת היום וגו' וכל באי עולם יעברו לפניה כבני מרון ויל"ד על הלשון כבני מרון שהוא לשון תרגום ומ"מ לא נאמר כבני צאן כאמור להלן כבקרת רועה כו' מעביר צאנו כו'.

והנראה ליישב שהרמז הוא ע"פ מה דאיתא בזוה"ק ע"פ ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו וכו' דקאי על המלאך מט"ט שע"י הולכים כל ההשפעות לישראל בכל השנה כולה אבל בימים נוראים בר"ה ויה"כ אנו תלויים בדין ר"ל שהשי"ת שוקל העוונות והזכיות של ישראל בפלס המאזנים אינה מהם יכריעו ואם ראויים הם לפי מעשיהם לקבלת השפע והנה יש לחקור היאך שייך לומר שיש כף מאזנים במרום ומה הם המאזנים אף דהנה ידוע דבאורייתא ברא קב"ה עלמא ובאורייתא מתקיימת דהינו שבכל דבר נמצאים אותיות מתוה"ק.

וכמו כן המאזנים הם ע"י אותיות התורה והנה נשפיל אינה אות נראה ככף מאזנים הוא הט' שהוא נראה ככף מאזנים ע"כ פשהש"י רועה לשקול מעשינו ככף מאזנים אזי הוא נוטל שני טתי"ן משם מטטרו"ן ונשארו מרון וזהו שאנו אומרים וכל באי עולם יעברו לפניה כבני מרון וק"ל: מה שאנו קורין בר"ה ביום הראשון וה' פקד את שרה וכו' פי' בזה אנו יכולין להמשיך ולפקוד עקרונות כמו שפירשנו ובארנו לעיל בחידושי תורה שכל מה שהאבות עשו פתח בעולמות עליונים להמשיך שפע להעשות נסים להם לא עשו לפי שעה רק שעשו לדורות אף שצריך האדם להעשות כלי לקבל השפע שהוא ודבר זה יכול האדם לעשות ע"י אותיות תורה מסיפורי מעשיות ונסים שנעשו לאבותינו גם כתבנו בחידושי תורה לפרש מה שאנו קורין בר"ה ויאמר אבימלך שלכאורה אין זה ענין לר"ה ופירשנו שם כל הפ' ע"ד רמז כי הקב"ה קודם שנגבר העולם עלו כל העולמות במחשבה לפניו ית"ש והתייעץ בכל המדות איה שיתנהגו העולמות וזהו ויאמר אבימל"ך היינו המחשבה העליונה שנק' בשם אב"י מל"ך להיות כי עיקר עליות העולמות במחשבה היה כדי להיות להמאציל תואר מלך ויתגלה מלכותו בעולם ופוכ"ל שר צבאו היינו פ"י כ"ל והוא מדת יסוד אל אברהם הוא מדת חס"ד אלהים היינו הדינים עמ"ך נמתקים ע"י מדת הרחמים בכל אשר אמה עושה ועתה השבע"ה לי באלהים והינו שזאת תהיה פעולתה להתנהג עם כל השבע מדות עם מדות החסד וזהו השבעה לי לשון שבע באלהי"ם שתמתיק הדינים מהם אם תשקור לי ולגיני ולנכדי היינו בריא"ה יציר"ה

עשיי"ה פִּחְסָד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ הֵינְנוּ שִׁפְרָאֲתִי מִדַּת הַחֶסֶד כְּדֵי שְׁתַּהַיֵּה אִתָּה מִרְכָּבָה לַמִּדָּה זֹאת תַּעֲשֶׂה עִמָּדֵי הֵינְנוּ הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְעַם הָאָרֶץ אֲשֶׁר גִּרְתָּה בָּהּ הֵינְנוּ בְּעוֹלָמוֹת הַתַּחְתּוֹנִים וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֲנֹכִי אֲשַׁבֵּעַ הֵינְנוּ שְׂאֵתְנַהֵג עִם כָּל שֶׁבַע יְמֵי הַבִּנְיָן בְּמִדַּתִּי מִדַּת הַרְחָמִים וְהוֹכִיחַ אַבְרָהָם אֶת אַבְיִמֶלֶךְ עַל אֲדוּת בְּאֵר הַמַּיִם וְהֵינְנוּ כִּי מִדַּת הַחֶסֶד רָאִתָּה שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת בְּגִלוֹת עִם הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה אִזְּהִי הַתַּחֲלִילָה לְבָפוֹת וּלְהַתְרַעַם לְפָנָי הַמְּחַשְׁבָּה הָעֲלִיּוֹנָה עַל אֲדוּת בְּאֵר מַיִם חַיִּים הֵינְנוּ הַשְּׂכִינָה הַק' שְׁנִקְרָאת בְּאֵר מַיִם חַיִּים אֲשֶׁר גָּזְלוּ עִבְדֵי אַבְיִמֶלֶךְ וְהֵינְנוּ שֶׁהִיא בְּגִלוֹת בֵּין הַקְּלִיפוֹת שְׁגָזְלוּ אוֹתָהּ וְהֵם נִקְרָאִים בְּשֵׁם עִבְדִּים בְּסוּד עִבְדֵי כִּי יִמְלֹךְ.

וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ לֹא יִדְעָתִי מִי עָשָׂה הַדְּבָר הַזֶּה וְגַם אִתָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִּי הֵינְנוּ כְּמוֹ שֶׁאָמַר וְאֲנֹכִי הַסֵּתֵר אֶסְתִּיר פָּנָי בַּיּוֹם הַהוּא וְלִכְךָ לֹא יִדְעָתִי מִי עָשָׂה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. וְגַם אִתָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִּי וְהֵינְנוּ שְׁעָשׂוּ מִסֵּף הַמְּבַדִּיל ע"י עוֹנוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיָה יָכוֹל מִדַּת הַחֶסֶד לְהַגִּיד לִּי וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְּלִתֵּי הַיּוֹם וְהֵינְנוּ לֹא שָׁמַעְתִּי שֶׁיְהִי קַבְּלַת עוֹלָמְלוּכוֹת שְׁמִים כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּמַתָּן תּוֹרָה כְּשֶׁאָמַר הַקב"ה אֲנֹכִי בְּלִתֵּי הַיּוֹם הֵינְנוּ הַיּוֹם הַיְדִיעָה יוֹם מ"ת וַיִּקַּח אַבְרָהָם הֵינְנוּ מִדַּת הַרְחָמִים צֶאֱן וַיִּקַּח וַיִּתֵּן לְאַבְיִמֶלֶךְ הֵינְנוּ הַמְּחַשְׁבָּה הָעֲלִיּוֹנָה וַיִּכְרַתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית וַיִּצַּב אַבְרָהָם אֶת שֵׁב"ע כְּבָשׂוֹת הַצֶּאֱן הֵינְנוּ כְּבִישַׁת הַדֵּינִים שֶׁיִּמְתַּק הַכָּל בְּמִדַּת הַרְחָמִים וְהַשְּׁפָעוֹת יִהְיוּ הוֹלְכִים רַק לְיִשְׂרָאֵל לְבַד וְלֹא יִהְיֶה לְהַחֲצִיזוֹנִים חֶלֶק בְּזֶה וְזֶהוּ לְבַדָּה"ן הוּא מְסַפֵּר צ"א וְהֵינְנוּ יִחְוֹד הוּי"ה אַדְנ"י וְגַם נִרְמַז בְּזֶה יְחוּד נ' שְׁעָרֵי בֵּינָה סוּד נ' פְּשׁוּטָה מְאוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ הַפְּשׁוּטִים שֶׁהֵם רְחֵמִים פְּשׁוּטִים בַּה' עֵינְלָאָה.

וְלִכְךָ אוֹת ה' קוֹדֵם לְאוֹת נ' וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֵל אַבְרָהָם מַה הִנֵּה שָׁבַע כְּבָשׂוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבַדְּנָה הֵינְנוּ הָאָמֶת הוּא שֶׁכָּבַר יַחֲדָתְךָ אֶת הָאוֹת וְפְשׁוּטָה מְאוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ הַפְּשׁוּטִים אֲבָל מַה תַּעֲשֶׂה עוֹד בְּנ' כְּפוּפָה מְאוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ הַכְּפוּפִים שֶׁהֵם דֵּין וְלִכְךָ בָּא כָּאֵן הַה"א אַחַר הַנּו"ן וְהֵינְנוּ שְׁעָדִין לֹא יַחֲדָתְךָ אוֹתָם וַיֹּאמֶר כִּי אֶת שָׁבַע כְּבָשׂוֹת הָאֵלֶּה תִּקַּח מִיָּדֵי הֵינְנוּ שְׁגַם כְּבִישַׁת הַדֵּינִים מִן נו"ן כְּפוּפָה תִּקַּח מִיָּדֵי מִדַּת הַחֶסֶד בְּעֵבוֹר תַּהִי לִי לְעֵדָה כִּי חִפְרָתִי אֶת הַבָּאָר הַזֹּאת כִּי שְׁתַּהַיֵּה לִי לְעֵדָה שֶׁהַבָּאָר הֵינְנוּ הַשְּׂכִינָה תַּהִיא שְׂיִיכוֹת לִי וְלִכְךָ אָנוּ קוֹרִין אֶת הַפְּרָשָׁה הַזֹּאת בַּר"ה לְפִי שְׁבִיּוֹם זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם וְהַתִּיבָּעִן הַקב"ה עִם הַמַּדּוֹת אִיךָ שֶׁיִּתְנַהֲגוּ הָעוֹלָמוֹת וְדָבָר הַשְּׂיִיךְ לְעַנְיָנוּ הוּא וְהַבֵּן הַיֵּטִב: לְסוּכוֹת עַנְיָן הַסּוּפָה הוּא כְּדוֹגְמָא שְׁאָנוּ רֹאִין מִן הַתְּרַנְגְּלוּת שְׁמַתְחִילָה מְצַפְצָפֶת וְקוֹרָאת לְבָנֵי וְנוֹתְנַת מְזוֹנוֹת לְפָנֵיהֶם וְאִח"כ מְכַנְסָת אוֹתָם תַּחַת כְּנָפֵי' פְּעַנְיָן הִנֵּה נוֹהֶגֶת הַשְּׂכִינָה הַק' עִמָּנוּ בַּר"ה וַיִּה"כ הוּא כּוֹתֶבֶת לָנוּ מְזוֹנוֹת וְחַיִּים טוֹבִים וְאַחַר שֶׁקּוֹצְבֶת לָנוּ מְזוֹנוֹת אִזִּי מְכַנְסָת אוֹתָנוּ תַּחַת כְּנָפֵי' וְזֶהוּ עַנְיָן סוּכוֹת שֶׁהָאֵמָא הַק' מְסַפֶּכֶת אוֹתָנוּ בְּכַנְפֵי' סוּפָה רֹאשׁ הַתִּיבָה וְסוּפָה הוּא ס"ה מְסַפֵּר שֵׁם אַדְנ"י וְאוֹתִיּוֹת אֲמָצְעִים הֵם כ"ו מְסַפֵּר שֵׁם הַנְּי"ה ב"ה וְהָעַנְיָן כִּי בַר"ה וַיִּה"כ הַחֲצִיזוֹנִים מְסַטִּינִים עָלֵינוּ וְאָנוּ מְוַכְרָחִים לְשַׁלּוֹחַ שְׁעָרֵי לְעֲזָאזֵל וְהַשְּׁעָרֵי נִתּוּנָה לוֹ בְּכַדֵּי שְׁלֹא יִשְׁטִין עָלֵינוּ וְאִח"כ מְבָרִיחִים א"ע לְסוּפָה וְאָנוּ מְתַחַבְּאִים שֵׁם וְהוּא ע"י שְׁאָנוּ מְקַבְּלִים עָלֵינוּ עוֹלָם מ"ש וּמְמַלְכִים אֶת הַשִּׁי"ת עַל כָּל אֶבֶר וְאֶבֶר שְׁלֹא לְעֲשׂוֹת שׁוּם תְּנוּעָה בְּאִיזָה אֶבֶר רַק מַה שֶׁיִּגְזוֹר הַמְּלָךְ.

וְאִזְּנוּ מְתַחַבְּאִים בְּמְלוּכָה שֶׁל מְלָךְ מְלָכִי הַמְּלָכִים וּמְלָכוֹת הוּא נִיצוֹץ הַמְּתַפְּשֵׁט מִמָּנוּ וְהוּא מְתַלְבֵּשׁ הַמְּלוּכָה שְׁלוֹ כְּמַש"ה וְה' בְּהִיכָל קָדְשׁוֹ הֵינְנוּ שֶׁהַשֵּׁם הוּי"ה מְתַלְבֵּשׁ וְנִכְנָס

בהיכל קדשו והוא היכל המלך ונהו אותיות ס"ה בקצוות ושם הונו"ה באמצע פנ"ל ומתלבש בשם אדנ"י: והבן מאוד: בילקוט תהלים ויהי בשלם סכו.

אמר ר' ברכיה מתחילת ברייתו של עולם עשה לו הקב"ה סנפה בירושלים וכביכול הנה מתפלל בתוכה ואמר יה"ר שיעשו בני רצוני אמר הקב"ה אברהם קרא אותי יראה שנ' ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה שם קרא אותי שלם שנא' ומלפי צדק מלך שלם אם אני קורא אותו יראה שם הצדיק מתרעם ואם אני קורא אותו שלם כדרך שקראו שם אברהם הצדיק מתרעם אלא הריני קורא אותו כדרך שקראו שניהם ירושלים יראה שלם עכ"ל של הילקוט הנה הדרש שדרשו שסנפתו של הקב"ה היתה בירושלים מתחילת ברייתו של עולם הוא נכלל במלת ויהי שנה משמע הי' שתמיד בשלם סוכו והנה קשה להם הלא יש כמה שנים שלא נבנה בהמ"ק ולכך דרשו שמ"מ מתחילת ברייתו של עולם הנה סנפתו בירושלים והנה הדקדוקים רבו והעולה על פולנה הוא איך שינוי לומר על בורא כל העולמים שהוא שוכן בסנפה והסנפה מקפת אותו דנודע שהוא מקיף כל עלמין אף יתבאר דיש שני בחי' בכנסת ישראל הא' הוא מה שיש לה אור מקיף והשני הוא שיש לה הארה שמאיר בה בבחי' אור פנימי ועל שם זה נקראת סנפה מצד שהיא מקפת את האור הפנימי וזהו סוד נקבה תסובב גבר ולכך נקראת שלם ע"ש ב' פעמים הק"ף שהיא מקפת את האור הפנימי ואור המקיף מקיף אותה והנה ב' פעמים הק"ף עולה ש"ע כמנין של"ם והק"ף הוא שם א"ל במילואו כנה אל"ף למ"ד שעולה קפ"ה כנודע מן ההיקף שאנו מקיפים את התיבה בסוכות להמשיך לה אורות מקיפין שמונה ע"ש א"ל מספר הק"ף ואנו מקיפין את התיבה ובידינו הלולב ועז"ה יש ג' הקפות אדם המקיף ולולב המקיף ותיבה הניקפת הקפה הא' הוא משם ס"ג הוי"ה במילוי כנה יו"ד ה"י וא"ו ה"י יוצא מנה שם ייא"י והוא מספר א"ל וא"ל במילואו הוא מספר הק"ף והקפה הב' הוא מג' שמות יה"ו יה"ו יה"ו שעולה ס"ג ומשם ס"ג יוצא ייא"י מספר שם אל נאל במילואו מספר הק"ף והקפה הג' הוא משם מ"ה הוי"ה במילואו כנה יו"ד ה"א נא"ו ה"א יוצא ממנו ג' אלפין המורים על ג' אהי' וג' אהי' מספרם ס"ג ומשם ס"ג יוצא ייא"י מספר אל וא"ל במילואו מספר הק"ף אמר הקב"ה אברהם קרא אותי יראה פי אברהם קראו יראה והיא יראה ופחד יראה הוא אותיות ארי"ה וכתוב ארי"ה שאג מי לא יירא והוא מספר רי"ו אותיות גבורה שעולה רי"ו והוא שם ע"ב משולש מספר רי"ו וזהו נייעבנר ה' על פניו נייעבנר הוא ע"ב רי"ו והוא המשכת חס"ד משם ע"ב מספר חסד ואברהם קראו פן כי עיקר בנין הנוקבא הוא מנהגבורות ושם קראו שלם ע"ש אור המקיף אותה ואור פנימי שהיא מקפת אותו לכך אמר הקב"ה אם אני קורא כדברי זה אבטל דברי זה ואם אני קורא כדברי זה אבטל דברי זה אלא אקראהו כדברי שניהם ירושלים יר"ו מספר גבורה שלם הוא ב' פעמים הק"ף והבן: לשמ"ע פתיב תורי זהב נעשה לך עם נקודות הפסוק ויש לפרש ע"ד רמז שהכנ"י מתפארת לפניי הבוב"ה בהמצות שעשתה ואומרת לפניי רבש"ע הלא עשינו לך תורי זהב והיינו שקיימנו ז' ימי הסוכות וע"ז רומז הז' הז' של זהב ואותיות ה' ב' רומזים לשבעה הקפות של הושענא רבא כמו שנודע מפתבי האר"י ז"ל שהשבעה הקפות מתחלקים לב' בחינות והיינו לבחי' ה' ובחי' ב' עי"ש עם נקודות הפסוק רומז לשמ"ע שהחג הזה הוא בבחי' נקודת הפסוק והיינו בנקודת פתח שהנקודה הזאת נקראת נקודת הפסוק כי שם פסוק מורה על תוקף החסדים

וגם נקודת פתח הוא פתח ומורה שממשם נפתחים להיות באים כל הברכות להעולם והוא בחי' המונח חכמה עילאה קדישא ושמ"ע היא בבחי' נקודה הזאת ובשם האריז"ל בכניסת היום יכוון בקדושת היום יוד קי ניו קי והוי"ה פשוטה יקוק והפל הוא בנקודת פתח ונבאר היחוד של הנקוד' הזאת ובעזרהי"ת יהי' זה להקדמה ולכלל גדול להבין סוד כמה ענינים כי הנה פתיב יפתח ה' לה את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצה יפתח ר"ל בנקודת פתח וזהו יפת"ח שיש בו אותיות פת"ח את אוצרו הטוב היינו הצדיק שנק' טוב כמש"ה אמרו צדיק כי טוב שם טוב יוצא מן ר"ת של א"ת ה"שמים ו"את ה"ארץ שממשם יוצא שם אהו"ה נכתוב בזה"ק ששם זה הוא גושפנקא דביה חתם שמיא וארעא והענין הוא כי שם אהו"ה הוא מספר טו"ב בחי' צדיק יסוד עולם אשר על ידו נעשה היחוד של שמים וארץ בחי' עולמות עליונים להארץ בחי' עולמות התחתונים וזהו את השמים לתת מטר ארצה כי כשיפתח לנו השמים.

היינו האוצר הטוב בחי' את השמים את האוצר ההוא יפתח לנו כדי את השמים היינו העולמות העליונים לתת מטר ארצה בעתו. היינו להשפיע להעולמות התחתונים והבן: והנה השפעות העליונות נקראים בשם ד"ד והענין הוא פאשר העולמות התחתונים מקבלים השפע מהעולמות העליונים הנקראים בשם ד"ד מזה נמשך שנתרבה גם בהם שיהיו מושפעים ברב טוב ושפע אבל כשהתחתונים אינם יכולין לקבל השפע מהעולמות העליונים אז אובדים גם הם רב השפע אשר להם פדמיון האשה כשהתינוק אינו יונק ממנה אז נאבד החלב מהדדים ונעשה ח"ו שני דלתי"ן ר"ל בחי' דלית בעולמות העליונים גם בחי' דלית ונעויות בעולמות התחתונים וע"ז מורים שני דלתי"ן של תיבות ד"ד ועפ"ז בןאר דברי הגמ' בברכות שאמר דוד לישראל לכו והתפרנסו זה מזה והיינו שאמר להם שימשיכו פרנסה לעצמם כמה שיעשו היחוד שיתפרנסו זמ"ז והיינו העולמות התחתונים מן העולמות העליונים ואמר לשון זה מזה שהוא משמע שגם העליונים מתפרנסים מהתחתונים והיאך יצויר דבר זה אם לא על הפנונה הנזכרת דהיינו שריבוי שפע העולמות העליונים תליא בזה שהם משפיעים להעולמות התחתונים וכשהתחתונים מקבלים מהם שפע אז מושפעים גם הם ברב שפע ומניעת קבלת ההשפעה מהם זה גורם מניעה השפעות ח"ו זה הענין מה שהעולמות העליונים מתפרנסים גם הם מהתחתונים וזהו ג"כ ענין יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק פמוןזכר בגמ': וזהו רמז מספר אותיות של הפסוק וידבר ה' אל משה במדבר סיני באנהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר שיש בזה הפסוק שבעים אותיות סוד שבעין עיטורין קדישין דעל גבי חמשין ויש שם י"ז תיבות מספר טוב שע"י הצדיק נעשה היחוד פנ"ל שהוא מיוחד הפל בשני ההי"ן עד חמשים שערי בינה וסוד שבעים אורות שהם למעלה מנ' ש"ב עם חכמה עילאה קדישא בחי' נקודת הפסוק שהוא נקודת פתח ופתח הוא צורת ו' בחי' צדיק ומורה שע"י הטוב נתיחד הפל פאשר אמרנו לעיל וזהו ג"כ ודברתם אל הסלע וגו' והוצאת להם מים מן הסלע כי סל"ע הוא מספר כס"ף סוד נקודת פתח שהנקודה הזאת היא בחכמה ונודע שממשם באו כל החסדים להעולם וכן כשצונה משה לברך את ישראל אמר להם פה תברכו את בני ישראל ואמר להם כה תברכו היינו בבחי' ד"ה אפנון דק"ש אמור הוא מנוקד בקמץ ופירושו מקור והיינו בחי' חכמה עילאה וזהו והוצאת להם מים מן הסלע היינו האותיות הפנימים של סלע כי סלע

במילואו פנה סמ"ד למ"ד עי"ן האותיות האמצעיים הוא מים ומים הוא מספר צ' סוד צדיק יסוד עולם והבן כ"ז מאוד מאוד כי לאו כל מוחא סביל דא ויה"ר שישפיע עלינו שפע מחכמה באופן שנוזף להבין סודות התורה ורמזיה ברוך ה' לעולם אמן ואמן: פ' ברכה וזאת הברכה אשר בירך משה איש האלהים ונראה דהנה יעקב אבינו בירך את השבטים לפני מותו ועשה אותם מרפכה לשם אדנ"י כמש"ה וזאת אשר דיבר להם אביהם זאת הוא בחי' מלכות קדישא כמבואר במקום אחר והוא שם אדנ"י לשון אדנות ומלכות ושם אדנ"י במילואו הוא שנים עשר אותיות פנה אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד והם פנגד שנים עשר בני יעקב.

ועשה את כל אחד מרפכה לאות אחת אבל משה רבינו עשה אותם מרפכה לשם הוי"ה ב"ה י"ב שבטי י"ה פנגד י"ב גבולי אלכסון פידוע וזהו וזאת הברכה אשר בירך משה איש האלהים שמתחילה הנה במדריגת אלקי"ם נוקבא ומשה רבינו בירך אותם ועשה אותם להיות בבחי' שם הנו"ה ב"ה מדריגת איש דיכרא וזהו איש האלהים בבחי' אלהים נעשה איש פנ"ל והבן: איתא במדרש ששים המה מלכות אלו ששים מסכתות ושמונים פילגשים אלו פתחיהן.

פי התחלות האותיות של הששה סדרים עולה בגימ' שמונים ורעים מאימתי מועד יציאות השפת נשים חמש עשרה נשים גזיקין ארבעה אבות גזיקין קדשים כל הזבחים טהרות אבות הטומאות וז"א ושמונים פילגשים אלו פתחיהן היינו התחלות האותיות: ה' שפתי תפתח וגו' כי מה שדור המדבר מיאנו לעלות מצד שאמרו פה במדבר עינינו אל המן כי לא ידעו מה הוא ובחי' ומדריגת מה אנחנו אשר הוא למעלה ממדריגת המלאכים ואיך נעלה לאכול מעבור הארץ וכן ואולי נתגשם ח"ו מצד האכילה לזה אמר משה רבינו וראיתם את הארץ מה היא פלומר כי גם אנרא דא"י מחכים ובבחי' מה הוא מה הוא דייקא: טובים מאורות שברא אלהינו רומז על הצדיקים שהקב"ה נותן בהם פח ועוז להיות מושלים בהם בעצמם וזהו אמרו בהם להיות מושלים ותיבת בהם נמשך למטה לתיבת להיות מושלים ואלו השלשה תיבות בהם להיות מושלים דבוק ויחדיו נגשים ואח"כ יש להם פח למשול גם בקרב תבל נ"א טובים מאורות היינו החכמים שמחה ואור בלבותם פי טובים מלשון בהטיבו את הנרות וזה בא מחמת שברא אלהים ויצרם בדעת בפניה ובהשכל וכח וגבורה נתן בהם להיות מושלים תחלה על עצמותם ואח"כ בקרב והם מלאים זיו פי הם הם הממשיכים חסד בעולם ע"ד משוה חסדה ליודעיה כי ה' חסדים יש פנודע והנה חסד בריבועיהן בגימ' מ"ש"ך עד"ז ה"פ ח' עולה מ' ה"פ ס' עולה ש' ה"פ ד' עולה כ' והבן: איתא במדרש שלעת תחנית המתים יקראו אותם על שמם ע"פ אלפא ביתא אברהם בנימין ועוד איתא שמי שיש בו מדת ענוה יעמוד תחלה בתחנית המתים.

ועפ"ז יבואר התרגום: הונתן פד חמא משה ענוותנותי קרא להושע בן נון? הושע פי' כי כשרצה לקראו הושע אמר פן יתרגם הושע על דבר זה כי יאמר שגרמתי לו בזה שיתאחר לעמוד בתח"ה פי מתחלה הנה התחלת שמו בה"א נעתה ביו"ד אמנם כשראה בו מדת עניות נמצא הוא יעמוד בתחלה לתחיה ואז קרא אותו הושע והבן: במדרש הנפטר מחבירו אל יפטר אלא מתוך דבר הלכה ומאי הלכה יחיד ורבים הלכה כרבים.

עכ"ל המדרש פ"א כי שם של שמירת הדרך הוא יוה"ך הינצא מן ס"ת מפסוק פי מלאכיו יצנה לך. והם ר"ת של י"חיד ו"רבים ה"לכה פ"רבים שהוא ג"כ שם זה: קול ה' יחיל מדבר יחיל ה' מדבר קדש דהנה הדיבור של מילי דעלמא נקרא קול והדבור שמדברין דברי תורה נקרא קול ה' והפ"י הוא פ"ה.

קול ה' היינו התורה יחיל לשון המתן כמו ניחל עוד שבעת ימים דהיינו התורה המתן על המדבר אותה. יחיל ה' מדבר קדש פלומר המתן ה' מדבר קדש על המדבר את התורה שיהיה דיבורו קדוש: בגמ' א"ר ר' אלעזר בן עזריה יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין וכו' דכתיב עני' ושכונת ולא מיין מיתביי שכור מקחו מקח וכו' פללו של דבר וכו' אלא שפטור מן התפלה מאי יכול אני לפטור דקאמר נמי מדין תפילה עכ"ל הגמ'.

וקשה על לשון ראב"ע דהנה ליה למימר אנא מדי"ן תפילה קא אמינא מאי לשון נמי דקאמר ועוד קשה שאם היה סברת ראב"ע לפטור את העולם מן הדין מחמת שכרות לא היה ליה למימר אלא סוף הפסוק שכונת ולא מיין אמאי מייתי תחלת הכתוב עניה וי"ל ע"פ דאי בגמ' שלשה מעבירין ע"ד ועל דעת קובנו וחד מינייהו עניות למאי נ"מ למיבעי רחמי נמצא מ"ש ראב"ע יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין דכתיב עניה ושכונת ולא מיין פנונתו היה למיפטר מפל המצות מחמת עניות ומן התפילה מחמת שכרות אבל המקשה לא הבין פנונתו וסברת המקשה היה שפנונת ראב"ע לדייק מן שכונת ולא מיין שכל העולם פטורין מן הדין ומשום זה הקשה הלא שפור חייב בכל המצות חוץ מן התפלה ותיגרץ ראב"ע מאי יכולני לפטור דקאמר נמי מדין תפלה פ"י מה שאני מייתי סוף הפסוק שכונת וגו' פנונתי ג"כ לפטור מדין תפילה כי מפל המצות הנה פטורין מן הדין מחמת עניה והבין: בגמ' לא לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב שבהם בנות ישראל יוצאות בכלי לכן שאולות שלא לביישאת מי שאין לו ואיתא עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם וכ"א מראה באצבעו שפנונתו ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה וגו'.

ועוד איתא בגמ' עתיד הקב"ה לעשות לכל צדיק מצדיק מדור בפני עצמו כדי שלא יהא אחד נכונה מחנפתו של חברו ולכאורה שני המאמרים סתרי אהדדי ותיגרץ מ"ש הגמ' עתיד הקב"ה לעשות מדור וכו' קאי על עוה"ב עולם הנשמות שהשכר טוב שנותן השי"ת לכל צדיק בג"ע הוא רק לפי מעשיו בעוה"ז ולפיכך עשה הקב"ה לכל צדיק מדור בפ"ע זו למעלה מזו לפי מעשיו בעוה"ז אחד גדול מחברו.

כן השגת כל צדיק בעוה"ב אחד גדול מחברו במדור אחד ואם יהיו כולן במדור אחד ויראה הצדיק אשר השגות השני יותר גדול ממנו יקנא אותו. היינו אע"פ שאין שם שום קנאה ותחרות.

לא שיקנא אותו על גודל השגתו רק שיקנא אותו מפני מה לא עבד הוא את השי"ת בעוה"ז בעבודה כזאת אבל לימי המשיח יהיה לכ"א השגה גדולה לא מצד עצמו ומעשיו ואפילו מי שיהי' ראוי מצד מעשיו להשגה זו יסיר ממנו השי"ת השגתו שיש לו מצד מעשיו וכל השגתו יהי' רק מחסדי האל אשר כ"א בשנה מראה באצבעו הנה אלהינו זה וזהו שאמרה הגמ' עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם.

פי מחול הוא בעיגול פלומר שפולם יעמדו בעיגול וקוב"ה כביכול נקודה האמצעית של העיגול וכ"א מראה באצבעו הנה אלהינו זה פלומר שיהיה לכ"א השגה גדולה בשנה וההשגה ההוא תהיה מחסדי האל ית' לא לפי מעשיהם וזהו פוננת הגמרא לא היו ימים טובים לישראל כט"ו בא"ב ר"ת באלפא ביתא ואות ט"ו שבא"ב הוא אות סמ"ך שהיא עגול רמז שיעמדו פולם בהשגה אחת שבהם בנות ירושלים יוצאות בכלי לכן שאולות.

ר"ל שפולם יהי להם השגה אחת. לא לפי מעשיהם רק מחסדי האל פדי שלא לבייש את מי שאין לו ואע"פ שהגמרא פוננה אל דבר אחר אבל התורה פפטיש יפוצץ ואולי גם לזה רמזה הגמרא: ואכלו בשעריה ושבעו וקשה האי בשעריה מותר אכן הענין הוא כי הנה עיקר נתינת הצדקה לעניים אין הפוננה שיתן להעני כ"כ שישבע העני מנתינתו.

כי הוא מן הנמנע רק השביעה לעני הוא מאת השי"ת לבדו רק בכל דבר צריך להיות מקודם אתערוותא דלתמא והשי"ת ברחמיו רצונו תמיד להשפיע לברואיו כל טוב ובעבור זה צריך אתערוותא דלתמא לפתוח השער של השפע וז"פ הפסוק ואכלו בשעריה אם פוננתה עם הצדקה מה שאתה נותן להם לאכול בשעריה דהיינו שתפתח את השער של השפע.

ושבעו אז יהי לעניים שביעה מרחמי השי"ת כנ"ל וזהו פתוח תפתח וגו' האי אתה הוא מלשון עם כלו' עם פתיחת ידיה שאתה פותח לצדקה לעניים תפתח אתה שער ההשפעה שישפיע להם השי"ת כפי צרכם.

וכבר דברנו מזה בפ' תרומה ע"פ ויקחו לי תרומה כו' ע"ש: חכמים המה להרע ולהיטב לא ידעו. דהנה איתא ע"פ להרע או להיטב.

אוכל להטיב לא אוכל להרע וזהו פוננת הנביא חכמים המה להרע פ"י שרצונם לקנות שלומות עם מדת להרע היינו שלא יאכלו וע"י התעניות והסיגופים המה רוצים לקנות השלומות ולהטיב לא ידעו פ"י להטיב שיאכלו וע"י יקנו שלומות זה לא ידעו והבן: פה אמר ה' אלהי ישראל שימו איש חרבו על ריכו וגו' פירש"י והיכן אמר זוכח לאלהים יחרם כף שנוי במכילתא ע"כ פירש"י והנה מה הי' קשה לרש"י והיכן אמר הלא משה רבינו אדון כל הנביאים אמר פה אמר ה' ובודאי פן שמע מפי הגבורה ותו קשה הלא במכילתא איתא להקפוד ע"פ זה וז"ל לא היו דברים מעולם ומשה בדה מלבדו והענין הוא.

פי אי' בכמה מקומות החילוק שבין משה רבינו ע"ה לשאר נביאים שכל הנביאים נבאו בכה ומשה נבא בזה הדבר ולהבין החילוק שבין הלשון פה לזה הדבר. פי משה רבע"ה העיד הפתוב עליו פא"פ אדבר בו שראה נבואתו באספקלריא המאירה ולא הי' שום דמיון בנבואתו.

רק דיבר עם השי"ת כביכול כאשר ידבר איש אל רעהו ולכן אמר נבואתו בלשון זה הדבר. פי אותו הדבר אמר לו הקב"ה בפירוש אבל כל הנביאים דברו באספקלריא שאינה מאירה רק כמו דמיון פי' שהי' מדמה מילתא למילתא וע"ז הי' קשה לרש"י וז"ל כאן ע"פ פה אמר ה' דהיינו שלא שמע נבואתו בפירוש רק שהיה מדמה מילתא למילתא והיכן אמר פירוש לאיזה דבר הנה מדמה משה.

ואמר רש"י ו"ל לדיבור זובח לאלהים יחרם. לכן שפיר הביא פירוש המכילתא כי זה גם כן הנה קשה להמכילתא שפאן אמר משה בלשון כה ולא בלשון זה הדבר אלא לא היו דברים מעולם דהיינו שלא הי' הדיבור פאן בפירוש אלא משה בדה מלבדו פי' שהי' מדמה מילתא למילתא כנ"ל והבין: במדרש וישתחו ארצה שבע פעמים למה שבע ע"ש כי שבע יפול צדיק וקם ד"א למה שבע אמר לו הוי רואה א"ע פאלו את נתון לפנים משבעה קונקלין ויושב ודן ואני נידון לפניך ואת מתמלא עלי רחמים א"ר חנינא בר' יצחק לא זו משפטם והולך משפטם והולך עד שהכניס מדה"ד למדה"ר.

עכ"ל המדרש. פי כל אדם מחויב לעבוד את השי"ת באלו השבעה מדות א' אהבה לאהוב את השי"ת ואת תורתו ומצותיו בכל נפשו ולעשות צדקה וג"ח ב' יראה ליראה ממנו ית' ג' תענוג היינו שיהיה מפל עבודתו תמיד תענוג לו ית' ד' ניצוח ה' הודיה היינו שיודה להשי"ת תמיד על כל ניסיו וישועותיו ו' חי עולמים היינו לקשר כל העולמות להשי"ת שיתן להם חיות ובעבור זה נקרא הקב"ה חי עולמים שהוא מחיה את כל העולמות זו מלכות פי' שיראה תמיד בעצמו אם עשה איזה עבודה ולא ירגיש בעצמו שהמליך עליו השי"ת בכל גופו ובכל איבריו וגידייו אין עבודתו נחשבת לכלום רק יראה כ"א שיעשה עבודתו בהתלהבות והתחזקות גדול ושירגיש שהמליך עליו ממה"מ הקב"ה על כל גופו וכל איבריו וכל עבודתו לא יהיה רק לה' לבדו.

אבל מי שממליך ח"ו עליו המלכה חיצונית ר"ל אזי נפלו ח"ו השבעה מדות אלו בהשכיחה ר"ל והחכם במחזין גדלות שלו מעלה אלו הז' מדות מהשכיחה לשמי רום וזהו למה שבע ע"ש פי שבע יפול צדיק וקם פי' החכם בנפילתו למיחזין דקטנות עבור זה בהתחזקות למוחזין דגדלות הוא מקים השבעה נפילות למעלה לשמי רום.

ד"א הוי רואה א"ע פאלו את נתון לפנים משבעה קינקולין וכו' פי' שיעקב עלה למעלה לפנים מז' קינקילין היינו לעולם החירות ושם לא היה לעשו הרשע שלטה עליו א"ר חנינא בר' יצחק לא זו משפטם והולך משפטם והולך עד שהכניס מדת הדין למדה"ר פי' שר"ח בר"י אמר שעוד גדול מזה היה עבודת הקודש של יעקב אע"ה שאברהם הי' מדת חסד ויצחק היה בחי' דין ויעקב בחר שבאבות היה לו אלו השני מדות של אברהם ויצחק היינו חסד וגבורה ולפיכך צורתו של יעקב חקוקה תחת פסא הפכוד והכניס מדה"ד למדה"ר פי' שהיפך הדינים לרחמים גמורים: כל דבר הבאה לידי חימוץ אדם יוצא בה ידי חובת מצה וכל דבר שאין בא לידי חימוץ אין אדם יוצא ידי חובת מצה.

פי העיקר העבודה החשובה באדם הוא פשעובד את השי"ת רק אפי' בדברי ארציו ומעלה אותם לה' אבל מי שאינו עובד להקב"ה רק בדברי תורה ותפילה לחוד אין עבודתו כ"כ חשובה לפני המקום וזהו כ"ד הבאה לידי חימוץ שייכול אדם לעשותה בשביל תאוות הגשמיות או תאוות עולם אדם יוצא בה ידי חובת מצה פשעושה הדבר שהוא ואין מחשבתו נוטה בזה לתאוות העולם רק לה' לבדו יוצא בה ידי חובת מצה וכ"ד שאין בא לידי חימוץ היינו שעבודתו הוא רק בתורה ובתפילה לחוד וכינצא בהם אין יוצא בה ידי חובת מצה והבין: ואבנא היום אל העין פירש"י היום יצאתי והיום באתי מפאן שקפצה לו הדרה ולכאורה מנין לרש"י שקפצה לו הדרה היכי מוכח מהקרא זאת.

שָׁמָא יֵצֵא אֱלִיעֶזֶר זֶה כַּמָּה יָמִים וַי"ל דְּהֵנָּה אֵיתָא בִּס' קַבְלָה שְׁהֶשֶׁם שֶׁל קַפִּיצַת הָאָרְצַי הוּא אַהוּ"ה וְהוּא ר"ת שֶׁל "אַת הַשְּׁמַיִם" וְנָאֵת "הָאָרְצַי וְהַר"ת שֶׁל "נְאֻבּוּא הַיּוֹם" אֵל "הָעֵינַי הוּא ג"כ שֶׁם הַנָּ"ל אַף עַדִּינַן צְרִיכִים לְמוֹדְעֵי אִם קַפְצָה לּוֹ הַדְרָף אוֹ אִם הוּא קַפֵּץ לְהַדְרָף אַף שְׁהֶשֶׁם שֶׁל קַפִּיצַת הַדְרָף הוּא בְּיִשְׂרָאֵל הַיּוֹצֵא מֵר"ת א"ת הַשְּׁמַיִם ו"אֵת הַאָרְצַי וְכָאֵן הֶשֶׁם שֶׁל ו"אֻבּוּא הַיּוֹם א"ל ה"עֵינַי הוּא לְהִקְפָּה וְהֵא"ה מִכָּאֵן מוֹכִיחַ רַש"י שֶׁקַּפְצָה לּוֹ הָאָרְצַי פִּי שֶׁהָאָרְצַי קַפְצָה אֵלָיו: פֶּאֶשֶׁר דָּבָר ה' בְּיַד מֹשֶׁה לּוֹ הֵנָּה לְהַבִּין הַלְשׁוֹן בְּיַד מֹשֶׁה הֵיךְ לּוֹ לְכַתּוֹב פֶּאֶשֶׁר דָּבָר ה' אֵל מֹשֶׁה וְאִי בְּתַקּוּנַי הַזּוֹהַר קְשָׁרְטוּטֵי דִּינֵין עַל הַיָּדִים נִרְשָׁם כָּל מַעֲשֵׂה אִישׁ וְתַחֲבוּלוֹתָיו וּמֹשֶׁה רַבֵּעַ"ה הֵיךְ לּוֹ כ"כ הַזְּדַפְכוֹת הַגּוּף עַד שֶׁכָּל הַתּוֹרָה הֵיךְ רְשׁוּם בְּשֵׁתֵי יָדָיו תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַע"פ וְאִם לֹא הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חוֹטְאִים בְּעֶגְלָה לֹא הֵיךְ צָרִיף מֹשֶׁה רַבִּינוּ לְקַבֵּל הַלּוּחֹת כִּי עַל שְׁנֵי יָדָיו הֵיךְ נִרְשָׁם כָּל הַתּוֹרָה כְּנֹלָה וְזֶהוּ פִּי הַפְּסוּק פֶּאֶשֶׁר דָּבָר ה' בְּיַד מֹשֶׁה שֶׁכָּל דְּבוּרֵי ה' הֵיךְ נִרְשָׁמִים עַל יַד מֹשֶׁה וְאִם הֵיךְ נִרְשָׁם הַתּוֹרָה עַל ב' יָדָיו שֶׁל מֹשֶׁה לֹא הֵיךְ פָּח לְהַס"א לְעוֹלָם אַף מַחֲמַת חֲטָאת יִשְׂרָאֵל הָיוּ יָדֵי מֹשֶׁה כְּבָדִים וְנִקְחוּ אֶבֶן וַיְשִׁימוּ תַחֲתָיו פִּי הֵיךְ צָרִיף לְיִקַּח אֶבֶן הַיָּינוּ הַלּוּחֹת תַּחֲתָיו פִּי תַחַת הַיָּדִים וְאֶהָרֵן וְחֹר תִּמְכוּ בְּיָדָיו מְזָה אֶחָד וּמְזָה אֶחָד.

פִּי שֶׁהָיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְרָצוּ בְּהַזְדַּפְכוֹתֵם לְסַמּוֹף יָדֵי מֹשֶׁה מְזָה אֶחָד וּמְזָה אֶחָד פִּי שֶׁיִּהְיֶה נִרְשָׁם עַל שֵׁתֵי יָדָיו שֵׁתֵי תּוֹרוֹת תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַע"פ אַף מַחֲמַת הַתְּגַבְרוֹת הַחֲטָא הֵיךְ צָרִיף לְקַבֵּל הַלּוּחֹת וְהָיוּ יָדָיו אֲמוּנָה עַד בּוֹא הַשְּׁמַשׁ פִּי עַד שֶׁיָּבוֹא הַגּוֹאֵל ב"ב כְּמֵאֵמֶר הַכָּתוּב לְפָנָי שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שָׁמוֹ וְאִז כָּל הַתּוֹרָה יִהְיֶה נִרְשָׁם ע"י מֹשֶׁה וַיַּעֲבִיר ה' אֵת רוּחַ הַטָּוֶמְאָה מִן הָאָרְצַי וּמִלְאָהּ כָּל הָאָרְצַי דַּעַה וְזֶהוּ כְּשֶׁחָלָה ר' אֱלִיעֶזֶר אָמַר אוֹי לְכֶם שֵׁתֵי זְרוּעוֹתַי שֶׁהֵם כְּשֵׁנֵי תּוֹרוֹת שֶׁהֵיךְ לִר' אֱלִיעֶזֶר כ"כ הַזְּדַפְכוֹת הַגּוּף עַד שֶׁהֵיךְ שְׁנֵי זְרוּעוֹתָיו שְׁנֵי תּוֹרוֹת כְּנ"ל וְהַבֵּן: אִתָּם נִצְבִּים הַיּוֹם כְּנֹלְכֶם גּוֹ' מַחוּטָב עֲצִיף עַד שְׁנָאֵב מִיָּמֶיךָ.

הֵנָּה מַה עֵנִין שְׁנֵי הַמְּדַרְיגוֹת שֶׁדִּבְרַת עֲמָהֶם מֹשֶׁה מִי הוּא בֵּין שְׁנֵיהֶם הַדְרָגָה הַיּוֹתֵר חֲשׁוּבָה אַף הָעֵנִין הוּא חוֹטָב עֵץ הוּא הָעוֹבֵד אֵת ה' בְּסִיגוּפִים גְּדוֹלִים בַּח' חוֹטָב עֵץ דְּרָגָא הַתְּחַתּוֹנָה וְשׁוֹאֵב מִים הוּא בַּח' הָעוֹבֵד הַשּׁוֹאֵב מֵיַן עֵילָאִין בְּשֶׁכְּלוֹ בַּח' הַיּוֹתֵר גְּדוֹלָה וְעַם אֵלוֹ שְׁנֵי הַמְּדַרְיגוֹת דָּבַר מֹשֶׁה: אִי בּוֹזֵה"ק פ' נח אָמַר ר' אֶחָא פַּד חֲטָא אָדָם קַדְמָאָה הֵיךְ כָּל הָעוֹלָם בְּסַפְנָתָא עַד דְּהִקְרִיב נח קָרְבָן לַה' וְכֵן אֵיתָא בּוֹזֵה"ק לְקַמְן ע"פ נִירַח ה' אֵת רֵיחַ הַנִּיחֹחַ עֵי"ש.

וְקִשָּׁה מְדוּעַ לֹא הִקְרִיב נח קָרְבָנוֹת קוֹדֵם הַמַּבּוּל וְהֵיךְ מְכַפֵּר עַל בְּנֵי דוּרוֹ וְכֵן הַקִּשָּׁה רַב אֶחָא בְּעֲצָמוֹ שָׁם וְכִי נח שֶׁהֵיךְ צְדִיק מְדוּעַ לֹא הִצִּיל מִמִּיתָה אֵת כָּל בְּנֵי דוּרוֹ וְתִירַץ כִּי לֹא הָיוּ אִז בְּנֵי דוּרוֹ מְקוּשָׁר בְּאֵילָנָא דְחַי"י ע"ש וְא"כ קִשָּׁה קוֹשְׁיָא הַנָּ"ל הֲלֹא ע"י קָרְבָנוֹת הֵיךְ בִּיכּוּלֵת בְּיַד נח לְהִצִּיל אֵת כָּל בְּנֵי דוּרוֹ מִמִּיתָה אֶבֶן הָעֵנִין הוּא דְּהֵנָּה כְּתִיב בְּפָסוּק כִּי הִשְׁחִית כָּל בְּשָׂר אֵת דְּרָכּוֹ עַל הָאָרְצַי וְנִדְרָשׁוּ חַז"ל אַף בְּהֵמָה חַיָּה וְעוֹף בְּזָקִין לְשִׂאֵנָן מִיַּן א"כ לֹא הֵיךְ דִּיעָה לְנַח אֵיזָה בְּהֵמָה כְּשֶׁרָה לְהַקְרִיבָה כִּי כֵן פָּסַק הַרְמְב"ם ז"ל אִם יִתְעַרֵּב רוֹבֵעַ א' אִפִּי בְּתוֹף אֶלְף לֹא בְטַל וּפּוֹסֵל אֵת כְּנֹלָן מִלְּהַקְרִיבָה וּלְפ"ז הָיוּ אִז כָּל הַבְּהֵמוֹת פְּסוּלִין מִלְּהַקְרִיב א' מִהֵן קָרְבָן כִּי הַתְּעַרְבוּבוֹת הֵיךְ בְּכָל הָעוֹלָם אֲמָנָם כְּשֶׁבָּאוּ מַעֲצָמָם אֵל הַתִּיבָה וְכָל שֶׁהִתִּיבָה קוֹלְטָתוֹ הֵמָּה הָיוּ מִהַפְּשָׁרִים וְלָכֵן מִהֵם לְקַח נח אַחֵר

המבול להקריב קרבן לה' אבל קודם המבול היו פולן פסולין להקרבה מפני התערבות האיסור פנ"ל ולפ"ז נוכל לפרש דברי הזוה"ק שלא יהיה סותרים דחו"ל ע"פ פי מלאה הארץ חמס ודרשו חז"ל לא נחתם גז"ד כ"א בשביל הגזל ובזוה"ק מבואר להיפך במה דאי' שם פי לא נחתם גז"ד רק בשביל זנות ולפי דברינו הנ"ל אפשר לומר שזה פוננת הזוה"ק דהנה באמת לא נחתם גז"ד אלא מחמת החמס אשר בכפיהם דברי חז"ל.

אף אם היה אז נמצא לנח בהמה פשרה. להקרבה היה מכפר עליהם לקרוע מהם הגז"ד ולקשר אותם באילנות דחיי אף מחמת הזנות שהיה תערובות בעולם ולא היה ידוע לנח איזה בהמה פשרה להקרבה לזה לא הקריב קרבן קודם המבול וזה פוננת הזוה"ק שלא נחתם גז"ד אלא בשביל זנות פנ"ל ושניהם לדבר אחד נתפוננו והבין: מה שהקשו הקדמונים מ"מ לא מל אאע"ה א"ע טרם שנצטווה מפי הגבורה הלא אמרו חז"ל שקנים אברהם אבינו את כל מצות התורה ואפילו דקדוקי סופרים וא"כ מדוע לא עשה המצוה הזאת בעצמו מבלי צוות ה' עכ"ל והנה צריך לדעת מנין בא לו הידיעה לאאע"ה להבין את התורה"ק טרם שניתנה פי לא היה בשני האלפים הראשונים שום התגלות התורה רק סודות ויחודים עליונים ואח"כ כאשר נמסר לנו התורה"ק ע"י משה רבינו במעמד הר סיני הנק' תורה שבכתב אז נתגלה לנו דקדוקי מצות ע"י לבושי התורה הנק' פרד"ס וע"י י"ג מדות אשר נמסר לנו בע"פ וזהו נק' תורה שבע"פ אכן שורש הדבר פי אאע"ה מאז הפיר את הבורא ב"ה וב"ש שיעבד נפשו ורוחו ונשמתו לעבודתו ית"ש שלא לעשות שום תנועה קלה באחד מאבריו להנאת עצמו וכל פוננתו היה לעשות נ"ר ליוצרו ועי"ז נתקשרו כל הרמ"ח איבריו בשורש העליון להיות מרפכה לשכינה הק' וע"י האיברים השיג את כל מצות התורה פי רמ"ח איברים של אדם הם רמ"ח מ"ע ושס"ה גידיו הם מצות ל"ת וע"י כל אבר ואבר נגלה לו שורש המצוה השייך לאותו אבר ולזה קודם שפ"ל א"ע לא נתגלה לו שורש מצות מילה פי עדיין היה אז האבר מכוסה ואח"כ כאשר חתם את הערלה אז ראו עיניו שורש המצוה הזאת ע"י אבר השלם והבין ועפ"ז נוכל לפרש הפסוק וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחוט את בנו ולכאורה תי' וישלח אברהם את ידו הוא למותר ולא היה צריך לכתוב רק ויקח את המאכלת ועוד איך שייך ענין שליחות אצל יד הלא הדבר תלוי ברצון אדם לעשות עם איבריו פרצונו אף הפי' הוא כאשר אמרנו פי כל עשיות של אאע"ה לא היה להנאת עצמו בלתי לה' לבדו ובהו נתקשרו כל רמ"ח איבריו לעבודתו ית' והנה כאשר רצה אאע"ה להעלות את יצחק בנו עולה לה' וזה לא היה רצון הבורא רק להעלותו ולא לשחטו לכך היה צריך אאע"ה לכסף את ידו לעשות שליחותו וזהו וישלח והבין: אעשה לו עזר פנגדו.

הענין הוא פמבואר בזוה"ק כאשר עלה ברצונו הקדום לברוא את העולם היה בשביל שיהיה לו תואר מלך כו' וכבר ביארנו מזה ע"פ ה' מלך גאות לבש עיי"ש לפיכך צריך כ"א לשעבד כל הרמ"ח איבריו לעבודתו ית"ש להמליך עליהם ממה"מ הקב"ה וזהו ענין מרפכה של מטה פי עי"ז יהיה אדם מרפכה לשכינתא קדישא ובעשיותו איזה מצוה בדו"ר בשם כל ישראל אז הוא מעורר ג"כ לכות ישרא' לעבודתו ית"ש פי הרמ"ח איבריו הם מקושרים ברמ"ח מ"ע כ"א בשורש שלו פנודע אמנם צריך כל האדם להתבונן בנפשו אם עבודתו היא תמה מבלי הסתת היצר חלילה לבל יפול מן הדביקות ע"י טירדת וסיבת הזמן פי אז בניקל יגיע אליו עצת היצר חלילה להכשילו וכמאמר

חז"ל עבירה גוררת עבירה וגם אמרו עבר עבירה ושנה נעשה לו פהיתר והוא לא יבין כל זאת כמ"ש כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו והעצה היעוצה לזה להסתכל במי שפנגדו היינו אם יראה באדם אחר שעושה איזה דבר שלא פהוגן יחשוב גם הוא בדעתו מ"מ הזמין ה' לפני לראות הדבר הזה אם לא פי הנגע הזה נוגע בקירות הבית שלי ומחמת הסתת היצר טח עיני מראות וישוב אל ה' וירחמהו ויבנה יגרום הפעולה להשני היינו פנגדו לעורר לב השני בתשובה פי עיקר הפעולה של התשובה שלו הנה ע"י פנגדו והבן ועפ"ז י"ל הפסוק פי תראה שור אויבה או חמורו תנעה השב תשיבנו לו דהיינו כשתראה נפש הבהמיות של אויבה תועה מדרך האמת אז ישוב הוא בעצמו אל ה' פנ"ל ויצמח מזה טובה גם להשני לעורר לבו בתשובה וזה השב תשיבנו לו והבן: אמר אויב ארדוף אשיג אחלק שלל דקשה להבין על חזק הבטחון הזה של האויב אשר בנודאי יצליח במלחמה.

הלא פן יתחזק הצד שפנגדו אבל תוכן הענין הוא דהנה פתיב ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים ודרשו חז"ל שרפיו ידיהם מד"ת ועי"ז הי' בכח קליפת עמלק להרע להם וקשה מדוע תפסו חז"ל עזיבת התורה בלשון רפיון ידים הלא עיקר קיום התורה והמצוות הוא בלב כמ"ש והיו הדברים האלה על לבבך.

ולתקוף ח"ו מקונן עליהם הנביא השמן לב העם הזה אבל שורש הדבר הוא דהנה פתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ דאית בהון כ"ח אותיות אשר בהם ברא הקב"ה את השמים ואת הארץ והמה מספר שני פעמי' י"ד דהיינו יד הגדולה ויד החזקה ואי' בזה"ק אסתפל באורייתא וברא עלמא וכן דרשו חז"ל ע"פ יום הששי פי נתחזקו שמים וארץ בעת קבלת התורה ביום הששי בסיון במעמד ה"ס וגם אמחו"ל בראשית בשביל ראשית וכו' ועפ"ז יבואר הפסוק פח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים פי ע"י שנתן להם התורה"ק נתחזקו שמים וארץ אשר נבראו באותיות מספר כ"ח פנ"ל ובשביל זה חזק ידי עמו דהיינו יד הגדולה ויד החזקה לתת להם נחלת גוים אמנם ח"ו כאשר יעזבו את התורה אז נאמר וילכו בלא כ"ח לפני רודף ופגע בהם קליפת עמלק הנק' ג"כ ראשית שנ' ראשית גוים עמלק וזהו פונת חז"ל שרפיו ידיהם מד"ת דהיינו השני ידים יד הגדולה ויד החזקה מספר כ"ח אותיות הנ"ל אז ויבוא עמלק והנה פתיב פי יד על פס זה מלחמה לה' בעמלק מדור דור.

פבר פירשנו בכמה מקומות סוד מלחמת עמלק פי כל איש הישראלי צריך ללחום מלחמה זו ולמחות שורש הרע ומר קליפת עמלק הטמון בקרבן מיום הנוולדו כמ"ש פי רע ומר עובד את ה' מ"ר הוא מספר עמלק וזהו הקליפה המטמא בלילות ר"ל אשר שרשו הוא רל"י ויעקב אבינו ע"ה הי' בכחו לבטל קליפה זו כמחו"ל ע"פ פחי וראשית אוני ולכן ר"ת רל"י הוא "רחל" לאה "יעקב ולעתיד לבוא כאשר יתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה.

אז יתבטל קליפת עמלק ויתהפכו מן מ"ד לר"ם וע"ז נאמר רם על כל גוים ה' וזהו ג"כ פוננת המקנה דהיינו שיעור המקנה מ"ם סאה והסאה ששה קבים ס"ה מספר ר"ם פנ"ל. וע"פ הפוננה הזאת יטהר נפשו מטומאתו כאשר יבוא אל תוף המים דהיינו חסדים עליונים ואז יתהפך מ"ר לר"ם פנ"ל והנה עיקר מחיית עמלק אשר יהיה לעתיד ב"ב

וניתגלה מלכותו לעין כל ויתרומם קרן ישראל יהי ע"י יד השלישי הנק' יד הרמה פי' דוע
לי"ח.

ויה' הצירוף מן ג' פעמים יד מספר מ"ב סוד שם מ"ב הקדוש אשר ע"י יוריד השי"ת טל
של תחי' ויחז' בו את המתים אבל לע"ע אין בכחנו להשתמש בשם זה כ"א לעתים וזמנים
ידועים וכאשר עשה ה' נסים לישראל בהוציאם מארץ מצרים כמ"ש וב"י יוצאים ביד
רמה היינו על ידי יד השלישי הנק' רמה פן מסר ה' סודו ליריאי ונתן פת להשתמש
בשם זה לעתים וזמנים ידועים כמו אליהו ואלישע אשר עשו נסים לשנות הטבע
ולהחיות מתים ולעשות נסים למעלה מהטבע ועפ"ז נוכל דברי הגמ' ר' יוחנן חלש על
לגבני' ר' חנינא לבקרו א"ל חביבין עליך יסורים א"ל לא הן ולא שקרן א"ל הב לי ידך
ויהב לי ידי' ואוקמי ומקשי הש"ס וליקום ר' יוחנן לנפשי' ומשני אין חבוש מתיר עצמו
כו' עכ"ל הגמ' והנה הדברים סתומין מאוד להבינם כפשוטו השאלה והתשובה וגם למה
דווקא א"ל הב לי ידך וכי ע"י אחיזת היד תמשוך אליו הרפואה מן השמים אם לא ע"י
תפלה ותחנונים.

אבל שורש הדברים כאשר ביארנו לעיל אף נקדים עוד לבאר ענין יסורים של אהבה
פי' יש בזה שני דרכים א' אשר צריך כל איש הישראלי לדבק נפשו באהבת הש"י
ובתורתו הק' כמ"ש חז"ל איזהו יסורים של אהבה כל שאין בו ביטול תורה וביטול
תפלה וזה יהיה שָכְרו בעוה"ז לעבד את ה' מתוך הרחבה גדולה כמחז"ל כל המקנים
את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר והנה עניות ר"ל נק' יסורים גדולים כדאמרין
בגמ' כל יסורים ולא יסורי עניות וגם אמרין גדול נסיוני עושר מנסיוני עוני עושר
שמור לבצעו לרעתו דהיינו לנטותו מדרך התורה והמצוות ח"ו פי' ע"י עשירות יכול
האדם בנקל למלאות תאוותו מתענוגי העוה"ז אבל כשהצדיק עמד בנסיון לקבל היסורים
באהבה והוא לקיים את התורה מעוני לבל יהיה בו ביטול תורה ותפלה ח"ו אז יהיה
שָכְרו בעוה"ז לעמוד ג"כ בנסיוני עושר ולקיים את התורה מתוך הרחבה גדולה.

ועפ"ז יש לפרש דברי חז"ל שָכְרו מצוה מצוה ונלא שָכְרו מצוה בהאי עלמא ליפא ולפי
דברינו הנ"ל ניחא וזהו מ"ש חז"ל אצל הצדיקים תחלתן יסורין וסופן שלנה דהיינו
נסיוני עושר פנ"ל: עוד יש דרך גבוה מאוד בעניני יסורים של אהבה אצל המקבלים
עליהם יסורים מתוך אהבת ישראל ועי"ז מקשרים אהבת ישראל לאביהם שבשמים
ביחוד גמור ואז נתבטלו כל הדינים קשים ע"י יסורים הנ"ל כי הוא מעורר בחי'
השלישית הנק' יד הרמה פנ"ל וזהו ששאל ר' חנינא את ר' יוחנן על איזה דרך הוא קבלת
היסורים שלו אם לקבל שָכְרו דהיינו שָכְרו מצוה פנ"ל או בשביל טובת ישראל להמתיק
הדינים בשרשם ולהמשיך על כו"י שפע וברכה וחסים ממקור העליון ע"י יד השלישי
פנ"ל וע"ז השיב ר' יוחנן לא הן ולא שקרן רק גודל פנונתי לחבר ולייחד אהבת ישראל
לאהבת הבוב"ה וכנ"ל ולזה נתחכם ר' חנינא ועשה היחוד הגדול והנורא ע"י אשר קבל
לעצמו היד של ר' יוחנן להיות אצלו ג' ידים דהיינו יחוד של שם מ"ב הק' פנ"ל ואז
יהיה פת בידו לשנות הטבע מדין לרחמים גמורים ואשר אמרו אין חבוש וכו' כמאמר
ז"ל ע"פ ויעזור לו אבישי בן צרויה עזרו בתפילה ולא היה פת ביד דוד לבדו ללחום נגד
הפלישתים פי' אין חבוש וכו' ומעתה נחזור לענין הראשון פי' כל איש הישראלי צריך

ללחום מלחמת ה' צבאות ולמחות שורש עמלק הטמון בקרבו וכאשר ידבק נפשו בדרך התורה והמצוות אז ישמור אותו ה' מכל דבר טמא ר"ל כמאמר חז"ל תורה אגניא מגנא והשמירה הוא ע"י אותיות השניות מן השורש דהיינו עיקר שורש עמלק המטמא ר"ל הוא רל"י והשמירה הוא האותיות הסמוכה להם דהיינו שמ"ך וזהו פוננת הפיטון שמך מעולם עובר על פשע דהאותיות שמ"ך חופף כל היום על האותיות רל"י לבל יקרב אל האדם להפשיע אותו בטומאת קרי ח"ו וזהו שתקנו חז"ל לומר בזמירות בליל שבת מש"ך חסדך ליודעיה אל קנא ונוקם פבר פירשנו בזה מדוע לא פתיב אל רב חסד עיי"ש אמנם גם לפי דברינו הג"ל מתנרץ שפיר דהיינו אותיות שמ"ך השומרים את ישראל ברוב חסדי ה' לבל יזיק אותם הקליפה רל"י השוכן בקרבה פנ"ל ולכן תקנו חז"ל להניח אצבעו הנק' אמה על מזוזות הבית בעת בואו הביתה ובעת צאתו מביתו החוצה וגם בלילה קודם השינה יניח אצבעו על השם שד"י הנרשם על המזוזה ויאמר שדי ישמרני מכל דבר רע כ"ז הוא ע"פ הפנונה הג"ל כי כאשר יחבר מספ"ר אמ"ה אל השם שד"י יהיה בין הכל מספר שמ"ך פנ"ל ועי"ז ישמר ה' אותו מכל מכשול וזהו פ"ה הפסוק אמר אויב ארדוף וכו' אחקלך שגלל כי האויב הוא היצה"ר שם בטחוננו כאשר יחלק שגלל הוא גי' שמ"ך פ"ה שיסיר השמירה ממנו ויהיה נשאר השורש שלו רל"י הוא קליפת עמלק ואז ישיג ויטמא ח"ו את פולם ויתגבר על בני אדם להכשילם ח"ו וה' ברחמיו ישמרנו ויצילנו מכל דבר רע ומפחד לילה מעתה ועד עולם וכיה"ר אמן: אם את הדבר הזה תעשה וצוה אלהים ויכלת עמך ופירש"י ו"ל המלה בגבורה אם מצוה אותה לעשות כה תוכל עמך ואם יעכב על ידך לא תוכל לעמוד והנה קשה להבין מ"ש רש"י ו"ל ואם לאו לא תוכל לעמוד הלא הקב"ה נתן פח ביד משה לעשות את הנסים האלה פן יוסיף ה' פח ביד משה לעשות גם את הדבר הזה שלא ע"פ הטבע אף הענין הוא כי יש שני מיני מורי ישראל א' הוא אשר יורה לעדת בני דרכי התורה והמצוות כל חוקותיו ודקדוקיו ודיני איסור והיתר וכולם סרים למשמעתו בדיני ממונות לשפוט בין איש ובין רעהו.

ועוד יש המייחד ומקשר לבבות ישראל לאביהן שבשמים וע"י תוכחתו מעלה את ישראל לקשר אותם בקשר עליון ולהוריד להם שפע וברכה וחייים ממקור הפרכות והנה הצדיק הזה צריך להיות תמיד בדביקות גדול כל יטרדנו בני אדם אף כי לפעמים הוא מחבר א"ע באחב"י ללמד דברי אלהים חיים ועי"ז מעורר את לבכם לשוב אל ה' אמנם אח"כ ע"י התעוררת בני לבו בוער בקרבו פאש מתלקחת מגודל אהבת ישראל ואז הוא מחבר ומייחד אהבת ישראל לאהבת הבורא ב"ה.

וכל התחברותו עם בני א"ה הוא רק לעבודתו ית"ש ולא כצדיק הא' המתחבר עם ב"א בכל עת לדין ולהורות לכל מי שיצטרף ומעלה נבוא לבאר דברי הפתובים הג"ל והנה בהשאלה אשר שאל יתרו למשה הפכיל את דבריו כי אמר מה הדבר הזה אשר אתה עושה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכו' וגם משה בתשובתו הפכיל את דבריו אשר אמר כי יבוא אלי העם לדרוש את אלהים וכי יהי להם דבר בא אלי ושפטתי וכו' והודעתי וכו' כי המה מדברים מענין שני הצדיקים הג"ל ולכן שאל יתרו את משה מה זה אתה עושה לעם.

דהיננו איזה צדיק אתה אם לדין ולהורות או לקשר ולייחד אהבת ישראל לאביהם שבשמים והשיב משה פי הוא עוסק בשני דרכים ולכן אמר בכפל לשון פי יבוא אלי העם לדרוש את אלהים דהיננו לעורר את לבכם בתשובה ועוד אמר פי יהי להם דבר בא אלי ושמעתי וגו' והודעתי וגו' דהיננו פי הדבר מוטל עלי ג"כ לדין ולהורות ועי"ז אמר יתרו לא טוב הדבר אשר אתה עושה דהיננו פי הצדיק המעלה נשמות ישראל צריך להיות תמיד בדביקות פנ"ל ולכן אמר לו יתרו איעצה וגו' הנה אתה לעם מול האלהים כאשר אמרת.

ואתה תחזה דהיננו לדין ולהורות תבחר אנשים אחרים תחתיך וז"ש יתרו בסוף הפ' אם את הדבר הזה תעשה וצוה אלהים וינקה עמך ופרש"י ז"ל המלה בגבורה פי זה פלל גדול אשר אדם א' אין ביכולתו לעשות שני דרכים הנ"ל ולכן מסר לו סימן אם יספיק ה' על ידו לבחור אנשים אחרים לדין ולהורות אז הוא יהיה נשאר צדיק הדור מול האלהים כאשר אמר ואם יעכב על ידו אזי לא יכול לעמוד דהיננו שהוא לא? הוא נשאר צדיק הדור פנ"ל רק יבחר לו השי"ת צדיק אחר במקומו והבן ע"פ אשכילה בדרך תמים מתי תבוא אלי אתה להלך בתם לבבי בקרב ביתי יש לפרש ע"פ מה דאי' בגמ' ברכות פשעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל ואמרו אדונינו המלה עמה ישראל צריכין פרנסה ואמר לכו והתפרנסו זה מזה ואמרו אין הקומץ משביע את הארי ואמר להם לכו ופשטו ידיכם בגדוד וכו' עיי"ש וקשה מאוד להבין דברייהם הקדושים וכי לא ידע דוד המע"ה שאין הקומץ משביע את הארי ותו קשה מדברי הש"ס משמע שפכל יום השיב להם כף והלא כבר שמע ביום אתמול שאין ביכולתם להשיג פרנסתם זה מזה ועוד הרי גם הוא עשה כן ברחו מפני שאול והתפרנס הוא ואנשיו כמה שהלכו לשלול שלל והענין הוא פי עיקר דרו האמת להשיג די מחיית ביתו הוא הבטחון בה' המחיה את כל ויקנים בו מקרא שכתוב והבוטח בה' חסד יסובבנו ובלבד כאשר יפרנס א"ע בהיתר ונסתפק במיעוט שמשם בחלקו ואז טוב לו וה' ייטיב לו באחריתו אבל מי שאין לבבו חזק באמונת ה' כ"כ אשר ישיג די פרנסתו בקרב ביתו בלי רוב טירחא ויגיעה אזי צריך האיש הזה לעשות תחבולות כ"א לפי ערכו והנה אף זה האיש פשיעסוק במלאכתו או במו"מ באמונה בלי שום רמיה גם הוא בכלל עובד את ה' באמונה כמ"ש חז"ל ע"פ עושה צדקה בכל עת זה המפרנס אשתו ובניו אבל העיקר דרו הבטחון הוא לבטוח בה' באמת ולהסתפק במיעוט פנ"ל וכן מבואר בס' חובת הלבבות ע"פ מעש' שהיה פרוש א' נוסע למרחקים למצוא שמה די מחיית ביתו ופגע באדם א' מן עכו"ם ואמר לו הפרוש הבט נא וראה איך אתם משתגעים לעבוד למי אשר אין בו פח להושיע אתכם ואמר לו העכו"ם ואתה למי תעבוד ואמר לו הפרוש עבד אלהים אנכי הוא האל המחיה את כל ומפרנס לכל אמר לו העכו"ם הלא מעשיך יכחישו את דבריך אם אתה עובד ה' באמת מדוע הרחקת גודל לחפש טרף ביתך הלא אלהיך אשר בטחת בו יש בו פח לפרנס אותך בביתך מיד הלה אותו פרוש לביתו עכ"ל הרי מבואר דעיקר דרו בטחון הוא להסתפק במיעוט בלב שמשם ואז יקנים בו והיה ראשיתך מצער ואחריתך ישגה מאוד ולפ"ז יבואר ע"נ דחז"ל שבאו לפני דוד המע"ה בכל יום כשהגיע זמן תפלת שחרית ואמרו לו עמה ישראל צריכים פרנסה היננו לעורר עליהם שפע וברכה ע"י תפלתו והשיב להם לכו והתפרנסו זה מזה דהיננו שסתפקו במיעוט פנ"ל ואז ייטיב להם באחריתם והשיבו פי יש ביניהם שאין לבכם

חזק באמונה והבטחון ושיסתפקו בהמיעוט ולזה השכילו באמרו אין הקומץ משביע את הארי כנ"ל ולזה השיב להם לכו ופשוטו ידכם וכו' וזה הוא פי' הפסוק אשפילה בדרך היינו דרך פרנסה תמים היינו אם איש כזה הוא הולך בדרך תמים.

מתי תבוא אלי דהיינו מתי יגיע הפרנסה אלי בלי שום טרחה אהלה בתם לכבי. פי' שחזק את לבבו באמונת ה' באמת כנ"ל בקרב ביתי דהיינו ע"י חזק הבטחון מצוא די פרנסתי בקרב ביתי: וקמת שם משה עבד ה' ופירש"י אפטר משה מת וכתב וקמת שם משה אלא עד כאן כתב משה מפאן ואילה כתב יהושע.

ר"מ אומר ספר התורה חסר פלום והוא אומר לקנות את ספר התורה הזה אלא הקב"ה אומר ומשה כתב בדמע עכ"ל רש"י ז"ל ולכאורה שני הפירושים אינם מובנים דהיינו לפי הראשון קשה הלא כתיב לקנות את ספר התורה הזה ולפירושי הב' קשה הלשון ומשה כתב בדמע מהו הלשון בדמע והענין הוא פי' התורה הקדושה קודם נתינתה על הארץ לא היה בה רק יחודים וצורפי שמות וכאשר כתב משה אח"כ את התורה כתבה ע"פ פרד"ס וקופל בה כל המעשים מן בריאת שמים וארץ ע"פ צורפי אותיות עד וקמת שם משה ומפאן ואילה לא כתב משה רק מה ששמע מפי הקב"ה דהיינו רק האותיות הצורפי שמות והיו כתובים בערבוביא דהיינו שלא ע"פ הפשוט וכאשר בא יהושע וראה את היצא מהצורפים והיחודים אלו בירר כל תיבה בפ"ע ועכשיו ניחא דהנה לפי הא' שאמר יהושע כתבו היינו שביירר האותיות אחת לאחת כנ"ל ור"מ בא לפרש שלא תאמר שיהושע כתב מעצמו האותיות אלא הקב"ה אומר ומשה כתב בדמע דמע לשון ערבוביא היינו שהיו מעורבים עד שבא יהושע וכתב כנ"ל והבן: מזמור לדוד בכרחו מפני אבשלום בנו ואמרינו בגמ' קינה לדוד מבטיא ליה אלא כאשר נאמר לו הנני מקים עליך רעה מתוך ביתך אמר דלמא עבד או ממזר אבל פינן שברח מפני אבשלום בנו אמר פלום בן מרחם על אבא ולך אמר בלשון מזמור ולכאורה תמי' דהנה אם היה דוד מזמור קודם בריחתו מפני אבשלום רק שהיה נגלה אליו מן השמים אשר בנו יהיה רודף אחריו אז נוכל לפרש פדבריהם שאמר פלום בן מרחם על אבא והיה ניחא מ"ש מזמור לדוד אבל כאן המזמור הזה אמר דוד בכרחו מפני אבשלום והיה עיניו רואות שהוא רודף אחריו להרגו ולפי ה' מגן בעדו להצילו וקבל תפלתו ברחמים לסכל עצת אחיתופל הנה את כל אלה ראו עיניו מה שעשה בנו מעשה אכזריות והיאף יוכל לומר עליו פלום בן מרחם אף הענין הוא דהנה כאשר נאמר לדוד הנני מקים עליך רעה כו' לא היה יודע על איזה דרך יהיה הרדיפה והירידה שלו אם הרדיפה יהיה ע"פ דרך נסיון עד אשר ישוב אל ה' וירחמנו להשיבו על פניו ויהיה מלך ישראל כבראשונה או שהרדיפה יהיה ע"פ מזל וע"פ דרך הטבע ולא ישוב עוד לשבת על פסא ממלכתו לעולם ועל זה השפיל דוד ועשה סימן לעצמו היינו אם הרדיפה יהיה ע"י עבד או ממזר וזה הוא ע"פ דרך הטבע כי הרבה עבדים פורצים באדוניהם אז ידאג בנפשו פן נפסק המזל ואם יהיה הרדיפה שלא בדרך הטבע אז ידע גם הוא שרק לנסותו בא אליו הדבר הזה וזהו פנונת חז"ל באמרו פלום בן מרחם על אבא.

פי קונדם שפּרַח הָיָה דוֹאג בְּלִבּוֹ דְלָמָּא הִרְדִּיפָה יְהִיָּה ע"י עֶבֶד אוּ מְמַזְר אֲבָל פֶּאֶשֶׁר בְּרַח מִפְּנֵי אֲבִישְׁלוּם בְּנוֹ אִז אָמַר דְּוֹד פְּלוּם בֶּן מֶרְחָם עַל אָבָא וְכָאן בְּשִׁבְלֵי נְשִׁתְנָה הִטְבַּע וְנִהְפֵּף לְאַכְזָר.

בְּוֹדָאֵי הִגִּיעַ אֵלַי הַדְּבָר הַזֶּה רַק לְנִסְתוּתִי. וְלִהְיֵטב בְּאַחֲרִיתִי פֶּאֶשֶׁר אָשׁוּב אֶל ה' בְּאַמַּת וְלִכְּנֹן אָמַר בְּלִשׁוֹן מְזֻמּוֹר: טַעַם עַל מָה שְׁאַמְרוּ חַז"ל מָה דְאַסִּיר לָן רַחֲמָנָא שְׂרִי לָן פְּנוּתִיָּה וְכו'. וְגַם שָׁם בְּגַמ' שְׁאַמְרָה יִלְתָּא לר' נַחְמָן לְהַאֲכִילָנָה בְּשׂוֹר בְּחֻלְב וְרַבֵּי צִנְהָ לְתַת לָהּ פַּחַל פִּי בְּזַה תִּמְצָא טַעַם בְּשׂוֹר בְּחֻלְב הֲלֵא פֶל דְּבָרֵי חַז"ל נְאַמְרִים בְּהַשְׁכֵּל לְלַמֵּד לְאַדָּם דַּעַת אָמְנָם גַּם בְּזַה הֶעֱנִינוּ נוּכַל לְהִבִּין דְּרַף הָאָמַת לְקַיָּים מְצֻנָת הַשִּׁי"ת בְּלִי שׁוּם טַעַם בְּדְבָר רַק לְקַיָּים מְצֻנָת הַבּוֹרָא ב"ה פְּגִזְרַת מְלַךְ עַל עֶבְדָּיו וְפָן יַעֲלָה עַל לֵב אָדָּם לְאֹמַר עַל מְצֻנָת ל"ת שְׁבַת־וֹרָה כְּמוֹ לְבִישַׁת שְׁעֻטְנֹז וְאַכִּילַת חֲזִיר וּבְשׂוֹר בְּחֻלְב שְׁהֵמָּה אֲסוּרִים לָנוּ עַל פִּי חֲקֻמוֹת הַרְפּוּאוֹת אֲבָל בְּאַמַּת הֵמָּה נִקְרְאִים חֲנוּקַת הַתּוֹרָה וְלִכְּנֹן אָמְרוּ חַז"ל פֶּל מָה דְאַסִּיר לָן רַחֲמָנָא שְׂרִי לָן פְּנוּתִיָּה לְדַעַת פִּי אֵין שׁוּם סַפְנָה בְּאַכִּילַתָּם אוּ בְּעִשְׂיַתָּם אַחֲרֵי אָשֶׁר טַעַמּוֹ טַעַם אִיסוּר וְלֹא הִגִּיעוּ מִזֶּה שׁוּם נִזְק וְעִי"ז נוּכַל לְהִבִּין כַּמְאֹרֵז"ל שְׁהֵמָּה נִקְרְאִים חֲנוּקַת וְחוּבָה עָלֵינוּ לְקַיָּים גְּזוּרוֹתָיו וְכַפִּי מָה דְאַמְרִינוּ בְּגִמְרָא גַר קֶטָן מְטָבִילִין אוֹתוֹ ע"ד ב"ד וְכו' מֵאֵי דְתִימָא חוּב הוּא לֹא אֶצְל עִכּוּ"ם וְכַדְאַמְרִינוּ עֲבָדָא בְּהַפְקִירָא נִיחָא לָהּ קַמ"ל ה"מ בְּגָדוֹל דְטַעַם טַעַם אֲסוּרָא אֲבָל בְּקֶטָן דְלֹא טַעַם טַעַם אֲסוּרָא זְכוּת הוּא לֹא עַכ"ל וְהִנֵּה לָזֶה פְּיֻנוּן רַב נַחְמָן לְהִרְאוֹת פַּחַל אָשֶׁר נִמְצָא בּוֹ טַעַם בְּב"ח: רַק אֲנַחְנוּ מְחַנְיָבִים לְקַבֵּל עָלֵינוּ בְּאַהֲבָה לְקַיָּים מְצֻנָתוֹ וְחֲנוּקַתוֹ פְּגִזְרַת מְלַךְ עַל עֶבְדָּיו: וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה רַד הָעֵד בְּעַם וְגו' וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה גו' אַתָּה הַעֲדוּתָהּ בְּנוֹ גו' וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה לָךְ רַד וְעֲלִיתָ אַתָּה וְאַהֲרֹן גו'.

לְכַאוּרָה אֵינוֹ מוּכָן הַתְּשׁוּבָה שְׁהַשִּׁיב ה' לְמֹשֶׁה בְּמ"ש לֹא יוּכַל הָעַם לְעֲלוֹת וְרַש"י ז"ל פִּי מ"ש הַקֵּב"ה עוֹד לָךְ רַד. פִּי הִי צָרִיף הַתְּרָאָה בְּשַׁעַת מַעֲשֵׂה אֲבָל לֹא נוֹדַע לָנוּ מִזֶּה תְּשׁוּבָה לְמֹשֶׁה עַל דְּבָרָיו וְנִקְדִּים מָה דְאִיתָא בְּמִדְרָשׁ וְז"ל פֶּשְׁעָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם רָאָה שְׁהֵקֵב"ה יוֹשֵׁב וְקוֹשֶׁר כְּתָרִים לְאוֹתִיוֹת אָמַר מֹשֶׁה מִי מַעֲכֵב עַל יָדָךְ.

אָמַר לֹא הַקֵּב"ה חֲזוֹר לְאַחֲרָךְ וְהִרְאָה לֹא אֶת עֶקִיבָא בְּן יוֹסֵף שְׁהִיָּה דוֹרַשׁ עַל פֶּל קוּץ וְקוּץ תִּלְגִּי תִלְגִּי הַלְכוֹת עַכ"ל הַמִּדְרָשׁ וְהִנֵּה יְדוּעַ אָשֶׁר הַכְּתָרִי הָאוֹתִיוֹת הֵם הַתְּגִין עַל הָאוֹתִיוֹת שְׁעֻטְנֵי"ז ג"ן וְהֵם נִקְרְאִים כְּתָר בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה וְכַמְחַז"ל בְּמָקוֹם שְׁבַע"ת עוֹמְדִים צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לְעַמּוֹד שָׁם וְכָל זֶה הוּא טוֹבָה גְּדוּלָה מֵאֵתוֹ ית"ש שְׁגוּמָל חֲסָד עִם הַבַּע"ת לְמִשׁוֹף לָהֶם חַיּוֹת מַעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן אָשֶׁר אֵין שָׁם אַחֲזִיזַת הַחַיּוֹתִים כְּלָל פִּי עַד הִנֵּה הִי נְמִשָּׁף חַיּוֹתָם מְמַקּוֹר הַטְּוִמָאָה ר"ל וְכַמְבֻּנָאָר בְּרַמְב"ם ז"ל שְׁהַקְשָׁה מִנִּיּוֹן נְמִשָּׁף חַיּוֹת לְאַדָּם שְׁעָבַר עֲבִירָה שִׁישׁ בּוֹ פֶּרַת ר"ל עִי"ש אֲבָל פֶּשְׁעָלָה בְּלִבּוֹ לְעִשׂוֹת תְּשׁוּבָה בְּאַמַּת וּבְמַס"נ מִיָּד נִפְרַד הַחַיּוֹת שְׁלוֹ מִן הַקְּלִיפּוֹת וּבְשִׁבְלֵי זֶה הִכִּין הַשִּׁי"ת עוֹלְמוֹת עֲלִיּוֹנִים הֵמָּה הַתְּגִין הַנְּ"ל לְמִשׁוֹף לָהֶם חַיּוֹתָם מִשָּׁם וְהִנֵּה מֹשֶׁה רַבִּינוּ הוּא הִי בְּמִדְרָגָה גְּבוּהָ מְאוֹד עַד שֶׁהִי הַשְּׁכִינָה מְדַבְּרַת מִתּוֹךְ גְּרוּנוֹ וְכַאֲשֶׁר עָלָה לְמָרוֹם וְרָאָה אֶת הַכְּתָרִים מִן בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָת אָמַר מִי מַעֲכֵב עַל יָדָךְ הִיָּנוּ הַיָּאָף יַעֲלָה עַל דַּעַת לֵב אָחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְעִשׂוֹת נֶגֶד רְצוֹנָךְ חֲלִילָה וְחֲשַׁב בְּלִבּוֹ פִּינוּן שְׁיִקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה אִזִּי יִהִי גַם הֵמָּה בְּמִדְרָגָה הַזֹּאת וְהַשִּׁיב לֹא הַקֵּב"ה חֲזוֹר לְאַחֲרָךְ הִיָּנוּ שְׁאַמַר לֹא הַבַּט וְרָאָה

במדריגה התחתונה ואז תראה בני אדם המשוקעים בין הקליפות ר"ל מפני הספת היצר וכאשר יתחרטו על עונותיהם וישבו אלי במס"נ בשבילם אני קושר הפתרים הנ"ל ולזה הראה לו את עקיבא בן יוסף שהיה ממשפחת גרים וגם הוא בעצמו לא היה ת"ח מנעוריו כמ"ש ר"ע בעצמו פשהייתי ע"ה ואח"כ זכה להוסיף חידושים רבים בתוה"ק ונודפף גופו עד שיעצא נשמתו באחד בשביל אנשים פיוצא בו הכינותי הפתרים איש איש לפי מדריגתו להמשיך לו חיותו וזהו שאמר משה להקב"ה כי אתה העדוה בנו כו' ומי יעבך חלילה נגד רצונה ע"ז השיב לו הקב"ה לך רד פלומר הסתכל במדריגה התחתונה פנ"ל ואז תבין שבהכרח להתרות פעם שנית וכפרש"י ז"ל רק ועלית אתה ואהרן: מגילת אסתר ניאמרו לו חכמיו וזרש אשתו אם מזרע היהודים מרדכי אשר החילות לנפול לפניו לא תוכל לו כי נפול תפול לפניו והנה רבו הדקדוקים בזה א' מ"ש היהודים בתוס' ה' הידוע ב' תיבת אם דמשמע פאלו היו מסופק אם הוא מזרע היהודים הלא כבר נאמר לעיל.

כי הגידו לו את עם מרדכי וגם שמרדכי בעצמו אמר להם שהוא יהודי ג' מ"ש החילות לנפול לפניו וכי הנפילה תליא בהתחלה ד' מ"ש בכפל לשון לא תוכל לו כי נפול תפול לפניו אף הענין הוא דהנה פתיב ויבוא עמלק וגו' ויאמר משה אל יהושע גו' עד סוף הענין ויאמר ה' אל משה כתוב זאתזכרון בספר ושים באזני יהושע גו' וקשה מדוע משה בעצמו לא נלחם בעמלק ואצל סיחון ועוג נלחם משה בעצמו גם מ"ש הקב"ה ושים באזני יהושע וכי יהושע נצטנה על מלחמת עמלק והלא הצווי הי' לשאול המלך הראשון ורש"י פי' ושים באזני יהושע המכניס את ישראל לארץ כו' ומה זה תלוי במחזית עמלק אכן הענין הוא דהנה מבואר בכהאר"י ז"ל דעיקר מחזית עמלק הוא ע"י בחי' צדיק אשר הי' מזרע רחל פנודע לי"ח.

ולזה שלח משה את יהושע דווקא שהוא הי' מזרע רחל. אבל מחמת שהמלחמה הי' קודם קבלת התורה וקודם שנכנסו לארץ הקדושה להעביר משם הז' עממין הטמאים שהם ז' מדות דקליפה לכן פתיב ושים באזני יהושע וכפרש"י ז"ל שהוא המכניס את ישראל לארץ וכאשר נתרשל יהושע במלחמות ז' עממין נתעכב הדבר עד אשר הגיע ימי שאול מלך ישראל שהי' ג"כ מזרע רחל ועפ"ז יבואר הפסוק הנ"ל מ"ש אם מזרע היהודים היינו שהמה חקרו על משפחתו אם הוא ממשפחת רחל אשר מלחמת עמלק תהי' על ידו וגם אמרו החילות לנפול לפניו דהיינו שהי' הנפילה ראשונה ע"י יהושע והנפילה שני' ע"י שאול שהמה הי' מזרע רחל לא תוכל לו לכבוש אותו תחת ידך כי נפול תפול לפניו כי סוף כל הימים שתהי' נפילתך ע"י משפחה זו והבן: ותען אסתר גו' תנתן לי נפשי גו' כי נמכרנו גו' להשמיד גו' ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי גו' ויאמר המלך אשנורוש גו' מי הוא זה גו' אשר מלאו לבו לעשות כן והנה קשה הל' נמכרנו שאמרה אסתר כי היא שייך לשון מכירה אצל הריגה.

והי' צ"ל כי נגזר עלינו ועוד למה הוסיפה אסתר לאמר ואלו לעבדים גו' נמכרנו החרשתי אשר לא נאמר עד הנה שום זכר מן מכירות לעבדים ועוד מה אמר אשנורוש מי הוא זה וגו' הלא הוא בעצמו חתם א"ע על הגזירה כמו שאמר הפתוב ויכתוב בשם המלך וגו'

כֵּן הִקְשָׁה אֲדוֹמ"ר הֶרֶב הַקְדוּשׁ וְתִרְיָן ע"ז ע"פ מֵה שֶׁשָּׁמַע בְּשֵׁם הַר"ר שְׁרִירָא גָאוֹן זצ"ל ע"פ מַעֲשֵׂה שֶׁהִי אֵז בְּיָמָיו עוֹשֶׁר מְוַפְלֵג וְהָיָה לוֹ ס"ת שֶׁהָיָה כְּתוּב יָדוֹ שֶׁל עֲזַרְיָה הַסּוֹפֵר .

וְלִהְיוֹנֶשֶׁר הָיָה הָיָה לוֹ שְׁנֵי בָּנִים . וְלֵאחֶר פְּטִירְתּוֹ הָיָה מַחְלֻקֶת גְּדוֹל בֵּין הַבָּנִים הַיּוֹרְשִׁים מִחֲמַת שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶם חָפֵץ לְקַחַת אֶת הַס"ת הַזֶּה מִלְּקַחַת כָּל כֶּסֶף וְזָהָב שֶׁכְּעוֹלָם וְהִצִּיעוּ טַעֲנוּתֵיהֶם לִפְנֵי יוֹדְעֵי דָת וַיֵּצֵא הַפֶּס"ד שֶׁהַחֲלֻקָּה תְּהִיָּה בֵּינֵיהֶם ע"פ הַגּוֹרֵל וּמִי שִׁיזְנָה ע"פ הַגּוֹרֵל בַּהַס"ת שִׁיָּיֵךְ לוֹ הַס"ת הַזֶּה וְהִטִּילוּ גוֹרֵל בֵּינֵיהֶם וְזָכָה הָאֶחָד בַּהַס"ת הַזֶּה לְשִׁמּוֹחַ מְאוֹד שֶׁמָּחָה גְּדוֹלָה וְהָיָה בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵא שְׁלָל רַב' וְלִהְשֵׁנִי הָיָה לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים כִּי אִף שֶׁלְקַחַת כְּנָגְדוֹ הֶרֶבָה כֶּסֶף וְזָהָב כ"ז אֵינּוּ שֶׁנָּה לוֹ מִגְּוֹדֵל תְּשׁוּקָתוֹ לַהַס"ת הַזֶּה וְהָיָה שֶׁם בְּהֵעִיר הַגָּו"ל מוֹמֵר אֶחָד וּבְרֵאוֹתוֹ כָּל זֹאת מְאוֹד חָרָה אָפוֹ עַל הַיּוֹרֵשׁ הַזֶּה שֶׁאֵיבַד הוֹן רַב בְּעַד ס"ת אֶחָד וְעָשָׂה בְּרָשָׁע לְהַחֲלִיף אֶת מַלְבוּשָׁיו כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְרֹוהוּ וְהִלָּךְ לַהֲבִית הַכְּנָסָה אֲשֶׁר הָיָה שָׁם הַס"ת הַזֶּה וְהַתְּחַבָּא שָׁמָּה בְּאִיזָה זְוִית עַד הָעֶרֶב וְכֹאשֶׁר הִלְכוּ כָּל הָאֲנָשִׁים לְבֵיתָם לְקַחַת הַמוֹמֵר הַזֶּה אֶת הַס"ת מִנְּרִתִיקוֹ וּמֵצֵא כְּתוּב וְעַבְדְּתָם אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וּבִיָּיֵךְ אֶת לְחֻמָּהּ וְגו' וְעָשָׂה הַרְשָׁע הַזֶּה בְּרָשָׁעוֹתוֹ וּמַחֲקָ אֶת הַע' מִן וְעַבְדְּתָם וְכָתוּב א' בְּמִקוּמוֹ וּפִיֶסֶל אֶת הַס"ת בְּחִירוֹף וְגִידוֹף גְּדוֹל ר"ל וְדָבָר זֶה לֹא נִתְּנוּדַע לְשׁוּם אָדָם וְלֵאחֶר כְּמָה יָמִים נוֹדַע הַדְּבָר שֶׁיֵּשׁ טַעֲנוֹת כְּזֶה בַּהַס"ת הַזֶּה וְהִנֵּה הַיּוֹרֵשׁ הַזֶּה שֶׁהַס"ת נָפַל בְּגוֹרְלוֹ הָיָה לוֹ צַעַר גְּדוֹל בְּשִׁמְעוֹ מִזֶּה וּמִגְּוֹדֵל הַיְסוּרִים וְדֹאגָה נִחְלָה מְאוֹד כִּי אָמַר אִף שִׁיכּוֹלִין לְתַמֵּן הַטַּעֲנוֹת הַזֶּה אָבָל לֹא יִהְיֶה נִקְרָא ס"ת שֶׁל עֲזַרְיָה הַסּוֹפֵר וּבֵא אֵלָיו אָבִיו בְּחִלּוֹם הַלִּילָה וְסִיפֵר לוֹ אֶת כָּל הַמְּאֵרַע וְצָוָה לְחַפֵּשׁ תַּחַת הַשְּׁוֹלְחָן וְשָׁם נִמְצָא עֵינִי שֶׁל הַמוֹמֵר אֲשֶׁר יִקְוִים בּוֹ עֵינִי תַּחַת עֵינִי וְעוֹד אָמַר לוֹ אָבִיו אֲשֶׁר הַס"ת לֹא יִתְּמַן שׁוּם אָדָם כִּי כֵן יֵצֵא הַפֶּסֶק מֵהַב"ד שֶׁל מַעֲלָה אֲשֶׁר עֲזַרְיָה הַסּוֹפֵר בְּעֵצְמוֹ יִתְּמַן אֶת הַס"ת שֶׁלוֹ וְכֵן הָיָה כְּאֲשֶׁר אָמַר אָבִיו וְכֹאשֶׁר שָׁמַע הַגָּאוֹן הַגָּו"ל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה אָמַר שֶׁעַפ"ז נוֹכַח לְתַרְץ הַפְּסוּקִים הַגָּו"ל .

כִּי הָמֵן הַרְשָׁע עָשָׂה ג"כ כְּדָבָר הַזֶּה הֵינּוּ מִתְּחִילָה כְּאֲשֶׁר בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא גִילָה לוֹ תוֹכָן כְּוֹנְנָתוֹ הֵרַע רַק אָמַר שֶׁרְצוֹנוֹ לְקַנּוֹת אֶת הַיְהוּדִים לְעַבְדוֹ בָּהֶם וְנוֹתֵן בְּעַד זֶה עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים כֶּסֶף כָּפָר .

וְכָתוּב הַשְּׁטֵר מְכִירָה עַל לַה"ק לְעַבְדָּם וְהַמֶּלֶךְ אֲחֻשׁוֹרֵשׁ חָתָם א"ע עַל זֶה וְאֵח"פ עָשָׂה הָמֵן הַרְשָׁע בְּרָשָׁעוֹתוֹ וּמַחֲקָ אֶת הַע' וְכָתוּב א' בְּמִקוּמוֹ בְּלִשׁוֹן לְאֲבָדָם וְאֵח"פ כְּאֲשֶׁר רָאוּ סוֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ אֶת הַשְּׁטֵר מְכִירָה שֶׁהָיָה נִכְתָּב לְאֲבָדָם אֵז כְּתוּבוֹ הֵם פִּי' הַדְּבָר לְהַשְׁמִיד לְהַרְגוֹ וְלֵאבֹד וְזֶהוּ שֶׁאֲמָרָה אֶסְתֵּר וְאֵלָיו לְעַבְדִּים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכְּרָנוּ הֵינּוּ כְּאֲשֶׁר אָמַר לִפְנֵיָהּ בְּתַחֲלִילָה הַחֲרָשְׁתִּי וְלָכֵן כְּעַס הַמֶּלֶךְ אֲחֻשׁוֹרֵשׁ וְאָמַר מִי הוּא זֶה וְאִי זֶה הוּא אֲשֶׁר מְלָאוּ לְבוֹ לְעֲשׂוֹת כֵּן פִּי' כִּי אֲנִי לֹא מְכַרְתִּי אוֹתָם אֵלָא לְעַבְדִּים וְעַל יָדִי זֶה עָשָׂה לָנוּ הַשִּׁי"ת גְּסִים וְנִפְלְאוֹת עַל יְדֵי מְרַדְכֵי וְאֶסְתֵּר וְכִיָּה"ר שִׁירוּמִם קָרָן יִשְׂרָאֵל ב"ב אָמֵן וּדְפַח"ח: הַשְּׁמֵטָה לְפָרְשָׁה וַיִּשְׁלַח וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מִלְּאֲכִים וְגו' .

פֶּרֶש"י מִלְּאֲכִים מִמֶּשׁ אֶרְצָה שְׁעִיר שְׂדֵה אָדוֹם פֶּרֶש"י ז"ל כָּל תִּיבָה שֶׁצָּרִיכָה לְמ"ד בְּתַחֲלִילָתָה הִטִּיל לָהּ ה' בְּסוּפָה . וְהַסְּפִיקוֹת רַבּוֹ א' לְמָה אָמַר לָהֶם יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְּאֶרֶץ שְׁעִיר וּבְשׂוּדָה אֲדוֹם .

הלא שלח מלאכי קודש ובנדאי המה יודעין היכן הוא ותו הרי יעקב בעצמו אמר את"פ לשלוחיו פה תאמרון אליו במוצאכם אותו ולמה להמלאכים אמר ארצה שעיר וגו' ותו קשה למה באמת שלח יעקב לעשו מלאכים ולמה לא שלח לו אנשים ותו קשה שפרש"י כל תיבה שצריכה למ"ד בתחילתה הטיל ה"א בסופה כיון שאין חילוק הוי לי למיכתב למ"ד בתחילתה אלא שכל התורה לרמז בא ויעאע"ה דבר פאן למטה ורמז בדברי למעלה בשמי מרומים.

ובשביל כן שלח לעשו דוקא מלאכים ממש פי אין איש בארץ שיוכל לכונן פונותו הזפה כמו מלאך ה' צבאות וכל פונות יעאע"ה להכניע הקליפה ולהמתיק הדינים בשורשם ולפיכך שלח אותם ארצה שעיר ורמז להם פי שעיר גימ' תק"פ שדה אדום בחי' הדינים היינו להמתיק תק"פ דינים בשורשם וזה שדרשו חז"ל כל תיבה שצריכה למ"ד בתחילתה הטיל ה' בסופה פי א' של אר"ץ הוא מרמזת על אלופו ש"ע ר"צ עם קוצה של למ"ד גימ' שי"ן ועם למ"ד במילואה אותיות מגדל הפורח באויר.

פי שי"ן בגימ' ג' במ"ק ועם קוצה של למ"ד הפורח למעלה היינו הו"או שעל הקמד הוא מגדל הפורח באויר וזאת הוא תוכן פונות יעקב אע"ה להעלות הדינים למעלה במחשבתו הטורה ולהמתיקו בשורשן הטיל ה"א בסופה וכיון הוי"ה במילוי ההי"ן גימ' ב"ן ורמז לעולם הבינה המכונה בשם טהירו עילאה עולם היובל עולם החירות וזהו שרומז יעאע"ה "ארצה" שעיר ר"ת א"ש ש"דה א"דום ר"ת ש"א ויעקב הנה בחי' מים.

וזהו ש"א מ"ים א"ש ומים ערבן יחד ונעשה מהם שמים ונהבן: פ' מטות וימסרו מאלפי ישראל גו'. מאי לשון וימסרו אכן הענין הוא פי ה' אמר נקום נקמת ב"י ומשרע"ה לא רצה שינקמו ב"י נקמת עצמם רק אמר לנקום את נקמת ה' במדין לזה אמר.

"החלצו" מאתכם היינו שתוציאו א"ע מלנקום נקמתכם. והנה באשר לזה צריך להיות צדיק וחסיד שיהי' פונותו רק לכבוד ה' וכ"א מישראל הסתיר א"ע לאמר מה אני נחשב לקנא לכבוד ה' והחברים מבי"י אשר ידעו על איש א' שהוא ירא ה' באו אל משה והגידו לו וזהו הוא צדיק גמור.

ע"כ אמר הכתוב לשון וימסרו הוא לשון מסירה פאדם המלשין על חבירו נקרא מסור גם שמעתי מאיש הלז ששמע מזקני בעהמ"ח זצלה"ה דרוש גדול ביום ד' סיון ולא זכה כ"א אלה הדברי ד' סיון הוא התחלה על י"כ אם מקיים יום הנה פראוי אזי יוכל לקיים יה"כ פראוי ונכון וסימנה פי יד על כ"ס י"ה ר"ת ד' סיון.

י"ה ר"ת יום הפורים: השמטות בפ' וירא דף ז' ע"א בד"ה וה' אמר המכסה כו' בסוף אחר תי' וכן עשה צ"ל והראה לו פמה קונטרסים כו': בפ' בא דף כט ע"ב בד"ה דברו אל כל עדת כו' עוד י"ל באופן אחר וכו' שם בא"ד אף בעוה"ר שקבלו מעשיהם.

צ"ל שקלקלו מעשיהם: תם ונשלם בעזרת אל עולם